Stadsfullmäktiges

i

Västerås

Protokoll

och

Handlingar

för år

1948

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948

REGISTER

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Affärstid, vissa avvikelser från den vanliga	177	395	
Annonsering, kommunal, under år 1949	176	394	
Anslutningsavgifter, ändrad redovisning av tekniska verkens	112	276	
Apotek, yttrande över Kungl. Medicinalstyrelsens plan om öppethållande av apotek å sön- och helgdagar	48		
Kungl. Medicinalstyrelsens brev med bestämmelser ang. d:o	106		
Apoteksväsendet, motion ang. utredning om framtida organisation av	29		
Arbetsmaskiner			
Inköp av			
Traktor, snölyftningsanordning för traktor och sopmaskin till byggnadskontoret	71	179	
Kolkran till gasverket	56	130	
Tjäravskiljare till gasverket	130	318	
Sopvagn till renhållningsverket	97	241	
Rensskärare till reningsverket	51	117	
Arbetslöshetsförsäkring, yttrande över Socialvårdskommitténs förslag till lag om obligatorisk	142		
Arbetsordning, Kungl. Maj:ts fastställelse av för rådhusrätten och magistraten	17		
Arbetsträningsverkstäder, anslag till driften av	52	118	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Arosbygdens Lantmannaförbund, medlemskap i	44	107	
Arosvallen se **Idrottsplatser**			
Arvode till distriktsläkare vid ålderdomshemmet ..	72	182	2
Höjning av till ordförandena i barnavårdsnämnden samt löne- och avtalsnämnden....	142		22, 23
Automobiler, inköp av			
Jeep till brandkåren	12	30	
Lastautomobil till byggnadskontoret	10	25	
Paketbil för byggnads- och fastighetskontoren	56	130	
Två personbilar med radioutrustning till polisverket samt anslag till reparation och drift av ytterligare två	15	39	
Sopvagn till renhållningsverket	97	241	
Barnhem, bidrag till uppförande av i Lahti	62	153	
Barnstugor, inrättande av nya barnträdgårdar i Folkets park och Stora Fridnäs samt inköp av inventarier till	70, 72	176, 181	
Iordningställande av tomt och lekplats vid Hammarby daghem	116	291	
Fråga om längre semester för barnträdgårdslärarinnor	115	283	
Begagnade föremål, yttrande över tillstånd att idka handel med, Sven Nilsson	76	192	
Beredningsutskott, val av för år 1949.....	185		
Bespisning, anordnande av skolmåltider vid Högre folkskolan och Praktiska mellanskolan	103	262	
Bespisningslokaler, iordningställande av vid Korsängs-, Hammarby-, Djäknebergs- och Skepparbacksskolorna	63	154	
Bibliotekskommittén, anslag till kommitténs fortsatta arbete	49	115	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Björnön, överflyttning till Västerås stad av den inom Irsta socken belägna delen	75	188	
Kungl. Maj:ts resolution ang. d:o	183		27
Bokslut, drätselkammarens och tekniska verkens för år 1947	70	167	13
Borgen för AB Arbetarebostäders lån å 213.000 kr.	4	6	
Kungl. Maj:ts medgivande	91		
Å byggnadskreditiv åt vissa bostadsbyggnadsföretagare intill 4.000.000 kronor, Kungl. Maj:ts medgivande	91		
Å byggnadskreditiv för			
Kommunalanställdas Byggnadsförenings i Västerås u. p. a. nybyggen i kv. Kattfoten och Snödroppen (Emaus gård)	87, 119	217, 296	
Byggnads AB Mimers nybygge å tomten nr 1 kv. Rådmannen	126	308	
Byggnads AB Mimers nybyggen inom kv. Älgen och Mården å Skallberget	3	5	
Byggnads AB Mimers nybyggnad å tomten nr 2 kv. Älgen	112	276	
Riksbyggens bebyggelse inom kv. Flygplanet, Glidplanet m. fl. (CVV)	103	264	
Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 11 betr. kv. Aspvreten och Vårlöken, Kungl. Maj:ts medgivande	106		
För intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän och arbetare	4	7	
Åtagande att teckna ansvarsförbindelse för Byggnads AB Mimer jämlikt kungörelse om tertiär- och tilläggslån för flerfamiljshus betr. kv. Läskstången nr 1	64	158	
Kungl. Maj:ts medgivande till d:o	183		
Åtagande jämlikt kungörelserna om tertiär- och tilläggslån	63	157	
Kungl. Maj:ts medgivande till d:o	106		
För av SARA bedriven konditori- och lunchservering i Stadsparken m. m.	43	106	
Å ett Västerås Omnibus AB:s tillfälliga lån	125	307	
Bostadsförsörjning, framtida fördelning av byggnadskvoten	83	198	
Erkännande av Byggnadsaktiebolaget Mimer såsom allmännyttigt bostadsföretag	64	158	
Grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag	83	198	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Bostadsförsörjning			
Motion ang. utredning av bostadsfrågan	83	198	
Stadens medverkan till lån för förvärv av bostadsrätt i kooperativt organiserat företag	83	198	
Bostadsinspektionen, omorganisation av	174	386	
Bostadstillägg, kommunala, till folkpensionärerna ..	14	36	
Brandordning, ny	58	137	
Länsstyrelsens fastställelse	91		
Brandskola, löneförmåner till brandman under vistelse vid Statens Brandskolas brandförmanskurs	11	28	
Brandstyrelsen, bemyndigande att utan stadsfullmäktiges hörande återbesätta ordinarie brandmansbefattningar	172	381	
Brandväsendet, inköp av viss brandskyddsmaterial	12	30	
Inrättande av nya, ordinarie befattningar vid brandkåren samt fråga om ändring av kårens tjänstgöringsförhållanden	38	93	
Budget för år 1949	134		22, 23
Butikstängning, bestämmelser om kommunala avvikelser från vanlig	177	395	
Byggnadsfrågor, ombyggnad av förråds- och verkstadslokalerna vid rådhuset	56	129	
Ombyggnad av Stadshotellet	88	220	
Om- och tillbyggnad av kaféet i djuphamnen	111	275	
Om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan	63	157	
Uppförande av provisorisk byggnad i kv. Nestor	87	218	
Utredning av Länsmuseets och Västerås Konstförenings byggnadsfrågor	124	303	
Byggnadsförbud, se Nybyggnadsförbud			
Byggnadskontoret, inköp av traktor, snölyftningsanordning för traktor och sopmaskin	71	179	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Byggnadsnämnden, bemyndigande att antaga vissa stadsplaneändringar	69	166	
Tilläggsanslag för bestridande av merkostnader i anledning av lönereglering för stadens extra befattningshavare	97	242	
Tilläggsanslag för stadsarkitekts- och stadsingenjörskontoren	125	307	
Civilförsvaret, yttrande över förslag till organisationsplan för	168	370	
Civilförsvarsnämnden, anslag för avlönande av extra personal	153	361	
Daghem, se Barnstugor			
Dansbana, fråga om anordnande av i Stadsparken	43	106	
Domkyrkokommissionen, fråga om stadens övertagande av skyldigheten att bestrida hyresersättningen för vissa av domkyrkokommissionen till läroverkets förfogande ställda tomtområden	23	58	
Donationer och fonder, Torngrenska fonden, understöd till änkefru Olga Olauson	12	29	
Wahlbeckska välgörenhetsfonden, tillämpning av bestämmelse i stadgarna för	5	10	
Donationsjordar, Kungl. Maj:ts tillstånd att försälja i kv. Släktforskaren nr 7	65		
Drätselkammaren, ändring i reglementet för	104	265	
Länsstyrelsens fastställelse	164		
Räkenskapsberättelse för 1947	70	167	13
Dyrtidstillägg se **Löne- och anställningsfrågor**			
Expropriation se **Fastighetshandel**			
Fastighetsbildning i stad, yttrande över lantmäteristyrelsens förordnande jämlikt 1948 års lag med särskilda bestämmelser om	145	327	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Fastighetshandel, byte av mark			
Å Gideonsberg med Asea och Västerås Bostads AB för genomförande av stadsplan	102	260	
Med Fastighetsföreningen David 7—8 u. p. a.	101	252	
Med Uppsala Universitet inom kv. Stenbjörnen, Stenborren m. fl.	6	13	
Expropriation av dels område ingående i tomten nr 2 i kv. Lindaren dels ock område ingående i tomten nr 7 i kv. Fjolner	9	21	
Försäljning av tomter i kv. Snödroppen och Emaus	101	252	
Grundförstärkningsrabatt avseende tomten nr 2 kv. Äpplet	147	331	
Köp av			
Kv. Gabriel nris 1 och 2	88	220	
Kv. Gabriel nr 3 och stadsägan nr 1	101	252	
Kv. Georg nr 2	127	310	
Hälla 2^5 i f. Badelunda socken	126	310	
Kv. Nimrod nris 1 och 5	132	322	
Stadsägan nr 1 och kv. Gabriel nr 3	101	252	
Stadsäg. nris 248 och 799	20	45	
Stadsäg. nris 258 och 262	32	81	
Stadsägan nr 783	126	309	
Stadsäg. nris 799 och 248	20	45	
Byggnad å del av stadsägan nr 883 (på vissa villkor)	156	366	
Stadsäg. nris 1783, 1784, 1785, 1786 m. fl.	132	323	
Stadsägan nr 2313	42	104	
Fastighetsnämnd, motion om inrättande av	107		
Fattigvården, Länsstyrelsens fastställelse av reglemente för	47		
Omorganisation av och ändring i reglementet för	107, 151	345	
Flygfält, framdragande av elledningar till Västerås Flygklubbs hangar och verkstadsbarack vid Johannisberg	41	102	
Flygplatstaxa, ändringar i.....	33	82	
Kungl. Maj:ts fastställelse	121		
Folkets Park, anslag till inköp av skulpturverk att uppsättas i	154	361	
Inrättande av barnträdgård i	70	176	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Folkpensionärer, motion ang. utredning om pensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden m. m.	183		
Särskilda kommunala bostadstillägg till	14	36	
Folkskolor, iordningställande av lokaler för bespisningsändamål vid Korsängs-, Hammarby-, Djäknebergs- och Skepparbacksskolorna	63	154	
Inrättande av provisoriska lokaler för folkskola i Stora Fridnäs	72	181	
Införande av överlärareinstitutionen vid stadens folkskolor	27	71	
Fonder			
Donationsfonder se **Donationer och Fonder**			
Stadens egna:			
Särskilda fonden för allmänna byggnader, antagande av reglemente för	5, 59	11, 143	
Kungl. Maj:ts fastställelse	165		
Särskilda fonden för idrottens främjande, avvecklande av	6	11	
Tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter	112	276	
Fridnäs, Stora, inrättande av barnträdgård i	70, 72	176, 181	
Inrättande av provisoriska lokaler för folkskola i	72	181	
Anslag i anledning av fastighetens upplåtande för anordnande av vävkurser	11	26	
Friluftsbad, anordnande av arkitektpristävlan om förslag till lösning av frågan om	120	297	
Företagsdemokrati, motion ang. införande av inom den kommunala förvaltningen	60, 90	144, 225	
Författningssamling, kommunal, utgivande av författningshandbok samt löpande författningssamling	24	59	
Församlingshem, upphävande av beslut om upplåtelse av tomtmark i kv. Jesper för uppförande av församlingshem samt fråga om upplåtelse av annan tomt	88	220	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Förvaltningsfastigheter, uppförande av provisorisk nybyggnad i kv. Nestor	87	218	
Garage, anordnande av provisoriskt garage för omnibusar	102	262	
Om- och tillbyggnad av garage vid Pilgatan	63	157	
Gator och vägar, motion ang. förklarande av vägen Skiljebo—Högby såsom allmän väg	80, 146	328	
Gatubyggnadskostnad, bidrag till	16	42	
Gatumarksersättning, redovisning av	16	42	
Gatunamn, Hammarbacksvägen	26	69	3
Nybyggevägen	26	69	3
Gatu- och vägarbeten			
Allégatan	156	365	
Arosvägen, Blåsboområdet	131	319	
Djuphamnen, oljeupplagsområdet	33	83	
Domkyrkoesplanaden	102	262	
Gideonsbergs- och Hagaområdena	50	115	
Herrgärdsgatan	131	319	
Hässlövägen	61	150	
Jakobsgatan	2	4	
Kaplansgatan	156	365	
Karlsgatan	131, 156	319, 365	
Kassörsgatan	156	365	
Kopparbergsvägen	102	262	
Kronvägen	176	392	
Lustigkullagatan	131	319	
Sandgärdsområdet	117	292	
Skultunavägen	61	150	
Stohagsvägen	131, 156	319, 365	
Stora gatan	117	292	
Sturegatan	102	262	
Svantegatan, Timmermansgatan, Valbäcksgatan	131	319	
Östra Kyrkogatan	117	292	
Östra Ringvägen	111	275	
Grundförstärkningsrabatt se Fastighetshandel			
Hamnar, oljeledningar i djuphamnen	34	84	
Om- och tillbyggnad av kaféet i djuphamnen	111	275	
Provianteringsfrilager i hamnen	94	234	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Slipers till järnvägsspåren i gamla hamnen och djuphamnen	62	150	
Stickspår till oljeupplagen i djuphamnen	33	84	
Underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån	28	76	
Vatten- och avloppsledningar till tomter för oljeupplag vid Djuphamnen	50	116	
Hamnavgifter, tillämpning av tidigare utgående avgifter för kol och koks samt höjning av fartygsavgifterna	34	85	
Återgång till tidigare avgifter för koks	148	336	
Ändrade grunder för beräkning av avgifter å reguljära linjen Västerås—Stockholm	119	296	
Hamntaxan, tillägg till	94	234	
Hemarbetscentral för vissa partiellt arbetsföra, anslag till	52	118	
Hemhjälpsnämnden, ändring i reglementet för, samt ändring i instruktionen för hemvårdarinnor	120, 150	299, 343	
Hemvärnet, anslag till	131	320	
HSB:s stiftelse Solgårdar se **Solgårdar**			
Hundskatt, fastställande av för år 1949	142		22, 23
Hälsovårdsbyrån, omorganisation av	174	386	
Hälsovårdsnämnden, anslag för uppläggande av kartotek över lägenhetsbeståndet i staden	35	87	
Högre Allmänna Läroverket se **Läroverket**			
Högre folkskolan, anordnande av skolmåltider vid	103	262	
Idrottshallen, disponerande av överskottsmedel influtna vid dansen i	95	238	
Finansiering av stadens övertagande av	6	11	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Idrottsplatser			
Anordnande av simbassäng vid Arosvallen ..	117	291	
Anslag till första utbyggnad av åskådarläktarna å Arosvallen	168	369	
Anskaffande av baracker till Arosvallen, Emausplanen och Skiljebo idrottsplats	62	151	
Inkorporering av del av Björnön	75	188	
Kungl. Maj:ts resolution	183		27
Installationsavdelning vid tekniska verken, motion ang. inrättande av	17		
Instruktion för hemvårdarinnor, ändring i	120, 150	299, 343	
För kulturnämnden, antagande av	152	357	
För roteombud, länsstyrelsens fastställelse av	92		
För socialvårdschefen, antagande av	151	345	
För stadsingenjörskontoret, ändring av	86	210	
Ändring av för befattningshavare å stadskansliet, byggnadskontoret och fastighetskontoret.....	44, 104	109, 265	
För stadens tjänsteläkare antagande av	72	182	2
Kungl. Medicinalstyrelsens fastställelse	165		
För vice värden vid folkskolorna	39	97	
För uppbördsverket, antagande av	9	22	
För överlärare i Västerås skoldistrikt	27	71	
Se även Reglementen.			
Intressekontor, tecknande av borgen för stadens tjänstemän och arbetare	4	7	
Inventarier			
Inköp av			
Till barnträdgårdar i Folkets park och Stora Fridnäs	70	176	
Möbler dels till borgmästarens ämbetsrum dels ock till två rum i rådhusets vestibul	89	222	
Till kommunala flickskolans nybyggnad	103	263	
Möbler till läroverkets nya skolpaviljong samt projektor för smalfilm	148	335	
Diktafon till polisväsendet	41	104	
Möbler och kontorsmateriel till polisväsendet	41, 89	103, 223	
Vissa kontorsinventarier till rådmännens och assessorns expeditionslokaler	89	222	
Till Stadshotellet	43	106	
Kylmaskiner till Stadshotellet	8	19	
Stolar till ungdomsgården i Stadsparken	9	21	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Jourtjänst, anordnande av tandläkar- under 1948 ..	2	3	
Järnvägsspår till oljeupplagen i djuphamnen	33	84	
Anslag till tekniska verken för framdragande av spårförbindelse mellan gamla hamnen och gasverket	123	303	
Tilläggsanslag för industrispår å Viksängsgärdet	147	332	
Kartotek över lägenhetsbeståndet i staden, uppläggande av	35	87	
Koloniverksamhet, tilläggsanslag till driften av Uddens koloni under 1948	23	57	
Kommunal författningssamling, utgivande av författningshandbok samt löpande författningssamling	24	59	
Kommunala flickskolan, inköp av inventarier och textilier till nybyggnaden	103	263	
Konstnärlig utsmyckning av	132	321	
Kommunala förtroendemän			
Höjning av arvoden till barnavårdsnämndens samt löne- och avtalsnämndens ordförande	142		22, 23
Val av	65	161	
	71	180	
	72	181	
	90	226	
	92		
	104	269	
	105	269	
	121	302	
	143		
	152	357	
	157—164		26
	178—183		29
	184		
Kontorsmaskiner, inköp av diktafon till polisverket	41	104	
Kontorspersonalsundersökning, anslag till inom stadsförvaltningen	116	289	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Kulturnämnd, inrättande av samt instruktion för ..	152	357	
Lahti, bidrag till uppförande av barnhem i	62	153	
Lantegendomar, anslutning av Nordanby gård till stadens vattenledningsnät	86	216	
Lantegendomsnämnden, medlemskap i Arosbygdens Lantmannaförbund	44	107	
Lekplats, iordningställande av vid Hammarby daghem	116	291	
Ledningar, anläggande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten vid Hässlö	86	214	
Anslutning av transformatorstation vid CVV till högspänningsnätet	154	363	
Avlopps-, omläggning av i västra delen av Klockartorpsgatan	155	363	
Bräddavlopps- från Malmaberg och Kungsängen, tilläggsanslag för	117	293	
Elektriska			
Å Emausområdet, kv. Älgen, Oxbacken, Hammarbacksvägen, Spantgatan	175	391	
Till Västerås Flygklubbs hangar och verkstadsbarack vid Johannisberg	41	102	
Till tomterna nris 1 och 2 i kv. Lodet och tomten nr 1 i kv. Vågen (jordkablar)	20	45	
Till Byggnads AB Mimers nybyggnader å Södra Skallberget (jordkablar)	20	46	
Å Viksängsområdet (jordkablar)	130	318	
Till kranarna i gamla hamnen (matarkablar)	110	274	
Från transformatorstationen å Viksäng till industriområdet å Kungsängen (matarkablar)	76	191	
Vatten-			
Till den nya bogserbåtens kajplats	111	274	
Till Nordanby gård	86	216	
I Skyttevägen	175	391	
Vatten- och avlopps-			
Till tomter för oljeupplag vid djuphamnen ..	50	116	
I Jakobsgatan	51, 155	117, 364	
I Järnvägsgatan	155	364	
I Köpingsvägen	118	294	
I Skyttegatan	50	116	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Lån, stadens medverkan till lån för förvärv av bostadsrätt i kooperativt organiserat företag	83	198	
Räntefritt lån till HSB:s stiftelse Solgårdar för nybygge å tomten nr 4 kv. Skjutbanan	112	277	
Täckning av lån som utlämnats till HSB:s stiftelse Solgårdar och till vissa bostadssökande för inköp av bostadsrättslägenheter	3	5	
Länsmuseum, utredning av museets byggnadsfråga	124	303	
Anmälan om av landstinget valda ledamöter i kommittén för utredning av länsmuseets byggnadsfråga	184		
Läroverket, anslag till möblering av nya skolpaviljongen samt för inköp av projektor för smalfilm	148	335	
Fråga om stadens övertagande av skyldigheten att bestrida hyresersättningen för vissa av domkyrkokommissionen till läroverkets förfogande ställda tomtområden	23	58	
Löne- och anställningsfrågor			
Dyrtidstillägg:			
Fastställande av vissa för år 1949	173	384	
Till stadens tjänsteläkare samt till ordinarie och extra exekutionsbiträden	40	100	
Inrättande av ordinarie befattningar som:			
Barnavårdsman	36	90	
Brandkapten	38	93	
Brandman (fyra befattn.)	38	93	
Fastighetsförvaltare vid folkskolans fastigheter	39	97	
Föreståndare för stadens idrottsanläggningar	128	313	
Föreståndarinna vid Hammarby daghem (avslag)	99	245	
Gasverksingenjör	64	160	
Hemvårdarinna (sju befattn.)	100	250	
Hälsovårdsinspektör	174	386	
Inspektör vid nykterhetsnämnden	152	353	
Kontorist, manlig, vid hamnkontoret	98	243	
Kontorsbiträde vid barnavårdsnämnden (avslag)	114	281	
Kriminalkonstapel (fem befattn.)	15	39	
Lärarinna vid barnstugorna (tre befattn.)	99	245	
Lärarinna i sömnad vid yrkesskolorna	13	32	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Poliskonstapel (nio befattn.)	15	39	
Bitr. polisöverkonstapel (två befattn.)	15	39	
Skrivbiträde vid barnavårdsnämnden	114	281	
Skrivbiträde vid poliskammaren (två befattn.)	15	39	
Telefonist	113	280	
Transportmästare	113	279	
Vaktmästare vid drätselkontoret	68	163	
Vaktmästare vid Jakobsbergsskolan	171	378	
Vice värd för folkskolans fastigheter	39	97	
Ämneslärare vid yrkesskolorna (två befattn.)	150	340	
Överlärare vid folkskolorna	27	71	
Inrättande av icke ordinarie befattningar som:			
Facklärare i resp. gymnastik, teckning och sång	37	92	
Inrättande av extra befattningar som:			
Barnavårdsinspektris	114	281	
Skrivbiträde vid hälsovårdsbyrån	174	386	
Skrivbiträde vid nykterhetsnämnden	152	353	
Socialvårdssekreterare	107, 151	345	
Vaktmästarbiträde hos magistraten	27	75	
Naturaförmåner:			
Beklädnadsersättning för brandbefälet, höjning av	149	338	
Beklädnadsersättning till hamnbefälet, ändrade grunder för	69	165	
Beklädnadsersättning, ökad, till polispersonalen under 4:de kvartalet 1947	7	16	
Beklädnadsersättning i anledning av poliskårens utökning	15	39	
Värdering av för vissa av stadens befattningshavare för år 1948	6	14	
Värdering av för vissa av stadens befattningshavare för år 1949	174	385	
Omändring av ordinarie befattningar:			
Från förrådsman vid parkförvaltningen till arbetsförman vid parkförvaltningens förråd	21	47	
Från förste hälsovårdsinspektör till byråföreståndare vid hälsovårdsbyrån, tillika hälsovårdsinspektör	174	386	
Från andre stadsläkare till distriktsläkare	72	182	
Från driftförman vid gasverket till gasmästare	128	315	
Från skrivbiträde vid yrkesskolorna till kanslibiträde vid d:o	53	123	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Från skrivbiträde vid poliskammaren till kontorsbiträde vid d:o	37	91	
Från kranmaskinistförman till kranmästare	98	243	
Från förste stadsläkare till stadsläkare	72	182	
Från föreståndare vid ålderdomshemmet till sysloman vid d:o	53	123	
Uppflyttning av befattningar i högre lönegrad:			
Drätselassistent	169	374	
Kriminalkonstapel, tillika föreståndare för kriminalavdelningen	100	247	
Mätareavläsareförman (avslag)	129	316	
Polisöverkonstapel, tillika föreståndare för centralpolisavdelning (avslag)	100	247	
Socialvårdsassistent	169	373	
Socialvårdschef	170	375	
Återbesättande av ordinarie befattningar som:			
Barnavårdsinspektris	171	380	
Barnträdgårdslärarinna	69	165	
Biljettförsäljerska vid varmbadhuset	129	317	
Brandförman	172	381	
Brandman	172	381	
Brandmästare	130	317	
Brandstyrelsen, bemyndigande för	172	381	
Kanslibiträde vid stadskansliet	24	64	
Kontorsbiträde vid magistraten	114	281	
Kontorsbiträde vid stadskansliet	55	128	
Mätningsingenjör	39	99	
Mätningstekniker	99	247	
Mätningstekniker, förste	91	227	
Sjuksköterska vid ålderdomshemmet	54	127	
Skrivbiträde å hamnkontoret	55	128	
Skrivbiträde vid stadsarkitektkontoret	54	127	
Skrivbiträde å stadskansliet	55	128	
Skrivbiträde vid tekniska verken	15	39	
Stadsombudsman, andre	7	18	
Telefonist	133	326	
Underingenjör vid fastighetskontoret	40	100	
Div. frågor:			
Anslag för avlöning av en extra exekutor under sista halvåret 1948	70	175	
Anslag till civilförsvarsnämnden för avlönande av extra personal	153	361	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Anslag för avlönande av deltidsanställd tvätterska å Utanby daghem	70	176	
Anslag för höjning av stipendier till vik. poliskonstaplar som genomgå Statens Polisskolas konstapelskurs	22	56	
Arvode till distriktsläkare vid ålderdomshemmet	72	182	
Avtal med statsverket ang. fördelning av kostnaderna för avlönande av två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan	21	49	
Bemyndigande för brandstyrelsen att utan stadsfullmäktiges hörande återbesätta ordinarie brandmansbefattningar	172	381	
Bibehållande av befattningen som förste mätningstekniker	91	227	
Fråga om längre semester till barnträdgårdslärarinnor (avslag)	115	283	
Indragning av ord. befattning som ämneslärare vid yrkesskolorna	150	340	
Löneförmåner för brandman under genomgång av Statens Brandskolas brandförmanskurs	11	28	
Löneförmåner till en poliskonstapel under sjukdom	7, 127	17, 312	
Löneförmåner till nuvarande förste stadsläkaren intill dess instruktion fastställts	72	182	
Löneförmåner till stadsplaneteknikern under sjukdom	85, 171	209, 380	
Lönetillägg till viss polispersonal för tredje kvartalet 1947	7	16	
Lönetillägg, provisoriska till stadens tjänsteläkare samt till ordinarie och extra exekutionsbiträden	40	100	
Regleringshandling för befattning som lärarinna i sömnad vid yrkesskolorna	13	32	
Tilläggsanslag till byggnadsnämnden för bestridande av merkostnader i anledning av lönereglering för stadens extra befattningshavare	97	242	
Tilläggsanslag för höjning av arvodet för timlärare i fortsättningsskolan	36	88	
Magistraten, tilläggsanslag till, dels för juridisk litteratur m. m. dels ock för oförutsedda utgifter	96	240	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Magistraten och rådhusrätten, Kungl. Maj:ts fastställelse av arbetsordning för	17		
Kungl. Maj:ts fastställelse av pensionsreglemente för magistratens och rådhusrättens befattningshavare	47		
Medlare i äktenskapstvister, motion om utseende av	165, 176	394	
Motion ang. utredning om apoteksväsendets framtida organisation i Västerås	29		
Ang. utredning av bostadsfrågan	83	198	
Ang. inrättande av en fastighetsnämnd	107		
Ang. införande av företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen	60, 90	144, 225	
Ang. förklarande av vägen Skiljebo—Högby såsom allmän väg	80, 146	328	
Ang. inrättande av en installationsavdelning vid tekniska verken	17		
Ang. inrättande av kulturnämnd	152	357	
Ang. utseende av medlare i äktenskapstvister	165, 176	394	
Ang. slopande av övergångsavgifterna å omnibuslinjerna m. m.	4	8	
Ang. viss ändring av pensionsreglementet	22	53	
Ang. utredning av frågan om hyrorna i stadens pensionärshem	121, 147	333	
Ang. utredning om pensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden	183		
Ang. fri trappstädning i pensionärshem	35	87	
Ang. förbud mot serverande av rusdrycker på stadens bekostnad vid av staden anordnade officiella fester	25	64	
Ang. fickpengar åt medellösa sanatoriepatienter	108		
Ang. tillsättande av en kommitté för översyn av stadens skolväsende	107, 133	324	
Ang. ordnande av s. k. systugor	92,104,167	264	28
Ang. åtgärder för deltagande i 1948 års val	94	232	
Ang. uppförande av fontän i Vasaparken	65		
Naturaförmåner se **Löne- och anställningsfrågor**			
Nybyggnadsförbud för del av Apalby	58	136	
Länsstyrelsens fastställelse	91		
Inom Gryta, Hamre och Lundby m. fl. avstyckningsplaneområden, länsstyrelsens fastställelse	17		
Å Kyrkbacken, förlängning av	118	294	
Länsstyrelsens fastställelse	165		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Nöjesskatteförordningen, tillämpning av i vissa fall	10	23	
Oljeeldningsanläggningar för fastighetsuppvärmning, bestämmelser ang.	40	101	8
Länsstyrelsens fastställelse	80		
Oljeledningar, utförande av i djuphamnen	34	84	
Omnibusgarage, anordnande av provisoriskt	102	262	
Vid Pilgatan, om- och tillbyggnad av	63	157	
Omnibustrafiken, anslag för utvidgning av vändplanen vid Hovdestalund	2	1	
Motion om slopande av övergångsavgifterna å omnibuslinjerna m. m.	4	8	
Ordningsstadgan, särskilda, för Västerås stad; ändring i	61	147	
Länsstyrelsens fastställelse	92		
Parkstyrelsen, inköp av baracker till	13	31	
Pensionsfrågor, bestämmelser om pension till stadens tjänsteläkare	72	182	2
Fribrev å pension till			
Arkitekten Sven Ahlbom	36	89	
Andre stadsombudsmannen Anders Ahlström, gasverksingenjören C. A. von Krusenstierna, gatuförmannen Göte Nordvall, mätningsmannen Alexis Rex och kriminalkonstapeln A. Imberg	149	337	
Pension till änka efter befattningshavare, som avlidit till följd av olycksfall i stadens tjänst	22	53	
Pension till läraren vid yrkesskolorna, civiling. A. S. Sigfrids	52	120	
Pensionsförsäkring av hemvårdarinnorna	100	250	
Yttrande i anledning av länsstyrelsens remiss med ärende ang. underställning av tjänsteförteckning, löneplan och tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare i vad avser polispersonalen	115	285	
Pensionsreglemente, Kungl. Maj:ts fastställelse av för rådhusrättens och magistratens befattningshavare m. fl.	47		
Motion om viss ändring av	22	53	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Pensionsunderstöd till			
f. Maskinmästaren Karl Johan Ekstedt	68	164	
Grovarbetaren Carl Oskar Fredriksson	68	164	
Kommunalarbetaren Johan G. Johansson	172	382	
f. Kommunalarbetaren Axel Johan Jonsson..	113	278	
Kommunalarbetaren Oskar M. Jonsson	173	383	
Städerskan Olivia Pettersson	98	242	
Grovarbetaren Karl Johan Stenius	149	340	
Husmor vid Herrgärdets eftermiddagshem, Signe Sundqvist	127	311	
Kommunalarbetaren Aug. Emil Thörn	23	57	
Pensionärshem, motion om utredning av frågan om hyrorna i	121, 147	333	
Motion ang. fri trappstädning i	35	87	
Pilsnerdricka			
Yttrande över ansökning att försälja:			
Västerås Kafé AB genom Gösta Lundberg ..	46	112	
Yttranden över ansökningar att utskänka:			
Rolf Lennart Ahlstrand	46	113	
Johan Evald Johansson	76	192	
Konsum genom Åke Sörman	77	193	
Gertrud Margareta Magnusson	77	194	
Rickard Palmqvist (Hörnans matsalar)	78	194	
Rickard Palmqvist (Citybuffén)	178	398	
SARA	79		
Västerås Kafé AB genom Gösta Lundberg ..	78	195	
Polisskola, anslag för höjning av stipendier till vik. poliskonstaplar, som genomgå Statens polisskolas konstapelskurs	22	56	
Polisväsendet, anskaffning av utrustning och inventarier i anledning av poliskårens utökning	89	223	
Inköp av diktafon till	41	104	
Inköp av inventarier till polisens vaktrum ..	41	103	
Inrättande av centralregister vid polisverket	89	224	
Utökning av personalen vid polisverket	15	39	
Praktiska mellanskolan, anordnande av skolmåltider	103	262	
Provianteringsfrilager, anordnande av i stadens hamn	94	234	
Register, central-, inrättande av vid polisverket....	89	224	
kommunalt, tryckning av	11	27	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Reglemente, för drätselkammaren, ändring i	104	265	
Länsstyrelsens fastställelse	164		
För fattigvården, länsstyrelsens fastställelse av nytt reglemente	47		
Ändring i	107, 151	345	
För hemhjälpsnämnden, ändring i	120, 150	299, 343	
Rese-, ändring av	85	209	
För socialvårdsdelegerade	107, 151	345	
För Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader	5, 59	11, 143	
Kungl. Maj:ts fastställelse	165		
Se även Instruktioner.			
Renhållningsväsendet, anslag till inköp av ny sopvagn	97	241	
Reparations- och underhållsarbeten, om- och tillbyggnad av kaféet i djuphamnen	111	275	
Å fastigheterna Fiskartorget 2 och Stora torget 5	176	393	
I rådhusets bottenvåning	27	70	
Å småbåtsbryggorna i Svartån	28	76	
I Sundinska huset	10, 75	25, 187	
Vid ålderdomshemmet	87	220	
Resereglementet, ändring av	85	209	
Revisionsberättelse, stadsrevisionens för 1947	94	229	
Riksteatern, anslag till verksamheten under spelåret 1948/1949	110	271	
Roteombud, länsstyrelsens fastställelse av instruktion för	92		
Rusdrycker, motion ang. förbud mot serverande av rusdrycker på stadens bekostnad vid av staden anordnade officiella fester	25	64	
Rådhuset, möblering av vissa lokaler i	89	222	
Omändringsarbeten i bottenvåningen	27	70	
Räkenskapsberättelse, drätselkammarens och tekniska verkens för 1947	70	167	13
Samarbetsnämnder, inrättande av vid kommunala verk och inrättningar	60, 90	144, 225	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Sanatoriepatienter, motion om fickpengar åt medellösa	108		
Simbassäng, anordnande av vid Arosvallen	117	291	
Skogsaccis, fastställande av för 1948	83	197	
Skolväsende, motion om tillsättande av kommitté för översyn av stadens skolväsende	107, 133	324	
Småbåtsbryggor i Svartån, underhåll- och ombyggnadsarbete å	28	76	
Socialvård, anslag till driften av arbetsträningsverkstäder och hemarbetscentral	52	118	
Socialvården, omorganisation av	107, 151	345	
Socialvårdschefen, instruktion för	107, 151	345	
Socialvårdsdelegerade, reglemente för	107, 151	345	
Solgårdar, täckning av lån till stiftelsen för uppförande av barnrikehus	3	5	
Räntefritt lån till för nybygge å tomten nr 4 kv. Skjutbanan	112	277	
Sophämtningssystem, anslag till inköp av ny sopvagn	97	241	
Stadgar, kommunala, särskilda ordningsstadgan för Västerås stad, ändring i	61	147	
Länsstyrelsens fastställelse	92		
Stadshotellet, inköp av inventarier till	43	106	
Inköp av kylmaskiner till	8	19	
Ombyggnad av	88	220	
Stadsfullmäktige			
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.	19		1
Ledamot, avgående	65, 92	161	
Ledamot, ny (fru Vera Linderborg)	67		
Ledamot, ny (Eric Lindgren)	93		
Register över stadsfullmäktiges protokoll åren 1863—1937, tryckning av	11	27	
Val av ordförande för år 1949	184		
Val av vice ordförande för år 1949	185		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Stadsingenjörskontoret, ändring av instruktion för..	86	210	
Stadsparken, anordnande av musik i	43	106	
Anslag till bestridande av kostnaderna för musiken i stadsparken sommaren 1948	110	273	
Stadens garanti för av SARA bedriven konditori- och lunchservering i	43	106	
Stadsplan, bemyndigande för byggnadsnämnden att antaga vissa stadsplaneändringar	69	166	
För del av kv. Aroslund, ändring av	28	77	
Kungl. Maj:ts fastställelse	80		
För del av kv. Brage, ändring av	101	258	
Kungl. Maj:ts fastställelse	165		
För Djuphamnen, återtagande av ansökan om fastställelse å förslag till	52	120	
För kv. Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet m. m., ändring av	57	133	
Kungl. Maj:ts fastställelse	106		
För Gideonsberg, avtal med Asea och Västerås Bostads AB om markbyte för genomförande av stadsplan för Gideonsberg	102	260	
För del av kv. Greta m. m., ändring av	57	131	
För område kring Hammarbacksvägen, ändring och utvidgning av	47		11
Kungl. Maj:ts fastställelse	105		
För delar av kv. Ida, Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring av	29		
För del av kv. Igor, Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring	79		
För kv. Isolatorn, ändring av	95	235	
Kungl. Maj:ts fastställelse	184		
För kv. Karl m. m. Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring av	48		
För kv. Kata m. m., ändring av	101	254	
För del av kv. Kattfoten och Snödroppen m. m., ändring av	71	177	
För del av kv. Kol, Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring av	29		
För kv. Olga, Nanna m. fl., ändring av	28	78	
Kungl. Maj:ts fastställelse	105		
För Södra Skallberget, Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring och utvidgning av	29		
För del av kv. Äpplet, ändring av	146	329	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser.A sid.	Ser. B nr
Stadsrevisionen, berättelse över 1947 års räkenskaper och förvaltning	94	229	
Sundinska huset, reparation av fasaden samt installation av värmeledning	75	187	
Ändringsarbeten i källarvåningen	10	25	
Svenska Stadsförbundet, val av ombud till kongress år 1948	42	105	
Systugor, motion ang. öppnande av inom olika delar av staden	92,104,167	264	28
Säkerhetskommittén, anslag till för studieresa	97	240	
Tandläkarjourtjänst under 1948	2	3	
Taxa, hamn-, tillägg till	94	234	
Flygplats-, ändringar i	33	82	
Flygplats-, fastställelse av ny jämte ändringar i	121		
Teaterverksamhet, anslag till Riksteaterns verksamhet under spelåret 1948/1949	110	271	
Tekniska verken, anskaffande av kolkran till gasverket	56	130	
Anslag för framdragande av spårförbindelse mellan gamla hamnen och gasverket	123	303	
Inköp av ny rensskärare till reningsverket	51	117	
Inköp av tjäravskiljare till gasverket	130	318	
Räkenskapsberättelse för 1947	70	167	13
Ändrad redovisning av anslutningsavgifter	112	276	
Telefon, bostads-, till vissa befattningshavare	44	109	7
Tertiär- och tilläggslån			
Borgensåtagande betr. Byggnads AB Mimer jämlikt KK 29 juni 1946	126	308	
Kungl. Maj:ts beslut	183		
Borgensåtagande jämlikt KK den 30 juni 1942 och den 30 juni 1943	63	157	
Kungl. Maj:ts beslut	106		
Tjänsteläkare, instruktion för	72	182	2
Kungl. Medicinalstyrelsens fastställelse	165		
Omorganisation av befattningarna som	72	182	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Tjänstgöringsreglemente, nytt, för stadens ordinarie befattningshavare samt vissa ändringar i bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare	44	109	7
Ändring i	149	338	
Sten Fägerstams m. fl. besvär över stadsfullmäktiges beslut om nytt för stadens befattningshavare	84	204	
Torngrenska fonden, understöd ur till änkefru Olga Olauson	12	29	
Transformatorstation, anslag till inköp av transformatorer	175	391	
Å bostadsområdet vid CVV, instrumentering av	154	362	
Å Emausområdet	175	391	
Vid Jakobsbergsgatan, färdigställande av	118	295	
Å Lilla Johanneslund, instrumentering av ny	131	320	
Ungdomsvård, inköp av stolar till ungdomsgården i Stadsparken	9	21	
Uppbördsverket, instruktion för	9	22	
Utgifts- och inkomststat för år 1949	134		22, 23
Val av kommunala förtroendemän se **Kommunala förtroendemän**			
Av ombud till Svenska Stadsförbundets kongress 1948	42	105	
Motion om ordnande av bussresor i samband med 1948 års val	94	232	
Vasaparken, motion ang. uppförande av fontän i	65		
Vattenverket, anläggande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten vid Hässlö	86	214	
Västerås Barnkrubba, tilläggsanslag till	75	188	
Västerås Flygklubb, inköp av barack för uthyrning till	8	19	
Västerås Konstförening, utredning av föreningens byggnadsfråga	124	303	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Västerås Omnibus AB, anslag för avskrivande av goodwill-värde i bolagets rörelse	90	225	
Borgen å tillfälligt lån till	125	307	
Västerås stads säkerhetskommitté, anslag till för studieresa	97	240	
Västerås stifts herdaminne, anslag för arkivgenomgång	2	1	
Västerås Teater AB, understöd i form av nöjesskatt	83	197	
Västmanlands Fornminnesförening, utredning av Länsmuseets samt Västerås Konstförenings byggnadsfrågor	124	303	
Vävkurser, upplåtande av Stora Fridnäs för anordnande av	11	26	
Yrkesskolorna, regleringshandling för befattning som lärarinna i sömnad vid	13	32	
Yttrande över lantmäteristyrelsens förslag om förordnande jämlikt 1948 års lag med särskilda bestämmelser om fastighetsbildning i stad	145	327	
I anledning av länsstyrelsens remiss med ärende ang. underställning av tjänsteförteckning, löneplan och tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare i vad avser polispersonalen	115	285	
Över förslag till organisationsplan för Västerås civilförsvarsområde	168	370	
Över Socialvårdskommitténs förslag till lag om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring	142		
Över Sten Fägerstams m. fl. besvär över stadsfullmäktiges beslut om nytt tjänstgöringsreglemente för stadens befattningshavare	84	204	
Ålderdomshemmet, reparations- och underhållsarbeten vid	87	220	
Ventilationsanordningar i ekonomiavdelningen	8	20	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Årsberättelser, badhusstyrelsens för år 1947	32		6
Barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens för år 1947	82		17
Barnstugestyrelsens för år 1947	31		4
Bostadsförmedlingens för år 1947	32		9
Brandstyrelsens för år 1947	82		15
Byggnadskontorets för år 1947	83		20
Familjebidragsnämndens för år 1947	32		12
Fastighetskontorets för år 1947	109		21
Fattigvårdsstyrelsens för år 1947	82		16
Hemhjälpsnämndens för år 1947	81		14
Hälsovårdsnämndens för år 1947	82		18
Idrottsstyrelsens för år 1947	110		25
Nykterhetsnämndens för år 1947	32		5
Parkstyrelsens för år 1947	110		24
Tekniska verkens för år 1947	82		19
Ungdomsvårdsstyrelsens för år 1947	32		10
Överförmyndaren, anslag till verksamheten under år 1949	96	238	
Överlärareinstitutionen, införande av vid stadens folkskolor samt instruktion för överlärare	27	71	

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Protokoll, hållet vid stadsfullmäktiges i Västerås sammanträden följande dagar år 1948.

Den 29 januari 1948.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström och Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Fru Hall, herrar Jacobsson och Ivan Hellström samt fru Schörling.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 1. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Alwestrand och Lindkvist att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 4 februari 1948 klockan 13.30.

§ 2. **Anslag för utvidgning av vändplanen för omnibussar vid Hovdestalund.**

Uti skrivelse den 11 december 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utvidgning av vändplanen för omnibussar vid Hovdestalund anvisa ett anslag å 9.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i 1948 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 1 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 3. **Anslag till Västerås stifts herdaminne för arkivgenomgång.**

I en till drätselkammaren ställd, den 12 november 1947 dagtecknad skrivelse hade biskopen i Västerås stift samt domkyrkosysslomannen hemställt, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige utverka ett engångsanslag å 10.000 kronor till Västerås stifts herdaminne för arkivgenomgång från 1619 till innevarande tid.

Genom utlåtande den 11 december 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det begärda anslaget samt *att* anslaget skulle täckas av tillgängliga medel ur Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 2 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 4. **Anslag till kostnaderna för anordnande av tandläkarjourtjänst.**

Drätselkammaren hade uti skrivelse den 2 januari 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för anordnande av tandläkarjourtjänst här i staden för år 1948 anvisa ett förslagsanslag å 1.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 3 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 5. **Tilläggsanslag för iordningställande av Jakobsgatan.**

I skrivelse den 11 december 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av Jakobs-

gatan anvisa ett tilläggsanslag å 6.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i 1948 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator och vägar.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 4 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 6. **Täckning av lån som utlämnats till HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdar och till vissa bostadssökande för inköp av bostadsrättslägenheter.**

Uti skrivelse den 2 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för täckning av lån, som utlämnats till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar och till vissa bostadssökande för inköp av bostadsrättslägenheter, tillhopa 159.961 kronor 22 öre, anslag lämnades ur den särskilda fonden för bostadssubvention å motsvarande belopp samt *att* amorteringar å ifrågavarande lån från och med 1947 års ingång tillgodofördes sagda fond.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 5 ser. A) och sedan herr Alwestrand yrkat bifall till drätselkammarens förslag med det tillägget, att även räntor å ifrågavarande lån fr. o. m. 1947 års ingång skulle tillföras fonden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan med den av herr Alwestrand yrkade ändringen.

§ 7. **Borgen å byggnadskreditiv för Byggnadsaktiebolaget Mimers nybyggnader inom kvarteren Älgen och Mården.**

Uti skrivelse den 2 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om medgivande för staden att före utgången av år 1948 teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Byggnadsaktiebolaget Mimers i Västerås nybygge inom kvarteren Älgen och Mården å Södra Skallberget, här i staden, intill ett sammanlagt belopp av högst 5.400.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel första gången börjat tagas i anspråk, samt att bolaget anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant

under byggnadstiden, *dels ock* teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 6 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 8. **Borgen för AB Arbetarebostäders lån.**

I skrivelse den 2 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ikläda sig borgen för AB Arbetarebostäders lån å 213.000 kronor samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om fastställelse av beslutet att ingå borgen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 7 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 9. **Borgen för intressekontorsverksamhet.**

Genom skrivelse den 2 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för år 1948 teckna borgen dels för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank Aktiebolag intill ett högsta belopp av 20.000 kronor, dels ock för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås Stads Sparbank intill ett högsta belopp av 5.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 8 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 10. **Motion ang. slopande av övergångsavgifterna å busslinjerna i stadens inre delar samt införande av övergång med zontillägg mellan innerstadslinjerna och busslinjerna till Hökåsen och Hässlö.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 28 augusti 1947 till drätselkammaren remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna Stig Ek, Folke Lindqvist och E. B. Linderborg ingiven motion, vari motionärerna föreslagit stadsfullmäktige besluta att hemställa till styrelsen för det kommunala bussbolaget att slopa övergångsavgifterna och tillåta fri övergång på innerstadslinjerna samt att införa övergång med zontillägg mellan innerstadslinjerna och linjerna till Hökåsen och Flyget.

Drätselkammaren hade i ärendet infordrat utlåtande från Västerås

Omnibusaktiebolag, vilket i ett den 24 november 1947 avgivet yttrande på närmare anförda skäl uttalat sig för att motionärernas önskemål för närvarande icke måtte bifallas.

Genom utlåtande den 11 december 1947 hade drätselkammaren med instämmande i vad bussbolaget föreslagit, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* motionen för närvarande icke skulle till någon åtgärd föranleda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 9 ser. A) uppstod överläggning. Därvid yrkade herr Ek med instämmande av herrar Edvin Johansson och Lindqvist bifall till motionen samt herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag. Herr Kihlgren yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 11. **Tillämpning av bestämmelse i stadgarna för nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.**

I skrivelse den 23 oktober 1947 hade nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville uttala sig för *att* det nuvarande tredje stycket i paragraf 3 i stadgarna för nämnden borde så tillämpas, att av resterande räntemedel utöver förut disponerade finge användas intill 500 kronor årligen till understödjande av fattiga barns skolstudier.

Genom utlåtande den 8 december 1947 hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla nämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 10 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 12. **Antagande av reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.**

Uti skrivelse den 2 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för sin del med tillämpning från och med den 1 januari 1946 antaga i skrivelsen intagna reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader samt uppdraga åt drätselkammaren att underställa reglementet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 11 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 13. **Finansiering av stadens övertagande av idrottshallen samt avvecklande av särskilda fonden för idrottens främjande.**

Uti skrivelse den 2 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* den särskilda fonden för idrottens främjande skulle på sätt i skrivelsen angivits avvecklas från och med den 1 januari 1948 samt *att* för finansiering av stadens övertagande av idrottshallen samt för täckande av återstående del av stadens andelskapital i idrottshallen dels upptaga ett 5-årigt amorteringslån å 270.000 kronor dels anvisa föreningens tillgångar i tipsmedel och andelskapital dels ock taga i anspråk behållningen i den särskilda fonden för idrottens främjande och i övrigt resterande del av föreningens likvida anvisningsbara medel, sedan föreningens skulder blivit guldna.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 12 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 14. **Markbyte med Uppsala universitet inom kvarteren Stenbjörnen, Stenborren m. fl.**

Uti skrivelse den 11 december 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att på vissa villkor träffa avtal om byte av den i skrivelsen omförmälda marken inom kvarteren Stenbjörnen, Stenborren m. fl. ävensom vidtaga alla för markbytets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 13 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 15. **Naturaförmåner för år 1948.**

I skrivelse den 22 december 1947 hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för år 1948 fastställa i förhållande till 1947 oförändrade bostads- och värmekostnader samt *att* för år 1948 fastställa beklädnadsersättningen för polispersonalen till 450 kronor, för brandpersonalen till 350 kronor och för renhållningsarbetarna till 100 kronor.

Genom utlåtande den 2 januari 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 14 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 16. **Anslag för särskilt lönetillägg och ökad beklädnadsersättning till polispersonalen.**

Uti skrivelse den 22 december 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* till viss personal vid stadens poliskår skulle för tredje kvartalet 1947 utbetalas ett engångstillägg å 180 kronor utan dyrtidstillägg, *att* beklädnadsersättning till polispersonalen för fjärde kvartalet 1947 skulle utgå med ett belopp räknat efter 450 kronor per år samt *att* anvisa de medel, som kunde bliva erforderliga för beloppens utbetalande.

Genom utlåtande den 2 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens framställning samt *att* de härav föranledda kostnaderna skulle i första hand bestridas av eventuella besparingar å anslagen i 1947 års stat för avlöning av polispersonalen och, i den mån dessa anslag ej försloge, täckas i samband med bokslutet för år 1947.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 15 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 17. **Fråga ang. löneförmåner till en poliskonstapel under sjukdom.**

I skrivelse den 22 december 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* poliskonstapeln Josef Lundgren under första halvåret av 1948 tillsvidare, så länge hans sjukdom varade, skulle äga rätt att uppbära 50 procent av sina sammanlagda avlöningsförmåner samt *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet länsstyrelsens prövning.

Genom utlåtande den 2 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 16 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 18. **Återbesättande av befattningen såsom andre stadsombudsman.**

Uti skrivelse den 11 december 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom andre stadsombudsman.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 19 januari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 17 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta hemställan.

§ 19. **Anslag för inköp av kylmaskiner m. m. till Stadshotellet.**

I skrivelse den 15 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anskaffande och installation av kylanläggning med tillhörande utrustning i Stadshotellet anvisa ett anslag å 25.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 18 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 20. **Anslag för inköp av barack, avsedd att uthyras till Västerås Flygklubb.**

Genom skrivelse den 15 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en barack, avsedd att av staden för i skrivelsen närmare angivet ändamål uthyras till Västerås flygklubb anvisa ett anslag av 5.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 19 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 21. **Anslag för ventilationsanordningar i ålderdomshemmets ekonomiavdelning.**

I skrivelse den 30 december 1947 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 20.000 kronor för utförande av ventilatiosanordningar i ålderdomshemmets ekonomiavdelning.

Genom utlåtande den 15 januari 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige bevilja det begärda anslaget att täckas av uttaxerade medel i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S .H. nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 22. **Anslag för inköp av stolar till ungdomsgården i Stadsparken.**

I skrivelse den 10 januari 1948 hade ungdomsvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 1.850 kronor för inköp av stolar till ungdomsgården i Stadsparken.

Genom utlåtande den 15 januari 1948 hade drätselkammaren hemställt *att* stadsfullmäktige ville bevilja det begärda anslaget samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 21 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 23. **Expropriation av dels område ingående i tomten nr 2 i kv. Lindaren dels ock område ingående i tomten nr 7 i kv. Fjolner.**

Uti skrivelse den 15 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att genom expropriation förvärva dels ett område om 118,9 kvadratmeter av stadsägan nr 2382 F ingående i tomten nr 2 i kvarteret Lindaren, dels ock stadsägan nr 5 om 249,7 kvadratmeter ingående i tomten nr 7 i kvarteret Fjolner ävensom att vidtaga alla i samband med expropriationens genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 22 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 24. **Förslag till instruktion för Västerås stads uppbördsverk.**

Vid sammanträde den 18 december 1947 hade stadsfullmäktige till beredningsutskottet beslutat remittera ett av drätselkammaren med skrivelse den 4 december 1947 framlagt förslag till instruktion för uppbördsverket.

Beredningsutskottet hade i anledning härav i ett den 14 januari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag med den ändringen, att § 9 i instruktionsförslaget utginge.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 23 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 25. **Fråga ang. tillämpning av nöjesskatteförordningen i vissa fall.**

Uti skrivelse den 15 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att,* med upphävande av sitt beslut den 29 augusti 1940, i vad det avsåge nöjesskattebefrielse för teaterföreställningar och fondering av nöjesskattemedel, uppdraga åt drätselkammaren att upptaga till prövning och avgöra frågor om befrielse från eller restituering av nöjesskatt i enlighet med gällande nöjesskatteförordning, därvid skulle iakttagas att, då fråga uppkomme om befrielse enbart från den kommunala delen av nöjesskatten enligt 17 § nöjesskatteförordningen, ideell förening eller sammanslutning, som anordnat nöjestillställning, vars överskott skulle användas till föreningens eller sammanslutningens ändamål, finge med hänsyn tagen till ändamålets art helt eller delvis befrias från erläggande av nöjesskatt; dock att prövning av dylika frågor borde ske efter tillställningens avhållande, därvid utgifter och inkomster av tillställningen borde vederbörligen styrkas.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 24 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 26. **Tilläggsanslag för ytterligare ändringsarbeten i Sundinska husets källarvåning.**

I skrivelse den 10 januari 1948 hade ungdomsvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville anvisa ett tilläggsanslag å 5.000 kronor för vissa ändringsarbeten i Sundinska husets källarvåning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 januari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 25 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 27. **Tilläggsanslag för inköp av en lastautomobil till byggnadskontoret.**

Genom skrivelse den 15 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa till byggnadskontorets förfogande ett tilläggsanslag å 16.500 kronor för inköp av ytterligare en lastbil samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 26 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 28. **Anslag i anledning av fastigheten Stora Fridnäs' upplåtande till landstingets yrkesskolor för anordnande av vävkurser.**

I skrivelse den 14 januari 1948 till drätselkammaren hade rektor för Västmanlands läns landstings skolor för yrkesundervisning hemställt, att drätselkammaren ville intill den 15 april 1948 upplåta fastigheten Stora Fridnäs för anordnande av vävkurser i landstingets yrkesskolors regi ävensom att staden ville åtaga sig kostnaderna för avlöning till värmeledningsskötare, för bränsle, iståndsättande av centralvärmesystem och rengöring av lokalerna efter kursens slut m. m.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 15 januari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnader i samband med fastigheten Stora Fridnäs' upplåtande till landstingets yrkesskolor för tiden intill den 15 april 1948 i angivet syfte anvisa ett anslag å 2.800 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 27 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 29. **Anslag för tryckning av kommunalt register.**

Genom skrivelse den 15 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för tryckning av register över äldre kommunala beslut anvisa ett anslag å 7.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 30. **Löneförmånerna för brandman under vistelse vid Statens Brandskolas brandförmanskurs.**

I skrivelse den 17 december 1947 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att de bestämmelser, som tidigare föreskrivits för brandman under och efter genomgång av Statens brandskolas brandförmanskurs, skulle gälla även i ett i skrivelsen omförmält fall, att för avlöning av vikarie för en brandman under skolut-

bildning år 1948 beviljades ett anslag å 1.900 kronor samt att brandman, som vore familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen med godkända betyg, tillerkändes ett stipendium å 150 kronor.

Genom utlåtande den 15 januari 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens framställning, *att* för bestridande av kostnaderna i anledning härav anvisades anslag å tillhopa 2.100 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 29 ser. A) och sedan herrar Robsahm och Engdahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 31. **Understöd ur Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 januari 1948 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1948 års ingång tills vidare under samma år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 32. **Inköp av viss brandskyddsmaterial.**

I skrivelse den 17 december 1947 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt *att* ett belopp av 10.600 kronor av reserverade gåvomedel från "Städernas Brandstodsbolag" ställdes till brandstyrelsens förfogande för inköp av en jeep, en bogserbar vattenkärra med tank och en bärbar skogsbrandspruta.

Genom utlåtande den 15 januari 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa det begärda anslaget samt *att* anslaget skulle täckas av reserverade medel av bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod till bestridande av utgifter för brandförsvaret i staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 31 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 33. **Anslag för inköp av baracker till parkstyrelsen.**

I skrivelse den 12 januari 1948 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för inköp och uppmontering av tre baracker ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 18.000 kronor.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 januari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla parkstyrelsens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 32 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 34. **Inrättande av ytterligare en ordinarie befattning såsom lärarinna i sömnad vid yrkesskolorna samt förslag till regleringshandling för tjänsten.**

I skrivelse den 16 juni 1947 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 juli 1947 inrätta en ordinarie yrkeslärarinnetjänst i sömnad vid yrkesskolorna, att godkänna regleringshandling för tjänsten, att uppdraga åt styrelsen att hos Kungl. överstyrelsen för yrkesutbildning ansöka om godkännande av regleringshandlingen, att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att i samråd med skolstyrelsen inkomma med förslag till pensionsfrågans ordnande, sedan regleringen av tjänsten blivit ordnad, samt att erforderliga medel anvisades för senare halvåret 1947.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 22 december 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med giltighet från och med den 1 januari 1948 inrättades en ytterligare ordinarie befattning såsom lärarinna i sömnad vid stadens yrkesskolor med placering i lönegrad 18 i den statliga löneplanen Ca samt *att* i övriga delar bifalla styrelsens framställning, dock med av nämnden föreslagen ändring av § 5 i regleringshandlingen.

Genom utlåtande den 15 januari 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 33 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 35. **Fråga om särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärer.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 24 april 1947 beslutat uppdraga åt en kommitté att företaga en förutsättningslös utredning av frågan om särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna samt att till stadsfullmäktige inkomma med de förslag vartill utredningen kunde föranleda, så hade nu kommittén i ett den 28 november 1947 avgivet betänkande föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* antaga vid skrivelsen fogade förslag till grunder för utgivande av särskilda bostadstillägg till folkpensionärer i Västerås med tillämpning från och med den 1 april 1948.

Emot kommitténs förslag hade reservation anförts av en ledamot av kommittén, herr Edvin Johansson, under uttalande att kommittén bort ansluta sig till ett av honom framlagt skriftligen avfattat förslag.

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 18 december 1947 remitterat ärendet till pensionsnämnderna, fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden.

I ett den 9 januari 1948 avgivet utlåtande hade pensionsnämnderna i stadens samtliga pensionsdistrikt tillstyrkt utredningskommitténs förslag med i skrivelsen närmare angiven ändring av §§ 1 och 5.

Fattigvårdsstyrelsen hade vidare i ett den 15 januari 1948 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till kommitténs förslag. Emot fattigvårdsstyrelsens förslag hade reservation anförts av ledamoten i styrelsen, herr Folke Lindqvist, vilken uttalat sin anslutning till den av herr Edvin Johansson framförda reservationen och därutöver anfört, att han ansåge en kompensation redan nu erforderlig av det till det egentliga livsuppehället avsedda pensionsbeloppet genom att viss del av det generella bostadstillägget finge tjäna detta ändamål samt funne en höjning av de maximerade bostadskostnadsbeloppen motiverad med hänsyn till här i staden rådande höga bostadshyror.

Drätselkammaren hade slutligen genom utlåtande den 15 januari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla utredningskommitténs förslag med de av pensionsnämnderna förordade ändringarna i §§ 1 och 5 av förslaget.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28 ser. B 1947 och nr 34 ser. A 1948) uppstod överläggning, varunder herr Lindqvist med instämmande av herr Ek yrkade bifall till herr Edvin Johanssons inom utredningskommittén reservationsvis framförda förslag samt herr Sjöblom med instämmande av herrar Matell och Sjöberg yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige härefter med 44 jaröster mot 7 nejröster, de sistnämnda avgivna för bifall till herr Lindqvists yrkande, att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet. Två ledamöter avstodo från att rösta.

Emot fullmäktiges beslut anfördes reservation av herr Lindqvist under uttalande, att fullmäktige bort bifalla hans yrkande.

§ 36. **Återbesättande av en ordinarie befattning såsom skrivbiträde vid tekniska verken.**

I skrivelse den 18 november 1947 hade styrelsen för tekniska verken hemställt om bemyndigande att i behörig ordning med ordinarie innehavare få återbesätta befattning såsom skrivbiträde vid tekniska verken.

Drätselkammaren och löne- och avtalsnämnden hade, kammaren genom utlåtande den 4 december 1947 och nämnden i yttrande den 19 januari 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 35 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 37. **Utökning av personalen vid polisverket.**

I skrivelse den 27 oktober 1947 hade polisnämnden i staden på närmare anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. den 1 januari 1948 inrättades följande ordinarie befattningar vid polisverket, nämligen två biträdande överkonstaplar, fem kriminalkonstaplar, nio konstaplar samt två skrivbiträden, att för beklädnad under 1948 beviljades anslag med 7.200 kronor, att för inköp av tvenne personbilar för radiopatrullering anslogs 15.900 kronor, att för radioutrustning till en av ovannämnda bilar beviljades 7.000 kronor samt att för reparation och drift av ytterligare två bilar under år 1948 beviljades 8.000 kronor.

Nykterhetsnämnden hade i skrivelse den 23 december 1947 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige vid behandlingen av polisnämndens framställning om utökad personal inom kriminalavdelningen måtte överväga anställande av en särskild s. k. spritpolis för i skrivelsen angivet ändamål.

Polisnämnden hade vid sammanträde den 14 januari 1948 under hänvisning till nämndens skrivelse den 27 oktober 1947 och den avsevärda ut-

ökningen av poliskåren, vilken nämnden däri föreslagit, förklarat sig anse, att det av nykterhetsnämnden angivna ändamålet kunde tillgodoses inom ramen för den av polisnämnden föreslagna organisationen och att inrättande av en särskild befattning för ändamålet måste anses olämpligt, då samtliga polismän vore skyldiga tillse att såväl brott mot rusdrycksförordningen som andra brott och förseelser beivrades.

Löne- och avtalsnämnden hade över polisnämndens ovan omförmälda framställning om utökning av poliskåren avgivit yttrande den 17 november 1947 och däri föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* inrätta allenast fyra nya befattningar såsom kriminalkonstapel samt att i övrigt bifalla polisnämndens framställning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 januari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla polisnämndens förslag angående utökning av poliskåren samt anskaffande av tvenne personbilar för radiopatrullering och för radioutrustning till en av nämnda bilar, *att* för bestridande av härav uppkommande kostnader intill utgången av år 1948 anvisa ett anslag å 120.000 kronor, *att* denna utgift skulle täckas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 792) samt *att* nykterhetsnämndens framställning angående anställande av en särskild s. k. spritpolis icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 27 ser. B 1947 och nr 36 ser. A 1948) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Hult med instämmande av fru Kjelldahl bifall till drätselkammarens förslag i de tre första att-satserna i kammarens skrivelse och därutöver bifall till nykterhetsnämndens förslag angående anställande av särskild spritpolis. Herr Nyman med instämmande av herrar Brandt, Sjöberg och Turén yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Herr Matell yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar oförändrat bifalla drätselkammarens förslag.

§ 38. **Redovisning av gatumarksersättningar samt bidrag till gatubyggnadskostnad.**

Uti skrivelse den 15 januari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr. o. m. den 1 januari 1948 inflytande ersättningar för gatumark skulle tillföras försäljningsmedelsfonden ävensom från samma tidpunkt inflytande gatukostnadsbidrag skul-

le reserveras för bestridande av framtida kostnader för utförande av gatuarbeten samt *att* efter stadsfullmäktiges beslut i varje särskilt fall försäljningsmedelsfondens medel finge användas för finansiering av köp av gatumark samt reserverade bidrag till gatubyggnadskostnad för bestridande av kostnaderna för utförande av gatuarbeten.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 37 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 39. **Länsstyrelsens resolution ang. nybyggnadsförbud inom vissa avstyckningsplaneområden.**

Anmäldes och lades till handlingarna Länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 2 januari 1948 angående nybyggnadsförbud inom Gryta, Hamre och Lundby m. fl. avstyckningsplaneområden i Västerås stad.

§ 40. **Ang. fastställelse å arbetsordning m. m. för rådhusrätten och magistraten i Västerås.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Justitiedepartementets skrivelse den 30 december 1947 angående Kungl. Maj:ts fastställelse å arbetsordning m. m. för rådhusrätten och magistraten i Västerås.

§ 41. **Motion ang. inrättande av en installationsavdelning vid tekniska verken.**

Uti en den 29 januari 1948 till stadsfullmäktige ingiven motion hade ledamoten av fullmäktige, herr Fritz Eklund, på anförda skäl föreslagit fullmäktige uppdraga åt styrelsen för tekniska verken att företaga en allsidig utredning av frågan om inrättande av en installationsavdelning vid tekniska verken och till fullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

På yrkande av herr Eklund beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till styrelsen för tekniska verken och drätselkammaren för utredning och förslag.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 februari 1948.

ALB. LUNDKVIST.

B. W. Alwestrand. *Folke Lindqvist.*

Offentligen uppläst den 4 februari 1948, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 februari 1948.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, Herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson och Jacobsson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr andre vice ordföranden Olsson, fru Barkman samt herr Linderborg.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen J. Carlbom.

§ 42. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Åke Johansson och Kihlgren att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 3 mars 1948 kl. 13.30.

§ 43. **Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.**

Med skrivelse den 2 februari 1948 hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande krävde särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 1 ser. B) beslöto stadsfullmäktige lägga förteckningen till handlingarna.

§ 44. **Förvärv av stadsägorna nris 248 och 799.**

I skrivelse den 5 februari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att förvärva stadsägorna nris 799 och 248 här i staden, den förstnämnda för en köpeskilling av 13.500 kronor, och den sistnämnda för en köpeskilling av 8.000 kronor ävensom vidtaga alla för förvärvens genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingarna skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 38 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 45. **Anslag för nedläggande av jordkablar för byggnader å tomterna nr 1 och 2 i kv. Lodet och tomten nr 1 i kv. Vågen.**

I skrivelse den 13 januari 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville för nedläggande av jordkablar till de byggnader, som vore under uppförande å tomterna nr 1 och 2 i kvarteret Lodet och å tomten nr 1 i kvarteret Vågen, anvisa ett anslag å 7.400 kronor att täckas med 6.000 kronor av lånemedel och med 1.400 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla styrelsens förslag samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd för upptagande av lån å 6.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 39 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 46. **Anslag för nedläggande av jordkablar till Byggnads AB Mimers nybyggnader å Södra Skallberget.**

I skrivelse den 13 januari 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige för nedläggande av jordkablar till vissa av Byggnadsaktiebolaget Mimers nybyggen å Södra Skallberget ville anvisa ett anslag å 22.200 kronor att täckas med 15.000 kronor av lånemedel och med 7.200 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt att

uppdraga åt kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 15.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 40 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 47. **Omändring av befattning såsom förrådsman vid parkförvaltningen till befattning såsom arbetsförman vid parkförvaltningens förråd.**

I skrivelse den 12 januari 1948 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen som förrådsman vid parkstyrelsens förråd från den 1 januari 1948 ändrades till arbetsförman vid parkstyrelsens förråd med placering i 16. lönegraden av nu gällande lönestat.

Löne- och avtalsnämnden hade i utlåtande den 19 januari 1948 tillstyrkt bifall till parkstyrelsens förslag med endast den ändringen, att den nya befattningen skulle inrättas först fr. o. m. den 1 april 1948.

Drätselkammaren hade i yttrande den 5 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 41 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 48. **Avtal med statsverket ang. fördelning av kostnaderna för avlönande av två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan.**

I skrivelse den 13 december 1947 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med ett vid skrivelsen fogat förslag å stadens vägnar sluta avtal med statsverket om bidrag från stadens sida till avlöningarna till två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 19 januari 1948 tillstyrkt fullmäktige besluta i överensstämmelse med yrkesskolestyrelsens förslag samt uppdraga åt drätselkammaren att undersöka vad staden kunde komma att få åtaga sig ifråga om befattningshavarnas pensionering.

Genom utlåtande den 5 februari 1948 hade drätselkammaren på närmare anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta helt i överensstämmelse med yrkesskolestyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 42 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 49. **Motion ang. viss ändring av pensionsreglementet. Fråga om pension till änka efter befattningshavare, som avlidit till följd av olycksfall i stadens tjänst.**

Vid sammanträde den 29 maj 1947 hade stadsfullmäktige beslutat till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren dels återremittera en framställning från änkan efter maskinisten K. G. Johansson vid reningsverket, fru Agnes Johansson, att utöver den livränta å 975 kronor, som tillerkänts henne från riksförsäkringsanstalten få oavkortad behålla den pension å 945 kronor, vilken hon ägde uppbära på grund av bestämmelserna i pensionsreglementet för stadens befattningshavare, eller alternativt att erhålla ett årligt understöd från staden å 800 kronor, dels ock för yttrande remittera en av fullmäktigeledamoten herr Hugo Ericsson ingiven motion angående utredning om sådan ändring av gällande pensionsreglemente för stadens befattningshavare och arbetare, att i fall, då olycksfallsförsäkring utginge till efterlevande maka och barn, något avdrag med anledning av ersättningen icke finge göras å från staden utgående pensionsbelopp.

Genom utlåtande den 22 december 1947 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit fullmäktige besluta, att någon ändring av pensionsreglementet i berörda hänseende icke skulle ske, att motionen ej skulle föranleda någon åtgärd samt att tillerkänna änkefru Agnes Johansson ett särskilt tillägg om 25 kronor per månad utan dyrtidstillägg till den enligt pensionsreglementet utgående pensionen fr. o. m. den 1 december 1946 t. o. m. den 31 december 1947.

Genom utlåtande den 5 februari 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 43 ser. A 1948 och nr 106 ser. A 1947) och sedan herrar Hugo Ericsson och Hult yttrat sig utan yrkande samt herr Engdahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med kammarens tillstyrkan.

§ 50. **Anslag för höjning av stipendier till vik. poliskonstaplar, som genomgå Statens Polisskolas konstapelskurs.**

I skrivelse den 19 januari 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att vikarierande poliskonstapel vid stadens poliskår skulle, räknat fr. o. m. den 1 oktober 1947, under den tid, han genomginge Statens Polisskolas lägre kurs, erhålla ett stipendium å 350 kronor per månad på samma villkor, som föreskrives i stadsfullmäktiges beslut av den 31 oktober 1946 samt att för ändamålet anvisa erforderliga medel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla nämndens hemställan i ärendet samt att för bestridande av härav föranledda kostnader under år 1948 anvisa anslag å 3.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 44 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 51. **Pensionsunderstöd till arbetare vid byggnadskontoret.**

I skrivelse den 19 januari 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja kommunalarbetaren Aug. Emil Thörn ett pensionsunderstöd om 350 kronor per år att utgå fr. o. m. den dag, han slutade sin anställning i stadens tjänst.

Genom utlåtande den 5 februari 1948 hade drätselkammaren föreslagit stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 45 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 52. **Tilläggsanslag till driften av Uddens koloni under år 1948.**

I skrivelse den 17 december 1947 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställt om ett tillägganslag för år 1948 å högst 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för arvode till deltidsanställd gårdskarl vid kolonien.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställning samt att därav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 46 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan

§ 53. **Fråga om stadens övertagande av skyldigheten att bestrida hyresersättningen för vissa av domkyrkokommissionen till läroverkets förfogande ställda tomtområden.**

I skrivelse den 5 februari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr. o. m. den 1 juli 1945 tillsvidare åtaga staden skyldigheten att bestrida hyresersättningen för de tomtområden, vilka av domkyrkokommissionen ställts till läroverkets disposition

vid nuvarande läroverksbibliotekets byggande, *att* för detta ändamål anvisa anslag å tillhopa 2.400 kronor avseende hyresersättning för tiden 1 juli 1945—30 juni 1948 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 47 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 54. **Utgivande av kommunal författningshandbok samt löpande författningssamling för Västerås stad.**

I skrivelse den 5 oktober 1944 hade magistraten hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta utgiva en fortlöpande kommunal författningssamling för Västerås samt uppdraga åt lämpligt organ att ombesörja utgivandet härav.

Genom ett den 14 januari 1948 dagtecknat utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* utgiva en kommunal författningshandbok för Västerås stad (urkundsamling) samt fr. o. m. den 1 januari 1948 en fortlöpande tryckt serie av nyutkomna viktigare kommunala författningar samt ändringar i dylika författningar (löpande kommunal författningssamling), *att* uppdraga åt stadsfullmäktiges sekreterare att ombesörja utgivandet av sistnämnda författningssamling samt *att* anvisa de medel, som härför kunde erfordras.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 5 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag, att för bestridande av kostnaderna för utgivande av den kommunala författningshandboken anvisa ett förslagsanslag å 5.000 kronor samt för bestridande av kostnaderna under år 1948 för utgivande av den löpande författningssamlingen ett förslagsanslag å 600 kronor ävensom att sålunda anvisade belopp skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 48 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 55. **Återbesättande av ledigbliven befattning såsom kanslibiträde vid stadskansliet.**

I skrivelse den 5 februari 1948 hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att med ordinarie befattningshavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom kanslibiträde vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 februari 1948 tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 49 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens av nämnden tillstyrkta hemställan.

§ 56. **Motion ang. förbud mot serverande av rusdrycker på stadens bekostnad vid av staden anordnade officiella fester.**

Vid sammanträde den 25 september 1947 hade stadsfullmäktige till nykterhetsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Gösta Sjöberg, G. Leontein m. fl. ingiven motion vari hemställts att stadsfullmäktige ville besluta att allmänna medel ej finge till någon del användas för bestridande av kostnaderna för servering av rusdrycker vid officiella fester.

Nykterhetsnämnden hade i ett den 27 oktober 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till motionen.

Emot nämndens förslag hade reservation anförts av nämndens ledamöter fru Karin Kjelldahl och herr W. Redmalm. Fru Kjelldahl hade därvid föreslagit stadsfullmäktige endast på det sättet bifalla motionen att fullmäktige uttalade sig för att förtärande av alkoholhaltiga drycker på stadens bekostnad vid av staden anordnade festligheter i största möjliga omfattning inskränktes. Herr Redmalm hade i sin reservation närmare utvecklat de skäl, vilka enligt hans åsikt borde ligga till grund för nämndens ställningstagande och därvid i första hand förklarat sig biträda motionen och i andra hand, därest fullmäktige av representationsskäl ansåge sig förhindrade intaga denna ståndpunkt, förordat, att vid stadens fester och representationsmåltider serveringen av alkoholhaltiga drycker på stadens bekostnad så långt som möjligt inskränktes, exempelvis genom att begränsas till maltdrycker och vin varjämte det borde tillses att alkoholfria drycker därjämte funnes att tillgå utan att gästerna särskilt anhölle därom.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 januari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att i princip uttala sig för att vid all av staden anordnad representation största möjliga återhållsamhet skulle iakttagas ifråga om serverande på stadens bekostnad av alkoholhaltiga drycker samt att motionen i övrigt icke skulle till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 11 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Emot beredningsutskottets förslag hade reservation anmälts av utskottets ordförande, herr Sjöberg, vice ordföranden herr Leontein samt ledamöterna fru Helga Hall och herr Nyström, under uttalande att beredningsutskottet på de av motionärerna anförda skälen bort föreslå stadsfullmäktige bifalla motionen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 50 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Nyström med instämmande av herrar Sjöberg och Sjölin, fru Andrén samt herrar Jacobsson, Sund, Erik Pettersson, Pers och Grip bifall till motionen, medan herr Eklund med instämmande av fru Kjelldahl samt herrar Kindbladh och Kihlgren yrkade bifall till drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter begärd och anställd votering emellan å ena sidan drätselkammarens förslag (ja) och å andra sidan motionärernas förslag (nej) beslöto stadsfullmäktige med 32 jaröster mot 24 nejröster att bifalla drätselkammarens hemställan. En ledamot avstod från att rösta.

§ 57. **Förslag till namnsättning av två gator å Hammarbyområdet.**

I skrivelse den 30 januari 1948 hade gatunamnsberedningen föreslagit stadsfullmäktige besluta att den gata, vilken från Köpingsvägen vid restaurang Sjöhagen löpte i nordvästlig riktning parallellt med Förstadsvägen skulle erhålla namnet Nybyggevägen samt den gata, som från sistnämnda gatas nordliga ändpunkt löpte i sydvästlig riktning utmed skogsbrynet över Hammarbygärdet, namnet Hammarbacksvägen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 11 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, att den gata, vilken från Köpingsvägen vid restaurang Sjöhagen löpte i nordvästlig riktning parallellt med Förstadsvägen skulle kallas Sjöhagsvägen samt att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 51 ser. A och nr 3 ser. B) uppstod överläggning, därvid herr Eklund med instämmande av herrar Ernst Johansson, Sjöblom och Pers yrkade bifall till gatunamnsberedningens förslag samt herr Sjöberg med instämmande av herrar Engdahl, Viktor Persson och Sjölander yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

§ 58. **Omändringsarbeten i rådhusets bottenvåning.**

I skrivelse den 12 februari 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för utförande av omändringsarbeten i rådhusets bottenvåning anvisa ett anslag å 5.600 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 52 ser. A) och efter yttrande av herr Pers beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 59. **Införande av överlärareinstitutionen vid stadens folkskolor.**

I skrivelse den 9 februari 1948 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta att införa överlärareinstitutionen vid stadens folkskolor från den 1 juli 1948 och bemyndiga folkskolestyrelsen vidtaga de därav betingade åtgärderna samt att för ändamålet anvisa 420 kronor för senare halvåret 1948.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla folkskolestyrelsens förslag samt att därav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 53 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 60. **Anslag för anställande av vaktmästarbiträde hos magistraten.**

I skrivelse den 29 januari 1948 hade magistraten på anförda skäl hemställt om anslag för innevarande år för anställande av springpojke eller springflicka att biträda magistratsvaktmästaren i dennes göromål.

Genom utlåtande den 12 februari 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för avlönande av vaktmästarebiträde för tiden intill utgången av innevarande år ställa till magistratens förfogande ett förslagsanslag å 1.500 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 54 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 61. **Anslag för underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån.**

I skrivelse den 6 februari 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån anvisa ett anslag å 12.000 kronor.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån anvisa ett anslag å 12.000 kronor samt att anslaget skulle täckas av uttaxerade medel i 1949 års stat under hamnens budgettitel.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 55 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 62. **Förslag till ändring av stadsplanen för del av kv. Aroslund.**

I skrivelse den 11 februari 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 31 januari 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Aroslund samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 56 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 63. **Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Olga, Nanna m. fl.**

I skrivelse den 2 februari 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 30 oktober 1947 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Olga, Nanna m. fl.

Genom utlåtande den 12 februari 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga ifrågavarande förslag till ändring av

stadsplanen för kvarteren Olga, Nanna m. fl. samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 57 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 64. **Fastställelse av förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen beträffande Södra Skallberget.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 30 januari 1948 med Kungl. Maj:ts beslut angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 28 augusti 1947 antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen beträffande Södra Skallberget.

§ 65. **Fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen beträffande delar av kv. Ida samt del av kv. Kol.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelser den 6 februari 1948 med Kungl. Maj:ts beslut angående fastställelse å *dels* ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 augusti 1947 antaget förslag till ändring av stadsplanen beträffande delar av kvarteret Ida, *dels ock* ett av fullmäktige den 25 september 1947 antaget förslag till ändring av stadsplanen beträffande del av kvarteret Kol.

§ 66. **Motion ang. utredning om apoteksväsendets framtida organisation i Västerås.**

Beslöto stadsfullmäktige till hälsovårdsnämnden för utredning remittera en av herrar Erik Berglind och Gösta Sjöberg ingiven motion med begäran om utredning om apoteksväsendets framtida organisation i Västerås.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 3 mars 1948.

ALB. LUNDKVIST.

Oscar Kihlgren. *Åke Johansson.*

Offentligen uppläst den 3 mars 1948; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 mars 1948.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström, Turén och Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson, dock infann sig herr Nyman först efter handläggningen av det här nedan under § 76 antecknade ärendet.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult och Persson, fruarna Kjelldahl och Bergsten, herrar Matell och Jacobsson, fruarna Barkman och Andrén, herrar Brandt och Edvin Johansson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 67. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fröken Carlsson och herr Berglind att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 5 april 1948, klockan 13.30.

§ 68. **Barnstugestyrelsens årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 31 december 1947 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor överlämnat sin årsberättelse för år 1947 (S.H. nr 4 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 69. **Nykterhetsnämndens årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 19 februari 1948 hade nykterhetsnämnden överlämnat sin årsberättelse för år 1947 (S.H. nr 5 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 70. **Badhusstyrelsens årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 27 februari 1948 hade badhusstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1947 (S.H. nr 6 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 71. **Västerås stads bostadsförmedlings verksamhetsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 28 februari 1948 hade Västerås stads bostadsförmedling överlämnat sin verksamhetsberättelse för år 1947 (S.H. nr 9 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 72. **Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 10 mars 1948 hade ungdomsvårdsstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1947 (S.H. nr 10 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 73. **Familjebidragsnämndens årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 15 mars 1948 hade familjebidragsnämnden överlämnat sin årsberättelse för år 1947 (S.H. nr 12 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 74. **Förvärv av stadsägorna n:ris 258 och 262.**

Uti skrivelse den 4 mars 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att förvärva dels stadsägan nr 258 för en köpeskilling av 26.000 kronor, dels ock stadsägan nr 262 för en köpeskilling av 32.000 kronor och i båda fallen på sedvanliga villkor i övrigt samt vidtaga alla för förvärvens ge-

nomförande erforderliga åtgärder ävensom *att* köpeskillingarna skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S.H. nr 58 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 75. **Fråga om ändringar i förslag till taxa å avgifter för begagnande av Västerås-Johannisbergs flygfält.**

Uti skrivelse den 4 mars 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke hava något att erinra mot att i det av fullmäktige den 18 december 1947 antagna förslaget till taxa å avgifter vid Västerås-Johannisbergs flygplats vidtoges de ändringar, vilka föranleddes av en av Kungl. Luftfartsstyrelsen utarbetad promemoria.

Efter föredragning av skrivelsen (S.H. nr 59 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 76. **Anslag för framdragande av gata till oljeupplagsområdet i Djuphamnen.**

I skrivelse den 6 februari 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 10.000 kronor för framdragande av en gata till oljeupplagsområdet i Djuphamnen.

I ett den 4 mars 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstrykt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja ifrågavarande anslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator och vägar (8 B 1 811).

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 60 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 77. **Anslag för utdragande av ett stickspår till oljeupplagen i Djuphamnen.**

I skrivelse den 6 februari 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett anslag å 40.000 kronor för utdragande av ett stickspår till oljeupplagen i Djuphamnen.

Drätselkammaren hade i ett den 4 mars 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 40.000 kronor samt *att* bemyndiga drätselkammaren att för bestridande av denna utgift med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt upptaga ett 5-årigt amorteringslån ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 61 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 78. **Anslag för utförande av oljeledningar i Djuphamnen.**

I skrivelse den 6 februari 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett anslag å 45.000 kronor för utförande av oljeledningar i Djuphamnen.

Genom utlåtande den 4 mars 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 45.000 kronor samt *att* bemyndiga drätselkammaren att för bestridande av denna utgift med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt upptaga ett 5-årigt amorteringslån ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 62 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 79. **Fråga om höjning av vissa hamnavgifter.**

I skrivelse den 6 februari 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna ett i skrivelsen framlagt förslag till höjning av fartygsavgifterna, att uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om fastställelse av de förhöjda avgifterna samt att medgiva hamnstyrelsen att fr.o.m. den 1 april 1948 återgå till tidigare tillämpade hamnavgifter för kol och koks.

Genom utlåtande den 4 mars 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fartygsavgifterna fr.o.m. den 1 maj 1948 tills vidare skulle utgå med de förhöjda belopp, vilka i hamnstyrelsens skrivelse angåves, *att* uppdraga åt styrelsen att underställa Kungl. Maj:t nämnda beslut för fastställelse samt *att* medgiva hamnstyrelsen att fr.o.m. den 1 april 1948 tillämpa tidigare utgående hamnavgifter för kol och koks i enlighet med styrelsens i skrivelsen framförda förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 63 ser. A) och sedan herrar Carlfors och Hellström yttrat sig utan yrkanden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 80. **Anslag till hälsovårdsnämnden för uppläggande av kartotek över lägenhetsbeståndet i staden.**

Uti skrivelse den 4 mars 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av fullständigt kartotek över lägenhetsbeståndet i staden anvisa hälsovårdsnämnden ett anslag å 2.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S.H. nr 64 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 81. **Motion ang. fri trappstädning å pensionärshemmen.**

Vid sammanträde den 27 november 1947 beslöto stadsfullmäktige till pensionärshemsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna Stig Ek och B. Linderborg till stadsfullmäktige ingiven motion vari motionärerna föreslagit stadsfullmäktige besluta, att tillerkänna pensionärerna på pensionärshemmen rätten till fri trappstädning, samt att uppdraga åt styrelsen för pensionärshemmen att vidtaga erforderliga åtgärder för beslutets genomförande.

Pensionärshemsstyrelsen och drätselkammen hade, styrelsen i ett den 2 februari 1948 avigvet utlåtande och drätselkammaren i ett den 4 mars 1948 dagtecknat yttrande, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå den föreliggande motionen.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 65 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Ek yrkade bifall till motionärernas förslag men herr Sjöblom bifall till drätselkammarens avslagsyrkande.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 43 ja-röster mot 6 nej-röster, de sistnämnda avgivna för bifall till herr Eks yrkande, att i enlighet med drätselkammarens förslag avslå motionen.

§ 82. **Tilläggsanslag för höjning av arvodet för timlärare i fortsättningsskolan.**

Uti skrivelse den 16 februari 1948 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige måtte bevilja ett tilläggsanslag å 4.500 kronor för att täcka beräknad brist i det under utgiftstitel 15 A 2:116 upptagna anslag å 14.460 kronor för fortsättningsskolans lärarelöner.

Genom utlåtande den 4 mars 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för höjning av arvodet för timlärare i fortsättningskolan anvisa ett tilläggsanslag å 4.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 66 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 83. **Anslag för inlösen av fribrev å pension för arkitekten Sven Ahlbom.**

Uti skrivelse den 16 februari 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett anslag å 25.537 kronor jämte 3 % ränta därå från den 1 oktober 1947 till blivande inbetalningsdag för inlösen i S.K.P. av det fribrev, som jämlikt gällande pensionsreglemente tillkomme arkitekten Sven Ahlbom.

Genom utlåtande den 4 mars 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 67 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig under yrkande om bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 84. **Inrättande av ytterligare befattning såsom barnavårdsman å ordinarie stat.**

I skrivelse den 21 januari 1948 hade barnavårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att en extra befattning såsom barnavårdsman hos nämnden måtte uppföras å ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 februari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1949 inrätta ytterligare en ordinarie befattning såsom barnavårdsman med placering i lönegrad 16.

I ett den 4 mars 1948 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga barnavårdsnämnden att med ordinarie befattningshavare tillsätta befattningen ifråga.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 68 ser A) och sedan herr Sjöberg yttrat sig utan yrkande och herr Engdahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 85. **Omändring av ordinarie befattning såsom skrivbiträde vid poliskammaren till ordinarie befattning såsom kontorsbiträde.**

I skrivelse den 16 februari 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr.o.m. den 1 april 1948 omändra en ordinarie befattning såsom skrivbiträde vid poliskammaren till en befattning som kontorsbiträde.

Drätselkammaren hade i ett den 4 mars 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 69 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 86. **Inrättande av icke ordinarie befattningar såsom facklärare i respektive gymnastik, teckning och sång.**

Uti skrivelse den 14 juni 1947 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta, att fr.o.m. läsåret 1948—1949 anställdes en icke ordinarie facklärare i vardera gymnastik, teckning och sång, att avlöningen för facklärare sattes lika med lönen till folkskollärare samt att det uppdroges åt folkskolestyrelsen att ordna facklärarnas tjänstgöring så, att den komme att avse såväl direkt undervisning som instruktion.

Genom utlåtande den 16 februari 1948 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med höstterminen 1948

inrättades tre icke ordinarie befattningar vid folkskolorna såsom lärare i gymnastik, teckning och sång, med samma löner såsom för icke ordinarie folkskollärare.

I ett den 11 mars 1948 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt folkskolestyrelsen att ordna facklärarnas tjänstgöring så, att den komme att avse såväl direkt undervisning som instruktion.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 70 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 87. **Inrättande av nya befattningar vid brandkåren samt fråga om ändring av kårens tjänstgöringsförhållanden.**

I skrivelse den 23 augusti 1946 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att fr.o.m. den 1 januari 1947 medgiva vartannat dygns tjänstgöring för manskapet vid brandkåren, att från samma dag inrättades ytterligare fyra brandmansbefattningar i 7. lönegraden och en brandkaptensbefattning i 11. lönegraden, allt enligt tidigare gällande löneplan, samt att bevilja för ändamålet erforderliga anslag.

Genom utlåtande den 16 februari 1948 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 april 1948 inrätta en ordinarie befattning såsom brandkapten i lönegrad 20 samt ytterligare fyra ordinarie brandmansbefattningar i lönegrad 14, att anvisa för utökningen erforderliga medel samt att tills vidare bordlägga ärendet i vad det avsåge införande av ändrade tjänstgöringsförhållanden vid brandkåren.

Drätselkammaren hade i ett den 11 mars 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr.o.m. den 1 april 1948 inrättades en ordinarie befattning såsom brandkapten i lönegrad 20 samt ytterligare fyra ordinarie brandmansbefattningar i lönegrad 14 av gällande löneplan, *att* bemyndiga brandstyrelsen att med ordinarie innehavare tillsätta befattningarna ifråga, *att* för bestridande av härav föranledda utgifter för tiden intill årets slut anvisades ett anslag å 30.000 kronor, *att* detta anslag skulle täckas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 792) samt *att* tills vidare bordlägga frågan angående ändrade tjänstgöringsförhållanden vid brandkåren.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 71 ser. A) och sedan herrar Ernst Johansson och Engdahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag och herr Robsahm yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 88. **Inrättande av befattning som vice värd för folkskolans fastigheter.**

I skrivelse den 2 januari 1948 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att en heltidsanställd tjänst som vice värd för folkskolans fastigheter inrättades fr.o.m. den 1 april 1948 med de arbetsuppgifter, vilka framginge av en vid skrivelsen fogad instruktion, samt att tjänsten ifråga, som direkt underställdes folkskolestyrelsen, skulle placeras i 23. lönegraden av stadens avlöningsreglemente.

I ett den 16 februari 1948 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden föreslagit stadsfullmäktige besluta att anvisa folkskolestyrelsen ett anslag å 6.660 kronor för anställande av en vice värd för folkskolans fastigheter från och med den 1 april 1948.

Drätselkammaren hade i ett den 11 mars 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* på i skrivelsen närmare angivna förutsättningar inrättades en befattning såsom vice värd för folkskolans fastigheter å extra stat fr.o.m. den 1 april 1948, *att* för bestridande av kostnaderna för befattningshavarens avlönande under innevarande år anvisades ett anslag å 4.700 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stats upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 72 ser. A) och sedan herr förste vice ordföranden yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr förste vice ordförandens yrkande.

§ 89. **Återbesättande av befattning såsom mätningsingenjör.**

I skrivelse den 16 februari 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom mätningsingenjör.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 2 mars 1948 och kammaren genom yttrande den 11

mars 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 73 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 90. **Återbesättande av befattning såsom underingenjör vid fastighetskontoret.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 mars 1948 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom underingenjör vid fastighetskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 15 mars 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 74 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 91. **Provisoriska lönetillägg och dyrtidstillägg till stadens tjänsteläkare samt ordinarie och extra exekutionsbiträden.**

I skrivelse den 10 mars 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att ordinarie och extra exekutionsbiträden samt stadens tjänsteläkare räknat fr.o.m. den 1 januari 1948 tills vidare under 1948 skulle äga uppbära dels det provisoriska tillägget å 50 kronor och dels dyrtidstillägg enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1947, § 411.

Drätselkammaren hade i ett den 11 mars 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 75 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 92. **Bestämmelser ang. oljeeldningsanläggningar för fastighetsuppvärmning.**

I skrivelse den 17 december 1947 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för Västerås stads vid-

kommande antaga i statens brandinspektions cirkulär nr 7 för år 1947 intagna bestämmelser angående oljeeldningsanläggningar för fastighetsuppvärmning, speciellt bostadshus, samt därefter överlämna sitt beslut till länsstyrelsen för fastställelse.

Beredningsutskottet hade i ett den 10 mars 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 76 ser. A och nr 8 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 93. **Framdragande av elektriska ledningar till Västerås Flygklubbs hangar och verkstadsbarack å flygfältet vid Johannisberg.**

I skrivelse den 11 mars 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande av elektrisk belysning i och invid hangaren samt verkstadsbaracken å Johannisbergs flygfält anvisades ett anslag å 3.600 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 77 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 94. **Inköp av möbler till polisens vaktrum.**

I skrivelse den 27 februari 1948 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för inköp av vissa möbler till personalrum å polishuset ställa ett anslag å 1.800 kronor till nämndens förfogande.

Genom utlåtande den 11 mars 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla polisnämndens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 78 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 95. **Inköp av diktafon till polisverket.**

Uti skrivelse den 17 februari 1948 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville för inköp av dikteringsapparat

jämte sekreterareapparat och transformator ställa ett anslag å 3.490 kronor till polisnämndens förfogande.

Drätselkammaren hade i ett den 11 mars 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det begärda anslaget samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 79 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 96. **Förvärv av stadsägan nr 2313.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 mars 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för en köpeskilling av 31.000 kronor och på i övrigt sedvanliga villkor förvärva stadsägan nr 2313 ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erfoderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S.H. nr 80 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 97. **Val av ombud till Svenska Stadsförbundets kongress 1948.**

I skrivelse den 10 mars 1948 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige att till stadens ombud vid Svenska Stadsförbundets trettonde ordinarie kongress under innevarande år utse stadsfullmäktiges ordförande, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, drätselkammarens ordförande, byggmästaren Fritz Eklund, beredningsutskottets ordförande, tjänstemannen Gösta Sjöberg, fru Ebba Berg, drätselkammarens vice ordförande, lantbruksingenjören H. Welin-Berger och direktören Mattias Pers ävensom till suppleanter stadsfullmäktiges andre vice ordförande, bostadsförvaltaren G. Olsson, stuveriförmannen Carl Hellström, verkmästaren David Johansson, fröken Anna Carlsson, fru Karin Kjelldahl samt f. blomsterhandlaren Karl Pettersson, därvid suppleanterna föresloges personliga för de ordinarie ombuden i den ordning ombud och suppleanter här ovan uppräknats.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 81 ser. A) och sedan herr Turén anmält, att herr Welin-Berger vore förhindrad att åtaga sig uppdrag såsom ombud vid kongressen, beslöto stadsfullmäktige med

acklamation dels i dennes ställe såsom ombud utse rektor Knut Carlfors, dels ock i övrigt bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 98. **Inköp av inventarier till Stadshotellet.**

Uti skrivelse den 11 mars 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anskaffande av inventarier till Stadshotellet anvisades ett anslag å 15.000 kronor samt att anslaget skulle täckas av i 1948 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S.H. nr 82 ser. A) och sedan herrar Lindström och Eklund yttrat sig utan yrkanden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 99. **Garanti för rörelse avseende bedrivande av konditori- och lunchservering i Stadsparken m.m.**

I skrivelse den 11 mars 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anskaffande av inventarier till ikläda staden garanti för den verksamhet, Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurantaktiebolag på i skrivelsen angivet sätt skulle komma att under instundande sommar bedriva i stadspaviljongen intill ett belopp av högst 10.000 kronor, *att* anvisa ett anslag å sistnämnda belopp för fullgörande av garatien i mån av behov samt ett anslag å 3.000 kronor för anordnande av dansbana i stadsparken ävensom *att* härav föranledda anslag skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 83 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Nyström med instämmande av herrar Sjöberg, Hellblom, Alwestrand, Hugo Ericsson och Ernst Johansson samt fru Helga Hall att stadsfullmäktige med avslag å drätselkammarens förslag ville besluta att åtaga staden kostnaden för ett musikkapell av god kvalité, som skulle spela populär konsertmusik i stadsparken, att musikestraden skulle flyttas och platsen kring paviljongen utformas så att även publik utanför restaurantområdet kunde tillgodogöra sig musiken samt att bemyndiga drätselkammaren att på bästa möjliga villkor träffa uppgörelse angående konditori- och eventuell lunchservering i stadsparken.

Herr Turén med instämmande av herr Berglind yrkade avslag å drätselkammarens förslag i vad detsamma innebure anslaget till dansbanan

samt i övrigt bifall till förslaget. Herr Engdahl yrkade avslag å drätselkammarens förslag, medan herr Eklund med instämmande av herrar Lundberg, John Johansson och Ek yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes först proposition emellan herr Eklunds yrkande om bifall till drätselkammarens förslag, herr Nyströms förslag samt herr Engdahls avslagsyrkande. Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat antaga drätselkammarens förslag.

Sedan votering begärts, ställdes proposition beträffande frågan vilketdera av herrar Nyströms förslag eller herr Engdahls avslagsyrkande som skulle uppställas såsom kontraproposition emot drätselkammarens förslag i huvudvoteringen. Herr ordföranden fann härvid att stadsfullmäktige beslutat uppställa herr Engdahls förslag såsom kontraproposition. Sedan i anledning härav votering begärts för fastställande av kontraproposition beslöto stadsfullmäktige med 32 jaröster mot 18 nejröster såsom kontraproposition mot drätselkammarens förslag i huvudvoteringen uppställa herr Nyströms förslag.

Vid härefter företagen votering emellan drätselkammarens förslag samt herr Nyströms förslag beslöto stadsfullmäktige med 30 nejröster mot 20 jaröster bifalla herr Nyströms förslag i ärendet.

§ 100. **Anslag för bestridande av kostnaderna för medlemskap i Arosbygdens Lantmannaförbund förening u. p. a.**

Uti skrivelse den 11 mars 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 4.000 kronor för bestridande av kostnaderna för medlemskap i Arosbygdens Lantmannaförbund förening u. p. a. samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning av uttaxerade medel i lantegendomsnämndens stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 84 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 101. **Nytt tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare samt vissa ändringar i bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare.**

I skrivelse den 2 mars 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga vid skrivelsen fogade förslag till dels tjänstgöringsreglemente för Västerås stads or-

dinarie befattningshavare, dels ock ändringar i bestämmelser angående tjänstgöringsförhållandena för Västerås stads extra befattningshavare, att reglementet och ändringarna skulle tillämpas fr. o. m. den 1 april 1948 utom beträffande semester, i vilket hänseende de nya bestämmelserna skulle tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1948, att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa förslagen vederbörande myndigheter för fastställelse i de delar så vore erforderligt, att anmoda förvaltningsstyrelserna att snarast möjligt inkomma till stadsfullmäktige med förslag till sådan ändring av de särskilda instruktionerna att i görligaste mån därifrån avskildes bestämmelser om förhållanden, som borde regleras i det allmänna tjänstgöringsreglementet samt att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till grunder för hållande av bostadstelefoner på stadens bekostnad.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 10 mars 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag med vissa i skrivelsen närmare angivna ändringar och påpekanden.

I ett den 11 mars 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att dels utreda och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående vilka befattningshavare, vars bostadstelefon borde upptagas under myndighetens rubrik i rikstelefonkatalogen, dels ock slutgiltigt utforma bestämmelserna angående de extra befattningshavarnas tjänstgöringsförhållanden med iakttagande av att de så långt möjligt bringades i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser för ordinarie befattningshavare samt *att* i övrigt bifalla löne- och avtalsnämndens förslag med i skrivelsen föreslagna ändringar ifråga om §§ 6, 17 och 22 i reglementet för de ordinarie befattningshavarna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 85 ser. A och nr 7 ser. B) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Kindbladh bifall till de av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund avd. 65 skriftligen framförda reservationerna angående bestämmelserna om arbetstiden samt avlöning vid sjukdom, men i övrigt bifall till drätselkammarens förslag. Herr Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag med det tillägget att i första stycket av "särskilda bestämmelser om beklädnadsförmåner" skulle före ordet "brandmästare" tillfogas ordet "brandkapten".

Herr Hellblom med instämmande av herr Sjöberg yrkade bifall till drätselkammarens förslag, varjämte herrar Ernst Johansson och Sjöblom yttrade sig utan yrkanden.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning att avslå herr Kindbladhs yrkande om bifall till Sveriges

Kommunaltjänstemannaförbunds reservationer beträffande avfattningen av bestämmelserna om arbetstiden samt om avlöning under befattningshavares sjukdom.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag med den av herr Engdahl yrkade ändringen.

§ 102. **Ansökan av Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd till försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från ytterligare sex försäljningsställen inom staden.**

Genom resolution den 13 februari 1948 hade poliskammaren med eget tillstyrkande till stadsfullmäktige för yttrande remitterat Västerås Kaféaktiebolags genom verkställande direktören Gösta Lundberg till länsstyrelsen ingivna ansökan om tillstånd att tills vidare få bedriva försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från ytterligare sex speceriaffärer inom Västerås stad.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nämnden i skrivelse den 17 februari 1948 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka Västerås Kaféaktiebolags framställning om ytterligare sex försäljningsställen av maltdrycker klass II i Västerås.

Genom utlåtande den 10 mars 1948 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 86 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med nykterhetsnämndens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag.

§ 103. **Tillstånd för Rolf Lennart Ahlstrand att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 13 februari 1948 hade poliskammaren med eget tillstyrkande till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående köksmästaren Rolf Lennart Ahlstrands ansökan om tillstånd att i den av honom i huset nr 19 vid Utanbygatan här i staden bedrivna matserveringen, City-buffén, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nämnden i skrivelse den 17 februari 1948 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen ville

tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning för tiden intill den 30 september 1949.

I ett den 10 mars 1948 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 87 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med nykterhetsnämndens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag.

§ 104. **Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden (område kring Hammarbacksvägen).**

Uti skrivelse den 23 mars 1948 hade byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 28 februari 1948 upprättat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för område kring Hammarbacksvägen samt att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 24 mars 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 11 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 105. **Länsstyrelsens fastställelse av reglemente för Västerås stads fattigvård.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 18 februari 1948 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 27 november 1947 antaget nytt reglemente för Västerås stads fattigvård.

§ 106. **Kungl. Maj:ts fastställelse av pensionsreglemente för rådhusrättens och magistratens befattningshavare m. fl.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts beslut den 30 december 1947 om fastställelse med vissa ändringar å ett av stadsfullmäktige den 19 december 1946 antaget pensionsreglemente för stadens befattningshavare, i vad detsamma avsåge rådhusrättens och magistratens befattningshavare, stadsfogden samt stadsfiskalen-polismästaren.

§ 107. **Kungl. Maj:ts fastställelse å förslag till ändring av stadsplanen för kv. Karl m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts beslut den 27 februari 1948 om fastställelse med vissa undantag å ett av stadsfullmäktige den 24 april 1947 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Karl m. m.

§ 108. **Yttrande över av Medicinalstyrelsen upprättad plan för apotekens öppethållande å sön- och helgdagar samt nattetid.**

I skrivelse den 16 mars 1948 hade Medicinalstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges yttrande före den 20 april 1948 över en inom styrelsen upprättad plan för apotekens öppethållande å sön- och helgdagar samt nattetid.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning uppdraga åt beredningsutskottet att efter hälsovårdsnämndens hörande å fullmäktiges vägnar av giva yttrande i ärendet.

In fidem:
PER SIÖSTEEN.

Justerat den 5 april 1948.

ALB. LUNDKVIST.

Anna Carlsson. *Erik Berglind.*

Offentligen uppläst den 5 april 1948; betygar

Ex officio:
Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 april 1948

Närvarande: Herrar förste vie ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Persson, Lundberg, Sjöblom och Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, Matell, Åke Johansson och Jacobsson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Magnusson och Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar ordföranden Lundkvist, Ernst Johansson, Nyman, Pers och Turén, fru Bergsten, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Ivan Hellström, Linderborg och Edvin Johansson.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren F. Höijer.

§ 109. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Barkman och herr Matell att jämte tjänstgörande herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 4 maj 1948 kl. 14.00.

§ 110. **Anslag till bibliotekskommittén för kommitténs fortsatta arbete.**

I skrivelse den 22 mars 1948 hade bibliotekskommittén på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för kommitténs fortsatta arbete anvisa ett anslag å 50.000 kronor ur den särskilda fonden för kommunala byggnader.

Drätselkammaren hade i ett den 1 april 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt

stadsfullmäktige besluta *att* anvisa det begärda anslaget samt *att* anslaget skulle täckas i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 88 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 111. **Iordningställande av gator å Haga och Gideonsbergsområdena.**

Uti skrivelse den 1 april 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av i skrivelsen omförmälda gator å Hagaområdet och Gideonsbergsområdet anvisa 100.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat under gatuförvaltningen upptaget anslag för gatuarbeten enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall (L-653).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 89 ser. A) anmälde herr Eklund, att anslag för utförande av gatorna å Hagaområdet funnes upptaget i årets stat, varför anslagsbeslut endast erfordrades beträffande gatorna å Gideonsbergsområdet. Herr Eklund yrkade i anledning härav att stadsfullmäktige ville anvisa anslag å 40.000 kronor för gatorna å Gideonsbergsområdet att täckas på det sätt drätselkammaren föreslagit.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning i enlighet med herr Eklunds förslag.

§ 112. **Framdragande av vatten- och avloppsledningar till tomter för oljeupplag vid Djuphamnen.**

I skrivelse den 16 mars 1948 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av vatten- och avloppsledningar till tomter för oljeupplag vid Djuphamnen anvisa 23.000 kronor att täckas med 6.400 kronor av lånemedel, med 11.200 kronor av inflytande anslutningsavgifter och med 5.400 kronor av restkostnadsbidrag.

Genom utlåtande den 1 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 90 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 113. **Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skyttegatan.**

I skrivelse den 16 mars 1948 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragan-

de av vatten- och avloppsledningar i Skyttegatan anvisa ett anslag å 25.000 kronor att täckas med 13.600 kronor av inflytande anslutningsavgifter och med 11.400 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 april 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 91 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 114. **Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan mot Sotargatan.**

I skrivelse den 16 mars 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan mot Sotargatan anvisa ett anslag å 9.500 kronor att täckas med 3.100 kronor av inflytande anslutningsavgifter, med 5.150 kronor av reserverade anslutningsavgifter och med 1.250 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 1 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 92 ser. A) och sedan herrar Nordin och andre vice ordföranden yttrat sig utan yrkanden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 115. **Bemyndigande att överskrida anslag för täckande av kostnaderna för inköp av ny rensskärare till reningsverket.**

I skrivelse den 17 februari 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att i anledning av erforderligt inköp av ny rensskärare vid reningsverket få överskrida i årets stat under titeln Distribution upptaget anslag för underhåll av maskiner och instrument vid vatten- och avloppsverket med ett belopp av 31.000 kronor.

Drätselkammaren hade i ett den 1 april 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 93 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 116. **Engångsanslag till driften av arbetsträningsverkstäder och hemarbetscentral för vissa partiellt arbetsföra under år 1948.**

I skrivelse den 2 mars 1948 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag för år 1948 å 4.000 kronor till driften av arbetsträningsverkstäder och hemarbetscentral för vissa partiellt arbetsföra, vilket anslag av fattigvårdsstyrelsen skulle användas enligt de villkor och i den ordning, varom närmare överenskommelse sedermera kunde komma att träffas mellan fattigvårdsstyrelsen och kommittén för verksamheten.

Drätselkammaren hade i ett den 1 april 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för angivna ändamål bevilja ett engångsanslag för år 1948 å 3.000 kronor att av fattigvårdsstyrelsen användas enligt de villkor och i den ordning, varom närmare överenskommelse sedermera kunde komma att träffas mellan fattigvårdsstyrelsen och kommittén för verksamheten, samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 94 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 117. **Återtagande av ansökan om fastställelse å förslag till stadsplan för Djuphamnen.**

I skrivelse den 1 mars 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga nämnden att återtaga ansökan om fastställelse å ett av fullmäktige den 27 mars 1947 antaget förslag till stadsplan för Djuphamnen.

Genom utlåtande den 1 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 95 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 118. **Pension till lärare vid yrkesskolorna.**

I skrivelse den 26 februari 1948 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja läraren vid yrkesskolorna, civilingenjören A. S. Sigfrids, pension med belopp, som skulle tillkommit honom, om han under sin anställning vid stadens skolor för yrkesundervisning varit uppförd på stadens

ordinarie stat, och att stadsfullmäktige behagade anvisa för pensioneringen erforderligt anslag fr. o. m. den 1 juli 1948.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 mars 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige att tillerkänna Sigfrids en årlig pension om 4.476 kronor fr. o. m. den 1 juli 1948 samt anvisa härför erforderliga medel.

Drätselkammaren hade i ett den 1 april 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet, *att* för bestridande av kostnaderna härför för tiden 1 juli—31 december 1948 anvisa ett anslag å 2.800 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 96 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 119. **Omändring av befattning som föreståndare vid ålderdomshemmet till befattning som syssloman vid samma hem.**

I skrivelse den 15 mars 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att befattningen såsom föreståndare för ålderdomshemmet fr. o. m. den 1 april 1948 erhölle benämningen syssloman vid ålderdomshemmet.

Genom utlåtande den 1 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 97 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 120. **Omändring av befattning såsom skrivbiträde vid yrkesskolorna till befattning såsom kanslibiträde.**

I skrivelse den 26 februari 1948 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. april månad innevarande år utbyta den vid yrkesskolorna befintliga befattningen som skrivbiträde i lönegrad 6 mot en befattning som kanslibiträde i lönegrad 11 samt att för ändamålet för innevarande år anvisa ett tilläggsanslag å 1.035 kronor.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 15 mars 1948 endast i så måtto biträtt yrkesskolestyrelsens framställning, att nämnden föresloge stadsfullmäktige att omändra befattningen ifråga till en be-

fattning såsom kontorsbiträde fr. o. m. 1 april 1948 samt anvisa för ändamålet erforderliga medel.

Genom utlåtande den 1 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr. o. m. den 1 april 1948 nuvarande befattningen såsom skrivbiträde hos yrkesskolestyrelsen skulle omändras till en befattning såsom kanslibiträde med placering i lönegrad 11 av nu gällande löneplan, *att* i anledning härav anvisa yrkesskolestyrelsen ett tilläggsanslag för innevarande år å 1.035 kronor samt *att* nämnda anslag skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 98 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 121. **Återbesättande av befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmet.**

Fattigvårdsstyrelsen hade i skrivelse den 3 mars 1948 på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmets sjukhus.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 15 mars 1948 och kammaren genom yttrande den 1 april 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 99 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med fattigvårdsstyrelsens framställning.

§ 122. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid stadsarkitektkontoret.**

I skrivelse den 15 mars 1948 hade byggnadsnämnden hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en befattning såsom skrivbiträde vid stadsarkitektkontorets stadsplaneavdelning.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 15 mars 1948 och drätselkammaren genom yttrande den 1 april 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 100 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med byggnadsnämndens framställning.

§ 123. **Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid stadskansliet.**

I skrivelse den 1 april 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kontorsbiträde vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 19 april 1948 tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 101 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 124. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde å hamnkontoret.**

I skrivelse den 2 april 1948 hade hamnstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom skrivbiträde vid hamnkontoret.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren genom utlåtande den 15 april 1948 och nämnden genom yttrande den 19 april 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 102 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla hamnstyrelsens framställning.

§ 125. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 april 1948 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom skrivbiträde å stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 19 april 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 103 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 126. **Anslag för ombyggnad av förråds- och verkstadslokalerna vid rådhuset.**

I skrivelse den 9 mars 1948 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för ombyggnads- och andra arbeten å förrådslokalerna vid rådhuset bevilja ett anslag å 4.900 kronor.

Drätselkammaren hade i ett den 15 april 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla parkstyrelsens framställning samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 104 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 127. **Anslag för inköp av paketbil.**

I skrivelse den 15 april 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en begagnad paketbil för byggnads- och fastighetskontoren anvisa ett anslag å 5.500 kronor, samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 105 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 128. **Anskaffande av kolkran för gasverket.**

I skrivelse den 16 mars 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 105.000 kronor för anskaffande av kolkran för gasverket, vilket anslag skulle täckas av lånemedel.

Genom utlåtande den 15 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingiva framställning om upptagande av ett 10-årigt amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom i övrigt vidtaga för lånets lyftande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 106 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 129. **Förslag till ändring av stadsplanen för staden (del av kv. Greta m. m.)**

I skrivelse den 5 april 1948 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 16 februari 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden, del av kvarteret Greta m. m.

Genom yttrande den 15 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla nämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 107 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 130. **Förslag till ändring av stadsplanen för staden (kvarteren Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet m. m.)**

Genom skrivelse den 7 april 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 11 mars 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden, kvarteren Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet m. m.

I ett den 15 april 1948 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 108 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Matell med instämmande av herr Karl Pettersson yrkade, att ärendet skulle återremitteras till byggnadsnämnden för upprättande av nytt förslag till stadsplan för området, medan herr Eklund med instämmande av herrar andre vice ordföranden och Åke Johansson yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Herr Lundberg yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning och sedan proposition ställts mellan å ena sidan herr Matells återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att omedelbart avgöra ärendet.

Härefter beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 131. **Nybyggnadsförbud inom stadsplanelagd del av Apalby.**

I skrivelse den 5 april 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga nämnden hos länsstyrelsen göra framställning om förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen utföra nybyggnad inom det stadsplanelagda Apalbyområdet under ett år räknat fr. o. m. den 1 maj 1948.

Uti ett den 15 april 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 109 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 132. **Förslag till ny brandordning.**

Vid sammanträde den 19 december 1946 hade stadsfullmäktige antagit ett av brandstyrelsen uppgjort förslag till brandordning för staden med vissa av beredningsutskottet däri förordade ändringar, vilket förslag den 31 december 1946 underställts länsstyrelsen för prövning och fastställelse, varefter länsstyrelsen genom resolution den 4 februari 1948 återremitterat ärendet till stadsfullmäktige för förnyad prövning.

Sedan ärendet remitterats till brandstyrelsen, beredningsutskottet och drätselkammaren för förnyade yttranden, så hade brandstyrelsen i skrivelse den 4 mars 1948 förklarat sig dels vidhålla styrelsens tidigare formulering av § 1 av förslaget, sådan denna angivits uti stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 28 år 1946, dels ock i övrigt godkänt vissa av länsstyrelsen och riksbrandinspektören framförda anmärkningar mot lydelsen av §§ 3, 10, 18, 25, 29 och 37 i 1946 års förslag.

Beredningsutskottet, som anslutit sig till brandstyrelsens sålunda framlagda förslag utom i vad avsåge formuleringen av § 1 i brandordningen, hade i skrivelse den 10 mars 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna i utskottets skrivelse angivna ändringar i § 2, § 3 första stycket, § 10 första stycket, § 18, § 25 punkt 3 b), § 29 samt § 38 sista att-satsen ävensom ånyo underställa länsstyrelsen förslaget till brandordning med angivna ändringar.

Emot beredningsutskottets förslag, i vad avsåge avfattningen av § 1, tredje stycket, i brandordningen, hade reservation anförts av utskottsledamoten, fru Karin Kjelldahl, vilken på denna punkt anslutit sig till brandstyrelsens förslag under hänvisning till den motivering, som anförts av herr Robsahm i dennes reservation till beredningsutskottets skrivelse den 13 november 1946 (ser. A nr 293 år 1946).

Uti ett den 15 april 1948 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

Emot drätselkammarens förslag, såvitt avsåge formuleringen av § 1, tredje stycket, i brandordningen, hade reservation anförts av drätselkammarledamöterna herrar Ericson och Nyman, vilka på denna punkt anslutit sig till brandstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 110 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Robsahm med instämmande av herr Hellblom bifall till brandstyrelsens förslag i vad avsåge formuleringen av 1 § i brandordningen, medan herr Sjöberg med instämmande av herrar Persson och Jonsson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag angående formulering av samma paragraf samt tillägget till § 2.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige först utan omröstning att bifalla brandstyrelsens av beredningsutskottet och drätselkammaren tillstyrkta förslag till ändringar beträffande § 3 första stycket, § 10 första stycket, § 18, § 25 punkt 3 b), § 29 samt § 38 sista att-satsen.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning att bifalla beredningsutskottets av dätselkammaren tillstyrkta förslag angående formulering av §§ 1 och 2 i förslaget ävensom av beredningsutskottets förslag i övrigt.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 133. **Reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.**

Vid sammanträde den 29 januari 1948 hade stadsfullmäktige antagit reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.

Sedan ärendet underställts Kungl. Maj:t för prövning, hade vid granskningen av reglementsförslaget framställts önskemål om viss ändring av reglementet.

Drätselkammaren hade i anledning härav i skrivelse den 15 april 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna i skrivelsen angivna ändrade formulering av reglementet för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att dels å stadsfullmäktiges vägnar besluta om de justeringar i förslaget, vilka till äventyrs ytterligare kunde bliva erforderliga, dels ock ånyo underställa reglementet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 111 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 134. **Motion ang. införande av företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen.**

Vid sammanträde den 31 januari 1946 hade stadsfullmäktige beslutat att till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Gösta Sjöberg och Gustav Olsson den 30 januari 1946 dagtecknad, till stadsfullmäktige ingiven motion, vari motionärerna hemställt om utredning angående frågan om företagsdemokrati inom kommunalförvaltningen i staden och att förslag i ärendet förelades stadsfullmäktige så snart ske kunde.

I anledning härav hade drätselkammaren i ett den 11 mars 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna ett av kammaren i skrivelsen framlagt förslag angående inrättande av samarbetsnämnder vid olika kommunala verk och inrättningar samt *att* till efterrättelse antaga de mellan Svenska Stadsförbundet och vissa arbetstagareorganisationer antagna regler för samarbetsnämnder vid kommunala verk och inrättningar med undantag av mom. 34 i § 13 av samma regler.

Uti ett den 14 april 1948 dagtecknat utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 112 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Hugo Ericsson med instämmande av herr Magnusson yrkade bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen, att mom. 34 i § 13 av de av Svenska Stadsförbundet antagna regler för samarbetsnämnder vid kommunala verk och inrättningar skulle bibehållas och sålunda tillämpas även för Västerås stads vidkommande.

Sedan överläggningen avslutats, framställdes först proposition mellan yrkandet om bifall till drätselkammarens och beredningsutskottets förslag i oförändrat skick och yrkande om avslag å samma förslag. Stadsfullmäktige beslöto därvid utan omröstning bifalla drätselkammarens och beredningsutskottets förslag.

Härefter ställdes proposition mellan å ena sidan herr Hugo Ericssons förslag beträffande mom. 34 i § 13 av ovan nämnda regler, och å andra sidan yrkande om avslag å samma förslag, därvid herr ordföranden fann stadsfullmäktige ha bifallit avslagsyrkandet.

Sedan i anledning härav votering begärts och anställts, beslöto stadsfullmäktige med 29 jaröster mot 19 nejröster, de sistnämnda avgivna för bifall till herr Ericssons förslag, att avslå sistnämnda förslag.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat bifalla beredningsutskottets och drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

§ 135. **Ändrad lydelse av 31 § första stycket av särskilda ordningsstadgan för Västerås stad.**

Vid sammanträde den 29 augusti 1946, § 254, hade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för ny utredning återremitterat ärende angående ändrad lydelse av 31 § av de särskilda ordningsföreskrifterna för Västerås stad.

Efter anmodan av beredningsutskottet hade byggnadsnämnden den 15 mars 1948 avgivit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt i skrivelsen närmare angiven formulering av paragrafen.

Magistraten hade under hand förklarat sig lämna byggnadsnämndens förslag utan erinran.

Beredningsutskottet hade slutligen i yttrande den 14 april 1948 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet samt *att* underställa länsstyrelsen beslutet för prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 113 ser. A) anmälde herr Sjöberg att i stadsfullmäktiges tryckta handlingar insmugit sig ett tryckfel, i det att i byggnadsnämndens förslag till avgränsning av tillämpningsområdet för ordningsföreskrifterna angivits en punkt belägen "omedelbart öster om Skiljebo" i stället för rätteligen "omedelbart väster om Skiljebo". Herr Sjöberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag med nu angivna rättelse.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med herr Sjöbergs yrkande.

§ 136. **Anslag till vissa gatuarbeten.**

Uti skrivelse den 15 april 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för i skrivelsen närmare angivna gatuarbeten anvisa ett anslag å 477.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas till ett belopp av 230.000 kronor av beräknat statsbidrag, till ett belopp av 110.000 kronor av reserverade medel å anslag i 1947 års stat för gatuanläggningar enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall, till ett belopp av 100.000 kronor av reserverade medel å 1947 års anslag för asfaltarbeten samt till återstående belopp, 37.000 kronor, av i årets stat upptaget reservationsanslag för gatuanläggningar enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall (8 B 1 811).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 114 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 137. **Tilläggsanslag till drätselkammaren och hamnstyrelsen för slipers till järnvägsspåren i gamla hamnen och Djuphamnen.**

I skrivelse den 2 april 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett tilläggsanslag å 4.000 kronor för utbyte av slipers i Djuphamnen.

Uti ett den 15 april 1948 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av slipers till järnvägsspåren i gamla hamnen och Djuphamnen anvisa dels drätselkammaren ett tilläggsanslag å 8.000 kronor, dels ock hamnstyrelsen ett tilläggsanslag å 4.000 kronor samt *att* förstnämnda anslag skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt sistnämnda anslag upptoges till täckning i hamnstyrelsens stat för år 1949.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 115 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 138. **Anskaffande av baracker till Arosvallen, Emausplanen och Skiljebo Idrottsplats.**

I skrivelse den 5 april 1948 hade idrottsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för inköp och uppsättning av tre stycken militärbaracker, avsedda att placeras å Arosvallen respektive Emausplanen och Skiljebo idrottsplats, bevilja ett anslag å 6.800 kronor.

Genom utlåtande den 15 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla idrottsstyrelsens förslag i ärendet samt att medgiva att det i 1947 års stat upptagna anslag å 10.000 kronor för arkitektarvode m. fl. utredningskostnader beträffande ny idrottsplats finge reserveras och till ett belopp av 6.800 kronor tagas i anspråk för nu ifrågavarande ändamål.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 116 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 139. **Bidrag till uppförande av daghem i Lahti.**

Uti skrivelse den 15 april 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bidrag till uppförande av ett barnhem i adoptivstaden Lahti anvisa ett anslag å 25.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i 1949 års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 117 ser. A) och sedan herr Hellblom yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 140. **Iordningställande av lokaler för bespisningsändamål vid Korsängsskolan, Hammarbyskolan, Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan.**

I skrivelse den 2 april 1948 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville dels anvisa ett belopp av 107.500 kronor för anordnande av bespisningslokaler vid Korsängsskolan och Hammarbyskolan, dels ock för inredande av dylika lokaler i Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan upptaga ett belopp av 97.600 kronor i folkskolans stat för år 1949.

Genom utlåtande den 15 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* dels för iordningställande av bespisningslokaler i Korsängsskolan och Hammarbyskolan anvisa 107.500 kronor, dels för anordnande av dylika lokaler i Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan 97.600 kronor, samt *att* av nu nämnda anslag ett belopp av c:a 44.700 kronor skulle täckas av beräknat statsbidrag samt återstoden upptagas till täckning i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 118 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 141. **Anslag för om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan.**

I skrivelse den 15 april 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med ändring av sitt den 28 mars 1946 fattade beslut utöver det belopp å 8.000 kronor, vilket redan tagits i anspråk för vissa smärre ombyggnadsarbeten å bussgaraget, för om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan anvisa ett anslag å 230.000 kronor samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för dessa utgifter å tillhopa 238.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets lyftande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 119 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 142. **Åtagande jämlikt 12 § andra mom. i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 569).**

Uti skrivelse den 15 april 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* åtaga sig i 12 § andra mom. Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggslån för vissa bo-

stadsbyggnadsföretag, sådant nämnda lagrum lydde jämlikt kungörelsen den 30 juni 1943 (nr 592) omförmält borgensansvar intill ett högsta belopp av 100.000 kronor för tiden till den 1 juli 1950 samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet för fastställelse.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 120 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 143. **Erkännande av byggnadsaktiebolaget Mimer såsom allmännyttigt bostadsföretag m. m.**

I skrivelse den 15 april 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för sin del förklara hinder icke möta, att Byggnads AB Mimer erkändes som allmännyttigt bostadsföretag, *att* åtaga staden att i den mån Byggnads AB Mimer erhölle tertiärlån och/eller tilläggslån för bolagets fastigheter inom kvarteret Läskstången samt inom Skallbergsområdet i Västerås gentemot staten, företrädd av byggnadslånebyrån, svara för sådan förlust å långivningen och fullgöra den betalningsskyldighet i övrigt, som vore åsyftad i 33 § K. K. den 29 juni 1946 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus samt *att* bemyndiga drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t ifrågavarande beslut för prövning och fastställelse ävensom, i mån av behov, därvid verkställa de justeringar av beslutet, som kunde befinnas erforderliga.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 121 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 144. **Inrättande av befattning såsom gasverksingenjör.**

I skrivelse den 23 mars 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att driftsingenjörsbefattningen vid gasverket från den 1 juli 1948 ombildades till en mera självständig befattning såsom gasverksingenjör med placering i lönegrad 31 och att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att i vederbörlig ordning tillsätta denna befattning.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 14 april 1948 och drätselkammaren genom yttrande den 15 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handligarna (S. H. nr 122 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 145. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse den 3 april 1948 hade stadsfullmäktigeledamoten Eric Sjölander på grund av avflyttning från staden hemställt om befrielse från uppdragen såsom ledamot av stadsfullmäktige och beredningsutskottet och hade beredningsutskottet i anledning härav tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna herr Sjölanders avsägelse, *att* hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Sjölanders ställe samt *att* utse efterträdare till honom i uppdraget såsom ledamot av beredningsutskottet.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 123 ser. A) beslöto stadsfullmäktige dels i enlighet med beredningsutskottets förslag i de två första att-satserna i skrivelsen, dels ock såsom efterträdare till herr Sjölander såsom ledamot i beredningsutskottet för tiden intill innevarande års utgång utse nuvarande suppleanten i utskottet, herr Folke Lindqvist, samt såsom ny suppleant efter herr Lindqvist för samma tid herr Stig Ek.

§ 146. **Kungl. Maj:ts tillstånd att försälja donationsjord.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 19 mars 1948, utvisande, att Kungl. Maj:t förklarat hinder ej möta för staden att försälja ett i tomten nr 7 i kvarteret Släktforskaren ingående område om 161 kvm., vilket vore av donationsjords natur.

§ 147. **Motion ang. uppförande av fontän i Vasaparken.**

I en den 29 april 1948 dagtecknad motion hade fru Karin Kjelldahl föreslagit uppförande av en fontän i Vasaparken samt att kostnaderna härför skulle bestridas av disponibla medel i Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande m. m.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till parkstyrelsen och drätselkammaren för utredning.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 maj 1948.

GEORG LEONTEIN.

Stina Barkman. *Mogens Matell.*

Offentligen uppläst den 4 maj 1948; betygar

Ex officio:

Sven Martiin.

Västerås 1948
Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 maj 1948.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Persson, Lundberg, Sjöblom, Nyström, Turén och Hellman, fru Hall, herr Jonsson, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson och Jacobsson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson och Magnusson, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson och fru Linderborg, dock infunno sig fruarna Hall och Schörling först efter handläggningen av det här nedan under § 162 antecknade ärendet.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar andre vice ordföranden Olsson, Robsahm, Nyman och Pers, fru Kjelldahl, herrar Berglind, Kihlgren, Ivan Hellström, Kindbladh och Lindström.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren F. Höijer.

§ 148. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 24 maj 1948 utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter ombudsmannen Eric Sjölander för tiden till den 1 januari 1951 fru Vera Linderborg förklarats vald.

Herr ordföranden hälsade den nyvalda ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 149. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Bergsten och herr Einar Jonsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sam-

manhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 1 juni 1948 klockan 14.00.

§ 150. **Omändring av extra befattning såsom vaktmästare vid drätselkontoret till ordinarie befattning.**

I skrivelse den 4 mars 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr. o. m. den 1 januari 1949 omändra nuvarande extra befattningen såsom vaktmästare vid drätselkontoret till en ordinarie befattning som vaktmästare vid samma kontor med placering i lönegrad 12 av gällande löneplan samt *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen ifråga.

Genom utlåtande den 19 april 1948 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 124 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag.

§ 151. **Pensionsunderstöd till grovarbetaren Carl Oskar Fredriksson.**

Uti skrivelse den 16 mars 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bevilja grovarbetaren Carl Oskar Fredriksson ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor från och med den 1 december 1948.

Löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 19 april 1948 och kammaren genom yttrande den 4 maj 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 125 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med tekniska verkens hemställan.

§ 152. **Pensionsunderstöd till förre maskinmästaren Karl Johan Ekstedt.**

Uti skrivelse den 19 april 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna förre maskinmästaren Karl Johan Ekstedt ett pensionsunderstöd å 350 kronor per år räknat från och med den 1 januari 1948.

Genom utlåtande den 4 maj 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 126 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 153. **Återbesättande av en ordinarie befattning såsom barnträdgårdslärarinna.**

I skrivelse den 27 april 1948 hade barnstugestyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom barnträdgårdslärarinna.

Drätselkammaren och löne- och avtalsnämnden hade, kammaren genom utlåtande den 4 maj 1948 och nämnden genom yttrande den 24 maj 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla barnstugestyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 127 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med barnstugestyrelsens hemställan.

§ 154. **Ändrade grunder för beklädnadsersättningen till hamnbefälet.**

Genom skrivelse den 19 april 1948 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att beklädnadsersättningen till hamnkaptenen, hamnfogden och bogserbåtsbefälhavaren från och med 1948 skulle utgå med 200 kronor per år.

I ett den 4 maj 1948 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 128 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 155. **Bemyndigande för byggnadsnämnden att antaga vissa stadsplaneändringar.**

Uti skrivelse den 19 april 1948 hade byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att uppdraga åt byggnadsnämnden att i fullmäktiges ställe antaga sådan ändring av stadsplan, som enligt 26 § byggnadslagen finge fastställas av länsstyrelsen.

Genom utlåtande den 4 maj 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stads-

fullmäktige besluta *att* giva byggnadsnämnden det begärda bemyndigandet intill 1950 års utgång med den inskränkning, som närmare angivits i kammarens skrivelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 129 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 156. **Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för 1947.**

Med skrivelse den 15 april 1948 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat räkenskapsberättelse för år 1947 jämte styrelsens för tekniska verken skrivelse den 17 februari 1948 med förslag till bokslut för år 1947 och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för år 1947 samt *att* täcka bristen i tekniska verkens lånemedelsanslag 17.890 kronor 13 öre på sätt, som närmare angivits i styrelsens skrivelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 130 ser. A och nr 13 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 157. **Anslag för avlöning av en extra exekutor under sista halvåret 1948.**

I skrivelse den 13 maj 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för avlöning av en extra exekutor till årets slut anvisa ett belopp av 3.400 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 131 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 158. **Inrättande av nya barnträdgårdar i Folkets Park och fastigheten Stora Fridnäs m. m.**

I skrivelse den 27 april 1948 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville till driftskostnader samt uppsättning och inventarier för en barnträdgård i Folkets Park och en barnträdgård i fastigheten Stora Fridnäs ävensom för avlöning till deltidsanställd tvätterska å Utanby daghem anvisa ett belopp av sammanlagt 22.700 kronor.

Drätselkammaren hade i häröver den 13 maj 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa 22.700 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 132 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 159. **Förslag till ändring av stadsplanen för staden (del av kv. Kattfoten och Snödroppen m. m.)**

I skrivelse den 3 maj 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 5 april 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende del av kvarteren Kattfoten och Snödroppen m. m.

I ett den 13 maj 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 133 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 160. **Anslag för inköp av viss maskinell utrustning för snöröjning.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 maj 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en snölyftanordning för traktor, en traktor av föreslagen typ samt en sopmaskin anvisa ett anslag å sammanlagt 20.000 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 134 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 161. **Val av ny ledamot i rådhuskommittén.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 11 maj 1948 framfört förslag (S. H. nr 135 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i rådhuskommittén efter kontorschefen Einar Keijser, vilken avsagt sig uppdraget, utse tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 162. **Val av ny suppleant i hamnstyrelsen.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 11 maj 1948 framfört förslag (S. H. nr 136 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till efterträdare såsom suppleant i hamnstyrelsen för tiden intill 1949 års utgång utse direktören Arne Lindén.

§ 163. **Inredande av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs.**

I skrivelse den 13 maj 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inredning av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs anvisa ett anslag å 62.500 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i 1949 års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 137 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 164. **Förslag till ny instruktion och lönesättning för Västerås stads tjänsteläkare.**

I skrivelse den 13 januari 1947 hade hälsovårdsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med utgångspunkt från ett av nämnden utarbetat förslag upptaga frågan om ny instruktion för stadens tjänsteläkare, samt därest denna antoges, att uppflytta befattningen såsom förste stadsläkare i lönegrad 22, att omändra befattningen såsom andre stadsläkare till en befattning såsom stadsdistriktsläkare i lönegrad 8, att inrätta ytterligare en befattning såsom distriktsläkare samt att i pensionshänseende placera distriktsläkartjänsterna i lönegrad 17.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 10 april 1948 avgivet yttrande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga hälsovårdsnämndens förslag till instruktion för stadens tjänsteläkare med vissa av löne- och avtalsnämnden föreslagna ändringar, att omändra befattningen såsom förste stadsläkare till en befattning såsom stadsläkare med placering i lönegrad 27, att omändra befattningen såsom andre stadsläkare till en befattning såsom distriktsläkare med placering i lönegrad 16, att inrätta ytterligare en befattning såsom distriktsläkare, att i pensionshänseende tillförsäkra stadens tjänsteläkare den pension, som skulle utgått, om befattningarna varit placerade i lönegrad 17 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan, att fastställa arvodet till den distriktsläkare, som skulle ombesörja läkarvården vid ålderdomshemmet

till 3.500 kronor per år med de skyldigheter för läkaren, som i skrivelsen anförts, att nuvarande förste stadsläkaren skulle uppböra lön enligt lönegrad 27 retroaktivt fr. o. m. den 1 oktober 1947 samt att vad i övrigt föreslagits skulle tillämpas, så snart instruktionen blivit vederbörligen fastställd.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 11 maj 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att med vissa i skrivelsen föreslagna ändringar beträffande §§ 1, 2, 4, 14, 18, 20 och 23 i instruktionen bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Emot utskottets förslag hade ledamoten av utskottet, herr Folke Lindqvist, anmält reservation och yrkat, att bestämmelsen om sparsamhet vid rekvisition av läkemedel på stadens bekostnad skulle utgå även ur § 11 under motivering att en dylik bestämmelse vid tillämpningen skulle kunna medföra att patienter från socialvården icke komme att erhålla fullgoda läkemedel.

Drätselkammaren hade i häröver den 13 maj 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* § 6 i förslaget skulle erhålla följande lydelse: "Stadsläkaren skall, därest tjänsteförrättning ej hindrar, under minst en timme var och en av fyra söckendagar i veckan vara att träffa i tjänsteärenden på tid och plats, som hälsovårdsnämnden på lämpligt sätt kungör. Distriktsläkare skall, därest tjänsteförrättning ej hindrar, varje söckendag under minst två timmar vara att träffa i tjänsteärenden på tid och plats som på lämpligt sätt kungöres. Underrättelse om distriktsläkarens vistelseort skall vid bortovaro kunna erhållas per telefon eller genom anslag i hans bostad. Stadsläkaren och distriktsläkarna skola turvis ombesörja jourtjänst sön- och helgdagar, stadsläkaren dock endast om han begagnar den honom enligt § 7 medgivna rätten att meddela enskild sjukvård. Övriga praktiserande läkare i staden må deltaga i jourtjänsten mot ersättning som bestämmes av stadsfullmäktige.", *att* § 14 i förslaget skall erhålla följande lydelse: "Distriktsläkare skall mot särskild ersättning meddela läkarvård åt medellösa sjuka, som bo inom distriktet eller som, utan att vara boende inom staden, av fattigvårdsstyrelsen hänvisas till distriktsläkaren. Då så erfordras, skall dylik läkarvård meddelas vid besök i den sjukes bostad. Distriktsläkare skall, då behov därav föreligger, föranstalta om den sjukes intagande på allmän sjukvårdsinrättning. Medellösa sjuka, som ej kunna själva bekosta läkemedel, erhålla sådana på stadens bekostnad. De sjukas medellöshet bör vara styrkt med behörigt intyg. Skulle sjukdomens beskaffenhet kräva läkemedels skyndsamma användande, må läkaren förordna om läkemedlets utlämnande, även om dylikt intyg ej företes. Nödig sparsamhet skall

iakttagas med rekvisition av läkemedel och andra sjukvårdsförnödenheter, som skola betalas av staden.", *att* i övrigt bifalla beredningsutskottets förslag till avfattning av instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare med i skrivelsen gjorda förbehåll och påpekanden, *att* omändra befattningen såsom förste stadsläkare till en befattning såsom stadsläkare med placering i lönegrad 27, *att* omändra befattningen såsom andra stadsläkare till en befattning såsom distriktsläkare med placering i lönegrad 16, *att* inrätta ytterligare en befattning såsom distriktsläkare, *att* i pensionshänseende tillförsäkra stadens tjänsteläkare den pension, som skulle utgå, om befattningarna varit placerade i lönegrad 17 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan, *att* fastställa arvodet till den distriktsläkare som skulle ombesörja läkarvården vid ålderdomshemmet till 3.500 kronor per år med de skyldigheter för läkaren, som i skrivelsen närmare anförts, *att* nuvarande förste stadsläkaren skulle fr. o. m. den 1 oktober 1947 intill dess instruktionen blivit i vederbörlig ordning fastställd, uppbära lön enligt lönegrad 25 med inräknande av det provisoriska tillägget å 50 kronor per månad, samt utöver grundlönen rörligt tillägg efter för närvarande 12 % samt *att* vad i övrigt föreslagits skulle tillämpas så snart instruktionen blivit vederbörligen fastställd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 138 ser. A och nr 2 ser. B) uppstod överläggning varunder herr Engdahl med instämmande av herrar Eklund och Hugo Ericsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick, varemot herr Lindqvist och herr Ek yrkade bifall till samma förslag med den ändring, som föreslagits i den av herr Lindqvist vid beredningsutskottets sammanträde framförda reservationen. Fru Andrén yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag utom i vad avsåge avfattningen av §§ 11 och 14 i instruktionen.

Härefter ställdes proposition mellan herr Lindqvists yrkande om bifall till reservationen och drätselkammarens yrkande ifråga om avfattningen av sistnämnda paragrafer i instruktionen. Herr ordföranden fann därvid, att stadsfullmäktige beslutat antaga drätselkammarens förslag härutinnan.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 41 jaröster mot 7 nejröster bifalla drätselkammarens förslag till avfattning av §§ 11 och 14 i instruktionen.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 165. **Anslag för reparation av fasaden å Sundinska huset samt installation av värmeledning i samma hus m. m.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 maj 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för reparation av fasaden å Sundinska huset, installation av värmeledning i samma hus och för installation av lysrörsarmatur i arbetareinstitutets bibliotek anvisa 32.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 139 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 166. **Tilläggsanslag till Västerås Barnkrubba för år 1948.**

I skrivelse den 10 maj 1948 hade styrelsen för Västerås Barnkrubba på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för år 1948 bevilja ett tilläggsanslag till driften av barnkrubban å 3.000 kronor.

Genom utlåtande den 13 maj 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa styrelsen för Västerås Barnkrubba ett tilläggsanslag å 3.000 kronor för år 1948 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 140 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 167. **Överflyttning till Västerås stad av den inom Irsta socken belägna delen av Björnön i Mälaren.**

Genom resolution den 3 maj 1948 hade länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över en inom Kungl. Kammarkollegiets andra byrå upprättad promemoria angående överflyttning till Västerås stad av den inom Irsta socken belägna delen av Björnön i Mälaren.

Drätselkammaren hade i häröver den 13 maj 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar biträda kammarkollegiets förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 141 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 168. **Framdragande av matarkablar från transformatorstationen å Viksäng till industriområdet å Kungsängen.**

I skrivelse den 20 april 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av två matarkablar från transformatorstationen å Viksäng till industriområdet å Kungsängen anvisa ett anslag å 15.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren hade i ett den 13 maj 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 142 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 169. **Tillstånd för guldsmeden Sven Nilsson till handel med vissa begagnade föremål.**

Efter anmodan av länsstyrelsen hade poliskammaren genom resolution den 7 maj 1948 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en av guldsmeden Sven Gottfrid Wilhelm Nilsson till länsstyrelsen ingiven ansökan om tillstånd att i Västerås idka handel med vissa begagnade föremål.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Uti ett den 11 maj 1948 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 143 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 170. **Tillstånd för Johan Evald Johansson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 5 maj 1948 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående ansökan av mejeristen Johan Evald Johansson om tillstånd att i den av honom bedrivna matserveringen, "Tjugoettans Kafé och Matservering", Pilgatan 21, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nämnden genom ett den 10 maj

1948 dagtecknat utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen för tiden intill den 30 september 1949.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Genom utlåtande den 11 maj 1948 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 144 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 171. **Tillstånd för Åke Sörman att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 5 maj 1948 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående ansökan av Åke Sörman om tillstånd att i egenskap av restaurantföreståndare hos Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd u. p. a. få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster inom föreningens lokaler Smedjegatan 16, lilla matsalen och avskild del av konditoriavdelningen, samt barserveringen Vasagatan 19.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nämnden genom ett den 10 maj 1948 avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen t. o. m. den 30 september 1951.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Genom utlåtande den 11 maj 1948 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 145 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 172. **Tillstånd för Gertrud Margareta Magnusson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 5 maj 1948 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående ansökan av fröken Gertrud Margareta Magnusson om tillstånd att i den av henne bedrivna restauranten, "Grand lunchrestaurang och konditori", Kopparbergsvägen 14, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nämnden genom ett den 10

maj 1948 dagtecknat yttrande föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen t. o. m. den 30 september 1951.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i ett den 11 maj 1948 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 146 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 173. **Tillstånd för Rickard Palmqvist att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 20 april 1948 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående ansökan av Rickard Palmqvist om tillstånd att i den av honom bedrivna matserveringen, "Hörnans Matsalar", Karlsgatan 4, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nämnden i ett den 29 april 1948 avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen ville tillstyrka bifall till framställningen t. o. m. den 30 september 1949.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till ansökningen.

Genom utlåtande den 11 maj 1948 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 147 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 174. **Tillstånd för Västerås Kaféaktiebolag att genom ekonomichefen Gösta Lundberg utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 5 maj 1948 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående ansökan av ekonomichefen Gösta Lundberg om tillstånd att för Västerås Kaféaktiebolags räkning i av bolaget bedrivna Restaurant Mimer, Stora gatan 6—8, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nämnden i ett den 10 maj 1948 avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen ville tillstyrka bifall till framställningen för tiden t. o. m. den 30 september 1951.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till ansökningen.

Genom utlåtande den 11 maj 1948 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 148 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 175. **Tillstånd för SARA att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 26 maj 1948 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av direktören G. Bohman för Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurantaktiebolags räkning ingiven ansökan om tillstånd att i lokaler inom stadsparkens restaurant i Västerås få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Utskänkningen av pilsnerdricka skulle upphöra klockan 15.00.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden genom skrivelse den 26 maj 1948 anfört följande: "Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nykterhetsnämnden veterligt ingen anmärkning att anföra. Med anledning härav får nykterhetsnämnden tillstyrka den gjorda framställningen och får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till direktör G. Bohmans framställning att för Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurantaktiebolags räkning utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster inom stadsparkens restaurant i Västerås."

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 27 maj 1948 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning uti ovan angiven omfattning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet, vilka icke intagits i stadsfullmäktiges tryck, beslöto stadsfullmäktige till en början enhälligt att upptaga ärendet till handläggning, oaktat detsamma icke varit upptaget å kallelselistan till sammanträdet.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 176. **Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplan för del av kv. Igor.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts beslut den 23 april 1948 med fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 27 november 1947 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande del av kvarteret Igor.

§ 177. **Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplanen för del av kv. Aroslund.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts beslut den 14 maj 1948 med fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 26 februari 1948 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande del av kvarteret Aroslund.

§ 178. **Länsstyrelsens fastställelse av bestämmelser för oljeeldningsanläggningar.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 24 maj 1948 angående fastställelse å av stadsfullmäktige den 31 mars 1948 antagna bestämmelser beträffande oljeeldningsanläggningar för fastighetsuppvärmning.

§ 179. **Motion ang. inrangerande av vägen Skiljebo—Högby i stadens vägnät.**

I en den 24 maj 1948 dagtecknad motion hade herrar Gösta Brandt och Birger Grip föreslagit att vägen Skiljebo—Högby (en del av gamla Tortunavägen) skulle intagas under allmänt vägunderhåll, bliva förklarad som allmän väg och som sådan inrangeras i stadens vägnät.

På yrkande av herr Brandt beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 1 juni 1948.

ALB. LUNDKVIST.

Hilda Bergsten. *Einar Jonsson.*

Offentligen uppläst den 1 juni 1948; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 juni 1948.

Närvarande: Herrar andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Berglind, fru Bergsten, herr Å. Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson och Grip, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Edvin Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson och fru Linderborg, dock avlägsnade sig herrar Hellblom och Ericsson efter handläggningen av de här nedan under respektive §§ 198 och 199 antecknade ärendena.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, Robsahm, Sjöblom och Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Matell, Jacobsson, Carlfors och Ivan Hellström, fröken Jansson, herrar Linderborg, Kindbladh och Brandt.

§ 180. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Kjelldahl och herr Turén att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 5 juli 1948 klockan 13.30.

§ 181. **Hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 14 april 1948 hade hemhjälpsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat nämndens årsberättelse för 1947. (S. H. nr 14 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 182. **Brandstyrelsens årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 28 april 1948 hade brandstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat brandchefens den 28 februari 1948 upprättade berättelse angående brandkårens verksamhet under år 1947. (S. H. nr 15 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 183. **Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1947.**

Med en i april 1948 dagtecknad skrivelse hade fattigvårdsstyrelsen till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat berättelse över styrelsens verksamhet under år 1947. (S. H. nr 16 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 184. **Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för år 1947.**

Med en i april 1948 dagtecknad skrivelse hade barnavårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens berättelse för år 1947. (S. H. nr 17 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 185. **Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 5 april 1948 hade hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat nämndens berättelse för år 1947 med bilagor. (S. H. nr 18 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 186. **Redogörelse över Västerås stads tekniska verk räkenskaper för år 1947.**

Anmäldes och lades till handlingarna styrelsens för tekniska verken redogörelse över tekniska verkens räkenskaper för år 1947. (S. H. nr 19 ser. B).

§ 187. **Byggnadskontorets årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 4 maj 1948 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat berättelse angående byggnadskontorets verksamhet för år 1947. (S. H. nr 20 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 188. **Fastställande av skogsaccis för år 1948.**

I skrivelse den 3 juni 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fastställa skattesatsen för 1948 års skogsaccis till kronor 1:80 per 100 kronors rotvärde.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 149 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 189. **Understöd till Västerås Teater AB.**

I skrivelse den 12 maj 1948 hade Västerås Teater AB med överlämnande av bolagets förvaltningsberättelse för år 1947 anhållit, att stadsfullmäktige ville för tiden 1 januari—30 juni 1948 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under denna tid till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Drätselkammaren hade uti ett den 3 juni 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för tiden 1 januari—30 juni 1948 bevilja Västerås Teater AB ett understöd uppgående till beloppet av under samma tid vid föreställningar i teaterlokalen influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag samt *att* vad bolaget sålunda erhölle i understöd skulle återgäldas innan utdelning till aktieägarna i bolaget finge ske.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 150 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 190. **Grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag enligt K. K. nr 551/46 m. m.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 24 april 1947 tillsatt en kommitté för att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning beträffande frågan om bostadsförsörjningen i staden jämte därmed sammanhängande spörsmål hade kommittén, som antagit namnet bostadsutredningskommittén, framlagt ett den 16 juni 1947 dagtecknat betän-

kande. (S. H. 1947 nr 20 ser. B). Vid sammanträde den 26 juni 1947 remitterade stadsfullmäktige kommitténs betänkande till drätselkammaren för yttrande. Vid fullmäktiges sammanträde den 30 oktober 1947 förelåg till behandling en skrivelse från drätselkammaren, vari kammaren på anförda skäl för stadsfullmäktige anmälde, att kammaren avsåge att besvara ifrågavarande remiss först sedan klarhet vunnits angående statsmakternas inställning till frågan om den kommunala representationen i de allmännyttiga företagen. (S. H. 1947 nr 226 ser. A). Stadsfullmäktige beslöto emellertid vid detta sammanträde att lägga drätselkammarens skrivelse till handlingarna med uttalande, att kammaren snarast möjligt borde avgiva yttrande i sak över bostadsutredningskommitténs förslag.

I anledning härav hade drätselkammaren i skrivelse den 3 juni 1948, över vilken bostadsutredningskommittén beretts tillfälle yttra sig, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* — under förutsättning att utöver byggnadsaktiebolaget Mimer icke några allmännyttiga bostadsföretag godkändes inom staden — förklara sig beredda att i princip medverka till en sådan fördelning av den framtida bostadsbyggnadskvoten att H. S. B. och Riksbyggen tillsammans finge disponera c:a 30 procent årligen därav, *att* under angiven förutsättning förklara sig beredda medverka till att lån utlämnades av staden för gäldande av den kontanta insats som erfordrades för förvärv av bostadsrätt i byggnad, som uppfördes eller ombyggdes av kooperativt organiserat företag, vilket arbetade utan enskilt vinstsyfte och under kontroll av byggnadslånebyrån samt till vars uppförande eller ombyggnad tertiärlån enligt Kungl. Kung. 29 juni 1946 erhållits, skolande för denna låneverksamhet gälla en räntesats av 3 procent och i övrigt i huvudsak de regler som tidigare varit gällande, samt *att* det av bostadsutredningskommittén den 16 juni 1947 avgivna betänkande skulle genom nu ifrågavarande beslut anses vara av stadsfullmäktige slutbehandlat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 151 ser. A) och sedan herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt herrar Karl Pettersson och Kihlgren yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 191. **Yttrande över Sten Fägerstams m. fl. besvär över stadsfullmäktiges beslut om nytt tjänstgöringsreglemente för staden.**

Genom resolution den 26 april 1948 hade länsstyrelsen i Västmanlands län anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över de besvär, vilka hos länsstyrelsen av stadens befattningshavare Sten Fägerstam, Bo Ljung-

gren, H. Sjöström och Sven Söderström anförts över stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1948, § 101, angående antagande av nytt tjänstgöringsreglemente för stadens befattningshavare i vad avsåge avfattningen av § 6 första stycket i reglementet angående uppsägningstid för stadens ordinarie befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 24 maj 1948 avgivet utlåtande på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till besvären.

Genom ett den 3 juni 1948 avgivet yttrande hade drätselkammaren föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* under hänvisning till vad kammaren i skrivelsen närmare anfört hemställa, att länsstyrelsen lämnade besvären utan avseende.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 152 ser. A) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 192. **Lön till stadsplaneteknikern under fortsatt tjänstledighet för sjukdom.**

I skrivelse den 24 maj 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att stadsplaneteknikern Olle Kjellgren skulle, räknat fr. o. m. den 8 juli 1948, vid fortsatt sjukledighet äga uppbära 50 % av lönen, tills vidare under högst ett år.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 24 maj 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, att Kjellgren finge fr. o. m. den 8 juli 1948 tills vidare under ett halvt år uppbära 50 % av lönen.

Drätselkammaren hade i häröver den 3 juni 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 153 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 193. **Fråga om ändring av resereglementet för Västerås stad.**

I skrivelse den 10 juni 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den enligt resereglementet för Västerås stad utgående traktamentsersättningen skulle fr. o. m. den 1 juli 1948 höjas, för dag från 16 till 18 kronor, för natt från 9 till 10 kronor och för dygn från 25 till 28 kronor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 154 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 194. **Ändringar i instruktionen för stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 24 maj 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga vissa i skrivelsen närmare angivna ändringar i instruktionen för stadsingenjörskontoret.

Beredningsutskottet hade i ett den 9 juni 1948 avgivet utlåtande på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* i § 3 av instruktionen mellan ordet "samt" å ena, samt orden "innehar stadgad kompetens", å andra sidan, inskötes orden "i övrigt", *att* § 9 i förslaget (tidigare § 10) helt utginge samt *att* i övrigt bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 155 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 195. **Fråga om anläggande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten till vattentäkten vid Hässlö.**

I skrivelse den 9 juni 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige för utförande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten till vattentäkten vid Hässlö i enlighet med i skrivelsen framfört förslag ville bevilja ett anslag å 400.000 kronor att utgå av lånemedel.

Genom utlåtande den 10 juni 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa det begärda anslaget samt bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med framställning om tillstånd att för bestridande av utgiften ifråga upptaga ett 20-årigt amorteringslån ävensom vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 156 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 196. **Anslutning av Nordanby gård till stadens vattenledningsnät.**

Uti skrivelse den 10 juni 1948 hade drätselkammaren efter framställning från lantegendomsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anslutning av Nordanby gård till stadens vattenledningsnät anvisa ett anslag å 6.500 kronor att upptagas till täckning i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 157 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 197. **Borgen å byggnadskreditiv för nybygge av småstugor å tomter vid Emaus gård.**

Genom skrivelse den 10 juni 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. ifråga om föreningens nybyggen å tomter vid Emaus gård intill ett belopp av högst 200.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt under villkor att stadens borgensåtagande finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedlen börjat tagas i anspråk, samt att företaget anlitade av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 158 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 198. **Fråga om uppförande av provisorisk byggnad i kv. Nestor.**

Uti skrivelse den 10 juni 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen närmare angivet förslag en provisorisk om- och tillbyggnad av fastigheten Nestor nr 4 skulle ske, *att* för detta ändamål dels bemyndiga kammaren att taga i anspråk i årets stat upptagna anslag å 21.000 kronor (7 B 1—811) och å 17.000 kronor (7 B 1—414), dels ock anvisa ett ytterligare anslag å 32.000 kronor samt *att* sistnämnda anslag skulle upptagas till täckning i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 159 ser. A) uppstod diskussion. Härunder yttrade sig herrar Nyström, Hugo Ericsson, Hellblom, Karl Pettersson, Eklund, Sjöberg, Engdahl och Ernst Johansson, av vilka de fyra sistnämnda yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 199. **Anslag för vissa reparationsarbeten vid ålderdomshemmet.**

I skrivelse den 1 juni 1948 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville för invändig målning av sjukhuset och avdelning IV vid ålderdomshemmet i enlighet med upprättad arbetsbeskrivning och kostnadsberäkning anvisa ett anslag å 15.000 kronor av tillgängliga medel att täckas genom anslag i nästa års stat.

Genom utlåtande den 10 juni 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt

stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 15.000 kronor, vilket anslag skulle upptagas till täckning i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 160 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 200. **Fråga om ombyggnad av Stadshotellet m. m.**

I skrivelse den 10 juni 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* den nuvarande stadshotellsfastigheten skulle om- och tillbyggas för att i fortsättningen användas som lokaler för första, andra och tredje klass restaurant samt hotell på sätt som stadsfullmäktige sedermera efter förslag av drätselkammaren kunde komma att besluta, *att* upphäva sitt den 26 mars 1942 fattade beslut beträffande upplåtelse av tomtmark i kvarteret Jesper för församlingshem, *att* för en köpeskilling av 95.000 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt som i skrivelsen närmare angivits förvärva fastigheterna nr 1 och 2 i kvarteret Gabriel, *att* köpeskillingen skulle utgå ur försäljningsmedelsfonden, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att efter förhandling med den kyrkliga samfälligheten till stadsfullmäktige inkomma med förslag till villkor för upplåtelse av ifrågavarande tomter samt den söder därom belägna tomten för uppförande därå av ett församlingshem.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 161 ser. A) uppstod diskussion. Härunder yttrade sig dels herrar Pers och Nordin utan att framställa särskilt yrkande, dels herrar Eklund, Engdahl, Hult, Nyman och Alwestrand med yrkande om bifall till drätselkammarens förslag, dels ock herrar Nyström och Turén, som yrkade bifall till drätselkammarens förslag beträffande de fyra sista att-satserna i det i kammarens skrivelse framförda förslaget men att i stället för det i första attsatsen framförda förslaget stadsfullmäktige ville besluta, att uppdraga åt drätselkammaren att verkställa utredning huruvida stadshotellsfastigheten i framtiden skulle användas för hotell och restaurant.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes först proposition på dels bifall till drätselkammarens förslag i första att-satsen, dels ock herrar Nyströms och Turéns ändringsförslag i denna del. Efter begärd och verkställd omröstning beslöto stadsfullmäktige med 37 röster mot 5, de sistnämnda avgivna för bifall till herrar Nyströms och Turéns förslag, att godkänna drätselkammarens förslag beträffande första attsatsen. Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i övrigt.

§ 201. **Anslag för möblering av vissa lokaler i rådhuset.**

Uti skrivelse den 5 maj 1948 hade magistraten hemställt att stadsfullmäktige ville ställa till magistratens förfogande ett anslag å 17.700 kronor, varav 11.200 kronor för möblering av borgmästarens ämbetsrum, 1.500 kronor för möblering av två rum i vestibulen i rådhusets bottenvåning samt 5.000 kronor för anskaffande av vissa kontorsinventarier till rådmännens och assessorns expeditionslokaler.

Genom utlåtande den 10 juni 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för angivet ändamål ställa till magistratens förfogande ett anslag å 15.500 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 162 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 202. **Fråga om anskaffande av utrustning och inventarier i anledning av poliskårens utökning.**

I skrivelse den 2 juni 1948 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt om ett anslag å 15.687 kronor för anskaffande av beväpning, möbler och kontorsmateriel, föranlett av den av stadsfullmäktige beslutade utökningen av poliskåren.

Genom utlåtande den 10 juni 1948 hade drätselkammaren föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 15.700 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 792).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 163 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 203. **Fråga om inrättande av centralregister vid stadens polisverk.**

I skrivelse den 2 juni 1948 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anordnande av ett centralregister vid polisverket ställa ett anslag å 5.000 kronor till polisnämndens förfogande.

Genom utlåtande den 10 juni 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla polisnämndens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 792).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 164 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 204. **Anslag för avskrivande av goodwillvärde i Västerås Omnibusaktiebolags rörelse.**

Uti skrivelse den 10 juni 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 45.000 kronor att i form av aktieägartillskott användas för avskrivning av i Västerås Omnibusaktiebolags räkenskaper upptaget goodwillvärde å samma belopp samt *att* anslaget skulle täckas av Västerås stads trafikfond.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 165 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 205. **Ang. företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 april 1948 beslutat att till efterrättelse för Västerås stads vidkommande antaga de mellan Svenska Stadsförbundet och vissa arbetstagareorganisationer antagna regler för samarbetsnämnder vid kommunala verk och inrättningar med undantag av mom. 34 i § 13 i omnämnda regler, hade nu drätselkammaren i skrivelse den 10 juni 1948, med instämmande av beredningsutskottet, på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att med ändring av nyssnämnda beslut för stadens del antaga och tillämpa jämväl nyssnämnda mom. 34.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 166 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 206. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 juni 1948 (S. H. nr 167 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation dels entlediga byggmästaren Verner E. Johansson från uppdraget som ledamot i bostadsutredningskommittén, dels ock till ny ledamot i nämnda kommitté utse byggnadsingenjören Oskar Ring, här i staden.

§ 207. **Ändring av beslut ang. indragande av befattningen såsom förste mätningstekniker.**

I skrivelse den 24 maj 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att med upphävande av sitt den 31 maj 1945 fattade beslut medgiva, att befattningen såsom förste mätningstekniker finge bibehållas samt att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 3 juni 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

I häröver den 21 juni 1948 avgivet yttrande hade löne- och avtalsnämnden likaledes tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 168 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med byggnadsnämndens av drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 208. **Kungl. Maj:ts medgivande för staden att teckna borgen.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Finansdepartementets skrivelser den 2 april och den 14 maj 1948 utvisande, att Kungl. Maj:t beviljat staden tillstånd att teckna borgen *dels* å byggnadskreditiv åt vissa bostadsbyggnadsföretagare till ett belopp av högst 4.000.000 kronor, *dels ock* för ett lån å 213.000 kronor avsett att upptagas av Aktiebolaget Arbetarebostäder i Västerås.

§ 209. **Länsstyrelsens res. ang. nybyggnadsförbud inom Apalbyområdet.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 28 maj 1948 angående förlängt nybyggnadsförbud inom det s. k. Apalbyområdet, dock längst till den 1 maj 1949.

§ 210. **Länsstyrelsens resolution ang. fastställelse av brandordning för Västerås stad.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 4 juni 1948 med fastställelse å av stadsfullmäktige den 19 december 1946 och den 29 april 1948 antaget förslag till brandordning för Västerås stad.

§ 211. **Länsstyrelsens resolution ang. fastställelse å ändrad lydelse av 31 § av särskilda ordningsstadgan för Västerås stad.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 5 juni 1948 med fastställelse, å av stadsfullmäktige den 29 april 1948 antaget förslag till ändrad lydelse av 31 § av särskilda ordningsstadgan för Västerås stad.

§ 212. **Länsstyrelsens resolution ang. fastställelse av instruktion för roteombuden.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 7 juni 1948 med fastställelse å av stadsfullmäktige den 25 september 1947 antagen instruktion för roteombuden i staden.

§ 213. **Avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelse den 15 juni 1948 hade stadsfullmäktigeledamoten, folkskolläraren John Jacobsson, på grund av avflyttning från staden anhållit om entledigande från ledamotskapet av stadsfullmäktige samt övriga av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag.

Stadsfullmäktige beslöto bevilja den begärda avsägelsen samt hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Jacobssons ställe. Vidare beslöto stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Jacobssons avsägelse från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

§ 214. **Motion ang. ordnande av s. k. systugor i staden.**

I en den 30 juni 1948 dagtecknad motion hade ledamöterna av stadsfullmäktige fruarna Hilda Bergsten och Ebba Berg hemställt att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté med uppdrag att utreda möjligheterna för öppnandet av s. k. systugor i olika delar av staden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till beredningsutskottet för utredning.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 5 juli 1948.

GUSTAF OLSSON.

Sven Turén. *K. Kjelldahl.*

Offentligen uppläst den 5 juli 1948; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 augusti 1948.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Jonsson, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson och Magnusson, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Vera Linderborg och herr Eric Lindgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Sund, Sjöblom, Pers, Berglind, Ivan Hellström, Ek och Lindström.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 215. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 9 augusti 1948 utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter folkskolläraren John Jacobsson för tiden till den 1 januari 1951 ombudsmannen Eric Lindgren förklarats vald.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 216. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Helga Hall och herr Hellman att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 31 augusti 1948 klockan 12.

§ 217. **Stadsrevisionens berättelse för 1947.**

Med skrivelse den 18 juni 1948 hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat revisionsberättelsen för år 1947 i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för samma år.

Till stadsfullmäktige hade jämväl inkommit infordrad förklaring från drätselkammaren.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 169 ser. A) och sedan herrar Engdahl, Matell, Eklund, Ericsson, andre vice ordföranden och Wässman yttrat sig beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bevilja drätselkammaren och stadens övriga styrelser ansvarsfrihet för 1947 års förvaltning.

I detta beslut deltogo icke de i 58 § lagen om kommunalstyrelse i stad omförmälda ledamöter.

§ 218. **Motion ang. ordnande av bussresor för avlägset boende kommunmedlemmar i samband med 1948 års val.**

Vid sammanträde den 25 september 1947 beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Einar Jonsson, Birger Grip m. fl. ingiven motion med hemställan om utredning av frågan angående möjligheterna att underlätta avlägset boende kommunmedlemmars möjlighet att deltaga i 1948 års val ävensom att magistraten i egenskap av valnämnd finge uppgöra förslag i anslutning härtill.

Genom yttrande den 8 juli 1948 hade drätselkammaren, efter inhämtande av magistratens utlåtande i ärendet, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* för anordnande av bussturer för avlägset boende vid innevarande års riksdagsmannaval ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 500 kronor att utgå av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 170 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 219. **Fråga om anordnande av provianteringsfrilager i stadens hamn.**

Uti skrivelse den 4 juni 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta, *att* genom tillägg till hamntaxan avstå från hamnavgifter för fartyg som anlöpte stadens hamn allenast för att intaga proviant, kol eller skeppsförnödenheter för fartygets behov

men utan att därstädes intaga annat gods eller lossa samt *att* uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Konungen söka provianteringsfrilagersrätt för staden och i samband därmed hemställa om Konungens fastställelse å tillägget till hamntaxan.

Genom utlåtande den 5 augusti 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 171 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 220. **Förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kv. Isolatorn m. m.**

I skrivelse den 2 augusti 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 30 juni 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Isolatorn m. m. samt uppdraga åt nämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Genom utlåtande den 5 augusti 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 172 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 221. **Fråga om disponerande av överskottsmedel influtna vid danstillställningar i idrottshallen.**

Uti skrivelse den 14 maj 1948 till drätselkammaren hade idrottsstyrelsen på anförda skäl hemställt att vid dansen i idrottshallen influtna överskottsmedel, cirka 6.000 kronor, finge disponeras sålunda att hälften användes för återbäring till arrangörer av idrottstävlingar i hallen under säsongen 1947—48 och återstoden ställdes till idrottsstyrelsens förfogande att disponeras för de idrottsfrämjande ändamål styrelsen kunde finna lämpliga.

Med överlämnande av styrelsens skrivelse hade drätselkammaren uti ett den 5 augusti 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att medgiva att av ifrågavarande överskottsmedel ett belopp av 3.000 kronor finge av idrottsstyrelsen tagas i anspråk för återbäring till arrangörer av idrottstävlingar i hallen under säsongen 1947—1948.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 173 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Nyström med instämmande av herr Ernst Johansson yrkade avslag å drätselkammarens förslag samt herr andre vice ordföranden med instämmande av herr Linderborg yrkade bifall till samma förslag. Herrar Matell, Turén, Hellblom och Brandt yttrade sig utan yrkande.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 42 ja-röster mot 9 nej-röster, de sistnämnda avgivna för bifall till herr Nyströms avslagsyrkande, att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 222. Anslag till överförmyndarens verksamhet för år 1949.

Uti skrivelse den 2 juli 1948 hade överförmyndaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 1.500 kronor såsom bidrag till överförmyndarens lokal- och expeditionskostnader.

Genom utlåtande den 5 augusti 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom bidrag till kostnaderna för överförmyndarens verksamhet under år 1949 anvisa ett anslag å 1.500 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 174 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 223. Tilläggsanslag till magistraten för dels juridisk litteratur, formulär m. m. dels ock för oförutsedda utgifter.

Genom skrivelse den 1 juli 1948 hade magistraten på anförda skäl hemställt om tilläggsanslag dels å 3.000 kronor för juridisk litteratur, formulär, stämplar m. m., dels ock å 600 kronor för oförutsedda utgifter.

Uti ett den 5 augusti 1948 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa de begärda anslagen till magistratens förfogande samt *att* härav föranledda utgifter skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 175 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 224. **Anslag till Västerås stads säkerhetskommitté för studieresa.**

Uti skrivelse den 5 augusti 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för en av Västerås stads säkerhetskommitté planerad studieresa ställa till kommitténs förfogande ett anslag å 1.325 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 176 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Matell yrkade avslag å drätselkammarens förslag samt herr Eklund med instämmande av herrar Persson och Linderborg bifall till samma förslag. Herrar Nyström, Ericsson och Thorén yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 225. **Anslag för inköp av ny sopvagn för renhållningsverket.**

I skrivelse den 5 augusti 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 35.000 kronor för inköp av en ny sopvagn för renhållningsverkets behov samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av gjorda avsättningar i finansförvaltningens stat för genomförande av nytt sophämtningssystem.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 177 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 226. **Tilläggsanslag till byggnadsnämnden för bestridande av merkostnader i anledning av lönereglering för stadens extra befattningshavare.**

Uti skrivelse den 19 april 1948 hade byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja nämnden ett tilläggsanslag å 14.500 kronor för bestridande av kontorets merkostnader i anledning av den från och med den 1 januari 1948 genomförda löneregleringen för stadens extra befattningshavare.

I ett den 5 augusti 1948 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat

upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 792).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 178 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 227. **Pensionsunderstöd till städerskan fru Olivia Pettersson.**

I skrivelse den 21 juni 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna städerskan vid polisverket, fru Olivia Pettersson, en årlig pension å 1.200 kronor från och med den 1 juli 1948.

Genom utlåtande den 8 juli 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 179 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 228. **Omändring av befattningen såsom kranmaskinistförman till befattning som kranmästare samt inrättande av en ordinarie befattning såsom manlig kontorist vid hamnkontoret m. m.**

Uti skrivelse den 2 april 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 februari 1949 omändra en befattning såsom kranmaskinistförman till en befattning såsom kranmästare med placering i lönegrad 18, att från och med den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning såsom manlig kontorist på hamnkontoret med placering i lönegrad 13, att bemyndiga hamnstyrelsen att besätta de nämnda befattningarna med ordinarie innehavare samt att anvisa hamnstyrelsen ett tilläggsanslag å 4.800 kronor för anställande på extra stat av en kranmästare med lön enligt löneklass 17 från och med den 1 oktober 1948 till årets slut samt en manlig kontorist med lön enligt löneklass 12 under senare halvåret 1948.

Genom utlåtande den 21 juni 1948 hade löne- och avtalsnämnden hemställt om bifall till hamnstyrelsens förslag.

I skrivelse den 8 juli 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag beträffande inrättandet av en befattning som kranmästare i lönegrad 18 från den 1 februari 1949 och en befattning som manlig kontorist i lönegrad 13 från den 1 januari 1949, *att* bemyndiga

hamnstyrelsen att besätta de nämnda befattningarna med ordinarie innehavare samt *att* medgiva hamnstyrelsen att för avlöning till en kranmästare och en manlig kontorist på extra stat överskrida i årets stat upptagna löneanslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 180 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 229. **Inrättande av en befattning såsom föreståndarinna vid Hammarby daghem och tre befattningar såsom lärarinnor vid barnstugorna å ordinarie stat.**

I skrivelse den 21 april 1948 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta en ordinarie tjänst för föreståndarinnan vid Hammarby daghem i lönegrad 13, att inrätta tre ordinarie barnträdgårdslärarinnetjänster vid barnstugorna i övrigt med placering i lönegrad 12 samt att dessa tjänster inrättades från och med den 1 januari 1949.

Löne- och avtalsnämnden hade i utlåtande den 21 juni 1948 med avstyrkande av framställningen i övrigt tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1949 inrätta ytterligare tre ordinarie befattningar såsom barnträdgårdslärarinna vid barnstugorna med placering i lönegrad 12.

Uti ett den 5 augusti 1948 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningarna såsom barnträdgårdslärarinna vid barnstugorna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 181 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 230. **Återbesättande av ledigbliven befattning som mätningstekniker.**

Uti skrivelse den 7 juni 1948 hade byggnadsnämnden hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom mätningstekniker.

Löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren hade, nämnden i yttrande den 21 juni 1948 och kammaren genom utlåtande den 5 augusti 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 182 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 231. **Fråga om uppflyttning av befattningar som polisöverkonstapel och kriminalöverkonstapel i högre lönegrad.**

Uti två särskilda skrivelser den 2 juni 1948 hade polisnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att *dels* befattningen som polisöverkonstapel, tillika föreståndare för centralpolisavdelningen, *dels ock* befattningen som kriminalöverkonstapel, tillika föreståndare vid kriminalavdelningen, från och med den 1 juli 1948 uppflyttades från lönegrad 19 till lönegrad 20.

Genom utlåtande den 21 juni 1948 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta att avslå polisnämndens ifrågavarande framställningar.

I ett den 12 augusti 1948 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1949 uppflytta befattningen såsom kriminalöverkonstapel, tillika föreståndare för kriminalavdelningen, till lönegrad 20 samt *att* avslå framställningen beträffande överkonstapelsbefattningen vid centralpolisavdelningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 183 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 232. **Uppförande av befattningarna som hemvårdarinna å ordinarie stat.**

I skrivelse den 14 april 1948 hade hemhjälpsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 juli 1948 uppföra nuvarande extra befattningar som hemvårdarinnor i staden å ordinarie stat med placering i lönegrad 6.

Genom yttrande den 21 juni 1948 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1949 uppföra sju hemvårdarinnebefattningar å ordinarie stat i lönegrad 6, *att* låta det ordinarie anställningsförhållandet regleras enligt den i nämndens skrivelse angivna centrala överenskommelsen av den 3 maj 1947 samt *att* från och med den 1 januari 1949 pensionsförsäkra hemvårdarinnorna hos SKP för skillnaden mellan den från Statens Pensionsanstalt och den från SKP utgående pensionen, tillsvidare räknat efter lönegrad 3 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan.

I ett den 12 augusti 1948 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 184 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 233. **Förvärv av tomten nr 3 i kv. Gabriel samt stadsägan nr 1.**

Uti skrivelse den 8 juli 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor dels för en köpeskilling av 151.000 kronor av Fastighetsföreningen Daniel 7—8 u. p. a. förvärva tomten Gabriel nr 3 och stadsägan nr 1, dels ock till föreningen för en köpeskilling av 121.500 kronor med äganderätt överlåta i skrivelsen omförmälda tomter i kvarteren Snödroppen och Emaus, ävensom att vidtaga alla för markbytets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* för bestridande av köpeskillingen för tomten Gabriel nr 3 och stadsägan nr 1 anvisa ett anslag å 151.000 kronor att bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 185 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 234. **Förslag till ändring av stadsplanen för kv. Kata m. m.**

I skrivelse den 5 juli 1948 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 30 april 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kata jämte angränsande gator samt *att* uppdraga åt nämnden att underställa detsamma vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Genom utlåtande den 12 augusti 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 186 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 235. **Förslag till ändring av stadsplanen för staden betr. del av kv. Brage m. m.**

Uti skrivelse den 5 juli 1948 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 20 maj 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande del av kvarteret Brage m. m. samt *att* uppdraga åt nämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Genom yttrande den 12 augusti 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 187 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 236. **Avtal med Asea och Västerås Bostadsaktiebolag om genomförande av stadsplan för delar av Gideonsberg.**

Uti skrivelse den 12 augusti 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna i skrivelsen framlagt förslag till överenskommelse mellan staden å ena, samt Asea och Västerås Bostadsaktiebolag å andra sidan, om byte av mark för genomförande av stadsplan för bolagets områden å Gideonsberg samt *att* för i samband därmed stående fastighetsförvärv anvisa ett anslag å 18.500 kronor ur försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 188 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 237. **Anslag för gatuarbeten vid kv. Jorund.**

Uti skrivelse den 12 augusti 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 5.700 kronor för iordningställande av gångbanorna vid AB Jorunds fastighet utmed Sturegatan, Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen samt *att* anslaget skulle täckas av fonderade gatukostnadsbidrag.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 189 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 238. **Anslag för anordnande av provisoriskt omnibusgarage.**

I skrivelse den 12 augusti 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ordnande av ett provisoriskt omnibusgarage anvisa ett anslag å 2.200 kronor samt *att* kostnaden skulle täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 190 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 239. **Anslag för anordnande av skolmåltider vid praktiska mellanskolan och högre folkskolan.**

Uti skrivelse den 12 augusti 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa styrelsen för praktiska mellanskolan och högre folkskolan ett anslag å 600 kronor för anordnande av skolmåltider under höstterminen 1948 samt *att* ifrågavarande kostnad skulle täckas av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 191 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 240. **Anslag för inköp av inventarier och textilier till kommunala flickskolans nybyggnad.**

I skrivelse den 8 juni 1948 hade styrelsen för kommunala flickskolan hemställt hos stadsfullmäktige om ett anslag å 80.000 kronor för inköp av inventarier och textilier till skolans nybyggnad.

Genom utlåtande den 12 augusti 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa styrelsen för kommunala flickskolan ett anslag å 75.000 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i skolans stat för år 1949.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 192 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 241. **Borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens bebyggelse vid C. V. V.**

Uti skrivelse den 12 augusti 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens villabebyggelse inom kvarteren Flygplanet, Glidplanet m. fl. intill ett belopp av högst 85 % av den av bostadsstyrelsen preliminärt beräknade anskaffningskostnaden, dock högst 433.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt, på villkor att borgensåtagandet finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att Riksbyggen anlitade en av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 193 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 242. **Tillsättande av kommitté för utredning angående möjligheterna för öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden.**

Vid sammanträde den 30 juni 1948 beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna fruarna Hilda Bergsten och Ebba Berg till fullmäktige ingiven motion angående tillsättande av en kommitté för utredning av möjligheterna för öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden.

I skrivelse den 11 augusti 1948 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt en särskild kommitté att utreda frågan om öppnandet av s. k. systugor i olika delar av staden och efter verkställd utredning inkomma till stadsfullmäktige med det förslag vartill utredningen kunde föranleda samt *att* till ledamöter i kommittén utse fruarna Hilda Bergsten, Ingrid Andrén, Greta Gustafsson och Astrid M. Johansson samt ombudsmannen Erik Berglind med fru Bergsten såsom sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 194 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 243. **Ändring av instruktionerna för befattningshavare å stadskansliet m. m.**

I skrivelse den 5 augusti 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga vissa i skrivelsen angivna ändringar i drätselkammarreglementet samt i instruktionerna för stadsdirektören, förste stadsombudsmannen, andre stadsombudsmannen, drätselassistenten, byggnadskontoret och fastighetskontoret samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa ändringarna i drätselkammarreglementet länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Genom utlåtande den 11 augusti 1948 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 195 ser. A) beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag.

§ 244. **Val av kommunala förtroendemän.**

Sedan stadsfullmäktige den 30 juni 1948 anmodat beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de

val, som föranleddes av folkskolläraren John Jacobssons avsägelse från kommunala förtroendeuppdrag så hade nu beredningsutskottet genom skrivelse den 11 augusti 1948 med anmälan, att utskottet avsåge att till ett kommande sammanträde avgiva förslag till val av ny nämndeman efter herr Jacobsson, föreslagit stadsfullmäktige *att* utse till ledamot av *styrelsen för Västerås stads barnstugor* för tiden intill 1951 års utgång nuvarande suppleanten i styrelsen, ombudsmannen Erik Pettersson och till suppleant i styrelsen för samma tid tjänstemannen Gustav Jakobsson, till suppleant i *styrelsen för kommunala flickskolan* intill 1951 års utgång ombudsmannen Eric Lindgren, till suppleant för *revisorerna av stadens räkenskaper för 1947 och 1948* gjutaren Sven Ring samt till *suppleant i 1948 års taxeringsnämnd för 14:e distriktet* kontoristen Gustav Eriksson.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 196 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 245. **Utseende av ny suppleant i barnavårdsnämnden.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 11 augusti 1948 framfört förslag (S. H. nr 197 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att, med entledigande av provinsialläkaren K. E. Nylén från uppdraget såsom suppleant i barnavårdsnämnden, till ny suppleant efter honom för tiden intill 1949 års utgång utse leg. läkaren Elisabeth Noreby.

§ 246. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen beträffande kv. Olga m. fl.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 9 juli 1948, varav inhämtades, att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 26 februari 1948 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Olga m. fl.

§ 247. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av ändring och utvidgning av stadsplanen för staden betr. ett område kring Hammarbacksvägen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 17 juni 1948 varav inhämtades, att

Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 31 mars 1948 antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden beträffande ett område kring Hammarbacksvägen.

§ 248. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för staden betr. kv. Flygmotorn m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 16 juli 1948 varav inhämtades, att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 29 april 1948 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Flygmotorn m. m.

§ 249. **Kungl. Medicinalstyrelsens brev ang. öppethållande av apoteken i Västerås.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Medicinalstyrelsens brev den 21 juli 1948 med bestämmelser om tid för öppethållande av apoteken i Västerås.

§ 250. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. medgivande för staden till åtagande jämlikt kungörelserna den 30 juni 1942 och den 30 juni 1943.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 13 augusti 1948 angående Kungl. Maj:ts medgivande för staden att intill den 1 juli 1950 ikläda sig ansvar gentemot staten intill ett belopp av högst 100.000 kronor för tertiärlån jämlikt 12 § 2 mom. kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 569) om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag, sådant nämnda författningsrum lyder jämlikt kungörelsen den 30 juni 1943 (nr 592).

§ 251. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. medgivande för staden att ikläda sig borgensförbindelser för byggnadskreditiv.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 9 juli 1948, varav inhämtades, att Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad rätt att i enlighet med stadsfullmäktiges beslut

den 26 juni 1947 teckna borgen för byggnadskreditiv åt Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 11 beträffande bebyggelse i kvarteren Aspvreten och Vårlöken.

§ 252. **Ang. ändrad organisation för socialvården.**

I skrivelse den 1 juli 1948 hade fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden på anförda skäl gemensamt föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* godkänna vid skrivelsen fogade förslag till reglemente för socialvårdsdelegerade i Västerås, *att* antaga förslag till instruktion för socialvårdschefen, *att* godkänna vid skrivelsen fogat ändringsförslag till reglemente för Västerås stads fattigvård och underställa beslutet länsstyrelsen för fastställelse samt *att* inrätta en extra tjänst såsom socialvårdssekreterare å socialvårdsbyrån från och med den 1 januari 1949 och härför anvisa ett förslagsanslag å 10.000 kronor att upptagas i 1949 års stat.

Stadsfullmäktige beslöto remittera skrivelsen till löne- och avtalsnämnden, beredningsutskottet samt drätselkammaren för yttrande.

§ 253. **Motion ang. inrättande av en fastighetsnämnd.**

I en den 10 augusti 1948 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna herrar B. W. Alwestrand, Erik Berglind m. fl. föreslagit inrättande av ett särskilt organ i staden, förslagsvis kallat fastighetsnämnden, med uppgift att svara för samtliga bostads- och fastighetsärenden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden, beredningsutskottet och drätselkammaren för yttranden.

§ 254. **Motion ang. tillsättande av en kommitté för översyn av stadens skolväsen.**

I en den 25 augusti 1948 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna herr Gösta Sjöberg, fru Greta Schörling m. fl. hemställt om tillsättande av en kommitté för översyn av Västerås stads skolväsen.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till beredningsutskottet för yttrande och förslag ifråga om tillsättandet av en dylik kommitté.

§ 255. **Motion ang. fickpengar åt medellösa sanatoriepatienter.**

I en den 26 augusti 1948 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna herrar Stig Ek och Folke Lindqvist föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna inom staden mantalsskrivna medellösa sanatoriepatienter ett månatligt fickpenningsbelopp av 20 kr.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 31 augusti 1948.

ALB. LUNDKVIST.

Helga Hall. *Axel Hellman.*

Offentligen uppläst den 31 augusti 1948; betygar.

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 september 1948.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, andre vice ordföranden Olsson, Eklund, Engdahl, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl och fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Vera Linderborg och herr Eric Lindgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar förste vice ordföranden Leontein, Hult, Carl Hellström, Hellman, Matell, Ivan Hellström och Nordin.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Martin Lindheimer.

§ 256. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Sjöblom och Nyström att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 7 oktober 1948, klockan 14.00.

§ 257. **Fastighetskontorets årsberättelse för år 1947.**

Med skrivelse den 12 augusti 1948 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat fastighetskontorets förvaltningsberättelse för år 1947. (S. H. nr 21 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 258. **Parkstyrelsens årberättelse för år 1947.**

Beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att lägga parkstyrelsens årsberättelse för 1947 till handlingarna. (S. H. nr 24 ser. B).

§ 259. **Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1947.**

Beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att lägga idrottsstyrelsens årsberättelse för 1947 till handlingarna. (S. H. nr 25 ser. B).

§ 260. **Anslag för Riksteaterns verksamhet under spelåret 1948—1949.**

Uti en till stadsfullmäktige ställd, den 27 augusti 1948 dagtecknad skrivelse hade Västerås Riksteaterförening på anförda skäl hemställt om ett anslag för verksamheten under spelåret 1948—1949 å minst 4.000 kr.

I ett den 2 september 1948 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom bidrag till Västerås Riksteaterförenings verksamhet under spelåret 1948—1949 anvisa ett anslag å 4.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 198 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 261. **Anslag till bestridande av kostnaderna för musik i Stadsparken.**

I skrivelse den 2 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till bestridande av kostnaderna för musiken i stadsparken under sistförflutna sommar anvisa ett anslag å 23.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 199 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 262. **Utökning av matarkablarna för elström till kranarna i gamla hamnen.**

I skrivelse den 13 augusti 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa hamnstyrelsen ett anslag å 9.280 kronor för utökning av matarkablarna för elström till kranarna i gamla hamnen samt att härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i 1949 års stat.

Genom utlåtande den 2 september 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 200 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 263. **Framdragande av vattenledning till den nya bogserbåtens kajplats.**

I skrivelse den 2 juli 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa styrelsen ett anslag å 5.400 kronor för framdragande av en vattenledning till den nya bogserbåten samt att härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i staten för 1949.

Genom utlåtande den 2 september 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 201 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 264. **Om- och tillbyggnad av kafébyggnaden i Djuphamnen.**

I skrivelse den 13 augusti 1948 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa hamnstyrelsen ett anslag å 23.000 kronor för om- och tillbyggnad av kafébyggnaden i Djuphamnen samt att kostnaden härför skulle upptagas till täckning i staten för 1949.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 september 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 202 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 265. **Anslag för stensättning av Östra Ringvägens västra körbana.**

Uti skrivelse den 2 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för stensättning av Östra Ringvägens västra körbana anvisa ett anslag å 50.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1—811).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 203 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 266. **Ändrad redovisning av tekniska verkens anslutningsavgifter.**

I skrivelse den 2 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* tekniska verkens anslutningsavgifter i fortsättningen skulle redovisas som inkomst i låne- och fondstaten under ett enda konto samt avsättas till en fond, benämnd "tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter" att disponeras efter beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall samt *att* ovan omförmälda överskott å anslutningsavgifter skulle överföras till förutnämnda fond.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 204 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 267. **Borgen å byggnadskreditiv för Byggnadsaktiebolaget Mimers nybyggnad å tomten nr 2 inom kv. Älgen.**

Genom skrivelse den 2 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om medgivande för staden att teckna stadens borgen å Byggnadsaktiebolaget Mimers i Västerås nu ifrågavarande nybygge å tomt nr 2 i kvarteret Älgen här i staden intill ett belopp av högst 2.520.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att bolaget anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *dels* ock teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 205 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 268. **Utlämnande av räntefritt lån till HSB:s stiftelse Solgårdar för nybygge å tomten nr 4 i kv. Skjutbanan.**

Uti skrivelse den 2 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar för byggnadsföretag å tomten nr 4 inom kvarteret Skjutbanan mot säkerhet av inteckning närmast efter statslånet utlämna ett räntefritt lån å 5 % av de av statens byggnadslånebyrå fastställda byggnadskostnaderna, dock högst 50.000

kronor, vilket lån skulle vara slutamorterat 10 år efter det lånet erhållits, ävensom att i övrigt göra de åtaganden, som författningsenligt krävdes för statslånets beviljande.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 206 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 269. **Pensionsunderstöd till f. kommunalarbetaren Axel Johan Jonsson.**

I skrivelse den 16 augusti 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna förre kommunalarbetaren Axel Johan Jonsson ett pensionsunderstöd å 350 kronor per år räknat från och med den 1 juli 1948.

Genom utlåtande den 2 september 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 207 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 270. **Inrättande av befattning såsom transportmästare.**

I skrivelse den 4 juli 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1948 uppföra befattningen såsom körselkontrollant å ordinarie stat med placering i lönegrad 11 av 1945 års löneplan.

Genom utlåtande den 16 augusti 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning såsom transportmästare i lönegrad 20 av stadens nuvarande löneplan samt *att* bemyndiga styrelsen för tekniska verken att besätta tjänsten med ordinarie innehavare.

I häröver den 2 september 1948 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 208 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 271. **Omändring av befattning såsom telefonist å extra stat till ordinarie befattning.**

I skrivelse den 3 juni 1948 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. den 1 januari 1949 nuvarande be-

fattning såsom extra telefonist omändrades till befattning såsom ordinarie telefonist med placering i lönegrad 8 samt *att* bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningen ifråga.

Genom utlåtande den 16 augusti 1948 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 209 ser. A) och sedan fru Kjelldahl och herr Engdahl yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta framställning.

§ 272. **Återbesättande av befattning som kontorsbiträde hos magistraten.**

I skrivelse den 6 augusti 1948 hade magistraten hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom kontorsbiträde.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren genom utlåtande den 12 augusti 1948 och nämnden i skrivelse den 16 augusti 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla magistratens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 210 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 273. **Fråga om inrättande av kontorsbiträdesbefattning vid barnavårdsnämnden samt en extra befattning som barnavårdsinspektris.**

I skrivelse den 12 augusti 1948 till löne- och avtalsnämnden hade barnavårdsnämnden hemställt, att löne- och avtalsnämnden ville hos stadsfullmäktige föreslå att fr. o. m. den 1 januari 1949 finge hos nämnden anställas en barnavårdsinspektris å extra stat samt ett kontorsbiträde å ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 16 augusti 1948 avgivet yttrande föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga barnavårdsnämnden att från och med den 1 januari 1949 anställa å extra stat en barnavårdsinspektris med lön enligt löneklass 15 och ett skrivbiträde samt *att* kostnaderna härför skulle täckas i 1949 års stat.

Genom utlåtande den 16 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 211 ser. A) och sedan herr Sjöberg yrkat bifall till barnavårdsnämndens förslag samt herr Engdahl bifall till löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla kammarens hemställan i ärendet.

§ 274. **Fråga ang. längre semester till barnträdgårdslärarinnor.**

I skrivelse den 23 juni 1948 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att semester finge utgå med sex veckor till barnträdgårdslärarinnor i aktivt barnarbete.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 16 augusti 1948 på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* lämna barnstugestyrelsens framställning utan bifall.

I häröver den 16 september 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 212 ser. A) och sedan herr Lundberg yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 275. **Yttrande i anledning av länsstyrelsens remiss med ärende ang. underställning av tjänsteförteckning, löneplan och tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare i vad avser polispersonalen.**

Genom resolution den 25 juni 1948 hade länsstyrelsen berett stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande med anledning av vad som i samband med underställning av tjänstgöringsreglementet samt tjänsteförteckning och löneplan för stadens ordinarie befattningshavare anförts av Polisföreningen Kamraterna, poliskammaren och landsfogden.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 16 augusti 1948 avgivet utlåtande på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta att såsom eget yttrande till länsstyrelsen åberopa vad nämnden i skrivelsen anfört, att hemställa att länsstyrelsen ville fastställa den ifrågavarande övergångsbestämmelsen i oförändrat skick samt att tillförsäkra de befattningshavare som avgått med pension efter den 1 oktober 1947 men före

nya pensionsbestämmelsers ikraftträdande, därest de nya lönerna i framtiden bleve pensionsgrundande helt eller delvis, rätt till pension för såväl mellantiden som framtiden som om bestämmelserna varit gällande vid tiden för avgången ur tjänst.

I skrivelse den 16 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom eget yttrande till länsstyrelsen åberopa vad löne- och avtalsnämnden i skrivelsen den 16 augusti 1948 anfört, *att* hemställa om länsstyrelsens fastställelse å den ifrågavarande övergångsbestämmelsen i oförändrat skick samt *att* tillförsäkra de befattningshavare, som avgått med pension efter den 1 oktober 1947 men före nya pensionsbestämmelsers ikraftträdande ävensom familjepensionsberättigade anhöriga till befattningshavare, som avlidit mellan sagda tidpunkter, därest de nya lönerna i framtiden bleve helt eller delvis pensionsgrundande, rätt till pension för såväl mellantiden som framtiden som om de nya bestämmelserna varit gällande vid tiden för avgången ut tjänst respektive vid tidpunkten för dödsfallet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 213 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla herr Engdahls yrkande.

§ 276. **Anslag för undersökning av kontorspersonalens organisation.**

Uti skrivelse den 16 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för undersökning av kontorspersonalens organisation inom stadsförvaltningen anvisa ett förslagsanslag å 10.000 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 214 ser. A) beslöto stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag.

§ 277. **Iordningställande av tomt och lekplats vid Hammarby daghem.**

I skrivelse den 6 september 1948 hade styrelsen för stadens barnstugor på anförda skäl hemställt om ett anslag å 9.000 kronor till iordningställande av tomt och lekplats vid Hammarby daghem att täckas i 1949 års stat.

Genom utlåtande den 16 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett belopp av 9.000 kronor att täckas i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 215 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 278. **Anordnande av simbassäng å Arosvallen.**

I skrivelse den 21 augusti 1948 hade idrottsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att av Västerås stads "särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål" ställa ett anslag å 25.000 kronor till styrelsens förfogande för anordnande av simbassäng å Arosvallen.

Drätselkammaren hade i ett den 16 september 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande av simbassäng å Arosvallen anvisa ett anslag å 25.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 216 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 279. **Anslag för diverse gatuarbeten.**

I skrivelse den 16 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av vissa stenbeläggningsarbeten å Östra Kyrkogatans gångbana utanför polishuset och stadshotellet, å gångbanan å Stora gatan vid kvarteren Lorens och Lothar och å åtskilliga gator inom Sandgärdsområdet samt för utförande av avstängningsanordningar för Stora gatans körbana norr om planteringen utanför fastigheterna nris 88—90 anvisa ett anslag å 34.300 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för underhåll och nyanläggning av gator och vägar (8 B 1 811).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 217 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 280. **Tilläggsanslag för bräddavloppsledning från Malmaberg och Kungsängen.**

I skrivelse den 24 augusti 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för slutförande av arbeten avseende bräddavloppsledning för avbördande av avloppsvatten från Malmaberg och Kungsängen samt ytvatten från bäcken omedelbart öster om järnvägen anvisa ett tilläggsanslag å 45.000 kronor att täckas av lånemedel för gasverkets behov.

Genom utlåtande den 16 september 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens framställning samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t

hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 218 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 281. **Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Köpingsvägen.**

I skrivelse den 24 augusti 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Köpingsvägen anslå ett belopp av 9.000 kronor att täckas av reserverade anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 16 september 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 219 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 282. **Förlängning av nybyggnadsförbud å Kyrkbacken.**

I skrivelse den 6 september 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att förnyat förbud mot att verkställa nybyggnad utan länsstyrelsens tillstånd inom det område av staden, som benämndes Kyrkbacken, måtte utfärdas att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut ifråga om ändring av stadsplanen för området, dock längst till den 1 oktober 1949.

Genom utlåtande den 16 september 1948 hade drätselkammaren, med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 220 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 283. **Anslag för färdigställande av transformatorstation vid Jakobsbergsgatan.**

Uti skrivelse den 15 juni 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för färdigställande av transformatorstation i Jakobsbergsgatan anvisa ett anslag å 10.000 kronor.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 september 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens fram-

ställning samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 221 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 284. **Ändrade grunder för beräkning av hamnavgifter å reguljära linjen Västerås—Stockholm.**

I skrivelse den 3 september 1948 hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för varor, som fraktades å reguljära linjen mellan Västerås och Stockholm tills vidare skulle inbetalas en hamnavgift å 65 öre per ton lastat eller lossat gods samt att uppdraga åt hamnstyrelsen att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

I ett den 16 september 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 222 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 285. **Borgen å byggnadskreditiv för nybygge av småstugor å tomter vid Emaus gård.**

Uti skrivelse den 16 september 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren teckna stadens borgen å byggnadskreditiv å Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. ifråga om föreningens nybygge å tomterna nris 1, 4, 5, 6, 9, 10 och 11 i kvarteret Kattfoten och nr 3 i kvarteret Snödroppen intill ett belopp, jämte av staden förut medgiven borgen uppgående till 85 % av den sammanlagda av statens byggnadslånebyrå godkända anskaffningskostnaden för samtliga 16 tomter å området, dock för nu ifrågavarande tomter högst 250.000 kronor mot sedvanlig inteckningssäkerhet och under villkor att stadens borgensåtagande finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid då ifrågavarande kreditivmedel tagas i anspråk samt att företaget anlitade av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 223 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 286. **Anordnande av arkitektpristävlan om förslag till lösning av friluftsbadsfrågan.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 september 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande av arkitektpristävlan om förslag till friluftsbad m. m. i Västerås anvisa ett anslag å 50.000 kronor,*att* anslaget skulle täckas i 1949 års stat samt *att* uppdraga åt drätselkammaren och beredningsutskottet att gemensamt utse tre ledamöter i prisnämnden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 224 ser. A) och efter yttrande av herr Persson beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 287. **Ändringar i reglementet för Västerås stads hemhjälpsnämnd och instruktionen för hemvårdarinnor i Västerås.**

I skrivelse den 18 augusti 1948 hade Västerås stads hemhjälpsnämnd på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna ett skrivelsen bilagt förslag till ändringar i reglementet för hemhjälpsnämnden och instruktionen för hemvårdarinnor i Västerås.

Beredningsutskottet hade i häröver den 8 september 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hemhjälpsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 225 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade fru Andrén, att § 5 mom. 4 och 6 i förslaget till reglemente för nämnden skulle erhålla följande ändrade lydelse: mom. 4) "att med största möjliga rättvisa och med social förståelse för de i varje fall föreliggande omständigheterna samt i enlighet med givna föreskrifter planlägga hemvårdarinnans arbete samt samarbeta med och anlita arbetsförmedlingen, som efter hemhjälpsnämndens uppdrag mottager anmälningar om hemhjälp och efter nämndens anvisningar fördelar arbetet mellan hemvårdarinnorna;" samt mom. 6) "att, efter prövning i varje särskilt fall, avgöra hur stor ersättning skall utgå från hem, som erhållit hjälp av hemvårdarinna, där de ekonomiska förhållandena tillåtit anställande av annan arbetskraft;".

Herr Sjöberg yrkade i anledning av fru Andréns förslag att ärendet skulle återremitteras till hemhjälpsnämnden och beredningsutskottet.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med sistnämnda yrkande återremittera ärendet till hemhjälpsnämnden och beredningsutskottet för förnyad utredning.

§ 228. **Val av kommunal förtroendeman.**

I skrivelse den 8 september 1948 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till nämndeman i stället för herr Jacobsson för tiden intill 1953 års utgång utse filaren Viktor Persson.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 226 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 289. **Fastställelse av flygplatstaxa.**

Föredrogs och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets ämbetsskrivelse den 11 juni 1948 angående fastställande av stadsfullmäktiges den 18 december 1947 och den 31 mars 1948 antagna förslag till ny taxa å avgifter för begagnande av Västerås stads flygplats vid Johannisberg.

§ 290. **Motion om utredning av frågan om hyrorna för lägenheter i stadens pensionärshem.**

I en den 28 september 1948 dagtecknad, till stadsfullmäktige nu ingiven motion hade fullmäktigeledamoten Eric Lindgren hemställt om utredning av frågan angående hyrorna för lägenheter i stadens pensionärshem.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till pensionärshemsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 7 oktober 1948.

ALB. LUNDKVIST.

John Sjöblom. Sam Nyström.

Offentligen uppläst den 7 oktober 1948, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 oktober 1948.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Vera Linderborg och herr Eric Lindgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Robsahm och Erik Pettersson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 291. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Lundberg och Pers att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 4 november 1948 klockan 13.30.

§ 292. **Anslag till tekniska verken för framdragande av spårförbindelse mellan gamla hamnen och gasverket.**

I skrivelse den 24 augusti 1948 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att ny spårförbindelse mellan gamla hamnen och gasverket med det snaraste skulle komma till utförande, att för spårets framdragande till gasverkets

område bevilja ett anslag å 21.000 kronor att täckas av lånemedel och att kostnaderna för spårets sträckning inom gasverkets område skulle påföras årets driftkonto för kolomkostnader.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 1 oktober 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån för täckande av anslaget å 21.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 227 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 293. **Bidrag till kostnaderna för utredning av Länsmuseets och Västerås Konstförenings byggnadsfrågor m. m.**

I skrivelse den 14 juli 1948 till stadsfullmäktige hade Västmanlands Fornminnesförening på anförda skäl hemställt, att staden i samråd med landstinget utsåge en kommitté för utredning av länsmuseets i Västerås byggnadsfråga, att kommittén sammansattes med lika antal representanter för Västerås stad och för länet i allmänhet, att tvenne företrädare för fornminnesföreningen insattes i kommittén samt att ett belopp å 7.500 kronor anvisades från Västerås stad och landstinget vardera till bestridande av utgifterna för kommitténs arbete.

Västerås Konstförening hade vidare i en den 29 september 1948 dagtecknad, till stadsfullmäktige ställd skrivelse hemställt, att fullmäktige ville besluta att tillsätta en kommitté för samtidig utredning av Västmanlands Fornminnesförenings och Västerås Konstförenings byggnadsfrågor samt upprättande av preliminärt program för museibyggnad, att i kommittén invaldes tvenne medlemmar, vilka utsågos av konstföreningens styrelse, samt att ett belopp av 10.000 kronor ansloges från Västerås stad för bestridande av de utgifter, vilka kunde vara erforderliga för kommittén.

I häröver den 7 oktober 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt en kommitté, bestående av sex ledamöter, att utreda länsmuseets och Västerås Konstförenings lokalfrågor, *att* av ledamöterna Västerås stad skulle utse två under förutsättning att Västmanlands läns landsting utsåge likaledes två ledamöter samt Västmanlands Fornminnesförening och Västerås Konstförening vardera en ledamot, *att* uppdraga åt drätselkammaren att utse de tvenne ledamöter, vilka skola representera staden, samt *att*

anvisa kommittén ett bidrag å 10.000 kronor till utredningskostnaderna, vilket belopp skulle täckas av "särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål".

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 228 ser. A) och sedan herrar Nyström och Eklund yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 294. **Tilläggsanslag för stadsarkitekts- och stadsingenjörskontoren.**

I två särskilda skrivelser den 20 september och den 4 oktober 1948 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett tilläggsanslag dels å 1.800 kronor för konto 4 A 1 791 i stadsarkitektkontorets utgiftsstat för 1948, dels ock å 1.000 kronor för konto 4 A 2 791 i stadsingenjörskontorets stat för samma år.

Genom utlåtande den 7 oktober 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens hemställan i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 229 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 295. **Tecknande av borgen för ett Västerås Omnibus AB:s tillfälliga lån.**

I skrivelse den 27 september 1948 hade Västerås Omnibus AB hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen för ett tillfälligt lån å 150.000 kronor, avsett att ersätta ett av bolaget tidigare upptaget lån å 90.000 kronor, för vilket staden iklätt sig borgen.

Uti ett den 7 oktober 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten ikläda staden borgen för ett Västerås Omnibus Aktiebolags tillfälliga lån å 150.000 kronor ävensom vidtaga de åtgärder, som för fullföljande av nämnda beslut erfordrades.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 230 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 296. **Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers nybygge å tomten nr 1 i kv. Rådmannen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 oktober 1948 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten ikläda staden borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers i Västerås nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Rådmannen här i staden intill ett belopp av högst 391.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag finge gälla högst ett år från den tid kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att bolaget anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *att* åtaga staden att, i den mån bolaget erhölle tertiärlån och/ eller tilläggslån för ifrågavarande fastighet, gentemot staten, företrädd av bostadsstyrelsen, svara för sådan förlust å långivningen och fullgöra den betalningsskyldighet i övrigt, som vore åsyftad i 33 § KK den 29 juni 1946 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus samt *att* bemyndiga drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t ifrågavarande beslut för prövning och fastställelse samt att i mån av behov dävid verkställa de justeringar av beslutet, som kunde befinnas erforderliga.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 231 ser. A) och efter yttranden av herrar Karl Pettersson, Eklund, Viktor Persson, Nyström, Alwestrand och Sjöberg beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 297. **Förvärv av stadsägan nr 783.**

I skrivelse den 7 oktober 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för ett pris av 6.500 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 783 ävensom vidtaga övriga för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 232 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning.

§ 298. **Förvärv av fastigheten Hälla 2⁵ i Badelunda socken.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 oktober 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för en köpeskilling av 1.800 kronor och på i övrigt sedvanliga villkor förvärva

fastigheten Hälla 2⁵ i f. d. Badelunda socken, *att* för bestridande av köpeskillingen anvisa ett anslag å 1.800 kronor samt *att* utgiften skulle täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag för diverse marklösen, 8 B 1 819.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 233 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 299. **Förvärv av tomten nr 2 i kv. Georg.**

Uti skrivelse den 7 oktober 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att för ett pris av 25.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 2 i kvarteret Georg, här i staden, samt vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 234 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 300. **Pensionsunderstöd till husmor vid Herrgärdets eftermiddagshem.**

I skrivelse den 6 september 1948 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bevilja husmor vid Herrgärdets eftermiddagshem, fru Signe Sundqvist, ett årligt pensionsunderstöd med belopp, vilket löne- och avtalsnämnden ansåge skäligt, och att detta finge utgå fr. o. m. den 1 september 1948 under hennes återstående levnad.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 20 september 1948 föreslagit stadsfullmäktige besluta att tillerkänna fru Sundquist en årlig pension å 950 kronor, räknat fr. o. m. den 1 september 1948.

I häröver den 7 oktober 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 235 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 301. **Lön till poliskonstapel under sjukdom.**

I skrivelse den 20 september 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna poliskonstapeln Josef Lundgren rätt att uppbära 50 % av sina sammanlagda löneförmåner under den tid, han till följd av sjukdom vore förhind-

rad att tjänstgöra, räknat fr. o. m. den 1 juli 1948 tills vidare intill utgången av år 1949 samt att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet länsstyrelsens prövning.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 oktober 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 236 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 302. **Inrättande av befattning som föreståndare för stadens idrottsanläggningar.**

I skrivelse den 7 november 1947 hade idrottsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville fr. o. m. den 1 januari 1948 inrätta en befattning såsom föreståndare för Västerås stads idrottsanläggningar med placering i lönegrad 23 samt att uppdraga åt styrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Sedan löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren, till vilka idrottsstyrelsens skrivelse remitterats, på anförda skäl samstämmigt förklarat sig anse, att framställningen under någon tid borde vila, så hade styrelsen i skrivelse den 21 augusti 1948 hemställt, att drätselkammaren ville ånyo upptaga frågan till handläggning och med tillstyrkande överlämna ärendet till stadsfullmäktige.

Löne- och avtalsnämnden hade härefter genom yttrande den 20 september 1948, efter omprövning av ärendet, på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning såsom föreståndare för stadens idrottsanläggningar med placering i lönegrad 23 samt *att* bemyndiga idrottsstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 oktober 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 237 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 303. **Omändring av befattning som driftsförman vid gasverket (ugnsförman) till befattning såsom gasmästare.**

I skrivelse den 7 september 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att

fr. o. m. den 1 januari 1949 en befattning som driftsförman vid gasverket (ugnsförman) omändrades till befattning som gasmästare med placering i 19 lönegraden av stadens löneplan.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 20 september 1948 avgivet yttrande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken framställning.

Drätselkammaren hade i ett den 7 oktober 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 238 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 304. **Fråga om uppflyttning av befattningen såsom mätareavläsareförman i högre lönegrad.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 24 augusti 1948 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen såsom mätareavläsarförman vid tekniska verken fr. o. m. den 1 januari 1949 uppflyttades i lönegrad 16.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 20 september 1948 föreslagit stadsfullmäktige besluta att avslå framställningen.

I häröver den 7 oktober 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 239 ser. A) och sedan herr andre vice ordföranden yrkat bifall till styrelsens för tekniska verken förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 305. **Återbesättande av befattning som biljettförsäljerska vid varmbadhuset.**

I skrivelse den 31 augusti 1948 hade badhusstyrelsen hemställt om tillstånd att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen som biljettförsäljerska vid varmbadhuset, vilken bleve ledig den 31 januari 1949.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 20 september 1948 och kammaren i skrivelse den 7 oktober 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 240 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 306. **Återbesättande av befattning som brandmästare.**

I skrivelse den 25 augusti 1948 hade brandstyrelsen hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom brandmästare.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i yttrande den 20 september 1948 och kammaren genom skrivelse den 7 oktober 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 241 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 307. **Anslag för jordkabelledningar å Viksängsområdet.**

I skrivelse den 28 september 1948 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av jordkabelledningar å Viksängsområdet invid centrala flygverkstäderna bevilja ett anslag å 15.500 kronor att täckas med 12.500 kronor av lånemedel och 3.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade i häröver den 14 oktober 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av del om 12.500 kronor av anslaget ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 242 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 308. **Anslag för ny tjäravskiljare vid gasverket.**

I skrivelse den 28 september 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om ett anslag å 45.000 kronor för anskaffande av ny tjäravskiljare vid gasverket.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 oktober 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 243 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 309. **Anslag för diverse gatuarbeten.**

Uti skrivelse den 14 oktober 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för utläggande av kantsten å Karlsgatan å delen Kopparbergsvägen—Kassörsgatan, Stohagsvägen å delen Nedre Hyttvägen—Övre Hyttvägen, Vahlbäcksgatan, Herrgärdsgatan å delen Rudbecksgatan—Kassörsgatan, Timmermansgatan å delen Karlsgatan—Allégatan och Svantegatan å delen Floragatan—Västmannagatan, för omläggning av Arosvägen i dess nedre del söder om Skerikesvägen samt för förbättring av Lustigkullagatan mitt för Skarpskyttebron och för kantstensbeläggning av vissa gator å Blåsboområdet, anvisa anslag å tillhopa 66.900 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggning av gator enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall (8 B 1 811).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 244 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens framställning.

§ 310. **Anslag för instrumentering för en ny transformatorstation å Lilla Johanneslundsområdet.**

I skrivelse den 28 september 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för instrumentering för en ny transformatorstation å Lilla Johanneslundsområdet anvisa ett anslag å 11.500 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 14 oktober 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 245 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 311. **Bidrag till hemvärnet för arbetsåret 1 juli 1948—30 juni 1949.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 oktober 1948 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning m. m. under arbetsåret 1 juli 1948—30 juni 1949 samt *att*

härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 246 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 312. **Anslag för konstnärlig utsmyckning av kommunala flickskolans tillbyggnad.**

I skrivelse den 5 oktober 1948 hade byggnadskommittén för kommunala flickskolans tillbyggnad på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville ur kulturfonden anvisa ett anslag å totalt 20.000 kronor till utvändig och invändig utsmyckning av kommunala flickskolan, vilket anslag kommittén i samråd med flickskolestyrelsen skulle äga disponera för ändamålet.

Drätselkammaren hade i häröver den 14 oktober 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige *att* för utvändig utsmyckning av flickskolan i enlighet med i skrivelsen närmare angivna förslag anvisa ett anslag å 6.000 kronor, *att* för invändig utsmyckning av skolan genom anskaffande av lämpliga konstverk anvisa ett anslag å 14.000 kronor, *att* anslagen skulle täckas ur "Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt kulturella och allmännyttiga ändamål" samt *att* av anslagen det förstnämnda finge omedelbart ställas till skolstyrelsens och byggnadskommitténs förfogande för därmed avsett ändamål men det sistnämnda först efter prövning av drätselkammaren, sedan styrelsen och kommittén i samråd utarbetat närmare utformat förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 247 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 313. **Anslag för inköp av tomterna nris 1 och 5 i kv. Nimrod.**

I skrivelse den 14 oktober 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för ett pris av 130.000 kronor samt på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomterna nris 1 och 5 inom kvarteret Nimrod här i staden samt *att* köpeskillingen skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 248 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 314. **Förvärv av stadsägorna nr 1783, 1784, 1785, 1786 m. fl.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 oktober 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att av Bygg-

nadsfirman Verner Andersson AB förvärva i skrivelsen omförmälda fastigheter för en sammanlagd köpeskilling av 482.500 kronor och på i övrigt sedvanliga villkor samt vidtaga övriga för förvärvets fullföljande erforderliga åtgärder, *att* köpeskillingen skulle täckas till ett belopp av 300.000 kronor genom lånemedel och återstående del av uttaxerade medel samt *att* bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 300.000 kronor för bestridande av del av utgiften ifråga.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 249 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 315. **Motion ang. tillsättande av kommitté för översyn av Västerås stads skolväsende.**

Vid sammanträde den 26 augusti 1948 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande en av fullmäktigeledamöterna herr Gösta Sjöberg, fru Greta Schörling m. fl. den 25 augusti 1948 dagtecknad, till fullmäktige ingiven motion om tillsättande av kommitté för översyn av Västerås stads skolväsende.

Genom utlåtande den 12 oktober 1948 hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utredning angående framtida utformning av Västerås stads skolväsende tillsätta en kommitté om nio personer samt *att* till ledamöter i kommittén utse byggmästaren Fritz Eklund, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, ekonomichefen Gösta Lundberg, tjänstemannen Gösta Sjöberg, kontoristen Inge Jonsson, f. folkskolläraren G. Leontein, fru Ingrid Andrén, direktören Karl Erik Eriksson och fru Greta Gustavsson, med herr Eklund som sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 250 ser. A) beslöto stadsfullmäktige dels utan omröstning med bifall till beredningsutskottets förslag för utredning av frågan tillsätta en kommitté om nio personer, dels ock till ledamöter i kommittén med acklamation utse de av beredningsutskottet föreslagna personerna.

§ 316. **Återbesättande av befattning som telefonist.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 oktober 1948 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom telefonist vid stadsförvaltningen.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 18 oktober 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 251 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta hemställan.

§ 317. **Budget för år 1949.**

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 13 oktober 1948 hade magistraten överlämnat ett av drätselkammaren den 1 i samma månad upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1949, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 12 oktober 1948 och därvid till alla delar tillstyrkt bifall till drätselkammarens förslag.

Emot drätselkammarens förslag i vad avsåge det under budgettiteln 15 I upptagna anslag å 2.000 kronor för tränarverksamhet hade ledamoten av drätselkammaren, herr Gustaf Olsson, anfört reservation under uttalande, att drätselkammaren med biträdande av idrottsstyrelsens förslag härutinnan bort upptaga ett anslag å 5.000 kronor för detta ändamål.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 22 och 23 ser B) uppstod överläggning varunder i anslutning till drätselkammarens allmänna motivering för statförslaget yttrade sig herrar Engdahl, Matell och Sjöberg, vilka yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Härefter fattade stadsfullmäktige utan omröstning nedan angivna beslut i ärendet.

ALLMÄN FÖRVALTNING.

Beslutade stadsfullmäktige i föreliggande skick godkänna drätselkammarens förslag till stat under titeln Allmän förvaltning.

RÄTTS- OCH ORDNINGSVÄSEN.

Magistrat och rådhusrätt.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till budget för Magistrat och rådhusrätt med de ändringar, att dels av magistraten begärt anslag å 3.200 kronor för tillfälliga biträden sänktes till 2.000 kronor, dels ock av magistraten begärt anslag å 2.000 kronor för oförutsedda utgifter uppdelades å tvenne anslag, ett å 1.000 kronor för resor och ett å samma belopp för oförutsedda utgifter.

Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Med bifall till drätselkammarens förslag härutinnan beslöto stadsfullmäktige godkänna förslaget till utgifts- och inkomststat för Polis- och åklagarväsen samt fångvård med följande ändringar nämligen, dels att anslaget till löner för personal å ordinarie stat höjdes med c:a 5.700 kronor och i samband därmed vissa justeringar av dyrtidstilläggen vidtoges, dels anslaget för gas och elström sänktes med 1.000 kronor, dels anslaget för städning höjdes med samma belopp, dels anslaget till kostnader för anhållna sänktes från 3.000 kronor till 2.000 kronor, dels ytterligare anslag å 1.200 kronor upptoges för pensionsunderstöd till en städerska enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948, dels ock att utgifterna för vapen och andra utrustningspersedlar m. m. samt driftkostnader för fordon uppfördes under en särskild rubrik Driftkostnader.

Övriga ändamål.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna föreliggande förslag till stat för denna budgettitel.

MANTALSSKRIVNINGS- OCH BESKATTNINGSVÄSEN.

Med iakttagande av de av drätselkammaren föreslagna ändringarna beträffande exekutionsverkets stat innebärande dels att anslag till ett skrivbiträde å ordinarie stat i avbidan å beslut om befattningens inrättande å dylik stat nedflyttades till konto 113 Löner till extra befattningshavare dels ock anslaget till oförutsedda utgifter sänktes från 600 kronor till 300 kronor ,beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande budgetförslag för Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

BYGGNADS- OCH STADSPLANEVÄSEN.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna byggnadsnämndens förslag till stat för Byggnads- och stadsplaneväsen med de ändringar beträffande stadsingenjörskontoret, att av byggnadsnämnden upptaget anslag å 3.000 kronor för tomtindelningar, vilket i byggnadsnämndens statförslag motsvarades av en beräknad inkomst å samma belopp, avfördes från såväl utgifts- som inkomstsidan, att anslaget för inköp av inventarier sänktes från 6.000 kronor till 4.000 kronor samt att en mindre justering uppåt i enlighet med drätselkammarens förslag vidtoges beträffande den interna posten Lokalhyra samt andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning.

FÖRSVARSVÄSEN.

I enlighet med drätselkammarens hemställan beslöto stadsfullmäktige antaga föreliggande förslag till stat för Försvarsväsen med allenast den ändringen ifråga om titeln civilförsvar, att av civilförsvarsnämnden begärt anslag till ersättning och underhåll m. m. av skyddsrumsinredningar (5 A 792) sänktes från 10.000 kronor till 4.000 kronor.

BRANDFÖRSVAR.

På förslag av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige godkänna brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat med följande ändringar, att av brandstyrelsen begärt anslag å 4.860 kronor för avlöning av ett kontorsbiträde å extra stat avfördes, att anslaget till semestervikarier för brandchef, vice brandchef och brandkapten sänktes från 2.100 kronor till 1.500 kronor, att anslaget för sjukvikarier nedsattes från 8.000 kronor till 6.000 kronor, att anslaget till oförutsedda utgifter nedsattes från 1.000 kronor till 500 kronor, att såsom inkomst från landstinget för skötsel och körning av landstingets ambulansbil upptoges ett belopp av 8.000 kronor istället för av styrelsen beräknade 6.000 kronor samt att en intern inkomstpost å 500 kronor tillades, utgörande polisverkets andel i brandkårens skötsel av brand- och polisskåp.

FASTIGHETSFÖRVALTNING.

Stadsfullmäktige beslöt i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Fastighetsförvaltning med följande av kammaren förordade ändringar, nämligen dels beträffande titeln jordbruksegendomar, att utgifterna för pensioner och dyrtidstillägg å pensioner ökades med sammanlagt 920 kronor, att den interna posten arrendeavgifter för Gideonsberg m. fl. uppräknade gårdar sänktes från 21.800 kronor till 10.800 kronor samt vidare att interna räntan å fastigheternas bokförda värden höjdes från 13.500 kronor till 38.300 kronor, att omföring verkställdes av anslaget för vattenledning vid Nordanby gård å 6.500 kronor, anslaget för reparation av huvudbyggnaden vid Johannisberg 5.000 kronor samt ett anslag för dikning å 2.000 kronor från kapitalutgifter till vederbörliga konton under driftutgifter, att intäkterna av jordbruksprodukter från Nordanby, Kristiansborg, Gideonsberg och Johannisberg upptoges till 155.000 kronor istället för av lantegendomsnämnden beräknade 145.000 kronor samt att arrendeintäkterna upptoges till 24.000 kronor mot av nämnden föreslagna 16.000 kronor,

dels ock beträffande titeln pensionärshem att en intern utgiftspost å 7.000 kronor tillades avseende bidrag till parkförvaltningen för skötsel av planteringarna kring pensionärshemmen.

GATU- OCH PARKFÖRVALTNING.

Gatuförvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick fastställa föreliggande förslag till stat för Gatuförvaltningen.

Parkförvaltning.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna parkstyrelsens förslag till stat för Parkförvaltningen med följande av drätselkammaren förordade ändringar, nämligen att anslaget till pensioner sänktes med 1.200 kronor, att nytt anslag å 240 kronor upptoges för hyra av garage samt att anslag för underhåll av kommunala tomtområden vid skolor, pensionärshem, barnstugor och allmänna byggnader sänktes från 58.000 kronor till 40.000 kronor och i samband härmed motsvarande sänkningar vidtoges å inkomstsidan under denna budgettitel samt ifråga om motsvarande interna utgifter hos folkskolan, pensionärshem och barnstugor.

HAMNFÖRVALTNING.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige fastställa hamnstyrelsens statförslag med i huvudsak de ändringar, att av hamnstyrelsen upptagen kapitalinkomstpost å 15.000 kronor för försäljning av tre stycken pontoner avfördes samt att anslaget för oförutsedda utgifter minskades från 1.500 kronor till 1.000 kronor.

KOMMUNIKATIONSFÖRETAG.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande statförslag under titeln Kommunikationsföretag.

INDUSTRIELLA VERK.

Stadsfullmäktige beslöto på tillstyrkan av drätselkammaren att godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat under titeln Industriella verk.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

Stadsfullmäktige beslöto på drätselkammarens hemställan fastställa förslaget till stat för Hälso- och sjukvård med den ändringen, att av hälsovårdsnämnden begärt anslag å 2.000 kronor till kostnaderna för psykisk hälsovård icke skulle utgå samt, såvitt avsåge anslag för personalkostnader under allmän hälsovård, med förbehåll om stadsfullmäktiges bifall till ännu icke behandlad framställning angående omorganisation av hälsovårdsnämndens byrå.

ALLMÄN HYGIEN.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan att fastställa föreliggande förslag till stat under rubriken Allmän hygien med följande ändringar, nämligen dels beträffande vatten- och avloppsverkets stat, att styrelsens för tekniska verken hemställan om bemyndigande att för utförande av serviser och mindre ledningsutsträckningar få använda inflytande anslutningsavgifter för avslutade och redovisade ledningsanläggningar lämnades utan bifall, dels ock beträffande renhållningsverkets stat, att anslaget till underhållskostnader för kärl nedsattes från 4.000 kronor till 2.000 kronor, att anslaget till underhållskostnader för inventarier nedsattes från 3.000 kronor till 2.000 kronor, att anslaget för oförutsedda utgifter uppdelades med ett anslag å 500 kronor för resor och 200 kronor för oförutsedda utgifter samt att inkomsten av hämtningsavgifter beräknades till 95.000 kronor istället för av lantegendomsnämnden föreslagna 90.000 kronor.

LIVSMEDELSHYGIEN OCH LIVSMEDELSTILLFÖRSEL.

Stadsfullmäktige beslöto i oförändrat skick fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSVERKSAMHET.

Folkskola.

Efter förslag av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat för Folkskolorna med förutom en del mindre justeringar nämligen, att anslag för avlöning av fastighetsförvaltare i avbidan å beslut om befattningens placering å ordinarie stat skulle omföras till konto 113 Övriga arvoden, att anslaget för oförutsedda utgifter nedsattes från 4.000 kronor till 2.000 kronor samt att anslag å 20.000 kronor såsom intern ersättning till parkförvaltningen för skötsel av skolgårdarnas grönytor skulle tilläggas.

Fortsättningsskola samt Praktisk mellanskola och Högre folkskola.

Fastställde stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat för Fortsättningsskola samt Praktisk mellanskola och Högre folkskola i oförändrat skick.

Kommunal flickskola.

Med bifall till drätselkammarens hemställan beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för Kommunal flickskola, med förutom ett par mindre justeringar å lönestaten, följande ändringar nämligen, att å inkomstsidan tillades ett belopp å 1.000 kronor motsvarande beräknad hyra för vaktmästarens bostad samt att inflytande terminsavgifter beräknades till 14.000 kronor istället för av skolstyrelsen upptagna 12.000 kronor.

Statliga läroverk och Yrkesskola.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa föreliggande förslag till budget för Statliga läroverk och för Yrkesskola i oförändrat skick.

Gymnastik och idrott.

Vid behandlingen av budgetförslaget under denna titel yrkade herr andre vice ordföranden, att stadsfullmäktige ville med bifall till drätselkammarens förslag i övrigt, i enlighet med hans inom drätselkammaren reservationsvis framförda yrkande i staten upptaga ett anslag för tränarverksamhet å 5.000 kronor istället för av kammaren föreslagna 2.000 kronor.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan drätselkammarens förslag (ja) samt herr andre vice ordförandens förslag (nej) beslöto stadsfullmäktige med 31 röster mot 27 bifalla drätselkammarens förslag på denna punkt.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning jämväl i övrigt bifalla drätselkammarens förslag till stat under denna titel.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat fastställa förslaget till stat under titeln Gymnastik och idrott med följande ändringar, nämligen att anslaget för tränarverksamhet nedsattes från 5.000 kronor till 2.000 kronor och anslaget för idrottsutbyte med de nordiska vänorterna från 4.000 kronor till 3.000 kronor samt att å inkomstsidan skulle tilläggas ett belopp av 20.000 kronor motsvarande ytterligare beräknad inkomst av dansen i idrottshallen.

Stadsbibliotek samt Övriga ändamål.

Beslöto stadsfullmäktige i föreliggande skick godkänna förslaget till budget under titlarna Stadsbibliotek och Övriga ändamål.

SOCIALVÅRD.

Sluten fattigvård.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens förslag bifalla fattigvårdsstyrelsens statförslag under denna titel med följande ändringar nämligen att anslaget för pensioner minskades med 950 kronor samt att anslaget för ventilationsanordningar å 20.000 kronor omfördes från Diverse utgifter till konto 413 Underhåll av byggnader.

Öppen fattigvård.

Godkände stadsfullmäktige fattigvårdsstyrelsens statförslag under budgettiteln Öppen fattigvård med förutom en mindre av kammaren föreslagen justering av posten dyrtidstillägg å pensioner enligt pensionsstat den ändringen att av styrelsen begärt anslag å 1.000 kronor till övriga administrationskostnader skulle utgå samt i övrigt beträffande av styrelsen upptaget anslag å 10.000 kronor till avlöning av socialvårdssekreterare med reservation för fullmäktiges bifall till ännu icke behandlad framställning om omorganisation av socialvården.

Barnavård och ungdomsskydd.
Barnhem.

Godkände stadsfullmäktige statförslaget under denna titel i oförändrat skick.

Öppen barnavård.

Efter tillstyrkan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige fastställa barnavårdsnämndens förslag till budget under denna titel med dels följande ändringar nämligen att anslaget å 700 kronor för övriga administrationskostnader skulle utgå, att inkomst av ersättning från stat och enskilda för bidragsförskott ökades från 28.000 kronor till 35.000 kronor, att inkomsten av ersättningar från enskilda för uppfostringsbidrag ökades från 27.000 kronor till 32.000 kronor och att den interna posten andel i fattigvårdens lokalkostnader höjdes från 9.000 kronor till 10.900 kronor samt att av nämnden upptaget anslag för ordinarie befattning som kontorsbiträde i enlighet med stadsfullmäktiges tidigare beslut omfördes

till konto Löner till extra befattningshavare dels ock beträffande av nämnden begärt anslag å 6.500 kronor avsett att användas för inköp av möbler och inventarier med reservation för stadsfullmäktiges bifall till ännu ej behandlat förslag till inrättande av en förmedlingskassa.

Barnstugor.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige fastställa barnstugestyrelsens stat till budget under ovanstående titel med de ändringar, att anslag till befattning såsom föreståndarinna samt befattningar såsom barnsköterska skulle överflyttas till konto 113 Löner för extra befattningshavare och att från sistnämnda konto till konto 653 Städning och tvätt skulle överföras ett belopp av 17.695 kronor motsvarande löner till städerskor ävensom beträffande anslaget å 10.600 kronor för ny barnträdgård vid Aroslund med reservation för stadsfullmäktiges bifall till förslaget, vilket ännu icke behandlats av fullmäktige.

Ungdomsvård.
Hyresnedsättning.
Arbetslöshetsunderstöd.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till budget under nämnda titlar i oförändrat skick.

Nykterhetsnämnd.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa nykterhetsnämndens förslag till stat under förevarande budgettitel med reservation för bifall till ännu icke av fullmäktige behandlat förslag till omorganisation av socialvården.

Hemhjälpsnämnd.

Med förbehåll för stadsfullmäktiges beslut om inrättande av ytterligare ordinarie befattning såsom hemvårdarinna godkände stadsfullmäktige hemhjälpsnämndens förslag till stat under denna budgettitel.

Övriga ändamål.

Stadsfullmäktige beslöto till alla delar godkänna drätselkammarens förslag till stat under deltiteln Övriga ändamål.

SOCIAL FÖRMEDLINGSVERKSAMHET.

Godkände stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat under titeln Social förmedlingsverksamhet.

SOCIALFÖRSÄKRING.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring.

KRISTIDSFÖRVALTNING.

I enlighet med drätselkammarens hemställan beslöto stadsfullmäktige fastställa kristidsnämndens och hyresnämndens under denna titel upptagna statförslag.

FINANSFÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag i vad avsåge under huvudtiteln Finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster med undantag för den kommunala uttaxeringen samt hundskatten, varom stadsfullmäktiges beslut skulle fattas i samband med granskningen av staten i dess helhet.

Stadsfullmäktige beslöto slutligen i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag *att* fastställa hundskatten till 50 kronor per hund, *att* fastställa uttaxeringen för år 1949 till kronor 7:35 per skattekrona, *att* godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat i dess helhet med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden, *att* beträffande samtliga de utgiftsposter för vilka sådant i budgeten särskilt anmärkts, medgiva, att den behållning, som vid utgången av år 1948 förefunnes å för ändamålet tidigare beviljade medel finge för samma ändamål reserveras till år 1949 samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa länsstyrelsen stadsfullmäktiges beslut i vad avsåge höjning av arvodena till ordförandena i löne- och avtalsnämnden samt barnavårdsnämnden.

§ 318. **Yttrande över Socialvårdskommitténs förslag till lag om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.**

Genom resolution den 26 oktober 1948 hade länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige att före den 1 februari 1949 avgiva yttrande över Socialvårdskommitténs betänkande angående obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till arbetslöshetsnämnden, fattigvårdsstyrelsen och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden.

§ 319. **Åke Johanssons avsägelse av vissa kommunala uppdrag.**

I skrivelse den 27 oktober 1948 hade stadsfullmäktigeledamoten Åke Johansson hemställt om entledigande från uppdragen såsom suppleant i ungdomsvårdsstyrelsen samt såsom stadsfullmäktiges representant i ungdomsrådet.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till beredningsutskottet för yttrande och förslag.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 november 1948.

ALB. LUNDKVIST.

Mattias Pers. *Gösta Lundberg.*

Offentligen uppläst den 4 november 1948; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 november 1948

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers och Nyström, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg och herr Eric Lindgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Turén, fru Hall, herrar Kindbladh och Sjölin.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 320. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Nyman och Persson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 2 december 1948 kl. 12.00.

§ 321. **Yttrande över Lantmäteristyrelsens förslag om förordnande jämlikt 1948 års lag med särskilda bestämmelser om fastighetsbildning i stad.**

Länsstyrelsen i Västmanlands län hade i skrivelse den 20 oktober 1948 hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över ett av Kungl. Lantmäteri-

styrelsen framlagt förslag till avgränsning av det område i staden, för vilket förordnande enligt 1948 års lag med särskilda bestämmelser om fastighetsbildning inom vissa områden av stad ansåges böra utfärdas.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för förberedande utlåtande, hade kammaren i ett den 4 november 1948 dagtecknat utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke hava något att erinra mot lantmäteristyrelsens ifrågavarande förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 252 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 322. **Motion ang. förklarande av vägen Skiljebo—Högby såsom allmän väg.**

Vid sammanträde den 27 maj 1948 hade stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Gösta Brandt och Birger Grip till fullmäktige ingiven motion, varigenom på anförda skäl hemställts, att vägen Skiljebo—Högby (en del av gamla Tortunavägen) intoges under allmänt vägunderhåll, bleve förklarad såsom allmän väg och som sådan inrangerades i stadens vägnät.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 november 1948 avgivet utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* motionen icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 253 ser. A) och sedan herr Brandt yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 323. **Förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende del av kv. Äpplet m. m.**

Genom skrivelse den 18 oktober 1948 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 4 september 1948 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende del av kvarteret Äpplet m. m., samt att uppdraga åt nämnden att underställa detsamma vederbörliga myndigheter för fastställelse.

I häröver den 4 november 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 254 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 324. **Anslag för grundförstärkningsrabatt avseende tomten nr 2 i kv. Äpplet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 november 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 3.600 kronor utgörande grundförstärkningsrabatt för tomten nr 2 i kvarteret Äpplet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 255 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 325. **Tilläggsanslag för industrispår å Viksängsgärdet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 november 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av merkostnaderna för utläggande av industrispår å Viksängsgärdet anvisa ett anslag å 69.000 kronor samt *att* utgiften ifråga skulle täckas i samband med bokslutet för år 1948.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 256 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 326. **Fråga om hyrorna i stadens pensionärshem.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 30 september 1948 till pensionärshemsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden remitterat fullmäktigeledamoten herr Eric Lindgrens motion om utredning av frågan angående hyrorna för lägenheter i stadens pensionärshem.

Pensionärshemsstyrelsen hade i häröver den 19 oktober 1948 avgivet utlåtande på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att motionen icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Genom yttrande den 4 november 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla pensionärshemsstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 257 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Lindgren med instämmande av herrar Edvin Johansson, Ek, Lindkvist och Berglind att stadsfullmäktige med avslag å pensionärshemsstyrelsens och drätselkammarens förslag ville besluta att ingen höjning av hyrorna för pensionärshemslägenheterna skulle ske samt att den inkomstminskning, som härigenom skedde, skulle täckas av i 1949 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. Herr Persson yrkade, att stadsfullmäktige ville besluta, att hyrorna för de för en person av-

sedda pensionärshemslägenheterna skulle höjas med 50 kronor per år och hyrorna för de för två personer avsedda lägenheterna med 75 kronor per år samt att inkomstminskningen skulle täckas på sätt herr Lindgren föreslagit. Herr Brandt yrkade, med instämmande av herrar Sjöblom och Sjöberg, att stadsfullmäktige måtte bifalla pensionärshemsstyrelsens och drätselkammarens förslag.

Sedan proposition till en början ställts mellan herrar Lindgrens, Perssons och Brandts yrkande samt herr ordföranden funnit stadsfullmäktige hava bifallit herr Brandts yrkande, begärdes votering, varvid stadsfullmäktige till en början utan omröstning beslöto att såsom kontraproposition emot drätselkammarens, av herr Brandt omfattade förslag uppställa herr Lindgrens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter med 43 röster emot 9, de senare avgivna för bifall till herr Lindgrens förslag att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 327. **Tillhandahållande av vissa inventarier till högre allmänna läroverket.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 november 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för möblering av Högre Allmänna Läroverkets nya skolpaviljong samt för inköp av en projektor för smalfilm anvisa ett anslag å 6.100 kronor, *att* nu ifrågavarande inventarier finge tills vidare kostnadsfritt utlånas till läroverket samt *att* anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 258 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 328. **Återgång till tidigare hamnavgifter för koks.**

Hamnstyrelsen hade i skrivelse den 8 oktober 1948 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med tillämpning fr. o. m. den 1 januari 1949 slopa återstående nedsättning av hamnavgiften för koks samt att uppdraga åt hamnstyrelsen att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

I häröver den 4 november 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 259 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 329. **Anslag för engångsinbetalning till fribrev för avgångna befattningshavare.**

I skrivelse den 4 november 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för höjning respektive inlösen av fribrev i S. K. P. för förutvarande befattningshavarna andre stadsombudsmannen Anders Ahlström, mätningsingenjören Alexis Rex, kriminalkonstapeln A. Imberg, gatuförmannen Göte Nordvall och gasverksingenjören C. A. von Krusenstierna anvisa ett anslag å 30.941 kronor samt *att* anslaget skulle täckas till ett belopp av 26.906 kronor av reserverade medel för pensioneringskostnader samt till återstående del, 4.035 kronor, motsvarande utgiften för fribrev till von Krusenstierna, av tekniska verkens driftsmedel.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 260 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 330. **Höjning av beklädnadsersättningen för brandbefälet m. m.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 oktober 1948 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att räknat fr. o. m. den 1 januari 1948 fastställa beklädnadsersättningen för brandbefälet till 375 kronor per år samt att fastställa viss ändring i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

I häröver den 4 november 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag med den ändringen, att den förhöjda beklädnadsersättningen skulle utgå först fr. o. m. den 1 januari 1949.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 261 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl med instämmande av herrar Robsahm, Ernst Johansson och Matell, yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag samt herr Eklund till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 29 röster mot 22, de senare avgivna för bifall till drätselkammarens förslag, i enlighet med löne- och avtalsnämndens hemställan.

§ 331. **Pensionsunderstöd till grovarbetaren Karl John Stenius.**

I skrivelse den 28 september 1948 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja grovarbetaren Karl John Stenius pensionsunderstöd å 350 kronor per år fr. o. m. den 1 januari 1949.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom yttrande den 18 oktober 1948 och drätselkammaren i skrivelse den 4 november 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 262 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med styrelsens av löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 332. **Inrättande av ytterligare två ordinarie befattningar såsom ämneslärare vid yrkesskolorna.**

I två särskilda skrivelser den 29 september 1948 hade styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. den 1 januari 1949 inrätta ytterligare två ordinarie befattningar såsom ämneslärare vid skolorna, en placerad i lönegrad 21 och en placerad i lönegrad 24, att antaga föreslagna regleringshandlingar för tjänsterna, att uppdraga åt styrelsen för yrkesskolorna att ansöka om godkännande av regleringshandlingarna hos överstyrelsen för yrkesutbildning samt att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att i samråd med styrelsen inkomma med förslag till pensionsfrågans ordnande, sedan tjänsteregleringarna blivit ordnade.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 18 oktober 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställningar med den inskränkningen, att den ordinarie tjänst i lönegrad 24, som senast innehafts av civilingenjören A. Sigfrids, fr. o. m. den 1 januari 1949 skulle avföras från skolornas lönestat.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 november 1948 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 263 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 333. **Ändringar i reglementet för Västerås stads hemhjälpsnämnd och instruktion för hemvårdarinna i Västerås.**

Vid sammanträde den 30 september 1948 beslöto stadsfullmäktige på yrkande av fullmäktigeledamoten fru Ingrid Andrén att till hemhjälpsnämnden och beredningsutskottet för förnyad prövning återremittera ärende angående av nämnden den 18 augusti 1948 framlagt förslag till vissa ändringar i reglementet för nämnden och i instruktionen för hemvårdarinna i Västerås stad över vilket förslag beredningsutskottet den 8 september 1948 avgivit utlåtande och därvid tillstyrkt bifall till nämndens förslag.

På grund härav hade hemhjälpsnämnden och beredningsutskottet, nämnden genom yttrande den 27 oktober 1948 och beredningsutskottet i skrivelse den 10 november 1948, på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med avvisande av de framförda ändringsyrkandena till alla delar godkänna hemhjälpsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 225 och 264 ser. A) och sedan fru Andrén yrkat bifall till det av henne vid sammanträdet den 30 september 1948 framförda ändringsförslaget samt herr Sjöberg yrkat bifall till beredningsutskottets förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar bifalla sistnämnda förslag.

§ 334. **Ang. omorganisation av socialvården.**

Vid sammanträde den 26 augusti 1948 hade stadsfullmäktige till löne- och avtalsnämnden, beredningsutskottet och drätselkammaren för yttranden remitterat ett i skrivelse den 1 juli 1948 av fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden till stadsfullmäktige gemensamt framfört förslag till reglemente för socialvårdsdelegerade, instruktion för socialvårdschefen, ändringar i reglementet för stadens fattigvård samt inrättande av en extra befattning såsom socialvårdssekreterare.

Genom utlåtande den 18 oktober 1948 hade löne- och avtalsnämnden efter granskning av ärendet ur lönesynpunkt tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr. o. m. den 1 januari 1949 inrätta en extra befattning såsom socialvårdssekreterare med lön enligt löneklass 23.

Drätselkammaren hade i yttrande den 4 november 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i princip godkänna fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens och nykterhetsnämndens samt löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt att i den mån så erfordrades underställa beslutet länsstyrelsen för fastställelse.

I skrivelse den 10 november 1948 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med vissa av utskottet förordade ändringar i reglementena för fattigvården och socialvårdsdelegationen samt i instruktionen för socialvårdschefen, bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna(S. H. nr 265 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Pers yrkade, att frågan om avfattningen av § 1 i förslaget till reglemente för socialvårdsdelegationen måtte återremitteras till beredningsutskottet för förnyat övervägande. Herrar Lindqvist och Matell yttrade sig utan yrkanden.

Sedan härefter till en början proposition ställts mellan å ena sidan herr Pers återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet nu skulle företagas till avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att denna dag avgöra ärendet.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 335. **Inrättande av befattningar som inspektör och extra skrivbiträde vid nykterhetsnämnden.**

Uti skrivelse den 17 november 1947 hade nykterhetsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta en ordinarie tjänst såsom inspektör och sekreterare hos nykterhetsnämnden å särskild avdelning i anslutning till socialvårdsbyrån fr. o. m. den 1 juli 1948 med inplacering i lönegrad 21, att inrätta en extra skrivbiträdestjänst hos nykterhetsnämnden samt att bevilja härför erforderliga anslag.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 18 oktober 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr. o. m. den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 19 såsom inspektör hos nykterhetsnämnden, att bemyndiga nykterhetsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare samt att bemyndiga nykterhetsnämnden att fr. o. m. den 1 januari 1949 anställa ett extra skrivbiträde.

Genom utlåtande den 4 november 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr. o. m. den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 19 såsom inspektör hos nykterhetsnämnden, *att* uppdraga åt nämnden att dels tillsätta befattningen med ordinarie innehavare, dels ock att fastställa instruktion för befattningen, *att* fr. o. m. den 1 januari 1949 vid socialvårdsbyrån skulle inrättas en befattning såsom extra skrivbiträde, i första hand för skrivgöromålen å nykterhetsnämndens avdelning, samt *att* uppdraga åt socialvårdsdelegationen att tillsätta sistnämnda befattning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 266 ser. A) och sedan herrar Matell och Hult yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 336. **Motion ang. inrättande av kulturnämnd.**

Vid sammanträde den 27 november 1947 remitterade stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet en av stadsfullmäktiges ordförande, herr Albert Lundkvist, ingiven motion med förslag att full-

mäktige ville inrätta en kulturnämnd, förslagsvis kallad "Västerås stads kulturnämnd", bestående av fem ledamöter, samt att uppdraga åt kammaren och utskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till instruktion för nämnden.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 4 november 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att i enlighet med motionärens förslag inrätta en kulturnämnd, kallad "Västerås stads kulturnämnd" och bestående av fem ledamöter, samt att antaga ett vid kammarens skrivelse fogat förslag till instruktion för nämnden.

I häröver den 10 november 1948 avgivet yttrande hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet samt *att* till ledamöter i kulturnämnden för tiden intill 1952 års utgång utse måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, ekonomichefen Gösta Lundberg, advokaten J. Ruben Nyman och civilingenjören Helge Smedinger med hr Lundkvist såsom sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 267 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Brandt, att ärendet skulle återremitteras till beredningsutskottet för övervägande av utökning av antalet ledamöter i nämnden med fem personer, medan herr Engdahl med instämmande av herrar Sjöberg och Erik Pettersson, yrkade bifall till beredningsutskottets förslag i ärendet.

Sedan härefter proposition ställts mellan å ena sidan herr Brandts återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet skulle avgöras i befintligt skick, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning denna dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 337. **Anslag till civilförsvarsnämnden för avlönande av extra personal.**

I skrivelse den 8 november 1948 hade civilförsvarsnämnden hemställt om ett reservationsanslag å 5.000 kronor till avlönande av extra personal å civilförsvarsbyrån under en tid av tre månader.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 november 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla civilförsvarsnämndens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd kostnad skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 268 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 338. **Anslag för inköp av skulpturverk att uppsättas i Folkets Park.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 november 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom gåva till föreningen Folkets Hus och Park överlämna ett skulpturverk av skulptören Bror Marklund, benämnt "Unga kvinna", samt att staden bekostade verkets uppsättande å lämplig plats inom folkparken, *att* för bestridande av kostnaderna härför anvisa ett belopp av 20.000 kronor samt *att* utgiften skulle täckas av tillgängliga medel ur Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 269 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 339. **Anslag till instrumentering för transformatorstation å bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna.**

I skrivelse den 28 september 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige för instrumentering för transformatorstationen å bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna ville anvisa ett belopp av 11.500 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren hade i häröver den 11 november 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 270 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 340. **Anslag för anslutning av transformatorstation å bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna till högspänningsnätet m. m.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 19 oktober 1948 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anslutning av transformatorstation å bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna till högspänningsnätet och utbyte av högspänningsluftledning mot jordkabel bevilja 21.000 kronor att täckas av lånemedel.

Genom utlåtande den 11 november 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga och att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 271 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 341. **Anslag för omläggning av avloppsledning i västra delen av Klockartorpsgatan.**

I skrivelse den 19 oktober 1948 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för omläggning av avloppsledning i västra delen av Klockartorpsgatan anvisa ett anslag å 10.000 kronor att täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade i ett den 11 november 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 272 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 342. **Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Järnvägsgatan.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 19 oktober 1948 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Järnvägsgatan anvisa ett anslag å 6.800 kronor att täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 11 november 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 273 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 343. **Anslag för ytterligare framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan.**

Genom skrivelse den 19 oktober 1948 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för ytterligare framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan bevilja ett anslag å 9.000 kronor att täckas med 3.600 kronor

av inflytande anslutningsavgifter, med 4.150 kronor av medel ur tillfälliga fonden av tekniska verkens anslutningsavgifter och med 1.250 kronor av lånemedel.

I ett den 11 november 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för i skrivelsen angivna ändamål anvisa ett anslag å 9.000 kronor, *att* av anslaget ett belopp av 1.250 kronor skulle täckas genom lånemedel samt återstoden av tillfälliga fonden av tekniska verkens anslutningsavgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 1.250 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 274 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 344. **Anslag för diverse gatuarbeten.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 november 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av kantstensbeläggning och justering av gångbanor och körbanor beträffande Stohagsvägen mellan Övre Hyttvägen och Hasselvägen, Karlsgatan mellan Kassörsgatan och Norra Ringvägen, Allégatan mellan Kassörsgatan och Kopparbergsvägen, Kaplansgatan samt Kassörsgatan mellan Karlsgatan och Knutsgatan anvisa ett anslag å 49.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall (8 B 1 811).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 275 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 345. **Ang. förvärv på vissa villkor av byggnad å del av stadsägan nr 883.**

Uti skrivelse den 11 november 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för en köpeskilling av 75.000 kronor och på i skrivelsen närmare angivna villkor i övrigt av firma K. Zetterbergs Eftr. Nordlund & Mohlin förvärva å del av stadsägan nr 883 uppförd byggnad inrymmande snickeriverkstad samt *att* härav föranledd utgift skulle med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt täckas genom upptagande av ett tillfälligt lån.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 276 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 346. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1948 (S. H. nr 26 ser. B) hade beredningsutskottet avgivit förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphörde med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Med ledning av beredningsutskottets föreliggande förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val på sätt av §§ 347—376 här nedan närmare omförmäles. Samtliga val förrättades med acklamation med undantag av här nedan under § 362 omförmälda val av ledamöter i styrelsen för Västerås Kaféaktiebolag.

§ 347. **Hamnstyrelsen.**

Till suppleant i hamnstyrelsen för tiden intill 1951 års utgång omvaldes svetsaren Åke Johansson.

§ 348. **Löne- och avtalsnämnden.**

Till ledamöter i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1952 års utgång omvaldes förmannen Karl Engdahl, direktören Mattias Pers, hyvlaren K. H. Thorén och avdelningschefen Filip Dahlström.

Till suppleanter för samma tid omvaldes direktören Herman Green och filaren Elis Larsson, den förstnämnde i enlighet med beredningsutskottets förslag för tiden intill 1952 års utgång.

§ 349. **Brandstyrelsen.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i brandstyrelsen för tiden intill 1952 års utgång omvälja majoren G. Robsahm och muraren Martin Hellblom samt istället för civilingenjören Alb. Andersson för samma tid nuvarande suppleanter i styrelsen ingenjören Valter Åkerman.

Till suppleanter för tiden intill 1952 års utgång valdes istället för ingenjören Axel Andberger civilingenjören Alb. Andersson och istället för ombudsmannen Georg Uhlin typografen Rune Göthlin samt omvaldes metallarbetaren Stig Johansson.

Till suppleant istället för ingenjören Valter Åkerman för tiden intill 1950 års utgång valdes ingenjören Torgny Rosvall, Kronvägen 24, Västerås.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herrar Hellsten, Johansson och Göthlin i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall

för någon eller några av herrar Hellblom, Nyberg och Polander samt herrar Alb. Andersson och Rosvall i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Robsahm och Åkerman.

§ 350. **Civilförsvarsnämnden.**

Till ledamöter i civilförsvarsnämnden för tiden intill 1952 års utgång omvaldes civilingenjören Arne Mattsson, ingenjören Valter Åkerman, montören Erik E. W. Larsson och fru Elsa Engberg samt nyvaldes istället för brandmästaren Ernst Johansson brandförmannen Gösta Larsson, Urhagsgatan 10, Västerås.

Till suppleanter i nämnden för samma tid omvaldes ingenjören Gösta Rhodin, tjänstemannen Edvard Nordin, brandmästaren Oskar Thorgren och fru Astrid S. Johansson samt nyvaldes istället för motormontören Gunnar Vahlgren överkonstapeln Karl Forshäll, Åsgatan 1, Västerås.

§ 351. **Badhusstyrelsen.**

Till ledamöter i badhusstyrelsen för tiden intill 1952 års utgång omvaldes filaren Viktor Persson, fru Hilda Bergsten och banktjänstemannen Anna Carlsson.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid omvaldes ingenjören Gust. Lindén, filaren Oskar Andersson och kommunalarbetaren K. E. Lindvall.

§ 352. **Nykterhetsnämnden.**

Till suppleant i nykterhetsnämnden för tiden intill 1951 års utgång valdes magistratsvaktmästaren Helge Thorell istället för folkskolläraren Nils Stenvall, vilken avsagt sig uppdraget.

§ 353. **Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för tiden intill 1952 års utgång omvälja f. drätseldirektören Theofil Öberg och portvakten Erik Andersson samt nyvaldes istället för ingenjören Walter Björklund fru Runa Enochsson.

§ 354. **Revisorer av stadens räkenskaper.**

Till ordinarie revisorer av stadens räkenskaper för år 1949 omvaldes förmannen Karl Engdahl, f. brandmästaren Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid omvaldes tjänstemannen Göte Magnusson, gjutaren Sven Ring, civilingenjören Gunnar Dahlby, ingenjören Paul Jansson, expeditören Eric R. Carlsson, kassören Valter Larsson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herrar Magnusson, Ring, Eric R. Carlsson och Valter Larsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Ernst Johansson, Holmberg och Thunell, ävensom herr Dahlby vid förfall för herr Holmén, herr Lindqvist vid förfall för herr Hellman och herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

§ 355. **Revisorer av Arbetareinstitutets räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöto att till revisor av Arbetareinstitutets räkenskaper för år 1949 omvälja banktjänstemannen Axel Lindell och såsom suppleant för samma tid socialkuratorn John Johansson.

§ 356. **Revisorer av Högre Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper.**

Till revisorer av Högre Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper omvaldes för år 1949 föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner.

Såsom suppleant för samma tid valdes instruktören Tage Engelbrektsson, Bomansgatan 18, Västerås.

§ 357. **Revisorer av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.**

Stadsfullmäktige beslöto att till revisorer av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet för år 1940 omvälja föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 358. **Revisorer av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.**

Till revisor av Baptistkyrkans Ungdomsförenings biblioteksverksamhet för år 1949 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner såsom suppleant.

§ 359. **Revisorer av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.**

Såsom revisor av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper omvaldes för år 1949 föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 360. **Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier.**

Till ledamot i styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier för tiden intill 1949 års utgång valdes istället för folkskolläraren Nils Stenvall fastighetsförvaltaren David Johansson.

Såsom suppleant för samma tid omvaldes folkskolläraren G. Brismar.

Till revisor för 1949 års räkenskaper omvaldes förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

§ 361. **Ungdomsvårdsstyrelsen.**

Stadsfullmäktige beslöto att för åren 1949—1952 till ledamöter i ungdomsvårdsstyrelsen utse tjänstemannen Gösta Sjöberg, kontoristen Inge Jonsson, kontoristen Lilian Svensson, kaptenen Axel Edström, verktygsarbetaren Karl Olov Johansson, Linnégatan 4, Västerås, rektor Ingeborg Jansson och redaktören Stig Ek samt till suppleanter journalisten Rune Blomkvist, kontoristen Linnéa Eriksson, pastoratsadjunkten H. Ahlstedt, överläraren Helmer Gustavsson och gjuteriarbetaren Gösta Andersson, Emausgatan 25, Västerås.

Vid härefter inför stadsfullmäktige företagen lottning bestämdes att av ledamöterna kontoristen Lilian Svensson, kaptenen Axel Edström och rektor Ingeborg Jansson samt av suppleanterna journalisten Rune Blomkvist och gjuteriarbetaren Gösta Andersson skulle avgå med utgången av 1950.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herr Blomkvist och fröken Linnéa Eriksson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sjöberg, Inge Jonsson, Johansson och fru Lilian Svensson ävensom herr Gustavsson vid förfall för fröken Ingeborg Jansson, herr Andersson vid förfall för herr Ek och herr Ahlstedt vid förfall för herr Edström.

§ 362. **Västerås Kaféaktiebolag.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för tiden intill 1949 års utgång omvälja stuveriförmannen Carl Hellström och ekonomichefen Gösta Lundberg samt istället för skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson nyvälja ingenjören Kurt Sjölin.

Till suppleanter för samma tid omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson samt nyvaldes efter ingenjören Kurt Sjölin ingenjören Ragnar Magnusson.

Till revisor för 1948 års räkenskaper omvalde stadsfullmäktige bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och såsom suppleant för honom under samma tid köpmannen Oscar Kihlgren.

Det skulle här antecknas, att stadsfullmäktiges beslut såvitt avsåge val av ingenjören Kurt Sjölin till ledamot fattats genom val med slutna sedlar, därvid herr Sjölin erhöll 20 röster, samt skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson 18 röster, varjämte 9 blanka röster avlämnades.

§ 363. **Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för tiden intill 1950 års utgång omvaldes majoren G. Robsahm och f. folkskolläraren G. Leontein samt nyvaldes istället för fru Hilda Bergsten fru Greta Schörling.

§ 364. **Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.**

Såsom ledamot i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för tiden intill 1950 års utgång omvaldes måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt nyvaldes till ledamot istället för fru Hilda Bergsten för samma tid fru Astrid Andersson, Skälängsgatan 7, Västerås.

§ 365. **Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.**

Till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond för tiden intill 1950 års utgång omvaldes följande ledamöter:

från tjänstemannaklassen: domprosten Ernst Enochsson,

från handlande- och hantverkareklassen: fabrikören Arvid Svensson.

Till ledamot representerande handlande- och hantverkareklassen istället för köpmannen Sven Kihlgren nyvaldes för tiden intill 1950 års utgång fru Agda Johansson, Anderslundsgatan 2, Västerås, samt

till ledamot, representerande arbetsklassen, istället för fru Ebba Berg, nyvaldes för samma tid, fru Ester Karlsson, Frihetsvägen 2, Västerås.

§ 366. **Maria Hallanders donationsfond.**

Såsom ledamöter av Maria Hallanders donationsfond för tiden intill 1952 års utgång omvaldes fru Margit Vesterberg och apparatmontören Alvar O. Johansson och nyvaldes istället för fru Ebba Berg fru Ester Karlsson, Frihetsvägen 2, Västerås.

§ 367. **Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.**

Till ledamot i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för tiden intill 1950 års utgång omvaldes fru Anna Vestberg samt nyvaldes fru Gerda Eng, Föreningsgatan 42, Västerås, istället för tapetserarmästaren Gust. Lindström.

§ 368. **Arbetslöshetsnämnden.**

Stadsfullmäktige beslöto, att till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1949 års utgång utse direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören Carl-Gustav Enskog, Stadshagsvägen 6, Västerås, portvakten Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, valsverksarbetaren Axel Hellman, överingenjören Folke Petrén, fru Anna Larsson och vaktmästaren Uno Hillborg.

Till suppleanter för samma tid valdes ombudsmannen Karl Karlsson, ombudsmannen Eric Croner, socialkuratorn John Johansson, metallarbetaren Gustaf Fredricksson, ingenjören Börje Lund och metallarbetaren Nils Pettersson.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar John Johansson, Karl Karlsson och Gustaf Fredricksson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Thorén, Erik Andersson, Erik Pettersson, fru Anna Larsson och herr Hillborg, herr Croner vid förfall för någon av eller båda herrar Liljebladh och Andberger, herr Lund vid förfall för någon av eller båda herrar Enskog och Petrén och herr Nils Pettersson vid förfall för herr Hellman.

Till revisorer för tiden intill 1949 års utgång omvaldes bankkassören Harry Öjve och banktjänstemannen Axel Lindell med tjänstemannen Göte Magnusson och tjänstemannen K. Lönnroth såsom suppleanter.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige, att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1949 års utgång hos länsstyrelsen föreslå ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén. Vidare beslöto stadsfullmäktige att hos länsstyrelsen såsom revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert såsom suppleant.

§ 369. **Kristidsnämnden.**

Till ledamöter i kristidsnämnden för tiden intill 1949 års utgång omvaldes tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, lantbrukaren Fabian Rörick, köpmannen Oscar Kihlgren och lagerföreståndaren Martin Lindberg samt nyvaldes istället för blomsterhandlaren Karl Pettersson, för samma tid, köpmannen Helmer Urby.

Till suppleanter för samma tid omvaldes ingenjören Gust. Lindén, lantbrukaren Jakob Pettersson, metallarbetaren Gust. Öberg, fru Hilda Bergsten och fru Greta Gustavsson.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige hos kristidsstyrelsen föreslå, att till ordförande och vice ordförande för år 1949 förordnades respektive bostadsförvaltaren Gustav Olsson och tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 370. **Hyresnämnden.**

Beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden utse följande personer:

Till ledamot, *vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter direktören Mattias Pers och handlanden Erik Sjöquist att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* ombudsmannen Eric Lindgren samt till suppleanter föreståndaren Rudmar Thunell och ombudsmannen Georg Uhlin att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet,* köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att uppdragen skulle avse tiden t. o. m. den 30 september 1949 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

§ 371. **Hemhjälpsnämnden.**

Såsom ledamöter i hemhjälpsnämnden för tiden intill 1952 års utgång valdes fru Gertrud Lundkvist, fru Ebba Berg och fröken Inez Mallander.

Till suppleanter för samma tid valdes fru Elsa Engberg, fru Ingrid Andrén och fru Rut Forsberg, Granstigen 10, Västerås.

§ 372. **Styrelsen för Västerås Ungdomsråd.**

Till ledamot i styrelsen för Västerås Ungdomsråd för tiden intill 1949 års utgång valdes istället för herr Åke Johansson, som avsagt sig uppdraget, verktygsarbetaren Karl Olov Johansson, Linnégatan 4, Västerås.

Till suppelant för samma tid istället för grosshandlaren Sam Nyström, vilken likaledes avsagt sig uppdraget, nyvaldes ingenjören Kurt Sjölin.

§ 373. **Brandstodskommittén för fast egendom.**

Till ledamöter i Brandstodskommittén för fast egendom för år 1949 omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner Johansson samt nyvaldes till ledamot för samma tid istället för muraren Martin Hellblom förmannen Hugo Ericsson.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt byggmästaren E. Alb. Myrberg.

§ 374. **Huvudmän i Västerås stads sparbank.**

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1949—1953 valdes måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, köpmannen Erik Sundström och svetsaren Åke Johansson.

§ 375. **Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.**

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1949 beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, hamnfogden E. Bergqvist, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander samt ångbåtsbefälhavaren G. Aleblad.

§ 376. **Överförmyndare.**

Till överförmyndare för åren 1949—1952 omvaldes kontorschefen Einar Keijser och till suppleant för samma tid advokaten Gösta Kalén.

§ 377. **Länsstyrelsens res. ang. fastställelse av ändrad lydelse av 12 § av reglementet för drätselkammaren.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 5 november 1948 med fastställelse å stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948 om ändring i 12 § av det för drätselkammaren i staden gällande reglementet.

§ 378. **Kungl. Maj:ts fastställelse av reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 1 oktober 1948 utvisande att Kungl. Maj:t i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1948 fastställt reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.

§ 379. **Länsstyrelsens res. ang. nybyggnadsförbud inom Kyrkbacken.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens resolution den 30 oktober 1948 angående förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen verkställa nybyggnad inom det område av staden som benämndes Kyrkbacken.

§ 380. **Kungl. Medicinalstyrelsens fastställelse av instruktion för Västerås stads tjänsteläkare.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Medicinalstyrelsens fastställelse den 10 november 1948 å av stadsfullmäktige den 27 maj 1948 antagna instruktion för Västerås stads tjänsteläkare.

§ 381. **Kungl. Maj:ts fastställelse betr. ändring av stadsplanen för del av kv. Brage m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 19 november 1948 angående fastställelse av stadsfullmäktiges den 26 augusti 1948 antagna förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande del av kvarteret Brage m. m.

§ 382. **Motion ang. utseende av medlare i tvister mellan makar, enl. 14 kap. 2 § giftermålsbalken.**

Uti en den 15 november 1948 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna herr Ruben Nyman och fru Ingrid Andrén hemställt, att

stadsfullmäktige ville besluta att inom staden skulle utses sådana medlare i tvister mellan makar, vilka omförmäldes i 14 kap. 2 § giftermålsbalken.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till beredningsutskottet för yttrande.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 december 1948.

ALB. LUNDKVIST.

J. Ruben Nyman. *Viktor Persson.*

Offentligen uppläst den 2 december 1948; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 21 december 1948.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström och Ernfrid Carlsson, fru Linderborg och herr Lindgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Eklund och fru Schörling.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 383. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Berg och herr Thorén att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 30 december 1948, klockan 14.00.

§ 384. **Motion ang. öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 augusti 1948 i anledning av en av fruarna Hilda Bergsten och Ebba Berg ingiven motion beslutat tillsätta en kommitté för utredning av frågan om öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden, så hade nu kommittén i skrivelse

den 30 november 1948 inkommit med yttrande i ärendet och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* inrätta tre stycken systugor i staden från den 1 januari 1949, *att* anslå 1.758 kronor för anskaffande av nödig utrustning till stugorna och 9.000 kronor för verksamheten under år 1949 och *att* tillsätta en styrelse, bestående av tre personer, att handhava ledningen av systugeverksamheten. (S. H. nr 28 ser. B)

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden.

§ 385. **Anslag till första utbyggnad av åskådarläktarna å Arosvallen.**

I skrivelse den 25 november 1948 hade idrottsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för en första utbyggnad av åskådarläktarna å Arosvallen bevilja styrelsen ett anslag å 10.000 kronor.

Genom utlåtande den 2 december 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla idrottsstyrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 277 ser. A) och efter yttrande av herr Nordin beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 386. **Yttrande över förslag till organisationsplan för Västerås civilförsvarsområde.**

Länsstyrelsen hade med stöd av 22 § civilförsvarskungörelsen berett Västerås stad tillfälle att yttra sig över de delar av organisationsplanen för civilförsvaret beträffande staden, vilka författningsenligt skulle underställas stadens beslutande myndighet.

Civilförsvarsnämnden hade i skrivelse den 29 november 1948 förklarat sig i huvudsak icke hava något att erinra mot förslaget.

Genom utlåtande den 2 december 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig i princip icke hava något att erinra mot föreliggande organisationsplan för stadens civilförsvar i de delar, varom nu vore fråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 278 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 387. **Fråga om uppflyttning av befattningarna såsom socialvårdsassistent i högre lönegrad.**

I skrivelse den 18 oktober 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. den 1 januari 1948 uppflytta befattningarna såsom socialvårdsassistent från lönegrad 15 till lönegrad 16.

Uti ett den 2 december 1948 avgivet utlåtande har drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 279 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Hellblom med instämmande av herrar Lindgren och Persson avslag å löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag, medan herr John Johansson med instämmande av herrar Ericsson, Turén, Engdahl, Lindqvist, Eric R. Carlsson, Hellman, Jonsson och Ek yrkade bifall till samma förslag.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 388. **Uppflyttning av befattningen såsom drätselassistent i högre lönegrad.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 november 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr. o. m. den 1 januari 1949 uppflytta befattningen såsom drätselassistent i lönegrad 29.

Drätselkammaren hade i ett den 2 december 1948 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 280 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Hellblom med instämmande av herrar Lindgren och Persson avslag å löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag, medan herr Engdahl med instämmande av herr andre vice ordföranden yrkade bifall till samma förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 41 ja-röster mot 17 nej-röster, de sistnämnda avgivna för bifall till herr Hellbloms avslagsyrkande, i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 389. **Fråga om lönesättning av befattningen såsom socialvårdschef.**

I skrivelse den 15 november 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. den 1 januari 1949 uppflytta befattningen såsom socialvårdschef från lönegrad 28 till lönegrad 30.

Genom utlåtande den 2 december 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr. o. m. den 1 januari 1949 uppflytta befattningen såsom socialvårdschef från lönegrad 28 till lönegrad 32.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 281 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Hellblom med instämmande av herrar Persson, Lindgren samt Eric R. Carlsson avslag å såväl löne- och avtalsnämndens som drätselkammarens förslag. Herr Engdahl med instämmande av herr Grip yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag samt herr Jonsson med instämmande av herrar Pers, Sjöberg, Matell, Nyström och andre vice ordföranden bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes först proposition emellan herr Hellbloms avslagsyrkande, herr Engdahls yrkande å bifall till löne- och avtalsnämndens förslag och herr Jonssons yrkande om bifall till drätselkammarens förslag. Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat antaga drätselkammarens förslag.

Sedan votering begärts, ställdes proposition mellan vilketdera av herr Hellbloms avslagsyrkande eller herr Engdahls yrkande om bifall till löne- och avtalsnämndens förslag, som skulle upptagas såsom kontrapropositiona emot drätselkammarens förslag i huvudvoteringen. Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat uppställa löne- och avtalsnämndens förslag såsom kontraproposition.

Sedan i anledning härav ånyo votering begärts, beslöto stadsfullmäktige med 32 ja-röster mot 26 nej-röster såsom kontraproposition mot drätselkammarens förslag i huvudvoteringen uppställa löne- och avtalsnämndens förslag.

Vid härefter företagen votering emellan drätselkammarens förslag samt löne- och avtalsnämndens förslag beslöto stadsfullmäktige med 32 ja-röster mot 26 nej-röster bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 390. **Uppförande av extra befattning som vaktmästare vid Jakobsbergsskolan å ordinarie stat.**

I skrivelse den 30 oktober 1948 hade folkskolestyrelsen hemställt, att den nuvarande extra befattningen såsom vaktmästare vid Jakobsbergsskolan fr. o. m. den 1 januari 1949 uppfördes å ordinarie stat med placering i lönegrad 12.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 november 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla folkskolestyrelsens hemställan samt att bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i häröver den 2 december 1948 avgivet utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning ävensom att medgiva folkskolestyrelsen rätt att till ordinarie innehavare av befattningen antaga nuvarande extra vaktmästaren vid skolan Bror Algot Pettersson.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 282 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 391. **Lön till stadsplaneteknikern under fortsatt tjänstledighet för sjukdom.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 15 november 1948 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna stadsplaneteknikern Olle Kjellgren lön tillsvidare under första halvåret av år 1949 med 50 % av avlöningsförmånerna, därest han på grund av sjukdom icke kunde uppehålla sin befattning.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 15 november 1948 och kammaren i skrivelse den 2 december 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 283 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 392. **Återbesättande av befattning såsom inspektris vid barnstugorna.**

I skrivelse den 27 oktober 1948 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställt, att fr. o. m. den 1 september 1948 få återbesätta en ledigbliven befattning såsom inspektris vid stadens barnstugor.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 november 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga styrelsen för stadens barnstugor att fr. o. m. den 1 januari 1949 med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren hade i häröver den 2 december 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 284 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 393. **Bemyndigande för brandstyrelsen att återbesätta vissa befattningar vid brandkåren.**

Brandstyrelsen hade i skrivelse den 1 november 1948 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att i skrivelsen angivna brandförmans- och brandmansbefattningar finge återbesättas med ordinarie innehavare samt att brandstyrelsen i fortsättningen bemyndigades att inom ramen för i brandordningen angiven styrka få återbesätta ledigblivna befattningar vid brandkåren.

Genom yttrande den 15 november 1948 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga brandstyrelsen att återbesätta en brandförmans- och en brandmansbefattning samt att bemyndiga brandstyrelsen att för framtiden utan stadsfullmäktiges hörande återbesätta ordinarie brandmansbefattningar inom ramen för den i brandordningen angivna minimistyrkan om 28 brandmän.

I häröver den 2 december 1948 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 285 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 394. **Pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.**

I skrivelse den 15 november 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna kommunalarbetaren Johan G. Johansson ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor fr. o. m. den 1 december 1948.

Drätselkammaren hade i ett den 2 december 1948 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 286 ser. A) och efter yttrande av herrar Matell och Engdahl, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 395. **Pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.**

I skrivelse den 15 november 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna kommunalarbetaren O. M. Jonsson ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor fr. o. m. den 1 september 1948, då hans avtalsenliga sjukersättning upphört att utgå.

Drätselkammaren hade i ett den 2 december 1948 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 287 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 396. **Fastställande av vissa dyrtidstillägg.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 november 1948 på anförda skäl föreslagit att stadsfullmäktige vill besluta *att* dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga övriga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg tillsvidare under 1949 skulle utgå med 27 procent, dock icke å den del av pension som överstege 500 kronor per månad, *att* ordinarie och extra exekutionsbiträden skulle under 1949 intill dess lönereglering för dem trätt i kraft, erhålla samma dyrtidstillägg och provisoriska tillägg som under 1948 samt *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att vid förändring rörande det i förhållandet mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen gällande dyrtidstillägget inkomma till stadsfullmäktige med det förslag om ändring av dyrtidstillägget å 27 procent, som kunde därav föranledas.

Drätselkammaren hade i ett den 2 december 1948 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 288 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 397. **Naturaförmåner för vissa av stadens befattningshavare under år 1949.**

I skrivelse den 15 november 1948 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit stadsfullmäktige att antaga vissa grunder för värdering av naturaförmåner för stadens befattningshavare under år 1949.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 december 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 289 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 398. **Fråga ang. omorganisation av hälsovårdsbyrån och bostadsinspektionen.**

I skrivelse den 1 december 1948 hade hälsovårdsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta, att nämndens byrå och bostadsinspektion skulle den 1 januari 1949 sammanslås, att befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör samtidigt skulle ombildas till en mera krävande och kvalificerad befattning såsom byråföreståndare, tillika hälsovårdsinspektör, med placering i lönegrad 21 och *att* vid den genom sammanslagningen uppkomna hälsovårdsbyrån skulle inrättas en befattning såsom skrivbiträde, tillsvidare på extra stat, ävensom *att* en befattning såsom hälsovårdsinspektör på extra stat fr. o. m. sagda dag skulle ombildas till ordinarie befattning.

Drätselkammaren och löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 2 december 1948, samt nämnden i yttrande den 6 december 1948, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla hälsovårdsnämndens framställning samt *att* bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare besätta de nyinrättade tjänsterna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 290 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 399. **Anslag för framdragande av vattenledning i den s. k. Skyttevägen.**

I skrivelse den 16 november 1948 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige för framdragande av vattenledning i den s. k. Skyttevägen från Ekevägen 175 meter österut ville anvisa ett belopp av 10.000 kronor att täckas med 4.250 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 5.750 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade i yttrande den 9 december 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 5.750 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 291 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 400. **Anslag till inköp av transformatorer och framdragande av elledningar m.m.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 16 november 1948 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för uppställning och anslutning av erforderlig transformatorstation samt framdragande av jordkabelserviser för bebyggelsen på Emausområdet, för jordkabelanslutning av husblocken 23—28 i kvarteret Älgen, för ändring och komplettering av jordkabelsystemet i samband med rivning av transformatorstationen i flickskolan och anslutning till den nya stationen vid Oxbacken samt för framdragande av jordkabel på sträckan Spantgatan —Hammarbacksvägen och serviser till fyra hus vid sagda väg samt för inköp av transformatorer anslå ett belopp å 139.650 kronor att täckas med 17.950 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 121.700 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 9 december 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 121.700 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 292 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 401. **Anslag för vissa förberedande arbeten avseende utläggning av Kronvägen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 9 december 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för vissa förberedande arbeten avseende utläggning av Kronvägen anvisa ett anslag å 10.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator (8 B 1 811).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 293 ser. A) och efter yttrande av herr Hellblom, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 402. **Anslag för förbättrings- och reparationsarbeten å fastigheterna Fiskartorget 2 och Stora torget 5.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 9 december 1948 på förslag av fastighetskontoret tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av reparations- och förbättringsarbeten å fastigheterna Fiskartorget 2 och Stora torget 5, anvisa ett anslag å 30.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i 1949 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 294 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 403. **Förslag till kommunal annonsering under 1949.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 9 december 1948 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* sådana tillkännagivanden, som omförmäldes i 20 § av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, för år 1949 skulle införas i Västmanlands Folkblad och Vestmanlands Läns Tidning.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 295 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med därtselkammarens förslag.

§ 404. **Beslut om utseende av medlare jämlikt 14 kap. 2 § i giftermålsbalken.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 november 1948 till beredningsutskottet för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herr Ruben Nyman och fru Ingrid Andrén till fullmäktige ingi-

ven motion, vari motionärerna hemställt, att inom staden utsåges sådana medlare i tvister mellan makar, vilka omförmäldes i 14 kap. 2 § giftermålsbalken, så hade nu beredningsutskottet i skrivelse den 8 december 1948 avgivit utlåtande och därvid på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla motionärernas förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 296 ser. A) och sedan herr Nyman yrkat bifall till beredningsutskottets förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med detta yrkande.

§ 405. **Fråga om tiden för öppethållande av vissa butiker.**

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 8 december 1948 framlagt förslag till kommunala avvikelser enligt den nya butiksstängningslagen, vilken träder i kraft den 1 januari 1949, och därvid på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med ändring av tidigare beslut härutinnan fr. o. m. nämnda dag antaga följande bestämmelser om kommunala avvikelser från den vanliga affärstiden:

"Rakstuga samt herr- eller damfrisérsalong må icke för allmänheten hållas öppna å annan tid än måndagar—torsdagar mellan klockan 8.30 och klockan 18, fredagar mellan klockan 8.30 och klockan 19 samt lördagar mellan klockan 8.30 och klockan 17. Övriga butiker med undantag av tobaksaffärer ävensom övriga försäljningsställen, varifrån tobaksvaror tillhandahållas, må å lördagar ej hållas öppna för allmänheten efter klockan 17.

Nu nämnda inskränkningar i tiden för öppethållande av butik å lördagar gäller ej under tiden fr. o. m. den 10—23 december, dock att beträffande rakstuga samt herr- och damfrisérsalong under nämnda tid tiden för öppethållande må utsträckas endast till klockan 19",

samt *att* uppdraga åt beredningsutskottet att dels underställa beslutet länsstyrelsens prövning, dels ock, sedan beslutet blivit av länsstyrelsen fastställt, ombesörja att detsamma bringades till allmänhetens kännedom genom införande av kungörelse i ortspressen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 297 ser. A) och sedan herr Matell yrkat avslag å beredningsutskottets förslag samt herr Lindqvist yrkat bifall till samma förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Lindqvists yrkande.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 406. **Tillstånd för Gustav Rickard Palmqvist att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 29 november 1948 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående kaféägaren Gustav Rickard Palmqvists ansökan om tillstånd att intill den 30 september 1949 i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, Västerås, Citybuffén, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i ett den 1 december 1948 dagtecknat yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade den 29 november 1948 likaledes tillstyrkt bifall till framställningen.

Genom utlåtande den 8 december 1948 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till kaféägaren Gustav Rikard Palmqvists hemställan om tillstånd att för tiden t. o. m. den 30 september 1949 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, Västerås, Citybuffén.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 298 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 407. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås för tiden intill 1951 års utgång, istället för charkuteristen Gunnar Johansson, vilken avsagt sig uppdraget, utse nuvarande suppleanten i styrelsen, lektorn Olof Stenström, samt till suppleant för samma tid istället för lektor Stenström teknologie doktorn Ivar Herlitz.

§ 408. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i lantegendomsnämnden för tiden intill 1949 års utgång istället för verkmästaren Erik Lindström, vilken avlidit, utse metallarbetaren Ruben Karlsson, Tråddragargatan 13.

§ 409. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att såsom god man vid mätningsförrättningar för tiden intill 1953 års utgång istället för verkmästaren Erik Lindström, vilken avlidit, utse mätningsmannen Alvar Grip.

§ 410. **Val av kommunala förtroendemän.**

Efter av beredningsutskottet i skrivelse den 8 december 1948 (S. H. nr 29 ser. B) framlagt förslag beslöto stadsfullmäktige *att* antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av 1949 års taxeringsnämnder skulle vara tre jämte lika antal suppleanter med undantag av 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 18:de, 19:de och 21:sta distrikten, där antalet ledamöter bestämdes till fem med lika många suppleanter, *att* suppleanterna såsom hittills skulle tjänstgöra för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas samt *att* till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna utse följande personer:

1:sta TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: f. Överpostiljonen J. E. Wirén, direktören O. Maunsbach och gjuteriarbetaren Karl Harry Andersson, kvarteret Ivar F 1.

Suppleanter: Motormontören Erik E. W. Larsson, fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och metallarbetaren Tore Söderberg.

2:dra TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg, Haga Parkgata 3 D, och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Gunborg Johansson, Furugatan 1 B, och köpmannen Erik Ahlström, Utmarksgatan 7.

3:dje TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Roland Forsberg och maskinmästaren A. Lundström, Centrallasarettet.

Suppleanter: Flygplansmontören Erik Bengtsson, metallarbetaren Edvard Andersson, Utmarksgatan 11, och kontoristen Ingrid Andersson, Tråddragargatan 17.

4:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Eriksson, sjukbesökaren Birger Grip, förvaltaren Gunnar Andersson, Parkvägen 11, arrendatorn Erik Agrell och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Suppleanter: Fru Karin Berghök, åkaren Edvin Strand, Tibble, snickaren Ruben Pettersson, Hamre, inspektören J. E. Bergström, Stockholmsvägen 124, och grovarbetaren Elis Björklund.

5:te TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Byggnadssnickaren Fritz Nyberg, verkstadsarbetaren Georg Karlsson och civilingenjören John Stålhammar, Haga Parkgata 7 A.

Suppleanter: Metallarbetaren Stig Johansson, konditorn Ove Klingvall och distriktssköterskan Iris Fagerlund.

6:te TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Axel Boberg och ingenjören Thore Kättström.

Suppleanter: Fru Marta Johansson, Relävägen 5 B, metallarbetaren Gustav Hellsten, Emausvägen 16, och kassören Oskar Rudén.

7:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Pettersson och apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Trädgårdsarbetaren Einar Pettersson, Norra Ringvägen 20 A, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Fröbom, hyvlaren K. H. Thorén och förste byråassistenten A. Jungert.

Suppleanter: Typografen Gustav Pettersson, metallarbetaren Ruben Karlsson och järnhandlaren Henning Larsson.

9:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Maskinisten Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och verkstadsarbetaren Harry Söder, Svarvargatan 9 C.

Suppleanter: Apparatprovaren Bengt Norman, Kristiansborgsallén 1 B, kamreraren S. Holmblad och måleriarbetaren Börje Roos.

10:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och gjuteriarbetaren Gösta Andersson, Emausgatan 25 B.

Suppleanter: Maskinprovaren Petrus Jonsson, Mästargatan 20, köpmannen K. Torstensson och metallarbetaren Valdemar Samuelsson.

11:te TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: I enlighet med beredningsutskottets förslag utsågos till ledamöter instruktören Tage Engelbrektsson och metallarbetaren Em. Råberg samt på förslag av herr Matell istället för fabrikören Carl Holmquist, vilken avsagt sig uppdraget, smidesfabrikören Magnus Holm, Vallgatan 7.

Suppleanter: Till suppleanter valdes i överensstämmelse med beredningsutskottets förslag metallarbetaren Arne Skogh och montören Fritz Södergren samt istället för smidesfabrikören Magnus Holm civilingenjören Nils Markbäck, Svarvargatan 3 A.

12:te TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Rune Göthlin, fotografen David Eriksson, ombudsmannen K. I. Blomkvist och gjuteriarbetaren Verner Andersson.

Suppleanter: Gjutaren Gustav Nyman, Föreningsgatan 22, linderskan Karin Wallmén, Föreningsgatan 18, folkskolläraren Arvid Eng, Föreningsgatan 42, exekutorn J. V. Sundqvist och metallarbetaren Lars Pettersson, Östermalmsgatan 14.

13:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, metallarbetaren Allan Skult och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Chauffören F. A. Lundin, Stadshagsvägen 21, laboratoriebiträdet Rune Gunnarsson och civilingenjören Erik Engberg.

14:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Lokomotivföraren Ernst Larsson, målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, inspektoren Lars Jansson och järnvägstjänstemannen Edvin Johansson.

Suppleanter: Lokomotivföraren Harald Blomkvist, rörarbetaren Olle Berggren, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, lantbrukaren Jakob Pettersson, Önsta, och kommunalarbetaren Helmer Barkman.

15:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Janson, Valhallagatan 17 och metallarbetaren Nils Pettersson, Malmabergsgatan 53 C.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, fru Hildur Strandberg och lagerföreståndaren Martin Lindberg.

16:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin och metallarbetaren Elis Pettersson, Källhagsgatan 2 B.

Suppleanter: Vaktmästaren E. A. Lindstedt, köpmannen Nils Andersson, Drottninggatan 21 och metallarbetaren Sven Andersson, Stora gatan 11.

17:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror Carlstedt, Lundby, och valsverksarbetaren Axel Hellman, Degelgatan 5.

Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, metallarbetaren Geron Eriksson, Rusthållarvägen 5, köpmannen Helmer Urby, kantorn K. G. Söderlund, Lundby, och rörarbetaren Erland Andersson, Skallbergsgatan 5 A.

18:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson och köpmannen Oscar Kihlgren.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, butiksföreståndaren Lindor Kagg, kontoristen Gustav Eriksson, Haga Parkgata 15 A, ombudsmannen Carl Ölander och köpmannen Sigfrid Holm.

19:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Kontorschefen Einar Keijser, avsynaren Ragnar Kragge, chauffören John Eriksson, kamreraren Mats Wallander och direktören Ragnar Bosten.

Suppleanter: Kontoristen Isidor Larsson, föreståndaren Yngve Engström, Drottninggatan 30, tjänstemannen Sture Bergmark, Noreliigatan 5, disponenten Gösta Kruhsberg, Jakobsbergsgatan 14 A, och tillsyningsläraren Manfred Carlvik.

20:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Erik Hultåker.

Suppleanter: Fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12, borraren Albin Zetterkvist, Lovisebergsvägen 1, och fru Maj-Britt Norström, Stohagsvägen 25.

21:sta TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Byggnadssnickaren Carl Viktorsson, ombudsmannen Erik Berglind, mätningsmannen E. G. Hedman, f. blomsterhandlaren Karl Pettersson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, verkmästaren Fritz Johansson, Haga Parkgata 10 A, grovarbetaren Gösta Classon, Malmabergsgatan 47 B, byggnadsingenjören Lennart Wedlund, Skogsvägen 17, och byggnadsarbetaren Gustaf Lindgren, Hyvlargatan 7.

§ 411. **Motion ang. utredning om pensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden m. m.**

Uti en den 16 december 1948 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna B. W. Alwestrand, Eric Lindgren m. fl. föreslagit tillsättande av en kommitté med uppdrag att utreda folkpensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden, levnadskostnader samt bostadsstandard ävensom att härefter framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden.

§ 412. **Kungl. Maj:ts resolution ang. överflyttning till Västerås stad av del av Björnön.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts resolution den 5 november 1948 angående överflyttning till Västerås stad av den inom Irsta socken belägna delen av Björnön i Mälaren. (S. H. nr 27 ser. B).

§ 413. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. medgivande för staden att teckna ansvarsförbindelse för Läskstången nr 1.**

Anmäldes och lades till handlingarna en från Kungl. Finansdepartementet den 9 december 1948 inkommen skrivelse utvisande, att Kungl.

Maj:t medgivit staden att i enlighet med bestämmelserna i 33 § kungörelsen den 29 juni 1946 (nr 551) om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus eller 33 § kungörelsen den 30 juni 1948 (nr 587) i samma ämne teckna ansvarsförbindelse gentemot staten beträffande den Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås tillhöriga fastigheten nr 1 i kvarteret Läskstången.

§ 414. **Kungl. Maj:ts fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för kv. Isolatorn m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 26 november 1948 utvisande att Kungl. Maj:t fastställt förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Isolatorn m. m.

§ 415. **Ledamöter i kommittén för utredning av länsmuséets i Västerås byggnadsfråga.**

Anmäldes och lades till handlingarna utdrag av Västmanlands läns landstings förvaltningsutskotts protokoll den 19 oktober 1948, § 330, utvisande att utskottet till ledamöter i den blivande kommittén för utredning av länsmuséets i Västerås byggnadsfråga utsett herrar Nat. Hult och O. Hellman.

§ 416. **Målarmästaren Alb. Lundkvists avsägelse av vissa kommunala uppdrag.**

I skrivelse den 15 december 1948 hade stadsfullmäktiges herr ordförande hemställt om befrielse från de uppdrag i olika understödsnämnder, vilka han innehade på grund av stadsfullmäktiges val.

Stadsfullmäktige beslöto med godkännande av avsägelsen remittera ärendet till beredningsutskottet för förslag till val av efterträdare till herr ordföranden i nu ifrågavarande uppdrag.

§ 417. **Val av ordförande för år 1949.**

Efter antecknande, att stadsfullmäktiges nuvarande herr ordförande avsagt sig nämnda uppdrag företogs nu till behandling frågan om val av ordförande för nästkommande år; och utsågo stadsfullmäktige härtill, på förslag av herr Hult, med acklamation nuvarande andre vice ordföranden, bostadsförvaltaren Gustav Olsson.

Herr ordföranden framförde härefter till den nyvalde ordföranden stadsfullmäktiges lyckönskningar.

§ 418. **Val av vice ordförande för 1949.**

Härefter företogs val av vice ordförande för nästkommande år; och omvaldes med acklamation till förste vice ordförande f. folkskolläraren Georg Leontein. Till andre vice ordförande istället för herr Gustav Olsson utsågs på förslag av herr Hult med acklamation tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Herr ordföranden frambar jämväl till de nyvalda förste och andre vice ordförandena stadsfullmäktiges lyckönskningar.

§ 419. **Den nyvalde ordförandens tackanförande.**

Herr Olsson framförde å egna och å sina presidiekamraters vägnar ett tack för det förtroende, som stadsfullmäktige genom sitt val visat dem.

§ 420. **Val av beredningsutskott för 1949.**

Jämlikt 14 § andra stycket i stadsfullmäktiges arbetsordning företogs till behandling frågan om val av beredningsutskott för år 1949.

Därvid utsågo stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ledamöter fru Ebba Berg, herrar Gösta Sjöberg, Viktor Persson och Einar Jonsson, fru Helga Hall, herrar Georg Leontein och Sam. Nyström, fru Karin Kjelldahl och herr Folke Lindqvist.

Till suppleanter utsågo stadsfullmäktige likaledes med acklamation herrar Eric R. Carlsson och Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, herr Birger Grip, fru Greta Schörling, herr Karl Pettersson, fru Ingrid Andrén samt herrar Knut Carlfors och Stig Ek.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige, att suppleanterna skulle vid förfall för de ordinarie ledamöterna tjänstgöra i deras ställe i nedan angivna ordning, nämligen herrar Eric R. Carlsson och Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, herr Birger Grip och fru Greta Schörling i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av fru Ebba Berg, herrar Sjöberg, Persson och Jonsson samt fru Helga Hall; herr Karl Pettersson och fru Andrén i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Leontein och Nyström samt herr Carlfors vid förfall för fru Kjelldahl och herr Ek vid förfall för herr Lindqvist.

§ 421. **Avslutning.**

Vid sammanträdets avslutande gav herr ordföranden med anledning av sin förestående avgång från ordförandeuppdraget i ett anförande uttryck åt sin tacksamhet för gott samarbete med såväl stadens kommunala förtroendemän som dess tjänstemän och uttalade sin förhoppning om fortsatt välgång och utveckling för samhället.

Herr förste vice ordföranden framförde därefter stadsfullmäktiges avskedshälsning och stadens tack till den avgående ordföranden.

In fidem:

PER SIÖSTEN.

Justerat den 30 december 1948.

ALB. LUNDKVIST

E. Berg *Herman Thorén*

Offentligen uppläst den 30 december 1948; betygar

Ex officio:

Per Siösteen

HANDLINGAR
Ser. A

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 29 januari 1948 Ser. A nr 1

Nr 1. Anslag för utvidgning av vändplanen för omnibusar vid Hovdestalund.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 11 december 1947 följande:

Enligt vad som visat sig äro de trafiktekniska förhållandena vid ändstationen för busslinje 2 vid Hovdestalund mindre tillfredsställande, då nämligen den numera utnyttjade vagntypen icke kan vända på annat sätt än att backningar fram och tillbaka över Skultunavägen företagas, vilket med hänsyn till den livliga trafiken på denna väg är olämpligt.

För att undanröja detta missförhållande bör en utvidgning av vändplanen vid Hovdestalund verkställas. Kostnaderna härför ha beräknats till 9.000 kronor, och böra lämpligen bestridas av i 1948 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator.

Med anledning av vad sålunda anförts tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för utvidgning av vändplanen för omnibussar vid Hovdestalund anvisa ett anslag å 9.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i 1948 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator.

Nr 2. Anslag till Västerås stifts herdaminne för arkivgenomgång.

I en till drätselkammaren den 12 november 1947 avlåten skrivelse har *biskopen i Västerås stift samt domkyrkosysslomannen* hemställt om ett engångsanslag å 10.000 kronor till Västerås stifts herdaminne för arkivgenomgång från 1619 till innevarande tid.

Skrivelsen är så lydande:

Västerås stifts herdaminne är ett personhistoriskt verk, vilket, skrivet av teol. d:r Joh. Fr. Muncktell och tryckt åren 1843—1846, skildrar prästerskapet i Västerås stift.

1925 års prästmöte ansåg tiden vara inne att gå i författning om utarbetandet av ett nytt herdaminne, som skulle fortsättas fram till vår tid.

Detta har lagts efter helt andra principer än det Muncktellska, såväl beträffande materialsamlandet som utarbetandet. I fråga om det förstnämnda har eftersträvats största möjliga fullständighet medelst genomgång av samtliga hithörande arkiv, således utöver västeråsarkiven (domkapitlets och läroverkets) stockholms-

och upsalaarkiven samt inom stiftet socken- och stadsarkiven. För utarbetandet av skildringen har den gamla principen om arbetet som ett snävt personhistoriskt verk övergivits. Vederbörande insättas i stället i sitt sockensammanhang. Eftersom kyrkoherdarna ända till 1864 voro ordförande i den gamla sockenstämman, som omfattade såväl de kyrkliga som de kommunala ärendena, erhålles genom denna metod en bred, allsidig kulturskildring av utvecklingen ända fram mot våra dagar.

Av den stort upplagda skildringen har av praktiska skäl tiden före 1619 först blivit föremål för behandling. Första delen, som helt ägnades åt Västerås och dess församlingar, utkom av trycket 1939. Andra delen, som innefattar samtliga återstående församlingar, har på grund av tryckeritekniska svårigheter blivit fördröjd men kommer ut under förra delen av 1948.

Tiden är alltså nu inne att påbörja förarbetena för perioden efter 1619. Närmast gäller det arkivgenomgången. För denna period flödar materialet synnerligen rikt, varför det blir en mycket vidlyftig och tidsödande uppgift att genomgå detta och göra behövliga utdrag. För uppgiften beräknas en tid av mellan 15 och 20 år, om en enda person skall verkställa arbetet. Det är emellertid ur flera synpunkter önskvärt att dessa förberedelser för det fortsatta arbetet kunna forceras, så att bearbetningen snarast kan påbörjas. Efter materialinsamlandet beräknas nämligen författandet av de tre volymer, inom vilkas ram skildringen skall kunna föras fram till vår tid, taga ungefär 15 år.

Materialinsamlingen skulle kunna verkställas på beräknade sex år under förutsättning att författaren kunde utöver egen insats heltidsanställa en kompetent arkivassistent i vardera Stockholm och Upsala samt halvtidsanställa en sådan i Västerås. Kostnaderna härför måste under denna sexårsperiod beräknas till lägst 15.000 kronor per år.

Den därefter följande skildringen fram till nutiden är avsedd att inrymmas i tre band, varav Västerås stad för sin del erhåller ett. Såsom ovan påpekats kommer, med den bredd arbetet får, även förhållanden som ur borgerligt kommunal synpunkt äro av största värde, att medtagas. Med hänsyn till dessa två omständigheter torde det även ur kommunal västerås synpunkt vara av stort intresse, att arbetet kommer till utförande. För att möjliggöra detta och för att kunna påbörja arkivgenomgången redan instundande 1 januari 1948 anhålles härmed,

att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige förorda, att Västerås stifts herdaminne tilldelas ett engångsanslag om 10.000 kronor för arkivgenomgång från 1619 till innevarande tid.

Drätselkammaren anför i häröver den 11 december 1947 avgivet utlåtande:

Enligt vad kammaren inhämtat är framställningen undertecknad av biskopen och domkyrkosysslomannen i deras egenskap av ordförande respektive sekreterare i Västerås stifts herdaminneskommitté. Kommittén tillsattes av Västerås stifts prästmöte år 1925 och består förutom av biskopen som självskriven ordförande och domprosten som vice ordförande av professor Liedgren, lektor M. Nylund och domkyrkosysslomannen Gunnar Ekström i Västerås jämte fyra kontraktsprostar i Dalarna. Herdaminneskommittén har sedan år 1941 uppburit anslag från praktiskt taget alla församlingar i stiftet och har även erhållit bidrag från diverse fonder samt tilldelning av kollektmedel inom stiftet. Vid bifall till framställningen skulle anslaget ställas till kommitténs förfogande.

Av kommitténs skrivelse till drätselkammaren framgår, att det personhistoriska verk, varom här är fråga, kommer att bjuda åtskilligt av stort intresse även för den borgerliga kommunen. Arbetet kommer nämligen att uppläggas på sådant sätt att även förhållanden, som ur den borgerliga kommunens synpunkt äro av betydelse, erhålla behörigt utrymme i verket. Såvitt kammaren kan finna måste ett dylikt verk få ett ej obetydligt kulturhistoriskt intresse för staden, varför staden icke bör undandraga sig att lämna det begärda bidraget.

Anslaget bör lämpligen täckas av kulturfondens medel.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivet ändamål ställa till Västerås stifts herdaminneskommittés förfogande ett anslag å 10.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av tillgängliga medel ur Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Nr 3. Anslag till kostnaderna för anordnande av tandläkarjourtjänst.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 2 januari 1948 följande:

Från Västmanlands läns Tandläkareförening samt föreningens tjänstetandläkaresektion har till drätselkammaren gjorts framställning om att staden i viss utsträckning ville bidraga till kostnaderna för jourtjänst ifråga om de i staden praktiserande tandläkarna å sön- och helgdagar.

Sedan åtskilliga år tillbaka har genom en frivillig överenskommelse utan kostnad för staden jourtjänst varit anordnad mellan de privatpraktiserande tandläkarna. Då emellertid de sistnämnda ansett att en dylik jourtjänst enbart ifråga om privatpraktikanterna blivit väl betungande har hänvändelse gjorts till stadens tjänstetandläkare, vilka förklarat sig villiga att deltaga i jourtjänstgöringen under vissa villkor, som fastställts av tandläkarnas huvudorganisation.

Ersättning till tjänstetandläkare för deltagande i jourtjänstgöringen skulle utgå i enlighet med nedan angivna grunder. Till de privatpraktiserande tandläkarna skulle någon ersättning däremot icke utgå. Jourtjänstgöringen skulle omfatta en timmes mottagningstid varje sön- eller helgdag. Antalet dylika mottagningsdagar har beräknats uppgå till omkring 65 per år. Då tjänstetandläkarkåren utgör omkring 40 % av antalet inom staden praktiserande tandläkare, skulle sålunda på förstnämnda kår falla omkring 25 sön- eller helgdagar per år. Mottagningen sker ifråga om de privatpraktiserande tandläkarna å varje tandläkares egen praktiklokal och ifråga om tjänstetandläkarna å landstingets distriktstandpoliklinik. Till tjänstetandläkarna utgår ersättning för tjänstgöringen under mottagningstimmen efter gällande anställningsvillkor för tjänstetandläkare inom folktandvården. Ersättningen utgör för närvarande 15 kronor för hel timme. Skulle mottagningen på grund av antalet patienter vid något tillfälle behöva utsträckas utöver en timme utgår ersättning med kronor 7:50 för varje påbörjad halvtimme utöver den första timmen. Kungörelse om jourtjänstgöringen sker genom vederbörande myndighets försorg medelst annonsering i ortspressen.

Enligt överenskommelse med landstinget åtager sig detta att bestrida kostnaderna för sköterska till mottagningarna de dagar då jourtjänsten bestrides av tjänstetandläkarna ävensom erforderliga utensilier. Staden skulle däremot svara för ersättningen till tjänstetandläkarna för mottagningen samt för annonskostnaderna.

Kostnaderna för annonseringen kunna lämpligen nedbringas därigenom, att meddelande om jourhavande tandläkare och om jourhavande läkare intages i samma annons.

Som bekant svarar staden redan tidigare för kostnaderna för annonsering om jourhavande läkare. Merkostnaden för annonsering om jourhavande tandläkare har beräknats till omkring 400 kronor per år. I ersättning till tjänstetandläkarna för fullgörande av mottagningsskyldigheten har beräknats ett genomsnittligt belopp av 600 kronor per år. Sammanlagt skulle sålunda erfordras ett anslag å 1.000 kr. för år 1948.

Då ifrågavarande jourtjänstgöring är av betydande intresse för allmänheten, synes staden böra på sätt som ovan föreslagits bidraga till kostnaderna för densamma. Anslaget bör bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för anordnande av tandläkarjourtjänst här i staden för år 1948 anvisa ett förslagsanslag å 1.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 4. Tilläggsanslag för iordningställande av Jakobsgatan.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 11 december 1947 följande:

Till byggnadskontorets förfogande har tidigare ställts ett anslag å c:a 5.000 kronor för iordningställande av Jakobsgatan framför två fastigheter.

Efter vad det numera visat sig har det befunnits ändamålsenligt att i ett sammanhang iordningställa gatan för flera fastigheter. I anledning härav erfordras ett tilläggsanslag å 6.000 kronor, vilket lämpligen bör utgå av i 1948 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator och vägar.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av Jakobsgatan anvisa ett tilläggsanslag å 6.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i 1948 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator och vägar.

Nr 5. Täckning av lån som utlämnats till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar och till vissa bostadssökande för inköp av bostadsrättslägenheter.

Drätselkammaren har uti en den 2 januari 1948 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom särskilda beslut av stadsfullmäktige under åren 1943—1947 ha stadsfullmäktige beviljat H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar lån för uppförande av fastigheter för barnrika familjer. Dessa lån motsvara 5 % av kostnaden för byggnadernas uppförande och skola återbetalas inom 15 år samt vara räntefria. Beloppet av ifrågavarande utlåning uppgår per den 31 december 1946 till kronor 68.673: 34. Under innevarande år har dessutom tillkommit ett lån å 31.500 kronor. Staden har sålunda för närvarande till stiftelsen utlånat ett belopp om 100.173 kronor och 34 öre. För detta belopp ha stadsfullmäktige icke lämnat särskilt anslag utan beloppen ha tagits av tillgängliga medel.

Stadsfullmäktige ha vidare beslutat att i viss begränsad utsträckning utlåna medel till personer som ämna inköpa bostadsrättslägenheter. Per den 31 december 1946 utestå oguldna 59.787 kronor och 88 öre. Jämväl för dessa lån saknas täckning genom anslag.

Drätselkammaren har upptagit till behandling frågan om täckning av dessa utlånade medel tillhopa 159.961 kronor 22 öre. Kammaren har därvid funnit att anslag lämpligast bör anvisas ur den särskilda fonden för bostadssubvention, vilken vid årsskiftet 1946—1947 uppgick till 320.628 kronor. Kammaren förutsätter därvid att amorteringarna som framdeles komma att ske på de utlämnade lånen tillföras bostadssubventionsfonden. Likaledes förutsättes att de amorteringar som skett under 1947 tillföras ifrågavarande fond.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckning av lån som utlämnats till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar och till vissa bostadssökande för inköp av bostadsrättslägenheter tillhopa 159.961 kronor 22 öre anslag lämnas ur den särskilda fonden för bostadssubvention å motsvarande belopp samt

att amorteringar å ifrågavarande lån från och med 1947 års ingång tillgodoföras sagda fond.

Nr 6. Borgen å byggnadskreditiv för Byggnadsaktiebolaget Mimers nybyggnader inom kvarteren Älgen och Mården.

Drätselkammaren anför uti en den 2 januari 1948 dagtecknad skrivelse följande:

I skrivelse till drätselkammaren har Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för bolagets nybyggen inom kvarteren Älgen och Mården på Södra Skallberget här i staden intill ett belopp av 5.400.000 kronor, motsvarande de beräknade kostnaderna för byggnadsföretaget.

Genom byggnadsföretaget kommer bostadsmarknaden att tillföras sammanlagt c:a 200 bostadslägenheter, vilka beräknas bliva färdiga för inflyttning omkring den 1 oktober 1948.

Vid sammanträde den 18 december 1947 beslöto stadsfullmäktlge bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om medgivande för staden att intill högst 4.000.000 kronor teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för olika byggnadsföretag. Detta medgivande bör reserveras för andra mindre byggnadsföretag, varför särskilt bemyndigande att teckna nu ifrågavarande borgen bör begäras.

Borgensåtagandet bör gälla under en tid av högst ett och ett halvt år räknat från dagen för det första kreditivlyftet. Såsom säkerhet för stadens borgensåtagande skall i vanlig ordning överlämnas inteckningar från botten och uppåt intill gränsen för borgensåtagandet. Som villkor torde vidare böra föreskrivas, att bolaget anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om medgivande för staden att före utgången av år 1948 teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsaktiebolaget Mimers i Västerås nybygge inom kvarteren Älgen och Mården å Södra Skallberget här i staden intill ett sammanlagt belopp av högst 5.400.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel första gången börjat tagas i anspråk, samt att bolaget anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *dels* ock teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder.

Nr 7. Borgen för AB Arbetarebostäders lån.

Drätselkammaren har uti en den 2 januari 1948 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 29 augusti 1929 ha stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren förklarat sig icke hava något att erinra emot att AB Arbetarebostäder i Västerås förvärvade samtliga aktier i Västerås Masugns AB. Sedan AB Arbetarebostäder med anledning härav förvärvat aktierna i Masugnsbolaget har staden för likvidering av köpeskillingen lämnat AB Arbetarebostäder ett lån, vilket per den 31 december 1946 redovisas i stadens räkenskaper med 213.000 kronor. Masugnsbolaget har numera likviderats och dess tillgångar övertagits av AB Arbetarebostäder. Ifrågavarande av staden utlämnade lån är i realiteten kapitaltillskott till ett av staden ägt bolag och lånet bör därför täckas genom anslag och redovisas bland den fasta delen i balansräkningen. Någon tillfällig placering av likvida medel är det här uppenbarligen icke fråga om. Så har emellertid förhållandet hittills betraktats. För att rätta

till denna inkonsekvens har drätselkammaren ansett att AB Arbetarebostäder direkt borde upplåna beloppet hos någon penninginrättning med stadens borgen. Härigenom skulle jämväl stadens likvida ställning förbättras med motsvarande belopp. Låneräntan utgör för närvarande 3 %.

På grund härav får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att ikläda sig borgen för AB Arbetarebostäders ovan omförmälda lån å 213.000 kronor samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om fastställelse av beslutet att ingå borgen.

Nr 8. Borgen för intressekontorsverksamhet.

Drätselkammaren anför uti en den 2 januari 1948 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse:

Från och med år 1940 har i samarbete med Uplands Enskilda Bank aktiebolag varit anordnad intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän i den formen, att banken åtagit sig att för tjänstemännens räkning ombesörja regelbundet återkommande utgifter såsom hyra, försäkringar, räntor, amorteringar, avgifter för gas och elektricitet etc. genom månatliga avdrag å vederbörande tjänstemäns lön. Före källskattereformens genomförande ombesörjde intressekontoret även utbetalningar av skatter. Staden har plägat teckna borgen å den checkräkningskredit som upptagits av en för ändamålet bildad förening, Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening. Under år 1947 har stadens borgensåtagande omfattat ett belopp av högst 20.000 kronor.

En liknande intressekontorsverksamhet har på grund av stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1942 varit anordnad även för stadens arbetare. Denna verksamhet omhänderhaves av Västerås stads sparbank och staden har tecknat borgen intill ett högsta belopp av 5.000 kronor för år 1947.

De till intresseverksamheten anslutna befattningshavarna få erlägga en mindre avgift för varje av banken verkställd utbetalning, varjämte gällande låneränta debiteras för eventuellt underskott å vederbörandes konto. Vanlig checkräkningsränta krediteras däremot vederbörande under de tider, då behållning å kontot förefinnes. Banken mottager av vederbörande anställda fullmakt att av lönen för varje månad utkvittera ett belopp så avvägt, att summan av samtliga avdrag under kalenderåret täcker de av befattningshavaren uppgivna utgifterna, vilka skola av banken bestridas. Härvid kan emellertid icke undvikas, att vid vissa tillfällen det å ett konto innestående belopp icke förslår till bestridande av de aktuella utgifterna. Banken förskotterar emellertid därvid erforderligt belopp, för vilket ändamål checkräkningskrediten upptagits.

Enligt lagen om kommunalstyrelse i stad äger staden inom ramen för den underställningsfria låne- och borgensrätten upptaga lån och teckna borgen utan Kungl. Maj:ts prövning under förutsättning beträffande borgen bl. a. att denna gäller för en tid av ett år i taget.

Efter vad drätselkammaren inhämtat från respektive banker är det tillfyllest om staden för år 1948 ikläder sig borgen intill högst samma belopp som föregående år.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för år 1948 teckna borgen dels för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank Aktiebolag intill ett högsta belopp av 20.000 kronor, dels ock för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås Stads Sparbank intill ett högsta belopp av 5.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

Nr 9. Motion ang. slopande av övergångsavgifterna å busslinjerna i stadens inre delar samt införande av övergång med zontillägg mellan innerstadslinjerna och busslinjerna till Hökåsen och Hässlö.

I en till stadsfullmäktige ställd, den 28 augusti 1947 dagtecknad motion, ha stadsfullmäktigeledamöterna Stig Ek, Folke Lindqvist och E. B. Linderborg anfört följande:

På grund av den fortgående byggnationen i stadens ytterområden har busstrafiken fått ökad betydelse. De allt längre avstånden till arbetsplatser och allmänna inrättningar ökar behovet av flera busslinjer och tätare turer, en utbyggnad som också synes ske i den utsträckning som tillgången på rullande materiel medgiver.

För de trafikanter som av skilda anledningar ofta behöver anlita buss blir dock reseutgifterna i längden betungande. Jämsides med utbyggnaden av bussnätet bör därför en översyn och justering av busstaxorna böra övervägas.

Som en första åtgärd för att förbilliga kostnaderna för busstrafikanterna bör övergångsavgifterna på innerstadslinjerna slopas. Denna extra avgift är diskutabel ur principiell synpunkt och är i varje fall omotiverad i en stad av Västerås storlek. Även storstäderna har på senaste tiden gått ifrån systemet med övergångsavgifter och i Göteborg har man sedan länge, trots lägre avgifter, tillämpat fri övergång. Även i Stockholm kommer fri övergång att införas från den 1 september i år.

En annan omständighet som fördyrar bussresorna är det förhållandet att det inte är tillåtet att erhålla övergång med zontillägg från innerstadslinjerna till utomstadslinjerna (Hökåsen, Flyget). När dessa linjer trafikeras av samma företag bör övergång tillåtas.

Sedan motionen vid fullmäktiges sammanträde den 28 augusti 1947 remitterats till drätselkammaren för utredning har kammaren infordrat utlåtande från Västerås Omnibusaktiebolag.

Styrelsen för bolaget anför i skrivelse till drätselkammaren den 24 november 1947 följande:

För utredning i ärendet har styrelsens ordförande och bolagets föreståndare företagit en resa till Göteborg och därvid haft överläggningar med representanter för

därvarande spårvägsaktiebolag. I Göteborg tillämpas fri övergång mellan de olika linjerna. Avgifterna därvid äro för färd inom en zon 20 öre med tillägg för ytterzon av 10 öre. Före denna taxas tillämpning var spårvägstaxan 15 öre och busstaxan 20 öre. För en avgift av 20 öre kan sålunda i Göteborg en passagerare taga övergång till linje som fortsätter till resans mål. Om därvid emellertid zongräns passeras erlägges tilläggsavgiften 10 öre. Den fria övergången i Göteborg motiverades av spårvägsledningen med att spårvägslinjerna vore huvudlinjer och att busslinjerna i huvudsak tjänstgjorde som uppsamlande linjer, vilka tillförde spårvägslinjerna trafikanter från ytterområdena. Därigenom behövde linjerna i ytterområdena inte dragas genom stadens centrum utan endast till huvudlinjen där övergång fick tagas. Det ekonomiska resultatet i Göteborg har till och med år 1946 varit tillfredsställande. Under 1947 har emellertid resultatet försämrats, varför man för närvarande överväger en taxeändring. Vid en jämförelse mellan Göteborg och Västerås ifråga om taxorna måste man även taga hänsyn till att Omnibusbolaget i Västerås tillhandahåller rabattkort, vilket medför att priset för enkel resa sjunkit till 20 öre. I Göteborg lämnas icke någon som helst rabatt. Dessutom är trafiken inom de bägge städerna av helt olika natur. I Västerås är trafiken koncentrerad till vintermånaderna med toppbelastning då verkstäderna börjar och slutar, medan i Göteborg trafiken är mera storstadsmässig med jämnare fördelning av trafikanter under årets månader och dagens timmar. Göteborgstrafiken ombesörjes vidare med kombinationen spårvagn och buss, vilket också har inverkat på taxorna. Spårvägstaxan har i alla tider legat under busstaxan.

Beträffande busstrafiken i Västerås erinras om att densamma år 1940 övertogs av staden genom det numera helt kommunalägda Västerås Omnibusaktiebolag. Övertagandet skedde under krigsåren och medförde en omedelbar omläggning till gengasdrift och trafikinskränkningar. Detta har medfört onormalt låga inkomster och höga utgifter. Taxan ökades med 25 % under 1940 från 20 öre till 25 öre för enkel resa, varefter ingen taxeändring skett uppåt. Däremot har vissa sänkningar skett på förortslinjerna i syfte att ernå en utjämning. En taxehöjning skulle ha varit motiverad för länge sedan om man tar hänsyn till ökningen av omkostnaderna. Denna höjning har hittills undvikits genom ett bättre utnyttjande av bussarna. I och med att en återgång till normal trafik sker kommer resultatet att försämras i första hand genom krav på tätare turer, ökat antal linjer och bättre komfort i bussarna.

En förutsättning för att fri övergång skall kunna tillämpas är tät trafik på de genomgående busslinjerna, varigenom trafikanter från anslutande linjer kan beredas tillfälle till omedelbar övergång och att en besparing kan erhållas genom förkortade anslutningslinjer. Under nuvarande förhållanden med dess svårigheter att erhålla erforderligt materiel och med tanke på myndigheternas restriktiva inställning i fråga om antalet vagnkilometer torde man knappast kunna räkna med en förbättring inom överskådlig tid. Ett införande av fri övergång på bolagets linjer skulle under nuvarande förhållanden avsevärt minska inkörningssumman per mil. Merkostnaderna vid fri övergång kan icke beräknas med hänsyn till omöjligheten att uppskatta den ökade användningen av övergångsbiljetterna.

Med anledning av vad sålunda anförts får styrelsen föreslå drätselkammaren *att* motionärernas önskemål om fri övergång för närvarande *icke* måtte bifallas. Styrelsen ämnar å sin sida taga upp frågan och inkomma med förslag då för-

hållandena äro sådana att en fri övergång kan införas. Styrelsen ämnar vidare, med tanke på att staden växer i omkrets och därigenom linjernas längd ökar, överväga huruvida icke trafikområdet skall delas upp i olika zoner med en grundavgift för första zon och en mindre tilläggsavgift för följande zoner. En justering bör möjligen också ske ifråga om skolkort.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 11 december 1947 med överlämnande av bolagsstyrelsens yttrande och med erinran om att den formella beslutanderätten i frågan tillkomme aktiebolagets organ tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att motionen för närvarande icke skall till någon åtgärd föranleda.

Nr 10. Ang. tillämpning av bestämmelse i stadgarna för nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden har i skrivelse den 23 oktober 1947 anfört följande:

Enligt testamente av grosshandlaren L. G. Wahlbeck skall avkomsten av de medel han donerat till Västerås förutom till annat ändamål användas till möjliggörande av fattiga barns skolgång. Dessa testamentsbestämmelser hava i stadgarna erhållit den utformningen som framgår av § 3, tredje stycket, vilket är så lydande: "Av resterande räntemedel utöver förut disponerade användes till fattiga skolbarns bespisning högst 2.000 kronor." Hittills har hela det angivna beloppet anvisats för detta ändamål. Bespisningen i folkskolorna har dock numera blivit en allmän angelägenhet. Det ändamål i övrigt, vilket enligt donationen skall tillgodoses är däremot ännu i stort behov av medel, varför det synes lämpligt, att större delen av det som hittills anslagits till barnbespisning användes för detta övriga ändamål eller utdelning av understöd till behövande. En mindre summa bör dock för uppfyllande av testators avsikt allt fortfarande gå till hjälp åt skolbarn. Stadgandet härom bör dock givas en något vidare tillämpning än hitintills.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville uttala,

att det nuvarande tredje stycket i paragraf 3 i stadgarna för nämnden bör så tillämpas, att av resterande räntemedel utöver förut disponerade användes intill 500 kronor årligen till understödjande av fattiga barns skolstudier.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 december 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla nämndens förslag i ärendet.

Nr 11. Antagande av reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 2 januari 1948 följande:

I samband med uppgörande av budgeten för 1946 föreslog drätselkammaren att de medel som tidigare reserverats för uppförande av bibliotek, läroverk och förvaltningsbyggnad tillhopa 1.050.000 kronor skulle överföras till en särskild fond för allmänna byggnader. Drätselkammaren föreslog tillika att med början i budgeten för 1946 till denna fond skulle avsättas 400.000 kronor årligen. Till fonden har till och med 1947 avsatts 800.000 kronor och i 1948 års budget finnes upptagna avsättning å ytterligare 400.000 kronor. Tillsammans med tidigare reserverade medel ha sålunda till och med budgetåret 1947 till fonden avsatts 1.850.000 kronor. Genom särskilda beslut av stadsfullmäktige ha för uppförande av tillbyggnad för flickskolan, läroverket och tekniska skolan anvisats anslag till sammanlagt 1.495.000 kronor. Vid utgången av år 1947 finnes sålunda i fonden 355.000 kronor.

Den sålunda upprättade fonden tillhör otvivelaktigt den kategori av fonder som avhandlas i 3 § lagen om kommunal fondbildning. Denna paragraf föreskriver följande. "Vill kommun avsätta medel för tillgodoseende av annat särskilt uttryckligen angivet kommunalt behov än i 2 § säges eller vill kommunen taga till särskild fond avsatta medel i anspråk för annat ändamål än vid avsättningen bestämts erfordras för beslut därom Konungens medgivande. Sådant medgivande kan lämnas genom Konungens fastställelse å reglemente eller andra föreskrifter rörande fonden." Såvitt drätselkammaren kan finna är det sålunda nödvändigt att upprätta ett reglemente för fonden samt underställa detsamma Konungens stadsfästelse. Drätselkammaren har därför upprättat följande reglemente.

"Reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.

Stadsfullmäktige i Västerås äga att genom beslut jämlikt 3 § i lagen om kommunal fondbildning utan Konungens medgivande avsätta varje år intill 500.000 kronor till fonden till dess att fonden uppgår till 5.000.000 kronor. Till fonden överföres de medel som tidigare avsatts för uppförande av läroverk, bibliotek och förvaltningsbyggnad tillhopa 1.050.000 kronor. Fondens medel må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för uppförande av allmänna byggnader av olika slag."

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del med tillämpning från och med den 1 jan. 1946 antaga ovan omförmälda reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader samt uppdraga åt drätselkammaren att underställa reglementet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Nr 12. Finansiering av stadens övertagande av idrottshallen samt avvecklande av särskilda fonden för idrottens främjande.

Drätselkammaren anför i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 januari 1948 följande:

Genom beslut den 29 maj 1947 ha stadsfullmäktige beslutat *att* idrottshallen i Västerås under villkor att samtliga andelsägare utan ersättning överlämnade sina andelar till staden skulle övertagas utav staden från och med den 1 juli 1947, *att* idrottshallen från nämnda dag skulle ställas under idrottsstyrelsens förvaltning *samt att* vissa anslag skulle beviljas för installation av belysning och reparationer. Stadsfullmäktige ha emellertid i det sammanhanget icke anvisat särskilt anslag för övertagande av idrottshallen. Denna fråga har därför upptagits till behandling inom drätselkammaren och kammaren vill här nedan lämna en närmare redogörelse för anslagsbehovet och sättet för täckning av erforderligt anslag.

I detta sammanhang vill drätselkammaren jämväl erinra om stadsfullmäktiges beslut den 29 augusti 1940, § 132, varigenom fastslagits att den kommunala nöjesskatt, som inflyter vid anordnande av uppvisningar eller tävlingar i icke professionell idrott med undantag av kapplöpningar, travkörningar, uppstigning i luftballong eller flygmaskin, uppvisning i atletik samt brottning eller boxning, därest icke nöjesskatten i enstaka fall och på särskilda skäl ansåges böra helt eller delvis restitueras eller efterskänkas, skulle fonderas för att användas för idrottens befrämjande i samhället. Fonden uppgick vid utgången av år 1946 till kronor 17.542: 02. Då staden numera övertagit såväl idrottsplatsen som idrottshallen anser drätselkammaren det onödigt att i fortsättningen bibehålla en särskild fond för idrottens främjande då ju under alla förhållanden de huvudsakliga kostnaderna för idrottens utövande inom staden budgeteras under idrottsstyrelsens titel i den årliga utgifts- och inkomststaten. Drätselkammaren föreslår därför stadsfullmäktige besluta att fonden från och med den 1 januari 1948 skall upphöra samt att i 1947 års restitution å den kommunala delen av nöjesskatten för tillställningar i idrottshallen skall tillföras fonden. Beträffande användningen av fondens medel återkommer drätselkammaren härtill nedan i denna skrivelse.

Vidkommande frågan om anslag för övertagande av Västerås idrottshall må anmärkas att Västerås Idrottshall förening u. p. a. enligt balansräkningen per den 31 december 1946 har tillgångar på sammanlagt 541.224 kronor och 20 öre. Fastigheten är därvid upptagen med ett värde av 484.346 kronor och 77 öre. På skuldsidan återfinnes lån mot inteckningar och delvis stadens borgen å 270.000 kronor, andelar 134.900 kronor och bidrag av tipsmedel 110.000 kronor. Föreningen har trätt i likvidation men likvidationen är ännu icke avslutad. Drätselkammaren föreslår att finansieringen ordnas så att staden övertager det lån å 270.000 kronor som belastar föreningens fastighet samt täcker detta genom upptagande av ett 5-årigt amorteringslån å samma belopp. Det kan nämnas att i budgeten för 1948 drätselkammaren redan räknat med denna lösning i det att kammaren upptagit ränta och amortering å 5-årigt lån å 270.000 kronor. Formellt beslut härom torde emellertid i detta sammanhang böra fattas. För gäldande av föreningens övriga fasta tillgångar torde böra tagas i anspråk föreningens kapital i tipsmedel och i andelskapital. Föreningens rörliga tillgångar i övrigt böra i första hand disponeras för att betala de rörliga skulderna. Resterande belopp av de rörliga tillgångarna utgöra anvisningsbara medel. I detta sammanhang bör nämnas att stadens andelsteckning i föreningen, uppgående till 65.000 kronor, årligen amorterats på så sätt att kommunal nöjesskatt som influtit från tillställningar på idrottshallen använts till att avbetala andelsteckningen. På så sätt har å den ursprungliga andelsteckningen avbetalning skett så att den resterande delen per den 31 december 1946 utgör kronor 33.843: 14. Drätselkammaren före-

slår att detta belopp i första hand täckes genom att den ovan omförmälda särskilda fonden för idrottens främjande som enligt drätselkammarens förslag skall upphöra från den 1 januari 1948 tages i anspråk och att vad därefter återstår täckes genom ovan omförmälda anvisningsbara medel av föreningens rörliga tillgångar.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att den särskilda fonden för idrottens främjande skall på sätt ovan angivits avvecklas från och med den 1 januari 1948, samt

att för finansiering av stadens övertagande av idrottshallen samt för täckande av återstående del av stadens andelskapital i idrottshallen dels upptaga ett 5-årigt amorteringslån å 270.000 kronor dels anvisa föreningens tillgångar i tipsmedel och andelskapital dels ock taga i anspråk behållningen i den särskilda fonden för idrottens främjande och i övrigt resterande del av föreningens likvida anvisningsbara medel sedan föreningens skulder blivit guldna.

Nr 13. Markbyte med Uppsala Universitet inom kvarteren Stenbjörnen, Stenborren m. fl.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 11 december 1947 följande:

Vid sammanträde den 26 juni 1947 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att på vissa villkor av Kungl. Maj:t och Kronan förvärva ett område om c:a 9.000 kvadratmeter av stadsägoområdet 1047, 1048, 1049. Nämna stadsägoområde är beläget å Jakobsberg och ingår i den mark, som i dagligt tal brukar benämnas Jakobsbergs allmänning.

I och för genomförande av fastställd stadsplan har nu fråga uppkommit angående avtal om markbyte med Upsala Universitet, vilket är ägare av angränsande område (del av stadsägan nr 1042, 1043, 1044, 1045, 1046). Enligt stadsplanen skola nämligen delar av sistnämnda stadsägoområde ingå i kvarteren Stenbjörnen och Stenborren. vilka äro avsedda att bebyggas med trevåningshus, en del uti kvarteret Stubintråden, i stadsplanen avsett för öppet byggnadssätt, samt en del i gata och park. Återstående mark inom kvarteren Stenbjörnen och Stenborren äges av staden. Markbytet innebär, att universitetet skulle bliva ägare till all mark inom kvarteret Stenbjörnen, medan övrig universitetet å ifrågavarande område tillhörig mark skulle överlåtas till staden. Universitetet skulle sålunda till staden överlåta 2.500 kvadratmeter av stadsägoområdet 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, avsett att ingå i kvarteret Stenborren och 720 kvadratmeter av samma stadsägoområde, avsett att ingå i kvarteret Stubintråden ävensom gatu- och parkmark 4.390 kvadratmeter, av vilken sistnämnda mark dock till staden konstnadsfritt skulle överlåtas 2.665 kvadratmeter, motsvarande den areal, för vilken tomtägare i kvarteret Stenbjörnen enligt gällande bestämmelser äro skyldiga att utgiva ersättning. Värdet å marken inom kvarteret Stenborren har av fastighetskontoret beräknats till kronor 5: 55 per kvadratmeter

tomtareal, samt för marken inom kvarteret Stubintråden och gatu- och parkmarken till 4 kronor per kvadratmeter tomtareal.

I gengäld häremot skulle staden till universitetet med äganderätt överlåta 1.370 kvadratmeter mark ingående i kvarteret Stenbjörnen. Värdet av sistnämnda mark har fastighetskontoret beräknat till kr. 17:50 per kvadratmeter tomtareal.

Sammanlagda värdet av den av universitetet till staden överlåtna marken utgör i enlighet med vad ovan sagts 23.700 kronor. Å andra sidan uppgår värdet av den mark, staden överlåter till universitetet enligt nyssnämnda beräkningsgrunder = 24.000 kronor, vilket sålunda innebär, att bytesobjekten kunna anses hava ungefärligen samma värde. Någon kontant mellanavgift skulle därför icke utgå.

Upsala-Universitetet eller annan framtida ägare av tomter inom kvarteret Stenbjörnen skall dock erlägga gatukostnadsbidrag samt anslutningsavgifter för ledningar.

Då de föreslagna bytesvillkoren få anses skäliga samt skulle bidraga till genomförande av fastställd stadsplan tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med Upsala-Universitetet på i huvudsak ovan angivna villkor träffa avtal om byte av ifrågavarande mark ävensom vidtaga alla för markbytets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 14. Naturaförmåner för år 1948.

Löne- och avtalsnämnden har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 22 december 1947 anfört följande:

Stadsfullmäktige fastställa år för år värdering av naturaförmåner för vissa av stadens befattningshavare.

Den 30 januari 1947 beslöto stadsfullmäktige sålunda att för år 1947 fastställa nedan angivna belopp, nämligen i fråga om

bostäder:	Kronor
för ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1.000: —
för fyra rum och kök	1.250: —
för brandchefens bostad	1.450: —
för vice brandchefens bostad	1.100: —
för brandmästarnas bostäder	870: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	425: —
Värmekostnader:	
för ett rum och kök	175: —
för två rum och kök	245: —
för tre rum och kök	308: —
för fyra rum och kök	378: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	175: —

beklädnadsersättningar:

för brandpersonalen	275: —
för polispersonalen	330: —
för renhållningsarbetarna	85: —

Löne- och avtalsnämnden har icke funnit skäl att för år 1948 föreslå ändrade värderingar beträffande bostads- och värmekostnader.

För polispersonalens del har frågan om beklädnadsersättningen behandlats vid de under sommaren 1947 förda centrala förhandlingarna om polispersonalens löneförmåner. Enligt det av landshövding Lidén framlagda förlikningsförslaget skulle beklädnadsersättningen utgå med 450 kronor per år. Stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 om inplacering av polispersonalen i den nya löneplanen byggde på löne- och avtalsnämndens överenskommelse med Svenska Polisförbundets lokalorganisation om tillämpning av förlikningsförslaget. Stadsfullmäktiges beslut innefattade icke någon bestämmelse om beklädnadsersättningen utan avsåg närmast den egentliga lönen. I löne- och avtalsnämndens skrivelse framhölls emellertid att överenskommelsen med polisförbundet även omfattade beklädnadsersättning med 450 kronor per år. På grund av vad sålunda förekommit föreslår löne- och avtalsnämnden nu, att polispersonalens beklädnadsersättning under 1948 fastställes till 450 kronor.

Från brandstyrelsen har till löne- och avtalsnämnden framförts önskemål om högre beklädnadsersättning, enär den nu utgående vore för liten och medförde att brandpersonal i en del fall stode i skuld till staden för utlämnade beklädnadspersedlar. Löne- och avtalsnämnden har funnit det skäligt föreslå att brandpersonalen erhåller en höjning av ersättningen som procentuellt svarar mot den förhöjning som kommit polispersonalen till del. Denna höjning uppgår till i runt tal 40 %. För brandpersonalen vill löne- och avtalsnämnden därför föreslå, att beklädnadsersättningen fastställes till 350 kronor. Höjning av ersättningen till samma belopp som för polispersonalen bör icke ske med hänsyn till de olika tjänstgöringsförhållandena vid de båda kårerna och därav följande olika behov av utrustning.

För renhållningsarbetarna slutligen föreslår löne- och avtalsnämnden en från 85 till 100 kronor förhöjd ersättning. Att höjningen icke skett i samma proportion som för polis- och brandpersonal motiveras med att det här icke är fråga om uniformshållning utan om en ersättning för arbetskläder, som i allmänhet icke utgår till stadens befattningshavare.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden föreslå stadsfullmäktige att besluta,

att för år 1948 fastställa i förhållande till 1947 oförändrade bostads- och värmekostnader samt

att för år 1948 fastställa beklädnadsersättningen för polispersonalen till 450 kronor, för brandpersonalen till 350 kronor och för renhållningsarbetarna till 100 kronor.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 2 januari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 15. Anslag för särskilt lönetillägg och ökad beklädnadsersättning till polispersonalen.

Löne- och avtalsnämnden har uti den den 22 december 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 27 november 1947 att den då antagna nya löneplanen och tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare skulle tillämpas från och med den 1 oktober 1947. Beslutet innefattade även polispersonalen. Som bekant utfärdade Svenska Polisförbundet under försommaren 1947 blockad mot nyanställning vid flertalet av landets poliskårer, enär förbundet ansåg lönerna vara över lag otillfredsställande. Blockaden berörde även Västerås. Då de mellan polisförbundet och Svenska Stadsförbundet centralt förda förhandlingarna icke medförde blockadens hävande, fortsattes förhandlingarna inför landshövding Lidén såsom opartisk ordförande. Sedan ej heller dessa förhandlingar medfört blockadens hävande, fortsattes förhandlingarna lokalt, därvid uppgörelser på flertalet orter träffades i enlighet med ett av landshövding Lidén framlagt förlikningsförslag, som stadsförbundet rekommenderat sina medlemmar. Så blev även fallet i Västerås. Den av stadsfullmäktige beslutade lönegradsplaceringen av polispersonalen bygger sålunda på den överenskommelse, som löne- och avtalsnämnden träffat med Polisföreningen Kamraterna i Västerås, vilken överenskommelse i sin tur ansluter sig till det centralt framförda förlikningsförslaget. Såsom löne- och avtalsnämnden meddelade i sin skrivelse till stadsfullmäktige av den 8 november 1947 om löneregleringen (S. H. nr 25 ser. B) hade överenskommelse icke kunnat träffas med Polisföreningen Kamraterna om tillämpningsdag för de nya lönerna. Föreningen hänvisade till förlikningsförslaget, vari förutsattes tillämpning från och med den 1 juli 1947, därest icke av särskilda skäl annan tidpunkt borde gälla. Löne- och avtalsnämnden hävdade, att särskilda skäl förelåge med hänsyn till det provisoriska tillägg, som utgått med 50 kronor per månad från och med den 1 oktober 1946. Vidare påpekade nämnden, att övriga förhandlingsberättigade organisationer erhållit klart besked om att nämnden icke ämnade föreslå en retroaktivitet som gick längre tillbaka än till den 1 oktober 1947 samt att polispersonalen icke kunde såsom en utbruten särskild grupp givas en tidigare tillämpningsdag med tanke på de konsekvenser detta skulle medföra ifråga om övriga stadens befattningshavare.

Sedan stadsfullmäktige fattat beslut om den 1 oktober 1947 såsom tillämpningsdag för samtliga av löneregleringen berörda befattningshavare, kallade löne- och avtalsnämnden Polisföreningen Kamraterna till överläggning för att med hänvisning till stadsfullmäktiges beslut söka få blockaden hävd. Polisföreningen vidhöll emellertid såsom villkor för blockadens hävande, att de nya lönerna utbetalades från och med den 1 juli 1947. I det läge vari förhandlingarna sålunda kommit enades parterna emellertid om att fortsätta förhandlingarna inför en opartisk ordförande samt att till fullo godkänna det förslag som den opartiske ordföranden kunde framlägga. Överenskommelsen innebar att blockaden hävdes med omedelbar verkan (från den 3 december 1947) samt att löne- och avtalsnämnden skulle med tillstyrkande framföra den opartiske ordförandens förslag till stadsfullmäktige. Såsom opartisk ordförande enades parterna om att kalla statens förlikningsman i distriktet, advokaten Arvid Berggren i Örebro. Förlikningssammanträdet hölls den 19 december 1947. Advokat Berggren framlade därvid följande förslag, som tillstyrktes å ömse sidor:

"De nya lönegradsplaceringarna för polispersonalen skola tillämpas från och med den 1 oktober 1947, dock att samtliga berörda befattningshavare skola för tiden 1 juli—1 oktober 1947 åtnjuta ett särskilt engångstillägg till lönen å 150 kronor utan dyrtidstillägg, varjämte i fråga om beklädnadsersättning skall från och med den 1 juli 1947 gälla i landshövding Lidéns förlikningsförslag upptagna 450 kronor per år".

Parterna överenskommo vidare att den ökning av beklädnadsersättningen, som belöpte sig å tiden 1 juli—1 oktober, utgörande 30 kronor, icke skulle tillföras befattningshavarnas beklädnadskonton utan skulle kontant utbetalas tillsammans med tillägget å 150 kronor. Inalles skulle de berörda befattningshavarna sålunda erhålla ett tillägg å 180 kronor.

För tiden från och med den 1 januari 1948 har löne- och avtalsnämnden i särskild skrivelse föreslagit, att beklädnadsersättningen skall fastställas till 450 kronor per år.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta,

att till den berörda personalen vid stadens poliskår skall för tredje kvartalet 1947 utbetalas ett engångstillägg å 180 kronor utan dyrtidstillägg,

att beklädnadsersättning till polispersonalen för fjärde kvartalet 1947 skall utgå med ett belopp räknat efter 450 kronor per år samt

att anvisa de medel som kunna bliva erforderliga för beloppens utbetalande.

Drätselkammaren har i häröver den 2 januari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens framställning samt

att de härav föranledda kostnaderna skola i första hand bestridas av eventuella besparingar å anslagen i 1947 års stat för avlöning av polispersonalen och, i den mån dessa anslag ej förslå, täckas i samband med bokslutet för år 1947.

Nr 16. Fråga ang. löneförmånerna till en poliskonstapel under sjukdom.

Löne- och avtalsnämnden har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 22 december 1947 anfört följande:

Enligt 28 § i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare ankommer det på stadsfullmäktige att i varje särskilt fall besluta huru stor del av avlöningen som en befattningshavare skall vara skyldig att avstå sedan han på grund av sjukdom varit oförmögen att tjänstgöra utöver tolv månader.

Poliskonstapeln Josef Lundgren har varit sjukskriven sedan den 6 december 1946, varför stadsfullmäktige sedan tolv månader nu förflutit har att bestämma om Lundgrens löneförmåner. Lundgren uppbär för närvarande enligt tjänstgöringsreglementet 70 procent av avlöningen. Enligt 3 § 1 mom. polislöneförordningen är Lundgren icke skyldig att avgå med förtidspension förrän han under en femårsperiod varit

oförmögen att tjänstgöra under sammanlagt mer än 4/5 av den tid, som det ålegat honom att tjänstgöra, och han befunnits vara för framtiden oförmögen att behörigen sköta sin tjänst. Lundgren har förklarat, att han önskar tillsvidare kvarstå i tjänsten med fortsatt sjukledighet. Polisnämnden har överlämnat ärendet till löne- och avtalsnämnden samt tillstyrkt att Lundgren erhåller den lön, som med hänsyn till gällande avlöningsreglemente kan anses skälig.

Det har meddelats, att Lundgren lider av sådan sjukdom, att det kan förväntas, att han, ehuru detta ännu icke kan med bestämdhet förutsägas, sannolikt icke kan komma att återinträda i tjänsten.

Enligt 1 § 3 mom. polislöneförordningen må intill dess skyldighet att avgå ur tjänsten inträtt av löneförmånerna avdragas högst hälften.

Enligt tidigare här i staden tillämpad praxis har avlöningen för befattningshavare vid polisväsendet vid sjukledighet över ett år bestämts till 50 procent av avlöningen. Löne- och avtalsnämnden föreslår i enlighet härmed, att Lundgren tillsvidare under första halvåret av 1948 får uppbära 50 procent av sina avlöningsförmåner, vilket betyder en till 3.678 kronor per år nedsatt lön, inklusive dyrtidstillägg, samt att frågan därefter upptages till förnyad prövning.

Beslut angående avlöning till befattningshavare vid polisväsendet skall enligt 14 § polislagen underställas länsstyrelsens prövning.

Med anledning av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta,

att poliskonstapeln Josef Lundgren under första halvåret av 1948 tillsvidare så länge hans sjukdom varar skall äga rätt att uppbära 50 procent av sina sammanlagda avlöningsförmåner samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet länsstyrelsens prövning.

Drätselkammaren har i häröver den 2 januari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 17. Återbesättande av befattningen såsom andre stadsombudsman.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 december 1947 anhållit om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom andre stadsombudsman.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 19 januari 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 18. Anslag för inköp av kylmaskiner m. m. till Stadshotellet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 januari 1948 anfört följande:

Som bekant äro de i Stadshotellet befintliga kylanordningarna numera synnerligen otidsenliga och motsvara icke de krav som måste uppställas å dylik anläggning inom ett företag av denna storleksordning.

Då restaurantrörelsen i Stadsparken upphörde, var avsikten ursprungligen den att de i Stadsparkens restaurantbyggnad befintliga kylanordningarna skulle överflyttas till Stadshotellet. Emellertid är frågan om Stadsparksrestaurantens fortsatta utnyttjande ej slutgiltigt avgjord och under sådana förhållanden har det icke ansetts lämpligt att staden från Stadsparksrestauranten avlägsnar de kylmaskiner, som där finnas.

Å andra sidan har det visat sig att frågan om anskaffande av ny kylanläggning till Stadshotellet icke kan ytterligare anstå icke minst med hänsyn till den långa leveranstiden för dylika maskiner. Enligt infordrade anbud skulle kostnaderna för leverans och installation av kylmaskiner, kylskåp och tillhörande utrustning belöpa sig till 25.000 kronor. För bestridande av denna kostnad torde ett särskilt anslag böra anvisas. Visserligen finnes i årets stat upptaget ett underhållsanslag för Stadshotellet å 35.000 kronor men detta anslag torde böra reserveras för andra underhållsarbeten, som kunna visa sig erforderliga.

Med anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande och installation av kylanläggning med tillhörande utrustning i Stadshotellet anvisa ett anslag å 25.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Nr 19. Anslag för inköp av barack, avsedd att uthyras till Västerås Flygklubb.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 januari 1948 följande:

I en till drätselkammaren avlåten framställning har ordföranden i Västerås Flygklubb hemställt att staden ville till klubben uthyra en barack avsedd att placeras i närheten av hangaren å Johannisbergs flygfält. Av framställningen inhämtas, att klubben sedan ett flertal år har stort behov av en från nämnda hangar avskild, uppvärmbar lokal. En dylik lokal skulle behövas dels för utförande av sådana reparationsarbeten, vilka äro nödvändiga i samband med flygtjänsten, dels ock för anordnande av förvaringsrum för verktyg, kläder m. m. Reparationerna ha hittills utförts i hangaren, något som emellertid med hänsyn till flygplanparkens nuvarande omfattning samt brandsäkerhetskraven i fortsättningen ej utan olägenhet kan ske.

En barack av nu ifrågavarande slag beräknas inklusive nermontering och frakt i inköp kosta omkring 5.000 kronor.

Med anledning härav och då drätselkammaren funnit flygklubbens verksamhet vara förtjänt av stadens stöd tillstyrker kammaren stadsfullmäktige att besluta

att för inköp av en barack, avsedd att av staden för ifrågavarande ändamål uthyras till Västerås flygklubb anvisa ett anslag av 5.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 20. Anslag för ventilationsanordningar i ålderdomshemmets ekonomiavdelning.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 30 december 1947 anfört följande:

Ventilationsanordningarna i köksavdelningen och tvättinrättningen i ekonomibyggnaden vid ålderdomshemmet ha från början fungerat otillfredsställande. Olägenheterna härutinnan ha under årens lopp stegrats på grund av ökad arbetsbelastning i dessa avdelningar. Försök att åstadkomma förbättrad ventilation ha tidigare vid upprepade tillfällen gjorts, men dessa ha icke lett till åsyftat resultat. Lämpliga och effektivt konstruerade ventilationsanordningar ha icke heller funnits i marknaden förrän under de senare åren.

Fattigvårdsstyrelsen har undersökt möjligheterna att numera kunna åstadkomma lämpliga ventilationsanordningar inom sagda avdelningar och därvid funnit sig böra lämna uppdrag åt två på området specialiserade firmor att upprätta arbetsbeskrivning och kostnadsförslag. Enligt det billigaste av dessa förslag betingar anläggningen jämte diverse för dess utförande erforderliga arbeten en sammanlagd kostnad av cirka 20.000 kronor.

Styrelsen har övervägt, att låta med utförandet av ifrågavarande anordningar anstå i avbidan på genomförandet av den av socialvårdskommittén föreslagna reformen av ålderdomshemmen, i vilket sammanhang härvarande ekonomiavdelning sannolikt måste helt omgestaltas. Men med hänsyn till att genomförandet av denna reform säkerligen måste anstå ännu flera år framåt samt att den bristfälliga ventilationen, särskilt i tvättavdelningen, är hälsovådlig, anser styrelsen det angeläget att arbetet kommer till utförande redan under nästkommande sommar.

Fattigvårdsstyrelsen hemställer sålunda om bemyndigande att låta utföra sagda ventilationsanordningar i ålderdomshemmets ekonomiavdelning samt att för ändamålet få använda förslagsvis 20.000 kronor av å fattigvårdens stat för år 1948 tillgängliga medel, att sedermera täckas genom anslag i 1949 års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 15 januari 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ändamålet anvisa ett anslag å 20.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1949 års stat.

Nr 21. Anslag för inköp av stolar till ungdomsgården i Stadsparken.

Ungdomsvårdsstyrelsen har i skrivelse den 10 januari 1948 anfört följande:

Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed anhålla om anslag för inköp av 125 stolar till ungdomsgården i Stadsparken. Hittills har man fått hyra stolar från idrottshallen, vilket medfört en del olägenheter. Styrelsen har sålunda åsamkats kostnader för hyra och transporter av stolarna. Vidare har det funnits tillfällen då stolarna behövts i Stadsparken samtidigt som i idrottshallen. Under de många transporterna har det icke kunnat undgås att stolar blivit skadade. Kostnaderna för anskaffande av 125 stapelbara stolar uppgå till 1.850 kronor.

Med anledning av vad sålunda sagts får ungdomsvårdsstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa 1.850 kronor för inköp av stolar till ungdomsgården i Stadsparken.

Drätselkammaren har i häröver den 15 januari 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett anslag å 1.850 kronor för inköp av stolar till ungdomsgården i Stadsparken samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Nr 22. Expropriation av dels område, ingående i tomten nr 2 i kvarteret Lindaren dels ock område ingående i tomten nr 7 i kvarteret Fjolner.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 januari 1948:

Uti tomten nr 2 inom kvarteret Lindaren, vilken tomt tillsammans med två närliggande tomter reserverats för byggnadsaktiebolaget Mimers räkning, skall ingå ett område om 118,9 kvadratmeter av stadsägan nr 2382 F, vilken sistnämnda äges av fru Julia Ohlinder. Taxeringsvärdet för hela stadsägan utgör 62.000 kronor, varav markvärde 4.000 kronor, vilket motsvarar ett genomsnittligt taxeringsvärde å marken av cirka kronor 3: 50 per kvadratmeter. Fastighetskontoret har vid upprepade tillfällen förhandlat med fru Ohlinder om förvärv av nämnda markområde utan att likväl någon överenskommelse kunnat träffas, då fastighetsägaren begärt en ersättning för marken av icke mindre än cirka 25 kronor per kvadratmeter och även i övrigt för en frivillig uppgörelse uppställt villkor, vilka staden icke rimligen kan godtaga. Under sådana förhållanden synes annan utväg ej återstå än att staden begär expropriation av tomtdelen.

Tomten nr 7 i kvarteret Fjolner, vilken tomt är belägen i hörnet av Vasagatan och Norra Ringvägen, skall bildas av stadsägorna nr 5 om 249,7 kvadratmeter samt nr 6 och 7 om tillhopa 735 kvadratmeter. Till de två sistnämnda stadsägorna är staden ägare medan stadsägan nr 5 förvärvats av ingenjören H. Genberg vilken ännu ej tillträtt fastigheten. Redan år 1942 erbjöd sig Genberg att förvärva stadens mark

inom tomten. För att hava fria händer vid en blivande tomreglering hemställde drätselkammaren om stadsfullmäktiges bemyndigande att få försälja stadsägorna n:ris 6 och 7 till pris och på villkor, som drätselkammaren kunda finna vara för staden antagliga.

I samband med fråga om ändrad tomtindelning för tomten nr 7 i kvarteret Fjolner beslöt drätselkammaren den 6 november 1947 efter antecknande att staden vore ägare till större delen av den mark som skall ingå i den blivande tomten att förvärva återstående del av tomten eller sålunda stadsägan nr 5 så att tomten rättsligen kunde bildas i stadens hand och samtidigt uppdrogs åt fastighetskontoret att förhandla med vederbörande ägare om förvärv av stadsägan nr 5. Någon uppgörelse med denne har emellertid icke kunnat träffas. Under sådana förhållanden torde det bliva nödvändigt tillgripa expropriation för att kunna genomföra tomtbildningen. Med hänsyn till önskvärdheten av att denna välbelägna tomt snarast blir tillgänglig för bebyggelse och då detta under förhandenvarande omständigheter knappast torde vara att förvänta, därest staden icke förvärvar marken, vill drätselkammaren hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att inleda expropriationsförfarande beträffande stadsägan nr 5.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att genom expropriation förvärva dels ett område om 118,9 kvadratmeter av stadsägan nr 2382 F ingående i tomten nr 2 i kvarteret Lindaren, dels ock stadsägan nr 5 om 249,7 kvadratmeter ingående i tomten nr 7 i kvarteret Fjolner ävensom att vidtaga alla i samband med expropriationens genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 23. Förslag till instruktion för Västerås stads uppbördsverk.

Stadsfullmäktige hava vid sammanträde den 18 december 1947 till beredningsutskottet för yttrande remitterat ett av drätselkammaren med skrivelse den 4 december 1947 överlämnat förslag till instruktion för Västerås stads uppbördsverk.

Förslaget återfinnes i stadsfullmäktiges tryckta handlingar ser. A nr 277 för år 1947.

Beredningsutskottet anför i ett över förslaget den 14 januari 1948 avgivet yttrande.

I § 9 av instruktionsförslaget stadgas, att uppbördsverkets befattningshavare äro skyldiga underkasta sig i vederbörlig ordning beslutade förändringar i instruktionen. I § 5 av samma förslag har intagits en erinran om att utöver vad i allmän författning och instruktionen är stadgat för samtliga uppbördsverkets befattningshavare skall gälla de bestämmelser för stadens befattningshavare, som äro eller kunna bliva av stadsfullmäktige antagna. Uti tjänstgörings- och avlöningsreglementet av

den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945, vilket fortfarande är gällande, föreskrives skyldighet för samtliga stadens befattningshavare att underkasta sig ej mindre de instruktioner rörande deras tjänstgöring eller de ändringar däri, som äro eller bliva i vederbörlig ordning beslutade än även förflyttning till annan befattning, därest icke minskning i dem tillkommande löneförmåner därigenom uppkommer. Uti normaltjänstgöringsreglementet för städernas ordinarie befattningshavare, vilket av stadsfullmäktige i princip antagits men vars bestämmelser ännu icke trätt i kraft, har intagits ett liknande stadgande. Under sådana förhållanden synes det föreslagna stadgandet i § 9 av instruktionen vara överflödigt.

I övrigt har beredningsutskottet icke något att erinra mot förslaget.

Under hänvisning härtill tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag med den ändringen att § 9 i instruktionsförslaget utgår.

Nr 24. Fråga ang. tillämpning av nöjesskatteförordningen i vissa fall.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 januari 1948 följande:

Genom beslut den 29 augusti 1940 ha stadsfullmäktige, i samband med behandlingen av fråga om tillämpning av den nya nöjesskatteförordningen, beslutat *att* teaterföreställningar med undantag av revyer skola erhålla restitution å den kommunala delen av nöjesskatten, *att* den kommunala nöjesskatt, som inflyter vid anordnande av uppvisningar eller tävlingar i icke professionell idrott, med undantag av kapplöpningar, travkörningar, uppstigning i luftballong eller flygmaskin, uppvisning i atletik samt brottning eller boxning, därest icke nöjesskatten i enstaka fall och på särskilda skäl anses böra helt eller delvis restitueras eller efterskänkas, skall fonderas för att användas för idrottens befrämjande i samhället samt *att* det skall tillkomma drätselkammaren att upptaga till prövning och avgöra frågor om befrielse från eller restituering av nöjesskatt i särskilda fall, därvid bör iakttagas, att, då överskottet av tillställningen skall användas till allmänt eller välgörande ändamål, hel befrielse eller restitution må kunna medgivas, att, då tillställning anordnas av ideell förening eller sammanslutning och överskottet skall användas till föreningens eller sammanslutningens ändamål skattebeloppet må kunna med behörig hänsyn tagas till ändamålets art till större eller mindre del och eventuellt helt och hållet restitueras, och att prövning av dylika frågor bör ske efter tillställningens avhållande, därvid utgifter och inkomster av tillställningen böra vederbörligen styrkas.

I annan skrivelse till stadsfullmäktige den 2 januari 1948 har drätselkammaren på angivna skäl föreslagit att bestämmelsen om fondering av vissa nöjesskattemedel skall upphävas. Drätselkammaren vill här upptaga till behandling frågan om den restitution å nöjesskatten som enligt ovannämnda stadsfullmäktigebeslut medgivits för teaterföreställningar. Erfarenheten har visat att denna befrielse i vissa fall får anses obefogad. Sålunda förekommer det att teatersällskap, som äro rena affärsföretag, ge föreställningar i Västerås mot mycket höga biljettpriser. Dessa företag måste enligt gällande bestämmelser befrias från den kommunala andelen av nöjes-

skatten. Denna befrielse kommer emellertid icke teaterbesökarna till godo genom sänkta biljettpriser utan ökar endast den eventuella vinsten för arrangören. Däremot har befrielsen från nöjesskatt haft sin betydelse då det gäller de föreställningar som givits av Riksteatern. Där har förhållandet medfört att man kunnat hålla lägre biljettpriser. Även för Folkets parks del har nöjesskattebefrielsen medfört lägre omkostnader till förmån för den teaterbesökande allmänheten. För att komma till rätta med förhållandena vill drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige upphäva sitt tidigare beslut om generell befrielse från nöjesskatt för teaterföreställningar. I stället bör det lämpligen ankomma på drätselkammaren att, med stöd av det generella bemyndigande kammaren har, att upptaga till prövning och avgöra frågor om befrielse från nöjesskatt, från fall till fall medgiva befrielse från eller restitution å nöjesskatt för teaterföreställningar, därvid kammaren jämväl bör ha möjlighet att för viss slags föreställningar föreskriva generell befrielse. I detta sammanhang torde även det allmänna bemyndigandet för drätselkammaren enligt tredje stycket i stadsfullmäktiges beslut av den 29 augusti 1940 böra revideras till bättre överensstämmelse med nu gällande nöjesskatteförordning. I nöjesskatteförordningen lämnas nämligen i 16 § detaljerade regler för nöjesskattebefrielse då behållningen av nöjestillställning skall användas uteslutande för välgörande eller allmännyttigt ändamål. Likaså finnas i 15 § regler om viss befrielse från nöjesskatt då nöjestillställning anordnats av ideell organisation av visst slag. I nu nämnda fall förutsättes att befrielse, helt eller delvis, kan erhållas från såväl den statliga som den kommunala delen av nöjesskatten. Dylik befrielse avgöres av länsstyrelsen efter hörande av den kommunala myndigheten. Har emellertid länsstyrelsen avslagit ansökan om befrielse från nöjesskatt må dock kommunen, om skäl därtill äro, medgiva befrielse från den kommunen tillkommande andelen av nöjesskatten. För detta fall torde lämpligen de av stadsfullmäktige år 1940 antagna reglerna fortfarande böra bibehållas.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att, med upphävande av sitt beslut den 29 augusti 1940, i vad det avser nöjesskattebefrielse för teaterföreställningar och fondering av nöjesskattemedel, uppdraga åt drätselkammaren att upptaga till prövning och avgöra frågor om befrielse från eller restituering av nöjesskatt i enlighet med gällande nöjesskatteförordning, därvid skall iakttagas att, då fråga uppkommer om befrielse enbart från den kommunala delen av nöjesskatten enligt 17 § nöjesskatteförordningen, ideell förening eller sammanslutning, som anordnat nöjestillställning vars överskott skall användas till föreningens eller sammanslutningens ändamål, må med hänsyn tagen till ändamålets art helt eller delvis befrias från erläggande av nöjesskatt; dock att prövning av dylika frågor bör ske efter tillställningens avhållande, därvid utgifter och inkomster av tillställningen böra vederbörligen styrkas.

Nr 25. Tilläggsanslag för ytterligare ändringsarbeten i Sundinska husets källarvåning. (Konf. stfm:s handl. 179/1946 Ser. A.)

Ungdomsvårdsstyrelsen anför i skrivelse den 10 januari 1948 följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 29 augusti 1946 att anvisa ett anslag å 20.000 kronor för inredande av källarvåningen i Sundinska huset till lokaler för ungdomsvårdsverksamhet. Byggnadstillstånd har erhållits för arbetenas utförande. Det har emellertid numera visat sig att lokalerna skulle kunna bättre utnyttjas genom att man i ett par avseenden vidtaga ändringsarbeten, som ursprungligen icke planerats. Möjlighet finnes sålunda att inreda ett mindre kök. Man skulle på så sätt kunna öka trivseln i lokalerna och skapa större möjligheter för de olika ungdomsklubbarna att ordna samkväm vid sina sammankomster.

Vidare kan nämnas, att man genom att inreda särskilda toalettutrymmen i ett rum, som ursprungligen icke skulle höra till ungdomsgården, skulle vinna utrymme i ett rum, som annars genom avbalkningsanordningar delvis skulle ha tagits i anspråk för toaletter.

De nu nämnda arbetena ha kostnadsberäknats till 5.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 5.000 kronor för ytterligare ändringsarbeten i Sundinska husets källarvåning.

Drätselkammaren har i häröver den 15 januari 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla styrelsens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 26. Tilläggsanslag för inköp av en lastautomobil till byggnadskontoret.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 januari 1948 följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 13 januari 1948 har byggnadschefen hemställt, att kammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa om ett tilläggsanslag å 16.500 kronor för inköp av lastbil till byggnadskontoret.

Byggnadskontoret inköpte i december 1945 av Kronan en något begagnad Ford lastautomobil, år 1946 en ny Scania Vabis lastbil och en paketvagn och har i 1947 års stat anslag å 15.000 kronor för inköp av ytterligare en lastbil.

För inköp av två personbilar ha anslag beviljats i 1945 och 1947 års stater med 9.400 kronor, vartill kommer utbytesbeloppet för en av byggnadskontoret tidigare använd personbil av märket Ford Eifel.

De olika anslagen ha på grund av ökade priser måst disponeras så att av anslaget i 1947 års stat för inköp av lastbil endast återstår cirka 11.000 kronor. Ford-

lastbilen har visat sig för svag för byggnadskontorets körningar, vari bl. a. ingår snöplogning. Motorn måste årligen utbytas och omkostnaderna för densamma bliva onormalt höga. Då idrottsplatsstyrelsen för Arosvallen disponerat en äldre lastbil, vilken nu måste ersättas, föreslås att för dess lättare körningar styrelsen övertager byggnadskontorets Ford-bil för ett pris av 3.500 kronor. För därefter tillgängliga medel skulle kunna för byggnadskontorets räkning inköpas en ny Ford-lastbil av 1947 års modell, vilken är av avsevärt kraftigare och bättre konstruktion. För det nyinköp, som avsetts med anslaget å 15.000 kronor i årets stat, återstår då endast 1.300 kronor. För att kunna fullfölja beslutet om inköp av ytterligare en lastbil erfordras sålunda ett tilläggsanslag. Den typ, som i det prisläge, vilket här kan ifrågakomma, skulle vara för snöplogning lämpligast är en lastautomobil av märket Volvo, vilken betingar ett pris av 17.850 kronor.

För inköp av sistnämnda lastbil skulle sålunda erfordras ett tilläggsanslag å cirka 16.500 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att ställa till byggnadskontorets förfogande ett tilläggsanslag å 16.500 kronor för inköp av ytterligare en lastbil samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791.)

Nr 27. Anslag i anledning av fastigheten Stora Fridnäs upplåtande till landstingets yrkesskolor för anordnande av vävkurser.

Rektor för Västmanlands läns landstings skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 14 januari 1948 till drätselkammaren anfört följande:

Från olika håll har som bekant krav framställts att landstingets yrkesskolor skulle anordna vävkurser även i Västerås. Ett tillfälle att tillgodose önskemålen synes nu yppa sig, för så vitt drätselkammaren i Västerås i likhet med andra kursorters kommunala myndigheter förklarar sig beredd att stå för lokalkostnaderna. Landstingets yrkesskolor får nu genom undertecknad vördsamt anhålla att drätselkammaren ville besluta att på stadens bekostnad

1. upplåta Stora Fridnäs för meddelande av vävundervisning åt i Västerås bosatta under följande tider:

a) under tiden 21/1 1948—15/3 1948 för 6-timmars dagkurser (varje mån-, tis-, ons-, tors- och fredag kl. 08.30—11.30 samt 13.00—16.00) och

b) under tiden 22/1 1948—15/4 1948 för 4-timmars kvällskurser (samma veckodagar kl. 18.30—22.30). — Dagkurserna kunde av belysningsskäl bäst förläggas till övre våningen och kvällskurserna till bottenvåningen.

2. låta se om värmeledningssystemet och göra detsamma funktionsdugligt före 20/1 1948, vilken dag är avsedd för uppmontering av vävstolar, samt låta värmeledningselda lokalerna varje dag under kurstiden,

3. låta anskaffa och till Stora Fridnäs köra fram huggen och kluven kakelugnsved, eftersom en del rum i Stora Fridnäs sakna värmeelement men äro försedda med kakelugnar. — Första brasan varje dag bör tändas av värmeledningsskötaren. Om så behövs må därefter kursdeltagarna själva elda under vävlärarinnornas uppsikt, så att största möjliga sparsamhet med bränsle iakttages.
4. låta ploga vägen ut till Stora Fridnäs.
5. låta söka licens för elström och bränsle samt låta se över det elektriska belysningsnätet, så att takbelysningar och väggkontakter fungera,
6 låta tillfälligt anställa en värmeledningsskötare-eldare, som även ser till att sopor m. m. bortföras, samt
7. medgiva att lokalerna efter avslutade kurser lämnas i befintligt skick, d. v. s. själv låta städa och rengöra lokalerna efter avslutade kurser. Före kursernas början behöver golven ej skuras.

Drätselskammaren anför i häröver den 15 januari 1948 avgivet utlåtande följande:

Enligt vad fastighetskontoret meddelat föreligger icke något hinder för fastighetens upplåtande för ändamålet intill den 15 april 1948.

Kostnaderna för de olika prestationer, som av staden begärts uppgå till cirka 2.300 kronor, vartill kommer beräknad hyra för lokalerna med 500 kronor, varför sålunda ett anslag å sammanlagt 2.800 kronor skulle erfordras. Drätselkammaren förutsätter därvid att eldning av kakelugnarna helt ombesörjas av skolan genom dess städerska och icke av särskild värmeledningsskötare.

Då det måste anses vara av intresse för stadens invånare att ifrågavarande vävkurser komma till stånd samt hinder för fastighetens upplåtande under ifrågavarande tid till detta ändamål icke synes möta, vill drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för bestridande av kostnader i samband med fastigheten Stora Fridnäs upplåtande till landstingets yrkesskolor för tiden intill den 15 april 1948 i angivet syfte anvisa ett anslag å 2.800 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 28. Anslag för tryckning av kommunalt register.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 januari 1948 följande:

Uti den skrivelse, varmed drätselkammaren överlämnade sitt förslag till 1947 års budget, meddelade kammaren att författaren till arbetet Västerås stads kommunala historia, f. drätseldirektören Th. Öberg, i samband med detta verk upplagt ett överskådligt register över äldre kommunala beslut och att, då ett dylikt register

måste anses synnerligen värdefullt för såväl de kommunala förtroendemännen och tjänstemännen som andra intresserade drätselkammaren ansåge lämpligt att registret på något sätt mångfaldigades, förslagsvis genom tryckning. I 1947 års stat har upptagits ett anslag å 5.000 kronor för "utarbetande av kommunalt register". Sistnämnda anslag har till största delen tagits i anspråk för gäldande av arvodet för arbetet med uppläggande av det kommunala registret. Drätselkammaren har efter övervägande kommit till det resultatet att det lämpligaste och fördelaktigaste sättet för mångfaldigande av registret är att låta trycka detsamma. Av registret skulle enligt drätselkammarens beräkningar behöva tryckas cirka 400 exemplar. Tryckningskostnaderna beräknas uppgå till cirka 7.000 kronor, med vilket belopp anslag sålunda begäres.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att för tryckning av register över äldre kommunala beslut anvisa ett anslag å 7.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 29. Löneförmånerna för brandman under vistelse vid Statens brandskolas brandförmanskurs.

Brandstyrelsen har uti en den 17 december 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan en brandman vid Västerås stads brandkår blivit antagen till elev vid Statens brandskolas brandförmanskurs i Stockholm, får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville medgiva, att nämnda brandman under sin vistelse vid skolan får åtnjuta samma förmåner i fråga om lön och stipendium som de brandmän, vilka tidigare genomgått nu ifrågavarande kurs samt att stadsfullmäktige för avlöning av vikarie under den tid av cirka 4 månader skolutbildningen pågår ville bevilja ett anslag å 1.900 kronor.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1942 erhöllo de brandmän, som tidigare genomgått kursen full lön under skoltiden samt i händelse de äro familjeförsörjare och genomgått skolan med godkända betyg ett stipendium å 150 kronor. I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 25 november 1943 är kursdeltagare skyldig att under skoltiden uttaga viss del av sin semester och skall därjämte på av stadsfullmäktige tidigare bestämda grunder till staden återbetala stadens kostnader för skolutbildningen, därest de icke kvarstå i tjänst under 5 år efter avslutad brandförmanskurs.

Statens brandskola har grundats år 1942 och tillkommit för att tillgodose det ökade behov av befäls- och underbefälsutbildning, som gjort sig gällande genom brandväsendets allt mera ökade verksamhetsområde samt eldsläckningsmaterielens tekniska utveckling.

Kommittén för utredning angående omorganisation av rikets brandväsende har

föreslagit, att genomgången brandförmanskurs vid Statens brandskola i lag fastställes som kompetensfordran vid tillsättning av brandförmansbefattning, varför det är nödvändigt, att Västerås brandkår sänder elever till skolan.

Med hänsyn till de ovannämnda kompetenskraven för befordran samt vikten av att inom kåren hava tillgång till väl skolat befäl, finner brandstyrelsen det synnerligen angeläget, att nu ifrågavarande brandman beredes tillfälle genomgå kursen. Vid kommande befordringar kan eljest följden bliva, att brandförman icke står att erhålla inom egna kåren utan dylik från annan kår måste anställas.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att de bestämmelser, som tidigare föreskrivits för brandman under och efter genomgång av Statens brandskolas brandförmanskurs skola gälla även i nu föreliggande fall,

att för avlöning av vikarie för en brandman under skolutbildning år 1948 bevilja ett anslag å 1.900 kronor samt

att brandman, som är familjeförsörjare och genomgått brandförmanskursen med godkända betyg tillerkännes ett stipendium å 150 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 15 januari 1948 avgivet yttrande utlåtit sig sålunda:

Stadsfullmäktige ha vid ett flertal tidigare tillfällen bifallit liknande framställningar, varigenom grunderna för ersättning till brandpersonal, som genomgår Statens brandskolas kurser, numera måste anses fastslagna. Under sådana förhållanden vill drätselkammaren ifrågasätta, huruvida icke lämpligen brandstyrelsen vid uppgörande av statförslaget i fortsättningen borde räkna med utgifter av nu ifrågavarande slag och i staten begära anslag härför. Drätselkammaren har icke något att erinra emot brandstyrelsens framställning såsom sådan.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning,

att för bestridande av kostnaden i anledning härav anvisa anslag å tillhopa 2.100 kronor samt

att anslaget skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 30. Understöd ur Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.

Drätselkammaren anför uti skrivelse den 15 januari 1948 följande:

I skrivelse den 28 december 1947 till drätselkammaren har änkefru Olga Olausson hemställt, att hon i likhet med föregående år finge komma i åtnjutande av ett månatligt understöd av 100 kronor ur "Torngrens fond för konvalescenter och obot-

ligt sjuka", ett understöd, som på grund av hennes höga ålder och ekonomiska ställning vore oundgängligen nödvändigt.

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande:

Kammaren erinrar om att änkefru Olausson på grund av tidigare beslut av stadsfullmäktige alltsedan den 1 april 1935 årligen åtnjutit understöd ur fonden med nyssnämnda belopp.

Sökanden, som är född 1870, torde enligt vad som inhämtats fortfarande vara i behov av understöd. Fondens medel lämnar även tillgång till understödet. Inberäknat det understöd, som under år 1947 utgick till fru Olausson, utgjorde fondens utgifter samma år cirka 16.200 kronor medan inkomsterna för året uppgingo till cirka 17.700 kronor.

I detta sammanhang må framhållas, att fru Olausson tidigare sammanbodde med sin svärmoder, Sofia Vilhelmina Olausson och sin avlidne mans syster, Märta Vilhelmina Olausson, vilka enligt uttrycklig föreskrift i testamente ägde uppbära understöd ur fonden. Härigenom tillföll understödet det gemensamma hushållet. Efter Sofia Vilhelmina Olaussons och Märta Vilhelmina Olaussons frånfälle har det ansetts stå i överensstämmelse med andemeningen i testamentet, att understöd även lämnades till Olga Olausson, ehuru frågan härom ansetts böra prövas år från år.

I anledning härav och då änkefru Olga Olausson alltjämt har behov av understöd hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1948 års ingång tills vidare under samma år.

Nr 31. Inköp av viss brandskyddsmaterial.

Brandstyrelsen anför i skrivelse den 17 december 1947 följande:

Brandstyrelsen får härmed anhålla att av det av Städernas Brandstodsbolag för brandförsvaret i staden beviljade bidraget, vilket nu uppgår till 19.400 kronor, få använda 10.600 kronor för inköp av viss nödvändig brandutrustning.

Skogsbrandsläckningsområdet har genom inkorporering av Badelunda och släckningsavtal med Skerike väsentligt vidgats och den gångna sommaren med dess svåra torka visade, att brandkåren ej förfogar över lämplig materiel för bekämpande av skogsbrand. De stora brandautomobilarna kunna i vissa fall icke framföras på småvägar i skogen eller i terrängen och behovet av att medföra vatten för eldsläckning har tydligt gjort sig gällande.

Brandstyrelsen har därför nu funnit det nödvändigt att inköpa *dels* 1 jeep, vilken som bekant kan taga sig fram ganska obehindrat även i terräng, *dels* en bogserbar vattenkärra med tank om 500 liter och *dels* en bärbar skogsbrandspruta.

På grund av vad sålunda anförts får brandstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige för inköp av ovannämnda materiel, varav jeepen betingar ett pris av 7 800 kronor, tankkärran 1.600 och sprutan 1.200 kronor, ville medgiva

att ett belopp av 10.600 kronor av reserverade gåvomedel från Städernas Brandstodsbolag ställes till brandstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 15 januari 1948 avgivet utlåtande med biträdande av brandstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 10.600 kronor samt

att anslaget skall täckas av reserverade medel av bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod till bestridande av utgifter för brandförsvaret i staden.

Nr 32. Anslag för inköp av baracker till parkstyrelsen.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 12 januari 1948 anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla om ett anslag å 18.000 kronor för inköp och uppförande av 3 st. militärbaracker, avsedda att användas på sätt som nedan sägs.

Som bekant har den omfattande byggnadsverksamheten i staden medfört en väldig ansvällning av parkstyrelsens arbete genom tillkomsten av nya parkområden i samband med exploatering av bostadsområdena i stadens utkanter. Arbetsökningen inom parkförvaltningen har i sin tur medfört behov av nya lokaler för såväl manskap som förråd och verkstäder. Någon möjlighet att få byggnadslov inom överskådlig tid förefinnes ju icke och parkstyrelsen har därför till förfång för arbetet måst klara sig med nuvarande otillräckliga utrymmen. Genom statens försäljning av baracker har emellertid ett tillfälle yppats att provisoriskt lösa lokalfrågorna för de närmaste åren och parkstyrelsen har därför vidtagit åtgärder för att kunna anskaffa 3 st. baracker om vardera cirka 60 kvm. vilka skola placeras å de platser där de största behoven råda, nämligen vid förrådet som verkstadslokal, vid stadsträdgården som förrådsutrymme ävensom å Djäkneberget för kombinerad förrådsoch manskapslokal samt för vinterhus åt påfåglarna. Om möjligt skall i sistnämnda barack även inrymmas en toalett vilket nu saknas å Djäkneberget. Kostnaderna för barackerna uppgå till c:a 6.000 kronor per styck, varav inköpspriset plus nedmontering och hittransport rör sig om 3.500 kronor. Fördelen med barackerna är att de, därest så av någon anledning skulle erfordras, utan större svårighet och kostnad kunna nedmonteras och uppföras å annan plats.

På grund av vad sålunda anförts får parkstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp och uppmontering av 3 st. baracker ställa ett anslag å 18.000 kronor till parkstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 15 januari 1948 avgivet yttrande, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla parkstyrelsens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutseddda utgifter (20 D 791).

Nr 33. Inrättande av ytterligare en ordinarie befattning såsom lärarinna i sömnad vid yrkesskolorna samt förslag till regleringshandling för tjänsten.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 16 juni 1947 anfört följande:

Vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning igångsattes vårterminen 1937 en avdelning för husligt arbete.

Tillströmningen till denna avdelning blev redan från början så stor, att för undervisningen nästan omedelbart fordrades två yrkeslärarinnor i sömnad och två skolkökslärarinnor.

Alla lärarinnorna voro till att börja med timavlönade, men ganska snart ordnades så, att en av sömnadslärarinnorna och en av skolkökslärarinnorna erhöllo månadslön.

De båda månadsavlönade lärarinnornas befattningar gjordes genom stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1941 till ordinarie. Regleringshandlingen i fråga om tjänsterna godkändes av Kungl. Skolöverstyrelsen den 23 oktober 1941 med ändring den 15 januari 1942.

De båda återstående tjänsterna framfördes vid nämnda tillfälle icke till reglering, därför att det ansågs ovisst, om alla fyra befattningarna under alla förhållanden skulle komma att behövas. Särskilt ansågs det ovisst, om en då pågående kurs på dagarna omfattande 42 timmar i veckan och med både skolköksarbete och sömnad skulle bli kontinuerligt bestående. Och, om denna kurs skulle behöva inställas, ansågs det osäkert, att andra kurser med samma omfattning skulle visa sig erforderliga i dess ställe.

Den ytterligare erfarenhet, som nu erhållits, visar, att om den nämnda kursen bortfaller, har skolan i alla fall behov av två yrkeslärarinnor i sömnad, under det att någon tveksamhet kan råda, huruvida full tjänstgöring kan beredas två skolkökslärarinnor. Det synes alltså ur undervisningens synpunkt icke föreligga något hinder mot att reglera även den andra sömnadslärarinnebefattningen, under det att tveksamhet kan råda i fråga om den andra skolkökslärarinnebefattningens reglering.

I fråga om personliga förhållanden ligger det till så, att både timlärarinnan i sömnad och timlärarinnan i skolköksarbete varit anställd i många — cirka 9 — år. Men i julas slutade den ifrågavarande skolkökslärarinnan för att gifta sig. Med hänsyn till rent personliga förhållanden finnes det alltså skäl att göra den ifrågavarande sömnadslärarinnebefattningen ordinarie och att placera den nuvarande timlärarinnan på den, under det att motsvarande icke är fallet i fråga om skolkökslärarinnebefattningen.

Den ifrågavarande sömnadslärarinnan, fröken Margit Nordin, är född år 1908 och anställdes vid skolan 1938 och har under hela anställningstiden vid skolan haft full tjänstgöring.

För ordinarie befattningar vid skolor för yrkesundervisning har det gällt och gäller, att regleringshandlingar för tjänsterna skola godkännas av vederbörande Kungl. Överstyrelse, vilken tidigare för yrkesskolorna i landet var Kungl. Skolöverstyrelsen, men numera är Kungl. Överstyrelsen för Yrkesutbildning. Regleringshandlingarna skola finnas, för att tjänsterna skola kunna regleras för pension med statens bistånd. Förslag till regleringshandling för en ny tjänst bifogas.

Timlärarinnan i sömnad kan med nuvarande timarvode och dyrtidstillägg beräknas per år uppbära en avlöning i form av timarvode på omkring 5.250 kronor och därtill

på detta ett tillägg på omkring 1.415 kronor eller alltså tillsamman per år omkring 6.665 kronor.

De reglerade yrkeslärarinnebefattningarna vid skolan äro placerade i statens lönegrad 14 med begynnelseplacering i lönegradens lägsta löneklass d. v. s. klass 14. Vid en eventuell reglering av den ifrågavarande sömnadslärarinnebefattningen torde icke annan placering f. n. kunna komma i fråga. Enligt nu gällande bestämmelser innebär denna placering för F-ort en grundlön på 4.602 kronor per år. Tilläggen på detta belopp bli cirka 2.340 kronor per år och den sammanlagda årsinkomsten alltså cirka 6.942 kronor per år. Men med den nya lönereglering, som för statstjänstemännen träder i kraft den 1 juli i år, och som torde få följas i fråga om förevarande tjänster, torde emellertid grundlönen bli i motsvarande nya löneklass (nr 18) 6.828 kronor per år (om Västerås kommer i ortsgrupp 3), vartill kommer tillägg på, efter vad som säges bliva fallet, 12 % eller alltså 819 kronor per år. Därtill kommer att den nya avlöningen lär bli nettolön och att alltså pensioneringskostnaderna icke ingå. Årsavlöningen för den reglerade tjänsten skulle alltså bli 7.647 kronor, vartill kommer ev. kostnad för befattningshavarens blivande pensionering. Den förändrade avlöningen synes sålunda medföra en kostnadsökning — förutom ev. pensionsavgifter — på omkring 1.578 kronor per år på själva avlöningen, skolans konto "övriga lärararvoden" 15 H 116, men en minskning av omkring 596 kronor per år på "kristillägg och rörligt tillägg" skolans konto 15 H 116 a.

Om stadsfullmäktige behaga bifalla styrelsens här nedan gjorda hemställan föreslås för befattningshavarens skull, men även för skolans skull, då skolan är angelägen att få behålla henne, att förändringen får räknas från den 1 juli 1947. För innevarande år skulle i så fall behöva göras en anslagsjustering för ett halvt år, såvida icke förändringarna i kostnaderna anses kunna utan vidare föras på nuvarande stat, eftersom det ifrågavarande anslaget till lärararvoden är ett förslagsanslag.

Det i skrivelsen åberopade förslaget till regleringshandling för den nya befattningen är så lydande:

Förslag till reglering av lärarbefattning i sömnad vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

§ 1.

Den befattning, som i dessa bestämmelser avses är:

en yrkeslärarinnebefattning, huvudsakligen avseende undervisning i sömnad med mönsterritning och tillhörande verktygs- och materiallära.

§ 2.

För anställning i den i § 1 nämnda befattningen fordras, att sökanden fyller de villkor beträffande anställning såsom lärare vid skola för yrkesundervisning, vilka äro angivna i gällande stadga för den kommunala yrkesundervisningen (S. F. S. 706/1921).

Dessutom fordras

att sökanden till befattningen skall hava genomgått särskild av Kungl. Skolöverstyrelsen godkänd kurs för utbildning av yrkeslärarinnor i sömnad vid skolor för yrkesundervisning.

§ 3.

Befattningen tillsättes i den ordning, varom är bestämt i stadgan för den kommunala yrkesundervisningen och i skolans reglemente.

Innehavaren av den reglerade tjänsten, ordinarie lärare, är skyldig att vid eventuell indragning av tjänsten underkasta sig förflyttning till annan lärartjänst hos huvudmannen, dock med bibehållna löneförmåner.

I fråga om disciplinära åtgärder mot befattningshavaren samt entledigande från tjänst skola gälla samma bestämmelser, som i sådana avseenden äro stadgade beträffande folkskollärare.

§ 4.

Tjänstgöringsskyldigheten skall omfatta:

i regel 27—33 timmar i veckan under den tid undervisningen enligt fastställda undervisningsplaner pågår, dock högst 40 arbetsveckor per läsår.

Tjänst skall fullgöras i enlighet med de bestämmelser, som närmare angivas i för skolan fastställt reglemente med tillhörande undervisningsplaner.

När det för undervisningens rätta bedrivande befinnes nödvändigt må tjänstgöringstiden per vecka för befattningshavaren överskrida här angivna högsta timantal under delar av läsåret mot att tjänstgöringsskyldigheten minskas i motsvarande grad under annan tid av detsamma.

Lärarinnan är skyldig, att mot här stadgad avlöning utföra smärre reparationer å verktyg, som i av henne undervisad avdelning användes vid undervisning.

§ 5.

Till ordinarie befattningshavare utgår, på sätt, som nedan angives, lön i enlighet med löneplan A i civila statliga avlöningsreglementet.

Befattningshavaren skall hänföras till 14:e lönegraden.

Innehavaren av tjänsten är berättigad till tillägg å ovan angivna lön enligt samma grunder, som gälla för folkskolans lärare.

Den löneklass, i vilken lärarinnan skall vara placerad, fastställes i enlighet med vad som i tillämpliga delar föreskrives i avlöningsreglemente för lärare vid folk- och småskolor. Innehavaren av tjänsten äger dock icke räkna sig till godo annan tid för erhållande av ålderstillägg, än den hon tjänstgjort såsom ordinarie.

Löner utbetalas i efterskott.

Vid tjänstledighet skall i tillämpliga delar gälla vad därom är stadgat för folkskollärare.

I intet fall må befattningshavarens avlöningsförmåner vara lägre, än vad med hänsyn till tjänstgöringens art och omfattning författningsenligt är bestämt.

Befattningshavaren är skyldig ställa sig till efterrättelse de ändringar i denna reglering, som kunna bliva nödvändiga och i vederbörlig ordning komma till stånd.

För den händelse befattningen, varom här är fråga, blir förenad med pensionsrätt i Statens Pensionsanstalt, är befattningshavaren skyldig erlägga de avgifter, som härför bliva fastställda, och skall anstaltens reglemente såväl i avseende på pensionsrätt som i övrigt i tillämpliga delar lända till efterrättelse i fråga om befattningen.

I ovanstående regleringsbestämmelser ingående avlöningsstadganden äga tillämpning till den dag, då av statsmakterna bestämd löneregler för lärarpersonal vid yrkesskolorna kunde komma att träda i kraft, med skyldighet för vederbörande

att vara underkastade de ändringar i avlöningsförmånerna, som en sådan kunde komma att innebära.

§ 6.

Övergångsbestämmelser.

Utan hinder av vad här ovan föreskrivits beträffande ordning för tjänsts tillsättande må skolstyrelsen kunna förklara den nu anställda sömnadslärarinnan Margit Nordin såsom ordinarie innehavare av tjänsten.

I anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta ytterligare en ordinarie yrkeslärarinnetjänst i sömnad vid stadens skolor för yrkesundervisning,

att godkänna regleringshandling för den nya tjänsten i överensstämmelse med härvid fogat förslag att gälla från och med den 1 juli 1947 till den dag, då av statsmakterna fastställd lönereglering för ifrågavarande lärare kan komma att träda i kraft, med skyldighet för vederbörande att vara underkastad de ändringar i avlöningsförmåner, som en sådan kan komma att innebära,

att uppdraga åt styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning att hos Kungl. Överstyrelsen för Yrkesutbildning ansöka om godkännande av regleringshandlingen,

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att i samråd med skolstyrelsen inkomma med förslag till pensionsfrågans ordnande, sedan regleringen av ifrågavarande tjänst blivit ordnad och

att anvisa erforderliga medel för senare halvåret 1947.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 22 december 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har icke något att erinra emot att befattningen uppföres å ordinarie stat. Stadsfullmäktige beslöto den 18 december 1947 att till den nya statliga löneplanen Ca överföra sex ordinarie lärarebefattningar vid yrkesskolorna enligt samma regler som gälla för statens befattningshavare. Då den ifrågavarande befattningen enligt styrelsens förslag skulle liksom den tidigare inrättade ordinarie sömnadslärarinnebefattningen placeras i lönegrad 14 av den tidigade statliga löneplanen A skulle denna placering enligt nämnda regler motsvara lönegrad 18 i den nya löneplanen Ca. Begynnelselönen utgör här inklusive dyrtidstillägg om 12 procent 7.644 kronor och slutlönen 8.880 kronor. Regleringshandlingen bör ändras i enlighet härmed i § 5, varjämte i paragrafen bör företagas den ändring som betingas därav att lönen numera skall vara nettolön.

Löne- och avtalsnämnden föreslår, att befattningen uppföres å ordinarie stat med giltighet från och med den 1 januari 1948.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige att besluta

att med giltighet från och med den 1 januari 1948 inrätta en ytterligare ordinarie befattning såsom lärarinna i sömnad vid stadens yrkesskolor med placering i lönegrad 18 i den statliga löneplanen Ca samt

att i övriga delar bifalla styrelsens framställning, dock med här föreslagen ändring av § 5 i regleringshandlingen.

Drätselkammaren har i yttrande den 15 januari 1948 utlåtit sig sålunda:

Då stadigvarande behov av ifrågavarande befattning synes föreligga, har kammaren icke något att erinra emot att befattningen uppföres å ordinarie stat. Ej heller föreligger från kammarens sida någon anledning till anmärkning emot den föreslagna löneplaceringen vilken överensstämmer med den för motsvarande statliga befattningshavare gällande. Då i 1948 års stat medel anslagits för befattningens avlönande efter nu angivna grunder, erfordras icke något särskilt beslut om medelanvisning.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 34. Fråga om särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna.

Vid sammanträde den 18 december 1947 beslöto *stadsfullmäktige* till pensionsnämnderna, fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden remittera ett av särskild utredningskommitté framlagt förslag till grunder för utgivande av särskilda bostadstillägg till folkpensionärer i Västerås med tillämpning fr. o. m. den 1 april 1948.

Kommitténs förslag jämte av kommitteledamoten Edvin Johansson mot förslaget anförd reservation återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar nr 28 ser. B för år 1947.

Pensionsnämnderna hava i ett den 9 januari 1948 avgivet gemensamt utlåtande anfört följande:

Pensionsnämnderna ansluta sig till kommitténs förslag, men vilja med anledning av lagen den 26 juli 1947 om bidrag till änkor och änklingar med barn under 10 år föreslå att § 1 erhåller tillägg av den innebörden, att särskilt bostadstillägg även skall tillkomma den som enligt nämnda lag uppbär bidrag.

Om den föreslagna regeln i § 5 följes skulle en änkepensionsberättigad, som har en årlig bostadskostnad av exempelvis 700 kronor, få ett särskilt bostadstillägg motsvarande skillnaden mellan detta belopp och det statliga bostadstillägget, som för änkepensionsberättigad är 300 kronor, eller sålunda 400 kronor. Då vederbörande vid fyllda 67 år i stället för änkepension får ålderspension kommer det särskilda bostadstillägget att utgå med skillnaden mellan 700 kronor och det statliga bostadstillägget, som för ålderspensionär är 450 kronor, alltså med 250 kronor. Det kan icke anses tilltalande att änkepensionsberättigad, som enligt lagen får lägre bostadstillägg än ålderspensionär, skulle i särskilt bostadstillägg få högre belopp än en ålderspensionsberättigad i motsvarande ställning.

I anledning härav vilja pensionsnämnderna föreslå att i förslaget intages be-

stämmelse av den innebörden att kommunalt bostadstillägg i varje fall icke skall uppgå till högre belopp än ålderspensionär äger uppbära. Nämnderna vilja därför föreslå att till § 5 göres ett tillägg av förslagsvis följande lydelse: "Änkepensionsberättigad eller därmed likställd skall dock icke äga uppbära högre särskilt bostadstillägg än som skulle hava utgått för det fall att vederbörande varit ålderspensionär."

Fattigvårdsstyrelsen har genom yttrande den 15 januari 1948 anfört följande:

Den princip, som av kommitterade följts att göra åtskillnad mellan den del av folkpensionen, som avser de egentliga levnadskostnaderna å ena samt det generella bostadstillägget å andra sidan, överensstämmer med av statsmakterna vedertagen ståndpunkt och synes fattigvårdsstyrelsen riktig. I den mån kompensation å folkpensionerna på grund av ökade levnadsomkostnader är påkallad, synes densamma i konsekvens härmed böra beslutas och bekostas av staten. Skulle ändock kommunens medverkan i sådant hänseende bliva erforderlig, synas hjälpbehoven lämpligen böra avhjälpas genom kommunala pensionstillskott utan karaktär av fattigvård.

Vad beträffar de föreslagna maximerade bostadskostnadsbeloppen inklusive kostnaden för bostadens uppvärmning, 700 kronor pr år för ensamstående och 900 kronor pr år för makar, torde dessa belopp representera en skälig bostadsstandard för folkpensionärerna.

Ifråga om föreslagna avdragsregler för inkomst och kapital är det självfallet önskvärt, att dessa avpassas med hänsyn till önskemålet, att arbetsamhet och sparsamhet befordras. Ur denna synpunkt och med hänsyn till det nuvarande penningvärdet, torde knappast någon berättigad erinran kunna göras emot de i detta hänseende föreslagna reglerna.

Rörande en del detaljer i förslaget till grunder för beviljande av särskilda bostadstillägg ha dessa i betydande omfattning överlämnats till pensionsnämndens skälighetsprövning. Även om det kan anses önskvärt, med hänsyn till svårigheten att genom en sådan fri prövning åstadkomma önskvärd likformighet i åtgärderna, att så bestämda regler som möjligt utfärdas, är fattigvårdsstyrelsen likväl benägen förorda, att med eventuellt utarbetande av sådana ytterligare regler må anstå intill dess, erfarenhet och praxis lämna anvisning härutinnan. För övrigt torde det icke vara möjligt att åstadkomma reglerande bestämmelser i sådan utsträckning, att de täcka hela ifrågavarande område.

Med vad sålunda anförts tillstyrker fattigvårdsstyrelsen bifall till det av kommitterade framlagda förslaget till särskilda kommunala bostadstillägg åt folkpensionärer inom Västerås stad från och med 1 april 1948.

Ledamoten av styrelsen herr Folke Lindqvist har emot styrelsens förslag anfört reservation och därvid som stöd för reservationen *dels* anfört, att han ansåge en kompensation redan nu erforderlig av det till det egentliga livsuppehället avsedda pensionsbeloppet, genom att viss del av det generella bostadstillägget finge tjäna detta ändamål, *dels* funne en höjning av de maximerade bostadskostnadsbeloppen motiverad med hänsyn till här i staden rådande höga bostadshyror samt *dels* åberopade innehållet i en av herr Edvin Johansson inom utredningskommittén framförd reservation.

Drätselkammaren har i ett den 15 januari 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Emot kommitténs förslag har reservation anförts av ledamoten i kommittén, herr Edvin Johansson, vilken på anförda skäl uttalat, att det särskilda bostadstillägget bör bestämmas med utgångspunkt från en viss minimistandard och en viss skälig normalhyra. Existensminimum antages utgöra 1.200 kronor för ensamstående och 1.900 kronor för makar. Den faktiska bostadskostnaden maximerad till 700 kronor för ensamstående och 900 kronor för makar, minskad med skillnaden mellan existensminimum och de statliga pensionerna, föreslås skola utgöra det särskilda bostadstillägget. Reservantens förslag skiljer sig i övrigt från majoritetens förslag bl. a. därutinnan, att reduceringen av bostadstillägget med 25 % av den pensionsberättigades årsinkomst enligt reservantens förslag sker först vid en inkomst överstigande 600 kronor för makar eller gift pensionsberättigad och 400 kronor för annan pensionsberättigad medan motsvarande siffror enligt majoritetens förslag utgöra respektive 300 kronor och 400 kronor. Reservanten föreslår vidare att vid uppskattning av förmögenhetsavkastning denna skall höjas med 100 % av det belopp, varmed förmögenheten må överstiga för äkta makar eller gift pensionsberättigad 3.000 kronor och för annan pensionsberättigad 2.000 kronor. Kommittén har föreslagit att dylik höjning skall ske med 40 % av det belopp, varmed förmögenheten överstiger respektive 1.500 och 2.000 kronor.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Vad först angår frågan huruvida särskilda bostadstillägg överhuvudtaget böra utgå till folkpensionärerna i Västerås nödgas drätselkammaren konstatera, att de utgående statliga pensionsbeloppen icke med nuvarande penningvärde äro till fyllest för en dräglig försörjning. Såsom kammaren tidigare framhållit gäller detta i särskilt hög grad en stad som Västerås med dess höga hyror. I princip måste det därför anses välmotiverat att staden i form av särskilda bostadstillägg lämnar en utfyllnad av folkpensionsbeloppet.

När det härefter gäller spörsmålet efter vilka grunder det särskilda bostadstillägget skall beräknas vill drätselkammaren till fullo ansluta sig till kommitténs förslag att den grundläggande principen i detta hänseende bör vara att de generella bostadstilläggen i sin helhet skola användas till bostadskostnaden och att bostadstillägget sålunda bör beräknas till skillnaden mellan den faktiska bostadskostnaden, maximerad till visst belopp och det enligt folkpensionslagen utgående generella oavkortade bostadstillägget. Ett frångående av denna princip skulle såsom även kommitterade framhållit innebära, att det bleve kommunerna, som finge vidkännas kostnaderna för de ökningar av folkpensionerna, som kunna bliva en följd av ytterligare stegring av levnadskostnaderna, en kostnadsökning vars följder böra bäras av staten och icke kommunerna. Den av kommittén förordade principen för beräkning av de särskilda bostadstilläggen överensstämmer även till fullo med de tankegångar som ligga bakom lagstiftningen om fördelning av kostnaderna för folkpensionerna.

Drätselkammaren finner även i övrigt det av kommittén framlagda förslaget vara väl avvägt. Emellertid vill kammaren för sin del biträda de ändringsförslag beträffande avfattningen av §§ 1 och 5 i förslaget, vilka framlagts av pensionsnämnderna.

Som kammaren vid statbehandlingen framhöll, bliva kommunerna under år 1948 ej avkrävda kostnader för särskilda bostadstillägg. Dessa senare förskotteras nämligen av pensionsstyrelsen och utkrävas av kommunerna först under år 1949.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla kommitterades förslag angående särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna med de ändringar i §§ 1 och 5 av förslaget, som förordats av pensionsnämnderna.

Nr 35. Återbesättande av en ordinarie befattning såsom skrivbiträde vid tekniska verken.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 18 november 1947 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en befattning såsom skrivbiträde vid tekniska verken.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 december 1947 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 januari 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 36. Utökning av personalen vid polisverket.

Polisnämnden har i skrivelse den 27 oktober 1947 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1948 inrätta följande ordinarie befattningar vid polisverket, nämligen 2 biträdande överkonstaplar, 5 kriminalkonstaplar, 9 konstaplar samt 2 skrivbiträden,

att för beklädnad under 1948 bevilja anslag med 7.200 kronor,

att för inköp av tvenne personbilar för radiopatrullering anslå 15.900 kronor,

att för radioutrustning till en av ovannämnda bilar anslå 7.000 kronor samt

att för reparation och drift av ytterligare 2 bilar under 1948 bevilja 8.000 kronor.

Polisnämndens skrivelse jämte däri åberopade bilagor återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 27 för föregående år.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 17 november 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har efter prövning av den motivering som anförts från polisnämndens sida ansett sig böra tillstyrka framställningen utom i vad den avser kriminalavdelningen. Nämnden anser det nämligen tillrådligt att begränsa utökningen

till fyra kriminalkonstaplar, enär man ännu icke kan till fullo överblicka vad processreformen kommer att medföra ifråga om ökad arbetsbelastning. Skulle löne- och avtalsnämndens förslag bifallas kommer det av polisnämnden begärda anslaget för beklädnad att kunna minskas med beklädnadsersättningen för en man eller med 450 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden, som endast tagit ställning till frågan om utökning av personalen, tillstyrka stadsfullmäktige att härutinnan besluta,

att inrätta fyra nya kriminalkonstapelsbefattningar samt

att i övrigt bifalla polisnämndens framställning.

Nykterhetsnämnden har vidare i skrivelse den 23 december 1947 anfört:

Inom nykterhetsnämndens verksamhet har i olika sammanhang kunnat konstateras, att den s. k. överlåtelsespriten spelar en dominerande roll såsom berusningsmedel, särskilt när det gäller yngre, ogifta fyllerister. Det har också kunnat konstateras att dessa överlåtelser ske relativt öppet och ofta i närheten av Systembolagets försäljningslokaler.

För att i möjligaste mån skapa förutsättningar att stävja detta missförhållande, har nykterhetsnämnden vid skilda tillfällen dels gjort framställning samt dels uttalat önskemål om att en särskild polisman måtte anställas med uppdrag att övervaka och ingripa mot den olagliga handeln med rusdrycker. Efter en dylik framställning har 1942 års poliskommitté i avgivet yttrande till stadsfullmäktige föreslagit anställandet av en särskild kriminalkonstapel med huvudsaklig sysselsättning som spritpolis. Polisnämnden har i sitt avgivna yttrande häröver visserligen ansett det behövligt med spritpolis, men funnit att denna arbetsuppgift icke borde åvila någon speciell konstapel utan handhavas av den polisman, som därtill av befälet förordnades. Drätselkammaren anslöt sig till polisnämndens uppfattning, vilket också blev stadsfullmäktiges beslut.

Vid ärendets behandling i länsstyrelsen uttalade styrelsen såsom sin uppfattning, att poliskommitténs förslag om anställandet av en särskild spritpolis bort följas av stadsfullmäktige, enär ett sedan länge närt önskemål om effektiv övervakning och beivran av den olaga rusdryckshanteringen inom staden därigenom blivit väsentligt bättre uppfyllt.

Emedan den olaga rusdryckshanteringen företrädesvis i form av överlåtelse fortfarande florerar i hög grad anser sig nykterhetsnämnden böra förnya sin framställning om anställandet av en särskild spritpolis med speciella kvalifikationer för en sådan arbetsuppgift. Att anförtro en sådan uppgift åt polispersonalen i allmänhet torde knappast få åsyftad effekt. En särskild för ändamålet utsedd polisman skulle utöver nämnda huvuduppgift, enligt polismästarens utsago, även kunna ha till uppgift att övervaka och kontrollera hotell och rum för resande i staden, ett arbete som blivit eftersatt på grund av personalbrist. I detta sammanhang vill nykterhetsnämnden framhålla de goda erfarenheter som nämnden har från den tid, då en särskild spritpolis fanns anställd i Västerås. Det ligger också i sakens natur, att därest en lämplig polisman helt får ägna sig åt denna uppgift blir arbetet utfört på ett mera effektivt sätt genom den speciella erfarenhet som vinnes på området. Nämnden är övertygad om att en på så sätt anordnad övervakning av bl. a. olaga spritöverlåtelser i förening med en skärpt efterkontroll av motböckerna skall i hög

grad bidraga till att förhindra uppkomsten av spritmissbruk och alkoholism, särskilt bland ungdomen, och sålunda medverka till ett förbättrat nykterhetstillstånd på lång sikt.

Med vad sålunda anförts får nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige vid behandlingen av polisnämndens framställning om utökad personal inom kriminalavdelningen, måtte överväga anställandet av en särskild s. k. spritpolis för angivna ändamål.

Polisnämnden har vid sammanträde den 14 januari 1948 under hänvisning till nämndens skrivelse den 27 oktober 1947 och den avsevärda utökningen av poliskåren, vilken nämnden däri föreslagit, förklarat sig anse att det av nykterhetsnämnden angivna ändamålet kan tillgodoses inom ramen för den av polisnämnden föreslagna organisationen och att inrättande av en särskild befattning för ändamålet måste anses olämpligt då samtliga polismän äro skyldiga tillse att såväl brott mot rusdrycksförordningen som andra brott och förseelser beivras.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 15 januari 1948 anfört:

Föreliggande utredning måste anses giva vid handen att behov föreligger att utöka polisstyrkan inom staden. Vid hänsynstagande till poliskårens organisation i andra med Västerås jämförliga städer och till omfattningen av polisens arbetsbörda, vilken icke minst efter rättegångsreformens genomförande kan förväntas komma att öka, synes drätselkammaren det av polisnämnden framlagda organisationsförslaget vara riktigt avvägt, varför kammaren vill tillstyrka förslaget.

I likhet med polisnämnden kan drätselkammaren icke finna att övertygande skäl förebragts, som skulle motivera inrättande av en särskild befattning som s. k. spritpolis.

Kostnaderna för den föreslagna utökningen av poliskårens organisation har beräknats till c:a 155.000 kronor för helt år. Då till följd av de vakanser inom kåren, som föreligga, samt andra omständigheter ett fullständigt genomförande av den nya organisationen icke kan ske omedelbart utan först efter ett par månaders förlopp, torde kostnaderna för den nya organisationen i vad avser innevarande år icke böra beräknas till högre belopp än c:a 120.000 kronor, motsvarande kostnaderna för tre kvartal. Kostnaderna bör såsom drätselkammaren framhållit i skrivelsen till budgetförslaget för 1948 täckas av det extra reservationsanslaget å 700 000 kronor till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. Då av samma anslag även skall täckas kostnaderna för den allmänna löneregleringen, varom stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 27 november 1947, vilka kostnader netto kunna beräknas till 500.000 kronor för år 1948, skulle således av det extra reservationsanslaget återstå ett belopp av c:a 80.000 kronor till bestridande av kostnaderna för den föreslagna utökningen av brandkåren.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla polisnämndens förslag angående utökning av poliskåren samt anskaffande av tvenne personbilar för radiopatrullering och för radioutrustning till en av nämnda bilar,

att för bestridande av härav uppkomna kostnader intill utgången av år 1948 anvisa ett anslag å 120.000 kronor,

att denna utgift skall täckas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D — 792) samt

att nykterhetsnämndens framställning angående anställande av en särskild s. k. spritpolis icke skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 37. Redovisning av gatumarksersättningar samt bidrag till gatubyggnadskostnad.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 januari 1948 anfört följande:

Tomtägares ersättning för gatumark samt bidrag till gatubyggnadskostnad upptages för närvarande i budgeten med ett belopp å inkomstsidan. Detta belopp är ett rent formellt sådant, detta på grund av svårigheterna att vid statens upprättande kunna med större grad av säkerhet beräkna med vilket belopp ersättningarna komma att inflyta. I sådana fall, då staden försäljer hela tomter inom ett exploateringsområde, äro gatumarksersättningarna och bidragen till gatubyggnadskostnaderna regelmässigt inkalkylerade i försäljningspriset och komma därmed att tillföras försäljningsmedelsfonden. I andra fall tillföras emellertid inflytande belopp budgeten såsom en löpande inkomst och konsumeras.

En förfrågan hos andra med Västerås jämförbara städer har givit vid handen att man på en del håll förfar på ett annat sätt ifråga om redovisningen av gatumarksersättningarna och gatubyggnadskostnadsbidragen. I Norrköping och Gävle tillföras alla gatukostnadsersättningarna, såväl sådana som inkluderas i försäljningsprisen som andra dylika ersättningar försäljningsmedelsfonden. I Borås avsättas bidrag till gatu- och ledningskostnader till en särskild fond för gatu- och ledningskostnadsbidrag. Fondens medel användes så långt de förslå till nyanläggningar för gator och ledningar. Vid försäljningar av Borås stad tillhörig mark uppdelas köpeskillingen på så sätt att ersättningen för marken angives till ett särskilt belopp och gatu- och ledningskostnadsbidraget till ett annat belopp.

Det synes drätselkammaren riktigast, att de medel, varom nu är fråga icke utan vidare konsumeras utan att de utanför budgeten på något sätt uppsamlas antingen i en fond eller i form av reserverade medel och att disposition av sålunda uppsamlade medel sker först efter stadsfullmäktiges beslut i varje särskilt fall. Ifråga om gatumarksersättningen synes denna lämpligen böra tillföras försäljningsmedelsfonden. Vidkommande inflytande bidrag till gatukostnadsbidrag synes drätselkammaren vara tillfyllest om dessa utan att överföras till särskild fond reserveras för framtida behov. I båda fallen skulle stadsfullmäktige från fall till fall besluta angående disposition av medlen.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1948 inflytande ersättningar för gatumark skola tillföras försäljningsmedelsfonden ävensom från samma tidpunkt inflytande gatukostnadsbidrag skola reserveras för bestridande av framtida kostnader för utförande av gatuarbeten samt

att efter stadsfullmäktiges beslut i varje särskilt fall försäljningsmedelsfondens medel må kunna användas för finansiering av köp av gatumark samt reserverade bidrag till gatubyggnadskostnad för bestridande av kostnaderna för utförande av gatuarbeten.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 26 februari 1948 Ser. A nr 2

Nr 38. Förvärv av stadsägorna nris 248 och 799.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 5 februari 1948 följande:

Staden har erbjudits förvärva stadsägan nr 799 med adressnummer Kronvägen 39 här i staden för en köpeskilling av 13.500 kronor. Stadsägans areal utgör 680 kvadratmeter och dess taxeringsvärde 9.000 kronor, varav 3.500 kronor markvärde och 5.500 kronor byggnadsvärde. Å stadsägan finnes en år 1905 uppförd byggnad av trä i en våning jämte inredd vindsvåning samt två uthusbyggnader likaledes av trä. Huvudbyggnaden innehåller två lägenheter om vardera 1 rum och kök samt är försedd med elektrisk belysning, vatten, avlopp, diskbänkar av dels zinkplåt och dels rostfri plåt samt elspisar. Byggnaden uppvärmes med en våningspanna, som är placerad i bottenvåningens kök. Avträde och tvättstuga finnas i uthusen. Hyresavkastningen beräknas uppgå till 900 kronor per år.

Byggnaderna äro delvis belägna å gatumark. Uppgörelse om förvärv enbart av denna mark synes icke kunna ske på för staden antagbara villkor. Då staden dessutom ur andra synpunkter har intresse av att komma över marken, torde förvärv av hela stadsägan böra ske.

Vidare ha med ägaren till stadsägan nr 248, vilken är belägen inom det s. k. Gustavsviksområdet, förhandlingar förts om förvärv av nämnda stadsäga. Fastigheten innehåller i areal 1.240 kvadratmeter och är taxerad till 5.000 kronor. Den är obebyggd. Såsom pris för fastigheten har begärts ett belopp av 8.000 kronor, svarande mot drygt 6 kronor per kvadratmeter. Då staden redan förut är ägare till betydande delar av området, är det lämpligt att markinnehavet, när tillfälle därtill nu erbjuder sig, kompletteras genom inköp av stadsägan.

Köpeskillingarna böra bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Under hänvisning härtill föreslår drätselkammaren stadsfullmäktige besluta,

> *att* bemyndiga kammaren att förvärva stadsägorna nris 799 och 248 här i staden, den förstnämnda för en köpeskilling av 13.500 kronor och den sistnämnda för en köpeskilling av 8.000 kronor, ävensom vidtaga alla för förvärvens genomförande erforderliga åtgärder samt
>
> *att* köpeskillingarna skola täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 39. Anslag för nedläggande av jordkablar för byggnader å tomterna nr 1 och 2 i kvarteret Lodet och tomten nr 1 i kvarteret Vågen.

Styrelsen för tekniska verken anför i skrivelse den 13 januari 1948 följande:

Inom tekniska verken har uppgjorts förslag till nedläggande av jordkablar för

tillgodoseende av behovet av elektrisk energi för de byggnader, som äro under uppförande på tomterna nr 1 och 2 i kvarteret Lodet och tomten nr 1 i kvarteret Vågen. Kostnaderna uppskattas till 7.400 kronor, varav 1.400 kronor beräknas inflyta i anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen för tekniska verken att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anvisa 7.400 kronor att täckas med 6.000 kronor av lånemedel och 1.400 kronor med inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 5 februari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 6.000 kronor, ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 40. Anslag för nedläggande av jordkablar till Byggnads AB Mimers nybyggnader å Södra Skallberget.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 13 januari 1948 anfört följande:

Sedan uppförandet av husen 29—43 i Byggnads AB Mimers program för bebyggandet av Södra Skallberget påbörjats, har inom tekniska verken förslag uppgjorts till nedläggande av jordkablar för tillgodoseende av de blivande fastigheternas behov av elektrisk energi. Kablarna komma att temporärt matas av transformatorstationerna i Vega och vid Bergslagsvägen för att efter utförandet av den för bebyggelsen på sagda berg avsedda transformatorstationen i samband med nästa etapp i byggnadsprogrammet anslutas till denna. Kostnaderna uppskattas till 22.200 kronor, varav 7.200 kronor beräknas inflyta i anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anvisa 22.200 kronor att täckas med 15.000 kronor av lånemedel och 7.200 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 5 februari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 15.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 41. Omändring av befattning såsom förrådsman vid parkförvaltningen till befattning såsom arbetsförman vid parkförvaltningens förråd.

Parkstyrelsen anför i skrivelse den 12 januari 1948 följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla, att stadsfullmäktige måtte medgiva sådan omändring av den å ordinarie stat i 12 lönegraden placerade befattningen som förrådsman att densamma från och med den 1 innevarande månad erhåller benämningen arbetsförman vid parkstyrelsens förråd och placeras i lönestatens 16 lönegrad.

Som skäl får parkstyrelsen anföra.

Då planteringsnämnden år 1944 yttrade sig över då föreliggande förslag till ny löneplan förutskickades beträffande förrådsmannatjänsten, att nämnden sedan förrådsfrågan ordnats på avsett sätt, ämnade anhålla om bättre placering ifråga om nämnda befattning. Från att hava varit en ren förrådsmannatjänst med tämligen begränsade uppgifter har befattningen i anslutning till parkförvaltningens synnerligen vidgade arbetsområde pålagts betydligt mera ansvar och arbetsuppgifter. Under de senaste åren har förrådsarbetet blivit en synnerligen viktig faktor i parkförvaltningens verksamhet, då det ur såväl rationaliserings- som kostnadssynpunkt visat sig betydligt förmånligare att å förrådet handhava såväl tillverkningar av olika slag som reparationer m. m. Genom vissa nyintagningar och i övrigt överflyttning av specialutbildad personal inom den tillgängliga arbetsstyrkan ombesörjes numera under förrådsmannens förmansskap tillverkning av lekredskap av järn och trä såsom gungor, balansbommar, klätterställningar, sandlådor m. m., byggande av manskapsvagnar, betonggjutningar av alla slag för såväl trappor som murar, plintar, stolpar och plaskdammar. Vidare ombesörjes å förrådet alla för förvaltningens behov nödvändiga snickerier samt lagning och målning av soffor, fåtöljer, lekredskap och byggnader varjämte sedan svetsningsaggregat anskaffats så gott som alla reparationer av maskiner, redskap och verktyg verkställes därstädes. För dessa synnerligen omfattande arbeten har förrådsmannen till sitt förfogande en personalstyrka, som under säsongen brukar hålla sig omkring aderton man och under vintern åtta man.

Parkstyrelsen vidhåller därför sin tidigare ståndpunkt, att förrådsmannen bör erhålla förmansställning och mot arbetsuppgifterna svarande lön. Det kan här invändas, att frågan om centralisering av stadens förråds- och verkstadsangelägenheter är aktuell, men parkstyrelsen vill för sin del framhålla, att även vid ett sådant tillfälle äro nu angivna arbeten för parkförvaltningens verksamhet av sådan omfattning, att enbart för dessa tarvas en förman.

För att ytterligare belysa förrådsmannens arbetsuppgifter bifogas avskrift av parkförvaltningens instruktion för denne, vilken instruktion upprättats och fastställts sedan den nuvarande organisationen år 1946 befunnits vara den med hänsyn till verksamheten mest lämpliga.

Det bör här omnämnas, att förrådsmannen sedan många år tillbaka haft vissa inkomster för å övertid verkställda arbeten med tillsyn av lekplatser, gungstängning m. m., vilka inkomster fr. o. m. detta år komma att upphöra, då dessa arbeten i samband med åtgärder för förbilligande av driften komma att ordnas på annat och för staden förmånligare sätt.

Den i skrivelsen omförmälda instruktionen för förrådsmantjänsten är så lydande:

INSTRUKTION

för tjänsten som förrådsman vid Västerås stads parkförvaltning.

Tjänsten som förrådsman sorterar under stadsträdgårdsmästaren.

Förrådsmannen åligger

att med redovisningsskyldighet handha och ansvara för parkförvaltningens samtliga inventarier och förråd, föra inventarie- och lagerbok samt verkställa inventering för varje kalenderår i god tid före bokslut;

att förestå förrådets verkstad och utöva direkt arbetsledning för alla erforderliga arbeten inom förrådet och ifråga om trä-, betong- och järnarbeten inom parkförvaltningens övriga arbetsplatser samt föra dagsverkslista och arbetsdagbok för förrådspersonalens samtliga arbeten;

att dels tillse och ombesörja skötseln och underhåll av förrådsbyggnader, maskiner, redskap, verktyg, lekattiralj, vattenanordningar och övriga anordningar av trä, betong eller järn inom parkförvaltningens arbetsområden, dels tillse och ombesörja utförandet av ifrågakommande nyanläggningar och konstruktioner av nämnda material;

att handha ut- och inlämningen av verktyg och förbrukningsmaterial mot kvittens;

att underrätta parkkontoret om erforderliga anordningar, uppkomna felaktigheter och viktigare arbetsuppgifter beträffande förrådsverksamheten och ovan angivna arbetsområden;

att till parkkontoret inkomma med rekvisitioner på behövliga förbrukningsmaterial och verktyg;

att handha skötseln och underhåll av parkförvaltningens fågelbestånd och anordningar härför med biträde av parkvakten;

att utse och instruera lämplig ställföreträdare för tjänstgöring under semester, sjukdom, ledighet eller eljest vid bortovaro från förrådet;

att hålla sig ajour med den tekniska utvecklingen som berör parkförvaltningens förråds- och verkstadsarbeten;

att för övrigt upprätthålla kontakten med parkkontoret och samarbetet med parkunderhålls- och nyanläggningsverksamheten och stadsträdgården;

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten som av parkförvaltningen kunna lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller.

Styrelsen hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som förrådsman vid parkstyrelsens förråd från den 1 januari 1948 ändras till arbetsförman vid parkstyrelsens förråd med placering i 16 lönegraden av nu gällande lönestat.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 januari 1948 avgivet utlåtande anfört:

I remissyttrande över det förslag till ny tjänsteförteckning och löneplan för stadens ordinarie befattningshavare, som sedermera antogs av stadsfullmäktige den 27 november 1947, framhöll parkstyrelsen, att ifrågavarande befattning från att tidi-

gare ha varit en ren förrådsmannatjänst med tämligen begränsade arbetsuppgifter, i anslutning till parkförvaltningens vidgade arbetsområde pålagts större ansvar och arbetsuppgifter och hemställde därför att löne- och avtalsnämnden ville föreslå stadsfullmäktige att befattningen måtte ändras till en befattning såsom förrådsförman. Löne- och avtalsnämnden ansåg sig emellertid icke böra i det sammanhanget föreslå någon omändring av befattningen utan föreslog endast en inplacering i den nya löneplanen av en oförändrad befattning såsom förrådsman. Nämnden hänvisade därvid till en utredning som påginge om centralisering av stadens förråd och verkstäder.

Med anledning av parkstyrelsens förslag har löne- och avtalsnämnden låtit undersöka befattningshavarens arbetsåligganden och funnit att befattningen numera är att jämställa med en förmanstjänst. Arbetsuppgifterna utgöra en kombination av de uppgifter som pläga tillkomma förrådsförmän och arbetsförmän. I den nya löneplanen är befattningen såsom förrådsförman vid drätselkammarens förråd placerad i lönegrad 15 medan befattningarna såsom arbetsförmän vid elverket, vattenverket och fastighetskontoret samt befattningen såsom förrådsförman vid tekniska verken äro placerade i lönegrad 16. Begynnelselönen inklusive dyrtidstillägg utgår för närvarande i lönegrad 15 med 6.804 kronor och slutlönen med 7.644 kronor medan motsvarande belopp i lönegrad 16 äro 7.068 kronor respektive 8.016 kronor.

Löne- och avtalsnämnden anser att omändringen av befattningen bör gälla från och med den 1 april 1948 med hänsyn till den tid som redan förflutit sedan den 1 januari 1948.

Nämnden tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att med giltighet från och med den 1 april 1948 omändra befattningen såsom förrådsman vid parkförvaltningen till en befattning såsom arbetsförman vid parkförvaltningens förråd med placering i lönegrad 16.

Drätselkammaren har i yttrande den 5 februari 1948 med instämmande i vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 42. Avtal med statsverket angående fördelning av kostnaderna för avlönande av två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 13 december 1947 anfört följande:

Ända sedan statens elektrotekniska fackskolas start 1919 ha denna skola och stadens skolor för yrkesundervisning till gemensam tjänst i båda skolorna i den gemensamma byggnaden, den s. k. "tekniska skolan", haft anställda tre personer tillhörande kategorien vaktmästare, nämligen en vaktmästare i vanlig mening, en maskinist och eldare och en laboratorievaktmästare.

Vaktmästaren i vanlig mening har hela tiden från 1919 varit helt kontantavlönad av statsverket och han har varit ordinarie i statens tjänst. Han har dessutom

bostad med värme och erforderlig elström och gas för de tjänster han, utöver vad som kan anses vara normalt arbete, utför för skolorna för yrkesundervisning, särskilt med tanke på kvällsundervisningen.

De båda övriga vaktmästarna, som icke varit ordinarie, ha erhållit hela sina arvoden såsom enbart kontantarvoden till belopp motsvarande avlöningsbeloppen till vissa e. o. vaktmästare i statens tjänst. Dessa arvoden ha hela tiden utbetalats så, att statsverket genom elektrotekniska fackskolan lämnat vissa, år från år, bestämda bidrag till dem, varefter staden enligt åtagande 27 november 1919, stadsfullmäktiges protokoll § 246, genom skolorna för yrkesundervisning fyllt i resten, så att det totala arvodet för var och en blivit motsvarande de nämnda e. o. vaktmästarnas. Vid ökning av arvodesbeloppen under årens lopp har i första hand staden fått svara för ökningen, men statsverket har då och då ökat sina bidrag, så att den procentuella fördelningen åtminstone på senare år varit tämligen konstant.

Stadens andel i arvodet till maskinist- och eldarebefattningen har på så sätt på senare år hållit sig vid något över 60 % och stadens andel i arvodet till laboratorievaktmästaren vid omkring 30 à 35 % av hela arvodesbeloppet.

Med hänsyn till undervisningens omfattning och till att laboratorievaktmästaren användes mest av elektrotekniska fackskolan, som har det övervägande antalet laborationer, synes denna fördelning vara skälig.

För att ge de båda ifrågavarande befattningshavarna en tryggare ställning ha statsmakterna från innevarande statliga budgetårs ingång, alltså fr. o. m. 1 juli i år, uppfört även dessa på elektrotekniska fackskolans ordinarie stat. Statsverket svarar alltså nu genom fackskolan i första hand för hela deras avlöning, men räknar med att allt fortfarande, genom avtal mellan statsverket och staden, ifrågavarande avlöningskostnader skola fördelas mellan statsverket och Västerås stad, fastän nu förloppet vid fördelningen skulle bli ett annat än enligt stadsfullmäktiges åtagande 1919.

Från Kungl. Överstyrelsen för yrkesutbildning har uttalats, att en uppdelning av kostnaderna efter undervisningens omfattning i elektrotekniska fackskolan resp. stadens skolor för yrkesundervisning syntes skälig. Undervisningens omfattning kunde lämpligen uttryckas genom antalet undervisningstimmar eller i fråga om laboratorievaktmästaren eventuellt genom antalet laborationstimmar eller bådadera.

En undersökning visar, att för maskinisten och eldaren skulle vid fördelning efter undervisningstimmar kostnadsfördelningen bli ungefär densamma som tidigare. Men för laboratorievaktmästaren skulle detta icke bli fallet. Räknar man med enbart laborationstimmarna, blir det emellertid icke heller bra. Dessa timmar äro nämligen mycket få i stadens skolor för yrkesundervisning, men ganska många i elektrotekniska fackskolan. En räkning med dessa skulle för den skull leda till att statsverket skulle få betala praktiskt taget hela avlöningen till laboratorievaktmästaren. Detta kan dock ej vara riktigt. Laboratorievaktmästaren har även annat att göra, än att vara behjälplig vid laborationerna. Han hjälper sålunda t. ex. till med underhållet av båda skolornas materiel. Det synes därför skäligt, att hänsyn tages till såväl totala antalet undervisningstimmar som till antalet laborationstimmar, då det gäller fördelningen av kostnaderna för honom. Om man som bidrag från staden räknar med ett belopp, som utgör medeltalet av stadens skolors för yrkesundervisning andel dels i fråga om alla undervisningstimmar, dels i fråga om endast laborationstimmar, kommer man till ett procentuellt bidrag från staden, som blir ungefär detsamma som det nuvarande. Kungl. Överstyrelsen för yrkesutbildning har

under hand meddelat, att en fördelning efter dessa grunder torde kunna väntas bli godtagen av Kungl. Maj:t.

Av de båda befattningarna är maskinist- och eldarebefattningen placerad i lönegrad Ca 10 och befattningshavare är utsedd från den 1 juli 1947 med placering i löneklass 10. Laboratorievaktmästarbefattningen är placerad i lönegrad Ca 11, men befattningshavare är utsedd först från den 8 december 1947 och med placering på förordnande för prövande av lämpligheten tills vidare för ett år framåt i lönegrad Cf 9, löneklass 9. Tiden 1 juli—25 september 1947 har laboratorievaktmästarbefattningen varit vakant och tiden 26 september—6 december 1947 har funnits en partiell vikarie med ett arvode av 250 kronor i månaden.

Ett preliminärt avtalsförslag för reglering av förhållandena mellan Kronan och Västerås stad i berörda ärende, vilket Överstyrelsen för yrkesutbildning under hand varit med om att utarbeta, bifogas.

Omnämnda avtalsförslag är så lydande:

PRELIMINÄRT AVTALSFÖRSLAG:

Avtal mellan Kungl. Maj:t och Kronan, här nedan benämnd kronan, å ena, samt Västerås stad, här benämnd staden, å andra sidan, angående fördelningen av gemensamma kostnader för elektrotekniska fackskolan i Västerås och Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

De gemensamma kostnaderna äro:

1. Avlöning till en vaktmästare, maskinist och eldare (lönegrad Ca 10).
2. Avlöning till en vaktmästare, laboratorievaktmästare (lönegrad Ca 11).

För ovanstående kostnader svarar kronan.

Staden lämnar härtill bidrag, beräknat efter antal undervisningstimmar och antal laborationstimmar enligt nedanstående.

För sagda beräkning betecknas antalet undervisningstimmar per läsår
i elektrotekniska fackskolan med a och
i Västerås stads skolor för yrkesundervisning med b
och antalet laborationstimmar per läsår
i elektrotekniska fackskolan med c och
i Västerås stads skolor för yrkesundervisning med d.

Stadens bidrag utgör till kostnader

under punkt 1 $\frac{b}{a+b}$ av totala kostnaden under punkten,

under punkt 2 $\frac{\frac{b}{a+b}+\frac{d}{c+d}}{2}$ av totala kostnaden under punkten.

Bidraget inbetalas av staden senast 30 dager efter varje kalenderhalvårs utgång till elektrotekniska fackskolan i Västerås.

Av detta avtal hava upprättats två exemplar, varav kronan tagit det ena och staden det andra.

(Datering.)

För Kungl. Maj:t och kronan: För Västerås stad:

Styrelsen anför vidare:

Som angivits ovan avses, att fördelningen av kostnaderna mellan staden och staten, i den mån de gå att förutbestämma, skola bliva oförändrade. Särskilt anslag begäres därför icke för ändamålet. Kostnaderna täckas från konto 15 H 114.

Med stöd av det anförda hemställer styrelsen

att stadsfullmäktige behagade uppdraga åt drätselkammaren att, i huvudsak efter här angivna riktlinjer, på stadens vägnar sluta avtal med statsverket om bidrag från stadens sida till avlöningarna åt de båda nämnda befattningshavarna vid elektrotekniska fackskolan.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 januari 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Såsom styrelsen framhållit har staden hitintills i första hand svarat för ifrågavarande befattningshavares avlöning, därvid jämlikt stadsfullmäktiges åberopade beslut den 27 november 1919 avlöningen från staden jämte de från statsverket utgående bidragen uppgått till belopp som motsvarade lönen för vissa statliga icke ordinarie vaktmästare. Staden har sålunda varit huvudman i förhållande till befattningshavarna medan staten lämnat vissa bidrag till avlöningen. Förhållandet har nu blivit det omvända i det att staten från och med den 1 juli 1947 är huvudman och befattningshavarna inplacerats såsom ordinarie befattningshavare i statens löneplan.

Kungl. Maj:t har i brev den 30 juni 1947 om anslag för inrättande av ifrågavarande befattningar anbefallt styrelsen för Elektrotekniska Fackskolan i Västerås att upptaga förhandlingar med Västerås stad angående fördelningen mellan staten och staden av avlöningskostnaderna för de vid fackskolan nyinrättade vaktmästaretjänsterna samt att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till avtal mellan staten och staden i sagda avseende. Mot den av styrelsen föreslagna fördelningsgrunden enligt vilken stadens bidrag skulle utgå efter undervisningstimmarnas antal vid yrkesskolorna i förhållande till motsvarande timantal vid Elektrotekniska Fackskolan, synes ingen erinran vara att göra, särskilt som, enligt vad styrelsen framhåller, man kommer till en fördelning som i huvudsak svarar mot den nu tillämpade.

Löne- och avtalsnämnden har vid behandlingen av ärendet ifrågasatt huruvida icke ett avtal av detta slag framdeles kan ådraga staden skyldighet att deltaga i kostnaderna för befattningshavarnas pensionering och föreslår för den skull, att drätselkammaren får i uppdrag att i samband med överläggningar om lönefördelnnigen undersöka vad staden i detta hänseende kan komma att få åtaga sig.

Nämnden hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer som uppdragits av styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning sluta avtal med statsverket om bidrag till kostnaderna för avlöning av två vaktmästare vid Elektrotekniska Fackskolan samt att i anslutning härtill undersöka vad staden kan komma att få åtaga sig ifråga om befattningshavarnas pensionering.

Drätselkammaren har den 5 februari 1948 avgivit följande yttrande:

Enligt vad drätselkammaren genom rektor för yrkesskolorna inhämtat avser det vid yrkesskolestyrelsens skrivelse fogade avtalsförslaget icke att reglera frågan om pensioneringen av ifrågavarande två befattningshavare utan endast att fastställa de grunder, efter vilka kostnaderna för avlöningen av befattningshavarna skola fördelas mellan statsverket och staden. Frågan om kostnaderna för pensioneringen har således lämnats öppen. Efter de upplysningar drätselkammaren erhållit skulle man emellertid från statsverkets sida icke vara villig att i avtalet inrycka en klausul, som fritoge staden från skyldigheten att deltaga i kostnaderna för befattningshavarnas pensionering. Drätselkammaren utgår därför från att denna fråga får upptagas till särskilt avgörande, när frågan blir aktuell, och att därvid förhandlingar inledas mellan Kronan och staden.

Med erinran om vad sålunda framhållits får drätselkammaren förklara sig icke hava något att invända mot föreliggande förslag.

Såsom yrkesskolestyrelsen framhållit skulle något särskilt anslag i anledning av överenskommelsen icke vara erforderligt.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att bifalla yrkesskolestyrelsens förslag i ärendet.

Nr 43. Motion ang. viss ändring av pensionsreglementet. Fråga om pension till änka efter befattningshavare, som avlidit till följd av olycksfall i stadens tjänst. (Konf. stfm:s handl. nr 106/1947.)

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 22 december 1947 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 29 maj 1947 att till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren återremittera en framställning från änkan efter maskinisten K. G. Johansson vid reningsverket, fru Agnes Johansson, att utöver den livränta å 975 kronor, som tillerkänts henne från Riksförsäkringsanstalten, få behålla hela den pension å 945 kronor, vilken tillerkänts henne på grund av bestämmelserna i pensionsreglementet för stadens befattningshavare, eller alternativt att erhålla ett årligt understöd från staden å 800 kronor. Beslutet om återremiss innefattade uppdrag för löne- och avtalsnämnden att inkomma med förslag till sådan ändring av bestämmelserna i pensionsreglementet att bifall till framställningen möjliggjordes.

Samma dag, den 29 maj 1947, beslöto stadsfullmäktige att till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för yttrande remittera en av ledamoten herr Hugo Ericsson ingiven motion, att utredning företoges angående sådan ändring av gällande pensionsreglementen för stadens befattningshavare och arbetare, att i fall då olycksfallsersättning utginge till efterlevande maka och barn något avdrag med anledning av ersättningen icke finge göras å från staden utgående pensionsbelopp.

Löne- och avtalsnämnden får med anledning härav anföra följande.

Från och med den 1 januari 1947 pensioneras stadens tjänstemän och arbetare enligt två system. Huvudregeln är att vederbörande arbetstagare skall vara ansluten till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa (SKP). För dessa befattningshavares

pensionering gälla SKP:s stadgar och såsom komplettering till dessa pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare och arbetare, antaget av stadsfullmäktige den 19 december 1946. Enligt SKP:s stadgar skall från pensionsbelopp, som enligt stadgarna skall utgivas till aktiv medlem i kassan eller till någon den aktive medlemmens efterlevande, avdragas ersättningsbelopp, som på grund av obligatorisk försäkring (såsom för olycksfall i arbete eller för yrkessjukdom) eller liknande social anordning tillkommer den aktive medlemmen resp. den efterlevande. Avdrag sker dock ej för sådan särskild ersättning, som föranledes därav, att den ersättningsberättigades tillstånd kräver särskild vård, eller som eljest avser att utgöra täckning för direkta utgiftsökningar, såsom för läkarvård, läkemedel, proteser eller yrkesutbildning. Pensionsbeloppen uträknas och utbetalas av SKP, medan staden å sin sida inbetalar medlemsavgifterna till SKP. Staden har sålunda icke möjlighet att mot bestämmelsen i SKP:s stadgar besluta att pensionär skall uppbära både pension från SKP och en till följd av försäkring för olycksfall i arbete utgående livränta. Härför fordras ändring av SKP:s stadgar, varom beslut fattas av pensionskassans fullmäktige.

De stadens befattningshavare som vid de nya pensionsbestämmelsernas ikraftträdande den 1 januari 1947 hade mindre än 25 år kvar till pensionsåldern, ha enligt stadsfullmäktiges beslut icke anslutits till SKP. För dessa befattningshavare ombesörjes pensioneringen helt av staden men befattningshavarna äga i princip samma rättigheter och skyldigheter som om pensioneringen skett genom SKP. Även för denna grupp av äldre befattningshavare skall sålunda från pensionsbeloppen avdragas vad som kan utgå i livränta tillföljd av olycksfall i arbete. Då emellertid staden i dessa fall står oberoende av SKP och helt svarar för pensionskostnaderna, finns det en teoretisk möjlighet att upphäva bestämmelsen om avdrag för en pensionären tillkommande livränta. Om så skedde skulle emellertid konsekvensen bli den att stadens befattningshavare och deras efterlevande i pensionshänseende komma att ställas olika på ett mycket otillfredsställande sätt, beroende på vederbörande befattningshavares ålder. Om vederbörandes ålder medger anslutning till SKP skulle livränta avdragas från pensionen men om vederbörande den 1 januari 1947 hade mindre än 25 år kvar till pensionsåldern skulle både pension och livränta utgå. Då det sålunda synes uppenbart, att ett bifall till den väckta motionen skulle medföra orimliga konsekvenser, finner sig löne- och avtalsnämnden icke kunna framlägga något förslag till ändring av stadens pensionsreglemente i åsyftad riktning. Det bör i detta sammanhang nämnas att regeln i SKP:s stadgar om avdrag för livränta återfinnes i det förslag till normalpensionsreglemente för städernas befattningshavare som uppgjorts i samråd mellan Svenska Stadsförbundet och SKP och som för närvarande är föremål för centrala förhandlingar med arbetstagarnas organisationer.

Om löne- och avtalsnämnden av nu anförda skäl icke kan tillstyrka en ändring av pensionsreglementet, vill nämnden emellertid med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fall som föranlett remisserna tillstyrka att till änkefru Agnes Johansson utgives ett särskilt pensionstillägg å 25 kronor per månad, utan dyrtidstillägg därå. Tillägget bör i så fall utgå från och med den dag fru Johansson tillerkänts pension från staden, den 1 december 1946, till och med utgången av år 1947. Från och med 1948 års ingång har fru Johansson nämligen möjlighet att söka änkepension enligt bestämmelserna i den nya lagen om folkpensionering. Dylik pension utgår i Västerås med 900 kronor per år. För fru Johanssons del torde änkepen-

sionen efter reduktion med hänsyn till hennes övriga pensionsförmåner uppgå till i runt tal 400 kronor om året.

Löne- och avtalsnämnden föreslår på grund härav stadsfullmäktige besluta

att någon ändring av pensionsreglementet uti berörda hänseende icke skall ske,

att den föreliggande motionen icke skall föranleda någon åtgärd samt

att till änkefru Agnes Johansson utgiva ett särskilt tillägg om 25 kronor per månad utan dyrtidstillägg till den enligt pensionsreglementet utgående pensionen från och med den 1 december 1946 till och med den 31 december 1947.

Drätselkammaren har i ett den 5 februari 1948 avgivet utlåtande anfört:

Vad först angår frågan om ändring av gällande pensionsreglemente i det avseende, varom här är fråga, vill drätselkammaren helt ansluta sig till löne- och avtalsnämndens uppfattning. Såsom nämnden framhållit äro i städernas pensionsreglementen så gott som undantagslöst intagna bestämmelser om att livränta från riksförsäkringsanstalten skall avdragas från pensionsbeloppet. Även i pensionsreglementena för stadens befattningshavare förekomma liknande bestämmelser. Med hänsyn härtill och till de komplikationer i förhållande till SKP, som ett avskaffande av de nuvarande bestämmelserna om avdragsskyldighet skulle föra med sig, vill drätselkammaren bestämt avstyrka bifall till motionen.

Ifråga om löne- och avtalsnämndens förslag att änkefru Johansson skulle erhålla ett särskilt pensionstillägg å 25 kronor per månad utan dyrtidstillägg under tiden från och med den 1 december 1946 till och med utgången av år 1947 vill drätselkammaren med hänsyn till omständigheterna i detta speciella fall tillstyrka bifall till förslaget. Kammaren anser sig dock böra framhålla, att detta medgivande icke får betraktas såsom prejudicerande.

Löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens tidigare förslag ifråga om fru Agnes Johanssons pension innebar, att hon skulle berättigas att förutom den till henne utgående livräntan och det provisoriska pensionstillägget erhålla dyrtidstillägg å pensionsbeloppet 945 kronor, i ograverat skick. Ehuru detta icke framgår av löne- och avtalsnämndens skrivelse är, enligt vad kammaren inhämtat, nämndens avsikt att det gamla förslaget skall förfalla.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att föreliggande motion icke skall föranleda någon åtgärd samt

att änkefru Agnes Johanssons framställning bifalles på det sättet, att hon tillerkännes ett särskilt tillägg om 25 kronor per månad utan dyrtidstillägg utöver vad hon enligt pensionsreglementet äger uppbära, att utgå från och med den 1 december 1946 till och med den 31 december 1947.

Nr 44. Anslag för höjning av stipendier till vikarierande poliskonstaplar, som genomgå Statens Polisskolas konstapelkurs.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 januari 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 31 december 1946 att vikarierande poliskonstapel vid stadens poliskår som genomginge statens polisskolas konstapelskurs på vissa villkor skulle under skoltiden erhålla ett stipendium om 205 kronor per månad räknat från och med den 1 oktober 1946.

Beloppet, som föreslagits av polisnämnden, utgjorde 70 procent av den för vikarierande konstapel då utgående månadslönen om 292 kronor 80 öre.

Hos löne- och avtalsnämnden ha fyra poliskonstaplar från stadens poliskår, som under hösten 1947 genomgått polisskolans konstapelskurs, anhållit att utfå full lön för den tid de genomgått skolan, varjämte de påpekat att stipendiet om 205 kronor efter löneförhöjningar icke längre motsvarade 70 procent av utgående lön.

Lönen till vikarierande poliskonstapel utgår numera enligt löneklass 12 i stadens nya löneplan med ett belopp om 500 kronor per månad inklusive dyrtidstillägg. 70 procent därav utgör 350 kronor. Poliskonstaplarnas framställning har remitterats till polisnämnden, som förklarat sig icke ha något att erinra emot att stipendiet höjdes till ett belopp som utgjorde 70 procent av lönen för vikarierande poliskonstapel efter den 1 oktober 1947. Polisnämnden förklarade vidare, att nämnden inte hade något att erinra emot att full lön utginge under skoltiden, enär så vore fallet i åtskilliga andra städer samt löneförhållandena under skoltiden vore av stor betydelse för rekryteringen vid poliskårerna.

Löne- och avtalsnämnden har icke ansett sig kunna föreslå att full lön utbetalas under skoltiden men har intet att erinra emot att stipendiet höjes till 350 kronor per månad inklusive dyrtidstillägg.

I årets stat finnes för ändamålet upptaget ett belopp om 4.100 kronor. Därest det Västerås tilldelade platsantalet vid polisskolan blir oförändrat under 1948 kommer den föreslagna höjningen av stipendiet att fordra ett tilläggsanslag om i runt tal 3.000 kronor. För de tre sista månaderna under 1947 synes ett belopp om i runt tal 1.800 kronor erfordras för utgivande av beloppen ifråga.

I anledning härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att vikarierande poliskonstapel vid stadens poliskår skall räknat från och med den 1 oktober 1947 under den tid han genomgår statens polisskolas lägre kurs erhålla ett stipendium om 350 kronor per månad på samma villkor som föreskrivits i stadsfullmäktiges beslut av den 31 oktober 1946, samt

att för ändamålet anvisa erforderliga medel.

Drätselkammaren har i häröver den 5 februari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nämndens hemställan i ärendet samt

att för bestridande av härav föranledda kostnader under år 1948 anvisa anslag å 3.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 45. Pensionsunderstöd till arbetare vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 januari 1948 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har arbetaren vid byggnadskontoret August Emil Thörn anhållit att från och med den 1 januari 1948 få sluta sin anställning samt erhålla ett pensionsunderstöd om 350 kronor per år. Thörn är född den 20 oktober 1878 och anställdes i stadens tjänst den 4 juni 1936. Han kan icke pensioneras enligt stadens nya pensionsreglemente, enär han vid ikraftträdandet av detsamma redan uppnått pensionsåldern. Ej heller kan det tidigare gällande reglementet för pensionering av stadens arbetare tillämpas, enär reglementet krävde att vederbörande skulle ha erhållit stadigvarande anställning i stadens tjänst vid högst 35 års ålder. Thörn var 58 år gammal då han anställdes i stadens tjänst och hade sålunda vid fyllda 65 år sju tjänsteår. Tillhopa har han tjänstgjort hos staden i cirka 12 år. Thörn har varit sysselsatt med gatsopning och stundom vikarierat som eldare vid stadshotellet. Han har alltid utfört sina åligganden utan anmärkning.

Thörn har visserligen tjänstgjort hos staden under blott sju år före pensionsålderns inträde men med hänsyn till hans sammanlagda tjänstgöringstid om cirka 12 år och då han måste anses vara i behov av pensionsunderstöd, finner sig löne- och avtalsnämnden dock böra tillstyrka att han tillerkännes ett sådant understöd med det begärda beloppet om 350 kronor per år på samma sätt som skett i andra liknande fall. Det kan nämnas att stadsfullmäktige den 20 december 1945 beslöt tillerkänna kommunalarbetaren K. A. Alfredsson ett pensionsunderstöd om 350 kronor. Alfredsson hade tjänstgjort under 21 år i stadens tjänst men blott cirka sju år före pensionsålderns inträde.

Nämnden hemställer med anledning härav, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja kommunalarbetaren August Emil Thörn ett pensionsunderstöd om 350 kronor per år att utgå från och med den dag han slutar sin anställning i stadens tjänst.

Drätselkammaren har i häröver den 5 februari 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren tillstyrker på de av nämnden anförda skälen bifall till framställningen. Det föreslagna pensionsunderstödet, 350 kronor, kommer icke att påverka vederbörandes rätt till folkpension.

Kammaren föreslår sålunda stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 46. Tilläggsanslag till driften av Uddens koloni under år 1948.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 17 december 1947 anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed hemställa att stadsfullmäktige måtte bevilja ett tilläggsanslag för år 1948 på högst 3.000 kronor till driften av Uddens koloni, Skinnskatteberg. Anslaget är ämnat att användas som arvode till deltidsanställd gårdskarl vid kolonien.

Drätselkammaren har i häröver den 5 februari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 47. Fråga om stadens övertagande av skyldigheten att bestrida hyresersättningen för vissa av domkyrkokommissionen till läroverkets förfogande ställda tomtområden.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 5 februari 1948:

I samband med uppförande av läroverkets nuvarande annexbyggnad samt biblioteksbyggnaden beslöto delegerade för läroverkets byggnadsfond vid sammanträde den 13 mars 1912 att från den dag då biblioteksbyggnaden vore uppförd och staden ej längre behövde hyra den Sundénska gården såsom lärosal för läroverkets räkning, ett belopp av 800 kronor tills vidare, så länge fondens medel det tilläte, årligen skulle få utgå ur läroverkets byggnadsfond såsom bidrag till stadens utgifter för de nya byggnaderna och för undervisningens bedrivande och befrämjande vid högre allmänna läroverket eller till bestridande av läroverkets blivande "fastigheter åliggande utgifter".

Enligt § 219 i läroverksstadgan skall vid varje läroverk finnas en *byggnadsfond* avsedd bl. a. för bestridande av brandförsäkring och andra läroverkets fastigheter åliggande utgifter. På förslag av rektor och delegerade för fonden kunna med Kungl. Maj:ts tillstånd ur denna kassa i särskilda fall jämväl bidrag lämnas till lärorummens möblering ävensom till anskaffande av för gymnastikundervisning behövlig materiel.

Byggnadsfonden tillföres ett belopp av 5 kronor per termin för varje lärjunge, som ej i föreskriven ordning befriats från erläggande av denna avgift.

I enlighet med detta åtagande har från byggnadsfonden årligen utgivits ett belopp av 800 kronor såsom hyresersättning för de tomtområden, vilka av domkyrkokommissionen ställdes till läroverkets disposition vid nuvarande läroverksbibliotekets byggande.

Lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket har emellertid genom läroverkets rektor hemställt, att staden ville från och med den 1 juli 1945 övertaga ifrågavarande kostnader. Lokalstyrelsen har därvid åberopat, att byggnadsfondens ställning icke vidare tilläte att hyresersättningen bestredes av fondens medel.

Drätselkammaren har tagit framställningen under övervägande; och enär de förutsättningar ifråga om byggnadsfondens ställning, vilka förelågo vid den tid,

då byggnadsfondens åtagande gjordes, icke längre kunna anses vara för handen, anser kammaren, att lokalstyrelsens framställning bör bifallas.

I anledning härav skulle erfordras anslag för hyresersättningen dels under tiden 1 juli 1945—30 juni 1947 med 1.600 kronor, dels ock under tiden 1 juli 1947—1 juli 1948 med 800 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 juli 1945 tills vidare åtaga staden skyldigheten att bestrida hyresersättningen för de tomtområden, vilka av domkyrkokommissionen ställts till läroverkets disposition vid nuvarande läroverksbibliotekets byggande,

att för detta ändamål anvisa anslag å tillhopa 2.400 kronor, avseende hyresersättning för tiden 1 juli 1945 till 30 juni 1948 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791.)

Nr 48. Utgivande av kommunal författningshandbok samt löpande författningssamling för Västerås stad.

Magistraten har i skrivelse den 5 oktober 1944 anfört följande:

I åtskilliga med Västerås jämförliga städer utgives sedan flera år tillbaka en fortlöpande samling av viktigare kommunala stadgar, taxor, reglementen och andra föreskrifter av allmänt intresse. Med hänsyn till den stora mängden föreskrifter av olika slag, som under årens lopp utfärdats av olika myndigheter, och de ändringar som däri vidtagits äro de gällande kommunala stadgorna numera mycket svåröverskådliga. För allmänheten är svårigheten att få reda på vad som i olika avseenden gäller givetvis särskilt stor. Utgivande av en kommunal författningssamling, innefattande dels en samling av nu gällande viktiga kommunala bestämmelser dels ock en fortlöpande tryckning av nytillkomna stadganden med tillhörande register, skulle därför otvivelaktigt vara av stort värde och underlätta arbetet för såväl stadens egna myndigheter som för allmänheten. Utgivningen synes lämpligen kunna ombesörjas av stadsombudsmannen.

Magistraten får på grund härav hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta att utgiva en fortlöpande kommunal författningssamling för Västerås samt uppdraga åt lämpligt organ att ombesörja utgivandet härav.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 14 januari 1948 anfört följande:

Utskottet vill till en början framhålla, att det långvariga dröjsmålet med besvarandet av remissen berott därpå, att utskottet velat avvakta att en allmän översyn av reglementena, instruktionerna och övriga kommunala författningar komme till

stånd. Sedan den tidpunkt, då frågan av magistraten väcktes, ha åtskilliga kommunala författningar omarbetats med eller utan samband med företagna omorganisationer. Bland de författningar, som varit föremål för översyn, märkas stadsfullmäktiges arbetsordning, arbetsordningen för magistraten och rådhusrätten, brandordningen, reglementena för fattigvårdsstyrelsen och parkstyrelsen samt instruktionerna för stadsingenjörskontoret, byggnadskontoret, fastighetskontoret, överingenjören m. fl. vid stadens tekniska verk, stadsträdgårdsmästaren och hamnfogden. Åtskilliga kommunala författningar vänta emellertid fortfarande på en översyn i avbidan å ny lagstiftning. Detta är fallet med t. ex. särskilda ordningsföreskrifterna för Västerås stad, byggnadsordningen m. fl.

Till följd av stadens kraftiga utveckling under de senaste åren och den i samband därmed företagna omorganisationen av förvaltningen å skilda områden har uppstått ett krav på att anpassa de olika för förvaltningarna givna föreskrifterna efter förvaltningens växande omfattning och delvis ändrade föremål. Ehuru som nämnts åtskilliga reglementen och instruktioner redan nu moderniserats, torde erfarenheten visa, att inom de närmaste åren det måhända blir erforderligt att verkställa ändringar även i sådana författningar, som nyligen antagits eller överarbetats. Nya reglementen och instruktioner kunna även förväntas tillkomma.

Även om det i och för sig kunde anses önskvärt att man avvaktade den tidpunkt, då förhållandena på detta område mera stabiliserats, tala dock starka skäl för att man redan nu söker vidtaga åtgärder för att åstadkomma en översiktlig sammanställning av gällande kommunala författningar, kompletterad med en fortlöpande tryckning av nytillkomna stadganden samt ändringar i tidigare antagna stadganden. Såväl för de kommunala förtroendemännen och tjänstemännen som för stadens innevånare i övrigt skulle det utan tvivel innebära en stor fördel att kunna med ledning av dylik författningssamling på ett enkelt sätt taga del av de bestämmelser, som vid en viss tidpunkt gälla inom ett förvaltningsområde.

Enligt uppgifter, inhämtade från Svenska Stadsförbundet, ha i en del städer utgivits en samling av författningar (kommunal författningshandbok) utan att efteråt utgivits någon fortsättning av författningssamlingen i form av lösa tryck. Så har skett bl. a. i Örebro, Sundsvall, Falun och Nyköping. I en del andra städer har man, efter det att ett samlingsverk utgivits, beslutat utge fortsättning av författningarna i löpande följd antingen med successivt utkommande lösa nummer under årets lopp eller också med tid efter annan samlade och tryckta supplement. Så sker bl. a. i Stockholm, Göteborg, Malmö, Borås och Gävle. I vissa städer, huvudsakligen i mindre sådana, har man på senaste åren börjat utge en kommunal författningssamling successivt i lösnummerföljd utan att något samlingsverk tidigare tryckts.

Av dessa tre system, synes beredningsutskottet det, vilket innebär dels utgivande av en grundläggande sammanställning (urkundsamling) dels komplettering av denna urkundsamling med periodiskt utgivna lösa nummer av författningssamlingen (den löpande författningssamlingen) vara att ur alla synpunkter förorda. I stort sett böra härvid de principer, som tillämpats i Gävle stad kunna komma till användning även härstädes. I Gävle har man vid ett par tillfällen låtit trycka en kommunal urkundsamling, som med åtskilliga års mellanrum försetts med supplement, innehållande nytillkomna stadganden och ändringar i tidigare dylika. Vid sidan härav har de senaste åren utgivits en löpande författningssamling, tryckt i samma format som det vanliga stadsfullmäktigetrycket. Såväl urkundsamlingen som den löpande författ-

ningssamlingen ha försetts med register. I sistnämnda fall har koncept till register förts varje år för sig och funnits tillgängligt å stadskansliet men tryckning av detta register skett endast vart tionde år.

En viktig fråga i detta sammanhang är vilka författningar, som skola anses vara av den betydelse att de böra medtagas i författningssamlingen. Att i detalj giva regler härför låter sig ej göra, varför man i detta fall i viss utsträckning måste lita på omdömet hos den, som skall svara för utgivandet. Vissa allmänna direktiv kunna och böra dock uppställas. Sålunda böra i författningssamlingen inflyta alla av stadsfullmäktige antagna reglementen, arbetsordningar samt instruktioner för de olika kommunala organen och dem underlydande tjänstemän och vidare alla av stadsfullmäktige antagna principföreskrifter angående befattningshavarnas löne-, tjänste- och pensionsförhållanden. Till de sistnämnda höra sålunda t. ex. löneplaner, tjänsteförteckningar, tjänstgöringsreglementen och pensionsreglementen. Även stadsfullmäktiges beslut med normgivande karaktär böra hänföras hit, t. ex. det kommunala resereglementet, bestämmelser om arvoden för kommunala förtroendeuppdrag, olika slag av taxor, som antagits av stadsfullmäktige och i övrigt sådana stadsfullmäktigebeslut, som hava ett mera allmänt intresse. Däremot synas icke de olika stadsplanebestämmelserna, som av stadsfullmäktige antagas, böra inflyta vare sig i urkundsamlingen eller den löpande författningssamlingen, då dessa bestämmelser i stor utsträckning hänvisa till beteckningar å kartor samt bestämmelserna i vart fall enklast kunna inhämtas å stadsarkitektkontoret. I undantagsfall böra även medtagas sådana föreskrifter av normgivande karaktär, vilka beslutats av annat kommunalt organ än stadsfullmäktige och hava ett mera allmänt intresse för stadsinnevånarna, t. ex. av magistraten utfärdade särskilda ordningsföreskrifter, av poliskammaren utfärdade kungörelser etc. Vidare böra medtagas stadgar för olika donationsfonder ävensom reglementen för stadens olika fonder.

Av större allmänt intresse torde också vara bolagsordningarna för de kommunägda bolagen, varför de synas böra medtagas.

Det förtjänar särskilt inskärpas, att ovan angivna uppräkning icke på något sätt kan anses uttömmande utan endast är avsedd såsom en exemplifiering.

Med frågan om urkundsamlingens och den löpande författningssamlingens innehåll är nära förknippat ett annat spörsmål nämligen, vilket organ som bör ombesörja tryckningen och utgivandet av desamma. I samband härmed uppstår även frågan på vad sätt sådana ändringar och nya beslut, vilka beslutats av annat kommunalt organ än stadsfullmäktige, skola bringas till utgivarens av den löpande författningssamlingen kännedom.

Vad beträffar först urkundsamlingen har drätselkammaren redan tidigare uppdragit åt f. drätseldirektören Theofil Öberg att utarbeta en sammanställning av de viktigare nu gällande författningar intill årsskiftet 1947—1948. Detta arbete, vilket är av den tidskrävande karaktär, att det icke kunnat utföras av stadskansliets ordinarie tjänstemän vid sidan av det löpande arbetet, har i det närmaste slutförts. Arbetet skulle komma att omfatta omkring 300 trycksidor i samma format som det vanliga stadsfullmäktigetrycket och är indelat i fjorton olika underavdelningar. Avdelning I behandlar stadskommunen och dess omfattning och innehåller olika Kungl. brev angående indelningsändringar. Avdelning II behandlar stadens allmänna administration, rättsväsen och förvaltning. Därunder ha hänförts bl. a. stadsfullmäktiges arbetsordning med beredningsutskottets reglemente,

arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten, lönestat för stadsfiskalen och polismästaren, reglemente för drätselkammaren samt instruktioner för olika under drätselkammaren lydande verk och tjänstemän. I avdelning III behandlas författningarna angående byggnads- och stadsplaneväsen. Avdelning IV omfattar föreskrifterna angående hälso- och sjukvårdsangelägenheter och allmän hygien, avdelning V författningar rörande gatu- och vägväsendet samt planteringar, avdelning VI tekniska verkens olika förvaltningsföreskrifter, avdelning VII föreskrifterna om renhållningsverk och lantbruk, avdelning VIII fastighetsangelägenheter, avdelning IX brandväsendet, avdelning X uppfostran och undervisning samt idrott, avdelning XI socialvård, avdelning XII hamnar och flygplats, avdelning XIII allmänna och särskilda ordnings-, trafik- m. fl. föreskrifter samt avdelning XIV diverse stadgar, reglementen och bolagsordningar. Som synes följer uppställningen i viktiga delar samma uppställning som i budgeten. Med den uppläggning detta arbete givits torde, såvitt beredningsutskottet kan finna, urkundsamlingen tillika med den löpande författningssamlingen under många år framåt kunna tjäna såsom en tillförlitlig handbok för alla dem som i sitt arbete önska snabbt taga del av de kommunala föreskrifter, vilka vid varje tillfälle gälla inom något visst område av förvaltningen. För att den löpande författningssamlingen skall tjäna sitt ändamål såsom ett översiktligt komplement till urkundsamlingen bör i sådana fall, då större ändringar i en kommunal författning skett, omtryckning av författningen i hela dess sammanhängande lydelse ske. Härigenom torde man kunna undvika att behöva utgiva särskilda supplement till urkundsamlingen, något som givetvis kan ställa sig både tidsödande och kostsamt.

Ifråga om den löpande författningssamlingen kommer innehållet i densamma till allra största delen att utgöras av sådana bestämmelser, som antagits av stadsfullmäktige. Det synes därför beredningsutskottet lämpligast att utgivandet av denna uppdrages åt stadsfullmäktiges sekreterare, vilken i denna egenskap även svarar för stadsfullmäktigetryckets redigering och som ifråga om dessa författningar lättast kan följa alla ändringar och nya beslut. Beträffande det fåtal författningar, som beslutas av andra kommunala organ och som i detta sammanhang erbjuda intresse torde det lämpligaste vara att sekreterarna i vederbörande nämnd åläggas att till stadskansliet tid efter annan inrapportera sådana av förvaltningsorganet fattade beslut, som kunna anses vara av mera allmänt intresse.

Beträffande uppställningen av den löpande kommunala författningssamlingen bör även denna hava samma format som det vanliga stadsfullmäktigetrycket. Författningarna, respektive författningsändringarna böra för lätthanterlighetens skull tryckas var för sig å ett eller flera sammanhängande blad såväl å framsidan som baksidan. Skulle blankt utrymme kvarstå å ett blad, bör sålunda icke detta utrymme tagas i anspråk utan nästa författning tryckas på nytt blad. Detta kan visserligen synas vara slöseri med papper. Ett dylikt system medför emellertid många fördelar, bl. a. därigenom, att i sådana fall, då t. ex. från andra städer begäres ett avtryck av en författning, endast det blad varå författningen är tryckt, behöver utlämnas i stället för att annars ett häfte innehållande även andra författningar måste avstås. Det kan vidare framhållas, att man vid användande av lösbladssystemet kan i den större urkundsamlingen vid varje särskild författning inklistra de senare tillkomna ändringarna, något som måste anses vara till särskilt stor fördel för de tjänstemän, som skola anlita författningssamlingarna.

Varje löst blad eller häfte förses å första sidan med en rubrik, "Västerås stads kommunala författningssamling" samt därunder till vänster årtalet och till höger löpande nummer samt numreras i ordningsföljd för varje år. Genom utgivarens försorg skall årligen upprättas ett register till de under året utkomna författningarna. Detta register upprättas endast i koncept och tryckes sålunda ej. Vart tionde år bör utarbetas och av trycket utgivas ett alfabetiskt sakregister för författningssamlingen.

De nya författningarna respektive författningsändringarna böra i allmänhet utgivas så snart laga kraftägande beslut av vederbörande myndighet föreligger. Av praktiska skäl torde det vara lämpligt att där så utan olägenhet kan ske, tryckning sker samtidigt av flera blad eller häften för viss tidsperiod, förslagsvis ett kvartal. För nedbringande av kostnaderna torde det understundom visa sig lämpligt, att en författningstext, som intages i stadsfullmäktiges handlingar, därest detta låter sig göra, får stå kvar i förråd, intill dess stadsfullmäktiges beslut fattats och att tryckning i författningssamlingen därefter omedelbart sker. Härigenom undvikes att samma författning sättes två gånger.

Beredningsutskottet har tänkt sig att urkundsamlingen genom stadskansliets försorg skulle tillhandahållas samtliga stadsfullmäktiges ledamöter samt därutöver drätselkammarens ledamöter och ordförandena i de olika nämnderna i den mån dessa icke tillika äro ledamöter av stadsfullmäktige ävensom de tjänstemän som för sin verksamhet ha behov därav. Vidare böra ett tillräckligt antal exemplar finnas tillgängliga å stadskansliet för att på begäran överlämnas till andra städer. Efter ungefärligen samma grunder böra även den löpande författningssamlingen utdelas. Distributionen kan lämpligen i vad avser förtroendemännen ske i samband med utdelande av stadsfullmäktigetrycket.

Enligt en preliminär beräkning torde erfordras en upplaga av urkundsamlingen om cirka 400 exemplar och av den löpande författningssamlingen om cirka 300 exemplar.

Kostnaden för tryckningen av urkundsamlingen inklusive bindning har enligt vad beredningsutskottet under hand inhämtat beräknats till cirka 5.000 kronor. Motsvarande kostnad för den löpande författningssamlingen är givetvis svårare att exakt beräkna, då man på förhand svårligen kan beräkna huru många nummer som varje år kommer att utgivas. Enligt vad som upplysts i Gävle skulle det röra sig om i genomsnitt högst 25—35 blad per år. Kostnaden härför torde kunna i genomsnitt beräknas till 600 kronor per år.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna grunder utgiva en kommunal författningshandbok för Västerås stad (urkundsamling) samt fr. o. m. den 1 januari 1948 en fortlöpande tryckt serie av nyutkomna viktigare kommunala författningar samt ändringar i dylika författningar, (löpande kommunal författningssamling),

att uppdraga åt stadsfullmäktiges sekreterare att ombesörja utgivandet av sistnämnda författningssamling samt

att anvisa de medel, som härför kunna erfordras.

Drätselkammaren har uti ett den 5 februari 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad utskottet i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag,

att för bestridande av kostnaderna för utgivande av den kommunala författningshandboken anvisa ett förslagsanslag å 5.000 kronor samt för bestridande av kostnaderna under år 1948 för utgivande av den löpande författningssamlingen ett förslagsanslag å 600 kronor, ävensom

att sålunda anvisade belopp skola täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791.)

Nr 49. Återbesättande av ledigbliven befattning såsom kanslibiträde vid stadskansliet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 februari 1948 anfört följande.

Nuvarande kanslibiträdet å stadskansliet, fröken Anna-Lisa Söderström, har på egen begäran entledigats från sin befattning från och med den 1 maj 1948 för tillträdande av annan anställning. Härigenom blir en befattning såsom kanslibiträde vid stadskansliet ledig.

Då stadigvarande behov av den ledigblivna befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren med ordinarie befattningshavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kanslibiträde vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 februari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 50. Motion angående förbud mot serverande av rusdrycker på stadens bekostnad vid av staden anordnade officiella fester.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 25 september 1947 till nykterhetsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Gösta Sjöberg, G. Leontein m. fl. ingiven motion, vari hemställts att stadsfullmäktige ville besluta att allmänna medel ej finge till någon del användas för bestridande av kostnader för servering av rusdrycker vid officiella fester.

Motionen är så lydande:

I Ungdomsvårdskommitténs betänkande om ungdomen och nöjeslivet (Statens offentliga utredningar 1945: 22) förekommer följande uttalande:

"Bland de psykologiska faktorer, som verkar alkoholattraherande på medborgaren, får också räknas den officiella inställningen till alkoholseden. Alkohol är i regel en ofrånkomlig ingrediens vid alla högtidliga tillställningar. Till och med åtskilliga personer, vilka själva inte förtär alkohol, anser sig böra servera sprit i sina hem åt alkoholvana gäster. De alkoholattraherande festliga tillställningarnas roll blir allt betydelsefullare, eftersom föreningar och andra sammanslutningar, som det synes, i ständigt stigande grad förlägger sina högtidliga sammankomster till spritrestauranger. Det torde få anses nödvändigt att framhålla i propagandamässigt starkt verkande former, att sprit inte bör förekomma vid festliga sammankomster i ideella, politiska och idrottsliga organisationer. Tanken har framförts att organisationer, som erhålla statsbidrag till sin verksamhet, skulle förbjudas att tillåta spritservering vid sina officiella sammankomster. Kommittén, som inte önskar framlägga något förslag till tvångsåtgärder i avsett syfte, anser emellertid, att tiden bör vara mogen för en rekommendation från det allmännas sida till föreningslivets företrädare att i görligaste mån begränsa alkoholbruket vid ovannämnda tillställningar och att tillse, att organisationernas medel inte användas för ändamålet i fråga.

Än viktigare skulle det vara, om olika samhällsorgans officiella festligheter kunde befrias från det sedvänjeskapande inslag, som utgörs av alkoholservering. Längre än till en opinionsyttring till förmån för sådana festligheters torrläggande torde det inom överskådlig tid inte vara möjligt att nå, hur önskvärt ett radikalt exempel från samhällsledningens sida än vore. Ehuru kommittén sålunda avstår från att på denna punkt framlägga något förslag, önskar den fästa uppmärksamheten vid möjligheten för olika samhälleliga myndigheters och institutioners ledningar att själva ta initiativ i frågan.

Kommitténs synpunkter äro otvivelaktigt värda att uppmärksammas och allvarligt övervägas. Det bör också understrykas, att de officiella festerna blivit mönster för föreningsfesterna. Vid den offentliga tillställningen eller vid de inflytelserika sammanslutningarnas fester utövar alkoholritualen ett starkt tryck på deltagarna. De, som under detta tryck förmås att ändra hållning till alkoholen, intaga ofta i olika samhällslager en ledande ställning och får därför lätt efterföljare. Alkoholbruket vid dessa fester medverkar sålunda till spridningen av dryckesseden bland allt större del av folket, framför allt till ungdomen.

Mången, som haft tillfälle att iakttaga det officiella festlivet i andra länder, hävdar, att alkoholbruket utomlands icke intar samma centrala plats som i vårt land. I Amerika ha t. ex. spritfria banketter sedan länge varit mycket vanliga. Utlänningar, som besöka vårt land, stå ofta frågande och förvånade inför alkoholens stora roll hos ett i övrigt så modernt och framsynt folk som det svenska.

Ungdomsvårdskommitténs uttalande synes väl förtjänt att föranleda ett kommunalt initiativ.

Vi tillåta oss därför föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

att allmänna medel ej må till någon del användas för bestridande av kostnader för servering av rusdrycker vid officiella fester.

Västerås den 25 september 1947.

Georg Leontein. Gösta Sjöberg. Ingrid Andrén. Helga Hall. Sam Nyström.

Erik Pettersson. Knut Carlfors.

Nykterhetsnämnden har i ett den 27 oktober 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Motionen hänför sig visserligen icke till sådana frågor som nykterhetsnämnden har att i vanlig mening taga ställning till, men anser sig dock nämnden av principiella skäl böra instämma i och stödja motionärernas framställning, enär motionens syfte ur föredömessynpunkt kan medverka till ett förbättrat nykterhetstillstånd, som är behövligt särskilt ifråga om ungdomen.

På grund härav hemställer nykterhetsnämnden till stadsfullmäktige att besluta

att bifalla motionen.

Emot nämndens förslag ha reservationer avgivits av ledamöterna i nämnden fru Karin Kjelldahl och herr W. Redmalm.

Reservationerna äro så lydande:

RESERVATION.

Undertecknad får härmed anmäla sin reservation mot det av nykterhetsnämnden här ovan fattade beslutet och önskar härvid framföra följande synpunkter.

Helt naturligt måste fester, anordnade av offentliga institutioner, vara i nykterhetshänseende föredömliga. Därom torde icke råda mer än en mening. Att av staden anordnade officiella fester — varom motionen rör sig — hållits under värdiga former är här angeläget att framhålla. Det torde därför kunna ifrågasättas, huruvida nu föreliggande fråga ur synpunkten av nykterhetsnämndernas allmänna uppgifter i samhället bort underställas nykterhetsnämndens prövning.

Jag kan ej frigöra mig från den uppfattningen, att tillfällen kunna föreligga, då staden vid utövandet av värdskap näppeligen kan komma ifrån att låta representationen även omfatta alkoholhaltiga drycker. Att vid dylika tillfällen frånhända stadens representanter möjligheten till representation i nyssnämnda omfattning anser jag sålunda ohållbart. Man torde å andra sidan väl knappast kunna begära, att nämnda representationskostnader skola betalas med stadens representanters egna medel eller ännu mindre av gästerna själva.

Undertecknad vill fördenskull föreslå, att stadsfullmäktiges beslut måtte utmynna i, att staden ser sig angeläget vara, att förtärandet av alkoholhaltiga drycker på stadens bekostnad vid av staden anordnade officiella fester i största möjliga omfattning inskränkes.

Västerås den 20 oktober 1947.

KARIN KJELLDAHL.

RESERVATION.

till Västerås Nykterhetsnämnds protokoll den 20 okt. 1947, § 177.

Undertecknad, som i likhet med nykterhetsnämndens majoritet behjärtar motionens nykterhetsfrämjande syfte, anser att ett enbart kortfattat tillstyrkande av motionen ej är tillräckligt som utlåtande från nämndens sida utan håller före att syftet bättre kunde tillgodoses genom ett yttrande av följande innehåll:

Nykterhetsnämnden, som i sin verksamhet har rik erfarenhet av alkoholmissbrukets sociala skadeverkningar, anser att fester, anordnade av offentliga institutioner, böra vara föredömliga i nykterhetshänseende. Om stadsfullmäktige med anledning av den föreliggande motionen finner för gott att besluta att stadens medel ej må till någon del användas för bestridande av kostnader för servering av rusdrycker vid offentliga fester, har nämnden därför från sina synpunkter intet att erinra häremot.

Om emellertid stadsfullmäktige anse sig av representationsskäl förhindrade att intaga denna ståndpunkt, vill Nykterhetsnämnden förorda att vid stadens fester och representationsmåltider serveringen av alhokolhaltiga drycker på stadens bekostnad så långt som möjligt inskränktes, exempelvis genom att begränsas till maltdrycker och vin, varjämte det borde tillses att alkoholfria drycker därjämte finnas att tillgå utan att gästerna särskilt anhålla därom.

Västerås den 25 oktober 1947.

W. REDMALM.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 januari 1948 utlåtit sig på följande sätt:

Motionen grundar sig i väsentliga delar å ungdomsvårdskommitténs i motionen citerade uttalande och bygger sålunda på kommitténs uppfattning att förekomsten av alkohol vid offentliga tillställningar genom exemplets makt på ett ur nykterhetssynpunkt ogynnsamt sätt påverkar den stora allmänhetens inställning till alkoholen.

Frågan om lämpligheten av att spritdrycker serveras vid offentliga tillställningar bedömes givetvis av den enskilde efter olika grunder allt efter vederbörandes principiella inställning till bruket av alkohol över huvud taget. För drätselkammaren kan det i detta sammanhang givetvis ej bliva tal om att närmare ingå på riktigheten av den ena eller andra uppfattningen i detta hänseende. Drätselkammaren vill endast konstatera, att det, oavsett vilken åsikt man hyser härvidlag, bland alla ansvarskännande medborgare i samhället råder enighet om nödvändigheten att med därför lämpliga medel stävja allt *missbruk* av akohol, i vilka former sådant än förekommer. För såvitt motionen, vilket väl åtminstone i första hand är fallet, riktar sig mot dylikt missbruk, vill drätselkammaren uttala sin oförbehållsamma uppskattning av motionens syfte såsom sådan.

Delade meningar kunna emellertid råda om huruvida den av motionärerna anvisade vägen till stävjande av alkoholmissbruk leder till målet. Även om drätselkammaren till fullo behjärtar motionärernas bevekelsegrunder, hyser kammaren dock tvekan huruvida ett bifall till motionen i den utformning denna givits, skulle medföra det genomgripande resultat, motionärerna föreställt sig. Bland de officiella festligheter, vid vilka spritservering på stadens bekostnad hittills förekommit, kan urskiljas huvudsakligen två grupper, nämligen dels de relativt sparsamt förekommande fall, då representationen uteslutande avser medlemmar av kommunala organ och hos dem anställda tjänstemän, dels ock sådana tillställningar, vid vilka representation för utomstående framför allt då gäster, från andra städer, förekommer. I båda fallen gäller, att representationen oftast begränsas till en trängre krets. Ifråga om den interna representationen företrädesvis till ledamöterna i en förvaltningsnämnd jämte en och annan tjänsteman och ifråga om representationen för utomstående gäster till några få dylika samt ett par representanter för den egna staden. I enstaka undantagsfall

förekommer även representation för större grupper såsom vid stadsfullmäktiges årligen återkommande julfest samt vid en och annan kongress. Även om i enlighet med motionärernas önskemål all spritservering på stadens bekostnad skulle bannlysas från dessa olika slag av offentliga representationstillställningar, lär staden icke kunna förhindra den enskilde deltagaren att till en av stadens medel bekostad måltid på egen bekostnad låta servera sig spritdrycker. Även om man emellertid utgår från att sådana deltagare, vilka i vanliga fall använda spritdrycker, i dylika fall skulle avstå från all spritförtäring, kan man enligt kammarens åsikt starkt ifrågasätta, om andra samhällsmedborgares eller medborgargruppers personliga inställning till alkoholförtäring härigenom i större utsträckning kommer att ändras. Den övervägande delen av för att icke säga så gott som alla icke absolutister, vilka vid enskilda eller offentliga sammankomster i måttlig utsträckning brukar förtära spritdrycker, torde knappast ändra sina vanor i detta hänseende endast därför att spritdrycker vid stadens representationstillställningar icke få tillhandahållas på stadens bekostnad. Ännu mindre lärer stadens inställning i detta hänseende påverka det fåtal, som i sin personliga livsföring i större eller mindre utsträckning missbrukat alkohol. Även om man betraktar redan ett måttligt alkoholbruk som en ur samhällets och individens synpunkt skadlig företeelse och därför som ett slutmål uppställer genomförande av fullständig absolutism, måste man vid ett objektivt övervägande finna, att några varaktiga och bestående resultat i dessa avseenden endast kan vinnas därigenom att i det långa loppet varje enskild individ på övertygelsens väg förmås att iakttaga en absolutistisk livsföring och icke genom tvångsåtgärder mot oliktänkande.

Ett genomförande av motionens syftemål i den form motionärerna tänkt sig, skulle även, i vad avser den representation, som av staden sedvanemässigt utövas i förhållande till gäster från främmande städer inom eller utom landet, komma att medföra betydande praktiska svårigheter. Man kan med den uppfattning, som för närvarande inom vida kretsar både inom och utom landet är rådande ifråga om måttlig alkoholkonsumtion, icke undgå att taga hänsyn till den omständigheten att förtäring av alkoholhaltiga drycker faktiskt ingår såsom en ingrediens i umgängeslivet. Många av dem, vilka i egenskap av gäster, kunna komma att besöka vår stad och för vilka staden utövar värdskap, hysa den uppfattningen att, serverande av spritdrycker vid offentliga festligheter till dem, som så önska, är en naturlig sak. Under nuvarande förhållanden torde staden icke kunna undgå att respektera även denna uppfattning, då en annan inställning från den representerande stadens sida av många skulle komma att uppfattas såsom ett åsidosättande av gästfrihetens lagar. Skulle staden i dylika fall frånhända sig möjligheten att låta även alkoholhaltiga drycker omfattas av representationen, komma säkerligen ofta de, som å stadens vägnar skola svara för värdskapet, att råka i mindre angenäma situationer. Den utvägen ligger då nära till hands att kostnaderna för servering av alkoholhaltiga drycker till gäster, vilka önska förtära dylika drycker, komma att bestridas av stadens representanters egna medel för att gästerna själva ej skola behöva erlägga betalning därför.

Det kan invändas, att ett bifall till motionen innebär att kommunala medel sparas. Det är givetvis riktigt. Drätselkammaren vill emellertid framhålla att vad som sålunda skulle sparas är av så ringa storleksordning att man, vid övervägande av de nackdelar från andra synpunkter som ett bifall till motionen skulle medföra, icke torde behöva lägga alltför stor vikt härvid.

Drätselkammaren finner med anledning av vad ovan framhållits, tillräckliga skäl ej ha förebragts för bifall till motionen i dess föreliggande form. Drätselkammaren

vill emellertid framhålla, att vid all den representation, som staden utövar, inom ramen för vad vanlig gästfrihet skäligen kan anses bjuda, största möjliga återhållsamhet bör iakttagas vid tillhandahållande av alkoholhaltiga drycker. Kammaren finner det även lämpligt att stadsfullmäktige gör ett principuttalande i denna riktning. Vad beträffar det av reservanten inom nykterhetsnämnden, herr Redmalm, i andra hand framförda yrkandet att endast maltdrycker och vin skulle på stadens bekostnad få serveras vid offentliga tillställningar, kan kammaren icke finna anledning att i nu förevarande avseende göra någon åtskillnad mellan spritdrycker å ena samt andra alkoholhaltiga drycker å andra sidan. Reservantens önskemål i fråga om tillhandahållande av alkoholfria drycker vid tillställningar av ifrågavarande art, kan och kommer att tillgodoses utan att bliva föremål för något stadsfullmäktiges principbeslut.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att i princip uttala sig för att vid all av staden anordnad representation största möjliga återhållsamhet skall iakttagas ifråga om serverande på stadens bekostnad av alkoholhaltiga drycker samt

att motionen i övrigt icke skall till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Beredningsutskottet har i yttrande den 11 februari 1948 med åberopande av vad drätselkammaren i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Emot beredningsutskottets sålunda avgivna förslag har reservation anmälts av utskottets ordförande herr Sjöberg, vice ordförande herr Leontein samt ledamöterna fru Helga Hall och herr Nyström under uttalande, att beredningsutskottet på de av motionärerna anförda skälen bort föreslå stadsfullmäktige bifalla motionen.

Nr 51. Förslag till namnsättning av två gator å Hammarbyområdet.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 30 januari 1948 anfört följande:

Gatunamnsberedningen har tagit upp frågan om namnsättning å två gator inom Hammarbyområdet, där som bekant bebyggelse ägt rum under åren 1946 och 1947. Bebyggelsen ansluter sig till två utlagda gator, av vilka den ena från Köpingsvägen vid restaurant Sjöhagen sträcker sig nordväst ut, parallellt med Förstadsvägen, samt den andra från den förstnämnda gatans nordliga ändpunkt löper i sydvästlig riktning utmed skogsbrynet över Hammarbygärdet.

Gatunamnsberedningen föreslår att den förstnämnda gatan erhåller namnet Nybyggevägen efter det i skogsområdet sydväst därom belägna torpet Nybygget. För den andra gatan föreslås namnet Hammarbacksvägen i anknytning till torpet Hammarbacken väster därom.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 februari 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att den gata, vilken från Köpingsvägen vid restaurant Sjöhagen löper i nordvästlig riktning parallellt med Förstadsvägen, skall kallas Sjöhagsvägen samt

att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens framställning.

Nr 52. Omändringsarbeten i rådhusets bottenvåning.

Fastighetskontoret har i skrivelse den 12 februari 1948 anfört följande:

Från magistraten har framställts önskemål om inredandet av ett rum för vittnen och ett rum för magistratsvaktmästaren. Det enda utrymme som finnes disponibelt för ändamålet är vestibulen i Rådhusets bottenvåning och stadsarkitektkontoret har å bifogade av magistraten godkända ritning upprättat förslag till uppdelning av densamma i ovannämnda två rum och en korridor, den senare avsedd till väntrum för parter och åhörare vid rättens och hyresnämndens sessioner. Ändringen får betraktas som ett provisorium. Kostnaderna för densamma har enligt bifogade uppställning beräknats till 5.600 kronor. (Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet.)

Då lokalerna efter ändringen icke blir tillfredsställande vare sig ur estetisk eller praktisk synpunkt, är det endast med mycket stor tvekan fastighetskontoret föreslår att arbetena komma till utförande. För dagen synes emellertid icke någon annan lösning möjlig för att åt magistraten tillhandahålla de av dem begärda lokalerna.

På grund av vad här ovan anförts hemställer fastighetskontoret

att drätselkammaren hos stadsfullmäktige anhåller om anslag å 5.600 kronor för utförande av nämnda omändringsarbeten i vestibulen i Rådhusets bottenvåning.

Drätselkammaren har i skrivelse samma dag anfört följande:

De föreslagna omändringsarbetena komma icke att medföra någon fullt tillfredsställande lösning av utrymmesfrågan utan måste betraktas såsom en nödfallsåtgärd. Emellertid föreligger utan tvivel ett starkt behov av särskilda utrymmen för vittnen och icke minst för advokater. Såvitt kammaren kan finna bör omändringsarbetena utföras så att parternas ombud sessionsdagarna kunna disponera ett avskilt utrymme. Därest utöver vittnesrum och rum för magistratsvaktmästaren icke skulle kunna inredas ytterligare ett utrymme för advokaterna, bör under alla förhållanden magistratsvaktmästarens rum under de tider, då sessioner pågå, kunna disponeras av advokaterna och behörig hänsyn härtill tagas vid förslagets närmare utformande.

Med nämnda förbehåll vill drätselkammaren tillstyrka bifall till fastighetskontorets framställning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 5.600 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 53. Införande av överlärareinstitutionen vid stadens folkskolor.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 9 februari 1948 anfört följande:

Den 1 juli 1948 avgår tillsynslärarna i Herrgärdsskolan och Korsängsskolan och samtidigt utgår förordnandet för de fyra övriga tillsynslärarna. Folkskolstyrelsen har därför ansett alla skäl tala för att frågan om tillsynslärarnas ersättande med överlärare nu upptas till omprövning.

I större och medelstora städer har sedan gammalt skoldistrikten i administrativt avseende indelats i ett lämpligt antal överlärardistrikt. En sådan organisation förutsättes också i folkskolestadgan § 8 a mom. 2. I själva verket har denna överlärarinstitution redan genomförts i landets alla städer med ett invånareantal av mer än 40.000 med undantag av Eskilstuna och Västerås. Även vissa städer med ett invånareantal mindre än 40.000, t. ex. Lund och Halmstad, har sedan många år tillbaka haft en sådan administrativ indelning av folkskolorna.

Fördelen med en dylik ordning ligger framför allt däri, att för överlärartjänsterna beviljar skolöverstyrelsen väsentliga nedsättningar i undervisningsskyldigheten, varigenom befattningshavarna verkligen beredas tid för noggrann tillsyn och vård av skolans materielförråd, den dagliga tillsynen av lokaler, undervisning m. m. Vidare kan överlärarna ägna mera tid och intresse åt folkskolans sociala uppgifter, samarbetet med hemmen etc. Den närmare omfattningen av överlärarnas arbetsuppgifter framgår av bifogade förslag till instruktion, upprättat i full överensstämmelse med skolöverstyrelsens normalinstruktion för överlärare.

Den nedsättning i undervisningsskyldigheten, som beviljas av skolöverstyrelsen i varje särskilt fall sker helt utan kostnad för staden och är till sin storleksordning beroende av antalet läraravdelningar inom överlärardistriktet. Såsom exempel kan anföras att de fyra överlärarna i Borås har en undervisningstid pr vecka av resp. 5, 14, 18 och 18 timmar. Uppgifter rörande överlärarnas tjänstgöringsskyldighet, storleken av överlärardistrikten, arvoden etc. har för samtliga städer med ett invånareantal av mellan 30.000 och 80.000 sammanställts i särskild bilaga. (Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet.)

Vid ett införande av överlärarinstitutionen i Västerås föreslås staden indelad i följande överlärardistrikt:

Östra distriktet, omfattande Korsängsskolan och skolorna i Badelunda, f. n. 48 läraravdelningar;

Herrgärdsdistriktet, omfattande Herrgärdsskolan, f. n. 36 läraravdelningar;

Djäknebergsdistriktet, omfattande Djäknebergsskolan, Hwasserska skolan, Skepparbacksskolan och Mariabergsskolan, f. n. 28 läraravdelningar;

Västra distriktet, omfattande Jakobsbergsskolan, Rosenlunds skola, Hammarbyskolan och Lundby skola, f. n. 26 läraravdelningar.

Med stöd av erfarenheterna från andra städer och i överensstämmelse med föreskrifterna i K. K. den 29 juni 1946 (nr 528) kan tjänstgöringsskyldigheten för de fyra överlärarna väntas bli resp. 8, 12, 15 och 15 timmar. De undervisningstimmar, som härigenom förloras, fullgöres lämpligen av timlärare, till vars avlönande statsmedel utgår.

Till de nuvarande sex tillsynslärarna vid folkskolorna utgår arvoden med sammanlagt 5.860 kronor. För de fyra överlärarna föreslår folkskolstyrelsen för vardera ett årsarvode av 1.600 kronor utan dyrtidstillägg. Därjämte anser skolstyrelsen att

till överläraren i Östra distriktet bör utgå ett reseanslag av 200 kronor per år och till överläraren i Västra distriktet 100 kronor per år. Sammanlagda årskostnaden blir således 6.700 kronor eller 840 kronor mera än hittills.

Tidigare har folkskolstyrelsen föreslagit stadsfullmäktige att inrätta tre fackläraretjänster vid folkskolorna i ämnena gymnastik, sång och teckning. Denna fråga har ännu icke avgjorts av stadsfullmäktige. Därest detta förslag vinner stadsfullmäktiges gillande och de tre facklärarna komma att fullgöra viss del av sin tjänstgöring i de blivande överlärarnas klassavdelningar, sannolikt åtta veckotimmar, uppkommer till och med en besparing för staden, då staden äger tillgodogöra sig statsbidrag med cirka 235 kronor per veckotimme eller sammanlagt 1.880 kronor, vilket statsbidrag annars skulle åtgått att täcka en del av den minskning i undervisningsskyldigheten, som författningsenligt tillkommer överlärarna.

I skrivelsen omnämnda förslag till instruktion för överlärarna är så lydande:

Förslag till

INSTRUKTION FÖR ÖVERLÄRARE

i Västerås skoldistrikt.

§ 1.

Överlärare tillkommer att biträda folkskolinspektören med ledningen av skolarbetet vid de skolor, för vilka han är anställd, och har han att i sin tjänst ställa sig till efterrättelse folkskolestadgan, distriktets organisationsplan och ordnings stadga, denna instruktion samt övriga i laga ordning givna föreskrifter.

Sitt uppdrag bör han fullgöra i samarbete med folkskolinspektör och lärare samt under strävan att befrämja ett gott förhållande mellan skola och hem.

§ 2.

1. Ifråga om skolarbetets ledning åligger det överlärare särskilt att tillse, att undervisningen fortgår enligt för skolan gällande läroplan och arbetsordning samt andra i vederbörlig ordning givna bestämmelser;

att meddela föreskrifter angående lärarnas vakttjänstgöring och ordningen i övrigt inom skolan samt tillse, att dessa föreskrifter efterlevas;

att verka för att bland lärjungarna flit, ordning, tukt och goda seder äro rådande;

att vidtaga eventuellt behövliga anordningar för skolfilmförevisningar, föredrag, studiebesök, skolvandringar och andra för undervisningsändamål avsedda utflykter;

att, då lärjunge genom dåligt uppförande utövar skadligt inflytande på sina kamrater och icke av vederbörande lärares förmaning och bestraffning eller åtgöranden i övrigt låter sig rätta, i samråd med klassföreståndaren vidtaga de åtgärder, han finner lämpliga, och om dessa visa sig fruktlösa, anmäla förhållandet till folkskolinspektören;

att, därest lärjunge visar svårare vanart eller brottslighet, anmäla förhållandet för folkskolinspektören och efter dennes anvisning ingiva anmälan till barnavårdsnämnden;

att även i övrigt söka rätta missförhållanden i skolan, som komma till hans kännedom, samt, då rättelse icke vinnes, därom göra anmälan till folkskolinspektören;

att beträffande barn, som finnes vara i behov av ekonomiskt understöd, vidtaga de åtgärder, folkskolestyrelsen för dylika fall bestämt.

2. Överlärare bör genom besök i skolans olika avdelningar följa undervisnings- och uppfostringsarbetet, och då anledning därtill förefinnes, samråda med vederbörande lärare om de förhållanden han iakttagit. Särskilt skall överläraren tid efter annan besöka tillfälligt anställda lärare och därvid åhöra undervisningen samt lämna erforderliga råd och anvisningar, varvid han bör beakta vad i § 1 sägs om samarbete med folkskolinspektören.

3. I sitt förhållande till lärarna såväl som eljest bör han låta sig angeläget vara att befordra samförstånd mellan skolans ledning och skolans lärare samt mellan dessa senare inbördes.

§ 3.

Över skolgången skall överlärare hava noggrann tillsyn. I detta syfte bör han tid efter annan granska dagböckerna för de olika klassavdelningarna. Uteblir lärjunge från skolan utan anmält giltigt förfall, och kan rättelse icke vinnas genom avdelningslärarens och överlärarens bemödanden, skall överlärare anmäla förhållandet för folkskolinspektören.

§ 4.

Överlärare skall vaka över, att skolans sundhetsförhållanden äro tillfredsställande ordnade, samt om så påfordras vidtaga behövliga anordningar för läkarebesiktningar och skolbad. Han skall meddela behövliga föreskrifter om ordning och snygghet i lärorummen och skolans övriga lokaler samt på skolgårdarna.

§ 5.

Beträffande inskrivning, flyttning, examen och avgång åligger det överlärare:

att biträda vid inskrivning av lärjungar och till folkskolinspektören inkomma med förslag till deras fördelning på klassavdelningar;

att, på sätt i folkskolstadgan och distriktets ordningsstadga angives, deltaga i flyttnings- och avgångsprövning, samt

att granska examenskatalogerna.

§ 6.

1. Överlärare skall i god tid före läsårets slut upprätta och till folkskolinspektören inlämna förslag till anordning av klass- och lärareavdelningar för nästkommande läsår, ävensom förslag rörande lärarnas tjänstgöring i de olika avdelningarna samt bestämma lärosal för dessa.

2. Före läsårets början skall överlärare vidtaga nödiga anordningar och förberedelser för skolarbetets ändamålsenliga bedrivande under läsåret. I samråd med de lärare, som därtill utsetts, skall överlärare upprätta förslag till arbetsordning för fackundervisningen.

§ 7.

1. Då lärare av sjukdom eller annan anledning tillfälligtvis är urståndsatt att tjänstgöra, skall överlärare sörja för att undervisningen på lämpligt sätt uppehålles, till dess folkskolinspektören hunnit vidtaga erforderliga åtgärder.

2. Överlärare äger att enligt folkskolinspektörens anvisning inom timplanens ram medgiva tillfälliga utbyten av undervisningsämnen.

3. Om lärares tjänstgöring och frånvaro skall överlärare göra anteckning i särskild liggare.

4. Över tjänstledigheter och tillfälliga förordnanden skall överlärare på bestämda tider avgiva redogörelse till folkskolinspektören.

§ 8.

1. Överlärare har att jämlikt ordningsstadgan hålla kollegiesammanträden samt att ombesörja, att protokoll vid dessa föras och justeras.

2. Överlärare skall i god tid föranstalta om, att vederbörliga val inom lärarkollegiet verkställas.

§ 9.

I fråga om lokaler, inventarier och undervisningsmateriel åligger det överlärare särskilt:

att hava tillsyn över skolornas fastigheter och inventarier, lekplatser och skolgårdar samt vid behov av reparationer eller nyanskaffning göra anmälan därom till skolans vice värd;

att tillse att skolans lokaler och andra tillhörigheter ej användas till annat ändamål än vederbörande myndighet medgivit samt att övervaka, att de personer, föreningar eller sällskap, som fått tillåtelse att använda någon av skolans lokaler, ej skadar upplåten fast eller lös egendom och att, om i sådant avseende anmärkning förekommer, därom göra anmälan till folkskolestyrelsen;

att deltaga i de i ordningsstadgan omförmälda besiktningarna av skolhusen samt före sådan besiktning bereda lärarepersonalen tillfälle att anmäla brister å skollokaler och inventarier;

att föra förteckning över skolans undervisningsmateriel och inventarier samt tillse, att varje lärare för förteckning över den undervisningsmateriel och de inventarier, som denne har i sin vård;

att verkställa årlig inventering av undervisningsmateriel samt ombesörja behövliga reparationer av densamma;

att till folkskolinspektören ingiva förslag till inköp av undervisningsmateriel;

att övervaka att lärare och barn aktsamt vårda böcker och andra vid undervisningen använda hjälpmedel;

att från folkskolexpeditionen rekvirera och låta avhämta erforderliga böcker och materiel, ombesörja dess utdelning till vederbörande avdelningslärare samt däröver på bestämda tider lämna redovisning.

§ 10.

Överlärare skall tillse, att vaktmästare och annan skolans betjäning ordentligt fullgöra sina åligganden.

§ 11.

1. Överlärare skall på av folkskolestyrelsen bestämda tider, som genom anslag tillkännagivas, vara tillstädes å överlärarexpeditionen för att mottaga besök i skolärenden.

2. Inom fastställd tid har överläraren att avlämna skolstatistiska uppgifter enligt gällande formulär.

3. I den utsträckning, folkskolestyrelsen bestämmer, skall överlärare granska och attestera räkningar angående utgifter för skolan.

§ 12.

Överlärare är skyldig att rörande skolans angelägenheter lämna de rapporter och upplysningar ävensom föra de anteckningar, som folkskolestyrelsen och dess nämnder eller folkskolinspektören begära av honom ävensom att efter kallelse närvara vid av inspektören anordnade sammanträden.

§ 13.

Överlärare åligger att meddela undervisning det antal veckotimmar, som skolöverstyrelsen bestämmer.

På grund härav föreslår folkskolestyrelsen stadsfullmäktige besluta

dels att införa överlärarinstitutionen vid stadens folkskolor från den 1 juli 1948 och bemyndiga folkskolstyrelsen vidtaga de därav betingade åtgärderna samt

dels att för ändamålet anvisa 420 kronor för senare halvåret 1948.

Drätselkammaren har i häröver den 12 februari 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791.)

Nr 54. Anslag för anställande av vaktmästarbiträde hos magistraten.

Magistraten har i skrivelse den 29 januari 1948 anfört följande:

Rättegångsreformen har enligt vad det redan visat sig medfört en avsevärd ökning av expeditionsgöromålen vid rådhusrätten. Bland annat åligger det enligt nya rättegångsbalken rätten att ombesörja delgivning av stämningar och kallelser, vilka göromål förut ankommit på åklagaren eller enskild part. Delgivning kan ske antingen genom posten eller genom stämningsman. Polismyndighet är i allmänhet skyldig att utan kostnad verkställa stämningsmannadelgivning. För delgivning erfordras tio olika blanketter. Varje delgivningsförsändelse skall införas i särskild förteckning. För att kontrollera att delgivning skett i behörig ordning fordras avsevärt arbete. Av olika skäl har det visat sig lämpligt att bestyret med delgivningarna handhaves av en och samma person.

Såsom magistraten i sin skrivelse den 19 juli 1947 med förslag till stat för år 1948 anförde mötte svårigheter att förut angiva den ändring av organisationen av biträdeshjälp, som den nya ordningen kunde föranleda. Redan nu har det visat sig att det icke är möjligt att med den biträdeshjälp, som upptagits i staten, ombestyra allt expeditionsarbete, som sålunda tillkommit. För att på billigaste och lämpligaste sätt ombesörja det omständiga arbetet med delgivningsbestyret har magistraten uppdragit åt magistratsvaktmästaren Thorell att tillsvidare fullgöra detta arbete. En sådan anordning har också visat sig vara lämplig. Då detta arbete tager åtskillig tid i anspråk, erfordras emellertid att Thorell erhåller biträde med sina övriga sysslor. I detta sammanhang bör erinras om att, på grund av en utökning av antalet sessionsdagar till fyra mot tidigare två i veckan, vaktmästaren måste vara att tillgå i betydligt mycket större utsträckning än förut.

Magistraten får därför hemställa om anslag för innevarande budgetår å 1.250 kronor jämte dyrtidstillägg för anställande av springpojke eller springflicka att biträda magistratvaktmästaren i dennes göromål.

Drätselkammaren har i häröver den 12 februari 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren vill på de av magistraten anförda skäl tillstyrka bifall till framställningen. För avlönade av vaktmästarbiträde under tiden till innevarande års slut skulle, medräknat dyrtidstillägg, erfordras ett förslagsanslag å 1.500 kronor. Drätselkammaren förutskickar, att löne- och avtalsnämndens yttrande angående lönesättningen för vaktmästarbiträdet före anställandet inhämtas.

Med anledning av vad ovan anförts får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för avlönande av vaktmästarebiträde för tiden intill utgången av innevarande år ställa till magistratens förfogande ett förslagsanslag å 1.500 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Nr 55. Anslag för underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 6 februari 1948 anfört följande:

Hamnstyrelsen får härmed anhålla om anslag för vissa arbeten å småbåtsbryggorna i Svartån. Arbetena avse underhåll men även ombyggnader, då bryggorna visat sig delvis vara mycket bristfälliga. Kostnaderna ha å byggnadskontoret beräknats till 12.000 kronor. Avsikten är att arbetena skola utföras före instundande båtsäsong.

På grund av vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån anvisa ett anslag å 12.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 12 februari 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

För anordnande av ny småbåtshamn har i 1948 års stat upptagits anslag å tillhopa 33.000 kronor, varav 18.000 kronor påförts hamnens stat och 15.000 kronor anslagstitel 13 E 2 Anordningar för friluftsliv. Kammaren, som icke har något att erinra mot bifall till det begärda anslaget, har ansett, att förenämnda anslag för anläggande av småbåtshamn bör ograverat reserveras för det ändamål, varför anslaget beviljats, och att därför nu ifrågavarande utgift bör täckas av ett särskilt anslag i 1949 års stat.

Kammaren tillstyrker fördenskull stadsfullmäktige besluta

att för underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån anvisa ett anslag å 12.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av uttaxerade medel i 1949 års stat under hamnens budgettitel.

Nr 56. Förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Aroslund.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 11 februari 1948 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed för stadsfullmäktiges prövning överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 31 januari 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Aroslund (Plansch 103).

I ärendet får byggnadsnämnden hänvisa till bifogade beskrivning.

Jämlikt 23 § 1 mom. byggnadsstadgan har förslaget icke varit utställt för granskning. Samtliga av frågan berörda fastighetsägare ha skriftligen förklarat sig godtaga förslaget.

Vägförvaltningen i länet har icke haft något att erinra.

Omförmälda beskrivning är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Aroslund i Västerås.

Vid detaljbearbetandet av den planerade riksvägssträckningen genom de norra stadsdelarna, anslutande trafikleder och gatunätet i angränsande bostadsområden har bland annat framkommit tanken på en breddning av Lundagatan och förlängning av densamma genom kvarteret Aroslund norrut över rikshuvudvägen till eventuella framtida bostadsområden.

Då tomtindelningen av kvarteret Aroslund är mycket brådskande har det ej varit möjligt att avvakta någon detaljutredning för den nya gatans höjdläge m. m.

Förslaget, som åskådliggöres å karta märkt Pl. 103, upptar därför endast ett parkstråk genom kvarteret avsett som reservat för en eventuell förlängning av Lundagatan.

För området gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 24 oktober 1947.

Västerås den 31 januari 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Aroslund samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 12 februari 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 57. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Olga, Nanna m. fl.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 2 februari 1948 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 30 oktober 1947 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Olga m. fl. (Pl. 101).

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till bifogade beskrivning och förslag till stadsplanebestämmelser.

Vidare får nämnden hänvisa till stadsplanearkitektens närslutna, den 2 februari 1948 dagtecknade tjänsteutlåtande.

I byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivning, stadsplanebestämmelser och tjänsteutlåtande äro så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till ändring av stadsplanen för Kvarteren Olga m. fl. i Västerås.

För området gällande stadsplan har fastställts av länsstyrelsen den 17 september 1929 och 1 november 1944 samt av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915, 14 oktober 1938, 12 mars 1943 och 12 juli 1946. För kvarteren Olga, Pamela, Paulina och Petra har fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Förslaget, som åskådliggöres å karta märkt Pl. 101 avser i första hand en avskärning av kvarterens hörn i avsikt att skapa större körradier och bättre siktförhållanden för trafiken på kringliggande gator. I samband därmed har inom kvarteret Olga bredare förgårdsområden inlagts, varvid dock inom tomten n:r 11, där marken i huvudsak ligger på en hög nivå över angränsande gata, givits en särskild möjlighet till garagebyggnad nära gatan.

För att säkra samma kvarters karaktär av villaområde har införts en bestämmelse, som begränsar antalet bostadslägenheter inom varje tomt till två.

Västerås den 30 oktober 1947.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

FÖRSLAG

till ändring av stadsplanen för kvarteren Olga, m. fl. i Västerås. Pl. 101.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1. **Områdets användning.**
Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2. **Byggnadssätt.**
Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3. **Hushöjd.**
Å med II ½ v betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än sju och en halv (7,5) meter.

§ 4. **Våningsantal.**
Å med II ½ v betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar varjämte vinden må inredas till högst hälften av vindsbottnens yta.

§ 5. **Byggnads areal.**
Inom med Ö betecknat område får högst 1/5 av tomts areal bebyggas.

§ 6. **Lägenhetsantal.**
Inom med Ö betecknat område får uppföras endast en huvudbyggnad innehållande högst två bostadslägenheter. Byggnadsnämnden må dock där så prövas lämpligt och förenligt med tomtens och kvarterets ändamålsenliga och enhetliga bebyggande dessutom medgiva uppförande av mindre uthus, garage eller dylikt.

§ 7. **Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.**
Med korsprickning betecknat område får bebyggas endast med mindre uthus, garage eller liknande.
Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Västerås den 30 oktober 1947.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

angående förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Olga m. fl. (Pl. 101).

Vid sammanträde den 3 november 1947 beslöt nämnden för sin del godkänna samt låta utställa ett av undertecknad uppgjort, den 30 okt. 1947 daterat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Olga m. fl., Pl. 101.

Förslaget har därefter varit utställt i vederbörlig ordning från den 4 t. o. m. den 18 december 1947. Under denna tid har inkommit följande anmärkningsskrivelser.

n:r	1	från	ägaren	till	tomten	n:r	5	i kv.	Olena
„	2	„	„	„	„	„	6	„ „	„
„	3	„	„	„	„	„	3	„ „	Olga
„	4	„	„	„	„	„	6	„ „	Nanna
„	5	„	„	„	„	„	2	„ „	Paulina och
„	6	„	„	„	„	„	1	„ „	„

samt efter utställningstidens utgång skrivelse

n:r 7 från ägaren till tomten n:r 7 i kv. Pamela.

Samtliga erinringar gälla de föreslagna hörnavskärningarna vilka tydligen ansetts inkräkta för mycket på tomterna och deras planteringar och stängsel och å andra sidan icke ansetts tillräckligt motiverade ur trafiksynpunkt. Det är dock enligt min mening, vilken också delas av byggnadschefen och stadsarkitekten, nödvändigt att

siktförhållandena i gathörnen förbättras. Det måste vara stadsplaneringens skyldighet att, inför den ökning av motortrafiken, som kan väntas i framtiden, bidraga till att undanröja olycksriskerna inte minst med tanken på lekande och cyklande barn, som icke kunna hindras från att hålla till på gatorna. De i själva verket relativt obetydliga och lätt läkta ingreppen i de enskilda tomterna och de kostnader dessa kan medföra för det allmänna, bör då icke få stå hindrande i vägen. Icke heller är det lämpligt ur estetisk synpunkt att vid en dylik reglering av en gatukorsning, utan särskilt starka skäl utesluta enstaka kvartershörn, där sikten måhända med den befintliga vegetationen är något mindre hindrad.

Vad beträffar de enskilda skrivelserna gälla för övrigt n:r 1, 2 och 4 liksom n:r 6 och 7, sedan de där påfordrade utredningarna numera slutförts, inga direkta protester, utan endast överenskommelsen med staden inom stadsplaneförslagets ram. De föranleda därför ingen ändring av förslaget. De två återstående skrivelserna n:r 3 och 5, avseende tomterna Olga 10 och Paulina 2, gälla båda starkt skymda gatuhörn, där de något större ingreppen i tomterna icke bör få hindra förslagets genomförande. Någon revidering av förslaget kan därför icke tillstyrkas.

Med hänvisning till ovanstående får jag hemställa, att nämnden måtte översända förslaget Pl. 101, dat. 30. 10. 1947 i oförändrat skick till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 2 februari 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Olga m. fl.

Drätselkammaren har i yttrande den 12 februari 1948 med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktiget besluta

att antaga ifrågavarande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Olga, Nanna m. fl. samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 31 mars 1948 Ser. A nr 3

Nr 58. Förvärv av stadsägorna nris 258 och 262.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 mars 1948 anfört följande:

Staden har efter förhandlingar erhållit erbjudande att av direktören Gustaf Barckman, Stockholm, förvärva stadsägan nr 258 med adressnummer 10 vid Arnbomsgatan samt stadsägan nr 262 med adressnummer 2 vid samma gata.

Stadsägan nr 258, vilken innehåller en areal av 840 kvadratmeter, är taxerad för ett belopp av 20.500 kronor, varav 3.500 kronor markvärde och 17.000 kronor byggnadsvärde. Hyresinkomsterna för fastigheten belöpa sig enligt uppgift till 1.844 kronor per år. Å fastigheten finnes en byggnad av reveterat trä i två våningar jämte vindsvåning, innehållande fem lägenheter om vardera 1 rum och kök. Dessutom finnes en mindre uthusbyggnad. Huvudbyggnaden är försedd med elektrisk belysning, ledningar för vatten och avlopp, diskbänkar av dels zinkplåt och dels rostfri plåt, vedspisar samt obehandlade furugolv. I uthusbyggnaden finnas avträden, varjämte tvättstuga är inrymd i källarvåningen. Byggnaden kan anses vara normalt underhållen. I pris för fastigheten begäres 26.000 kronor.

Arealen å stadsägan 262 utgör 900 kvadratmeter. Den är taxerad till 26.500 kronor, varav 3.500 kronor för mark och 23.000 kronor för byggnaderna. De sistnämnda lämna enligt uppgift i årlig hyresintäkt ett belopp av 2.130 kronor. Byggnaderna utgöras av ett bostadshus av reveterat trä i en våning jämte inredd vindsvåning, ett bostadshus av trä i en våning samt två små uthusbyggnader. Den reveterade byggnaden innehåller två lägenheter om vardera 1 rum och kök samt en lägenhet om 3 rum och kök. Bostadsbyggnaden av trä innehåller 2 rum och kök samt 1 kallrum. Byggnaderna äro försedda med elektrisk belysning, vatten från brunn å gården, avlopp, diskbänkar av zinkplåt, vedspisar samt golv av furu. I källarvåningen finnas tvättstuga samt avträden. Byggnaderna befinna sig i ordinärt skick

I köpeskilling för nu nämnda fastighet begäres 32.000 kronor.

I fråga om båda stadsägorna gäller, att tillgången å dricksvatten icke är tillfredsställande. Anslutning till stadens vattenledning synes vara erforderlig. Kostnaderna härför torde kunna beräknas till sammanlagt cirka 1.350 kronor.

Då staden har intresse av att förvärva fastigheterna samt de begärda köpeskillingarna få anses skäliga, vill drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att förvärva dels stadsägan nr 258 för en köpeskilling av 26.000 kronor, dels ock stadsägan nr 262 för en köpeskilling av 32.000 kronor och i båda fallen på sedvanliga villkor i övrigt samt vidtaga alla för förvärvens genomförande erforderliga åtgärder ävensom

att köpeskillingarna skola täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 59. Fråga om ändringar i förslag till taxa å avgifter för begagnande av Västerås—Johannisbergs flygfält. (Konf. stfm. handl. nr 276/1947 ser. A.)

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 mars 1948 anfört följande:

Vid sammanträde den 18 december 1947 beslöto stadsfullmäktige godkänna ett av drätselkammaren framlagt förslag till taxa å avgifter vid Västerås — Johannisbergs flygplats, att taxan skulle tillämpas från och med den 1 januari 1948 samt att uppdraga åt drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingiva ansökan om tillstånd att upptaga avgifter för begagnande av flygplatsen i överensstämmelse med angivna taxeförslag.

Nämnda taxeförslag ansluter sig i allt väsentligt till den av Kungl. Maj:t den 20 juni 1947 fastställda taxan för begagnande av statens civilflygplatser

Sedan drätselkammaren i skrivelse den 8 januari 1948 hemställt om Kungl. Maj:ts fastställelse å taxeförslaget, har Kungl. Luftfartsstyrelsen tillställt kammaren en inom styrelsen utarbetad promemoria med vissa erinringar mot förslaget.

I promemorian anföres i huvudsak följande:

I ett särskilt Kungl. brev, vilket av förbiseende icke kommit att av vederbörande myndighet delgivas staden, har föreskrivits, att landningsavgifterna för flygplan med högsta tillåtna flygvikt av 1.200 kg. eller däröver tills vidare skola utgå med endast 80 % av de i Kungl. Maj:ts taxa angivna beloppen. Nu nämnda rabattering avser att bringa de svenska landningsavgifterna i paritet med de i Danmark och Norge utgående avgifterna. I enlighet härmed borde första stycket av § 2 i det av stadsfullmäktige godkända taxeförslaget erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 2.

Landningsavgift erlägges för landning och utgår för varje påbörjat 100-tal kilogram av flygplans högsta tillåtna flygvikt med nedan angivna belopp, nämligen

A) för flygplan på 1200 kilogram och däröver
   a) i luftfart inom landet samt mellan Sverige, Danmark, Norge och Finland med 16 öre
   b) i annan luftfart med 20 öre ävensom
B) för flygplan med mindre vikt än 1200 kilogram och flygplan, som användes för skol- och övningsflygning, med 10 öre."

Då flygplatsen saknade fältbelysning, borde § 4 i taxeförslaget, avhandlande bestämmelser angående belysningsavgifter, helt utgå samt likaledes ordet "belysning" i första paragrafen i förslaget.

Enligt den av Kungl. Maj:t fastställda taxan för statens civila flygplatser ägde luftfartsstyrelsen medgiva nedsättning i hangaravgifterna med hänsyn till hangarens kvalitet och läge ävensom vid förhyrning av hangarplats för längre tid. Med stöd av detta bemyndigande hade luftfartsstyrelsen indelat hangarerna på de civila flygplatserna i olika hangarklasser a—d. Den klass, till vilken hangaren på Västerås — Johannisbergs flygplats borde hänföras, utgjorde klass d. Avgifterna för denna hangarklass utgjorde endast 40 % av de belopp, vilka upptagits i det av stadsfullmäktige godkända taxeförslaget. Vidare borde bemyndigande lämnas förslagsvis flygplatschefen att vid uthyrning av hangarplats för helt år bevilja nedsättning i hangaravgiften. Denna nedsättning borde i överensstämmelse med föreskrifter-

na i tillämpningsbestämmelserna till taxan för statens civila flygplatser bestämmas till 20 %.

Slutligen borde, enär hangaren å Västerås flygplats saknade uppvärmningsanordning, andra stycket i förslagets § 5 angående förhöjda avgifter för förvaring av flygplan i hangar med uppvärmningsanordning utgå.

Drätselkammaren har närmare granskat de av luftfartsstyrelsen framställda erinringarna mot taxeförslaget och för sin del funnit desamma motiverade. Kammaren finner sålunda, att stadsfullmäktige böra förklara sig godkänna de av luftfartsstyrelsen framförda synpunkterna samt medgiva att därav föranledda redaktionella ändringar i taxeförslaget få vidtagas.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att förklara sig icke ha något att erinra mot att i det av fullmäktige den 18 december 1947 antagna förslaget till taxa å avgifter vid Västerås — Johannisbergs flygplats vidtagas de ändringar, vilka föranledas av Kungl. Luftfartsstyrelsens ovan angivna promemoria i ärendet.

Nr 60. Anslag för framdragande av gata till oljeupplagsområdet i Djuphamnen.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 6 februari 1948 anfört följande:

Enligt stadsplanen för Djuphamnen skall en gata framdragas väster om rangerbangården. Gatan skall leda norrut till tomterna i området för oljeupplag. En första utbyggnad till Svenska Bensin & Petroleum Aktiebolaget BP:s område är nu aktuell för att området, som upplåtits av hamnstyrelsen, skall kunna utnyttjas av bolaget. Kostnaderna för utdragning av gatan i den nu erforderliga sträckningen, cirka 100 meter, ha å byggnadskontoret beräknats till cirka 10.000 kronor.

Med anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 10.000 kronor för framdragande av en gata i Djuphamnen.

Drätselkammaren har i häröver den 4 mars 1948 avgivet utlåtande anfört:

Ifrågavarande gatuarbete ingår i det arbetsprogram för gator och vägar under år 1948, vilket av drätselkammaren preliminärt godkänts. Kostnaderna för arbetet böra lämpligen bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator och vägar att disponeras enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige (8 B 1 811).

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att bevilja ifrågavarande anslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator och vägar (8 B 1 811).

Nr 61. Anslag för utdragande av ett stickspår till oljeupplagen i Djuphamnen.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 6 februari 1948 anfört följande:

Å byggnadskontoret har uppgjorts ett förslag att med stickspår ansluta området för oljeupplag i Djuphamnen med järnvägen. Spåret skall dragas utmed det nuvarande malmtippspåret, öster om detta. Kostnaderna ha beräknats till 40.000 kronor. Arbetet skall utföras av staden i samarbete med Statens Järnvägar. Staden skall äga spåranläggningen men vederbörande oljeföretag skola deltaga i kostnaderna allteftersom de förhyra upplagstomter. Fem upplagstomter äro planerade inom området, varav en för närvarande bebygges av Svenska Bensin & Petroleum Aktiebolaget BP. Avsikten är att varje företag skall tillskjuta 20 procent av kostnaderna. Bestämmelser härom skola intagas i de arrendekontrakt som komma att upprättas mellan hamnstyrelsen och oljefirmorna.

På grund härav hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 40.000 kronor för utdragande av ett stickspår till oljeupplagen i Djuphamnen.

Drätselkammaren har i häröver den 4 mars 1948 avgivet utlåtande anfört:

Med instämmande i vad hamnstyrelsen i ärendet anfört vill drätselkammaren tillstyrka, att det begärda anslaget beviljas. Anslaget torde böra täckas genom ett 5-årigt amorteringslån.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 40.000 kronor samt

att bemyndiga drätselkammaren att för bestridande av denna utgift med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt upptaga ett 5-årigt amorteringslån ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 62. Anslag för utförande av oljeledningar i Djuphamnen.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 6 februari 1948 anfört följande:

Inom området för oljeupplag i Djuphamnen äro fem upplagstomter planerade. Av dessa är en upplåten till Svenska Bensin & Petroleum Aktiebolaget BP, vars anläggningar för närvarande äro under byggnad. En annan tomt är upplåten till Nynäs-Petroleum Aktiebolag, som emellertid icke påbörjat sina byggnadsarbeten. Övriga tre tomter är ännu icke upplåtna. För att firmorna skola kunna utnyttja sina anläggningar erfordras oljeledningar från kajen till upplagsplatserna. Om varje firma skulle lägga ned egna ledningar, skulle detta medföra ett alltfört stort antal ledningar i marken. För att undvika detta har å byggnadskontoret förslag uppgjorts till gemensamma ledningar, som skulle ägas av staden. Förslaget, som omfattar två 6″ ledningar och två

oljebrunnar, har kostnadsberäknats till 45.000 kronor. Oljefirmorna skola ersätta staden kostnaderna efterhand som de träda till upplagstomterna. Förhandlingar ha förts om hur ersättningen skall erläggas men ha ännu icke slutförts. BP-bolaget har i princip gått med på att deltaga i kostnaderna, likaså Nynäs-bolaget, sedan bolaget tagit sitt område i bruk. Beträffande de övriga tre tomterna får vederbörande firma i arrendekontraktet förbinda sig att använda stadens ledningar och deltaga i kostnaderna.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 45.000 kronor för utförande av oljeledningar i Djuphamnen.

Drätselkammaren har i häröver den 4 mars 1948 avgivet utlåtande anfört:

Kammaren ansluter sig till det av hamnstyrelsen framlagda förslaget och har icke något att erinra emot det begärda anslaget, vilket enligt kammarens åsikt torde böra täckas genom ett 5-årigt amorteringslån.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 45.000 kronor samt

att bemyndiga drätselkammaren att för bestridande av denna utgift med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt upptaga ett 5-årigt amorteringslån ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 63. Fråga om höjning av vissa hamnavgifter.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 6 februari 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige biföllo den 30 oktober 1941 ett förslag från hamnstyrelsen om tillfällig förhöjning av vissa hamnavgifter att gälla från och med den 1 januari 1942 tillsvidare. Kungl. Maj:t medgav den 15 maj 1942 att de sålunda förhöjda avgifterna finge uttagas. På särskilda framställningar av hamnstyrelsen har Kungl. Maj:t därefter år för år medgivit förlängning av de förhöjda avgifterna. Tiden för nu gällande höjningar utgår den 30 april 1948. Det är hamnstyrelsens avsikt att med hänsyn till hamnens ekonomiska ställning hemställa om ytterligare förlängning under ett år av varuavgifterna. Beträffande fartygsavgifterna ämnar hamnstyrelsen hemställa om medgivande till ytterligare höjning av dessa, räknat från och med den 1 maj 1948.

Enligt den av Kungl. Maj:t den 6 december 1935 fastställda taxan å hamnavgifter i Västerås med däri av Kungl. Maj:t den 20 juni 1941 beslutade ändringar utgå avgifterna för fartyg av 10 tons nettodräktighet eller därutöver, då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till

utrikes ort, för varje ton med 15 öre,

inrikes ort, för varje ton med 10 öre.

På grund av de ovan nämnda provisoriska förhöjningarna ha motsvarande avgifter under de senare åren utgått med 20 respektive 12 öre per ton.

Hamnstyrelsen föreslår nu att de ursprungliga avgifterna höjas med 50 procent

för fartyg i utrikes trafik och med 25 procent för fartyg i inrikes trafik. Avgifterna skulle då bli följande:

För fartyg då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till
utrikes ort, för varje ton 22,5 öre,
inrikes ort, för varje ton 12,5 öre.

Denna ökning av hamnavgifterna tillämpas i de flesta svenska hamnar. Enligt årets statistik för ankomna och avgångna fartyg skulle den föreslagna höjningen giva en inkomstökning om cirka 5.000 kr. per år. Hamnstyrelsen hemställer därför att stadsfullmäktige ville för sin del antaga de föreslagna höjningarna.

I detta sammanhang vill hamnstyrelsen hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att i viss utsträckning få återgå till tidigare hamnavgifter för kol och koks. Stadsfullmäktige beslöto den 28 november 1946 att hamnavgifterna för kol och koks som omlastades å järnvägsvagn för vidare befordran till stadens uppland, skulle sänkas för stenkol med 20 procent, från 25 öre till 20 öre per ton samt för koks med 50 procent, från 40 öre till 20 öre per ton. Sänkningarna ha tillämpats så att full avgift fått erläggas men restitution därefter beviljats efter nyss angivna grunder om kolen eller koksen vidarebefordrades till stadens uppland. Hamnstyrelsen föreslår nu att återbäring av avgifter för kol icke längre skall utgå, då förfarandet icke visat sig medföra någon ökning av kolskeppningen till Västerås. Vidare föreslår styrelsen att återbäringen av avgifter för koks endast skall ske för koks som omlastas från fartyg till vagn, eller i brist på transportmedel till upplag, för vidare befordran till upplandet. Restitution bör alltså ej ske vid försäljning i minut av koks från lager till upplandet. Det har visat sig vara mycket svårt att vid utbetalningar av restitutioner kontrollera om koksen tillförts upplagen sjövägen eller landvägen. Givetvis är restitutionen berättigad endast i det förra fallet, då hamnavgift erlagts för koksen.

Med anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande förslag till höjning av fartygsavgifterna att utgå tillsvidare,

att uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om fastställelse av de förhöjda avgifterna samt

att medgiva hamnstyrelsen att från och med den 1 april 1948 återgå till tidigare hamnavgifter för kol och koks enligt vad styrelsen här ovan närmare anfört.

Drätselkammaren har i häröver den 4 mars 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att fartygsavgifterna fr. o. m. den 1 maj 1948 tills vidare skola utgå med de förhöjda belopp, vilka i hamnstyrelsens skrivelse angivas,

att uppdraga åt styrelsen att underställa Kungl. Maj:t nämnda beslut för fastställelse samt

att medgiva hamnstyrelsen att fr. o. m. den 1 april 1948 tillämpa tidigare utgående hamnavgifter för kol och koks i enlighet med styrelsens i skrivelsen framförda förslag.

Nr 64. Anslag till hälsovårdsnämnden för uppläggande av kartotek över lägenhetsbeståndet i staden.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 mars 1948 anfört följande.

Vid sammanträde den 31 augusti 1942 beslöto stadsfullmäktige att bevilja ett anslag å 1.800 kronor för anskaffande av ett kortregister för bostadsinspektionens behov. Arbetet med registrets uppläggande har påbörjats men det upplagda kartoteket omfattar blott en ringa del av lägenhetsbeståndet. Ett fullständigt kartotek skulle omfatta c:a 3.700 fastigheter och 15.000 lägenheter. Det är emellertid icke möjligt för bostadsinspektrisen att vid sidan av de löpande göromålen medhinna arbetet med kartotekets färdigställande utan härför erfordras anställande av särskild tillfällig arbetskraft. Kostnaderna härför har beräknats till 2.000 kronor.

Hälsovårdsnämnden har i anledning härav hemställt att drätselkammaren ville utverka ett anslag å 2.000 kronor för omförmälda ändamål.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av fullständigt kartotek över lägenhetsbeståndet i staden anvisa hälsovårdsnämnden ett anslag å 2.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Nr 65. Motion ang. fri trappstädning å pensionärshemmen.

Stadsfullmäktigeledamöterna Stig Ek och B. Linderborg ha uti en till fullmäktige den 27 november 1947 ingiven motion anfört följande:

Pensionärerna i stadens pensionärshem äro enligt gällande bestämmelser skyldiga att svara för trappstädning i fastigheterna. Enligt undertecknades mening finns det skäl att befria pensionärerna från denna skyldighet. Även om förutsättningen för erhållande av plats på pensionärshemmen är att vederbörande pensionär besitter en viss fysisk vigör, är åläggandet att skura trapporna ganska betungande för dessa åldringar på i vissa fall 70—80 år. Det förekommer ofta att vederbörande på egen bekostnad måste skaffa lejd ersättare till denna trappstädning.

Med hänvisning till vad här ovan anförts vill undertecknade föreslå stadsfullmäktige att besluta

att tillerkänna pensionärerna å pensionärshemmen rätten till fri trappstädning, samt

att uppdraga åt styrelsen för pensionärshemmen att vidtaga erforderliga åtgärder för beslutets genomförande.

Pensionärshemsstyrelsen har genom utlåtande den 2 februari 1948 anfört följande:

Hos styrelsen har redan tidigare en liknande framställning gjorts, vilken behandlades av styrelsen den 10 november 1947. Genom beslut samma dag har styrelsen avslagit framställningen om fri trappstädning. Styrelsen vill i nu förevarande sammanhang

framhålla, att ett bifall till motionärernas önskemål skulle föranleda en årlig kostnadsökning för styrelsen om cirka 4.000 kronor. Hyresgästerna ha för närvarande att verkställa trappstädning endast var fjärde månad, ett åliggande som enligt styrelsens uppfattning knappast kan anses alltför betungande. Det bör vidare framhållas, att efter det den nya lagen om folkpensionering trätt i kraft, hyresgästerna i pensionärshemmen utan tvekan intaga en särskilt gynnad ställning i det att i varje fall hittills icke några bestämmelser om höjd hyra för dem utfärdats. En ensam hyresgäst i ett pensionärshem betalar för närvarande en årshyra av 180 kronor inklusive värme och varmvatten. För en lägenhet, avsedd för två personer, betalas en årshyra av 270 kronor. Att under sådana förhållanden begära att hyresgästerna utföra trappstädningen växelvis var fjärde månad anser styrelsen icke vara orimligt. Styrelsen hyser därför den uppfattningen att fri trappstädning i pensionärshemmen för närvarande icke bör införas.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå motionen.

Drätselkammaren har i yttrande den 4 mars 1948 med instämmande i vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att avslå föreliggande motion.

Nr 66. Tilläggsanslag för höjning av arvodet för timlärare i fortsättningsskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 16 februari 1948 anfört följande:

När folkskolestyrelsen den 9 aug. 1946 uppgjorde förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1947 anfördes till protokollet (§ 188):

"För fortsättningsskolan föreslås höjning av anslaget till löner och arvoden samt fri undervisningsmateriel. Lärararvodena föreslås höjda, så att de komma i paritet med dem, som gälla för timlärare i den egentliga folkskolan."

Detta förslag fastställdes sedermera av stadsfullmäktige, varefter timlönerna till fortsättningsskolans lärare utgått med 5:50 för läsämne och 4:50 för övningsämnen.

Sedermera har emellertid genom K. K. den 5 sept. 1947 (nr 681) timlönen höjts till 7 kronor i folkskolan (TC 17 ortsgrupp 3).

Då timarvodet i fortsättningsskolan i överensstämmelse med folkskolestyrelsens tidigare förslag och stadsfullmäktiges beslut bör sättas i paritet med timarvodet i folkskolan, anser folkskolestyrelsen det vara skäligt, att timlönen för läsämnen i fortsättningsskolan sättes till 7 kronor och för övningsämnen till 6 kronor räknat från sommarkursernas början 1948. Då antalet undervisningstimmar under sommaren 1948 torde bli cirka 3.000 och merkostnaden utgör kr. 1:50 per timme, erfordras ett tilläggsanslag av 4.500 kronor.

Under hänvisning härtill anhåller folkskolestyrelsen

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett tilläggsanslag av 4.500 kronor för att täcka beräknad brist i det under utgiftstitel 15 A 2: 116 upptagna anslaget.

Drätselkammaren har i häröver den 4 mars 1948 avgivet yttrande med instämmande i vad folkskolestyrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för höjning av arvodet för timlärare i fortsättningsskolan anvisa ett tilläggsanslag å 4.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Nr 67. Anslag för inlösen av fribrev å pension för arkitekten Sven Ahlbom.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 februari 1948 anfört följande:

Förre stadsarkitekten Sven Ahlbom slutade sin anställning hos staden den 17 september 1947. Han hade då varit anställd hos staden sedan den 1 januari 1936. Enligt stadens från och med den 1 januari 1947 gällande pensionsreglemente skall Ahlbom erhålla fribrev å den pension han intjänat under anställningen hos staden. Ahlbom var av ålderssskäl icke ansluten till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa (SKP). Enligt pensionsreglementet skall emellertid fribrev för dylik befattningshavare inlösas av staden hos SKP. Bestämmelsen härom återfinnes i form av en övergångsbestämmelse till § 12 i reglementet, som lyder sålunda:

"Avgår befattningshavare, vilkens pensionering helt ombesörjes av staden, i förtid, skall genom engångsinbetalning av staden honom tillkommande fribrev, beräknat på sätt i mom. 2 sägs, inlösas i SKP."

Mom. 2 i paragrafen till vilket sålunda hänvisas, har följande lydelse:

"Därest befattningshavare, som enligt detta reglemente inträder i SKP den 1 januari 1947 och som förut varit underkastad före år 1947 gällande pensionsbestämmelser, sedermera avgår ur stadens tjänst utan att rätt till pension i samband med avgången tillkommer honom, skall genom en engångsinbetalning av staden till SKP hans fribrev höjas så, att det överensstämmer med ett på grundval av följande förutsättningar beräknat fribrev.

Befattningshavaren antages hava varit försäkrad i SKP under hela den tid, avgifter för honom erlagts till stadens pensionsfond. Försäkringen har vid envar tid omfattat den egenpension och den familjepension samt avsett den pensionsålder, som gäller för honom enligt detta reglemente, eller skulle hava för honom gällt, därest reglementet varit i kraft. Kostnaderna för försäkringen hava bestritts förmedelst fortlöpande och, så länge pensionsförmånerna äro oförändrade, lika stora avgifter att betalas under tiden från försäkringens tecknande längst intill pensionsåldern. Beräkningen av avgifter liksom av fribrev sker enligt SKP:s vid avgången gällande grunder."

Sedan uppgift lämnats till SKP rörande Ahlboms anställningstid samt hans avlöningsförmåner vid olika tider har SKP meddelat, att det Ahlbom enligt reglementet tillkommande fribrevet bör omfatta dels egenpension å 3.365 kronor för år och dels ett grundbelopp för familjepension å 1.402 kronor för år. Grundbeloppet avser enligt reglementet pensionen till änka. Därest pensionsberättigade barn dessutom finnes utgår pensionen med olika procentsatser i förhållande till grundbeloppet.

Vidare har SKP meddelat, att kostnaderna för inlösen av ett fribrev av ifråga-

varande omfattning uppgår till 25.537 kronor. Beloppet är beräknat per den 1 oktober 1947. Ränta å beloppet beräknas efter 3 % för år till inbetalningsdagen.

På grund härav hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 25.537 kronor jämte 3 procent ränta därå från den 1 oktober 1947 till blivande inbetalningsdag för inlösen i SKP av det fribrev som jämlikt gällande pensionsreglemente tillkommer arkitekten Sven Ahlbom.

Drätselkammaren har i häröver den 4 mars 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av löne- och avtalsnämndens redogörelse grundar sig ifrågavarande befattningshavares rätt till fribrev å föreskrifterna i gällande pensionsreglemente. Mot beräkningen av fribrevets belopp föreligger ej anledning till erinran. Kostnaderna för inlösen av fribrevet och gäldande av upplupen ränta torde lämpligen böra bestridas av reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter i likhet med vad tidigare i dylika fall skett.

Kammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 68. Inrättande av ytterligare befattning såsom barnavårdsman å ordinarie stat.

Barnavårdsnämnden har i skrivelse den 21 januari 1948 anfört följande:

Från och med den 1 november 1946 inrättades en tjänst som extra barnavårdsman och assistent hos barnavårdsnämnden. Redan från början stod det klart för nämnden, att ifrågavarande tjänst hade permanent karaktär, särskilt som den nya lagbestämmelsen om att barnavårdsman kunde förordnas för barn till hemskilda och frånskilda föräldrar, skulle komma att medföra ett betydligt ökat antal barnavårdsmannaförordnanden. Dessa förordnanden uppgå för närvarande till omkring 165 st. Dessutom har denne befattningshavare att upprätta ansökningar om mödrahjälp och verkställa i samband därmed erforderliga utredningar, ävensom ombesörja de arbetsuppgifter, som stå i samband med fria resor under den tid av året, då någon större anhopning av dylika ärenden icke förekommer.

Enär erfarenheten sålunda givit stöd för, att tjänsten ifråga är för framtiden oundgängligen behövlig, hemställer barnavårdsnämnden, att densamma måtte förlänas ordinarie karaktär samt i lönehänseende likställas med tjänsterna som kvinnlig barnavårdsman och barnavårdsinspektris.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 februari 1948 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker bifall till framställningen men anser, att man i största möjliga utsträckning bör undvika att inrätta ordinarie tjänster under löpande budgetår samt att det för den skull bör anstå till den 1 januari 1949 med uppförandet av befattningen å ordinarie stat. Kostnaderna för tjänsten kunna då upptagas i utgiftsstaten för 1949.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1949 inrätta ytterligare en ordinarie befattning såsom barnavårdsman med placering i lönegrad 16.

Drätselkammaren har i ett den 4 mars 1948 avgivet utlåtande andragit:

Då stadigvarande behov av befattningen torde föreligga, har drätselkammaren intet att erinra mot att befattningen uppföres å ordinarie stat.

Begynnelselönen i lönegrad 16, där ordinarie befattning som barnavårdsman är placerad, utgör inklusive dyrtidstillägg 7.068 kronor och slutlönen 8.016 kronor. Den nuvarande extra befattningshavaren åtnjuter avlöning efter lägsta löneklassen i 16 lönegraden (= begynnelselönen).

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att bemyndiga barnavårdsnämnden att med ordinarie befattningshavare tillsätta befattningen ifråga.

Nr 69. Omändring av ordinarie befattning såsom skrivbiträde vid poliskammaren till ordinarie befattning såsom kontorsbiträde.

Löne- och avtalsnämnden anför i skrivelse den 16 februari 1948:

Uti en till löne- och avtalsnämnden ställd skrivelse har polisnämnden på anförda skäl hemställt att löne- och avtalsnämnden ville hos stadsfullmäktige tillstyrka att en befattning såsom kontorsbiträde av II klass vid poliskammaren måtte omändras till en befattning såsom kontorsbiträde av I klass.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 om ny löneplan och tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare benämnes kontorsbiträde av II klass numera skrivbiträde samt kontorsbiträde av I klass kontorsbiträde. Månadslönen utgör inklusive dyrtidstillägg för skrivbiträde 363 kronor i begynnelselön och 429 kronor i slutlön efter nio år samt för kontorsbiträde 405 kronor resp. 477 kronor.

Stadsfullmäktige beslöto den 29 januari 1948 att inrätta ytterligare två ordinarie skrivbiträdesbefattningar vid polisverket Tidigare funnos två ordinarie tjänster bland kontorspersonalen nämligen en skrivbiträdes- och en kontorsbiträdestjänst. För dagen finnas sålunda en ordinarie kontorsbiträdesbefattning och tre ordinarie skrivbiträdesbefattningar. Därjämte finnas två extra skrivbiträdesbefattningar.

Löne- och avtalsnämnden har tagit del av de arbetsuppgifter som åligga det ordinarie skrivbiträdet vid poliskammaren och funnit dessa vara av den art att nämnden kan tillstyrka ändring av befattningen till en kontorsbiträdestjänst.

Med anledning härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att med giltighet från den 1 april 1948 ändra en ordinarie befattning såsom skrivbiträde vid poliskammaren till en befattning såsom kontorsbiträde.

Drätselkammaren har i häröver den 4 mars 1948 avgivet utlåtande med instämmande av vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 70. Inrättande av icke ordinarie befattningar såsom facklärare i resp. gymnastik, teckning och sång.

Folkskolestyrelsen anför i skrivelse den 14 juni 1947 följande:

Vid folkskolestyrelsens sammanträde den 18 sistlidne april uppdrog styrelsen åt särskilda kommitterade att utreda frågan om anställande av facklärare i gymnastik, sång och teckning. Kommitterade inhämtade uppgifter från de större och medelstora städerna om dylika facklärare i allmänhet funnos anställda, deras antal, tjänstgöringstid pr vecka, avlöning m. m. Av dessa uppgifter framgick, att facklärare i nämnda ämnen — i vissa fall endast i ett eller två av dem — funnos knutna till de större och medelstora städernas folkskolor. Tjänstgöringen avsåge i vissa fall huvudsakligen instruktion men för det mesta därjämte direkt undervisning. Då erfarenheterna av partiellt facklärarsystem i de angivna ämnena äro enbart goda och ägnade att stimulera undervisningen, har folkskolestyrelsen funnit det angeläget att få specialärare anställda även vid Västerås folkskolor med uppgift att dels meddela direkt undervisning, dels tjänstgöra som instruktörer.

Då dessa facklärare måste vara väl utbildade, torde avlöningen till dem ej kunna sättas lägre än folkskollärares. Därest de till en början anställas som icke ordinarie, kommer årslönen enligt nuvarande löneregelmente att för var och en utgöra 6.948 kronor incl. dyrtidstillägg. Genom den löneregler ing, som förelagts riksdagen, kommer, om den antages, denna summa att något ökas.

Folkskolestyrelsen hemställer fördenskull att stadsfullmäktige ville besluta

att fr. o. m. läsåret 1948—1949 anställes en icke ordinarie facklärare i vardera gymnastik, teckning och sång,

att avlöningen för facklärare sättes lika med lönen till folkskollärare, samt

att det uppdrages åt folkskolestyrelsen att ordna deras tjänstgöring så, att den kommer att avse såväl direkt undervisning som instruktion.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 februari 1948 avgivet utlåtande andragit följande:

Enligt vad nämnden erfarit utgår icke statsbidrag till lärarebefattningar av ifrågavarande slag. Om samma lönesättning skall tillämpas som för icke ordinarie folkskollärare kommer begynnelselönen att utgå med 8.016 kronor pr år, inklusive dyrtidstillägg, enligt den från och med den 1 juli 1947 genomförda löneregleringen för folkskollärarna. Kostnaderna ha medtagits i folkskolornas stat för 1948, varför något anslag icke behöver beviljas i detta sammanhang. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker för sin del att befattningarna inrättas med de föreslagna lönerna.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med höstterminen 1948 inrätta tre icke ordinarie befattningar vid folkskolorna såsom lärare i gymnastik, teckning och sång med samma löner såsom för icke ordinarie folkskollärare.

Drätselkammaren har i yttrande den 11 mars 1948 med åberopande av vad folkskolestyrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att ordna facklärarnas tjänstgöring så, att den kommer att avse såväl direkt undervisning som instruktion.

Nr 71. Inrättande av nya befattningar vid brandkåren samt fråga om ändring av kårens tjänstgöringsförhållanden.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 23 augusti 1946 anfört följande:

Skyldigheten att före den 1 januari 1947 hava upprättat och för länsstyrelsens fastställelse överlämnat nytt förslag till brandordning för staden har åter gjort frågan om yrkesbrandkårens organisation och därav följande utökning av kåren aktuell och får brandstyrelsen, som verkställt en ingående utredning i ärendet, anföra.

Under de senaste tjugo åren har den utökning av yrkesbrandkåren, som ägt rum, varit föranledd icke blott av stadens tillväxt utan fastmera av personalens krav på ökad fritid och de ändrade tjänstgöringsförhållandena på grund av kaserneringen i den nya brandstationen. Av här närslutna bilaga (ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet) framgår utökningen av kårens numerär men även att den effektiva utryckningsstyrkan icke därigenom blivit nämnvärt större, utan i stället genom den svaghet, som uppstår under personalens vistelse utom stationen under måltidstimmarna, nedgått i så hög grad, att det upprepade gånger från brandchefens sida framförts allvarliga betänkligheter emot en så svag första utryckningsstyrka. I 4 § av Kungl. Brandstadgan den 15 juli 1944 har bestämts, att i brandordning skall intagas bestämmelse om det lägsta antal brandmän och befäl, som ständigt skall vara berett till första utryckning och har brandstyrelsen med anledning härav förfrågat sig hos riksbrandinspektören för att efterhöra de statliga myndigheternas inställning i frågan, därvid, som framgår av riksbrandinspektörens här närslutna svarsskrivelse (ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet) meddelats, att den tjänstgörande minimibrandstyrkan bör omfatta 3 befäl och 18 man, varav 2 befäl och 11 man skulle utgöra första utryckningsstyrka vid eldsvåda.

På grund av stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1944 och 26 april 1945 rörande utökning av manskapets fritid hava tjänstgöringsförhållandena efter den 1 januari 1945 blivit synnerligen otillfredsställande, vilket särskilt visat sig på följande sätt:

1) Utryckningsstyrkan växlar i storlek på grund av de s. k. dubbelfridygnen och är som ovan nämnts under måltidstimmarna alltför svag, varför ett effektivt ingripande med eldsläckning och livräddning äventyras.

2) Ambulanstjänsten har, enligt upprättad statistik tagit så stor omfattning, att tre man i regel äro fullt sysselsatta härmed. Långkörningar med landstingets ambulans bidraga också till att viss personal ej kan disponeras för eldsläckningstjänst.

3) Måltidsrasterna förorsaka ett ständigt bytande av chaufförer på vagnarna, och avbrott i arbetet på verkstäderna. Vid under denna tid inträffande eldsvådor, soteldar, ambulanskörning o. s. v. förryckes turlistan för måltiderna, enär de, som varit ute måste hem och äta, vilket ytterligare medför försvagning av den disponibla styrkan.

Brandstyrelsen finner det därför oundgängligen nödvändigt att yrkesbrandkåren utökas så att en större utryckningsstyrka än den nuvarande erhålles. Med bibehållande av nuvarande fritidssystem och måltidsraster måste utökningen bliva tämligen omfattande även för att tillgodose första utryckningsstyrkans minimibehov om 2 befäl och 11 man. Som framgår av ovanberörda bilaga angående yrkesbrandkårens utveckling skulle en utökning med 3 man endast ge en minimistyrka av 9 man mot behövliga 11 st. För erhållande av detta antal måste utökning ske med 6 man, vilket i sin tur medför att lokalutvidgningar måste ske för förläggning av brandmanskapet.

Som framgår av förestående bidrager ambulanstjänsten i viss mån till behovet av ökad personal vid brandkåren, särskilt som denna verksamhet under de senaste åren ökat avsevärt. Som exempel kan nämnas att antalet utryckningar under 1935 var 755 st., medan siffran för år 1945 var 1.590 st. För hållande av personal för ambulanserna uppbär brandstyrelsen av hälsovårdsnämnden och landstinget vardera 4.000 kronor, men då denna summa är otillräcklig har brandstyrelsen hos vederbörande hemställt om ett med c:a 50 % förhöjt bidrag, vilket ungefär skulle motsvara kontanta avlöningen till 3 brandmän. Övriga kostnader för hållande av dessa brandmän anser brandstyrelsen kunna täckas i brandstyrelsens stat, då ambulanstjänsten medför vissa fördelar för kåren, enär brandmännen därigenom erhålla möjligheter att snabbare än eljest lära sig hitta inom staden och dessutom vidmakthålla sin färdighet att föra automobil. Övnings- och träningskörning med någon av brandbilarna ställer sig såväl ur ekonomisk som andra synpunkter ofördelaktigare. Mellan utryckningarna kunna de för ambulanstjänst avdelade brandmännen dessutom användas för inom stationen förekommande arbeten.

Även om principiella erinringar kunna resas mot ytterligare utökning av brandmännens fritid anser brandstyrelsen, att olägenheterna med nuvarande system äro så stora, att en övergång till tjänstgöring vartannat dygn både ur tjänstesynpunkt och av ekonomiska skäl med tanke på behövlig utökning av kåren är att föredraga framför nu gällande tjänstgöringsbestämmelser. Genom övergång till den sålunda föreslagna tjänstgöringsordningen och utökningen av kåren med 4 man erhålles dygnet om en manskapsstyrka om 17 man, vilka för tjänstgöring fördelas sålunda: Utryckningsstyrka 11 man (brandförmän inberäknade) jämte 2 befäl, 1 telegrafvakt, 1 för brandsyn, 1 för brandtelegrafarbete samt 3 man för ambulanstjänst.

Följande villkor måste dock gälla för att det föreslagna systemet skall kunna genomföras.

1) Inga måltidsraster utom stationen.

2) Ingen s. k. igentagning av tid.

3) Fritiden börjar måndag—lördag kl. 9.00 fm., så att hela kåren kan vara samlad å stationen kl. 7.30—9.00 för utbildning och övningar m. m. Detta förekommer i Malmö och Norrköping.

4) Med anledning av den utökade fritiden ökas den effektiva arbetstiden till 8 timmar (utom lördagar).

Som framgår av riksbrandinspektörens bilagda skrivelse har i normalbrandordningen för städer föreslagits, att i städer med över 40.000 innevånare skall förutom brandchef och vice brandchef finnas ytterligare ett brandbefäl med brandchefsutbildning, vilken huvudsakligen skall hava till uppgift att verkställa brandsyn och andra besiktningar i förebyggande syfte och vill brandstyrelsen med hänsyn till bestämmelserna och då de ifrågasatta förebyggande besiktningarna torde vara av synnerligen stort värde ur brandskyddssynpunkt, tillstyrka icke motsätta sig inrättandet av ifrågavarande befattning, vilken i lönehänseende bör placeras i 11. lönegraden med en begynnelselön av 5.136 kronor och slutlön av 6.552 kronor.

Årliga kostnaden för utökning av kåren med 4 man och 1 befäl kommer att uppgå till följande belopp:

Avlöning åt brandkapten	5.136: —
Avlöning åt 4 brandmän à 3.708: —	14.832: —
Dyrtidstillägg, 22 %	4.400: —
Beklädnad, 4 man à 275: —, 1 à 300: —	1.400: —
Övriga konton: Sjukvikarier, semestervikarier, olycksfallsförsäkring, sjukvård, beklädnad för vikarier	1.593: —
Nyanskaffning av diverse utrustning	1.600: —
	28.961: —

På grund härav hemställer brandstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att på sätt ovan föreslagits fr. o. m. den 1 januari 1947 medgiva vartannatdygnstjänstgöring för manskapet vid brandkåren,

att från samma dag inrätta ytterligare 4 brandmansbefattningar i 7. lönegraden och 1 brandkaptensbefattning i 11. lönegraden samt

att bevilja för ändamålet erforderliga anslag för år 1947 med 28.961 kronor.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 februari 1948 avgivet ulåtande anfört följande:

Med anledning av de föreslagna ändrade tjänstgöringsförhållandena har löne- och avtalsnämnden fört förhandlingar med brandpersonalens organisation, Svenska Kommunalarbetareförbundet. Överenskommelse kunde emellertid icke uppnås mellan parterna om tjänstgöring varannat dygn i stället för det nu tillämpade systemet med fridygn vart tredje dygn och dessutom ett dubbelfridygn vart fjärde fridygn. Anledningen var att förbundet icke ville acceptera ett av de villkor, som uppställts av brandstyrelsen för införande av det nya systemet, nämligen det under 3 i styrelsens skrivelse angivna villkoret, att hela kåren skulle vara samlad å brandstationen under tiden klockan 7.30—9.00 varje morgon för samövningar m. m. Under de fortsatta

förhandlingarna frångick löne- och avtalsnämnden efter överläggning med brandchefen detta villkor och framlade såsom ett sista bud att brandpersonalen två dagar i veckan skulle vara skyldig att kvarstanna å stationen en timme efter det egentliga tjänstgöringsdygnets utgång för att brandbefälet skulle få tillfälle att ha hela kåren samlad för samövningar och instruktioner. Förbundet har sedermera meddelat löne- och avtalsnämnden, att brandpersonalen efter sluten omröstning enhälligt förkastat förslaget om tjänstgöring vartannat dygn om sådan tjänstgöring skulle förknippas med det nämnda villkoret. Enär förhandlingarna med personalorganisationen sålunda icke kunnat leda till överenskommelse, har löne- och avtalsnämnden icke ansett sig kunna med tillstyrkande till stadsfullmäktige framföra den del av ärendet som avser ändrade tjänstgöringsförhållanden. Då nämnden icke heller vill avstyrka förslaget, vill nämnden föreslå att ärendet tills vidare bordlägges i denna del.

I fråga om inrättandet av nya befattningar tillstyrker löne- och avtalsnämnden brandstyrelsens förslag. I § 5 av den brandordning som antogs av stadsfullmäktige den 19 december 1946 stadgas att en brandkapten skall finnas vid stadens brandkår. Utökningen av kåren med fyra bradmansbefattningar medger icke möjlighet att för närvarande indraga de måltidsraster som av brandstyrelsen framhållits vålla betydande avbräck i brandkårens beredskap. Utökningen skulle emellertid bidraga till att med bibehållande av nuvarande tjänstgöringsförhållanden och måltidsraster skapa en bättre beredskap vid kåren.

Beträffande lönesättningen för brandkaptenen föreslår löne- och avtalsnämnden med hänsynstagande till att brandmästare är placerad i lönegrad 18 samt vice brandchef i lönegrad 23 att befattningen sättes i lönegrad 20. Inklusive dyrtidstillägg utgör begynnelselönen i denna lönegrad 8.388 kronor och slutlönen 9.972 kronor. Löne- och avtalsnämnden föreslår att befattningarna inrättas från och med den 1 april 1948.

Sedan brandstyrelsens kostnadsberäkning för utökningen av kåren uppgjordes ha kostnaderna på grund av lönereglering samt ökad beklädnadsersättning stigit med cirka 10.200 kronor.

Nämnden tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 april 1948 inrätta en ordinarie befattning såsom brandkapten i lönegrad 20 samt ytterligare fyra ordinarie brandmansbefattningar i lönegrad 14,

att anvisa för utökningen erforderliga medel samt

att tills vidare bordlägga ärendet i vad det avser införande av ändrade tjänstgöringsförhållanden vid brandkåren.

Drätselkammaren har i häröver den 11 mars 1948 avgivet utlåtande andragit följande:

Såsom framgår av utredningen är den föreslagna utökningen en följd av nya brandordningens bestämmelser om viss minimistyrka i brandberedskapen. Anledningen till att ärendets behandling dragit ut på tiden i den utsträckning som skett är den att man velat avvakta fastställelsen av den nya brandordningen. Då emellertid dylik fastställelse ännu ej meddelats, har det ansetts vara lämpligt att ärendet ändock föres fram till stadsfullmäktige. Kammaren har icke något att erinra mot de av löne- och avtalsnämnden föreslagna lönesättningarna och vill även i övrigt biträda nämndens förslag.

Stadens merkostnader under innevarande år i anledning av den föreslagna utökningen av brandkåren kunna beräknas till omkring 30.000 kronor. Såsom drätselkammaren tidigare i annat sammanhang antytt böra dessa kostnader bestridas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 april 1948 inrätta en ordinarie befattning såsom brandkapten i lönegrad 20 samt ytterligare fyra ordinarie brandmansbefattningar i lönegrad 14 av gällande löneplan,

att bemyndiga brandstyrelsen att med ordinarie innehavare tillsätta befattningarna ifråga,

att för bestridande av härav föranledda utgifter för tiden intill årets slut anvisa ett anslag å 30.000 kronor,

att detta anslag skall täckas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 792) samt

att tills vidare bordlägga frågan angående ändrade tjänstgöringsförhållanden vid brandkåren.

Nr 72. Inrättande av befattning som vice värd för folkskolans fastigheter.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 2 januari 1948 anfört följande:

Sedan folkskolestyrelsen uppdragit åt reparationsnämnden att verkställa utredning och till styrelsen inkomma med förslag rörande återbesättande av befattningen som vice värd för skolans fastigheter, hade nämnden efter att i ärendet rådgjort med stadsdirektören och chefen för fastighetsförvaltningen övervägt olika alternativ för frågans lösning. Dessa alternativ ha varit hel- eller deltidstjänst samt om befattningen borde lyda under folkskolestyrelsen eller under fastighetsförvaltningen.

Vad det förstnämnda alternativet beträffar hade erfarenheten gett vid handen, att de arbetsuppgifter, som böra tillkomma vice värden äro av den omfattning, att de kräva sin man helt, därest en rationell skötsel av skolans fastigheter och inventarier skall kunna påräknas. Stora ekonomiska värden kunna äventyras därest ej en kontinuerlig och sakkunnig tillsyn utövas. Inventarierna ej minst de till flera tusen uppgående skolbänkarna böra omses i rätt tid, innan fernissan avnötts. Försummelse härutinnan vållar kostbara reparationer. De många fastigheterna tarva sakkunnig tillsyn både då det gäller ekonomisk planläggning av deras underhåll och fackmannamässig ledning och kontroll av påkommande reparationsarbeten. Vice värden bör även äga förutsättning att tillsammans med folkskolinspektören verkställa erforderliga utredningar, då nya skolbyggnadsföretag skola bringas till utförande. Därtill kommer en mångfald arbetsuppgifter, som närmare framgå av bilagda förslag till instruktion för vice värden.

Beträffande målsmanskapet för vice värden hade reparationsnämnden kommit till den uppfattningen, att detsamma borde handhas av folkskolestyrelsen, medan stads-

direktören och fastighetschefen ansåg att tjänsten lämpligen borde knytas till fastighetskontoret. Nämnden ansåg sig dock på goda grunder kunna befara, att denna viktiga fråga ej skulle få en rationell lösning med mindre befattningen direkt underordnades den förvaltning den skulle tjäna. Det avsedda syftet vore ej att blott få av skolans folk iakttagna brister avhjälpta genom hänvändelse till fastighetskontoret utan fastmer att erhålla en sakkunnig kraft, som planlade och ledde vården av såväl fastigheter som inventarier och tillika, som förut är nämnt, ombesörja övriga vice värden tillkommande uppgifter.

Då tjänsten krävde en inom byggnadsbranschen erfaren och praktiskt kunnig man hade nämnden med hänsyn till löneläget inom byggnadsfacket föreslagit, att befattningen borde placeras i 23:e lönegraden i stadens avlöningsreglemente.

Vid den därpå följande överläggningen yttrade sig flera talare, vilka samtliga instämde i det förslag, som reparationsnämnden framlagt, varpå styrelsen sedan den godkänt förslaget till instruktion för vice värden enhälligt beslöt hos stadsfullmäktige hemställa,

att en heltidsanställd tjänst som vice värd för skolans fastigheter inrättas fr. o. m. 1/4 1948 med de arbetsuppgifter, som framgå av bilagda instruktion, samt

att tjänsten ifråga, som direkt underställes folkskolestyrelsen, placeras i 23:e lönegraden av stadens avlöningsreglemente.

I skrivelsen omförmälda förslag till instruktion för vice värden är så lydande:

Vice värden, som förordnas av folkskolestyrelsen, lyder vid utövandet av sin tjänst under folkskolestyrelsens reparationsnämnd samt folkskolinspektören.

Vice värden åligger:

1. att ombesörja smärre reparationer å fastigheter, infordra anbud å mera omfattande reparationer att föreläggas reparationsnämnden samt verkställa kontroll över dessa arbeten;
2. att då nya skolbyggnadsföretag skola bringas till utförande tillsammans med folkskolinspektören verkställa erforderliga utredningar;
3. att öva tillsyn över skolgårdar och till skolans fastigheter hörande gator, i den mån arbetet härmed ej är överlämnat till annan myndighet;
4. att inköpa bränsle för skolornas behov samt oljor m. m. för behandling av golv och urinoarer ävensom svara för kontrollen av leveranserna;
5. att ombesörja uthyrning av bostadslägenheter i skolans fastigheter, upprätta och till folkskolestyrelsens kassör överlämna hyreskontrakt samt avlämna mantals- och andra ifrågakommande uppgifter rörande fastigheter och hyresgäster;
6. att inforda anbud vid inköp av skolmöbler samt leda och fördela arbetet med reparationer och tillverkning av inventarier, som utföras av skolans snickare;
7. att tjänstgöra som sekreterare åt reparationsnämnden samt i denna egenskap deltaga i de årligen förekommande besiktningarna av fastigheter och inventarier i och för uppgörande av förslag till reparationer under det närmast påföljande året;
8. att attestera räkningar avseende bränsle, lyse och vatten, reparationsarbeten, avlöning till skolans snickare samt tillfälliga arbetare;
9. att å tid och plats, som av folkskolestyrelsen bestämmes, vara tillgänglig för besök och telefonsamtal.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 februari 1948 andragit följande:

Nämnden anser att befattningen tillsvidare bör tillsättas å extra stat. Beträffande lönesättningen anser nämnden den av folkskolestyrelsen föreslagna lönegraden 23 vara för högt tilltagen, särskit med hänsyn till att fastighetsförvaltaren å stadens fastighetskontor är placerad i lönegrad 23. Den senares arbetsåligganden torde vara av betydligt större omfattning än dem som kan tillkomma en vice värd vid folkskolorna. Nämnden föreslår därför att lönen sättes efter löneklass 21 i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare. Årslönen i löneklass 21 utgör 8 880 kronor inklusive dyrtidstillägg. I löneklass 23 är motsvarande belopp 9 972 kronor.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att anvisa folkskolestyrelsen ett anslag å 6 660 kronor för anställande av en vice värd för folkskolans fastigheter från och med den 1 april 1948.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1948 utlåtit sig på följande sätt:

Kammaren anser i likhet med löne- och avtalsnämnden att befattningen tills vidare intill dess närmare erfarenhet vunnits bör placeras å extra stat. Likaså finner kammaren en högre lönesättning än den av löne- och avtalsnämnden föreslagna icke motiverad.

Ifråga om den av folkskolestyrelsen åberopade instruktionen vill drätselkammaren göra följande erinringar.

I instruktionen synes lämpligen böra införas föreskrift om skyldighet för vice värden att utöva överinseendet över eldningen i skolorna, varjämte det i sammanhang härmed bör utsägas, att vice värden skall utöva närmaste förmanskap över eldarna. Vidare bör mom. 4 i instruktionsförslaget kompletteras på sådant sätt att vice värden ålägges att vid inköp av bränsle, oljor m. m. samråda med stadens inköpsorganisation. Drätselkammaren förutsätter såsom villkor för befattningens inrättande att folkskolestyrelsen vidtager nu angivna ändringar i instruktionsförslaget.

Av det för befattningshavarens avlöning under detta år erforderliga anslaget finnes ett belopp å cirka 1 900 kronor tillgängligt i folkskolans stat för innevarande år. Anslag erfordras sålunda endast för ett belopp av cirka 4 700 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att under ovan angivna förutsättningar inrätta en befattning såsom vice värd för folkskolans fastigheter å extra stat fr. o. m. den 1 april 1948,

att för bestridande av kostnaderna för befattningshavarens avlönande under innevarande år anvisa ett anslag å 4 700 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Nr 73. Återbesättande av befattning såsom mätningsingenjör.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 16 februari 1948 anfört följande:

Mätningsingenjören Alexis Rex, som utsetts till stadsingenjör i Mölndal, har av byggnadsnämnden beviljats entledigande från sin befattning hos staden från och med den 1 juni 1948.

I anledning härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 2 mars 1948 tillstyrkt framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1948 föreslagit stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 74. Återbesättande av befattning såsom underingenjör vid fastighetskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1948 anfört följande:

Underingenjören vid fastighetskontoret, P. O. Jorstedt, har erhållit befattning hos annan stad och i anledning därav hemställt om entledigande från sin tjänst fr. o. m. den 15 maj 1948.

Då stadigvarande behov av ifrågavarande befattning alltjämt föreligger, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 mars 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 75. Ang. provisoriska lönetillägg och dyrtidstillägg till stadens tjänsteläkare samt ordinarie och extra exekutionsbiträden.

Löne- och avtalsnämnden anför i skrivelse den 10 mars 1948 följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 18 december 1947 att från och med den 1 januari 1948 för tiden intill dess beslut fattades om regleringen av lönerna för stadens extra befattningshavare, dock längst intill den 1 april 1948, det provisoriska tillägget å 50 kronor per månad skulle utgå till stadens extra befattningshavare efter samma grunder som under 1947. Samma dag beslöto stadsfullmäktige att ett i förhållande till 1947 oförändrat dyrtidstillägg skulle utgå till de extra befattningshavarna tills vidare under år 1948.

Löne- och avtalsnämnden har numera slutfört översynen av lönerna för de extra befattningshavarna, därvid tidigare utgående tillägg delvis inarbetats i lönerna samt dyrtidstillägget satts till 12 procent såsom för de ordinarie befattningshavarna. Resultatet har delgivits förvaltningsstyrelserna för vidare åtgärder. Dyrtidstillägget å 27 % från 1947 och det provisoriska tillägget behöver därför icke utgå efter den 1 april 1948 för de extra befattningshavare som sålunda få sina löner reglerade. På grund av att Svenska Stadsförbundet för centrala förhandlingar rörande exekutionsbiträdenas löner har emellertid någon översyn av lönerna för de extra exekutionsbiträdena icke skett, liksom icke heller någon lönereglering för de ordinarie exekutionsbiträdena genomfördes samtidigt som för stadens övriga ordinarie befattningshavare. I avbidan å resultatet av de centrala förhandlingarna bör lönerna bibehållas oförändrade för ifrågavarande befattningshavare. Det provisoriska tillägget å 50 kronor per månad samt dyrtidstillägget å 27 procent bör sålunda utgå till dem även efter den 1 april 1948 tills vidare under året.

Samma är förhållandet beträffande stadens tjänsteläkare. Dessa medtogs icke vid den allmänna lönereglerings, enär en ny instruktion var under utarbetande för tjänsteläkarna. Instruktionen beräknas kunna föreläggas stadsfullmäktige å sammanträdet under instundande april månad. Även för denna kategori bör sålunda tillägget å 50 kronor och dyrtidstillägggget å 27 procent tills vidare utgå.

Stadsfullmäktiges ovannämnda beslut av den 18 december 1947 avsåg endast extra befattningshavare. För att beträffande de ifrågavarande ordinarie befattningshavarna få ett beslut som täcker även den gångna delen av 1948 hemställer löne- och avtalsnämnden att beslutet ges retroaktivitet från och med den 1 januari 1948.

På grund härav hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att ordinarie och extra exekutionsbiträden samt stadens tjänsteläkare räknat från och med den 1 januari 1948 tills vidare under 1948 skola äga uppbära dels det provisoriska tillägget å 50 kronor och dels dyrtidstillägg enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1947, § 411.

Drätselkammaren har i häröver den 11 mars 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 76. Bestämmelser ang. oljeeldningsanläggningar för fastighetsuppvärmning.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 17 december 1947 anfört följande:

Sedan länsstyrelsen i skrivelse den 20 augusti 1947 anmodat brandstyrelsen inkomma med nytt förslag till bestämmelse angående oljeeldningsanläggningar för fastighetsuppvärmning, får brandstyrelsen anföra.

De nu gällande bestämmelserna äro antagna av stadsfullmäktige den 21 december 1936 och genom resolution den 16 april 1937 fastställda av länsstyrelsen samt därefter kungjorda i länskungörelserna. Då emellertid dessa föreskrifter i vissa avseenden avvika eller äro ofullständiga vid jämförelse med sprängämnesinspektionens

under år 1947 utfärdade anvisningar, har brandstyrelsen verkställt utredning i ärendet och därvid funnit, att sprängämnesinspektionens berörda anvisningar, vilka utarbetats i samråd med Statens Brandinspektion, böra i oförändrat skick gälla härstädes.

Brandstyrelsen får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för Västerås stads vidkommande antaga i Statens Brandinspektions här bilagda cirkulär n:r 7 intagna bestämmelser angående oljeeldningsanläggningar för fastighetsuppvärmning, speciellt bostadshus, samt därefter överlämna sitt beslut till länsstyrelsen för fastställelse.

Det i brandstyrelsens skrivelse omförmälda Statens Brandinspektions cirkulär n:r 7 finnes intaget i stadsfullmäktiges handlingar n:r 8 ser. B för år 1948.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 10 mars 1948 anfört:

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet för yttrande, har utskottet berett byggnadsnämnden tillfälle att avgiva yttrande i ärendet. Byggnadsnämnden har därvid å sammanträde den 1 mars 1948 beslutat tillstyrka godkännande av förslaget, med understrykande dock beträffande brandskyddet av byggnadsordningens föreskrifter om pannrum.

Den för staden gällande byggnadsordningen innehåller i detta avseende föreskriften, att ifråga om källare oberoende av husets våningshöjd, väggar omkring pannrum och tvättstuga skola muras samt väggar omkring övriga rum med eldstad putsas eller på annat sätt göras flamskyddande.

Beredningsutskottet, som icke har anledning att närmare ingå på prövning av förslagets lämplighet ur brandsäkerhetssynpunkt har för sin del icke funnit de föreslagna bestämmelserna föranleda någon erinran ur synpunkten av vad som med hänsyn till innehållet i 11 § brandlagen rimligen kan åläggas fastighetsägarna i staden. Enligt sistnämnda lagrum är ägare av byggnad och annan anläggning skyldig vidtaga nödiga åtgärder till förebyggande och bekämpande av brand i den mån de ej medföra oskäliga kostnader.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 77. Framdragande av elektriska ledningar till Västerås Flygklubbs hangar och verkstadsbarack å flygfältet vid Johannisberg.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 11 mars 1948 följande:

I en till drätselkammaren riktad framställning har byggnadschefen i egenskap av stadens flygplatschef hemställt, att drätselkammaren ville utverka anslag för anordnande av elektrisk belysning i hangaren samt den planerade verkstadsbaracken å flygfältet vid Johannisberg. Medlemmarna i Västerås Flygklubb, vilken disponerar hangaren, driva flygverksamheten så länge gällande regler tillåta — till en timme efter solens nedgång — och ha ofta efter denna tid åtskilligt att syssla med i form av översyn av materielen och garagering. Avsaknaden av belysningsanordningar

medför risk för ovarsamhet med öppet ljus. Då golvet efter hand fläckvis blivit indränkt med spillbensin och spillolja, är eldfaran mycket stor vid användande av annan än elektrisk belysning.

Tekniska verken har beräknat kostnaderna för stolpledning och installationer till ett belopp av sammanlagt 3.600 kronor. Den elektriska ledningen skulle framdragas från transformatorn vid Johannisbergs gård.

Drätselkammaren har icke något att erinra emot den gjorda framställningen men förutsätter i gengäld häremot en mot kostnaderna svarande skälig ökning av den hyra, klubben erlägger för hangaren.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av elektrisk belysning i och invid hangaren samt verkstadsbaracken å Johannisbergs flygfält anvisa ett anslag å 3.600 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 78. Inköp av möbler till polisens vaktrum.

Polisnämnden har i skrivelse den 27 februari 1948 anfört följande:

Polisnämnden, som vid å polishuset företagen inspektion av lokaler och möblering funnit, att inredningen i vissa personallokaler var synnerligen bristfällig, får härmed anhålla, att för inköp av erforderliga möbler erhålla ett anslag å 1.800 kronor.

Den lokal möbleringen närmast avser är det s. k. dagrummet å ordningspolisen, där för pikettjänst avdelad personal har att vistas. Möblerna består där av ett par gamla soffor, den ena klädd med pegamoid och den andra med hälften tyg och hälften pegamoid. Vidare fanns några trästolar samt ett gammalt bord. Då rummet gör ett mycket otrivsamt intryck är det polisnämndens avsikt att genom en mera tidsenlig möblering skapa trevnad därstädes. Enligt inkommen offert uppgå kostnaderna för erforderliga stolar, bord m. m. till 1.800 kronor.

Nämnden hemställer därför att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av vissa möbler till personalrum å polishuset ställa ett anslag å 1.800 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 11 mars 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla polisnämndens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 79. Inköp av diktafon till polisverket.

Polisnämnden har i skrivelse den 17 februari 1948 anfört följande:

I samband med frågan om utökning av poliskåren övervägde nämnden inköp av till en början en dikteringsapparat jämte sekreterareapparat, avsedda att utgöra ett värdefullt bidrag ifråga om arbetets rationalisering och rena skrivarbetets överflyttande från manlig till kvinnlig personal. Vid ovanberörda tillfälle voro dylika apparater på grund av importstoppet svåra att anskaffa, men nämnden har sedermera varit i tillfälle att avprova en del olika apparater och därvid funnit, att den enligt såväl nämndens som polismästarens uppfattning mest lämpliga apparaturen är av märket Electronic, vilket fabrikat för övrigt redan brukas inom en del av stadens förvaltningar. Fördelen med denna apparat är bl. a., att desamma kan anslutas till telefonnätet för upptagning av telefonsamtal, vilket är av stort värde just vid polisverket. Utrustningen betingar ett pris av sammanlagt 3.490 kronor.

Då för ändamålet erforderliga medel icke finnas upptagna i polisverkets stat för innevarande år, får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av dikteringsapparat jämte sekreterareapparat och transformator ställa ett anslag å 3.490 kronor till polisnämndens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 11 mars 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad polisnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja det begärda anslaget samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 80. Förvärv av stadsägan nr 2313.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 11 mars 1948 följande:

Staden har erbjudits att förvärva den vid Arbogagatan med adressnummer 3 belägna stadsägan nr 2313, vilken innehåller en areal av 740 kvadratmeter och är bebyggd med två stycken äldre bostadsbyggnader samt ett uthus. Bostadsbyggnaderna äro försedda med elektrisk belysning, vatten- och avlopp, diskbänkar av dels zinkplåt och dels rostfri plåt, vedspisar samt obehandlade furugolv. I uthusbyggnaden finnas, förutom ett bostadsrum tvättstuga, avträde och vedbodar. Byggnaderna äro av relativt låg standard samt i mindre gott skick. Hyresavkastningen uppgår per år till 2.250 kronor. Taxeringsvärdet å fastigheten utgör 23.000 kronor, varav 3.000 kronor för mark och 20.000 kronor för byggnader. I pris för fastigheten har begärts 31.000 kronor.

Då staden har intresse av att förvärva fastigheten samt köpeskillingen får anses godtagbar, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för en köpeskilling av 31.000 kronor och på i övrigt sedvanliga villkor förvärva stadsägan nr 2313 ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 81. Val av ombud till Svenska Stadsförbundets kongress 1948.

Beredningsutskottet har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 10 mars 1948 dagtecknade skrivelse:

Svenska Stadsförbundets trettonde ordinarie kongress, vilken stadgeenligt skall sammanträda under innevarande år, har utsatts att äga rum i Norrköping fredagen den 18 och lördagen den 19 juni 1948.

Enligt förbundets stadgar företrädas städerna vid kongressen av valda ombud, därvid stad med invånarantal överstigande 50 000 men ej 100 000 invånare äger utse sex ombud.

Av ombuden skola enligt stadgarna minst hälften tillhöra stadsfullmäktige och skola samtliga ombud utses av stadsfullmäktige.

Liksom vid tidigare tillfällen föreslår beredningsutskottet val av suppleanter för ombuden att vid eventuellt förfall träda i deras ställe.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att enligt stadsförbundets stadgar medlem eller kongressombud äger väcka förslag, avsedda att behandlas vid kongressen. Sådant förslag skall för att vinna behandling vid kongressen, skriftligen avfattat, ingivas till stadsförbundets styrelse minst två månader före kongressens sammanträde, sålunda i föreliggande fall senast den 17 april 1948.

Beredningsutskottet får i anledning av vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till stadens ombud vid nämnda kongress utse stadsfullmäktiges ordförande, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, drätselkammarens ordförande, byggmästaren Fritz Eklund, beredningsutskottets ordförande, tjänstemannen Gösta Sjöberg, fru Ebba Berg, drätselkammarens vice ordförande, lantbruksingenjören H. Welin-Berger och direktören Mattias Pers ävensom till suppleanter stadsfullmäktiges andre vice ordförande, bostadsförvaltaren G. Olsson, stuveriförmannen Carl Hellström, verkmästaren David Johansson, fröken Anna Carlsson, fru Karin Kjelldahl samt f. blomsterhandlaren Karl Pettersson, därvid suppleanterna föreslås personliga för de ordinarie ombuden i den ordning ombud och suppleanter här ovan uppräknats.

Nr 82. Inköp av inventarier till Stadshotellet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1948 anfört följande:

Hälsovårdsnämnden har i dagarna som bekant förbjudit att mälarisen får användas för hushållsbruk, detta med anledning av sjövattnets starka förorening. Detta nödvändiggör, att Stadshotellet anskaffar en kylmaskin av tillräcklig kapacitet för att på konstgjord väg frambringa den is, som kan behövas i serveringsrörelsen. Kostnaderna för en dylik maskin ha beräknats till c:a 7.000 kronor.

De nuvarande stolarna i Stadshotellets festvåning befinna sig icke längre i sådant skick, som kan anses tillbörligt med hänsyn till lokalens karaktär. En nyanskaffning av 200 stolar är därför nödvändig. Dessa stolar, som skulle inköpas från Nordiska Kompaniet i Stockholm, beräknas kosta c:a 40 kronor per styck. Ett anslag å c:a 8 000 kronor skulle därför vara erforderligt.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av ovan angivna inventarier anvisa ett anslag å 15.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av i 1948 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 83. Garanti för rörelse avseende bedrivande av konditori- och lunchservering i Stadsparken m. m.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 mars 1948 anfört följande:

Av skäl, vilka äro stadsfullmäktige tidigare bekanta, har Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurantaktiebolag (SARA) icke ansett sig kunna sommartid driva stadspaviljongen såsom en spritrestaurant, varför sommarserveringen därstädes fr. o. m. förra sommaren överflyttades till stadshotellets då nyinrättade veranda.

Avsaknaden av restaurantrörelsen och framför allt av musiken i stadspaviljongen, har medfört, att platsen runt den sistnämnda sommartid kommit att förlora mycket av den rörlighet, som tidigare präglade densamma. Det torde vara allmänt bekant att man inom vida kretsar av stadens befolkning livligt saknar det inslag, som musiken i Stadsparken under sommareftermiddagar och sommarkvällar utgjorde.

Drätselkammaren har för den skull fört förhandlingar med Sarabolaget för att utröna, huruvida icke bolaget skulle vara villigt att sommartid bedriva konditoriservering jämte enklare lunchservering i förening med musik. Fyra kvällar i veckan från klockan 20.00 till 23.00 skulle anordnas dans och i övrigt skulle i samband med serveringen utföras vanlig populär konsertmusik.

Bolaget har i princip förklarat sig villigt att åtaga sig en dylik servering och anskaffa ett musikkapell av god kvalité. En överslagskalkyl över de beräknade kostnaderna för rörelsens drivande har även upprättats. I denna kalkyl räknar man med en gästfrekvens av i medeltal

dagar utan dans: högst 200 per dag
dagar med dans: högst 400 per dag, varav 200 betalar entré,
lunch högst 50 per dag.

Kostnaderna för musikkapellet beräknas till c:a 6.000 kronor per månad.

Bolaget, som räknar med ett pris å lunchen av kronor 1: 75 och beträffande kaffe, läskedrycker m. m. med sedvanliga priser, kommer fram till en beräknad förlust av c:a 4.000 kronor per månad. Såsom villkor för att bolaget skulle åtaga sig rörelsens bedrivande uppställes, att staden ikläder sig en ekonomisk garanti för täckande av beräknad förlust. Detta skulle sålunda innebära att staden, om säsongen beräknas till 2½ månad, ställde garanti intill ett belopp av c:a 10.000 kronor.

Vidare skulle staden åtaga sig att bekosta anläggande av en utomhusdansbana. Denna har beräknats i uppförande draga en kostnad av 3.000 kronor.

Ehuru måhända skulle kunna principiellt ifrågasättas lämpligheten av att staden på det sätt, varom här är fråga, subventionerar verksamheten, har drätselkammaren efter moget övervägande dock funnit att staden bör lämna sin medverkan i den form bolaget begärt. Kammaren motiverar därvid denna inställning helt och hållet med att den föreslagna anordningen skulle i icke ringa grad bidraga till trevnaden för de av stadens innevånare, vilka äro hänvisade att tillbringa sommareftermiddagarna och sommarkvällarna i staden.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att ikläda staden garanti för den verksamhet, Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurantaktiebolag enligt ovan skulle komma att under instundande sommar bedriva i stadspaviljongen intill ett belopp av högst 10.000 kronor,

att anvisa ett anslag å sistnämnda belopp för fullgörande av garantien i mån av behov samt ett anslag å 3.000 kronor för anordnande av dansbana i Stadsparken ävensom

att härav föranledda anslag skola täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 84. Anslag för bestridande av kostnaderna för medlemskap i Arosbygdens Lantmannaförbund förening u. p. a.

Lantegendomsnämnden anför i skrivelse den 9 mars 1948 till drätselkammaren följande:

Jämlikt gällande reglemente får lantegendomsnämnden, som beslutat ingå som medlem i Arosbygdens Lantmannaförbund, härmed anhålla om drätselkammarens godkännande av berörda beslut.

Anslutningsavgiften utgör 10 kronor per hektar och berör 400 hektar. Hela summan blir således 4.000 kronor, vilket belopp skall erläggas med 1 krona per hektar och år under 10 år. Därest anslutning sker under 1948 erhåller staden återbäring för åren 1946 och 1947, trots att staden då ej var medlem, med tillhopa 1.655 kronor. Detta belopp är tillräckligt för täckande av årsavgifterna under mer än 4 år. Efter anslutningen erhåller staden automatiskt vid varje års slut en återbäring å till föreningen sålda eller därifrån köpta jordbruksprodukter och förnödenheter, vilken återbäring nu utgör 1 % å medlems inköps- och försäljningssumma. Under 4 år framåt erhålles denna återbäring oavkortad. Under därpå följande 6 år avdrages årsavgiften, 400 kronor.

Lantegendomsnämnden vill slutligen meddela, att staden enligt avtal med föreningen äger rätt att köpa och sälja jordbruksprodukter och andra förnödenheter där förmånligaste priset kan erhållas. Staden är således genom anslutningen icke bunden i dessa avseenden och är icke skyldig att vare sig skriftligt eller muntligt eller genom företeende av anbud visa varför köp eller försäljning skett utom föreningen.

Med anledning av vad ovan sagts får lantegendomsnämnden således anhålla om godkännande av sitt beslut att ansluta sig till Arosbygdens Lantmannaförbund. Skulle drätselkammaren finna nödvändigt, att anslag för täckande av anslutningsvgiften, 4.000 kronor, erfordras, har nämnden givetvis intet att erinra mot att dylikt begäres hos stadsfullmäktige, men nämndens ståndpunkt är den, att dylikt anslag icke är erforderligt, utan kan bokföringsmässigt lösas genom att såväl inkomster som utgifter upptagas i staten, då den 4-årsperiod för vilken avgifterna i realiteten erläggas av förbundet, förflutit.

Nämnden vill slutligen meddela, att avsikten med denna för förbundet i viss mån ofördelaktiga uppgörelse är förbundets önskan, att alla jordbruksegendomar i länet anslutas. För dagen är 96 % av åkerarealen ansluten och förutom Västerås stad återstår endast ett par av länets större egendomar. Bland anslutna gårdar märkas Skultuna bruk, Hallstahammar m. fl.

Frågan om anslutning till Västmanlands läns Andelsslakteriförening är beroende av ännu ej slutförda underhandlingar.

Drätselkammaren har med överlämnande av lantegendomsnämndens skrivelse i ett häröver den 11 mars 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har intet att invända mot lantegendomsnämndens beslut att anmäla sig till inträde i Arosbygdens Lantmannaförbund, så mycket mindre som medlemskapet enligt vad som framgår av nämndens skrivelse är förenat med avsevärda förmåner. Enligt § 9 i stadgarna för Arosbygdens Lantmannaförbund förening u. p. a. är medlem skyldig att från föreningen köpa hela sitt behov av de varor, som föreningen tillhandahåller, ävensom att till föreningen sälja eller överlåta försäljningen av alla de hos medlemmen producerade respektive genom lokalföreningen försålda produkter, med vilka föreningen driver handelsrörelse. Ett villkor för inträdet bör enligt drätselkammarens åsikt vara, att dessa bestämmelser få tillämpas så, att nämnden vid köp och försäljning av det slags varor, varmed förbundet driver handelsrörelse, äger full frihet att sälja och köpa till eller från de personer eller företag, som lämna de för staden fördelaktigaste priserna. Enligt vad kammaren erfarit har lantegendomsnämnden även uppställt detta förbehåll såsom villkor för inträde i föreningen.

Ifråga om täckningen av anslutningsavgiften, 4.000 kronor, anser drätselkammaren riktigast, att särskilt anslag härför begäres och upptages till täckning i lantegendomsnämndens stat.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 4.000 kronor för bestridande av kostnaderna för medlemskap i Arosbygdens Lantmannaförbund förening u. p. a. samt

att anslaget skall upptagas till täckning av uttaxerade medel i lantegendomsnämndens stat.

Nr 85. Nytt tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare samt vissa ändringar i bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 2 mars 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga vid skrivelsen fogade förslag till dels tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare, dels ock ändringar i bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare ävensom framlagt vissa därav betingade förslag.

Nämndens skrivelse med bilagor återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 7 för innevarande år.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 mars 1948 anfört följande:

Utskottet har förberedande granskat löne- och avtalsnämndens förslag till nytt tjänstgörings- och avlöningsreglemente för ordinarie befattningshavare samt till ändringar i bestämmelserna angående extra befattningshavares tjänstgöringsförhållanden. Såsom framgår av löne- och avtalsnämndens skrivelse grunda sig förslagen å de resultat, vilka uppnåtts efter förhandlingar mellan nämnden och olika befattningshavareorganisationer. Utskottets granskning har endast avsett förslagens formella avfattning men däremot icke de olika löne- och anställningsfrågor, som genom bestämmelserna reglerats.

I § 22 av reglementet för de ordinarie befattningshavarna föreskrives, att tjänstledighet för längre sammanhängande tid än sex månader skall beviljas av löne- och avtalsnämnden och eljest av myndigheten. Utskottet vill ifrågasätta huruvida en dylik bestämmelse lagligen kan tillämpas ifråga om de självförvaltande myndigheternas verksamhet. Till de kommunala självförvaltningsuppgifterna räknas som bekant sådan offentlig verksamhet, vilken kommunen inom ramen för given lagstiftning ålagts eller bemyndigats att själv besörja. Dit hör sålunda t. ex. fattigvården, hälsovårdsväsendet, polisväsendet, brandväsendet, byggnadsväsendet m. m. De organ, som handhava dessa grenar av förvaltningsorganen, utöva på grund av lag och författning förmanskapet över underställda befattningshavare, vari även måste anses ingå bl. a. rätten att bevilja befattningshavarna tjänstledighet. Bestämmanderätten i detta avseende lärer icke kunna med laga verkan överflyttas å någon annan kommunal myndighet. Beträffande rena lönefrågor föreligger ett annat förhållande. I konsekvens härmed tillkommer det t. ex. fattigvårdsstyrelsen att oinskränkt besluta angående tjänstledighet för en styrelsen underställd befattningshavare, medan intet hinder föreligger att låta löne- och avtalsnämnden avgöra frågan angående löneförmånerna under tjänstledigheten.

I anledning av vad nu sagts föreslår beredningsutskottet sådan omformulering av förevarande paragraf, att vederbörande styrelse eller nämnd i reglementet tillägges rätten att besluta om tjänstledighet även för det fall att denna överstiger sex månader.

Ifråga om de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om tjänstgöringsförhållandena för de extra befattningshavarna är från utskottets synpunkt intet särskilt att andraga. Avsikten är tydligen att de nu gällande bestämmelserna i de delar, vari ändringar icke föreslagits, fortfarande skola gälla. De bestämmelser, vilka på detta sätt komma att kvarstå, överensstämma emellertid icke alltid med motsvarande föreskrifter i reglementet för de ordinarie befattningshavarna. Då så långt ske kan största möjliga likformighet med ordinarie reglementet bör eftersträvas, ifrågasätter bered-

ningsutskottet om icke besätmmelserna angående de extra befattningshavarnas tjänstgöringsförhållanden i sin helhet böra underkastas mera noggrann översyn.

Utskottet tillstyrker därför stadsfullmäktige

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag med ovan angivna ändringar och påpekanden.

Drätselkammaren anför i utlåtande den 11 mars 1948 följande:

Drätselkammaren har vid sin granskning av förslaget funnit sig kunna ansluta sig till beredningsutskottets påpekanden. Därutöver har emellertid drätselkammaren för egen del funnit anledning till ytterligare ett par erinringar mot löne- och avtalsnämndens förslag. För överskådlighetens skull redogör kammaren i det följande för samtliga de justeringar, vilka enligt drätselkammarens förmenande böra vidtagas i löne- och avtalsnämndens förslag.

a) **Reglementet för ordinarie befattningshavare.**

I § 6 första stycket föreskrives, att befattning skall tillsättas genom förordnande tills vidare med viss vid tillsättningen bestämd ömsesidig uppsägningstid, minst tre och högst sex månader. Det har sålunda lämnats öppet för den tillsättande myndigheten att i varje särskilt fall avgöra, huru lång uppsägningstiden skall vara. Då det är angeläget att enhetlig praxis i detta avseende tillämpas av de olika förvaltningsmyndigheterna synes drätselkammaren lämpligast att direkt i tjänstgöringsreglementet angives när den kortare och den längre uppsägningstiden skall tillämpas. Lämpligen bör förfaras så att tre månaders uppsägningstid tillämpas ifråga om alla befattningshavare, som äro placerade i lönegrad 21 och lägre samt sex månaders uppsägningstid beträffande övriga befattningshavare. Härigenom kommer sålunda samma gruppering att tillämpas som ifråga om semestertidens längd. Kammaren föreslår därför att första stycket av paragrafen erhåller följande lydelse:

"Befattning tillsättes genom förordnande tills vidare med viss ömsesidig uppsägningstid, ifråga om befattningar i lönegraderna 1—21 tre månader och ifråga om övriga befattningar sex månader."

I § 17 föreskrives, att avlöning skall utbetalas månadsvis i efterskott. Enligt gällande reglemente sker utbetalning av avlöning den 20 dagen i månaden. Enligt vad löne- och avtalsnämnden i sin skrivelse uppger har önskemål om oförändrad utbetalningsdag framförts vid förhandlingarna. För att i största möjliga utsträckning behålla formuleringen enligt den centrala överenskommelsen ha de häri intagna bestämmelserna om avlöning månadsvis i efterskott oförändrat fått inflyta i löne- och avtalsnämndens förslag. Nämnden uttalar dock att hinder icke bör föreligga att även i fortsättningen tillämpa bestämmelsen så att avlöningen utbetalas den 20 i varje månad. Drätselkammaren, som finner det mindre tillfredsställande att en helt annan bestämmelse i praktiken tillämpas än den, som förekommer i reglementet, anser för sin del att man, därest man vill konservera den nuvarande bestämmelsen om utbetalning av avlöningen den 20 i varje månad, bör uttryckligen intaga föreskrift härom i reglementet. Kammaren föreslår därför, att § 17 första stycket erhåller följande lydelse:

"Avlöning utbetalas månadsvis för löpande månad den 20. dagen i månaden och utgår fr. o. m. tillträdesdagen t. o. m. den dag befattningen frånträdes. Avlider befattningshavare etc. — — — familjepensionen."

§ 22 föreskriver, att tjänstledighet för längre sammanhängande tid än sex månader skall beviljas av löne- och avtalsnämnden och eljest av myndigheten. Drätselkammaren ansluter sig på denna punkt helt till den av beredningusutskottet hävdade meningen. Såsom utskottet framhåller lärer en bestämmelse av denna art kunna komma att inkräkta på de självförvaltande kommunala organens befogenheter. För att löne- och avtalsnämnden skall kunna utöva kontrollen över att en likformig praxis angående lön under tjänstledighet utbildar sig, bör förvaltningsmyndigheten äga skyldighet att till löne- och avtalsnämnden anmäla varje beslut om tjänstledighet. Drätselkammaren vill i anledning av vad nu sagts föreslå, att § 22 första stycket erhåller följande lydelse:

"Tjänstledighet beviljas av vederbörande myndighet, vilken även beslutar angående befattningens uppehållande under ledigheten. Beslut om tjänstledighet skall av myndigheten snarast anmälas till löne- och avtalsnämnden."

I § 39 har stadgats skyldighet för befattningshavare att i vissa fall på egen bekostnad hålla bostadstelefon.

Bestämmelsen kompletteras med en protokollsanteckning, enligt vilken med bostadstelefon icke avses sådan telefon, som på myndighetens begäran upptages under dess rubrik i rikstelefonkatalogen. Eftersom just sådana befattningshavare, vilkas verksamhet kräver bostadstelefon, synas böra upptagas under myndighets rubrik i rikstelefonkatalogen, torde protokollsanteckningen innebära att reglementets bestämmelser om bostadstelefon i många fall komma att sättas ur kraft. Det uppdrag löne- och avtalsnämnden begärt av stadsfullmäktige att utreda grunderna för hållande av bostadstelefoner på stadens bekostnad, torde böra givas den innebörden att nämnden utreder vilka befattningshavare, vars bostadstelefon böra upptagas under myndighetens rubrik i rikstelefonkatalogen.

b) **Bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för extra befattningshavare.**

Löne- och avtalsnämnden har inskränkt sig till att föreslå ändringar i ett par av paragraferna i nu gällande bestämmelser om tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare, huvudsakligen ifråga om arbetstid, övertidsersättning, semester samt lön under sjukdom. I övriga hänseenden, vari löne- och avtalsnämnden icke framlagt särskilda ändringsförslag skulle sålunda de nu gällande bestämmelserna fortfarande vara tillämpliga. I vissa fall ha dessa bestämmelser nu blivit föråldrade och stämma i varje fall icke överens med motsvarande bestämmelser i reglementet för de ordinarie befattningshavarna. Drätselkammaren finner därför att tjänstgöringsbestämmelserna för de extra befattningshavarna böra paragraf för paragraf underkastas en noggrannare överarbetning. För vinnande av tid föreslås, att löne- och avtalsnämnden erhåller stadsfullmäktiges uppdrag att utforma bestämmelsernas avfattning. Några betänkligheter häremot torde icke behöva resas, enär det endast kan röra sig om en del redaktionella ändringar.

I övrigt har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran mot löne- och avtalsnämndens förslag.

Kammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att dels utreda och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående vilka be-

fattningshavare, vars bostadstelefon böra upptagas under myndighetens rubrik i rikstelefonkatalogen, dels ock slutgiltigt utforma bestämmelserna angående de extra befattningshavarnas tjänstgöringsförhållanden med iakttagande av att de så långt möjligt bringas i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser för ordinarie befattningshavare samt

att i övrigt bifalla löne- och avtalsnämndens förslag med här ovan föreslagna ändringar ifråga om §§ 6, 17 och 22 i reglementet för de ordinarie befattningshavarna.

Nr 86. Ansökan av Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd till försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från ytterligare sex försäljningsställen inom staden.

Genom resolution den 13 februari 1948 har *poliskammaren* med eget tillstyrkande yttrande till stadsfullmäktige för utlåtande remitterat Västerås Kaféaktiebolags genom verkställande direktören Gösta Lundberg till länsstyrelsen ingivna ansökan om tillstånd att tills vidare få bedriva försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från ytterligare sex speceriaffärer i staden.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, har *nämnden* i skrivelse den 17 februari 1948 anfört följande:

Hos länsstyrelsen i Västmanlands län har Västerås Kaféaktiebolag på anförda skäl hemställt om tillstånd att tills vidare få bedriva försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från följande sex speceriaffärer i Västerås:

Köpman Thor Rudolf Lundgren, Hammarbygatan 3,
Köpman C. Erik E. V. Sjöquist, A.-B. B. Lundbergs Eftr., Köpmangatan 12.
Föreståndare Sven Olof Abrahamsson, Konsum, Tunbyvägen 6,
Köpman Bror Ingvar Skog, Kopparbergsvägen 29,
Köpman K. Gustav Adolf Gårestad, Emanusvägen 29,
Köpman Curt Artur Viberg, firma Viberg & Håkhan, Pilgatan 33.

Ovannämnda försäljningslokaler äro belägna ur nykterhetssynpunkt på lämpliga platser. Föreslagna försäljningsbiträden äro kända för skötsamhet och pålitlighet.

Nykterhetsnämnden hemställer i anledning härav

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka Västerås Kaféaktiebolags framställning om ytterligare sex försäljningsställen av maltdrycker klass II i Västerås.

Beredningsutskottet anför i yttrande den 10 mars 1948:

Som bekant utövas numera försäljning av pilsnerdricka till avhämtning av Västerås Kaféaktiebolag, som enligt gällande föreskrifter har att bedriva denna verksamhet på ett ur ordnings- och nykterhetssynpunkt tillfredsställande sätt samt med tillgodoseende så långt möjligt av allmänhetens intresse ifråga om prisbillighet. För-

säljningsrättigheten är meddelad tills vidare och innehas av bolagets verkställande direktör. Mellan den sistnämnde, å ena, samt vederbörande affärsinnehavare, å andra sidan, upprättas särskilda avtal varigenom affärslokalen mot en ersättning av 200 kronor per år upplåtes för försäljningen och varigenom affärsföreståndaren mot en ersättning av 400 kronor per år förbinder sig att vara bolagets verkställande direktör behjälplig vid utminuteringens handhavande. Såsom biträden vid avhämtningsförsäljningen må endast antagas personer, som äro omdömesgilla samt kända för nykterhet och skötsamhet samt i övrigt äro lämpliga för uppdraget. För försäljningen gälla särskilda ordningsföreskrifter.

Kaféaktiebolaget innehar genom verkställande direktören för närvarande tillstånd att å 18 olika försäljningsställen inom staden försälja pilsnerdricka till avhämtning. Dessa ställen äro Hennings Livsmedel, Henning Johanssons Speceriaffär, Köpingsvägen 53, Dan. Ekestens speceriaffär, Köpingsvägen 9, Oscar Kihlgrens speceriaffär, Drottninggatan 9, Ulf Larssons speceriaffär, Lustigkullagatan 7, K. A. Ehrnströms speceriaffär, Engelbrektsgatan 5, Gösta Berglunds speceriaffär, Arosvägen 32, E. Holger Rönngrens speceriaffär, Malmabergsgatan 26, Astrid Storms speceriaffär, Stockholmsvägen 11, Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd tillhöriga speceriaffärer, belägna Föreningsgatan 22, Norra Ringvägen 39, Mästargatan 5, Relävägen 1, Tunbyvägen 42, Stora gatan 4 och Malmabergsgatan 55, Filip Karlssons speceriaffär, Hemdalsvägen 15, Aug. Laags speceriaffär, Hållgatan 15, och Aktiebolaget S. Ahlgrens speceriaffär, Stora gatan 69.

Med hänsyn till stadens befolkningstillväxt och för att söka åstadkomma en såvitt möjligt jämn fördelning över staden av försäljningsställena har Kafébolaget nu hemställt om tillstånd att från ytterligare sex speceriaffärer få bedriva försäljning av maltdrycker klass II. Försäljningsställenas belägenhet och rörelseinnehavarnas namn framgå av nykterhetsnämndens skrivelse. Med respektive affärsinnehavare ha tecknats vederbörliga kontrakt.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Nr 87. Tillstånd för Rolf Lennart Ahlstrand att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 27 januari 1948 har *poliskammaren* till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående köksmästaren Rolf Lennart Ahlstrands ansökan om tillstånd att i den av honom i huset nr 19 vid Utanbygatan här i staden bedrivna matserveringen, City-buffén, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Nykterhetsnämnden har uti en den 17 februari 1948 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Den tidigare innehavaren, Fru Svea Rehnberg, innehade länsstyrelsens tillstånd till pilsnerutskänkning.

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nämnden veterligt ingen anmärkning att anföra.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för en kortare tid, omkring ett år, varför nämnden som tillstyrker sökandens framställning härmed förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter till den 1 oktober 1949.

På grund av vad ovan anförts hemställer nykterhetsnämnden

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till köksmästaren Rolf Lennart Ahlstrands hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1949 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 mars 1948, med instämmande i vad nykterhetsnämnden i sin skrivelse anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla nykterhetsnämnden förslag.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 29 april 1948 Ser. A nr 4

Nr 88. Anslag till bibliotekskommittén för kommitténs fortsatta arbete.

Bibliotekskommittén anför i skrivelse den 22 mars 1948 följande:

Utredningsarbetet för uppförande av en byggnad i kvarteret Heimer för ett folk- och landsbibliotek har numera fortskridit så långt att principgodkännanden föreligger från skolöverstyrelsen och byggnadsstyrelsen. Stadsfullmäktige beviljade den 25 november 1943 bibliotekskommittén ett anslag å 2.500 kronor för bestridande av kommitténs utredningskostnader. Anslaget har helt förbrukats. Då de fortsatta utredningsarbetena i det mera framskridna stadium som frågan nu befinner sig i komma att draga rätt betydande kostnader, får utredningskommittén nu hemställa att ur den särskilda fonden för kommunala byggnader få disponera över ett anslag å 50.000 kronor. Anslaget skall användas för upprättande av huvudritningar, löpande arkitektarvode, eventuella konsultationer m. m.

På grund härav hemställer kommittén att stadsfullmäktige ville besluta

att för kommitténs fortsatta arbete anvisa ett anslag å 50.000 kronor ur den särskilda fonden för kommunala byggnader.

Drätselkammaren har i ett den 1 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad kommittén i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivna ändamål anvisa ett anslag å 50.000 kronor samt

att anslaget skall täckas i 1949 års stat.

Nr 89. Iordningställande av gator å Haga- och Gideonsbergsområdena.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 1 april 1948 följande:

Vid sammanträde den 28 oktober 1943 beviljade stadsfullmäktige i samband med en förestående första exploatering av bebyggelseområde invid Haga för iordningställande av gator ett anslag å 307.700 kronor att efter hand som utbyggnaden fortskrede utgå av tillgängliga medel samt slutligen bestridas av reserverade köpeskillingsmedel. Nämnda anslag har nu helt förbrukats. Emellertid återstår av den ursprungligen uppgjorda exploateringsplanen att utbygga Åkarhagsgatan med dess anslutningar till Urhagsgatan och Hagagatan, vilken sistnämnda gata genom stadsplaneändring fått en annan och längre sträckning. Vidare ha numera tillkommit ytterligare två gator, Markörgatan och Skyttegatan, vilka nu måste utbyggas i en första etapp. Vidare återstå enligt den ursprungliga exploateringsplanen att utföra en del beläggningsarbeten, varjämte dylika arbeten skola utföras även beträffande de nya gatorna.

För en första utbyggnad av Åkarhagsgatan, Markörgatan och Skyttegatan skulle erfordras ett belopp av 60.000 kronor.

Vidare erfordras för en fortsatt utbyggnad av Aspvretsgatan och Gideonsbergsgatan samt påbörjande av Humlegatan ett anslag å 40.000 kronor.

För utbyggande av samtliga nu angivna gator skulle sålunda erfordras ett anslag av inalles 100.000 kronor. För bestridande av dessa kostnader bör lämpligen tagas i anspråk det i årets stat upptagna anslag av försäljningsmedelsfonden å samma belopp för gatuarbeten enligt beslut i varje fall av stadsfullmäktige (L—653).

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande i här ovan angiven omfattning av gator å Hagaområdet och Gideonsbergsområdet anvisa 100.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat under gatuförvaltningen upptaget anslag för gatuarbeten enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall (L—653).

Nr 90. Framdragande av vatten- och avloppsledningar till tomter för oljeupplag vid Djuphamnen.

Styrelsen för stadens tekniska verk anför i skrivelse den 16 mars 1948 följande:

Inom tekniska verken har uppgjorts kostnadsförslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar till tomter för oljeupplag i Djuphamnen. Kostnaderna stiga till 23.000 kronor. Vinsten på försålt vatten förutses förränta och amortera 6.400 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 11.200 kronor. Därjämte påräknas ett restkostnadsbidrag av 5.400 kronor, motsvarande 37 öre per m² tomtmark.

I anledning härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för angivna ändamål anvisa 23.000 kronor att täckas med 6.400 kronor av lånemedel, med 11.200 kronor av inflytande anslutningsavgifter och 5.400 kronor av restkostnadsbidrag.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Nr 91. Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skyttegatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk anför i skrivelse den 16 mars 1948 följande:

Inom tekniska verken har uppgjorts kostnadsförslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skyttegatan. Kostnaderna stiga till 25.000 kronor, varav 13.600 kronor beräknas inflyta i anslutningsavgifter. Överskott i inkomster från försålt vatten förutses förränta och amortera resterande 11.400 kronor.

I anledning härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för angivna ändamål anvisa 25.000 kronor att täckas med 13.600 kronor av inflytande anslutningsavgifter och med 11.400 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Nr 92. Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan mot Sotargatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk anför i skrivelse den 16 mars 1948 följande:

Inom tekniska verken har uppgjorts kostnadsförslag för fortsatt framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan mot Sotargatan. Kostnaderna stiga till 9.500 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 3.100 kronor. Överskott i inkomster från försålt vatten förutses förränta och amortera 1.250 kronor. Resterande 5.150 kronor, som beräknas senare inflyta i anslutningsavgifter, föreslås utgå av reserverade anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen att fullmäktige måtte besluta

att för angivna ändamål anvisa 9.500 kronor att täckas med 3.100 kronor av inflytande anslutningsavgifter, med 5.150 kronor av reserverade anslutningsavgifter och med 1.250 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 93. Bemyndigande att överskrida anslag för täckande av kostnaderna för inköp av ny rensskärare till reningsverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk anför i skrivelse den 17 februari 1948 följande:

Den vid reningsverket år 1939 insatta rensskäraren har befunnits vara starkt försliten. En för dess återställande i fullt funktionsdugligt skick erforderlig grundlig

reparation har beräknats draga så avsevärda kostnader, att det bleve förmånligare att anskaffa en ny rensskärare av förbättrad typ. Styrelsen har därför bifallit en av tekniska verken gjord framställning om omedelbart inköp av en ny rensskärare och för ändamålet anvisat 31.000 kronor, som enligt styrelsens i dag fattade beslut skall påföras årets anslag för underhåll av maskiner och instrument 13 A-B 3 — 334. Då denna utgift ej kunnat förutses vid uppgörandet av staten, kommer anslaget att överskridas.

I anledning härav hemställer styrelsen om stadsfullmäktiges bemyndigande *att* nämnda anslag får överskridas med 31.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1948 avgivet utlåtande med instämmande i vad styrelsen anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 94. Engångsanslag till driften av arbetsträningsverkstäder och hemarbetscentral för vissa partiellt arbetsföra under år 1948.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 2 mars 1948 anfört följande:

I skrivelse till fattigvårdsstyrelsen har kommittén för partiellt arbetsföra inom Västmanlands län på anförda skäl hemställt om ett anslag på 4.000:— kr., att under år 1948 användas till driften av arbetsträningsverkstäder och hemarbetscentral för vissa partiellt arbetsföra

Denna kommitté har bland annat till uppgift att stödja länsarbetsnämnden i dess strävan att bereda partiellt arbetsföra möjlighet att helt eller delvis försörja sig genom eget arbete.

Det övervägande antalet partiellt arbetsföra äga arbetsförmåga i sådan grad, att de därest lämpligt och efter deras krafter anpassat arbete tillhandahålles, kunna utföra en fullgod arbetsprestation i öppna marknaden. Däremot äro andra, som under längre tid vårdats på sjukvårdsanstalt eller vistats i sina hem som konvalescenter i behov av en längre eller kortare tids arbetsträning före inträdet på arbetsmarknaden i sitt yrke eller omskolning till ett annat, mera lämpligt sådant. Arbetsträningen utföres under läkarekontroll i s. k. "skyddad verksamhet" och har tillgång till differentierade sysselsättningsmöjligheter, varigenom arbetsförmågan under gynnsamma betingelser kan successivt uppövas och tillvänjning ske vid regelbunden arbetstid.

Utöver denna grupp av partiellt arbetsföra finnes även en annan — huvudsakligast kroniskt sjuka, överåriga och tuberkulösa, ej smittofria personer — som i regel icke kunna bindas vid något mera regelmässigt arbete eller erhålla anställning i privata företag. För tillvaratagande av deras arbetsförmåga har inrättats en s. k. "hemarbetscentral", genom vilken lämpliga arbetsuppgifter från olika företagare kunna tillhandahållas denna grupp av partiellt arbetsföra i hemmen eller eljest mot ersättning enligt gällande ackordspriser. Då dessa arbeten såsom regel äro avsedda att utföras i hemmen, äro garantier erforderliga mot eventuellt missbruk av barnarbetskraften,

liksom även för att arbetet fortgår under normalt antal arbetstimmar per vecka samt att bostadshygieniska krav icke eftersättas.

Fattigvårdsstyrelsen finner det ur flera synpunkter angeläget, att ifrågavarande verksamhet kommer att äga bestånd och även utvecklas till erforderlig omfattning. Densamma måste anses ligga i linje med fattigvårdens verksamhet i övrigt och ur socialvårdssynpunkt ha betydelse såväl för samhället som framför allt för den enskilde. Sammanfattningsvis kan sålunda framhållas, att verksamheten bland annat dels ingår som ett led i vården av sagda kategorier partiellt arbetsföra, för att därigenom möjliggöra ett tidigare tillfrisknande och därmed inträde i det normala arbetslivet, dels avser att främja trivsamheten och uppehålla modet under en ofta trist och långvarig konvalescenttid, dels syftar till att efter måttet av fullgjorda arbetsprestationer bereda inkomst, beräknad efter gällande ackordspriser samt dels vill bidraga till minskning av riskerna för återfall i sjukdom.

Lokaler för verksamhetens bedrivande tillhandahållas av landstinget samt arbete och material f. n. av Asea. Däremot måste arbetsledning bekostas av kommittén.

Beträffande kostnadsfrågan är densamma svårbedömd, särskilt med hänsyn till, att verksamheten inom länet är nystartad och att någon erfarenhet rörande densamma ännu icke vunnits. Beräkningen av begärt anslag grundar sig sålunda huvudsakligen på kostnader för liknande verksamhet inom annat län. Enligt inhämtad uppgift uppgå kostnaderna i Stockholm till omkring 400:— kr. pr år och person. F. n. finnas inom Västerås stad cirka 10 personer inom fattigvårdens verksamhet, som böra bliva föremål för arbetsträning eller erhålla hemarbete. Kostnaden för dessa personer under år 1948 skulle sålunda belöpa sig på i runt tal 4.000:— kr. Sannolikt kan kostnadsfrågan med utgången av innevarande år ordnas utan särskilda kommunala anslag.

Någon närmare överenskommelse med kommittén om grunderna, efter vilka ersättning skall ske, har ännu icke träffats, utan anser fattigvårdsstyrelsen, att denna fråga bör stå öppen och bliva beroende av de faktiska, på antalet deltagare, hemmahörande i Västerås, belöpande kostnaderna, dock högst 400:— kr. pr person och år. Det kan emellertid på grund av anslag, som kommittén erhållit i annan ordning förutsättas, att kostnaderna komma att understiga sagda belopp.

På grund härav hemställer fattigvårdsstyrelsen

att stadsfullmäktige måtte för ändamålet bevilja ett anslag för år 1948 på 4.000: — kr., att av fattigvårdsstyrelsen användas enligt de villkor och i den ordning, varom närmare överensskommelse sedermera kan komma att träffas mellan fattigvårdsstyrelsen och kommittén för verksamheten.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1948 avgivet utlåtande andragit följande:

Den verksamhet, varom här är fråga, synes drätselkammaren vara av sådan beskaffenhet, att det bör tillkomma landstinget att tillgodose densamma. Enligt vad som uppgivits för drätselkammaren lär landstinget även komma att upptaga denna fråga till behandling. Kammaren har emellertid ansett sig kunna tillstyrka ett anslag för innevarande år å 3.000 kronor, motsvarande kostnaderna för driften under tre kvartal eller fr. o. m. den 1 april 1948. Emellertid vill kammaren uttryckligen framhålla, att detta anslag endast får betraktas såsom ett engångsanslag för att

möjliggöra verksamhetens igångsättande under innevarande år och att kammaren förutsätter, att landstinget i fortsättningen övertager det ekonomiska ansvaret för verksamheten.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivet ändamål bevilja ett engångsanslag för år 1948 å 3.000 kronor att av fattigvårdsstyrelsen användas enligt de villkor och i den ordning, varom närmare överenskommelse sedermera kan komma att träffas mellan fattigvårdsstyrelsen och kommittén för verksamheten samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 95. Återtagande av ansökan om fastställelse å förslag till stadsplan för Djuphamnen (Konf. stfm:s handl. nr 58/1947 ser. A).

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 1 mars 1948 anfört följande:

Med skrivelse till Konungen ingav byggnadsnämnden till länsstyrelsen den 14 augusti 1947 för fastställelse ett av stadsfullmäktige den 27 mars samma år under § 88 av protokollet godkänt förslag till stadsplan för Djuphamnen. Förslaget har sedermera återställts för viss komplettering.

Vid den granskning, som med anledning härav företagits, har en revidering av förslaget i väsentliga avseenden, t. ex. beträffande vissa gators lägen i höjd- och sidled visat sig vara behövlig. Dessutom ha nya önskemål om kvartersindelningen framställts.

Enär förslaget erfordrar en bearbetning av sådan omfattning, att detsamma måste ånyo utställas och föreläggas stadsfullmäktige för antagande, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga nämnden

att återtaga ansökan om fastställelse av förslaget.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1948 avgivet yttrande med instämmande i vad byggnadsnämnden anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 96. Pension till lärare vid yrkesskolorna.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 26 februari 1948 anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed göra följande framställning i fråga om pensionering av läraren vid skolan, civilingenjör Adolf Sigfrid Sigfrids.

Ingenjör Sigfrids är född den 19 maj 1880. Han har varit i Västerås stads skolors för yrkesundervisning tjänst sedan 1 januari 1920. Han anställdes till att börja med av yrkesskolornas styrelse som heltidsanställd, årsavlönad lärare. Denna anställningsform var den mest fasta, som då förekom vid stadens yrkesskolor. Tjänster på stat eller särskilt reglerade tjänster funnos då icke vid dem och tjänster på stat finnas allt fortfarande icke vid yrkesskolorna. Reglerade tjänster erhöllos först 1940 enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1940, varvid ingenjör Sigfrids fick en av de första.

Årsavlöningen till ingenjör Sigfrids var till att börja med enligt yrkesskolstyrelsens beslut 6.000 kronor, varierade därefter en del i samband med penningvärdesvariationerna i början av 1920-talet och var fr. o. m. 1923 till den 1 oktober 1938 6.885 kronor.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 24 november 1938, vilket var första gången, som ingenjör Sigfrids avlöningsförhållanden behandlades av fullmäktige, erhöll ingenjör Sigfrids från 1 oktober 1938 en provisorisk avlöningsreglering varvid arvodet bestämdes till 8.007 kronor per år, vilket motsvarade avlöningen i högsta lönegraden i lönegrupp 43 i Västerås stads dåvarande avlöningsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare minskad med pensionsavgifter

Ingenjör Sigfrids tjänst reglerades därefter tillsammans med två andra tjänster vid yrkesskolorna genom stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1940, varvid avlöningen bestämdes motsvarande stadens lönegrupp 43, d. v. s. på samma sätt som skett provisoriskt ungefär 2 år tidigare. Därvid erhöll ingenjör Sigfrids genom en övergångsbestämmelse rätt att fr. o. m. 1920 tillgodoräkna sig tjänstgöring för ålderstillägg. Från stadsfullmäktiges sida synes därigenom ha uttalats, att ingenjör Sigfrids anställning från början närmast varit att betrakta som en ordinarie befattning, ehuru en däremot svarande anställningsform infördes definitivt först år 1940 genom tjänstereglerinngen.

Genom beslut av stadsfullmäktige den 30 oktober 1941 ändrades tjänstereglerinngen för ingenjör Sigfrids så, att hans tjänst placerades i lönegrad A 21 i statens dåvarande avlöningssystem. Genom beslut av stadsfullmäktige vid sammanträdet sistlidne december överflyttades tjänsten med retroaktiv verkan från den 1 juli 1947 till lönegrad Ca 24 i statens nya nu gällande avlöningssystem.

Regleringen av en tjänst på sätt som gjorts i fråga om den befattning ingenjör Sigfrids innehar, torde få anses innebära, att befattningshavaren helt jämställes med en ordinarie befattningshavare och sålunda bl. a. även blir berättigad till pension. Formen med regleringshandling i stället för tjänstens uppförande i vanlig ordning på stadens ordinarie stat torde ha tillkommit såsom ett villkor från statsmakternas sida, för att tjänsten skall kunna anslutas till statens pensionsanstalt, varigenom pensioneringskostnaderna i vissa fall kunna bli mindre för kommunen, än om sådan anslutning icke sker. Anslutning till statens pensionsanstalt av den ifrågavarande tjänsten har icke skett, löne- och avtalsnämnden har ställt sig avvaktande i fråga om en dylik anslutning. En anslutning torde icke heller med hänsyn till ingenjör Sigfrids ålder ha kunnat ske med någon fördel för staden.

Som läget nu är, synes sålunda rätten för ingenjör Sigfrids att erhålla pension vara klar och pensionsavgifter ha erlagts till staden allt sedan den provisoriska regieringen genomfördes den 1 oktober 1938, men tillhörande detaljer, såsom frågan om skyldighet att avgå från tjänsten vid viss ålder och frågan om pensionsbeloppets storlek, synas vara oklara genom att tjänsten icke anslutits till statens pensionsanstalt och icke heller uppförts på stadens stat.

Då stor lärarbrist varit rådande i flera år i fråga om tekniska och naturvetenskapliga ämnen, har ingenjör Sigfrids för den skull fått kvarstå i tjänst, trots att han passerat vanligt pensioneringsålder. Nu önskar han emellertid avgå, och yrkesskolstyrelsen anser det med hänsyn till hans vacklande hälsa vara lämpligt, att bevilja honom avsked. Innan styrelsen beviljar honom avsked har det dock synts styrelsen, att det är nödvändigt, att ingenjör Sigfrids pensionsfråga tillrättalägges, så att pensionsbeloppet fixeras och medel finnas att tillgå.

Styrelsen har för den skull vid sammanträde den 10 februari 1948 beslutat att hänvända sig till stadsfullmäktige i ärendet och därvid enhälligt uttalat, att den anser, att ingenjör Sigfrids pensionsbelopp bör bestämmas så, att det blir detsamma, som skulle tillfallit en stadens tjänsteman på ordinarie stat med avlöningsförhållanden analoga med ingenjör Sigfrids och vilken varit anställd på stadens ordinarie stat sedan 1 januari 1920 och hemställer för den skull

att stadsfullmäktige måtte bevilja civilingenjör A. S. Sigfrids pension med belopp, som skulle tillkommit honom, om han under sin anställning vid stadens skolor för yrkesundervisning varit uppförd på stadens ordinarie stat och

att stadsfullmäktige behagade anvisa för pensioneringen erforderligt anslag från den 1 juli 1948.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 15 mars 1948 anfört följande:

Såsom styrelsen framhållit i skrivelsen har ingenjören Sigfrids icke anslutits till statens pensionsanstalt av åldersskäl.

I likhet med styrelsen anser löne- och avtalsnämnden att Sigfrids skall pensioneras som om han varit anställd som ordinarie befattningshavare på stadens lönestat. Med utgångspunkt härifrån har löne- och avtalsnämnden beräknat en pension som skulle utgått till Sigfrids om han avgått från sin befattning vid den ålder, som är pensionsålder för flertalet av stadens manliga befattningshavare nämligen 65 år. Tjänstgöring efter 65 års ålder och löneförhöjningar därefter är icke pensionsgrundande för stadens befattningshavare. Om Sigfrids sålunda avgått vid 65 års ålder den 1 juni 1945 skulle pensionen ha beräknats efter slutlönen i lönegrad 21 i den då gällande statliga A-löneplanen, där Sigfrids befattning var placerad. Sigfrids hade vid nämnda tidpunkt 25 tjänsteår. Med tillämpning av det före den 1 januari 1947 gällande pensionsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare skulle pensionen under nu angivna förutsättningar uppgå till 4.476 kronor per år. Inklusive nu utgående dyrtidstillägg om 27 procent skulle beloppet bli 5.684 kronor per år.

I anledning härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna civilingenjör A. S. Sigfrids en årlig pension om 4.476 kronor från och med den 1 juli 1948 samt

att anvisa härför erforderliga medel.

Drätselkammaren har i yttrande den 1 april 1948 med instämmande i vad yrkesskolestyrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet,

att för bestridande av kostnaderna härför för tiden 1 juli—31 december 1948 anvisa ett anslag å 2.800 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. (20 D 791).

Nr 97. Omändring av befattning som föreståndare vid åldersdomshemmet till befattning som syssloman vid samma hem.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 mars 1948 anfört följande:

Uti en till löne- och avtalsnämnden ställd skrivelse, dagtecknad den 9 februari 1948, har fattigvårdsstyrelsen hemställt, att den i tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare upptagna befattningen såsom föreståndare för ålderdomshemmet måtte erhålla benämningen syssloman vid ålderdomshemmet. Såsom skäl härför har fattigvårdsstyrelsen anfört, att motsvarande tjänster vid landstingens anstalter regelmässigt benämndes syssloman samt att detta också vore förhållandet vid ett stort antal ålderdomshem och liknande fattigvårdsanstalter. Även bortsett härifrån ansåge styrelsen, att titeln syssloman bättre svarade mot arbetsuppgifterna vid en anstalt av ifrågavarande slag än den nuvarande benämningen.

Befattningen såsom fattigvårdssyssloman har tidigare ändrats till en befattning såsom socialvårdschef varför titeln syssloman för närvarande icke förekommer inom stadens socialvård. Framställningen avser endast ändring av titel, icke ändring av lönegradsplacering.

Löne- och avtalsnämnden har ansett sig kunna tillstyrka framställningen och vidarebefordrar nu ärendet till stadsfullmäktige enär stadsfullmäktige en gång i tjänsteförteckningen fastställt benämningen av befattningen och för den skull bör besluta huruvida benämningen skall ändras.

I anledning härav hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen såsom föreståndare för ålderdomshemmet från och med den 1 april 1948 erhåller benämningen syssloman vid ålderdomshemmet.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 98. Omändring av befattning såsom skrivbiträde vid yrkesskolorna till befattning såsom kanslibiträde.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning anför i skrivelse den 26 februari 1948 följande:

I löne- och avtalsnämndens förslag till allmän lönerevision för stadens ordinarie befattningshavare den 8 november 1947, stadsfullmäktiges i Västerås handlingar 1947 serie B nr 25 lämnas på sida 10 en sammanfattande redogörelse för placeringen i lönesystemet av "den lägre kontorspersonalen" och angivas kvalifikationer och färdigheter för de fyra olika befattningsgraderna inom denna kategori.

Vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning finnes till rektorsexpeditionen anknuten en ordinarie tjänst, tidigare benämnd kontorsbiträde av II klass, lönegrad 3: 6, och nu alltså överförd till skrivbiträdestjänst i lönegrad 6: 9. Denna tjänst reglerades på yrkesskolstyrelsens förslag i skrivelse den 20 januari 1936 av stadsfullmäktige vid sammanträdet den 27 maj 1937. Placeringen som kontorsbiträde av II klass och icke högre föreslogs, emedan det vid ifrågavarande tidpunkt under hand angavs, att enligt de riktlinjer, som då följdes, mycket ringa utsikt funnes till högre placering av den nämnda befattningen. Styrelsen torde, med hänsyn till det kvalificerade arbete, som biträdet utför, ha ansett placeringen låg, men lät sig nöja med att föreslå den, då tjänsteinnehavaren genom att arbeta på extratid mot arvode även biträdde rektor vid elektrotekniska fackskolan på den för Västerås stads skolor för yrkesundervisning och elektrotekniska fackskolan gemensamma expeditionen och därigenom erhöll en inkomst, som kunde anses skälig, även om placeringen på stadens stat icke var den riktiga.

En granskning av de krav, som enligt löne- och avtalsnämnden ställas på den lägre kontorspersonalen i de fyra graderna visar, att arbetsuppgifterna, som åvilar det ifrågavarande biträdet på yrkesskolornas rektorsexpedition till mycket väsentlig del äro sådana, att det kan ifrågasättas, om biträdet över huvud taget är att hänföra till gruppen lägre kontorspersonal. Förhållandet är det, att arbetet på expeditionen är så omfattande i fråga om kvalificerade arbetsuppgifter av rent pedagogisk och kameral art, att det icke finnes någon möjlighet för rektor, som har sin huvudbefattning som rektor vid elektrotekniska fackskolan, där han även meddelar undervisning, att hinna med dem alla. Rektor får i huvudsak ägna sig åt sådana uppgifter som att planlägga kurser och därvid konferera med myndigheter och intresserade parter, anskaffa och handleda lärare, utarbeta kursplaner, uppgöra timplaner, besvara skrivelser och remisser, ge studieråd åt elever i svårare fall, attestera räkningar, kontrollera och ta befattning med de penningmedel, som från eleverna dels direkt, dels genom lärarna komma till expeditionen och över huvud taget leda arbetet i skolan och på expeditionen. Emellertid måste rektor lämna en del av ovanstående arbetens genomförande till det ordinarie biträdet på expeditionen att utföras efter hans anvisningar men också i stor utsträckning mycket självständigt. Sålunda tar detta biträde, med hjälp av ett sedan ett år på expeditionen anställt extra biträde, vilket anställdes, då arbetsanhopningen blivit allt för stor och sedan stadsfullmäktige beviljat medel därtill, i stor utsträckning emot anmälningar och lämnar därvid studieråd och förslag till val av kurser — över 1000 kursdeltagare fördelade på cirka 50 kurser eller klasser ha under senare år mottagits årligen —, hjälper till med utarbetandet av timplaner, söker efter rektors anvisningar kontakt med lärare, går igenom den mångfald räkningar, som bli en följd framför allt av den produktiva verksamheten i verkstadsskolorna och den husliga avdelningen, tar emot elevavgifter och medel för försåld produktion, som inkasserats av lärarna, för räkenskaper över räkningar, som attesterats, och influtna medel m. m., upprättar koncept till avlöningslistor, uppgör löpande statistik, för detaljerat kortregister över eleverna och deras skolgång, utarbetar årsredogörelsen, förgranskar statsstipendieansökningar och in-

fordrar felande uppgifter, utbetalar stipendierna, uppsätter efter rektors anvisning brev och enklare skrivelser, upprättar betygskataloger och utskriver betyg och utför dessutom rent skrivarbete.

Det synes, som om detta arbete närmast skulle motsvara det, som för folkskolans del handhaves av folkskolans kamrerare, som är placerad i lönegrad 20. Att placeringen av det ordinarie biträdet på yrkesskolornas expedition är låg har också tidigare påpekats i skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 29 november 1944, som svar på en remiss. I höstas, sedan fordringar på kvalifikationer och färdigheter klarlagts för den lägre kontorspersonalen, har styrelsen icke erbjudits tillfälle att yttra sig.

Att det ordinarie biträdet på skolans expedition är felplacerat genom placeringen som skrivbiträde i lönegrad 6, synes styrelsen uppenbart, särskilt om till det ovan anförda lägges, att den nuvarande tjänstinnehavaren genomgått högre flickskola med normalskolekompetens, maskinskrivnings- och stenografikurs och är kunnig i bokföring och har varit anställd på yrkesskolornas expedition över 30 år därav cirka 27 år med heltidstjänst och att arbetet skötes med utomordentlig kunnighet och energi.

Styrelsen önskar nu få förhållandena på expeditionen ordnade så, att det ordinarie biträdet får en lönegradsplacering, som någorlunda motsvarar hennes kvalifikationer och arbetsuppgifter. Styrelsen anser därvid, att det minsta, som kan föreslås, är att den nuvarande befattningen i lönegrad 6 omändras till en befattning som kanslibiträde i lönegrad 11.

Genom en omplacering av den nämnda befattningen på föreslaget sätt, avser styrelsen även att på följande vis nå en lämpligare ordning i fråga om det arbete, som faller på biträdet. Hon arbetar fortfarande mot arvode och mot arbete på extra tid såsom rektors vid elektrotekniska fackskolan skrivbiträde och arbetet är så drygt på den för yrkesskolorna och elektrotekniska fackskolan gemensamma rektorsexpeditionen, att extratid verkligen även uttages i mycket stor utsträckning. En lönegradsplacering enligt styrelsens förslag skulle lämpligen ha till följd, och därom äro alla ense, att kanslibiträdet skulle avstå från arbetet med fackskolan och arvodet därifrån, dock med hänsyn till gemensamma arbetsuppgifter av rent praktiska skäl kanske icke alldeles helt och hållet. Hennes totala löneställning skulle då bli ungefär densamma som nu, men mot en mera normal arbetsbörda än f. n., och rektor vid elektrotekniska fackskolan skulle för det frigjorda arvodet kunna ge deltidsanställning åt ett biträde för fackskolans angelägenheter.

Styrelsen anser, att förändringen bör genomföras snarast möjligt. Styrelsen inser, att det kan vara berättigat, att frågor som denna ordnas i samband med statförslagen. Men vid upprättandet av statförslaget i somras kände styrelsen icke till vad som skulle komma under höstens lopp i fråga om kontorspersonalens kvalifikationer och lönegradsplacering och att styrelsens välkvalificerade biträde på expeditionen skulle bli placerat, så som nu skett, i lönegrad 6. Den erfarenheten har också vunnits sedan i somras, att trots det andra, extra, biträdet, som i somras var ganska nytt, arbetet pressar personalen på den gemensamma expeditionen för hårt och att därför lättnad bör åstadkommas.

För den skull anser styrelsen, att den önskade förändringen bör genomföras redan från den 1 april i år. En omplacering av den ordinarie biträdesbefattningen från lönegrad 6 till lönegrad 11 med högsta löneklassen i lönegraderna skulle betyda en kostnadsökning per år av 1380 kronor. Om ändringen genomföres från 1 april i år

skulle det alltså betyda, att kostnaderna för 1948 skulle ökas med 1035 kronor. Detta anslag skulle alltså i så fall behöva beviljas som tilläggsanslag innevarande år.

I anledning härav anhåller styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med april månad i år utbyta den vid yrkesskolorna befintliga befattningen som skrivbiträde i lönegrad 6 mot en befattning som kanslibiträde i lönegrad 11 och

att för ändamålet för innevarande år anvisa ett tilläggsanslag på 1.035 kronor.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 mars 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Att döma av vad styrelsen för yrkesskolorna anfört rörande befattningshavarens arbetsuppgifter synes det löne- och avtalsnämnden som om befattningens placering såsom skrivbiträde vore för låg. Nämnden vill dock icke medverka till att befattningen placeras såsom kanslibiträde, som är den högsta anställningsformen för kvinnlig kontorspersonal hos staden. Befattningen kontorsbiträde i lönegrad 8 synes mera svara mot arbetsuppgifterna. Nämnden tillstyrker därför att befattningen omändras till en befattning såsom kontorsbiträde. Månadslönen inklusive dyrtidstillägg är för kontorsbiträde 405 kronor i begynnelselön och 477 kronor i slutlön. För kanslibiträde i lönegrad 11 är motsvarande belopp 477 kronor och 544 kronor.

Nämnden tillstyrker för den skull stadsfullmäktige besluta

att omändra befattningen såsom skrivbiträde vid stadens skolor för yrkesundervisning till en befattning såsom kontorsbiträde från och med den 1 april 1948 samt

att anvisa för ändamålet erforderliga medel.

Drätselkammaren andrager för sin del i yttrande den 1 april 1948 följande:

Utav den utredning, som i yrkesskolestyrelsens skrivelse lämnas angående ifrågavarande biträdes arbetsuppgifter synes det drätselkammaren framgå att dessa äro just av den art, som vanligen brukar tillkomma kanslibiträdena. Härtill kommer att biträdet i ej ringa utsträckning självständigt utför en del av de administrativa uppgifter, vilka åvilar rektorsexpeditionen. Under sådana förhållanden och då arbetsåliggandena böra vara i huvudsak utslagsgivande för huru tjänsten organiseras, kan drätselkammaren för sin del ej finna annat än att befattningen i enlighet med yrkesskolestyrelsens förslag bör inrättas såsom en kanslibiträdesbefattning.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 april 1948 den nuvarande befattningen såsom skrivbiträde hos yrkesskolestyrelsen skall omändras till en befattning såsom kanslibiträde med placering i lönegrad 11 av nu gällande löneplan,

att i anledning härav anvisa yrkesskolestyrelsen ett tilläggsanslag för innevarande år å 1.035 kronor samt

att nämnda anslag skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 99. Återbesättande av befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen anför i skrivelse den 3 mars 1948 följande:

Sedan en sjuksköterskeetjänst vid Ålderdomshemmets sjukhus efter vederbörligt tillstånd ledigförklarats samt besatts med innehavare fr. o. m. den 1 december 1947, har innehavaren, Fru Nanny Maria Alverås, uppsagt sin befattning med utgången av maj månad 1948.

Med anledning härav, samt då tjänsten är oundgängligen erforderlig, får fattigvårdsstyrelsen hemställa om tillstånd att återbesätta densamma fr. o. m. 1 juni 1948.

Upplysningsvis kan meddelas att två sjuksköterskeetjänster, för vilka medgivande om återbesättning tidigare erhållits, ännu stå vakanta och uppehållas med tillfälliga innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 15 mars 1948 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i häröver den 1 april 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag.

Nr 100. Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid stadsarkitektkontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 15 mars 1948 anfört följande:

En ordinarie befattning såsom skrivbiträde vid stadsarkitektkontorets stadsplaneavdelning blir ledig den 15 maj 1948 till följd av nuvarande befattningshavarens flyttning till annan ort.

Med anledning härav får byggnadsnämnden hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande

att med ordinarie innehavare få återbesätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande samma dag tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren får med åberopande av vad byggnadsnämnden samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 101. Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid stadskansliet.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 1 april 1948 följande:

Vid sammanträde den 26 februari 1948 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie befattningshavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kanslibiträde vid stadskansliet.

Sedan drätselkammaren numera till innehavare av nämnda befattning utsett kontorsbiträdet fru Märta Eriksson fr. o. m. den 1 maj 1948, blir en befattning såsom kontorsbiträde å stadskansliet ledig.

Då stadigvarande behov alltjämt föreligger av ifrågavarande kontorsbiträdesbefattning, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kontorsbiträde vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 april 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 102. Återbesättande av befattning såsom skrivbiträde å hamnkontoret.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 2 april 1948 hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom skrivbiträde vid hamnkontoret.

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker i yttrande den 19 april 1948 stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens hemställan.

Nr 103. Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 april 1948 följande:

Skrivbiträdet å ordinarie stat vid stadskansliet fru Mary Adamsson, har hemställt om entledigande från sin befattning senast den 1 juli innevarande år.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 april 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 104. Anslag för ombyggnad av förråds- och verkstadslokalerna vid rådhuset.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 9 mars 1948 anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte ställa ett anslag å 4.900 kronor till styrelsens förfogande för ombyggnad av förråds- och verkstadslokalerna vid Rådhuset.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1948 erhöll styrelsen på därom gjord framställning anslag för inköp av tre militärbaracker, avsedda bl. a. för utökning av verkstadsutrymmena å förrådet och för ordnande av vissa personal- m. fl. utrymmen å Djäkneberget. I samband med förgranskning av till byggnadsnämnden ingiven framställning om byggnadslov för nämnda baracker företog stadsarkitekten besiktning av de för uppförande av byggnaderna avsedda platserna samt framhöll därvid att det långt ifrån angenäma intryck man nu finge vid passerande av parkstyrelsens förråd kunde avsevärt förbättras om man läte riva det gamla ruckel (f. d. musikestraden) som nu användes till verkstad och förråd samt i dettas ställe uppmontera tvenne av de inköpta barackerna. För ändamålet borde den för Djäkneberget avsedda baracken tagas i anspråk och därstädes ersättas med en mindre från stadsträdgården överflyttad byggnad, som bättre passade in i miljön å berget.

Stadsarkitekten hade därefter i samråd med stadsträdgårdsmästaren upprättat ett förslag till uppsnyggning och ordnande av förrådet, vilket förslag godkänts av såväl styrelsen som byggnadsnämnden.

Utöver kostnaden för barackerna betingar omändringarna ett belopp av 4.900 kronor, vilken kostnad styrelsen finner synnerligen rimlig med hänsyn till de fördelar som vinnas icke blott med tanke på utseendet utan även på den avsevärda förbättringen av styrelsens förråds- och verkstadsutrymmen.

I anledning härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ombyggnads och andra arbeten å förrådslokalerna vid Rådhuset bevilja ett anslag å 4.900 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad parkstyrelsen anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla parkstyrelsens framställning samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 105. Anslag för inköp av paketbil.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 april 1948 följande:

Verkställd utredning har utvisat, att byggnadsförmännen vid respektive byggnadskontoret och fastighetskontoret för transporter under år 1947 måst anlita lejda bilar till ett sammanlagt belopp av c:a 15.200 kronor. Förmannen vid byggnadskontoret, vilken har en arbetsstyrka om 8—10 man, använder för sina transporter i regel lastbil men ibland även paketvagn. Hans arbetsområde sträcker sig till diverse gårdar belägna utanför den egentliga staden. Förmannen vid fastighetskontoret, vilken har ungefärligen samma arbetsstyrka och som har sitt arbetsområde i huvudsak inom staden, använder för sina transporter i regel paketvagn. I båda fallen brukar den vid transporternas användande lejda bilen även medföra arbetsstyrka. Den övervägande delen av ifrågakommande transporter, enligt uppgift c:a 90 %, skulle kunna ombesörjas genom en av staden inköpt, till förmännens gemensamma förfogande stående paketvagn, vilken då skulle köras av dem själva. De skulle då även ombesörja lastning och lossning, i viss utsträckning med hjälp av eget arbetsfolk på lastnings- och lossningsplatserna.

En för ändamålet lämplig begagnad paketbil av märket Studebaker med en maximilast av 900 kg., skulle kunna förvärvas för ett inköpspris av 5.500 kronor. Enligt upprättade kalkyler skulle årskostnaderna för bilen, medräknat avskrivningar, garagehyra, skatt, försäkring, underhåll och bensinkostnad utgöra c:a kronor 2:31 per timme.

Då genom inköp av paketbilen staden kan beräknas göra viss besparing i sina transportkostnader, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inköp av ifrågavarande paketbil anvisa ett anslag å 5.500 kronor, samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 106. Anskaffande av kolkran för gasverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk anför i skrivelse den 16 mars 1948 följande:

Lossning och transport av kol och koks vid gasverket har de senaste åren i stor utsträckning kunnat ske med hjälp av från Kraftverket förhyrd kran. Den starkt ökade driften vid Kraftverket har emellertid under senaste halvåret medfört att möjlighet att därifrån hyra kran endast förelegat på sön- och helgdagar, stundom ej ens då, och detta förhållande beräknas komma att fortsätta för såvitt nu kan bedömas åtminstone under närmaste femårsperiod. Samtidigt ökas på grund av gasverkets utvidgning de kvantiteter kol och koks, som skola transporteras, och det blir allt mer nödvändigt att i största möjliga utsträckning undvika användning av manuell kraft. Styrelsen har därför undersökt möjligheten att anskaffa en lämp-

lig kolkran. Infordrade offerter ha givit vid handen att kostnaden för en dylik kran av ungefär samma storlek som Kraftverkets uppgår till 105.000: — kronor. Leveranstiden för svenskbyggda kranar är mycket lång, 3 à 4 år. Erbjudande har emellertid erhållits om leverans av en amerikansk kran av lämpligt utförande inom en tid av 2 månader. Utgifterna för kranen bör täckas av lånemedel, och styrelsen föreslår, att amorteringstiden blir 10 år.

I anledning härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för anskaffande av kolkran för gasverket anvisa ett anslag av 105.000: — kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingiva framställning om upptagande av ett 10-årigt amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom i övrigt vidtaga för lånets lyftande erforderliga åtgärder.

Nr 107. Förslag till ändring av stadsplanen för staden (del av kvarteret Greta m. m.).

Byggnadsnämnden anför i skrivelse den 5 april 1948 följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 16 februari 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden, del av kvarteret Greta m. m. (Pl 102).

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till beskrivningen. Vidare får byggnadsnämnden i fråga om gången av ärendet och under utställningstiden inkomna anmärkningar hänvisa till bifogade båda tjänsteutlåtanden av stadsplanearkitekten, dagtecknade den 16 februari och den 22 mars 1948.

I byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivning och tjänsteutlåtanden äro så lydande:

Beskrivning till förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Greta m. m. i Västerås.

Förslaget åskådliggöres å karta märkt Pl 102.

— — —

Särskilda stadsplanebestämmelser ha ej erfordrats, då förslaget endast omfattar mark, som föreslås utlagd till allmän plats.

— — —

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 22 september 1939.

— — —

Förslaget innebär endast en förskjutning av gränsen mellan kvarteret och det angränsande parkområdet till närmare överensstämmelse med befintliga ägogränser,

terrassmurar och stängsel. Den mark, som genom ändringen utlägges till parkmark, ingår sålunda redan i det befintliga ursprungliga parkområdet.

Västerås den 10 december 1947.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Till Byggnadsnämnden.

Tjänsteutlåtande angående förslag till ändring av stadsplanen för del av Kv. Greta m. m. (Pl 102).

Vid sammanträde den 15 december 1947 beslöt nämnden för sin del godkänna ett den 10 december 1947 daterat med Pl 102 betecknat förslag till ändring av stadsplanen för del av Kv. Greta m. m.

Förslaget som icke berör någon för biltrafiken viktig gata har därefter fr. o. m. den 30 januari t. o. m. den 13 februari 1948 varit utställt i vederbörlig ordning. Under denna tid har inkommit dels protokollsutdrag beträffande drätselkammarens godkännande av förslaget, dels en skrivelse från herr Victor Sandberg, ägare till tomten nr 1 i kvarteret Greta. Denne förklarar sig intet ha att erinra mot tomtens gräns åt nordost, men önskar däremot, att tomten utökas åt sydost, eller åtminstone där bibehålles i enlighet med gällande plan. Mot denna sistnämnda begäran synes intet vara att erinra, och jag har därför efter fastighetskontorets hörande reviderat förslaget i enlighet därmed, så att den nu gällande sydöstra kvartersgränsen bibehålles.

Jag hemställer att nämnden måtte godkänna det sålunda reviderade förslaget Pl 102 daterat den 16 februari 1948 samt låta underställa ändringen drätselkammarens och berörda markägares godkännande.

Västerås den 16 februari 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Till Byggnadsnämnden.

Tjänsteutlåtande angående förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Greta m. m. (Pl 102, 16 februari 1948).

Vid sammanträde den 16 februari i år beslöt byggnadsnämnden att godkänna ett, samma dag reviderat, förslag till ändring av stadsplanen för södra delen av kvarteret Greta. Innebörden av revideringen framgår av tjänsteutlåtande av den 16 februari 1948.

Då det därefter, vid samråd med de av revideringen berörda markägarna, framkom, att vissa av dem ej vore villiga att godkänna det reviderade förslaget har detsamma hållits utställt under tiden 28 februari—13 mars. Drätselkammaren har vid sammanträde den 4 mars beslutat lämna förslaget utan erinran. Däremot ha två anmärkningsskrivelser inkommit nämligen *dels* från ägaren till tomten nr 2 i Kv.

Gertrud och till angränsande stadsägoområde nr 64, *dels* från ägaren till stadsägorna nr 62 och 63, omfattande bland annat det parkområde som enligt gällande och föreslagen stadsplan skall ingå i kvarteret Greta.

Båda protesterna mot den återgång till gällande plan som revideringen innebär, med motivering att denna sydligaste del av kvarteret Greta, c:a 5 meter bred, som för närvarande är utlagd som park, skulle behövas för trafikens behov, och påvisa den för närvarande trånga anslutningen mellan Lustigkulla- och Bryggerigatorna. Denna är emellertid beroende av förhållandena på klagandenas egna fastigheter väster om de nämnda gatorna och kan icke påverkas av det nu aktuella markområdet. För övrigt synes vederbörande helt ha förbisett, att gällande stadsplan upptar en ny trafiklösning med en östvästlig led över Svartån och en ny förbindelseled väster om kvarteren Gertrud och Herta, medan den nuvarande Bryggerigatan är avsedd att igenläggas. Med hänsyn härtill måste trafikutrymmet på denna punkt tvärtom anses väl tillgodosett och anmärkningarna helt obefogade.

Vad slutligen beträffar påståendet att sikten och trevnaden för den högt liggande tomten nr 2 i kv. Gertrud skulle försämras måste detta anses helt orimligt.

Då de framförda erinringarna med hänsyn till ovanstående icke böra föranleda någon ändring av förslaget, Pl 102, daterat den 16 februari 1948 får jag hemställa att nämnden måtte översända detsamma i oförändrat skick till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 22 mars 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för staden, del av kvarteret Greta m. m. samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 108. Förslag till ändring av stadsplanen för staden (kvarteren Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet m. m).

Byggnadsnämnden anför i skrivelse den 7 april 1948 följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 11 mars 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden, kvarteren Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet m. m. (Pl 106).

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till stadsplanebestämmelserna och beskrivningen.

Vidare får byggnadsnämnden hänvisa till stadsplanearkitektens bifogade, den 7 april 1948 dagtecknade tjänsteutlåtande.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. Kv. Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet m. m. Pl. 106.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål samt därmed jämförliga eller samhöriga ändamål. Bottenvåningen får därvid icke utnyttjas för bostadsändamål i större utsträckning än som erfordras för portvaktslägenhet eller dylikt.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark avsedd för ledningar.

Med u betecknad mark skall hållas tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar.

§ 4.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbygges. Byggnads indragning från grannens tomtgräns må dock medgivas, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

§ 5.

Bebyggelsens omfattning inom tomt.

Å med arabisk siffra jämte procenttecken betecknat område må inom varje tomt högst så stor procentuell del av byggnadsområdet inom tomten bebyggas, som siffran angiver.

§ 6.

Byggnads material.

Å med BS betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 7.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, siffran angiver.

§ 8.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30) grader.

§ 9.

Våningsantal.

A med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två och tre våningar.

Västerås den 11 mars 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning till förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. Kv. Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet m. m.

— — —

Förslaget är avfattat å karta Pl 106, samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

— — —

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 17 maj 1946.

— — —

Förslaget omfattar kvarteren Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet samt den del av kvarteret Vingen, för vilken Kungl. Maj:t vid fastställelsen undantog stadsplanebestämmelserna. Dessutom ingår i förslaget viss gatu- och parkmark.

Nu gällande stadsplan upptar för området, norr om Vinggatan en utspridd bebyggelse med tvåvånings hyreshus, där varje byggnad får innehålla högst fyra lägenheter. Ett bebyggande i enlighet härmed har emellertid visat sig allt för oekonomiskt.

I det föreliggande förslaget har därför byggnaderna sammanförts till större enheter. Dessa har i stort grupperats utefter den västra, norra och östra sidan av området, så att ett större friområde erhållits mellan husen. Den värdefullaste delen härav, en vacker ekbacke, har i förslaget utlagts till park, för att komma hela området till del.

För den i förslaget ingående affärsbyggnaden, som eventuellt även skall innehålla några gemensamhetslokaler, har bestämmelserna utformats så att en friare gruppering är möjlig.

Byggnadshöjden har för de två nordliga huslängorna satts till tre våningar, medan för övriga hus bibehållits två våningars höjd med tanke på omgivande villaområden.

För det allmänna parkeringsbehovet avses området omedelbart intill norra delen av Flygplansgatan, medan i övrigt parkeringsplatser avses ordnade på tomtmark.

Västerås den 11 mars 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Till Drätselkammaren.

Tjänsteutlåtande angående förslag till ändring av stadsplanen (kvarteren Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet m. m.) Pl 106, daterad den 11 mars 1948.

Vid sammanträde den 15 mars 1948 beslöt byggnadsnämnden att för sin del godkänna rubricerade förslag till ändring av stadsplanen.

Förslaget har därefter varit utställt i vederbörlig ordning fr. o. m. den 23 mars t. o. m. den 6 april. Under denna tid har inkommit en skrivelse från Kungl. Flygförvaltningen, såsom företrädare för Kronan, ägare av den till planområdet i norr och väster angränsande marken. Till denna skrivelse fogades i avskrift ett av Flygförvaltningen från styresmannen för Centrala flygverkstaden i Västerås infordrat yttrande innehållande vissa erinringar mot den föreslagna omgrupperingen av bebyggelsen och införandet av trevåningshus. Flygförvaltningen förklarar emellertid i sin skrivelse att dessa erinringar knappast hänföra sig till de intressen som det åvilar flygförvaltningen att bevaka, varför ämbetsverket icke funnit anledning till annan åtgärd än att bringa styresmannens synpunkter till byggnadsnämndens kännedom.

Med anledning härav har byggnadsnämnden vid sammanträde den 5 april ansett, att Kronan icke framfört någon erinran mot förslaget, samt beslutat att, därest icke någon anmärkning mot förslaget inkomme under den återstående delen av utställningstiden, översända förslaget till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Utställningstiden har nu utlöpt och någon ytterligare skrivelse rörande förslaget har icke inkommit.

Västerås den 7 april 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för staden, kvarteren Flygmotorn, Kabinen och Sporrhjulet m. m. samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 109. Nybyggnadsförbud inom stadsplanelagd del av Apalby.

Byggnadsnämnden anför i skrivelse den 5 april 1948 följande:

Genom resolution den 5 maj 1947 har länsstyrelsen meddelat förnyat förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen verkställa nybyggnad inom stadsägan nr 1117 m. fl. (Apalbyområdet), intill dess stadsfullmäktige fattat beslut i stadsplanefrågan, dock längst till den 1 maj 1948. Kungl. Maj:t har den 8 augusti 1947 fastställt länsstyrelsens beslut. Det område där nybyggnadsförbudet gäller, sträcker sig öster om Svartån från den nuvarande stadsplanegränsen vid Aroslund i söder i en sektor som vidgas mot norr upp till stadsgränsen. Inom området ligger det egentliga Apalbyområdet för vilket stadsplan fastställdes den 5 februari 1943.

Då någon ny planläggning eller någon revidering av gällande stadsplan ännu icke kunnat ske, är det angeläget att någon nybebyggelse tills vidare icke kommer till stånd, som kan hindra den avsedda planläggningen. Emellertid torde numera beträffande större delen av området en tillräcklig garanti härför finnas genom den nya byggnadslagstiftningens allmänna förbud mot tätbebyggelse utan föregående planläggning samt, beträffande avstyckningsplaneområdena Billsta, Åshagen och Lista, genom det särskilda förbud mot tätbebyggelse, som länsstyrelsen meddelat den 2 januari 1948. För den bebyggelse som ej är att hänföra till tätbebyggelse, d. v. s. spridd, renodlad landsbebyggelse, synes någon begränsning utöver byggnadsnämndens vanliga kontroll vid meddelande av byggnadslov knappast erforderlig. Sålunda återstår endast det redan stadsplanelagda området vid Apalby, för vilket en förlängning av det snart utlöpande nybyggnadsförbudet alltjämt är erforderlig. Om förbud mot nybyggnad då fråga väckts om antagande eller ändring av stadsplan för visst område stadgas i 35 § byggnadslagen.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen utföra nybyggnad inom det stadsplanelagda Apalbyområdet under ett år räknat från och med den 1 maj 1948.

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 110. Förslag till ny brandordning. (Konf. stfms handl. ser. A nr 293 och ser. B nr 28 år 1946).

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 10 mars 1948 följande:

Vid sammanträde den 19 december 1946 beslöto stadsfullmäktige antaga ett av brandstyrelsen uppgjort förslag till brandordning för staden med vissa av beredningsutskottet däri förordade ändringar.

Genom skrivelse den 31 december 1946 underställdes förslaget länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Genom resolution den 4 februari 1948 har länsstyrelsen återremitterat ärendet till stadsfullmäktige för förnyad prövning, därvid länsstyrelsen *dels* överlämnat en av länsbrandinspektören A. Axelsson den 31 januari 1948 till länsstyrelsen avlåten skrivelse med vissa anmärkningar mot det av stadsfullmäktige antagna förslaget, i fortsättningen här nedan för korthetens skull benämnt 1946 års förslag, *dels* ock tillställt fullmäktige en den 3 mars 1948 dagtecknad skrivelse, vari länsstyrelsen uttalade sin anslutning till de av riksbrandinspektören anförda synpunkterna och därutöver för egen del framförde ett par erinringar mot förslaget.

Sedan ärendet i anledning härav under hand remitterats till brandstyrelsen och beredningsutskottet för förnyade yttranden, har brandstyrelsen i skrivelse den 4 mars 1948 förklarat sig dels vidhålla styrelsens tidigare formulering av § 1 av förslaget, sådan denna angivits uti stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 28 år 1946, dels ock

i övrigt godkänt de av länsstyrelsen och riksbrandinspektören framförda anmärkningarna mot lydelsen av §§ 3, 10, 18, 25, 29 och 37 i 1946 års förslag.

Beredningsutskottet får för egen del i ärendet anföra följande.

Ärendets tidigare handläggning framgår närmare av stadsfullmäktiges handlingar ser. A nr 293 och ser. B nr 28 år 1946. För sammanhangets skull må här endast erinras om följande.

Brandstyrelsens ursprungliga förslag har uppgjorts med ledning av det av särskilda sakkunniga på uppdrag av kommunikationsdepartementet upprättade normalförslaget till brandordning och ansluter sig i väsentliga delar därtill. I brandstyrelsens förslag av år 1946 föreslog beredningsutskottet åtskilliga ändringar. Inom beredningsutskottet rådde enighet angående samtliga dessa ändringar utom beträffande avfattningen av § 1 tredje stycket i förslaget, ifråga varom en minoritet inom beredningsutskottet önskade bibehålla brandstyrelsens avfattning.

Styrelsen hade föreslagit följande lydelse av nämnda stycke: "Ledamöter och suppleanter i brandstyrelsen utses bland de inom kommunen boende myndiga personer, som äro svenska medborgare och fyllt 23 år. Ledamot eller suppleant kan ej den vara, som

a) är omyndig,

b) är i konkurstillstånd eller

c) är brandchef eller vice brandchef eller eljest anställd vid stadens brandväsen."

Nämnda formulering är densamma som den i normalförslaget.

Beredningsutskottets majoritet beslöt emellertid föreslå stadsfullmäktige att stycket skulle erhålla följande avfattning: "Ledamöter och suppleanter i brandstyrelsen utses bland de inom kommunen bosatta myndiga personer, som äro svenska medborgare och fyllt 23 år."

Mot beredningsutskottets beslut reserverade sig utskottets dåvarande vice ordförande, herr Robsahm, samt en tidigare stadsfullmäktigeledamot, vilka uttalade att utskottet bort föreslå bibehållande av bestämmelsen att brandchef eller vice brandchef eller eljest anställd vid stadens brandväsen icke skulle kunna vara ledamot av brandstyrelsen. Herr Robsahm reserverade sig dessutom mot utskottsmajoritetens formulering, såvitt denna innebure att en person, som vore försatt i konkurstillstånd, skulle kunna vara ledamot av brandstyrelsen.

Majoriteten och reservanterna motiverade var för sig sina ståndpunkter och hänvisas här för korthetens skull till vad som framgår av beredningsutskottets skrivelse i ärendet (ser. A nr 293 år 1946).

Stadsfullmäktige beslutade som nämnts bifalla utskottsmajoritetens förslag ifråga om formuleringen av denna paragraf.

I fortsättningen skall för överskådlighetens skull redogöras paragraf för paragraf för de ändringsyrkanden, som framställts av riksbrandinspektören och länsstyrelsen samt vad brandstyrelsen i sitt förnyade yttrande i anledning därav föreslagit.

§ 1. **Länsstyrelsen** anför härom: "För tids vinnande vill länsstyrelsen härmed meddela, att länsstyrelsen med hänsyn till att brandstyrelsen bl. a. har disciplinär befogenhet över brandbefälet och även skall utse visst brandbefäl, finner det mindre lämpligt att vid stadens brandväsen anställd ingår i brandstyrelsen. Under alla förhållanden torde sådan modifikation göras, att underlydande icke deltager i handläggning av ärende som avses i § 3, punkt 7."

Riksbrandinspektören: "De av brandstyrelsen föreslagna villkoren för valbarhet såsom ledamot eller suppleant i brandstyrelsen ha av stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag uteslutits. Utskottet anser att då gällande lag och författning icke uppställa några hinder för en person, som är försatt i konkurs, respektive anställd vid stadens brandväsen, att vara ledamot eller suppleant i brandstyrelsen, så bör icke heller brandordningen uppställa sådant hinder. Utskottets vice ordförande har reserverat sig häremot; beträffande person anställd vid brandväsendet har även länsbrandinspektören i skrivelse till länsstyrelsen framfört sina betänkligheter mot att en brandman kan vara ledamot av den myndighet, som har bestraffningsrätt över brandchefen och övrigt befäl.

Beredningsutskottets vice ordförande (tillika brandstyrelsens ordförande) efterlyser i sin reservation orsaken till att i brandlagen och brandstadgan icke införts förbud för person, som befinner sig i konkurs, att tillhöra brandstyrelsen. Orsaken kan förklaras därmed, att varken brandlagen eller brandstadgan föreskriver, att brandstyrelse skall finnas. I 4 § brandlagen omnämnes en förvaltningsmyndighet, som handhar brandförsvaret, och i 3 § brandstadgan föreskrives att förvaltningen av brandförsvarets angelägenheter skall handhavas av den kommunala myndighet, stadsfullmäktige därtill utse, eller också av särskild brandstyrelse. I senare fallet skall i brandordningen intagas föreskrifter om bl. a. brandstyrelsens sammansättning. Häri torde också få anses ingå att giva några direktiv för medlemmarnas kvalifikationer. De sakkunniga, som utarbetat normalbrandordningen, ha ansett att den av stadsfullmäktige utsedda förvaltningsmyndigheten bör bestå av personal med samma höga kvalifikationer som fullmäktige och därför föreslagit samma villkor för val till brandstyrelse som, enligt lagen om kommunalstyrelse i stad, gäller för val till stadsfullmäktige.

I förslaget har bibehållits förbudet att utse omyndig person till ledamot eller suppleant i brandstyrelsen, men genom uteslutning av punkt a) i brandstyrelsens förslag finnes inget hinder för att en person, som på grund av någon anledning senare förklarats omyndig, fortfarande kan deltaga i brandstyrelsens beslut. Detta måste emellertid anses synnerligen olämpligt."

Brandstyrelsen framhåller såsom ovan nämnts att styrelsen vidhåller sin tidigare formulering, vilken finnes intagen i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 28 år 1946.

Efter förnyat övervägande har **beredningsutskottet** icke funnit skäl att frångå sitt tidigare förslag till formulering av tredje stycket av denna paragraf, då laga hinder icke möter mot en dylik formulering, vilken från utgångspunkten av en demokratisk samhällsuppfattning måste anses den lämpligaste. Emellertid böjer sig beredningsutskottet för det av länsstyrelsen uttalade önskemålet att en modifikation införes av innebörd att underlydande såsom ledamot i brandstyrelsen icke deltager i handläggningen av ärenden rörande disciplinära bestraffningar.

Utskottet får i anledning härav föreslå att till § 2 fogas ett ytterligare moment, mom. 8, av följande lydelse: "Vid stadens brandväsen anställd person må icke såsom ledamot i brandstyrelsen deltaga i handläggningen av ärende som avses av § 3 punkt 7 här nedan."

§ **3,** första stycket, har följande lydelse: "Förutom de åligganden, som enligt gällande brandlag och brandstadga eller eljest åvila brandstyrelsen, tillkommer det styrelsen

1) att, då brandchef, vice brandchef eller skorstensfejare skall utses, kungöra ledigheten på sätt i brandstadgan för vissa fall är föreskrivet samt i fackpressen."

Riksbrandinspektören framhåller med instämmande av **länsstyrelsen** att uttrycket: "för vissa fall" i punkt 1) bör utgå. Denna formulering är nämligen avsedd för samhälle med annan brandkår än yrkesbrandkår.

Brandstyrelsen tillstyrker ändringsförslaget.

Beredningsutskottet biträder brandstyrelsens förslag.

§ **10**, första stycket, har i 1946 års förslag följande lydelse: "Yrkesbrandkåren övas i enlighet med vad reglementet eller instruktionen bestämmer."

Riksbrandinspektören med instämmande av **länsstyrelsen** framhåller, att enligt 4 § brandstadgan i brandordning skall intagas bestämmelse om det lägsta antal övningar, som skall hållas med stadens brandstyrkor och att av formuleringen bör framgå, att minst tre övningar i veckan skall ske.

Brandstyrelsen föreslår i enlighet härmed att första stycket skall erhålla följande ändrade lydelse: "Yrkesbrandkåren skall övas minst tre gånger i veckan."

Beredningsutskottet tillstyrker brandstyrelsens förslag.

§ **18.** Denna paragraf har i 1946 års förslag följande lydelse: "**1 mom.** I varje bebyggd fastighet skall finnas en pytsspruta eller handspruta med fotplatta samt två vattenhinkar. Därest vattenledning eller fullt brukbar kemisk eldsläckningsapparat av godkänd typ finnes, må brandsyneförrättare medgiva undantag för anskaffande av sagda brandmateriel.

2 mom. I bostadshus av trä eller med trätrappor skall finnas en rörlig stege av sådan längd, att den når från marken till takfoten eller högre belägna bostadsrum.

I dylika bostadshus skall i varje lägenhet, som är belägen högre än andra våningen, finnas livräddningsanordning, som vid brandsyn kan godkännas. Sådan anordning skall jämväl finnas i byggnader, inrymmande samlingslokal, sjukhus, ålderdomshem eller dylikt i varje lägenhet, som är belägen högre än bottenvåningen.

Från bestämmelserna i föregående stycke kan brandsyneförrättare medgiva undantag beträffande lägenhet, som har tillgång till minst två trappuppgångar eller till någon för livräddning lämplig balkong.

3 mom. För fastighet som innehåller flera byggnader, för större byggnad, för byggnad, som inrymmer samlingslokal, sjukhus, ålderdomshem eller dylikt, för industriell anläggning samt för eldfarlig inrättning och eldfarligt upplag må vid brandsyn föreskrivas ytterligare brandredskap och livräddningsanordningar, därest så befinnes erforderligt.

4 mom. Brand- och livräddningsredskap skola var av typ, som godkänts av Statens brandinspektion och förvaras på lämplig och lätt tillgänglig samt, där så erfordras, tydligt utmärkt plats."

Länsstyrelsen framhåller, "att länsstyrelsen anser sig förhindrad att fastställa en brandordning, i vilken så stora eftergifter göras på fastighetsägarens skyldighet att hålla brandsläckningsmateriel som i den antagna brandordningens § 18 gjorts."

Riksbrandinspektören framhåller beträffande denna paragraf följande: "Som i länsstyrelsens remisskrivelse framhålles, kan 1 mom. icke anses tillfredsställande formulerat. För "större byggnad" kan enligt 3 mom. brandsyneförrättaren föreskriva ytterligare redskap, men för byggnad, som icke kan räknas som "större", skulle kunna godkännas en kemisk eldsläckningsapparat under förutsättning att den är "fullt" brukbar. Vad som skall räknas som större byggnad framgår emellertid icke. Nor-

malbrandordningen anser att vid värden över 25.000 kronor bör finnas dubbel uppsättning av redskap, men en sådan byggnad är ju numera ganska obetydlig. Vidare kan riksbrandinspektören icke anse lämpligt, att godkänna en kemisk eldsläckningsapparat som enda brandredskap, även om den är "fullt" brukbar, vilket emellertid icke kan kontrolleras utan att apparaten sättes i funktion. Riksbrandinspektören anser — liksom länsstyrelsen — att normalbrandordningens formulering är lämpligare."

Brandstyrelsen föreslår efter samråd med vederbörande föredragande i länsstyrelsen följande ändrade avfattning av paragrafen:

"**1 mom.** Ägare av bebyggd fastighet är skyldig att anskaffa och underhålla minst följande brandredskap:

a) För fastighet, vars brandförsäkringsvärde icke överstiger 25.000 konor, en pytsspruta eller handspruta med fotplatta, två vattenhinkar och en stege av sådan längd, att den når från marken till takfoten eller högre belägna bostadsrum;

b) För fastighet, vars brandförsäkringsvärde överstiger 25.000 kronor, två pytssprutor eller handsprutor med fotplatta, två vattenhinkar och en sådan stege, som under a) sägs samt därutöver den brandredskap, som vid brandsyn anses erforderlig. Den ena av sprutorna må utbytas mot kemisk eldsläckningsapparat av godkänd typ.

c) För fastighet, som omfattar flera byggnader, inrymmer samlingslokal, sjukhus, ålderdomshem eller dylikt, för industriell anläggning, eldfarlig inrättning eller eldfarligt upplag de under b) angivna redskapen samt den ytterligare brandmateriel, som vid brandsyn anses erforderlig.

Från skyldighet att hålla brandstege kan brandchefen medgiva undantag beträffande stenhus av fyra våningars höjd eller därutöver.

2 mom. I bostadshus av trä samt i sådana av sten med trätrappor, ävensom i byggnader inrymmande samlingslokal, sjukhus, ålderdomshem eller dylikt skall i varje lägenhet, som är belägen högre än andra våningen, finnas livräddningsanordning, som vid brandsyn kan godkännas.

Från bestämmelsen i föregående stycke kan brandchefen medgiva undantag beträffande lägenhet, som har tillgång till minst två trappuppgångar eller till någon för livräddning lämplig balkong.

3 mom. Brand- och livräddningsredskap skola förvaras på lämplig och lätt tillgänglig samt tydligt utmärkt plats inom fastigheten och vara av typ, som godkänts av Statens brandinspektion."

Utskottet tillstyrker brandstyrelsens förslag.

§ **25** har enligt 1946 års förslag i hithörande delar följande lydelse: "Tiden från en sotning till nästa må icke utsträckas längre än här nedan sägs.

Inre området.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

3. 45 dagar.

— —

b) I rökgångar och rör jämte tillhörande värme- och varmvattenpannor såvida eldning sker uteslutande med koks, antracit, olja eller därmed jämförligt bränsle.

— —

6. Ett år.

— —

b) För värme- och varmvattenpannor med tillhörande rökgångar i större byggnader såsom kyrkor, sjukhus, skolor, teatrar och industrier såvida eldning sker uteslutande med koks, antracit, olja eller därmed jämförligt bränsle."

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Riksbrandinspektören framhåller med instämmande av **länsstyrelsen** att i punkt 3 b) bör angivas, att bestämmelsen avser värme- och varmvattenpannor i bostadshus och icke i större byggnader, för vilka bestämmelsen i punkt 6 b) gäller.

Brandstyrelsen föreslår i anledning härav att i punkt 3 b) efter ordet varmvattenpannor tilläggas orden "i bostadshus."

Beredningsutskottet finner ej anledning till erinran mot brandstyrelsens förslag.

§ **29.** I 1946 års förslag har paragrafen följande lydelse: "Beträffande skorstensfejare åvilande besiktningsskyldighet å eldstäder, rökgångar, imrör, ventilationsrör m. m. gäller, vad i 73 § byggnadsstadgan, sådan denna lyder enligt Kungl. kungörelsen den 15 juni 1945 samt av Kungl. byggnadsstyrelsens anvisningar 1946:1 sagt är."

Riksbrandinspektören, till vilkens uppfattning **länsstyrelsen** ansluter sig, anför följande: "Här har normalbrandordningens 29 § ersatts med en av konsulent Braun i Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund formulerad bestämmelse, som hänvisar till förutvarande 73 § i byggnadsstadgan, nuvarande 89 §. Denna formulering är emellertid missvisande. Byggnadsstadgans 89 § ålägger **husägaren** förete bevis av skorstensfejaren, att skorstenar och eldstäder blivit av honom undersökta och godkända. Men åläggandet för skorstensfejaren att företaga denna undersökning måste införas i brandordningen. Normalbrandordningens 29 § bör därför bibehållas oförändrad."

Brandstyrelsen föreslår i anslutning härtill, att bestämmelsen skall formuleras i enlighet med § 29 i normalbrandordningen, vilken har följande lydelse: "Det åligger skorstensfejaren att efter anmälan av byggnadsnämnden undersöka, huruvida rökgångar, eldstäder, imrör, ventilationsrör m. m. äro författningsenligt utförda."

Beredningsutskottet ansluter sig till brandstyrelsens förslag.

38 § sista att-sats i det av fullmäktige antagna förslaget har följande lydelse: "*att* anbringa stack av otröskad gröda, halm eller hö på närmare avstånd än 12 meter från stall, ladugård, loge eller byggnad med eldstad."

Länsstyrelsen, med vilken **riksbrandinspektören** instämmer, föreslår följande formulering av attsatsen: "*att* anbringa stack av otröskad gröda, halm eller hö på närmare avstånd än 12 meter från stall, ladugård, loge eller byggnad med eldstad. Dock må, därest på grund av mark- eller byggnadsförhållanden hinder föreligger att lägga stack på tolv meters avstånd, brandsynenämnd efter prövning i varje särskilt fall medgiva, att stack lägges på minst nio meters avstånd. För anbringande av stack på kortare avstånd fordras länsstyrelsens medgivande i varje särskilt fall. Under augusti—november må dock, där särskilda skäl föreligga, avståndet mellan stack av otröskad gröda och byggnad minskas intill sex meter."

Brandstyrelsen tillstyrker attsatsens omformulering i enlighet med länsstyrelsens direktiv.

Utskottet vill för sin del biträda brandstyrelsens förslag i ärendet.

I övriga här ej särskilt angivna delar ha erinringar mot det av stadsfullmäktige år 1946 antagna förslaget ej framförts.

Under hänvisning härtill tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att godkänna här ovan angivna ändringar i § 2, § 3 första stycket, § 10 första stycket, § 18, § 25 punkt 3 b), § 29 samt § 38 sista attsatsen ävensom ånyo underställa länsstyrelsen förslaget till brandordning med nämnda ändringar.

Emot beredningsutskottets förslag, i vad avser avfattningen av § 1 tredje stycket i brandordningen har anförts reservation av ledamoten av utskottet, fru Karin Kjelldahl, vilken på denna punkt anslöt sig till brandstyrelsens förslag under hänvisning till den motivering, som anförts av herr Robsahm i dennes reservation till beredningsutskottets skrivelse den 13 november 1946 (ser. A nr 293 år 1946).

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad beredningsutskottet i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

Emot drätselkammarens förslag, såvitt avser formuleringen av § 1 tredje stycket i brandordningen, har reservation anförts av drätselkammarledamöterna, herrar Ericsson och Nyman, vilka på denna punkt anslutit sig till brandstyrelsens förslag.

Nr 111. Reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader. (Konf. stfms handl. ser. A nr 11 år 1948.)

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 april 1948 följande:

Genom beslut den 29 januari 1948 antogo stadsfullmäktige ett reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader, så lydande:

"Stadsfullmäktige i Västerås äga att genom beslut jämlikt 3 § lagen om kommunal fondbildning utan Konungens medgivande avsätta varje år intill 500.000 kronor till fonden till dess att fonden uppgår till 5.000.000 kronor. Till fonden överföres de medel som tidigare avsatts för uppförande av läroverk, bibliotek och förvaltningsbyggnad, tillhopa 1.050.000 kronor. Fondens medel må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för uppförande av allmänna byggnader av olika slag."

Enligt stadsfullmäktiges beslut skulle reglementet tillämpas fr. o. m. 1946 års ingång, vid vilken tidpunkt för uppförande av bibliotek, läroverk och förvaltningsbyggnad avsatts tillhopa 1.050.000 kronor.

Sedan ärendet underställts Kungl. Maj:t för prövning, har vid granskningen av reglementsförslaget i finansdepartementet framställts önskemål att bestämmelsen omformuleras på följande sätt:

"Stadsfullmäktige i Västerås äga att genom beslut jämlikt 3 § lagen om kommunal fondbildning utan Konungens medgivande avsätta varje år intill 500.000 kronor till fonden till dess att fonden uppgår till 5.000.000 kronor. Till fonden överföres de medel, som enligt stadsfullmäktiges beslut tidigare avsatts för allmänna byggnader, tillhopa 1.850.000 kronor, i den mån dessa icke redan tagits i anspråk. Fondens medel

må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för uppförande av allmänna byggnader."

Kammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att godkänna ovan angivna ändrade formulering av reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader samt

att uppdraga åt drätselkammaren att dels å stadsfullmäktiges vägnar besluta om de justeringar i förslaget, vilka till äventyrs ytterligare kunna bliva erforderliga, dels ock ånyo underställa reglementet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Nr 112. Motion ang. införande av företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen.

Vid sammanträde den 31 januari 1946 beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Gösta Sjöberg och Gustaf Olsson ingiven motion angående utredning av frågan om företagsdemokrati inom kommunalförvaltningen i staden.

Motionen är så lydande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Frågan om industriell demokrati eller företagsdemokrati har på senaste tiden aktualiserats i vårt land. Inom näringslivet har på flera håll kontakt knutits mellan å ena sidan företagsledningar och å andra sidan organisationerna på arbetar- och tjänstemannahåll i syfte att få till stånd en vidgad demokrati inom företagen.

Frågan om företagsdemokrati inom de statliga och kommunala förvaltningarna har även bringats på tal. Vi finner det angeläget att frågan upptages för den kommunala förvaltningens i Västerås del. Vi hemställer därför

att frågan om företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen i Västerås stad utredes och att förslag i ärendet förelägges stadsfullmäktige så snart ske kan.

Västerås den 30 januari 1946

Gösta Sjöberg **Gustaf Olsson**

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 mars 1948 anfört följande:

Redan några dagar innan motionen väcktes i stadsfullmäktige meddelade Svenska Stadsförbundet i en cirkulärskrivelse att frågan inom åtskilliga kommuner aktualiserats i en eller annan form och att förbundet avsåge att få till stånd centrala överläggningar i frågan mellan förbundets löne- och förhandlingsdelegation samt representanter för arbetstagarnas organisationer. Förbundet hemställde för den skull att resultatet av dessa överläggningar avvaktades innan förbundets medlemmar vidtoge några åtgärder i anledning av väckta förslag om företagsdemokrati. Genom

överenskommelse den 30 augusti 1946 mellan Svenska Arbetsgivareföreningen samt Landsorganisationen och Tjänstemännens Centralorganisation infördes för den svenska industrien regler om särskilda samarbetsorgan. Sedan frågan ordnats för industriens del, upptogos i slutet av år 1946 förhandlingar mellan stadsförbundet å ena samt Svenska Kommunalarbetareförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund å andra sidan. Dessa förhandlingar ha under år 1947 lett till en överenskommelse med ett antal förhandlingsberättigade arbetstagarorganisationer. Överenskommelsen har fått den formen att de förhandlande parterna enats om att i syfte att främja trivsel och god samarbetsanda inom de kommunala arbetsområdena samt verka för den kommunala verksamhetens fortsatta utveckling och rationalisering, rekommendera antagandet av vissa regler för samarbetsnämnder i kommunala verk och inrättningar. Dylika samarbetsnämnder skola vara organ för ömsesidig information och samråd samt ha till uppgift bl. a. att upprätthålla fortlöpande samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare för åstadkommande av bästa möjliga resultat av verksamheten, att bereda arbetstagarna insikt i verksamhetens organisation samt dess ekonomiska och tekniska betingelser, i den mån detta icke skulle medföra skada för arbetsgivaren, att verka för en god hushållning med arbetskraft och materiel, att i samförstånd med skyddsombud och säkerhetskommitté verka för säkerhet, sundhet och trivsel på arbetsplatsen samt att i övrigt verka för goda förhållanden på arbetsplatsen. Samarbetsnämnd äger icke taga befattning med tvister som avse upprättande, prolongering eller uppsägning av kollektivt löneavtal eller över huvud taget med sådana frågor rörande arbets-, anställnings- eller avlöningsförhållanden, som normalt ankomma på facklig organisations handläggning. Vid varje förvaltningsområde, där minst 25 arbetstagare stadigvarande sysselsättas, skall samarbetsnämnd inrättas, om så begäres av arbetsgivaren eller av en eller flera arbetstagarorganisationer, som omfattar minst hälften av arbetstagarna på arbetsplatsen ifråga. Nämnden består av ledamöter, utsedda av dels arbetsgivaren, dels arbetstagarna. De sistnämnda utse ledamöter till ett antal, som står i viss relation till antalet anställda. Arbetsgivaren äger utse högst lika många ledamöter som arbetstagarna.

Beträffande innebörden av reglerna i övrigt hänvisas till den redogörelse, som finnes intagen i Svenska Stadsförbundets tidskrift häfte 8 för år 1947.

Drätselkammarens socialdelegerade ha i slutet av december 1947 förhandlat med representanter för kommunalarbetareförbundet, därvid preliminärt överenskommits om inrättande av sju samarbetsnämnder. Detta förslag utsändes till olika arbetstagarorganisationer för yttranden. Svar ha inkommit från Polisföreningen Kamraterna samt Kommunaltjänstemannaförbundets, Socialtjänstemannaförbundets och Svenska Elektriska Arbetareförbundets lokalavdelningar i staden ävensom Kommunala Arbetsledarklubben. De tre sistnämnda organisationerna godkände det ursprungliga förslaget, medan Polisföreningen Kamraterna och Kommunaltjänstemannaförbundets avdelning uttalade sig för vissa ändringar. Sedan förslaget överarbetats, har drätselkammaren stannat för att föreslå inrättande av följande nio samarbetsnämnder nämligen för

1) arbetstagarna vid stadens skolor,

2) arbetstagarna vid de förvaltningar, som lyda under drätselkammaren — beträffande byggnadskontoret dock endast kontorspersonalen — magistraten, badhusstyrelsen, byggnadsnämnden, idrottsstyrelsen och kristidsnämnden,

3) arbetstagarna vid polisen och civilförsvaret,

4) arbetstagarna vid brandkåren,

5) arbetstagarna vid tekniska verken,

6) arbetstagarna vid hamnen samt vid byggnadskontoret, dock med undantag för kontorspersonalen å sistnämnda kontor,

7) arbetstagarna vid hälsovårdsnämnden, fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, pensionsnämnden, nykterhetsnämnden, barnstugustyrelsen och hemhjälpsnämnden,

8) arbetstagarna vid parkstyrelsen,

9) arbetstagarna vid lantegendomarna.

Anledningen till att en del av byggnadskontorets befattningshavare utbrutits från samarbetsnämnden under 2) härovan är den att denna nämnd eljest skulle bliva väl stor.

I övrigt föreslår drätselkammaren, att även Västerås stad bör följa de regler för samarbetsnämnder, varom central överenskommelse träffats. På en punkt anser kammaren dock att dessa regler icke böra tillämpas, nämligen ifråga om mom. 34 under par. 13. Detta mom. har följande lydelse: "Om nämnden därom är enig, må den för viss uppgift eller visst ärende utse utskott eller särskild utredningsman, som har att till nämnden avge rapport om sitt arbete." Därest särskild utredning i visst ärende, som kan ankomma på samarbetsnämndernas prövning, skulle anses erforderlig, bör dylik utredning begäras hos vederbörande kommunala organ. I annat fall skulle man kunna riskera dubbla utredningar i samma ärende eller till och med att utredningarna överflyttades från de kommunala organen till samarbetsnämnderna. Kammaren vill därför föreslå att nu nämnda bestämmelser i mom. 34 för stadens vidkommande bör utgå.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att godkänna drätselkammarens ovan angivna förslag angående inrättande av samarbetsnämnder vid olika kommunala verk och inrättningar samt

att till efterrättelse antaga de mellan Svenska Stadsförbundet och vissa arbetstagarorganisationer antagna regler för samarbetsnämnder vid kommunala verk och inrättningar med undantag av mom. 34 i § 13 av samma regler.

Beredningsutskottet har i häröver den 14 april 1948 avgivet yttrande anfört:

Utskottet uttrycker sin tillfredsställelse med det förslag till frågans lösning, som nu föreligger, och hyser den förhoppningen att den planerade företagsdemokratin sådan den i förslaget utformats, skall visa sig vara till båtnad för båda parterna.

Inom beredningsutskottet ha uttalats skiljaktiga meningar angående lämpligheten av drätselkammarens förslag att från tillämpning utesluta mom. 34 i § 13 av reglerna för samarbetsnämnder vid kommunala verk och inrättningar. Ehuru utskottet ej känner sig fullt övertygat om att ett bibehållande av denna bestämmelse för stadens vidkommande obetingat måste leda till de av kammaren angivna konsekvenser, har utskottet med hänsyn särskilt till att ifrågavarande verksamhet är ny och oprövad, icke velat motsätta sig kammarens förslag på denna punkt.

I anledning härav tillstyrker beredningsutskottet, som i övrigt utan förbehåll ansluter sig till kammarens ståndpunkt i frågan stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 113. Ändrad lydelse av 31 § första stycket av särskilda ordningsstadgan för Västerås stad. (Konf. stfms handl. nr 191 ser. A år 1946.)

Beredningsutskottet har i skrivelse den 14 april 1948 anfört följande:

I skrivelse den 26 juni 1946 till stadsfullmäktige föreslog magistraten, att 31 § första stycket i de särskilda ordningsföreskrifterna för Västerås stad skulle erhålla ett tillägg av följande lydelse:

"Bestämmelserna i denna stadga gälla endast för den egentliga staden och hava icke tillämpning på stadens område i övrigt i andra fall än då sådant finnes i stadgan särskilt utsatt. Till den egentliga staden hänföres stadens planlagda område samt följande tätt bebyggda områden utom stadsplanen, nämligen Aroslund, Akademivreten, Norrmalm, Blåsbo, Tegelvreten, Hoffsta, Katrinelund, Karlsdal, Loviseberg, Johannislund, Nygård, Vega, Rosenhill, Kristiansborg, Haga, Malmaberg, Freja, Sandgärdet, Korsängsgärdet, Ängsgärdet, Hemdal, Sommarro, Lustigkulla, Almelund, Manneborg, Annedal, Sofieberg, Jakobsberg, Hammarby stadshage, Skiljebo, Brandthovda, Framnäs och Berghamra."

Beredningsutskottet tillstyrkte bifall till magistratens förslag.

Vid ärendets behandling i stadsfullmäktige den 29 augusti 1946 och under därvid hållen överläggning framhölls, att ovan återgivna uppräkning icke vore fullt korrekt, enär *dels* vissa av de angivna områdena vore stadsplanelagda, *dels* i uppräkningen icke medtagits åtskilliga, i den centrala delen av staden belägna områden, för vilka stadsplan då icke fastställts. Vidare påpekades, att tvekan kunde uppstå vilka områden å marken, som avsåges med de angivna namnen och att till följd härav allmänheten kunde komma att sväva i tvivel om för vilka områden föreskrifterna ifråga skulle gälla.

I anledning härav återremitterade stadsfullmäktige vid nyssnämnda sammanträde ärendet till beredningsutskottet för ny utredning.

Beredningsutskottet har därefter delgivit magistraten de sålunda inom stadsfullmäktige framlagda synpunkterna i frågan samt hemställt, att magistraten ville taga ärendet under förnyat övervägande. Magistraten har sedermera i skrivelse den 5 maj 1947 till beredningsutskottet efter hörande av dåvarande stadsarkitekten framlagt ett nytt förslag, enligt vilket bestämmelserna i denna del skulle erhålla följande lydelse:

"Bestämmelserna i denna stadga gälla endast för den egentliga staden och hava icke tillämpning på stadens område i övrigt i andra fall, än då sådant finnes i stadgan särskilt utsatt. Till den egentliga staden hänföres, förutom stadens planlagda område, följande tätt bebyggda områden utom stadsplanen, nämligen Hamnområdet, Karlsberg, Fridnäs, Annedal, Stohagsjorden, Sofieberg, Västra förstaden (Hammarby stadshage) och därmed sammanbyggd del av Hammarby, Jakobsberg, Kvarnbrovreten, Norrmalm, Blåsbo, Akademivreten, Aroslund, Rosenhill, Kristiansborg, Östra kyrkogården, Malmaberg, Billsta, Åshagen, Brandthovda, Gryta-Lundby utomplansområde (Skiljebo), området mellan Sommarro och Skiljebo, Berghamra, Framnäs samt den del av Hamre by, för vilken avstyckningsplan finnes upprättad".

Emot detta förslag kunde enligt beredningsutskottets åsikt riktas bl. a. den anmärkningen, att stadsplan sedermera fastställts för flera av de i förslaget uppräknade områdena.

I skrivelse till byggnadsnämnden den 14 maj 1947 framhöll beredningsutskottet bl. a. följande:

"Utskottet är väl medvetet om att med hänsyn till den livliga bebyggelsen, som försiggår i stadens ytterområden, och stadens snabba expansion mot dessa områden, en uppräkning av områden för vilka stadsplan ej fastställts, snart nog kan bliva föråldrad. Icke desto mindre anser beredningsutskottet, att man ej bör släppa efter på kravet att bestämmelsernas formulering svarar mot de förhållanden, som råda, när stadsfullmäktige skola fatta beslut i ärendet. Då en uppräkning av områdena, även om den, såsom dock icke skett i förevarande fall, fullständigas av en beskrivning av områdenas lägen och gränser, dock icke är ägnad att för den stora allmänheten tydligt och uttömmande klargöra huruvida beträffande viss plats de särskilda ordningsföreskrifterna skola vara tillämpliga eller icke, synes det beredningsutskottet erforderligt att stadsfullmäktiges beslut anknytes till en karta, å vilken ifrågavarande områden på ett klart sätt markerats".

Utskottet hemställde därför i skrivelsen, att byggnadsnämnden ville *dels* granska den i förslaget gjorda uppräkningen med hänsyn till huruvida stadsplan fastställts för områdena eller ej, *dels* ställa till beredningsutskottets förfogande kartmateriel, varå de områden, för vilka de särskilda ordningsföreskrifterna skulle gälla, tydligt markerades.

Byggnadsnämnden har i anledning härav till beredningsutskottet den 15 mars 1948 avlåtit följande skrivelse:

Byggnadsnämnden anser det icke lämpligt att den särskilda ordningsstadgans giltighet utanför det planlagda området angives förmedelst en uppräkning av vissa vedertagna benämningar å områden och stadsdelar. Vid den praktiska tillämpningen, i all synnerhet vid rådhusrättens avgöranden i mål om överträdelser av ordningsstadgan, kan det om ett område blott angives med namn, många gånger bli fråga om besvärliga tolkningar och gränsdragningar. Varken den nuvarande lydelsen av § 31 eller magistratens senaste förslag i ärendet synes därför ändamålsenlig. Byggnadsnämnden föreslår i stället att stadgans tillämpningsområde angives med dess yttergränser, anknutna till i terrängen angivbara punkter. Stadsplanearkitekten har upprättat bifogade, den 15 mars 1947 daterade karta å vilken det för närvarande planlagda området angivits med rödbrun färg. De områden utanför det planlagda området där enligt byggnadsnämndens uppfattning med hänsyn till bebyggelse och andra omständigheter ordningsstadgan bör gälla, ha angivits dels med grön färg och dels, beträffande avstyckningsplaneområdena Billsta, Åshagen, Brandthovda, Skiljebo, Hälla och Berghamra, med gul färg. Byggnadsnämnden har dessutom uppmärksammat ett av stadsfullmäktige den 29 augusti 1935 beslutat, av länsstyrelsen den 7 maj 1935 fastställt tillägg till § 31, enligt vilket förbudet i § 26, om skottlossning, skall gälla förutom inom stadgans giltighetsområde, även "för det å Biskopsängen mellan ullspinneriet i söder och Nya Kyrkogården i norr belägna koloniområdet, ävensom för det omedelbart väster därom belägna området intill ett avstånd av 50 meter från Svartåns västra strand". Nu angivna område har å kartan markerats med blå färg.

Byggnadsnämnden räknar i princip med att för framtiden all tätbebyggelse skall föregås av planläggning och att utvidgningen av den särskilda ordningsstadgans

giltighetsområde därför skall ske automatiskt i och med stadsplaneläggningen av nya områden.

Med anledning av vad nu anförts får byggnadsnämnden föreslå följande lydelse av § 31:

"Bestämmelserna i denna stadga gälla endast för den egentliga staden och hava icke tillämpning på stadens område i övrigt i andra fall, än då sådant finnes i stadgan särskilt utsatt. Till den egentliga staden hänföres *dels* det stadsplanelagda området, *dels* allt område i övrigt inom en gräns bestående av Mälarens strandlinje från Svartåns mynning västerut, Kapellbäcken, Köpingsvägens norra sida till en punkt 50 meter väster om infartsvägen till Hammarby gård, en rät linje till Vallbybrons korsning med Skultunavägen, stadsplanegränsen till den punkt omedelbart öster om Skiljebo där kraftledningen korsar Stockholmsvägen, kraftledningen söderut till Hamrevägen, denna vägs nordöstra sida mot sydost, bäcken sydost om gamla tegelbruket vid Hamre samt Mälarens strandlinje till Svartåns mynning och *dels* avstyckningsplaneområdena Billsta, Åshagen, Brandthovda, Skiljebo, Hälla och Berghamra.

Det i § 26 stadgade förbudet gäller dessutom för det å Biskopsängen mellan ullspinneriet i söder och Nya Kyrkogården i norr belägna koloniområdet, ävensom för det omedelbart väster därom belägna området intill ett avstånd av 50 meter från Svartåns västra strand".

Utskottet anför i anledning av byggnadsnämndens förslag följande:

Genom nämndens förslag har hänsyn tagits till de synpunkter, vilka av stadsfullmäktige vid ärendets handläggning den 29 augusti 1946 anfördes på frågan. Genom att de områden, för vilka ordningsföreskrifterna skola gälla, särskilt angivits å karta och i de fall, då områdena ej kunna fastställas genom hänvisning till stadsplan eller avstyckningsplaneområde, en uttömmande beskrivning av områdets gränser lämnats, torde icke någon behöva sväva i tvivelsmål om för vilka områden föreskrifterna skola gälla. Den föreslagna formuleringen medför, att vid stadsplaneläggning av nya områden de särskilda ordningsföreskrifternas tillämplighet automatiskt utsträckes till dessa områden. Då man i fortsättningen har anledning räkna med att tätbebyggelse i större omfattning icke kommer att äga rum inom ett exploateringsområde, förrän detsamma stadsplanelagts, torde tillämpningsområdet för ordningsföreskrifterna vid varje tidpunkt kunna fastställals utan att uppräkningen behöver genom ändring i föreskrifterna kompletteras med nya områden.

I anledning av vad sålunda framhållits får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet samt

att underställa länsstyrelsen beslutet för prövning och fastställelse.

Nr 114. Anslag till vissa gatuarbeten.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 april 1948 följande:

Byggnadschefen har i skrivelse till drätselkammaren föreslagit, att under innevarande år nedan angivna gatuarbeten finge utföras, nämligen

1) **Skultunavägen,** asfaltering av delen c:a 500 meter söder om stadsgränsen vid Lista	17.000: —
2) **Skultunavägen,** förstärkt underhåll delen Seminföreningen vid Billsta-Lista för asfaltering under 1949	60.000: —
3) **Hässlövägen,** asfaltering av delen mellan regementet och avtagsvägen till Björnön, jämte cykelbanor med skiljeremsor å delen regementet —CVV	200.000: —
4) Asfaltering av diverse gator	200.000: —
Kronor	477.000: —

Förutsättningen för arbetenas utförande är att byggnadstillstånd beviljas, varom ansökningar ingivits till Arbetsmarknadsstyrelsen.

För de under 2) och 3) härovan angivna arbeten kan statsbidrag påräknas till ett sammanlagt belopp av c:a 230.000 kronor. I övrigt finnes att för täckning av kostnaden för ovan angivna gatuarbeten tillgå dels reserverade medel om c:a 110.000 kronor å det i 1947 års stat upptagna reservationsanslag för nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige, dels ock reserverade medel om c:a 100.000 kronor av 1947 års anslag för asfaltarbeten. Resterande del av anslaget, kronor 37.000, bör täckas av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator (8 B 1 811).

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivna gatuarbeten anvisa ett anslag å 477.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas till ett belopp av 230.000 kronor av beräknat statsbidrag, till ett belopp av 110.000 kronor av reserverade medel å anslag i 1947 års stat för gatuanläggningar enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall, till ett belopp av 100.000 kronor av reserverade medel å 1947 års anslag för asfaltarbeten samt till återstående belopp, 37.000 kronor, av i årets stat upptaget reservationsanslag för gatuanläggningar enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall (8 B 1 811).

Nr 115. Tilläggsanslag till drätselkammaren och hamnstyrelsen för slipers till järnvägsspåren i gamla hamnen och djuphamnen.

Hamnstyrelsen anför i skrivelse den 2 april 1948 följande:

Från Statens Järnvägar har meddelats, att under år 1948 cirka 1 075 slipers behöva

utbytas i äldre hamnen och djuphamnen. Då underhåll av spåren under krigstiden ej kunnat utföras i behövlig omfattning, måste de försenade reparationerna snarast möjligt utföras. Kostnaderna för impregnerade slipers uppgå till 13 825 kronor och arbetskostnaden till 5 775 kronor eller sammanlagt 19 600 kronor. Därav kommer 10 600 kronor på äldre hamnen och 9 000 kronor på djuphamnen. Järnvägsspåren i äldre hamnen lyda under drätselkammarens förvaltning. Hamnstyrelsen skall därför endast svara för den kostnad som hänför sig till djuphamnen. I hamnstyrelsens utgiftsstat finnes upptaget ett anslag å 5 000 kronor för underhåll av järnvägsspår. Ett tilläggsanslag å 4 000 kronor erfordras därför.

På grund av vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 4 000 kronor för utbyte av slipers i djuphamnen.

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av hamnstyrelsens skrivelse belöpa sig kostnaderna för slipers till järnvägsspåren i äldre hamnen å ett belopp av 10 600 kronor. Sistnämnda spår sortera under drätselkammarens förvaltning. I samband med yttrande över hamnstyrelsens framställning, mot vilken drätselkammaren icke har något att erinra, vill drätselkammaren därför nu hemställa, om anslag även för slipers till spåren i gamla hamnen. I fastighetsförvaltningens stat finnes upptaget ett anslag å 3 000 kronor för underhåll av järnvägsspår, vilket i första hand av drätselkammaren kan tagas i anspråk för ändamålet. För drätselkammarens vidkommande skulle sålunde erfordras ett tilläggsanslag av omkring 8 000 kronor. Drätselkammarens tilläggsanslag synes böra bestridas av reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter medan hamnstyrelsens tilläggsanslag, som bör bäras av hamnrörelsen, torde böra upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat för nästa år.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inköp av slipers till järnvägsspåren i gamla hamnen och djuphamnen anvisa dels drätselkammaren ett tilläggsanslag å 8 000 kronor, dels ock hamnstyrelsen ett tilläggsanslag å 4 000 kronor samt

att förstnämnda anslag skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt sistnämnda anslag upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat för år 1949.

Nr 116. Anskaffande av baracker till Arosvallen, Emaus-planen och Skiljebo idrottsplats.

Idrottsstyrelsen anför i skrivelse den 5 april 1948 följande:

På grund av kända restriktioner ifråga om byggnadsverksamheten kan man icke

räkna med, att idrottsstyrelsen inom de närmaste åren skall bli i tillfälle låta uppföra å idrottsplatserna oundgängligen nödvändiga byggnader för förråd, omklädningsrum m. m., varför styrelsen, som nu beretts tillfälle att få inköpa vissa militärbaracker, lämpliga för ifrågavarande ändamål, härmed anhåller om nedan angivna anslag.

De platser varom nu är fråga äro bl. a. Arosvallen, där avslaget å framställningen om tillstånd att tillbygga läktaren gjort det nödvändigt att för förvaring av lastbilen och annan maskinell utrustning anordna en provisorisk byggnad. För detta ändamål är nu en militärbarack med 80 kvm golvyta tillgänglig för ett pris av 1.000 kronor, vartill kommer 300 kronor för barackens nedtagning och uppförande.

Vidare äro utrymmena vid Emaus idrottsplats synnerligen bristfälliga och otillräckliga varför även å denna plats en provisorisk byggnad erfordras. Då denna skall användas som omklädningsrum året om, är det nödvändigt att densamma är vinterbonad och har idrottsstyrelsen funnit att en manskapsbarack, vilken kan erhållas för ett pris av 3.500 kronor skall kunna täcka de närmaste årens behov. Monterings- och inredningskostnaderna uppgå till 1.000 kronor, eller tillhopa 4.500 kronor.

Slutligen erfordras även ett mindre omklädningsrum vid den nyanlagda idrottsplatsen i Skiljebo och för detta ändamål kan en liten, vinterbonad barack erhållas för ett pris av 700 kronor, vartill likaledes komma kostnader för inredning och montering med 300 kronor.

För ovan angivna 3 baracker erfordras således ett sammanlagt belopp av 6.800 kronor, varav 5 200 kronor utgöra inköpskostnader.

I anledning härav hemställer idrottsstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp och uppsättning av 3 stycken militärbaracker, avsedda att placeras å Arosvallen resp. Emausplanen och Skiljebo idrottsplats bevilja ett anslag å 6.800 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet utlåtande anfört föjande:

Kammaren har icke något att erinra mot att det begärda anslaget beviljas. Beträffande täckningen av anslaget vill kammaren föreslå följande. I 1947 års stat har upptagits ett anslag, betecknat såsom förslagsanslag, å 10.000 kronor, till arkitektarvode m. fl. utredningskostnader beträffande ny idrottsplats. Nämnda anslag har icke utnyttjats och kommer sannolikt ej heller att behöva tagas i anspråk under de närmaste åren. I bokslutet för 1947 har anslaget reserverats. Kammaren föreslår i anledning härav att nämnda anslag gives beteckningen reservationsanslag och att kostnaderna för barackerna får täckas av nämnda anslag.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla idrottsstyrelsens förslag i ärendet samt

att medgiva att det i 1947 års stat upptagna anslag å 10.000 kronor för arkitektarvode m. fl. utredningskostnader beträffande ny idrottsplats får reserveras och till ett belopp av 6.800 kronor tagas i anspråk för nu ifrågavarande ändamål.

Nr 117. Bidrag till uppförande av daghem i Lahti.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 april 1948 följande:

Västerås fadderortskommitté har som bekant sedan krigets slut genom insamlade medel och förnödenheter försökt bispringa de nödlidande i adoptivstaden Lahti. Insamlingen har under åren givit till resultat ett belopp av något över 65.000 kronor, vilka medel använts för inköp av livsmedel, skodon, varu- och kontantbidrag till barnhem m. m. och skolbarnsbespisning i adoptivstaden. Av medlen återstår nu endast ett belopp av omkring 4.000 kronor, avsett att användas som bidrag till ett barnhem i Lahti, där mindre bemedlades barn skall kunna beredas vård icke minst under den tid, deras mödrar arbetar i fabriker och dylikt. Då Lahti stad liksom Västerås är en typisk industristad, där en mycket stor procent av husmödrarna har förvärvsarbete, är efterfrågan å daghemsplatser därstädes synnerligen stor. Lahti stad har ställt till förfogande en tomt, å vilken skulle uppföras ett barnhem för ett 70-tal barn. Uppförande av byggnaden betingar enligt beräkningar ett pris av 32 miljoner finska mark, motsvarande i svenska pengar omkring 800.000 kronor efter nuvarande kurs. Genom en av finska myndigheterna anvisad utväg kan byggnadskostnaden reduceras till tiondedelen. För varje här i Sverige inbetald krona kan nämligen erhållas 1 kg. från Amerika till Finland importerat socker, vilket med myndigheternas medgivande under någon tid framåt får försäljas mot ett pris, som för närvarande uppgår till 400 mark per kg. Omräknade till "sockerkronor" skulle byggnadskostnaden alltså utgöra c:a 80.000 kronor. Av detta belopp beräknas c:a 10 miljoner mark eller 25.000 kronor erhållas som bidrag från vederbörande myndigheter i Finland medan övrig del av byggnadssumman icke inom de närmaste åren torde kunna anskaffas utan hjälp från utlandet.

Fadderortskommittén har nu anmält, att den icke ser någon möjlighet att genom insamlingar kunna anskaffa hela denna summa om c:a 50.000 kronor, som ytterligare erfordras för barnhemmet. Kommittén har därför hemställt, att kammaren ville hos stadsfullmäktige utverka ett bidrag å 25.000 à 30.000 kronor. Som ovan nämnts bidrager fadderortskommittén med resterande delen av insamlade medel, 4.000 kronor. Återstående erforderligt belopp hoppas kommittén kunna erhålla på frivillighetens väg.

Åtskilliga av Sveriges städer och kommuner ha för nu ifrågavarande ändamål skänkt avsevärda belopp till sina fadderorter. För ej länge sedan ha Malmö och Halmstads städer bidragit med vardera 50.000 kronor. Även andra städer ha lämnat betydande bidrag.

Då det här rör sig om ett synnerligen behjärtansvärt ändamål och det ifrågasatta bidraget skulle vara av mycket stor betydelse för de mindre bemedlade, arbetande mödrarna och deras familjer i Lahti och dessutom utgöra ett varaktigt minnesmärke över den hjälp, som från Västerås stad lämnats vår finska adoptivstad, finner drätselkammaren, att staden icke i detta fall bör undandraga sig att lämna Lahti sitt stöd.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivna ändamål anvisa ett bidrag å 25.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i 1949 års stat.

Nr 118. Iordningställande av lokaler för bespisningsändamål vid Korsängsskolan, Hammarbyskolan, Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan.

Folkskolestyrelsen anför i skrivelse den 2 april 1948 följande:

I skrivelse den 12 maj 1947 anhöll folkskolestyrelsen om ett anslag av 80.200:— kronor för iordningställande av lokaler för bespisningsändamål vid Korsängsskolan, Hammarbyskolan, Lundby kyrkskola och Gryta skola. Vid sin beredning av ärendet fann drätselkammaren att de tilltänkta lokalerna i Hammarbyskolans vindsvåning icke kunde användas för ändamålet, varför anslaget reducerades till 47.400 kronor, varav 8.100 kronor beräknades inflyta i statsbidrag.

De föreslagna åtgärderna för utökning av barnbespisningen genomfördes programenligt under sommaren 1947 vad skolorna i Lundby och Gryta beträffar, medan däremot leveranserna av maskiner till storköket i Korsängsskolan ej kunnat fullföljas förrän under vintermånaderna. Till följd därav har den planerade utökningen av antalet bespisade barn blott kunnat ske i mindre omfattning och ändringsarbetena har därför också måst anstå.

Av folkskolstyrelsen tillsatta kommitterade har emellertid under tiden fortsatt sitt utredningsarbete i överensstämmelse med drätselkammarens uttalande, och styrelsen vill nu inför fullmäktige framlägga det hittills nådda resultatet av den alltjämt fortgående utredningen.

Beträffande Korsängsskolan:

Kommitterade har gjort vissa omdisponeringar, varför utrymme torde kunna beredas för cirka 750 barn i stället för tidigare beräknade 500.

Beträffande Hammarbyskolan:

För beredande av utrymme för barnbespisning har inköpts en barack, avsedd att uppföras å skolgården. Utrymme skulle beredas för 140 spisande barn per omgång, vilket är tillräckligt för Hammarbyskolans hela behov.

Beträffande Djäknebergsskolan:

Här föreslå kommitterade en omdisponering av vissa lokaler på så sätt, att utrymme för flickslöjd beredes i huvudbyggnaden i en sal, hittills utnyttjad blott i ringa omfattning för teckningsundervisning. Det utrymme, som härigenom blir ledigt i gymnastiksalsbyggnadens bottenvåning inredes till gosslöjdsal, varjämte ett hittills outnyttjat utrymme i huvudbyggnaden iordningställes för skolans snickare. Härigenom frigöres tvenne större salar i huvudbyggnadens souterrängvåning, lämpligt belägna intill de nuvarande bespisningslokalerna. För storköket beredes ökat utrymme genom att även den nuvarande lilla matsalen utnyttjas till kök. Genom dessa omdisponeringar kan plats beredas för maximalt cirka 600 barn, vilket väl fyller Djäknebergsskolans och Hwasserska skolans hela behov. I samband med dessa ändringar inredes ett mindre rum för skolsköterskans räkning.

Beträffande Skepparbacksskolan:

I denna skola finnes intet utrymme lämpligt att omändra till storkök. Det förutsättes därför, att mat tillredes i Djäknebergsskolans kök — som dimensioneras med hänsyn härtill — och fraktas till Skepparbacksskolan. Matsal och diskrum inredes genom vissa mindre ändringar av en skolsal och det därintill liggande lärarrummet. Nytt lärarrum inredes i nedre våningen i ett tillgängligt utrymme. Genom dessa ändringar förloras visserligen en skolsal, vilket i och för sig är betänkligt,

men på sitt sätt motväges av att folkskolstyrelsen förväntar sig få disponera tvenne lärosalar i Stora Fridnäs. När sedermera nya folkskolor bli uppförda i stadens yttre områden kommer skolorna i den centrala staden att väsentligt avlastas och bli tillräckliga för sina naturliga upptagningsområden. Matsalen i Skepparbacksskolan blir fullt tillräcklig för samtliga barn i Skepparbacksskolan, Mariabergsskolan och Stora Fridnäs.

För de planerade bespisningslokalerna vid de fyra skolorna har folkskolstyrelsen låtit upprätta skissritningar, kostnadsberäkningar och arbetsbeskrivningar, vilka såsom bilaga fogats härtill.

Såväl för byggnadskostnader som för anskaffande av inventarier kan statsbidrag beräknas utgå, dock ej för uppförande av baracken i Hammarby. Gällande lagstiftning medger nämligen icke att statsbidrag utgår till ej permanenta bespisningslokaler.

Över de beräknade totalkostnaderna, statsbidrag och erforderligt kommunalt anslag har följande sammanställningar gjorts:

Byggnadsentreprenad, värme- och sanitära anläggningar, elektriska installationer, målningsarbeten etc.

	Totalt	Tillgängliga medel redan anvisade av stadsfullm.	Beräknat statsbidrag	Erforderligt kommunalt anslag
Djäknebergsskolan	38.300: —	—	10.230: —	28.070: —
Skepparbacksskolan	11.800: —	—	4.130: —	7.670: —
Hammarbyskolan	46.600: —	—	—	46.600: —
Korsängsskolan	36.500: —	21.100: —	10.320: —	5.080: —
Summa	133.200: —	21.100: —	24.680: —	87.420: —

Inventariekostnader.

	Totalt	Beräknat statsbidrag	Erforderligt kommunalt anslag
Djäknebergsskolan	34.500: —	4.410: —	30.090: —
Skepparbacksskolan	13.000: —	6.525: —	6.475: —
Hammarbyskolan	28.000: —	5.735: —	22.265: —
Korsängsskolan	17.500: —	3.420: —	14.080: —
Summa	93.000: —	20.090: —	72.910: —

Beträffande tidpunkten för utförande av dessa omändrings- och byggnadsarbeten anser folkskolstyrelsen, att arbetena i Korsängsskolan och Hammarbyskolan bör

komma till utförande redan innevarande sommar. Härför äskas anslag med 62.000:— för byggnadskostnader och med kr. 45.500:— till inventarier, vilka belopp dock med respektive 10.320:— och 9.155:— beräknas bli täckta med statsbidrag, utfallande om cirka ett år.

Däremot anser folkskolstyrelsen att arbetena med iordningställande av bespisningslokalerna i Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan lämpligen bör anstå till nästkommande år, varför härför erforderliga anslag, 50.100:— för byggnadsarbeten och 47.500:— till inventarier, kunna upptagas i 1949 års utgiftsstat. Därav beräknas statsbidrag utgå med respektive 14.360:— och 10.935:— kronor. Det är av värde för folkskolstyrelsen att redan nu få visshet om stadsfullmäktiges principbeslut i frågan för att i tid kunna anhålla om statsbidrag och göra erforderliga beställningar i fråga om maskinutrustning till köken. Leveranstiderna är i vissa fall 10—12 månader.

De i folkskolestyrelsens skrivelse omförmälda kostnadsberäkningarna och arbetsbeskrivningarna, vilka ej intagits i stadsfullmäktiges handlingar, finnas tillgängliga för granskning å stadskansliet.

Styrelsen hemställer i anledning härav, att stadsfullmäktige anvisar 107.500 kronor för anordnandet av bespisningslokaler vid Korsängsskolan och Hammarbyskolan samt beslutar upptaga 97.600:— kronor i folkskolans stat för 1949 för inredande av bespisningslokaler i Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan.

Drätselkammaren har i häröver den 15 april 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot de begärda anslagen, dock att anslagen för såväl Hammarbyskolan och Korsängsskolan, å ena, som för Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan, å andra sidan, böra upptagas till täckning i 1949 års stat, i den mån anslagen ej kunna bestridas av statsbidrag. I årets stat finnes upptaget ett anslag å 47.400 kronor för iordningställande av lokaler för barnbespisning, varav för Korsängsskolans del finnes tillgängligt ett belopp av c:a 21.000 kronor. Anslag skulle sålunda begäras med 107.500 kronor för Korsängsskolan och Hammarbyskolan och med 97.600 kronor för Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan, varav i statsbidrag beräknas inflyta de i folkskolestyrelsens skrivelse angivna belopp.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att dels för iordningställande av bespisningslokaler i Korsängsskolan och Hammarbyskolan anvisa 107.500 kronor, dels för anordnande av dylika lokaler i Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan 97.600 kronor, samt

att av nu nämnda anslag ett belopp av c:a 44.700 kronor skall täckas av beräknat statsbidrag samt återstoden upptagas till täckning i 1949 års stat.

Nr 119. Anslag för om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan. (Konf. stfms handl. nr 51 ser. A år 1946.)

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 april 1948 följande:

Vid sammanträde den 28 mars 1946 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 205.000 kronor av lånemedel för påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan. Förslaget innebar iordningställande av dels lokaler för hantverk o. dyl. dels ock utrymmen för erforderliga anordningar för personalen samt för vaktmästarbostad.

För nämnda påbyggnad har staden sökt byggnadstillstånd dock utan att ännu erhålla dylikt. Under tiden har fråga uppkommit angående en mera omfattande tillbyggnad av bussgaraget såväl med nya garageutrymmen för omnibusbolagets bussar som med verkstadslokaler.

På uppdrag av drätselkammaren har stadsarkitekten efter samråd med omnibusbolaget, överingenjören för tekniska verken och byggnadschefen, utarbetat ett nytt förslag till om- och tillbyggnad av omnibusgaraget. Förslaget omfattar förutom ökade garageutrymmen, en verkstadslokal samt omklädnads- och personalrum. Kostnaderna härför ha beräknats till i runt tal 230.000 kronor.

Av det av stadsfullmäktige den 28 mars 1946 beviljade anslaget å 205.000 kronor har ett belopp av c:a 8.000 kronor redan disponerats för diverse mindre arbeten. Tillstånd till upptagande av lån i vad avser sistnämnda belopp har ännu icke begärts. Stadsfullmäktige torde nu böra besluta att med ändring av sitt den 28 mars 1946 fattade beslut anvisa ett nytt anslag å 230.000 kronor för ändamålet samt uppdraga åt drätselkammaren att söka tillstånd till upptagande av lån såväl för det redan disponerade beloppet, 8.000 kronor, som för kostnaderna för ombyggnaden, 230.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att med ändring av sitt den 28 mars 1946 fattade beslut utöver det belopp å 8.000 kronor, vilket redan tagits i anspråk för vissa smärre ombyggnadsarbeten å bussgaraget, för nu ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 230.000 kronor samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för dessa utgifter å tillhopa 238.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets lyftande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 120. Åtagande jämlikt 12 § andra mom. i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 569) om tertiärlån och tilläggslån.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 april 1948 följande:

Kungl. Maj:t meddelade Västerås stad den 8 december 1944 tillstånd att intill den 1 juli 1946 teckna ansvarsförbindelse enligt bestämmelserna i 12 § andra mom. kungörelsen den 30 juni 1942 (Sfs nr 569/1942 med däri vidtagna ändringar genom

Sfs nr 739/1942 och 592/1943). Åtagandet har för stadens vidkommande inneburit att teckna borgen för den räntefria stående delen i fråga om tertiärlån för enfamiljs- och tvåfamiljshus, vilken del icke överstigit 10 % av den utav byggnadslånebyrån godkända anskaffningskostnaden för byggnadsföretaget, kostnaden för anskaffning av tomtmark inbegripen.

Efter framställning av drätselkammaren meddelade Kungl. Maj:t den 20 december 1946 staden tillstånd att intill den 1 juli 1948 ikläda sig dylikt ansvar gentemot staten för tertiärlån intill ett belopp av 100.000 kronor.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att åtaga sig i 12 § andra mom. Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag, sådant nämnda lagrum lyder jämlikt kungörelsen den 30 juni 1943 (nr 592) omförmält borgensansvar intill ett högsta belopp av 100.000 kronor för tiden till den 1 juli 1950 samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t detta beslut för fastställelse.

Nr 121. Erkännande av byggnadsaktiebolaget Mimer såsom allmännyttigt bostadsföretag m. m.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 april 1948 följande:

Vid sammanträde den 24 april 1947 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning beträffande frågan om bostadsförsörjningen i staden. Denna kommitté, som antog namnet Bostadsutredningskommittén, har framlagt ett den 16 juni 1947 dagtecknat betänkande. I betänkandet har kommittén framfört vissa förslag beträffande de s. k. allmännyttiga bostadsföretagen. Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 26 juni 1947 remitterat kommitténs betänkande till drätselkammaren för yttrande. Till stadsfullmäktiges sammanträde den 30 oktober 1947 har drätselkammaren anmält att kammaren hade för avsikt att besvara remissen först sedan klarhet vunnits angående statsmakternas inställning till frågan om den kommunala representationen i de allmännyttiga företagen. Stadsfullmäktige beslöto emellertid vid nyssnämnda sammanträde att lägga drätselkammarens skrivelse till handlingarna med det uttalandet, att kammaren snarast möjligt borde avgiva yttrande i sak över bostadsutredningskommitténs förslag. Med anledning härav får drätselkammaren anföra följande:

Drätselkammaren har under den tid som gått ingående övervägt bostadsutredningskommitténs förslag. Till stadsfullmäktiges sammanträde under nästinstundande maj månad har drätselkammaren för avsikt att om icke oförutsedda hinder inträffa förelägga stadsfullmäktige frågan för avgörande. Emellertid vill drätselkammaren redan nu underställa stadsfullmäktige frågan om Byggnads AB. Mimers godkännande som allmännyttigt bostadsföretag då denna fråga *dels* med hänsyn till det s. k. 3-kronorsbidraget bör erhålla sin lösning snarast möjligt, *dels ock* utan svårighet kan brytas ut ur det större sammanhanget.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse nr 551/1946 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus ha regler utfärdats för den statliga kreditgivningen till bland annat de allmännyttiga bostadsföretagen. Ett allmännyttigt bostadsföretag, varmed enligt författningen förstås ett sådant som arbetar utan enskilt vinstsyfte och under medverkan och tillsyn av vederbörande kommun kan erhålla tertiärlån liggande mellan 70 och 100 % och i undantagsfall mellan 60 och 100 % av avkastningsvärdet. Räntan utgör 3 %, vilken räntefot jämväl under en period av 10 år av staten garanteras på primärlån. Förutsättningen för att ett bostadsföretag godkännes såsom allmännyttigt är *dels* att företagets stadgar respektive bolagsordning om det är fråga om ett bolag, ha den utformningen som godkännas av Statens byggnadslånebyrå, *dels ock* att kommunen i enlighet med 33 § i tertiärlånekungörelsen åtager sig visst ansvar för förluster som kunna uppkomma vid förvaltningen av det allmännyttiga bostadsföretaget tillhöriga flerfamiljshus. Härutinnan stadgar nyssnämnda 33 § följande: "Uppkommer förlust vid förvaltning av flerfamiljshus tillhörigt kommun eller allmännyttigt bostadsföretag, som med stöd av lån enligt denna kungörelse uppfört, ombyggt eller förvärvat byggnaden, och har förlusten uppstått till följd av vårdslöshet eller försummelse vid förvaltningen skall kommunen svara för förlusten.

Uppstår eljest förlust vid förvaltning av flerfamiljshus, som i första stycket sägs, och är förlusten av den art att hänsyn till densamma icke bort tagas vid hyrornas bestämmande, skall förlusten täckas av kommunen, som i enlighet med vad i tredje stycket sägs av statsmedel äger undfå gottgörelse med fyra femtedelar av vad kommunen för ändamålet utgivit.

Ersättning av statsmedel, som avses i andra stycket, må icke utgå med mindre det visas, att sådan förlust förelegat under tre på varandra följande år, samt att vid byggnadens förvaltning tidigare uppkomna överskott, som avsatts till mötande av förluster, icke förslå till förlustens täckande.

Det ankommer på byggnadslånebyrån att pröva anspråk på ersättning av statsmedel för förluster som avses i andra stycket."

Beträffande Byggnads AB. Mimer i Västerås så har bolagsordningen blivit av Statens byggnadslånebyrå i november 1946 godkänd såsom bolagsordning för ett allmännyttigt bostadsföretag. Staden äger som bekant samtliga aktier i bolaget och drätselkammaren utser genom sin representation vid bolagsstämman samtliga ledamöter och suppleanter av bolagets styrelse. Drätselkammaren hemställer därför att stadsfullmäktige nu ville fatta de kompletterande beslut som erfordras för att Byggnads AB Mimer i Västerås beträffande de fastigheter som uppförts efter den 1 juli 1946 skall kunna driva sin verksamhet som allmännyttigt bostadsföretag.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del förklara att hinder icke möter att Byggnads AB Mimer erkännes som allmännyttigt bostadsföretag,

att åtaga staden att i den mån Byggnads AB Mimer erhåller tertiärlån och/eller tilläggslån för bolagets fastigheter inom kvarteret Läskstången samt inom Skallbergsområdet i Västerås gentemot staten, företrädd av byggnadslånebyrån, svara för sådan förlust å långivningen och fullgöra den betalningsskyldighet i övrigt som är åsyftad i 33 § K. K. den 29 juni 1946 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t ifrågavarande beslut för prövning och fastställelse samt i mån av behov därvid verkställa de justeringar av beslutet som kunna befinnas erforderliga.

Nr 122. Inrättande av befattning såsom gasverksingenjör.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 mars 1948 anfört följande:

Driftsingenjörsbefattningen vid gasverket blir vakant med utgången av juni månad 1948. I samband med frågan om återbesättande av befattningen har styrelsen för tekniska verken, med hänsyn till gasverkets snabba tillväxt och ökade betydelse, tagit under omprövning frågan om en effektivisering av verkets ledning.

Förbrukningen av gas, som under år 1946 var c:a 4 miljoner kubikmeter per år, steg under år 1947 trots leveranssvårigheter till 5,6 miljoner kubikmeter. Efter innevarande år, då den pågående utbyggnaden av gasverket väntas bli färdig, beräknas konsumtionen nå upp till 8 à 9 miljoner kubikmeter per år. Detta innebär, att produktionen måste mer än fördubblas inom en tvåårsperiod. Verkets tillväxt nödvändiggör en förstärkning av personalen. Av största vikt är, att den närmaste ledningen av företaget besitter kvalifikationer och förmåga, som garantera ett rationellt tillvaratagande av anläggningarnas produktionsmöjligheter. För detta ändamål anser styrelsen det nödvändigt, att för skötseln av produktionsanläggningarna anställes en person med högkvalificerade insikter i kemi, praktisk erfarenhet i gasverksdrift och förmåga att vinna bästa ekonomiska utbyte av produktionen.

Enligt styrelsens mening bör driftsingenjörsbefattningen vid gasverket ombildas till en mera självständig befattning såsom gasverksingenjör med uppgift att under överingenjörens ledning handhava skötseln och utvecklingen av gasverkets produktionsanläggning och därmed sammanhängande arbetsuppgifter samt även liksom tidigare driftsingenjören i egenskap av föreståndare för vattenverkets laboratorium svara för kemisk och biologisk kontroll av vattenledningsvattnet och reningsprocessen vid reningsverket för avloppsvatten. Med hänsyn till svårigheten att erhålla en befattningshavare med erforderliga kvalifikationer inom ifrågavarande specialområden och vikten att få behålla en sådan under rimlig tid, bör befattningen i lönehänseende icke placeras lägre än i lönegrad 31.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att driftsingenjörsbefattningen vid gasverket från den 1 juli 1948 ombildas till en mera självständig befattning såsom gasverksingenjör med placering i lönegrad 31 och

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att i vederbörlig ordning tillsätta denna befattning.

Styrelsen avser att, för den händelse stadsfullmäktige bifaller denna framställning, utarbeta förslag till instruktion för befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 14 april 1948 anfört följande:

Befattningen såsom driftsingenjör vid gasverket är för närvarande placerad i lönegrad 26 där begynnelselönen är 11.832 kronor och slutlönen 13.896 kronor, inklusive nu utgående dyrtidstillägg. I lönegrad 31 äro motsvarande belopp 15.252 och 16.944 kronor. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker att den enligt styrelsens förslag ombildade befattningen placeras i lönegrad 31 och får sålunda tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken framställning.

Drätselkammaren har i yttrande den 15 april 1948 anfört följande:

Drätselkammaren har vid övervägande av styrelsens framställning icke kunnat underlåta att starkt tveka inför ett förslag, som innebär en lönereglering så snart efter det att en allmän översyn av de ordinarie befattningshavarnas löner ägt rum. Vid frågans bedömande måste man emellertid enligt kammarens mening taga hänsyn till att utgångsläget för lönesättningen av befattningen nu är ett annat än vad som var förhållandet vid den allmänna löneregleringen i november 1947. Gasverkets förväntade utökning har såsom framgår av styrelsens skrivelse medfört, att avsevärt ökade krav måste ställas på en nytillträdande befattningshavares kvalifikationer. Under nu angivna förhållanden och då lämplig arbetskraft icke torde kunna förvärvas för lägre lön än den av styrelsen föreslagna, har drätselkammaren ansett sig böra biträda styrelsens framställning.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 123. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 14 april 1948 anfört följande:

I skrivelse den 3 april 1948 har stadsfullmäktigeledamoten Eric Sjölander på grund av avflyttning från staden hemställt om befrielse från uppdragen såsom ledamot av stadsfullmäktige och beredningsutskottet.

Med anledning härav får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna herr Sjölanders avsägelse,

att hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Sjölanders ställe samt

att utse efterträdare till honom i uppdraget såsom ledamot av beredningsutskottet.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 maj 1948 Ser. A nr 5

Nr 124. Omändring av extra befattning såsom vaktmästare vid drätselkontoret till ordinarie befattning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 mars 1948 anfört följande:

Vid drätselkontoret finnes för närvarande inrättad en extra befattning såsom vaktmästare. Denna befattningshavare, vilken varit anställd vid drätselkontoret sedan den 1 februari 1940 har i huvudsak till uppgift att hämta och fördela all till drätselkammaren och andra förvaltningar ställd post, att frankera och till postbefordran avlämna all den post, som överlämnas till honom, att svara för drätselkontorets frankeringsmaskin, att föra redovisningsjournal över postavgifter och att tjänstgöra såsom bankbud.

Det har numera visat sig att stadigvarande behov av en vaktmästare vid drätselkontoret föreligger, varför befattningen enligt drätselkammarens åsikt bör omändras till en ordinarie befattning fr. o. m. den 1 januari 1949. Befattningen bör lämpligen placeras i lönegrad 12 eller i samma lönegrad som vaktmästaren vid stadsingenjörskontoret. Begynnelselönen i sistnämnda lönegrad utgör inklusive dyrtidstillägg 6.000 kronor och slutlönen 6.804 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1949 omändra nuvarande extra befattningen såsom vaktmästare vid drätselkontoret till en ordinarie befattning som vaktmästare vid samma kontor med placering i lönegrad 12 av gällande löneplan samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 19 april 1948 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker att befattningen inrättas såsom ordinarie i enlighet med vad drätselkammaren föreslagit. I samband härmed vill nämnden uttala det önskvärda i att drätselkammaren vid tillsättningen av befattningen genom bestämmelse i instruktion för tjänsten eller på annat sätt förpliktar befattningshavaren att deltaga i den tjänstgöring vid sammanträden å rådhuset som för närvarande ombesörjes av stadsvaktmästaren och magistratsvaktmästaren turvis varannan månad. Då flertalet kommunala sammanträden äro förlagda till rådhuset, bli rådhusvaktmästarna mycket bundna av den ifrågavarande tjänstgöringen. Det synes därför lämpligt att på något sätt lätta på tjänstgöringsskyldigheten, exempelvis genom att vaktmästaren vid drätselkontoret, där inga kvällssammanträden hållas, får på föreslaget sätt deltaga i tjänstgöringen å rådhuset.

På grund av vad såunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 125. Pensionsunderstöd till grovarbetaren Carl Oskar Fredriksson.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 16 mars 1948 anfört följande:

Vid tekniska verken anställde grovarbetaren Carl Oskar Fredriksson har i den 4 mars 1948 ingiven ansökan anhållit om pension.

Fredriksson är född den 24 november 1881 och har varit anställd i stadens tjänst under tiden 29/9 1927—15/1 1936, vid olika tillfällen 3 år och 15 dagar samt stadigvarande från den 18 mars 1936 och sysselsatts med underhållsarbeten. Han lämnar sin anställning efter fyllda 67 år den 1 december 1948. Vid pensionsålderns inträde den 1 december 1946 hade Fredriksson varit i stadens tjänst sammanlagt 13 år 8 månader 28 dagar. Enär Fredriksson uppnått pensionsålder före ikraftträdandet av det nya pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare, skall tidigare gällande pensionsreglemente tillämpas på hans pensionering. Men jämlikt nyssnämnda reglemente är Fredriksson, som ej har rätt att räkna sig till godo anställningstiden efter den 1 december 1946, i brist på föreskrivet minimiantal tjänsteår icke berättigad till pension.

Vid sin avgång kommer Fredriksson att ha varit i stadens tjänst c:a 15 år 9 månader. Han har utfört sina åligganden plikttroget.

Med hänsyn härtill och då Fredriksson är i behov av pensionsunderstöd, hemställer styrelsen för tekniska verken, att stadsfullmäktige måtte besluta bevilja Fredriksson dylikt understöd om 350 kronor per år räknat från den 1 december 1948.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 19 april 1948 tillstyrkt framställningen.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken framställning.

Nr 126. Pensionsunderstöd till förre maskinmästaren Karl Johan Ekstedt.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 april 1948 anfört följande:

Förre maskinmästaren Karl Johan Ekstedt vid Västerås teater har hemställt om pension från staden. Framställningen har av drätselkammaren överlämnats till löne- och avtalsnämnden för utredning och förslag. Med anledning härav får löne- och avtalsnämnden anföra följande.

Ekstedt är född 1877. Han hänvisar till sin verksamhet intill utgången av 1947 såsom maskinmästare vid teatern under 32 år och såsom stadens nöjeskontrollant under 25 år samt till sin tjänstgöring såsom vågmästare vid köttbesiktningsbyrån under åren 1922—1933. Med utgångspunkt från att den genomsnittliga årsinkomsten från staden utgjort 3.200 kronor, hemställer Ekstedt att i årlig pension erhålla 70 procent av detta belopp.

Vad beträffar anställningen vid teatern är pensionsfrågan en angelägenhet mellan teaterbolagets styrelse och Ekstedt, som det icke ankommer på de kommunala organen att pröva. Såsom nöjeskontrollant har Ekstedt uppburit provision å inlevererad nöjesskatt. Provisionen har uppgått till i medeltal 1.700 kronor per år. Såsom vågmästare vid köttbesiktningsbyrån har Ekstedt uppburit i runt tal 600 kronor per år. Ekstedt har icke varit ordinarie befattningshavare och kan följaktligen icke pensioneras enligt stadens pensionsreglemente. Tjänstgöringen såsom nöjeskontrollant och vågmästare var med hänsyn till den oregelbundna arbetstiden icke heller av den art att Ekstedt kan anses ha varit heltidsanställd extra befattningshavare. Löne- och avtalsnämnden kan därför endast tillstyrka att Ekstedt för tjänstgöringen såsom nöjeskontrollant och vågmästare tillerkännes ett pensionsunderstöd å det sedvanliga beloppet 350 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna förre maskinmästaren Karl Johan Ekstedt ett pensionsunderstöd å 350 kronor per år räknat från och med den 1 januari 1948.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 maj 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 127. Återbesättande av en ordinarie befattning såsom barnträdgårdslärarinna.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har uti en den 27 april 1948 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom barnträdgårdslärarinna vid Västerås stads barnstugor.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 maj 1948 tillstyrkt framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 24 maj 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla barnstugestyrelsens framställning.

Nr 128. Ändrade grunder för beklädnadsersättningen till hamnbefälet.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 april 1948 anfört följande:

Hamnstyrelsen har hos löne- och avtalsnämnden gjort framställning om att genom nämndens föranstaltande hamnkaptenen, hamnfogden och bogserbåtsbefälhavaren skulle erhålla samma beklädnadsersättning som brandbefälet.

Beklädnadsersättningen till hamnbefälet utgår för närvarande enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 oktober 1941 med 300 kronor vartannat år medan ersättningen till brandbefälet utgår med 300 kronor för varje år. Löne- och avtalsnämnden vill tillstyrka bifall till hamnstyrelsens framställning i så måtto att hamnbefälet tillerkännes bekädnadsersättning för varje år med 200 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att beklädnadsersättningen till hamnkaptenen, hamnfogden och bogserbåtsbefälhavaren från och med 1948 skall utgå med 200 kronor per år.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 129. Bemyndigande för byggnadsnämnden att antaga vissa stadsplaneändringar.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 april 1948 anfört följande:

Enligt stadsplanelagen, som från och med år 1948 efterträtts av nya byggnadslagen, antogs stadsplaner och stadsplaneändringar av stadsfullmäktige och fastställdes av Kungl. Maj:t. Vissa mindre stadsplaneändringar kunde dock fastställas av länsstyrelsen. Ordningen är i huvudsak oförändrad enligt den nya byggnadslagen. I § 26 av densamma stadgas emellertid, att stadsfullmäktige äga i den omfattning som finnes lämplig uppdraga åt byggnadsnämnden att i fullmäktiges ställe antaga sådan ändring av stadsplan som ej avser planens grunddrag och ej heller eljest innefattar väsentlig avvikelse från vad som förut gällt och av den anledningen må fastställas av länsstyrelsen i stället för Kungl. Maj:t.

Byggnadsnämnden har med anledning härav ansett sig böra hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att i fullmäktiges ställe få antaga och till länsstyrelsen för fastställelse få vidarebefordra de enklare stadsplaneändringar, som här avses och som i allmänhet innefatta mindre justeringar av kvartersgränser, gatuhöjder och andra jämkningar. Ändringarna sakna i regel betydelse för stadens utveckling. I propositionen rörande byggnadslagen uttalade departementschefen att om i något undantagsfall en dylik stadsplaneändring skulle vara av större betydelse för stadens utveckling, det skulle vid ett genomförande av förslaget självfallet åligga byggnadsnämnden att hänskjuta ärendet till fullmäktiges avgörande. Det kunde även hållas för visst, att länsstyrelsen icke skulle fastställa en för stadens utveckling betydelsefull stadsplaneändring utan att först höra stadsfullmäktige. Det kunde med hänsyn härtill enligt departementschefens mening icke anses föreligga något verkligt behov för städerna att förbehålla fullmäktige antagandet av de med förslaget avsedda stadsplaneändringarna. Sådan ändring vore ofta förutsättning för byggnads- och gatuarbeten och vore därför ej sällan av brådskande natur. Föreskriften om att stadsplaneändring skulle antagas av stadsfullmäktige vore ägnad att fördröja ärendets avgörande. Även om den tidsbesparing, som skulle vinnas vid ett genom-

förande av förslaget, genomsnittligt sett icke vore så stor, vore den dock av väsentlig betydelse, särskilt under sommarmånaderna, då stadsfullmäktige icke brukade sammanträda. En annan fördel med att låta byggnadsnämnden i stället för stadsfullmäktige besluta angående nu ifrågakomna ärenden vore, att det i många fall skulle bli möjligt för nämnden att besluta om tomtindelning, som vore beroende av stadsplaneändring, samtidigt med antagandet av ändringen. En överflyttning av beslutanderätten från stadsfullmäktige till byggnadsnämnden påkallades jämväl av strävandena att förenkla och rationalisera administrationen. Det kunde, uttalade departementschefen vidare, icke vara ändamålsenligt att alltid kräva stadsfullmäktiges medverkan till de ofta förekommande stadsplaneändringarna av mindre vikt.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt byggnadsnämnden att i fullmäktiges ställe antaga sådan ändring av stadsplan som enligt 26 § byggnadslagen må fastställas av länsstyrelsen.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Sedan skrivelsen överlämnats till drätselkammaren för yttrande, får kammaren tillstyrka bifall till framställningen med den inskränkningen dock att stadsplaneändringar av ifrågavarande slag skall kunna antagas av byggnadsnämnden och vidarebefordras direkt därifrån till länsstyrelsen endast om full enighet om ändringen råder inom nämnden. Skulle olika meningar föreligga, bör ärendet alltså såsom för närvarande gå till stadsfullmäktige. Stadsfullmäktige förbehåller sig på så sätt rätten att pröva stadsplaneändringar i mera tveksamma fall där olika synpunkter framkommit inom byggnadsnämnden. En dylik inskränkning i bemyndigandet har stöd i byggnadslagen, där det sägs, att uppdraget kan lämnas åt byggnadsnämnden i den omfattning som finnes lämplig. Drätselkammaren föreslår vidare, att bemyndigandet skall tidsbegränsas och gälla tills vidare intill 1950 års utgång.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att giva byggnadsnämnden det begärda bemyndigandet intill 1950 års utgång med den angivna inskränkningen.

Nr 130. Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för 1947. (Konf. Stfms handl. nr 13 ser. B 1948).

Drätselkammaren har i ett den 15 april 1948 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren får härmed överlämna räkenskapsberättelse för år 1947 och i anslutning därtill anföra följande.

1947 års budget lämnar ett överskott å 8.485 kronor 56 öre. Motsvarande överskott för 1946 uppgick till 42.050 kronor 84 öre, sedan drätselkammaren i samband med bokslutet disponerat 465.000 kronor av det ursprungligen till 507.050 kronor 84 öre uppgående bruttoöverskottet. Anledningen till att 1947 års budget lämnar ett i för-

hållande till 1946 års budget avsevärt sämre resultat är bl. a. att söka i den omständigheten, att tekniska verken, av orsaker, som framgå av verksstyrelsens skrivelse angående bokslutet, lämnat ett resultat som med cirka 133.000 kronor underskrider det i budgeten beräknade resultatet. Vidare må framhållas att under 1946 nya avtal träffades med den kollektivavlönade personalen, vilka medfört, att en hel del utgiftskonton på delförvaltningarnas stater kommit att överskridas. Under 1947 utgick under de tre första kvartalen till stadens ordinarie och extra befattningshavare ett extra tillägg av 50 kronor i månaden. Täckning för detta tillägg fanns endast för första halvåret 1947 under det att tredje kvartalets tillägg samt kostnaden för den löneökning för den ordinarie personalen, som genomfördes från den 1 oktober 1947, endast delvis kunnat täckas av från 1946 reserverade medel men i övrigt fått påföras lönekontona, vilka därför överskridits. Slutligen vill drätselkammaren framhålla den omständigheten att 1947 års budget för första gången uppgjordes vid den tidigare tidpunkt, som föranleddes av den fr. o. m. 1947 genomförda källskattereformen. vilket givetvis medverkat till att göra statberäkningarna mindre pålitliga.

Beträffande skattebudgetens utfall kommer drätselkammaren att i det följande lämna förklaringar till vissa mera påtagliga anslagsöverskridanden under de olika delförvaltningarna.

Utgifterna under budgettiteln **Stadskansli** överstiga de beräknade med cirka 16.000 kronor huvudsakligen beroende på under året ökade löner till befattningshavare samt ökade kostnader för kontorsmateriel.

Beträffande **Drätselkontoret** ha utgifterna ökat med cirka 17.000 kronor gentemot i stat beräknade huvudsakligen beroende på samma förhållanden som ovan under stadskansliet anförts.

Byggnadskontorets delstat har givit ett resultat som netto är cirka 10.000 kronor sämre än beräknat. Löner till extra befattningshavare och utgifter för tillfällig arbetskraft ha rätt avsevärt överskridits. Anledningen härtill är att på dessa konton förts avlöning för hantlangare och utsättare, vilken tidigare förts delvis på de olika arbetena, ett förhållande som emellertid visat sig medföra vissa nackdelar då det gällt fördelningen av kostnaderna. En del av dessa utgifter skulle rätteligen ha förts på kontot för hantlangning, vilket nu ej fullt utnyttjas.

Vidkommande **Magistratens** budgettitel anmärkes att utgifterna för vikarier ökat med cirka 7.000 kronor utöver beräknat belopp.

För **Stadsarkitektskontorets** vidkommande framhålles att de verkliga utgifterna överstiga de beräknade med cirka 8.000 kronor. Anledningen härtill är framförallt att söka däri att kontorets nya organisation påbörjades under hösten 1947 utan att särskilda tilläggsanslag för den genom omorganisationen föranledda merkostnaden hade beviljats.

Stadsingenjörskontorets verkliga utgifter överskrida de beräknade med cirka 35.000 kronor. Orsaken härtill är i första hand att finna i ökade utgifter för löner till ordinarie personal och extra befattningshavare. Överskridanden ha vidare förekommit på en del övriga konton bl. a. å kontot för generalplanen. Det av stadsfullmäktige under året beviljade anslaget å 70.000 kronor för inrättandet av en särskild mätningsavdelning har i bokslutet fördelats på olika konton. Totalt har detta anslag överskridits med cirka 3.000 kronor. Inkomsterna ha å andra sidan stigit från beräknade 22.000 till 28.000 kronor.

Brandväsendets stat utvisar ett nettounderskott å cirka 27.000 kronor. Största

överskridandet förefinnes å avlöningskontot med cirka 12.000 kronor. I övrigt ha diverse andra anslag överskridits med mindre belopp.

Utgifterna under budgettiteln **Förvaltningsfastigheter** uppgå till cirka 35.000 kroner högre belopp än beräknat. Bland de konton som framförallt härtill medverkat må nämnas renhållning och städning, som överskridits med cirka 7.000 kronor, beroende på under året träffade nya avtal med personalen, samt kontona för värme och belysning samt underhåll av de olika förvaltningsfastigheterna. Å andra sidan ha inkomsterna ökat med cirka 26.000 kronor mot beräknat belopp. **Exploateringsfastigheterna** utvisa ett nettoresultat som med cirka 24.000 kronor underskrider det beräknade. Överskridanden föreligga å skilda konton men framförallt hänför sig överskridandet till att den interna räntan å det bokförda värdet av fasta tillgångar ökat från 134.000 till 167.000 kronor.

Beträffande **Jordbruksegendomarna** anmärkes att de verkliga utgifterna överstiga de beräknade med cirka 38.000 kronor. Även här beror anslagsöverskridandet till stor del på under året höjda arbetareavlöningar samt ökade underhållskostnader för byggnader. Inkomsterna ha å andra sidan stigit från beräknade 344.000 kronor till 380.000 kronor, framförallt därigenom att jordbruksprodukterna från lantgårdarna lämnat ett betydligt bätte resultat än i staten beräknats.

Även beträffande **Skogarna** ha inkomsterna blivit avsevärt bättre än i budgeten beräknats, en ökning från 18.000 kronor till 47.000 kronor.

Malma grustag har lämnat ett underskott å cirka 17.000 kronor i stället för i staten beräknade cirka 2.000 kronor. Förklaringen härtill är bl. a. den, att man ansett sig böra spara det egna bättre gruset med hänsyn till möjligheten att erhålla enklare grussorter från annat håll. Vidare kunna en del bättre sorteringar erhållas på närmare håll med åtföljande lägre transportkostnader. På grund härav har omsättningen i grustaget avsevärt minskats, vilket skett i avsikt att ej för fort slutavverka grusgropen. Sorteringsverket har på grund av sin ålder dragit stora reparationskostnader, vilket i sin mån medverkat till det ovan anförda sämre resultatet. Det är emellertid möjligt att en högre prissättning för de från grustaget utvunna produkterna i fortsättningen kommer att medföra ett bättre resultat å denna verksamhet.

Beträffande **Hyresfastigheterna** må framförallt anmärkas att kostnaderna för underhåll av fastigheterna avsevärt stigit, nämligen från beräknade 75.000 kronor till 118.000 kronor. Vad angår särskilt specificerade hyresfastigheterna ha kostnaderna för underhåll av stadshotellsfastigheten jämväl blivit betydligt högre än beräknat. Till det sämre resultatet på denna delförvaltning har även medverkat den omständigheten att staden under året inköpt ett flertal fastigheter för vilkas underhåll, reparation och drift i övrigt anslag i staten icke beräknats.

Ifråga om **Gatuförvaltningens** stat ha kostnaderna för underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator blivit cirka 60.000 kronor högre än beräknat och underhåll och mindre förbättringar av övriga gator och vägar cirka 15.000 kronor högre än beräknat. Anledningen härtill är bl. a. att söka i det förhållandet att vinterväghållningen dragit avsevärt större kostnad än året tidigare. Vidare ha för de vägar inom Badelunda, som enligt överenskommelse skötas av vägförvaltningen, kostnaderna blivit cirka 9.000 kronor högre för 1947. Bland kapitalutgifterna redovisas anslagsförbrukningen för nyanläggning av gator och vägar under året. Det till stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget å 385.000 kronor har genom särskilda beslut under året tagits i anspråk i så stor utsträckning att återstoden av anslaget vid

årsskiftet uppgår till 114.000 kronor, vilket belopp reserverats till 1948. Av det till drätselkammarens förfogande stående anslaget för nyanläggning av gator och vägar reserveras återstoden eller cirka 8.000 kronor till 1948.

På **Parkförvaltningens** utgiftssida märkes framförallt att kostnaderna för Björnön väsentligt överstigit de beräknade. Skillnaden mellan utgifter och inkomster överföres emellertid till kontot 13 E 2 Anordningar för friluftsliv på vilken budgettitel särskilt tilläggsanslag upptagits.

Beträffande **Hamnarnas** budgetutfall må framhållas att förlusten å hamnrörelsen som i staten beräknas till 275.000 kronor i verkligheten endast uppgått till 229.000 kronor. Vid utgången av år 1947 uppgår hamnarnas sammanlagda driftsunderskott till 1.176.000 kronor. Häremot står å särskilt motkonto avsatta 700.000 kronor, varför hamnarnas driftsunderskott netto vid utgången av nyssnämnda tid uppgår till cirka 476.000 kronor.

Beträffande budgettitlarna **Gasverk, elektricitetsverk, vatten och avloppsverk** samt **tekniska verkens gemensamma förvaltning** hänvisas till verksstyrelsens skrivelse till stadsfullmäktige av den 17 februari 1948, vilken bifogas denna redogörelse. Drätselkammaren vill i detta sammanhang framhålla att kammaren biträder verksstyrelsens förslag att bristen i lånemedelsanslagen 17.890:13 täckes på sätt i styrelsens skrivelse föreslagits.

Vad **Renhållningsverket** beträffar må framhållas att inkomster av hämtningsavgifter blivit cirka 20.000 kronor lägre än i budgeten beräknats. Anledningen härtill är den att debiteringssystemet omlagts och debiteringsåret avslutas den 1 oktober. På grund härav har i 1947 års bokslut endast kunnat medräknas renhållningsavgifter för tre kvartal.

För **Folkskolans** del framhålles att staten fr. o. m. den 1 juli 1947 genomfört en lönereglering för lärarpersonalen. För sista halvåret 1947 har sålunda budgeten belastats med betydligt ökade utgifter för avlöningar under det att däremot svarande inkomst i form av statsbidrag icke kunnat i bokslutet för 1947 medräknas, enär desamma med hänsyn till att statens budgetår icke sammanfaller med stadens budgetår komma staden tillgodo först under 1948. Kostnaderna för skolbarnsbespisning ha också väsentligt stigit med hänsyn till att denna verksamhet under året blivit av betydligt större omfattning än vad man vid budgetens uppgörande räknade med. Beträffande budgettitlarna **Kommunal flickskola** och **yrkesskola** bero anslagsöverskridandena i stort sett av samma förhållanden som påpekades beträffande folkskola, d. v. s. ökningar i avlöningen till lärarpersonalen från den 1 juli 1947.

Under budgettiteln **gymnastik och idrott** har i bokslutet redovisats bl. a. resultatet för driften av Västerås Idrottshall, vilken fr. o. m. den 1 juli 1947 övertogs av staden. Anslag fanns icke i staten beviljat men stadsfullmäktige ha under året beviljat ett särskilt anslag å 20.000 kronor för driften. De inkomster som influtit ha i stort täckt utgifterna varför det av stadsfullmäktige beviljade anslaget å 20.000 kronor kunnat till större delen reserveras till 1948 att användas för nödvändiga underhålls- och förbättringsarbeten.

Utgifterna å **ålderdomshemmets** stat överstiga de beräknade med cirka 90.000 kronor. Anledningen härtill är framförallt att söka däri att den kollektivanställda personalen efter förhandlingar erhöll betydande förbättringar av sina löneförmåner under 1947, vilket medfört en bruttoutgiftsökning av i runt tal 50.000 kronor. Då genom särskilda beslut av stadsfullmäktige sjuksköterskor och övrig ekonomipersonal till-

erkänts motsvarande löneförbättringar har även detta ökat utgifterna med cirka 7.500 kronor vartill kommer det provisoriska lönetillägget vilket, såsom ovan anförts, delvis icke erhållit täckning under löpande budgetår. Slutligen må framhållas att stadsfullmäktige lämnat medgivande att förskottsvis använda 10.000 kronor för komplettering och inköp av inventarier. Beloppet har emellertid visat sig vara otillräckligt varför även på årets anslag dessutom ett betydande överskridande skett. Inkomsterna under budgettiteln uppgå till cirka 20.000 kronor högre belopp än beräknat. Beträffande **Yttre fattigvården** framhålles att nettoresultatet här blivit cirka 28.000 kronor bättre än beräknat. **Barnstugornas** stat utvisa netto cirka 20.000 kronor sämre resultat än enligt den fastställda budgeten. Överskridandena å utgiftssidan bero delvis på ökad hyra till stadens egna förvaltningar på grund av den nya sommarkolonien vid Udden samt ökade kostnader till städning och tvätt ävensom ökade driftskostnader, framförallt vid ovannämnda sommarkoloni.

Vad slutligen beträffar budgettiteln **Finansförvaltning** må framhållas att utgifterna för räntor å stadens lån med Kungl. Maj:ts tillstånd blivit väsentligt mindre än i budgeten beräknats, beroende därpå att i budgeten beräknade lån upptagits betydligt senare under året än man vid budgetens uppgörande förutsåg. På konto 734 har bokförts 262.000 kronor, utgörande av skattemedel täckt upplåning. Utgiftsposten, som icke återfinnes i budgeten, avser minskad upplåning med motsvarande belopp och täckes dels av reserverat anslag från 1946 för amorteringar dels ock av 1947 års budgeterade amorteringar, där anslagsförbrukningen med cirka 200.000 kronor understiger den i budgeten beräknade. Bland inkomsterna på denna budgettitel märkes en extra inkomst å 422.000 kronor för äldre restantier, som under året influtit. I budgeten har under senare år icke räknats med någon inkomst av äldre restantier. Beloppet av dessa restantier kommer av naturliga skäl att minska under de närmaste åren för att senare helt bortfalla.

Till sist vill drätselkammaren lämna några uppgifter, hämtade ur balansräkningen. Beträffande tillgångssidan må framhållas att summa fasta tillgångar uppgå till 38,8 miljoner och summa rörliga tillgångar till 34,9 miljoner. Summa tillgångar utgör 73,8 miljoner. Bland skulderna märkes med Kungl. Maj:ts tillstånd upptagna amorteringslån och nyttjade fondmedel på sammanlagt 17,5 miljoner kronor. Rörliga skulder uppgå till sammanlagt 34,9 miljoner. Häri ingå egna fonder med sammanlagt 13,8 miljoner kronor. Kapitalbehållningen utgör 20.176.000 kronor och utgjorde i 1946 års bokslut 19.683.000 kronor.

Det i drätselkammarens skrivelse omnämnda utlåtandet från styrelsen för Västerås stads tekniska verk, vilket utlåtande är dagtecknat den 17 februari 1948 är av följande lydelse:

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk får härmed överlämna förslag till bokslut för år 1947.

De beräknade och verkliga resultaten framgå av nedanstående sammanställning.

BOKSLUT FÖR ÅR 1947.

Driftinkomster:	Beräknade	Verkliga
Gasverk	1.037.411: —	1.567.361: —
Elektricitetsverk	2.667.868: —	2.709.068: 32
Vatten- och avloppsverk	699.809: —	747.639: 47
	4.405.088: —	5.024.068: 79

Driftutgifter:	Beräknade	Verkliga
Gasverk	1.015.507: —	1.564.190: 66
Elektricitetsverk	2.022.977: —	2.138.078: 64
Vatten- och avloppsverk	803.887: —	892.853: 96
	3.842.371: —	4.595.123: 26

Driftöverskott och underskott:	Beräknade	Verkliga
Gasverk	21.904: —	3.170: 34
Elektricitetsverk	644.891: —	570.989: 68
Vatten- och avloppsverk	—104.078: —	—145.214: 49
	562.717: —	428.945: 53

Skillnad mellan beräknat och verkligt resultat:	
Gasverk	—18.733: 66
Elektricitetsverk	—73.901: 32
Vatten- och avloppsverk	—41.136: 49
	—133.771: 47

Gemensamma förvaltningen:	Beräknade	Verkliga
Driftutgifter	374.974: —	427.160: 33
Driftinkomster	20.835: —	26.703: 74
Nettot fördelat på respektive verk		400.456: 59

Kapitalutgifter, skattestat:	Beräknade	Verkliga
Gasverk	—: —	1.500: —
Elektricitetsverk	—: —	260: —
Vatten- och avloppsverk	51.000: —	47.382: 97
	51.000: —	49.142: 97

Kapitalinkomster, skattestat:	Beräknade	Verkliga
Gasverk	63.600: —	60.000: —
Elektricitetsverk	87.000: —	93.900: —
Vatten- och avloppsverk	183.900: —	189.842: 98
	334.500: —	343.742: 98

SAMMANSTÄLLNING:

	Driftinkomster	Kapitalinkomster	Totalt
Gasverk	1.567.361: —	60.000: —	1.627.361: —
Elektricitetsverk	2.709.068: 32	93.900: —	2.802.968: 32
Vatten- och avloppsverk	747.639: 47	189.842: 98	937.482: 45
Kronor	5.024.068: 79	343.742: 98	5.367.811: 77

	Driftutgifter	Kapitalutgifter	Totalt
Gasverk	1.564.190: 66	1.500: —	1.565.690: 66
Elektricitetsverk	2.138.078: 64	260: —	2.138.338: 64
Vatten- och avloppsverk	892.853: 96	47.382: 97	940.236: 93
Kronor	4.595.123: 26	49.142: 97	4.644.266: 23

Inkomster, totalt		5.367.811: 77
Utgifter, totalt		4.644.266: 23
Tekniska verkens totala nettoöverskott	Kronor	723.545: 54

I anslutning härtill får styrelsen framhålla, att utgifterna enligt lönestaten på grund av den under året genomförda löneregleringen avsevärt överskridit de beräknade och att ytterligare en utgift till S K P för pensionering av ordinarie personal tillkommit. I övrigt får styrelsen anföra följande:

Gasverk.

Driftutgifterna för tillverkningen liksom även underhållskostnaderna för gasverkets produktionsanläggning ha blivit helt andra än de i staten förutsedda. Då staten uppgjordes, var på grund av kolbristen driften inskränkt i största möjliga utsträckning och ved användes för gasframställning. Förhållandena blevo emellertid helt annorlunda, sedan kol i slutet av 1946 började inkomma i tillräcklig omfattning. Förbrukningen av kol har avsevärt överskridit den beräknade, vartill kommer att även kolpriset höjts. Detta har emellertid medfört även ökad tillverkning och försäljning av koks och tjära, varför inkomsterna härför stigit i motsvarande grad. Beträffande inkomsterna från gasförsäljningen gäller detsamma, som anföres angående vattenavgifterna, nämligen att dessa genom tidigare avläsning minskats med ett belopp av c:a 40.000 kronor.

Elverk.

Kostnaderna för underhåll av ledningsnätet, konto 332, ha avsevärt överskridits, huvudsakligast genom att på detta konto utförts nödvändiga ombyggnads- och förstärkningsarbeten på badelundanätet, där även nya större förbrukningsobjekt tillkommit. I övrigt överensstämma utgiftsposterna i stort sett med de beräknade. Installationsverksamheten har dock haft större omfattning än vad som förutsetts i staten.

Bland driftinkomsterna har posten "enskild strömförbrukning", konto 911, rönt starkt inflytande av den införda elransoneringen, som beräknas ha minskat inkomsterna med c:a 200.000 kronor. Denna minskning motsvaras dock i stor utsträckning av minskade kostnader för inköp av kraft. Den tidigare avläsningen av 4:de kvartalets förbrukning har för elverkets vidkommande medfört en inkomstminskning av c:a 100.000 kronor.

Vatten- och avloppsverk.

Konto 234, underhåll av maskiner och instrument, har överskridits på grund av att omfattande reparationer blivit nödvändiga på pumparna vid Hässlö. Detsamma gäller i viss mån konto 334, maskiner och instrument, samt konto 335, verktyg och inventarier vid Reningsverket.

Bilgastillverkningen nedlades i början på året, varför såväl utgifter som inkomster beträffande denna tillverkning avsevärt underskridits.

Inkomst av vattenavgift, konto 911, har överstigit det beräknade med c:a 11.000 kronor. Härvidlag är emellertid att märka, att avläsningsperioden ej motsvarar hela året. På grund av att allmän elransonering påbjöds från den 1 oktober var det lämpligt att påbörja 4:de avläsningsperioden 1:a veckan i oktober. Perioden kunde då avslutas sista veckan i januari. Tidigare har denna avläsning ej påbörjats förrän 2:dra

eller 3:dje veckan i november och avslutats 2:dra veckan i februari. Detta innebär, att 3 à 4 veckors förbrukning ej kommit med i de för år 1947 bokförda inkomsterna. Hade hela årsförbrukningen medtagits, skulle inkomsterna ha blivit c:a 40.000 kronor större. Den tidigare avläsningen medför fördelar ur andra synpunkter. Då det är önskvärt, att bokslutet föreligger färdigt till styrelsens sammanträde i februari, bör 4:de avläsningen sluta sista veckan i januari, i synnerhet som styrelsesammanträdet numera infaller den 3:dje tisdagen mot förut 4:de tisdagen i månaden. Tidigare har bokslutet endast kunnat färdigställas till denna tidpunkt genom övertidsarbete i viss utsträckning. Detta har i år kunnat undvikas. Den tidigare avläsningen innebär givetvis ej, att inkomsterna inflyta på annat sätt än tidigare, då avläsningarna fortgå kontinuerligt, utan medför endast att redovisningstidpunkten förskjutits 3 à 4 veckor bakåt.

Gemensam förvaltning.

Anslaget om 10.000 kronor för iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden, konto 39, har ej tagits i anspråk, emedan förslag till områdets utformande ej medhunnits av stadsarkitekten. Anslaget har reserverats.

För samtliga tre verk uppgår inkomstminskningen till följd av tidigare avläsning av sista kvartalets förbrukning till c:a 180.000 kronor.

Avskrivning av osäkra fordringar har gjorts med 304 kronor 32 öre.

För nyanläggningar, som fullbordats under år 1947, ha stadsfullmäktige beviljat lånemedelsanslag å sammanlagt 516.000 kronor. Anslagen fördela sig på olika lån på följande sätt, nämligen på lån

nr 93	60.000: —	
nr 95	40.700: —	och
nr 101	298.000: —	samt på
ett beslutat, men ännu ej upptaget lån	117.300: —	

Motsvarande kostnader ha emellertid stigit till 526.221 kronor 14 öre.

Anslagen uppvisa följande över- och underskott:

Lån	Överskott	Underskott
nr 93		491: 28
nr 95	4.293: 53	
nr 101		17.398: 85
det nya lånet	3.375: 46	
Summa kr.	7.668: 99	17.890: 13

Överskottet på 4.293 kronor 53 öre (lån nr 95) tillföres enligt lag låneöverskottsfonden. Inbesparingen på anslagen, som ingå i det nya lånet, 3.375 kronor 46 öre, beaktas vid upplåningen.

Anslagsunderskottet täckes enligt styrelsens mening lämpligast så, att 491 kronor 28 öre (lån nr 93) fastställes att utgå av driftmedel i 1948 års räkenskaper och att 17.398 kronor 85 öre (lån nr 101) tages av det disponibla överskottet, 18.090 kronor 22 öre, på de i nyssnämnda lån ingående anslagen för under år 1946 färdigställda arbeten.

Resten av nyssnämnda överskott, 691 kronor 37 öre, (lån nr 101), tillföres låneöverskottsfonden.

Under hänvisning till det anförda hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna förslaget till bokslut för år 1947 och

att bristen i lånemedelsanslagen, 17.890 kronor 13 öre, skall täckas på föreslaget sätt.

Drätselkammaren hemställer med åberopande av vad sålunda anförts att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för år 1947 samt

att täcka bristen i tekniska verkens lånemedelsanslag 17.890 kronor och 13 öre på sätt som verksstyrelsen föreslagit.

Nr 131. Anslag för avlöning av en extra exekutor under sista halvåret 1948.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 13 maj 1948 följande:

I en till magistraten riktad framställning har stadsfogden Olof Berglind på anförda skäl hemställt, att extra exekutorn Olof Karlström förordnades att vara extra exekutor under tiden 1 juli—31 december 1948 mot en avlöning av 400 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg.

Av stadsfogdens framställning framgår, att inom staden för närvarande finnas tre ordinarie och tre extra exekutorer. Av de ordinarie exekutorerna beräknas två inom närmaste tiden avgå från tjänsten, varefter endast en ordinarie arbetskraft skulle finnas kvar. Med hänsyn till Karlströms väl vitsordade tjänstgöring måste det anses av behovet påkallat att staden försäkrar sig om hans arbetskraft även efter den 30 juni 1948, då Karlströms nuvarande förordnande upphör.

Magistraten har instämt i vad stadsfogden sålunda anfört och tillägger därutöver att man vid bedömande av det erforderliga antalet exekutorsbefattningar måste göra klart för sig att antalet skulle ha varit betydligt större än nu är fallet, om ej uppbördsreformen mellankommit.

Drätselkammaren, som för sin del icke har något att erinra mot att Karlströms förordnande förlänges på sätt stadsfogden hemställt och ej heller mot den föreslagna avlöningen, vill härmed hemställa om anslag för bestridande av kostnaderna i anledning av Karlströms fortsatta förordnande. Dessa kostnader uppgå inräknat dyrtidstillägg och provisoriskt lönetillägg till c:a 3.400 kronor.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för avlöning av en extra exekutor till årets slut anvisa ett belopp av 3.400 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 132. Inrättande av nya barnträdgårdar i Folkets Park och fastigheten Stora Fridnäs m. m.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 27 april 1948 anfört följande.

Västerås stads barnstugor har sedan starten 1940 icke något år kunnat fylla behovet av platser i sina institutioner. För att inom rimlig tid kunna i någon mån tillgodose det mest trängande behovet har styrelsen för Västerås stads barnstugor sökt möjlighet att — utan nybyggnad — anskaffa ytterligare lokaler för sin verksamhet.

I östra stadsdelen har barnstugorna endast en barnträdgårdslokal, nämligen på Haga Parkgata. Denna lokal är ytterst liten och kan endast taga emot en liten del av de barn, som från denna stadsdel söker till barnstugorna.

Styrelsen för Folkets Park har erbjudit barnstugorna att till hösten få hyra Folkets Parks paviljong till barnträdgårdslokal. Lokalen är väl användbar, sedan en del smärre förändringar vidtagits.

Styrelsen för Folkets Park har begärt en årshyra av 1.100 kronor och med löner, arvoden, städning och lekmaterial skulle driften för 1948 belöpa sig på 3.100 kronor.

Styrelsen ämnar söka statsbidrag för driftskostnaderna.

För uppsättning, inredning och inventarier åtgår 3.000 kronor.

Även i västra stadsdelen äro nya avdelningar för barnträdgårdar synnerligen välbehövliga, dels på grund av den stora platsbristen vid Jakobsbergs barnträdgårdar, dels har från föräldrahåll framhållits att Köpingsvägen utgör ett allvarligt hot mot barnen i trafikhänseende, då de vandrar den långa vägen från Djuphamnsområdet över Köpingsvägen till barnträdgårdarna i Jakobsbergsskolan.

Då det framkommit att barnstugorna skulle ha möjlighet att få disponera övre våningen till Stora Fridnäs, anser styrelsen att denna möjlighet bör utnyttjas och att de barn, som bor söder om Köpingsvägen överflyttas från Jakobsberg till Fridnäs. Lokalerna på Stora Fridnäs kan inrymma två dubblerade barnträdgårdar. Skolbarnsverksamhet med fritidsklubbar, en inom barnstugorna önskvärd påbyggnad av uppfostringsarbetet i barnträdgården, bör här kunna förverkligas, då lokalerna på Stora Fridnäs kunna utnyttjas till klubblokal.

Driften för höstterminen 1948 belöper sig på 8.500 kronor, däri inberäknat hyra (efter 3.600 kronor per år), löner, arvoden, städning och lekmaterial.

Styrelsen ämnar söka statsbidrag för driftskostnaderna.

Till uppsättning, inredning och inventarier åtgår 8.000 kronor.

Då tvätterskan på Utanby daghem sköter tvätten för alla barnstugor i staden och sedan starten av Hammarby daghem även tagit emot tvätten därifrån och hon genom de nu begärda, ev. nya barnträdgårdarna kommer att få en ännu större arbetsbörda, anser styrelsen att hon bör få en deltidsanställd hjälp från den 1 september 1948, då barnträdgårdarna börjar sin höstterminen. Härtill åtgår 500 kronor.

I anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att anta erbjudandet om en barnträdgård i Folkets Park,
att bevilja 3.100 kronor till driftskostnader för ovannämnda barnträdgård för 1948,
att anslå 3.000 kronr till uppsättning och inventarier,
att bemyndiga styrelsen att anta erbjudandet om lokaler på Stora Fridnäs,
att anslå 8.000 kronor till uppsättning och inventarier,

att bevilja 8.100 kronor till driftskostnader för barnträdgårdarna och klubbverksamheten på Stora Fridnäs,

att anslå 500 kronor till lön åt deltidsanställd tvätterska å Utanby daghem.

Drätselkammaren har i häröver den 13 maj 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa 22.700 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 133. Förslag till ändring av stadsplanen för staden (del av kv. Kattfoten och Snödroppen m. m.)

Byggnadsnämnden anför i skrivelse den 3 maj 1948 följande.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 5 april 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende del av kvarteren Kattfoten och Snödroppen m. m.

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till stadsplanebestämmelserna och beskrivningen.

Några anmärkningar ha icke inkommit mot förslaget under utställningstiden.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås

(del av kv. Kattfoten och Snödroppen m. m.), Pl. 107.

Stadsplanebestämmelser

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 4.

Tomts storlek.

A med F betecknat område får tomt ej givas mindre yta än 600 (sexhundra) kvadratmeter.

§ 5.

Byggnads läge.

Inom med F och pil betecknat område får huvudbyggnad läggas intill 3 (tre) meter från den gräns mot grannfastighet, som ligger på samma sida om byggnaden som pilens spets, och skall läggas minst 6 (sex) meter från motsatt tomtgräns.

§ 6.

Antal lägenheter.

Inom med F och 1 betecknat område får å varje tomt uppföras endast en huvudbyggnad innehållande en bostadslägenhet.

§ 7.

Byggnads areal.

Inom med F och 1 betecknat område får byggnad icke upptaga större areal än 90 (nittio) kvadratmeter.

§ 8.

Hushöjd.

Å med Iv betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 5,0 (fem) meter.

§ 9.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30° (trettio grader).

§ 10.

Våningsantal.

Å med Iv betecknat område får byggnad uppföras med högst en våning varjämte vinden må inredas till ⅔ (två tredjedelar) av ytan.

Västerås den 5 april 1948.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning över förslag till ändring av stadsplanen för Västerås

(del av kv. Kattfoten och Snödroppen m. m.)

Förslaget är avfattat å karta Pl 107 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 3 okt. 1947.

De av förslaget berörda kvarteren äro belägna strax norr om Emaus gård och äro i de delar, förslaget omfattar, avsedda att bebyggas med små enfamiljshus. Någon bebyggelse har ännu ej skett inom området.

Den föreslagna ändringen avser i första hand att medge inredandet av rum på vinden i de planerade byggnaderna, vilket ursprungligen torde ha avsetts, ehuru den gällande stadsplanen kommit att uppta enbart envåningsbebyggelse. I samband därmed

har även medgivits en något ökad höjd och byggnadsyta. Slutligen har intagits en bestämmelse, som möjliggör en förläggning av byggnaderna intill 3 meter från den nordliga tomtgränsen.

Västerås den 5 april 1948.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta
att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen samt
att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 13 maj 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 134. Anslag för inköp av viss maskinell utrustning för snöröjning.

Byggnadschefen anför i skrivelse den 10 maj 1948 följande:

Vid byggnadskontoret har under den gångna vintersäsongen särskilda undersökningar verkställts angående kostnaderna för och organiserandet av snöröjningen inom staden, varvid sikte särskilt tagits på möjligheten att nedbringa väntetiden för bilarna och snabbare undanröja snöhindren i de trängre gatorna.

Därvid har som ett naturligt led jämförelse gjorts mellan handlastning och maskinlastning (se bil. 1).

För stadens del avser snöröjningen inom den bebyggda delen endast gator utanför stadens egna fastigheter, parker och öppna platser samt parkeringsplatser och vissa trängre sektioner inom de statsbidragsberättigade gatorna.

Detta är i förhållande till den totala snöröjningen, som i övrigt åligger de privata fastighetsägarna, endast en liten del.

En fullständig mekanisering med en mera omfattande maskinpark är därför icke ekonomiskt motiverad, såvida ej staden mot ersättning från fastighetsägarna skulle åtaga sig upplastning och bortforsling av snön. Detta bör i så fall bli föremål för särskild utredning.

Av undersökningen framgår emellertid, att maskinlastning ställer sig c:a 25 % billigare.

För de speciella lastningsförhållanden, som här ifrågakommer, har för stadsändamål framkommit två maskintyper inom Sverige.

Den ena har konstruerats av Stockholms renhållningsverk i samråd med Arbrå mekaniska verkstad och utgör ett med egen motor försett lastningsaggregat i form av en snöslunga. För dess drift erfordras en tung lastbil. Kostnaden för själva lastningsaggregatet är c:a 15.000:— kr. Då dess kapacitet kräver större snömängder för ekonomisk drift och det dessutom på vissa trånga gator inte kan användas, synes tillsvidare denna maskin icke böra komma ifråga.

Den andra maskinen har utexperimenterats av Karlskoga renhållningsverk och utgör en för en Allis-Chalmers traktor konstruerad lyftskopa.

Konstruktionen är utförd på sådant sätt, att den även kan användas för montering av snöplog och sopmaskin.

Kostnaden för själva lyftanordningen är c:a 8.000: — kr.

Allis-Chalmers traktor av här avsedd modell kostar c:a 7.000: — kr.

Då traktorn kan erhålla användning i ett flertal andra arbeten och sommartid kan överflyttas till lantbruket, synes denna typ vara att föredraga vid en första mekanisering av snölastningen.

Traktorn kan även komma till användning för bogsering av särskilda släpvagnar med tippanordning, för vilkas anskaffande undersökning pågår.

Med stöd av ovanstående, får jag hemställa om drätselkammarens bemyndigande att, med hänsyn till nuvarande långa leveranstider, beställa.

1 st. snölyftanordning för traktor,

1 st. Allis-Chalmer traktor, typ W,

samt 1 st. sopmaskin för montage på samma lyftanordning, pris c:a 4.000: — kr., samt att kostnaden härför senare får upptagas i staten för år 1949.

I byggnadschefens skrivelse omförmälda redogörelse för handlastning och maskinlastning, har icke tryckts men finnes tillgänglig för granskning å stadskansliet.

Drätselkammaren har med överlämnande av byggnadschefens skrivelse i ett den 13 maj 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Av byggnadschefens utredning framgår, att anskaffandet av angivna utrustning skulle möjliggöra ett mera rationellt och ekonomiskt utförande av snöröjningen inom staden. Kammaren vill därför till alla delar biträda byggnadschefens förslag.

Kostnaderna för anskaffningen torde böra upptagas till täckning i 1949 års stat.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en snölyftanordning för traktor, en traktor av föreslagen typ samt en sopmaskin anvisa ett anslag å sammanlagt 20.000 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i 1949 års stat.

Nr 135. Val av ny ledamot i rådhuskommittén.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 11 maj 1948 följande:

Sedan ledamoten i rådhuskommittén kontorschefen Einar Keijser hos stadsfullmäktige hemställt om entledigande från uppdraget, får beredningsutskottet föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att entlediga herr Keijser från uppdraget samt

att till ny ledamot i rådhuskommittén utse tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Nr 136. Val av ny suppleant i hamnstyrelsen.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 11 maj 1948 följande:

Sedan suppleanten i hamnstyrelsen ingenjören Fritz Granath avlidit, får beredningsutskottet föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att till efterträdare såsom suppleant i hamnstyrelsen för tiden intill 1949 års utgång utse direktören Arne Lindén.

Nr 137. Inredande av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 13 maj 1948 följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 18 februari 1948 har folkskolestyrelsens byggnadskommitté hemställt att nedre våningen i Villa Fridnäs ställdes till förfogande som provisoriska lokaler för folkskolans räkning.

I anledning härav har drätselkammaren låtit uppgöra ett kostnadsförslag till de ändrings- och reparationsarbeten, som bliva en följd av folkskolelokalernas inredande och ha i samband härmed även beräknats kostnaderna för ifrågasatt inredande av provisoriska lokaler för barnträdgård.

Förslaget innebär att å bottenvåningen skulle kunna inredas lokaler för folkskolan, innehållande två klassrum, ett materialrum samt vaktmästarbostad, kapprum och toaletter. I den övre våningen skulle kunna inredas utrymmen för barnträdgård, bestående av samlingsrum, kök, toalettrum och kapprum.

Kostnaderna för samtliga nu ifrågavarande arbeten ha beräknats till 62.500 kronor. De torde böra upptagas till täckning i nästa års stat.

Föreliggande förslag har utarbetats i samråd med ungdomsvårdsstyrelsen, barnstugestyrelsen och folkskolestyrelsen. Förstnämnda styrelse har därmed förklarat, att styrelsen utan att definitivt släppa tanken på ordnande av ungdomsvårdslokaler i Stora Fridnäs, icke har något emot att fastigheten provisoriskt upplåtes till folkskolestyrelsen och barnstugestyrelsen på sätt i förslaget förutsatts.

Byggnadskommitténs skrivelse är så lydande:

Till de 124 läraravdelningarna inom folkskolan i det egentliga stadsområdet finns f. n. blott 114 klassrum. Inte mindre än 20 läraravdelningar måste därför läsa i skift i tio salar, varvid samtidigt lediga timmar i specialsalar m. m. utnyttjas. Sådana s. k. dupliceringar förekommer visserligen i många skoldistrikt för närvarande, men det är av väsentlig betydelse, att de kan hållas inom rimliga gränser. I annat fall riskerar man, att skoldagen uttänjes på ett olämpligt sätt och att påfrestningarna på skolbarnen bli alltför stora.

Vid höstterminens början 1948 beräknas antalet läraravdelningar inom det egentliga stadsområdet bli 8—10 flera än under innevarande läsår. Folkskolan är därför i stort behov av nya lokaler. Då planerade nybyggnader sannolikt inte hinner färdigställas i samma takt som barnantalet ökar och nya lokaler bli behövliga, nödgas folkskolan ännu många år framåt söka fylla en del av lokalbehovet genom att förhyra andra tillgängliga lokaler. I detta syfte vill folkskolestyrelsens skolbyggnads-

kommitté hos drätselkammaren hemställa, att nedre våningen i villa Fridnäs ställes till förfogande som provisoriska lokaler för folkskolans räkning. Endast mindre ändringar — framför allt anordnade av nödvändiga toalettanordningar — torde bli erforderliga för lokalernas utnyttjande för skoländamål och skolbyggnadskommittén vill senare återkomma härtill.

Med stöd av vad sålunda framhållits tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inredning av provisoriska lokaler för ovan angivna ändamål anvisa ett anslag å 62.500 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i 1949 års stat.

Nr 138. Förslag till ny instruktion och lönesättning för Västerås stads tjänsteläkare. (Konf. Stfm. handl. ser. B nr 2 1948).

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 13 januari 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att med utgångspunkt från ett av nämnden framlagt förslag upptaga frågan om ny instruktion för stadens tjänsteläkare samt, därest denna antoges,

att uppflytta befattningen såsom förste stadsläkare i lönegrad 22,

att omändra befattningen såsom andre stadsläkare till en befattning såsom stadsdistriktsläkare i lönegrad 8,

att inrätta ytterligare en befattning såsom distriktsläkare samt

att i pensionshänseende placera distriktsläkaretjänsterna i lönegrad 17.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 10 april 1948 avgivet utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga hälsovårdsnämndens förslag till instruktion för stadens tjänsteläkare med de av löne- och avtalsnämnden föreslagna ändringarna,

att omändra befattningen såsom förste stadsläkare till en befattning såsom stadsläkare med placering i lönegrad 27,

att omändra befattningen såsom andre stadsläkare till en befattning såsom distriktsläkare med placering i lönegrad 16,

att inrätta ytterligare en befattning såsom distriktsläkare,

att i pensionshänseende tillförsäkra stadens tjänsteläkare den pension som skulle utgå om befattningarna varit placerade i lönegrad 17 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan,

att fastställa arvodet till den distriktsläkare som skall ombesörja läkarvården vid ålderdomshemmet till 3.500 kronor per år med de skyldigheter för läkaren som i skrivelsen angivits,

att nuvarande förste stadsläkaren skall uppbära lön enligt lönegrad 27 retroaktivt från och med den 1 oktober 1947 samt

att vad i övrigt föreslagits skall tillämpas så snart instruktionen blivit vederbörligen fastställd.

Hälsovårdsnämndens samt löne- och avtalsnämndens skrivelser i ärendet jämte en jämförande tablå över de olika förslagen till instruktionens avfattning återfinnas i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 2 för innevarande år.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 11 maj 1948 följande:

Såsom meddelats i löne- och avtalsnämndens yttrande har hälsovårdsnämndens förslag till instruktion varit föremål för granskning utav en gemensam delegation för löne- och avtalsnämnden samt beredningsutskottet. Delegationens förslag har därefter legat till grund för förhandlingarna med Sveriges Läkarförbund. Löne- och avtalsnämnden har vid sitt yttrande i ärendet fogat ett instruktionsförslag, som godkänts av läkarförbundet. Beredningsutskottet ansluter sig i allt väsentligt till den föreslagna tjänsteläkarorganisationen och tillstyrker att löne- och avtalsnämndens förslag till instruktion antages av stadsfullmäktige med följande ändringar.

§ 1. Uti § 3 sägs att staden tillsvidare indelas i två sjukvårdsdistrikt. Då det i § 1 talas om att två distriktsläkare skola finnas anställda, bör i konsekvens med lydelsen av § 3, paragrafen avfattas så att tills vidare skola finnas anställda två distriktsläkare. Vidare bör till följd av det nu sagda orden "en i vartdera av stadens två sjukvårdsdistrikt" utgå. I de följande paragraferna finnas här och var hänvisningar till tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare. Beredningsutskottet anser det lämpligast att denna hänvisning intages såsom ett allmänt stadgande i § 1. Hänvisningarna i övriga paragrafer böra då utgå. Med anledning av det nu sagda föreslår beredningsutskottet denna lydelse av § 1:

"I stadens tjänst skola finnas anställda en stadsläkare och tills vidare två distriktsläkare.

För tjänsteläkarna skola utöver vad i lag och författning samt denna instruktion stadgas gälla föreskrifterna i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare."

§ 2. Beredningsutskottet föreslår att orden "samt tjänstgörings — — — — nyssnämnda instruktion" utgår enär denna senare del av paragrafen utgör en hänvisning till stadens tjänstgöringsreglemente och sålunda enligt vad som anförts vid § 1 kan utmönstras. Lydelsen skulle sålunda bli den av hälsovårdsnämnden ursprungligen föreslagna.

§ 4. Enligt vad som sagts vid § 1 bör senare delen av paragrafen utgå. Lydelsen blir då denna:

"Stadsläkare och distriktsläkare åtnjuta lön och pension enligt stadens löne- och pensionsstater."

§ 14. Enligt sista meningen i hälsovårdsnämndens och löne- och avtalsnämndens förslag skall nödig sparsamhet iakttagas vid rekvisition av läkemedel och andra sjukvårdsförnödenheter, som skola betalas av staden. I § 11 föreslår löne- och avtalsnämnden att stadsläkaren vid attestering av räkningar skall tillse att nödig sparsamhet iakttages vid läkemedelsrekvisitioner. Beredningsutskottet anser att det är tillfyllest att i en av instruktionens paragrafer erinra om dylik sparsamhet, låt vara att § 11 är en erinran till stadsläkaren och § 14 en erinran till distriktsläkarna. Utskottet föreslår därför att sista meningen i § 14 utgår.

§ 18. Sista meningen av paragrafen bör utgå enligt vad som anförts vid § 1.

§ 20. Hela paragrafen bör utgå enligt vad som anförts vid § 1 om hänvisning till stadens tjänstgöringsreglemente.

Numreringen av paragraferna blir, om förslaget bifalles, ändrad efter denna paragraf.

§ 23. Hänvisningen till § 20 skall utgå om § 20 icke medtages i instruktionen.

På grund härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta *att* med nu föreslagna ändringar beträffande §§ 1, 2, 4, 14, 18, 20 och 23 i instruktionen bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Emot utskottets beslut har ledamoten hr Folke Lindqvist anmält reservation och yrkat, att bestämmelsen om sparsamhet vid rekvisition av läkemedel på stadens bekostnad skulle utgå även ur § 11, under motivering att en dylik bestämmelse vid tillämpningen skulle kunna medföra att patienter från socialvården icke komme att erhålla fullgoda läkemedel.

Drätselkammaren har slutligen i yttrande den 13 maj 1948 anfört följande:

Då drätselkammaren inhämtat, att inom hälsovårdsnämnden påginge utredning om inrättande av en stadsveterinärtjänst, har kammaren infordrat hälsovårdsnämndens yttrande om och i vad mån nämnda förhållande kunde inverka på förslaget till ny instruktion och lönesättning för stadens tjänsteläkare. Hälsovårdsnämnden har i anledning härav avgivit följande yttrande: "Livsmedelskontrollen har i avsaknad av veterinär sakkunskap icke kunnat utövas i den omfattning och med den effektivitet, som bör fordras i stad av den storleksordning, Västerås representerar. Bristen är särskilt framträdande ifråga om tillsynen över animala livsmedel. Med inrättandet av en befattning såsom stadsveterinär avser nämnden att råda bot på nämnda missförhållande. Den livsmedelskontroll, som kommer att utövas av stadsveterinären, går ut på att i veterinärt avseende komplettera — alls icke att ersätta eller ens inskränka — den tillsyn, som beträffande livsmedlen åvilar tjänsteläkarna. Vid sådant förhållande anser nämnden, att inrättandet av stadsveterinärtjänsten icke inverkar på instruktionen eller lönesättningen för tjänsteläkarna."

Med anledning av hälsovårdsnämndens sålunda uttalade uppfattning har drätselkammaren funnit hinder icke möta för att frågan om ny instruktion och lönereglering för tjänsteläkarna i staden nu förelägges stadsfullmäktige för avgörande. Kammaren vill emellertid förutskicka, att stadsfullmäktiges beslut i frågan bör fattas under det förbehåll, att, om och när en ny tjänst såsom stadsveterinär kommer att inrättas, de justeringar företagas i tjänsteläkarinstruktionen och eventuellt lönesättningen, vilka kunna föranledas av veterinärtjänstens inrättande.

Drätselkammaren har vid granskningen av hälsovårdsnämndens, beredningsutskottets samt löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet funnit sig kunna i huvudsak biträda utskottets samt löne- och avtalsnämndens hemställan. I nedan angivna avseenden hyser drätselkammaren dock en avvikande uppfattning.

Löne- och avtalsnämnden har efter förhandlingar föreslagit, att den nuvarande förste stadsläkaren skulle äga att retroaktivt fr. o. m. den 1 oktober 1947 uppbära lön enligt lönegrad 27 eller efter samma lönegrad, som den, vilken föreslås för den nyinrättade befattningen såsom stadsläkare. Grunden för den högre löneplaceringen för sistnämnda befattning är emellertid den, att befattningen omorganiseras till en tjänst med huvudsaklig uppgift att övervaka den allmänna hygienen inom staden, varigenom vederbörande befattningshavare icke skulle få samma möjligheter att ägna sig åt enskild praktik. Den högre lönesättningen har tänkts såsom en kompensation härför.

Då emellertid förutsättningarna för denna högre löneplacering inträda först efter det att läkarinstruktionen blivit fastställd av medicinalstyrelsen, kan det enligt drätselkammarens åsikt icke anses riktigt, att lönen enligt 27. lönegraden utgår retroaktivt från den 1 oktober 1947. Däremot kan anses skäligt, att den nuvarande förste stadsläkaren retroaktivt från sistnämnda dag erhåller en löneökning, svarande ungefärligen mot den löneförbättring, som övriga stadens befattningshavare genom den allmänna lönereglerings erhållit. Kammaren vill därför föreslå att befattningshavaren fr. o. m. den 1 oktober 1947 intill dess att läkarinstruktionen blivit fastställd äger uppbära lön efter lönegrad 25 i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare med inräknande av det provisoriska tillägget å 50 kronor per månad, samt utöver grundlönen lörligt tillägg efter för närvarande 12 %. Detta förslag har under hand godkänts av Sveriges Läkarförbund.

Beredningsutskottet har föreslagit, att sista meningen i § 14 av instruktionsförslaget angående skyldighet för distriktsläkare att vid rekvisition av läkemedel och andra sjukvårdsförnödenheter, som skola betalas av staden, iakttaga nödig sparsamhet, skall utgå, detta under hänvisning till att motsvarande skyldighet finnes stadgad i § 11 för stadsläkarens vidkommande. Kammaren, vilken anser att föreskriften ifråga är på sin plats, finner det vara mindre konsekvent att utesluta stadgandet i det ena fallet men bibehålla detsamma i det andra fallet. Kammaren vill därför föreslå, att sista meningen i § 14 bibehålles. För undanröjande av varje missförstånd vill drätselkammaren emellertid understryka, att meningen med dessa stadganden givetvis icke är att betaga socialvårdens klientel rätten att erhålla de läkemedel, vilka efter objektivt bedömande äro erforderliga för att uppnå det ur medicinsk synpunkt mest tillfredsställande resultatet. Avsikten är endast att inskärpa att i de fall, då samma resultat kan uppnås genom ett mindre kostnadskrävande läkemedel som t. ex. genom en dyrbarare patentmedicin, det förstnämnda läkemedlet bör komma till användning.

Såsom framgår av löne- och avtalsnämndens skrivelse har till § 6 fogats ett tillägg innebärande, att stadsläkaren skall vara skyldig deltaga i jourtjänsten endast om han utnyttjar den honom enligt § 7 medgivna rätten att meddela enskild sjukvård. Liksom för närvarande är fallet föreslås att även övriga läkare i staden får deltaga i jourtjänsten mot särskild av stadsfullmäktige bestämd ersättning. Till skillnad från nu rådande förhållanden föreslår nämnden däremot, att tjänsteläkarna endast skola få uppbära ersättning för jourtjänsten om de tillsammans ombesörja jourtjänst under minst ⅓ av årets jourtillfällen. Emellertid fastslår nämnden att tjänsteläkarna i princip äro skyldiga att utan ersättning uppehålla jourtjänsten. Drätselkammaren anser under sådana förhållanden konsekvensen bjuda att bestämmelsen om att tjänsteläkarna skola uppbära ersättning för jourtjänsten om de tillsammans ombesörja dylik tjänst under minst ⅓ av årets jourtillfällen, bör utgå ur förslaget.

Kammaren vill i detta sammanhang nämna att magistraten under hand haft tillfälle taga del av förslaget och därvid förklarat sig lämna detsamma utan erinran.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren, som i övrigt icke har något att erinra mot löne- och avtalsnämndens samt beredningsutskottets förslag i ärendet, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att § 6 i förslaget skall erhålla följande lydelse: "Stadsläkaren skall, därest tjänsteförrättning ej hindrar, under minst en timme var och en av fyra söckendagar i veckan vara att träffa i tjänsteärenden på tid och plats, som hälsovårdsnämnden på

lämpligt sätt kungör. Distriktsläkare skall, däres tjänsteförrättning ej hindrar, varje söckendag under minst två timmar vara att träffa i tjänsteärenden på tid och plats som på lämpligt sätt kungöres. Underrättelse om distriktsläkares vistelseort skall vid bortovaro kunna erhålles per telefon eller genom anslag i hans bostad. Stadsläkaren och distriktsläkarna skola turvis ombesörja jourtjänst sön- och helgdagar, stadsläkaren dock endast om han begagnar den honom enligt § 7 medgivna rätten att meddela enskild sjukvård. Övriga praktiserande läkare i staden må deltaga i jourtjänsten mot ersättning som bestämmes av stadsfullmäktige,"

att § 14 i förslaget skall erhålla följande lydelse: "Distriktsläkare skall mot särskild ersättning meddela läkarvård åt medellösa sjuka, som bo inom distriktet eller som, utan att vara boende inom staden, av fattigvårdsstyrelsen hänvisas till distriktsläkaren. Då så erfordras, skall dylik läkarvård meddelas vid besök i den sjukes bostad. Distriktsläkare skall, då behov därav föreligger, föranstalta om den sjukes intagande på allmän sjukvårdsinrättning. Medellösa sjuka, som ej kunna själva bekosta läkemedel, erhålla sådana på stadens bekostnad. De sjukas meddellöshet bör vara styrkt med behörigt intyg. Skulle sjukdomens beskaffenhet kräva läkemedels skyndsamma användande, må läkaren förordna om läkemedlets utlämnande, även om dylikt intyg ej företes. Nödig sparsamhet skall iakttagas med rekvisition av läkemedel och andra sjukvårdsförnödenheter, som skola betalas av staden",

att i övrigt bifalla beredningsutskottets förslag till avfattning av instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare med ovan i skrivelsen gjorda förbehåll och påpekanden,

att omändra befattningen såsom förste stadsläkare till en befattning såsom stadsläkare med placering i lönegrad 27,

att omändra befattningen såsom andre stadsläkare till en befattning såsom distriktsläkare med placering i lönegrad 16,

att inrätta ytterligare en befattning såsom distriktsläkare,

att i pensionshänseende tillförsäkra stadens tjänsteläkare den pension som skulle utgå om befattningarna varit placerade i lönegrad 17 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan,

att fastställa arvodet till den distriktsläkare som skall ombesörja läkarvården vid ålderdomshemmet till 3.500 kronor per år med de skyldigheter för läkaren som ovan anförts,

att nuvarande förste stadsläkaren skall fr. o. m. den 1 oktober 1947 intill dess instruktionen blivit i vederbörlig ordning fastställd uppbära lön enligt lönegrad 25 med inräknande av det provisoriska tillägget å 50 kronor per månad, samt utöver grundlönen rörligt tillägg efter för närvarande 12 % samt

att vad i övrigt föreslagits skall tillämpas så snart instruktionen blivit vederbörligen fastställd.

Nr 139. Anslag för reparation av fasaden å Sundinska huset samt installation av värmeledning i samma hus m. m.

Fastighetskontoret har i en den 13 maj 1948 dagtecknad skrivelse till drätselkammaren anfört följande:

I 1946 års stat fanns ett anslag för reparation av fasaden å Sundinska huset på 5.000 kronor (7E3—412). Arbetet har emellertid icke kunnat utföras på grund av materialbrist. Då det slags material som saknats numera finnes tillgängligt, är avsikten att utföra arbetet under innevarande sommar. Det anslag som finnes tillgängligt kommer emellertid nu icke att räcka, då kostnaderna sedan år 1945, då staten för 1946 uppgjordes, ha ökat och det dessutom ansetts nödvändigt att utöka reparationens omfattning. Sålunda tillkommer iordningställande av fasaden åt gården, vissa murningsarbeten m. m. Vid en förnyad kostnadsberäkning har arbetet beräknats komma att kosta 17.000 kronor, varför anslag å ytterligare 12.000 kronor är erforderligt.

Stadsfullmäktige ha den 29 augusti 1946 och 29 januari 1948 på begäran av ungdomsvårdsstyrelsen anvisat anslag på tillsammans 25.000 kronor för inredande av källarvåningen i Sundinska huset till lokaler för ungdomsvårdsverksamheten. För uppvärmning av lokalen skall inredas ett särskilt pannrum. Från en del hyresgäster i huset ha framställningar gjorts om framdragande av värmeledningar till de av dem förhyrda lokalerna från den värmepanna som är avsedd att installeras. Fråga har då uppstått om installation av centralvärmeledning i hela byggnaden, varigenom bl. a. två stycken värmepannor, som skötes av pastorsexpeditionen och som värmer upp bottenvåningen, kyrksalen och biblioteket skulle kunna slopas. Kostnaderna för installationen ha beräknats till 18.000 kronor utöver den kostnad som ingår i redan beviljade anslag. Hyrorna för de lokaler, som erhålla centralvärme, skulle höjas med cirka 10 % av installationskostnaden jämte kostnaderna för bränsle, maskinist etc. Hyrenämndens medgivande härtill torde kunna erhållas.

Arbetarinstitutets bibliotek, som är beläget i samma byggnad, har begärt utbyte av belysningsarmaturer. Den belysning, som nu finnes, får anses vara synnerligen otillfredsställande, särskilt med hänsyn till lokalernas användning. Kostnaderna för installation av lysrörsarmaturer beräknas uppgå till 2.300 kronor. Vid en framtida flyttning av biblioteket till andra lokaler, kunna armaturerna användas på annat håll, om de då icke skola sitta kvar.

På grund av vad här ovan anförts får fastighetskontoret härmed hemställa

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med begäran om anslag å tillsammans 32.000 kronor för här ovan angivna ändamål.

Drätselkammaren har i häröver den 13 maj 1948 avgivet utlåtande med överlämnande av fastighetskontorets skrivelse tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett belopp av 32.000 kronor samt

att anslaget skall täckas i 1949 års stat.

Nr 140. Tilläggsanslag till Västerås Barnkrubba för år 1948.

Styrelsen för Västerås Barnkrubba anför i en till stadsfullmäktige ställd skrivelse följande:

På grund av förhöjda löner till föreståndarinnan och personalen och stegrade utgifter i allmänhet har Västerås Barnkrubbas ekonomi blivit hårt pressad. Det har blivit allt tydligare, att en fastare ekonomisk grund måste läggas för verksamheten. Styrelsen har därför, trots att den i det längsta velat bibehålla den nuvarande karaktären på arbetet, sett sig nödsakad att ingiva ansökan om statsbidrag. Även om denna ansökan beviljas kan dock icke detta bidrag täcka bristen i innevarande års stat.

Under sådana förhållanden har styrelsen icke sett någon annan utväg än att vända sig till staden med anhållan om hjälp. Styrelsen får därför vördsamt hemställa om ett tilläggsanslag för 1948 å kronor tretusen (3.000 kr.).

Drätselkammaren har i häröver den 13 maj 1948 avgivet utlåtande med överlämnande av styrelsens skrivelse anfört följande:

I årets stat har anvisats ett anslag å 7.000 kronor för barnkrubbans verksamhet. Enligt vad drätselkammaren inhämtat är krubbans ekonomiska ställning sådan, att den, om verksamheten icke skall nedläggas, är i behov av det begärda bidraget. Under sådana förhållanden anser sig drätselkammaren böra biträda framställningen.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att anvisa styrelsen för Västerås Barnkrubba ett tilläggsanslag å 3.000 kronor för år 1948 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 141. Överflyttning till Västerås stad av den inom Irsta socken belägna delen av Björnön i Mälaren.

Länsstyrelsen har genom resolution den 3 maj 1948 anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över en inom Kungl. Kammarkollegiets andra byrå upprättad promemoria angående överflyttning till Västerås stad av den inom Irsta socken belägna delen av Björnön i Mälaren.

Nämnda promemoria är så lydande:

Enligt länsstyrelsens i Västmanlands län slutliga förslag till ny kommunindelning för länet är avsett att sammanlägga Irsta, Kärrbo, Kungsåra, Ängsö och Björksta socknar till en storkommun (antal invånare 2.628 och skattekronor 27.401), med huvudort Kungsåra.

I samband med utredningen om den nya kommunindelningen har "Stiftelsen Södra

Björnön" i skrivelse till länsstyrelsen den 31 oktober 1947 väckt förslag om överflyttning från Irsta socken till Västerås stad av den stiftelsen tillhöriga inom Irsta socken belägna delen av Björnön i Mälaren. Såsom skäl härför har åberopats huvudsakligen, att norra delen av Björnön redan tillhörde Västerås stad och att staden ur kommunikationssynpunkt låge bättre till för befolkningen å det ifrågasatta överflyttningsområdet än vad den tänkta huvudorten i den föreslagna storkommunen Kungsåra komme att göra.

Efter hörande av kommunalnämnden i Irsta socken, drätselkammaren i Västerås samt länets landstings förvaltningsutskott har länsstyrelsen med eget utlåtande den 15 januari 1948 överlämnat handlingarna i ärendet till kungl. kammarkollegiet.

Kommunalnämnden har avstyrkt framställningen under framhållande av att ett frånskiljande av södra Björnön skulle innebära en skatteförlust, som, med hänsyn till det svaga skatteunderlaget i den blivande Kungsåra storkommun, kunde befaras bliva till stort men för den nya kommunen.

Drätselkammaren och förvaltningsutskottet hava ansett den ifrågasatta överflyttningen vara till gagn för befolkningen å området samt förty yrkat bifall till framställningen.

Länsstyrelsen har under framhållande av vissa skäl, som talade för den ifrågasatta överflyttningen, tillstyrkt utredning i ärendet.

På därom av kollegiet gjord hemställan har överlantmätaren i Västmanlands län härefter avgivit ett den 6 april 1948 dagtecknat yttrande i ärendet, varav här må intagas följande:

"Den del av Björnön, som är belägen i Irsta socken, utgör en särskild jordeboksenhet Björnö nr 1, ½ mtl. Utdrag av jordregistret upptagande nämnda enhet bifogas. Av utdraget framgår, att ingen annan fastighetsbildning förekommit inom enheten än att från densamma upplåtits en avsöndrad lägenhet, Björnö 1^2. Denna lägenhet har insatts å den remissakten vidfogade kartskissen. Lägenheten äges av Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd u. p. a. Björnö 1^1 äges av Stiftelsen Södra Björnön. Båda fastigheterna utnyttjas som rekreationsområden, den förra för Konsumtionsföreningens, den senare för Aseas personal.

Under bil. A närslutes en karta utvisande Björnöns belägenhet i förhållande till Västerås stad och den tilltänkta storkommunen Irsta, Kärrbo, Kungsåra, Ängsö, Björksta. Å denna karta är Björnön inom Irsta socken streckad med rött. De båda holmarna Rågsäcken och Stora Skärplinge väster om ön höra enligt en år 1727 upprättad skattläggningskarta till Björnön.

Av kartbilaga A framgår, att ur geografisk synpunkt skäl kunna anföras såväl för Björnöns bibehållande i Irsta som ock för dess överflyttande till Västerås. För överflyttningen talar den omständigheten att norra delen av ön redan tillhör staden. Som skäl för indelningsändringen kan vidare anföras, att ön äges av tvenne Västerås-företag och användes som fritidsområde för deras personal. Med anledning därav tillstyrkes att en närmare utredning angående den ifrågasatta indelningsändringen kommer till stånd."

Den i ärendet föreliggande utredningen synes giva vid handen, att en överflyttning av i framställningen avsett område från Irsta socken till Västerås stad kan anses medföra gagn för den å överflyttningsområdet bosatta befolkningen, som därigenom skulle erhålla bekvämare förbindelser med kyrkliga och kommunala myndigheter och inrättningar än vad fallet bleve om området tillfördes den ifrågasatta

Kungsåra storkommun. För en överflyttning kan jämväl åberopas områdets disposition. Den föreslagna indelningsändringen synes motiverad.

Då på sätt nedan närmare kommer att utredas den ifrågasatta indelningsändringen icke torde medföra någon avsevärd olägenhet för Irsta kommun synas lagliga förutsättningar jämlikt bestämmelserna i 3 § indelningslagen föreligga för densammas genomförande jämväl mot Irsta kommuns bestridande.

För beräkning av de ekonomiska konsekvenserna för Irsta kommun av den ifrågasatta indelningsändringen har från kommunalnämndens ordförande i Irsta socken införskaffats vissa ekonomiska uppgifter.

Enligt dessa uppgifter voro å överflyttningsområdet den 1 januari 1948 mantalsskrivna 4 personer. I medeltal för åren 1945, 1946 och 1947 uppgick antalet skattekronor inom hela Irsta kommun till 8.067 och inom överflyttningsområdet till 186 samt influten allmän kommunalskatt från överflyttningsområdet till 1.974 kronor. Några utgifter för fattigvård, barnavård, invalidunderstöd, folkpensioner, skolväsen eller dylikt har kommunen såvitt angår åren 1945—1947 icke haft att vidkännas för överflyttningsområdet, varå ej heller synes finnas belägen någon kommunen eller församlingen tillhörig fastighet. Med utgångspunkt från ovanstående skulle Irsta kommuns nettoförlust vid en indelningsändring kunna beräknas till 1.974 kronor. Sagda förlust, utslagen på kommunens efter en indelningsändring återstående skatteunderlag (efter medeltal för åren 1945—1947 8.067 — 186 =) 7.881 skattekronor, skulle medföra en ökning av den kommunala utdebiteringen med omkring 25 öre per skattekrona. En dylik förlust kan icke anses vara av sådan storleksordning, att den bör föranleda någon skatteersättning eller ekonomisk uppgörelse i övrigt mellan staden och Irsta kommun.

Sedvanliga bestämmelser rörande fattigvård och barnavård torde böra meddelas.

I avseende å den nuvarande indelningen märkes följande.

Västerås stad bildar i kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende en enhet (egen jurisdiktion med magistrat). I ecklesiastikt avseende bildar staden följande tre församlingar: Västerås domkyrkoförsamling, Lundby församling och Badelunda församling. Domkyrkoförsamlingen och Lundby församling utgöra ett pastorat medan Badelunda församling är i pastoratsgemenskap med Irsta församling.

Irsta socken utgör egen landskommun och egen församling. Vid en överflyttning till Västerås stad av ifrågakomna område synes detsamma böra tillföras Badelunda församling. Irsta kommun ingår i Västerås landsfiskalsdistrikt, Västerås fögderi, Siende härad samt Västmanlands mellersta tingslag och domsaga.

Här avsedda indelningsändring kommer sålunda att beröra den kommunala, ecklesiastika, administrativa och judiciella indelningen ävensom fastighetsredovisningen.

Indelningsändringen torde kunna träda i kraft den 1 januari 1950.

På grund av vad sålunda anförts, hemställes, att vederbörande måtte beredas tillfälle att yttra sig över följande

FÖRSLAG

Från och med den 1 januari 1950 skall jordregisterenheten Björnö nr 1 i Irsta socken i kommunalt, administrativt och judiciellt hänsende ävensom i avseende å fastighetsredovisningen införlivas med Västerås stad och i ecklesiastikt avseende med Badelunda församling. Överflyttningsområdet skall förty från och med samma tidpunkt upphöra att tillhöra Irsta kommun och församling, Västerås landsfiskalsdistrikt, Västerås fögderi, Siende härad samt Västmanlands mellersta tingslag och domsaga.

För indelningsändringens genomförande skola gälla följande särskilda bestämmelser.

1. De personer från överflyttningsområdet, vilka vid indelningsändringens ikraftträdande äro berättigade till fattigvård, i vilken form det vara må, liksom och de fattigvårdsbehövande, vilka äro eller förut varit mantalsskrivna inom området å sådan tid och under sådana förhållanden, att de på grund därav vid sagda tidpunkt äga hemortsrätt i Irsta kommun skall övertagas till underhåll av Västerås stad utan ersättning från Irsta kommun.

Motsvarande bestämmelser skola gälla beträffande barnavården.

2. De förpliktelser, som enligt bestämmelserna om särskilda barnbidrag och underhållsbidrag till barn åligga Irsta kommun beträffande personer, vilka vid indelningsändringens ikraftträdande äro mantalsskrivna inom överflyttningsområdet, skola från nämnda tidpunkt övertagas av Västerås stad.

Då en indelningsändring även kommer att beröra den judiciella indelningen torde i sinom tid yttrande böra inhämtas av Kungl. Svea hovrätt.

Stockholm och kungl. kammarkollegiets andra byrå den 28 april 1948.

STAFFAN OHRING.

Drätselkammaren har i häröver den 13 maj 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Av nämnda promemoria framgår bl. a. att Stiftelsen Södra Björnön i skrivelse till länsstyrelsen väckt förslag om överflyttning från Irsta socken till staden av södra delen av Björnön, därvid som skäl åberopats huvudsakligen, att norra delen av Björnön redan tillhörde Västerås stad och att staden ur kommunikationssynpunkt låge bättre till för befolkningen å överflyttningsområdet, att drätselkammaren, landstingets förvaltningsutskott, överlantmätaren och länsstyrelsen tillstyrkt framställningen, varemot kommunalnämnden i Irsta avstyrkt densamma med hänsyn till den skatteförlust som bleve följden och att kammarkollegiet på närmare anförda skäl tillstyrkt inkorporeringen.

I övrigt hänvisas till innehållet i promemorian, som här bifogas.

Kammaren tillstyrker på de av kammarkollegiet anförda skäl stadsfullmäktige besluta

att till alla delar biträda kammarkollegiets förslag i ärendet.

Nr 142. Framdragande av matarkablar från transformatorsstationen å Viksäng till industriområdet å Kungsängen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 20 april 1948 anfört följande:

Inom tekniska verken har kostnadsförslag uppgjorts för framdragande av två matarkablar från transformatorstationen å Viksäng till industriområdet å Kungsängen. Kostnaderna beräknas stiga till 15.000 kronor.

I anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för angivna ändamål anvisa 15.000 kronor att täckas med lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 13 maj 1948 avgivet utlåtande med instämmande i vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 143. Tillstånd för guldsmeden Sven Nilsson till handel med vissa begagnade föremål.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 11 maj 1948 följande:

Genom resolution den 7 maj 1948 har poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående ansökan av guldsmeden Sven Nilsson hos länsstyrelsen om tillstånd att från allmänheten uppköpa gammalt guld, som sedan skulle omarbetas och försäljas.

Sedan skrivelsen av stadsfullmäktiges sekreterare remitterats till beredningsutskottet för yttrande, får utskottet anföra följande.

Enligt Kungl. förordningen den 28 maj 1918 ang. handel med vissa begagnade föremål m. m. 2 § 2 mom. har stadsfullmäktige att avgiva yttrande uti ärenden av ifrågavarande slag. Sökanden driver här i staden handelsrörelse under firma Västerås Guldsmedsateljé, Sven Nilsson, med adress Kyrkobacksgatan 8. Poliskammaren har uti intyg den 4 mars 1948 förklarat att Nilsson kunde anses lämplig för utövande av handel med begagnade föremål.

Beredningsutskottet föreslår stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Nr 144. Tillstånd för Evald Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 5 maj 1948 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingar angående ansökan av mejeristen Johan Evald Johansson om tillstånd att i den av honom bedrivna matserveringen, "Tjugoettans Kafé och Matservering", Pilgatan 21, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Nykterhetsnämnden har i ett den 10 maj 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Den tidigare innehavaren, fröken Anny Vilhelmina Melchersson, innehade Länsstyrelsens tillstånd till pilsnerutskänkning.

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nykterhetsnämnden veterligt ingen anmärkning att anföra.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för en kortare tid, omkring 1 år, varför nämnden som tillstyrker sökandens framställning härmed förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter till och med den 30 september 1949.

På grund härav hemställer nämnden,

att stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till mejerist Johan Evald Johanssons hemställan om tillstånd att intill 30 september 1949 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster inom ovan angivna lokal.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 maj 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 145. Tillstånd för Åke Sörman att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 5 maj 1948 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingar angående ansökan av Åke Sörman om tillstånd att i egenskap av restaurantföreståndare hos Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd u. p. a. få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster inom föreningens lokaler Smedjegatan 16, lilla matsalen och avskild del av konditoriavdelningen, samt barserveringen Vasagatan 19.

Nykterhetsnämnden har i ett den 10 maj 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Av skrivelsen framgår, att sökanden tidigare beviljats sådant tillstånd för samma lokaler och att detta tillstånd utlöper den 30 september i år.

Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke framkommit får nykterhetsnämnden tillstyrka framställningen och får nämnden föreslå

att stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka föreståndare Åke Sörmans hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1948 till och med den 30 september 1951 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster inom ovan angivna lokaler.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 maj 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 146. Tillstånd för Gertrud Margareta Magnusson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 5 maj 1948 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingar angående ansökan av fröken Gertrud Margareta Magnusson om tillstånd att i den av henne bedrivna restauranten, "Grand lunchrestaurant och konditori". Kopparbergsvägen 14, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Nykterhetsnämnden har i ett den 10 maj 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Av skrivelsen framgår att sådant tillstånd för samma lokaler beviljats för tre år och att detta tillstånd utlöper den 30 september 1948.

Då någon anmärkning emot sökanden icke föreligger får nykterhetsnämnden tillstyrka framställningen och får nämnden föreslå

att stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka fröken Gertrud Margareta Magnussons hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster tiden 1 oktober 1948—30 september 1951. i lokaler inom Kopparbergsvägen 14, Västerås, Grand lunchrestaurant och konditori.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 maj 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 147. Tillstånd för Rickard Palmqvist att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 20 april 1948 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingar angående ansökan av Rickard Palmqvist om tillstånd att i den av honom bedrivna matserveringen, "Hörnans Matsalar", Karlsgatan 4, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Nykterhetsnämnden har i ett den 29 april 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Föregående innehavare av nämnda matservering ha innehaft Länsstyrelsens tillstånd till pilsnerutskänkning.

Enligt till ansökan bifogade handlingar samt enligt vad nykterhetsnämnden känner till föreligger inga anmärkningar mot sökanden i nykterhetshänseende eller i övrigt och torde han vara lämplig att på ett betryggande sätt handhava den ifrågasatta rörelsen.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för en kortare tid, omkring 1 år. Med anledning härav får nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till sökandens framställning samt förorda att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter till och med den 30 september 1949.

På grund härav hemställer nämnden,

att stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till matserveringsinnehavaren Gustav Rickard Palmqvists hemställan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster till och med den 30 september 1949.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 maj 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 148. Tillstånd för Västerås Kaféaktiebolag att genom ekonomichefen Gösta Lundberg utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 5 maj 1948 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingar angående ansökan av ekonomichefen Gösta Lundberg om tillstånd att för Västerås Kaféaktiebolags räkning i av bolaget bedrivna Restaurant Mimer, Stora gatan 6—8, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Nykterhetsnämnden har i ett den 10 maj 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Av skrivelsen framgår, att sökanden tidigare beviljats sådant tillstånd för samma lokaler och att detta tillstånd utlöper den 30 september i år.

Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke framkommit får nykterhetsnämnden tillstyrka sökandens framställning och föreslå,

att stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka ekonomichefen Gösta Lundbergs hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1948 till och med den 30 september 1951 utskänka pilsnerdricka klass II inom ovan angivna lokal.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 maj 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 30 juni 1948 Ser. A nr 6

Nr 149. Fastställande av skogsaccis för år 1948.

Drätselkammaren har uti en den 3 juni 1948 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt lagen den 28 september 1928 om skogsaccis utgår vid avverkning av skog med visst i lagen omförmält undantag till den kommun, inom vilken skogen är belägen, skogsaccis för det avverkade virket i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde.

Ifrågavarande lag upphör att gälla med utgången av år 1948, varför skogsaccis enligt lagen för i år utgår för sista gången.

Accisen utgår å det taxerade rotvärdet efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterades inom kommunen, därvid emellertid nämnda skattesats jämkas till närmast högre femtal ören.

Utdebiteringen inom kommunen för de sista fem åren har i medeltal uppgått till kronor 7: 03 och en fjärdedel härav utgör kronor 1: 7575. Efter förut omförmäld jämkning till närmast högre femtal ören skall skogsaccisen för år 1948 sålunda utgöra kronor 1: 80 per 100 kronors rotvärde.

Skogsaccisen för år 1947 uppgick, beräknad efter enahanda grunder, till kronor 1: 75 per 100 kronors rotvärde.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att fastställa skattesatsen för 1948 års skogsaccis till kronor 1: 80 per 100 kronors rotvärde.

Nr 150. Understöd till Västerås Teater AB.

Västerås Teater AB har i skrivelse den 12 maj 1948 anfört följande:

Under åberopande av tidigare gjorda framställningar och av drätselkammaren och stadsfullmäktige fattade beslut samt av bifogade förvaltningsberättelse för år 1947 får Västerås Teater AB härmed vördsamt anhålla att stadsfullmäktige måtte för tiden 1 januari—30 juni 1948 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under denna tid till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Den i skrivelsen omförmälda förvaltningsberättelsen, som icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar, finnes tillgänglig å stadskansliet.

Drätselkammaren har i en den 3 juni 1948 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Bolaget har allt sedan år 1929 erhållit kommunalt understöd för verksamheten. Under de två första åren utgick understödet i form av kontant bidrag och därefter i form av restitution av de till staden från teatern inbetalade nöjesskattemedlen.

Av bolagets styrelseberättelse samt vinst- och förlusträkning framgår, att de under år 1947 influtna och till bolaget restituerade nöjesskattemedlen uppgå till kronor 9.063:48, att avskrivning skett av kostnaderna för fastighetens restaurering med ytterligare 10.000 kronor, varigenom återstående del av restaureringskostnaden utgör 29.000 kronor, vilket sistnämnda belopp ingår i fastighetens i balansräkningen upptagna värde, 249.000 kronor, samt att styrelsen har för avsikt att successivt ytterligare söka nedbringa fastighetsvärdet, vilket emellertid anses möjligt endast under förutsättning att staden fortfarande lämnar understöd till teaterbolaget.

Som bekant upphör fr. o. m. den 1 juni innevarande år all biografverksamhet inom teaterlokalerna och har staden jämlikt av stadsfullmäktige den 28 augusti 1947 fattat beslut gent emot bolaget iklätt sig garanti för det underskott å bolagets verksamhet, vilket kan uppkomma som en följd av att teaterlokalen icke vidare uthyres för biografändamål. Framställningen avser på grund härav endast nöjesskatten för första halvåret 1948. Denna har beräknats inflyta med ett belopp av c:a 5.000 kronor.

Därest framställningen bifalles, erfordras icke särskilt anslag, enär i årets budget finnes upptaget en utgiftspost å 15.000 kronor för restitution av nöjesskatt, i vilken post ingår beräknad restitution för nöjestillställningar å teatern.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för tiden 1 januari—30 juni 1948 bevilja Västerås Teater AB ett understöd uppgående till beloppet av under samma tid vid föreställningar i teaterlokalen influtna och till staden inlevererade kommunala nöjeskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag samt

att vad bolaget sålunda erhåller i understöd skall återgäldas innan utdelning till aktieägarna i bolaget må ske.

Nr 151. Grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag enligt KK nr 551/1946 m. m. (Konf. nr 226 ser. A och 20 ser. B år 1947).

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 juni 1948 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 24 april 1947 tillsatt en kommitté för att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning beträffande frågan om bostadsförsörjning i staden jämte därmed sammanhängande spörsmål har kommittén, som antagit namnet Bostadsutredningskommittén, framlagt ett den 16 juni 1947 dagtecknat betänkande. I detta betänkande har kommittén framlagt vissa förslag beträffande de s. k. allmännyttiga bostadsföretagen. Kommitténs betänkande åter-

finnes i stadsfullmäktiges handlingar för 1947 nr 20 ser. B. Vid sammanträde den 26 juni 1947 ha stadsfullmäktige remitterat kommitténs betänkande till drätselkammaren för yttrande. Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 30 oktober 1947 förelåg till behandling en skrivelse från drätselkammaren, vari kammaren på anförda skäl för stadsfullmäktige anmälde, att kammaren avsåge att besvara ifrågavarande remiss först sedan klarhet vunnits angående statsmakternas inställning till frågan om den kommunala representationen i de allmännyttiga företagen. Stadsfullmäktige beslöto emellertid vid nyssnämnda sammanträde att lägga drätselkammarens skrivelse till handlingarna med uttalande, att drätselkammaren snarast möjligt borde avgiva yttrande i sak över bostadsutredningskommitténs förslag. Med anledning härav får drätselkammaren anföra följande.

Frågan om vilka företag som i Västerås böra godkännas som allmännyttiga företag och vilka principer som böra gälla för godkännnadet har ingående diskuterats i drätselkammaren. Av skäl som drätselkammaren anfört i sin skrivelse till stadsfullmäktige den 15 april 1948 har kammaren funnit skäl bryta ut frågan om Byggnads AB Mimers godkännande som allmännyttigt företag ur det större komplexet och stadsfullmäktige ha även vid sammanträde den 29 april 1948 för sin del godkänt bolaget som allmännyttigt bostadsföretag. I övrigt ha framställningar inkommit från H. S. B. i Västerås och Riksbyggen i Västerås att i en eller annan form bliva godkända som allmännyttiga bostadsföretag. Innan drätselkammaren närmare ingår på frågan om dessa företags godkännande, har drätselkammaren funnit det angeläget att lämna en kortfattad redogörelse för de genom lagstiftningen redan tillkomna eller förväntade nya reglerna beträffande bostadsproduktionen.

I Kungl. Maj:ts kungörelse nr 551/1946 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus stadgas följande. Tertiärlån kan beviljas för flerfamiljshus som nyuppföras och som fylla vissa minimifordringar. Räntan på tertiärlånet utgör 3 %. Följande lånegränser gälla. För kommun samt allmännyttiga bostadsföretag, varmed förstås sådana som arbeta utan enskilt vinstsyfte samt under medverkan och tillsyn av vederbörande kommun kan tertiärlån, liggande mellan 70 och 100 % och i undantagsfall mellan 60 och 100 % av avkastningsvärdet erhållas. För kooperativt organiserade företag, som arbeta utan enskilt vinstsyfte och under betryggande kontroll kan tertiärlån mellan 70 och 95 % och i undantagsfall mellan 60 och 95 % av avkastningsvärdet erhållas. För övriga företag kan tertiärlån mellan 70 och 85 % och i undangsfall mellan 60 och 85 % av avkastningsvärdet erhållas. Då synnerliga skäl därtill föreligga kan lånets övre gräns höjas till 90 % av sagda värde. Amortering skall verkställas med årligen lika stor del av lånets ursprungliga belopp under en tid som varierar mellan 40 och 30 år beroende på om fastigheten utgöres av stenhus eller trähus. Hyrorna fastställas av det lånebeviljande organet d. v. s. Statens byggnadslånebyrå med ledning av självkostnadsprincipen och få ej höjas utan medgivande av nämnda organ. Låntagaren garanteras under en period av tio år en ränta av 3 % på primärlån och en däremot svarande ränta å sekundärlån med den inskränkningen, att om räntan å ifrågavarande lån under garantitiden stiger, eftergift kan medgivas eller redan utgående eftergift höjas med belopp motsvarande högst 1 % av primärlån och sekundärlånen. Tilläggslån kan enligt vissa i författningen närmare givna regler utgå på orter där hyresläget är lågt och inkomstläget tillika sådant att risk föreligger att nyproduktionen av bostäder helt hämmas om icke subvention lämnas. Vissa ändringar beträffande lånegränserna och amorteringsvillkoren för nu omförmälda tertiärlån ha antagits av 1947 års riksdag.

I 33 § av ovannämnda tertiärlånekungörelse, nr 551/1946 givas regler angående kommunens ansvar för vissa förluster som uppkomma vid förvaltning av flerfamiljshus tillhörande kommun eller allmännyttigt bostadsföretag. Drätselkammaren har i sin ovan omförmälda skrivelse den 15 april 1948 lämnat en redogörelse för innehållet i nyssnämnda 33 §.

Vid 1946 års riksdag har beslut även fattats beträffande vissa bostadsrabatter för vilka nedan en kortfattad redogörelse skall lämnas. Beslut har i princip fattats om s. k. familjebostadsbidrag, vilket skall träda i stället för det nu utgående familjebidraget till barnrika familjer. Närmare regler beträffande familjebostadsbidraget kommer att utfärdas vid innevarande års riksdag. Principerna för nämnda bidrag äro i korthet följande. Bidraget kan tilldelas familjer med minst två barn under 16 år. Mannens och hustruns sammanlagda beskattningsbara årsinkomst får uppgå till högst 4.000 kronor ifråga om tvåbarnsfamiljer och stiger sedermera med barnantalet för att beträffande familjer med fem mindeåriga barn kunna uppgå till 7.000 kronor. Inkomstprövning skall äga rum vart femte år. Beträffande lägenheternas storlek har stadgats att lägenheter i nyuppförda flerfamiljshus skall stå till förfogande om minst två rum och kök med en lägenhetsyta av minst 50 kvadratmeter. Lägenheten skall vara försedd med vatten, avlopp, centralvärme, w. c. och enskilt badrum. Köksutrustning skall vara tillfredsställande, biutrymmen tillräckliga. Bidragets storlek kommer att utgöra 130 kronor per barn. Beträffande barnrika familjer i enfamiljshus ha motsvarande bestämmelser utfärdats. Bidragets form till familjer i enfamiljshus är den att bidraget utgår såsom avdrag på hyran. Det kan sålunda icke utgå kontant. Dessutom finnas vissa regler beträffande bränslebidrag. De nya bestämmelserna om familjebostadsbidrag föreslås träda i kraft den 1 juli 1948. Frågan om familjebostadsbidrag till familjer i tidigare uppförda hus kommer att upptagas till prövning först vid innevarande års riksdag. Huruvida bidrag skall utgå till dylika familjer kommer förmodligen att göras beroende av bl. a. resultatet av en planerad inventering av vissa delar av bostadsbeståndet.

Dessutom har tillskapats ytterligare en form av bostadsrabatt, det s. k. trekronorsbidraget. Beträffande detta tillkommer det vederbörande kommun att avgöra vilka hushåll som böra erhålla dylikt bidrag. Det förutsättes emellertid, att det kommer att utgå till hushåll med begränsade inkomster. Som villkor för bidragets utbetalande är stadgat, att lägenheterna skola vara inrymda i bostadshus färdigställda efter den 1 juli 1946 och förvaltade av kommun eller allmännyttigt bostadsföretag i den mening vari detta uttryck tagits i 1946 års tertiärlånekungörelse. Bidragets storlek utgör 3 kronor per kvadratmeter lägenhetsyta. Bestämmelserna härom ha trätt i kraft den 1 juli 1947. Under budgetåret 1 juli 1947—1 juli 1948 anses verksamheten beträffande trekronorsbidraget vara mera försöksbetonad och byggndslånebyrån har utfärdat vissa direktiv beträffande detsammas utbetalande. Bland annat förutsättes att kombinationen av trekronorsbidraget och det hittills utgående familjebidraget till barnrikefamiljer icke skall äga rum.

Som av den lämnade redogörelsen framgår är den nya statliga kreditgivningen inriktad på tre olika linjer, dels de 100-procentiga lånen till kommuner och allmännyttiga bostadsföretag, dels de 95-procentiga lånen till bostadskooperativa företag och dels 85-procentiga lån till privata byggnadsföretagare. Det framgår även, att kommunen måste mycket aktivt engagera sig i ett allmännyttigt bostadsföretag samt taga vissa ekonomiska risker för av dylika företag uppförda fastigheter. För kommunens del är det med hänsyn tagen till dessa förhållanden givetvis

en fördel om de allmännyttiga bostadsföretagen kunna bliva så få som möjligt och helst koncentreras till ett enda, av kommunen helt behärskat och dirigerat företag. Det måste nämligen bli svårt att i detalj följa verksamheten hos ett flertal av varandra oberoende och självständigt arbetande företag även om kommunen där sätter in majoriteten av styrelsen. Man får heller icke bortse från svårigheten att uppbringa kommunalmän eller tjänstemän som ha tid och möjlighet att som kommunens representanter deltaga i verksamheten inom ett flertal allmännyttiga företag. Dessa nu angivna omständigheter tala sålunda för att endast ett enda allmännyttigt bostadsföretag tillskapas och att detta företag utgöres av Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås, vilket genom stadsfullmäktiges beslut den 29 april erkänts som allmännyttigt. För familjebostadsbidragets del synes det icke vara nödvändigt att tillskapa allmännyttiga företag, enär detta bidrag torde komma att utgå till lägenheter i vilka fastigheter som helst om blott lägenheten fyller de angivna minimifordringarna. Trekronorsbidraget kan emellertid blott utgå i fastigheter, uppförda efter 1 juli 1946 och förvaltade av allmännyttiga företag. Emellertid kommer, om drätselkammarens nedan angivna förslag beträffande den framtida kvotfördelningen i huvudsak godkännes, nackdelarna härav att till stor del elimineras. Vidare får man komma ihåg att trekronorsbidraget för närvarande är försöksbetonat och det finnes måhända viss anledning räkna med att detsamma i fortsättningen kan komma även hyresgäster och bostadsrättshavare i av de kooperativa företagen uppförda bostadsrättshusen till godo. Drätselkammaren hävdar därför, att den omständigheten att de nuvarande bestämmelserna om trekronorsbidraget äro anknutna till fastigheter, ägda eller förvaltade av allmännyttiga företag icke bör tillmätas alltför stor betydelse då det gäller att koncentrera den allmännyttiga bostadsbyggnadsverksamheten till ett enda, av kommunen helt ägt företag.

För de bostadskooperativa föreningarna har, som ovan framhållits, tillskapats en speciell låneform, nämligen den, där staten lämnar tertiärlån upp till 95 procent av avkastningsvärdet. De återstående fem procenten skall sålunda anskaffas genom insatser av bostadsrättshavarna. Det är ett känt faktum att bostadsrättslägenheterna genom det intresse bostadsrättshavaren utan tvekan har i fastigheten och lägenheten skötas bättre än rena hyreslägenheter. De bostadskooperativa företagen — H. S. B. och Riksbyggen — ha till huvudändamål att producera bostadsrättslägenheter. Att man under de sista åren i viss mån ruckat på denna grundläggande princip och genom särskilt bildade stiftelser även uppfört en del hyreslägenheter bottnar i det kända förhållandet att marknaden vid ett visst tillfälle till synes var mättad med bostadsrättslägenheter, till stor del förmodligen beroende på att det icke producerades tillräckligt många hyreslägenheter och att en del spekulanter hade svårt att komma ut med insatsen. Förhållandena härvidlag ha emellertid ändrat sig, särskilt sedan Mimer kommit upp i en produktion av hyreslägenheter, som praktiskt taget motsvarar halva den staden för ett år tilldelade byggnadskvoten. Under sådana förhållanden har drätselkammaren funnit, att produktionen av hyreslägenheter — under förutsättning att Mimer i fortsättningen bedriver en byggnadsverksamhet i ungefär samma omfattning som för närvarande — bör kunna anses säkrad. Det är därvid naturligt, om de bostadskooperativa företagen i fortsättningen inrikta sig uteslutande på uppförande av bostadsrättsfastigheter. En förutsättning härför synes dock vara, att staden i princip kan reservera en viss del av byggnadskvoten för dessa företag samt att staden jämväl på sätt nedan skall närmare beröras underlättar möjligheten för de bostadssökande att åstadkomma den erforderliga insatsen.

Vad beträffar fördelningen av kvoten vill drätselkammaren under ovan angivna förutsättningar för sin del förorda, att cirka 30 % av den årliga bostadsbyggnadskvoten reserveras för H. S. B. och Riksbyggen för bostadsrättsfastigheter. För Mimer bör under givna förutsättningar räknas med inemot halva årskvoten och för de privata byggmästarna bör reserveras återstoden. Det är givet, att variationer år från år kunna uppkomma beträffande kvottilldelningen för dessa nu nämnda huvudkategorier. Bland annat får man t. ex. räkna med att vissa år reducera på olika håll för att främja egnahemsbebyggelsen. Överhuvud taget bör tilldelningen icke vara alltför stel utan med hänsyn till föreliggande förhållanden kunna bliva föremål för smärre justeringar. Det kan mot detta förslag till fördelning av kvoten måhända invändas, att de privata byggmästarna få för liten tilldelning. Härtill kan svaras, att genom de statliga åtgärder på bostadskreditgivningens område som vidtagits tydliga direktiv lämnats, att bostadsproduktionen för framtiden skall bliva en kommunens angelägenhet mer än nu och att produktionen bör inriktas på spekulationsfria företag. De privata byggmästarna ha väl i allmänhet icke något större intresse av att förvalta färdigställda fastigheter utan fastmera torde deras verksamhet vara inriktad på produktion och försäljning av fastighetsbestånd. Man torde med nu angivna fördelning av kvoten få räkna med att byggmästarna till stor del bliva engagerade i bostadsproduktionen som entreprenörer åt det kommunala bolaget samt åt de bostadskooperativa företagen.

För att underlätta för de bostadssökande att förvärva bostadsrättslägenheter synes det drätselkammaren vara lämpligt att staden träder emellan och utlämnar lån för förvärv av bostadsrätt i byggnad, som uppföres av kooperativt organiserat företag, vilket arbetar utan enskilt vinstsyfte och under kontroll, som byggnadslånebyrån finner betryggande. Staden har redan tidigare lämnat dylika lån, ehuru de formella förutsättningarna härför strängt taget då saknades. Genom en bestämmelse i 3 § av tertiärlånekungörelsen av den 29 juni 1946 har emellertid kommun medgivits rätt att anslå medel för utlämnande till bostadssökande av lån till gäldande av den kontanta insats, vilken erfordras för förvärv av bostadsrätt till lägenhet som tillkommit eller ombyggts med stöd av teritiärlån enligt den nya kungörelsen ävensom att ikläda sig borgen för sådant lån.

En sådan låneverksamhet torde kunna bedrivas i huvudsak efter samma riktlinjer som den som tidigare här i staden förekommit och varom stadsfullmäktige fattat beslut den 28 januari 1943 (Stfms handl. nr 7/1943), dock med den ändringen att räntesatsen bestämmes till 3 procent. Som regel bör lån lämnas för halva insatsbeloppet men drätselkammaren torde böra få frihet att, om särskilda skäl därför tala, kunna utlämna lån till högre belopp. Drätselkammaren förutsätter vidare, att ett särskilt förstreckningsavtal upprättas, vari låntagaren förbinder sig amortera lånet på tio år samt pantförskriver bostadsrättsbeviset. Det förutsättes vidare att H. S. B. och Riksbyggen, liksom hittills, medverka till inkassering och redovisning till staden av förfallna annuiteter.

I detta sammanhang kan nämnas, att den låneverksamhet som hittills skett uppgått till ett sammanlagt belopp av 99.615 kronor, varav den 31 december 1947 utestod oguldet ett belopp av cirka 47.000 kronor. Staden har på hela denna utlåning endast behövt avskriva ett belopp av kronor 368: 32 hittills. Drätselkammaren har anledning förmoda, att även i fortsättningen avskrivningsprocenten på lån för insats i bostadsrättsföreningar kommer att hålla sig inom mycket rimliga gränser.

En uppskattning av storleken av de medel, som årligen kunna behöva ställas till förfogande för nu ifrågavarande ändamål är icke så lätt att göra. Räknar man emellertid med en normal byggnadskvot på 900 lägenheter skulle staden maximalt — om samtliga bostadsrättshavare begärde lån till halva insatsbeloppet — behöva ställa till förfogande ett belopp om 150.000—200.000 kronor årligen. Dessa medel böra anvisas ur bostadssubventionsfonden, till vilken sedermera amorteringarna komma att inflyta. Fonden uppgick vid årsskiftet till cirka 164.000 kronor, och bör vid bifall till drätselkammarens förslag i fortsättningen utökas genom årliga tillskott av skattemedel.

Genom att på ovan antytt sätt ställa lån till förfogande för behövande bostadsrättshavare till 3 procents ränta ställas de bostadskooperativa företagen praktiskt taget i samma ställning beträffande finansieringen av sina företag som de allmännyttiga företagen och dessutom möjliggör man för dem att inrikta sin bostadsproduktion helt på det som från början varit och allt fortfarande måste vara deras mål, nämligen bostadsrättshusen. För staden innebär förfarandet den fördelen, att staden på ett helt annat sätt än då det gäller att åtaga sig förpliktelser för de allmännyttiga företagen kan överblicka och bedöma sitt ekonomiska ansvar, en omständighet som drätselkammaren för sin del tillmäter stor betydelse.

Bostadsutredningskommittén, som beretts tillfälle att avgiva yttrande över ett av drätselkammaren preliminärt upprättat förslag i ärendet, har i skrivelse den 1 juni 1948 anfört följande:

Remissen behandlades på kommitténs sammanträde den 28 maj 1948, varvid kommittén enhälligt beslöt godkänna drätselkammarens föreliggande förslag. Emellertid syntes det kommittén angeläget framhålla att bostadsbyggnadskvoternas begränsningar icke få tolkas så, att de omöjliggöra för exempelvis de bostadskooperativa företagen att planlägga och bebygga större och ur driftsynpunkt mera ekonomiska bostadskomplex, ehuru man i sådana fall givetvis får räkna med en uppdelning i etapper under skilda år i likhet med vad som nu är fallet med Mimerbolagets bostadsproduktion å Skallberget.

Vidare syntes det kommittén önskvärt att drätselkammaren redan nu föresloge stadsfullmäktige att påbörja långivningen för att underlätta för bostadssökande att erlägga den kontanta insats, som erfordras för förvärv av bostadsrätt i av de bostadskooperativa företagen uppförd nybyggnad. Kommittén vill därvid föreslå att lånen — i avvaktan på en eventuell ny utredning — få utgå i enlighet med tidigare gällande bestämmelser (se Stfms handlingar nr 7 år 1943). Dessa böra då anslutas till numera gällandle statliga låneformer för kooperativt organiserade företag utan enskilt vinstsyfte varjämte räntan bör sättas till 3 %. Något särskilt medelsäskande synes för närvarande icke erforderligt, enär de i varje fall tills vidare säkerligen ganska blygsamma lånebelopp, som kunna erfordras, borde kunna tagas ur bostadssubventionsfonden.

I anledning av kommitténs yttrande har drätselkammarens skrivelse givits den avfattningen, som framgår av ovanstående.

Kammaren tillstyrker med hänvisning till vad sålunda förekommit stadsfullmäktige besluta

att — under förutsättning att utöver Byggnadsaktiebolaget Mimer icke några allmännyttiga bostadsföretag godkännas inom staden — förklara sig beredda att i princip medverka till en sådan fördelning av den framtida bostadsbyggnadskvoten att H. S. B. och Riksbyggen tillsammans få disponera cirka 30 procent årligen därav,

att under angiven förutsättning förklara sig beredda medverka till att lån utlämnas av staden för gäldande av den kontanta insats som erfordras för förvärv av bostadsrätt i byggnad, som uppföres eller ombygges av kooperativt organiserat företag, vilket arbetar utan enskilt vinstsyfte och under kontroll av byggnadslånebyrån samt till vars uppförande eller ombyggnad tertiärlån enligt Kungl. kung. 29 juni 1946 erhållits; skolande för denna låneverksamhet gälla en räntesats av 3 procent och i övrigt i huvudsak de regler, som tidigare varit gällande, samt

att det av bostadsutredningskommittén den 16 juni 1947 avgivna betänkandet skall genom nu ifrågavarande beslut anses vara av stadsfullmäktige slutbehandlat.

Nr 152. Yttrande över Sten Fägerstams m. fl. besvär över stadsfullmäktiges beslut om nytt tjänstgöringsreglemente för staden.

Genom resolution den 26 april 1948 har länsstyrelsen i Västmanlands län anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över de besvär, vilka hos länsstyrelsen av stadens befattningshavare Sten Fägerstam, Bo Ljunggren, H. Sjöström och Sven Söderström anförts över stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1948, § 101, angående antagande av nytt tjänstgöringsreglemente för stadens befattningshavare i vad avser avfattningen av § 6 första stycket i reglementet angående uppsägningstid för stadens ordinarie befattningshavare.

Klagandena hava i besvären anfört följande:

Vid sammanträde den 31 mars 1948 antogo stadsfullmäktige i Västerås nytt tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare att gälla från den 1 april 1948.

I det förutvarande tjänstgöringsreglementet funnos bestämmelser rörande uppsägningstid intagna i § 7, som hade följande lydelse:

"Befattningshavare tillsättes, där ej i särskilt fall annorlunda stadgas, med en ömsesidig uppsägningsrätt av tre månader.

Efter framställning av befattningshavare äger dock vederbörande myndighet för särskilt fall, där skäl föreligga, medgiva hans lösande från befattningen före utgången av bestämd uppsägningstid."

Vid förhandlingar den 3 och 4 februari 1948 om nytt tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare mellan å ena sidan förhandlingsdelegerade för

Västerås stads löne- och avtalsnämnd och å andra sidan gentemot stadens förhandlingsberättigade personalorganisationer — däribland Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund i vilket undertecknade äro medlemmar — träffades överenskommelse om följande utkast beträffande uppsägningstid (§ 6):

"ANSTÄLLNINGSFORM.

Befattning tillsättes genom förordnande tills vidare med viss vid tillsättningen bestämd ömsesidig uppsägningstid, minst tre och högst sex månader.

Den som innehaft befattning under minst femton år eller, därest han fyllt 40 år, under minst tio år kan, förutom i de i § 8 avsedda fallen, uppsägas endast om hans befattning blir överflödig och skall i så fall såvitt möjligt beredas annan anställning hos staden. Uppsägningstiden är i detta fall ett år."

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 2 mars 1948 hemställde löne- och avtalsnämnden bl. a., att fulimäktige ville antaga ett till skrivelsen bifogat förslag till tjänstgöringsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare. I förslaget hade § 6 ovan intagna lydelse.

Vid ärendets behandling i stadsfullmäktige beslöto fullmäktige emellertid antaga reglementet med nedanstående av drätselkammaren föreslagna lydelse å § 6 första stycket:

"Befattning tillsättes genom förordnande tills vidare med viss ömsesidig uppsägningstid, ifråga om befattningar i lönegraderna 1—21 tre månader och ifråga om övriga befattningar sex månader."

Enligt vår mening har stadsfullmäktige sålunda fastställt anställningsvilkor som väsentligt avviker från det vid förhandlingarna föreliggande utkastet, utan att i enlighet med stadgandena i Lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän § 7 första stycket ha berett med staden förhandlingsberättigade personalorganisationer tillfälle att yttra sig.

Undertecknade, medlemmar i kommunen samt ordinarie befattningshavare hos Västerås stad i lönegrad 22 eller högre, som enligt tjänstgöringsreglemente av den 13 augusti 1944 och 26 april 1945 ha en uppsägningstid av tre månader, är av den uppfattningen, att den för oss avsevärt förlängda uppsägningstiden i hög grad inskränker och försvårar våra möjligheter att erhålla nya anställningar, då sådana ifråga om tjänster som äro jämförbara med de av oss nu innehavda i de flesta fall måste tillträdas på kortare tid än sex månader. Även i andra avseenden påverkar ändringen vår handlingsfrihet på ett för oss ofördelaktigt sätt.

Då vi förmena att beslutet står i strid mot allmän lag samt kränker vår enskilda rätt och vilar på orättvis grund, få vi härmed anföra besvär över stadsfullmäktiges i Västerås beslut av den 31 mars 1948 § 101 i vad det avser § 6 första stycket i tjänstgöringsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare samt hemställa att länsstyrelsen måtte upphäva beslutet och förbjuda dess verkställighet.

Västerås den 24 april 1948.

Sten Fägerstam
Föreståndare
Karlslund

Bo Ljunggren
Driftsingenjör
Skallbergsgatan 7 D

H. Sjöström
Bitr. driftsingenjör
Kronvägen 32 A

Sven Söderström
Fastighetsförvaltare
Skallbergsgatan 1 C

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 24 maj 1948 avgivet utlåtande andragit följande:

Löne- och avtalsnämndens förslag till nytt tjänstgöringsreglemente byggde på den överenskommelse om normaltjänstereglemente för städernas ordinarie befattningshavare, varom central överenskommelse den 8 december 1945 träffades mellan Svenska Stadsförbundet, Svenska Kommunalarbetareförbundet, Svenska Polisförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund. Den ifrågavarande § 6 medtogs ordagrant i nämndens förslag från normaltjänstereglementet. Ändringen som föranledde de anförda besvären föreslogs av drätselkammaren efter nämndens behandling av ärendet. Nämnden anser sig för den skull icke ha anledning att för sin del gå närmare in på samtliga de besvärsgrunder som anförts. Oaktat nämnden vid uppgörandet av sitt förslag ville på så få punkter som möjligt avvika från normaltjänstereglementet är nämnden emellertid icke främmande för att erkänna de skäl som av drätselkammaren anfördes för en i reglementet bestämd uppsägningstid, beroende på befattningshavarnas lönegradsplacering. Nämnden ansluter sig därför till stadsfullmäktiges beslut på den av drätselkammaren anförda motiveringen.

I det följande kommer nämnden endast att gå in på den besvärsgrunden att stadsfullmäktiges beslut skulle vara olagligt och strida mot lagen den 17 maj 1940 om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän. § 7 i nämnda lag lyder sålunda:

"Innan kommunalmyndighet avgiver förslag till eller fastställer nya eller ändrade anställnings-, arbets- eller avlöningsvillkor av principiell eller eljest allmän betydelse, skall tillfälle att taga kännedom om föreliggande utkast till sådana villkor hava på lämpligt sätt beretts de föreningar, som hos kommunen gjort anmälan enligt 5 § och vilka frågan må anses röra; och må myndigheten icke, med mindre förhandling om frågan förts eller vederbörande förening ånyo beretts tillfälle att yttra sig, vid avgivandet av förslaget eller fastställandet av villkoren göra väsentliga avvikelser från utkastet.

Påkallar förening, vilken enligt bestämmelserna i första stycket beretts tillfälle att taga kännedom om föreliggande utkast, i anledning härav förhandling, skall meddelande härom lämnas utan dröjsmål och senast inom fjorton dagar efter det föreningen erhöll underrättelse i frågan från kommunalmyndigheten."

De klagande göra gällande, att drätselkammarens föreslagna lydelse av § 6 skulle ha delgivits de förhandlingsberättigade organisationerna för eventuella framställningar från dessa om nya förhandlingar innan stadsfullmäktige togo ställning till frågan. Det är emellertid att märka, att förhandlingsrättslagen för kommunala tjänstemän icke bygger på principen om överenskommelse mellan tvenne parter, såsom är förhållandet vid förhandlingar om kollektivavtal. De kommunala tjänstemännen ha blott medgivits rätt att vid förhandlingar framlägga sina synpunkter och önskemål. I ovan återgivna § 7 av förhandlingsrättslagen sägs att om väsentliga avvikelser skall göras från det ursprungliga utkast som delgivits organisationerna så får detta icke ske med mindre förhandling om frågan förts e l l e r vederbörande organisation ånyo beretts tillfälle att yttra sig. I detta fall har löne- och avtalsnämnden fört förhandlingar med de förhandlingsberättigade organisationerna den 3 och 4 februari 1948. I det vederbörligen justerade förhandlingsprotokollet sägs beträffande § 6 i instruktionsförslaget: "Intet att anteckna." Då förhandlingar sålunda förts och drätselkammaren sedermera velat föreslå en annan lydelse av § 6 än den som förelades organisationerna, har drätselkammaren icke haft någon laglig

skyldighet att underrätta organisationerna om ändringen. En sådan skyldighet hade emellertid förelegat om förhandlingar om reglementet icke föregått löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

I anledning härav föreslår nämnden stadsfullmäktige att avstyrka bifall till besvären.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 juni 1948 anfört följanle:

Klagandena hava i besvären åberopat tre särskilda besvärsgrunder, nämligen att beslutet skulle stå i strid mot allmän lag, att det skulle kränka deras enskilda rätt och slutligen att det skulle vila på orättvis grund.

Ifråga om den första besvärsgrunden, att beslutet skulle strida mot allmän lag, har föreningen gjort gällande att den avvikelse från löne- och avtalsnämndens förslag, vilken stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren beslutat, jämlikt 7 § i lagen om förhandlingsrätt skulle hava delgivits befattningshavareorganisationerna, innan stadsfullmäktiges beslut fattades. Löne- och avtalsnämnden har närmare ingått allenast på denna besvärsgrund och därvid framhållit, att någon delgivningsplikt i förevarande fall icke förelegat. Löne- och avtalsnämndens ståndpunkt i detta fall delas helt och hållet av drätselkammaren. Kammaren vill i detta avseende åberopa vad som anföres i den av E. G. Westman utgivna kommentaren till lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän. Det heter här å sid. 48 och följande i 1943 års upplaga: "Önskar däremot myndighet, som i första eller andra hand handlägger det delgivna utkastet icke godkänna detsamma, utan finner det vara i behov av väsentlig ändring föreligger däremot skäl till en upprepad delgivning, och underrättelse om den tillämnade ändringen skall då ock i regel utgå före det beslutet fattas. Under en förutsättning behöver emellertid icke ens i detta fall förnyad delgivning äga rum. Även om väsentlig ändring skulle göras av det delgivna utkastet behöver delgivningsförfarandet nämligen ej upprepas, därest delgivningen följs av förhandling. Den omständigheten att förhandling ägt rum, skall alltså anses avklippa vidare kommunikationsplikt. I den mån tjänstemännen fått tillfälle att framföra sina önskemål och skälen för dessa äger kommunalmyndighet, som i första eller andra hand handlägger frågan, utan delgivning med tjänstemännen avgiva nytt förslag eller besluta ändringar i det ursprungliga utkastet."

Då i förevarande fall förhandling ostridigt ägt rum, har alltså någon förnyad delgivning av det ändrade förslaget icke varit påkallad.

Vad beträffar den andra besvärsgrunden, att beslutet skulle strida mot klagandenas enskilda rätt, hava dessa i detta avsende gjort gällande, att den förlängda uppsägningstiden påverkat deras möjligheter att erhålla nya anställningar och även i andra, av klagandena icke närmare angivna avseenden, skulle inskränka deras handlingsfrihet på ett för dem ofördelaktigt sätt.

Gentemot vad sålunda av klagandena anförts vill drätselkammaren invända följande.

Det må först och främst framhållas att enligt vad som även påpekats av löne- och avtalsnämnden i nämndens skrivelse till stadsfullmäktige med överlämnande av den nya löneplanen för stadens befattningshavare, ett oeftergivligt villkor för dennas antagande varit att befattningshavarna underkastade sig bestämmelserna i normallönereglementet. Ehuru ej direkt utsagt måste det anses underförstått, att stadsfullmäktige vid antagandet av den nya löneplanen utgått från att stadens befatt-

ningshavare underkastade sig även den beslutade avvikelsen ifråga om uppsägningsrätten. De stora fördelar, som befattningshavarna erhållit genom löneregleringen i form av ökade löneförmåner och befrielse från skyldighet att betala pensionsavgifter, måste anses helt uppväga den nackdel, som undantagsvis kan uppstå för de befattningshavare, vilka vid sökande av nya anställningar blivit bundna vid något längre uppsägningstid. Liksom tidigare ha ju dessa befattningshavare möjligheter att efter prövning av vederbörande myndighet bliva lösta från sina anställningar tidigare än vad de eljest äro berättigade till. Enligt den praxis, som tillämpats och säkerligen även i fortsättningen kommer att tillämpas, har man från stadens sida sökt tillmötesgå befattningshavarnas önskemål i detta avseende så långt möjligt är med hänsyn till arbetsförhållandena. Stadgandet om den längre uppsägningstiden innebär ju även under normala förhållanden en fördel för befattningshavarna, i det fall att det skulle röra sig om en uppsägning från stadens sida.

Vidare förtjänar påpekas, att enligt 9 § i det före den 1 april 1948 gällande tjänstgöringsreglementet stadens befattningshavare äro skyldiga underkasta sig ej mindre de instruktioner rörande tjänstgöring eller de ändringar däri eller i tjänstgöringsreglementet, som äro eller varda i vederbörlig ordning beslutade än även förflyttning till annan befattning, därest icke minskning i befattningshavaren tillkommande löneförmåner därigenom uppkommer. Motsvarande bestämmelser återfinnas i det nya tjänstgöringsreglementet. Samtliga klagandena hava tilträtt sina anställningar hos staden under den tid det gamla tjänstgöringsreglementet fortfarande gällde och voro sålunda underkastade bestämmelserna i detsamma.

Av det nu sagda måste anses framgå, att klagandena icke blivit kränkta i sin enskilda rätt. Även om befattningshavarna mot vad sålunda framhålits fortfarande skulle vilja göra gällande att de genom stadsfullmäktiges beslut olagligen berövats en förmån, som de tidigare åtnjutit, torde detta vara en fråga, som får prövas av domstol och icke i administrativ väg avgöras. Enligt vad rättspraxis klart utvisar plägar regeringsrätten i de fall, då sannolika skäl föreligger att klagandena genom ett kommunalt beslut berövats en dem avtalsmässigt försäkrad förmån, icke upphäva den kommunala myndighetens beslut utan hänvisa vederbörande att vid domstol göra sin rätt gällande.

Vad slutligen den sista besvärsgrunden angår, att beslutet skulle vila på orättvis grund, kan denna icke heller åberopas i förevarande fall. Den förekommer endast i sådana fall, där ett beslut åsyftar att ställa en grupp i ogynnsammare ställning än andra och plägar komma i tillämpning endast vid besvär över beslut om vissa kommunala avgifter, t. ex. då för en viss nyttighet uttages avgifter, som bestämts till högre belopp för personer bosatta utom kommunen än för sådana, vilka bo inom densamma o. dyl.

Drätselkammaren föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att under hänvisning till vad kammaren ovan anfört hemställa, att länsstyrelsen lämnar besvären utan avseende.

Nr 153. Lön till stadsplaneteknikern under fortsatt tjänstledighet för sjukdom.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 24 maj 1948 anfört följande:

Stadsplaneteknikern Olle Kjellgren å stadsarkitektkontoret är för närvarande tjänstledig för sjukdom. Enligt § 24 i tjänstgöringsreglementet äger befattningshavare under de första 60 dagarna av sjukledighet uppbära 90 procent av avlöningen. Därefter utgår under högst 300 dagar 70 procent av lönen. För tid därefter skall stadsfullmäktige från fall till fall besluta i vad mån avlöning må utgå. I stort sett likalydande bestämmelser funnos i stadens före den 1 april 1948 gällande tjänstgöringsreglemente. Kjellgren uppbär 70 procent av lönen till och med den 7 juli 1948. Lönen utgår enligt löneklass 23 i lönegrad 20. Full lön inklusive dyrtidstillägg utgör 9.972 kronor. 70 procent därav utgör 6.980 kronor. Uti liknande fall ha stadsfullmäktige beslutat fastställa lönen under fortsatt sjukledighet till 50 procent av utgående lön. Byggnadsnämnden anser att samma praxis bör tillämpas i detta fall och att beslutet bör gälla tills vidare under ett år. 50 procent av lönen inklusive dyrtidstillägg utgör 4.986 kronor.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* stadsplaneteknikern Olle Kjellgren skall räknat från och med den 8 juli 1948 vid fortsatt sjukledighet äga uppbära 50 procent av lönen, tills vidare under högst ett år.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 24 maj 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Stadsfullmäktiges beslut i liknande fall ha begränsats till ett halvt år. Nämnden anser att samma begräsning bör ske i detta fall. I övrigt tillstyrker nämnden bifall till byggnadsnämndens framställning.

Nämnden tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

> *att* stadsplaneteknikern Olle Kjellgren skall räknat från och med den 8 juli 1948 vid fortsatt sjukledighet äga uppbära 50 procent av lönen, tills vidare under högst ett halvt år.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 juni 1948 med instämmande i vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

> *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 154. Fråga om ändring av resereglementet för Västerås stad.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 juni 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 26 mars 1942 antagit resereglemente för staden. Enligt reglementet utgår till stadens befattningshavare och kommunala förtroendemän för

tjänsteresa eller därmed jämställd förrättning utanför stadens närmaste omgivningar förutom resekostnadsersättning uti viss närmare angiven omfattning även traktamentsersättning. Helt dagtraktamente utgör för dag 16 kronor, för natt 9 kronor och för helt dygn 25 kronor. Fullt dagtraktamente utgår, därest under tiden mellan klockan 7 och klockan 23 för resa eller förrättning använts minst 8 timmar. Har kortare tid använts, dock minst 4 timmar, utgår halvt traktamente. Traktamente för natt utgår under tiden mellan klockan 23 och klockan 7, dock ej, därest icke av den såsom natt betecknade tidsperioden minst 3 timmar använts för resa eller förrättning.

Med nuvarande levnadskostnader måste de utgående traktamentsersättningarna i de flesta fall anses för knappa. Drätselkammaren har därför nu funnit sig böra föreslå, att en höjning av traktamentsersättningen sker, ifråga om dagtraktamente från 16 till 18 kronor och ifråga om nattraktamente från 9 till 10 kronor. Härigenom skulle traktamentsersättningen ungefärligen motsvara den statliga traktamentsersättningen. Höjningen motsvarar i runt tal 10 %.

Kammaren föreslår, att den höjda ersättningen skall tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1948.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att den enligt resereglementet för Västerås stad utgående traktamentsersättningen skall fr. o. m. den 1 juli 1948 höjas, för dag från 16 till 18 kronor, för natt från 9 till 10 kronor och för dygn från 25 till 28 kronor.

Nr 155. Ändringar i instruktion för stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 24 maj 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 31 mars 1948 vid antagande av nytt tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare beslutat anmoda förvaltningsstyrelserna att snarast möjligt inkomma till stadsfullmäktige med förslag till sådan ändring av de särskilda instruktionerna att i görligaste mån därifrån avskildes bestämmelser om förhållanden, som borde regleras i det allmänna tjänstgöringsreglementet. Byggnadsnämnden har med anledning härav beslutat antaga följande ändringar i instruktionen för stadsingenjörskontoret och får nu anhålla, att stadsfullmäktige ville fastställa ändringarna. I instruktionen för stadsarkitektkontoret, som antogs 1947, ha några ändringar ej behövt vidtagas.

Förslaget till ändring av instruktionen är av följande lydelse:

"INSTRUKTION

för Västerås stads stadsingenjörskontor.

§ 1.

Stadsingejörskontoret handlägger ärenden angående mätning, jorddelning och tomtindelning inom staden samt verkställer för stadens planläggning erforderliga mätningar — — — — varda meddelade.

Stadsingenjörskontoret — — — — byggnadsnämnden.

§ 2.

Vid stadsingenjörskontoret äro anställda
en stadsingenjör som chef,
en mätningsingenjör,
en underingenjör,
en förste mätningstekniker,
mätningstekniker,
en första kartriterska,
kartriterskor,
samtliga på ordinarie stat, samt de rit- och skrivbiträden och annan personal på extra stat, som erfordras och till vilkas avlönande anslag beviljats.

§ 3.

Behörighet till stadsingenjörs- och mätningsingenjörsbefattningarna tillkommer den, som avlagt civilingenjörsexamen vid fackavdelning för väg- och vattenbyggnad eller lantmäteriexamen vid svensk teknisk högskola samt innehar stadgad kompetens — — — — stadsmätningsväsendets arbetsområden.

§ 4 i nu gällande instruktion utgår.

§ 4 (tidigare § 5).

Stadsingenjören är — — — — sina åligganden.

§ 5.

Det åligger — — — — vid stadsingenjörskontoret.

1) att vara — — — — sådan befattning;
2) att om — — — — vara fastighetsregisterförare;
3) att övervaka — — — — rikets städer;
4) att tillhandagå — — — — byggnadsnämndens verksamhetsområde;
5) att i samråd — — — — handläggningen av frågor rörande stadens planläggning;
6) att utöva — — — — upprättade kartor, därvid stadsingenjören då något förekommer, som strider emot fastställd stadsplan eller tomtindelning, genast skall skriftligen anmäla detta till byggnadsnämnden;
7) att på begäran — — — — i 77 § byggnadsstadgan;
8) att enligt — — — — plan- och höjdläge;
9) att å särskild — — — — sätt försvunnit;
10) att i enlighet — — — — statistiska redogörelser;
11) att handhava — — — — fullständig förteckning;
12) att väl — — — — noggranna förteckningar;
13) att verkställa — — — — honom uppdraga;
14) att närvara — — — — till protokollet;
15) att upprätta — — — — mätningsarbeten m. m.;
16) att årligen — — — — förflutna året, samt
17) att i övrigt — — — — instruktion innehåller.

§ 6 (tidigare § 7).

Mätningsingenjören, som — — — — byggnadsnämnden utfärdas.

Särskilt åligger det mätningsingenjören

1) att jämte — — — — sådan befattning;
2) att efter — — — — m. fl. handlingar;
3) att om — — — — vara fastighetsregisterförare;
4) att uppgöra — — — — till tomtindelningsförslag;
5) att — — — — sammanträden samt
6) att vid — — — — stadsingenjörens tjänst.

§ 7 (tidigare § 8).

Av varje — — — — stadens egendom.

§ 8 (tidigare § 9).

Stadsingenjören och mätningsingenjören — — — — i tjänsteärenden anträffbara å tjänsterummet.

§ 9 (tidigare § 10).

Stadsingenjörskontorets befattningshavare, som i övrigt lyda under bestämmelserna i tjänstgöringsreglementet och pensionsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare, äro skyldiga att underkasta sig de ändringar i denna instruktion och övriga föreskrifter i fråga om tjänsteåligganden, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

§ 10 (tidigare § 11).

Vid förfall för stadsingenjören och mätningsingenjören, som icke är tillfälligt, förordnar byggnadsnämnden lämplig vikarie."

Till de föreslagna ändringarna får byggnadsnämnden foga följande kommentarer.

§ 1. Tidigare talades i paragrafen om tomtindelning "å stadens mark". För att undvika missförståndet att det endast skulle vara fråga om mark i stadens ägo föreslås nu formuleringen "inom staden". Orden "stadsplan, stomplan och byggnadsplan" ha utbytts mot orden "stadens planläggning" för att ernå överensstämmelse med den nya byggnadslagen.

§ 2. I paragrafen ha upptagits de befattningar som nu finnas å stadsingenjörskontoret. Stadsfullmäktige beslöto den 31 maj 1945 att befattningen såsom förste mätningstekniker vid uppkommande vakans skulle omändras till en befattning såsom mätningstekniker. Befattningen har i dagarna blivit vakant. Byggnadsnämnden anser emellertid numera, att befattningen som förste mätningstekniker bör bibehållas och har i särskild skrivelse till stadsfullmäktige av den 24 maj 1948 lämnat motivering härför. Befattningen har därför bibehållits i tjänsteförteckningen.

§ 3. En bestämmelse införes här om att stadsingenjör och mätningsingenjör skall ha avlagt examen vid teknisk högskola.

Tidigare § 4 handlade om uppsägningstid för personalen. Då bestämmelser härom finnas i det allmänna tjänstgöringsreglementet, har paragrafen helt utgått.

§ 5. 5) Orden "stadsplaneärenden samt frågor om avstyckningsplaner" ha i konsekvens med vad som sades vid § 1 utbytts mot orden "frågor rörande stadens planläggning".

6) I sak har ingen ändring skett men senare delen av punkten har givits en något ledigare utformning.

7) § 62 i tidigare byggnadsstadga motsvaras av § 77 i den nya byggnadsstadgan.

§ **8.** Ordet "tillgänglig" har utbyttes mot "anträffbar".

Sista stycket i tidigare § 9 har uteslutits då frågan om bisysslor utom tjänsten regleras i det allmänna tjänstgöringsreglementet.

§ **9.** I tidigare § 10 fanns bestämmelser om befattningshavarnas semester. Då semesterfrågorna numera regleras i tjänstgöringsreglementet, ha de ej medtagits i detta förslag.

Paragrafen har i övrigt omarbetats och avfattas i enlighet med motsvarande paragraf i instruktionen för stadsarkitektkontoret.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker byggnadsnämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga föreslagna ändringar i instruktionen för stadsingenjörskontoret.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 juni 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Enligt fastighetsbildningslagen tillkommer behörighet till befattning såsom mätningsman i stad den, som inom riket avlagt lantmäteriexamen eller civilingenjörsexamen vid teknisk högskolas avdelning för väg- och vattenbyggnad och därjämte minst två år under sakkunnig ledning utövat väl vitsordad praktisk verksamhet inom fastighetsbildningsväsendet. Enligt lagen må emellertid Konungen på därom gjord ansökning medgiva den, som ej uppfyller angivna fordringar, behörighet såsom mätningsman i stad.

Utöver de i lagen angivna fordringarna kräves enligt instruktionen att vederbörande skall ha visat sig besitta praktisk erfarenhet och skicklighet inom stadsmätningsväsendets arbetsområden.

§ 3 av instruktionen har för närvarande följande lydelse: "Behörighet till stadsingenjörs- och mätningsingenjörsbefattningarna tillkommer den, som innehar stadgad kompetens såsom mätningsman i stad och som dessutom visat sig besitta praktisk erfarenhet och skicklighet inom stadsmätningsväsendets arbetsområden."

Byggnadsnämnden föreslår nu, att paragrafen skall erhålla följande lydelse: "Behörighet till stadsingenjörs- och mätningsingenjörsbefattningarna tillkommer den, som avlagt civilingenjörsexamen vid fackavdelning för väg- och vattenbyggnad eller lantmäteriexamen vid svensk teknisk högskola samt innehar stadgad kompetens såsom mätningsman i stad och som dessutom visat sig besitta praktisk erfarenhet och skicklighet inom stadsmätningsväsendets arbetsområden." Då lagens fordringar i fråga om kompetens både hänföra sig till vissa teoretiska kunskapsprov och därjämte till praktisk verksamhet under två år synes bestämmelsen böra förtydligas därhän, att mellan orden "samt", å ena sidan, samt orden "innehar stadgad kompetens" å andra sidan tillskjutas orden "i övrigt".

Nuvarande § 10, som behandlar bestämmelser angående avlöning och semester, har i förslaget ersatts med en paragraf innehållande hänvisning till bestämmelserna i tjänstgöringsreglementet och pensionsreglementet samt innebärande föreskrift om skyldighet för stadens ordinarie befattningshavare att underkasta sig ändringar i instruktionen. Dessa bestämmelser synas överflödiga, och föreslår beredningsutskottet att denna paragraf helt skall utgå.

I övrigt har beredningsutskottet icke något att erinra mot byggnadsnämndens förslag.

Med anledning härav föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att i § 3 av instruktionen mellan ordet "samt" å ena, samt orden "innehar stadgad kompetens", å andra sidan, inskjutas orden 'i övrigt",

att § 9 i förslaget (tidigare § 10) helt utgår, samt

att i övrigt bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 156. Fråga om anläggande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten till vattentäkten vid Hässlö. (Konf. stfms handl. nr 138 ser. A 1947.)

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 9 juni 1948 anfört följande:

Genom beslut den 26/6 1947 har stadsfullmäktige under § 193 anvisat ett anslag på 100.000 kronor för utförande av rekognosceringsborrningar inom vattentäkten vid Hässlö för en blivande infiltrationsanläggning samt för utförande av ritningar och konstruktioner för en dylik anläggning. Ifrågavarande arbeten pågå nu med största skyndsamhet och beräknas kunna slutföras under innevarande år. Emellertid har ökningen i vattenförbrukningen särskilt under sommaren 1947 blivit av sådan omfattning, att styrelsen funnit det nödvändigt vidtaga sådana åtgärder att en utökning av vattenverkets produktionsmöjligheter kan ske redan till sommaren 1949. Förhållandet åskådliggöres av bifogade diagram, vilket dels återger den prognos beträffande utvecklingen fram till 1960 styrelsen framlade i sin skrivelse till stadsfullmäktige den 24/2 1942 (stfm. handlingar nr 39/1942) och dels upptager en ny prognos baserad på nu rådande förutsättningar och sträckande sig fram till år 1990. Särskilt beaktningsvärt är, att ökningen i innevånareantal visar en helt annan utveckling än man kunde förutse med ledning av statistiken fram till och med år 1941. Om innevånareantalet fortsätter att öka i den takt, som inleddes år 1942, och samtidigt specifika medelförbrukningen ökar i samma omfattning som hittills kommer maximidygnsförbrukningen, som år 1940 var c:a 11.500 kbm, år 1945 c:a 13 500 kbm och år 1947 c:a 18.500 kbm, att år 1950 uppgå till ca 20.000 kbm. Det nuvarande verkets kapacitet är maximalt 14.000 à 15.000 kbm per dygn och har genom den provisoriska infiltrationsanläggning, som utfördes i början av år 1947 enligt stadsfullmäktiges beslut den 26/9 1946 kunna ökats till 18.000 à 19.000 kbm per dygn, d. v. s. exakt vad som tarvades under sommaren 1947. Denna sommar var exceptionellt torr och den stora ökningen från 1946 till 1947 (från 14.500 till 18.500 kbm per dygn) får ses i samband härmed. Man har anledning antaga att maximidygnsförbrukningen år 1948 ej skall bli större än den var år 1947. För år 1949, då medeldygnsförbrukningen med säkerhet kan antagas uppgå till 15.000 kbm föreligger stor sannolikhet att maximidygnsförbrukningen skall överstiga 19.000 kbm, varvid vattentillgången i vattentäkten kommer att bli otillräcklig.

Det hade varit önskvärt att de pågående undersöknings- och utredningsarbetena blivit helt slutförda innan något ytterligare förslag till utvidgning framlades.

VÄSTERÅS STADS VATTENVERK

Antal invånare samt vattenförbrukning under åren 1910 - 1990

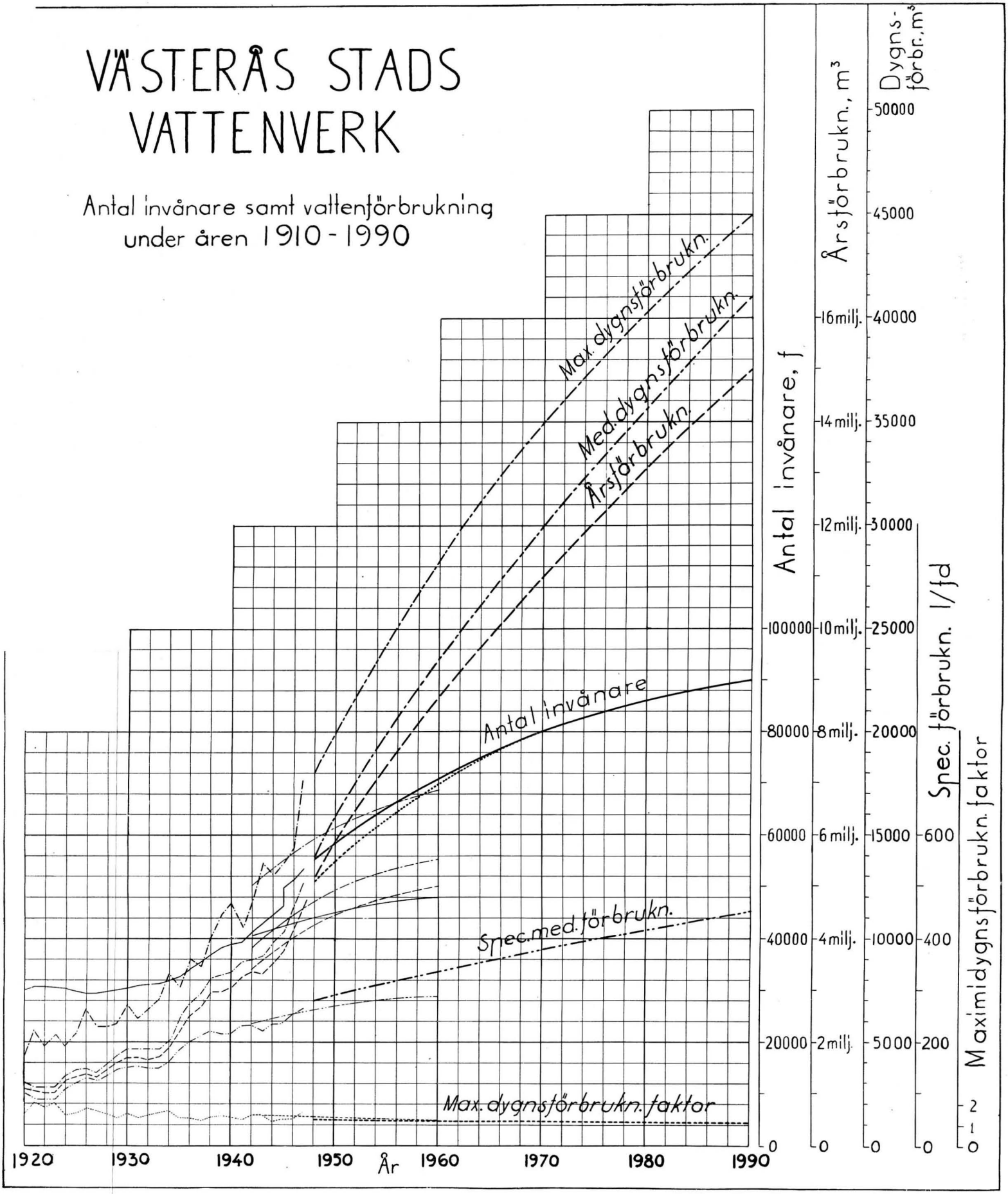

Emellertid ha utredningarna hunnit så pass långt, att vissa delar av den blivande anläggningen kunnat bestämmas till sin slutgiltiga utformning. Sålunda har prognosen över blivande förbrukning uppställts och därav kan bedömas infiltrationsverkets storlek. Vidare ha undersökningar i Mälaren utförts så att förmånligaste läge för intagsledning och pumpstation för råvatten kunnat bestämmas. Därigenom föreligger möjlighet att omedelbart utföra intagsledning och pumpstation för råvatten. Vidare har lämpligaste plats för placering av det blivande snabbfilterverket utsetts så att tryckledning fram till detta kan utföras. Om dessa anläggningsdelar komma till stånd finnes möjlighet att infiltrera mälarvatten utan föregående snabbfiltrering och därigenom tillgodose de belastningstoppar verket kan komma att utsättas för intill dess snabbfilteranläggningen hunnit utföras. Därvid uppstår olägenheten, att infiltreringsbassängerna ofta måste rensas, men denna olägenhet är av mindre betydelse för en kortare tid. Nuvarande pumpmaskineri och brunnar för renvatten torde vara tillräckliga för det närmaste året och en ny pump har enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1947 (§ 157) beställts för leverans i början av nästa år, varigenom pumpkapaciteten torde bli tillräcklig fram till år 1951.

Intagsledningen från Mälaren och pumpstationen för råvatten kan dimensioneras ungefär för medeldygnsförbrukningen. Den upplagrade vattenmängden i vattentäkten är tillräckligt stor för att utjämna variationerna i dygnsförbrukning. Man får räkna med att framdeles praktiskt taget hela vattenkonsumtionen måste infiltreras i vattentäkten. Den naturliga vattenströmmen i Badelundaåsen vid Hässlö rör sig om endast c:a 2.000 kbm per dygn och får med den ökade konsumtionen allt mindre betydelse. År 1950 uppgår medeldygnsförbrukningen till c:a 16.000 kbm motsvarande 186 l/sek. eller i runt tal 200 l/sek. Detta är den aktuella vattenkvantitet, som måste infiltreras, och det första pumpaggregat bör lämpligen väljas med denna kapacitet. Som reserv bör insättas ytterligare ett likadant aggregat, och plats bör beredas för ytterligare ett 3:dje lika stort aggregat. Fullt utbyggd bör alltså pumpstationen kunna leverera c:a 35.000 kbm per dygn med ett aggregat i reserv. Räknat även med den naturliga vattenströmmen i grusåsen samt — som reserv — viss naturlig infiltrering från Mälaren kan anläggningen fullt utbyggd tillgodose en medeldygnsförbrukning om c:a 40.000 kbm, vilken förbrukning enligt nu föreliggande prognos skulle uppnås år 1988. Man får emellertid ej blunda för att denna prognos liksom alla tidigare är relativt osäker, och att förbrukningen kan komma att öka i ännu betydligt hastigare takt. Det torde dock ej vara ekonomiskt att nu utföra pumpstationen för större kapacitet än c:a 40.000 kbm/dygn.

Pumpstationen blir placerad invid berget strax söder om torpet Lugnet beläget till vänster om Björnövägen vid nedfarten till Björnöbron. Vid utförandet av stationen komma i möjligaste mån luftskyddssynpunkter att beaktas.

Intagsledningen från Mälaren till pumpstationen utföres som en trätub med 900 mm:s diameter och en längd av cirka 1000 meter. Den nedgräves i strandbanken och fortsätter på sjöbotten västerut norr om Björnön till en punkt 300 meter rakt väster om Björnöns nordspets. Vattendjupet är där 9 meter och vattnets kvalitet den bästa, som kan erhållas på rimligt avstånd. Med angiven diameter får tuben en kapacitet som svarar mot pumpstationens. Från pumpstationen utföres en tryckledning med en diameter av 650 mm och en längd av c:a 250 m upp till infiltrationsbassängen. Även den utföres som trätub, och är avsedd att sedermera dubbleras.

Kostnaderna för anläggningen ha beräknats till följande belopp:

Intagsledning med intag	Kronor	185.000: —
Pumpstation med tillhörande utrustning	„	190.000: —
Tryckledning	„	25.000: —
	S:a kronor	400.000: —

Det är styrelsens avsikt att så snart pågående utrednings- och beräkningsarbeten slutförts komplettera ovan skisserade förslag med förslag till anläggning för snabbfiltrering av mälarvattnet innan det insläppes i vattentäkten samt till utvidgade bassänger för infiltreringen. Vidare kommer förslag till nyanläggning av brunnar och pumpstation för renvatten att uppgöras. Dessa anläggningsdelar kunna dock ej bli färdigställda förrän tidigast år 1950. I anslutning härtill blir det nödvändigt att även utöka kapaciteten hos vattentornet i staden, vilket lämpligast torde ske genom uppförande av ytterligare ett vattentorn, förslagsvis placerat på Skallberget. Den ovan skisserade anläggningen för uppfordring till vattentäkten av mälarvatten måste emellertid färdigställas före sommaren 1949, och styrelsen har redan reserverat maskiner och övrig materiel för ändamålet, så att anläggningen kan färdigställas inom denna tid.

Anläggningen kommer att till största delen utföras på Kronan tillhörig mark. I avtalet mellan Kronan och staden angående överlåtelse av ifrågavarande markområde till Kungl. Flygförvaltningen finnes emellertid intaget förbehåll om viss optionsrätt för staden att utföra ifrågavarande anläggningar å Kronans mark, varför några svårigheter med markupplåtelsen ej torde föreligga.

I anledning härav hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige för utförande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten till vattentäkten vid Hässlö måtte bevilja ett anslag om 400.000 kronor, att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att anvisa det begärda anslaget samt bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med framställning om tillstånd att för bestridande av utgiften ifråga upptaga ett 20-årigt amorteringslån ävensom vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 157. Anslutning av Nordanby gård till stadens vattenledningsnät.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 juni 1948 anfört följande:

Lantegendomsnämnden har hos drätselkammaren gjort framställning om medel för ordnande av dricksvattenförsörjningen vid Nordanby gård. Försök hava gjorts att bereda de vid gården bosatta familjerna tillgång till vatten genom grävning av brunnar eller nedslagning av rör. Det har dock icke lyckats att härigenom erhålla något för hushållsändamål lämpligt vatten. Nämnden har därför låtit införskaffa uppgifter

om kostnaderna för anslutning av Nordanby gård till stadens vattenledningsnät. Nämnda kostnader hava beräknats till 6.500 kronor. Vid Nordanby äro sammanlagt bosatta sju familjer, därav tre familjer i huvudbyggnaden, vilken lagts under drätselkammarens förvaltning. I anledning härav skulle kostnaderna fördelas med 3.000 kronor på drätselkammaren och 3.500 kronor på lantegendomsnämnden.

Då medel för ändamålet icke finnas tillgängliga, får drätselkammaren, som icke har något att erinra mot lantegendomsnämndens framställning, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för anslutning av Nordanby gård till stadens vattenledningsnät anvisa ett anslag å 6.500 kronor att upptagas till täckning i nästa års stat.

Nr 158. Borgen å byggnadskreditiv för nybygge av småstugor å tomter vid Emaus gård.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 juni 1948 anfört följande:

I skrivelse den 27 maj 1948 har Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för av föreningen projekterat nybygge vid Emaus gård. Byggnadsföretaget avser uppförande av åtta stycken småstugor för bostäder åt vissa av föreningens medlemmar, som sammanslutit sig under namnet Egnahemsföreningen Emaus. Småstugorna uppföras i Kommunalanställdas Byggnadsförenings regi och skola efter färdigställandet överlåtas å egnahemsföreningen. Arbetstillstånd har begärts och beviljats av Statens Arbetsmarknadskommission. Kostnaderna för stugornas uppförande ha beräknats till preliminärt 250.000 kronor.

Kommunalanställdas Byggnadsförening har tidigare erhållit stadens borgen å byggnadskreditiv för uppförande av bostadshus å stadsägan nr 1200 vid Agnegatan. Denna borgen har numera avlyftats.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 2 april 1948 medgivit staden att för tiden intill den 1 juli 1950 ikläda sig borgensförbindelser av nu ifrågavarande art till ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor och för varje särskilt byggnadsföretag uppgående till högst 85 % av den av statens byggnadslånebyrå preliminärt beräknade anskaffningskostnaden för vederbörande bostadshus.

I förevarande fall skulle staden sålunda kunna ikläda sig borgen intill ett belopp av c:a 212.000 kronor. Föreningen har dock under hand förklarat sig nöjd med en borgen intill ett belopp av 200.000 kronor. För borgensåtagandet bör gälla sedvanliga villkor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. ifråga om föreningens nybygge å tomter vid Emaus gård intill ett belopp av högst 200.000 kronor mot sä-

kerhet av inteckningar från botten och uppåt under villkor att stadens borgensåtagande må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedlen börjat tagas i anspråk, samt att företaget anlitar av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 159. Fråga om uppförande av provisorisk byggnad i kvarteret Nestor.

Fastighetskontoret har i skrivelse den 10 juni 1948 anfört följande:

Såsom drätselkammaren har sig bekant, äro de kontors- och expeditionslokaler som disponeras av byggnads-, stadsarkitekt- och stadsingenjörskontoren icke av tillfredsställande storlek. Då det dessutom enligt uppgift skall anställas ytterligare personal, är det angeläget att åstadkomma en utökning av de befintliga lokalerna. På grund härav har stadsarkitektkontoret upprättat ett förslag till om- och tillbyggnad av fastigheten Nestor 4, varigenom ett lokaltillskott å cirka 165 m² skulle erhållas.

Om arbetet kommer till stånd skulle lokalerna därefter disponeras på följande sätt. *Byggnadskontoret* överflyttar till en å gården nyuppförd tillbyggnad samt till en del av stadsingenjörskontorets lokaler åt gårdssidan; *stadsarkitektkontoret* övertager helt de lokaler som det f. n. delvis delar med byggnadskontoret; *stadsingenjörskontoret* behåller större delen av sina nuvarande lokaler samt övertager de lokaler som nu disponeras av byggnadschefen, förste ingenjören, arbetsingenjören och arbetskontoret. Genom en sådan omflyttning skulle samtliga de berörda kontoren erhålla större lokaler och stadsingenjörskontoret dessutom en utökning av det brandsäkra arkivet.

Ingenjör G. Dahné har i en den 24 april upprättad kalkyl beräknat kostnaderna för byggnadsarbetena till cirka 64.000 kronor. Härtill skulle komma kostnader å cirka 3.000 kronor för reparationer av de befintliga lokalerna i samband med omflyttningarna. Om man dessutom räknar med en marginal å 3.000 kronor för oförutsedda utgifter, som exempelvis även kan täcka de olika kontorens kostnader för själva flyttningarna, skulle totalkostnaderna uppgå till 70.000 kronor. I årets stat finnes ett anslag under 7B1—811 för tillbyggnad av stadsingenjörskontoret å 21.000 kronor, vilket kan tagas i anspråk. Vidare är det möjligt att taga i anspråk det under 7B1—414 i årets stat upptagna anslaget å 17.000 kronor för installation av automatisk brandalarm i Rådhus med annex, då ju denna installation enligt drätselkammarens beslut av den 15 januari 1948 icke skall utföras. Erforderligt tilläggsanslag skulle sålunda bli 32.000 kronor.

Det förefaller förnuftigast, att i stället för att uppföra en så pass dyrbar provisorisk tillbyggnad redan nu söka bygga en mindre etapp av den planerade förvaltningsbyggnaden i samma kvarter. På så sätt skulle lokalfrågan för vissa andra stadens förvaltningar kunna lösas, varjämte en viss reserv skulle kunna erhållas för det ytterligare lokalbehov, som framdeles måhända uppstår för nu berörda förvaltningar. Enligt vad fastighetskontoret erfarit är det ev. möjligt att uppdela den planerade byggnaden åt Munkgatan så, att en byggnadsdel till en kostnad av cirka 600.000 kronor kan uppföras för sig. I en sådan skulle lokaler med cirka 1400 m² lägenhetsyta kunna erhållas. För att få byggnadstillstånd för en dylik byggnad, kan det emellertid bli fråga om att staden får avstå intill 30 bostadslägenheter av kvoten. Då

dessutom en uppdelning av den planerade förvaltningsbyggnaden på sätt som här nämnts i icke ringa grad skulle öka byggnadskostnaderna för densamma — förutsatt att dessa icke stiga mellan de antagna tidpunkterna för byggnationens påbörjande — och då en snar utökning av de nämnda kontorens lokaler synes vara nödvändig, föreslår fastighetskontoret, att om- och tillbyggnaden av Nesor 4 ändock kommer till stånd. Om drätselkammaren så finner lämpligt kan emellertid innan arbetena igångsättas en undersökning göras om möjligheterna och villkoren för erhållande av byggnadstillstånd till en första etapp av förvaltningsbyggnaden samt om tekniska, ekonomiska och övriga förutsättningar föreligga för en sådan byggnation. Skulle undersökningen ge till resultat, att en nybyggnad skulle kunna komma till stånd, skulle ärendet föreläggas drätselkammaren till förnyad behandling, och det nu begärda anslaget icke tagas i anspråk.

På grund av vad här ovan anförts får fastighetskontoret härmed föreslå

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med begäran att få disponera anslagen i årets stat å 21.000 kronor (7B1—811) och 17.000 kronor (7B1—414) till en om- och tillbyggnad av Nestor 4;

att drätselkammaren ävenså ingår till stadsfullmäktige med begäran om ett ytterligare anslag för nämnda ändamål å 32.000 kronor; samt

att drätselkammaren ev. går i författning om att en undersökning göres för att utröna möjligheterna av att påbörja en första etapp av den planerade förvaltningsbyggnaden.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren vitsordar, att trängande behov föreligger att utöka lokalutrymmena för byggnads-, stadsarkitekt- och stadsingenjörskontoren. Ehuru tanken på att nu behöva uppföra en provisorisk tillbyggnad för ändamålet onekligen ter sig mindre tilltalande, synes det ovisst huruvida man icke i nuvarande läge ändock nödgas tillgripa denna nödfallslösning. Emellertid avser drätselkammaren att på sätt fastighetskontoret föreslagit verkställa undersökning i vad mån förutsättningarna föreligga för att kunna påbörja den tilltänkta förvaltningsbyggnaden inom kvarteret Nestor i en första etapp.

Det av fastighetskontoret omnämnda förslaget till provisorisk tillbyggnad och den skisserade fördelningen av tjänstelokalerna har biträtts av de olika förvaltningarna, som därav beröras.

Det erforderliga tilläggsanslaget å 32.000 kronor synes böra täckas i nästa års stat.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att i huvudsaklig överensstämmelse med angivna förslag en provisorisk om- och tillbyggnad av fastigheten Nestor nr 4 skall ske,

att för detta ändamål dels bemyndiga kammaren att taga i anspråk i årets stat upptagna anslag å 21.000 kronor (7B1—811) och å 17.000 kronor (7B1—414), dels ock anvisa ett ytterligare anslag å 32.000 kronor samt

att sistnämnda anslag skall upptagas till täckning i 1949 års stat.

Nr 160. Anslag för vissa reparationsarbeten vid ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 1 juni 1948 anfört följande:

I fattigvårdens stat för år 1947 upptogs och beviljades ett anslag på 20.000 kronor till utvändig reparation av ålderdomshemmets byggnader. Vederbörligt tillstånd att utföra denna reparation har dock icke kunnat erhållas under året, varför beloppet oavkortat borde reserveras. Så har emellertid icke skett, utan ha 5.000 kronor av detsamma utan fattigvårdsstyrelsens hörande vid 1947 års bokslut överförts till täckande av det belopp, varmed anslaget för löpande reparationer å ålderdomshemmet överskridits under året. Av det ursprungligen beviljade anslaget kvarstår sålunda reserverat 15.000 kronor.

Vid besiktning av ålderdomshemmets byggnader ha sjukhuset och avdelning IV befunnits vara i sådant skick, att invändig målning är i hög grad behövlig. Enligt uppgjord arbetsbeskrivning äro samtliga utrymmen i sjukhuset, med undantag för vissa sjuksköterskerum samt trappuppgångar, vestibuler och korridorer i avd. IV, i behov av ommålning. I anslutning härtill har upprättats kostnadsberäkning, som utvisar, att kostnaden för utförandet av samtliga dessa målningsarbeten uppgår till sammanlagt cirka 30.000 kronor. Utöver det kvarstående reserverade anslaget på 15.000 kronor är sålunda ytterligare ett anslag på 15.000 kr. erforderligt för ändamålet.

Under hänvisning härtill hemställer fattigvårdsstyrelsen

att stadsfullmäktige måtte till invändig målning av sjukhuset och avdelning IV vid ålderdomshemmet i enlighet med upprättad arbetsbeskrivning och kostnadsberäkning anvisa ett anslag på 15.000 kronor av tillgängliga medel, att täckas genom anslag i nästa års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1948 avgivet yttrande med biträdande av styrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 15.000 kronor, vilket anslag skall upptagas till täckning i nästa års stat.

Nr 161. Fråga om ombyggnad av Stadshotellet m. m.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 juni 1948 anfört följande:

Som stadsfullmäktige torde ha sig bekant ha sedan länge olika förslag dryftats att göra stadshotellets fastighet i olika avseenden mera lämpad för sitt ändamål. Olika förslag till ombyggnad ha framlagts och diskuterats och i debatten har även införts synpunkten att bygga ett helt nytt hotell samt använda den nuvarande fastigheten för annat ändamål. Drätselkammaren har vid olika tillfällen haft anledning taga befattning med de olika framkomna förslagen.

Redan då den nuvarande hyresgästen, Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurant Aktiebolag, övertog rörelsen på stadshotellet, åtog sig drätselkammaren i det första med bolaget träffade kontraktet att inom viss tid hava upprättat ritningar till en ombyggnad av stadshotellet samt att sedermera inom viss tid hava verkställt om-

byggnaden. Tidsläget gjorde emellertid att dessa planer aldrig kunde sättas i verket. Emellertid är det av olika anledningar nödvändigt att ett definitivt beslut nu fattas hur stadshotellsfrågan för framtiden skall lösas. Stadens kontrakt med den nuvarande hyresgästen utgår innevarande höst och för att överhuvudtaget ha möjlighet att träffa ett nytt kontrakt måste staden fatta sitt beslut i byggnads- eller ombyggnadsfrågan. Med anledning härav har drätselkammaren med hyresgästen diskuterat denna fråga och därvid efter åtskilliga överläggningar och olika överväganden kommit till den uppfattningen att den nuvarande stadshotellsfastigheten bör reserveras för hotell- och restaurantrörelse och att det genom tillbyggnad och modernisering bör vara möjligt att där skapa ändamålsenliga och moderna lokaler såväl för första, andra och tredje klassens restauranter som för hotellet.

Att uppföra en nybyggnad för hotell och restaurant låter sig givetvis göra men kostnaderna härför komma säkert att bliva mycket höga. Därtill kommer att det är synnerligen svårt att leta upp någon för ändamålet lämplig och välbelägen tomt, varjämte man får utgå ifrån att i en nybyggnad i varje fall en festsal med tillhörande utrymmen av den storleksordning, som inrymmes i det nuvarande stadshotellet icke gärna kan åstadkommas.

Då drätselkammaren sålunda för sin del stannat för tanken att utföra en genomgripande renovering av den nuvarande byggnaden kombinerad med en tillbyggnad framförallt för att åstadkomma ändamålsenliga och bättre belägna ekonomilokaler har drätselkammaren icke bortsett ifrån det hinder som ligger däruti att stadsfullmäktige genom beslut den 26 mars 1942 beslutat bemyndiga drätselkammaren att till den kyrkliga kommunen försälja ett för församlingshus lämpligt tomtområde i kvarteret Jesper, d. v. s. samma kvarter där stadshotellet är beläget, till pris och på villkor som drätselkammaren kunde finna antagbara. Det är nämligen så att ett utökat hotell och ett församlingshem icke få rum på samma tomtområde. Så länge staden icke bereder den kyrkliga kommunen plats på annat ställe i staden för uppförande av ifrågavarande församlingshem, kan icke tanken på att modernisera och tillbygga stadshotellet realiseras. I avsikt att undersöka möjligheten för en förflyttning av församlingshemmet har drätselkammaren haft överläggningar med representanter för den kyrkliga kommunen. Det har därvid visat sig att hos den kyrkliga myndigheten finns visst intresse för ett förläggande av församlingshemmet till den s. k. Reutersköldska gården i hörnet av V. Kyrkogatan och Skolgatan, vilken fastighet för två år sedan förvärvades av Västerås stad. Vid närmare övervägande av denna fråga har det emellertid visat sig icke vara möjligt att inom denna fastighets yta inrymma ett församlingshem med vad därtill hör. Kyrkorådet har därför meddelat drätselkammaren att rådet för sin del vore villigt föreslå kyrkofullmäktige att avstå från tomten i kvarteret Jesper mot att staden lämnade samfälligheten säkra garantier för att icke endast den Reutersköldska gården utan även tomterna norr därom ställdes till samfällighetens disposition. Då staden icke äger ifrågavarande tomter, Gabriel nr 1 och 2, har genom drätselkammarens försorg förhandlingar inletts med ägaren av desamma. Ett preliminärt muntligt avtal har träffats av innehåll att fastigheterna överlåtas till staden med tillträde den 1 juli 1954 för en köpeskilling av 95.000 kronor. Skulle staden emellertid före nyssnämnda tillträdesdag behöva disponera fastigheterna äger staden rätt därtill, dock tidigast den 1 januari 1950, mot det att staden 6 månader i förväg därom underrättar säljaren. Köpeskillingen skall i så fall erläggas, om säljaren så önskar, på det sättet att staden utfärdar och till säljaren överlämnar revers å köpeskillingens belopp, löpande med 4 % ränta från

tillträdesdagen och förfallen till betalning den 1 juli 1954. Fastigheterna Gabriel nr 1 och 2 innehålla en areal av 1.603 kvadratmeter samt ha ett taxeringsvärde av 64.500 kronor. På vilka villkor staden, efter ett eventuellt förvärv av ifrågavarande fastigheter, skall överlåta desamma på den kyrkliga kommunen, är ännu inte närmare diskuterat. Drätselkammaren förutsätter att närmare förhandlingar härom upptagas med den kyrkliga kommunen, sedan väl förvärvet kommit till stånd. Vad som gör att drätselkammaren redan nu velat underställa stadsfullmäktige frågan om dels stadshotellets blivande ombyggnad och tillbyggnad och dels förvärvet av tomterna nr 1 och 2 i kvarteret Gabriel är den omständigheten att kammaren, såsom ovan framhållits, till hösten måste förnya kontraktet beträffande stadshotellet och att den nuvarande hyresgästen av naturliga skäl inte gärna i fortsättningen vill sväva i ovisshet hur frågan skall lösas, utan önskar i det nya kontraktet få in bestämmelser om blivande ombyggnad av stadshotellet.

Kammaren hemställer därför, att stadsfullmäktige ville besluta

att den nuvarande stadshotellsfastigheten skall om- och tillbyggas för att i fortsättningen användas som lokaler för första, andra och tredje klass restaurant samt hotell på sätt som stadsfullmäktige sedermera efter förslag av drätselkammaren kan komma att besluta,

att upphäva sitt den 26 mars 1942 fattade beslut beträffande upplåtelse av tomtmark i kvarteret Jesper för församlingshem,

att för en köpeskilling av 95.000 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt som ovan angivits förvärva fastigheterna nr 1 och 2 i kvarteret Gabriel,

att köpeskillingen skall utgå ur försäljningsmedelsfonden, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att efter förhandling med den kyrkliga samfälligheten till stadsfullmäktige inkomma med förslag till villkor för upplåtelse av ifrågavarande tomter samt den söder därom belägna tomten för uppförande därå av ett församlingshem.

Nr 162. Anslag för möblering av vissa lokaler i rådhuset.

Magistraten har i skrivelse den 5 maj 1948 anfört följande:

Den nuvarande möbleringen av borgmästarens ämbetsrum, vilket jämväl användes såsom sammanträdesrum för magistraten, är föga ändamålsenlig och av torftig beskaffenhet. Anskaffande av nya möbler har länge varit ett önskemål. Då nu vissa nya möbler såsom bokhyllor, avlastningsskåp m. m. oundgängligen måste anskaffas och en del av de nuvarande möblerna kunna användas för möblering av assessorns rum, för vilket möbler ännu icke anskaffats, har magistraten ansett ändamålsenligt,

att borgmästarens tjänsterum i likhet med övriga chefstjänstemäns tjänsterum förses med modern, värdig möblering. Kostnaden härför kan på grundval av infordrade anbud beräknas till 11.200 kronor.

Den 26 februari 1948 hava stadsfullmäktige anvisat anslag för vissa omändringsarbeten i rådhusets bottenvåning, avseende inredning av två rum i vestibulen. Av dessa är det ena avsett att användas som väntrum för vittnen, åklagare och advokater, samt det andra för magistratsvaktmästaren. Det för vaktmästaren avsedda rummet är, då väntrummet är upptaget av vittnen, avsett att i mån av behov disponeras även av advokaterna. Kostnaden för möblering av dessa rum har av magistraten beräknats till 1.500 kronor.

De organisatoriska förändringar, som den nya rättegångsordningen medfört samt utökningen av personalen vid rådhusrätten, hava nödvändiggjort anskaffandet jämväl av vissa ytterligare kontorsmöbler. Kostnaden härför kan beräknas till 5.000 kronor.

Magistraten får på grund härav hemställa att stadsfullmäktige måtte för angivna ändamål till magistratens förfogande ställa ett anslag å 17.700 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren vitsordar att nu ifrågavarande lokaler äro i behov av en nyare och mera tillfredsställande möblering. Av kostnadsberäkningen för möbleringen av borgmästarens rum framgår, att nyanskaffningen skulle avse ett skrivbord för en kostnad av 1.075 kronor, en skrivstol för 370 kronor, ett sammanträdesbord för 340 kronor, sju karmstolar för 1.855 kronor, tre små stolar för sammanlagt 480 kronor, ett avlastningsbord för 910 kronor, ett telefonbord för 240 kronor, två avlastningsbord för sammanlagt 310 kronor, bokhylla av stål för 500 kronor, en soffa för 695 kronor, ett soffbord för 167 kronor, tyg för klädsel av möbler för 1.000 kronor, en matta för 700 kronor, tre lufter gardiner för 1.000 kronor och armatur för 475 kronor. Härtill kommer ett beräknat säkerhetstillägg om 10 % eller c:a 1.000 kronor.

Drätselkammaren har genom stadsarkitekten låtit granska kostnadsberäkningen och har därvid befunnits att en möblering av ifrågavarande rum i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget skulle kunna ske för en kostnad av c:a 15.500 kronor.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för angivet ändamål ställa till magistratens förfogande ett anslag å 15.500 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i nästa års stat.

Nr 163. Fråga om anskaffande av utrustning och inventarier i anledning av poliskårens utökning.

Polisnämnden har i skrivelse den 2 juni 1948 anfört följande:

Med stöd av stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1948 har personalstyrkan vid polisverket utökats med sammanlagt 18 befattningshavare, därav 16 manliga och 2 kvinnliga. Ifrågavarande personalökning har föranlett behov av ytterligare kon-

torsmöbler, skrivmaskiner, vapen, cyklar, telefoner m. m. för ett sammanlagt belopp av 15.687 kronor, vartill anslag icke beräknats.

Då ifrågavarande förnödenheter äro oundgängligen nödvändiga får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av angivna kontors- och personalutrustning ställa ett anslag å 15.687 kronor till polisnämndens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Ifrågavarande nyanskaffning avser bl. a. en uppsättning av skrivbord, skrivbordsstolar, skrivmaskinsbord, stolar för skrivmaskinsbord och skrivmaskiner ävensom ifråga om beväpningen anskaffande av pistoler, sablar, sabelkoppel och tjänstecyklar. Därtill komma vissa klädespersedlar.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 15.700 kronor samt

att anslaget skall täckas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 792).

Nr 164. Fråga om inrättande av centralregister vid stadens polisverk.

Polisnämnden har i skrivelse den 2 juni 1948 anfört följande:

Polisnämnden får härmed anhålla, att stadsfullmäktige måtte ställa ett anslag å 5.000 kronor till nämndens förfogande för bestridande av kostnaderna för inrättande av ett centralregister vid polisverket härstädes.

För att erhålla en överskådlig bild över registreringen av alla vid polisverket behandlade ärenden rörande såväl brottslingar som personer i övrigt är det för rationalisering av arbetet oundgängligen nödvändigt, att å olika avdelningar nu befintliga register sammanföras till ett centralregister. Polisnämnden har inhämtat uppgifter från andra polisverk samt med ledning av dessa och erfarenheter från härvarande verksamhet låtit uppgöra ett förslag till dylikt register, vilket förslag av de av staden engagerade sakkunniga ifråga om rationalisering av arbetet inom förvaltningarna betecknats såsom synnerligen lämpligt.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnandet av ovanberörda centralregister ställa ett anslag å 5.000 kronor till polisnämndens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juni 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla polisnämndens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 792).

Nr 165. Anslag för avskrivande av goodwillvärde i Västerås Omnibusaktiebolags rörelse.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 juni 1948 anfört följande:

I förut gällande aktiebolagslag saknades bestämmelser angående möjligheterna av att i aktiebolags balansräkning upptaga goodwillvärde, d. v. s. det värde en affärsrörelse kan anses äga utöver rent materiella tillgångar. Enligt tillämpad praxis har emellertid sådant goodwillvärde, som kan ligga i bolagets egen upparbetade rörelse, icke ansetts kunna upptagas i balansräkningen. Om bolaget från annan mot ersättning övertager en rörelse har emellertid redan enligt förut gällande rätt, om ersättningen överstiger värdet å de materiella tillgångarna, mellanskillnaden ansetts kunna upptagas i balansräkningen såsom goodwill. I den gamla aktiebolagslagen saknas emellertid även bestämmelse angående avskrivning å dylik goodwill.

Enligt den nya aktiebolagslagen, som trätt i kraft fr. o. m. ingången av innevarande år, stadgas numera, att goodwillvärde vid övertagande av affärsrörelse mot vederlag skall kunna upptagas såsom anläggningstillgång i särskild post. Med hänsyn till den speciella beskaffenheten av sådan tillgång, bl. a. svårigheten att på ett tillförlitligt sätt kunna fastställa värdet av tillgången, har i den nya aktiebolagslagen meddelats uttrycklig föreskrift, att dylikt goodwillvärde bör avskrivas inom kort tid.

Av det ursprungliga goodwillvärdet för Västerås Omnibusaktiebolag kvarstod i bolagets räkenskaper vid utgången av år 1947 ett belopp av 45.000 kronor. Sistnämnda belopp synes böra avskrivas så snart lämpligen kan ske. Då emellertid bolagets vinst icke försår till verkställande av dylika avskrivningar inom rimlig tid, synes staden såsom innehavare av aktierna i bolaget böra ställa erforderligt belopp till bolagets förfogande i form av ett aktieägartillskott, vilket bör användas för avskrivning av goodwillvärdet.

Beloppet synes böra täckas av trafikfondens medel. Fondbehållningen uppgick vid årsskiftet 1947—1948 till c:a 1.657.000 kronor. Enligt reglementet för fonden må fondens medel genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för tillgodoseende av stadens behov av och intresse i trafikmedel av olika slag.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett anslag å 45.000 kronor att i form av aktieägartillskott användas för avskrivning av i Västerås Omnibusaktiebolags räkenskaper upptaget goodwillvärde å samma belopp samt

att anslaget skall täckas av medel tillhörande Västerås stads trafikfond.

Nr 166. Angående företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen. (Konf. stfms handl. nr 112 ser. A 1948.)

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 juni 1948 anfört följande:

Vid sammanträde den 29 april 1948 beslöto stadsfullmäktige att till efterrättelse

för Väserås stads vidkommande i huvudsak antaga de mellan Svenska Stadsförbundet och vissa arbetstagareorganisationer antagna regler för samarbetsnämnder vid kommunala verk och inrättningar. Emellertid beslöto fullmäktige, att mom. 34 i § 13 av den centrala överenskommelsen icke skulle tillämpas här i staden. Momentet ifråga har följande lydelse: "Om nämnden därom är enig, må den för viss uppgift eller visst ärende utse utskott eller särskild utredningsman, som har att till nämnden avge rapport om sitt arbete." Anledningen härtill var den, att man befarade risk för dubbla utredningar i samma ärende, nämligen dels genom vederbörande för utredningen ansvariga kommunala förvaltning, dels ock genom samarbetsnämndens utskott.

I skrivelse till drätselkammaren har nu Svenska Stadsförbundets förhandlingsavdelning framhållit, att enligt mom. 34 enighet inom nämnden kräves för igångsättande av där omnämnd utredning och att på grund härav de av staden utsedda ledamöterna av nämnden alltid ha möjlighet att, innan de medverka till ett positivt beslut om viss utredning, undersöka om utredningen kolliderar med någon inom stadens förvaltning pågående utredning eller eljest lämpligen bör anförtros något av stadens organ. Vidare framhåller stadsförbundet vikten av att de centrala överenskommelserna såvitt möjligt följas av stadsförbundets medlemmar. Med anledning härav har stadsförbundet hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga även mom. 34 i reglerna för Västerås stads del.

Drätselkammaren har i anledning av stadsförbundets framställning tagit frågan under förnyat övervägande. Med hänsyn till vad stadsförbundet anfört och då framställningen kommit från den organisation, vilken representerar staden som arbetsgivare, har kammaren ansett, att framställningen bör bifallas.

Kammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att för Västerås stads del antaga även mom. 34 i de centralt överenskomna reglerna angående samarbetsnämnder.

Beredningsutskottet har i häröver den 14 juni 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 167. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 juni 1948 anfört följande:

I skrivelse den 27 maj 1948 till ordföranden i bostadsutredningskommittén har byggmästaren Verner G. Johansson avsagt sig uppdraget som ledamot i nämnda kommitté.

Sedan skrivelsen överlämnats till beredningsutskottet för åtgärd, får utskottet med förmälan, att ifrågavarande uppdrag icke är tidsbegränsat, föreslå stadsfullmäktige besluta

att dels godkänna herr Johanssons avsägelse, dels ock till ny ledamot i bostadsutredningskommittén utse byggnadsingenjören Oskar Ring här i staden.

Nr 168. Ändring av beslut angående indragande av befattningen såsom förste mätningstekniker.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 24 maj 1948 anfört följande:

Förste mätningsteknikern vid stadsingenjörskontoret Sven Grufman har hos byggnadsnämnden begärt och erhållit entledigande från sin befattning från och med den 15 augusti 1948 för att tillträda befattning å annan ort. Stadsfullmäktige beslöto den 31 maj 1945 att befattningen såsom förste mätningstekniker vid uppkommande vakans å befattningen skulle omändras till en befattning såsom mätningstekniker. Under den tid som gått efter stadsfullmäktiges beslut har det visat sig att den organisation som utbyggts å stadsingenjörskontoret är nödvändig för en effektiv behandling av de alltmera omfattande arbetsuppgifterna samt att befattningen såsom förste mätningstekniker bör bibehållas. Enligt kontorets nuvarande organisation tillhör förste mätningsteknikern utrednings- och beräkningsavdelningen. På avdelningen finnes dessutom en ordinarie och en extra mätningstekniker. Avdelningen sysslar i huvudsak med alla förekommande fastighetsutredningar med därav föranledda beräkningar för laga förrättningar och tomtindelningar. Detta arbete är av sådan art att, såvitt möjligt, en oavbruten kontinuitet är nödvändig. Förste mätningsteknikern är förste man på avdelningen och skall handlägga utredningar av mera kvalificerad beskaffenhet samtidigt som han möjliggör en viss kontinuitet beträffande detaljarbetet. Befattningen såsom förste mätningstekniker är placerad i lönegrad 19 medan mätningsteknikerbefattningarna äro placerade i lönegrad 18. Inklusive dyrtidstillägg äro begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 18 7.644 respektive 8.880 kronor samt i lönegrad 19 8.016 respektive 9.420 kronor.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att med upphävande av sitt den 31 maj 1945 fattade beslut medgiva att befattningen såsom förste mätningstekniker får bibehållas samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 3 juni 1948 avgivet utlåtande andragit följande:

Av byggnadsnämndens skrivelse framgår, att enligt vad som numera visat sig, stadsingenjörskontorets nuvarande organisation motiverar en befattning, vars innehavare har att handlägga utredningar av mera kvalificerad art å stadsingenjörskontorets beräkningsavdelning. Avseende bör också fästas vid det förhållandet, att befattningen som förste mätningstekniker möjliggör en viss kontinuitet beträffande arbetet å avdelningen, en synpunkt, som mot bakgrunden av stadsingenjörskontorets utökade arbetsuppgifter, förtjänar särskilt beaktande. Under sådana förhållanden anser drätselkammaren starka skäl tala för, att ifrågavarande befattning bibehålles.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 juni 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 26 augusti 1948 Ser. A nr 7

Nr 169. Stadsrevisionens berättelse för 1947.

Med skrivelse den 18 juni 1948 har magistraten till stadsfullmäktige överlämnat revisionsberättelsen för år 1947, för infordrande av förklaringar och därefter besluts fattande.

Revisionsberättelsen är av följande lydelse:

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stadsrevision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1947, få härmed vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse av den 16 april 1948 överlämnats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1947. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige ställda berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Kurt G. Lundgren, vilken tillika tjänstgjort såsom stadsrevisionens sekreterare.

Räkenskaperna ha under det löpande året siffergranskats av Kurt G. Lundgrens Revisionsbyrå. Stadsrevisionen har tagit del av granskningens resultat.

Kassa- och banktillgodohavanden ha vid upprepade tillfällen inventerats.

Stadens innehav av obligationer, aktier, reverser och andra värdehandlingar ha i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar ha särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per 31/12 1947 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

I sin kommentar till bokslutet har drätselkammaren intagit vissa förklaringar till det underskott, som driften vid Malma grustag utvisat. Stadsrevisionen är emellertid av den uppfattningen, att 1947 års driftsförlust för grustaget icke varit av tillfällig natur. En undersökning avseende åren 1941—1947 ger nämligen vid handen, att underskott förelegat varje år, om skälig hänsyn tages till alla de kostnader, som bort påföras grustagets rörelse. Beräknas sålunda avgälden såsom är brukligt i förhållande till uttagen materialmängd i stället för såsom skett med en låg fast avgift, skulle grustaget ha påförts ytterligare cirka 100.000 kr. under de sju år undersökningen omfattat. Stadsrevisionen finner det angeläget, att driften vid Malma grustag utan dröjsmål sakkunnigt utredes, så att rörelsen, om den skall fortsättas, blir räntabel för staden.

Vid granskningen har vidare uppmärksammats, att styrelser och nämnder i en del fall utbetalt ersättningar utöver den fastställda lönen till tjänstemän på ordi-

narie stat. Sådana ersättningar, som avse kompensation för uppdrag, vilka ansetts ligga utanför de ordinarie arbetsuppgifterna, ha icke beslutats av stadsfullmäktige och ha ej heller meddelats löne- och avtalsnämnden.

I fråga om drätselkammarens försäljning av viss mark av Mariaberget är stadsrevisionen av den uppfattningen, att ett för lågt pris uttagits, även om hänsyn tages till att ifrågavarande mark icke medför någon ytterligare byggnadsrätt för tomten.

För övrigt har revisionen icke givit anledning till sådana anmärkningar, att de ansetts böra intagas i denna berättelse. Stadsrevisionen har emellertid funnit det påkallat att i särskilda promemorior till drätselkammaren, styrelsen för Västerås stads tekniska verk samt folkskolestyrelsen intaga vissa erinringar och påpekanden.

Stadsrevisionen tillstyrker hos stadsfullmäktige, att ansvarsfrihet beviljas drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1947.

Vid granskningen av de särskilda styrelsernas och nämndernas förvaltning ha icke de stadsrevisorer deltagit, som innehaft ledamotskap i respektive styrelser och nämnder.

Västerås den 17 juni 1948.

Karl Engdahl. Martin Holmberg. Gösta Holmén. Gust. Lindén. Ernst Johansson. Rudmar Thunell. Axel Hellman.

Sedan *drätselkammaren* anmodats yttra sig över berättelsen har kammaren i ett den 5 augusti 1948 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Liksom tidigare ha de anmärkningar, som revisorerna vid detaljgranskningen funnit sig böra göra, icke intagits i revisionsberättelsen utan i en särskild promemoria, över vilken drätselkammaren sedvanligen plägar direkt till revisorerna avgiva ett mera detaljerat yttrande.

Beträffande de anmärkningar, som framställts i själva revisionsberättelsen, har drätselkammaren infordrat yttrande från de förvaltningar, som närmast därav beröras.

Vad först beträffar stadsrevisorernas anmärkningar rörande driften vid Malma grustag har särskilt påpekats att, för den händelse avgälden beräknats i förhållande till uttagen materialmängd i stället för såsom skett med en låg fast avgift, grustaget för åren 1941—1947 rätteligen borde ha påförts en förlust av ytterligare c:a 100.000 kronor. Stadsrevisionen har därvid uttalat önskemål om att driften vid grustaget snarast bleve föremål för en sakkunnig utredning i syfte att i fortsättningen få rörelsen räntabel.

I anledning av nämnda anmärkning har drätselkammaren infordrat yttrande av byggnadschefen, vilken för ifrågavarande sjuårsperiod lämnat en detaljerad redovisning för driften vid grustaget. Redovisningen bifogas denna skrivelse såsom särskilda bilagor. I bil. 1 ha upptagits de priser, som tillämpas av staden för egna arbeten samt i jämförelse därmed öppna marknadens priser och har i bilagan angivits den merinkomst, som grustaget skulle hava erhållit vid tillämpande av öppna marknadens priser. Nämnda merinkomst utgör kronor 125.842: 67. Av bil. 2 framgår den totala produktionen under perioden, vilken utgör 113.472 kbm. I bil. 3 har gjorts en sammanställning av utgifter och inkomster, utvisande att grustaget jämfört med de olika årens stater givit en total förlust av kronor 36.486: 44 samt att avgälden

under perioden utgjort 8.000 kronor. Slutligen har i bil. 4 en sammanställning av nu nämnda utgifter gjorts, varigenom man erhållit en totalförlust för grustaget under perioden 1941—1947 med 16.116 kronor motsvarande 14 öre per kbm. uttagen kvantitet. Nämnda bilagor, som ej intages i stadsfullmäktiges tryckta handlingar, finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Av byggnadschefens utredning framgår, att de lägre priser, vilka staden tillämpat för verksamheten verkat prisreglerande på det sätt att öppna marknadens priser vid flera tillfällen sänkts i samband med nedsättning av stadens priser. De av staden tillämpade lägre priserna ha även medfört minskade materialkostnader för olika arbeten. Sammanfattningsvis torde man av byggnadschefens utredning kunna utläsa, att det underskott, som driften vid grustaget utvisar, icke kan anses ha varit av mera uppseendeväckande natur. Drätselkammaren ämnar emellertid i fortsättningen ägna särskild uppmärksamhet åt grustaget och för den händelse det skulle visa sig att driften i längden icke är ekonomiskt bärkraftig, låta företaga utredning om lämpliga åtgärder.

Vidare anmärka revisorerna i berättelsen på att i en del fall styrelser och nämnder utbetalt ersättningar utöver fastställd lön till vissa tjänstemän å ordinarie stat. Revisorerna ha i samband härmed framhållit, att ersättningarna icke beslutats av stadsfullmäktige och ej heller meddelats löne- och avtalsnämnden. De ersättningar, vilka här närmast avses, äro *dels* gratifikationer för arbete med vedavverkningens organisation och ledning till överingenjören och kontorschefen vid tekniska verken med 1.000 kronor till vardera samt till schaktmästaren Hallin med 500 kronor, *dels* arvode med 1.440 kronor till stadsträdgårdsmästaren för kontroll av tomtplaneringar för 48 st. hyres- och bostadsrättshus, *dels* 610 kronor till trädgårdsmästaren Lindqvist i stadsträdgården för extra arbetsledning i samband med försök med kloakslam åren 1944—1946, *dels* ock arvoden till sekreteraren i Västerås stads idrottsstyrelse och hemhjälpsnämnd med 300 kronor respektive 150 kronor.

Om samtliga nu nämnda ersättningar torde enligt vad drätselkammaren inhämtat gälla att de avse arbeten, vilka icke rimligen kunnat påläggas befattningshavaren i dennes egenskap av ordinarie tjänsteman utan särskild kompensation.

Vad först beträffar gratifikationerna för vedavverkningen avse dessa den verksamhet i stadens regi, vilken under år 1947 bedrivits genom tekniska verken. Drätselkammaren, som funnit verksamheten med hänsyn till de vid tidpunkten rådande förhållandena å bränslemarknaden i hög grad behövlig, har med hänsyn till arbetenas omfattning och ansvarsfyllda art, genom beslut den 13 mars 1947 uppdragit åt tekniska verken att med vederbörande befattningshavare, åt vilka arbetet anförtrotts, träffa erforderliga överenskommelser om arvoden. På grundval av nämnda bemyndigande har sedermera styrelsen för tekniska verken fattat beslut om arvodenas fastställande och utbetalning.

Ifråga om arvodet till stadsträdgårdsmästaren har byggnadsnämnden genom beslut den 17 februari 1947 tillerkänt stadsträdgårdsmästaren ifrågavarande belopp att utgå av i 1946 års stat för ändamålet upptaget anslag. Anslaget har av byggnadsnämnden utförligen motiverats i skrivelse till stadsfullmäktige den 28 oktober 1945, till vilken byggnadsnämnden hänvisat i sin missivskrivelse till förslaget angående nämndens budget för år 1946. Parkstyrelsen har i särskild skrivelse den 28 juni 1945 till byggnadsnämnden föreslagit uppdrag för stadsträdgårdsmästaren att utöva kontrollen ifråga. Det kan slutligen tilläggas, att byggnadsnämnden vid sammanträdet

den 17 februari 1947 beslutat att kontrollen av tomtplanering framgent endast finge ske efter av stadsarkitekten i varje särskilt fall meddelat uppdrag.

Vad vidare angår ersättningen till trädgårdsmästaren Lindqvist avser denna en del odlingsexperiment, vilka i samråd med statlig försöksanstalt företagits i tekniska verkens regi. Såvitt drätselkammaren kunnat finna av parkstyrelsens protokoll, har styrelsens bemyndigande för Lindqvist att åtaga sig uppdraget icke lämnats, ehuru så rätteligen bort ske.

Beträffande slutligen arvodena till sekreteraren i idrottsstyrelsen och hemhjälpsnämnden har ifråga om förstnämnda ersättning anslag i årets stat beräknats under titeln 15 I — 113 och ifråga om sistnämnda arvode under titeln 16 H — 243 (Övriga utgifter). Särskilt i sistnämnda fall synes arvodet ha bort upptagas med specificerat belopp i staten. Kammaren har för avsikt att i kommande års stat gå i författning härom.

Ifråga om samtliga nu nämnda uppdrag gäller jämligt 13 § tjänstgöringsreglementet, att vederbörande myndighet, d. v. s. den myndighet, varunder befattningshavaren sorterar, skall hava lämnat sitt medgivande till uppdraget. Förteckning över dylika medgivanden skall tillställas löne- och avtalsnämnden. I den mån så icke skett i förevarande fall, synes ha förfarits på ett felaktigt sätt. Drätselkammaren vill emellertid ifrågasätta om anledning föreligger att särskilt underställa stadsfullmäktige dylika ärenden i andra fall än då det gäller en anslagsfråga.

Slutligen ha revisorerna uttalat som sin uppfattning att drätselkammaren betingat sig ett för lågt försäljningspris för viss mark av Mariaberget även om hänsyn toges till att marken icke medförde någon ytterligare byggnadsrätt för tomten. Den mark, som här avses, är den, som av staden försålts till en tidigare hos staden anställd tjänsteman. Kammaren vill på denna punkt framhålla att man sedan flera år tillbaka vid beräkning av försäljningspriser för stadens exploateringsmark som regel räknar med den för bebyggelsen nyttiga ytan. En konsekvens härav blir den, att priset å ren kompletteringsmark — i detta fall mark avsedd för trädgård — ofta kommer att avsevärt understiga den genomsnittliga köpeskillingen för hela tomten räknat per kvadratmeter tomtyta. Med hänsyn härtill och till den prisnivå, som dylik kompletteringsmark plägar betinga, har kammaren funnit den för ifrågavarande mark begärda köpeskillingen skälig.

Nr 170. Motion ang. ordnande av bussresor för avlägset boende kommunmedlemmar i samband med 1948 års val.

I en den 24 september 1947 dagtecknad, till stadsfullmäktige ingiven motion, ha ledamöterna av fullmäktige, herrar Einar Jonsson, Birger Grip m. fl. anfört följande:

Syftemålet med lagen om allmän och lika rösträtt var att ge landets alla myndiga medborgare medbestämmanderätt i samhället. Tyvärr utnyttjas inte denna medborgerliga rättighet i önskad utsträckning, men i ett demokratiskt samhälle bör det vara ett för alla partier gemensamt intresse, att väljarna i största möjliga utsträckning beredes tillfälle att deltaga i de allmänna valen.

I många fall kan valskolkandet bero på slöhet, men i många fall omöjliggöres eller försvåras valdeltagandet av långa avstånd till vallokalerna, vilka svårigheter i ännu högre grad framträder vid dålig väderlek.

De politiska partierna har i stor utsträckning försökt att underlätta valdeltagandet genom att anordna buss- eller bilresor till vallokalerna. På en del håll har partierna anordnat gemensamma resor men oftast har de ordnat sådana var och en för sig.

I den mån valdeltagandet, genom anordnandet av resor på valdagen till vallokalerna, kan underlättas för avlägset boende väljare, bör det vara en kommunal angelägenhet att anordna och bekosta sådana resor, för att ge stadens samtliga rösträttigade medborgare tillfälle att avge sin röst.

Uppgörandet av bussturer och turlistor bör ske med iakttagande av att största möjliga rättvisa sker och bör hemställas till magistraten att i egenskap av valnämnd fullgöra detta.

Med anledning av vad här ovan anförts får vi föreslå

att efter utredning i ärendet lämpligt belopp anslås för att anordna bussresor, eller på annat sätt underlätta avlägset boendes möjligheter att deltaga i valet 1948, samt

att det till magistraten hemställes att den i egenskap av valnämnd uppgör förslag i anslutning härtill.

Västerås den 24 september 1947.

Einar Jonsson, Birger Grip, Eric Sjölander, Axel Hellman, Gösta Brandt, Karl Wässman, Edvard Nordin.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 september 1947 remitterat ärendet till *drätselkammaren* för utredning, har kammaren, som inhämtat magistratens utlåtande i ärendet, genom skrivelse den 8 juli 1948 anfört följande:

Magistraten har i ett den 1 juni 1948 dagtecknat utlåtande, med åberopande av en utredning, som verkställts av Västerås Omnibusaktiebolag, för sin del ansett det lämpligt att bussturer i enlighet med Omnibusaktiebolagets förslag och genom bolagets försorg ordnas vid höstens val. Med hänsyn till de omfattande uppgifter som åvilade magistraten i samband med valet och valförrättningen hade magistraten emellertid ingen möjlighet att befatta sig med eller taga ansvaret för ordnande av ifrågavarande trafik.

Enligt Omnibusaktiebolagets utredning skulle under valdagen anordnas bussturer från en del avlägset belägna stadsdelar till vederbörande vallokal. Dessa bussturer skulle ordnas dels på förmiddagen och dels på eftermiddagen. Kostnaden för trafiken har av bussbolaget beräknats till 480 kronor kungörelsekostnaden ej inräknad.

Drätselkammaren får i ärendet anföra att kammaren för sin del biträder magistratens förslag att ifrågavarande bussturer böra komma till stånd. Kostnaden inklusive kungörelsekostnad torde uppgå till cirka 500 kronor.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av bussturer för avlägset boende vid innevarande års kommunala val ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 500 kronor att utgå av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 171. Fråga om anordnande av provianteringsfrilager i stadens hamnar.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 4 juni 1948 anfört följande:

Från utrikes ort infört, till proviantering och utrustning av fartyg avsett tullpliktigt gods må efter verkställd tulltaxering, utan att tullavgift erlägges men mot ställande av säkerhet för denna avgift, uppläggas i särskilt magasin under vård av godsets ägare. Sådant upplag kallas provianteringsfrilager. Enligt K. F. den 15 november 1912 (nr 298) om provianteringsfrilager fick dylikt lager uppläggas endast i stad belägen vid saltsjön. Enligt K. F. den 19 mars 1948 (nr 139) må emellertid från och med den 1 juli 1948 frilager upprättas även i stad vid inlandsvatten om distrikttullanstalt eller avdelning därav finnes i staden. Förutsättningen för uppläggande av provianteringsfrilager är att staden av Konungen meddelats tillstånd till åtnjutande av provianteringsfrilagersrätt. Hamnstyrelsen får härmed föreslå, att Västerås stad begagnar sig av möjligheten att erhålla sådan rätt för att därmed förbättra förutsättningarna för den utrikes sjöfarten på staden.

Förutsättningen för att Konungen skall meddela tillstånd till provianteringsfrilagersrätt är att staden förbinder sig avstå från hamnavgifter för fartyg, som anlöper stadens hamn allenast för att intaga proviant, kol eller skeppsförnödenheter för fartygets behov men utan att därstädes intaga annat gods eller lossa. Hamnstyrelsen föreslår därför, att en dylik undantagsbestämmelse införes i stadens hamntaxa, avdelning A III.

Beträffande provianteringsfrilager må ur författningarna anföras följande.

Den som i stad med provianteringsfrilagersrätt vill upplägga provianteringsfrilager och därifrån till proviantering och utrustning av fartyg utlämna varor, har att skriftligen begära tillstånd hos vederbörande tullförvaltning. Tillstånd får endast lämnas den som styrker sig vara berättigad att i riket driva handel. I magasin, där å provianteringsfrilager upplagt gods förvaras, må icke på samma gång andra varor finnas upplagda. Rusdrycker och maltdrycker av tredje klassen skola förvaras under såväl tullverkets som ägarens lås. Då varuägare vill från provianteringsfrilager till fartyg för proviantering eller utrustning utlämna varor, skall han därom hos tullförvaltningen göra anmälan och behörigen styrka, att fartyget är statt på sådan resa och är av sådan dräktighet, som berättigar till varornas tullfria utlämnande. Tullförvaltning åligger att hålla vaksam uppsikt därå, att provianteringsfrilager icke missbrukas. Såsom villkor för utlämning av varor utan tullavgift gäller, att fartyget utklarerat till utrikes ort, vare sig direkt eller via en eller flera andra svenska orter, eller ock befinner sig på resa mellan utrikes orter. Det ankommer dock på Konungens prövning vid meddelande av tillstånd till provianteringsfrilagersrätt, huruvida rätt att från sådant lager intaga gods jämväl må tillkomma fartyg, vilket inkommit från utrikes ort med destination till annan svensk ort. Gods, som från provianteringsfrilager i föreskriven ordning utlämnas till fartygs proviantering eller utrustning, är befriat från tullavgift. För överträdelse av författningarna stadgas bötesstraff.

På grund härav hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att genom tillägg till hamntaxan avstå från hamnavgifter för fartyg, som anlöper stadens hamn allenast för att intaga proviant, kol eller skeppsförnödenheter för fartygets behov men utan att därstädes intaga annat gods eller lossa samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Konungen söka provianteringsfrilagersrätt för staden och i samband därmed hemställa om Konungens fastställelse å tillägget till hamntaxan.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Den föreslagna åtgärden att anordna ett provianteringsfrilager skulle, såvitt drätselkammaren kan finna, hava en viss betydelse för sjöfarten för staden, varför kammaren finner sig böra tillstyrka framställningen, detta så mycket hellre som avståendet av hamnavgifter för nu ifrågavarande fartyg knappast kommer att innebära någon märkbar ekonomisk belastning för staden. Enligt hamntaxans nuvarande lydelse är fartyg, som till följd av storm, sjöskada eller eljest för trängande nöd anlöper hamnen eller efter utgående från hamnen för motvind eller på grund av annat dylikt hinder dit återvänder, innan den tillämnade resan fullbordats, befriat från hamnavgifter under förutsättning att fartyg i hamnen icke lossar andra varor än som i fartyget åter intages, ej heller i övrigt intager andra varor än skeppsförnödenheter eller proviantartiklar för fartygets behov och ej heller avlämnar eller mottager passagerare. Det ifrågasatta tillägget torde icke i realiteten innebära avstående från hamnavgifter i avsevärt större omfattning än vad som redan nu är fallet.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag.

Nr 172. Förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Isolatorn m. m.

Byggnadsnämnden har i en den 2 augusti 1948 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 30 juni 1948 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Isolatorn m. m. (Pl 110.)

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till stadsplanebestämmelserna och beskrivningen.

I övrigt får nämnden hänvisa till stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. (Kvarteret Isolatorn m. m.) Pl 110.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med Ds betecknat område får användas endast för lekskola, samlingslokal och därmed jämförligt ändamål. Bostad må dock här inredas i den utsträckning, som erfordras för anläggningens skötsel och bevakning.

Med Dv betecknat område får användas endast för värmecentral, tvättanläggning eller liknande. Bostad må dock här inredas i den utsträckning ,som erfordras för anläggningens skötsel och bevakning.

Med G betecknat område får användas endast för garage och därmed samhörigt ändamål.

Med Hj betecknat område får användas endast för industrikontor och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål. Bostad må dock här uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

Med Js betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

Med J betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål av beskaffenhet att icke för inom angränsande områden boende medföra brandfara eller sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med punktprickning och p betecknad mark får icke bebyggas utan endast användas som plantering och får icke tagas i anspråk som upplagsplats.

§ 3.

Byggnads material.

Byggnad skall uppföras med ytterväggar av brandsäker konstruktion.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran angiver.

Västerås den 30 juni 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning till förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. (Kvarteret Isolatorn m. m.)

Förslaget är avfattat å karta pl. 110 samt i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 5 april 1946 och den 28 juni 1946.

Förslaget omfattar kvarteret Isolatorn samt i väster delar av de angränsande kvarteren Smalbäcken och Regulatorn. Dessutom ingår viss gatu- och parkmark.

Stadsplanebestämmelserna för de i förslaget ingående byggnadsområdena, blevo vid fastställelsen av nu gällande plan undantagna från fastställelse, då bl. a. saknades föreskrifter om bebyggelsens höjd. I samband därmed utfärdades nybyggnadsförbud för de ifrågavarande områdena i avvaktan på nytt stadsplaneförslag.

Föreliggande förslag avser därför i första hand stadsplanebestämmelserna, varjämte vissa gränsjusteringar vidtagits. Sålunda har kvartersgränsen i söder dragits tillbaka, och ett allmänt område inlagts, närmast som reservat för utformningen av den blivande rikshuvudvägen. Vidare har parkområdet kring bäckravinen utökats något på kvartermarkens bekostnad.

Beträffande industriområdet har bestämmelserna ifråga om bebyggelsens karaktär utformats strängare för den nordligaste delen med hänsyn till den närbelägna bostadsbebyggelsen.

Byggnadshöjden för den södra delen av industriområdet har satts med hänsyn till befintlig industri och dess framtida krav.

Det i förslaget ingående allmänna området är närmast avsett som reservat för tekniska anläggningar med anknytning till industribebyggelsen. Med hänsyn härtill torde det relativt knappa avståndet till industriområdet ej ha någon störande inverkan.

Västerås den 30 juni 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Till Byggnadsnämnden.

Tjänsteutlåtande beträffande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Isolatorn m. m.

I enlighet med byggnadsnämndens beslut den 5 juli i år har rubricerade förslag, Pl 110, daterat 30 juni 1948, varit utställt för granskning under tiden 16—29 juli.

Därvid har inkommit en anmärkningsskrivelse, nämligen från vägförvaltningen i länet, som framhållit, att utfart från industriområdet ej bör få anordnas till rikshuvudvägen, och att föreskrift härom bort intagas i stadsplanebestämmelserna. En sådan föreskrift är emellertid redan i gällande stadsplan knuten till själva trafikområdet, som ej ingår i den nu föreslagna ändringen. Då den åsyftade säkerheten mot utfart sålunda redan är garanterad, finns ej anledning att revidera det föreliggande förslaget.

Någon ytterligare anmärkning har ej inkommit.

Med anledning av ovanstående får jag hemställa, att nämnden måtte godkänna förslaget samt översända det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 31 juli 1948.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

I anledning härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande ändringsförslaget samt

att uppdraga åt nämnden att därefter underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 173. Fråga om disponerande av överskottsmedel influtna vid danstillställningar i idrottshallen.

Idrottsstyrelsen har i skrivelse den 14 maj 1948 anfört följande:

Idrottsstyrelsen får härmed anhålla, att drätselkammaren måtte medgiva, att vid dansen i idrottshallen influtna överskottsmedel, cirka 6.000 kronor, disponeras sålunda, att hälften användes för återbäring till arrangörer av idrottstävlingar i hallen under säsongen 1947—1948 och återstoden ställes till idrottsstyrelsens förfogande för att disponeras för de idrottsfrämjande ändamål styrelsen kan finna lämpliga.

Idrottsstyrelsen vill i detta sammanhang meddela, att dans anordnats i hallen 16 gånger, varvid brutto influtit 47.027 kronor. I nöjesskatt har influtit 6.816 kronor och 55 öre. Hyran för hallen har på grund av det relativt stora slitaget beräknats efter 40 % mot 22 % vid idrottstävlingar.

Drätselkammaren har med överlämnande av styrelsens skrivelse i utlåtande den 5 augusti 1948 anfört följande:

Det har vid flera tillfällen visat sig synnerligen svårt att få de olika idrottsarrangemangen att bära sig. Ett bidrag till förslagsvis lokalhyrorna skulle därför utgöra ett värdefullt led i stadens strävanden att uppmuntra idrotten.

Drätselkammaren vill därför föreslå fullmäktige medgiva, att av ifrågavarande överskottsmedel 3.000 kronor få av idrottsstyrelsen disponeras för återbäring till arrangörer av idrottstävlingar i hallen under säsongen 1947—1948. Vidkommande idrottsstyrelsens framställning i övrigt kan drätselkammaren ej finna det principiellt riktigt att återstoden av överskottet utan vidare ställes till styrelsens förfogande för ändamål, som icke närmare specificerats. Nämnda del av överskottet bör i stället redovisas som inkomst och bör anslag för de speciella ändamål, styrelsen kan hava avsett, begäras i vanlig ordning.

Drätselkammaren föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att medgiva att av ifrågavarande överskottsmedel ett belopp av 3.000 kronor må av idrottsstyrelsen tagas i anspråk för återbäring till arrangörer av idrottstävlingar i hallen under säsongen 1947—1948.

Nr 174. Anslag till överförmyndarens verksamhet för år 1949.

Överförmyndaren har i skrivelse den 2 juli 1948 anfört följande:

När jag med tvekan åtog mig uppdraget, att bliva överförmyndare i Västerås, visste jag att uppdraget var grannlaga och skulle kräva mycken tid, samt att ersättningen var ringa.

Arbetet med mottagande av redovisningar under senare delen av februari samt mars månader gör, att allt annat arbete måste kopplas av fullständigt. Det dagliga arbetet med korrespondens, påminnelser om redovisningsskyldighet, införskaffande

av erforderliga handlingar samt konsultationer ang. interna frågor i samband med förmyndarskap, arv, bouppteckningar, försäljningar och försäkringar tar mycken tid i anspråk.

Min tjänst blir naturligtvis åsidosatt och annan arbetskraft måste ju också anlitas för arbetets utförande, varför jag ej anser det rimligt, att min arbetsgivare skall hava kostnader för överförmyndarskapets fullgörande. Arbetet är av den storlek och art, att det bör finnas möjligheter till daglig expeditionstid samt lokal där överförmyndaren kan träffas. Överförmyndaren bör även få gottgörelse för såväl ansvar som arbete.

Inkomsten för år 1948 uppgår till kr. 2.727: 27, varav suppleanten för överförmyndaren erhåller 1/12, kr. 227: 27, och återstår således kr. 2.500:— till blanketter, arvode och ersättning till sjukkassan för lokal och telefon.

Räknar man med ett skäligt arvode till överförmyndaren av kr. 1.500:— och att kassan bör ha en ersättning för sina omkostnader, för lokal och kontorsbiträde, med kr. 3.000:—, täckes icke mer än halva denna kostnad av inkomsten från överförmyndarskapet. Ett anslag från staden på kr. 1.500:— vore därför nödvändigt.

Under åberopande av vad som anförts, får jag härmed anhålla att Stadsfullmäktige måtte, för ovan berörda ändamål anvisa kr. 1.500:—.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt lagen om förmynderskap äger överförmyndare av omyndig uppbära arvode till belopp, motsvarande 1 % av den omyndiges behållna årsinkomst, där denna icke överstigit 200 kronor, och eljest 2 % därav, dock äger överförmyndaren icke av en och samma omyndige i arvode uppbära mer än 1.000 kronor per år. Stad eller annan kommun äger, om det finnes lämpligt, lämna bidrag till arvode åt överförmyndaren och till bestridande av de med hans verksamhet förenade kostnaderna. Kommunen äger ock att i den ordning, som av Konungen godkännes, bestrida samtliga utgifter för dessa ändamål, och äger i sådant fall kommunen av överförmyndaren uppbära de influtna arvodesbeloppen.

Enligt vad verkställd utredning utvisar pläga vissa städer bevilja anslag till överförmyndaren för skrivhjälp och kontorsexpenser. Örebro stad anslår sålunda för ändamålet ungefärligen det belopp, som av överförmyndaren här begärts.

Med vitsordande av vad överförmyndaren anfört angående omfattningen av hans åligganden vill drätselkammaren framhålla, att det begärda bidraget måste anses synnerligen skäligt.

Enligt vad kammaren inhämtat avser anslaget verksamheten för år 1949.

Drätselkammaren har under hänvisning härtill tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att såsom bidrag till kostnaderna för överförmyndarens verksamhet under år 1949 anvisa ett anslag å 1.500 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i 1949 års stat.

Nr 175. Tilläggsanslag till magistraten för dels juridisk litteratur, formulär m. m., dels ock för oförutsedda utgifter.

Magistraten har i skrivelse den 1 juli 1948 anfört följande:

Processreformen har för rådhusrättens del medfört utgifter för juridisk litteratur, formulär, stämplar och övriga kontorskostnader, som det vid uppgörande av staten för innevarande år, långt före reformens ikraftträdande, varit omöjligt att bestämt angiva. Det har visat sig att det i staten upptagna anslaget härför, 5.800 kronor, icke på långt när kommer att vara tillräckligt. Sålunda har till och med den 5 juni 1948 av anslaget förbrukats 5.142 kronor. Magistraten får därför hemställa att detta anslag måtte få överskridas med 3.500 kronor.

Magistraten får vidare hemställa att, enär det till magistratens förfogande ställda anslaget för oförutsedda utgifter visat sig otillräckligt ytterligare 600 kronor måtte ställas till magistratens förfogande för angivna ändamål. Ökningen av kostnaderna har föranletts av nämndinstitutionens införande och resor för rättens ledamöter till stadsdomarföreningens möte, vid vilket förhandlingarna huvudsakligen ägnats åt erfarenheter av processreformen.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1948 avgivet utlåtande med biträdande av vad magistraten i ärendet anfört tillstyrkt fullmäktige besluta

att ställa till magistratens förfogande ett tilläggsanslag å dels 3.500 kronor för juridisk litteratur, formulär m. m., dels ock å 600 kronor för oförutsedda utgifter samt

att härav föranledda utgifter skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 176. Anslag till Västerås stads säkerhetskommitté för studieresa.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 augusti 1948 anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har Västerås stads säkerhetskommitté hemställt om ett anslag å 1.254 kronor för bestridande av kostnaderna för ett av kommittén planerat studiebesök under augusti och september månader i en del svenska städer.

Drätselkammaren får i anledning av framställningen anföra följande.

Ifrågavarande studieresa skulle omfatta sex dagar och företagas av fyra man ur säkerhetskommittén, varav två representanter för staden och två för arbetstagarna. Besöket skulle avse städerna Örebro, Karlstad, Borlänge eller Falun, Sandviken och Gävle.

Kammaren erinrar om att säkerhetskommitténs verksamhet grundar sig på en överenskommelse i kollektivavtalet med kommunalarbetarna och avser handläggning av alla frågor rörande arbetarskydd, som ej kunnat lösas lokalt vid stadens olika arbetsföretag. Antalet ledamöter i kommittén är åtta, varav hälften utses av staden

och resten av de valda skyddsombuden. Stadens representanter i kommittén utgöras huvudsakligen av arbetschefer vid olika arbetsföretag inom staden.

Anslaget avser bestridande av kostnaderna för resorna, förlorad arbetsförtjänst samt traktamenten enligt resereglementet. Efter framställningens ingivande till drätselkammaren ha stadsfullmäktige beslutat angående höjning av traktamentsersättningen, varför anslaget bör höjas till i runt tal 1.325 kronor.

Då det för kommitténs verksamhet måste anses värdefullt, att studieresan kommer till stånd, tillstyrker drätselkammaren att anslag för ändamålet beviljas.

Kammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande studieresa ställa till säkerhetskommitténs förfogande ett anslag å 1.325 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 177. Anslag för inköp av ny sopvagn till renhållningsverket.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 augusti 1948 anfört följande:

Uti innevarande års och tidigare stater ha upptagits avsättningar å sammanlagt 200.000 kronor till en särskild fond för genomförande av nytt sophämtningssystem. Avsättningarna ha redovisats under titeln 20 E å finansförvaltningens stat.

Lantegendomsnämnden har hos drätselkammaren hemställt, att få disponera ett belopp av 35.000 kronor av de för nyssnämnda ändamål reserverade medlen. Beloppet skulle användas för anskaffande av en sopvagn, avsedd att användas vid det nya sophämtningssystemets tillämpande. Vagnen utgör den första i en serie vagnar, som beställts av lantegendomsnämnden.

Vid sammanträde den 29 augusti 1940 ha stadsfullmäktige på förslag av Lantegendomsnämnden i princip uttalat sig för genomförande av systemet med s. k. dammfri tömning vid bortforsling av sopor inom staden samt anslutit sig till ifrågasatt åläggande för fastighetsägarna inom staden att före den 1 juni 1941 eller annan senare tidpunkt hava anskaffat för systemets genomförande erforderliga kärl av den typ hälsovårdsnämnden kunde finna skäligt föreskriva ävensom uppdragit åt lantegendomsnämnden att fullfölja ärendet och i sinom tid inkomma med de detaljerade förslag, som erfordrades för genomförande av det sålunda i princip godkända förslaget. På grund av tidsläget ha fullmäktige efter särskilda framställningar från lantegendomsnämnden från år till år beviljat uppskov med genomförande av det nya systemet. Enligt vad drätselkammaren inhämtat är lantegendomsnämnden fortfarande inne på tanken att genomföra systemet i enlighet med det tidigare förslaget. Nämnden har dock ännu icke framlagt något detaljerat förslag och icke heller har den ändring av renhållningsstadgan, som måste företagas för att ålägga fastighetsägarna skyldighet att anskaffa erforderliga kärl, kommit till stånd.

Kammaren har icke funnit anledning till erinran mot det begärda anslaget men förutsätter, att lantegendomsnämnden inom den närmaste tiden inkommer till fullmäktige med utförligt förslag angående det nya systemets anordnande i detalj samt till härför erforderliga åtgärder.

Med anledning av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett anslag å 35.000 kronor för inköp av en ny sopvagn för renhållningsverkets behov samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av gjorda avsättningar i finansförvaltningens stat för genomförande av nytt sophämtningssystem.

Nr 178. Tilläggsanslag till byggnadsnämnden för bestridande av merkostnader i anledning av lönereglering för stadens extra befattningshavare.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 19 april 1948 anfört följande:

Den efter löne- och avtalsnämndens riktlinjer under innevarande vår genomförda, från och med den 1 januari 1948 gällande löneregleringen för stadens extra befattningshavare, har för stadsingenjörskontorets del medfört utgifter, som under årets lopp komma att överstiga i årets stat upptagna anslag för löner med cirka 14.500 kronor.

För täckning av nämnda merutgift får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa byggnadsnämnden ett tilläggsanslag å 14.500 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 5 augusti 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens hemställan i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 792).

Nr 179. Pensionsunderstöd till städerskan fru Olivia Pettersson.

Löne- och avtalsnämnden har i en den 21 juni 1948 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Polisnämnden har hos löne- och avtalsnämnden gjort framställning om att städer-

skan fru Olivia Pettersson måtte erhålla pension från och med den 1 juli 1948.

Fru Pettersson är född den 23 februari 1887 och har varit anställd såsom städerska i stadens tjänst under 25 år. Hennes tjänstgöring är emellertid icke av den omfattningen att löne- och avtalsnämnden kan tillerkänna henne pension enligt pensionsreglementet, som för den lägsta pensionstagargruppen stadgar en arbetstid av minst 36 timmar för vecka. Det tillkommer därför stadsfullmäktige att besluta om pensionen.

Enligt senaste kollektivavtal uppbär fru Pettersson en månadslön av 180 kronor för städningen i polisverkets lokaler. Årslönen utgör 2.160 kronor. Därjämte utgår dyrtidstillägg. För den lägsta pensionstagargruppen upptager pensionsreglementet ett pensionsunderlag å 2.500 kronor. Med hänsyn till att fru Pettersson icke kan uppnå pension till samma belopp som enligt reglementet samt till det förhållandet att reglementets pensionsunderlag fastställdes redan 1946 medan månadslönen å 180 kronor tillkom efter förhandlingar under 1947, finner löne- och avtalsnämnden det skäligt att för fru Petterssons vidkommande utgå från ett pensionsunderlag å 2.000 kronor. Om reglementets bestämmelser i övrigt tillämpas, skulle pensionen med 25 tjänsteår bli 1.200 kronor per år. Inklusive dyrtidstillägg blir pensionen 1.524 kronor.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna fru Olivia Pettersson en årlig pension å 1.200 kronor från och med den 1 juli 1948.

Drätselkammaren har genom yttrande den 8 juli 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 180. Omändring av befattningen såsom kranmaskinistförman till befattning som kranmästare samt inrättande av en ordinarie befattning såsom manlig kontorist vid hamnkontoret m. m.

Hamnstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 april 1948 anfört följande:

Hamnens kranmaskinistförman skall avgå med pension den 1 februari 1949. Inom hamnstyrelsen har frågan dryftats huruvida man skulle anställa en efterträdare med ingenjörsutbildning, exempelvis vid elektroteknisk fackskola, eller om tjänsten tillfredsställande skulle kunna skötas av en befattningshavare med något lägre kompetens. Om ingenjörsutbildning skulle krävas, finge befattningen givetvis uppflyttas från nuvarande lönegrad 17. Hamnstyrelsen har ansett sig kunna välja det sistnämnda alternativet. Vidare anser styrelsen, att befattningen, med placering i lönegrad 18, bör benämnas kranmästare. Kompetensfordringarna för tjänsten böra omfatta goda kunskaper i elektroteknik, verkstadspraktik samt god kännedom om kranar och deras skötsel. Dessutom bör kranmästaren ha god kännedom om de säkerhetsföreskrifter som finnas för krandrift och verkstadsrörelse samt vara god arbetsle-

dare. Han skall övervaka kranarnas skötsel och se till att kranarna äro i driftdugligt skick, fördela arbetet mellan kranförarna samt kontrollera att material och reservdelar finnas i lager och att fastställda säkerhetsföreskrifter följas. Vidare skall han hava tillsyn över kranverkstaden och förrådet. Hamnstyrelsen ämnar utfärda särskild instruktion för tjänsten.

På grund av den nuvarande kranmaskinistförmannens nedsatta arbetsförmåga önskar hamnstyrelsen anställa efterträdaren redan från och med den 1 oktober 1948 för att han skall kunna biträda i arbetet och sätta sig in i göromålen medan den nuvarande förmannen är kvar i tjänst. För tiden mellan den 1 oktober 1948 och den 1 februari 1949 har hamnstyrelsen tänkt sig att kranmästaren skulle vara anställd å extra stat samt erhålla lön enligt löneklass 17.

På grund av det ökade arbetet å hamnkontoret till följd bl. a. av att bokföringen omlagts samt att verkstaden i djuphamnen tillkommit, har hamnstyrelsen ansett det nödvändigt att utöka arbetskraften å kontoret. Styrelsen har därför å extra stat anställt en manlig kontorist, som enligt löne- och avtalsnämndens medgivande avlönas enligt löneklass 12. Avlöningen utgår för närvarande av tillgängliga medel i 1948 års utgiftsstat men ett tilläggsanslag för senare delen av året är erforderligt. Styrelsen hemställer att befattningen från och med den 1 januari 1949 uppföres å ordinarie stat med placering i lönegrad 13. En del av det arbete som skall utföras av kontoristen utföres för närvarande av hamnfogden. Styrelsen anser emellertid att hamnfogden samt den blivande kranmästaren i största möjliga utsträckning böra befrias från egentligt kontorsarbete. Det arbete som sålunda skall avlastas dessa båda befattningshavare är delvis av den art att man icke lämpligen kan anställa ytterligare ett kvinnligt biträde å hamnkontoret för dess utförande.

På grund härav hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 februari 1949 omändra befattningen såsom kranmaskinistförman till en befattning såsom kranmästare med placering i lönegrad 18.

att från och med den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning såsom manlig kontorist å hamnkontoret med placering i lönegrad 13,

att bemyndiga hamnstyrelsen att besätta de nämnda befattningarna med ordinarie innehavare samt

att anvisa hamnstyrelsen ett tilläggsanslag å 4.800 kronor för anställande å extra stat av en kranmästare med lön enligt löneklass 17 från och med den 1 oktober 1948 till årets slut samt en manlig kontorist med lön enligt löneklass 12 under senare halvåret av 1948.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 21 juni 1948 anfört följande:

Löne och avtalsnämnden ansluter sig i huvudsak till hamnstyrelsens förslag. Beträffande lönesättningen för kranmästaren har nämnden emellertid ansett, att de kvalifikationer som styrelsen uppställt för tjänsten göra det svårt för styrelsen att med erbjudande av lönegrad 17 kunna finna en fullgod arbetskraft för befattningen. Nämnden, som icke vid ett senare tillfälle, i samband med tjänstens besättande eller sedan den redan tillträtts, önskar medverka till en uppflyttning av densamma, har

därför hos hamnstyrelsen hemställt om förnyat övervägande rörande lönesättningen. Efter införskaffad utredning om liknande befattningar i andra hamnar, har styrelsen meddelat, att styrelsen vill föreslå en placering i lönegrad 18. Mot denna placering har löne- och avtalsnämnden icke haft något att erinra.

Inklusive dyrtidstillägg utgör i lönegrad 18 begynnelselönen 7.644 kronor och slutlönen efter nio år 8.880 kronor. Motsvarande belopp äro i lönegrad 17 7 356 respektive 8.388 kronor samt i lönegrad 13 6.264 respektive 7.068 kronor. I löneklass 12 är lönen 6 000 kronor.

I anledning härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige

att från och med den 1 februari 1949 omändra befattningen såsom kranmaskinistförman till en befattning såsom kranmästare med placering i lönegrad 18 samt

att i övrigt till alla delar bifalla hamnstyrelsens framställning.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 8 juli 1948:

Drätselkammaren som jämväl förehaft ärendet till behandling har intet att erinra emot inrättande av de bägge befattningarna på sätt hamnstyrelsen och löne- och avtalsnämnden föreslagit. Vad åter beträffar hamnstyrelsens begäran om anslag å 4.800 kronor anser drätselkammaren det vara mera praktiskt att hamnstyrelsen erhåller stadsfullmäktiges medgivande att för avlöning av de ifrågasatta befattningarna å extra stat överskrida årets löneanslag.

Drätselkammaren hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla hamnstyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag beträffande inrättandet av en befattning som kranmästare i lönegrad 18 från den 1 februari 1949 och en befattning som manlig kontorist i lönegrad 13 från den 1 januari 1949,

att bemyndiga hamnstyrelsen att besätta de nämnda befattningarna med ordinarie innehavare samt

att medgiva hamnstyrelsen att för avlöning till en kranmästare och en manlig kontorist på extra stat överskrida i årets stat upptagna löneanslag.

Nr 181. Inrättande av en befattning såsom föreståndarinna vid Hammarby daghem och tre befattningar såsom lärarinnor vid barnstugorna å ordinarie stat.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 21 april 1948 anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads barnstugor ber härmed få inkomma med begäran om nya ordinarie tjänster för lärarinnor inom barnstugorna.

För närvarande har barnstugorna åtta (8) ordinarie befattningshavare av sjutton (17) anställda, utbildade lärarinnor, vilket får anses oproportionerligt. Bl. a. står föreståndarinnan för Hammarby daghem som extra befattningshavare, men anser styrelsen att hon snarast bör bli ordinarie och i samma lönegrad som föreståndarinnan vid Utanby daghem.

Med anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta ordinarie tjänst för föreståndarinna vid Hammarby daghem i lönegrad 13,

att inrätta tre (3) ordinarie barnträdgårdslärarinnetjänster vid barnstugorna i övrigt med placering i lönegrad 12,

att dessa tjänster inrättas fr. o. m. den 1 januari 1949.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 21 juni 1948 anfört följande:

Nämnden tillstyrker inrättandet å ordinarie stat av de tre begärda barnträdgårdslärarinnetjänsterna. Tidigare befintliga ordinarie tjänster äro placerade i lönegrad 12.

Beträffande befattningen såsom föreståndarinna vid Hammarby daghem vill löne- och avtalsnämnden för dagen icke tillstyrka dess uppförande å ordinarie stat med hänsyn till den korta tid daghemmet funnits samt till dess provisoriska karaktär. Nämnden har meddelat barnstugestyrelsen, att befattningen bör med dess bibehållande å extra stat kunna avlönas efter löneklass 12.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1949 inrätta ytterligare tre ordinarie befattningar såsom barnträdgårdslärarinna vid barnstugorna med placering i lönegrad 12.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 augusti 1948 avgivet utlåtande anfört:

Lika med löne- och avtalsnämnden anser drätselkammaren, att tillsvidare bör anstå med uppförande av tjänsten såsom föreståndarinna vid Hammarby daghem å ordinarie stat. Kammaren har icke något att erinra mot barnstugestyrelsens framställning att ytterligare tre ordinarie befattningar såsom barnträdgårdslärarinnor inrättas.

Begynnelselönen respektive slutlönen i 12 lönegraden äro 6.000 och 6.804 kronor samt i 13 lönegraden 6.264 och 7.068 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningarna såsom barnträdgårdslärarinna vid barnstugorna.

Nr 182. Återbesättande av ledigbliven befattning som mätningstekniker.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 7 juni 1948 anfört följande:

Sedan mätningsteknikern Sture Jansson å stadsingenjörskontoret erhållit befattningen såsom förste mätningstekniker å samma kontor får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen såsom mätningstekniker med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 21 juni 1948 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 5 augusti 1948 med åberopande av vad byggnadsnämnden samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 183. Fråga om uppflyttning av befattningar som polisöverkonstapel och kriminalöverkonstapel i högre lönegrad.

Polisnämnden har uti skrivelse den 2 juni 1948 anfört följande:

Med överlämnande av poliskammarens härvid fogade skrivelse rörande lönesättning för överkonstapeln vid centralpolisavdelningen, vilken överkonstapel tillika är föreståndare för avdelningen, får polisnämnden anföra.

På grund av den allt mera ökade arbetsbördan och därmed följande ansvar för föreståndaren vid centralpolisavdelningen, finner polisnämnden, att ifrågavarande överkonstapelsbefattning bör tillerkännas en mot arbetsbördan och ansvaret bättre svarande lön och vill därför föreslå, att befattningen uppflyttas från 19 till 20 lönegraden i här gällande löneplan.

Polisnämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som polisöverkonstapel, tillika föreståndare för centralpolisavdelningen, från den 1 juli innevarande år uppflyttas från 19 till 20 lönegraden.

Poliskammarens åberopade skrivelse är så lydande:

Centralpolisavdelningen — tidigare kallad ordonnanspolisavdelningen — består numera av en överkonstapel, en biträdande överkonstapel, nio konstaplar och två kvinnliga skrivbiträden. Avdelningen verkställer alla utredningsärenden, som icke avse brott och omhänderhas av kriminalpolisavdelningen. Under år 1947 förekom vid avdelningen 10.247 ärenden. Många av dessa ärenden äro av synnerligen ömtålig natur och fordra stor grannlagenhet och gott omdöme av föreståndaren för

avdelningen. Jag tänker då särskilt på ärenden rörande sinnessjuka och farliga alkoholister. Dessa ärenden komma ofta till polisens kännedom nattetid eller sent på kvällarna och icke minst under helgerna, och de fordra omedelbart ingripande av föreståndaren, och han har då oftast att själv fatta beslut angående vilka åtgärder som skall vidtagas och taga ansvaret för åtgärderna. För övrigt har föreståndaren för centralpolisavdelningen givetvis att övervaka alla övriga ärendens behandling på avdelningen. Med hänsyn till avdelningens storlek, det stora antal ärenden som förekommer hos avdelningen och det ansvar som är förenat med föreståndarbefattningen anser jag det fullt motiverat att föreståndaren i denna sin egenskap erhåller lönetillägg.

I en ytterligare skrivelse av den 2 juni 1948 har *polisnämnden* anfört följande:

Med överlämnande av poliskammarens härvid fogade skrivelse rörande lönesättning för den kriminalöverkonstapel, vilken tillika är föreståndare för kriminalavdelningen härstädes, får polisnämnden anföra.

Som framgår av poliskammarens skrivelse har nu ifrågavarande kriminalöverkonstapel en synnerligen ansvarsfull befattning, vilken i de flesta jämförbara städer beklädes med en kriminalkommissarie. Avdelningen här består för närvarande av sammanlagt 14 manliga och 4 kvinnliga befattningshavare, därav 5 manliga nytillkomna under innevarande år. Det har vid upprepade tillfällen framhållits, att den nya processreformen kommer att medföra väsentligt ökat arbete för polispersonalen och detta merarbete torde enligt polisnämndens förmenande särskilt drabba kriminalavdelningen, vilket givetvis kommer att återverka på föreståndarens arbetsbörda och ansvar.

Redan tidigare har ansetts, att föreståndaren för kriminalavdelningen borde vara högre placerad i lönehänseende än övriga befattningshavare i samma grad vid polisverket och ett bevis härpå är att stadsfullmäktige på lönenämndens förslag vid antagande av 1945 års löneplan placerade kriminalöverkonstapeln (föreståndaren) i 11 lönegraden av då gällande löneplan medan övriga överkonstaplar erhöllo lön enligt 10 lönegraden.

Enligt vad polisnämnden inhämtat äro tjänstgöringsförhållandena vid kriminalavdelningen i Eskilstuna och Linköping ordnade på samma sätt som här och i båda dessa städer har föreståndaren för kriminalavdelningen, vilken är överkonstapel, placerats i 20 lönegraden av såväl här som i nämnda städer gällande löneplan. En liknande placering av ifrågavarande befattning härstädes finner polisnämnden vara fullt motiverad, särskilt som kriminalavdelningen härstädes är större än i berörda städer.

Polisnämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som kriminalöverkonstapel, tillika föreståndare vid kriminalavdelningen, från och med den 1 juli innevarande år uppflyttas från 19 till 20 lönegraden i den för staden gällande löneplanen.

Poliskammarens åberopade skrivelse är så lydande:

I anledning av framställning om särskilt lönetillägg för kriminalöverkonstapeln Fritz Svensson får jag härmed bekräfta, att Svensson innehar anställning som kri-

minalöverkonstapel sedan 1940. Under hela tiden och alltjämt fullgör Svensson i verkligheten en kriminalkommissaries åligganden. Visserligen åligger det polisnotarien enligt instruktionen att närmast under polismästaren ansvara för kriminalavdelningen, men polisnotarietjänsten motsvarar i detta hänseende närmast kriminalpolisintendents befattning och enligt nu framlagt förslag till ändring av instruktionen skall polisnotarien framdeles benämnas kriminalpolisintendent. Svensson har sålunda även efter 1944 fullgjort poliskommissaries åligganden, bl. a. beträffande fördelning av ärenden till personalen och verkställande av förhör och utredningar i övrigt.

Kriminalöverkonstapelstjänsten har också med rätta tidigare varit placerad i högre lönegrad än övriga överkonstapelstjänster, och med hänsyn till det ansvar som åvilar Svensson anser jag att Svensson såsom föreståndare för kriminalavdelningen liksom tidigare bör placeras i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 21 juni 1948 anfört följande:

Som bekant fördes under år 1947 centrala förhandlingar mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Polisförbundet om polispersonalens löneförhållanden. Anledningen var polisförbundets riksomfattande blockad mot nyanställningar. Överenskommelse uppnåddes icke, men stadsförbundet rekommenderade sina medlemmar att vid de lokala förhandlingarna icke sätta lönerna högre än vad som angivits i ett av landshövding Lidén framlagt förlikningsförslag. Enligt detta förslag skulle överkonstapel placeras i någon av lönegraderna 17—19. Förlikningsförslaget blev normerande för uppgörelserna över hela landet med några få undantag. I Västerås ha överkonstaplarna sålunda placerats i lönegrad 19. Löne- och avtalsnämnden finner icke någon anledning frångå stadsförbundets rekommendation. I dagens läge har man den stora förmånen av en så gott som enhetlig lönegradsplacering för polispersonalen i rikets städer. Det vore betänkligt om städerna var för sig skulle lämna den enhetlighet som uppnåtts efter stora svårigheter. Man skulle därmed vara inne i det tidigare rådande, starkt kritiserade s. k. saxningssystemet städerna emellan. Det är riktigt som polisnämnden framhåller, att två mellanstora städer, Eskilstuna och Linköping, placerat överkonstaplar vid kriminalavdelning i lönegrad 20. Detta är emellertid en väg som städerna icke böra gå vidare på och löne- och avtalsnämnden vill för Västerås vidkommande bestämt avråda från att frångå den centrala rekommendationen från stadsförbundet. Så länge benämningen överkonstapel användes och arbetet har karaktär av överkonstapelstjänst bör lönegrad 19 gälla för båda de ifrågavarande befattningarna.

På grund härav föreslår löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå polisnämndens båda framställningar.

Drätselkammaren har häröver den 12 augusti 1948 avgivit följande yttrande:

Drätselkammaren är väl medveten om det principiellt riktiga i löne- och avtalsnämndens inställning. Emellertid anser kammaren beträffande kriminalöverkonstapelsbefattningen att särskilda omständigheter förefinnas som kan motivera en uppflyttning av befattningen. Utöver tjänstgöringen såsom överkonstapel tillkommer för

den ifrågavarande befattningshavaren chefskapet över kriminalavdelningen. Å avdelningen finnes ytterligare en överkonstapel med placering i samma lönegrad. Det synes drätselkammaren skäligt att chefskapet markeras med en högre lönegrad, vilket med hänsyn till budgeten och principen att anknyta löneregleringar till årsskiften bör ske från och med den 1 januari 1949. Vad beträffar överkonstapelsbefattningen vid centralpolisavdelningen har drätselkammaren icke funnit lika vägande synpunkter tala för uppflyttning utan ansluter sig i denna del av ärendet till vad löne- och avtalsnämnden anfört.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1949 uppflytta befattningen såsom kriminalöverkonstapel, tillika föreståndare för kriminalavdelningen, till lönegrad 20 samt

att avslå framställningen beträffande överkonstapelsbefattningen vid centralpolisavdelningen.

Nr 184. Uppförande av befattningarna som hemvårdarinna å ordinarie stat.

Hemhjälpsnämnden har i en den 14 april 1948 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Hemhjälpsnämnden får härmed anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta uppföra de 7 hemvårdarinnorna i staden å ordinarie stat räknat från den förste juli innevarande år med placering i 6 lönegraden, där begynnelselönen är 4.356 kronor och slutlönen 5.148 kronor.

Som skäl för sin anhållan får hemhjälpsnämnden anföra, att nämnden vid i ärendet verkställd utredning funnit, att hemvårdarinnornas anställningsförhållanden i med Västerås jämförbara städer äro ordnade enligt bruttolönsprincipen på sätt, som ovan föreslagits. I såväl Uppsala som Borås, Eskilstuna och Örebro äro ifrågavarande befattningar redan uppförda å ordinarie stat och placerade i ovannämnda lönegrad av den såväl här som i berörda städer numera gällande löneplanen. Utöver kontantlönen erhålla hemvårdarinnorna fri bostadstelefon samt ersättning för resor i tjänsten.

I detta sammanhang bör nämnas, att hemvårdarinnorna härstädes sedan den 1 juli 1947 åtnjuta en årslön av 2.500 kronor jämte 12 % dyrtidstillägg. Härjämte utgår tre ålderstillägg inklusive dyrtidstillägg å vardera 180 kronor efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring. Utöver nu angiven lön har hemvårdarinna här fri möblerad bostad med lyse och värme, ersättning för resor i tjänsten med 75 kronor vardera per år samt kostpengar under semester likaledes med 75 kronor. Bostadsförmånen liksom kostpengar under semester kommer således att bortfalla vid övergång till av nämnden nu föreslagen lönesättning.

För närvarande utgår statsbidrag med 1.400 kronor per hemvårdarinna och år samt landstingsbidrag med 700 kronor per år. Därjämte erhålles statsbidrag för

ålderstillägg, varvid socialstyrelsen utgått från förste januari 1944 som anställningsdag, oavsett om hemvårdarinnorna redan tidigare varit i kommunernas tjänst.

En sammanställning av nuvarande avlöningsförmåner ger följande summa. Kontantlön + dyrtidstillägg 2.800 kronor, bostad med värme och lyse beräknad till i medeltal 1.300 kronor, samt kostpengar under semester 75 kronor, vilket tillhopa gör 4.175 kronor.

Då stor brist föreligger ifråga om utbildade hemvårdarinnor är det av vikt, att deras avlöningsförhållanden snarast ordnas på samma sätt som i andra städer, enär man eljest kan befara, att redan anställda söka sig härifrån och att sökande icke stå att erhålla till eventuellt vakanta tjänster.

Här bör kanske också lämnas en redogörelse för vederbörande befattningshavares pensionsförhållanden. Denna fråga var före förste januari 1944 ordnad på så sätt att vederbörande kommuner och företag enligt avtal med Uppsala Hemsysterskola voro skyldiga att svara för hemvårdarinnas pensionering genom inbetalning till Kungliga Pensionsstyrelsen av en årlig premie å 180 kronor. Efter det verksamheten blev statsunderstödd har Kungliga Socialstyrelsen bestämt, att tjänstepensionsunderlaget skall utgöra 1.560 kronor, att hemvårdarinna skall vara ansluten till Statens Pensionsanstalt samt att årliga pensionsavgiften skall utgöra 162 kronor 12 öre.

Då ifrågavarande pensionsunderlag icke motsvarar avlöning enligt 6 lönegraden har i vissa städer pensionering skett efter lägre lönegrader. I andra städer har frågan däremot ordnats så, att hemvårdarinnorna bibehållas i Statens Pensionsanstalt med förut angivet pensionsunderlag samt att pensionering för mellanskillnaden ordnas genom befattningshavarnas anslutning till SKP eller i vissa fall vederbörande stads egen pensionskassa.

På grund av vad sålunda anförts anhåller hemhjälpsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juli innevarande år uppföra hemvårdarinnorna i staden å ordinarie stat med placering i 6 lönegraden av nu gällande lönestat.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 21 juni 1948 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden ansluter sig till hemhjälpsnämndens uppfattning att befattningarna böra vara placerade på stadens ordinarie stat. Så är förhållandet i ett flertal städer, exempelvis Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Malmö, Norrköping, Uppsala och Örebro. I samtliga de nämnda städerna äro befattningarna upptagna i lönegrad 6.

Mellan Svenska Stadsförbundet, å ena, samt Svenska Kommunalarbetareförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, å andra sidan, har den 3 maj 1947 träffats en central överenskommelse rörande hemvårdarinnor. Överenskommelsen innebär, att hemvårdarinna skall erhålla lön enligt lönegrad 6. Denna lön skall inkludera de naturaförmåner, som enligt författningen (SFS 947/1943) skola utgå, dock icke kost i de hem, där hemvårdarinnan arbetar, eller ersättning för resor i tjänsten enligt § 14 i författningen. I de fall hemvårdarinnans telefon upptages under myndighetens rubrik i rikstelefonkatalogen, skall ersättning utgå enligt lägsta taxa. Därest kommun tillhandahåller bostad, skall ersättning därför utgå enligt § 18 mom. 88—96 i det mellan stadsförbundet och kommunalarbetareavtalet den 10 februari 1947 överenskomna s. k. anstaltsavtalet. Hemvårdarinna skall äga åtnjuta

minst fyra fridagar per fyraveckorsperiod. Om hon ej kan uttaga dessa, skall hon beredas kompensation härför genom ledighet eller ersättning. Hemvårdarinna skall icke erlägga avgifter för sin pensionering.

Löne- och avtalsnämnden föreslår, att de ifrågavarande sju befattningarna placeras i lönegrad 6 samt att även i övrigt den centrala överenskommelsen tillämpas.

Beträffande pensionsfrågan anser löne- och avtalsnämnden, att hemvårdarinnorna skola tillförsäkras samma pension som övriga stadens ordinarie befattningshavare i lönegrad 6. Staden bör därför ansluta hemvårdarinnorna till SKP för pensionsförsäkring å skillnaden mellan pensionen från Statens pensionsanstalt och pensionen från SKP för stadens ordinarie befattningshavare i lönegrad 6. Då emellertid lönerna i stadens nya löneplan enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 i avbidan å ett städernas normalpensionsreglemente icke äro pensionsgrundande utan de gamla pensionsunderlagen skola behållas oförändrade, föreslår löne- och avtalsnämnden, då här är fråga om tjänster som tidigare icke funnits i tjänsteförteckningen över ordinarie befattningshavare, att pensionsunderlaget tillsvidare sättes såsom för befattningshavare i stadens före den 1 oktober 1947 gällande lönegrad 3. Hemvårdarinnorna komma då att i pensionshänseende jämställas med skrivbiträden, vilka även de äro placerade i lönegrad 6 av den nya löneplanen.

Uppförandet å ordinarie stat föreslås ske från och med nästa budgetår eller sålunda från och med den 1 januari 1949.

I anledning härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1949 uppföra sju hemvårdarinnebefattningar å ordinarie stat i lönegrad 6,

att låta det ordinarie anställningsförhållandet regleras enligt den ovan angivna centrala överenskommelsen av den 3 maj 1947 samt

att från och med den 1 januari 1949 pensionsförsäkra hemvårdarinnorna hos SKP för skillnaden mellan den från Statens Pensionsanstalt och den från SKP utgående pensionen, tillsvidare räknat efter lönegrad 3 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan.

Drätselkammaren har i häröver den 12 augusti 1948 avgivet utlåtande, med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 185. Förvärv av tomten nr 3 i kvarteret Gabriel samt stadsägan nr 1.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 juli 1948 anfört följande:

Vid sammanträde den 30 juni 1948 beslöto stadsfullmäktige i samband med fråga angående om- och tillbyggnad av nuvarande stadshotellsfastigheten att dels upphäva sitt den 26 mars 1942 fattade beslut beträffande upplåtelse av tomtmark i

kvarteret Jesper för församlingshem, dels att för en köpeskilling av 95.000 kronor förvärva fastigheterna nr 1 och 2 i kvarteret Gabriel, dels ock uppdraga åt drätselkammaren att efter förhandlingar med den kyrkliga samfälligheten inkomma med förslag till villkor för upplåtelse av ifrågavarande tomter samt den söder därom belägna tomten för uppförande av ett församlingshem. Såsom angavs i drätselkammarens skrivelse i ärendet hade kyrkorådet meddelat, att rådet i princip vore berett föreslå kyrkofullmäktige att avstå från tomten i kvarteret Jesper mot det att staden lämnade samfälligheten särskilda garantier för att såväl den s. k. Reutersköldska gården i hörnet av Västra Kyrkogatan och Skolgatan samt tomterna norr därom, dvs. tomterna Gabriel nr 1 och 2 ställdes till den kyrkliga samfällighetens disposition.

För att skapa möjligheter till större frihet vid utformningen av ett blivande församlingshus har fastighetskontoret förhandlat med fastighetsföreningen Daniel 7—8 u. p. a. om förvärv från föreningen av tomten nr 3 i kvarteret Gabriel jämte den därinvid belägna stadsägan nr 1. Från föreningens sida har ifrågasatts ett markbyte, varigenom staden i utbyte mot nämnda fastigheter skulle överlåta tomten nr 1 i kvarteret Snödroppen samt tomt i kvarteret Emaus. Förstnämnda tomt innehåller i areal 4.549,3 kvm och får bebyggas med en c:a 108 m lång byggnad i tre våningar, innehållande en våningsyta av omkring 3.565 kvm. Tomten i kvarteret Emaus beräknas innehålla omkring 3.750 kvm mark. Å tomten får uppföras en byggnad i tre våningar med en våningsyta av omkring 3.000 kvm. Efter det pris per kvadratmeter våningsyta, vilket tillämpats å närbelägna områden, skulle köpeskillingen för dessa tomter uppgå till c:a 121.500 kronor. Någon extra ordinär grundläggning torde icke behöva ifrågakomma. Någon olägenhet av att tomterna upplåtas med äganderätt synes i förevarande fall icke behöva befaras. Tomten i kvarteret Emaus ligger i nära anslutning till förut bortbytt mark och norr om kvarteret Snödroppen torde stadens mark komma att ingå som bytesobjekt med Asea vid bebyggelse av dess mark å Gideonsberg.

Föreningen har för avsikt att i första hand bebygga tomten inom kvarteret Emaus. Å tomten i kvarteret Snödroppen finnes för närvarande ett garage, vilket användes för lantegendomsnämndens bilar. Då senare bebyggelsen å denna tomt blir aktuell är föreningen beredd att skaffa staden ersättning för garaget, vilket under sådana förhållanden bör ingå i markbytet. Intill dess bebyggelsen sker bör garaget av lantegendomsnämnden få disponeras hyresfritt.

Tomten Gabriel nr 3 och stadsägan nr 1 ha förvärvats av föreningen under år 1945 för 140.000 kronor, motsvarande nuvarande taxeringsvärdet. Sedermera har föreningen låtit indraga värme och ordnat med sanitär installation för ungdomslokaler, efter vilka förbättringsarbeten bokföringsvärdet är upptaget till 149.000 kronor. Vidare har föreningen erlagt framtidsförsäkring med 1.300 kronor. Hyresavkastningen för fastigheterna utgör sammanlagt 11.140 kronor. Såsom köpeskilling för fastigheterna har begärts 151.000 kronor vari inräknats ett belopp av c:a 1.000 kronor för inventarier till kontors- och samlingslokaler. Tillträdesdagen skulle sättas till den 30 september 1948. I fastigheten finnas tvenne lån, respektive 5.000 och 20.000 kronor, vilka äro bundna till år 1950. Fastighetsföreningen torde emellertid få inlösa lånen omedelbart mot en räntekompensation till långivaren.

Stadens direkta utgifter i form av mellanskillnad mellan köpesummorna skulle sålunda bliva 29.500 kronor. Anslag torde emellertid böra begäras brutto för köpeskillingen till tomten nr 3 i kvarteret Gabriel samt stadsägan nr 1.

Då staden har intresse av att förvärva sistnämnda fastigheter och utan olägenhet synes kunna avhända sig äganderätten till tomterna i kvarteret Snödroppen och Emaus samt överlåtelsevillkoren få anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor dels för en köpeskilling av 151.000 kronor av fastighetsföreningen Daniel 7—8 u. p. a. förvärva tomten Gabriel nr 3 och stadsägan nr 1, dels ock till föreningen för en köpeskilling av 121.500 kronor med äganderätt överlåta omförmälda tomter i kvarteren Snödroppen och Emaus, ävensom att vidtaga alla för markbytets genomförande erforderliga åtgärder samt

att för bestridande av köpeskillingen för tomten Gabriel nr 3 och stadsägan nr 1 anvisa ett anslag å 151.000 kronor att bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 186. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kata m. m.

Byggnadsnämnden har i en den 5 juli 1948 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 30 april 1948 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kata jämte angränsande gator.

Förslagets utformning framgår av närslutna beskrivning.

Mot förslaget, som varit utställt för granskning under tiden den 3—17 juni 1948, ha anmärkningar framställts av Vägförvaltningen för Västmanlands län, R. Garmo såsom ägare av tomten nr 6 i nämnda kvarter och Otto Wilhelm Jerne jämte sex andra ägare av fastigheter vid Åsgatan.

Byggnadsnämnden har på skäl, som anförts av stadsplanearkitekten i hans tjänsteutlåtande, funnit anmärkningarna obefogade.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för VÄSTERÅS
(Kvarteret KATA m. m.) Pl. 109.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

Med G betecknat område får användas endast för garage och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark avsedd för allmänna ledningar.

Å med u betecknat område får icke vidtagas anordningar, som förhindra framdragande och underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

§ 4.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas. Byggnads indragning från grannens tomtgräns må dock medgivas, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

§ 5.

Antal lägenheter.

Inom med B betecknat område får vid varje trappa inredas högst 2 lägenheter i varje våning, dock må en tredje lägenhet, omfattande högst ett rum och kök inredas, där byggnadsnämnden prövar detta lämpligt.

§ 6.

Byggnads material.

Å med B och G betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 7.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, siffran angiver.

§ 8.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30° (trettio grader).

§ 9.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två och tre våningar.

Västerås den 30 april 1948.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning till förslag till ändring av stadsplanen för VÄSTERÅS
(Kvarteret KATA m. m.)

Förslaget är avfattat å karta pl. 109 samt i särskild handling, stadplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 22 september 1939, den 21 april 1944 och 6 februari 1948 samt av Konungens befallningshavande den 9 maj 1942.

Förslaget omfattar kv. Kata jämte angränsande gator.

För kvarteret gällande stadsplan upptar utefter Jakobsbergsgatan huvudsakligen två- och trevåningshyreshus, utefter Hammarbygatan tvåvånings fyrfamiljshus samt för övriga delar av kvarteret tvåfamiljsvillor i två våningar.

Nuvarande bebyggelse inom kvarteret utgöres till största delen av äldre omoderna villor. På tomt nr 10 samt stadsägorna nris 572 B och 2395 har dock under de senaste åren uppförts nya byggnader i enlighet med gällande plan.

Föreliggande förslag avser att utnyttja hela kvarteret för hyreshus, huvudsakligen i tre våningar. Detta har ansetts lämpligt med hänsyn till kvarterets relativt centrala läge omedelbart intill själva "stenstaden". Den nu påbörjade generalplanen pekar även på, att stora delar av de gamla villakvarteren vid en framtida nybyggnad bör utnyttjas effektivare, varigenom även en snabbare sanering skulle erhållas.

I förslaget ha de tidigare nämnda, på senare tid tillkomna byggnaderna intagits oförändrade och byggnaderna däremellan, i kvarterets sydöstra del, förlagts längs gatulinjen varigenom erhållits en lugnare gatubild. För övrigt har byggnadskropparna förlagts med särskild hänsyn till den kuperade terrängen och befintliga ägofigurer.

Antalet våningar har i förslaget satts till tre, utom för de nordligaste byggnaderna inom kvarteret där, med hänsyn till villabebyggelsen på andra sidan Grindstuvägen, en begränsning till två våningar visat sig önskvärd.

Åsgatan och Grindstuvägen har i förslaget breddats, för att tillgodose den ökade trafik, som blir följden av hyreshusbebyggelsen.

Inom kvarteret har även föreslagits två särskilda garagebyggnader, närmast avsedda för bebyggelsen i kvarterets inre delar. I övrigt torde garage kunna ordnas inom respektive byggnader.

Behovet av parkeringsplatser avses i erforderlig omfattning kunna tillgodoses inom respektive tomter.

Ett särskilt ledningsområde har inlagts för avloppsledning från kvarterets inre delar ut till Jakobsbergsgatan.

Västerås den 30 april 1948.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande angående förslag till ändring av stadsplanen för kv. Kata m. m.
(Pl. 109/30.4 1948)

Den 3 maj i år beslöt nämnden att för sin del godkänna samt låta utställa rubricerade stadsplaneförslag.

Förslaget hade — sedan ett tidigare förslag till stadsplaneändring den 24 april 1947 av stadsfullmäktige återremitterats till byggnadsnämnden — upprättats i huvudsak på grundval av ett inom H. S. B. stadsplaneavdelning i Stockholm uppgjort skissförslag, vilket den 30 juni 1947 demonstrerats och diskuterats vid ett sammanträde med berörda markägare och representanter för byggnadsnämnden.

Förslaget har numera, under tiden 3—17 juni 1948 varit utställt för granskning. Därvid ha inkommit tre anmärkningsskrivelser nämligen

1. Den 7 juni 1948 från vägförvaltningen i länet, som för sin del avstyrker fastställelse av förslaget med hänsyn till Åsgatans branta lutning ned mot Hammarbygatan. Korsningen betecknas av vägförvaltningen såsom trafikvådlig med tanke på siktförhållandena och det ökade trafikunderlaget.

2. Den 15 juni från R. Garmo, ägare av tomt nr 6 i kvarteret Kata utmed Jakobsbergsgatan, vari anmärkes på att bebyggelsen på denna tomt förlagts längs gatan med sammanbyggnad i tomtgräns, vilket enligt ägarens mening under en ombyggnadsperiod skulle ge en otillfredsställande anblick.

3. Den 15 juni 1948 från Elisabet Margareta Karlsson m. fl. sammanlagt 7 st. fastighetsägare på båda sidor om Åsgatan, vari protesteras mot utformningen av den på stä. 2389 och 2395 belägna byggnadskroppen.

Kontoret får beträffande framförda yrkanden och vad övrigt framförts i nämnda skrivelser anföra följande:

1. Vägförvaltningen har för förbättring av lutningsförhållandena i korsningen Åsgatan—Hammarbygatan föreslagit, dels en höjning av Hammarbygatan, dels nedschaktning av Åsgatan. Med hänsyn såväl till omgivande bebyggelse som i gatorna nerlagda ledningar låter detta sig inte göra utan mycket stora olägenheter. Vägförvaltningen har också, tydligen med tanke häripå, alternativt föreslagit att Åsgatan skulle avstängas från Hammarbygatan och förses med vändplats. Enligt kontorets åsikt skulle därigenom alltför stor omväg beredas trafiken till vissa fastigheter, vartill kommer att en vändplats förlagd i backe måste anses olämplig.

På grund av vad ovan anförts, och också med tanke på att Åsgatan sedan gammalt trafikerats på detta sätt, har kontoret i samråd med byggnadschefen ansett att skrivelsen icke bör föranleda någon ändring av förslaget. Skulle korsningen i framtiden visa sig innebära alltför stora risker, bör en enkelriktning av Åsgatan kunna tillgripas, vilket får anses vara den lösning, som skulle vålla de minsta olägenheterna. För övrigt kan nämnas att Hammarbygatan nu blott tjänstgör som tillfart för huvudsakligen ett villaområde och därför har relativt ringa trafikintensitet. Skulle ett fortsatt utbyggande av de nordvästra stadsdelarna äga rum räknar kontoret med att en bättre tillfartsgata än Hammarbygatan måste skapas för trafiken till den centrala staden.

2. Den framförda olägenheten är sådan, som man alltid måste räkna med under en ombyggnadsperiod vid övergång från öppen till sluten bebyggelse. Ett bibehållande av gällande stadsplan med mindre tvåvåningsbyggnader vid nedre delen av Jakobsbergsgatan, måste enligt kontorets mening anses mindre lämplig med hänsyn till det slutliga helhetsintrycket. Det av ägaren uppgivna måttet till grannens gräns är 6 m och ej som i skrivelsen anges 3 m. Kontoret anser med ledning härav, att någon ändring av förslaget ej bör göras.

3. Av sammanhanget i skrivelsen kan utläsas, att klagandena vid sin protest mot en "barack-byggnad" vid Åsgatan avse den parellellt med gatan förlagda byggnadskroppen på stadsägan 2389 m. fl. Klagandena föreslå i stället att den förlägges med gaveln mot gatan. De två av klagandena, på vars fastigheter i kvarteret Kata byggnaden delvis skulle ligga, torde närmast önska att oberoende av bebyggelse på grannfastigheterna kunna behålla sina villor. Med hänsyn till dessas beskaffenhet bör stadsplanen emellertid ta sikte på en relativt snar nybebyggelse även inom denna del av kvarteret och självfallet då med hyreshus. För ett dylikt är då det föreslagna läget bl. a. ur terrängsynpunkt det enda lämpliga.

För villaägarna i kvarteret Klippan skulle motivet vara att undvika en hyreshusfasad längs motsatt sida av gatan.

Med hänsyn till väderstrecket och avståndet till den i gällande stadsplan fixerade byggnadslinjen synes ett klagomål dock icke befogat.

Med stöd av det ovan anförda får jag hemställa att nämnden måtte översända förslaget i oförändrat skick till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 1 juli 1948.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

I anledning härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kata jämte angränsande gator samt

att uppdraga åt nämnden att underställa detsamma vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 12 augusti 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren vill erinra om att stadsfullmäktige den 24 april 1947 beslöto att till byggnadsnämnden och drätselkammaren för förnyat övervägande återremittera ett av dåvarande stadsarkitekten Sven Ahlbom den 2 december 1946 upprättat och den 10 februari 1947 jämkat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Kata. Det nu föreliggande förslaget har tillkommit med anledning av återremissen.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 187. Förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande del av kvarteret Brage m. m.

Byggnadsnämnden har i en den 5 juli 1948 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 20 maj 1948 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Brage m. m.

Föslagets utformning framgår av närslutna beskrivning.

Mot förslaget, som varit utställt för granskning under tiden den 3—17 juni 1948, ha anmärkningar icke framställts.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för VÄSTERÅS
(Del av kv. BRAGE m. m.) Pl. 111.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med Dp betecknat område får användas endast för pensionärs-, ålderdomshem eller därmed jämförligt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Tomts storlek.

Med Dp betecknat område får vid tomtindelning icke uppdelas på flera tomter.

§ 4.

Bebyggelsens omfattning inom tomt.

Av tomts areal skola minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 5.

Byggnads material.

Å med Dp betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 6.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 7.

Våningsantal.

Å med II ⅓ v betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar jämte en till en tredjedel inredd vind.

Västerås den 20 maj 1948.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning till förslag till ändring av stadsplanen för VÄSTERÅS
(Del av kv. BRAGE m. m.)

Förslaget är avfattat å karta pl. 111 samt i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 24 oktober 1947.

Förslaget omfattar större delen av stadsägoområdet 1392, vilket ägs av Föreningen De Gamlas Vänner och genom särskilda donationsvillkor är avsett att användas för ett hem för gamla. Gällande stadsplan medger bostadsbebyggelse i öppet byggnadssätt med högst tre lägenheter per tomt. En stadsplaneändring har därför ansetts erforderlig, för att möjliggöra områdets utnyttjande för en anläggning samlad inom en tomt.

Bortsett från en mindre del i sydväst, som naturligast ansluter till angränsande villabebyggelse och därför ej medtagits i ändringsförslaget, föreslås området sålunda reserverat för pensionärshem eller liknande ändamål. Särskilt med hänsyn till villabebyggelsen har inom området krävts samma begränsning av hushöjden och av bebyggelsens omfattning i förhållande till tomtarealen, som nu gäller för villatomterna. Någon direkt fixering av olika byggnaders yta har däremot icke ansetts lämplig och ej heller erforderlig, då området i sin helhet är avsett att utgöra en enda tomt.

Västerås den 20 maj 1948. *Bertil Tideström.*
Stadsplanearkitekt.

I anledning härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Brage m. m. samt

att uppdraga åt nämnden att underställa detsamma vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 12 augusti 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 188. Avtal med Asea och Västerås Bostadsaktiebolag om genomförande av stadsplan för delar av Gideonsberg.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 12 augusti 1948:

Fastighetskontoret har en längre tid fört underhandlingar med Asea rörande villkoren för genomförandet av stadsplanen för bolagets mark i Gideonsberg. Dessa förhandlingar ha nu lett till resultat, i det Asea godkänt ett av fastighetskontoret upprättat förslag till avtal. Enär Aseas dotterbolag, Västerås Bostads AB, som är ägare av vissa bebyggda fastigheter å Gideonsberg, jämväl äger viss gatumark har även detta bolag medtagits som kontrahent.

Om innebörden av föreliggande avtal får drätselkammaren anföra följande.

Stadsplanen för ifrågavarande områden fastställdes av Kungl. Maj:t den 21 juni 1946 och den 3 oktober 1947. Asea har vid förhandlingarna begärt att en mindre del av bolagets mark inom stadsplanens norra del undantages från uppgörelsen tills

vidare enär stadsplanen för denna del kan komma att ändras. Denna del har därför uteslutits, och har i avtalet förutsatts att uppgörelse rörande denna del sedermera skall träffas. Å en karta, tillhörande avtalet, har med röd kantlinje begränsats det område uppgörelsen avser. Området benämnes i avtalet "stadsplaneområdet".

Åsea och Västerås Bostads AB överlåta till staden kostnadsfritt all bolagen tillhörig mark inom stadsplaneområdet, som skall utläggas till gator och parker. Överlåtelsen omfattar för Asea c:a 70.000 m² och för Västerås Bostads AB c:a 2.250 m². Bolagen frikallas därmed från skyldighet att utgiva gatumarksersättning enligt lag.

Staden är ägare av c:a 10.300 m² mark i kvarteren Tjärblomstret och Åkervindan, vilka kvarter äro avsedda för bostadsbebyggelse i tre våningar, medan övrig mark i dessa kvarter tillhör Asea. Då Asea önskar bebygga dessa kvarter föreslås att stadens mark överlåtes till Asea mot det att Asea till staden överlåter bolagets mark inom kvarteren Gullvivan, Vitsippan, avsedda för öppet byggnadssätt, samt kvarteret Hundlokan avsett för upplag. Sistnämnda mark har en areal av c:a 4.700 m². Den mark Asea erhåller har av fastighetskontoret värderats till 46.500 kronor och den mark staden erhåller har värderats till 18.500 kronor. Asea skall därför till staden erlägga en mellanavgift å 28.000 kronor. Värdena baseras på ett markpris av 18: 50 kr/m² våningsyta för 3-våningshusen samt 5 kr/m² markareal för tomtmarken för öppet byggnadssätt och för upplagsmarken.

Å den mark staden överlåter till Asea finnes ett mindre bostadshus samt ett uthus, vilka skola rivas. Staden tillförsäkras dock rätt att bibehålla desamma under 5 år. Vidare finnes ett bostadshus samt ett uthus delvis å gatumark, som överlåtes till staden. Dessa byggnader skola flyttas genom Aseas försorg.

Beträffande anläggning av gator stadgas att Asea skall bekosta anläggningen av vissa å kartan angivna gator, vilka äro belägna invid bolagets tomtmark. Undantagna härifrån äro de gator, som äro belägna invid kvarteren Isolatorn, Regulatorn, Maskrosen och Smalbäcken. Dessa kvarter äro redan bebyggda och hava gatuarbetena även delvis utförts. Överenskommelse om betalningsskyldigheten är delvis även träffad. Det förutsättes därför att slutreglering beträffande dessa kvarter skall ske med stöd av gatukostnadsbestämmelserna.

Slutligen skall Asea med ett belopp av 20.000 kronor bidraga till kostnaderna för ordnandet av parkerna inom stadsplaneområdet.

Avgifter för vatten- och avloppsledningar förutsättes på vanligt sätt reglerade mellan markägarna och Tekniska Verken.

Visserligen skall Asea till staden betala en mellanavgift å 28.000 kronor men av bokföringstekniska skäl bör anslag anvisas ur försäljningsmedelsfonden för stadens markförvärv.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna den föreliggande överenskommelsen samt

att för ifrågavarande fastighetsförvärv anvisa ett anslag å 18.500 kronor ur försäljningsmedelsfonden.

Nr 189. Anslag för gatuarbeten vid kvarteret Jorund.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 12 augusti 1948:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1948 skola inflytande bidrag till gatukostnader reserveras för att efter stadsfullmäktiges beslut i varje särskilt fall användas för utförande av gatuarbeten. AB Jorund har till staden inbetalat kronor 7.092: 80 såsom gatukostnadsbidrag, vilket belopp fonderats enligt nämnda beslut. Drätselkammaren hemställer nu att få disponera 5.700 kronor för iordningställande av gångbanorna vid bolagets fastighet utmed Sturegatan, Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 5.700 kronor för ifrågavarande gatuarbeten samt

att anslaget skall täckas av fonderade gatukostnadsbidrag.

Nr 190. Anslag för anordnande av provisoriskt omnibusgarage.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 augusti 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 29 april 1948 att anvisa ett anslag å 230.000 kronor för om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan. Byggnadstillstånd för arbetets utförande har emellertid icke kunnat erhållas. Med hänsyn till utökningen av omnibusbolagets vagnpark är det nödvändigt att snarast söka skaffa ytterligare garageutrymmen. Drätselkammaren har för den skull låtit utarbeta ett förslag till ombyggnad av en förrådslokal, där provisoriska garageplatser kan erhållas. Kostnaderna ha beräknats till 4.200 kronor. Härav kan 2.000 kronor täckas ur drätselkammarens anslag i årets stat för underhåll av byggnader. För täckning av återstoden hemställer drätselkammaren om ett anslag å 2.200 kronor.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för ordnande av ett provisoriskt omnibusgarage anvisa ett anslag å 2.200 kronor samt

att täcka kostnaden ur det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 191. Anslag för anordnande av skolmåltider vid praktiska mellanskolan och högre folkskolan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 augusti 1948 anfört följande:

Styrelsen för praktiska mellanskolan och högre folkskolan har hos drätselkam-

maren hemställt om ett anslag å 600 kronor för anordnande av skolmåltider åt behövande lärjungar, som bo långt från skolan. Framställningen avser höstterminen 1948. Styrelsen ämnar i statförslaget upptaga anslag för skolbespisningen under nästa år. Bespisningen skall ordnas på så sätt att eleverna få tillträde till folkskolornas barnbespisning i Djäknebergsskolan mot ersättning som styrelsen erlägger till folkskolestyrelsen. Drätselkammaren har icke något att erinra mot att bespisningen anordnas på det föreslagna sättet.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa styrelsen för praktiska mellanskolan och högre folkskolan ett anslag å 600 kronor för anordnande av skolmåltider under höstterminen 1948 samt

att täcka ifrågavarande kostnad av det i årets stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 192. Anslag för inköp av inventarier och textilier till kommunala flickskolans nybyggnad.

Styrelsen för kommunala flickskolan har i skrivelse den 8 juni 1948 anfört följande:

Styrelsen för komm. flickskolan i Västerås får härmed vördsamt anhålla om ett anslag på Åttiotusen (80.000) kronor för inköp av inventarier och textilier till nybyggnaden, som beräknas tagas i bruk vid höstterminens början 1948.

Drätselkammaren har i häröver den 12 augusti 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Anslaget skall användas för inköp av inventarier till fyra klassrum, kollegierummet, expeditionslokalerna, biblioteket, musik-, tecknings-, slöjd- och vävsalarna, läkarmottagningen och skolkökslokalerna samt vissa lösa inventarier i laboratorierna. Efter konferens med rektor och genomgång av de olika posterna har det visat sig att ett anslag å 75.000 kronor skulle vara tillfyllest.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att anvisa styrelsen för kommunala flickskolan ett anslag å 75.000 kronor för inköp av inventarier och textilier till skolans nybyggnad samt

att anslaget skall upptagas till täckning i skolans stat för 1949.

Nr 193. Borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens bebyggelse vid C. V. V.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 12 augusti 1948:

I skrivelse den 4 augusti 1948 har Riksbyggens Lokalförening u. p. a. hemställt att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för pågående villabebyggelse inom kvarteren Flygplanet, Glidplanet, Vingbalken, Rodret, Propellern, Stabilisatorn, Landningsstället och Flottören. Kvarteren äro belägna öster om Hässlövägen, mitt emot Centrala flygverkstaden. Byggnationen omfattar 15 villor, varav 11 st. 1-plans om tre rum och kök samt 4 st. 1½-plans om fyra rum och kök. Kostnaderna ha beräknats till 32.600 kronor för 1-planstypen och 37.800 kronor för 1½-planstypen eller tillhopa 509.800 kronor. Framställningen avser att staden skulle gå i borgen intill 85 % av detta belopp eller sålunda högst 433.000 kronor. Byggnadsarbetet sker under Riksbyggens administration men fastigheterna komma efter färdigställandet att tillhöra varje enskild byggherre med full äganderätt. Förvärvarna av villorna äro till övervägande delen arbetare och tjänstemän vid C. V. V.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 2 april 1948 medgivit staden att för tiden intill den 1 juli 1950 ikläda sig borgensförbindelser av ifrågavarande art till ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor och för varje särskilt byggnadsföretag uppgående till högst 85 % av den av statens byggnadslånebyrå preliminärt beräknade anskaffningskostnaden för vederbörande bostadshus. Beloppet för ifrågavarande borgen rymmes i detta medgivande.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens ifrågavarande villabebyggelse intill ett belopp av högst 85 % av den av bostadsstyrelsen preliminärt beräknade anskaffningskostnaden, dock högst 433.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt, på villkor att borgensåtagandet må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att Riksbyggen anlitar en av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 194. Tillsättande av kommitté för utredning angående möjligheterna för öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden.

Vid sammanträde den 30 juni 1948 beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna fruarna Hilda Bergsten och Ebba Berg till fullmäktige ingiven motion angående tillsättande av en kommitté för utredning av möjligheterna för öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden.

Beredningsutskottet har i anledning härav den 11 augusti 1948 föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt en särskild kommitté att utreda frågan om öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden och efter verkställd utredning inkomma till stadsfullmäktige med det förslag vartill utredningen kan föranleda samt

att till ledamöter i kommittén utse fruarna Hilda Bergsten, Ingrid Andrén, Greta Gustafsson och Astrid M. Johansson samt ombudsmannen Erik Berglind med fru Bergsten såsom sammankallande.

Nr 195. Ändring av instruktionerna för befattningshavare å stadskansliet m.m.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 augusti 1948 anfört följande:

Vid sammanträde den 31 mars 1948 ha stadsfullmäktige i samband med antagande av nytt tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare beslutat anmoda förvaltningsstyrelserna att snarast möjligt inkomma till stadsfullmäktige med förslag till sådan ändring av de särskilda instruktionerna att i görligaste mån därifrån avskildes bestämmelser om förhållanden, som böra regleras i det allmänna tjänstgöringsreglementet.

I anledning härav har drätselkammaren företagit en översyn av de för befattningshavarna under drätselkammaren gällande instruktioner, en översyn, därvid utrensning skett av bestämmelser rörande sådana förhållanden, vilka reglerats i tjänstgöringsreglementet. I samband därmed ha även en del andra smärre redaktionella ändringar föreslagits.

Enligt vad nu sagts ha instruktionerna för stadsdirektören, förste och andre stadsombudsmannen, byggnadskontoret och fastighetskontoret underkastats granskning. För drätselkontoret och dess befattningshavare finnes ännu icke någon särskild instruktion utarbetad. Utredning härom pågår emellertid i samråd med Svenska Stadsförbundets bokföringskonsulent och kan resultatet av denna utredning förväntas mot slutet av innevarande eller början av nästa år, då närmare erfarenhet vunnits angående organisationen vid drätselkontoret, vilken ännu i viss mån befinner sig i stöpsleven. Instruktionen för stadens uppbördsverk har av stadsfullmäktige antagits så sent som i januari månad detta år, därvid hänsyn tagits till de av löne- och avtalsnämnden påpekade förhållandena. Slutligen föreslås även en mindre ändring i drätselkammarreglementet.

Nedan redovisas de föreslagna ändringarna särskilt för varje av granskningen berörd instruktion jämte en kortfattad kommentar.

1) **Drätselkammarreglementet.**

I § 12 första stycket av drätselkammarreglementet uppräknas de verk, vilka lyda omedelbart under drätselkammaren. Efter reglementets antagande ha ytterligare inrättats tvenne verk, som lyda under drätselkammaren, nämligen fastighetskontoret och uppbördsverket. Uppräkningen bör kompletteras med hänsyn härtill.

§ 12 tredje stycket av reglementet föreskriver, att verkens tjänstemän tillsättas och entledigas av drätselkammaren med undantag av stadsdirektören och förste stadsombudsmannen, vilka tillsättas och entledigas av stadsfullmäktige. Då numera av tjänstgöringsreglementet framgår, vilken myndighet som tillsätter ifrågavarande befattningshavare föreslås, att detta stycke skall utgå.

I samband härmed föreslås även en mindre redaktionell ändring av sista stycket i paragrafen.

Paragrafen bör därför erhålla följande lydelse:

"Omedelbart under drätselkammaren lyda stadskansliet, drätselkontoret, byggnadskontoret, fastighetskontoret och uppbördsverket.

Om tjänstemännens åligganden gäller vad i de för dem utfärdade instruktionerna är stadgat.

De under drätselkammaren lydande expeditioner och kassor hållas öppna för allmänheten å de tider kammaren bestämmer."

De sålunda föreslagna ändringarna skola underställas länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

2) **Stadskansliet.**

Instruktionen för stadsdirektören.

I § 1 av nuvarande lydelsen föreskrives, att stadsdirektören skall tillsättas på obestämd tid med sex månaders ömsesidig uppsägning. Då bestämmelser om uppsägningstid finnas i tjänstgöringsreglementet bör nämnda föreskrift utgå ur instruktionen. I sak gäller för befattningshavaren samma uppsägningstid som tidigare.

Enligt § 7 i tjänstgöringsreglementet skall beslut om uppsägning av befattningshavare biträdas av ett antal röstande, motsvarande minst ⅔ av *hela* antalet ledamöter i den myndighet, som tillsätter befattningen. I sista punkten av § 1 i stadsdirektörens instruktion föreskrives f. n. att uppsägning kan ske endast om stadsfullmäktige, på framställning av drätselkammaren, därom fattar beslut med minst ⅔ av de *avgivna* rösterna. Stycket bör ändras så att överensstämmelse sker med tjänstgöringsreglementets bestämmelser. Paragrafen bör sålunda lyda:

"Stadsdirektören, som skall besitta insikt och erfarenhet i administrativa, kommunala och ekonomiska värv samt hava ledareförmåga, tillsättes av stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren. Från stadens sida kan han uppsägas från tjänsten endast om stadsfullmäktige, på framställning av drätselkammaren, därom fatta beslut med minst ⅔ av hela antalet ledamöter i stadsfullmäktige."

I paragraferna 6, 7 och 8 av nuvarande instruktionen finnas bestämmelser om respektive i vilken omfattning rätt att mottaga bisysslor kan medgivas, att stadsdirektören är underkastad förändringar i instruktionen samt de villkor som vid varje tid gälla i löne- och pensionsstaten för stadens befattningshavare och angående stadsdirektörens semester, tjänstledighet och vikarie för denne. Bestämmelser i nu angivna avseenden finnas i tjänstgöringsreglementet, varför dessa paragrafer böra utgå ur instruktionen. Jfr §§ 11, 13, 21 och 22 i tjänstgöringsreglementet.

Instruktionen för förste stadsombudsmannen.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 i samband med antagande av ny löneplan har befattningen såsom stadsombudsman erhållit benämningen förste stadsombudsman. På samtliga ställen i instruktionen bör därför ordet "stadsombuds-

man" utbytas mot orden "förste stadsombudsman", respektive "biträdande stadsombudsman" mot "andre stadsombudsman". Beträffande § 1 i instruktionen angående uppsägning föreslås samma ändringar som beträffande motsvarande paragraf i instruktionen för stadsdirektören.

I § 2 första stycket föreskrives, att stadsombudsmannen skall vara skyldig tjänstgöra såsom biträde åt stadsfullmäktige, beredningsutskottet samt drätselkammaren ävensom vissa andra särskilt uppräknade styrelser och nämnder. Då efter instruktionens antagande nya styrelser och nämnder tillkommit samt i ett fall styrelse erhållit ändrat namn föreslås stycket böra erhålla följande lydelse:

"Förste stadsombudsmannen skall med beaktande av vad nedan i § 4 sägs vara skyldig tjänstgöra såsom biträde åt stadsfullmäktige, ävensom åt beredningsutskottet och drätselkammaren samt i fall drätselkammaren prövar så böra ske, även åt andra under stadsfullmäktige sorterande nämnder och styrelser. I detta avseende etc. — — — — — protokollet."

I § 5 föreskrives, att stadsombudsmannen vid tillfälligt förfall för stadsdirektören och under dennes semester utan särskild ersättning skall vara skyldig utöva hans tjänsteåligganden. Vid förekommande semester och andra tillfälliga ledigheter för andre stadsombudsmannen och drätselassistenten är förste stadsombudsmannen jämväl skyldig att utan ersättning utföra den del av de göromål, som ankomma på nämnda befattningshavare, vilka av stadsdirektören åt honom anvisas. Då i § 31 av tjänstgöringsreglementet numera för samtliga befattningshavare finnas föreskrifter om i vilken omfattning vederbörande är skyldig att utan ersättning bestrida vikariat, synes i båda nu nämnda fall orden "utan särskild ersättning" kunna utgå. Tjänstgöringsreglementets bestämmelser innebära att, vid uppehållande av högre tjänst, ersättning utgår för tid utöver 30 dagar av kalenderår, därvid emellertid hänsyn ej tages till vikariat avseende högst sex dagar i följd med mindre löne- och avtalsnämnden så prövar skäligt. I sak torde därför den ändrade formuleringen icke medföra någon större avvikelse från vad som nu gäller.

§§ 8, 9 och 10 innehålla bestämmelser angående rätt till bisysslor, semester och tjänstledighet samt skyldighet för befattningshavaren att underkasta sig ändringar i instruktionen samt villkoren i löne- och pensionsstaterna. Drätselkammaren föreslår, på samma sätt som ifråga om stadsdirektörens instruktion att dessa paragrafer böra utgå.

Instruktionen för andre stadsombudsmannen.

På samtliga ställen i instruktionen böra orden "biträdande stadsombudsmannen" utbytas mot orden "andre stadsombudsmannen". Under hänvisning till § 6 i tjänstgöringsreglementet föreslås, att bestämmelsen om uppsägningstid bör utgå. På samma sätt och av samma skäl som i instruktionen för förste stadsombudsmannen bör i § 3 angående skyldighet för andre stadsombudsmannen att tjänstgöra vid förekommande semester och andra tillfälliga ledigheter i stället för förste stadsombudsmannen orden "utan särskild ersättning" utgå.

§§ 6, 7 och 8 angående bisysslor, semester och tjänstledighet samt förändringar i instruktionen böra utgå.

Instruktionen för drätselassistenten.

I § 1 bör bestämmelsen om uppsägningen utgå.

I § 2 mom. c) föreskrives skyldighet för drätselassistenten att förhandla om

förvärv, byte och försäljning av mark och annan fast egendom samt därövèr uppsätta skriftlig redogörelse. I mom. d) stadgas att drätselassistenten skall uppsätta förslag till avtal och kontrakt rörande hyror och arrenden i sådana fall, där detta ej bör ankomma på stadsombudsmannen. Sedan numera särskilt fastighetskontor inrättats, förhandlar detta om överlåtelse och förvärv av fast egendom samt uppsätter hyres- och arrendekontrakt av mera rutinmässig art. Under sådana förhållanden böra mom. c) och mom. d) helt utgå och § 5 mom. 5 i fastighetskontorets instruktion erhålla följande avfattning: "*att* enligt drätselkammarens närmare direktiv upprätta och avsluta hyreskontrakt och arrendekontrakt, där detta ej bör ankomma på annan tjänsteman, förteckna och förvara dylika kontrakt etc. — — — (lika med nuvarande lydelse).

I § 3 angående skyldighet att tjänstgöra vid semester och andra tillfälliga ledigheter för förste och andre stadsombudsmannen böra av tidigare anförda skäl orden "utan särskild ersättning" utgå.

Bestämmelserna i §§ 6, 7 och 8 angående bisysslor, semester, tjänstledighet och förändringar i instruktionen böra utgå.

3) **Instruktionen för byggnadskontoret.**

§§ 15 och 16 i den nuvarande instruktionen böra utgå. § 15 innehåller en erinran om att byggnadskontorets befattningshavare äro underkastade bestämmelserna i tjänstgöringsreglementet och § 16 att drätselkammaren vid förfall för byggnadschefen, som icke är tillfälligt, samt vid förfall för förste ingenjören och arbetsingenjören skall förordna lämplig vikarie. Bestämmelser i nu angivna avseenden finnas i tjänstgöringsreglementet.

4) **Instruktionen för fastighetskontoret.**

§ 4 i den nuvarande lydelsen innehåller en hänvisning till tjänstgöringsbestämmelserna för Västerås stads befattningshavare. Paragrafen bör utgå.

I § 5 mom. 20) stadgas skyldighet för fastighetskontoret att bl. a. föra förteckning över fastighetsägarna åliggande förpliktelser att utgiva gatukostnadsbidrag. Hänvisningen till 7 § i den förut gällande byggnadsstadgan bör utbytas att avse 8 § i nu gällande byggnadsstadga.

§§ 10 och 11 angående förändringar i instruktionen och vikarie för fastighetschefen böra utgå.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att antaga ovan angivna ändringar i drätselkammarreglementet samt instruktionerna för stadsdirektören, förste stadsombudsmannen, andre stadsombudsmannen, drätselassistenten, byggnadskontoret och fastighetskontoret samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa ändringarna i drätselkammarreglementet länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 augusti 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 196. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i en den 11 augusti 1948 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige den 30 juni 1948 anmodat beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de val, som föranleddes av folkskolläraren John Jacobssons avsägelse från kommunala förtroendeuppdrag, får utskottet anföra följande.

Utskottet är för dagen icke redo att föreslå efterträdare såsom nämndeman och hemställer att få lämna förslag i detta hänseende till nästföljande stadsfullmäktigesammanträde.

I övrigt får utskottet föreslå val av följande efterträdare till herr Jacobsson:

till ledamot av styrelsen för Västerås stads barnstugor för tiden intill 1951 års utgång nuvarande suppleanten i styrelsen, ombudsmannen Erik Pettersson;

till suppleant i styrelsen för samma tid tjänstemannen Gustav Jakobsson;

till suppleant i styrelsen för kommunala flickskolan intill 1951 års utgång ombudsmannen Eric Lindgren;

till suppleant för revisorerna av stadens räkenskaper för 1947 och 1948 gjutaren Sven Ring;

till suppleant i 1948 års taxeringsnämnd för 14:de distriktet kontoristen Gustav Eriksson.

Nr 197. Utseende av ny suppleant i barnavårdsnämnden.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 11 augusti 1948 anfört följande:

Barnavårdsnämnden har uti skrivelse den 30 juni 1948 hemställt att ny suppleant måtte utses i nämnden efter provinsialläkaren K. E. Nylén, som avflyttat från staden. Enligt barnavårdslagen skall läkare, som är ledamot eller suppleant i barnavårdsnämnd, vara bosatt å orten. På grund härav och då doktor Nylén lämnade staden för ett par år sedan, synes hinder icke föreligga att utse ny suppleant, oaktat någon skriftlig framställning om entledigande från uppdraget ännu icke föreligger från doktor Nylén. Denne har emellertid tillskrivits om saken och skriftlig avsägelse torde vara att förvänta.

Med åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att entlediga provinsialläkaren K. E. Nylén från uppdraget såsom suppleant i barnavårdsnämnden samt

att till ny suppleant för tiden intill 1949 års utgång utse leg. läkaren Elisabeth Noreby.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 30 september 1948 Ser. A nr 8

Nr 198. Anslag för Riksteaterns verksamhet under spelåret 1948—1949.

Västerås Riksteaterförening har i en till stadsfullmäktige ställd, den 27 augusti 1948 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Västerås Riksteaterförening har under senare år åtnjutit ett kommunalt ekonomiskt understöd i form av befrielse från nöjesskatt. Dessutom har föreningen tid efter annan erhållit mindre anslag för speciella ändamål, t. ex. skolteater, och 1946 hade föreningen glädjen mottaga ett engångsanslag av Kr. 2.000 som en garanti för löpande utgifter. Föreningen har också lyckats hålla ekonomin flytande och har f. n. till och med ett litet rörelsekapital innestående på bank.

Västerås Teater har under en följd av år varit uthyrd till Skandinaviska Biograf AB och endast ett visst antal dagar har varje spelår stått till riksteaterföreningens förfogande för teaterföreställningar. Endast i undantagsfall har föreningen varit i tillfälle att dubblera föreställningarna och följden härav har blivit att föreningen saknat de nödvändiga förutsättningarna för att nå en bredare publik, och biljettpriserna ha också måst hållas jämförelsevis höga.

Följande upplysningar om föreningens verksamhet under det gångna spelåret torde vara av intresse. Föreningens medlemsantal har utgjort 732, antalet föreställningar inklusive 3 skolföreställningar har varit 15 och totala antalet betalande har utgjort 6.882, vilket motsvarar ett medeltal av 459 per föreställning. Teatern förfogar över 514 platser av vilka omkring 20 vid alla föreställningar äro friplatser. Biljettrecetterna ha utgjort Kr. 27.659. Under den gångna säsongen har föreningen haft ett visst överskott vid praktiskt taget varje föreställning. Under den kommande säsongen ställa sig emellertid utsikterna mindre ljusa. På grund av ökade omkostnader för Riksteatern ha gagerna måst höjas något och även de lokala omkostnaderna komma under spelåret att bli avsevärt höjda. Riksteatern kan icke höja biljettpriserna på grund av priskontrollnämndens bestämmelser och anser heller ej detta önskvärt då priserna redan äro ganska höga. Man får därför räkna med ett visst underskott under kommande säsong enär biljettpriserna äro satta så, att rörelsen nätt och jämnt går ihop även vid fullt hus vid samtliga föreställningar.

Under kommande säsong har riksteaterföreningen fått helt andra möjligheter än tidigare att utöka sin verksamhet och försöka bidraga till att giva teatern den ställning i samhället som den enligt dess förmenande är förtjänt av. Västerås torde genom sin storlek, sitt läge och sin utmärkta teater ha vissa förutsättningar att avsevärt utvidga teaterverksamheten. Sålunda avser föreningen att under kommande höstsäsong dubblera 4 föreställningar samt giva ett antal enstaka föreställningar, sammanlagt 12, vari även ingår en eller annan skolföreställning. Hela säsongen beräknar föreningen kunna ge omkring 25 föreställningar. Häri ingår även en föreställning på engelska av engelska skådespelare som beräknas kunna ges till nedsatt pris. Vidare kommer en av de dubblerade föreställningarna på hösten att upprepas som folkföreställning i samband med någon sammanslutning. Ett kommunalt anslag åt riksteaterföreningen lämnar enligt dess mening de bästa garantierna för att teaterverksamheten

skall kunna utvidgas så att allmänhetens teaterintresse blir tillgodosett med god, konstnärlig teater.

Genom kommunalt, ekonomiskt stöd har teaterverksamheten i åtskilliga med Västerås jämförbara städer fått en betydande omfattning. Så t. ex. har Stadsteatern Norrköping—Linköping haft ett anslag på tillsammans Kr. 60.000, varav 25.000 från Linköping samt dessutom ett anslag av lotterimedel på 100.000 kronor. I Linköping har teatern under spelåret besökts av 42.419 åskådare på tillsammans 120 föreställningar. Stadsteate n i Hälsingborg har ett såväl statligt som kommunalt anslag på Kr. 55.000 och Stadsteatern i Göteborg 45.000 kronor jämte fri hyra. Även städer utan stadsteater ha emellertid haft ganska avsevärda anslag från de kommunala myndigheterna. Sålunda hade Linköping spelåret 1946—47 ett anslag på 500 kronor per föreställning upp till ett sammanlagt belopp av högst 20.000 kronor. I Landskrona har teatern förutom ett anslag till teateraktieb. ett på 1.506 kronor till skolteaterverksamhet samt ett garantianslag på 15.000 kr. per år.

För instundande spelår ha åtskilliga teaterföreningar begärt ökat kommunalt anslag: Gävle Kr. 10.000 jämte frihet från kommunal nöjesskatt; Borås 7.000 kr. (tidigare 2.000); Jönköping 5.000 kr. (tidigare intet anslag); Nyköping 4.000 kr. (tidigare 2.000). I Borås har teaterföreningen från spelåret 1947—48 en behållning på 3.500 kr. och i Jönköping kan teaterföreningen tillgodoräkna sig en behållning av kr. 5.000. Bägge dessa föreningar avse i likhet med förhållandet här i Västerås att använda denna sin behållning från det föregående spelåret till utvidgning av sin verksamhet under det instundande.

För genomförandet av ovan skisserade planer för spelåret 1948—49 har Styrelsen för Riksteaterföreningen räknat med att använda sin behållning från spelåret 1947—48 som, sedan vissa omkostnader betalats, uppgår till omkring Kr. 5.000, men har efter noggranna kalkyler funnit sig ytterligare behöva minst 4.000 kronor.

Drätselkammaren har med överlämnande av föreningens skrivelse i utlåtande den 2 september 1948 anfört följande:

Av föreningens skrivelse framgår, att såväl Riksteaterns som den lokala sammanslutningens kostnader beräknas avsevärt öka under kommande spelsäsong och att någon möjlighet till höjning av biljettpriserna ej föreligger, varför föreningen, om bidrag icke lämnas, måste räkna med underskott.

Då Riksteaterns verksamhet innebär en viktig insats i stadens kulturella liv och såsom sådan är förtjänt av samhällets uppmuntran, anser drätselkammaren, att staden icke bör undandraga sig att lämna föreningen erforderligt ekonomiskt stöd. Kammaren vill därför biträda föreningens hemställan. Enligt vad som upplysts har föreningen tack vare tidigare bidrag en mindre penningbehållning, vilken åtminstone i viss utsträckning kan användas till utjämnande av förlust å verksamheten under innevarande höst, varför anslaget huvudsakligen kan beräknas komma till användning för täckning av förlust uppkommen under första hälften av år 1949. Under sådana förhållanden synes anslaget lämpligen kunna upptagas till täckning i nästa års stat.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom bidrag till Västerås Riksteaterförenings verksamhet under spelåret 1948—1949 anvisa ett anslag å 4.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i nästa års stat.

Nr 199. Anslag till bestridande av kostnaderna för musik i Stadsparken (Konf. S. H. nr 83 ser. A och Stfm:s protokoll 31/3 1948, § 99).

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 september 1948 anfört följande:

Vid sammanträde den 31 mars 1948 beslöto stadsfullmäktige att åtaga staden kostnaden för ett musikkapell av god kvalité, som skulle utföra populär konsertmusik i stadsparken ävensom att bemyndiga drätselkammaren att på bästa möjliga villkor träffa uppgörelse angående konditori- och eventuell lunchservering i stadsparken.

Med stöd av stadsfullmäktiges sålunda givna bemyndigande har drätselkammaren med Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurangaktiebolag träffat avtal av huvudsaklig innebörd, att kammaren till bolaget under sommaren 1948 hyresfritt uppläte serveringspaviljongen i stadsparken med tillhörande serveringsutrymmen, att bolaget åtoge sig att därstädes bedriva lunch- och konditoriservering, att bolaget efter samråd med drätselkammaren skulle anställa ett musikkapell för utförande av populär konsertmusik utomhus alla kvällar mellan klockan 18 och 23 samt dessutom å söndagar mellan klockan 13 och 16, dock att kapellet finge under två kvällar i veckan, dock ej onsdagar, lördagar och söndagar, spela dansmusik inomhus samt att staden skulle ersätta bolaget för utbetalda löner till kapellet vilket dock skulle betraktas såsom anställt hos bolaget.

I enlighet med denna överenskommelse har bolaget träffat avtal med kapellmästaren Carlo Mikkelsen med ensemble, enligt vilket lönen till medlemmarna utgått med ett belopp av 220 kronor per dag. Enligt avtalet har kapellet vidare betingat sig fri resa i 3 klass från Köpenhamn.

Gaget jämte resekostnaderna har utgjort 20.740 kronor.

För att musiken skulle kunna höras av den i stadsparken och däromkring promenerande allmänheten har det varit nödvändigt att anskaffa en ljudförstärkaranläggning. Kostnaden härför har uppgått till 2.740 kronor.

Sammanlagt har musiken i stadsparken för sistförflutna sommar dragit en kostnad av cirka 23.500 kronor.

Då medel för utgiften icke finnas anvisade, får drätselkammaren med åberopande av vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till bestridande av kostnaderna för musiken i stadsparken under sistförflutna sommar anvisa ett anslag å 23.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 200. Utökning av matarkablarna för elström till kranarna i gamla hamnen.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 13 augusti 1948 anfört följande:

Under instundande vinter komma två nya brokranar att levereras till östra kajen i gamla hamnen, vilka beställts från Asea enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1945. Då kraneffekten på grund härav kommer att höjas från 155 kW till 359 kW, erfordras en utökning av matarkablarna för elström från transformatorn till kajen. Enligt kostnadsförslag från tekniska verken uppgår kostnaderna härför till 9.280 kronor. Beloppet har medtagits i hamnstyrelsens statförslag för 1949. För att emellertid redan under hösten kunna påbörja arbetet hemställer styrelsen härmed om stadsfullmäktiges bemyndigande att få taga medel i anspråk för ändamålet.

På grund av vad sålunda anförts hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa hamnstyrelsen ett anslag å 9.280 kronor för utökning av matarkablarna för elström till kranarna i gamla hamnen samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i 1949 års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad hamnstyrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 201. Framdragande av vattenledning till den nya bogserbåtens kajplats.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 2 juli 1948 anfört följande:

Hamnens nya bogserbåt kommer att levereras under instundande höst. Från bogserbåten försäljes vatten från stadens ledningsnät till i hamnen liggande fartyg. Den nuvarande bogserbåten Thor tar ombord vatten vid sin förtöjningsplats, dit en 2″ ledning är framdragen. Den nya båten är emellertid för djupgående för att kunna lägga till vid samma kajplats. På grund härav har hamnstyrelsen från tekniska verken låtit införskaffa uppgift å kostnaderna för framdragande av en vattenledning till den nya båtens kajplats. Då den tidigare ledningen visat sig vara otillräckligt dimensionerad för nu rådande förhållanden i hamnen, har man i förslaget räknat med en 4″ ledning. Kostnaderna uppgå till 5.400 kronor. Hamnstyrelsen har upptagit beloppet i statförslaget för 1949 men har genom denna framställning velat inhämta stadsfullmäktiges bemyndigande att få disponera medel för arbetets snara utförande.

På grund av vad sålunda anförts hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa hamnstyrelsen ett anslag å 5.400 kronor för framdragande av en vattenledning till den nya bogserbåten samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i staten för 1949.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag.

Nr 202. Om- och tillbyggnad av kafébyggnaden i Djuphamnen.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 13 augusti 1948 anfört följande:

Kafébyggnaden i Djuphamnen förhyres av Västerås Skeppsstuveri AB. Byggnaden inrymmer förutom kafélokalen, vilken också användes som väntrum för stuveriarbetarna, omklädnadsrum för dessa. Yrkesinspektionen har nu meddelat, att lokalerna icke uppfylla de krav som bör ställas ur yrkeshygienisk synpunkt samt givit föreläggande om åtgärder för skapande av bättre förhållanden. Med anledning härav har förslag uppgjorts för om- och tillbyggnad av lokalerna. I en tillbyggnad mot öster skulle inrymmas klädrum samt toaletter och tvättrum medan klädrummet i den befintliga byggnaden skulle omändras till serveringsrum. Vidare skulle värmeledning anordnas samt vatten och avlopp indragas. Arbetena ha kostnadsberäknats till 23.000 kronor. Givetvis komma arbetena att medföra hyreshöjning för hyresgästen. Anslag har begärts i hamnstyrelsens statförslag för 1949 men för att kunna igångsätta arbetet instundande höst, hemställer hamnstyrelsen om bemyndigande att redan nu får disponera medel för ändamålet.

På grund av vad sålunda anförts hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa hamnstyrelsen ett anslag å 23.000 kronor för om- och tillbyggnad av kafébyggnaden i Djuphamnen samt

att kostnaden härför skall upptagas till täckning i staten för 1949.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1948 avgivet utlåtande med instämmande i vad hamnstyrelsen anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag.

Nr 203. Anslag för stensättning av Östra Ringvägens västra körbana.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 2 september 1948 följande:

Uti ett av drätselkammaren granskat och godkänt arbetsprogram för gator och vägar under år 1948 har upptagits ett arbete avseende stensättning av Östra Ringvägens västra körbana.

Nämnda arbete, varför byggnadstillstånd numera erhållits, har kostnadsberäknats till 50.000 kronor. Kostnaden bör bestridas av det i årets stat upptagna anslag för nyanläggningar av gator och vägar enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige (8 B 1 — 811).

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för stensättning av Östra Ringvägens västra körbana anvisa ett anslag å 50.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1 — 811).

Nr 204. Ändrad redovisning av tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 september 1948 anfört följande:

Som bekant ha de av tekniska verken uppburna anslutningsavgifterna för olika slag av ledningar brukat i viss utsträckning tagas i anspråk för täckande av kostnaderna för samma ledningar. Därvid har hittills brukat tillgå så, att av kostnaderna för varje särskilt arbete en del täckts av anslutningsavgifterna för den ledning, arbetet avser, och en del av lånemedel.

I bokföringen ha dessa anslutningsavgifter fram till år 1947 redovisats som en inkomst på utgiftssidan. Enär i den kommunala bokföringen inkomster och utgifter skola redovisas och bokföras brutto, ändrades under år 1947 bokföringen så att anslutningsavgifterna redovisas som inkomster å inkomstsidan. Emellertid ha avgifterna hittills i bokföringen upptagits under särskilda konton, ett för varje arbete. Denna redovisningsform har visat sig vara både tidsödande och svåröverskådlig.

Vid överläggningar, som hållits mellan drätselkammarens delegerade för utanordnings- och räkenskapsväsendet och Svenska Stadsförbundets bokföringskonsulent, revisor Yngve Löfgren, har man enats om att föreslå en ändrad redovisningsform för dessa avgifter. Förslaget innebär att anslutningsavgifter skulle redovisas som inkomst i låne- och fondstaten på ett enda konto, oavsett vilka arbeten anslutningsavgiften avser. Vidare skulle avgifterna avsättas till en sådan tillfällig fond, som omförmäles i 6 § 4 st. i lagen om kommunal fondbildning. Fonden, vilken förslagsvis skulle kallas "tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter" skulle sålunda uppsamla alla anslutningavgifterna, oavsett till vilka arbeten de hänföra sig, och skulle stadsfullmäktige kunna ur fonden anvisa medel till de olika ledningsarbetena.

De överskott å anslutningsavgifter, vilka plägat benämnas "reserverade anslutningsavgifter" ha i 1947 års bokslut redovisats under benämningen "tekniska verkens fond av anslutningsavgifter". Fondbehållningen uppgick vid 1947 års utgång till kronor 61.687: 78. Det föreslås nu, att dessa medel överföras till ovannämnda tillfälliga fond.

Kammaren, som funnit de delegerades förslag välmotiverat, får under hänvisning till vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

> *att* tekniska verkens anslutningsavgifter i fortsättningen skola redovisas som inkomst i låne- och fondstaten under ett enda konto samt avsättas till en fond, benämnd "tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter" att disponeras efter beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall samt
>
> *att* ovan omförmälda överskott å anslutningsavgifter skall överföras till förutnämnda fond.

Nr 205. Borgen å byggnadskreditiv för Byggnadsaktiebolaget Mimers nybyggnad å tomten nr 2 inom kvarteret Älgen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 september 1948 anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås hem-

ställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för bolagets nybygge å tomten nr 2 i kvarteret Älgen å Södra Skallberget intill ett belopp av 2.520.000 kronor, motsvarande de beräknade kostnaderna för byggnadsföretaget. Detta omfattar sammanlagt sex bostadshus inrymmande cirka 100 lägenheter. Bygget kommer att igångsättas omkring den 1 september detta år och beräknas bliva färdigställt under år 1949.

Stadsfullmäktige beslöto den 29 januari 1948 bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande för staden att teckna borgen å byggnadskreditiv för vissa bolagets nybyggen inom kvarteren Älgen och Mården intill ett belopp av 5.400.000 kronor. Nämnda borgen avser emellertid nu pågående byggen. För det planerade bygget måste därför begäras särskilt bemyndigande att teckna borgen.

Borgensåtagandet bör såsom vanligt gälla under högst ett och ett halvt år räknat från dagen för första kreditivlyftet. Jämväl i övrigt böra sedvanliga villkor gälla för borgensåtagandet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om medgivande för staden att teckna stadens borgen å Byggnadsaktiebolaget Mimers i Västerås nu ifrågavarande nybygge å tomt nr 2 i kvarteret Älgen här i staden intill ett belopp av högst 2.520.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att bolaget anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden,

dels ock teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget i fråga i enlighet med ovan angivna grunder.

Nr 206. Utlämnande av räntefritt lån till HSB:s stiftelse Solgårdar för nybygge å tomten nr 4 i kvarteret Skjutbanan.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 2 september 1948 följande:

I skrivelse till drätselkammaren har HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar hemställt, att staden ville bevilja stiftelsen ett lån motsvarande 5 % av de anskaffningskostnader, vilka av statens byggnadslånebyrå kan komma att godkännas för stiftelsens nyuppförda fastighet å tomten nr 4 inom kvarteret Skjutbanan. Å tomten, vilken genom stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947 delvis kostnadsfritt överlåtits och delvis försålts till stiftelsen, har uppförts fastighet inrymmande 36 lägenheter, varav hälften uthyres till barnrika familjer och hälften till andra. För byggets finansiering i dylika fall beviljas statslån upp till 95 % av anskaffningskostnaderna. För återstående del av kostnaderna har staden vid tidigare tillfällen

beviljat stiftelsen räntefritt lån senast med en amorteringstid av 10 år. Såsom villkor för statslånets erhållande gäller bl. a. att kommunen är skyldig förbinda sig dels att tillhandahålla företaget den del av byggnadskapitalet, som icke täckes av statslånet, utan rätt för kommunen att erhålla återbetalning av lånet i vidare mån än vad byggnadslånebyrån bestämmer, dels ock att gentemot staten svara för den förlust, som kan uppkomma genom försummad hyresbetalning.

Det belopp, som utöver statslånet erfordras för finansieringen, utgör 50.000 kronor. Såsom säkerhet för lånet erbjudes inteckning, liggande omedelbart efter statslånet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar för ifrågavarande byggnadsföretag mot säkerhet av inteckning närmast efter statslånet utlämna ett räntefritt lån å 5 % av de av Statens Byggnadslånebyrå fastställda byggnadskostnaderna, dock högst 50.000 kronor, vilket lån skall vara slutamorterat 10 år efter det lånet erhållits, ävensom att i övrigt göra de åtaganden, som författningsenligt krävas för statslånets beviljande.

Nr 207. Pensionsunderstöd till förre kommunalarbetaren Axel Johan Jonsson.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 augusti 1948 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har arbetaren vid byggnadskontoret Axel Johan Jonsson anhållit om pension från och med den 1 juli 1948, då han slutade sin anställning hos staden. Jonsson är icke berättigad till pension enligt stadens pensionsreglemente på grund av åldern vid anställningen och anställningstidens längd. Han är född den 29 juli 1879 och anställdes första gången från den 21 augusti 1935. Under de följande åren var han anställd i olika omgångar. Sedan den 10 maj 1938 har han varit anställd utan avbrott. Vid avgången ur tjänst hade han sålunda nära 10 hela tjänsteår. Den tidigare tjänstgöringen omfattar tillhopa ett år och fyra månader. Vid 65 års ålder (1944) hade han tillhopa cirka 7½ tjänsteår. Huvudsakliga sysselsättningen har varit gatsopning. Åliggandena ha utförts utan anmärkning.

Under åberopande av vad sålunda anförts föreslår löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna förre kommunalarbetaren Axel Johan Jonsson ett pensionsunderstöd å 350 kronor, räknat från och med den 1 juli 1948.

Drätselkammaren har i häröver den 2 september 1948 avgivet yttrande med uttalande, att kammaren med hänsyn till vad som i ärendet upplysts, funnit det föreslagna pensionsunderstödet skäligt, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 208. Inrättande av befattning såsom transportmästare.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 4 juli 1947 anfört följande:

Från innevarande års början finnes enligt drätselkammarens beslut den 13 december 1946 anställd en körselkontrollant å extra stat, underställd överingenjören vid tekniska verken. Lönen utgår med ett belopp som motsvarar lönegrad 11 i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare.

Stadens lastbilar äro numera samordnade under en central ledning från vilken de dirigeras till det eller de arbeten, som äro angelägnast. Bilarna äro sålunda icke avdelade med visst antal för någon särskild förvaltning. Körselkontrollanten handhar uppgiften att dirigera bilarna till de olika arbetena och att överhuvud utöva körkontrollen. Vidare åligger det honom att utöva tillsyn över bilarnas skötsel och tillse att de repareras då så erfordras.

Under det halvår systemet med en centralt dirigerad lastbilspark tillämpats ha så goda erfarenheter vunnits därav att systemet bör bibehållas för framtiden. Befattningen såsom körselkontrollant blir därför av permanent karaktär och bör uppföras å ordinarie stat. Med hänsyn till nu utgående löneförmåner bör befattningen placeras i lönegrad 11.

I anledning härav har styrelsen tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1948 uppföra befattningen såsom körselkontrollant å ordinarie stat med placering i lönegrad 11.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 augusti 1948 avgivet utlåtande andragit följande:

Vid remissbehandlingen av ärendet under 1947 ansågo såväl drätselkammaren som löne- och avtalsnämnden, att man borde vänta med att uppföra befattningen å ordinarie stat med hänsyn till den korta tid befattningen funnits såsom extra. Efter framställning från tekniska verken har löne- och avtalsnämnden under innevarande år upptagit frågan till ny behandling. Vid en konferens mellan representanter för tekniska verkens styrelse och nämnden uttalades från styrelsens sida önskemål om att befattningen komme att placeras i den nya löneplanens lönegrad 20. Vidare önskade man att befattningshavaren skulle benämnas transportmästare. Löne- och avtalsnämnden har för sin del velat tillstyrka bifall till de sålunda framförda önskemålen. I lönegrad 20 utgör, inklusive dyrtidstillägg, begynnelselönen 8.388 kronor och slutlönen efter nio år 9.972 kronor.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning såsom transportmästare i lönegrad 20 samt

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att besätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 2 september 1948:

Då numera vunna erfarenheter synas ge vid handen, att ett stadigvarande behov av befattningen föreligger, har kammaren intet att erinra mot befattningens uppförande å ordinarie stat från och med ingången av nästa år. I fråga om befatt-

ningens löneplacering vill drätselkammaren erinra om att lönen till nuvarande extra befattninghavaren ursprungligen utgick efter löneklass 11 i 1945 års löneplan, vartill kom dyrtidstillägg och provisoriskt tillägg, varigenom lönen sammanlagt uppgick till 7.122 kronor. Enligt beslut av löne- och avtalsnämnden i februari månad 1948 har lönen från och med den 1 januari samma år utgått enligt löneklass 17 i nuvarande löneplan med 7.356 kronor inklusive dyrtidstillägg, varefter lönen jämlikt beslut den 19 april 1948 från och med den 1 juli detta år utgått efter löneklass 18 med ett belopp av 7.644 kronor inklusive dyrtidstillägg. Kammaren har i likhet med löne- och avtalsnämnden funnit den föreslagna placeringen i lönegrad 20 skälig och har ej heller något att invända mot att befattningen erhåller benämningen transportmästare.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 209. Omändring av befattning såsom telefonist å extra stat till ordinarie befattning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 juni 1948 anfört följande:

Vid sammanträde den 25 oktober 1945 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 30.000 kronor för anskaffande av automatisk telefonväxel för flertalet av stadens förvaltningar. I skrivelsen till stadsfullmäktige framhöll drätselkammaren, att en automatisk växel skulle kunna betjänas av en telefonist i stället för två för den förutvarande manuella växeln. Då emellertid en utökning av antalet telefoner inom en nära framtid förutsågs, beslöts i enlighet med drätselkammarens förslag att en tvåmansväxel skulle anskaffas. Denna togs i bruk i oktober 1946.

Från början betjänades växeln av endast en telefonist med en ersättare under semester samt vid tillfälligt förfall för den fasta telefonisten under lunchtid o. dyl. Som det visade sig att permanent behov förelåg av åtminstone en telefonist, inrättades befattningen såsom ordinarie fr. o. m. år 1947. Sedan det visat sig att en telefonist icke var tillfyllest för att betjäna växeln — framförallt efter tillkomsten av uppbördsverket — har fr. o. m. den 1 april 1947 anställts en extra telefonist. För tillfällig avlösning av de två telefonisterna, som nu nämnts, finnes dessutom ytterligare en tillfälligt anställd telefonist.

Utvecklingen har visat, att växeln under så gott som hela dagen måste betjänas av två telefonister för att arbetet skall gå friktionsfritt. Växeln måste hållas öppen måndagar till fredagar från klockan 8 till 17.15 och lördagar 8.30 till 14.00. Telefonisternas arbetstid är kortare (mellan 36 och 38 timmar per vecka) än övriga tjänstemäns. Antalet ankommande linjer måste också utökas från 15 till 17.

På grund av det anförda anser drätselkammaren stadigvarande behov föreligga av två fasta telefonister, varför kammaren föreslår, att den nuvarande befattningen såsom extra telefonist omändras till en ordinarie befattning fr. o. m. 1949 års ingång med samma löneplacering som den, vilken gäller för den nuvarande ordinarie telefonisten eller i lönegrad 8.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 8 utgöra inklusive dyrtidstillägg respektive 4.860 och 5.724 kronor. Den extra telefonisten åtnjuter lön efter löneklass 7 med ett belopp av 4.608 kronor inklusive dyrtidstillägg.

Med åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1949 nuvarande befattning såsom extra telefonist omändras till befattning såsom ordinarie telefonist med placering i lönegrad 8 samt

att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 16 augusti 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 210. Återbesättande av befattning som kontorsbiträde hos magistraten.

Magistraten har i skrivelse den 6 augusti 1948 anfört följande:

I anledning av att fru Mari-Ann Ekholm, vilken hos magistraten innehar befattningen som ordinarie kontorsbiträde å brottmålsrådmannens expedition, anmält, att hon med september månads utgång kommer att avflytta från staden och därför begär avsked från befattningen, vilken därför blir vakant den 1 oktober 1948, får magistraten härmed anhålla att få återbesätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 12 augusti 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens framställning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 augusti 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens framställning.

Nr 211. Fråga om inrättande av kontorsbiträdesbefattning vid barnavårdsnämnden samt en extra befattning som barnavårdsinspektris.

Barnavårdsnämnden har i skrivelse den 12 augusti 1948 anfört följande:

I sitt förslag till stat för år 1949 har barnavårdsnämnden begärt anslag till anställande av *dels* ett kontorsbiträde på ordinarie stat för handhavande av barnavårdsmännens förmedlingskassa och mödrahjälpskassan m. m. samt *dels* en inspektris (assistent), på extra stat för utredningsarbeten och övervakningar m. m.

I sin berättelse den 10 juli 1947 ha stadens revisorer bl. a. uttalat såsom sin uppfattning att barnavårdsmännen härstädes, i likhet med vad som numera allmänt tillämpas

i större och medelstora städer, böra befrias från kassa- och bokföringsgöromål rörande barn, för vilka de förordnats såsom barnavårdsmän, vilket ansågs fördelaktigt företrädesvis ur redovisningssynpunkt samt bereda ökad möjlighet för barnavårdsmännen att ägna sig åt sin egentliga uppgift såsom barnavårdsmän.

Efter företagen utredning, som visat att centraliseringen av barnavårdsmännens kassa och bokföringsverksamhet, visserligen icke är allmän, men att barnavårdsnämnderna landet runt allt mer övergå till denna anordning, har nämnden efter ingående prövning av ärendet funnit övervägande skäl tala för en centralisering av ifrågavarande arbetsuppgifter, bl. a. på de skäl som revisorerna i sin berättelse anfört. Genomförandet av organisationen kan dock icke ske utan att en särskild arbetskraft för ändamålet anställes, enär socialvårdens kassörska redan är så arbetsbelastad, att hon icke har möjlighet att utan extra biträde medhinna sina nuvarande arbetsuppgifter. Denna särskilda arbetskraft torde utöver handhavandet av barnavårdsmännens kassarörelse även kunna biträda kassörskan med bland annat mödrahjälpskassan, som skall föras i särskild ordning. Uppgiften kräver en omdömesgill och väl kvalificerad kraft, varför det är angeläget att tjänsten genast begäres ordinarie och erhåller en löneplacering, som kan locka på området erfaren sökande. Nämnden föreslår sålunda att befattningen får ordinarie karaktär som kontorsbiträdestjänst och inplaceras i 8 lönegraden.

Beträffande frågan om inrättande av en tjänst på extra stat, som barnavårdsassistent för utförande av arbete med utredningar och övervakningar m. m., kan nämnden anföra.

Sedan barnavårdsinspektris anställdes hos nämnden ha en hel mängd nya arbetsuppgifter tillkommit genom lagstiftning och eljest. Därjämte ha de tidigare arbetsuppgifterna betydligt ökat, vartill bl. a. stadens tillväxt bidragit. Barnavårdsinspektrisen har därför icke möjlighet att medhinna alla de arbetsuppgifter, som innefattas i fosterbarnsinspektion, inspektion av utackorderade barn, utredningar för skyddsuppfostran, åtalseftergift och äktenskapsskillnadsärenden samt övervakning av barn, ungdom och hem, som nämnden funnit anledning att ställa under övervakning. För närvarande släpar arbetet efter på dessa områden och åtskilliga betydelsefulla arbetsuppgifter måste åsidosättas till skada för verksamhetens ändamålsenliga utveckling. Barnavårdsnämnden är därför angelägen att erhålla möjlighet snarast att anställa en härför erforderlig arbetskraft med sådan nödig utbildning och kompetens, som förvärvats vid Socialinstitutet eller därmed jämförlig utbildningsanstalt jämte praktisk förfarenhet på området. I avbidan på slutförandet av socialvårdsbyråns inre organisation, bör tjänsten erhålla extra karaktär samt beredas avlöning motsvarande 15 lönegraden i stadens löneplan.

Barnavårdsnämnden får med stöd av vad sålunda i korthet anförts, hemställa att löne- och avtalsnämnden måtte hos stadsfullmäktige föreslå och tillstyrka anställandet av sagda befattningshavare hos barnavårdsnämnden senast fr. o. m. den 1 januari 1949, på angivna villkor.

Med överlämnande av barnavårdsnämndens skrivelse har *löne- och avtalsnämnden* i ett den 16 augusti 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Då det av barnavårdsnämndens framställning synes som om ytterligare en barnavårdsinspektris är erforderlig för arbetets behöriga gång, vill löne- och avtalsnämnden icke motsätta sig att en extra inspektris anställes. Ordinarie inspektris är placerad i lönegrad 16. Extra befattningshavaren bör erhålla lön efter löneklass 15 i enlighet med

de grunder som numera tillämpas vid lönesättning för stadens extra befattningshavare. I löneklass 15 utgör lönen inklusive dyrtidstillägg 6.804 kronor.

Beträffande ifrågasatt inrättande av en ny befattning såsom kontosbiträde anser löne- och avtalsnämnden att därmed bör anstå tills erfarenhet vunnits av den tänkta organisationen enligt vilken barnavårdsmännen skulle befrias från kassa- och bokföringsgöromål. Barnavårdsnämnden bör därför till en början försöka överlämna dessa göromål till en extra befattningshavare, till vilken lön bör utgå enligt de tabeller för kvinnlig extra kontorspersonal, som uppgjorts av löne- och avtalsnämnden.

Såsom anförts av barnavårdsnämnden ha medel för ifrågavarande omkostnader upptagits i nämndens statförslag för 1949.

På grund härav föreslår löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga barnavårdsnämnden att från och med den 1 januari 1949 anställa å extra stat en barnavårdsinspektris med lön enligt löneklass 15 och ett skrivbiträde samt

att kostnaderna härför skola täckas i 1949 års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 212. Fråga ang. längre semester till barnträdgårdslärarinnor.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 23 juni 1948 anfört följande:

I anslutning till skrivelse av den 12 maj 1948, gällande nytt tjänstgöringsreglemente för stadens befattningshavare, får styrelsen för Västerås stads barnstugor meddela att några särskilda instruktioner inte finnas, men har styrelsen beslutat ingå till stadsfullmäktige med begäran om ändrad semester för stadens barnträdgårdslärarinnor.

Styrelsen har erhållit en skrivelse från barnträdgårdslärarinnekåren i Västerås av följande lydelse:

"Lärarinnorna ha nu en sommarsemester av aderton (18) vardagar, men anse vi det vara en alltför kort tid med tanke på arbetets art och psykiska påfrestningar.

I Sveriges Barnträdgårdslärarinnors Riksförbunds normaltjänstereglemente för detta yrkes utövare ställes krav på sex (6) veckors sammanhängande semester. Vi anse detta vara skäligt för barnträdgårdslärarinnor i *aktivt* barnarbete, men på grund av arbetets uppläggning i Västerås möter det vissa hinder med en sammanhängande semestertid, men vill vi föreslå, att den i mån av möjlighet utgår sammanhängande, eljest delad.

Som jämförelse kan nämnas, att en barnträdgårdslärarinna har en dagstjänstgöring betydligt längre än en småskollärarinna samt avsevärt högre barnantal per dag. Dessutom får hon i sin sommartjänstgöring bära ett pressande ansvar för barn i blandade åldrar i det fria, vid bad, sjöresor, på lekplatser och i koloniarbete med vaknätter o. s. v.

I jämförelse med andra städer kan nämnas, att t. ex. i Köping ha barnträdgårdslärarinnorna åtta (8) veckors semester, där två (2) veckor äro reserverade för fort-

bildning. Norrköping och flera andra städer följer i semesterhänseende Sveriges Barnträdgårdslärarinnors Riksförbunds normaltjänstereglemente.

Med stöd av ovanstående hemställer barnträdgårdslärarinnekåren i Västerås att styrelsen måtte besluta om en semestertid av sex (6) veckor för barnträdgårdslärarinnor i *aktivt* barnarbete."

Styrelsen för Västerås stads barnstugor anser detta krav från lärarinnorna vara berättigat och hemställer härmed, med upphävande av bestämmelserna beträffande semester i stadens tjänstgöringsreglemente för ordinarie och extra befattningshavare, att stadsfullmäktige ville besluta att semester måtte utgå med sex (6) veckor till barnträdgårdslärarinnor i *aktivt* barnarbete.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 augusti 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt reglementet för stadens ordinarie befattningshavare åtnjuter barnträdgårdslärarinna årligen semester med 18 vardagar t. o. m. kalenderåret varunder hon fyller 29 år, med 22 vardagar fr. o. m. kalenderåret varunder hon fyller 30 år samt med 26 vardagar fr. o. m. kalenderåret varunder hon fyller 40 år. Under sommarmånaderna då den egentliga barnstugeverksamheten icke pågår, tagas barnträdgårdslärarinnornas tjänster i anspråk inom den övriga verksamhet som bedrives i barnstugestyrelsens regi nämligen vid lekplatserna i olika delar av staden, vid dagkolonien på Östra holmen samt vid Uddens sommarkoloni i Skinnskatteberg. Barnträdgårdslärarinnorna ha därför icke tillfälle att erhålla lika långa ferier som småskolans lärarinnor. Stadens tjänstgöringsreglemente bygger på en central överenskommelse mellan Svenska Stadsförbundet och olika personalorganisationer, dock icke barnträdgårdslärarinnornas. Löne- och avtalsnämnden är av den uppfattningen att då barnträdgårdslärarinnornas anställningsvillkor i övrigt regleras enligt tjänstgöringsreglementet, bör något undantag icke göras beträffande semesterbestämmelserna. Om så sker kan andra grupper av arbetstagare med lika stor rätt göra anspråk på längre semester. För ernående av eventuella undantag från bestämmelserna i städernas normaltjänstereglemente böra barnträdgårdslärarinnorna genom sin organisation ta kontakt med stadsförbundet och söka få till stånd centrala förhandlingar. I dagens läge anser nämnden, att städerna icke böra genom separata aktioner medge undantag från de centralt överenskomna semesterbestämmelserna.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta
att lämna barnstugestyrelsens framställning utan bifall.

Drätselkammaren har i yttrande den 16 september 1948 andragit följande:

Kammaren ansluter sig helt till löne- och avtalsnämndens uppfattning och vill utöver vad nämnden i ärendet anfört framhålla, att man vid uppgörande av normaltjänstereglementet strävat efter att så likformigt som möjligt reglera olika befattningshavaregruppers anställningsvillkor. Under sådana förhållanden och med hänsyn till önskemålet från svenska stadsförbundets sida att de centrala överenskommelserna noggrant följas finner kammaren, utan att i detta sammanhang taga ställning till frågan om det berättigade i framställningen i och för sig, att framställningen ej bör föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 213. Yttrande i anledning av länsstyrelsens remiss med ärende ang. underställning av tjänsteförteckning, löneplan och tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare i vad avser polispersonalen.

Sedan löne- och avtalsnämnden jämlikt 14 § polislagen underställt länsstyrelsens prövning stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 att antaga ny tjänsteförteckning och löneplan för stadens ordinarie befattningshavare samt fullmäktiges beslut den 31 mars 1948 att antaga nytt tjänstgöringsreglemente för samma befatningshavare, allt såvitt besluten avser polispersonalen,

så har *länsstyrelsen* genom resolution den 25 juni 1948 lämnat stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande med anledning av vad som i ärendet anförts av polisföreningen Kamraterna i yttrande den 20 maj 1948, av poliskammaren den 17 juni 1948 och av landsfogden den 21 juni 1948, i den mån yttrandena avse stadsfullmäktiges beslut att pensionsunderlagen icke skulle anknyta till de nya lönerna utan bibehållas vid de tidigare lägre beloppen.

Polisföreningen Kamraternas samt *poliskammarens* och *landsfogdens* yttranden äro i hithörande delar så lydande:

Sedan Polisföreningen Kamraterna, Västerås, genom Polismästaren beretts tillfälle taga del av löne- och avtalsnämndens i Västerås skrivelse av den 19 april 1948 till Länsstyrelsen med begäran om fastställelse av i skrivelsen omnämnda beslut angående löner m. m. för polismännen i Västerås, får jag härmed på uppdrag av Polisföreningen Kamraterna, Västerås, framföra följande.

Besluten, som i de flesta fall föregåtts av förhandlingar mellan representanter för staden och polismännen, innebära i regel endast ett stadfästande av gjorda överenskommelser, och föreningen får därför tillstyrka att de fastställas utom i följande avseende.

Enligt stadsfullmäktiges i Västerås protokoll den 27 november 1947 § 389 beslöto stadsfullmäktige enligt 6:e att-satsen i paragrafen att antaga ett förslag till övergångsbestämmelse till nya löneplanen. Se sid. 52 i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 25 1947. I tredje stycket i dessa övergångsbestämmelser heter det: "I avbidan å införande av normalpensionsreglemente skola pensionsunderlagen bibehållas vid nuvarande belopp, därvid skall iakttagas, att befattningshavare" osv. Denna punkt har aldrig godkänts av vår organisation vid förhandlingar. Visserligen uppgav lönenämndens ordförande vid förhandlingarna, att staden ej hade för avsikt att anmäla den nya lönen till pensionsanstalten förrän nytt pensionsreglemente antagits, men på förfrågan uppgav han, att de befattningshavare, som avgingo ur stadens tjänst efter nya löneplanens ikraftträdande men före nya pensionsreglementets ikraftträdande, skulle utfå pension efter den gamla (lägre) lönen intill nya pensionsreglementets ikraftträdande samt att saken därefter skulle ordnas retroaktivt på något sätt. Här är att märka, att lönenämnden i Västerås vid denna tid ej visste vad nya pensionsreglementet skulle komma att innebära. Det här ovan nämnda meddelandet från nämndens ordförande eller det svar, som han därefter lämnade, finnes icke infört i något protokoll, såvitt vi kunnat finna. I varje fall godkändes aldrig nämnda förfarande av representanter för polismännen, och meddelandet lämnades såsom en ensidig deklaration från stadens sida.

Senare har det kommit till vår kännedom, att två polismän, kriminalkonstapeln

G. Söder och konstapeln E. Svalberg, vilka båda avgått ur stadens tjänst under år 1948, fått sin pension tillerkänd med belopp, som tyder på att man räknat med ett pensionsunderlag, som betydligt understiger de slutlöner, som utgått till dem sedan den 1 oktober 1947. Ordföranden i lönenämnden har på förfrågan förklarat, att dessa båda befattningshavares pension är slutgiltig, och att nya lönen ej skall utgöra pensionsunderlag för dem. Bestämmelsen har sålunda redan visat sig innebära, att staden icke utger pension till avgående polismän med belopp, som hänsyn till utgående löner kunna anses skäliga.

Föreningen vill framhålla, att stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut ej får inkräkta på medlemmarnas rätt att enligt Polislagens § 8 hävda sin rätt till skälig pension.

Med stöd av vad ovan framhållits får föreningen härmed vördsamt anhålla, att Länsstyrelsen vägrar fastställa beslutet i avseende å nämnda övergångsbestämmelser och återförvisar ärendet till staden för nytt beslut, så att pensionen beräknas i enlighet med gällande pensionsreglemente på nu utgående löner.

Föreningen anhåller vidare att innan ärendet slutgiltigt avgöres få inkomma med de påminnelser, som kan föranledas av vad motparten uppgivit i saken.

Västerås den 20 maj 1948.

Gunnar Karlström.

Ordf. i Polisföreningen Kamraterna, Västerås.

Med överlämnande av närslutna ärende angående fastställelse av nytt tjänstgöringsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare m. m. får poliskammaren anföra följande.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Pensionsreglementet.

Poliskammaren får beträffande ändringarna av pensionsreglementet såsom eget yttrande åberopa vad polisföreningen Kamraterna anfört i särskild skrivelse till Länsstyrelsen den 20 maj 1948.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås i poliskammaren den 17 juni 1948.

Otto Stålhane.

I anledning av sökt fastställelse av här ifrågavarande beslut anföres vördsamt följande.

1. Ingen erinran mot beslutet angående polispersonalens löneplacering enligt antagen löneplan och tjänsteförteckning.

2. Enligt övergångsbestämmelserna till löneplanen skola pensionsunderlagen tills vidare bibehållas med nuvarande belopp. Eftersom samma skäl som talade för höjning av lönen torde kunna åberopas för motsvarande höjning av pensionen och det därför uppenbarligen icke kan anses skäligt att ens under en övergångstid bibehålla de gällande pensionsunderlagen, synes för polispersonalens vidkommande beslutet i denna del icke böra fastställas.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås i landsfogdens expedition den 21 juni 1948.

Erik Lindström.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 16 augusti 1948 dagtecknat förberedande yttrande anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 27 november 1947 om lönereglering för stadens ordinarie befattningshavare, polispersonalen inbegripen. Till beslutet fogades en övergångsbestämmelse av innebörd att i avbidan å tillkomsten av ett städernas pensionsreglemente och antagandet av ett dylikt reglemente i Västerås, de nya lönerna icke skulle inverka på storleken av de pensioner som utgåves till avgående befattningshavare. Pensionsunderlagen skulle sålunda behållas oförändrade och anknyta till de tidigare lönerna. I § 6 av stadens pensionsreglemente stadgas för ordinarie befattningshavare att till grund för pensionering skall läggas en anmäld lön, som är lika med den till befattningen hörande årslönen i högsta löneklassen inom lönegraden med inräknande av värdet av eventuella naturaförmåner och sportler men ej av dyrtids- eller liknande tillägg. Vidare sägs att den anmälda lönen i intet fall må överstiga 15.000 kronor. Fullt pensionsunderlag är lika med den anmälda lönen ökad med 600 kronor, dock må sistnämnda ökning uppgå till högst 20 % av den anmälda lönen. Egenpension utgår till den som har fullt antal tjänsteår med 60 % av pensionsunderlaget. Detta reduceras om fullt antal tjänsteår icke föreligger. 1947 års löneregleringen medförde höjning av lönerna. Det är givet att såsom en följd härav pensionerna skulle ökat, därest icke den refererade övergångsbestämmelsen tillkommit, som möjliggjorde ett bibehållande tillsvidare av pensionerna vid oförändrade belopp.

Anledningen till stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut är en från Svenska Stadsförbundet utgången rekommendation, att städerna vid genomförande av löneregleringar skulle låta tillsvidare anstå med att låta de nya lönerna bli pensionsgrundande. Inom stadsförbundet pågår i samarbete med Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa utredningsarbete och förhandlingar med olika personalorganisationer om ett normalpensionsreglemente för städernas befattningshavare. För att man under utredningsstadiet icke skulle vara på förhand bunden vid de högre pensioner som anknytningen till de nya lönerna skulle ge, meddelade stadsförbundet städerna den nämnda rekommendationen, som torde ha följts på flertalet håll. Polispersonalen i Västerås står sålunda icke i någon särställning beträffande sin pensionsfråga. Det synes också som om länsstyrelserna på andra håll fastställt liknande övergångsbestämmelser. Stadsförbundets rekommendation får icke tydas så att pensionerna enligt normalpensionsreglementet skulle under alla omständigheter bli lägre än vad som eljest skulle följa av löneregleringarna. Därom kan ännu intet sägas. Något reglemente föreligger icke och avsikten är blott att man under utredningen skall ha något så när fria händer. För Västerås vidkommande kan stadsfullmäktiges beslut betraktas såsom en av förhållandena betingad lämplig ändring av pensionsreglementets bestämmelse om den utgående lönen såsom grund för pension, en ändring som har karaktären av ett provisorium i avbidan å normalpensionsreglementet. En dylik ändring har stadsfullmäktige givetvis varit i sin fulla rätt att vidtaga, dock med den begränsningen givetvis att beslutet för polispersonalens del skulle underställas länsstyrelsen.

Polisföreningen Kamraterna har i sitt yttrande av den 20 maj 1948 sagt, att övergångsbestämmelsen om pensionsunderlagen icke godkänts av föreningen vid förhandlingarna. Detta är riktigt men invändningen förlorar i betydelse då man kan konstatera att föreningens huvudorganisation, Svenska Polisförbundet, vid centrala förhandlingar om normalpensionsreglementet enligt protokollet godkänt en

övergångsbestämmelse av samma slag. Det heter sålunda i protokollet för den 11—13 och 24—26 november 1947 att parterna voro överens att hittillsvarande pensionsunderlag tillsvidare skulle bibehållas oförändrade. I överenskommelse den 4 maj 1948 mellan Stockholms förorter (Lidingö, Södertälje, Sundbyberg, Djursholm m. fl.) och polisförbundet om polispersonalens löneförhållanden har polisförbundet godkänt bl. a. villkoret att de nya lönerna icke finge påverka pensionsunderlagen, förrän nytt pensionsreglemente fastställts för vederbörande kommun. Det förefaller egendomligt att polisernas lokala organisation i Västerås under nu angivna förhållanden icke velat godtaga övergångsbestämmelsen. Såvitt löne- och avtalsnämnden har sig bekant ha övriga städer på några undantag när icke mött något motstånd från polispersonalens sida i berörda hänseende. Löne- och avtalsnämnden är givetvis fullt medveten om att de centrala överenskommelserna icke kan betaga den enskilde polismannen hans lagfästa rätt att få sina löne- och pensionsförhållanden prövade av länsstyrelsen. Vad polisföreningen Kamraterna i sitt yttrande anfört om vissa muntliga uttalanden av löne- och avtalsnämndens ordförande torde bygga på missuppfattningar från föreningens sida.

Löne- och avtalsnämnden har i år avgivit tvenne remissyttranden till länsstyrelsen om det nu föreliggande spörsmålet. Det gällde då att yttra sig över besvär som anförts av förre kriminalkonstapeln Georg Söder och förre poliskonstapeln Enok Svalberg, vilka båda erhållit pension efter löneregleringen enligt den ifrågavarande övergångsbestämmelsen. I båda besvären hemställdes att pensionerna skulle grundas å de nya lönerna. I sina yttranden till länsstyrelsen anförde löne- och avtalsnämnden i huvudsak samma synpunkter som här refererats. Nämnden hemställde i båda fallen, att länsstyrelsen ville pröva besvären samtidigt med det nu ifrågavarande underställda ärendet om löneregleringen för stadens polispersonal, att länsstyrelsen ville inhämta yttrande från Svenska Stadsförbundet samt att, därest yttrandet från stadsförbundet gåve vid handen att ett normalpensionsreglemente vore att vänta inom den närmaste tiden, länsstyrelsen ville låta med beslut i besvärsärendena anstå till dess ett dylikt reglemente förelåge och pensionsfrågan för samtliga stadens befattningshavare kunde lösas i ett sammanhang i anslutning till normalreglementet. Slutligen hemställde nämnden att, därest länsstyrelsen ansåge sig icke kunna låta med avgörandena anstå, länsstyrelsen ville ogilla besvären. Nämnden har erfarit, att stadsförbundet, som rekommenderat övergångsbestämmelsen, sedermera erhållit ärendena från länsstyrelsen för yttrande. Då det är samma fråga som skall prövas i besvärsärendena och det nu aktuella underställningsärendet, finnes ej anledning att hemställa att länsstyrelsen ville på nytt höra stadsförbundets mening.

Det är icke löne- och avtalsnämndens avsikt att låta de befattningshavare som avgått ur tjänst under tiden mellan den nya löneregleringens ikraftträdande (den 1 oktober 1947) och dagen för ikraftträdandet av ett nytt pensionsreglemente, grundat på ett normalpensionsreglemente, bliva placerade i en missgynnad särställning. För att skingra de missuppfattningar och misstroenden som synas föreligga i detta hänseende, vill nämnden föreslå, att stadsfullmäktige gör ett uttalande av innebörd att något dylikt missgynnande av en viss grupp pensionärer icke skall ske utan att gottgörelse skall lämnas dem som pensionerats efter den 1 oktober 1947 sedan de nya lönerna gjorts pensionsgrundande.

Enligt vad löne- och avtalsnämnden erfarit kommer stadsförbundet att under

hösten forcera arbetet med normalpensionsreglementet och söka få frågan löst så snart som möjligt.

Under hänvisning härtill föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att såsom eget yttrande till länsstyrelsen åberopa vad nämnden ovan anfört,

att hemställa att länsstyrelsen ville fastställa den ifrågavarande övergångsbestämmelsen i oförändrat skick samt

att tillförsäkra de befattningshavare som avgått med pension efter den 1 oktober 1947 men före nya pensionsbestämmelsers ikraftträdande, därest de nya lönerna i framtiden bli pensionsgrundade helt eller delvis, rätt till pension för såväl mellantiden som framtiden som om bestämmelserna varit gällande vid tiden för avgången ur tjänst.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 16 september 1948 följande:

Kammaren finner den av löne- och avtalsnämnden i ärendet intagna ståndpunkten vara välmotiverad och vill därför förorda bifall till nämndens förslag. Enligt vad drätselkammaren inhämtat torde löne- och avtalsnämndens avsikt vara att även familjepensionsberättigade anhöriga till befattningshavare, som avlidit efter den 1 oktober 1947 men före de nya pensionsbestämmelsernas ikraftträdande, skola komma i åtnjutande av samma förmåner som föreslagits skola gälla beträffande egenpensionen för en befattningshavare, som avgår ur tjänsten mellan samma tidpunkter. För att undanröja varje tvekan härom har drätselkammaren ansett lämpligt att löne- och avtalsnämndens förslag i detta avseende något tydligare formuleras.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom eget yttrande till länsstyrelsen åberopa vad löne- och avtalsnämnden i skrivelsen den 16 augusti 1948 anfört,

att hemställa om länsstyrelsens fastställelse å den ifrågavarande övergångsbestämmelsen i oförändrat skick samt

att tillförsäkra de befattningshavare, som avgått med pension efter den 1 oktober 1947 men före nya pensionsbestämmelsers ikraftträdande ävensom familjepensionsberättigade anhöriga till befattningshavare, som avlidit mellan sagda tidpunkter, därest de nya lönerna i framtiden bliva helt eller delvis pensionsgrundande, rätt till pension för såväl mellantiden som framtiden som om de nya bestämmelserna varit gällande vid tiden för avgången ur tjänst respektive vid tiden för dödsfallet.

Nr 214. Anslag för undersökning av kontorspersonalens organisation.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 september 1948 anfört följande:

Vid de centrala förhandlingar, vilka för ett par år sedan fördes mellan Svenska Stadsförbundets löne- och förhandlingsdelegation, å ena, samt vissa befattningshavareorganisationer, å andra sidan, träffades överenskommelse angående nomenklatur och

lönegradsplacering för olika kategorier av kontorspersonal. Man räknade därvid med fyra olika slag av befattningar nämligen skrivbiträde, kontorsbiträde, kanslibiträde och kontorist och enade sig om inplacering av dessa befattningar i respektive lönegraderna 6, 8, 11 och 13. I stora drag utformades därvid de kvalifikationer och färdigheter, som krävdes för varje grupp befattningshavare.

Reglernas tillämpning ha i praktiken emellertid visat sig stöta på vissa svårigheter. Även för löne- och avtalsnämnden, som inom staden representerar den speciella sakkunskapen å förevarande område, har det visat sig vanskligt att vid bedömande av löneplaceringen för olika kontorstjänster med full säkerhet kunna avgöra vilken ställning varje enskild befattning med avseende å arbetsåligganden och ansvar intar i förhållande till andra kontorspersonalsbefattningar.

Tid efter annan ha från befattningshavareorganisationerna inkommit framställningar angående ändring av en eller flera speciella kontorspersonalsbefattningar, syftande till att uppflytta befattningarna i en högre kategori. Liknande förslag komma även emellanåt från de särskilda verkstyrelserna. Motivet för dylika framställningar är ofta att innehavaren av befattningen under en längre tid varit anställd i stadens tjänst och därunder ådagalagt särskild duglighet. Bakom dylika framställningar, som nu nämnts, maskeras ofta vederbörande verksstyrelses eller verkschefs önskan att bereda en duglig kontorsanställd förbättrade löneförmåner. Med de lönesystem, som tillämpas i statlig och kommunal tjänst, är det, sedan vederbörande erhållit samtliga ålderstillägg inom lönegraden, icke möjligt att premiera den enskilda befattningshavarens kvalifikationer annat än genom personligt lönetillägg, något som man emellertid numera söker att i görligaste mån undvika. Då emellertid löne- och avtalsnämnden principiellt har att pröva dylika framställningar uteslutande ur synpunkten av huruvida befattningen som sådan är av den karaktär, att den bör hänföras till den ena eller andra kategorien av kontorspersonalsbefattningar, har tanken uppkommit att man på något sätt skulle företaga en objektiv och allsidig översyn över samtliga kontorsbefattningar inom stadsförvaltningen för att erhålla en tillförlitlig värdesättning av tjänsterna i hithörande avseenden. Inom Norrköpings stad har man nyligen genom en enskild firma, som specialiserat sig å detta slags utredningar, låtit företaga en dylik undersökning, vilken enligt vad som inhämtats givit goda erfarenheter. Undersökningen har tillgått så, att vederbörande under någon tid beretts tillfälle att följa kontorspersonalens dagliga arbete vid olika verk och på grundval härav samt i övrigt inhämtade upplysningar sökt att utan förutfattade meningar bilda sig en uppfattning om det ansvar och de kvalifikationer, som äro förenade med varje undersökt befattning. På grundval av de iakttagelser, som undersökaren på detta sätt gjort, ha befattningarna därefter poängsatts, varigenom man fått en god ledning då det gällt att taga ställning till huruvida befattningen skall hänföras till den ena eller andra av de olika grupperna.

Det bör särskilt framhållas, att undersökningen avser *befattningen* såsom sådan och icke *befattningshavarens* personliga kvalifikationer. Kostnaden för en dylik undersökning skulle här i staden belöpa sig till c:a 10.000 kronor.

Enligt vad som upplysts ställer man sig även från tjänstemannaorganisationernas sida välvillig till en dylik undersökning.

Med hänsyn till det ovan sagda och då från löne- och avtalsnämndens sida visats ett stort intresse för en dylik undersökning vill drätselkammaren nu föreslå, att medel ställes till förfogande för en dylik. Kostnaderna böra upptagas till täckning i nästa års stat.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av kostnaderna för undersökning av kontorspersonalens organisation inom stadsförvaltningen anvisa ett förslagsanslag å 10.000 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i 1949 års stat.

Nr 215. Iordningställande av tomt och lekplats vid Hammarby daghem.

Barnstugestyrelsen har i skrivelse den 6 september 1948 anfört följande:

I 1949 års Utgifts- och inkomststat för barnstugorna har upptagits 9.000 kronor till iordningställande av tomt och lekplats vid Hammarby daghem. En kostnadsberäkning från Parkförvaltningen ger vid handen att 12.000 kronor skulle behövas för anläggning av tomten enligt utformningsförslag. Sedan styrelsen företagit en del ändringar för att nedskära kostnaderna och ASEA lovat bekosta det fasta lekmaterialet, kvarstår 9.000 kronor.

I nuvarande skick kan tomten ej användas av barnen. Dels är den bevuxen med tistlar och annat ogräs, dels dröjer det flera dagar, innan marken hinner avtorka efter regn. Med tanke på den kommande höstens ovissa väderleksförhållanden vill styrelsen för Västerås stads barnstugor framhålla önskvärdheten av att redan nu medel må anslås för att Parkförvaltningen måtte få påbörja det mest trängande arbetet med det snaraste.

Med stöd härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att anslå 9.000 kronor till iordningställande av tomt och lekplats vid Hammarby daghem att täckas i 1949 års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Ifrågavarande arbeten avse, enligt vad drätselkammaren inhämtat, planering av gräs- och lekytor för tomten, iordningställande av gångar samt anskaffande av vissa lekanordningar utöver det material, Asea lovat att bekosta. Arealen av ifrågavarande tomt utgör c:a 2.000 kvm.

Då drätselkammaren ej funnit anledning till erinran mot barnstugestyrelsens förslag, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett belopp av 9.000 kronor att täckas i nästa års stat.

Nr 216. Anordnande av simbassäng å Arosvallen.

Idrottsstyrelsen har i skrivelse den 21 augusti 1948 anfört följande:

Idrottsstyrelsen får härmed anhålla att stadsfullmäktige ur "särskilda fonden för

kulturella och allmännyttiga ändamål" måtte ställa ett anslag å 25.000 kronor till styrelsens förfogande för anordnande av en simbassäng å Arosvallen.

Enligt bestämmelserna i reglementet för ovanberörda fond må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning avkastningen delvis "användas för utsmyckning av offentliga platser eller byggnader, för andra åtgärder för stadens förskönande och för tillgodoseende av framtida lokalbehov för andra därmed jämförliga kulturella eller allmännyttiga ändamål." Idrottsstyrelsen anser för sin del reglementets bestämmelser vara tillämpliga i föreliggande fall, då en dylik anläggning skulle bidraga till Arosvallens uppsnyggning samt tjäna ett stort allmännyttigt ändamål. Som bekant råder ju badförbud vid Mälarens stränder närmast staden och kallbadhuset, där simmarna tidigare hade möjligheter till träning och tävlingar, har ju förstörts genom eldsvåda och lär väl icke, även om förbättring av vattnet skulle ske, bliva återuppbyggt inom rimlig tid. De upprepade framställningar, som från simintresserades sida gjorts om anordnande av en simanläggning av sådana proportioner att simtävlingar av olika slag samt polospel skulle kunna bedrivas liksom av idrottsstyrelsen verkställd utredning har givit vid handen, att åtgärder snarast måste vidtagas för att simsporten och simundervisningen icke skall gå tillbaka. Nu rådande provisorium med simtävlingar i ån kan icke fortgå och idrottsstyrelsen har därför funnit det angeläget att omedelbart lösa frågan. En simbassäng av betong kan med fördel inrymmas i Arosvallens nordvästra hörn, och kan där genom tämligen enkla medel ordnas åskådarutrymmen för tävlingar. Anläggningen kommer i första hand att upplåtas för simmarnas träning och tävlingar samt simövningar. Erfarenheten får sedan visa huruvida möjligheter kunna beredas även för någon del av allmänheten att utnyttja bassängen.

På grund härav hemställer idrottsstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att av Västerås stads "särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål" ställa ett anslag å 25.000 kronor till styrelsens förfogande för anordnande av ovanberörda simbassäng.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren vitsordar, att ett behov av en simbassäng å Arosvallen föreligger och har icke något att erinra emot det begärda anslaget. Emellertid synes en utgift för ifrågavarande ändamål icke vara av beskaffenhet att den bör täckas av fondens medel. Drätselkammaren föreslår, att anslaget täckes i samband med fastställande av nästa års stat på det sätt kammaren kan komma att senare föreslå.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av simbassäng å Arosvallen anvisa ett anslag å 25.000 kronor samt

att anslaget skall täckas i 1949 års stat.

Nr 217. Anslag för diverse gatuarbeten.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 september 1948 anfört följande:

Enär storgatstenen, vilken i viss utsträckning erfordras för utläggning av kantsten

på olika gator, numera icke finnes att tillgå i stadens förråd samt med hänsyn till transportsvårigheter nyanskaffning för närvarande icke kan ske, har byggnadschefen föreslagit att storgatsten upptages på en del platser, där sådan nu finnes utlagd och omläggning med annat material lämpligen kan ske. Den upptagna storgatstenen skulle därvid komma till användning såsom rännsten vid andra gatuarbeten. Härvid bör kreditering ske för den borttagna stenen.

I enlighet med denna princip föreslås nedan angivna arbeten. Å gångbanan utanför polishuset och Stadshotellet (Ö. Kyrkogatan) skall omsättning ske med betongplattor å en yta av 620 kvm. och motsvarande storgatstenbeläggning borttagas. Kostnaderna härför uppgår efter kreditering av storgatstenens värde till 4.300 kronor. Liknande utbyte skulle vidare äga rum å gångbanan vid Stora gatan utanför kvarteren Lorens och Lothar. Nettokostnaden utgör 3.500 kronor. Vidare skulle å vissa sträckor å Tenngatan, Degelgatan, Skälängsgatan, Stålgatan, Bruksgatan och Profilgatan, inom Sandgärdsområdet storgatsten utbytas mot råkantsten och i samband därmed vissa justeringar företagas. Nettokostnaden härför utgör 23.000 kronor.

Slutligen hemställer drätselkammaren om ett anslag å 3.500 kronor för utförande av avstängningsanordningar för den körbana i Stora gatan, som är belägen norr om planteringen utanför fastigheterna n:ris 88 och 90. Avstängningen äger samband med omläggningen av Jakobsbergsgatan i dess anslutning till Stora gatan och avser att borttaga risken av korsande fordon från Repslagargatan över Jakobsbergsgatan. Avstängningen har tidigare utförts provisoriskt men skulle nu ordnas mera definitivt, därvid planteringen skall utvidgas åt norr över en del av den nuvarande körbanan i dess västra del och infarten hopträngas i dess östra del.

Kostnaderna för nu angivna gatuarbeten uppgår till sammanlagt 34.300 kronor, vilket belopp torde böra täckas av stadsfullmäktiges anslag för underhåll och nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1 811).

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för utförande av ovan omförmälda gatuarbeten anvisa ett anslag å 34.300 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för underhåll och nyanläggning av gator och vägar (8 B 1 811).

Nr 218. Tilläggsanslag för bräddavloppsledning från Malmaberg och Kungsängen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 augusti 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige beviljade den 25 september 1941 ett anslag å 55.000 kronor för utförande av en 230 meter lång bräddavloppsledning för att avbörda avloppsvatten från Malmaberg och Kungsängen samt ytvatten från bäcken omedelbart öster om järnvägen. Efter det ledningen framdragits till det öppna diket invid reningsverket avbröts arbetet och resterande anslag reserverades för framtida utbyggnad.

Gasverkets ökade behov av utrymme har aktualiserat igenläggande av nämnda dike genom ledningens färdigställande. Till följd av utfyllnad av Mälaren kommer ledningens längd att öka till 325 meter. Totalkostnaderna för arbetet beräknas till 100.000 kronor. Sålunda erfordras för arbetets slutförande ytterligare ett anslag å 45.000 kronor, som med beaktande av att gasverket kommer att hava den största nyttan av arbetet bör täckas av lånemedel för gasverkets behov.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 45.000 kronor att täckas av lånemedel för gasverkets behov.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens framställningar samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 219. Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Köpingsvägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 augusti 1948 anfört följande:

Inom tekniska verken har uppgjorts kostnadsförslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Köpingsvägen för att tillgodose vattenbehovet för Aseas utbyggnad av Örjansverkstaden. Kostnaderna beräknas till 9.000 kronor. I samband med tidigare bebyggelse har Asea erlagt anslutningsavgift för nu ifrågavarande tomtmark, vilken avgift tillförts reserverade anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anslå 9.000 kronor att täckas av reserverade anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens hemställan.

Nr 220. Förlängning av nybyggnadsförbud å Kyrkbacken.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 6 september 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 25 september 1947 bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att förnyat förbud med giltighet till den 1

oktober 1948 måtte utfärdas mot att verkställa nybyggnad utan länsstyrelsens tillstånd inom den del av staden som benämnes Kyrkbacken och som begränsas av Skolgatan, Västra Kyrkogatan, Norra Ringvägen och Vasagatan. Genom resolution den 21 november 1947 meddelade länstyrelsen dylikt förbud, som sedan fastställdes av Kungl. Maj:t den 6 februari 1948.

Gällande nybyggnadsförbud utlöper sålunda vid utgången av september månad 1948. Den stadsplanefråga det här gäller kräver ytterligare tid för sin lösning, delvis beroende på områdets säregna karaktär och dess estetiska och kulturella värden av olika slag. Vissa aktuella byggnadsfrågor ha framkommit för allmänna byggnader inom området (församlingshus, gymnastikhus), som bör lösas i samband med stadsplanen. Vidare bör ändringen av stadsplanen ses i samband med utredningar, som ingå i generalplanearbetet. Slutligen bör om möjligt hänsyn kunna tas till den nya lagstiftning som är att vänta beträffande sanerings- och expropriationsfrågor.

Under året har området uppmätts och kartlagts med nivåkurvor. Vidare har en modell av området utförts.

Med åberopande härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att förnyat förbud mot att verkställa nybyggnad utan länsstyrelsens tillstånd inom det område av staden som benämnes Kyrkbacken måtte utfärdas att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut ifråga om ändring av stadsplanen för området, dock längst till den 1 oktober 1949.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 221. Anslag för färdigställande av transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 15 juni 1948 anfört följande:

För färdigställande av transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan erfordras ett fördelningsställverk för 380 volt. Kostnaderna beräknas till 10.000 kronor.

I anledning härav får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål bevilja anslag å 10.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1948 avgivet utlåtande, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 222. Ändrade grunder för beräkning av hamnavgifter å reguljära linjen Västerås—Stockholm.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 3 september 1948 anfört följande:

Hamnavgifterna för varor uttagas enligt stadens hamntaxa med varierande belopp beroende på de olika varuslagen samt beräknas efter vikt och i några få fall efter rymdmått eller stycktal. Detta medför åtskilligt arbete med vägning, debitering och kontroll, då beräkning måste ske beträffande varje varuslag för sig. I fråga om den reguljära trafiken på Stockholm utföres detta arbete samt indrivningen och redovisningen av Aktiebolaget Västerås spedition mot viss provision. Kontrollen utföres av hamnens personal. Bolaget har i skrivelse till hamnstyrelsen föreslagit att ett förenklat system skulle införas för beräkning av hamnavgifterna. Enligt förslaget skulle avgifterna baseras på den lossade eller lastade totala godsmängden. Förslagsvis har bolaget nämnt en avgift av 65 öre per ton, oavsett varuslag. En uppställning över hamnavgifterna för gods, som befordrats med ångfartygen "Ragvald" och "Aros" samt motorfartyget "Engelbrekt" under tiden juni 1947—juli 1948, visar att för ankommande gods erlagts i medeltal 7,044 öre per 100 kg samt för avgående gods 6,165 öre per 100 kg. För ankommande och avgående gods tillhopa utgör medeltalet 6,933 öre. Efter avdrag av bolagets provision å 7 %, 0,485 öre, återstår 6,448 öre per 100 kg. Efter avrundning skulle bolaget sålunda kunna till hamnkontoret redovisa 65 öre per ton.

Hamnstyrelsen är för sin del villig tillstyrka, att försök göres med en avgiftsbetalning efter det föreslagna systemet, som skulle medföra lättnader för såväl bolagets som hamnens personal. Om det skulle visa sig, att avgifterna inflyta med belopp, som ligga alltför långt ifrån vad som skulle erhållas enligt nuvarande system, får givetvis en korrigering av avgiften göras eller en återgång ske till det nu gällande systemet. Avsikten är nämligen icke att få in ökade eller minskade hamnavgifter. Det är blott fråga om en förenklad procedur för beräkning av avgifterna. Från Kungl. Kommerskollegium har under hand meddelats, att kollegiet icke skulle ha något att erinra mot den föreslagna avgiftsberäkningen.

På grund härav hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för varor, som fraktas å den reguljära linjen mellan Västerås och Stockholm, tills vidare skall inbetalas en hamnavgift å 65 öre per ton lastat eller lossat gods samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 16 september 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 223. Borgen å byggnadskreditiv för nybygge av småstugor å tomter vid Emaus gård.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 september 1948 anfört följande:

Vid sammanträde den 30 juni 1948 bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren

att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. ifråga om föreningens nybygge å tomter invid Emaus gård intill ett belopp av högst 200.000 kronor på sedvanliga villkor. Byggnadsföretaget avsåg uppförande av åtta stycken småstugor åt vissa av föreningens medlemmar som sammanslutit sig under namnet Egnahemsföreningen Emaus. Byggnadsföretagen avsågo tomterna nris 2, 3, 7, 8 och 12 i kvarteret Kattfoten och 2, 4 och 5 i kvarteret Snödroppen.

Föreningen har numera med anmälan, att den erhållit byggnadstillstånd för återstående åtta byggnader å området, hemställt att staden ville på enahanda villkor som tidigare skett bevilja föreningen borgen för byggnadskreditiv å 250.000 kronor som erfordrades för samtliga byggnaders färdigställande. Nu ifrågavarande byggnader avse tomterna nris 1, 4, 5, 6, 9, 10 och 11 i kvarteret Kattfoten och nr 3 i kvarteret Snödroppen.

Den totala byggnadskostnaden för samtliga 16 bostadshus beräknas till 540.000 kronor. Kungl. Maj:t har genom beslut den 2 april 1948 medgivit staden att för tiden intill den 1 juli 1950 ikläda sig borgensförbindelser av ifrågavarande slag till ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor och för varje särskilt byggnadsföretag uppgående till högst 85 % av den av statens byggnadslånebyrå preliminärt beräknade anskaffningskostnaden för vederbörande bostadshus.

I förevarande fall skulle staden sålunda kunna ikläda sig borgen till ett belopp av högst 459.000 kronor för samtliga 16 bostadshus. Då staden tidigare medgivit borgen intill ett belopp av 200.000 kronor, skulle staden ytterligare kunna ikläda sig borgen till ett belopp av 259.000 kronor. Föreningen har dock förklarat sig nöjd med en ytterligare borgen intill ett belopp av 250.000 kronor. För borgensåtagandet bör gälla sedvanliga villkor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren teckna stadens borgen å byggnadskreditiv å Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. ifråga om föreningens nybygge å tomterna nris 1, 4, 5, 6, 9, 10 och 11 i kvarteret Kattfoten och nr 3 i kvarteret Snödroppen intill ett belopp, jämte av staden förut medgiven borgen uppgående till 85 % av den sammanlagda av statens byggnadslånebyrå godkända anskaffningskostnaden för samtliga 16 tomter å området, dock för nu ifrågavarande tomter högst 250.000 kronor mot sedvanlig inteckningssäkerhet och under villkor att stadens borgensåtagande må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid då ifrågavarande kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att företaget anlitar av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 224. Anordnande av arkitektpristävlan om förslag till lösning av friluftsbadsfrågan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 september 1948 anfört följande:

På stadsfullmäktiges bord vila för närvarande *dels* en av badhusstyrelsen till stads-

fullmäktige den 22 februari 1947 ingiven framställning, att stadsfullmäktige ville vidtaga åtgärder för att genomföra planerna på ett nytt friluftsbad vid Mälaren, *dels* ock en av stadsfullmäktigeledamoten Viktor Persson den 28 augusti 1947 i samma syfte väckt motion.

Framställningen och motionen ha av stadsfullmäktige remitterats till drätselkammaren, som därefter vid upprepade sammanträden dryftat dessa frågor. Redan på ett tidigt stadium var man inom drätselkammaren inne på tanken att utlysa en arkitektpristävlan för att få fram goda lösningsförslag. Efter vissa förberedande åtgärder har frågan om utseende av ledamöter i prisnämnd blivit aktuell. Enligt de tävlingsregler, vilka antagits av styrelsen för Svenska Arkitekters Riksförbund (SAR), skola prisdomarnas antal vara udda och majoriteten utgöras av fackmän. Prisnämnden har till uppgift att utarbeta tävlingsprogram samt att granska de olika tävlingsförslagen. Fackmännen utses av SAR.

Den angivna sammansättningen av prisnämnden är obligatorisk, vilket innebär att arkitekter, anslutna till SAR icke få deltaga i prisnämnd på andra villkor än som föreskrives i tävlingsreglerna.

Enligt samma regler bör prisnämnden i allmänhet icke bestå av flera ledamöter än fem personer, då alltför stort antal inverkar olägligt med hänsyn till beslutförigheten. Nämnden kan nämligen fatta beslut endast om den är fulltalig.

Drätselkammaren har vid övervägande av frågan om nämndens sammansättning funnit övervägande skäl tala för att antalet bestämmes till sju ledamöter, varav fyra fackmän och tre lekmän. Såsom fackmän har kammaren tänkt sig förutom stadsarkitekten P. Bohlin, stadsträdgårdsmästare Holger Blom, Stockholm, samt arkitekten Sture Frölén och professor Paul Hedqvist, båda i Stockholm, vilka godkänts av SAR.

Lekmännen i prisnämnden skulle utses av stadsfullmäktige. Av praktiska skäl och för undvikande av onödig tidsutdräkt föreslår drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren och beredningsutskottet att gemensamt utse de tre lekmännen i prisnämnden.

För anordnande av tävlingen erfordras medelanvisning. Sammanlagda kostnaden beräknas till 50.000 kronor, varav 25.000 kronor till priser och för inköp av förslag samt återstoden för anskaffande av tävlingsmaterial och administrationskostnader i samband med tävlingens anordnande.

Kostnaderna torde böra täckas i nästa års stat.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av arkitektpristävlan om förslag till friluftsbad i Västerås anvisa ett anslag å 50.000 kronor,

att anslaget skall täckas i 1949 års stat samt

att uppdraga åt drätselkammaren och beredningsutskottet att gemensamt utse tre ledamöter i prisnämnden.

Nr 225. Ändringar i reglementet för Västerås stads hemhjälpsnämnd och instruktion för hemvårdarinnor i Västerås.

Hemhjälpsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1948 anfört följande:

Med hänsyn till de förordningar, som äro gällande ifråga om hemhjälpsverksamheten samt det förhållande, att hemvårdarinnorna enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948 uppförts å ordinarie stat, har hemhjälpsnämnden företagit en översyn av de den 21 juni 1944 antagna "reglemente för Västerås stads hemhjälpsnämnd" samt "instruktion för hemvårdarinna i Västerås", vilka enligt nämndens förmenande böra erhålla sådan lydelse, som anges i bilagda förslag.

Ifråga om verksamheten är hemhjälpsnämnden sedan den 1 januari 1944 underställd länets hemhjälpsstyrelse samt Kungl. Socialstyrelsen, allt i enlighet med Kungl. Kungörelsen den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpsverksamhet samt de efter denna tid utfärdade kungörelserna och andra föreskrifter i hithörande ärenden.

Första ändringen berör § 2, som bör erhålla föreslagen lydelse, då frågan om utseende av vice ordförande icke medtagits i förra reglementet, samt nämnden icke har möjlighet att för närvarande inom sig utse sekreterare.

I nuvarande § 4 angivna föreskrifter angående hemvårdarinnas anställande å viss tid samt hänvisning till de villkor, som angivas i statsbidragskungörelsen böra slopas, då befattningshavarna som nämnts numera äro uppförda å ordinarie stat samt därför underkastade förutom bestämmelserna i kungörelsen även tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare. Med anledning av den föreslagna formuleringen bör punkt 1) i § 5 i den nuvarande lydelsen, vilken avhandlar anställning och entledigande av hemvårdarinnor, utgå.

I punkt 5) av sistnämnda paragraf föreskrives för närvarande, att hemhjälpsnämnden på sätt nämnden kan finna lämpligt skall samarbeta med arbetsförmedlingen, som mottager anmälningarna om hemhjälp och fördelar arbetet mellan hemvårdarinnorna. Enligt statsbidragskungörelsen äger nämnden att som biträde anlita annat organ, vilket därvid har att rätta sig efter hemhjälpsnämndens anvisningar. För att undanröja varje tvekan härom, har det ansetts av praktiska skäl lämpligt att i reglementet förtydliga bestämmelsen på sätt som föreslagits.

Enligt punkt 10) samma paragraf skall hemhjälpsnämnden rekvirera och uppbära kommunen beviljade bidrag till hemhjälpsverksamheten. I anslutning till den praxis som nu tillämpas, föreslås en något ändrad formulering, varav framgår, att drätselkontoret har att lämna erforderligt biträde härvid.

I § 6 av det nu gällande reglementet har taxan för dagavgift intagits. Då taxan kan bliva ändrad, föreslås av praktiska skäl en mera allmän formulering.

I § 7 första stycket föreslås i anslutning till ovan angivna ändring i § 5 angående samarbetet mellan arbetsförmedlingen och hemhjälpsnämnden en mindre redaktionell ändring.

Beträffande hemvårdarinnornas instruktion föreslås att den nuvarande hänvisningen till statsbidragskungörelsen i andra stycket av första paragrafen borttages och ersättes med en mera allmän formulering, då kungörelsen tid efter annan undergått ändringar.

Ifråga om hemvårdarinnas fridagar m. m. ha centrala förhandlingar förts, varför några detaljer angående hemvårdarinnas ledighetsförmåner icke böra införas i instruktionen. I anledning härav föreslås ändrad lydelse av första stycket i § 4. Nuva-

rande andra stycket i paragrafen, avhandlande hemvårdarinnas rätt till ledighet efter vakning bör däremot bibehållas.

Med hänsyn till att hemvårdarinnorna uppförts å ordinarie stat och därför även äro underkastade bestämmelserna i tjänstgöringsreglementet, bör § 7 i den nuvarande lydelsen kompletteras med en hänvisning till tjänstgöringsreglementet.

Förslaget är så lydande:

"FÖRSLAG

till ändringar i reglementet för Västerås stads hemhjälpsnämnd.

§ 2.

Nämnden väljer inom sig för ett år i sänder ordförande och vice ordförande samt inom eller utom sig sekreterare.

§ 4.

Hemvårdarinna antages och entledigas av hemhjälpsnämnden.

§ 5.

Hemhjälpsnämnden åligger

1) att upprätta förslag till instruktion för hemvårdarinnor och till grunder för uttagande av ersättning för lämnad hemhjälp samt underställa förslagen hemhjälpsstyrelsen;

2) att tillse att för hemvårdarinna fastställd instruktion följes;

3) att giva hemvårdarinna behövligt stöd och råd i hennes arbete samt tillse att hon genom nödig vila och fritid skyddas för överansträngning;

4) att med största möjliga rättvisa och med social förståelse för de i varje fall föreliggande omständigheterna samt i enlighet med givna föreskrifter planlägga hemvårdarinnas arbete och därvid på sätt nämnden kan finna lämpligt samarbeta med och anlita arbetsförmedlingen, som vid sådant förhållande efter hemhjälpsnämndens uppdrag mottager anmälningar om hemhjälp och efter nämndens anvisningar fördelar arbetet mellan hemvårdarinnorna;

5) att, om skäl därtill föreligga befria från erläggande av eller bevilja nedsättning i den ersättning, som enligt § 6 här nedan skall utgå för av hemvårdarinna lämnad hjälp;

6) att, efter prövning i varje särskilt fall, avgöra om hemvårdarinna skall få lämna hjälp åt hem, där de ekonomiska förhållandena tillåta anställande av annan arbetskraft;

7) att till stadsfullmäktige årligen före februari månads utgång insända berättelse över verksamheten under det gångna året;

8) att ingiva ansökan om statsbidrag till hemhjälpsverksamheten ävensom, i förekommande fall, ansökan om ålderstillägg för hemvårdarinna;

9) att med biträde av drätselkontoret rekvirera och uppbära kommunen beviljade bidrag till hemhjälpsverksamheten; samt

10) att vid fullgörande av sina uppgifter samarbeta med andra organ inom offentlig och enskild socialvård.

§ 6.

Såvida befrielse eller nedsättning ej beviljas, skall ersättning för av hemvårdarinna ämnad hjälp utgå enligt av länets hemhjälpsstyrelse fastställd taxa.

För obemedlade är hemhjälpen fri.

§ 7.

Rapport om hemvårdarinnas arbete lämnas en gång varje månad av den person eller myndighet, som fördelar arbetet, till hemhjälpsnämnden och drätselkontoret, varefter avgiften för arbetet uttages genom drätselkontorets försorg.

Hemvårdarinna äger — — — — — — karaktär.

FÖRSLAG

till ändringar i instruktionen för hemvårdarinna i Västerås stad.

§ 1.

Hemvårdarinna skall — — — — — arbete.

Hemvårdarinna har i övrigt att iakttaga vad som föreskrives i gällande statliga författningar beträffande hemhjälpsverksamheten ävensom de råd och anvisningar i hithörande ärenden, som av socialstyrelsen eller hemhjälpsstyrelsen meddelas.

§ 4.

Hemvårdarinnas arbete skall ordnas så, att hon erhåller nödig vila och fastställd ledighet.

Vid vakning, som bör förekomma endast undantagsvis har hon rätt att under påföljande dag erhålla åtminstone sju timmar lediga för vila.

§ 7.

Utöver bestämmelserna i denna instruktion skola för hemvårdarinna i tillämpliga delar gälla de ytterligare föreskrifter, som av statliga myndigheter eller länets hemhjälpsstyrelse kunna komma att utfärdas beträffande hemvårdarinnas tjänstgöringsförhållanden ävensom vad i det för stadens befattningshavare gällande tjänstgöringsreglementet finnes stadgat."

På grund härav hemställer hemhjälpsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till ändringar i reglementet för Västerås stads hemhjälpsnämnd och instruktionen för hemvårdarinnor i Västerås stad.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 september 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad hemhjälpsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hemhjälpsnämndens förslag i ärendet.

Nr 226. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 september 1948 anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 augusti 1948 har beredningsutskottet jämte det utskottet avgivit förslag angående val av efterträdare till folkskolläraren John Jacobsson uti vissa av dennes kommunala förtroendeuppdrag till stadsfullmäktige anmält, att utskottet hade för avsikt att beträffande val av nämndeman efter herr Jacobsson inkomma med förslag till ett senare sammanträde.

Med anledning härav får nu beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att till nämndeman i stället för herr Jacobsson för tiden intill 1953 års utgång utse filaren Viktor Persson.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 oktober 1948 Ser. A nr 9

Nr 227. Anslag till tekniska verken för framdragande av spårförbindelse mellan gamla hamnen och gasverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 24 augusti 1948 anfört följande:

Byggnadschefen har i skrivelse till drätselkammaren den 25 juni 1948 meddelat, att tekniska verkens nuvarande spårförbindelse med ångkraftverkets hamnspår i samband med utförande av planerad tillbyggnad av kraftverket komme att brytas och gasverkets tillförsel av kol bli helt beroende av biltransport ävensom att kostnaderna för spårets dragande fram till gasverkets område i sträckning, som förutsattes i gällande stadsplan, beräknats till 21.000 kronor.

I anledning härav har drätselkammaren den 8 påföljande juli remitterat ärendet till tekniska verken för yttrande.

Styrelsen för tekniska verken anser det angeläget, att ifrågavarande spårförbindelse kommer till utförande och att spår utlägges jämväl inom gasverkets område. Sträckningen inom området kan emellertid ännu ej slutligt fastställas, varför spåret till denna del bör utföras provisoriskt. Kostnaderna för spårets framdragande till gasverkets område böra lämpligen bestridas med lånemedel. Kostnaderna för det provisoriska spåret hava ännu ej med tillbörlig noggrannhet beräknats, men väntas ej stiga till högre belopp än att de kunna påföras årets driftkonto för kolomkostnader.

I anledning härav hemställer styrelsen

att ifrågavarande spårförbindelse i hela sin sträckning med det snaraste skall komma till utförande,

att för spårets framdragande till gasverkets område bevilja ett anslag å 21.000 kronor att täckas av lånemedel och

att kostnaderna för sträckningen inom området skola påföras årets driftkonto för kolomkostnader.

Drätselkammaren har i häröver den 1 oktober 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån för täckande av anslaget å 21.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 228. Bidrag till kostnaderna för utredning av Länsmuseets och Västerås Konstförenings byggnadsfrågor m. m.

Västmanlands Fornminnesförening har i skrivelse den 14 juli 1948 anfört följande:

Västmanlands Fornminnesförening fick redan 1889 lokaler i Västerås slott upplåtna för sina samlingar. Sedan 1921 disponerar föreningen de utrymmen, vari samlingarna nu inrymmas. Sistnämnda år omordnades museet i de då nyupplåtna rummen och fick namnet Länsmuseet. Sedan dess har museet icke kunnat få ökade utrymmen för sina kraftigt växande samlingar, om man frånser att föreningen under några år fått använda ett par rum i Lantmäterikontorets källarvåning till arkiv, bibliotek och expedition, vilka rum föreningen måste lämna vid senaste årsskiftet, då utrymmena behövdes för distriktslantmätarna.

De utrymmen, som Länsmuseet nu förfogar över, utgöras av tre rum i slottets bottenvånings västra och sydvästra del och tre rum i dess norra och nordöstra del. Dessa båda rumsgrupper, som ha en sammanlagd golvyta av c:a 325 kvm., stå icke i direkt förbindelse med varandra. Den sistnämnda rumsgruppen saknar uppvärmningsmöjligheter. Föreningen disponerar även ett rum om c:a 40 kvm. i slottets entresolvåning, vilket användes som magasin, bibliotek, arkiv och expeditionslokal. Utställningsrummen äro icke alldeles lämpliga för museets ändamål, då bl. a. rummens välvning och delvis otillräckliga fönsterbelysning lägga hinder i vägen för ett fullgott exponerande av föremålen.

Den största olägenheten med Länsmuseets nuvarande lokaler är emellertid deras otillräcklighet. Fornminnesföreningens samlingar kunna i omfattning och kvalitet jämföras med och i vissa avseenden sägas överträffa de flesta andra svenska läns- och landskapsmuseernas. Men intet av dessa torde ha så otillräckliga och otidsenliga lokaler. Länsmuseet i Västerås kan därför endast utställa en bråkdel av sina samlingar. Det övriga har måst magasineras i skrymslen och vrår i museet, i slottets skyddsrum och friluftsmuseet vid Vallby. De magasinerade föremålen äro givetvis icke tillgängliga för allmänheten och för forskare och museets personal äro de synnerligen svårtillgängliga. Magasineringen på Vallbymuseet är naturligtvis högst olycklig med hänsyn till eldfaran. Trots denna ha dock en del föremålsgrupper exponerats på friluftsmuseet, fastän de rätteligen icke höra hemma där, för att de skola på något sätt kunna vara åtkomliga för museibesökarna. Härtill kommer att Länsmuseets och därmed också fornminnesföreningens nästan fullständiga brist på expeditions- och arkivlokaler i allra högsta grad försvårar och hindrar arbetet för museets tjänstemän.

Västmanlands Fornminnesförening, som mycket länge haft svåra bekymmer för Länsmuseets lokalproblem och även vid skilda tillfällen givit uttryck åt dessa, anser sig med alla skäl tvungen att snarast möjligt söka skaffa ändamålsenliga lokaler för Länsmuseet och föreningens därmed sammanhörande arkiv och expedition. Fornminnesföreningen är fullt och fast övertygad om, att föreningens samlingar efter moderna museimetoder uppordnade i ändamålsenliga och tillräckliga lokaler skulle kunna bilda ett Länsmuseum av verklig kvalitet och av mycket stor betydelse icke endast för länets innevånare.

Under nu rådande förhållanden vågar fornminnesföreningen icke hoppas på, att Länsmuseet under de närmaste åren skall kunna få en egen byggnad eller andra nya lokaler. Men föreningen anser att Länsmuseets byggnadsfråga dock med nödvändighet måste med det snaraste utredas och ett preliminärt byggnadsprogram i samband därmed upprättas. Om och när andra förhållanden på byggnadsmarknaden inträda, som ge möjligheter till problemets lösning, måste föreningen stå beredd.

Länsmuseet i Västerås är utan tvivel en allmän angelägenhet av största vikt icke endast för Västmanlands län i allmänhet utan även för Västerås stad. Museets sam-

lingar omfatta hela länet och museet skall vara en central kulturminnesvårdande institution.

Västmanlands Fornminnesförening vänder sig härmed till Västerås stad och samtidigt till Västmanlands läns landsting med en anhållan om att stadens drätselkammare och landstingets beredningsutskott gemensamt få utse en kommitté för utredning av Länsmuseets i Västerås byggnadsfråga och upprättande av ett preliminärt program för museibyggnaden. Fornminnesföreningen vågar därför anhålla, *att* en sådan kommitté sammansättes med lika antal representanter för Västerås stad och för länet i allmänhet, *att* tvenne företrädare för fornminnesföreningen insättas i kommittén samt *att* ett belopp på 7.500 kronor anslås från Västerås stad och landstinget vardera till bestridande av utgifterna för kommitténs arbete.

Västerås Konstförening anför i en den 29 september 1948 dagtecknad framställning följande:

Västerås Konstförening har sedan den bildades för nära trettio år sedan varit nödsakad ha sina konstsamlingar förvarade i byggnader och lokaler av ganska skiftande karaktär. De senaste sjutton åren har genom redaktör Anders Pers' välvilliga tillmötesgående föreningen till sitt förfogande haft nuvarande lokalerna i det s. k. Kullska huset.

Föreningens samlingar ha under åren betydligt utökats så att desamma nu representera ett betydelsefullt och kulturellt värde. Såväl med avseende till kvantitet som kvalitet kan Västerås Konstförenings samlingar för närvarande anses som en av de förnämligare i svenska landsorten. Genom de nyanskaffningar av konst som föreningen under årens lopp kunnat göra, en verksamhet som den allt framgent hoppas kunna fortsätta, har emellertid de nuvarande lokalerna blivit alldeles otillräckliga. De äro dessutom långtifrån tidsenliga och icke heller lämpliga för att konstföremålen exempelvis ur belysningssynpunkt skola kunna exponeras, så att de komma till sin fulla rätt.

Under de tider då utställningar av olika nu levande konstnärers arbeten anordnas, måste föreningens egna samlingar på grund av lokalbristen magasineras så att de äro omöjliga att visa för allmänheten. De tillfälliga utställningarna pågå så gott som regelbundet under höst och vår varje år, varför det alltså endast är under sommarmånaderna som föreningens egna konstalster är tillgängliga för en större publik. Därtill kommer att lokalbristen lägger hinder i vägen för föreningen att tillfredsställande ordna föreläsningsverksamhet och anordnande av bildningskurser, som erfordras för att uppehålla och stimulera det stigande bildningsintresset på konstens område. I galleriets nuvarande lokaler saknas dessutom utrymmen för expedition, bibliotek, lagerlokal m. m.

Med hänsyn till alla dessa omständigheter har frågan om anskaffande av rymligare och lämpligare lokaler länge varit en fråga av största vikt inom föreningen, vilken också torde kunna sägas vara av ett för samhället i dess helhet betydelsefullt intresse. Ehuru man med hänsyn till nuvarande samhällsekonomiska förhållanden icke kan våga hoppas att inom de allra närmaste åren få detta föreningens önskemål realiserat, synes det angeläget att man redan nu utreder föreningens byggnadsfråga och upprättar ett preliminärt byggnadsprogram, så att man, då bättre förhållanden på byggnadsmarknaden inträda, är beredd att omedelbart lösa denna brännande fråga.

I anslutning till Västmanlands Fornminnesförenings likartade framställning, och då det både ekonomiskt och planlösningsmässigt synes lämpligt att dessa

bägge föreningars byggnadsprogram lösas i ett sammanhang, hemställer Västerås Konstförening att Stadsfullmäktige ville besluta

att tillsätta en kommitté för samtidig utredning av Västmanlands Fornminnesförenings och Västerås Konstförenings byggnadsfrågor samt upprättande av preliminärt program för museibyggnader;

att i kommittén inväljes tvenne medlemmar, vilka utses av Konstföreningens styrelse;

att ett belopp av 10.000 kronor anslås från Västerås stad för bestridande av de utgifter som kunna vara erforderliga för kommittén.

Drätselkammaren har i häröver den 7 oktober 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren vitsordar, att såväl fornminnesföreningens som konstföreningens lokalfrågor vänta på sin lösning och att en utredning är synnerligen motiverad. Lämpligast torde vara att, såsom konstföreningen förutsatt, en gemensam utredning sker för båda föreningarna. Oaktat förhållandena å arbetsmarknaden icke inom den närmaste tiden torde medgiva, att något nybygge kommer till stånd, synes det dock drätselkammaren ur olika synpunkter fördelaktigt om utredningsarbetet redan på detta stadium kan igångsättas, så att frågan föreligger i görligaste mån utredd, när situationen på arbetsmarknaden ljusnar.

Kostnaderna för utredningsarbetet torde belöpa sig till omkring 15.000 kronor. Västmanlands läns landsting har beslutat att härav anslå 5.000 kronor. Med hänsyn till det intresse staden har av att en utredning av ifrågavarande art kommer till stånd och då medel till utredningskostnaderna icke på annat sätt torde stå att uppbringa, anser drätselkammaren, att staden bör anvisa ett bidrag å 10.000 kronor.

Utredningskommittén bör lämpligen bestå av sex medlemmar, varav landstinget och staden utse vardera två samt fornminnesföreningen och konstföreningen vardera en. Åt drätselkammaren synes böra uppdragas att utse de ledamöter i kommittén, som skola representera staden.

Under hänvisning härtill får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt en kommitté, bestående av sex ledamöter att utreda länsmuseets och Västerås Konstförenings lokalfrågor,

att av ledamöterna Västerås stad skall utse två under förutsättning att Västmanlands läns landsting utser likaledes två ledamöter samt Västmanlands Fornminnesförening och Västerås Konstförening vardera en ledamot,

att uppdraga åt drätselkammaren att utse de tvenne ledamöter, vilka skola representera staden samt

att anvisa kommittén ett bidrag å 10.000 kronor till utredningskostnaderna, vilket belopp skall täckas av "särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål".

Nr 229. Tilläggsanslag för stadsarkitekts- och stadsingenjörskontoren.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 september 1948 anfört följande:

I Byggnadsnämndens stat för år 1948 är under litt 4 A 1 — 791 upptaget ett anslag av 800 kronor för "Oförutsedda utgifter, resor m. m.". Anslaget är ett förslagsanslag, som dock icke får överskridas (Fah).

Detta anslag har emellertid redan överskridits med c:a 600 kronor, trots att mer än 3 månader återstår av året.

Orsakerna till detta överskridande äro flera.

Sålunda har under den gångna delen av året nämndens ledamöter och tjänstemän bevistat ett flertal av statliga och andra myndigheter ordnade kongresser i byggnadsfrågor, instruktionskurser o. dyl. Vidare har chefstjänstemännens resor till statliga myndigheter i frågor rörande byggnads- och stadsplaneväsendet ökat i antal.

Byggnadsnämnden hemställer nu om ett tilläggsanslag för litt 4 A 1 — 791 å 1.800 kronor. Av dessa 1.800 kronor har redan c:a 600 kronor förbrukats. Återstoden kommer att behövas för dels byggnadsinspektörens bevistande av en betongteknisk kurs i Stockholm (kostnad 625:—), dels för övriga tjänsteresor o. dyl. under årets sista kvartal.

Vid uppgörandet av staten för år 1948 kunde bl. a. de för tjänstemän vid byggnadsnämnderna anordnade kurserna icke tagas i beräkning. Det kan emellertid påpekas, att i staten för år 1949 föreslagits ett ökat anslag.

Vidare har nämnden i skrivelse den 4 oktober 1948 anfört följande:

Det har visat sig att det i stadsingenjörskontorets utgiftsstat för innevarande år under titeln 4 A 2 — 791 upptagna anslaget å 1.300 kronor för oförutsedda utgifter, resor m. m. icke kommer att förslå särskilt på grund av att under senare delen av året ett flertal tjänsteresor, som icke nu kunna till antalet angivas, måste företagas till rikets allmänna kartverk i Stockholm angående framställningen av flygfotokarta. Anslaget är betecknat Fah och får sålunda icke överskridas.

På grund av vad sålunda anförts hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa byggnadsnämnden tilläggsanslag å dels 1.800 kronor för konto 4 A 1 — 791 å stadsarkitektkontorets stat för år 1948, dels ock 1.000 kronor för konto 4 A 2 — 791 å stadsingenjörskontorets stat för samma år.

Drätselkammaren har i häröver den 7 oktober 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens hemställan i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 230. Tecknande av borgen för ett Västerås Omnibus AB:s tillfälliga lån.

Västerås Omnibus AB har i skrivelse den 27 september 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha efter framställning från Västerås Omnibus AB den 31 oktober 1946 beslutat bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av stadens underställningsfria låne- och borgensrätt ikläda staden borgen för ett bolagets tillfälliga lån å 90.000 kronor. Bolaget har nu, för att möjliggöra en utdragning av omnibuslinjerna till stadens nybyggda delar, beställt åtskilliga nya omnibusar, vilka under innevarande år successivt levereras. Dessa leveranser ställa emellertid stora anspråk på likvida medel och för fullgörande av de kontrakterade betalningarna är bolaget nödsakat upptaga ett tillfälligt lån. För möjliggörande av lägsta ränta å detta lån får bolaget hemställa att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen intill ett belopp av 150.000 kronor. Det tidigare lämnade bemyndigandet kan härmed anses utgå.

Drätselkammaren har i häröver den 7 oktober 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Anledningen till lånebehovet framgår av bolagets skrivelse. Ifrågavarande borgen bör kunna tecknas med anlitande av den underställningsfria lånerätten. Borgensåtagandet kommer härvid att gälla för ett års tid. Då drätselkammaren icke har något att erinra mot framställningen, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten ikläda staden borgen för ett Västerås Omnibus Aktiebolags tillfälliga lån å 150.000 kronor ävensom vidtaga de åtgärder, som för fullföljande av nämnda beslut erfordras.

Nr 231. Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers nybygge å tomten nr 1 kvarteret Rådmannen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 oktober 1948 anfört följande:

I skrivelse den 1 oktober 1948 har Byggnads AB Mimer i Västerås hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv intill ett belopp av 391.000 kronor för nybyggnad av ett bostadshus å tomten nr 1 i kvarteret Rådmannen här i staden.

Nybyggnaden avser bostadshus, innehållande 17 hyreslägenheter. Bygget skall uppföras å den s. k. Borgmästarvreten. Det är avsett att påbörjas omkring den 1 oktober innevarande år.

Borgen bör lämnas å sedvanliga villkor. Med hänsyn till att den begärda borgenssumman är relativt liten bör borgen kunna tecknas med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten.

Bolaget, vilket godkänts såsom allmännyttigt bostadsföretag, har möjlighet att erhålla statslån upp till 100 % av avkastningsvärdet. Enligt 33 § i lånekungörelsen gäller följande: "Uppkommer förlust vid förvaltning av flerfamiljshus tillhörigt kommun eller allmännyttigt bostadsföretag, som med stöd av lån enligt denna kungörelse uppfört, ombyggt eller förvärvat byggnaden, och har förlusten uppstått till följd av vårdslöshet eller försummelse vid förvaltningen skall kommunen svara för förlusten.

Uppstår eljest förlust vid förvaltning av flerfamiljshus, som i första stycket sägs,

och är förlusten av den art att hänsyn till densamma icke bort tagas vid hyrornas bestämmande, skall förlusten täckas av kommunen, som i enlighet med vad i tredje stycket sägs av statsmedel äger undfå gottgörelse med fyra femtedelar av vad kommunen för ändamålet utgivit.

Ersättning av statsmedel, som avses i andra stycket, må icke utgå med mindre det visas, att sådan förlust förelegat under tre på varandra följande år, samt att vid byggnadens förvaltning tidigare uppkomna överskott, som avsatts till mötande av förluster, icke förslå till förlustens täckande.

Det ankommer på byggnadslånebyrån att pröva anspråk på ersättning av statsmedel för förluster som avses i andra stycket".

Staden bör därför ikläda sig skyldighet att svara för den förlust, som ovan angivits.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten ikläda staden borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers i Väserås nu ifrågavarande nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Rådmannen här i staden intill ett belopp av högst 391.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag må gälla högst ett år från den tid kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att bolaget anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

att åtaga staden att, i den mån bolaget erhåller tertiärlån och/eller tilläggslån för ifrågavarande fastighet, gentemot staten, företrädd av bostadsstyrelsen, svara för sådan förlust å långivningen och fullgöra den betalningsskyldighet i övrigt, som är åsyftad i 33 § i KK den 29 juni 1946 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t ifrågavarande beslut för prövning och fastställelse samt i mån av behov därvid verkställa de justeringar av beslutet, som kunna befinnas erforderliga.

Nr 232. Förvärv av stadsägan nr 783.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 oktober 1948 anfört följande:

Fru Edit Viola Johansson, som äger stadsägan nr 783 med adress Kronvägen 57 här i staden, har erbjudit staden att förvärva nämnda stadsäga för ett pris av 6.500 kronor. Fastigheten, som innehåller en areal av 750 kvm., är taxerad för 3.000 kronor, varav markvärde 2.000 kronor och byggnadsvärde 1.000 kronor. Byggnaden är belägen å gatumark, vilken berörres av i stadsplanen förutsatt utvidgning av Råbygatan. Byggnaden innehåller ett rum och kök och är av mindre god beskaffenhet.

Då staden emellertid nödgas förvärva fastigheten för gatuvidgningen och den erbjudna köpeskillingen synes kunna godtagas med hänsyn härtill ävensom den omständigheten, att familjen, som består av sex barn, genom den ifrågasatta köpeskillingen skulle kunna sättas i stånd att betala kontantinsatsen för förvärv av småstuga å annat område och därigenom komma i åtnjutande av familjebostadsbidrag, vill drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för ett pris av 6.500 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan ifråga ävensom vidtaga övriga för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 233. Förvärv av fastigheten Hälla 2⁵ i Badelunda socken.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 oktober 1948 anfört följande:

Fastighetskontoret har erbjudits att för stadens räkning förvärva fastigheten Hälla 2⁵, vilken är belägen i f. d. Badelunda socken invid Stockholmsvägen. Fastigheten håller i areal c:a 1.400 kvm. och är taxerad till 1.800 kronor. Den har erbjudits till staden för ett pris motsvarande sistnämnda belopp. Den är obebyggd.

Med hänsyn till fastighetens belägenhet i närheten av blivande riksvägen har staden ett visst intresse att förvärva marken ifråga.

Då köpeskillingen får anses godtagbar, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 1.800 kronor och på i övrigt sedvanliga villkor förvärva fastigheten Hälla 2⁵ i f. d. Badelunda socken.

att för bestridande av köpeskillingen anvisa ett anslag å 1.800 kronor samt

att utgiften skall täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag för diverse marklösen, 8 B 1 819.

Nr 234. Förvärv av tomten nr 2 i kvarteret Georg.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 oktober 1948 anfört följande:

Staden har erbjudits att förvärva fastigheten tomten nr 2 inom kvarteret Georg, vilken tomt är belägen mellan Rektorsgatan och Gåsmyregatan å Kyrkbacken. I köpeskilling har begärts ett belopp av 25.000 kronor. Å tomten, vilken håller i areal c:a 300 kvm., är uppfört ett bostadshus av timmer under tak av tegel, innehållande tretton rum i sex lägenheter. Å tomten äro även belägna diverse uthus. Fastighetens taxeringsvärde utgör 22.000 kronor och hyresavkastningen utgör 2.700

kronor. Fastigheten, som är belägen å ofri grund, är försedd med vatten, avlopp, gas och elektrisk belysning. Den befinner sig i mindre gott skick och är i behov av genomgripande reparationer.

Då staden med hänsyn till tomtens belägenhet har intresse av att förvärva densamma samt den begärda köpeskillingen kan anses godtagbar, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att för ett pris av 25.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 2 i kvarteret Georg här i staden samt vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 235. Pensionsunderstöd till husmor vid Herrgärdets eftermiddagshem.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 6 september 1948 anfört följande:

Hos styrelsen för Västerås stads barnstugor har fru Signe Sundqvist, husmor vid Herrgärdets eftermiddagshem, anhållit om att styrelsen hos stadsfullmäktige måtte söka utverka förtidspension och har styrelsen vid sammanträde den 18 augusti 1948 bifallit hennes ansökan och beslutat göra en framställning till stadsfullmäktige om årligt pensionsunderstöd för henne.

Med anledning härav får styrelsen anföra följande: Fru Signe Sundqvist, som är född den 17 maj 1889, har sedan den 1 januari 1927 varit husmor vid Västerås stads arbetsstuga. Då denna nedlades, övergick fru Sundqvist i september 1941 i barnstugornas tjänst som husmor vid Herrgärdets eftermiddagshem och städerska vid Herrgärdets barnträdgårdar, där hon nedlagt ett mycket gott och intresserat arbete. Hon har åtnjutit en lön av 225 kronor, exklusive index, under nio månader av året och på sommaren stått till barnstugornas disposition under en månad för inkokning och konservering. Sedan ett par år tillbaka har hon lidit av ohälsa och sedan hösten 1947 av hjärtsjukdom, som gjort henne oförmögen till arbete.

Styrelsen hemställer därför, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja husmor vid Herrgärdets eftermiddagshem fru Signe Sundqvist ett årligt pensionsunderstöd med ett belopp, vilket löne- och avtalsnämnden anser skäligt och att detta måtte utgå från och med den 1 september 1948 under hennes återstående levnad.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 september 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Fru Sundqvists tjänstgöring har icke varit av den omfattningen att pensionsreglementet för stadens anställda är för henne tillämpligt. Då reglementet icke kan tillämpas ha stadsfullmäktige att för varje särskilt fall besluta huruvida och med vilket belopp pension skall utgå.

Kvinnliga befattningshavare hos staden pensioneras i allmänhet vid 60 års ålder.

Fru Sundqvist uppnår denna ålder den 17 maj 1949. Hon har sedan den 4 november 1947 varit sjukskriven och uppbär för närvarande sjuklön enligt kollektivavtalets bestämmelser. Då hon icke anses kunna återinträda i tjänst, blir det nu fråga om att tillerkänna henne förtidspension.

Löne- och avtalsnämnden har sökt uträkna en pension med utgångspunkt från löneförmånerna under senare delen av 1946, då pensionsunderlagen fastställdes för de befattningshavare som lyda under pensionsreglementet. Årslönen utgjorde då 1.665 kronor vartill kom dyrtidstillägg. Med tillämpning i övrigt av pensionsreglementets bestämmelser, därvid nedsättning skett av pensionen med hänsyn till fru Sundqvists tjänstgöringstid om 22 år 5 månader, har nämnden efter viss avrundning kommit till ett årligt pensionsbelopp å 950 kronor. Detta belopp synes väl svara mot löneförmåner och tjänstgöringstid samt mot pensioner som utgå till befattningshavare, vilka ha sina pensionsförhållanden ordnade enligt pensionsreglementet. Inklusive nu utgående dyrtidstillägg om 27 % skulle pensionsbeloppet utgöra 1.206 kronor per år.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna fru Signe Sundqvist en årlig pension å 950 kronor räknat från och med den 1 september 1948.

Drätselkammaren har i utlåtande den 7 oktober 1948 anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra emot de föreslagna grunderna för beräkningen av pensionsunderstödet. Emellertid vill kammaren framhålla, att fru Sundqvist först sedan september 1941 varit anställd i stadens tjänst och att tjänstgöringen vid arbetsstugan, som var ett i princip privat om ock av kommunen i viss utsträckning understött företag, icke i och för sig är av sådan beskaffenhet att den bör medföra rätt till tjänsteårsberäkning. I förevarande fall förhåller det sig emellertid så, att det vid stadens övertagande av arbetsstugan under år 1941 förutsattes, att den personal, som fanns anställd vid arbetsstugan, icke genom den inträdda förändringen skulle få sina ekonomiska villkor försämrade. Under sådana förhållanden får det anses skäligt att även tjänstgöringen vid arbetsstugan medräknas vid bestämmande av pensionsunderstödets belopp.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna fru Signe Sundqvist ett årligt pensionsunderstöd å 950 kronor fr. o. m. den 1 september 1948.

Nr 236. Lön till poliskonstapel under sjukdom.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 20 september 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 29 januari 1948 att poliskonstapeln Josef Lundgren under första halvåret av 1948 tills vidare, så länge hans sjukdom varade, skulle äga rätt att uppbära 50 procent av sina sammanlagda avlöningsförmåner. Beslutet fastställdes sedermera av länsstyrelsen. Lundgren har varit sjukskriven sedan den 6 december 1946 och är fortfarande sjuk och oförmögen till tjänstgöring. Enligt 3 §

1 mom. polislöneförordningen är Lundgren icke skyldig att avgå med förtidspension förrän han under en femårsperiod varit oförmögen att tjänstgöra under sammanlagt mer än 4/5 av den tid, som det ålegat honom att tjänstgöra, och han befunnits vara för framtiden oförmögen att behörigen sköta sin tjänst. Enligt 1 § 3 mom. samma förordning må intill dess skyldighet att avgå ur tjänsten inträtt av löneförmånerna avdragas högst hälften. Hälften av Lundgrens löneförmåner utgör inklusive dyrtidstillägg 3.678 kronor. På grund av den anförda bestämmelsen i polislöneförordningen anser löne- och avtalsnämnden att beslutet om fortsatt sjuklön icke bör begränsas till ett halvt år utan gälla för återstående del av 1948 och hela 1949.

På grund av vad sålunda anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att med förlängning av sitt den 29 januari 1948 fattade beslut tillerkänna poliskonstapeln Josef Lundgren rätt att uppbära 50 procent av sina sammanlagda avlöningsförmåner under den tid han till följd av sjukdom är förhindrad att tjänstgöra, räknat från och med den 1 juli 1948 tills vidare intill utgången av 1949 samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet länsstyrelsens prövning.

Drätselkammaren har i häröver den 7 oktober 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 237. Inrättande av befattning som föreståndare för stadens idrottsanläggningar.

Idrottsstyrelsen har i skrivelse den 7 november 1947 anfört följande:

Idrottsstyrelsen får härmed anhålla, att stadsfullmäktige måtte medge inrättande av en befattning å ordinarie stat som föreståndare för under styrelsens förvaltning stående idrottsanläggningar fr. o. m. den 1 januari 1948. Som skäl härför får idrottsstyrelsen anföra följande:

I samband med upprättande av förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 framhöll idrottsstyrelsen nödvändigheten av att en heltidstjänstgörande föreståndare anställdes för stadens idrottsanläggningar och begärde för detta ändamål för år 1948 ett anslag å 10.000 kronor, vilka medel stadsfullmäktige vid sitt senaste sammanträde beviljade.

Då idrottsanläggningarna i Västerås äro tämligen omfattande och det är av vikt, att arbetskraften rationellt utnyttjas samt nu rådande förhållande med deltidsanställda föreståndare visat sig såväl oekonomiskt som även i övrigt olämpligt, har idrottsstyrelsen efter noggrann utredning, därvid uppgifter även inhämtats från jämförbara städer, funnit enda och bästa lösningen vara, att en heltidsanställd föreståndare engageras. Med hänsyn till dennes omfattande arbetsuppgifter och stora ansvar, ävensom det förhållande att en stor del av hans arbetsuppgifter äro förlagda till sön- och helgdagar har idrottsstyrelsen ansett att befattningen bör

placeras lägst i 23 lönegraden av det av löne- och avtalsnämnden i dagarna upprättade förslaget till ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare.

Lönerna för motsvarande befattningshavare i andra städer variera mellan c:a 7.000 och 16.000 kronor, varvid dock bör bemärkas att de lägre lönerna i allmänhet utgå vid föreningsägda idrottsplatser.

På grund härav hemställer idrottsstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1948 inrätta en befattning som föreståndare för Västerås stads idrottsanläggningar med placering i nya lönestatens 23 lönegrad samt

att uppdraga åt idrottsstyrelsen att tillsätta nämnda befattning.

Styrelsen har vidare, sedan ärendet av löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren bordlagts i avbidan å prövning av idrottsverksamhetens organisation, i skrivelse den 21 augusti 1948 hemställt till drätselkammaren att ånyo upptaga ärendet till behandling. Styrelsen har därvid anfört bl. a. följande:

Lönenämnden har vid behandling av berörda ärende föreslagit stadsfullmäktige att för närvarande avslå framställningen och därvid enligt styrelsens förmenande haft den åsikten, att organisationen först borde prövas någon tid. Så har också skett och idrottsstyrelsen är nu ännu mera övertygad om nödvändigheten av att verksamheten erhåller den tidigare föreslagna organisationen med föreståndaren anställd å ordinarie stat.

För envar i idrottsfrågor initierad person torde det vara klart att med den omfattning de av staden ägda idrottsanläggningarna nu har, måste organisationen handhavas av en heltidsanställd befattningshavare. Denna nödvändighet framstod synnerligen klart under första delen av detta år, då verksamheten sköttes av en deltidsanställd befattningshavare, vilken först sedan stadens övriga kontor stängts för dagen hade möjlighet ombesörja sitt arbete vid idrottsplatserna. De olägenheter detta medförde för såväl verksamheten som styrelsen torde väl icke närmare behöva beröras. Det är ju en självklar sak att en föreståndare för dessa omfattande anläggningar måste ha möjlighet att vilken tid som helst på dagen kunna övervaka och leda pågående arbeten, icke minst med tanke på arbetskraftens utnyttjande på ett rationellt sätt.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 20 september 1948 anfört följande:

Idrottsstyrelsen har numera i skrivelse den 26 augusti 1948 hemställt, att drätselkammaren ville ånyo upptaga frågan till behandling och med tillstyrkande överlämna ärendet till stadsfullmäktige.

Sedan löne- och avtalsnämnden tagit del av den motivering idrottsstyrelsen anfört i den senare skrivelsen, har nämnden efter omprövning av ärendet med hänsyn till de erfarenheter som vunnits under det gångna året, ansett sig kunna tillstyrka bifall till framställningen om en ordinarie befattning. Lönegrad 23 innebär inklusive dyrtidstillägg i begynnelselön 9.972 kronor och i slutlön 11.832 kronor.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning såsom föreståndare för stadens idrottsanläggningar med placering i lönegrad 23 samt

att bemyndiga idrottsstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 7 oktober 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 238. Omändring av befattning som driftsförman vid gasverket (ugnsförman) till befattning såsom gasmästare.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 7 september 1948 anfört följande:

De beslutade utbyggnaderna vid gasverket ha fortskridit så långt att de nya anläggningarna komma att helt vara i drift vid årsskiftet 1948—1949. I samband härmed ökas verkets gasproduktion högst avsevärt. Före och under kriget höll sig gasproduktionen på en årlig siffra av 3 à 4 milj. m³, år 1947 steg den till 5,6 milj. m³ och år 1948 torde den uppgå till c:a 7 milj. m³. År 1949 torde man få räkna med en produktion av c:a 9 milj. m³. Den ökade produktionen medför givetvis i hög grad ökat arbete och ansvar för arbetsledningen vid verket.

För närvarande finnes endast tvenne driftsförmän varav den ena (ugnsförman Tibbling) har ansvaret för driften av ugnar och apparater, och den andre (verkstadsförman Tilling) förestår verkstaden och ombesörjer reparationer och underhåll på anläggningarna. Det blir sannolikt nödvändigt att längre fram inrätta ytterligare en förmansbefattning men tills vidare anser styrelsen det vara tillfyllest om den förstnämnda driftsförmansbefattningen (befattningen som ugnsförman) omändras till befattning som gasmästare med tjänsteåliggande att övervaka gas- och koksframställningen och leda vid densamma sysselsatt personal. Befattningen bör i likhet med verkmästarebefattningen vid elverket och schaktmästarebefattningen vid vattenverket placeras i 19:e lönegraden av stadens löneplan.

Med åberopande härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 januari 1949 ena befattningen som driftsförman vid gasverket (befattningen som ugnsförman) omändras till befattning som gasmästare med placering i 19:e lönegraden av stadens löneplan.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 20 september 1948 anfört följande:

Vid gasverket har tidigare funnits en befattning såsom gasmästare. Stadsfullmäktige beslöto emellertid den 21 december 1942 att vid dåvarande befattningshavarens avgång med pension den 1 november 1943, befattningen skulle indragas samt att i stället skulle inrättas en befattning såsom driftsingenjör vid gasverket. Med hänsyn till den pågående betydande utbyggnaden av gasverket samt den för vart och ett av de senare åren avsevärt ökade gasproduktionen, som av allt att döma måste bli bestående och väl även ökas för framtiden, anser sig löne- och avtalsnämnden kunna tillstyrka bifall till styrelsens för tekniska verken framställning. Lönegrad 19 innebär inklusive dyrtids-

tillägg i begynnelselön 8.016 kronor och i slutlön 9.420 kronor. Befattningen är för närvarande placerad i lönegrad 16, där motsvarande belopp äro 7.068 kronor och 8.016 kronor.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 7 oktober 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 239. Fråga om uppflyttning av befattningen såsom mätareavläsareförman i högre lönegrad.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 24 augusti 1948 anfört följande:

Genom stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 placerades befattningen såsom mätareavläsareförman vid tekniska verken i lönegrad 15 i nu gällande löneplan.

Samtliga övriga förmansbefattningar, vilka i likhet med nu ifrågavarande befattning varit i lönegrad 9 i den gamla löneplanen, hava, med undantag för förmansbefattningarna vid gaturenhållningen och drätselkammarens förråd, inplacerats i lönegrad 16 i den nya, medan däremot förmansbefattningarna i lönegrad 8 i den gamla planen satts i lönegrad 15, en t. o. m. högre, i den nya.

I sitt yttrande den 21 oktober 1947 angående den nya löneplanen uttalade styrelsen, att enligt dess mening inga skäl talade för, att befattningen såsom mätareavläsareförman skulle undantagas och få lägre löneplacering. Enär den nuvarande lönesättningen icke gör rättvisa åt de kvalifikationer, befattningen kräver av sin innehavare, och det ansvar, som följer med densamma, anser styrelsen en sådan justering befogad, att befattningen uppflyttas en lönegrad.

Begynnelse- och slutlön inklusive 12 % tillägg är i lönegrad 15 resp. 6.804 och 7.644 kronor och i lönegrad 16 resp. 7.068 och 8.016 kronor.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen såsom mätareavläsareförman vid tekniska verken räknat från den 1 januari 1949 uppflyttas i lönegrad 16.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 september 1948 avgivet utlåtande uttalat, att nämnden icke funne styrelsen hava förebragt skäl, som kunde motivera en ändring av lönegradsplaceringen för befattningen.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att avslå framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 oktober 1948 anfört följande:

Vid de förhandlingar, som i samband med den allmänna löneregleringens genomförande under år 1947 fördes med Sveriges Arbetsledareförbund yrkade visserligen förbundet till en början, att befattningen skulle placeras i lönegrad 16. Emellertid frånträdde förbundet under förhandlingarnas gång detta yrkande och godkände reservationslöst, att befattningen finge inplaceras i lönegrad 15.

Med hänsyn härtill och då frågan om befattningens löneplacering icke såvitt visats kommit i något nytt läge kan drätselkammaren icke finna skäl föreligga för den begärda uppflyttningen.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att avslå styrelsens framställning i ärendet.

Nr 240. Återbesättande av befattning som biljettförsäljerska vid varmbadhuset.

Badhusstyrelsen har i skrivelse den 31 augusti 1948 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta befattning som biljettförsäljerska vid varmbadhuset.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker i skrivelse den 20 september 1948 bifall till framställningen.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 7 oktober 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla badhusstyrelsens hemställan.

Nr 241. Återbesättande av befattning som brandmästare.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 25 augusti 1948 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom brandmästare.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 20 september 1948 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 oktober 1948 likaledes tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning.

Nr 242. Anslag för jordkabelledningar å Viksängsområdet.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 28 september 1948 anfört följande:

Inom tekniska verken har kostnadsförslag uppgjorts för framdragande av jordkabelledningar för att tillgodose behovet av elström för den av 15 småvillor bestående första utbyggnaden av Viksängsområdet invid Centrala Flygverkstäderna. Kostnaderna beräknas till 15.500 kronor, varav 3.000 kronor väntas inflyta i anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet bevilja 15.500 kronor att täckas med 12.500 kronor av lånemedel och 3.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1948 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av del om 12.500 kronor av anslaget ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 243. Anslag för ny tjäravskiljare vid gasverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 28 september 1948 anfört följande:

Gasverkets tjäravskiljare har till följd av den snabbt ökade gasproduktionen blivit otillräcklig. Då en ytterligare ökning av gasproduktionen är att emotse, föreligger behov att anskaffa en ny tjäravskiljare med större kapacitet. I anledning härav har infordrats anbud på sådan tjäravskiljare. Kostnaderna stiga till 45.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet bevilja 45.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1948 avgivet yttrande, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 244. Anslag för diverse gatuarbeten.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 oktober 1948 anfört följande:

I anslutning till ett av byggnadschefen upprättat, av drätselkammaren i princip godkänt arbetsprogram för gatuanläggningar år 1948 vill drätselkammaren här nedan föreslå, att följande gator förses med kantsten till i varje särskilt fall angiven kostnad:

Karlsgatan, delen Kopparbergsvägen—Kassörsgatan	10.000: —
Stohagsvägen, delen Nedre Hyttvägen—Övre Hyttvägen	10.000: —
Vahlbäcksgatan	9.000: —
Herrgärdsgatan, delen Rudbecksgatan—Kassörsgatan	7.500: —
Timmermansgatan, delen Karlsgatan—Allégatan	6.500: —
Svantegatan, delen Floragatan—Västmannagatan	10.000: —
Dessutom föreslås att Arosvägen i dess nedre del söder om Skerikesvägen omlägges enligt Kungl. Väg- och Vattenbyggndsstyrelsens anmärkning och föreskrifter vid fastställande av arbetsplan för nu utförd del. Arbetet, som avser att skapa en trafiksäkrare anslutning mellan Arosvägen och Skultunavägen, innebär bl. a. en nedschaktning i anslutning till Skultunavägen	10.000: —
Slutligen föreslås en förbättring av Lustigkullagatan mitt för Skarpskyttebron för en kostnad av	1.000: —
	64.000: —

Kantstensbeläggningen skall utföras såsom en förberedelse till planerad asfaltbeläggning under 1949 och följande år.

Anslag skulle sålunda erfordras med sammanlagt 64.000 kronor för ovan angivna gatuarbeten.

Ytterligare erfordras ett anslag å 2.900 kronor för nedan angivna ändamål.

År 1944 ordnades en del gator på Blåsbo och försågos därvid med kantsten utanför sådana fastigheter, till vilka staden försålt mark. För att icke avbrott i kantstenen skulle ske och för att erhålla kantsten på båda sidor av gatan, utlades kantsten även utanför en del fastigheter, vilka helt förvärvats av privatpersoner. För kantstensbeläggningen i sistnämnda del äro principiellt fastighetsägarna skyldiga att erlägga ersättning. Kostnaderna ha påförts ett särskilt avräkningskonto i avsikt att sedermera täckas med bidrag av fastighetsägarna. Då dessas skyldighet att erlägga ersättning emellertid ännu ej inträtt, anser drätselkammaren riktigast att täckning av utgifterna sker av skattemedel.

Samtliga nu omförmälda utgifter böra bestridas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige (8 B 1 811).

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivna gatuarbeten anvisa anslag å tillhopa 66.900 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggning av gator enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall (8 B 1 811).

Nr 245. Anslag för instrumentering för en ny transformatorstation å Lilla Johanneslundsområdet.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 28 september 1948 anfört följande:

För att kunna tillgodose det till följd av nytillkommande bebyggelse på Lilla Johanneslundsområdet ökade behovet av elström erfordras en ny transformatorstation därstädes. Stationen är avsedd att inrymmas i ett av de nya husen i kvarteret Äpplet. Inom tekniska verken har kostnadsförslag uppgjorts för instrumentering för stationen. Kostnaderna härför beräknas till 11.500 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ändamålet bevilja 11.500 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1948 avgivet yttrande, med instämmande i vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 246. Bidrag till hemvärnet för arbetsåret 1 juli 1948—30 juni 1949.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 oktober 1948 anfört följande:

I skrivelse den 6 oktober 1948 har hemvärnschefen hemställt, att drätselkammaren ville utverka ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnader för Västerås Hemvärns skjututbildning ävensom ammunitions- och förrådsförvaltning samt hemvärnsexpedition under arbetsåret 1 juli 1948—30 juni 1949.

Västerås Hemvärn är fortfarande för sin verksamhet i behov av bidrag från staden, som även fr. o. m. år 1941 årligen beviljat hemvärnet anslag för olika verksamhetsgrenar. Såsom drätselkammaren tidigare framhållit för stadsfullmäktige har frågan om kommuns rätt att anslå medel till hemvärn prövats genom ett utslag av regeringsrätten under år 1941, varigenom fastslogs att hemvärnets verksamhet icke tillhörde de angelägenheter för vilkas bestridande kommunen ägde bevilja anslag.

Kommunallagskommittén har i sitt betänkande med förslag angående ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens gjort det uttalandet, att understödjande av hemvärnet i princip bör anses falla utanför kommuns befogenhetsområde även i fortsättningen och att sådant understödjande icke heller genom speciallagstiftning bör göras till en kommunal angelägenhet. Uti Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i kommunallagstiftningen uttalas en liknande uppfattning. I propositionen framhålles emellertid, att sålunda gjorda uttalanden icke kunna anses innebära, att kommun skulle vara helt förhindrad att lämna bidrag till hemvärnet. Det heter i propositionen bl. a.: "Såsom kommittén funnit, böra sålunda kommunerna äga

vidtaga åtgärder för att tillgodose hemvärnets lokalbehov. Då kommun enligt stadgad praxis äger understödja idrotten torde vidare hinder icke böra möta för kommunerna att på lämpligt sätt understödja hemvärnets idrottstävlingar och skjutövningar. Särskilda kommunala bidrag eller premier kunna vidare tänkas förekomma i samband med att hemvärnet fullgör uppgifter av civil natur såsom biträde vid eldsläckning, efterspaning av vilsegångna m. m.

I själva verket torde de olika former, i vilka kommunerna sålunda få anses äga understödja hemvärnet, täcka den huvudsakliga delen av hemvärnets behov av bidrag utöver det statliga stödet. Särskild lagstiftning om rätt för kommun att anslå medel till hemvärnets verksamhet erfordras därför icke."

Trots den principiella ståndpunkt, som nuvarande lagstiftning intagit, pläga emellertid städerna i stor utsträckning bevilja anslag till hemvärnet.

Med hänsyn till att anslaget huvudsakligen avser understödjande av hemvärnets skjutövningar ävensom den praxis, som tillämpats i Västerås och därmed jämförliga städer finner sig drätselkammaren böra tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

Kammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning m. m. under arbetsåret 1 juli 1948—30 juni 1949 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 247. Anslag för konstnärlig utsmyckning av kommunala flickskolans tillbyggnad.

Byggnadskommittén för kommunala flickskolans tillbyggnad har i skrivelse den 5 oktober 1948 anfört följande:

I samband med slutförandet av den första etappen av kommunala flickskolans tillbyggnad har byggnadskommittén i samråd med kommunala flickskolans styrelse dryftat olika uppslag till konstnärlig utsmyckning av skolbyggnaden. Beträffande det *utvändiga* har kommittén stannat för ett förslag till relief, placerad å tillbyggnadens södra sida mot huvudentrén. Såsom motiv har tänkts "Våren" av konstnären Axel Wallenberg (se bilagda fotografi och perspektivskiss med preliminärt förslag till placering). Konstverket är utfört i stengöt, format 220×100 cm., och beräknas inklusive montering etc. draga en kostnad av inemot 6.000 kronor. Ifråga om den *invändiga* utsmyckningen föreligger ännu ingen definitiv plan. Inom skolstyrelsen har diskuterats några förslag till väggmålningar men torde huvuddelen komma att bliva stafflikonst såväl i korridorer som i klassrummen.

Någon plan i detalj har ännu icke kunnat fastställas för dessa konstköp men skulle byggnadskommittén efter vissa överslagsberäkningar nu vilja anhålla

att ur kulturfonden ett anslag å totalt 20.000 kronor måtte beviljas till konstnärlig

utsmyckning och till inköp av konst till den kommunala flickskolans tillbyggnad, vilket anslag kommittén i samråd med skolstyrelsen skulle äga att disponera för ändamålet.

Drätselkammaren har i häröver den 14 oktober 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av kommitténs skrivelse har kostnaden för reliefen beräknats till 6.000 kronor, medan resterande del av anslaget, 14.000 kronor, är avsett för inköp av konstverk till flickskolans invändiga utsmyckning. I sistnämnda hänseende föreligger emellertid ännu icke något detaljerat förslag.

Drätselkammaren har icke något att invända mot det begärda anslaget i och för sig. Ifråga om den del av anslaget, som avser den invändiga utsmyckningen, bör emellertid närmare utredning ske, så att ett närmare detaljerat förslag framlägges. Kammaren finner dock hinder ej möta mot att anslaget även i sistnämnda del redan nu beviljas, men bör beloppet icke få tagas i anspråk förrän efter drätselkammarens prövning, sedan byggnadskommittén och skolstyrelsen i samråd framlagt närmare förslag.

Kammaren tillstyrker, att anslaget må täckas av "Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt kulturella och allmännyttiga ändamål."

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för utvändig utsmyckning av flickskolan i enlighet med föreliggande förslag anvisa ett anslag å 6.000 kronor,

att för invändig utsmyckning av skolan genom anskaffande av lämpliga konstverk anvisa ett anslag å 14.000 kronor,

att anslagen skola täckas ur "Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt kulturella och allmännyttiga ändamål" samt

att av anslagen det förstnämnda må omedelbart ställas till skolstyrelsens och byggnadskommitténs förfogande för därmed avsett ändamål men det sistnämnda först efter prövning av drätselkammaren, sedan styrelsen och kommittén i samråd utarbetat närmare utformat förslag.

Nr 248. Anslag för inköp av tomterna nris 1 och 5 i kvarteret Nimrod.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 oktober 1948 anfört följande:

Fastigheterna nris 1 och 5 i kvarteret Nimrod, belägna i hörnet av Vasagatan och Munkgatan, ha till staden utbjudits för ett pris av 130.000 kronor. Tomterna, vilka äro belägna å s. k .ofri grund (stadens) hålla en areal av, tomten nr 1 525,7 kvm.

och tomten nr 5 589,3 kvm. Taxeringsvärdet utgör för tomten nr 1 75.000 kronor, varav markvärde 25.000 kronor och byggnadsvärde 50.000 kronor, och för tomten nr 5 30.000 kronor, varav 25.000 kronor markvärde och 5.000 kronor byggnadsvärde. Taxeringsvärdet för tomten nr 1 motsvarar i genomsnitt 143 kronor per kvm. och för tomten nr 5 i genomsnitt 51 kronor per kvm. Genomsnittliga taxeringsvärdet för båda fastigheterna utgör 94 kronor per kvm.

Hyresavkastningen utgör c:a 7.500 kronor.

Den begärda köpeskillingen motsvarar i runt tal 115 kronor per kvm.

Då staden har intresse av att förvärva marken samt köpeskillingen får anses godtagbar, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för ett pris av 130.000 kronor samt på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomterna nris 1 och 5 inom kvarteret Nimrod här i staden samt

att köpeskillingen skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 249. Förvärv av stadsägorna nr 1783, 1784, 1785, 1786 m. fl.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 oktober 1948 anfört följande:

Byggnadsfirman Verner Andersson AB har erbjudit staden att förvärva följande inom staden belägna fastigheter:

Fastighet	Areal	Tax.-värde
St.-äg. 1783, 1784, 1785, 1786	48,7	46.000: —
„ 1787	976,7	
„ 1783, 1784, 1785, 1786 C	1.069,2	16.000: —
„ 1903	900,0	9.000: —
„ 1915	924,0	13.000: —
„ 1916	924,0	15.000: —
Kv. Kol nr 3	1.864,5	180.000: —
	6.707,1	279.000: —

Fastigheterna betinga en köpeskilling av 482.500 kronor, vilket motsvarar ett genomsnittligt pris av 72 kronor per kvm. tomtyta, inräknat byggnaderna.

Genomsnittliga taxeringsvärdet å fastigheterna är 42 kronor per kvm.

Hyresavkastningen utgör sammanlagt c:a 22.000 kronor.

Fastigheterna stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786, stadsägan nr 1787, stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 C äro belägna i hörnet av Norra Ringvägen och Johanneslundsgatan, stadsägan nr 1903 i hörnet mellan Stjernhjelmsgatan och Viktoriagatan, stadsägorna 1915 och 1916 utefter Malmabergsgatan samt tomten nr 3 i kvarteret Kol i hörnet mellan Smedjegatan och Kopparbergsvägen.

Tillträde skulle äga rum den 1 januari 1949.

Med hänsyn till fastigheternas belägenhet har staden intresse av förvärvet. Köpeskillingen torde även kunna godtagas. Av köpeskillingen bör 300.000 kronor eller ett

belopp ungefärligen svarande mot taxeringsvärdet täckas av lånemedel och resten av skattemedel.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att av Byggnadsfirman Verner Andersson AB förvärva ovannämnda fastigheter för en sammanlagd köpeskilling av 482.500 kronor och på i övrigt sedvanliga villkor samt vidtaga övriga för förvärvets fullföljande erforderliga åtgärder,

att köpeskillingen skall täckas till ett belopp av 300.000 kronor genom lånemedel och återstående del av uttaxerade medel samt

att bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å ~~182.500~~ kronor för bestridande av del av utgiften ifråga. 300.000

Nr 250. Motion ang. tillsättande av kommitté för översyn av Västerås stads skolväsende.

Vid sammanträde den 26 augusti 1948 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande en av fullmäktigeledamöterna herr Gösta Sjöberg, fru Greta Schörling m. fl. den 25 augusti 1948 dagtecknad, till fullmäktige ingiven motion om tillsättande av kommitté för översyn av Västerås stads skolväsende.

Motionen är så lydande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan 1946 års skolkommissions betänkande nyligen blivit offentliggjort har diskussionen om det svenska skolväsendets framtida organisation fått ett tämligen fast underlag. Representanter för samtliga partier har här enat sig om riktlinjerna för en fortskridande skolreform, avsedd att i framtiden gestalta ett skolväsen av mer enhetlig typ än det som f. n. fungerar. Huvudpunkten i betänkandet kan sägas vara skapandet av en nioårig enhetsskola, som skulle utmynna i realexamen.

Det synes vara tid på att man lokalt i en stad av Västerås struktur och med dess rikt differentierade skolväsen tar upp frågan om hur detta skolväsen i tid skall så att säga riktas in efter de linjer, som tydligen blir normgivande för framtidens skola. En rad lokala skolproblem uppstår och kan redan nu sägas vara mycket brännande. I icke ringa mån synes läroverkets byggnadsfråga beröras av diskussionen om den framtida skolan. Skall realskolan inläggas i folkskolan synes

läroverkets byggnadsbehov inte vara av den ursprungligen beräknade storleken. Likaså torde flickskolans, yrkesskolornas och praktiska mellanskolans framtida former ge anledning till lokala överväganden.

Undertecknade vill hemställa att en kommitté, en lokal skolkommission om man så vill, tillsättes för en översyn av Västerås stads skolväsen, för övervägande av dess lokalfrågor och såvitt möjligt för uppgörande av en plan för skolväsendets utformning och uppbyggnad.

Västerås den 25 augusti 1948.

Gösta Sjöberg. Greta Schörling. Birger Grip. David Johanssson.

Ernst Johansson. Ebba Berg.

Beredningsutskottet har i anledning härav den 12 oktober 1948 anfört följande:

Beredningsutskottet delar till fullo motionärernas uppfattning, att en utredning angående skolväsendets utformning och uppbyggnad inom staden bör verkställas. I samband med övergången till en ny organisation av skolväsendet i vårt land uppstå åtskilliga rent lokala spörsmål, vilka äro av den omfattning och art att de icke utan en allsidig och omsorgsfull beredning torde kunna lösas. Utskottet vill därför förorda att en utredningskommitté av det slag, motionärerna tänkt sig, tillsättes. Ifråga om kommitténs sammansättning är beredningsutskottet av den meningen, att i kommittén såsom ledamöter böra ingå lekmän och att kommittén blir av den storleksordning, att samtliga i stadsfullmäktige företrädda politiska partier bliva representerade i kommittén. Med anledning härav bör kommittén enligt beredningsutskottets uppfattning bestå av nio ledamöter.

Beredningsutskottet förutsätter emellertid, att kommittén med sig adjungerar den sakkunskap ifråga om de olika skolornas speciella problem, som finnes tillgänglig inom staden och som må anses erforderlig för utredningsarbetet, och att de sålunda tillkallade sakkunniga beredas tillfälle att, för den händelse de så skulle önska, genom kommittén få framlägga sina synpunkter för stadsfullmäktige.

Såsom ledamöter i kommittén föreslår beredningsutskottet byggmästaren Fritz Eklund, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, ekonomichefen Gösta Lundberg, tjänstemannen Gösta Sjöberg, kontoristen Inge Jonsson, f. folkskolläraren G. Leontein, fru Ingrid Andrén, direktören Karl Erik Eriksson och fru Greta Gustavsson, med herr Eklund som sammankallande.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att för utredning angående framtida utformning av Västerås stads skolväsende tillsätta en kommitté om nio personer samt

att till ledamöter i kommittén utse ovan angivna personer.

Nr 251. Återbesättande av befattning som telefonist.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 oktober 1948 anfört följande:

Sedan ordinarie telefonisten vid stadsförvaltningen, fröken Gun Nordqvist, uppsagt sin anställning på grund av avflyttning till annan ort, får drätselkammaren, då behov av befattningen alltjämt föreligger, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 oktober 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 25 november 1948 Ser. A nr 10

Nr 252. Yttrande över Lantmäteristyrelsens förslag om förordnande jämlikt 1948 års lag med särskilda bestämmelser om fastighetsbildning i stad.

Länsstyrelsen har i skrivelse den 20 oktober 1948 hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över ett av Kungl. Lantmäteristyrelsen framlagt förslag till avgränsning av det område i staden, för vilket förordnande enligt 1948 års lag med särskilda bestämmelser om fastighetsbildning inom vissa områden av stad anses böra utfärdas.

Drätselkammaren har i ett den 4 november 1948 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Bestämmelserna om avstyckning och sammanläggning regleras som bekant på skilda sätt och enligt olika lagar för städerna och för landsbygden. Enligt lag den 27 februari 1948 (nr 96) med särskilda bestämmelser om fastighetsbildning inom vissa områden av stad äger Konungen förordna att för visst område av stad, som icke ingår i stadsplan eller efter den 1 januari 1948 fastställd byggnadsplan, skall tillämpas samma bestämmelser i huvudsak angående avstyckning och sammanläggning som för den rena landsbygden. Förutsättning härför är att detta påkallas med hänsyn till jordbruksnäringen eller skogsbruket.

Lantmäteristyrelsen har föreslagit att förordnande av nu ifrågavarande slag åtminstone preliminärt skulle gälla endast området öster om Badelundaåsen eller enstaka hemmanen och byarna Jädra, Vrånga, Långby, Tuna, Myrby, Ingeberga, Furby, Kylla, Vedby, Hejarne, Berga, Sörby och Närlunda, vilket område är ett rent jordbruksområde med insprängd mindre tätbebyggelse.

Det må framhållas, att förordnande enligt 1948 års lag icke hindrar tillstånd till lämplig tätbebyggelse även inom sådan del av stads icke planlagda område, för vilken landsbygdsbestämmelserna skola tillämpas.

Byggnadsnämnden har för sin del förklarat sig icke ha något att invända emot att förordnande enligt 1948 års lag utfärdas för området öster om Badelundaåsen.

Drätselkammaren har ej heller för egen del funnit anledning till erinran mot föreliggande förslag.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att förklara sig icke hava något att erinra mot lantmäteristyrelsens ifrågavarande preliminära förslag till avgränsning av det område inom staden, för vilket förordnande enligt 1948 års lag om fastighetsbildning inom vissa områden av stad bör utfärdas.

Nr 253. Motion ang. förklarande av vägen Skiljebo—Högby såsom allmän väg.

Vid sammanträde den 27 maj 1948 ha stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Gösta Brandt och Birger Grip till fullmäktige ingiven motion, varigenom på anförda skäl hemställts att vägen Skiljebo—Högby (en del av gamla Tortunavägen) intages under allmänt vägunderhåll, blir förklarad som allmän väg och som sådan inrangeras i stadens vägnät.

Motionen är så lydande:

Med hänvisning till nedanstående yrkande, ber undertecknade i ärendet få andraga följande. Vägen Skiljebo—Högby, som utgör en del av gamla Tortunavägen, blev vid den ändring av vägsträckningen Tortuna—Västerås, som gjordes omkring 1936—37 undantagen från allmänt vägunderhåll. Skötseln av densamma blev efter detta bristfällig och för att få en ändring till stånd bildades, enligt lagen om enskilda vägar, en vägsamfällighet vid förrättning som avslutades den 7/7 1945. I vägsamfälligheten ingår 87 delägare med en delaktighetsprocent i vägens skötsel och underhåll varierande mellan 18,27 %—0,39 %, dessutom tillkommer en slitageersättare. Sedan en del vägförbättringar, omläggning av brotrummor m. m. har utförts fyller nu vägen bestämmelserna för att årligt statligt vägunderhållsbidrag skall kunna utgå, sådant utgår också för nävarande.

Som härav framgår är det för närvarande sörjt för vägens underhåll och skötsel, men vi anser trots detta flera skäl tala för ett förändrat och förbättrat förhållande. Erfarenheten har nu visat att trots Tortunavägens nya sträckning, med anslutning till Stockholmsvägen invid Lundby gård, följer en betydande del av trafiken "den gamla vägen" och har den alltså i praktiken bevarat sin karaktär av allmän väg. Därtill bidrager nog också föreningslokalens (som känt även utnyttjad som skola) belägenhet invid densamma samt den ökade trafik som blivit följden av en vidgad bebyggelse vid Brandthovda.

Det nuvarande förhållandet är också till en del omständligt och opraktiskt. Vägsamfällighetens uppgifter handhas av en styrelse varjämte för ekonomiseringen uttaxering och uppbörd måste ske varje år. Då en del av de 87 delägarna enligt lagens bestämmelser visserligen är vägunderhållningsskyldiga men i praktiken, jämfört med den trafikfrekvens som vägen är utsatt för, och som givetvis inte kan hindras, föga nyttjar densamma, så uppstår det lätt irritationsmoment. Då därtill kommer svårigheten för denna vägsamfällighet att rationellt och tillfredsställande ombesörja vinter- och sommarunderhåll, saltning etc. av en väg så livligt trafikerad, anser vi oss ha bärande skäl för en hemställan till stadsfullmäktige

att vägen Skiljebo—Högby (en del av gamla Tortunavägen) intages under allmänt vägunderhåll, blir förklarad som allmän väg och som sådan inrangeras i stadens vägnät.

Drätselkammaren har i häröver den 4 november 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Jämlikt 14 § väglagen skall fråga om förändring av enskild väg till allmän prövas av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen efter samråd med länsstyrelsen. Ansökning härom ingives enligt vägstadgan till länsstyrelsen, vilken skall bereda vägnämnden samt vederbörande intressenter tillfälle att yttra sig i ärendet.

Ehuru detta icke klart framgår av vederbörande författningar, skall enligt vad som inhämtats från länsstyrelsen ansökan om vägens förändring till allmän göras av väghållaren, i detta fall den särskilda vägsamfällighet, vilken för närvarande svarar för vägens underhåll. Initiativet tillkommer sålunda icke staden.

För utrönande av i vad mån förutsättningarna för vägens förändring från enskild till allmän kunna tänkas föreligga har byggnadskontoret på kammarens uppdrag låtit verkställa trafikräkning å vägen under tiden 29—31 oktober detta år. Resultatet av trafikräkningen, vilken icke avser nattrafiken, framgår av följande uppställning.

	Fotg.		Ryttare dragk.		Cyklar		Fordon med dragare		Motorfordon	
	Med.-tal	Max.	Med.-tal	Max.	Med.-tal	Max.				
Närmast Stockholmsvägen	118	342	1	1	442	497	2	2	127	138
Väster om Bjurhovdavägen	113	181	8	11	352	386	2	5	113	126
Öster om Bjurhovdavägen	37	77	1	1	168	183	1	3	51	63

Trafiken å ifrågavarande väg synes vara av sådan storleksordning att svårigheter föreligga att rationellt underhålla den såsom enskild väg.

Underhållskostnaderna för vägen ha för närvarande beräknats till c:a 400 kronor per år. Statsbidrag utgår till väghållaren med 60 %. Därest staden övertager vägunderhållet och vägen fortfarande bibehålles såsom enskild, kan staden även i fortsättningen påräkna statsbidrag om 60 %.

Emellertid torde få anses riktigare att vägen ombildas till allmän väg. Bidraget för underhållet kommer då att utgöra 95 %.

Då som nämnts ansökningen om vägens förklarande för allmän skall göras av vederbörande väghållare, finner drätselkammaren ärendet icke för närvarande böra föranleda någon åtgärd från stadens sida.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att ifrågavarande motion icke skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 254. Förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende del av kvarteret Äpplet m. m.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 18 oktober 1948 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 4 september 1948 daterat och med Pl 114 betecknat förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende del av kvarteret Äpplet m. m.

Förslagets utformning framgår av närslutna beskrivning och stadsplanebestämmelser.

Mot förslaget, som varit utställt för granskning under tiden från och med den 27 september till och med den 11 oktober 1948, ha några anmärkningar icke framställts.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen och stadsplanebestämmelserna äro så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till ändring av stadsplanen för VÄSTERÅS
(Del av kv. ÄPPLET m. m.)
Pl 114.

Förslaget är avfattat å karta pl 114 samt i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 16 augusti 1946.

Vid utbyggnaden av hyreshusbebyggelsen inom kv. Äpplet har tomten nr 4 befunnits lämpligt belägen för en livsmedelsbutik dit en nuvarande, mindre butiksrörelse i villaområdet öster om Tunbyvägen kunde överflyttas. Den föreslagna utvidgningen och förskjutningen av byggnadskroppen avser att göra byggnaden lämpligare för detta ändamål.

Nordenskjöldsgatan, vars höjdförhållanden redan omöjliggör genomgående trafik, har i sin helhet upptagits som gatuplantering o. d. där tillfart till de berörda tomterna kan ske, samtidigt som marken i övrigt på lämpligt sätt ordnas t. ex. för parkering.

Västerås den 4 september 1948.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

FÖRSLAG

till ändring av stadsplanen för VÄSTERÅS
(Del av kv. ÄPPLET m. m.)
Pl 114.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och affärsändamål, samt därmed jämförliga eller samhöriga ändamål.

§ 2.

Område, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnads material.

Byggnad får uppföras endast med ytterväggar av brandsäker konstruktion.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 5.

Våningsantal.

Å med I eller II betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en och två våningar.

Västerås den 4 september 1948.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa detsamma vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 4 november 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 255. Anslag för grundförstärkningsrabatt avseende tomten nr 2 i kvarteret Äpplet.

Fastighetskontoret har i skrivelse den 1 november 1948 till drätselkammaren anfört följande:

Genom tomträttsavtal av den 19 november 1947 har staden till Byggnads AB Skandia med tomträtt upplåtit tomten nr 2 i kvarteret Äpplet för uppförande av 2 st. tvåvånings hyreshus. Tomträttsavgälden uppgår till 785 kronor per år motsvarande 3,6 % på ett tomtvärde av 21.805 kronor.

Ehuru i tomträttsavtalet inget är bestämt om ersättning för extraordinära grundläggningskostnader, närmast beroende på att det icke var klarlagt i vilken form dylik ersättning i förekommande fall skulle utgå, har det ändock förutsatts att sådan ersättning i någon form skulle utgå. I exploateringskalkylen för området, omfattande 7 st. hyreshus, har också medräknats en utgift för staden om 10.000 kronor för extraordinära grundläggningskostnader. Av dessa 7 hyreshus äro nu 4 uppförda, nämligen de här ifrågavarande 2 å tomt nr 2 i kvarteret Äpplet samt 2 å tomt nr 3 i kvarteret Äpplet av Byggnadsfirman Verner Johansson. För sistnämnda byggnader förekommer ingen grundrabatt, medan för tomt nr 2 enligt vanliga beräkningsgrunden skulle utgå en sprängningsrabatt om 3.600 kronor.

Sedan Byggnads AB Skandia överlämnat en den 23 september 1948 daterad räkning å detta belopp får fastighetskontoret tillstyrka drätselkammaren besluta

att till Byggnads AB Skandia skall utbetalas ett belopp av 3.600 kronor, utgörande sprängningsrabatt för tomten nr 2 i kvarteret Äpplet.

Drätselkammaren har med överlämnande av kontorets skrivelse genom utlåtande den 4 november 1948 anfört följande:

Vid försäljning av fastigheter från staden till enskilda exploatörer, har, som stadsfullmäktige torde hava sig bekant, förekommit, att markköparna i sådana fall, då den försålda marken är av den beskaffenhet att extraordinära sprängningskostnader uppstå, erhållit viss rabatt å tomtpriset. Enligt vedertagen princip ha emellertid därvid byggnadsföretagarna själva fått vidkännas så stor del av kostnadsökningen för grundläggning, som motsvarar kostnaden för sprängning av ett bergschakt av en meters djup och täckande av hela bottenytan. Samma beräkningsprincip har använts även här.

Emellertid har i detta fall tomten icke försålts med äganderätt utan upplåtits med tomträtt. I exploteringskalkylen för området har medräknats utgifter för extraordinära grundläggningskostnader. Principiellt bör även vid upplåtelse av tomträtt grundförstärkningsrabatten på ett eller annat sätt gottskrivas tomträttshavaren. Detta kan ske antingen på det sätt att rabatten frånräknas tomtvärdet, varigenom tomträttsavgälden minskas, eller därigenom, att avgiften utgår å oförändrat tomtvärde men beloppet kontant utbetalas till tomträttshavaren. Av såväl praktiska som ekonomiska skäl synes det senare förfaringssättet vara att föredraga.

Kostnaden för rabatten bör täckas av stadsfullmäktiges anslag för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett anslag å 3.600 kronor utgörande grundförstärkningsrabatt för tomten nr 2 i kvarteret Äpplet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 256. Tilläggsanslag för industrispår å Viksängsgärdet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 november 1948 anfört följande:

I 1946, 1947 och 1948 års stater har för utläggning av industrispår å Viksängsgärdet anslagits ett sammanlagt belopp av 140.000 kronor.

Sedan arbetet nu i det närmaste färdigställts, har det visat sig att de verkliga kostnaderna uppgått till icke mindre än 209.000 kronor, varför erfordras ett tilläggsanslag å 69.000 kronor.

Anledningen till att det beviljade anslaget måst i så hög grad överskridas är enligt vad som från byggnadskontoret inhämtats följande.

Såsom grund för anslagsberäkningen har legat en kostnadskalkyl, upprättad i juli 1946. Vid kostnadsberäkningens utförande var en stor del av det område,

varöver spåren skulle framdragas, upptaget av vedupplag för Aseas räkning, vilket medförde att avvägning för beräkning av schaktnings- och fyllnadsmassor icke kunde utföras.

Vid renstakningen visade det sig att spåranläggningen i åtskilliga punkter måste framgå över avlopps-, vatten- och gasledningar, vilkas läge ej exakt funnos angivna å ritningarna och för vilka omfattande förstärkningsarbeten måste utföras samt över elektriska kablar, som måste omläggas. Dessa förhållanden förorsakade höga oberäknade kostnader.

Slutligen ha byggnadskostnaderna för själva spåret, vilka beräknats med ledning av uppgifter, som lämnats av Statens Järnvägar, sedermera undergått stegringar.

Om nu nämnda förhållanden har drätselkammaren velat göra anmälan till stadsfullmäktige och därvid samtidigt hemställa om ett tilläggsanslag för bestridande av merkostnaderna. Täckning av detta tilläggsanslag, vilket icke av drätselkammaren kunnat uppföras i staten, enär meddelande om merkostnaderna icke i tillräcklig tid före budgetarbetets avslutande ingått, bör ske i samband med bokslutet för 1948.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av merkostnaderna för utläggande av industrispår å Viksängsgärdet anvisa ett anslag å 69.000 kronor samt

att utgiften ifråga skall täckas i samband med bokslutet för år 1948.

Nr 257. Fråga om hyrorna i stadens pensionärshem.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 30 september 1948 till pensionärshemsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden remitterat fullmäktigeledamotens herr Eric Lindgrens motion om utredning av frågan angående hyrorna för lägenheter i stadens pensionärshem.

Motionen är så lydande:

Med anledning av Kungl. Maj:ts kungörelse av den 30 juni 1948 rörande s. k. statliga hyresbidrag för pensionärer har styrelsen för Västerås stads pensionärshem till hyresnämnden i Västerås gjort hemställan om att få höja nu utgående hyror från 180: — kr. för ensamstående och 270: — kr. för äkta makar till respektive 280: — och 420: — kr. för år räknat. Saken är dock ännu ej avgjord av nämnden, men kommer de närmaste dagarna att avgöras.

Undertecknad hemställer om en skyndsam utredning av frågan och att staden icke måtte uttaga de högre hyrorna förrän stadsfullmäktige fått taga ställning till frågan.

Pensionärshemsstyrelsen har i häröver den 19 oktober 1948 avgivet yttrande anfört följande:

I Kungl. Maj:ts kungörelse den 22 juni 1939 ha föreskrifter lämnats om de maximihyror som få uttagas i pensionärshem. Enligt dessa föreskrifter ha i Västerås för lägenhet för en person fått uttagas en årshyra av 180 kronor och för lägenhet för två personer en årshyra av 270 kronor inklusive kostnaderna för uppvärmning av lägenheterna. Genom en kungörelse den 30 juni 1948 om ändrad lydelse av förstnämnda kungörelse har bestämts att hyrorna i pensionärshem i den ortsgrupp Västerås tillhör numera kunna få höjas till 280 kronor per år för lägenhet för en person och till 420 kronor per år för lägenhet för två personer. Pensionärshemsstyrelsen har i anslutning till nyssnämnda ändring av kungörelsen beslutat att i fortsättningen uttaga de nya höjda hyrorna samt av den anledningen uppsagt kontrakten för hyresregleringar. Avgörande för styrelsens inställning i denna fråga har i huvudsak varit följande omständigheter. De hyror som hittills uttagits ha icke på långt när varit tillräckliga för täckande av de årliga driftsutgifterna för pensionärshemmen. Icke heller de nya hyrorna medgiva en dylik täckning. Sålunda beräknas i 1949 års stat underskottet för pensionärshemsdriften bli cirka 67.000 kronor ehuru här räknats med de högre hyrorna. Detta har emellertid icke varit avgörande för styrelsen. Däremot har man ansett, att den höjning av folkpensionerna som genomförts mycket väl möjliggör för hyresgästerna i pensionärshemmen att betala de högre hyrorna. En underlåten hyreshöjning skulle nämligen enligt styrelsens mening medföra, att de folkpensionärer som av olika anledningar kunnat beredas plats i pensionärshemmen skulle komma att intaga en alltför gynnad ställning i förhållande till andra folkpensionärer. Det bör framhållas, att en ensam folkpensionär förutom grundbeloppet 1.000 kronor åtnjuter ett statligt bostadstillägg på 450 kronor samt att äkta makar, vilka båda äro folkpensionärer, förutom grundbeloppet, sammanlagt 1.600 kronor, åtnjuta ett statligt hyresbidrag om tillhopa 600 kronor. Den förhöjda hyran för ensamma personer uppgår till 280 kronor och för två personer till 420 kronor. Som synes ha ifrågavarande hyresgäster ändock en del av det statliga bostadstillägget ograverat. Styrelsen vill även hänvisa till att den utredning som föregått Riksdagens beslut i hyressättningsfrågan klart ådagalagt att den beslutade höjningen får anses rimlig. De sakkunniga ha sålunda hänvisat till att de pensionärer som kunna beredas plats i pensionärshem komma att intaga en gynnad ställning i förhållande till andra folkpensionärer och denna uppfattning har delats av såväl departementschefen som Riksdagen.

Då styrelsen sålunda funnit att fullgiltiga skäl föreligga för den verkställda hyreshöjningen och då styrelsen i egenskap av förvaltande organ för pensionärshemmen anser att åtgärden att inom ramen för de av staten fastställda maximibeloppen fastställa årshyrorna, utgör en på styrelsen ankommande förvaltningsangelägenhet, hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att den av herr Lindgren väckta motionen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 november 1948 under hänvisning till vad pensionärshemsstyrelsen i ärendet anfört och med erinran om att hyresnämnden numera fastställt de av styrelsen företagna hyreshöjningarna, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla pensionärshemsstyrelsens förslag.

Nr 258. Tillhandahållande av vissa inventarier till högre allmänna läroverket.

Lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket har i skrivelse den 12 oktober 1948 anfört följande:

Sedan Västerås stad för h. a. läroverket i Västerås låtit uppsätta den nya skolpaviljongen, har läroverket för möblering av dessa lokaler haft betydande utgifter.

Inköp av inventarier skall i första hand bekostas av läroverkets materialkassa. Då denna kassas tillgångar icke förslå kan lokalstyrelsen anslå medel till möbelinköp ur läroverkets byggnadsfond.

Läroverkets materialkassas inkomster utgöras av elevernas terminsavgifter. Enligt läroverksstadgan 10 kr. per elev, som ej fått nedsättning i avgiften, men efter Kungl. Maj:ts beslut 15 kr. Under en följd av terminer har avgiften vid läroverket här till materialkassan varit 15 kr. Anhållan om att även detta läsår få upptaga en avgift av 15 kr. har ingivits till Kungl. Maj:t. Materialkassan har under en följd av år släpat på stora skulder, som den icke kunnat betala. Icke heller under det kommande läsåret lär materialkassan utan bistånd kunna minska skulden.

Den 1 juli 1948 hade materialkassan en skuld på 5.323: 63 kr., vartill kom obetalda räkningar för budgetåret 47—48 på cirka 3.000 kr.

I läroverkets byggnadsfond består inkomsterna av elevernas terminsavgifter, 5 kr. per elev, som ej fått nedsättning i avgiften. Byggnadsfondens behållning den 1 juli 1948 utgjorde endast 46: 02 kr.

Det har då städerna uppför nya läroverksbyggnader blivit regel, att kommunerna även bekostat möbler och övrig inredning till byggnaderna. Lokalstyrelsen hemställer därför att Västerås stad ville bekosta möbleringen av den nya skolpaviljongen. I läroverkets räkenskaper för budgetåret 1947—48 är upptagen en post för skolbänkar och katedrar (Ver. 491 a-b) å 5.253 kr. Denna post motsvarar så vitt v. rektor är bekant i sin helhet kostnaderna för möblering av paviljongen.

Läroverket har sedan många år önskat förvärva en smalfilmsprojektor. Materialkassans ställning har helt omöjliggjort detta. Även om staden övertager kostnaderna för skolpaviljongens möbler, kvarstår en så stor skuld i materialkassan, att den icke kan få råd att inköpa en projektor. Sedan staden, efter vad det är lokalstyrelsen bekant, beslutat ställa ett antal smalfilmsprojektorer till folkskolornas förfogande anhåller lokalstyrelsen, att staden ville låta även läroverket komma i åtnjutande av samma förmån.

Drätselkammaren har med överlämnande av skolstyrelsens skrivelse genom utlåtande den 4 november 1948 anfört följande:

Då kostnaden för inköp av en smalfilmsprojektor enligt uppgift utgör c:a 800 kronor, skulle sammanlagt för nu ifrågavarande ändamål erfordras ett anslag å 6.100 kronor. Ehuru anslaget är av jämförelsevis ringa storleksordning, kunna emellertid ur principiell synpunkt vissa betänkligheter resas mot detsamma. Västerås stads åtaganden beträffande läroverket ha nämligen begränsats till att hålla undervisningslokaler och rektorsbostad eller i senare hänseende lämna motsvarande ersättning. Däremot föreligger icke för staden någon skyldighet att tilhandahålla inventarier och möbelutrustning i skollokalerna utan är detta en statlig angelägenhet. Ett avsteg från denna princip kan lätt bliva prejudicerande. Emellertid ha under de senare åren i ett par fall inventarier till läroverkets lokaler tillhandahållits genom stadens försorg men

i den formen, att inventarierna endast deponerades hos vederbörande och att äganderätten sålunda kvarstannade hos staden.

Med hänsyn till vad skolstyrelsen i ärendet anfört vill drätselkammaren förorda, att medel anvisas för inköp av ifrågavarande inventarier och att dessa tills vidare deponeras hos läroverket.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för möblering av den nya skolpaviljongen samt för inköp av en projektor för smalfilm anvisa ett anslag å 6.100 kronor,

att nu ifrågavarande inventarier må tills vidare kostnadsfritt utlånas till läroverket samt

att anslaget skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 259. Återgång till tidigare hamnavgifter för koks.

Hamnstyrelsen anför i skrivelse den 8 oktober 1948:

Stadsfullmäktige beslöto den 28 november 1946 att hamnavgifterna för kol och koks som omlastades å järnvägsvagn för vidare befordran till stadens uppland, skulle sänkas för stenkol från 25 öre till 20 öre per ton samt för koks från 40 öre till 20 öre per ton. Den 31 mars 1948 beslöto stadsfullmäktige att återgå till den ursprungliga avgiften för kol samt att beträffande koks tillämpa nedsättningen endast för den koks, som omlastades från fartyg till vagn eller, i brist på transportmedel, till upplag för vidare befordran till upplandet. Hamnstyrelsen anser numera, att även den kvarstående nedsättningen för koks bör slopas på grund av hamnens ökade kostnader för kranrift m. m. Från och med den 1 januari 1949 bör sålunda avgifterna utgå med de ursprungliga beloppen för såväl kol som koks.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tillämpning från och med den 1 januari 1949 slopa återstående nedsättning av hamnavgiften för koks samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen att underställa beslutet vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 4 november 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 260. Anslag för engångsinbetalning till fribrev för avgångna befattningshavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 november 1948 anfört följande:

Genom det nya pensionsreglementet för stadens befattningshavare har fastslagits principen om pensionsrättens oantastbarhet, varmed förstås att en befattningshavare, som avgår ur stadens tjänst i förtid, äger rätt till ett fribrev, d. v. s. nedsatta pensionsförmåner utan avgiftsskyldighet, för den tid han varit anställd i stadens tjänst.

I fråga om alla sådana befattningshavare, vilka efter den 1 januari 1947 anställts i stadens tjänst, gäller att de från dagen för anställningen äro pensionsförsäkrade i Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa (S. K. P.) Om en dylik befattningshavare avgår i förtid erhåller han utan vidare ett fribrev från S. K. P., beräknat å de avgifter som av staden för honom erlagts till kassan. Fribrevet medför sålunda i detta fall icke någon ytterligare utgift för staden.

Annorlunda ställer det sig beträffande sådana befattningshavare, vilka anställts före den 1 januari 1947. Man kan här urskilja två kategorier, nämligen A) sådana anställda, som den 1 januari 1947 hade 25 tjänsteår eller mera kvar till pensionsåldern och B) sådana anställda, vilka hade mindre antal tjänsteår kvar till pensionsåldern. Katgorien A) är ansluten till S. K. P. sålunda att pensionen för befattningshavare under denna kategori är försäkrad i kassan mot avgiftsbetalning från stadens sida. Beträffande kategori B) ombesörjes pensioneringen helt och hållet genom staden. Båda kategorierna äro emellertid tillförsäkrade samma pensionsförmåner.

Vid förtidig avgång av befattningshavare tillhörig kategori A) gäller att denne såsom ansluten till S. K. P. erhåller fribrev från kassan å pension, beräknad efter de avgifter som erlagts till kassan. För tiden före den 1 januari 1947 har emellertid icke erlagts några avgifter för dylik befattningshavare. Enligt pensionsreglementet skall emellertid fribrevet höjas till det belopp, som skulle utgått, därest avgifter erlagts för befattningshavaren under hela tiden från dennes anställning hos staden. För höjningen skall inbetalas ett engångsbelopp till S. K. P.

I fråga om befattningshavare tillhörande kategori B) har icke någon som helst avgift erlagts till pensionskassan. Om en dylik befattningshavare avgår i förtid, skall staden enligt pensionsreglementet inlösa befattningshavaren i kassan för ett fribrev, vilket beräknas så som om allt ifrån dagen för anställningen pensionsavgifter för honom erlagts till kassan. Inlösningen sker genom att staden liksom i förra fallet till kassan inbetalar ett engångsbelopp.

För närvarande föreligger skyldighet för staden att för höjning av fribrev respektive inlösen av fribrev i S. K. P. inbetala nedan angivna belopp för följande befattningshavare:

Kategori A):

Andre stadsombudsmannen A. Ahlström	3.259:—
Gasverksingenjören C. A. von Krusenstierna	4.035:—
Gatuförmannen Göte Nordvall	4.951:—
Mätningsmannen Alexis Rex	1.009:—

Kategori B):

Kriminalkonstapeln A. Imberg	17.687:—

Å nämnda belopp debiterar pensionskassan ränta från och med den 1 november 1948.

Anledningen till det höga beloppet för Imberg är att söka i förutom den omständigheten att för honom icke några avgifter erlagts till S. K. P., att Imberg varit under relativt lång tid anställd i stadens tjänst.

I samband med 1946 års bokslut beslöto stadsfullmäktige godkänna att ett belopp av 200.000 kronor av bokslutsöverskottet avsattes för bestridande av stadens andel i pensioneringen av befattningshavare i S. K. P. för år 1947. Då 1947 års stat uppgjordes, hade nämligen beslutet om det nya pensionsreglementet ännu icke fattats av stadsfullmäktige, varför i staten ej upptagits något anslag för dessa kostnader. Hela nyssnämnda belopp har emellertid icke tagits i anspråk för 1947 års kostnader utan ett belopp av c:a 48.000 kronor återstår, vilket reserverats.

Sammanlagda kostnaden för fribreven uppgår till 30.941 kronor. Härav bör ett belopp av 4.035 kronor, motsvarande fribrevet till gasverksingenjören von Krusenstierna, täckas av tekniska verkens driftmedel och resterande belopp kronor 26.906 av ovan angivna besparingsmedel.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för höjning respektive inlösen av fribrev i S. K. P. för förutvarande befattningshavarna andre stadsombudsmannen Anders Ahlström, mätningsingenjören Alexis Rex, kriminalkonstapeln A. Imberg, gatuförmannen Göte Nordvall och gasverksingenjören C. A. von Krusenstierna anvisa ett anslag å 30.941 kronor samt

att anslaget skall täckas till ett belopp av 26.906 kronor av ovan angivna reserverade medel för pensioneringskostnader samt till återstående del, 4.035 kronor, motsvarande utgiften för fribrev till von Krusenstierna, av tekniska verkens driftsmedel.

Nr 261. Höjning av beklädnadsersättningen för brandbefälet m. m.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 oktober 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige fastställde den 29 januari 1948 beklädnadsersättning för brandmanskapet till 350 kronor per år. Till brandbefälet (brandchefen och vice brandchefen) utgår ersättningen med 300 kronor per år. Med anledning av förhöjningen för brandmanskapet har nämnda befattningshavare hos löne- och avtalsnämnden under hand gjort framställning om att deras beklädnadsersättning måtte höjas från 300 kronor till samma belopp som utginge för poliskommissarien och övrig polispersonal, 450 kronor per år. Framställningen tillstyrktes av brandstyrelsen. Löne- och avtalsnämnden ansåg sig emellertid icke kunna tillstyrka högre ersättning än den som utginge till brandmanskapet, 350 kronor.

Förhandlingar begärdes emellertid av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, som hemställde om höjning av ersättningen till 450 kronor. Förhandlingarna ägde rum den 27 september 1948, därvid löne- och avtalsnämnden förklarade sig kunna

sträcka sig därhän, att den tidigare skillnaden mellan brandmanskapets och brandbefälets ersättningar å 25 kronor skulle bibehållas och ersättningen därför utgå med 375 kronor. Förbundet reserverade sig emellertid för 450 kronor.

Under året har en ordinarie befattning såsom brandkapten inrättats. Befattningen tillhör brandbefälets kategori. Löne- och avtalsnämnden anser att beklädnadsersättningen å 375 kronor bör tillkomma även denne befattningshavare och utgå kontant. Brandmanskapet erhåller ersättningen såsom naturaförmån i form av beklädnadspersedlar. För den skull bör ändring ske i de särskilda bestämmelserna om beklädnadsförmåner i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare. I första stycket bör sålunda utgå ordet "brandkapten", som i stället bör inskjutas i femte stycket.

Då brandmanskapet erhållit förhöjd ersättning från och med 1948 års ingång samt framställningen om höjning för brandbefälet gjordes under början av detta år, bör den förhöjda ersättningen utgå även till brandbefälet räknat från och med den 1 januari 1948.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att räknat från och med den 1 januari 1948 fastställa beklädnadsersättningen för brandbefälet till 375 kronor per år samt

att fastställa de ändringar i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare som ovan föreslagits.

Drätselkammaren har i häröver den 4 november 1948 avgivet yttrande framhållit följande:

Kammaren har icke något att erinra mot den av nämnden föreslagna höjningen av beklädnadsersättningen till brandbefälet. Kammaren kan emellertid icke biträda nämndens förslag i vad avser den tidpunkt, från vilken den höjda ersättningen skall utbetalas. Ur principiell synpunkt kan det icke anses riktigt att beslut av förevarande art få retroaktiv verkan annat än i enstaka undantagsfall, då särskilda skäl härför föreligga. Enbart den omständigheten att vederbörande befattningshavare ingivit sin framställning kortare eller längre tid innan ärendet förelägges stadsfullmäktige för prövning bör härvidlag icke vara avgörande. Kammaren föreslår, att den höjda ersättningen tillämpas först från och med 1949 års ingång.

Kammaren har icke något att invända mot den föreslagna justeringen av tjänstgöringsreglementets bestämmelser angående beklädnadsförmånen uti nu ifrågavarande del.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att med giltighet från och med den 1 januari 1949 fastställa beklädnadsersättningen för brandbefälet till 375 kronor per år samt

att godkänna den av löne- och avtalsnämnden föreslagna ändringen i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

Nr 262. Pensionsunderstöd till grovarbetaren Karl John Stenius.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 28 september 1948 anfört följande:

Vid tekniska verken anställde grovarbetaren Karl John Stenius har med åberopande av läkarintyg anhållit om pension från den 1 januari 1949.

Stenius är född den 2 januari 1887 och har varit i stadens tjänst under tiden från den 18 juli 1935 till den 20 december 1941 vid olika tillfällen sammanlagt 4 år 3 månader 29 dagar och från den 28 april 1942 stadigvarande. Stenius, som varit sjukskriven från den 1 december 1947, har enligt den 16 augusti 1948 av stadsläkaren utfärdat intyg förklarats oförmögen till arbete.

Enär Stenius enligt tillämpligt pensionsreglemente icke är berättigad till pension, men under sin tjänstgöringstid utfört sina åligganden plikttroget och är i behov av pensionsunderstöd, får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktie ville besluta bevilja Stenius sådant understöd om 350 kronor per år från den 1 januari 1949.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 18 oktober 1948 anfört följande:

Såsom styrelsen för tekniska verken nämnt i sin skrivelse är Stenius icke berättigad till pension enligt pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare och arbetare. Vid förtidspensionering på grund av sjukdom inräknas enligt pensionsreglementet i tjänstetiden även den tid som återstår till pensionsåldern. Om samma förfaringssätt tillämpas för Stenius del, skulle tjänstetiden räknad från dagen då han erhöll fastare anställning hos staden (28/4 1942) bli cirka 9 år 9 månader. Denna tid är enligt den praxis som tillämpats väl knapp för tillerkännande av pensionsunderstöd men med beaktande av den tid om tillhopa något mer än fyra år som Stenius före den fastare anställningen arbetat i stadens tjänst, vill löne- och avtalsnämnden dock tillstyrka att pensionsunderstöd tillerkännes honom.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna K. J. Stenius ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor från och med den 1 januari 1949.

Drätselkammaren har i häröver den 4 november 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 263. Inrättande av ytterligare två ordinarie befattningar såsom ämneslärare vid yrkesskolorna.

Yrkesskolestyrelsen har i skrivelse den 29 september 1948 anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning gör härmed vördsamt följande framställning i fråga om en efter civilingenjör Sigfrids med anledning av hans avgång med pension ledig, reglerad befattning vid stadens skolor för yrkesundervisning.

Styrelsen har genom tidsförhållandena ytterst svårt att få väl kvalificerade heltidsanställda lärare till skolan. Detta gäller lärare i såväl tekniska som grundläggande ämnen, såsom matematik, fysik och kemi. Därför är styrelsen nu mycket angelägen att vid skolan på en ordinarie, reglerad tjänst fästa en ämneslärare, som skolan är i mycket stort behov av, och som från och med höstterminen 1941 varit heltidsanställd vid skolan utan att hittills ha erhållit fast anställning.

Denne lärare är emellertid akademiker och kan för den skull icke utan vidare komma ifråga till den nu lediga, reglerade tjänsten, därför att den är reglerad för en civilingenjör.

På ett eller annat sätt måste för den skull, om nu ordinarie anställning skall beredas nämnda lärare på tjänsten ifråga en ändring vidtagas.

Eftersom civilingenjör Sigfrids tjänst reglerats i gemensam regleringshandling med två andra tjänster, och då det i framtiden kan visa sig, att en tjänst av den typ civilingenjör Sigfrids befattning representerar, kan erfordras, ehuru styrelsen nu icke ställer behovet av att få den tillsatt i första rummet, torde det vara lämpligt, att icke ändra regleringshandlingen för den efter civilingenjör Sigfrids lediga tjänsten.

I stället föreslås, att den f. n. icke återbesättes, utan att i stället en ny tjänst regleras för en motsvarande befattning, men anpassad för en akademiker. Lönegradsplaceringen bör för denna tjänst oförändrat bli Ca 24 i det statliga systemet. Lägre kan placeringen enligt styrelsens uppfattning icke göras, om man skall erhålla en lämplig sökande med akademisk utbildning enligt förslaget i regleringshandlingen, som bifogas.

Styrelsen begär sålunda nu icke någon ny tjänst ur anslagssynpunkt utan endast en förändring för att erhålla anpassning till det aktuella läget och det, som med anledning därav synes styrelsen vara bäst för skolan.

Anslag till tjänsten har i vanlig ordning, liksom tidigare, upptagits i statförslaget för kommande år och tjänsten finnes med i lönestaten.

Som framgår av förslaget till regleringshandling avses, att den ifrågavarande mångårige läraren vid skolan utan ansökan placeras som förste innehavare av den föreslagna nya tjänsten. Analogt har förfarits vid samtliga hittillsvarande nyregleringar av tjänster vid skolan.

I skrivelse samma dag har styrelsen vidare anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning gör härmed vördsamt följande framställning i fråga om reglering av en efter arkitekt A. Grane ledig, hittills oreglerad lärartjänst vid stadens skolor för yrkesundervisning.

Tjänsten har hittills förblivit oreglerad, därför att arkitekt Grane, då reglering av tjänster vid skolorna för yrkesundervisning på allvar ifrågasattes, redan nått så hög levnadsålder, att frågan om reglering av den av honom innehavda tjänsten ansågs böra anstå, tills han lämnade den.

Då det föreligger ett mycket stort behov av att få tjänsten återbesatt, anser styrelsen tiden nu vara inne att få den reglerad, för att därefter snarast möjligt få den återbesatt.

I samband därmed har styrelsen prövat frågan om tjänstens ämnesområden och därvid funnit, att, med hänsyn till undervisningens utveckling inom skolan, den allt fortfarande bör omfatta ritning, vilket var det huvudsakliga för arkitekt Grane, men att den dessutom bör omfatta undervisningsskyldighet i grundläggande allmänna

ämnen, under det att arkitekt Grane ansågs ha byggnadstekniska ämnen på sin lott, ehuru detta icke finnes angivet i någon regleringshandling. Dessutom är det lämpligt, att sökanden är elektrotekniker. Examen bör finnas från högre tekniskt läroverk eller motsvarande skola.

Tjänsten har ansetts böra sättas i paritet med de reglerade tjänster, som innehavas vid skolan av ingenjörerna Bäckström och Centervall. Den bör sålunda placeras i det statliga lönesystemets lönegrad Ca 21.

Förslag till regleringshandling utarbetad i överensstämmelse med tidigare regleringshandlingar för motsvarande tjänster vid skolan bifogas.

Styrelsen föreslår vidare, att den reglerade tjänsten måtte inrättas från den 1 januari 1949. Anslag för ändamålet har äskats i styrelsens statförslag för år 1949.

I skrivelserna omförmälda regleringshandlingar ha icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Med stöd härav har styrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att med giltighet fr. o. m. den 1 januari 1949 inrätta ytterligare två ordinarie befattningar såsom ämneslärare vid stadens skolor för yrkesundervisning, med placering, den ena i lönegrad Ca 24 och den andra i lönegrad Ca 21,

att godkänna regleringshandlingar för de nya tjänsterna i överensstämmelse med bifogade förslag att gälla till den dag, då av statsmakterna fastställd lönereglering för ifrågavarande lärare kan komma att träda i kraft, med skyldighet för vederbörande att vara underkastad de ändringar i avlöningsförmåner, som en sådan kan komma att innebära,

att uppdraga åt styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning att hos Kungl. Överstyrelsen för yrkesutbildning ansöka om godkännande av regleringshandlingarna och

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att i samråd med skolstyrelsen inkomma med förslag till pensionsfrågans ordnande, sedan regleringen av ifrågavarande tjänster blivit ordnad.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 oktober 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Sedan löne- och avtalsnämnden efter remiss tagit del av handlingarna, har nämnden funnit sig böra tillstyrka bifall till framställningarna med den inskränkningen att den ordinarie tjänst i lönegrad 24, som senast innehafts av civiligenjören A. Sigfrids, icke bör vakantsättas utan avföras från skolornas lönestat eftersom man inom styrelsen, efter vad som upplysts, icke ser någon anledning att inom den närmaste framtiden återbesätta befattningen.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bifalla båda framställningarna med den inskränkningen att den ordinarie tjänst i lönegrad 24 som senast innehafts av A. Sigfrids från och med den 1 januari 1949 avföres från skolornas lönestat.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 november 1948 med instämmande i vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 264. Ändringar i reglementet för Västerås stads hemhjälpsnämnd och instruktion för hemvårdarinna i Västerås. (Konf. stfm:s handl. nr 225 ser. A år 1948.)

Med skrivelse den 18 augusti 1948 har Västerås stads hemhjälpsnämnd framlagt förslag till vissa ändringar i reglementet för Västerås stads hemhjälpsnämnd och i instruktionen för hemvårdarinna i Västerås stad.

Nämndens skrivelse och de därvid fogade förslagen återfinnas i stadsfullmäktiges handlingar ser. A nr 225 för år 1948.

Beredningsutskottet tillstyrkte i yttrande den 8 september 1948 bifall till nämndens förslag.

Vid ärendets handläggning i stadsfullmäktige den 30 september 1948 beslöto stadsfullmäktige på yrkande av fullmäktigeledamoten fru Ingrid Andrén att återremittera ärendet till hemhjälpsnämnden och beredningsutskottet för förnyad prövning. Fru Andrén hemställde i samband härmed att § 5 mom. 4 och 6 i förslaget till reglemente skulle erhålla följande ändrade lydelse: mom. 4) "att med största möjliga rättvisa och med social förståelse för de i varje fall föreliggande omständigheterna samt i enlighet med givna föreskrifter planlägga hemvårdarinnas arbete samt samarbeta med och anlita arbetsförmedlingen, som efter hemhjälpsnämndens uppdrag mottager anmälningar om hemhjälp och efter nämndens anvisningar fördelar arbetet mellan hemvårdarinnorna;" samt mom. 6) "att, efter prövning i varje särskilt fall, avgöra hur stor ersättning skall utgå från hem, som erhållit hjälp av hemvårdarinna, där de ekonomiska förhållandena tillåtit anställande av annan arbetskraft;".

Hemhjälpsnämnden har i förnyat yttrande den 27 oktober 1948 anfört följande:

De av nämnden föreslagna justeringarna av "reglemente för Västerås stads hemhjälpsnämnd" och "instruktion för hemvårdarinna i Västerås stad" äro föranledda *dels* av bestämmelserna i gällande författningar och *dels* av hemhjälpsnämndens önskan att få en uppmjukning av reglementet och instruktionen till stånd för att på ett smidigare och för verksamheten mera ändamålsenligt sätt kunna handhava denna. Nämnden kan därför icke finna någon som helst anledning att på sätt som äskats återgå till tidigare lydelse av mom. 4, särskilt som nämndens formulering beträffande detta mom. bättre än ändringsförslaget överensstämmer med de i 7 § mom. c Kungl. Kungörelsen den 31 december 1943 om stadsbidrag till social hemhjälpsverksamhet givna direktiven. Ifråga om av kommun bedriven statsunderstödd hemhjälpsverksamhet åligger det nämligen enligt berörda mom. c hemhjälpsnämnd, "att i enlighet med givna föreskrifter fördela och leda hemvårdarinnornas arbete", och nämnden anser sig med hänsyn till denna verksamhets omtåliga natur icke vilja frånhända sig härovan angivna rättigheter och skyldigheter.

Vad beträffar mom. 6 vill hemhjälpsnämnden som skäl för bibehållande av nämndens formulering hänvisa till ovanberörda kungörelse angående hemhjälpsverksamheten, i vars 3 § återfinnas bestämmelser om såväl vem som må tillhandahållas hemhjälp som grunderna för ersättnings uttagande. I sistnämnda hänseende vill nämnden även hänvisa till den av länets hemhjälpsstyrelse fastställda taxan, vari angives hur stort belopp vederbörande mottagare av hemhjälp i varje särskilt fall har att erlägga.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta *att* med avvisande av de framförda ändringsyrkandena till alla delar godkänna hemhjälpsnämndens förslag i ärendet.

Beredningsutskottet har i yttrande den 10 november 1948 anfört följande:

I § 6 mom. 4 av kungörelsen om statsbidrag till social hemhjälpsverksamhet föreskrives, att hemhjälpsnämnden, därest kommunen sådant medgivit, äger uppdraga åt tjänsteman hos annan kommunal myndighet eller åt den offentliga arbetsförmedlingen eller enskild organisation att under nämndens inseende handhava ifrågavarande angelägenhet. Stadgandet innebär tydligen att även för det fall att nämnden vill anlita annat organ för verksamheten, nämnden dock alltid skall hava överinseende över verksamheten. Nämnden är med andra ord skyldig övervaka, att verksamheten äger rum efter de riktlinjer, som angivas i statsbidragsförordningen. Genom den av hemhjälpsnämnden föreslagna formuleringen av mom. 4 har uttalats att nämnden på det sätt den kan finna lämpligt avser att samarbeta med och anlita arbetsförmedlingen. Nämndens formulering innebär i sak intet annat än att det särskilt poängteras att nämnden i sista hand är den institution, som skall avgöra i vilka former med hänsyn till innehållet i statsbidragsförordningen hemhjälpsverksamheten skall bedrivas. Den av nämnden föreslagna formuleringen måste under sådana förhållanden enligt beredningsutskottets uppfattning på ett klarare sätt än ändringsförslaget anses klargöra nämndens rättsliga ställning.

Beträffande grunderna för den sociala hemhjälpsverksamheten stadgas vidare i statsbidragsförordningens § 1 att verksamheten skall hava till ändamål att i hem, där på grund av sjukdom, barnsbörd eller därmed jämförbara omständigheter tillfälligt behov föreligger av biträde med hemmets skötsel, genom särskild hemvårdarinna lämna sådant biträde under kortare tid. Enligt § 3 i samma förordning må hemhjälp tillhandahållas såväl åt den som är mindre bemedlad som åt den, vilken är bemedlad men saknar möjlighet att på annat sätt erhålla lejd arbetskraft. Jämväl åt annan person må, såvitt tillgången på hemvårdarinnor det medgiver, hemhjälp tillhandahållas. Hemhjälp till mindre bemedlad skall lämnas kostnadsfritt medan för hemhjälp, som lämnas bemedlad person, bör betingas skälig ersättning, vid vars fastställande hänsyn jämväl bör tagas till vederbörandes betalningsförmåga.

Nu relaterade bestämmelser innebära sålunda, att vid begränsad tillgång å hemvårdarinnor, i första hand mindre bemedlad person skall tillgodoses med hemhjälp. Prövningen av denna fråga, som tydligen måste ske efter rent sociala grunder, bör ske genom nämnden, vilken är ansvarig för att bidragsförordningens föreskrifter efterlevas. Med anledning härav har hemhjälpsnämnden formulerat mom. 6 i § 5 av reglementet så, att nämnden skall i varje särskilt fall pröva om hemvårdarinna skall få lämna hjälp åt hem, där de ekonomiska förhållandena tillåta anställande av annan arbetskraft. Ändringsförslaget innebär emellertid att man helt bortser från denna prövning och att nämnden endast i efterhand skall pröva storleken av ersättningen i det fall då hjälp lämnas till bemedlad familj. En dylik formulering kan icke anses stå i överensstämmelse med föreskrifterna i bidragsförordningen. Ersättningen för hemhjälpen regleras för övrigt såsom nämnden framhållit genom i särskild ordning fastställd taxa.

Beredningsutskottet vill under nu angivna förhållanden ansluta sig till hemhjälpsnämndens förslag i oförändrat skick.

Utskottet tillstyrker under hänvisning härtill stadsfullmäktige besluta

att bifalla hemhjälpsnämnden förslag till alla delar.

Nr 265. Ang. omorganisation av socialvården.

Fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden och *nykterhetsnämnden* ha i skrivelse den 1 juli 1948 anfört följande:

Från och med år 1926 då lagen om samhällets barna- och ungdomsvård trädde i kraft ha fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens förvaltningstekniska arbetsuppgifter varit samorganiserade å en gemensam byrå, benämnd fattigvårds- och barnavårdsbyrån. Erfarenheten har givit vid handen att samorganisationen varit ändamålsenlig.

Med ingången av innevarande år har familjebidragsnämndens verksamhet övergått till barnavårdsnämnden och därest nykterhetsnämndens förslag härom vinner gillande komma jämväl dess arbetsuppgifter att fr. o. m. år 1949 anknytas till socialvårdsbyrån.

Inom såväl fattigvård som i synnerhet barnavård ha arbetsuppgifterna under årens lopp vuxit såväl i antal som omfattning. Utöver fattigvårdsstyrelsens i lag stadgade åligganden har styrelsen att föra stadens talan i samtliga staden berörande mantalsskrivningsmål varjämte förandet av socialregister förlagts till styrelsen. Beträffande barnavårdsnämndens lagstadgade arbetsuppgifter ha nya verksamhetsområden tillkommit, företrädesvis genom bidragsförskottslagen, mödrahjälpsförordningen, lagen om åtalseftergift samt lag om allmänna barnbidrag m. m.

Då sålunda de flesta och mest omfattande och arbetskrävande socialvårdsgrenarna förvaltningstekniskt samordnats eller skola samordnas har i anslutning härtill behovet av ett gemensamt organ för handläggning och beslut i frågor, som äro gemensamma för samtliga till socialvårdsbyrån anknutna myndigheter, aktualiserats. Även de åligganden, som innefattas i tjänsten som socialvårdschef, äro att räkna hit och böra därför instruktionsmässigt utformas. I sådant syfte ha överläggningar mellan kommitterade för fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden ägt rum. Därvid har framlagts förslag *dels* till inrättande av ett gemensamt organ för de till byrån anknutna myndigheterna, socialvårdsdelegerade, *dels* till instruktion för socialvårdschefen samt *dels* till sådana ändringar av reglemente för Västerås stads fattigvård, som betingas av den föreslagna omorganisationen. I det upprättade förslaget till reglemente för socialvårdsdelegerade, föreslås att sådana gemensamma ärenden, som utan hinder av för varje socialvårdsgren gällande lag eller förordning kunna hänföras till gemensamma angelägenheter, skola handläggas av socialvårdsdelegerade. Till delegerade skulle sålunda hänföras bl. a. vissa personal- och förvaltningsfrågor samt i övrigt ärenden, som närmare angivas i förslaget till reglemente. Vad beträffar instruktionen för tjänsten som socialvårdschef, har densamma givits sådan utformning att möjlighet lämnas befattningshavaren att i görligaste mån överblicka arbetsområdet och i sin hand samla ledningen av de huvudsakligaste arbetsuppgifterna inom samtliga anslutna socialvårdsgrenar. I sådant hänseende är det angeläget att tjänsten icke, såsom hittills, bindes vid allt för detaljartade arbets-

uppgifter utan lösgöres för mera väsentliga sådana. Lösningen av denna angelägenhet har sedan länge varit ett önskemål, som dock av vissa skäl icke kunnat förverkligas. Företrädesvis böra vissa sekretreraregöromål och därmed sammanhängande arbetsuppgifter avskiljas från tjänsten och, såsom skett i en del andra städer, förläggas till en särskild för uppgiften inrättad befattning. I samband med förslaget om inrättande av ett nytt centralt organ, föreslås jämväl anställandet av en särskild assistent åt socialvårdschefen, förslagsvis benämnd socialvårdssekreterare. Förslaget motiveras närmast av att arbetsuppgifterna ökat i sådan grad att det icke längre är möjligt för innehavaren av socialvårdschefstjänsten att ensam fullgöra desamma, utan att arbetsuppgifterna i flera och betydelsefulla avseenden måste eftersättas.

Då socialvårdssekreteraretjänsten kommer att få en krävande natur är det angeläget att innehavaren av densamma har god teoretisk och praktisk utbildning på socialvårdsområdet, exempelvis utbildning vid Socialinstitutet eller därmed jämställd utbildningsanstalt.

Med hänsyn till önskvärdheten av att närmare erfarenhet vinnes om de särskilda arbetsuppgifter, som lämpligen böra ingå i tjänsten, synes lämpligt att densamma tillsvidare erhåller extra karaktär. Lönevillkoren böra dock göras sådana att de kunna locka väl kvalificerade sökande. Ett löneläge motsvarande minst 23:dje lönegraden i stadens lönereglemente synes därför lämpligt. För ändamålet begäres tillsvidare ett förslagsanslag av 10.000 kr. Tjänsten bör inrättas fr. o. m. den 1 januari 1949.

I anslutning härtill har reglementet för Västerås stads fattigvård omarbetats i den mån, detta betingats av det föreslagna reglementet för socialvårdsdelegerade. För att vinna överensstämmelse med detta reglemente för socialvårdsdelegerade erfordras ändring av 5:te att-satsen i § 3 i reglementet för Västerås stads fattigvård, som föreslås erhålla följande avkortade lydelse: "att tillsätta och avskeda till fattigvården hörande befattningshavare;".

Förslag till reglementet för socialvårdsdelegerade i Västerås och instruktion för socialvårdschefen i Västerås samt omarbetat reglemente för Västerås stads fattigvård bifogas.

Omförmälda förslag äro så lydande:

FÖRSLAG

till reglemente för socialvårdsdelegerade i Västerås.

§ 1.

Socialvårdsdelegerade, en för fattigvården, barnavården och nykterhetsvården gemensam institution, väljas årligen i december för det påföljande kalenderåret till ett antal av fem därav två av fattigvårdsstyrelsen, två av barnavårdsnämnden och en av nykterhetsnämnden. I samma ordning utses fem suppleanter.

§ 2.

Delegerade hava till uppgift

att verka för socialvårdens samordning inom staden;

att handlägga sådana organisations- och personalfrågor, som äro hänförliga till ifrågavarande socialvårdsgrenars gemensamma kansli, räkenskapskontor och register: Socialvårdsbyrån;

att tillsätta de befattningshavare å nämnda byrå, som äro gemensamma för samtliga till byrån anslutna myndigheter, dock att vid tillsättning av socialvårdschef, vilket skall ske efter vederbörande myndigheters hörande, delegerade skola förstärkas med ytterligare en för ändamålet utsedd ledamot från var och en av de anslutna myndigheterna;

att bereda och avgiva yttrande eller förslag till yttrande i frågor, som i sådant syfte remitterats till delegerade;

att i och för upprättande av utgifts- och inkomstförslag årligen avgiva förslag till fördelning å respektive myndigheter av de kostnader, som avse socialvårdsbyråns förvaltning; samt

att i övrigt handlägga sådana ärenden, som eljest kunna komma att hänskjutas till delegerade.

§ 3.

Delegerade utse inom sig ordförande och vice ordförande.

De sammanträda på kallelse av ordföranden så ofta anledning därtill föreligger.

§ 4.

Delegationen är beslutför när minst fyra ledamöter eller i stället för ordinarie ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande.

Suppleanterna skola kallas till delegationens sammanträden och äga där yttrandemen ej förslags- eller rösträtt i annat fall, än då de ersätta ordinarie ledamot.

§ 5.

Omröstning sker öppet. Vid lika rösttal gäller den mening, som biträdes av ordföranden, utom vid val, då lotten avgör.

§ 6.

Föredragande inom delegationen är socialvårdschefen. Vid delegerades sammanträden föres protokoll av socialvårdssekreteraren eller den, som eljest därtill utses.

FÖRSLAG

till instruktion för socialvårdschefen i Västerås.

§ 1.

Socialvårdschefen utövar — närmast under fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, i vars uppgifter jämväl innefattas familjebidragsverksamhet och nykterhetsnämnden samt av dessa utsedda socialvårdsdelegerade — ledningen av stadens fattigvård, barnavård, familjebidragsverksamhet och nykterhetsvård samt förestår den för sagda verksamhetsgrenar gemensamma socialvårdsbyrån med därtill hörande socialregister.

§ 2.

Särskilt åligger det socialvårdschefen:

A. I allmänhet.

att utföra styrelsens och nämndernas talan gent emot enskilda personer och främmande samhällen, i den mån i särskilda fall ej annorlunda förordnas;

att bereda och vid styrelsens, nämndernas och deras delegationers sammanträden föredraga eller låta föredraga förekommande ärenden samt avgiva förslag till beslut med rätt att i överläggningarna men ej i besluten deltaga samt att få sin avvikande mening antecknad till protokollet;

att vara för allmänheten tillgänglig å socialvårdsbyrån å tid, som av socialvårdsdelegerade bestämmes;

att med kontrasignation av kassörskan utkvittera till styrelsen, nämnderna och byrån ställda värdeförsändelser samt till dem anslagna eller dem eljest tillkommande medel, tillse att samhällets rätt i socialvårdshänseende gent emot andra kommuner, landstinget, staten och enskilda tillvaratages, omhänderhava byråns värde- och säkerhetshandlingar ävensom ansvara för att erforderlig förnyelse av dessa sker;

att utanordna till betalning de utgifter, som skola göras genom byråns kassa;

att ombesörja att de till socialvårdsbyrån anslutna myndigheternas beslut bringas till verkställighet; samt

att i övrigt ställa sig till efterrättelse i vederbörlig ordning fattade beslut angående tjänstens utövande.

B. I fråga om de särskilda socialvårdsgrenarna:

För fattigvården:

att mellan understödsdelegationens sammanträden handlägga ansökningar om understöd och genom vederbörande assistent låta undersöka de förhållanden, som inverka på sökandens behov av fattigvård, ägande socialvårdschefen bevilja tillfälliga understöd, intagning på ålderdomshemmet samt utfärda ansvarsförbindelser för sjukvård, med skyldighet att vid nästföljande sammanträde sådant för vederbörande anmäla samt

att hava tillsyn över fattigvårdens anstalter.

För barnavården:

att mellan barnavårdsnämndens sammanträden besluta om barns omhändertagande för samhällsvård, med skyldighet att anmäla sådan åtgärd vid nämndens näst kommande sammanträde;

att i förekommande fall utfärda ansvarsförbindelser för vård å sjukhus, barnhem och skyddshem; samt

att utöva tillsyn över barnhem, som stå under nämndens förvaltning.

För nykterhetsnämnden:

att utfärda ansvarsförbindelser för vård å alkoholistanstalt eller däremot svarande inrättning eller för i samband därmed stående sjukhusvård samt

att träffa avgörande i frågor, som gälla verkställighet och förvaltning.

§ 3.

Socialvårdschefen är berättigad att av alla kommunens tjänstemän erhålla de upplysningar, av vilka han för fullgörande av sin tjänst kan vara i behov, liksom han är skyldig lämna dessa tjänstemän erforderliga upplysningar.

Nu gällande reglemente för fattigvården i de delar, som här avses, nämligen §§ 3, 11 och 12 äro med den av styrelsen och nämnderna föreslagna ändringen i förstnämnda paragraf så lydande:

§ 3.

Fattigvårdsstyrelsen ombesörjer de angelägenheter beträffande samhällets fattigvård, som äro att hänföra till förvaltning och verkställighet.

Utöver vad gällande lag och författning härutinnan stadgar ankommer det på styrelsen:

att på bästa sätt och mot betryggande säkerhet placera och göra fruktbärande de fonder och penningtillgångar, som stå under styrelsens förvaltning,

att i samarbete med drätselkammaren föra räkenskap över och redovisa de medel styrelsen omhänderhar,

att handhava socialregistret för Västerås och att särskilt föra förteckning över fattigvårdens understödstagare,

att vid förvaltningen och användningen av donationer, som överlämnats till styrelsen, iakttaga de föreskrifter, som av givarna eller eljest i behörig ordning meddelats,

att tillsätta och avskeda till fattigvården hörande befattningshavare,

att före den 15 augusti varje år till drätselkammaren överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för nästföljande år samt

att årligen före juni månads utgång till stadsfullmäktige avlämna berättelse över föregående års förvaltning.

§ 11.

Socialvårdschefen och de för den öppna fattigvården anställda befattningshavarna tjänstgöra å en särskild tjänstebyrå, för närvarande gemensam för fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden och kallad socialvårdsbyrån.

Byrån skall hållas öppen varje helgfri dag å tider, som fattigvårdsstyrelsen bestämmer.

§ 12.

Socialvårdschefen, vars åligganden närmare angives i den i 10 § föreskrivna instruktionen, åligger i huvudsak,

att närvara vid styrelsens och dess delegationers sammanträden samt att utreda och föredraga förekommande ärenden och framlägga förslag till beslut,

att mottaga anmälningar och ansökningar samt verkställa eller låta verkställa undersökning om hjälpsökandes hemortsrätt och understödsbehov,

att i fall som icke tåla uppskov bevilja tillfällig fattigvård, utfärda ansvarsförbindelser och besluta om vårdbehövandes intagande på ålderdomshemmet, med skyldighet att vid nästföljande sammanträde sådant för vederbörande anmäla,

att bevaka fattigvårdens rätt och utföra dess talan gent emot enskilda personer och främmande fattigvårdssamhällen,

att övervaka fattigvårdens kassarörelse och räkenskapsföring samt utanordna alla utgifter till utbetalning,

att lämna råd och upplysningar åt hjälpsökande.

I anledning härav föreslår styrelsen och nämnderna stadsfullmäktige besluta
att godkänna bifogat förslag till reglemente för socialvårdsdelegerade i Västerås,
att antaga förslaget till instruktion för socialvårdschefen,
att godkänna ändringsförslaget till reglementet för Västerås stads fattigvård och underställa beslutet länsstyrelsen för fastställelse, samt
att inrätta en extra tjänst såsom socialvårdssekreterare å socialvårdsbyrån fr. o. m. den 1 januari 1949 och härför anvisa ett förslagsanslag på 10.000 kronor, att upptagas i 1949 års stat.

Löne- och avtalsnämnden anför i yttrande den 18 oktober 1948 följande:

Löne- och avtalsnämnden har vid behandlingen av ärendet icke ägnat sig åt den del som avser instruktioner och reglementen utan endast sett till ärendet ur lönesynpunkt. Enligt förslaget skall socialvårdschefen avlastas en del av sina nuvarande arbetsuppgifter på så sätt att vissa sekreteraregöromål och därmed sammanhängande arbetsuppgifter överflyttas till en särskild socialvårdssekreterare. En dylik befattning skulle inrättas från den 1 januari 1949, till att börja med å extra stat. Löne- och avtalsnämnden har intet att erinra mot att detta förslag bifalles. Ej heller har nämnden något att invända mot den tillämnade lönesättningen. Såsom brukligt är för stadens extra befattningshavare bör lönen dock icke anknytas till lönegrad, som ju innefattar fyra löneklasser, utan endast till en viss löneklass, i detta fallet löneklass 23, som inklusive dyrtidstillägg upptager en årslön å 9.972 kronor.

I anledning härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta
att från och med den 1 januari 1949 inrätta en extra befattning såsom socialvårdssekreterare enligt föreliggande förslag med lön enligt löneklass 23.

Drätselkammaren andrager i yttrande den 4 november 1948 följande:

Fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens och nykterhetsnämndens förslag innebär i huvudsak att inom ramen för gällande lagstiftning en centralisering sker av vissa för dessa nämnder och styrelser gemensamma arbetsuppgifter, vilka anförtrotts en särskild delegation, bestående av representanter för nämnderna och styrelsen. Samordningen gäller framför allt vissa personal- och förvaltningsfrågor. I samband härmed föreslås i fråga om tjänstemannaorganisationen att en särskild befattning såsom socialvårdssekreterare inrättas för att härigenom lösgöra socialvårdschefen från en del mera detaljartade arbetsuppgifter.

Stadens kraftiga tillväxt under senare år och den utökning av arbetsuppgifterna, vilken genom nyare lagstiftning å socialvårdens område, framför allt inom barnavårdsnämndens arbetsfält, skett, motiverar enligt drätselkammarens uppfattning fullt ut att en samordning av de olika arbetsuppgifterna så långt möjligt kommer till stånd. Såvitt drätselkammaren kan finna måste det framlagda organisationsförslaget i stort sett anses väl ägnat att möjliggöra en mera smidig och rationell organisation av socialvårdsuppgifterna än det nuvarande systemet. Drätselkammaren vill därför skänka sin anslutning till det framlagda förslaget.

Kammaren vill emellertid i detta sammanhang uttrycka det önskemålet att även pensionsnämndernas verksamhet på lämpligt sätt inpassas i organisationen, när förhållandena så möjliggöra. Vid övervägande av förslaget har kammaren varit inne på tanken att den föreslagna centraliseringen redan nu borde omfatta även pensions-

nämnderna. Av olika skäl, bland annat med hänsyn till svårigheterna att för närvarande ordna lokalfrågorna, har kammaren emellertid ansett sig i dagens läge icke vilja framställa yrkande härom. Kammaren vill dock understryka vikten av att denna tanke icke övergives utan realiseras så snart möjligheter därtill föreligga.

Kammaren har i princip icke funnit anledning till erinran mot de framlagda förslagen till reglemente för socialvårdsdelegerade, instruktion för socialvårdschefen samt till ändringar i fattigvårdsreglementet. Beträffande det sistnämnda vill kammaren emellertid påpeka, att det för erhållande av överensstämmelse med socialvårdschefens instruktion torde vara nödvändigt att företaga även andra ändringar i fattigvårdsreglementet än dem, som föreslagits. Särskilt synes detta gälla §§ 11 och 12 i fattigvårdsreglementet. Även på en del andra punkter synas justeringar av reglements- och instruktionsförslagen böra företagas. Drätselkammaren förutsätter emellertid att beredningsutskottet vid detaljgranskningen av förslagen beaktar vad som nu framhållits.

I fråga om avlöningsförmånerna till socialvårdssekreteraren ansluter sig drätselkammaren till löne- och avtalsnämndens förslag.

Kammaren vill slutligen påpeka, att i 1949 års stat med reservation för fullmäktiges bifall till den föreslagna organisationen upptagits erforderliga anslag.

Under hänvisning härtill föreslår kammaren fullmäktige besluta

att i princip godkänna av fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden framlagda förslag till reglemente för socialvårdsdelegerade, till instruktion för socialvårdschefen och till ändringar i reglementet för Västerås stads fattigvård,

att i mån av behov underställa nämnda beslut länsstyrelsen för fastställelse samt

att från och med den 1 januari 1949 inrätta en extra befattning såsom socialvårdssekreterare med lön enligt löneklass 23.

Beredningsutskottet har slutligen i ett den 10 november 1948 dagtecknat yttrande anfört följande:

Beredningsutskottet ansluter sig i alla delar till drätselkammarens synpunkter å ärendet. Särskilt vill utskottet understryka vad kammaren framhållit angående vikten av att även pensionsnämndernas verksamhet inordnas i den gemensamma organisationen så snart detta kan ske med hänsyn till lokalfrågorna.

Utskottet har i det stora hela intet att invända mot de framlagda förslagen till reglemente för socialvårdsdelegerade och till instruktion för socialvårdschefen Vid detaljgranskning av nämnda förslag ävensom av bestämmelserna i fattigvårdsreglementet har beredningsutskottet emellertid ansett sig böra föreslå några ändringar, vilka framgå av det följande.

1) Reglementet för Västerås stads fattigvård.

I § 3 tredje att-satsen av den nuvarande lydelsen föreskrives, att fattigvårdsstyrelsen skall handhava socialregistret för Västerås och särskilt föra förteckning över fattigvårdens understödstagare. Enligt gällande lag om socialregister skall registret föras av fattigvårdsstyrelsen eller annat kommunalt organ, som kommunen därtill utser. Stadsfullmäktige kunna således uppdraga åt socialvårdsdelegationen att föra registret. Med hänsyn till att uppgifter till registret inflyta icke blott beträffande

fattigvårdsstyrelsens utan även beträffande andra socialvårdande myndigheters understödstagare, anser beredningsutskottet att i reglementet för socialvårdsdelegationen bör föreskrivas skyldighet för delegationen att handhava socialregistret och motsvarande justering företagas i fattigvårdsreglementet. Tredje att-satsen i § 3 av sistnämnda reglemente bör sålunda i fortsättningen lyda: "att föra förteckning över fattigvårdens understödstagare." Samtidigt härmed bör i § 2 av reglementet för delegationen inskjutas en ny att-sats av följande lydelse: "att handhava socialregistret för Västerås."

I § 11 av fattigvårdsreglementet stadgas att socialvårdschefen och de för den öppna fattigvården anställda befattningshavarna "tjänstgöra å en särskild tjänstebyrå, för närvarande gemensam för fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden och kallad socialvårdsbyrån." Vidare föreskrives att byrån skall hållas öppen varje helgfri dag å tider, som fattigvårdsstyrelsen bestämmer. Paragrafen bör helt utgå, då numera bestämmelser om socialvårdsbyrån återfinnas i reglementet för socialvårdsdelegationen. I sistnämnda reglemente bör intagas bestämmelse om att byrån skall öppethållas varje helgfri dag å tider, som socialvårdsdelegationen bestämmer.

§ 12 i fattigvårdsreglementet innehåller bestämmelser angående socialvårdschefens olika åligganden. Då dessa numera regleras i den nya instruktionen, bör paragrafen helt utgå.

I övrigt synes anledning till ändringar i fattigvårdsreglementet icke föreligga.

2) Reglementet för socialvårdsdelegerade.

Den föreslagna benämningen å det gemensamma organet för socialvårdsangelägenheter, socialvårdsdelegerade, synes beredningsutskottet icke vara lämpligt, då beteckningen "delegerade" gärna för tanken å ett utskott av mera tillfällig karaktär. Det har därför synts utskottet önskvärt att man i stället valde en benämning, som mera svarar mot organets permanenta natur men som samtidigt i såväl både tal som skrift är så enkelt som möjligt. Utskottet har därvid stannat för benämningen "socialvårdsdelegationen" såsom i nämnda hänseenden lämpligare.

I det framlagda förslaget finnes icke någon klar definition å begreppet "socialvårdsbyrån". Utskottet föreslår därför att till § 1 fogas ett nytt stycke av följande lydelse: "Under socialvårdsdelegationen lyder socialvårdsbyrån, vilken utgöres av för ifrågavarande socialvårdsgrenar gemensamma kansli, räkenskapskontor och register". I ett tredje stycke av paragrafen bör intagas en föreskrift om byråns öppethållande av följande lydelse: "Byrån skall hållas öppen varje helgfri dag å tider, som socialvårdsdelegationen bestämmer".

I samband med nyss föreslagna ändringar bör andra att-satsen i § 2 erhålla följande ändrade lydelse: "att handlägga socialvårdsbyråns organisations- och personalfrågor".

Som tidigare berörts bör även stadgas föreskrift, att socialregistret skall handhavas av delegationen. I anledning härav bör före den sista att-satsen i § 2 infogas en ny att-sats av följande lydelse: "att handhava socialregistret för Västerås".

§ 5 i förslaget reglerar bestämmelserna angående omröstning. Av den föreslagna formuleringen framgår icke fullt klart huruvida även omröstning vid val alltid skall ske öppet eller om den kan företagas med slutna sedlar. För att undanröja varje tvekan härom vill utskottet föreslå att bestämmelsen formuleras på samma sätt som i drätselkammarreglementet eller sålunda: "Vid val och tillsättande av tjänstebe-

fattning sker, där så äskas, omröstning med slutna sedlar; och skilje lotten mellan dem, som erhållit lika röstetal.

I övriga frågor sker omröstning till beslut öppet och bliver, där ej annorlunda särskilt stadgas, den mening gällande, varom de flesta förena sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträder".

3) Instruktion för socialvårdschefen.

I § 12 av fattigvårdsreglementet stadgas för närvarande bl. a. att socialvårdschefen skall lämna råd och upplysningar åt hjälpsökande. Då paragrafen enligt vad föreslagits skall helt utgå och nämnda bestämmelse är den enda som saknar motsvarighet i socialvårdschefens instruktion, bör såsom en ny att-sats näst före sista att-satsen under A tillfogas följande: "att lämna råd och upplysningar till hjälpsökande".

I första att-satsen under B bör efter orden "tillfälliga understöd" och före orden "intagning på ålderdomshemmet" inskjutas orden "besluta om". Sistnämnda formuleringen täcker nämligen bättre det fall, att intagning på ålderdomshemmet skall ske utan att någon särskild ansökan härom föreligger.

Med anledning härav tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att godkänna av fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden och nykterhetsnämnden framlagda förslag till reglemente för socialvårdsdelegationen, till instruktion för socialvårdschefen och till ändringar i reglementet för Västerås stads fattigvård med ovan av utskottet förordade justeringar,

att i den mån så erfordras underställa nämnda beslut länsstyrelsen för fastställelse samt

att fr. o. m. den 1 januari 1949 inrätta en extra befattning såsom socialvårdssekreterare med lön enligt löneklass 23.

Nr 266. Inrättande av befattningar som inspektör och extra skrivbiträde vid nykterhetsnämnden.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 17 november 1947 anfört följande:

I anslutning till av nykterhetsnämnden avgivet förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1948, meddelades, att nämnden sedermera till stadsfullmäktige komme att ingivna utredning med förslag rörande organiserandet av nämndens förvaltningstekniska arbetsuppgifter i anknytning till socialvårdsbyrån och i samband härmed anställandet av en tjänsteman direkt lydande under nykterhetsnämnden. Nämnden får efter utredning och övervägande i ärendet anföra följande.

Upplysningar ha inhämtats från nio nykterhetsnämnder i städer av ungefärlig samma storleksordning som Västerås, nämligen (siffrorna inom parentes folkmängd per 1/1 1947): Borås (53.510), Eskilstuna (49.391), Gävle (43.146), Hälsingborg (69.138), Linköping (49.221), Lund (32.020), Norrköping (80.244), Uppsala (57.072) och Örebro (61.075). I Västerås 51.184.

Beträffande de förvaltningstekniska arbetsuppgifterna voro dessa i Borås, Eskilstuna och Uppsala inlemmade i socialvårdsbyrån med en särskild avdelning. De övriga nykterhetsnämnderna, med undantag av Örebro, ha särskild byrå direkt lydande under nykterhetsnämnden. I Örebro handhaves nämndens arbetsuppgifter av Föreningen Skyddsvärnet. Samtliga nykterhetsnämnder ha allt efter arbetets omfattning en eller flera tjänstemän och skrivbiträden anställda.

Utgifterna för år 1948 ha beräknats för var och en av angivna nämnder till följande belopp (siffrorna inom parentes avse löner och arvoden): Borås 44.000:— (30.750:—), Eskilstuna 14.728:— (11.078:—), Gävle 21.100:— (13.537:—), Hälsingborg 52.394:— (27.914:—), Linköping 19.665:92 (10.033:92), Lund 21.696:— (10.298:—), Norrköping 38.000:— (19.528:32), Uppsala 19.800:— (12.974:16) och Örebro 24.800:— (17.600:—). I Västerås 14.875:— (6.000:—).

De flesta hörda nämnderna ha uppgivit sig vara i behov av ytterligare arbetskraft. Löneregleringar, som förekommit eller pågå, baseras regelmässigt på statens normalreglemente. Lönerna för byråföreståndarna eller inspektörerna, tillika sekreterare, hålla sig i regel inom 19—22 lönegraderna i sagda reglemente.

De nykterhetsvårdande arbetsuppgifterna äro här i staden anförtrodda åt Föreningen Västmanlands Samhjälp med dess föreståndare som inspektör och sekreterare m. m. Förutom sekreterareskapet har inspektören att mottaga anmälningar om alkoholmissbruk och verkställa därav föranledda utredningar, handhava övervakningar och eftervård av nya och gamla fall, undersökning och upprättande av yttranden rörande nykterhetsintyg och körkortsärenden (f. n. över 1.000 per år), undersökningar och upprättande av yttranden rörande utskänkning och utminutering av rusdrycker och pilsnerdricka klass II, försäljningstillstånd för blå- och rödsprit, upprättande av handlingar för ansökning hos länsstyrelsen om intagningar å alkoholistanstalt samt insyning och inspektion av lokaler där alkoholhaltiga drycker serveras m. m. För övrigt hänvisas till nykterhetsnämndens årsberättelse. Såsom härav framgår har nämndens arbetsuppgifter ökat i betydande grad, varför särskild tjänsteman måste anställas och helt ägna sig åt nämndens mångskiftande arbetsuppgifter. Det är för övrigt en tidsfråga, huru länge en person kan uppbära denna betydande arbetsbörda, särskilt som han under snart sagt vilken tid på dygnet som helst måste vara till reds att utföra mera tvingande arbetsuppgifter. Det ligger också i arbetets natur, att inspektören även nödgas utöva en stor del av sin verksamhet å tider, då folk i allmänhet äro lediga från arbetet, för att kunna uppehålla önskvärd kontakt med klientelet. Att arbetet har sådan karaktär att det är förenat med obehag torde knappast behöva påpekas.

Då arbetsuppgifterna sedan länge ha permanent karaktär bör tjänsten från början inrättas såsom ordinarie tjänst och placeras i statens löneplan 21:a lönegraden.

I fråga om titeln bör inspektör bibehållas, vilken titel i allmänhet användes för liknande tjänster hos andra nykterhetsnämnder. Förslag till instruktion för inspektören har utarbetats.

För maskinskrivnings-, registrerings- och annat expeditionsarbete erfordras ett skrivbiträde, som tills vidare kan anställas på extra stat.

I staten för nästkommande år har till löner upptagits 6.000 kr. Därest inspektören placeras i 21:a lönegraden och skrivbiträdet erhåller lön efter 3.600 kronor per år skulle lönebeloppet uppgå sammanlagt till 12.484 kronor varför utöver i staten upptaget belopp skulle erfordras ytterligare ett årligt anslag på 6.484 kronor.

Då Västmanlands Samhjälp omhänderhaft ifrågavarande arbetsuppgifter sedan

omkr. 12 år tillbaka, måste anses skäligt att en viss övergångstid beredes Samhjälpen att avveckla arbetet. Nämnden anser lämpligt att avvecklingen slutföres senast den 1 juli 1948.

På grund härav hemställer nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta en ordinarie tjänst såsom inspektör och sekreterare hos nykterhetsnämnden å särskild avdelning i anslutning till socialvårdsbyrån fr. o. m. den 1 juli 1948 med inplacering i 21:a lönegraden i för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplan,

att en extra skrivbiträdestjänst inrättas för skrivgöromålen å nykterhetsnämndens avdelning samt

att härför beviljas ett fyllnadsanslag för avlöningar under senare hälften av år 1948 med 3.242 kronor.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 oktober 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Ärendet har vid flera tillfällen bordlagts under behandlingen hos löne- och avtalsnämnden eftersom man, sedan det uppgivits, att ett förslag till omorganisation av socialvården i staden vore under utarbetande, ansett att ärendena borde handläggas i ett sammanhang då nykterhetsnämnden nu skulle inkopplas i den övriga socialvården. Sedan nämnden numera behandlat förslaget till omorganisation av socialvården, har nämnden även tagit slutlig ställning till nykterhetsnämndens förslag. Detta tillstyrker löne- och avtalsnämnden i princip. Benämningen inspektör och sekreterare hos nykterhetsnämnden anser löne- och avtalsnämnden dock vara alltför tung. I stället föreslås benämningen inspektör enbart, en benämning som omväxlande med benämningen assistent återfinnes hos andra nykterhetsnämnder. Att befattningshavaren skall tjänstgöra såsom sekreterare hos nämnden framgår av instruktionen. I fråga om lönesättningen finner löne- och avtalsnämnden vid jämförelse med lönerna på andra håll, att en placering i lönegrad 19 är väl försvarad. I lönegrad 19 är inklusive dyrtidstillägg begynnelselönen 8.016 kronor och slutlönen efter nio år 9.420 kronor. Befattningen bör inrättas från och med den 1 januari 1949.

Beträffande det framlagda förslaget till instruktion har löne- och avtalsnämnden icke funnit något att erinra ur de synpunkter som nämnden har att beakta i fråga om allmänna tjänsteförhållanden enligt tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker även att en extra skrivbiträdestjänst inrättas från och med den 1 januari 1949 och förutsätter därvid att nykterhetsnämnden vid lönesättningen följer de tabeller som uppgjorts av löne- och avtalsnämnden.

I anledning härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 19 såsom inspektör hos nykterhetsnämnden,

att bemyndiga nykterhetsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare samt

att bemyndiga nykterhetsnämnden att från och med den 1 januari 1949 anställa ett extra skrivbiträde.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 november 1948 anfört följande:

Drätselkammaren får för egen del i ärendet anföra följande. Såsom framgår i annat ärende, vilket samtidigt härmed förelägges stadsfullmäktige för avgörande, har föreslagits att även nykterhetsnämnden skall inlemmas i den gemensamma socialvårdsorganisationen med en särskild avdelning på samma sätt som flerstädes redan nu är fallet i åtskilliga med Västerås jämförbara städer.

Med hänsyn härtill synes tiden nu vara mogen att inrätta en särskild befattning såsom inspektör hos nykterhetsnämnden å ordinarie stat. Enligt det instruktionsförslag, som bifogats nykterhetsnämndens skrivelse, skall inspektören hava till uppgift bland annat att handhava den expeditionsmässiga verkställigheten av nykterhetsnämndens beslut samt tjänstgöra såsom nämndens sekreterare. I inspektörens arbetsuppgifter ingå bland annat att verkställa utredningar i alkoholistvårdsärenden och ärenden angående yttranden över körkortsansökningar och att deltaga i besiktningar av lokaler för utskänkning av alkoholhaltiga drycker samt under nämnden utöva tillsyn över utskänkningen av dylika drycker. Instruktionsförslaget, vilket torde böra göras till föremål för närmare överarbetning, bör icke fastställas av stadsfullmäktige utan av nykterhetsnämnden, vilken torde hava att författningsenligt utfärda närmare föreskrifter angående de verksamhetsuppgifter, som ankomma å nämndens befattningshavare. Stadsfullmäktige torde därför böra uppdraga åt nykterhetsnämnden att fastställa instruktionen för inspektören.

Kammaren har icke något att erinra mot att en extra befattning såsom skrivbiträde inrättas med uppgift för befattningshavaren att utföra för nykterhetsnämndens verksamhet erforderligt kontorsarbete. Emellertid bör befattningen i organisatoriskt avseende knytas till socialvårdsbyrån såsom sådan så att vederbörande befattningshavares arbetskraft, i den mån förhållandena så medgiva, kan tagas i anspråk även för andra göromål å socialvårdsbyrån än sådana, som äro förknippade med nykterhetsnämndens verksamhet. Tillsättningen av befattningen bör under sådana förhållanden ankomma å socialvårdsdelegationen i stället för såsom föreslagits å nykterhetsnämnden.

Kammaren har icke funnit anledning till erinran mot den av löne- och avtalsnämnden föreslagna lönesättningen av inspektörsbefattningen och ansluter sig ävenledes till nämndens förslag angående befattningens benämning. Kammaren vill emellertid såsom förutsättning för befattningens inrättande från och med årsskiftet uppställa det kravet, att senast vid denna tidpunkt den nykterhetsvårdande verksamheten helt och hållet frikopplats från Samhjälpen.

Slutligen vill kammaren erinra om att i 1949 års stat med reservation för stadsfullmäktiges bifall till den nu föreslagna omorganisationen upptagits de anslag, som ansetts erforderliga för samma organisation.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 19 såsom inspektör hos nykterhetsnämnden,

att uppdraga åt nämnden att dels tillsätta befattningen med ordinarie innehavare, dels ock att fastställa instruktion för befattningen,

att från och med den 1 januari 1949 vid socialvårdsbyrån skall inrättas en befattning såsom extra skrivbiträde i första hand för skrivgöromålen å nykterhetsnämndens avdelning samt

att uppdraga åt socialvårdsdelegationen att tillsätta sistnämnda befattning.

Nr 267. Motion ang. inrättande av kulturnämnd.

Vid sammanträde den 27 november 1947 ha stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet remitterat en av stadsfullmäktiges ordförande, herr Albert Lundkvist, ingiven motion med förslag att fullmäktige ville inrätta en kulturnämnd, förslagsvis kallad "Västerås stads kulturnämnd", bestående av fem ledamöter, samt att uppdraga åt kammaren och utskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till instruktion för nämnden.

Motionen är så lydande:

I "Västerås stads fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål" — tillkommen genom stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1944 och med reglemente fastställt av Kungl. Maj:t den 2 februari 1945 — har vår stad en tillgång av enastående slag. Fonden torde vara den största särskilda fond, som bildats i vårt land enligt lagen om kommunal fondbildning, och dess avkastning kan, om den användes planmässigt och riktigt, på ett i högsta grad effektivt sätt främja stadens kulturliv i vidsträckt mening.

Fondens disponibla avkastning må enligt reglementet genom beslut av stadsfullmäktige användas för "utsmyckning av offentliga platser och byggnader, för andra åtgärder till stadens förskönande och för tillgodoseende av framtida lokalbehov för därmed jämförliga och allmännyttiga ändamål." I sitt till stadsfullmäktige överlämnade förslag till fondens bildande anförde drätselkammaren bl. a., "att man icke kan taga fondens avkastning i anspråk för sådana uppgifter och ändamål, som det enligt lag och praxis åligger kommunen att bekosta och som årligen upptagas för täckning av skattemedel i den allmänna budgeten." Drätselkammaren ansåg det därför icke vara "följdriktigt att använda medlen för sådana uppgifter eller företag, som under alla förhållanden måste ordnas med anslag av lånemedel eller skattemedel." Som exempel på dylika företag, vartill fondens avkastning icke skulle få användas, angav drätselkammaren läroverksbyggnad, bibliotekshus, förvaltningsbyggnad m. m. Däremot syntes det drätselkammaren "väl överensstämma med medlens karaktär av icke ordinarie intäkt att desamma eller avkastningen därav användes för sådana ändamål, som kommunen eljest kanske icke skulle anse sig hava råd att tillgodose."

Drätselkammarens ledamöter synas ha varit fullkomligt på det klara med och eniga om, huru fondmedlen i stort sett skulle användas. Stadsfullmäktige anslöto sig också till drätselkammarens synpunkter och godkände dess förslag. Det må särskilt understrykas, att man icke ansåg att kommunala byggnader enligt anförda exempel skulle bekostas av fondmedlen, men att sådana byggnaders konstnärliga utsmyckning av ett eller annat slag borde helt eller delvis kunna bestridas av fondens disponibla medel.

Fondens årliga avkastning uppgår — efter föreskriven avsättning till kapitalet — för närvarande till omkring 185.000 kronor. Det är ett betydande belopp. Inom en icke

alltför avlägsen framtid kommer fonden sålunda att under en period av tio år ge en disponibel avkastning av cirka två millioner kronor. Utan tvivel vilar det på stadsfullmäktige i Västerås ett stort ansvar, då dessa medel skola användas. Det gäller ju för stadsfullmäktige att med oväld och sakkunskap fördela medlen så, att de på bästa möjliga sätt främja vår stads kulturliv, och den fördelningen måste göras icke blott med hänsyn till stundens känslostämningar utan även och framförallt med tanke på framtiden. Det synes mig vara självklart att många, ja, kanske de flesta av de äskanden om bidrag ur fondmedlen, som komma att göras, bli av den art, att de kräva en särskild, sakkunnig utredning. Mestadels måste det ju komma att gälla sådana uppgifter, vilka i vanliga fall icke bekostas av kommunala anslag. Det är således synnerligen viktigt, att detta slags ärenden noggrant och sakkunnigt beredas, innan stadsfullmäktige fatta beslut. Givetvis är det drätselkammaren, som har att i sista hand yttra sig i dessa frågor, men med hänsyn till drätselkammarens mångahanda uppgifter och stora arbetsbörda vore det säkerligen till ett stöd och en fördel för drätselkammaren liksom för stadsfullmäktige, om det funnes en sakkunnig instans, som hade att utreda och yttra sig över anslagsäskanden samt att taga initiativ och inkomma med förslag till fondmedlens användning.

Eftersom det är så betydande belopp, som årligen stå till disposition av kulturfondens avkastning, torde det snart uppstå en mängd krav på tilldelning av fondmedlen. Med tanke härpå synes det mig lämpligt att redan nu göra en schematisk översikt av de anslagsbehov, som under de närmaste åren kunna beräknas föreligga för att helt eller delvis fyllas av fondmedlen. Då dessas fördelning ej får avgöras på en slump och då frågorna om stadens förskönande och åtgärder till kulturlivets främjande i regel kräva lång utredningstid, vore det enligt min åsikt lämpligt att nu tillsätta en särskild nämnd för dessa uppgifter. Denna nämnd skulle även verka för att hos stadens invånare väcka intresse och förståelse för de strävanden, som kulturfonden har till uppgift att stödja. Nämnden skulle också verka som en sammanhållande och samförståndsfrämjande faktor i sådana fall, då omkostnaderna böra bestridas genom från olika håll kommande medel, som t. ex. då det blir fråga om att anskaffa museilokaler för konst och kulturhistoriska föremål. När det gäller att ge allmänna platser och offentliga byggnader konstnärlig utsmyckning med målningar, skulpturer etc., bör nämnden ha rätt att anlita speciell sakkunskap, exempelvis från Statens Konstråd. Även i andra fall kan nämnden tänkas behöva och äga rätt att tillkalla rådgivande experter från andra håll.

Den föreslagna nämnden borde lämpligen bestå av högst fem ledamöter, av stadsfullmäktige valda bland i Västerås bosatta personer så, att största möjliga säkerhet ernås för att nämndens arbete kommer att bliva verkligt fruktbringande för Västerås kulturliv. Nämndens ledamöter skola vara personer, som gjort sig kända för gott omdöme och insikt i estetiska och kulturhistoriska ting och spörsmål.

Motionären föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att inrätta en kulturnämnd, förslagsvis kallad "Västerås stads kulturnämnd", bestående av fem ledamöter,

att uppdraga åt drätselkammaren och beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till instruktion för nämnden.

Drätselkammaren har i ett över motionen den 4 november 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren biträder motionärens förslag om inrättande av en särskild kulturnämnd. Vid ärendets övervägande har kammaren kommit till den uppfattningen, att kulturnämndens uppgift icke bör begränsas enbart till att avse beredande och rådgivande verksamhet ifråga om sättet för disponerandet av fondavkastningen utan att nämnden över huvud taget bör utgöra ett beredningsorgan för frågor, som avse stadens förskönande. En dylik avgränsning av nämndens verksamhetsområde motsvarar även enligt vad drätselkammaren inhämtat de syften, motionären velat genom framställningen tillgodose.

I överensstämmelse härmed har uti bifogade förslag till instruktion för kulturnämnden fastslagits, att nämnden skall hava till uppgift att vara rådgivande organ och bereda frågor angående stadens förskönande ävensom angående kulturella och allmännyttiga ändamål och andra därmed sammanhängande spörsmål. Särskilt skall nämnden härvid iakttaga, att tid efter annan planmässig beräkning företages av de anslagsbehov för nu ifrågavarande ändamål, vilka under de närmaste åren kunna förväntas uppkomma och att härvidlag även regleras vilka ändamål som skola tillgodoses genom fondens medel och vilka ändamål som böra bekostas på annat sätt. I instruktionsförslaget har vidare erinrats om skyldighet för nämnden att öva tillsyn över att fondens medel som regel icke användas för sådana uppgifter, som kommunen enligt lag eller praxis är skyldig bekosta eller vilka under alla förhållanden skulle komma till utförande med anlitande av lånemedel eller skattemedel.

I likhet med motionären anser kammaren, att nämnden bör bestå av fem i Västerås bosatta ledamöter och att till ledamöter i nämnden böra utses endast sådana personer, som gjort sig kända för gott omdöme och insikt i estetiska och kulturella spörsmål. Stadgande härom har intagits i instruktionen.

För att skapa en garanti för att kontakt upprätthålles mellan nämnden och stadsplanemyndigheterna har föreskrivits, att stadsarkitekten skall kallas till nämndens sammanträden. I den mån nämnden så anser erforderligt, bör den kunna till sina sammanträden kalla även andra stadens tjänstemän ävensom anlita särskilda sakkunniga. Erinran härom återfinnes i § 5 av instruktionsförslaget.

Nämnda förslag är så lydande:

Instruktion för Västerås stads kulturnämnd.

§ 1.

Västerås stads kulturnämnd har till uppgift att vara rådgivande organ och bereda frågor angående stadens förskönande, ävensom angående kulturella och allmännyttiga ändamål och andra därmed sammanhängande spörsmål.

Det åligger nämnden härvid särskilt

att hos stadens invånare söka väcka intresse och förståelse för nu nämnda syftemål, och i övrigt på olika sätt verka för desammas genomförande,

att verkställa beredning av och avgiva förslag i alla hithörande ärenden särskilt i frågor om disponerande av Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål i enlighet med för densamma gällande reglemente.

att vid behandling av sistnämnda ärenden särskilt iakttaga, att fondens medel såsom regel icke användas för sådana uppgifter eller företag, vilka kommunen enligt lag

eller praxis är skyldig bekosta eller vilka under alla förhållanden skulle komma till utförande med anlitande av lånemedel eller skattemedel,

att tid efter annan låta verkställa beräkning av de anslagsbehov för nu ifrågavarande ändamål, vilka under de närmaste åren kunna förväntas uppkomma, och därvid särskilt angiva vilka ändamål, som anses böra tillgodoses genom anvisande av fondens medel och vilka ändamål, som böra bekostas på annat sätt samt

att i fall, då kostnaden för ett projekt av hithörande slag bör bestridas jämväl av andra medel än fondens, verka som ett sammanhållande och samförståndsfrämjande organ mellan de olika intressen, som i dylikt fall kunna göra sig gällande.

§ 2.

Nämnden består av fem i Västerås bosatta ledamöter, vilka av stadsfullmäktige utses för en tid av fyra kalenderår i sänder.

Avgår ledamot före utgången av den tid, för vilken han blivit vald, anställes av stadsfullmäktige nytt val för den avgåendes återstående uppdragstid.

§ 3.

Till ledamöter i nämnden skola utses personer, som gjort sig kända för gott omdöme och insikt i estetiska och kulturella spörsmål.

§ 4.

Nämnden utser inom sig för varje år en ordförande och en vice ordförande.

Såsom nämndens beslut gäller den mening, varom de flesta inom nämnden förena sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträder. Omröstning inom nämnden sker öppet.

Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden eller då två ledamöter därom framställa begäran och är beslutför då minst tre ledamöter äro tillstädes och om beslutet ense. Nämnden utser inom eller utom sig sekreterare.

§ 5.

Till nämndens sammanträden skall stadsarkitekten kallas. Då så anses erforderligt, äger nämnden till sina sammanträden även tillkalla andra stadens tjänstemän ävensom anlita särskilda sakkunniga.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att i enlighet med motionärens förslag inrätta en kulturnämnd kallad "Västerås stads kulturnämnd" och bestående av fem ledamöter samt

att antaga kammarens förslag till instruktion för nämnden.

Beredningsutskottet har i yttrande den 10 november 1948 andragit följande:

Utskottet biträder på de av kammaren anförda skäl motionen och tillstyrker sålunda att en särskild kulturnämnd, kallad "Västerås stads kulturnämnd" inrättas ävensom att antalet ledamöter i nämnden bestämmes till fem.

Emot kammarens förslag till instruktion, vilket utarbetats gemensamt av delegerade från kammaren och utskottet, har beredningsutskottet icke något att erinra.

Till ledamöter i nämnden vill beredningsutskottet för tiden intill 1952 års utgång föreslå måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, ekonomichefen Gösta Lundberg, advokaten J. Ruben Nyman och civilingenjören Helge

Smedinger. Såsom sammankallande i och för nämndens konstituering föreslås herr Lundkvist.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet samt

att till ledamöter i kulturnämnden för tiden intill 1952 års utgång utse måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, ekonomichefen Gösta Lundberg, advokaten J. Ruben Nyman och civilingenjören Helge Smedinger med herr Lundkvist såsom sammankallande.

Nr 268. Anslag till civilförsvarsnämnden för avlönande av extra personal.

Civilförsvarsnämnden har i skrivelse den 8 november 1948 anfört följande:

För genomförande av anbefallda åtgärder för civilförsvaret inom rimlig tid behöves å civilförsvarsbyrån en utökning av personalen med ett kvinnligt skrivbiträde och två man för en tid av tre månader. Kostnaderna beräknas för skrivbiträdet till högst 900 kronor och för den övriga extra personalen till högst 4.100 kronor eller sammanlagt 5.000 kronor.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av berörda åtgärder bevilja ett reservationsanslag å 5.000 kronor till avlönande av extra personal å civilförsvarsbyrån under en tid av tre månader.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla civilförsvarsnämndens förslag i ärendet, samt

att härav föranledd kostnad skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 269. Anslag för inköp av skulpturverk att uppsättas i Folkets Park.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 november 1948 anfört följande:

I en till drätselkammaren riktad framställning har föreningen Folkets Hus och Park gjort en förfrågan huruvida staden kunde tänkas vara villig att anvisa medel för anskaffande av ett lämpligt konstverk i folkparken i samband med att föreningen i maj månad nästa år firar sitt 50-årsjubileum.

Föreningen har från början tänkt sig att konstverket skulle utgöras av en vattenfontän. Sedan denna tanke av olika skäl övergivits, hemställer föreningen numera, att staden ville bekosta och låta uppsätta ett verk av Stockholmsskulptören Bror Marklund. Konstverket utgöres av en skulptur kallad "Ung kvinna".

Kostnaden för inköp av konstverket uppgår till 15.000 kronor, vartill kommer utgifter för uppsättande och för iordningställande av plats för uppsättningen, vilka sistnämnda belöpa sig till omkring 5.000 kronor.

Då parken under sommarhalvåret så gott som dagligen besökes av en betydande del av stadens invånare, skulle ett konstverk av nu ifrågavarande slag på denna plats i icke ringa grad bidraga till samhällsmedborgarnas trivsel. Kammaren anser det även lämpligt, att staden genom att skänka föreningen konstverket på ett värdigt sätt giver uttryck för sin uppskattning av föreningens verksamhet.

Kostnaderna torde böra bestridas av avkastningen från kulturfonden.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom gåva till föreningen Folkets Hus och Park överlämna ifrågavarande konstverk samt att staden bekostar verkets uppsättande å lämplig plats inom folkparken,

att för bestridande av kostnaderna härför anvisa ett belopp av 20.000 kronor samt

att utgiften skall täckas av tillgängliga medel ur Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Nr 270. Anslag till instrumentering för transformatorstation å bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk anför i skrivelse den 28 september 1948 följande:

För bebyggelsen å bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna erfordras en transformatorstation. Enligt uppgjort kostnadsförslag stiga kostnaderna för stationens instrumentering till 11.500 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för instrumentering för nämnda transformatorstation bevilja 11.500 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 271. Anslag för anslutning av transformatorstation å bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna till högspänningsnätet m. m.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 19 oktober 1948 anfört följande:

Sedan styrelsen för tekniska verken i skrivelser den 28 september 1948 hemställt om anslag för framdragande av jordkablar för att tillgodose behovet av elenergi för bebyggelsen på bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna och för instrumentering för en på området erforderlig transformatorstation, har kostnadsförslag uppgjorts för anslutning av sagda station till högspänningsnätet och samtidigt utbyte av på området befintlig högspänningsluftledning mot jordkabel. Kostnaderna för nyssnämnda arbeten beräknas stiga till 21.000 kronor.

I anledning härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anslutning av ifrågavarande transformatorstation till högspänningsnätet och utbyte av omförmälda högspänningsluftledning mot jordkabel bevilja 21.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga samt att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 272. Anslag för omläggning av avloppsledning i västra delen av Klockartorpsgatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 19 oktober 1948 anfört följande:

Till följd av inträffade översvämningar i området kring västra delen av Klockartorpsgatan har kostnadsförslag uppgjorts för omläggning av avloppsledningen i nämnda gatudel och framdragande av ledningen till och över staden tillhöriga fastigheten Bergmarksgatan 2. Kostnaderna stiga till 10.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål bevilja 10.000 kronor att täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 273. Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Järnvägsgatan.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 19 oktober 1948 anfört följande:

Inom tekniska verken har kostnadsförslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar på en sträcka av c:a 56 meter i Järnvägsgatan uppgjorts. Kostnaderna stiga till 6.800 kronor. Anslutningsavgift har erlagts och tillförts reserverade anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål bevilja 6.800 kronor att täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 11 november 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 274. Anslag för ytterligare framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 19 oktober 1948 anfört följande:

Kostnadsförslag har uppgjorts för ytterligare framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan. Kostnaderna stiga till 9.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 3.600 kronor. Överskott i inkomster för försålt vatten förutses förränta och amortera 1.250 kronor. Resterande 4.150 kronor beräknas senare inflyta i anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål bevilja 9.000 kronor att täckas med 3.600 kronor av inflytande anslutningsavgifter, med 4.150 kronor av medel ur tillfälliga fonden av tekniska verkens anslutningsavgifter och med 1.250 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 november 1948 anfört:

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 30 september 1948 beslutat att tekniska verkens anslutningsavgifter i fortsättningen skola avsättas till en fond, benämnd "tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter" att disponeras efter beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall. Denna fond uppsamlar sålunda alla inflytande anslutningsavgifter, oavsett vilka arbeten de avse. I överensstämmelse med detta beslut bör täckningen av den del av anslaget, som ej skall bestridas med lånemedel, ske av själva fonden, till vilken såväl de nu som senare inflytande anslutningavgifterna skola redovisas.

Kammaren har i övrigt icke något att erinra mot styrelsens förslag.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 9.000 kronor,

att av anslaget ett belopp av 1.250 kronor skall täckas genom lånemedel samt återstoden av tillfälliga fonden av tekniska verkens anslutningsavgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 1.250 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 275. Anslag för diverse gatuarbeten.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 november 1948 anfört följande:

Å byggnadskontoret har upprättats förslag till utförande av diverse arbeten avseende kantstensbeläggning och justering av gångbanor och körbanor beträffande nedan angivna gator.

1) Stohagsvägen mellan Övre Hyttvägen och Hasselvägen,

2) Karlsgatan mellan Kassörsgatan och Norra Ringvägen,

3) Allégatan mellan Kassörsgatan och Kopparbergsvägen,

4) Kaplansgatan,

5) Kassörsgatan mellan Karlsgatan och Knutsgatan.

Kostnaderna ha beräknats till för arbetet under 1) 15.000 kronor, för arbetena under 2) och 3) 10.000 kronor vardera samt för arbetena under 4) och 5) 7.000 kronor vardera eller sålunda sammanlagt till 49.000 kronor. De böra täckas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige (8 B 1 811).

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivna gatuarbeten anvisa ett anslag å 49.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall (8 B 1 811).

Nr 276. Ang. förvärv på vissa villkor av byggnad å del av stadsägan nr 883.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 november 1948 anfört följande:

Den 7 september 1947 nedbrann å fastigheterna Malmabergsgatan 9 och 11 en byggnad, vilken firma K. Zetterbergs Eftr. Nordlund & Mohlin förhyrde av staden och i vilken snickerirörelse bedrevs. Då byggnaden icke lämpligen kunde återuppföras å denna mark, hemställde firman att av staden få förhyra mark för uppförande av ny snickerifabrik å annat område. I anledning härav har drätselkammaren genom arrendeavtal den 15 november 1947 till firman utarrenderat ett område om c:a 3.650 kvm. av stadsägan nr 883 emot en årlig arrendeavgift av till en början 912 kronor per år. Upplåtelsen gäller fr. o. m. den 1 december 1947 tillsvidare. Genom avtalet har drätselkammaren medgivit arrendatorn att i enlighet med av drätselkammaren godkända ritningar få uppföra byggnad för snickerifabrik. Enligt avtalet skall vidare, så snart stadsplan och tomtindelning för området genomförts, den arrenderade marken av staden upplåtas med tomträtt på tid, som må närmare bestämmas och på de villkor, som staden vid upplåtelsetillfället tillämpar ifråga om tomträtt.

Byggnadskostnaderna för byggnaden, som numera färdigställts ha uppgått till c:a 90.000 kronor.

Då byggnaden icke är belägen å fri grund samt tomträttsupplåtelse ännu icke kunnat ske, föreligga stora svårigheter för firman att ordna lånen. För att finansiera byggnadsföretaget behöver firman ett lån å 75.000 kronor. Enda möjligheten för firman att kunna erhålla ett lån å detta belopp synes vara, att staden försträcker summan i den formen, att byggnaden försäljes till staden med vad därtill hörer emot en köpeskilling, motsvarande lånesumman, varigenom äganderätten till marken och byggnaden sålunda kommer att förenas i stadens hand, att firman f. o. m. den dag då stadens tillträde av den försålda byggnaden sker medgives rätt att genom särskilda kontrakt dels av staden förhyra byggnaden, dels ock arrendera den mark, varå byggnaden är uppförd, samt att firman tillförsäkras rätt att så snart förutsättningarna för markens upplåtande med tomträtt föreligger, få av staden återlösa byggnaden till samma pris som staden erlagt för densamma jämte ersättning för vad staden annorledes än såsom löpande underhåll nedlagt i byggnaden. Hyressumman för byggnaden och marken skulle utgöra 4.700 kronor exklusive uppvärmning, varav 912 för marken och återstoden för byggnaden. Om två år förflutit efter det tomten blivit rättsligen bildad utan att firman begagnat sig av sin rätt till återlösen, skall staden vara fri från vidare skyldigheter mot firman på grund av kontraktet. Staden kommer i detta fall sålunda att definitivt behålla äganderätten till byggnaden. För den händelse byggnaden skulle helt eller delvis nedbrinna, innan rätten till återlösen av firman kunnat utövas, bör staden uppbära brandstodsersättningen och bör i sådant fall det vidare ligga i stadens fria skön att avgöra huruvida staden vill återuppföra byggnaden eller ej. Finner staden icke anledning att restaurera byggnaden, skall som en konsekvens härav nyttjanderättsavtalet upphöra.

I köpetransaktionen skola icke ingå vissa särskilt specificerade snickerimaskiner.

Då såsom ovan nämnts innan tomträttsupplåtelse kan ske någon annan belåningsmöjlighet än den som nu angivits icke torde föreligga, synes staden icke böra undandraga sig att på föreslaget sätt tillmötesgå firman. Det förtjänar framhållas, att avtalet kan förväntas att bliva relativt kortfristigt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för en köpeskilling av 75.000 kronor och med ovan angivna villkor om rätt för firman till återförvärv samt under i övrigt här ovan angivna förutsättningar av firma K. Zetterbergs Eftr. Nordlund & Mohlin förvärva ifrågavarande, å del av stadsägan nr 883 uppförda byggnad samt

att härav föranledd utgift skall med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt täckas genom upptagande av ett tillfälligt lån.

Västerås 1948 Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 21 december 1948 Ser. A nr 11

Nr 277. Anslag till första utbyggnad av åskådarläktarna å Arosvallen.

Idrottsstyrelsen har i skrivelse den 25 november 1948 anfört följande:

Idrottsstyrelsen får härmed anhålla, att stadsfullmäktige för iordningställande av åskådarläktare å Arosvallen måtte ställa ett anslag å 10.000 kronor till styrelsens förfogande.

Vid större evenemang å Arosvallen, speciellt ifråga om bandy- och ishockeymatcher i division I har det vid upprepade tillfällen visat sig, att de befintliga läktarutrymmena såväl under som utan tak varit otillräckliga, vilket i vissa fall medfört lägre åskådarantal. Framställning har gjorts hos Arbetsmarknadsstyrelsen med anhållan om tillstånd att utbygga huvudläktaren, men framställningen har på grund av restriktionerna ifråga om byggenskapen avslagits. I förhoppning att byggnadstillstånd skulle kunna erhållas inom icke allt för avlägsen framtid har styrelsen låtit frågan bero och försökt ordna plats så gott sig göra låtit. I dagarna har saken emellertid åter blivit synnerligen aktuell, då Svenska Bandyförbundet förlagt landskampen i bandy mellan Sverige och Finland till Västerås samt Svenska Ishockeyförbundet gjort förfrågan, huruvida möjligheter förefinnas att här låta spela vissa matcher i världsmästerskapen i ishockey, vilka lika som bandylandskampen kommer att avhållas i februari månad 1949. Därutöver har en sammanslutning av Västerås-klubbar avtalat om match härstädes mellan en Västeråskombination och endera amerikanska eller kanadensiska världsmästerskapslaget i ishockey. Vid bandylandskampen erfordras åskådarutrymmen för minst 14- à 15.000 personer och vid vardera ishockeymatchen för minst 4.000. Nämnda antal platser kan icke ordnas genom något provisorium. Då matcherna komma att tillföra staden ganska stora inkomster i form av planhyra, samt desamma ur idrottslig synpunkt äro synnerligen önskvärda, har styrelsen ansett sig böra acceptera de hittills gjorda erbjudandena, varvid, förutsatt att vädret blir någorlunda lämpligt, beräknas att bandylandskampen bör ge minst 5.000 kronor och den redan bestämda ishockeymatchen minst 2.000 kronor. Beträffande övriga ishockeymatcher är frågan ännu icke klar, då eventuella matcher här blir beroende av antalet till världsmästerskapen anmälda lag. Vid normalt deltagande räknar ishockeyförbundet med fyra matcher å Arosvallen.

Vid utredning om lämpligaste sättet för lösande av frågan om anordnande av tillräckliga åskådarutrymmen har konstaterats, att monteringsbara läktare utan tak för cirka 4.000 personer måste ordnas före januari månads utgång nästa år. Enligt å byggnadskontoret verkställd beräkning uppgå kostnaderna härför till cirka 32.000 kronor. På grund av den begränsade tid, som står till styrelsens förfogande, medhinnes icke byggandet av alla dessa läktare före den bestämda dagen, varför styrelsen, som av en händelse lyckats förhyra en läktare för omkring 2.500 personer, för närvarande nöjer sig med att låta förfärdiga läktare för cirka 1.500 personer, vilka läktare beräknas kosta 10.000 kronor. Förhyrning av läktare är en nödfallsutväg och är icke lämplig att använda i fortsättningen, då kostnaderna för transporter av densamma m. m. ställa sig tämligen dryga och ovan angivet antal monteringsbara läktare äro behövliga å Arosvallen även vid andra tillfällen än de nu

uppräknade. Ett successivt iordningställande av resterande är emellertid betydligt fördelaktigare ur ekonomisk synpunkt, då arbetet vid dylikt förhållande kan utföras utan lejd arbetskraft och styrelsen har därför icke nu ansett sig böra begära alla de erforderliga medlen.

Idrottsstyrelsen vill slutligen framhålla, att de planerade läktarna komma att utföras på sådant sätt, att de vid behov utan svårighet kunna flyttas till någon annan av stadens idrottsplatser för motor- eller andra tävlingar, som väntas dra större åskådarmassor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för en första utbyggnad av åskådarläktarna å Arosvallen bevilja styrelsen ett anslag å 10.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet utlåtande med framhållande av att kammaren vid sin granskning av ärendet icke funnit anledning till erinran mot idrottsstyrelsens framställning, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla idrottsstyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 D 791).

Nr 278. Yttrande över förslag till organisationsplan för Västerås civilförsvarsområde.

Civilförsvarsnämnden har i skrivelse den 29 november 1948 anfört följande:

För varje civilförsvarsområde skall jämlikt 10 § civilförsvarslagen finnas en organisationsplan med grundläggande bestämmelser om civilförsvarets omfattning och beskaffenhet. Planen skall innehålla uppgifter om bl. a. de tjänstegrenar, som skola vara företrädda inom området, antal och storlek av förband och avdelningar inom varje tjänstegren och övrig personal, omfattningen av den utrustning och materiel, som skall finnas inom varje tjänstegren eller eljest stå till det allmänna civilförsvarets förfogande, de centraler, från vilka civilförsvarets ledning under civilförsvarsberedskap utövas, den allmänna omfattningen och arten av utrymnings- och socialtjänstens uppgifter inom utrymningsområde, de allmänna skyddsrummens fördelning inom civilförsvarsområdet och deras kapacitet, särskilda mera betydande anordningar i övrigt för det allmänna civilförsvaret, såsom alarmeringsanordningar, radioanläggningar, observationsplatser, branddammar, reservanordningar för brand- och dricksvattenledningar, härbärgen för utbombade, mottagningsanordningar vid sjukvårdsinrättningar ävensom om områden, inom vilka särskilt civilförsvar — verkskydd och hemskydd — skall vara organiserat, samt anläggningar och byggnader utanför dessa områden, där skyldighet att organisera särskilt civilförsvar skall föreligga. I organisationsplan skall dessutom anges den materiel och utrustning, som tillhandahålles av staten eller är av sådan beskaffenhet att statsbidrag utgår med kostnadens hela belopp så ock den materiel, utrustning och annan egendom, för vars anskaffande statsbidrag ej utgår.

Förslag till organisationsplan upprättas av civilförsvarschefen i samråd med civilförsvarsnämnd. Tillfälle att yttra sig över förslaget skall ges till civilförsvarsområdet hörande kommuns eller kommuners beslutande organ. Därvid skola dock de delar undantagas, som enligt Kungl. Civilförsvarsstyrelsens anvisningar (jmf nr A 1, kap. XVIII) ej få bringas till allmän kännedom. Fastställelse meddelas av länsstyrelsen.

Det åligger kommun att i enlighet med gällande organisationsplan ekonomiskt och materiellt svara för upprätthållandet av det allmänna civilförsvaret och i viss omfattning jämväl av det särskilda civilförsvaret. Skyldigheterna kunna sammanfattas sålunda:

Kommun har i fråga om det allmänna civilförsvaret

1) att sörja för inrättande och underhåll av ledningscentraler,
2) att anordna och bekosta den särskilda administration, som erfordras,
3) att utgiva lön och annan ersättning till civilförsvarets personal,
4) att sörja för utbildningen av personal, som skall ingå i allmänna civilförsvaret,
5) att tillhandahålla den utrustning och materiel, som enligt organisationsplanen skall finnas inom civilförsvarsområdet eller är avsedd att vid krig eller krigsfara utdelas till personligt skydd åt befolkningen,
6) att svara för inrättande och underhåll av allmänna skyddsrum och källarrumsgenombrott samt särskilda mera betydande anordningar i övrigt för civilförsvaret,
7) att sörja för inkvartering och utspisning samt annat bistånd åt dem, som blivit i behov därav till följd av krigsskada, utrymning eller andra med krig eller krigsfara sammanhängande omständigheter,
8) att fullgöra andra av krigsutvecklingen betingade uppgifter

ävensom beträffande det särskilda civilförsvaret att sörja för utbildning och övning av personal samt anordna källarrumsgenombrott för enskilda skyddsrum.

Mot dessa skyldigheter svarar en vidsträckt rätt till statsbidrag. Såsom huvudregel gäller, att kommun skall få sina kostnader för civilförsvaret ersatta med ⅔ av kostnadsbeloppet. I vissa fall utgår statsbidrag fullt, i vissa fall icke alls. Med hela beloppet ersättas med vissa undantag kostnaderna för avlöning och annan ersättning till civilförsvarschef och ställföreträdare samt under civilförsvarsberedskap till civilförsvarspliktig personal ävensom för inkvartering och därmed sammanhängande uppgifter av social natur. Statsbidrag utgår icke för kostnader för avlöning och annan ersättning för tjänstgöring, som anses fullgjord i kommunal anställning, för anskaffning av materiel, utrustning och annan egendom, som kommun ställt till förfogande, i den mån densamma anskaffats eller kan förväntas komma att huvudsakligen användas för annat ändamål än civilförsvaret, för administration av andra åtgärder inom civilförsvaret än sådana, som avse inkvartering och därmed sammanhängande sociala uppgifter, för förvaring, underhåll och kontroll av materiel, utrustning och annan egendom, för rese- och traktamentsersättningar i vissa fall och för lokaler för annan utbildning än sådan, som anordnas av civilförsvarsstyrelsen eller länsstyrelsen.

På grund av särskilda omständigheter kan Kungl. Maj:t medgiva statsbidrag för kostnader jämväl i andra fall eller med högre belopp än stadgats.

Länsstyrelsen i Västmanlands län har i cirkulärskrivelse den 6 september 1948 påskyndat införskaffande av kommunernas yttrande över organisationsplaner för civilförsvaret och med stöd av § 23 Kungl. Maj:ts civilförsvarskungörelse förordnat, att sådan plan icke medför skyldighet för kommun att anskaffa i planen upptagen

materiel eller vidtaga däri angivna anordningar för vilka statsbidrag enligt gällande bestämmelser kan utgå, förrän medel härför ställts till förfogande, samt tillika framhållit, att medel för allmänna skyddsrum torde kunna ställas till förfogande, varför planen i detta hänseende bör följas och statsbidrag i vanlig ordning sökas.

Förslag till organisationsplan för Västerås civilförsvarsområde har underställts civilförsvarsnämnden för granskning. Vid sitt bedömande av förslaget har civilförsvarsnämnden satt i främsta rummet planens lämplighet och tillräcklighet ur civilförsvarssynpunkt. Efter verkställd granskning har nämnden funnit förslaget fylla de anspråk, som böra ställas på organisationsplan för Västerås civilförsvarsområde, i allt övrigt utom att enligt nämndens mening förbindelsetjänsten bör kompletteras med förstärkt radioutrustning och branddammar med hänsyn till stadens omfång anordnas i större omfattning än planen förutsätter.

Kostnaderna för genomförande av planen kunna ej angivas, dels på grund av att omfattningen av vissa åtgärder såsom t. ex. utrymning, inkvartering m. m. ej kan överblickas, dels till följd av bristen på nödigt underlag för beräkning av kostnaderna för i planen förutsatta arbeten och andra åtgärder.

I cirkulärskrivelse den 8 september 1948 har Kungl. Civilförsvarsstyrelsen framfört synpunkter att tjäna till råd och ledning för kommunala myndigheter vid behandling av organisationsplaner.

Med hänvisning till vad ovan anförts får civilförsvarsnämnden överlämna förslaget till organisationsplan för Västerås civilförsvarsområde till stadsfullmäktige för yttrande.

Drätselkammaren har häröver den 2 december 1948 avgivit utlåtande och därvid anfört följande:

Enligt civilförsvarsstyrelsens allmänna anvisningar skola vissa däri närmare angivna delar av organisationsplanen icke bliva föremål för yttrande av kommuns beslutande organ med hänsyn till att planen i dessa delar icke anses böra bringas till allmän kännedom. En mer detaljerad granskning av planen, i vad avser dess övriga delar, synes knappast vara motiverad, då den till stor del rör anskaffande av en mängd särskilt specificerad material. Drätselkammaren vill liksom civilförsvarsnämnden understryka, att antagande av organisationsplan för civilförsvaret icke medför skyldighet för kommun att anskaffa i planen upptagen materiel eller vidtaga däri angivna anordningar, för vilka statsbidrag utgå, förrän medel härför ställts till förfogande. I nuvarande läge är det ogörligt att ens approximativt kunna beräkna anslagsbehovet, då utgifterna bero av flera, nu ej förutsebara faktorer, bl. a. graden av den civilförsvarsberedskap, som i det ena eller andra aktuella läget behöver intagas.

Drätselkammaren har med anledning härav ansett, att stadsfullmäktige liksom kammaren borde kunna godtaga den detaljgranskning, som civilförsvarsnämnden underkastat planen, och att stadsfullmäktige sålunda i princip lämnar förslaget utan erinran.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att förklara sig i princip icke hava något att erinra mot föreliggande organisationsplan för stadens civilförsvar i de delar, varom nu är fråga.

Nr 279. Fråga om uppflyttning av befattningarna såsom socialvårdsassistent i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 oktober 1948 anfört följande:

Då stadsfullmäktige den 27 november 1947 vid behandling av ärendet om löneregler:ng för stadens ordinarie befattningshavare beslöt om socialvårdsassistenternas lönegradsplacering, skedde detta efter votering mellan löne- och avtalsnämndens förslag om lönegrad 15 samt ett i fullmäktige väckt förslag om lönegrad 16. Det förstnämnda förslaget bifölls med 28 röster mot 25, avgivna för det senare förslaget. Sver:ges Socialtjänstemannaförbund hemställde sedermera i skrivelse den 5 januari 1948, att fattigvårdsstyrelsen ville taga lönegradsplaceringen under omprövning och föreslå inplacering i lönegrad 17. Med anledning härav hemställde fattigvårdsstyrelsen i skr:velse den 9 februari 1948, att befattningarna från och med den 1 januari 1948 skulle placeras i lägst lönegrad 16. Styrelsen hänvisade till att den i yttrandet över förslaget till 1947 års löneregler:ng talat för att socialvårdsassistent icke borde placeras lägre än i lönegrad 16.

Löne- och avtalsnämnden har den 27 september 1948 fört förhandlingar med socialtjänstemannaförbundet och träffat överenskommelse om lönegrad 16. Vid jämförelse med lönesättningen å andra orter har nämnden funnit, att liknande befattningar på många håll äro placerade i lönegrad 16 samt att på sina håll även förekommer placering i lönegrad 17. Förhandlingarna med förbundet kommo emellertid huvudsakligen att gälla frågan om dagen från vilken den nya lönesättningen skulle tillämpas. Löne- och avtalsnämnden hävdade, att retroaktiv:teten icke borde gå längre tillbaka än den 1 juli 1948 med hänsyn till att nämnden under sommaren fattat principbeslut om lönegrad 16. Motparten framhöll emellertid, att deras framställning ingivits redan i början av året samt att den blivit hopkopplad med frågan om socialvårdsbyråns omorganisation och för den skull blivit fördröjd. Löne- och avtalsnämnden har på dessa skäl ansett sig kunna tillstyrka retroaktiv tillämpning från och med den 1 januari 1948. Förbundet hävdade ursprungligen, att den nya lönen borde utgå under hela den tid den nya löneregleringen varit gällande, alltså från och med den 1 oktober 1947. Överenskommelse träffades emellertid om den 1 januari 1948.

På grund av vad sålunda anförts föreslår löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att uppflytta befattningarna såsom socialvårdsassistent från lönegrad 15 till lönegrad 16 med retroaktiv tillämpning från och med den 1 januari 1948.

Drätselkammaren har häröver den 2 december 1948 avgivit utlåtande i ärendet och därvid anfört följande:

I sitt den 13 november 1947 avgivna yttrande i samband med den då aktuella allmänna lönerev:sionen för stadens ordinarie befattningshavare uttalade drätselkammaren, att tidpunkten för löneregleringar, vare sig det gällde statens eller kommunens eller enskilda företags anställda, vore mindre väl vald med hänsyn till det rådande ekonomiska läget. Sedan drätselkammarens nämnda uttalande gjordes, har den ekonomiska utvecklingen föranlett skärpta krav å restrikt:oner ifråga om löneförhöjn:ngar än tidigare. Svenska Stadsförbundet har även givit uttryck härför

genom en direkt uppmaning till städerna att iakttaga största möjliga återhållsamhet i nu nämnda avseende.

Sedan den allmänna löneregleringen verkställdes i november 1947, ha stadsfullmäktige i några fall beslutat om ändringar i befattningshavares lönegradsplaceringar. Det har emellertid härvid i huvudsak rört sig om sådana fall, där tjänsterna omorganiserats, så att vederbörande tjänstinnehavare erhållit utökat ansvar eller utvidgade arbetsuppgifter, allt omständigheter, som motiverat en högre lönegradsplacering.

I föreliggande fall rör det sig om en befattning, som vid den allmänna löneregleringen synes ha blivit i viss mån eftersatt. Drätselkammaren hänvisar till löne- och avtalsnämndens redogörelse för de förhandlingar, som vid olika tidpunkter förts beträffande tjänstens lönegradsplacering. På drätselkammarens hemställan har löne- och avtalsnämnden nu i ett sammanhang framlagt förslag till reglering av lönerna för såväl denna befattning som ytterligare två befattningar beträffande vilka liknande synpunkter kunna anföras. Ehuru tidpunkten för en löneregleringen beträffande dessa befattningar icke är den lyckligaste, har drätselkammaren likväl ansett vissa skäl tala för att en löneregleringen för dem nu kommer till stånd. Emellertid vill drätselkammaren förutskicka, att man i fortsättningen icke företager några andra ändringar i 1947 års tjänsteförteckning och lönegradsplaceringar än sådana, som betingas av att vederbörande befattningshavare efter 1947 års löneregleringen genom omorganisation av tjänsten erhållit andra och utökade arbetsåligganden.

Drätselkammaren erinrar i detta sammanhang om att begynnelse- och slutlönerna med nuvarande dyrtidstillägg i lönegraderna 15, 16 och 17 utgöra respektive i lönegrad 15 6.804 och 7.644 kronor, i lönegrad 16 7.068 och 8.016 kronor samt i lönegrad 17 7.356 och 8.388 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 280. Uppflyttning av befattningen såsom drätselassistent i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 november 1948 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund hemställt, att befattningen såsom drätselassistent måtte uppflyttas från lönegrad 27 till lönegrad 29.

Vid de förhandlingar som under 1947 fördes rörande de olika befattningarnas inplacering i den nya löneplanen, träffade löne- och avtalsnämnden i fråga om befattningen såsom drätselassistent överenskommelse med kommunaltjänstemannaförbundet om lönegrad 27. I förhandsyttrande rörande de befattningar som lyda under drätselkammaren framhöll kammaren, att det vore skäligt att befattningen placerades i lönegrad 29 med hänsyn till att befattningen vore en sluttjänst samt i anseende till befattningshavarens arbetsåligganden. Löne- och avtalsnämnden vidhöll i förslaget till stadsfullmäktige lönegrad 27. Då frågan under den slutliga beredningen på nytt var före-

mål för drätselkammarens yttrande, beslöt drätselkammaren, som fortfarande ansåg att befattningen borde placeras högre än vad löne- och avtalsnämnden föreslagit, tillstyrka att befattningen placerades i lönegrad 28. Kammaren erinrade därvid om befattningshavarens uppgifter i avseende å stadens inköpsverksamhet och den ökning av verksamheten, som inträtt under de senaste åren. Stadsfullmäktige beslöto därefter den 27 november 1947 att med bifall till löne- och avtalsnämndens förslag placera befattningen i lönegrad 27.

Löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade överlade i frågan med kommunaltjänstemannaförbundet den 27 september 1948. Förhandlingsdelegationen ville icke sträcka sig längre än till lönegrad 28 medan förbundet reserverade sig för lönegrad 29. Sedan löne- och avtalsnämnden inhämtat drätselkammarens uppfattning om tjänstens placering har nämnden emellertid beslutat tillstyrka uppflyttning till lönegrad 29. I likhet med vad drätselkammaren anfört i sitt förhandsuttalande, anser löne- och avtalsnämnden att såsom villkor härför bör föreskrivas, att de extra arvoden å tillhopa 750 kronor per år, som den nuvarande innehavaren av befattningen uppbär för sekreterareuppdrag i idrottsstyrelsen, kristidsnämnden och hemhjälpsnämnden, skola inräknas i lönen. Skyldighet bör stadgas för befattningshavaren att utan ersättning fullgöra sekreterareuppdrag. Lönegrad 27 medför inklusive dyrtidstillägg i begynnelselön 12.516 kronor och i slutlön 14.592 kronor medan motsvarande belopp i lönegrad 29 äro 13.896 kronor och 15.912 kronor.

I anledning härav tillstyrker nämnden stadfullmäktige besluta

att med giltighet från och med den 1 januari 1949 uppflytta befattningen såsom drätselassistent till lönegrad 29.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av löne- och avtalsnämndens redogörelse har drätselkammaren redan vid första beredningen av förslaget till den nya löneplanen uttalat sig för att nu ifrågavarande befattning borde placeras i lönegrad 29. Kammaren anser fortfarande, att denna löneplacering är motiverad men har därvid förutskickat, att den nuvarande befattningshavarens särskilda arvoden för sekreterareuppdrag i idrottsstyrelsen, kristidsnämnden och hemhjälpsnämnden böra bortfalla och befattningshavaren sålunda vara skyldig att i den omfattning, varom stadgas i instruktionen för befattningshavaren och eljest gällande föreskrifter, utan särskild ersättning åtaga sig sekreterareuppdrag.

I övrigt vill drätselkammaren hänvisa till det principuttalande, drätselkammaren gjort i sitt yttrande över löne- och avtalsnämndens förslag till uppflyttning av befattningen såsom socialvårdsassistent.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 281. Fråga om lönesättning av befattningen såsom socialvårdschef.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 november 1948 anfört följande:

Befattningen såsom socialvårdschef är placerad i lönegrad 28. Vid förhandlingar under 1947 om uppförande av de olika befattningarna i den nya löneplanen, överenskoms mellan löne- och avtalsnämnden och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, att tjänsten skulle stå i lönegrad 28. Drätselkammaren tillstyrkte förslaget. Under behandlingen i stadsfullmäktige den 27 november 1947 yrkade en ledamot placering i lönegrad 30. Vid votering härom segrade löne- och avtalsnämndens förslag om lönegrad 28 med 36 röster mot 16, som avgavs för bifall till yrkandet.

I skrivelse den 19 februari 1948 hemställde kommunaltjänstemannaförbundet, att en översyn av lönesättningen för socialvårdschefen måtte företagas, under framhållande av att ändrade förhållanden inträtt ifråga om arbetsuppgifterna efter den senaste löneregleringen. Förbundet pekade särskilt på att handläggningen av de allmänna barnbidragen tillförts barnavårdsbyrån, att familjebidragsnämndens förvaltningstekniska arbetsuppgifter förlagts till socialvårdsbyrån samt att enligt ett föreliggande förslag nykterhetsnämndens förvaltningsuppgifter skulle överföras till socialvårdsbyrån. Med anledning härav föreslog förbundet lönegrad 32 och åberopade såsom jämförelse motsvarande befattningar i Borås och Karlskrona, som skulle vara placerade i lönegrad 32.

Efter remiss av förbundets framställning till fattigvårdsstyrelsen hemställde styrelsen i skrivelse den 3 augusti 1948, att löne- och avtalsnämnden ville föreslå stadsfullmäktige att uppflytta befattningen från lönegrad 28 till lönegrad 32. Såsom motivering anförde fattigvårdsstyrelsen följande:

"Sedan numera flertalet, mest omfattande och arbetskrävande socialvårdsgrenar förvaltningstekniskt samorganiserats å socialvårdsbyrån samt arbetsuppgifterna till följd därav avsevärt ökat till såväl omfattning som antal, finner styrelsen motiverat och skäligt att tjänsten som socialvårdschef uppflyttas och placeras i lönegrad 32 i löneplan för Västerås stad."

Vid förhandlingar den 27 september 1948 med kommunaltjänstemannaförbundet medgav löne- och avtalsnämndens delegerade, att nya arbetsuppgifter tillförts socialvårdsbyrån samt att ytterligare ökning vore att påräkna därest ett förslag om att nykterhetsnämndens verksamhet skulle inordnas å byrån såsom en särskild avdelning vunne stadsfullmäktiges bifall. Fattigvårdsstyrelsen hade emellertid förelagt stadsfullmäktige ett förslag att inrätta en befattning å extra stat såsom socialvårdssekreterare. Sekreteraren skulle övertaga åtskilliga av de sekreterare- och utredningsuppdrag som för närvarande åvilade socialvårdschefen. Under sådana förhållanden ansåg löne- och avtalsnämnden, att ökningen av arbetsuppgifterna icke motiverade uppflyttning högre än till lönegrad 30. Kommunaltjänstemannaförbundet har sedermera i skrivelse den 13 november 1948, vilken bifogas som bilaga, reserverat sig för lönegrad 32. Förbundet har åberopat lönesättningen i Borås, Landskrona och Solna. Det bör emellertid också nämnas, att ingen av övriga med Västerås jämförliga städer har placerat motsvarande befattning högre än i lönegrad 29. Om befattningen sättes i lönegrad 30 kommer Västerås sålunda att ligga mycket bra till bland städerna.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1949 uppflytta befattningen såsom socialvårdschef från lönegrad 28 till lönegrad 30.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har uti ovan omförmälda till löne- och avtalsnämnden avlåtna skrivelse den 13 november 1948 anfört följande:

Med hänvisning till protokoll från förhandlingar i Västerås den 27 september 1948 angående bland annat lönegradsplacering av befattningen såsom socialvårdschef och sedan Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund numera tagit del av föreliggande förslag till ändrad organisation för socialvården i Västerås, får förbundet härmed anföra följande.

Förbundet finner de synpunkter beträffande socialvårdens organisation och fördelningen av arbetsuppgifterna, vilka i samband med förslaget anförts av särskilda kommitterade vara värda allt beaktande då det gäller att taga ståndpunkt till lönegradsplaceringen för socialvårdschefen. Förbundet anser sig böra tillstyrka den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna 32:a lönegraden för socialvårdschefen.

Förslaget innefattar även inrättande av en socialvårdssekreterarebefattning, vargenom till socialvårdschefens förfogande ställes en kvalificerad kraft, på vilken skall kunna avlastas vissa sekreterare- och utredningsuppdrag, vilka tidigare åvilat socialvårdschefen. Den lättnad, som därigenom ernås i dennes kvantitativa arbetsuppgifter, finner förbundet emellertid mer än väl motsvaras av den ökning i fråga om kvalificerade arbetsuppgifter och ansvar, som genom omorganisationen kommer att åvila socialvårdschefen.

Förbundet får erinra om, att socialvårdschefen i Borås, som är placerad i 32:a lönegraden, biträdes av en socialsekreterare med placering i 23:e lönegraden. Socialvårdschefen i Solna, vars innevånareantal är cirka 16.000 lägre än i Borås och Västerås, är placerad i 31:a lönegraden och socialsekreteraren därstädes numera i 24:e lönegraden. Socialvårdschefen i Landskrona har placering i 32:a lönegraden.

Förbundet anser det av förbundet åberopade jämförelsematerialet väl styrka den av fattigvårdsstyrelsen och förbundet föreslagna lönegradsplaceringens berättigande. Så är även fallet beträffande den av kommitterade föreslagna lönegradsplaceringen för befattningen såsom socialsekreterare.

Under åberopande härav får kommunaltjänstemannaförbundet hemställa, att löne- och avtalsnämnden måtte tillstyrka placering i 32:a lönegraden för socialvårdschefen och lägst 23:e lönegraden för socialsekreteraren att gälla från den dag, omorganisationen för socialvården i Västerås träder i kraft.

Skulle löne- och avtalsnämnden icke anse sig kunna biträda förbundets framställning, får förbundet härigenom reservera sig för ovannämnda lönegradsplaceringar.

Stockholm den 13 november 1948.

För Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund

ARNE HUGO
Ombudsman.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

I ett denna dag av kammaren till stadsfullmäktige avgivet yttrande över förslag till uppflyttning av befattningen såsom socialvårdsassistent, har drätselkammaren principiellt uttalat sig för att i fortsättningen största återhållsamhet iakttages beträffande löneregleringar för stadens befattningshavare. I samma yttrande har

kammaren emellertid även framhållit, att en löneregleering även med denna principiella inställning vore befogad i sådana fall, då en befattning genom omorganisation tillagts vidgat ansvar och mera kvalificerade arbetsuppgifter. Genom inrättandet av socialvårdsbyrån och genomförande av övriga organisatoriska förändringar å socialvårdens område har befattningen såsom socialvårdschef erhållit en helt annan karaktär än förut, vilket motiverar en omprövning av befattningens lönegradsplacering.

Fattigvårdsstyrelsen har i sitt yttrande över kommunaltjänstemannaförbundets framställning framhållit, att befattningen såsom socialvårdschef efter omorganisationen borde placeras i lönegrad 32. Drätselkammaren kan för sin del icke finna annat än att fattigvårdsstyrelsens förslag är sakligt motiverat. Härvid har drätselkammaren ansett sig böra taga hänsyn såväl till den många gånger för befattningshavaren personligen ömtåliga ställning, vari han på grund av sin tjänst försättes gentemot det hjälpsökande klientelet, som även till önskemålet att på denna för samhället betydande post hava en mera kvalificerad kraft, något som näppeligen torde låta sig göra med en lägre lönegradsplacering än den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 32 utgöra med nuvarande dyrtidstillägg respektive 15.912 och 17.448 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1949 uppflytta befattningen såsom socialvårdschef från lönegrad 28 till lönegrad 32.

Nr 282. Uppförande av extra befattning som vaktmästare vid Jakobsbergsskolan å ordinarie stat.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 30 oktober 1948 anfört följande:

Extra vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan Bror Algot Pettersson, född den 18/7 1901, hade hos stadens löne- och avtalsnämnd anhållit att bl. förordnad såsom ordinarie vaktmästare från den 1/7 1948, varom folkskolestyrelsen underrättats. Styrelsen har emellertid haft frågan vilande, enär Pettersson hittills även haft tjänst såsom eldare vid pensionärshemmet, Jakobsbergsgatan 41 A. Numera kan emellertid med säkerhet förutses att Pettersson kan beredas tjänstebostad i gamla Jakobsbergsskolan vid årsskiftet, från vilken tidpunkt Pettersson således blir helt anställd i skolans tjänst.

Folskolestyrelsen vill därför hos stadsfullmäktige hemställa, att Pettersson, som varit extra vaktmästare sedan den 1/10 1943, får förordnas till ordinarie skolvaktmästare i lönegrad 12 från den 1/1 1949.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 15 november 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Befattningen inrättades å extra stat enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti

1943. Med tjänsten har varit förenad gårdskarlssysslan vid pensionärshemmet i Jakobsberg. Lönen har för båda uppdragen tillhopa under det senaste året utgått enligt löneklass 11. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att befattningen uppföres å ordinarie stat med placering i samma lönegrad som övriga vaktmästare å ordinarie stat vid folkskolorna nämligen lönegrad 12. Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har önskat placering i nämnda lönegrad. Inklusive dyrtidstillägg utgör begynnelselönen 6.000 kronor och slutlönen 6.804 kronor.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1949 uppföra den extra befattningen såsom vaktmästare vid Jakobsbergsgatan å ordinarie stat med placering i lönegrad 12 samt

att bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Jämlikt 4 § i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare må till innehavare av befattning ej utan särskilda skäl utses annan än den, som antingen har sådan levnadsålder att han kan uppnå det antal tjänsteår, vilket enligt stadens pensionsreglemente fordras för erhållande av hel pension i befattningen, eller ock för felande tjänsteår förvärvat rätt till pension i tidigare anställning eller på annat sätt. Om pensionsrätt saknas för mer än 10 år, erfordras dock stadsfullmäktiges medgivande till anställningen.

Av folkskolestyrelsens skrivelse synes framgå, att styrelsen har för avsikt att, därest stadsfullmäktige fattar beslut om inrättande av ifrågavarande befattning, till innehavare av befattningen utse nuvarande extra vaktmästaren B. A. Pettersson. Denne, som är född den 18 juli 1901, skulle emellertid efter vad det vill synas komma att sakna pensionsrätt för mer än 10 år. Jämlikt en övergångsbestämmelse till pensionsreglementet skulle Pettersson visserligen äga rätt att för beräkning av tjänsteår tillgodogöra sig den tid han sedan den 1 oktober 1943 varit anställd såsom extra i stadens tjänst. Med den tolkning av denna övergångsbestämmelse, som hävdas av S. K. P., gäller bestämmelsen dock enbart för avgörande av fråga huruvida Pettersson skall anses äga rätt till hel eller avkortad pension, medan enligt kassans tolkning av övergångsbestämmelsen, Pettersson icke för den tid han tjänstgjort såsom extra, skulle hava förvärvat pensionsrätt. Dylik förvärvas nämligen först fr. o. m. dagen för ordinarie anställningen.

Med hänsyn till nu angivna förhållanden synes stadsfullmäktiges medgivande erfordras, därest Pettersson skall förordnas till innehavare av befattningen.

Drätselkammaren har icke något att invända vare sig mot att befattningen inrättas såsom ordinarie eller att Pettersson förordnas till innehavare av densamma.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1949 uppföra den extra befattningen såsom vaktmästare vid Jakobsbergsskolan å ordinarie stat med placering i lönegrad 12 ävensom att medgiva folkskolestyrelsen rätt att till ordinarie innehavare av befattningen antaga nuvarande extra vaktmästaren vid skolan Bror Algot Pettersson.

Nr 283. Lön till stadsplaneteknikern under fortsatt tjänstledighet för sjukdom.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 15 november 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 30 juni 1948 att stadsplaneteknikern Olle Kjellgren finge från och med den 8 juli 1948 tills vidare under ett halvt år under ledighet för sjukdom uppbära 50 procent av sina avlöningsförmåner. Då Kjellgren fortfarande är tjänstledig på grund av sjukdom får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville förlänga giltighetstiden av beslutet under första halvåret av 1949.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna stadsplaneteknikern Olle Kjellgren lön tills vidare under första halvåret av 1949 med 50 procent av avlöningsförmånerna därest han på grund av sjukdom icke kan uppehålla sin befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 15 november 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren erinrar om att befattningshavaren enligt 24 § i tjänstgöringsreglementet äger under de första 60 dagarna av sjukledighet uppbära 90 % av avlöningen, att därefter under högst 300 dagar 70 % av lönen skall utgå samt att för tid därefter stadsfullmäktige från fall till fall äger besluta i vad mån avlöning skall utgå. Intill den 7 juli 1948 har Kjellgren uppburit 70 % av lönen. Stadsfullmäktige ha härefter den 30 juni 1948 medgivit att Kjellgren fr. o. m. den 8 juli 1948 vid fortsatt sjukledighet finge uppbära 50 % av lönen tillsvidare under högst ett halvt år.

Byggnadsnämnden hemställde i samma ärende att stadsfullmäktiges beslut skulle få gälla under ett helt år fr. o. m. den 8 juli 1948. Då stadsfullmäktiges beslut tidigare begränsats till ett halvt år i taget, föreslog löne- och avtalsnämnden att så skulle ske även i detta fall, vilket även blev stadsfullmäktiges beslut.

Då med hänsyn till arten av befattningshavarens sjukdom skäl synes föreligga till förlängning av beslutets giltighetstid under första halvåret 1949, vill drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 284. Återbesättande av befattning såsom inspektris vid barnstugorna.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 27 oktober 1948 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning som inspektris vid Västerås stads barnstugor från och med den 1 september 1948.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 november 1948 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker att befattningen må återbesättas men finner det icke lämpligt att återbesättandet sker retroaktivt som barnstugestyrelsen föreslagit. Lämpligt datum för tillsättande av ny ordinarie innehavare å befattningen synes vara den 1 januari 1949.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga styrelsen för stadens barnstugor att från och med den 1 januari 1949 med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom inspektris vid barnstugorna.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 december 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 285. Bemyndigande för brandstyrelsen att återbesätta vissa befattningar vid brandkåren.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 1 november 1948 anfört följande:

Brandstyrelsen får härmed anhålla om tillstånd att återbesätta nedan angivna befattningar vid brandkåren.

Sedan brandmästaren Ernst Johansson den 31 nästlidne oktober avgått med pension har denna dag till hans efterträdare utsetts en brandförman, vars befattning sålunda blivit ledig. Till innehavare av befattningen som brandförman har brandstyrelsen, under förutsättning att stadsfullmäktige bifaller framställningen om återbesättande av nämnda befattning, förordnat en vid kåren anställd brandman. Härigenom blir ju även en brandmansbefattning ledig, vilken under ovan angivna förutsättningar kommer att besättas av en vice brandman vid kåren.

Återbesättandet av ledigblivna tjänster vid brandkåren drar, därest framställning skall göras till stadsfullmäktige i varje särskilt fall, en avsevärd tid, särskilt vid det förhållande som här ovan relaterats. Då brandkårens styrka är bestämd i gällande brandordning hemställer brandstyrelsen i detta sammanhang om bemyndigande att utan stadsfullmäktiges hörande inom ramen för i brandordningen angiven styrka få återbesätta ledigblivna brandmästare-, brandförmans- och brandmansbefattningar.

På grund härav hemställer brandstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att sålunda lediga brandförmans- och brandmansbefattningar får återbesättas med ordinarie innehavare samt

att brandstyrelsen i fortsättningen bemyndigas att inom ramen för i brandordningen angiven styrka få återbesätta ledigblivna befattningar vid brandkåren.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 november 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker bifall till framställningen att återbesätta de båda befattningarna såsom brandförman och brandman.

Uti § 3 i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare sägs att ledigbliven befattning icke må återbesättas med mindre stadsfullmäktige efter framställning av vederbörande myndighet därtill lämnat sitt medgivande. I den av länsstyrelsen den 4 juni 1948 fastställda, av stadsfullmäktige den 19 december 1946 och den 29 april 1948 antagna brandordningen för staden stadgas vidare (§ 5) att vid yrkesbrandkåren skola finnas anställda minst 28 brandmän. Då staden sålunda är skyldig att hålla denna minimistyrka, synes det vara en tidsödande omgång att vid varje tillfälle då en brandmansbefattning blir ledig, begära stadsfullmäktiges bemyndigande att få återbesätta tjänsten. Stadsfullmäktige kan ej vägra brandstyrelsen att återbesätta en brandmansbefattning inom ramen för de i brandordningen angivna 28 tjänsterna utan att brandordningen ändras på denna punkt. Löne- och avtalsnämnden anser, att brandstyrelsen därför bör kunna erhålla det begärda bemyndigandet såvitt rör ordinarie brandmän. Vad beträffar brandförmans- och brandmästarebefattningar bör brandstyrelsen även för framtiden följa tjänstgöringsreglementets föreskrift och begära bemyndigande till återbesättande, då på grund av dessa tjänsters fåtalighet (3 brandmästare och 6 brandförmän) lediga befattningar relativt sällan förekomma.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga brandstyrelsen att återbesätta en brandförmans- och en brandmansbefattning samt

att bemyndiga brandstyrelsen att för framtiden utan stadsfullmäktiges hörande återbesätta ordinarie brandmansbefattningar inom ramen för den i brandordningen angivna minimistyrkan om 28 brandmän.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 2 december 1948 följande:

I likhet med löne- och avtalsnämnden anser drätselkammaren, att det begärda generella bemyndigandet att återbesätta befattningar inom brandkåren bör inskränkas till att avse brandmansbefattningarna.

Kammaren tillstyrker därför stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 286. Pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 november 1948 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har kommunalarbetaren Johan G. Johansson anhållit om prövning huruvida han kunde tillerkännas förtidspension. Johansson är född den 24 juni 1886 och anställdes i stadens tjänst den 10 juli 1936. Han har arbetat såsom gatsopare vid byggnadskontoret. Hos löne- och avtalsnämnden har han företett läkarintyg, som utvisar att han för framtiden är oförmögen till arbete. Sedan den 1 december 1947 är han sjukskriven och den avtalsenliga sjukersättningen upphör därför vid november månads utgång 1948.

Då det uti § 1 i pensionsreglementet för stadens anställda sägs, att efter 1929 anställd arbetare icke är pensionsberättigad enligt reglementet om han vid anställningen

fyllt 40 år, har löne- och avtalsnämnden icke kunnat tillerkänna Johansson pension. Vid anställningen hade Johansson fyllt 50 år. Nämnden anser sig emellertid kunna hos stadsfullmäktige tillstyrka, att Johansson tillerkännes det sedvanliga pensionsunderstödet å 350 kronor.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna kommunalarbetaren Johan G. Johansson ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor från och med den 1 december 1948.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 287. Pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 november 1948 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har kommunalarbetaren Oskar M. Jonsson hemställt om prövning huruvida han kunde tillerkännas förtidspension. Jonsson är född den 16 november 1890 och har varit anställd vid byggnadskontoret såsom gatsopare. Han anställdes i stadens tjänst den 15 april 1936 och har med åtskilliga avbrott arbetat hos staden till den 19 maj 1947, sedan vilken dag han är sjukskriven. Sammanlagda anställningstiden är något mer än 9 ½ år. Jonsson har företett läkarintyg utvisande att han är för framtiden fullständigt oförmögen till arbete. För honom återstår 7 år till den för stadens arbetare vanliga pensionsåldern 65 år. Jonsson var, då han anställdes hos staden, fyllda 45 år. Uti § 1 i pensionsreglementet för stadens anställda sägs att efter 1929 anställda arbetare, som vid anställningen uppnått 40 års ålder, icke äro pensionsberättigade enligt reglementet. På grund härav och med hänsyn till den kortvariga tid Jonsson varit anställd hos staden, har löne- och avtalsnämnden icke kunnat tillerkänna honom pension. Däremot anser sig nämnden kunna hos stadsfullmäktige tillstyrka att Jonsson tillerkännes det sedvanliga pensionunderstödet å 350 kronor.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna kommunalarbetaren O. M. Jonsson ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor från och med den 1 september 1948, då hans avtalsenliga sjukersättning upphörde att utgå.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet yttrande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 288. Fastställande av vissa dyrtidstillägg för 1949.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 november 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha för varje år fattat beslut om de dyrtidstillägg som skola utgå till stadens befattningshavare och pensionärer. Det senaste beslutet om dessa förhållanden fattades den 18 december 1947.

Beträffande stadens ordinarie befattningshavare utgår dyrtidstillägget för närvarande med 12 procent och följer i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 i samband med löneregleringen för ordinarie befattningshavare helt de bestämmelser som gälla för statens befattningshavare. Samma dyrtidstillägg har under 1948 börjat tillämpas även för de extra befattningshavarna. Anknytningen till statens bestämmelser synes göra det överflödigt att år för år förnya besluten.

Dyrtidstillägget till stadens pensionärer utgår med 27 procent å ett högsta belopp av 500 kronor per månad. Procenttalet är detsamma som gällde för befattningshavarna före övergången till det statliga dyrtidstillägget. Då beslutet om tillägg å 27 procent är begränsat till 1948, anser löne- och avtalsnämnden, att beslutet bör förlängas och gälla även under 1949. Tillägget har anknytning till det dyrtidstillägg varom överenskommelse träffades den 9 december 1946 mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen och som för närvarande utgår med 25,7 procent. Om ny uppgörelse skulle träffas mellan de båda huvudorganisationerna, bör man överväga anknytning till den nya överenskommelsen. Åt löne- och avtalsnämnden bör därför uppdragas att följa utvecklingen av det allmänna dyrtidstillägget å 25,7 procent och i händelse av ändrade regler inkomma till stadsfullmäktige med det förslag som kan föranledas härav.

En grupp befattningshavare står fortfarande utanför stadens nya löneplan nämligen ordinarie och extra exekutorer. Dessa ha under 1948 uppburit det gamla dyrtidstillägget å 27 procent samt det provisoriska tillägg å 50 kronor per månad varom stadsfullmäktige beslöto den 19 december 1946. En central överenskommelse har helt nyligen träffats mellan Svenska Stadsförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund rörande exekutorernas löneförhållanden. Löne- och avtalsnämnden avser att inom den närmaste framtiden förelägga stadsfullmäktige förslag till löneregler för exekutorerna i enlighet med den centrala överenskommelsen. För tiden intill dess löneregleringen kan träda i kraft böra exekutorerna emellertid bibehålla tidigare utgående tillägg.

På grund härav föreslår löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga övriga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg tills vidare under 1949 skola utgå med 27 procent, dock icke å den del av pension som överstiger 500 kronor per månad,

att ordinarie och extra exekutionsbiträden skola under 1949 intill dess löneregler för dem trätt i kraft, erhålla samma dyrtidstillägg och provisoriska tillägg som under 1948 samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att vid förändring rörande det i förhållandet mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen gällande dyrtidstillägget inkomma till stadsfullmäktige med det förslag om ändring av dyrtidstillägget å 27 procent, som kan därav föranledas.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 289. Naturaförmåner för vissa av stadens befattningshavare under år 1949.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 november 1948 anfört följande:

Stadsfullmäktige fastställa år för år värdering av naturaförmåner för vissa av stadens befattningshavare. Den värdering som avser 1948 fastställdes av fullmäktige den 29 januari 1948. Löne- och avtalsnämnden får nu hemställa att stadsfullmäktige ville för år 1949 fastställa nedan upptagna värderingar:

Tjänstebostäder:	Kronor:
för ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1.000: —
för fyra rum och kök	1.250: —
för brandchefens bostad	1.450: —
för vice brandchefens bostad	1.100: —
för brandmästarnas bostäder	870: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	425: —
Värmekostnader:	
för ett rum och kök	175: —
för två rum och kök	245: —
för tre rum och kök	308: —
för fyra rum och kök	378: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	175: —
Beklädnadsförmåner:	
för polispersonalen	450: —
för brandpersonalen	350: —
för renhållningsarbetarna	100: —
för brandchefen, vice brandchefen och brandkaptenen	375: —
för hamnkaptenen, hamnfogden och bogserbåtsbefälhavaren	200: —

Värderingarna äro oförändrade i förhållande till år 1948 med undantag för brandbefälet och hamnbefälet. För brandbefälet fastställde stadsfullmäktige den 25 november 1948 beklädnadsersättningen till 375 kronor per år. Ersättningen till hamnbefälet fastställdes av fullmäktige den 27 maj 1948 till 200 kronor per år. Värderingen för de sistnämnda båda befälskategorierna har tidigare ej medtagits vid den årliga uppskattningen men löne- och avtalsnämnden anser att så bör ske för att få en fullständig tabell över naturaförmånerna.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet utlåtande med instämmande i vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 290. Fråga ang. omorganisation av hälsovårdsbyrån och bostadsinspektionen.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 1 december 1948 anfört följande:

Hälsovårdsnämnden får härmed framlägga förslag till omorganisation av hälsovårdsbyrån och bostadsinspektionen.

Förslaget innebär, att byrån och bostadsinspektionen sammanslås till ett organ, att den vakanta befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör ombildas till en befattning såsom byråföreståndare och att ett skrivbiträde anställes, till en början på extra stat, för skriv- och rutinmässiga expeditionsgöromål.

Nämnden räknar med fortsatt ökning av arbetsuppgifterna till följd av stadens tillväxt. Den kommunala yrkestillsynen kommer enligt Kungl. Maj:ts proposition den 5 mars 1948 angående bl. a. förstärkning av yrkesinspektionen att icke blott intensifieras utan även utsträckas till arbetsplatser med maskinella hjälpmedel eller tryckkärl av enklare beskaffenhet. Den effektiviserade livsmedelskontroll, som är under utredning, kommer, efter det den genomförts, att binda arbetskraft på ett helt annat sätt än förut. Såsom exempel må anföras, att år 1947 togos i Västerås 513 prov på mjölk och gräddе för undersökning av fett- och smutshalt samt hållbarhet ävensom 3 smörprov för vattenhaltsundersökning. Under samma tid utgjorde antalet mjölk- och gräddprov i Borås med organiserad livsmedelskontroll 5.941 och gjordes sammanlagt 17.309 undersökningar för utrönande av fett- och smutshalt, hållbarhet samt bakteriehalt, medan antalet undersökningar beträffande smör steg till 21.119.

Genom omorganisationen avser nämnden att underlätta befattningshavarnas möjligheter att möta de krav arbetsuppgifterna ställa på dem.

Den nuvarande organisationen lider av följande brister:

1. Kontorspersonal saknas. Befattningshavarna utföra själva allt skrivarbete vid sidan av sina egentliga arbetsuppgifter. På byrån har detta arbete i möjligaste utsträckning fördelats på flera händer och inskränkts till det minsta möjliga med vissa besvärande konsekvenser. Med ytterligare ökad arbetsbörda kan detta ej fortgå utan att utökning av personalen blir nödvändig. På bostadsinspektionen åter är läget redan nu ohållbart. Till de löpande skrivgöromålen kommer här uppläggandet av det c:a 20.000 kort omfattande kartoteket över samtliga fastigheter och lägenheter i staden samt efter dess färdigställande fortlöpande komplettering och kontroll.

Med hänsyn till relaterade förhållande och då det icke kan anses principiellt riktigt eller ens ekonomiskt att för specialuppgifter utbildad personal anlitas för arbete, som kan utföras av billigare arbetskraft, anser nämnden det angeläget, ja t. o. m. ofrånkomligt, att befattningshavarna befrias från skriv- och rutinmässiga expeditionsgöromål till förmån för de egentliga arbetsuppgifterna. Nämnden räknar med, att två skrivbiträden böra anställas, ett heltidsanställt på bostadsinspektionen och minst ett halvtidsanställt på byrån.

2. Vid bostadsinspektionen är anknuten blott en befattningshavare. Detta omöjliggör en smidigare anpassning av arbetet, och vid sjukdom eller förfall för befattningshavaren äventyras arbetets behöriga gång.

En ändring härvidlag synes icke kunna ske med mindre än att bostadsinspektionen utökas med en biträdande bostadsinspektris eller bostadsinspektör.

3. Mottagningstiden på byrån och bostadsinspektionen är för närvarande inskränkt till en timme om dagen och binder det oaktat två befattningshavare. Till denna

timme koncentreras samtliga besök och telefonsamtal. Nämnden anser det synnerligen eftersträvansvärt, att åstadkomma en bättre betjäning av allmänheten. En utsträckning av själva mottagningstiden låter sig svårligen genomföras men genom att skrivbiträdena kunna användas i expeditionstjänst kan en viss förbättring uppnås.

Den nuvarande organisationen bör alltså för att kunna fylla sin uppgift kompletteras med en biträdande bostadsinspektris eller bostadsinspektör samt ett hel- och ett halvtidsanställt skrivbiträde. Men därigenom uppnås ännu icke en smidig samordning och anpassning av arbetet.

En sådan kan enligt nämndens mening åstadkommas blott genom sammanslagning av hälsovårdsbyrån och bostadsinspektionen. Sammanslagningen medför följande fördelar:

1. Skriv- och byrågöromålen kunna förenhetligas och rationliseras samt med inbesparing av arbetskraft utföras av ett heltidsanställt skrivbiträde. Att så låter sig göra framgår bland annat av att dessa göromål utföras på hälsovårdsbyrån i Hälsingborg av ett skrivbiträde och i Eskilstuna av ett deltidsanställt biträde.
2. Arbetet i övrigt kan fördelas jämnare och på ett ändamålsenligare sätt, så att en för tidig utökning av personalen undvikes.
3. Allmänheten kan betjänas bättre till följd av större möjlighet till förlängning av mottagningstiden och därigenom, att skrivbiträdet kan anförtros vissa expeditionsuppgifter, såsom att mottaga anmälningar och telefonsamtal, lämna upplysningar o. dyl.
4. Den sakkunskap, byrån representerar, kan effektivt utnyttjas inom hälsovårdens alla grenar.

Nämnden har icke kunnat finna antagbart skäl mot en sådan lösning. Tvärtom har en till rikets samtliga städer med 30.000—100.000 invånare, med undantag för Solna, riktad rundfråga givit till resultat, att bostadsinspektionen numera upprätthålles såsom självständigt organ — frånsett Västerås — blott i Norrköping och Uppsala. I sistnämnda stad höra till bostadsinspektionen en bostadsinspektris och en till hälsovårdsbyrån anknuten bostadsinspektör. En omorganisation är enligt uppgift "ej aktuell förrän 1952".

Den genom sammanslagningen uppkomna hälsovårdsbyråns ledning kan organiseras antingen så, som fallet är i Örebro, Karlstad, Halmstad och Lund, att stadsläkaren själv leder och övervakar byråns verksamhet, eller på sådant sätt, att det närmaste förmanskapet för byråns personal utövas av en stadsläkaren underlydande befattningshavare, hälsovårdsassistent i Hälsingborg och Karlskrona, förste hälsovårdsinspektör i Borås, byråföreståndare i Eskilstuna och Gävle, hälsovårdskonsulent i Linköping och hälsovårdskommissarie i Jönköping.

Den personliga ledningen av hälsovårdsbyrån knyter stadsläkaren fastare vid byrån och dess verksamhet men binder honom tillika vid administrativa uppgifter, vilka i den mån arbetsbördan ökar fordra biträde av byråns för kontorsgöromål anställda arbetskraft, med stigande krav på dennas kvalifikationer. Följden blir lätt, att detta kvalifikationskrav träder så i förgrunden, att nämnda arbetskraft uppkvalificeras på den övriga personalens bekostnad. Vid byrån i Örebro äro anställda, utom stadsläkaren, sju hälsovårdstillsyningsmän, därav två bostadsinspektörer, samtliga i tjänstehänseende likställda (1g 14) och såsom närmast följande befattningshavare ett kanslibiträde (1g 11). Utvecklingen har emellertid drivit fram ett förslag om

stadsläkarens totala avkoppling från privatpraktik såsom förutsättning för hans kvarstående i byråns omedelbara ledning (våren 1948), ty "skulle stadens myndigheter icke anse sig kunna bifalla förslaget, torde emellertid en befattning komma att tillskapas med uppgift att under stadsläkaren leda arbetet å hälsovårdsbyrån och i övrigt biträda stadsläkaren med mera kvalificerade uppgifter".

Det andra alternativet däremot erbjuder enligt nämndens mening fördelen att icke binda stadsläkaren vid organisatoriskt arbete, som gör intrång i hans huvuduppgifter och läkargärning, och ett gynnsamt utgångsläge för hälsovårdsbyråns framtida utveckling genom att tillföra byrån sakkunskap, som kommer dess samtliga verksamhetsgrenar till godo och möjliggör en förenkling av behandlingen av vissa ärenden.

Nämnden och byrån ställas ofta inför frågor av byggnadstekn'sk art. Ritningsgranskningar, frågor om vatten- och avlopp utan anslutning till stadens ledningsnät, inspektioner av bostäder och lokaler för bedrivande av hantverk m. m. Nämnden har möjlighet och rätt att vid behov anlita sakkunniga. En sådan utväg står ej befattningshavarna till buds, och varje ärende kan ej gärna hänskjutas till nämnden blott för erhållande av sakkunnigutlåtande. Till denna kategori höra särskilt de fall, där åtgärderna till avhjälpande av olägenheter och bristfälligheter bli beroende på befattningshavarnas råd och anvisningar. Här och i många andra ärenden kräves ett snabbt och säkert avgörande. Nämnden anser det därför angeläget, att byggnadsteknisk sakkunskap är företrädd på byrån. Sådan sakkunskap fordras på många håll, men kraven äro varierande. I Norrköping är hälsovårdskommissarien "byggnadsingenjör från tekniskt gymnasium". I Hälsingborg skall bostadsinspektören "besitta byggnadstekniska insikter". I Borås fordras av förste hälsovårdsinspektören "viss byggnadsteknisk erfarenhet". I Linköping skall såväl hälsovårdskonsulenten som bostadsinspektörer "besitta för bostadsinspektion tillfredsställande byggnadstekniska kunskaper". I Eskilstuna fordras av byråföreståndaren avlagd "examen vid tekniskt läroverk". I Gävle finnes en bostadsinspektör med "teknisk utbildning". I Karlskrona fordras "för bostadsinspektionen tillfredsställande byggnadstekniska insikter".

En grupp ärenden av mindre vikt framtvinga till följd av sin brådskande natur avgörande med visst åsidosättande av föreskrivna former. Andra ärenden åter äro underkastade en omständig procedur. Det sistnämnda gäller särskilt alla de byggnadsärenden, som böra behandlas jämväl av hälsovårdsnämnden. Det nu tillämpade förfarandet är tidsödande, för vederbörande nämnder besvärligt, för sökandena dyrt och irriterande. En förenkling av formen för behandlingen av alla nämnda ärenden är eftersträvansvärd men förutsätter en viss utvidgning och omläggning av arbetsuppgifterna på byrån. Nämnden har i en tidigare framställning uppdragit riktlinjer för en reform. Enär emellertid en ny hälsovårdsstadga är under beredning, har nämnden efter överläggning med representanter för drätselkammaren och byggnadsnämnden låtit frågan förfalla i avbidan på den nya stadgan. Nämnden har jämväl gått med på att inskränka byråföreståndarens befogenheter i visst avseende, såvitt gäller anställande och entledigande av tillfällig arbetskraft på byrån.

Med beaktande härav bör byråföreståndaren tills vidare ombetros följande uppgifter:

att leda och övervaka hälsovårdsbyråns verksamhet, utjämna och fördela arbetet inom ramen för givna instruktioner samt ansvara för arbetets jämna och behöriga gång;

att förestå byråns expedition och vara där anträffbar på tid, som bestämmes av hälsovårdsnämnden;

att ansvara för att tjänsteliggare samt behövliga journaler och register m. m. föras;

att ägna tillsyn och vård åt byråns lokaler, inventarier, arkiv och handlingar;

att skaffa sig noggrann kännedom om de sanitära förhållandena i staden;

att biträda nämnden med upplysningar i alla till hans tjänst hörande frågor och framlägga förslag till åtgärder, som han finner ägnade att främja byråns verksamhet;

att förestå och ansvara för den kommunala yrkestillsynen, bl. a. övervaka efterlevnaden av gällande lagar om arbetstid och butiksstängning;

att biträda vid besiktningar i erforderlig utsträckning;

att verkställa utredningar och utföra uppdrag, som lämnas honom av nämnden eller stadsläkaren;

att övervaka verkställigheten av nämndens beslut och efterlevnaden av meddelade föreskrifter;

att avgiva månatliga rapporter och före januari månads utgång årsberättelse.

Dessa skiftande och krävande arbetsuppgifter förutsätta omdöme, organisationsförmåga och expeditionsvana samt en allsidig utbildning i hälsovårdstjänstens alla verksamhetsgrenar. I likhet med vad fallet är i Linköping och Karlskrona, där en omorganisation genomförts senast, bör också i Västerås på byråföreståndaren uppställas fordran att hava genomgått Socialinstitutet (sociala linjen) och Statens institut för folkhälsan eller annorledes förvärvat motsvarande kunskaper samt besitta byggnadstekniska insikter.

Med hänsyn till den omfattande och långvariga utbildningen samt övriga kvalifikationer ävensom de uppgifter, som enligt nämndens ursprungliga förslag ankommo på byråföreståndaren, föreslog nämnden, att befattningen skulle placeras i lönegrad 23. Efter modifiering av sitt tidigare krav på dokumenterad byggnadsteknisk utbildning och omförmälda inskränkning i byråföreståndarens befogenheter samt särskilt bortfallandet av de med en reformering av behandlingen av ovan angivna ärenden sammanhängande arbetsuppgifterna, har nämnden ansett sig kunna gå med på en något lägre placering av befattningen i lönehänseende. Dock anser nämnden, att befattningen för närvarande bör sättas åtminstone i lönegrad 21.

För jämförelse har införskaffats uppgifter om lönesättningen i andra städer. I Linköping är hälsovårdskonsulenten placerad i lönegrad 20. Såsom specialuppgift åligger det honom att verkställa bostadsinspektion i nybyggda lägenheter, taga och utföra vissa livsmedelsprov samt biträda vid besiktning för godkännande av lokaler för beredning, förvaring och försäljning av livsmedel ävensom frisér- och raksalonger. Den kommunala yrkestillsynen däremot är anförtrodd förste hälsovårdsinspektören, som av sådan anledning fått en två grader högre lönepiacering än hälsovårdsinspektörerna, vilka med i övrigt likartade uppgifter äro placerade i lönegrad 14. I Karlskrona är hälsovårdsassistenten i lönegrad 22. Assistentens specialuppgift är att vara hälsovårdsnämndens sekreterare, ägna tillsyn och vård åt nämndens lokaler, arkiv m. m., utöva kommunal yrkestillsyn, biträda vid besiktning för godkännande av lokaler för beredning, förvaring eller försäljning av livsmedel samt av rak- och frisersalonger ävensom att ansvara för att av nämnden bestämda provtagningar av livsmedel utföras. I Borås är förste hälsovårdsinspektören, vars specialuppdrag är att i byggnadsnämnden verkställa förhandsgranskning av byggnadsärenden, placerad i lönegrad 20. Den kommunala yrkestillsynen utövas där av en

hälsovårdsinspektör i lönegrad 15. I Eskilstuna är byråföreståndaren placerad i lönegrad 21. På byrån finnas ytterligare en förste hälsovårdsinspektör i lönegrad 16 och hälsovårdsinspektörer i lönegrad 14. I Jönköping är hälsovårdskommissarien i lönegrad 23. Kommissarien är sekreterare i hälsovårdsnämnden men har till sitt förfogande för byråarbetet ett kanslibiträde. Ehuru den föreslagna befattningen såsom byråföreståndare icke är jämförlig med befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör i Uppsala, må dock nämnas att förste hälsovårdsinspektören där åtnjuter lön enligt lönegrad 19 och ett arvode om 600 kronor för utövande av den kommunala yrkestillsynen, vilket motsvarar en placering i beräknad lönegrad 20,47.

Två extra hälsovårdsinspektörer tjänstgöra för närvarande vid nämndens byrå. De befattningar de uppehålla ha upprätthållits, den ena sedan den 1 juni 1945 och den andra från den 15 maj 1946. Utvecklingen har visat, att stadigvarande behov av åtminstone den ena av dessa befattningar föreligger. Nämnden anser därför, att den ena av dem bör ställas på ordinarie stat. Ordinarie befattning såsom hälsovårdsinspektör är placerad i lönegrad 15, medan extra hälsovårdsinspektör åtnjuter lön enligt lönegrad 14 — 14.

Begynnelse- och slutlön inkl. 12 % tillägg är i lönegrad 21 resp. 8.880 och 10.548 kronor samt i lönegrad 15 resp. 6.804 och 7.644 kronor. Begynnelselön inkl. tillägg i lönegrad 14 är 6.528 kronor.

Med hänvisning härtill hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att nämndens byrå och bostadsinspektion skola den 1 januari 1949 sammanslås,

att befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör samtidigt skall ombildas till en mera krävande och kvalificerad befattning såsom byråföreståndare, tillika hälsovårdsinspektör, med placering i lönegrad 21 och

att vid den genom sammanslagningen uppkomna hälsovårdsbyrån skall inrättas en befattning såsom skrivbiträde, tills vidare på extra stat, ävensom

att en befattning såsom hälsovårdsinspektör på extra stat från och med sagda dag skall ombildas till ordinarie befattning.

Drätselkammaren har i häröver den 2 december 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Av hälsovårdsnämndens utredning framgår, att den nuvarande organisationen av hälsovårdsnämndens verksamhet i flera avseenden är mindre tillfredsställande. Det förslag, som hälsovårdsnämnden nu framlagt får betraktas såsom ett provisorium avsett att gälla i avbidan å den nya hälsovårdsstadgans utformande. Först sedan dylik hälsovårdsstadga antagits och fastställts samt någon erfarenhet av de nya bestämmelsernas tillämpning vunnits kan den slutgiltiga organisationen utformas. Såvitt drätselkammaren kan bedöma är det nu föreliggande förslaget ägnat att på ett tillfredsställande sätt lösa hälsovårdsbyråns och bostadsinspektionens organisationsproblem under de förhållanden, som nu föreligga. Drätselkammaren vill därför helt ansluta sig till hälsovårdsnämndens förslag.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hälsovårdsnämndens framställning samt

att bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare besätta de nyinrättade tjänsterna.

Löne- och avtalsnämnden anför i skrivelse den 6 december 1948 följande:

Löne- och avtalsnämnden finner, att hälsovårdsnämndens verksamhet i staden enligt förslaget skulle erhålla den mera tidsenliga organisation, som stadens utveckling och den allt mera tillgodosedda allmänhygienen kräver. Nämnden förutsätter, att hälsovårdsnämnden vid lönesättningen för det extra skrivbiträdet beaktar de anvisningar som givits för sådan lönesättning inom stadens förvaltningar. Den föreslagna lönegradsplaceringen för byråföreståndaren tillstyrkes, likaså överförandet å ordinarie stat av en extra befattning såsom hälsovårdsinspektör.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 291. Anslag för framdragande av vattenledning i den s. k. Skyttevägen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 16 november 1948 anfört följande:

Kostnadsförslag har uppgjorts för framdragande av vattenledning i den s. k. Skyttevägen från Ekevägen 175 meter österut. Kostnaderna beräknas till 10.000 kronor, varav 4.250 kronor väntas inflyta i anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 10.000 kronor att täckas med 4.250 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 5.750 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 9 december 1948 avgivet utlåtande, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 5.750 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 292. Anslag till inköp av transformatorer och framdragande av elledningar m. m.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 16 november 1948 anfört följande:

Kostnadsförslag har uppgjorts för uppställning och anslutning av en erforderlig transformatorstation samt framdragande av jordkabelserviser för bebyggelsen på Emausområdet, för jordkabelanslutning av husblocken 23—28 i kv. Älgen för ändring

och komplettering av jordkabelsystemet i samband med rivning av transformatorstationen i flickskolan och anslutning till den nya stationen vid Oxbacken samt för framdragande av jordkabel på sträckan Spantgatan—Hammarbacksvägen och serviser till fyra hus vid sagda väg. Kostnaderna beräknas för transformatorstationen och serviserna på Emausområdet till 25.000 kronor, för ledningarna till husen i kvarteret Älgen till 11.900 kronor, för arbetena med anledning av ledningssystemets anslutning till transformatorstationen vid Oxbacken till 6.000 kronor och för framdragandet av ledningarna för bebyggelsen vid Hammarbacksvägen till 16.750 kronor eller sålunda för samtliga nämnda arbeten till 59.650 kronor. I anslutningsavgifter väntas inflyta genom bebyggelsen på Emausområdet 10.500 kronor, i kvarteret Älgen 4.200 kronor och vid Hammarbacksvägen 3.250 kronor eller tillhopa 17.950 kronor.

Med hänsyn till den långa leveranstiden, c:a tre år, för transformatorer anser styrelsen för tekniska verken det nödigt att äska särskilt anslag för inköp av transformatorer för ett par år framåt. Behovet av transformatorer för två år beräknas draga en kostnad av 80.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ovan angivna ändamål anslå 139.650 kronor att täckas med 17.950 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 121.700 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 9 december 1948 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 121.700 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 293. Anslag för vissa förberedande arbeten avseende utläggning av Kronvägen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 9 december 1948 anfört följande:

Sedan staden genom olika avtal dels förvärvat mark för utläggning av Kronvägen väster om Götgatan enligt stadsplanen, dels överlåtit vissa delar av den nuvarande Kronvägen för genomförande av i stadsplan och genom tomtindelning förutsatt fastighetsbildning, har fråga uppkommit att i viss omfattning utbygga den nya Kronvägen för att säkerställa utfartsväg för intilliggande fastigheter.

Den nya Kronvägen passerar genom trädgårdar med träd- och buskbestånd, som delvis kan tillvaratagas genom flyttning. Redan nu bör matjorden flyttas i den mån densamma inom berörda fastigheter behöver användas till våren vid trädgårdarnas justering. Under instundande höst måste därför vissa arbeten utföras såsom förberedelse till det gatuarbete, som skall verkställas till våren 1949.

Kostnaderna för dessa förberedande arbeten omfattande röjning, matjordsavtagning, fyllning och grusisolering har beräknats till 10.000 kronor. Beloppet bör täckas av i årets stat upptaget nyanläggningsanslag (8 B 1 811).

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande arbeten anvisa ett anslag å 10.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator (8 B 1 811.)

Nr 294. Anslag för förbättrings- och reparationsarbeten å fastigheterna Fiskartorget 2 och Stora torget 5.

Fastighetskontoret har i skrivelse till drätselkammaren den 8 december 1948 anfört följande:

Från socialvårdschefen har till fastighetskontoret inkommit framställning om iordningställande av en bostadslägenhet, belägen 2 tr. upp i fastigheten Fiskartorget 2, jämte angränsande vindsutrymmen till kontorslokaler för socialvårdsbyrån ävensom utökning av ett mindre rum till ett större å fattigvårdsbyråns expedition. Genom ändringen skulle 6 kontorsrum, väntrum och matrum erhållas 2 tr. upp och 1 kontorsrum 1 tr. upp. Såsom motiv för utökning av lokalerna har socialvårdschefen anfört att familjebidragsnämnden, expedition för allmänna barnbidragen och nykterhetsnämndens expedition skall förläggas i socialvårdsbyråns hus, varjämte en socialvårdssekreterare, en barnavårdsinspektris och ett skrivbiträde skall nyanställas. Enligt närslutna kostnadsberäkning antages kostnaderna komma att uppgå till 22.000 kronor. I denna summa ingår då bl. a. installation av centralvärme i hela byggnaden, vilken skulle uppvärmas från en gaseldad värmepanna som placeras i väntrum i bottenvåningen. I detta rum finnes f. n. en värmepanna för kokseldning som uppvärmer en del av byggnaden, vilken i övrigt uppvärmes med kakelugnar. Genom centralvärmeinstallationen erhålles en mer tillfredsställande uppvärmning av byggnaden vartill kommer att städerskans arbete med eldning av kakelugnar helt bortfaller.

Statens Byggnadslånebyrå har i skrivelse till drätselkammaren den 24 maj 1948 hemställt, att kammaren ville vara byrån behjälplig med anskaffande av lokaler för länsbostadsnämnden i Västmanlands län. Fastighetskontoret har numera för detta ändamål frigjort en bostadslägenhet om 4 rum och kök å Stora torget 5. Denna måste emellertid fullständigt renoveras, förses med korkmattor, delvis omändras samt förses med installation för elektrisk uppvärmning. Kostnaderna härför beräknas uppgå till 8.000 kronor. Kompensation för dessa kostnader kommer att erhållas genom beräknad ökning av hyresinkomsterna för lägenheten.

En del av ovan angivna kostnader torde kunna hänföras till rena underhållskostnader och skulle sålunda påföras 7 E 1 — 411. Då det emellertid är mycket svårt att fördela kostnaderna å underhållsarbeten och förbättringsarbeten och då anslaget för år 1949 säkerligen ändock kommer att tagas i anspråk, särskilt med hänsyn till de fastighetsförvärv, som gjorts efter upprättandet av 1949 års stat, hemställer kontoret

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med begäran om anslag å 30.000 kronor för reparations- och förbättringsarbeten å fastigheterna Fiskartorget 2 och Stora torget 5.

Drätselkammaren har med överlämnande av fastighetskontorets skrivelse och under åberopande av vad kontoret däri anfört genom utlåtande den 9 december 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för utförande av ifrågavarande reparations- och förbättringsarbeten anvisa ett anslag å 30.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i 1949 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 295. Förslag till kommunal annonsering i Västerås under 1949.

Drätselkammaren har i skrivelse den 9 december 1948 anfört följande:

Enligt den av stadsfullmäktige den 29 november 1945 antagna arbetsordningen skall en vecka före fullmäktiges sammanträde eller, om saken ej tål sådant uppskov, senast söckendagen förut tillkännagivande om sammanträdet med uppgift å de ärenden, som därvid skola förekomma, införas i en eller flera av stadens tidningar. Vidare skall enligt samma arbetsordning vid ordinarie sammanträde före utgången av december månad för närmast följande kalenderår av stadsfullmäktige bestämmas i vilken eller vilka tidningar sådant tillkännagivande skall införas.

Motsvarande föreskrift återfinnes i § 20 av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad.

I anledning härav föreslår nu drätselkammaren, att dylika tillkännagivanden för år 1949 skola, liksom hittills införas i de två tidningar, vilka alla söckendagar utkomma inom staden eller sålunda Västmanlands Folkblad och Vestmanlands Läns Tidning.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att sådana tillkännagivanden, som omförmälas i 20 § av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, för år 1949 skola införas i Västmanlands Folkblad och Vestmanlands Läns Tidning.

Nr 296. Beslut om utseende av medlare jämlikt 14 kap. 2 § giftermålsbalken.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 25 november 1948 till beredningsutskottet för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herr Ruben Nyman och fru Ingrid Andrén ingiven motion angående utseende av medlare enligt 14 kap. 2 § giftermålsbalken.

Motionen är så lydande:

Enligt gällande lag (14 kap. 1 § giftermålsbalken) skall, då söndring uppstår eller

tvist eljest uppkommer mellan makar angående underhållsskyldighet eller beträffande vissa andra ekonomiska förhållanden, medling verkställas. Make äger påkalla medling av präst i den församling där makarna eller endera av dem är kyrkobokförd och dessutom skall domaren i orten på begäran av make utse särskild medlare. Ävenledes skall magistrat i stad, då behov av sådana medlare visar sig eller, om kommunen beslutat att medlare skall utses, därtill utse minst en man och en kvinna.

Med hänsyn till att i en stad av Västerås storleksordning förvisso finnas många som av olika skäl icke för den erforderliga medlingen vilja hänvända sig till präster och det dessutom måste anses påkallat att även som medlare kunna få hänvända sig till en kvinna, få undertecknade härmed hemställa

att stadsfullmäktige ville besluta att medlare i tvister mellan makar som omnämnes i 14 kap. 2 § giftermålsbalken skola utses.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 december 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt nu gällande bestämmelser äro äkta makar uti de fall, som här avses,hänvisade påkalla medling antingen hos vederbörande präst eller ock av medlare, som på makes begäran i varje särskilt fall utses av rättens ordförande. Såsom motionärerna framhållit är det utan tvivel av behovet påkallat att makar kunna vända sig även till andra medlare än präster. Det måste också anses synnerligen lämpligt att även en kvinnlig medlare finnes att tillgå. Jämlikt 14 kap. 2 § giftermålsbalken kan kommun besluta att särskilda medlare i tvister mellan makar kunna utses. Om dylikt beslut fattats, har magistraten att till medlare utse minst en man och en kvinna. Det ankommer sålunda endast på kommunen att besluta om att dylika medlare skola utses; däremot har kommunen icke att befatta sig med själva valet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla motionärernas förslag.

Nr 297. Fråga om tiden för öppethållande av vissa butiker.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 december 1948 anfört följande:

Från och med den 1 januari 1949 träder en ny butikstängningslag i kraft, vilken lag ersätter den nuvarande butikstängningslagen av år 1945. Med hänsyn till innehållet i övergångsbestämmelserna till den nya lagen komma samtliga kommunala beslut om avvikelser från den vanliga affärstiden automatiskt att upphöra i och med utgången av innevarande år. Nytt beslut om kommunala avvikelser måste sålunda fattas av stadsfullmäktige, därest överhuvudtaget dylika avvikelser i fortsättningen skola tillämpas.

Den vanliga affärstiden har bibehållits oförändrad i den nya lagen. Å vardag må butik sålunda hållas öppen för allmänheten från klockan 8 till klockan 19. Under tiden fr. o. m. den 10 t. o. m. den 23 december må dock tiden för öppethållande utsträckas till klockan 20. Butik, där handel idkas huvudsakligen med mejerivaror, ägg, margarin eller bageri- och konditorivaror må än vidare å vardagar hållas öppna jämväl mellan

klockan 7.30 och klockan 8. Å påskafton, pingstafton, midsommarafton, julafton och nyårsafton må butik ej hållas öppen för allmänheten efter klockan 16.

Å sön- och helgdag må endast sådan butik, där handel idkas med mejerivaror m. m. hållas öppen för allmänheten mellan klockan 8 och klockan 10, varjämte fotografiateljé må hållas öppen under två timmar, dock ej under högmässogudstjänst.

På grund av speciellt tillstånd av länsstyrelsen kunna undantag medgivas från de sålunda fastställda affärstiderna. Dessa undantag beröra huvudsakligen den s. k. kioskhandeln och äro icke av närmare intresse i detta sammanhang.

Emellertid kan inom kommun, där det finnes lämpligt ur allmän synpunkt och prövas kunna ske utan otillbörligt förfång för affärsföretag inom kommunen, bestämmas, att den vanliga affärstiden skall inskränkas eller att densamma må, utan att förlängas för vecka räknat, helt eller delvis förläggas å annan tid än vanlig affärstid. En bestämmelse om kommunal avvikelse må emellertid ej innebära, att butik samtliga söckendagar i veckan skall stängas före klockan 19. I detta avseende skiljer sig den nya butikstängningslagens föreskrifter från den gamlas.

Inom Västerås stad gälla för närvarande följande av stadsfullmäktige beslutade kommunala avvikelser:

"Rakstuga samt herr- eller damfrisérsalong må icke för allmänheten hållas öppna å annan tid än måndagar—fredagar mellan klockan 8.30 och klockan 18 samt lördagar mellan klockan 8.30 och kl. 17.00. Övriga butiker med undantag av tobaksaffärer ävensom övriga försäljningsställen, varifrån tobaksvaror tillhandahållas, må å lördagar ej hållas öppna för allmänheten efter klockan 17.00.

Påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton må butik ej hållas öppen efter klockan 16.00.

Nu nämnda inskräkningar i tiden för öppethållande av butik å lördagar gäller ej under tiden fr. o. m. den 10—23 december, dock att beträffande rakstuga samt herr- och damfrisérsalong under nämnda tid tiden för öppethållande må utsträckas endast till klockan 19.00.

Fotografiateljéer må å sön- och helgdagar tiden oktober—maj månader hålla sina ateljéer öppna mellan klockan 15.00 och klockan 17.00."

Sistnämnda bestämmelse angående fotografiateljéerna bör kunna utgå enär som ovan nämnts butikstängningslagen numera i motsats mot tidigare uttryckligen medgiver. att dylika ateljéer må hållas öppna sön- och helgdagar under två timmar, dock ej under högmässogudstjänst.

Bestämmelsen om öppethållande å uppräknade helgdagsaftnar synes även överflödig, då densamma icke innebär något annat än vad som gäller redan på grund av lagens bestämmelser.

Med hänsyn till den i nya butikstängningslagen införda föreskriften om att kommunal avvikelse ej får innebära, att butiksinnehavare hindras att åtminstone under en söckendag hålla öppet till klockan 19 måste bestämmelserna om öppethållande av rakstugor samt herr- och damfrisérsalonger justeras. Det har härvid synts beredningsutskottet lämpligats, att den utsträckta affärstiden för dessa butiker förlägges till fredagar.

Jämlikt 7 § i butikstängningslagen har beredningsutskottet berett Västerås Frisörförening samt västeråsavdelningen av Svenska Frisörarbetareförbundet tillfälle att yttra sig över den föreslagna ändringen. Västerås Frisörförening har förklarat, att föreningen icke hade anledning att för närvarande gå med på någon ändring av gällande affärstid, då föreningen samt frisörarbetareförbundet komme att behandla

denna fråga i samband med avtalsuppgörelsen år 1949. Frisörarbetareförbundets avdelning har förklarat, att avdelningen är medveten om att en affärsinnehavare enligt nya butikstängningslagen kan lämnas möjlighet att hålla öppet till klockan 19 en dag i veckan och att fredagen i så fall vore lämpligaste dagen för ett öppethållande under utsträckt tid. Förbundsavdelningen framhåller, att enligt gällande riksavtal för herr- och damfrisörfacken öppethållande icke medgivits längre än till klockan 18 någon dag i veckan. Därest överenskommelse skulle träffas om öppethållande till klockan 19 å fredagar, räknar avdelningen med att lördagsstängningen genomföres en timme tidigare eller klockan 16. Avdelningen hemställer med anledning härav, att stadsfullmäktiges beslut avfattas så att den senare stängningstiden förlägges till fredagar samt att i samband därmed stängningstiden å lördagar framflyttas till klockan 16.

I anledning av de sålunda avgivna yttrandena vill beredningsutskottet framhålla, att butikstängningslagen endast angiver den yttre ram, inom vilken affärsidkarna äga rätt att hålla butikerna öppna. Samma förhållande gäller även de kommunalt beslutade avvikelserna från den vanliga affärstiden.

Genom ett kommunalt beslut kan således i förevarande fall icke innehavarna av rakstugor samt dam- och herrfrisérsalonger *åläggas* att å fredagar hålla öppet till klockan 19. Huruvida affärsinnehavarna komma att använda sig av möjligheten att hålla öppet till denna tid är en fråga, som endast kan avgöras av dem själva i samförstånd med de anställda efter förhandlingar mellan vederbörande organisationer. Att såsom frisörarbetareförbundet föreslagit genom kommunalt beslut föreskriva tidigare stängning å lördagar synes icke lämpligt, enär ett dylikt beslut medför bindande verkan utan att därför någon garanti finnes för att ett öppethållande till klockan 19 å fredagar även kommer att genomföras. Om däremot genom kommunalt beslut möjlighet beredes till öppethållande fredagar till klockan 19, hava vederbörande parter full frihet att överenskomma, att dylikt öppethållande skall ske och att som kompensation härför stängning av rakstugor och frisérsalonger å lördagar får ske en timme tidigare. Härtill kommer, att man för den händelse de kommunala avvikelserna överhuvudtaget skola bibehållas, vartill anledning synes beredningsutskottet föreligga, är ovillkorligen bunden av den nya butiksstängningslagens föreskrifter på ifrågavarande punkt.

Beredningsutskottet föreslår sålunda, att bestämmelserna om de kommunala avvikelserna från butikstängningstiden i fortsättningen böra hava följande lydelse:

"Rakstuga samt herr- eller damfrisérsalong må icke för allmänheten hållas öppna å annan tid än måndagar—torsdagar mellan klockan 8.30 och klockan 18, fredagar mellan klockan 8.30 och klockan 19 samt lördagar mellan klockan 8.30 och klockan 17. Övriga butiker med undantag av tobaksaffärer ävensom övriga försäljningsställen, varifrån tobaksvaror tillhandahållas, må å lördagar ej hållas öppna för allmänheten efter klockan 17.

Nu nämnda inskränkningar i tiden för öppethållande av butik å lördagar gäller ej under tiden fr. o. m. den 10—23 december, dock att beträffande rakstuga samt herr- och damfrisérsalong under nämnda tid tiden för öppethållande må utsträckas endast till klockan 19."

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att med ändring av tidigare beslut härutinnan fr. o. m. den 1 januari 1949 antaga ovan angivna bestämmelser om kommunal avvikelse från den vanliga affärstiden samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att dels underställa ovannämnda beslut länsstyrelsens prövning, dels ock, sedan beslutet blivit av länsstyrelsen fastställt, ombesörja att detsamma bringas till allmänhetens kännedom genom införande av kungörelse i ortspressen.

Nr 298. Tillstånd för Gustav Rickard Palmqvist att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 29 november 1948 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående kaféägaren Gustav Rickard Palmqvists ansökan om tillstånd att intill den 30 september 1949 i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, Västerås, Citybuffén, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Nykterhetsnämnden har i häröver den 1 december 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Tidigare innehavare av nämnda matservering ha innehaft Länsstyrelsens tillstånd till pilsnerutskänkning. Herr Palmqvist har också tidigare beviljats tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka å matservering, Hörnans matsalar, Karlsgatan 4, Västerås, vilken rörelse han överlåtit till annan person.

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta pilsnerutskänkningen har nämnden veterligt ingen anmärkning att anföra.

Nykterhetsnämnden föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till kaféägaren Gustav Rickard Palmqvists hemställan om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, Västerås, Citybuffén, för tiden t. o. m. 30 september 1949.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 december 1948 förordat bifall till nykterhetsnämndens förslag.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

HANDLINGAR
Ser. B

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 1

Nr 1. Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt § 13 i den av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 antagna arbetsordningen för fullmäktige skall före den 1 mars varje år genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg upprättas och i fullmäktiges tryckta handlingar intagas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsätta särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 2 februari 1948.

PER SIÖSTEEN.
Stadsfullmäktiges sekreterare.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. inrättande av friluftsbad	Remiss till drätselkammaren	Under åren 1937—1939 ha badanordningarna å Östra holmen, Elba samt norra Björnön förbättrats. Åren 1941—1943 har ny badplats vid Johannisberg iordningställts och upplåtits. Genom ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 augusti 1945 godkänt markbytesavtal har staden förvärvat hela det nuvarande lokstationsområdet, vilket ingår såsom del i en generalplan, vilken avser bl. a. ett friluftsbad vid
1947 28/8	Ny motion i samma syfte	Remiss till drätselkammaren	

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			Mälaren. Drätselkammaren har den 13 juni 1946 beslutat anordna pristävlan angående förslag till friluftsbad. Vissa för tävlingens anordnande erforderl. grundundersökningar pågå.
1936 26/3	Nya lokaler för pastorsexpeditionen	Remiss till den s. k. rådhuskommittén	Utredning pågår angående ny förvaltningsbyggnad. Denna fråga är beroende av nämnda utredning. Under år 1943 har pastorsexpeditionen inflyttat i arbetsförmedlingens förra lokaler.
1936 28/5	Uppförande av nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ärendet	Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1945 har staden förvärvat tomten Nestor nr 1. Den 31 maj 1946 beslöto stadsfullmäktige på förslag av kommittén i princip uttala sig för att central förvaltningsbyggnad i enlighet med av kommittén framlagt förslag skulle uppföras å tomten ävensom uppdraga åt kommittén att fortsätta utredningsarbetet. Detta pågår.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn	Remiss till drätselkammaren och hamnstyrelsen	Byggnadskontoret har under sommaren 1945 framlagt utredning och kostnadsberäkning. Anslag har av stadsfullmäktige beviljats den 28 mars 1946 för anordnande av ytterligare c:a

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			80 båtplatser. Arbetet som utförts ingår såsom en första etapp i utbyggande av småbåtshamn. Drätselkammaren har den 5 juni 1947 anvisat medel för borttagande av gamla pålar efter förutvarande kallbadhuset. Detta arbete har påbörjats. I 1948 års stat har anslag upptagits för anordnande av ny båthamn mellan kallbadhuset och västra piren.
1939 30/3	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås	Ansökan till Kungl. Maj:t om proposition till riksdagen	Sedan bibliotekskommittén under år 1944 framlagt förslag till biblioteksbyggnad, vilket förslag icke blivit av vederbörande myndigheter godkänt, har kommittén i september 1945 framlagt ett reviderat förslag. I november 1946 framlades ett nytt förslag emot vilket emellertid framställdes en del erinringar. Sedan frågan med hänsyn till att läroverkets byggnadsplaner avancerat kommit i delvis nytt läge, har under senare delen av år 1947 utarbetats ytterligare ett nytt förslag, vilket emellertid ännu icke är slutgranskat.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1939 30/11	Om- och tillbyggnad till Högre allmänna läroverket	Ny utredning genom den förutvarande kommittén	Sedan stadsfullmäktige den 26 mars 1943 godkänt förslag till nybyggnad, antogo fullmäktige den 31 januari 1946 ett nytt förslag till nybyggnad samt uppdrog åt kommittén att såsom byggnadskommitté fullfölja ärendet. Skolöverstyrelsen framställde i skrivelse den 28 oktober 1946 till byggnadsstyrelsen vissa erinringar mot sistnämnda förslag. Sedan skolöverstyrelsen erhållit byggnadsstyrelsens yttrande har överstyrelsen i skrivelse den 17 mars 1947 förklarat sig beredd tillstyrka förslaget till institutionsbyggnad efter vissa justeringar. Efter uppvaktningar hos olika statliga myndigheter har samtliga instanser numera förklarat sig kunna godkänna förslaget i dess helhet. Arbetsritningar utarbetas för närvarande
1942 26/11	Utredning av frågan om kommunala tvättstugor	Remiss till särskild kommitté	Sedan kommitterade den 6 november 1945 framlagt förslag i ärendet, ha stadsfullmäktige den 20 december 1945 uppdragit åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för frågans fortsatta lösande. Drätselkammaren har

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			remitterat ärendet till badhusstyrelsen, som i avgivet yttrande tillstyrkt förslaget. Ärendet vilar i avbidan å stadsplanefrågans lösning.
1943 18/6	Inventering och översyn av namnen å gator och kvarter m. m.	Uppdrag åt gatunamnsberedningen att föranstalta om inventering och översyn	Utredning pågår.
1943 26/8	Upplåtelse av tomt till Västerås hantverks- och industriförening för uppförande av pensionärshem	Återremiss till drätselkammaren	Utredning pågår.
1943 15/11	Motion angående utredning av frågan om inrättande av hem för ensamma mödrar	Remiss till beredningsutskottet	Efter förslag av beredningsutskottet har stadsfullmäktige tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att utreda frågan. Preliminärt förslag har utarbetats inom kommittén, emot vilket från socialstyrelsens sida framställts vissa anmärkningar. Ärendet ligger hos stadsarkitekten för utarbetande av nya ritningar.
1945 28/3	Motion angående inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla	Remiss till drätselkammaren	Drätselkammaren har tillsatt en kommitté som handhar ärendets utredning.
1945 25/10	Motion angående kommunal hyreshjälp till barnrika familjer	Remiss till drätselkammaren	Stadsfullmäktige hava den 24 april 1947 tillsatt en särskild kommitté att verkställa en allsidig

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			och förutsättningslös utredning av bostadsfrågan i hela dess vidd, och har motionen överlämnats till denna kommitté
1945 29/11	Utredning av fråga om tillbyggnad vid tekniska skolan	Remiss till beredningsutskottet	Av stadsfullmäktige den 31 januari 1946 tillsatt utredningskommitté har framlagt förslag i ärendet. Förslaget har godkänts av stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 juni 1947 och har medel anvisats för tillbyggnad.
1946 31/1	Införande av företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen	Remiss till drätselkammaren och beredningsutskottet	Svenska stadsförbundet har numera rekommenderat städerna att tillämpa vissa grunder för företagsdemokratiens utövande. Drätselkammaren har den 4 december 1947 remitterat ärendet till sina delegerade för sociala ärenden för upptagande av förhandlingar med vederbörande organisationer samt upprättande av detaljerat förslag.
1946 27/6	Utredning om bostäder åt mindre bemedlade	Remiss till beredningsutskottet och drätselkammaren	Stadsfullmäktige utsågo den 26 september 1946 en kommitté med uppdrag att verkställa utredning i frågan. Utredningen skall enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1947 samordnas med den utredning som skall företagas av ovan

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			omförmälda särskilda bostadsutredningskommitté.
1946 29/8	Tillägg till 31 § i ordningsstadgan för Västerås stad	Återremiss till beredningsutskottet	Beredningsutskottet har inhämtat magistratens yttrande i anledning av återremissen. Ärendet vilar för närvarande hos byggnadsnämnden, som skall kartlägga tillämpningsområdet för ordningsstadgan.
1946 29/8	Fråga om reserverande av mark inom kvarteret Klaudia för ny varmbadhusanläggning	Remiss till byggnadsnämnden och drätselkammaren	Byggnadsnämnden har yttrat sig den 3 mars 1947. Ärendet vilar hos drätselkammaren i avbidan å utredning genom stadsarkitektkontoret. Sistnämnda utredning är ej slutförd.
1946 31/10	Utredning av fråga om gemensam förvaltning av olika myndigheter underställda fonder	Remiss till beredningsutskottet	Utredning pågår.
1947 29/5	Motion angående utredning av frågan om anskaffande av lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare	Särskild utredningskommitté tillsatt	Utredning pågår.
1947 25/9	Motion angående utredning av frågan om kommunalisering av stuveriarbetet i stadens hamnar	Särskild utredningskommitté tillsatt	Utredning pågår.
1947 25/9	Motion angående ordnande av ett nytt koloniträdgårdsområde i staden	Remiss till lantegendomsnämnden och drätselkammaren för yttranden	Ärendet vilar hos lantegendomsnämnden.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1947 25/9	Motion angående åtgärder för underlättande av deltagande i 1948 års val	Remiss till drätselkammaren	Drätselkammaren har hemställt om magistratens yttrande i ärendet. Dylikt yttrande har ännu icke avgivits.
1947 27/11	Motion angående utredning av frågan om rätt till fri trappstädning åt pensionärerna på pensionärshemmen	Remiss till pensionärshemsstyrelsen och drätselkammaren	Utredning pågår.

B. Ej verkställda beslut.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1938 27/10 1942 30/4	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar	Vid sammanträde den 28 mars 1946 beslöto stadsfullmäktige ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 36.000 kronor för inrättande av bekvämlighetsinrättning i stadsparken. Byggnadstillstånd har icke beviljats.
1938 24/11	Om- och tillbyggnad till Högre männa läroverket	Se ovan under A.
1942 9/6	Utbyggnad av Djuphamnen	Den första etappen av arbetena, avseende utförande av muddringsarbeten, pågår.
1943 29/4	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet	Arbetet ej utfört på grund av stadsplanehinder.
1944 30/11	Anläggande av nya branddammar	Med hänsyn till nuvarande läge har anläggningen av branddammar ansetts kunna tills vidare anstå.
1944 20/12	Iordningställande av Källhagsparken och Iggebyparken	Endast en del kompletteringsarbeten återstå.
1945 22/2	Utbyggnad av vågbrytaren vid Djuphamnen	En mindre del av utbyggnaden återstår.
1945 28/3 1945 27/9	Utläggande av gator å Gideonsbergs- och Sommarroområdena	Gatuarbetena ännu ej avslutade.
1945 28/6	Iordningställande av Montörgatan	Arbetet ej påbörjat.
1945 30/8	Uppförande av nytt hamnmagasin	Arbetet ej påbörjat, enär ansökan om byggnadstillstånd avslagits.
1946 31/1 1946 28/3	Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan	Byggnadstillstånd har ännu ej erhållits.
1946 25/4 1946 31/10	Utförande av vatten- och avloppsledningar inom del av Södra Skallberget.	Arbetena pågå.
1946 25/4	Omläggning av väg till Lundby kyrka	Byggnadstillstånd ej erhållet.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 25/4	Framdragande av väg söder om och parallellt med järnvägen mellan Regementsallén och gamla hamnen, omläggning av nuvarande Regementsallén samt utläggande av gator inom Djuphamnsområdet	Arbetena pågå.
1946 31/5	Utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund	Arbetena pågå.
1946 27/6	Framdragande av högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund	Ej påbörjat.
1946 19/8 1948 29/1	Inredande av källarvåning i Sundinska huset till lokal för ungdomsverksamheten	Ej påbörjat.
1946 26/9	Uppförande av nytt pensionärshem inom kvarteret Lodet i Västerås	Arbetet pågår. Byggnaden beräknas vara färdig för inflyttning den 1 mars 1948.
1946 26/9	Förstärkning av vattenhuvudledning från Hässlö	Arbetena pågå.
1946 26/9	Utbyggnad av gasverket	Arbetet ännu ej färdigställt.
1946 26/9	Iordningställande av Hammarbygatan mellan Lantvärnsgatan och Västmannagatan	Arbetena pågå.
1946 31/10	Nedläggande av lågspänningsjordkabel öster om Bergslagsvägen	Arbetena pågå.
1946 28/11	Omläggning och stensättning av Södra Esplanaden	Arbetena pågå.
1946 28/11	Ombyggnad av transformatorstation i Oxbacken	Arbetet pågår.
1946 28/11	Byggande av transformatorstation vid Vasagatan	Arbetet pågår.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1947 30/1	Uppförande av byggnad för transformatorstation och vänthall för omnibustrafikanter vid Haga samt regnskydd för omnibustrafikanter vid Hovdestalund	Transformatorstationen uppförd särskilt för sig. Övriga arbeten ej utförda.
1947 30/1	Omändring och inredning av lokal för transformatorstation vid Vasagatan	Arbetet pågår.
1947 27/3	Vatten- och avloppsledningar inom Framnäsområdet	Arbetena pågå.
1947 27/3	Ombyggnad av gamla tullhuset	Ansökan om byggnadstillstånd avslagen.
1947 24/4	Anläggande av lågspänningsjordkablar vid Släggargatan	Arbetena pågå.
1947 24/4	Gatuarbeten å Gideonsberg, Kungsängen, Kungsängsgatan, Södra Skallberget och Djuphamnsområdet	Gatuarbetena å Gideonsberg ha ännu ej påbörjats på grund av ändrade planer ifråga om bostadsbebyggelsen. Arbetena i övrigt pågå.
1947 29/5	Uppförande av ny matarkabel mellan Kraftverket och ställverket i elverkets byggnad.	Arbetena pågå.
1947 29/5	Vatten- och avloppsledningar för Emausområdet	Arbetena pågå.
1947 26/6	Undersökning av vattentäkten vid Hässlö m. m.	Arbetena pågå.
1947 26/6	Vatten- och avloppsledningar i Årbylundsgatan och Ekevägen	Arbetena pågå.
1947 26/6	Avloppsledning från Sommarro till befintlig reningsbrunn för Skiljeboområdet	Arbetena pågå.
1947 26/6	Iordningställande av lokaler för skolbarnsbespisning i Korsängsskolan, Hammarbyskolan, Lundby kyrkskola och Gryta skola	Lokaler ha i ordningställts för Lundby kyrkskola och Gryta skola. Arbetena i övrigt ej avslutade.
1947 26/6	Vatten- och avloppsledningar inom Gustavsviksområdet	Arbetena pågå.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1947 28/8	Uppförande av pensionärshem å Södra Skallberget	Arbetet påbörjat.
1947 28/8	Nedläggande av hög- och lågspänningsjordkablar inom området kring Agnegatan och Skogsvägen	Arbetena pågå.
1947 28/8	Nedläggande av lågspänningsjordkablar till kvarteret Aspvreten	Arbetena pågå.
1947 28/8	Utläggande av gata inom Södra Skallberget	Arbetet pågår.
1947 25/9	Utförande av fristående transformatorstation å Viksäng	Arbetet pågår.
1947 25/9	Iordningställande av vissa parkanläggningar å Hagaområdet	Arbetet pågår.
1947 25/9	Iordningställande av västra delen av Spantgatan samt Svarvargatan, Målargatan och Ängsgatan	Spantgatan, Målargatan och Ängsgatan ej påbörjade. Beträffande Svarvargatan pågå arbetena.
1947 30/10	Iordningställande av utrymmen för transformatorstationer inom kvarteret Laura samt i fastigheten Agnegatan 8.	Transformatorstationen i Agnegatan 8 färdigställd. I övrigt pågå arbetena.
1947 30/10	Utförande av vatten och avloppsledningar inom västra delen av Skiljeboområdet	Arbetena pågå.
1947 30/10	Förslag till uppförande av ny folkskolebyggnad å Gideonsberg	Ritningarna under utarbetande.
1947 30/10	Iordningställande av del av Jakobsbergsgatan samt del av Arosvägen	Arbetena pågå.
1947 30/10	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till kvarteret Skjutbanan	Arbetena pågå.
1947 18/12	Vatten- och avloppsledningar i västra delen av Kronvägen till Råbygatan	Arbetena ej påbörjade.
1947 18/12	Uppställande av transformatorstation å Södra Skallberget	Arbetet ej påbörjat.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 2

Nr 2. Förslag till ny instruktion och ny lönesättning för Västerås stads tjänsteläkare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan andre stadsläkaren Carl Idar den 1 februari 1944 avgått med pension, har befattningen såsom andre stadsläkare icke varit besatt med ordinarie innehavare. Hälsovårdsnämnden anmälde i skrivelse den 9 maj 1944 till stadsfullmäktige, att det kunde beräknas dröja jämförelsevis länge, innan nämnden kunde framlägga förslag till återbesättande av tjänsten. Sveriges Läkareförbund hade nämligen i samband med att befattningen kungjorts till ansökan ledig, hemställt om förhandlingar angående avlöningsförmånerna. De förhandlingar, som på grund harav förts mellan löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade och representanter för hälsovårdsnämnden, å ena, samt Sveriges Läkareförbund, å andra sidan, hade emellertid uppskjutits i avbidan på slutförandet av pågående centrala förhandlingar mellan Svenska Stadsförbundet och läkareförbundet rörande städernas tjänsteläkare. Vid de lokala förhandlingarna för Västerås hade stadens representanter träffat överenskommelse med läkareförbundet, att tillsättandet av tjänsten med ordinarie innehavare skulle anstå till dess att samtliga förhandlingar avslutats. Sedan stadsfullmäktige tagit del av vad hälsovårdsnämnden sålunda haft att rapportera rörande befattningens återbesättande, beslöto stadsfullmäktige den 25 maj 1944 att lägga skrivelsen till handlingarna.

De 1944 såsom skäl för anstånd med befattningens återbesättande åberopade centrala förhandlingarna mellan stadsförbundet och läkareförbundet ha, enligt vad hälsovårdsnämnden erfarit, ännu icke resulterat i överenskommelse. Andre stadsläkaretjänsten uppehålles sålunda fortfarande efter tre år på förordnande. Efter framställning från hälsovårdsnämnden under 1946 har löne- och avtalsnämnden ånyo upptagit frågan om löneförmånerna för befattningen och därvid under hand framställt önskemål om att hälsovårdsnämnden måtte föranstalta om en översyn av den för stadens tjänsteläkare gällande instruktionen, så att en grundval kunde skapas för de förhandlingar, som skulle på nytt upptagas med läkareförbundet. Översynen skulle främst gälla fördelningen av arbetsuppgifterna mellan förste och andre stadsläkaren.

Rörande tillkomsten av särskild instruktion för tjänsteläkare i stad stadgas i § 49 av allmänna läkareinstruktionen den 19 december 1930, att förslag till sådan instruktion må upprättas av stadsfullmäktige efter hälsovårdsnämndens hörande, varefter magistraten har att med bifogande av eget utlåtande underställa förslaget medicinalstyrelsens prövning och godkännande. Hälsovårdsnämnden vill härmed till stadsfullmäktige överlämna ett förslag till ny instruktion för stadens tjänsteläkare samt hemställa, att stadsfullmäktige ville med utgångspunkt från förslaget upptaga frågan om ny instruktion för stadens tjänsteläkare.

Hälsovårdsnämnden har för sin del funnit, att den gällande instruktionen ej är tidsenlig och att en ny instruktion är erforderlig. Vidare är det uppenbart, att det

i en stad av Västerås storleksordning i längden är ohållbart, att endast ha en tjänsteläkarbefattning besatt med ordinarie innehavare.

Huvudprinciperna i hälsovårdsnämndens förslag äro följande. Andre stadsläkaretjänsten omändras till en befattning såsom stadsdistriktsläkare varjämte ytterligare en sådan befattning inrättas. Förste stadsläkaren befrias från skyldigheten att meddela läkarvård och skall därför icke längre hava något distrikt. Avsikten är, att förste stadsläkaren i stället skall mera än hittills kunna ägna sig åt den allmänna hygienen.

Det nuvarande systemet med två tjänsteläkare är av relativt sent datum. Gällande instruktion antogs av stadsfullmäktige den 21 juni 1933 och den 22 februari 1934 samt fastställdes av medicinalstyrelsen den 28 april 1934. Instruktionen innebar en minskning av antalet tjänsteläkare. Dessförinnan hade tre tjänsteläkare funnits, nämligen en förste stadsläkare, en andre stadsläkare och en distriktsläkare. Organisationen med tre tjänsteläkare grundade sig å den instruktion, som antogs av stadsfullmäktige i mars 1919. Under tiden mellan dessa båda instruktioner hade förste stadsläkaren alltså icke något särskilt tjänstgöringsdistrikt medan däremot de båda andra läkarna hade var sitt distrikt. I förste stadsläkarens tjänsteåligganden ingick att han skulle vara läkare vid epidemisjukhuset.

År 1924 väcktes i stadsfullmäktige en motion att sedan förste stadsläkarens tjänstgöringsskyldighet hos staden i och med landstingets övertagande av epidemisjukhuset blivit väsentligt reducerad, stadsfullmäktige ville besluta sådan ändring i läkareinstruktionen som därav påkallades. Beredningen av ärendet drog långt ut på tiden. Sedan innehavaren av distriktsläkaretjänsten 1932 avgått, blev frågan ånyo aktuell. Utredningen resulterade i juni 1933 i att stadsfullmäktige för sin del beslöto, att distriktsläkaretjänsten skulle indragas. Följden härav blev den nya instruktionen för tjänsteläkarna av år 1934, som fortfarande är gällande. Enligt denna har förste och andre stadsläkaren var sitt distrikt. Förste stadsläkaren är chef för stadens hälsovårdspersonal samt självskriven ledamot av hälsovårdsnämnden. Andre stadsläkaren handhar läkarvården vid ålderdomshemmet.

Hälsovårdsnämnden har under behandlingen av frågan om återbesättandet av andre stadsläkartjänsten samt om arbetsfördelningen mellan de nuvarande båda befattningarna varit enig därom, att en återgång till det tidigare systemet med en förste stadsläkare och två distriktsläkare är mer än väl motiverad med hänsyn till stadens tillväxt efter distriktsläkaretjänstens indragning. Det torde i detta sammanhang vara onödigt att belysa stadens snabba utveckling samt om den ytterligare expansion som kan förväntas under de närmaste åren.

Trots de resultat som nåtts på den allmänna hygienens område, finnes dock åtskilligt att förbättra. Därest förste stadsläkaren såsom för närvarande skall vara fullt sysselsatt med läkarvård, blir följden helt naturligt den, att föga tid står honom till buds att aktivt ingripa på alla de områden där så skulle vara önskvärt. Under senare årtionden har den förebyggande allmänna hygienen nått erkännande i allt vidare utsträckning. De allmänhygieniska frågorna om renhållning, avlopp, vattenledningar, butikshygien och bostadsförbättringsverksamhet äro givetvis av största samhälleliga betydelse. De större städerna gå numera in för en ordning med förste stadsläkaren såsom en befattningshavare, vilken skall antingen helt och hållet eller till viss del frikopplas från meddelande av sjukvård för att bliva i tillfälle att ägna sina krafter åt överinseendet över och ledningen av den allmänna hygienen. Borås,

som vid senaste årsskiftet hade en folkmängd av 53.500 invånare, har en ny instruktion för förste stadsläkaren, fastställd av medicinalstyrelsen i augusti 1946. Enligt denna instruktion är befattningen anordnad såsom uteslutande en hygienertjänst, vilket innebär, att förste stadsläkaren icke får utöva enskild läkarverksamhet. För Gävle, som vid senaste årsskiftet hade en folkmängd av 43.146 invånare, gäller en av medicinalstyrelsen i juni 1945 fastställd instruktion. Enligt denna äger stadsläkaren rättighet men icke skyldighet att inom staden meddela enskild sjukvård. Instruktionerna för Borås och Gävle äro de som senast fastställts för städer av Västerås storleksordning, och representera de modernaste principerna på området. I åtskilliga städer pågår för närvarande arbete med omorganisation av tjänsteläkarebefattningarna.

Hälsovårdsnämndens förslag till instruktion överensstämmer i stort sett med den nyssnämnda för Gävle nyligen fastställda instruktionen.

På grund av bestämmelse i allmänna läkareinstruktionen av den 19 december 1930 att i tillämpliga delar de för provinsialläkares tjänsteutövning givna stadgandena skola gälla för stadsläkare är det i den särskilda instruktionen för stadsläkare, icke nödvändigt att i detalj uppräkna de olika tjänsteåliggandena. Från de nu gällande instruktionerna kunna därför uteslutas punkterna 1 och 3 i § 11. Den i § 11 punkt 4 omförmälda skyldigheten att efter vederbörligt förordnande verkställa de besiktningar som i gällande lag om arbetarskydd äro stadgade, bör även kunna utelämnas i en ny instruktion. Enligt § 24 lagen om arbetarskydd utgöras de kommunala tillsynsorganen av hälsovårdsnämnderna, dock att nämnd är berättigad att utöva den nämnden åliggande tillsynen genom en eller flera lämpliga, av nämnden utsedda särskilda personer. Då hälsovårdsnämnden sålunda äger åt särskild person överlåta sina åligganden enligt lagen om arbetarskydd, är det icke nödvändigt att särskilt nämna därom i tjänsteläkareinstruktionen. Det kan nämnas, att för Västerås vidkommande hälsovårdsnämnden har förordnat förste hälsovårdsinspektören att utöva den nämnden åliggande tillsynsskyldigheten. I lönehänseende bygger instruktionen på den av läkareförbundet starkt hävdade, av städerna på senare tid allmänt antagna principen, att de s. k. ackordsuppdragen, särskilt inom den öppna fattigvården, skola bortfalla samt att läkarvården skall ersättas per prestation. Beträffande den slutna fattigvården skall läkarvården vid ålderdomshemmet tillkomma den ene av distriktsläkarna. För att få rättvis lönesättning för de båda distriktsläkarna är det därför nödvändigt att grundlönen sättes lika för båda tjänsterna samt att särskilt arvode utgår för tjänstgöringen vid ålderdomshemmet. Frånsett nu gjorda påpekanden torde närmare kommentarer ej vara erforderliga utan hänvisas direkt till förslaget.

Därest förste stadsläkaren i fortsättningen icke skall vara skyldig att meddela enskild sjukvård utan i stället skall ägna mera tid åt den allmänna hygienen blir följden givetvis att befattningen måste uppflyttas i högre lönegrad såsom kompensation för mistade praktikmöjligheter. Befattningen är för närvarande placerad i lönegrad 16. I Gävle är lönen för förste stadsläkaren i begynnelselön inklusive dyrtidstillägg 12.250 kronor samt i slutlön inklusive tillägg 14.178 kronor. Hälsovårdsnämnden anser, att, därest den nya instruktionen antages, befattningen såsom förste stadsläkare i Västerås bör placeras i lönegrad 22. För distriktsläkarna utgör i Gävle begynnelselönen inklusive dyrtidstillägg 5.000 kronor och slutlönen 6.025 kronor. Med hänsyn härtill skulle en inplacering i lönegrad 8 vara för Västerås vidkommande väl motiverad. I pensionshänseende däremot böra distriktsläkarna erhålla pension som om de varit placerade i lönegrad 17.

Med hänvisning till vad nu anförts får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med utgångspunkt från föreliggande förslag upptaga frågan om ny instruktion för stadens tjänsteläkare samt, därest denna antages,

att uppflytta befattningen såsom förste stadsläkare i lönegrad 22,

att omändra befattningen såsom andre stadsläkare till en befattning såsom stadsdistriktsläkare i lönegrad 8,

att inrätta ytterligare en befattning såsom distriktsläkare samt

att i pensionshänseende placera distriktsläkaretjänsterna i lönegrad 17.

Västerås den 13 januari 1947.

För hälsovårdsnämnden:

KARIN KJELLDAHL.

/*Sven Martiin.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden har uti skrivelse den 13 januari 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av nämnden upprättat förslag till ny instruktion för stadens tjänsteläkare och i anslutning därtill reglera lönerna för tjänsteläkarna.

Skrivelsen har överlämnats till löne- och avtalsnämnden för yttrande.

Under beredningen av ärendet har beredningsutskottet och löne- och avtalsnämnden för granskning av instruktionsförslaget tillsatt en särskild gemensam delegation, som i det följande benämnes delegationen. Sedan delegationen föreslagit vissa ändringar i instruktionen, har löne- och avtalsnämnden vid sin behandling av ärendet och vid förhandlingarna med Sveriges Läkarförbund haft delegationens reviderade förslag till utgångspunkt. Över det reviderade förslaget har hälsovårdsnämnden beretts tillfälle att avgiva yttrande. Hälsovårdsnämndens därvid anförda synpunkter ha refererats vid redogörelsen här nedan för de olika paragraferna. För överskådlighetens skull har i en härefter intagen bilaga uppställts *dels* hälsovårdsnämndens ursprungliga förslag, d e l s delegationens reviderade förslag, och d e l s löne- och avtalsnämndens efter förhandlingarna med läkarförbundet föreslagna lydelse av instruktionen.

Löne- och avtalsnämnden får nu redovisa och närmare utveckla resultatet från förhandlingarna samt överlämna sitt yttrande i ärendet. Därvid kommer även att lämnas en redogörelse för de synpunkter som av beredningsutskottets och löne- och avtalsnämndens delegerade anförts på hälsovårdsnämndens ursprungliga förslag.

Liksom delegationen ansluter sig löne- och avtalsnämnden i allt väsentligt till principerna i den av hälsovårdsnämnden föreslagna tjänsteläkarorganisationen. Endast beträffande en del detaljer har erinringar gjorts.

I de fall där ändringar föreslagits behandlas nu instruktionen paragraf för paragraf. I sista hand upptages löne- och pensionsfrågorna.

§ 1. Delegationen har föreslagit att tjänsteläkarna skulle benämnas stadsläkare och stadsdistriktsläkare. I yttrande häröver har hälsovårdsnämnden vidhållit sin uppfattning, att samtliga stadens tjänsteläkare borde benämnas stadsläkare men dessutom föreslagit att den nuvarande benämningen förste stadsläkare skulle bibehållas. Vid förhandlingar med läkarförbundet har löne- och avtalsnämnden överenskommit, att befattningarna skulle benämnas stadsläkare- respektive distriktsläkare.

Hälsovårdsnämndens erinran om att tjänsteläkarna beträffande tjänsteåligganden skulle vara underkastade de förändringar som vederbörligen kunde bliva fastställda, har uteslutits ur paragrafen, då bestämmelsen är överflödig till följd av att samma sak behandlas i § 25.

§ 2. I den mån den allmänna läkarinstruktionen icke lägger hinder i vägen härför, bör vid tillsättande av befattning och meddelande av avsked från densamma för tjänsteläkarna gälla samma bestämmelser som för stadens övriga ordinarie befattningshavare. En erinran härom har intagits i denna paragraf genom en hänvisning till tjänstgöringsreglementet.

§ 3. Delegationen har föreslagit ett tillägg till hälsovårdsnämndens förslag innebärande att distriktsläkare skulle vara skyldig att vara bosatt inom det distrikt, som tilldelats honom. Hälsovårdsnämnden har i yttrande anfört, att avstånden inom staden icke vore av den storleksordningen att bosättning inom distriktet kunde krävas. Vidare hade nämnden framhållit, att möjlighet att välja bostad numera knappast erbjudes på grund av den rådande bostadsbristen. Nämnden har därför föreslagit att satsen omformulerades så, att distriktsläkare icke borde vara boende utom distriktet. Läkarförbundet har godkänt sådan formulering att rätten att vara bosatt utom distriktet gjorts beroende av medgivande av magistraten, som är den myndighet under vilken tjänsteläkarna författningsenligt lyder.

§ 5. Semesterdagarnas antal är oförändrat i förhållande till nu gällande instruktion. Åldersgränsen för den längre semestern har dock flyttats från 45 till 40 år.

§ 6. Vid förhandlingarna har överenskommelse träffats att stadsläkaren skall vara anträffbar i tjänsteärenden minst en timme under var och en av fyra söckendagar i veckan. Hälsovårdsnämnden har ansett att tre dagar skulle vara tillfyllest medan delegationen föreslagit fem dagar.

Beträffande jourtjänsten har löne- och avtalsnämnden enligt önskemål från läkarförbundet intagit ett tillägg till paragrafen innebärande att stadsläkaren skall vara skyldig deltaga i jourtjänsten endast om han utnyttjar den honom enligt § 7 medgivna rätten att meddela enskild sjukvård. Som motiv härför har anförts, att det icke vore lämpligt att en läkare, vilken som regel icke ägnade sig åt praktik, vid vissa enstaka jourtillfällen skulle utöva praktik. En sådan läkare skulle med åren komma allt längre bort ifrån de rent läkarvårdande uppgifterna och bli föga skickad för praktik. Liksom för närvarande är fallet föreslås att även övriga läkare i staden får deltaga i jourtjänsten mot särskild av stadsfullmäktige bestämd ersättning. Till skillnad från nu rådande förhållanden föreslår löne- och avtalsnämnden däremot, att tjänsteläkarna endast skall få uppbära ersättning för jourtjänsten om de tillsammans ombesörja jourtjänst under minst en tredjedel av årets jourtillfällen. I princip är tjänsteläkarna skyldiga att utan ersättning uppehålla jourtjänsten.

§ 7. Enligt denna paragraf äger stadsläkaren rättighet men icke skyldighet att meddela enskild sjukvård. Den av hälsovårdsnämnden och delegationen föreslagna begränsningen till staden har av löne- och avtalsnämnden uteslutits efter överenskommelse med läkarförbundet. Då grunden till den ändrade karaktär stadsläkarebefattningen enligt instruktionsförslaget förutsättes skola erhålla är, att stadsläkaren i större utsträckning än som hittills varit möjligt ägnar sina krafter åt den allmänna hälsovården, synes det lämpligt att i paragrafen intaga en erinran om att den enskilda sjukvården icke får inkräkta å stadsläkarens åliggande såsom tjänsteläkare.

Delegationen har föreslagit att distriktsläkarna icke få utöva praktik utom staden. Hälsovårdsnämnden har häremot anfört att en dylik bestämmelse skulle strida mot läkaryrkets allmänna natur. En läkare skulle ha möjlighet att biträda en patient varhelst han anlitades. Efter samråd med läkarförbundet föreslår löne- och avtalsnämnden, att praktik utom staden skall få meddelas endast i undantagsfall.

§ **8.** Delegationen har föreslagit en mindre redaktionell ändring av paragrafens avfattning i det att ordet "förman" utbytts mot ordet "chef". Då vid förhandlingarna läkarförbundet ansett den av hälsovårdsnämnden föreslagna lydelsen vara mera lämplig, har löne- och avtalsnämnden i sitt förslag upptagit hälsovårdsnämndens lydelse av paragrafen.

§ **9.** Den av hälsovårdsnämnden föreslagna avfattningen av denna paragraf kan giva anledning till den tolkningen, att stadsläkaren väl *äger rätt* att med distriktsläkarna samråda i viktigare hälso- och sjukvårdsfrågor, som ligger inom distriktsläkarnas verksamhetsområde men att stadsläkaren icke är *skyldig* härtill. Då man får förutsätta att den sistnämnda tolkningen avses, har delegationen och löne- och avtalsnämnden föreslagit en något förtydligad formulering.

§ **10.** Tillsynen över verkställigheten av hälsovårdsnämndens beslut och ansvaret för densamma bör i sista hand vila hos stadsläkaren. Delegationen har därför föreslagit sådan avfattning av paragrafen att stadsläkaren ålägges skyldighet att med biträde av underlydande tjänstemän övervaka verkställigheten av hälsovårdsnämndens beslut.

§ **11.** Löne- och avtalsnämnden föreslår, att ordet medikamentsrekvisitioner utbytes mot det mera tidsenliga ordet läkemedelsrekvisitioner. Uti § 14 sista punkten av hälsovårdsnämndens förslag förekommer en bestämmelse, enligt vilken distriktsläkare skall iakttaga nödig sparsamhet vid rekvisition av läkemedel och andra sjukvårdsförnödenheter, som skola betalas av staden. Med anledning härav och i överensstämmelse med vad i tjänsteläkarinstruktioner i andra städer brukar föreskrivas, har delegationen och löne- och avtalsnämnden föreslagit, att i denna paragraf intages en erinran om stadsläkarens skyldighet att tillse och övervaka, att dylik sparsamhet iakttages vid läkemedelsrekvisitionerna.

§ **12.** I tredje att-satsen föreslår löne- och avtalsnämnden att orden "kraftigare åtgärder" utbytes mot orden "särskilda åtgärder".

§ **13.** I löne- och avtalsnämndens förslag har i stället för orden "stadens institutioner för barnavård" i paragrafens andra mening införts orden "stadens övriga institutioner". Det synes nämligen icke lämpligt att instruktionen bindes vid just institutioner för barnavård. För närvarande förekommer ingen annan institution än ålderdomshemmet, varför senare delen av paragrafen avser framtida eventuella förhållanden. Vid förhandlingarna överenskoms att enligt denna paragraf utgående arvoden skulle fastställas efter överenskommelse mellan staden och vederbörande läkares organisation.

§ **15.** I andra punkten av denna paragraf har hälsovårdsnämnden intagit en föreskrift, enligt vilken sjukintyg beträffande vuxna personer, som avses i paragrafen, skulle jämte uppgift om sjukdomens art såvitt möjligt innehålla uppgift angående arbetsförmågan. Då en dylik speciell föreskrift, hur väl motiverad den än i och för sig kan anses vara, icke synes höra hemma i denna instruktion, har delegationen föreslagit att andra stycket helt skulle utgå. Hälsovårdsnämnden har i yttrande över delegationens förslag meddelat, att andra punkten i paragrafen tillkom-

mit för att förhindra eventuell konflikt om arvode för intyg genom en bestämmelse om att de ifrågavarande intygen jämväl skulle innehålla uppgift om arbetsförmåga. Två särskilda intyg kunde i annat fall tänkas. Hälsovårdsnämnden hade emellertid inte något att erinra emot att punkten utginge.

§ **17.** Enligt epidemilagen har hälsovårdsnämnden skyldighet att då anmälan inkommit till nämnden om sjukdomsfall som ger anledning till antagande att någon epidemisk sjukdom föreligger, skyndsamt föranstalta om tillkallande av läkare. Kostnaden för sålunda tillkallad läkares besök hos den sjuke skall gäldas av staden.

Hälsovårdsnämnden har i tredje stycket av paragrafen föreslagit skyldighet för distriktsläkarna att utan särskild ersättning meddela sådan läkarvård som det jämlikt epidemilagens andra paragraf åligger staden att bekosta. Vid förhandlingarna var läkarförbundet icke villigt att godtaga en dylik bestämmelse, som skulle strida mot de allmänna principer på vilka instruktionen i övrigt vore uppbyggd. Instruktionen bygger nämligen på principen att särskild ersättning skall utgivas för öppen läkarvård, som ombesörjes av tjänsteläkarna, oavsett om kostnaderna skall drabba enskild person eller staden. Denna princip har med stor bestämdhet hävdats av läkarförbundet under de senaste åren. Då en förutsättning för läkarförbundets godkännande av instruktionen och lönesättningarna var att läkarvård enligt epidemilagen skulle ersättas såsom annan läkarvård, har löne- och avtalsnämnden i sitt förslag icke medtagit bestämmelsen ifråga.

§ **18.** Denna paragraf behandlar frågan om tjänstledighet för distriktläkarna. Då bestämmelserna i huvudsak överensstämma med dem som finnas angivna i den allmänna läkarinstruktionen, har delegationen ansett, att en hänvisning till denna instruktion är tillfyllest. Uti kapitel VI i stadens tjänstgöringsreglemente för de ordinarie befattningshavarna finnes bestämmelser angående befattningshavares rätt att vid tjänstledighet bibehålla sin lön helt eller delvis. Av praktiska skäl synes lämpligt att i denna paragraf hänvisning göres till bestämmelserna i tjänstgöringsreglementet. Löne- och avtalsnämnden är helt på delegationens linje. Läkarförbundet har icke haft något att erinra mot den ändrade lydelsen.

§ **20.** Enligt 31 § i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare är befattningshavare, som förordnas att jämte egen befattning uppehålla annan befattning berättigad att för tid utöver 30 dagar av kalenderår eller i följd uppbära ersättning med 30 % av begynnelseavlöningen i den högre befattningen. Om befattningshavaren förordnas att med ledighet från egen befattning uppehålla högre befattning äger han för tid utöver 90 dagar av kalenderår eller i följd uppbära ersättning motsvarande avlöningen i den högre befattningen. Delegationen har ansett att samma bestämmelser bör gälla för tjänsteläkarna som för stadens övriga befattningshavare och har därför föreslagit, att i stället för de av hälsovårdsnämnden föreslagna bestämmelserna, i paragrafen skulle intagas en hänvisning till paragrafen om vikariatstjänstgöring i tjänstgöringsreglementet för befattningshavarna. Hälsovårdsnämnden har i yttrande vidhållit sin uppfattning att distriktsläkare som förordnas att uppehålla befattningen såsom stadsläkare, under vikariatet skall utan tidsinskränkning erhålla stadsläkarens löneförmåner och därvid hänvisat till bestämmelserna för läkare i statlig tjänst. Löne- och avtalsnämnden föreslår samma lydelse av paragrafen som i delegationens utformning. Läkarförbundet har uttalat, att förbundet icke funne löne- och avtalsnämndens utformning av paragrafen tillfredsställande utan i stället ansåge hälsovårdsnämndens förslag vara det riktiga. Då löne- och avtalsnämnden emellertid icke velat godtaga hälsovårdsnämndens förslag, har förbundet accepterat

hänvisningen till tjänstgöringsreglementet såsom ett provisorium i avvaktan på resultatet av centrala förhandlingar som torde komma att upptagas mellan stadsförbundet och läkarförbundet rörande tillämpligheten å kommunalanställda läkare av städernas normaltjänstereglemente.

§ 21. Beträffande ersättning till distriktsläkare för läkarvård och intyg enligt §§ 14, 15 och 17 har hälsovårdsnämnden föreslagit, att ersättningen skulle utgå efter taxa varom överenskommelse kunde träffas mellan staden och läkarförbundet, tillsvidare gällande sjukkassetaxa, och för intyg enligt gängse grunder. Delegationen har ansett, att det i paragrafen borde klart utsägas att sjukkassetaxan skulle vara tillämplig. Vid förhandlingarna med läkarförbundet yrkade förbundet på den av hälsovårdsnämnden föreslagna lydelsen. Löne- och avtalsnämnden träffade överenskommelse med läkarförbundet om hälsovårdsnämndens utformning av paragrafen.

§ 22. I fråga om tjänsteresor överenskoms vid förhandlingarna att ersättningen skulle utgå enligt gällande sjukkassetaxa. Löne- och avtalsnämnden föreslår paragrafens utformning i enlighet härmed.

§ 24. Löne- och avtalsnämnden anser i likhet med delegationen att tjänsteläkares rätt att inneha kortare vikariat borde göras beroende av tillstånd av åtminstone hälsovårdsnämnden. I brådskande fall borde dylikt medgivande kunna inhämtas av hälsovårdsnämndens ordförande eller eventuellt vice ordförande.

Det av hälsovårdsnämnden upprättade förslaget har under hand varit föremål för granskning av Svenska Stadsförbundet, som meddelat att förslaget i stort sett överensstämde med instruktioner som på senare tid fastställts av medicinalstyrelsen för städer jämställda med Västerås i storleksordning. Stadsförbundet har icke haft något att erinra i princip emot förslaget utan har blott gjort några detaljpåpekanden, till vilka hänsyn tagits vid granskningen i löne- och avtalsnämndens och beredningsutskottets gemensamma delegation samt vid löne- och avtalsnämndens behandling av ärendet efter förhandlingarna.

Sedan instruktionen nu genomgåtts, övergår löne- och avtalsnämnden till att behandla frågan om lönesättningen för tjänsteläkarna. I detta hänseende har överenskommelse träffats med läkarförbundet om att stadsläkarbefattningen skulle placeras i lönegrad 27 samt distriktsläkarbefattningarna i lönegrad 16. Lönegrad 16 innebär inklusive nu utgående dyrtidstillägg 7.068 kronor i begynnelselön och 8.016 kronor i slutlön. Motsvarande belopp i lönegrad 27 äro 12.516 och 14.592 kronor. För förste stadsläkaren äro beloppen för närvarande 10.155 och 12.007 kronor. Anledningen till att lönen för stadsläkaren höjes avsevärt i förhållande till den lön som nu utgår till förste stadsläkaren är, såsom redan framhållits av hälsovårdsnämden, att enligt instruktionen stadsläkaren icke skall vara skyldig att meddela praktik för att han i tjänsten skall kunna ägna sig mera obehindrat åt frågor som sammanhänger med den allmänna hygienen i staden. Lönen skall därför utgöra kompensation för minskad praktik. Distriktsläkarnas relativt låga lönegradsplacering beror på att de utöver lönen äger uppbära arvoden för meddelad läkarvård, till skillnad mot nu rådande förhållanden även i fall som härröra från socialvården. Beträffande pensionsförmånerna är det läkarförbundets önskemål, att tjänsteläkarna garanteras en årlig pension om i runt tal 6.000 kronor jämte samma dyrtidstillägg därå som för stadens övriga befattningshavare. Löne- och avtalsnämnden har ansett sig kunna biträda detta önskemål.

Enär lönerna i den nya löneplan och tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare som tillämpas från och med den 1 oktober 1947 icke gjorts pensionsgrundade i avbidan å ett normalpensionsreglemente för städernas befattningshavare gäller de tidigare pensionsberäkningsgrunderna fortfarande. Stadsfullmäktige beslöto den 27 november 1947 i samband med den nya löneregleringen att befattningshavare som tillträder efter den 1 oktober 1947 nyinrättad tjänst och innan ett normalpensionsreglemente för städernas befattningshavare antagits, skall hänföras till den pensionsgrupp stadsfullmäktige efter förslag av löne- och avtalsnämnden i varje särskilt fall beslutar. Med anledning härav får löne- och avtalsnämnden nu föreslå, att tills vidare stadens samtliga tjänsteläkare skola tillförsäkras pension som om de i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan varit uppförda i lönegrad 17. Detta skulle innebära en egenpension å 6.041 kronor per år jämte sedvanligt dyrtidstillägg.

Såsom tidigare berörts vid genomgången av instruktionen skall särskilt arvode utgå till den av distriktsläkarna som ombesörjer sjukvården vid den slutna fattigvården. Med läkarförbundet har överenskommelse träffats, att arvodet till läkaren vid ålderdomshemmet skulle utgå med 3.500 kronor per år utan dyrtidstillägg med skyldighet för läkaren att besöka hemmet tre gånger i veckan varjämte särskild ersättning skulle utgå enligt sjukkassetaxan då läkaren för särskilda fall kallades till hemmet.

Befattningarna kunna tillsättas och de nya lönerna utgå sedan instruktionen blivit fastställd av medicinalstyrelsen. Beträffande nuvarande förste stadsläkaren är avsikten emellertid att han skall tjänstgöra såsom den i instruktionen upptagne stadsläkaren utan särskilt tillsättningsförfarande. Då stadens ordinarie befattningshavare fått sina löner reglerade från och med den 1 oktober 1947 innebär löne- och avtalsnämndens överenskommelse med läkarförbundet för nuvarande förste stadsläkarens del att lönen enligt lönegrad 27 skall utgå retroaktivt från och med den 1 oktober 1947.

Med hänvisning till vad nu anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga hälsovårdsnämndens förslag till instruktion för stadens tjänsteläkare med de av löne- och avtalsnämnden föreslagna ändringarna,

att omändra befattningen såsom förste stadsläkare till en befattning såsom stadsläkare med placering i lönegrad 27,

att omändra befattningen såsom andre stadsläkare till en befattning såsom distriktsläkare med placering i lönegrad 16,

att inrätta ytterligare en befattning såsom distriktsläkare,

att i pensionshänseende tillförsäkra stadens tjänsteläkare den pension som skulle utgå om befattningarna varit placerade i lönegrad 17 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan,

att fastställa arvodet till den distriktsläkare som skall ombesörja läkarvården vid ålderdomshemmet till 3.500 kronor per år med de skyldigheter för läkaren som ovan anförts,

att nuvarande förste stadsläkaren skall uppbära lön enligt lönegrad 27 retroaktivt från och med den 1 oktober 1947 samt

att vad i övrigt föreslagits skall tillämpas så snart instruktionen blivit vederbörligen fastställd.

Västerås den 10 april 1948.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL. *Sven Martiin.*

Förslag till ny instruktion för Västerås stads tjänsteläkare.

Kol. 1. Hälsovårdsnämndens ursprungliga förslag.	Kol. 2. Förslag upprättat av delegerade från beredningsutskottet och löne- och avtalsnämnden, före förhandlingar.	Kol. 3. Förslag upprättat av löne- och avtalsnämnden efter förhandlingar med läkareförbundet.
Allmänna bestämmelser.	**Allmänna bestämmelser.**	**Allmänna bestämmelser.**
§ 1.	§ 1.	§ 1.
I stadens tjänst skola finnas anställda en förste stadsläkare och två stadsläkare (distrikts) med skyldigheter och rättigheter, som — utöver vad i lag och författning i övrigt därom sägs — i allmänna läkarinstruktionen och denna instruktion stadgas. Stads- och distriktsläkare skall beträffande tjänsteåligganden vara underkastad de förändringar, som vederbörligen kunna bliva fastställda.	I stadens tjänst skola finnas anställda en stadsläkare och två stadsdistriktsläkare, en i vartdera av stadens två sjukvårdsdistrikt med skyldigheter och rättigheter, som — utöver vad i lag och författning i övrigt därom sägs — i allmänna läkarinstruktionen och denna instruktion stadgas.	I stadens tjänst skola finnas anställda en stadsläkare och två distriktsläkare, en i vartdera av stadens två sjukvårdsdistrikt, med skyldigheter och rättigheter, som — utöver vad i lag och författning i övrigt därom sägs — i allmänna läkarinstruktionen och denna instruktion stadgas.
§ 2.	§ 2.	§ 2.
I fråga om tillsättning och avsked eller entledigande av stadsläkaren och distriktsläkarna gäller vad därom finnes stadgat i allmänna läkareinstruktionen.	I fråga om tillsättning och avsked eller entledigande av stadsläkaren och distriktsläkarna gäller vad därom finnes stadgat i allmänna läkareinstruktionen samt tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare i den mån bestämmelserna i sistnämnda reglemente icke strida mot nyssnämnda instruktion.	Lika med kol. 2.
§ 3.	§ 3.	§ 3.
Staden indelas tillsvidare i två sjukvårdsdistrikt, vilkas storlek och omfattning bestämmas av hälsovårdsnämnden.	Staden indelas tillsvidare i två sjukvårdsdistrikt, vilkas storlek och omfattning bestämmas av hälsovårdsnämnden.	Staden indelas tillsvidare i två sjukvårdsdistrikt, vilkas storlek och omfattning bestämmas av hälsovårdsnämn-

Inom distrikten äro distriktsläkarna skyldiga att mot ersättning meddela enskild sjukvård samt utfärda tjänsteintyg.

§ 4.

Stadsläkare och distriktsläkare åtnjuter lön och pension enligt stadens lönestat och är ifråga om dessa förmåner underkastade de allmänna bestämmelserna till för stadens befattningshavare gällande tjänste- och pensionsreglementen, sådana dessa äro eller behörigen kunna bliva fastställda, i den mån de icke strida emot lag, författning och denna instruktion.

§ 5.

Stadsläkare och distriktsläkare äga årligen utan avdrag å lön åtnjuta semester, före uppnådda 40 års ålder under 35 dagar och därefter under 45 dagar. Till semestervikarie utgår ersättning från stadskassan. Semester beviljas av magistraten efter hälsovårdsnämndens hörande.

§ 6.

Stadsläkaren skall, därest tjänsteförrättning ej hindrar, under minst en timme var och en av tre söckendagar i veckan vara att träffa i tjänsteärenden

Inom distrikten äro distriktsläkarna skyldiga att mot ersättning meddela enskild sjukvård samt utfärda tjänsteintyg. Distriktsläkarna må icke vara boende utom distriktet.

§ 4.

Stadsläkare och distriktsläkare åtnjuta lön och pension enligt stadens löne- och pensionsstater och äro ifråga om dessa förmåner underkastade bestämmelserna i de för stadens befattningshavare gällande tjänste- och pensionsreglementen, sådana dessa äro eller behörigen kunna bliva fastställda, i den mån de icke strida emot lag, författning och denna instruktion.

§ 5.

Lika med kol. 1.

§ 6.

Stadsläkaren skall, därest tjänsteförrättning ej hindrar, under minst en timme var och en av fem söckendagar i veckan vara att träffa i tjänsteären-

den. Inom distrikten äro distriktsläkarna skyldiga att mot ersättning meddela enskild sjukvård samt utfärda tjänsteintyg. Distriktsläkarna må icke utan magistratens medgivande vara boende utom distriktet.

§ 4.

Lika med kol. 2.

§ 5.

Lika med kol. 1.

§ 6.

Stadsläkaren skall, därest tjänsteförrättning ej hindrar, under minst en timme var och en av fyra söckendagar i veckan vara att träffa i tjänsteären-

Kol. 1.	Kol. 2.	Kol. 3.
på tid som hälsovårdsnämnden på lämpligt sätt kungör. Distriktsläkare skall, därest tjänsteförrättning ej hindrar, varje söckendag under minst två timmar vara att träffa på tid och plats, som på lämpligt sätt kungöres. Underrättelse om distriktsläkares vistelseort skall vid bortovaro kunna erhållas per telefon eller genom anslag i hans bostad. Stadsläkaren och distriktsläkarna skola turas om jourtjänst sön- och helgdagar.	den på tid och plats, som hälsovårdsnämnden på lämpligt sätt kungör. Distriktsläkare skall, därest tjänsteförrättning ej hindrar, varje söckendag under minst två timmar vara att träffa i tjänsteärenden på tid och plats, som på lämpligt sätt kungöres. Underrättelse om distriktsläkares vistelseort skall vid bortovaro kunna erhållas per telefon eller genom anslag i hans bostad. Stadsläkaren och distriktsläkarna skola turas om jourtjänst sön- och helgdagar.	den på tid och plats, som hälsovårdsnämnden på lämpligt sätt kungör. Distriktsläkare skall, därest tjänsteförrättning ej hindrar, varje söckendag under minst två timmar vara att träffa i tjänsteärenden på tid och plats som på lämpligt sätt kungöres. Underrättelse om distriktsläkares vistelseort skall vid bortovaro kunna erhållas per telefon eller genom anslag i hans bostad. Stadsläkaren och distriktsläkarna skola turvis ombesörja jourtjänst sön- och helgdagar, stadsläkaren dock endast om han begagnar den honom enligt § 7 medgivna rätten att meddela enskild sjukvård. Övriga praktiserande läkare i staden må deltaga i jourtjänsten mot ersättning som bestämmes av stadsfullmäktige. Samma ersättning må uppbäras av stadens tjänsteläkare under förutsättning att de tillsammans ombesörja jourtjänsten under minst 1/3 av årets jourtillfällen.
§ 7.	§ 7.	§ 7.
Stadsläkaren äger rättighet men icke skyldighet att inom staden meddela enskild sjukvård.	Stadsläkaren äger i den mån detta ej inkräktar å hans åligganden såsom tjänsteläkare rättighet men icke skyldighet att inom staden meddela enskild sjukvård. Distriktsläkarna må icke utöva praktik utom staden.	Stadsläkaren äger i den mån detta ej inkräktar å hans åligganden såsom tjänsteläkare rättighet men icke skyldighet att meddela enskild sjukvård. Distriktsläkarna må endast i undantagsfall meddela enskild sjukvård utom staden.

Särskilda åligganden.

Stadsläkaren.

§ 8.

Stadsläkaren, som är förman för distriktsläkarna samt chef för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen, skall utöva den närmaste tillsynen över hälso- och sjukvården inom staden, ävensom avgiva erforderliga rapporter härom.

§ 9.

Stadsläkaren äger av distriktsläkarna erhålla noggranna upplysningar om hälsotillståndet i stadens olika delar och med dem samråda i viktigare hälso- och sjukvårdsfrågor, som ligga inom deras verksamhetsområde.

§ 10.

Inom hälsovårdsnämnden skall stadsläkaren bereda och föredraga de ärenden, som av nämnden eller dess ordförande till honom överlämnas, avgiva förslag till därav föranledda åtgärder samt biträda vid övervakandet av verkställigheten av nämndens beslut.

§ 11.

Stadsläkaren skall granska och atte-

Särskilda åligganden.

Stadsläkaren.

§ 8.

Stadsläkaren, som är chef för distriktsläkarna samt för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen, skall utöva den närmaste tillsynen över hälso- och sjukvården inom staden, ävensom avgiva erforderliga rapporter härom.

§ 9.

Stadsläkaren äger av distriktsläkarna erhålla noggranna upplysningar om hälsotillståndet i stadens olika delar och skall samråda med distriktsläkarna i viktigare hälso- och sjukvårdsfrågor, som ligga inom deras verksamhetsområde.

§ 10.

Inom hälsovårdsnämnden skall stadsläkaren bereda och föredraga de ärenden, som av nämnden eller dess ordförande till honom överlämnas, avgiva förslag till därav föranledda åtgärder samt med biträde av underlydande tjänstemän övervaka verkställigheten av nämndens beslut.

§ 11.

Stadsläkaren skall granska och atte-

Särskilda åligganden.

Stadsläkaren.

§ 8.

Lika med kol. 1.

§ 9.

Lika med kol. 2.

§ 10.

Lika med kol. 2.

§ 11.

Stadsläkaren skall granska och god-

Kol. 1.

stera de apoteksräkningar, som skola betalas med stadens medel.

Distriktsläkarna.

§ 12.

Det åligger distriktsläkare *att* på anmodan genom inställelse å sammanträde eller annorledes, tillhandagå hälsovårdsnämnden och andra kommunala nämnder och styrelser samt stadsläkaren med upplysningar och sakkunnigt biträde *att,* var inom sitt distrikt, med uppmärksamhet iakttaga sådana förhållanden, som äro av beskaffenhet att menligt inverka på allmänna hälsotillståndet, *att* i detta hänseende medelst lämpliga upplysningar, råd och föreställningar söka åstadkomma förbättring samt för hälsovårdsnämnden, annan kommunal nämnd och styrelse eller stadsläkaren anmäla olägenheter, för vilkas avhjälpande kraftigare åtgärder erfordras, *att* ställa sig till efterrättelse vad stadsläkaren i och för tjänsten kan komma att för särskilda fall föreskriva samt *att* avgiva för tjänsten föreskrivna vederbörliga rapporter.

Kol. 2.

stera de apoteksräkningar, som skola betalas med stadens medel och därvid tillse att nödig sparsamhet iakttages vid medikamentsrekvisitionerna.

Distriktsläkarna.

§ 12.

Lika med kol. 1.

Kol. 3.

känna av distriktsläkarna attesterade apoteksräkningar, som skola betalas med stadens medel och därvid tillse att nödig sparsamhet iakttages vid läkemedelsrekvisitionerna.

Distriktsläkarna.

§ 12.

Det åligger . . . se kol. 1 . . . för vilkas avhjälpande särskilda åtgärder erfordras, *att* ställa sig . . . se kol. 1 . . . vederbörliga rapporter.

§ 13.

En av distriktsläkarna skall mot särskilt arvode handhava läkarvården inom den slutna fattigvården. Om staden så påfordrar skall distriktsläkare mot särskilt arvode vara skyldig handhava läkarevården vid stadens institutioner för barnavård.

§ 14.

Distriktsläkare skall mot särskild ersättning meddela läkarvård åt medellösa sjuka som bo inom distriktet eller som, utan att vara boende inom staden, av fattigvårdsstyrelsen hänvisas till distriktsläkaren. Då så erfordras, skall dylik läkarvård meddelas vid besök i den sjukes bostad. Distriktsläkare skall, då behov därav föreligger, föranstalta om den sjukes intagande på allmän sjukvårdsinrättning. Medellösa sjuka, som ej kunna själva bekosta läkemedel, erhålla sådana på stadens bekostnad. De sjukas medellöshet bör vara styrkt med behörigt intyg. Skulle sjukdomens beskaffenhet kräva läkemedels skyndsamma användande, må läkaren förordna om läkemedlets utlämnande, även om dylikt intyg ej företes. Nödig sparsamhet skall iakttagas med rekvisition av läkemedel och andra sjukvårdsförnödenheter, som skola betalas av staden.

§ 13.

Lika med kol. 1.

§ 14.

Lika med kol. 1.

§ 13.

En av distriktsläkarna skall mot det arvode, varom särskild överenskommelse kan träffas, handhava läkarvården inom den slutna fattigvården. Om staden så påfordrar, skall distriktsläkare mot i enahanda ordning fastställt arvode vara skyldig handhava läkarvården vid stadens övriga institutioner.

§ 14.

Lika med kol. 1.

Kol. 1.	Kol. 2.	Kol. 3.
§ 15.	§ 15.	§ 15.
För medellösa personer, som omförmälas i § 14, åligger det distriktsläkaren att mot särskild ersättning utfärda i fattigvårds- och barnavårdshänseende erforderliga intyg samt intyg för erhållande av folkpension. Begäres dylika intyg av annan än myndighet, skall behörigt medellöshetsintyg företes.	För medellösa personer, som omförmälas i § 14, åligger det distriktsläkaren att mot särskild ersättning utfärda i fattigvårds- och barnavårdshänseende erforderliga intyg samt intyg för erhållande av folkpension. Begäres dylika intyg av annan än myndighet, skall behörigt medellöshetsintyg företes.	Lika med kol. 2.
Sjukintyg beträffande vuxna personer, som avses i denna paragraf, skall, jämte uppgift om sjukdomens art, såvitt möjligt innehålla upplysning angående arbetsförmågan.		
§ 16.	§ 16.	§ 16.
Då dödsfall inträffat inom staden utan föregående veterlig sjukdom eller till följd av sjukdom, varunder den sjuke icke åtnjutit läkarvård, så ock eljest vid dödsfall, då distriktsläkare därom anmodas, skall han å ort och ställe företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning å den döda kroppen, som erfordras för utrönande av dödsorsaken, ävensom, då så låter sig göra, utfärda vederbörlig dödsattest.	Lika med kol. 1.	Lika med kol. 1.
§ 17.	§ 17.	§ 17.
Distriktsläkare är skyldig att mot ersättning meddela sjukvård åt stadens	Lika med kol. 1.	Distriktsläkare är . . . se kol. 1 . . . stadens tjänst.

befattningshavare och arbetare samt utfärda vederbörliga intyg för dem som skola anställas i stadens tjänst.

Distriktsläkare är vidare skyldig att efter anmodan mot ersättning lämna sjukvård åt person, som omhändertagits av polisen, samt tillhandagå med de undersökningar och de intyg, som erfordras rörande sådan persons hälsotillstånd eller behov att bliva intagen å sjukvårdsinrättning.

Distriktsläkare är skyldig att utan särskild ersättning meddela sådan läkarvård, som enligt 2 § epidemilagen skall bekostas av staden.

§ 18.

Tjänstledighet för en tid av högst sju dagar kan av hälsovårdsnämnden meddelas distriktsläkare, då denne med annan legitimerad läkare avtalat om göromålens bestridande. För längre tid må tjänstledighet av magistraten beviljas, åliggande därvid distriktläkaren att till tjänstens uppehållande under ledigheten föreslå en legitimerad läkare, med vilken han i sådant avseende träffat överenskommelse. Till vikarie må ej utses annan distriktläkare.

Är legitimerad läkare icke att tillgå för förordnandet eller är tjänsten ledig, skall magistraten till medicinalstyrelsen

§ 18.

Angående tjänstledighet för stadsläkare och distriktsläkare skall gälla vad som i allmänna läkarinstruktionen föreskrives angående stadsläkare. I fråga om rätt för stadsläkare och distriktsläkare att under tjänstledighet bibehålla viss del av lönen skall gälla föreskrifterna i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

Distriktsläkare är... se kol. 1... å sjukvårdsinrättning.

§ 18.

Lika med kol. 2.

Kol. 1.

avlåta framställning och, där så ske kan, förslag angående tjänstens uppehållande.

Medicinalstyrelsen utfärdar därefter förordnande å tjänsten.

§ 19.

Distriktsläkarna må, för den händelse ej genom stadens försorg ordnats jourtjänst, icke samtidigt lämna staden, därest ej med annan av hälsovårdsnämnden godtagen läkare överenskommelse träffats om respektive tjänsters behöriga uppehållande. Om sådan överenskommelse åligger det distriktläkare att ofördröjligen göra anmälan hos polismyndigheten.

Gemensamma bestämmelser för stadsläkaren och distriktsläkarna.

§ 20.

Vid tjänstledighet eller semester för stadsläkaren är distriktsläkare skyldig att mot särskild ersättning mottaga förordnande å stadsläkartjänsten, varvid distriktsläkaren äger åtnjuta tjänstledighet från sin tjänst samt uppbära den med stadsläkartjänsten förenade, å tiden för förordnandet belöpande begynnelseavlöningen.

Då hälsovårdsnämnden finner så lämpligt må distriktsläkare jämte egen

Kol. 2.

§ 19.

Lika med kol. 1.

Gemensamma bestämmelser för stadsläkaren och distriktsläkarna.

§ 20.

I fråga om skyldighet för distriktsläkare att vid tjänstledighet eller semester för stadsläkaren mottaga förordnande å stadsläkartjänsten samt ersättning under vikariatstiden skall gälla vad i § 36 av tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare föreskrives.

Kol. 3.

§ 19.

Lika med kol. 1.

Gemensamma bestämmelser för stadsläkaren och distriktsläkarna.

§ 20.

I fråga om skyldighet för distriktsläkare att vid tjänstledighet eller semester för stadsläkaren mottaga förordnande å stadsläkaretjänsten samt ersättning under vikariatstiden skall gälla vad i §§ 11, 31 och 32 uti tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare föreskrives.

tjänst under kortare tid mot särskild ersättning uppehålla stadsläkaretjänsten.

§ 21.

För den läkarvård och de intyg, som distriktsläkare jämlikt §§ 14, 15 och 17 lämnar, skall ersättning utgå, för läkarvård efter den taxa, varom överenskommelse kan träffas mellan staden och Sveriges läkarförbund, tillsvidare gällande sjukkassetaxa, och för intyg enligt gängse grunder.

Tjänsteläkare är jämväl berättigad uppbära ersättning, som för särskild förrättning utgår av statsmedel.

§ 22.

Vid resor inom staden i tjänsteärenden eller i anledning av sjukbesök, som företages på anmodan av kommunal myndighet, äga tjänsteläkarna att av staden erhålla ersättning för resekostnaderna.

§ 23.

Tjänsteläkare äro, med undantag för vad i §§ 14, 15, 17 och 20 sägs, för fullgörandet av vad envar av dem jämlikt denna instruktion åligger, icke berättigade att utöver de i stat fastställda löneförmånerna åtnjuta någon särskild gottgörelse av staden.

§ 21.

För den läkarvård och de intyg, som distriktsläkare jämlikt §§ 14, 15 och 17 lämnar, skall ersättning utgå, för läkarvård enligt gällande sjukkassetaxa och för intyg enligt gängse grunder.

Tjänsteläkare är jämväl berättigad uppbära ersättning, som för särskild förrättning utgår av statsmedel.

§ 22.

Lika med kol. 1.

§ 23.

Lika med kol. 1.

§ 21.

Lika med kol. 1.

§ 22.

Vid resor inom staden i tjänsteärenden eller i anledning av sjukbesök, som företogos på anmodan av kommunal myndighet, äga tjänsteläkarna att av staden erhålla ersättning för resekostnaderna enligt gällande sjukkassetaxa.

§ 23.

Lika med kol. 1.

Kol. 1.	Kol. 2.	Kol. 3.
§ 24.	§ 24.	§ 24.
Tjänsteläkare må icke innehava eller förestå annan tjänst utan magistratens, efter hälsovårdsnämndens hörande, lämnade medgivande, dock med undantag för vikariat under kortare tid.	Tjänsteläkare må icke innehava eller förestå annan tjänst utan magistratens, efter hälsovårdsnämndens hörande, lämnade medgivande, dock att för tillstånd till uppehållande av kortare tids vikariat endast erfordras hälsovårdsnämndens tillstånd.	Lika med kol. 2.
§ 25.	§ 25.	§ 25.
Tjänsteläkare är skyldig att underkasta sig de förändringar i denna instruktion, som varda i behörig ordning beslutade.	Lika med kol. 1.	Lika med kol. 1.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser B nr 3

Nr 3. Förslag till namnsättning av två gator å Hammarbyområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse den 30 januari 1948 har gatunamnsberedningen på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att den gata, vilken från Köpingsvägen vid Restaurant Sjöhagen löper i nordvästlig riktning parallellt med Förstadsvägen, skulle erhålla namnet Nybyggevägen samt den gata, som från sistnämnda gatas nordliga ändpunkt löper i sydvästlig riktning utmed skogsbrynet över Hammarbygärdet, namnet Hammarbacksvägen.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet för yttrande, får utskottet anföra följande.

I fråga om det av gatunamnsberedningen föreslagna namnet Nybyggevägen vill beredningsutskottet erinra om att det torp, efter vilket gatan föreslås skola erhålla sitt namn, är beläget på så långt avstånd, c:a 700 m från gatan, att någon anknytning till torpets namn icke synes motiverad. Namnet Nybyggevägen bör därför enligt beredningsutskottets uppfattning reserveras för någon av de gator, som vid ett framtida utbyggande av området kommer att gå fram i närheten av torpet. Beredningsutskottet vill i stället föreslå, att nu ifrågavarande gata efter den vid Köpingsvägen belägna Restaurant Sjöhagen kallas för Sjöhagsvägen.

Beträffande namnet Hammarbacksvägen anser beredningsutskottet visserligen, att namnet måste anses mindre väl funnet med hänsyn till att namnet lätt kan förväxlas med t. ex. Hammarbygatan. Med hänsyn till den korta tid beredningsutskottet haft till sitt förfogande för granskning av ärendet (namnberedningens skrivelse har kommit kansliet tillhanda först efter det att kallelselistan till utskottets sammanträde utsänts) och då enligt vad som uppgivits för beredningsutskottet ärendet är av brådskande karaktär, har utskottet för att undvika ärendets bordläggning ansett sig böra godtaga namnet ifråga. Utskottet skulle i detta sammanhang vilja uttala ett önskemål att gatunamnsberedningens ärenden expedierades till beredningsutskottet i så god tid, att utskottets ledamöter kunde få taga del av gatunamnsberedningens skrivelser genom avskrifter, som utskickades samtidigt med kallelselistan till utskottets sammanträden.

Under hänvisning till vad ovan anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att den gata, vilken från Köpingsvägen vid Restaurant Sjöhagen löper i nordvästlig riktning parallellt med Förstadsvägen, skall kallas Sjöhagsvägen samt

att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens framställning.

Västerås den 11 februari 1948

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 4

N:r 4. Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed avgiva årsberättelse rörande styrelsens verksamhet för 1947.

Västerås den 31 december 1947.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:
PAUL W. FRITSCH.

Västerås stads barnstugor. Årsberättelse för 1947.

Styrelsens ledamöter:

Doktor P. W. Fritsch, ordförande.
Fru Ebba Holmström, vice ordförande.
Major G. Robsahm.
Folkskollärare John Jakobsson.
Fru Anna Larsson.

Suppleanter:

Förrådsförvaltare Ivar Engström.
Personalkonsulent Inez Mallander.
Fru Alice Boström.

Enligt styrelsebeslut av den 25 febr. 1947 har barnstugornas föreståndarinna fröken Harriet Lindahl fungerat som styrelsens sekreterare.

Anställd personal:

Föreståndarinna för barnstugeverksamheten i sin helhet: frk. Harriet Lindahl.

Herrgärdets barnträdgårdar, 2 avdeln.: frk. Ingrid Lundberg.

Korsängens barnträdgårdar, 2 avdeln.: frk. Anna-Lisa Örtenberg.

Jakobsbergs barnträdgårdar, 3 avdeln. vårterminen: frk. Mimmi Lundeheim, 2 avdeln., frk. Ester Hansson, 1 avdeln.; höstterminen, 5 avdeln.: frk. Elisabeth Larsson, 2 avdeln., frk. Ester Hansson, 1 avdeln., frk. Mimmi Lundeheim, 2 avdeln.

Hallens barnträdgårdar, 2 avdeln.: frk. Irma Forsman.

Gideonsbergs barnträdgård, 2 avdeln.: frk. Ann-Louise Nilsson.

Tunby barnträdgård, 2 avdeln., vårterminen: frk. Märta Andersson, 1 avdeln., frk. Märta Toll, 1 avdeln.; höstterminen: frk. Märta Andersson, 1 avdeln., frk. Beth Durkfeldt, 1 avdeln.

Aspvretens barnträdgårdar, 2 avdeln.: frk Ingeborg Agerdal.

Herrgärdets eftermiddagshem: frk Ester Hansson, förest., fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna, fru Signe Sundqvist, husmor.

Tunby skolbarnsklubbar: vårterminen: frk. Märta Andersson, 3 klubbar, frk. Märta Toll, 3 klubbar; höstterminen: frk. Märta Andersson, 3 klubbar, frk. Beth Durkfeldt, 3 klubbar.

Korsängens skolbarnsklubb: vårterminen: frk. Anna-Lisa Örtenberg, 1 klubb.

Uddens småbarnskoloni, Skinnskatteberg: frk. Inga Pehrson, förest. Övrig personal.

Utanby daghem: frk. Inga Pehrson, förest., frk. Hill Ullberg, bitr. förest., frk. Edith Lundgren, barnsköterska, fru Svea Fäldt, barnsköterska, frk. Gurli Hammar, barnsköterska, frk Ing-Marie Flodin, barnskötrska, fru Barbro Tuvesson, barnsköterska.

Under den gemensamma beteckningen Västerås stads barnstugor har under 1947 bedrivits:

1. Barnträdgårdar för 4—7-åringar.
2. Eftermiddagshem för skolbarn.
3. Daghem för barn till förvärvsarbetande mödrar.
4. Skolbarnsklubbar vid Tunby barnstuga och Korsängen.
5. Småbarnskoloni vid Skinnskatteberg.
6. Dagkoloni på Östra holmen.
7. Lekplatser vid Korsängsskolan, Djäkneberget och Tunby barnstuga.

1. *Barnträdgårdsverksamheten* började vårterminen med 13 avdelningar för sammanlagt 260 barn. Under året tillkommo ytterligare 4 avdelningar för 80 barn, då Aspvretens barnträdgård startade i februari och Jakobsbergs barnträdgård utökades med 2 avdelningar vid höstterminens början. Under 1947 har således 340 barn varit intagna i barnträdgårdarna. Vid inskrivningen till höstens verksamhet anmäldes 498 barn till 150 lediga platser och måste barnstugorna tyvärr avvisa 348 barn.

Jakobsbergs barnträdgård har genom tillmötesgående från H. S. B. kunnat överflytta 2 av sina avdelningar till en därför iordningställd barnträdgårdslokal vid Drottninggatan 30. Reparationer har under sommaren vidtagits i Jakobsbergs gamla skola, där 3 barnträdgårdsavdelningar arbeta.

På grund av de i staden allmänna påssjuke- och mässlingsepidemierna har hälsotillståndet bland barnen varit mindre tillfredställande än tidigare, vilket besökssiffrorna utvisa. Hälsotillståndet har övervakats av barnstugornas läkare. Se hälsovårdsberättelsen.

Föräldramöten ha hållits vid samtliga barnträdgårdar 3—4 gånger per arbetstermin. Dessutom anordnades i oktober i samarbete med Upplands-Västmanlands husmodersförbund en demonstrationsdag vid barnstugorna med tillfälle för deltagarna att dels få praktiska informationer om lämpliga sysselsättningar för barn, dels bese samtliga institutioner.

Statistiska uppgifter från barnträdgårdarna.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal per dag	avgifter
Herrgärdet	5.421	158	34	1.818: 50
Korsängen	3.952	160	25	1.176: —
Jakobsberg I	4.496	144	33	1.914: —
Jakobsberg II	2.431	161	15	1.037: 50
Jakobsberg III	2.455	75	33	971: 50
Hallen	4.730	161	29	1.819: 50
Gideonsberg	5.715	160	36	1.181: 50
Tunby	5.483	163	34	1.564: —
Aspvreten	4.163	133	31	1.506: 50

2. *Herrgärdets eftermiddagshem för skolbarn* har fortsatt sin verksamhet som föregående år med 38 barn i ålder 7—11 år fördelade på två grupper. Barnen äro huvudsakligast från familjer, där modern har förvärvsarbete. Barnen ha indelats i klubbar och kvarstannat vissa kvällar i veckan för olika sysselsättningar. Såsom tidigare har en slöjdlärare en kväll i veckan undervisat flickor såväl som pojkar i träslöjd.

Statistiska uppgifter för eftermiddagshemmet.

Antal besök	3.243
Antal arbetsdagar	142
Medeltal per dag	23
Avgifter	654: 85

3. *Daghem.*

I februari månad startades Utanby daghem för barn till förvärvsarbetande mödrar. Behovet av en dylik institution har länge varit påtagligt och fullbelades omedelbart de 42 tillgängliga platserna. Daghemmet har uppdelats i tre stora huvudgrupper med avdelning för spädbarn 11 platser, avdelning för koltbarn 12—13 platser och barnträdgårdsavdelning med 15—18 platser. Denna uppdelning gör, att småbarnen ej ha känning av att vistas i alltför stora enheter utan kunna uppleva trygghet inom sin egen grupp. Planeringen av byggnaden är för detta ändamål närmast idealisk.

För varje avdelning beräknas två ledarinnor samt dessutom föreståndarinna och ekonomipersonal. På grund av svårigheter att erhålla fulltalig personal tvingades föreståndarinnan att vara bunden vid en barngrupp under de första 7 månaderna.

Daghemmets läge är ur arbetssynpunkt det bästa. Med tanke på att det är stadens första och hittills enda daghem har det placerats centralt, likaså har behovet av stor lekplats kunnat tillfredsställas.

Statistiska uppgifter för daghemmet.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal per dag	avgifter
Spädbarn	1.453	197	7	2.315: 77
Koltbarn	1.968	214	9	3.015: 78
Barnträdgårdsbarn	2.581	218	12	3.847: 50

Genom parkstyrelsens försorg har den till daghemmet hörande tomten på ett mycket ändamålsenligt och välvilligt sätt iordningställts.

Daghemmet hölls stängt under juli månad.

Avgiften har beräknats efter en av styrelsen godkänd differentierad tabell med hänsyn tagen till familjens sammanlagda inkomst, barnrikedom o. d.

4. *Skolbarnsverksamheten* med fritidsklubbar har pågått som tidigare. Vid Tunby barnstuga har sex (6) skolbarnsklubbar per vecka arbetat med tillsammans 73 inskrivna barn under vårterminen och 77 under höstterminen. I Korsängens barnträdgård arbetade en skolbarnsklubb under vårterminen med 13 inskrivna barn en gång per vecka.

Dessutom har 4 av barnstugornas lärarinnor frivilligt samlat barn till större skolbarnssamkväm.

Statistiska uppgifter för skolbarnsverksamheten.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal per dag o. klubb	avgifter
Tunby barnstuga:				
Vårterminen	470	47	10	73: —
Höstterminen	902	82	11	77: —
Korsängen:				
Vårterminen	148	14	11	13: —

5. *Småbarnskolonien* i Skinnskatteberg blev på grund av materialsvårigheter och leveransförseningar till ombyggnaden av fastigheten uppskjuten till hösten och startade först den 8 sept. med 20 barn i åldern 3—7 år, vilka vistades å kolonien under en tid av 6 veckor. Trots den sena årstiden, då barn kan vistas mindre ute än under sommarmånaderna, nåddes goda resultat i både fysiskt och psykiskt hänseende och härav stärktes styrelsens uppfattning om lämpligheten av att till ett annat år driva koloniverksamheten även under vinterhalvåret. Då 25 barn i början av sommaren hade uttagits till sommarkolonien och denna sedan uppsköts, utplacerades de 5 mest behövande omedelbart i privatfamiljer på landsbygden.

Barnen läkarundersöktes före uttagningen till kolonien av barnstugornas läkare och hälsokontrollen handhades av distriktsläkaren d:r Nilsson, Skinnskatteberg. Hälsotillståndet har varit gott och inga epidemiska sjukdomar förekommo. Önskvärt vore, att fall av psykopatiska barn, vilka visa sig mindre lämpliga att sammanföra å dylika institutioner, kunde överflyttas till därför mera lämpliga vårdhem.

En av barnstugornas lärarinnor stod som föreståndarinna för kolonien, biträdd av 2 barnsköterskor samt ekonomipersonal.

6. *Dagkolonien på Östra Holmen* pågick under tiden 26 juni till den 15 aug. för barn i ålder 3—12 år. Barnen vistades på holmen 4½ timmar i sträck, resorna inberäknade, med avresa med färja kl. 10.30 fm. och återkomst till hamnen kl. 3 em. Varje barn serverades kostnadsfritt ⅓ liter mjölk till medhavda smörgåsar. Även resorna äro kostnadsfria. Tre barnträdgårdslärarinnor och en barnsköterska tjänstgjorde som ledare på dagkolonien med en skolflicka som hjälp vid mjölktransporten.

Badresan måste helt inställas 2 dagar på grund av regn.

Statistiska uppgifter:

Antal besök	2.587
Antal baddagar	35
Medeltal barn per dag	74

7. *Lekplatserna.*

Verksamheten vid samtliga lekplatser, Korsängen, Djäkneberget och Tunby pågick under tiden 26 juni till den 15 aug. Lekplatserna ha hållits öppna för barn i ålder 3—10 år mellan kl. 9 fm. och 11.30 samt mellan kl. 13 och 15.30.

Lärarinnor ur barnstugorna ha tjänstgjort och ansvarat för arbetet å lekplatserna.

På grund av regn har verksamheten varit inställd 1 förmiddag å samtliga lekplatser.

Statistiska uppgifter:

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal barn per dag
Korsängen:			
fm. avdeln.	1.930	43	45
em. avdeln.	1.579	37	43
Djäkneberget:			
fm. avdeln.	2.250	43	52
em. avdeln.	1.809	37	49
Tunby:			
fm. avdeln.	1.250	42	30
em. avdeln.	960	37	26

I personalarbetet har som tidigare under året ingått regelbundna diskussionskvällar för dryftande av arbetsproblem och uppfostringsfrågor.

Under en tid av sex veckor på sommaren studerade två engelska barnträdgårdslärarinnor barnstugornas verksamhet, medan Västerås hela sommaren hade en av sina lärarinnor placerad i motsvarande institution i London.

Västerås barnstugor har med tacksamhet mottagit 1.000 kronor av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening. Kungl. Socialstyrelsen beviljade på därom gjord framställan ett löne- och kostbidrag för tiden 1/1—30/6 på tillhopa kronor 6.546: 01.

På grund av familjebidragsnämndens behov av ökat lokalutrymme nödgades styrelsen under höstterminen medge en inskränkning av barnstugornas expeditionslokal, vilket innebär en stor olägenhet. Det är styrelsens förhoppning, att den planerade centrala barninstitutionen, vilken även beräknas inrymma expeditionslokaler för barnstugorna, med första möjlighet kan komma till stånd.

Den 22—24 mars mottogos i Västerås 300 deltagande vid Sveriges Barnträdgårdslärarinnors Riksförbunds årsmöte och under dessa studiedagar bereddes deltagarna tillfälle till ingående studiebesök å institutionerna samt informerades om den kommunala förvaltningens organisation och barnstuguverksamhetens utveckling.

Under året har barnstugorna mottagit ett tjugotal besök av styrelser, kommittéer och representanter från olika orter av landet med intresse för halvöppen barnavård.

Den 28 augusti beråg drätselkammarens och stadsfullmäktiges ledamöter det nystartade daghemmet vid Utanbygatan 2. Den 2 november invigdes Uddens koloni i närvaro av drätselkammaren, barnstugustyrelsen, kommittén för anordnande av kolonien samt representanter för Skinnskattebergs kommun och de firmor, som haft restaureringsarbetet av fastigheten om hand.

I juni erbjöd sig Asea, som på grund av behovet av kvinnlig arbetskraft vid företaget önskade få hemmakvinnorna intresserade av heltids- eller delstidsarbete, att bygga och inreda ett daghem för barn, om staden vore villig att stå för driftskostnaderna. Sedan stadsfullmäktige beviljat medel till driften, igångsattes omedelbart byggnadsarbetet och beräknades daghemmet bli klart i januari 1948. Det är glädjande att barnstuguverksamheten på detta sätt kunnat utöka antalet daghemsplatser särskilt med hänsyn till att två avdelningar inom detta daghem mottager barn till mödrar med halvdagstjänst.

Några av de i planen för verksamhetens vidare utveckling av 1946 omnämnda projekten ha, som framgår av årsberättelsen, redan kommit till utförande. I en

del andra fall har under året utvecklingsplanerna tagit fastare form. I östra stadsdelen, där behovet av samtliga verksamhetsformer är stort, har styrelsen i avvaktan på planerad nybyggnad inlett förhandlingar angående möjligheten av att ordna provisoriska lokaler i Folkets Park för två barnträdgårdsavdelningar.

För västra stadsdelen, som de senaste åren kraftigt vuxit ut med stora bostadsområden främst för unga familjer med barn, planeras en barnstuga med två barnträdgårdsavdelningar å området kallat Fröklängningen. Styrelsen har tidigare ingått med begäran att få till stånd en större barnstuga i dessa trakter, inrymmande dubbla barnträdgårdsavdelningar samt fritidsverksamhet för skolbarn, vilken institution fortfarande i allra högsta grad är behövlig.

Då barnträdgårdsavdelningarna i Jakobsbergs gamla skola till hösten 1948 med sannolikhet ej kunna kvarstanna där, är styrelsen villig överflytta dessa avdelningar till eventuella lokaler inom Stora Fridnäs, såsom en provisorisk övergångsform för senare inflyttning i den ovannämnda dubblerade barnstugan.

Västerås den 31 december 1947.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

/Harriet Lindahl.

Årsberättelse över hälsovården vid Västerås stads barnstugor 1947.

I likhet med tidigare år ha barnen undersökts vid terminernas början, de klenare dessutom vid läkarens månatliga besök. Vid dessa tillfällen ha även övriga barn, som varit i behov därav, observerats; beteenderubbningar, epidemiologiska och hygieniska förhållanden ha diskuterats med vederbörande lärarinnor. Då anledning härtill förelegat, ha föräldrarna beretts tillfälle rådgöra med läkaren eller barnen hänvisats till specialvård.

Tuberkulinprövningen vid höstterminens början har icke avslöjat några fall av aktiv tuberkulos. Fyra misstänkta fall ha kontrollerats genom tuberkulosdispensärens försorg.

I nedanstående tabell ha samtliga sjukdomsfall upptagits, som föranlett frånvaro mer än tre (3) dagar. "Förkylningssjukdomarna" dominera även i år. Förhållandevis många fall av påssjuka och vattenkoppor ha förekommit liksom bland stadens övriga barn. På daghemmet är det särskilt spädbarnen, som träffas av infektioner, vilket erfarenheten från andra håll även visat och vilket var att vänta. Från medicinsk synpunkt är anstaltsvård av småbarn, trots alla försiktighetsmått en vansklig uppgift, varför antalet platser för barn under 2 år bör hållas så lågt som av sociala skäl är möjligt.

Den nya lokalen för Jakobsbergs barnträdgård vid Drottninggatan är lämplig för sitt ändamål; dock vore en uttunning av skogsbeståndet mot sydost önskvärd så att mera ljus kunde släppas in.

Den provisoriska lokalen för barnträdgård i Idrottshallen är mindre lämplig. Den är mörk, liten och dåligt disponerad. Fönstren vetta mot norr. Det är Barnstugornas sämsta lokal och den bör snarast ersättas av en ny.

Det nya Utanby daghem är från hygienisk synpunkt väl ordnat. Isoleringsplatserna ha visat sig välbehövliga och tillräckliga. De relativt stora utrymmena, som ge god plats vid lek och vila, ha bidragit till att hålla infektionssjukdomarna inom rimliga gränser. Personalen har också förstått vikten av att ej taga emot sjuka barn. Trots de svårigheter, som härvid ibland kunna uppstå för mödrarna, är det av största vikt att föreskrifterna härvidlag följas. Daghemmen blir eljest lätt smittohärdar och allmänheten måste genom upplysning lära sig förstå detta.

Uddens koloni är efter ombyggnaden utmärkt väl lämpad för sitt ändamål. Hälsotillståndet hos barnen har varit gott och vistelsen där synes ha varit välgörande för dem.

Husmor på eftermiddagshemmet har under senare delen av året varit sjukledig. Bland personalen i övrigt har hälsotillståndet varit gott.

Under året ha inga dödsfall bland barn eller personal förekommit.

Hälsostatistik 1947.

	Pos. tbc.	Mässling	Kikhosta	Röda hund	Vattkopp.	Påssjuka	Scarlat.	Förkyln.-sjukd.	Öron-sjukd.	Mag- och tarmsjukd.	Olycksfall	Övriga sjukd.
Herrgärdet		5	1	1	6	11	2	75	6	2		1
Korsängen		2			1	16		56	2	1		3
Jakobsberg (5 avd.)	1	25			5	8	4	191	13	2		6
Hallen		6	2		4	13	2	85	3	6	2	8
Gideonsberg	1	10		1	9	22	1	37	5		1	7
Tunby	1	10			9	11	1	54	5	1	2	4
Aspvreten		25			1	11		38	2	3		1
Utanby daghem	1	1				11		49	5	4		10
Uddens koloni								4	1			1
Summa	4	84	3	2	35	103	10	589	42	19	5	41

Västerås 31 januari 1948.

PAUL W. FRITSCH.

Leg. läk.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 5

Nr 5 Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva berättelse för år 1947 i enlighet med bifogade formulär.

Västerås den 19 februari 1948.

För Nykterhetsnämnden:

R. V. HULT.

/*K. A. Bergvall.*

Berättelse av nykterhetsnämnden i Västerås kommun över nykterhetstillståndet inom kommunen samt angående nämndens verksamhet under år 1947.

I. Nämndens organisation.

Nykterhetsnämnden utgöres av särskilt tillsatt nämnd sedan 1918. Antal ledamöter 8 och 5 suppleanter.

Ordförande: Norén, Axel, Fattigvårdssyssloman, Fiskartorget 3.

Övriga ledamöter: Hult R. V., v. ordf. Föreståndare, Hantverkargatan 6; Carneborg, Henning, Domkyrkoeldare, Bondegatan 18 B; Andrén, Gustav, 1:e stadsläkare, Clareusgatan 5; Hall, Helga, fru, Floragatan 20; Gustavsson, Laurentz, Polisman, Vallgatan 22; Redmalm, E. W. civilingenjör, Pålmansgatan 4; Stenvall, Nils, folkskollärare, Engelbrektsgatan 32.

Suppleanter: Wingren, Gunnar, Leg. läkare, Kristinagatan 10; Bergstrand, Algot, Direktör, Västermalmsgatan 4; Forsberg, Roland, Köpman, Tunbyvägen 14; Grip, Birger, Kopplingsarbetare, Bergsvägen 7.

Ombud för länsnykterhetsnämnden jämlikt 5 § första stycket alkoholistlagen: Gustavsson, Laurentz, Polisman.

Delegation: ordföranden, vice ordföranden, läkarledamoten och nämndens sekreterare.

Inspektör och sekreterare: K. A. Bergvall.

För ett tiotal personer har nämnden anlitat biträdande övervakare.

II. Nämndens verksamhet under redogörelseåret.

Nämnden har under året hållit 12 sammanträden. Följande yttranden och framställningar till kommunala eller andra myndigheter ha avgivits under året:

8 yttranden ang. utskänkning av pilsnerdricka.

14 yttranden ang. försäljning av röd- och blåsprit.

31 yttranden ang. ifrågasatt återkallelse av körkort varav har förordats återkallelse för 12 och varning för 19.

96 yttranden ang. påminnelser och förklaringar till länsstyrelse, yttranden ang. försökspermissioner, inköp av kläder och tandvård åt å alkoholistanstalt intagna, utskänkningsförbud, tillfälliga spritutskänkningar och förvandling av böter för fylleriförseelser.

Antal behandlade motboksärenden: 9. Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 6 fall.

Antal ärenden enligt motorfordonsförordningen (yttranden i anledning av framställningar om nykterhetsintyg): 976.

Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 15 fall.

Åtgärder enligt alkoholistlagen:

1) Hela antalet personer, som under redogörelseåret varit föremål för något slag av ingripande av nämnden 315 (häri inräknade även fall, där endast undersökning förekommit). Övervakade personer 1/1 1947: 75. Å anstalt inskrivna 1/1 1947: 32.

Mot dessa personer ha vidtagits följande åtgärder:

2) Förebyggande åtgärder mot personer, som ej falla under 1 § alkoholistlagen (exempelvis förmaning av tjänsteman eller nämndledamot i samband med undersökning eller eljest) ..... i 245 fall
(Därav mot personer under 25 år ..... i 61 fall)

3) Åtgärder mot personer, på vilka 1 § varit tillämplig:
a) Enbart avstängningsåtgärder ..... i 45 fall
b) Allvarlig erinran enligt 13 § (varning) ..... i 50 fall
Skriftlig varning ..... i 13 fall
c) Undersökning av läkare och rådgivning av denne ..... i 15 fall
d) Vård på sjukhus eller annan anstalt (utom alkoholistanstalt) .... i 4 fall
e) — — —
f) Andra hjälpåtgärder (utom övervakning) ..... i 5 fall
g) Övervakning enligt 13 § alkoholistlagen ..... i 38 fall
h) Ansökan om tvångsintagning på alkoholistanstalt ..... i 22 fall
Tvångsintagning å anstalt genom polismyndigheten ..... i 4 fall
i) Verkställande av tvångsintagningsbeslut ..... i 4 fall
Efter permission återtagna till anstalt ..... i 13 fall
j) Övervakning och andra hjälpåtgärder efter anstaltsvistelse ..... i 18 fall
k) Ärendet utan annan åtgärd än ev. undersökning överlämnat till annan nykterhetsnämnd ..... i 27 fall

4) Ej åtgärd utom undersökning ..... 8 fall
Därav antal fall där 1 § alkoholistlagen konstaterats vara tillämplig: 3, övriga fall: 5.

Av nämnden bedriven upplysningsverksamhet: Liksom under föregående år har nämnden haft utdelning av propagandaskrifter för nykterhet till av nämnden övervakade personer samt till avgångsklasserna i folkskolan.

Anslutning till sammanslutning av nykterhetsnämnder: Västmanlands distrikt av Nykterhetsnämndernas Riksförbund.

Samarbete med nykterhetsorganisationer eller andra: Västerås Nykterhetsförbund.

Sedan flera år tillbaka låter nämnden kalla samtliga personer, som dömts för fylleri eller som blivit anhållna för fylleri å enskilt område, att inställa sig inför nämndens inspektör, vilken efter upprättande av en kortfattad redogörelse å nämndens vägnar tilldelar den inkallade erinran eller varning. Föreligger allvarligare alkoholmissbruk undersökes ärendet ytterligare. Yngre personer kallas likaledes att inställa sig inför nämnden eller nämndens ordförande.

III. Nämndens ekonomi.

Inkomster och utgifter fördela sig på följande sätt:

Inkomster:

Statsanslag	1.642: 10
Kommunalt bidrag	10.281: 65
Summa kronor	11.923: 75

Utgifter:

Ersättning till särskild arbetskraft (inkl. ersättningar för övervakningsuppdrag o. d.)	5.000: —
Inköp av inventarier	632: 10
Vårdkostnader	4.174: 95
Eftervård	803: 74
Upplysningsverksamhet	72: 19
Litteratur (inkl. tidskrifter)	41: 25
Expenser (papper, porto, telefon m. m.)	640: 26
Resor	105: 90
Ersättning till bitr. övervakare	325: —
Övriga utgifter	128: 36
Summa kronor	11.923: 75

IV. Nykterhetstillståndet inom kommunen.

Nykterhetstillståndet har icke varit gott. I stort sett har det varit i likhet med föregående år. I proportion till stadens ökade folkmängd har det även tillkommit flera alkoholmissbrukare. Av 295 dömda fylleriförseelser gällde 106 av dem icke västerås-bor. Liksom föregående år motverkas det nykterhetsvårdande arbetet genom överlåtelser av motbokssprit. Många som äro hemfallna åt alkoholmissbruk sakna insikt härom, vilket är det största hindret för att kunna nå ett fullgott resultat. Genom att nämnden i god tid, och särskilt för yngre fyllerister, vidtager förebyggande åtgärder för att förhindra fortsatt alkoholmissbruk, medverkar detta till ett förbättrat nykterhetstillstånd på lång sikt.

Även om en stor del av nämndens klientel återfallit i alkoholmissbruk har dock en stor procent låtit sig rätta av nämndens förebyggande hjälpåtgärder, varför resultatet kan betecknas såsom relativt tillfredsställande.

I det nykterhetsvårdande arbetet har det i olika sammanhang kunnat konstateras, att den s. k. överlåtelsespriten spelar en dominerande roll såsom berusningsmedel, särskilt när det gäller yngre personer. För att i möjligaste mån stävja denna handel har nämnden under flera år och senast under det år som berättelsen avser, framhållit betydelsen av att en civil polisman måtte avdelas till att övervaka och ingripa mot denna olaga handel.

Till nykterhetsnämnden har under året inkommit från enskilda personer 70 anmälningar om alkoholmissbruk. Från polismyndigheten i Västerås har rapporterats 314 fylleriförseelser. Av 295 dömda förseelser gällde 189 västeråsbor. 17 personer,

därav 9 västeråsbor, ha åtalats för att vid förande av motorfordon hava varit i straffbar grad påverkade av starka drycker.

247 västeråsbor ha i Västerås och på annan ort dömts för fylleri. Därav ha 45 personer dömts för fylleri 2 eller flera gånger. Uppdelat på åldersgrupper (siffror inom parentes avse föregående år): 22 (43) personer äro födda 1896 och före, 98 (137) födda under åren 1897—1916, 101 (80) 1917—1926, 26 (24) äro födda 1927 eller senare. — Uppgifter från Systembolaget: Motböcker innehavda av män 22.718 (21.589), innehavda av kvinnor 1.832 (1.750). Utskänkta liter spritdrycker: 1947 66.787 (63.952), vin: 8.990 (8.475). Utminuterade liter spritdrycker 431.044 (378.750), vin: 81.442 (74.272).

Västerås den 17 februari 1948.

För Västerås stads nykterhetsnämnd:

R. V. HULT.

Ordförande.

Adress: Kungsgatan 4, Västerås.

/K. A. Bergvall.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 6

Nr 6. Badhusstyrelsens årsberättelse för 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens badhus under år 1947 avgiva följande berättelse:

A. Varmbadhuset.

Badhuset har hållits öppet alla vardagar under året med undantag för två veckor i juli månad, då det var stängt för reparation, samt midsommarafton och 3:djedag jul, då allmän affärsstängning tillämpades och även varmbadhuset hölls stängt.

Antalet baddagar har varit 288 och antalet serverade bad 114.146. Motsvarande siffror för 1946 voro 291 baddagar och 114.839 bad. Högsta antalet bad på ett år noterades 1945 med 124.777 bad. 1946 års siffra är den näst högsta.

Hur baden fördela sig på de olika badformerna framgår av följande tabell med jämförelsesiffror för 1946:

Antal serverade bad

vid Västerås varmbadhus under 1947 med parallellsiffror för 1946.

	1947			1946		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	2.227	2.977	5.204	2.335	2.666	5.001
D:o med massage	99	347	446	164	475	639
I kl. halvbad	27	17	44	55	15	70
II kl. karbad	2.512	2.353	4.865	2.445	2.147	4.592
D:o m. massage	539	141	500	464	137	601
II kl. halvbad	6	13	19	9	21	30
I kl. bastu	10.452	478	10.930	10.031	493	10.524
D:o med borstning	2.724	232	2.956	2.893	161	3.054
D:o med massage	3	1	4	5	1	6
Simhall med turk.	20.715	10.365	31.080	20.212	9.470	29.682
D:o för skolungdom	1.741	1.262	3.003	1.517	1.131	2.648
El. ljusbad m. borstning	1	3	4	4	7	11
D:o med massage	31	17	48	71	33	104
Bågljus med dusch	102	84	186	95	97	192
D:o med halvbad	1	—	1	—	—	—
D:o med karbad	12	28	40	19	28	47
Kolsyrebad I grad	—	—	—	—	1	1
D:o II grad	15	—	15	1	—	1
Billighetsbastu	31.047	8.288	39.335	33.044	8.373	41.417

	1947			1946		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
D:o för skolungdom	3.180	1.512	4.692	3.707	1.379	5.086
Kvartslampa m. dusch	184	134	318	264	170	434
Simsällskapet	635	149	784	569	206	775
D:o juniorer	799	397	1.196	880	326	1.206
Bad på träningskort	898	—	898	959	—	959
Militärbad på räkn.	1.127	—	1.127	916	—	916
Övriga bad	27	—	27	—	—	—
Hundbad			34			48
S:ma betalade bad	78.934	28.798	107.766	80.659	27.337	108.044
Bad för simundervisning	3.456	2.924	6.380	4.097	2.698	6.795
Summa bad	82.390	31.722	114.146	84.756	30.035	114.839

Årets utgifter och inkomster i förhållande till i staten beräknade belopp framgår av följande sammandrag enl. bokslut:

Driftutgifter:

Personalkostnader:	Anslag	Saldo enl. bokslut
111 Löner till personal på ord. stat	16.104: —	15.255: 94
112 Dyrtidstillägg	3.600: —	3.595: 90
114 Övriga löner och arvoden	26.950: —	30.100: 56
115 Dyrtidstillägg	4.500: —	6.051: 08
120 Pensionsavgifter	393: —	1.618: —
121 Pensioner enl. pensionsstat	5.670: —	5.670: —
122 Dyrtidstillägg	1.300: —	1.436: 40
123 Stadens pensionsavgifter		
191 Olycksfallsförsäkring	250: —	355: 27
192 Sjukvård	250: —	58: 99
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	100: —	70: 27
221 Annonsering och trycksaker	1.200: —	1.325: 63
241 Telefon	200: —	180: 05
Driftkostnader:		
321 Förbrukningsmateriel	8.000: —	9.231: 60
331 Kraftström	600: —	362: 37
332 Bränsle	35.000: —	28.300: 50
333 Tvätt, extra hjälp	600: —	335: 32
351 Lyse, städning och renhållning	4.000: —	6.126: 83

		Anslag	Saldo enl. bokslut
	Underhållskostnader:		
411	Badhusbyggnaden	6.000: —	4.223: 54
412	Pannor och ledningar	5.000: —	7.077: 08
421	Inventarier	1.500: —	1.445: 47
422	Linne	5.000: —	5.854: 43
491	Försäkringspremier	350: —	320: 81
	Räntor:		
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000: —	12.000: —	12.000: —
	Diverse utgifter:		
721	Utskylder	500: —	216: —
791	Oförutsedda utgifter	233: —	96: 52
		139.300: —	141.308: 56
	Kapitalutgifter:		
821	Inköp av inventarier		329: 98
	Summa utgifter	139.300: —	141.638: 54
	Driftinkomster:		
931	Hyror	2.535: —	2.535: —
950	Pensionsavgifter	393: —	1.618: —
951	Badavgifter	115.000: —	116.803: 50
960	Simundervisningsbad	5.062: —	5.062: —
	Summa inkomster	122.990: —	126.018: 50

På grund av under året av Stfm. beslutad lönereglering har kostnaderna för löner dels på konto nr 114 och dels på konto nr 351 avsevärt ökats. Bränslekostnaden har blivit lägre än beräknat genom att hela bränsletilldelningen erhållits i form av kol. Utgifterna ha överstigit de beräknade med kr. 2.338: 54. Inkomsterna har blivit kr. 3.028: 50 högre än beräknat, varför det ekonomiska resultatet av verksamheten blivit kr. 689: 96 bättre än det i staten beräknade.

B. Kallbadhuset.

Med anledning av att hälsovårdsnämnden bestämt avrått från att tillåta badning i det vid kallbadhuset mycket förorenade mälarvattnet, har badhuset under sommaren 1947 hållits öppet endast för solbad och dusch. Avgiften har varit 15 öre.

Badhuset hölls öppet alla vardagar under tiden 16 juni—30 augusti. Antalet baddagar var 65.

Antalet badande har varit 3.243.

Antalet badande 1946 var 4.365 betalande samt 1.211 fribadande skolungdom.

Utgifter och inkomster jämförda med i stat upptagna belopp:

	Driftutgifter:	Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
	Personalkostnader:		
114	Löner och arvoden	1.200: —	992: —
191	Olycksfallsförsäkring	10: —	1: 78
	Administrationskostnader:		
221	Annonsering och trycksaker	85: —	52: 92
	Underhållskostnader:		
411	Underhåll av badhusbyggnaden m. m.	3.000: —	716: 05
491	Försäkringspremier	80: —	71: 60
	Räntor:		
530	4 % ränta å bokfört värde kr. 80.000: —	3.200: —	3.200: —
	Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter	25: —	13: 89
	Summa utgifter	7.600: —	5.048: 24

	Driftinkomster:	Beräknade inkomster	Verkliga inkomster
951	Badavgifter och hyror	1.500: —	485: 20
	Summa inkomster	1.500: —	485: 20

Västerås den 27 februari 1948.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/Tord Söderquist.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 7

Nr 7. Förslag till Tjäntgöringsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto den 27 november 1947 i samband med antagande av ny löneplan och tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare att såsom tjänstgöringsreglemente för befattningshavarna i princip antaga det normaltjänstereglemente för städernas ordinarie befattningshavare varom central överenskommelse träffades den 8 december 1945 mellan Svenska Stadsförbundet, å ena, samt Svenska Kommunalarbetareförbundet, Svenska Polisförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, å andra sidan. Löne- och avtalsnämnden fick samtidigt i uppdrag att snarast möjligt för stadsfullmäktige framlägga ett i detalj utarbetat förslag till normaltjänstereglemente.

I skrivelsen av den 8 november 1947 om löneregleringen (S. F. handl. 1947 ser. B nr 25) framhöll löne- och avtalsnämnden, att stadens gällande tjänstgöringsreglemente vore av ganska sent datum (antaget av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945) och finge anses väl fylla de fordringar, som kunde uppställas på ett modernt reglemente. Det kunde därför, fortsatte löne- och avtalsnämnden, med fog synas egendomligt att redan föra på tal frågan om ett nytt reglemente. Såsom motivering för övergång till normalreglementet anfördes, att detta reglemente redan hade införts i ett flertal städer, och gjordes i de städer, där så ej skett, tillämpligt i samband med pågående lönerevisioner. Såsom en uppenbar fördel anfördes vidare, att vid osäkerhet om tolkningen av reglementet auktoritativa uttalanden kunde inhämtas hos stadsförbundet, varigenom även enhetlighet i tolkningen skulle åstadkommas städerna emellan.

Vid de förhandlingar, som fördes med personalorganisationerna angående löneplanen, uppställde löne- och avtalsnämnden, som för sin del till fullo vill stödja alla strävanden för att söka uppnå största möjliga uniformitet städerna emellan i allt rörande lönefrågor, såsom oeftergivligt villkor för en tillämpning av normallöneplanen att en övergång till normaltjänstereglementet samtidigt skulle ske. Samtliga vid förhandlingarna företrädda organisationer förklarade sig icke hava något att erina däremot, men framförde samtidigt önskemål om att hänsyn borde tagas till vissa rent lokala företeelser.

Löne- och avtalsnämnden har numera förhandlat med personalorganisationerna om detaljerna i normaltjänstereglementet. Samtliga förhandlingsberättigade organisationer kallades till förhandlingarna. Av dessa infunno sig representanter för Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Sveriges Arbetsledareförbund, Svenska Kommunalarbetareförbundet, Svenska Elektrikerförbundet, Svensk Sjuksköterskeförening, Sveriges Socialtjänstemannaförbund och Svenska Polisförbundet. Sedan organisationerna framlagt sina synpunkter på reglementet har löne- och avtalsnämnden utarbetat det vid denna skrivelse fogade förslaget till Tjänstgöringsreglemente för

Västerås stads ordinarie befattningshavare. Förslaget skiljer sig icke i någon större omfattning från normalreglementet. Nämnden kommer i det följande att redogöra för de mera betydande skiljaktigheterna mellan förslaget, å ena sidan, samt normalreglementet och stadens nuvarande tjänstgöringsreglemente, å andra sidan. Normaltjänstereglementet finnes intaget såsom bilaga 3 i S. F. handlingar 1947 ser. B nr 25.

Paragrafnumren hänföra sig till det nu föreliggande förslaget.

§ 3. Enligt nuvarande reglemente må återbesättande av ledigbliven befattning icke ske med mindre stadsfullmäktige efter framställning av vederbörande myndighet därtill lämnat sitt medgivande. Något dylikt stadgande återfinnes icke i normalreglementet, varför de olika förvaltningarna skulle vid uppkommande vakanser äga att själva avgöra frågor om återbesättande. Löne- och avtalsnämnden har ansett att stadsfullmäktige även för framtiden böra avgöra huruvida en befattning skall återbesättas eller icke. En bestämmelse härom har därför intagits i förslaget.

Enligt normalreglementet kan antingen stadsfullmäktige eller löne- och avtalsnämnden besluta om den centrala plats där lediga befattningar skola anslås. Nämnden har icke ansett denna fråga vara av vikt att behöva avgöras av stadsfullmäktige.

§ 4. I andra stycket finnes med hänsyn till pensionsförhållandena stadgade vissa villkor om levnadsålder för antagande till ordinarie befattningshavare. Dylika bestämmelser finnas ej i det nuvarande reglementet. Om pensionsrätt saknas för mer än 10 år erfordras enligt normalreglementet alternativt stadsfullmäktiges eller löne- och avtalsnämndens medgivande till anställningen. Nämnden föreslår att avgörandet i fall av detta slag skall tillkomma stadsfullmäktige.

§ 5. Uti instruktionerna för stadsdirektören och förste stadsombudsmannen sägs att dessa befattningar tillsättas av stadsfullmäktige. Befattningarna äro de enda för vilka så är förhållandet. Enligt normalreglementets lydelse har bestämmelse härom intagits i reglementsförslaget.

§ 6. Uti denna paragraf finnas i andra och tredje styckena bestämmelser om graden av fasthet i anställningen, som icke finnas i nuvarande reglemente.

§§ 7 och 8. Bestämmelserna om uppsägning och avsked samt fel eller försummelse i tjänsten äro i stort sett desamma som i §§ 7 och 8 av nuvarande reglemente.

§ 11. Den i normalreglementet stadgade skyldigheten att underkasta sig förflyttning till annan befattning bör enligt löne- och avtalsnämndens uppfattning föreligga endast efter beslut av stadsfullmäktige. Normalreglementet nämner såsom alternativ löne- och avtalsnämnden.

I fråga om förflyttning innebär normalreglementet en strängare regel för befattningshavarna än gällande reglemente. Enligt det sistnämnda kan förflyttning till annan befattning ske endast om detta icke medför minskade löneförmåner.

I övrigt är normalreglementet något mindre fordrande än gällande reglemente enär enligt den förstnämnda skyldigheten att underkasta sig ändringar i reglementet och avlöningsbestämmelserna gjorts beroende av ändrade statliga bestämmelser eller därmed jämförliga omständigheter.

Stadsfullmäktige beslöto den 26 juni 1947 på anmodan av länsstyrelsen att foga ett tillägg till § 9 i tjänstgöringsreglementet. Tillägget har nu ordagrant intagits såsom ett fjärde stycke.

§ 12. Uti denna paragraf ha de största ändringarna vidtagits i förhållande till normalreglementet. Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har vid förhandlingarna yrkat att paragrafen skulle oförändrad intagas i stadens tjänstgöringsreglemente. Skiljaktigheterna avse arbetstiden för befattningshavare, som huvudsakligen sysslar

med kontorsarbete eller liknande inomhusgöromål. I normalreglementet har paragrafen denna lydelse:

"Arbetstidens omfattning och förläggning bestämmes inom ramen för gällande arbetstidslag av myndigheten. Härvid skall, där ej annat stadgas, för befattningshavare, som huvudsakligen sysslar med kontorsarbete eller liknande inomhusgöromål iakttagas att den effektiva arbetstiden skall utgöra 7 timmar varje söckendag; dock må, i den mån arbetets behöriga gång så medgiver, arbetstiden nedsättas till 5 timmar på lördagar samt arbetstiden nedsättas eller arbetet helt inställas påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton. När göromålen så kräva, äger vederbörande chef eller myndighet besluta, att arbetstiden skall tillfälligt utsträckas.

Protokollsanteckning. De städer, som så finna lämpligt, kunna i sina reglementen införa bestämmelse, att arbetstiden sommartid må nedsättas på visst sätt, i den mån myndigheten finner arbetet så medgiva.

Det är önskvärt att arbetstiden förlägges så att befattningshavare med tjänstgöring under sön- och helgdag befrias från tjänstgöring minst varannan sådan dag."

Löne- och avtalsnämnden har icke ansett sig böra frångå nuvarande bestämmelser om daglig arbetstid, arbete å helgdagsaftnar samt sommartid. Bestämmelserna härom har därför från nuvarande reglemente inpassats i förslaget. För ifrågavarande personal föreslås arbetstiden därför vara antingen 7 timmar per dag eller ock 42 timmar per vecka, fördelade efter beslut av vederbörande myndighet.

Från personalorganisationernas sida begärdes vid förhandlingarna en bestämmelse om avkortad arbetstid (sommartid) under tiden 1 juni—31 augusti. Löne- och avtalsnämnden har icke biträtt detta önskemål utan har i förslaget tagit in nuvarande bestämmelse om möjlighet till sommartid två månader under tiden juni—augusti.

Från Sveriges Arbetsledareförbund framhölls, att arbetsledare å ordinarie stat icke borde vara i arbete å helgdagsaftnar då dem underordnad personal vore ledig enligt kollektivavtal. Liknande synpunkter framfördes från Svenska Elektrikerförbundets sida beräffande å ordinarie stat anställda montörer. Nämnden anser detta vara synpunkter som bör beaktas men har icke tagit in någon bestämmelse därom i förslaget. Bestämmelserna i paragrafen om arbetstiden å helgdagsaftnar avser ju uttryckligen personal med kontorsarbete eller liknande inomhusgöromål. För övrig personal gäller första punkten enligt vilken arbetstidens omfattning och förläggning bestämmes av myndigheten inom ramen för gällande arbetstidslag. Man torde icke böra binda stadens förvaltningar genom ytterligare bestämmelser i reglementet utan förutsätta att arbetstiden blir tillfredsställande reglerad efter förhållandena å de särskilda arbetsplatserna

Ej heller har löne- och avtalsnämnden ansett sig böra utforma någon bestämmelse med anledning av ett yrkande från Svensk Sjuksköterskeförening om att arbetstiden för sjuksköterskor skall regleras enligt bestämmelser som utfärdats härom av medicinalstyrelsen. Önskemålet bör vara tillgodosett genom lydelsen av § 2, som säger att reglementet skall gälla i den mån icke av statlig myndighet meddelade eller fastställda bestämmelser föranleda annat.

§ 13. Normalreglementet stadgar en skyldighet för förvaltningarna att årligen tillställa löne- och avtalsnämnden en förteckning över de bisysslor som medgivits befattningshavarna. Nuvarande reglemente säger att dylik förteckning, dock icke årligen, skall tillhandahållas stadens revisorer. Det torde vara lämpligt att löne- och

avtalsnämnden befordrar förteckningar av ifrågavarande slag till revisorerna, ehuru i reglementet ingenting sägs därom.

§ 14. Beträffande bostadsband låter normalreglementet städerna välja mellan att låta antingen stadsfullmäktige eller löne- och avtalsnämnden besluta om tillstånd för befattningshavare att bo utom staden. Här föreslås att avgörandet skall ligga hos löne- och avtalsnämnden.

§ 16. Nuvarande uppdelning av begynnelseavlöningen i 70 % lön och 30 % tjänstgöringspengar återfinnes icke i normalreglementet. Uppdelningen har haft betydelse vid bestämmande av lön under sjukdom och i en del andra fall. Frågorna om avkortad avlöning regleras på annat sätt enligt normalreglementet.

§ 17. Utbetalning av avlöning sker enligt gällande reglemente den 20:e dagen i månaden. Önskemål om oförändrad utbetalningsdag har framförts vid förhandlingarna. Bestämmelse härom har icke införts i reglementet i avsikt att i största möjliga utsträckning behålla formuleringen enligt den centrala överenskommelsen. Hinder bör dock icke föreligga för att i praktiken tillämpa paragrafen så att avlöningen även i fortsättningen utbetalas den 20:e i varje månad.

§ 18. I tredje stycket av denna paragraf föreslås, att där omförmälda medgivande skall lämnas av löne- och avtalsnämnden. Normalreglementet upptager alternativt stadsfullmäktige.

§ 19. Beslut om uppflyttning i högre löneklass fattas enligt nuvarande reglemente av löne- och avtalsnämnden. Enligt normalreglementet avgöres dessa frågor av vederbörande myndighet. Löne- och avtalsnämnden föreslår att nuvarande bestämmelse skall intagas i reglementet och att sålunda alla frågor om uppflyttning i högre löneklass skola avgöras av löne- och avtalsnämnden.

§ 20. Uti sista stycket av paragrafen har normalreglementet låtit antingen stadsfullmäktige eller löne- och avtalsnämnden besluta uti där omförmälda fall angående tillgodoräknande av tjänstgöringstid för erhållande av ålderstillägg. Beslutanderätten föreslås här lagd hos löne- och avtalsnämnden.

§ 21. Enligt normalreglementet skall den längre semestern utgå från och med lönegrad 18 i den gamla normallöneplanen. Denna lönegrad motsvarar lönegrad 22 i den nya normallöneplanen, som antagits i Västerås. Löne- och avtalsnämnden föreslår därför att den längre semestern skall utgå från och med lönegrad 22.

Från Svensk Sjuksköterskeförening har framhållits att i regleringshandlingarna för anslutning till Statens Pensionsanstalt stadgas 30 dagars semester för sjuksköterskor samt att förbundet önskade ha rätten till denna semester bekräftad i reglementet. Utan att bestämmelse härom intages i reglementet anser löne- och avtalsnämnden frågan vara löst på grund av lydelsen av § 2 i reglementet.

Sveriges Arbetsledareförbund har yrkat, att den längre semestern bör utgå till befattningshavare med jourtjänstgöring, oavsett lönegradsplacering. Löne- och avtalsnämnden har ansett sig icke kunnna biträda detta yrkande.

Bestämmelserna om semester i normalreglementet äro för befattningshavarna förmånligare än motsvarande bestämmelser i stadens nu gällande reglemente. Semesterdagarnas antal avser nämligen i normalreglementet antalet vardagar medan enligt nuvarande reglemente under semestertiden fallande sön- och helgdagar samt andra fridagar inräknas i semestern; dock icke då dessa dagar infalla omedelbart före eller omedelbart efter semestern.

Semesterbestämmelserna äro i övrigt mera detaljerade i normalreglementet än i nu gällande reglemente.

§ **22.** Nuvarande reglemente förutsätter att tjänstledighet skall beviljas av vederbörande myndighet. Enligt normalreglementet skall emellertid tjänstledighet för längre sammanhängande tid än sex månader beviljas av antingen stadsfullmäktige eller löne- och avtalsnämnden. Här föreslås att beslutanderätten lägges hos löne- och avtalsnämnden.

§ **23.** Normalreglementet lägger beslutanderätten enligt andra stycket hos stadsfullmäktige eller löne- och avtalsnämnden. Här föreslås löne- och avtalsnämnden.

§ **24.** Denna paragraf medför för befattningshavarna minskade förmåner i förhållande till nuvarande reglemente.

Om en befattningshavare är förhindrad att tjänstgöra på grund av sjukdom, som ej är att hänföra till skada eller smitta ådragen i tjänsteutövningen, gäller för närvarande att han under loppet av en tolvmånadersperiod äger sammanlagt tre månader åtnjuta hela avlöningen oavkortad. Vid sjukledighet utöver dessa tre månader skall han avstå från tjänstgöringspengarna (i regel 30 % av begynnelselönen). Enligt normalreglementet däremot äger vid motsvarande sjukdomsfall befattningshavaren uppbära 90 % av avlöningen under högst 60 dagar för varje sjukdomsfall och, vid upprepade sjukdomsfall, för varje period om tolv månader. Vid fortsatt sjukledighet utgår under högst 300 dagar 70 % av avlöningen; därefter skall stadsfullmäktige eller löne- och avtalsnämnden besluta i vad mån avlöning må utgå. Här föreslås att beslutanderätten skall ligga hos stadsfullmäktige, liksom hittills.

Vid oycksfall i arbete äro däremot bestämmelserna i stort sett lika i normalreglementet och stadens gällande reglemente.

Det må vidare framhållas, att läkareintyg i princip skall lämnas vid sjukledighet utöver tre dagar.

Vid förhandlingarna ha samtliga organisationer framfört önskemål om en övergångsbestämmelse av innebörd, att de vid reglementets ikraftträdande anställda befattningshavarna vid sjukdom skall äga uppbära avlöning enligt bestämmelserna i § 28 i stadens nu gällande reglemente, ett önskemål, som löne- och avtalsnämnden icke ansett sig kunna biträda.

§ **26.** Bestämmelser om lön under värnpliktstjänstgöring finnas icke i gällande reglemente.

§§ **27—29.** Beslutanderätten i sista punkten av varje paragraf, som av normalreglementet lagts antingen hos stadsfullmäktige eller hos löne- och avtalsnämnden, föreslås här i båda paragraferna lagd hos löne- och avtalsnämnden. En avgjord fördel är att enligt § 29 myndigheten har möjlighet att medgiva tjänstledighet för enskilda angelägenheter under högst sex arbetsdagar för kalenderår utan att behöva höra löne- och avtalsnämnden om löneförmånerna. Så är icke fallet enligt nuvarande reglemente.

§ **31.** Med hänsyn till att befattningshavarna icke erlägga pensionsavgifter efter den senaste löneregleringen, ha orden "minskad med pensionsavgift" uteslutits från andra och femte styckena.

Bestämmelserna om vikariatsersättning äro för befattningshavarna strängare i normalreglementet än enligt gällande reglemente. Enligt det förra utgår ersättning för uppehållande av högre befattning, med ledighet från egen befattning, för en tid utöver 90 dagar av kalenderår medan enligt gällande reglemente ersättningen utgår redan efter 40 dagar.

Sista stycket av paragrafen ger enligt normalreglementet möjlighet till val mellan

beslut av stadsfullmäktige eller av löne- och avtalsnämnden. Här föreslås löne- och avtalsnämnden.

§ **32.** Någon motsvarighet till denna paragraf finnes icke i gällande reglemente.

§ **33.** Vid de centrala förhandlingarna förband sig stadsförbundet att icke rekommendera lägre lönegrad än 12 i gamla normallöneplanen såsom övre gräns för rätten till övertidsersättning. I enlighet härmed och då lönegraden motsvaras av lönegrad 16 i den nya normallöneplanen föreslår löne- och avtalsnämnden, att lönegrad 16 sättes såsom övre gräns för övertidsersättningen. Efter önskemål som framfördes vid förhandlingarna har ett tillägg gjorts till paragrafen, innebärande att från § 12 i gällande reglemente överförts bestämmelsen om att varje på övertid utförd arbetstimme, vid bestämmande av kompensation i form av ledighet skall anses motsvara en och en halv timme.

§ **36.** Ersättningen för tjänstebostad bör såsom hittills fastställas av stadsfullmäktige. Normalreglementet upptager såsom alternativ löne- och avtalsnämnden.

Till paragrafen har enligt önskemål från kommunalarbetareförbundet gjorts ett tillägg, som innebär att skyldighet att upplåta tjänstebostad till vikarie endast skall föreligga efter särskilt beslut av löne- och avtalsnämnden.

§ **38.** Uti § 18 i gällande reglemente finnas detaljerade bestämmelser rörande beklädnad och ersättning härför. Löne- och avtalsnämnden föreslår nu att denna paragraf oförändrad intages i ett särskilt tillägg till reglementet, efter övergångsbestämmelserna.

§ **39.** Efter denna paragraf har en särskild protokollsanteckning medtagits från det lokala förhandlingsprotokollet, innebärande att staden skall betala inträdesavgiften för telefon som en befattningshavare ålägges hålla.

§ **41.** Tolkningen av reglementet bör såsom hittills ankomma på löne- och avtalsnämnden.

Övergångsbestämmelser. På grund av stadgandet i sista stycket om fri sjukvård till vissa befattningshavare, har det ansetts lämpligt att efter övergångsbestämmelserna intaga § 35 från gällande reglemente, där regler givits för den fria sjukvården. Fri sjukvård utgår icke enligt normalreglementet.

Särskilda bestämmelser om tjänstgöringsförhållandena för brandpersonalen.

Bestämmelserna ha medtagits oförändrade från gällande reglemente utom beträffande tredje stycket, där en viss omredigering vidtagits i samråd med brandchefen för att bringa stadgandet i överensstämmelse med rådande förhållanden och den ursprungliga avsikten med bestämmelsen. Den hittillsvarande formuleringen är dunkel och tvetydig. Någon ändring i sak har icke skett.

Ändringar i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads extra befattningshavare.

Inom Svenska Stadsförbundet pågår utredningsarbete för åstadkommande av ett normalreglemente för städernas extra befattningshavare. I avbidan på ett dylikt reglemente har löne- och avtalsnämnden icke ansett sig böra föreslå något nytt reglemente. Vissa ändringar i det nu gällande reglementet, antaget av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945, bli emellertid nödvändiga såsom en följd av det nu framlagda förslaget till reglemente för de ordinarie befattningshavarna. Alltför olika regler kunna givetvis icke gälla för ordinarie och extra befattnings-

havare exempelvis ifråga om arbetstid, övertidsersättning och lön under sjukdom.

Löne- och avtalsnämnden kommer i det följande att för varje paragraf angiva de ändringar som föreslås och de synpunkter som anförts vid förhandlingarna med personalorganisationerna. Paragrafnumren hänföra sig till gällande reglemente för extra befattningshavare.

§ **1.** I gällande reglemente sägs att reglementet endast skall tillämpas å de extra befattningshavare, som varit anställda hos staden en sammanhängande tid av minst tolv månader. Vid förhandlingarna yrkade Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, att villkoret om tolv månaders anställning skulle utgå ur reglementet. Vidare föreslog förbundet, att en bestämmelse skulle intagas i reglementet av innebörd att extra befattningshavare senast efter 36 anställningsmånader skulle erhålla ordinarie anställning under förutsättning att han hade stadigvarande arbetsuppgifter och vore anställd vid ordinarie förvaltning samt uppfyllde för anställning såsom ordinarie befattningshavare stadgade villkor. Löne- och avtalsnämnden har icke ansett sig kunna biträda de sålunda framförda önskemålen och föreslår sålunda oförändrad lydelse av paragrafen.

§ **6.** Löne- och avtalsnämnden föreslår att texten i denna paragraf utbytes mot texten till § 12 i det nu föreslagna reglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

§ **7.** Olika bestämmelser om övertidsersättning kunna icke tillämpas för extra och ordinarie personal. Löne- och avtalsnämnden föreslår därför, att bestämmelserna i § 33 av ordinarie-reglementet intagas här. Paragrafen skulle då få följande lydelse:

"Extra befattningshavare med avlöning motsvarande den enligt lönegraderna 1—16 i stadens löneplan utgående, som icke utövar mera självständigt befäl och som har att utföra arbete av sådan art att behovet eller varaktigheten av förekommande övertidsarbete kan kontrolleras, äger uppbära ersättning för arbete utöver fastställd arbetstid, under förutsättning att tjänstgöringen beordrats av överordnad och att motsvarande ledighet icke kunnat beredas. Sådan ersättning utgår med 1/2100 av årsavlöningen för varje hel timmes övertid för dygn. Övertidsersättning utgår ej till den som uppbär ersättning för uppehållande jämte egen av annan befattning.

Varje på övertid utförd arbetstimme skall vid bestämmande av kompensation i form av ledighet anses motsvara en och en halv timme."

§ **9.** Här föreslås endast att lönegradsnumren 1—9 utbytas mot numren 1—21 samt 10—33 mot 22—48 för ernående av överensstämmelse med ordinarieregelementet och den nya löneplanen.

§ **10.** Enligt ordinarieregelementet äger befattningshavare under de första 60 dagarna av sjukdom uppbära 90 % av avlöningen. Vid förhandlingarna medgav löne- och avtalsnämndens delegerade, att denna paragraf skulle få kvarstå oförändrad. Då extra befattningshavare för närvarande vid sjukdom äga uppbära full lön under en månad, skulle de emellertid komma i en obillig förmånsställning i förhållande till de ordinarie. Efter ytterligare granskning av bestämmelserna har löne- och avtalsnämnden beslutat, att med hänsyn till de konsekvenser en oförändrad lydelse av paragrafen skulle medföra, frångå vad som uttalades vid förhandlingarna samt föreslå, att paragrafen erhåller följande ändrade lydelse:

"Är extra befattningshavare på grund av sjukdom eller ej självförvållat olycksfall förhindrad att förrätta sin egen tjänst, äger han under loppet av en tolvmånadersperiod under högst en månad uppbära 90 procent av avlöningen samt under

högst två månader uppbära 70 procent av avlöningen. Har sjukdomen förorsakats av skada eller smitta, som befattningshavaren ådragit sig i tjänsteutövningen, äger han under loppet av en tolvmånadersperiod under högst två månader uppbära avlöningen oavkortad samt under högst fyra månader uppbära 70 procent av avlöningen.

I den utbetalda delen av avlöningen inräknas i förekommande fall lagstadgad ersättning för olycksfall i arbete, vilken ersättning sålunda staden berättigas uppbära.

Med ledighet för sjukdom jämställes ledighet för hindrande av smittas spridning.

Behov av sjukledighet utöver tre dagar skall styrkas med intyg av legitimerad läkare. Myndigheten äger dock för särskilda fall eftergiva fordran på intyg samt fordra intyg även vid kortare ledighet än tre dagar. Kostnaden för intyg enligt detta stycke bestrides av befattningshavaren.

Myndigheten äger föreskriva, att intyget skall vara utfärdat av anvisad läkare; kostnaden för sådant intyg bestrides av staden.

Myndigheten äger för särskilt fall föreskriva, att sjukledig befattningshavare som önskar återinträda i tjänstgöring skall avlämna friskintyg."

De tre sista styckena i paragrafen ha ordagrant överförts från § 24 i ordinariereglementet. I övrigt innebär ändringen en omredigering av gällande bestämmelser för uppnående av likformighet med ordinariereglementet i dess tillämpliga delar.

§ 11. I konsekvens med övriga föreslagna ändringar bör texten i denna paragraf ersättas med texten till § 25 i ordinariereglementet.

Löne- och avtalsnämnden föreslår, att det nu föreslagna tjänstgöringsreglementet för de ordinarie befattningshavarna samt de föreslagna ändringarna i reglementet för de extra befattningshavarna skola gälla från och med den 1 april 1948. Beträffande semesterbestämmelserna föreslås dock, att semester under 1948 skall beräknas som om de nya bestämmelserna gällt från och med den 1 januari 1948.

Vid behandlingen av reglementena har löne- och avtalsnämnden ånyo uppmärksammat en fråga, som berördes i nämndens skrivelse den 15 juli 1944 med förslag till tjänstgöringsreglemente, nämligen den på sina håll bristande överensstämmelsen mellan av stadsfullmäktige fastställda instruktioner för särskilda befattningshavare eller för stadens verk och inrättningar, å ena, samt tjänstgöringsreglementet, å andra sidan. Nämnden föreslog vid det tillfället, att sådana bestämmelser utrensades ur instruktionerna, som rätteligen hörde hemma i tjänstgöringsreglementet. Frågan gällde närmast de varierande semesterbestämmelserna. Härom hänvisas närmare till Stf. Handl. 1944 nr 107, sid. 441. Frågan är fortfarande aktuell och skapar en viss osäkerhet, särskilt vid nyanställningar. Löne- och avtalsnämnden hemställer därför, att stadsfullmäktige ville anmoda förvaltningsstyrelserna, att snarast möjligt se över gällande instruktioner och så långt så är möjligt utrensa de partier som böra regleras enligt tjänstgöringsreglementet samt att till stadsfullmäktige inkomma med de förslag till ändringar, som kunna därav bli följden.

Vidare har löne- och avtalsnämnden vid behandlingen av § 39 i normalreglementet, om bostadstelefon, tagit upp frågan om upprättande av särskilda bestämmelser för tjänstetelefoner. Nämnden har tidigare i olika sammanhang haft anledning konstatera, att befattningshavare erhållit bostadstelefon på stadens bekostnad utan någon enhetlighet mellan de olika förvaltningarna. För den skull hemställer nämnden om stadsfullmäktiges uppdrag att undersöka efter vilka grunder befattningshavarna er-

hållit tjänstetelefon samt att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till bestämmelser för erhållande av tjänstetelefon.

Vid denna skrivelse fogar löne- och avtalsnämnden en den 5 februari 1948 dagtecknad skrivelse från Sveriges Kommunaltjänstemannaförbunds avd. 65 med avdelningens reservationer till två paragrafer i förslaget till tjänstgöringsreglemente för de ordinarie befattningshavarna (Bilaga 2).

Med hänvisning till vad ovan anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade förslag till Tjänstgöringsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare,

att antaga föreslagna ändringar i Bestämmelser angående tjänstgöringsförhållandena för Västerås stads extra befattningshavare,

att reglementet och ändringarna skola tillämpas från och med den 1 april 1948 utom beträffande semester, i vilket hänseende de nya bestämmelserna skola tillämpas från och med den 1 januari 1948,

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa förslagen vederbörande myndigheter för fastställelse i de delar så är erforderligt,

att anmoda förvaltningsstyrelserna att snarast möjligt inkomma till stadsfullmäktige med förslag till sådan ändring av de särskilda instruktionerna att i görligaste mån därifrån avskiljes bestämmelser om förhållanden, som böra regleras i det allmänna tjänstgöringsreglementet samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till grunder för hållande av bostadstelefoner på stadens bekostnad.

Västerås den 2 mars 1948

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL

/*Sven Martiin.*

Bilaga 1.

FÖRSLAG

till Tjänstgöringsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

Kap. I. **Inledande bestämmelser.**

§ 1.

Med befattning avses i detta reglemente befattning upptagen i den av stadsfullmäktige fastställda tjänsteförteckningen och med befattningshavare innehavare av sådan befattning.

Med myndigheten avses den styrelse eller nämnd, under vilken befattningen närmast lyder.

§ 2.

Föreskrifterna i detta reglemente gälla, i den mån icke lag, författning eller andra av statlig myndighet meddelade eller fastställda bestämmelser föranleda annat.

Kap. II. Anställning och entledigande.

§ 3.

Kungörelse om ledig befattning.

Återbesättande av ledigbliven befattning må icke ske, med mindre stadsfullmäktige efter framställning av vederbörande myndighet därtill lämnat sitt medgivande.

När befattning skall tillsättas, kungör myndigheten densamma ledig med minst 14 dagars ansökningstid. Kungörelsen skall offentliggöras dels genom anslag såväl inom ifrågavarande förvaltning som på central, av löne- och avtalsnämnden bestämd plats, dels, om myndigheten så finner erforderligt, på annat sätt.

§ 4.

Villkor för anställning.

Till innehavare av befattning må ej utses annan än den, som fyllt 21 år och som med intyg av legitimerad läkare, avfattat enligt av löne- och avtalsnämnden fastställt formulär, styrkt sig vara fri från sådan sjukdom samt sådant sjukdomsanlag och lyte, som kan inverka menligt på förmågan att sköta befattningen. Sökande, som i samband med tidigare anställning hos staden företett läkarintyg, är skyldig förete nytt intyg endast där så för särskilt fall påfordras. Intyg bör ej avfordras annan sökande än den, som kan antagas erhålla befattningen.

Till innehavare av befattning må ej utan särskilda skäl utses annan än den, som antingen har sådan levnadsålder, att han kan uppnå det antal tjänsteår, vilket enligt stadens pensionsreglemente fordras för erhållande av hel pension i befattningen, eller ock för felade tjänsteår förvärvat rätt till pension i tidigare anställning eller på annat sätt. Om pensionsrätt saknas för mer än tio år, erfordras dock stadsfullmäktiges medgivande till anställningen.

Myndigheten må, om så anses erforderligt, föreskriva viss tids provtjänstgöring, dock högst ett år.

§ 5.

Tillsättning av befattning.

Befattningarna som stadsdirektör och förste stadsombudsman tillsättas av stadsfullmäktige. Övriga befattningar tillsättas av myndigheten. Bevis om tillsättningen meddelas genom utdrag av protokollet åtföljt av ett exemplar av detta reglemente. Befattningen tillträdes, om ej annat överenskommits, med ingången av månaden näst efter den, varunder tillsättningen ägt rum.

§ 6.

Anställningsform.

Befattning tillsättes genom förordnande tills vidare med viss vid tillsättningen bestämd ömsesidig uppsägningstid, minst tre och högst sex månader.

Den som innehaft befattning under minst femton år eller, därest han fyllt 40 år, under minst tio år kan, förutom i de i § 8 avsedda fallen, uppsägas endast om hans befattning blir överflödig och skall i så fall såvitt möjligt beredas annan anställning hos staden. Uppsägningstiden är i detta fall ett år.

Befattningshavare, som icke kan uppsägas av staden och för vilken uppsägningstid icke bestämts, skall iakttaga en uppsägningstid av minst tre månader.

Protokollsanteckning till andra stycket. Återinrättas den överflödiga befattningen inom tre år, äger befattningshavaren, om han därvid anmäler sig som sökande, återfå denna. Återinrättas befattningen icke, bör befattningshavaren såvitt möjligt beredas företräde vid tillsättning av motsvarande befattning.

§ 7.

Uppsägning och avsked.

Den som äger tillsätta befattning beslutar angående uppsägning och meddelar avsked från befattningen samt äger, efter skriftlig framställning av befattningshavaren, på särskilda skäl medgiva avsked före uppsägningstidens utgång.

Beslut om uppsägning må icke fattas, utan att befattningshavaren beretts skälig tid, minst fjorton dagar, till yttrande och ärendet uttryckligen angivits i kallelsen till sammanträdet. Beslutet skall biträdas av ett antal röstande, motsvarande minst två tredjedelar av hela antalet ledamöter.

§ 8.

Fel eller försummelse i tjänsten m. m.

Befattningshavare, som gör sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten, må av myndigheten tilldelas varning. Om han icke låter sig därav rätta och förnyad varning anses icke böra meddelas eller om felet eller försummelsen är av svårare beskaffenhet, äger myndigheten för viss tid, högst tre månader, skilja honom från befattningen. Har han genom felet eller försummelsen eller eljest ådagalagt uppenbar olämplighet för att bibehållas i sin befattning må den som äger tillsätta befattningen för alltid skilja honom från denna. Kan han icke lämpligen flyttas till annan befattning äger han uppbära avlöning under en månad från det beslut om skiljandet fattats.

Hava efter befattningshavare tilldelad varning två år förflutit, utan att han erhållit förnyad varning eller varit skild från befattningen, må varningen icke åberopas som skäl för hans skiljande från befattningen.

Beträdes befattningshavare med svårare fel eller försummelse eller är han på sannolika skäl misstänkt därför, äger myndigheten i avvaktan på bestraffningsärendets avgörande avstänga honom från tjänstgöring under högst 30 dagar i sänder.

Beträffande beslut om varning eller skiljande från befattning skall vad i § 7 andra stycket stadgas äga motsvarande tillämpning; dock må beslut om varning fattas med enkel röstövervikt.

§ 9.

Om befattningshavares skyldighet att vid viss levnadsålder eller på grund av bristande tjänstbarhet utan uppsägning avgå ur tjänst stadgas i stadens pensionsreglemente.

Kap. III. **Befattningshavares åligganden.**

§ 10.

Tjänstgöringsskyldighet.

Befattningshavare är skyldig ställa sig till efterrättelse stadgandena i detta reglemente och stadens pensionsreglemente samt de föreskrifter om tjänstgöringen, som meddelas i instruktion eller eljest i vederbörlig ordning.

§ 11.

Ändrade arbetsuppgifter m. m.

Befattningshavare är skyldig underkasta sig sådan jämkning i åligganden, som påkallas med hänsyn till göromålens behöriga gång, samt myndighetens beslut om ändrade eller ökade arbetsuppgifter och stadsfullmäktiges beslut om förflyttning till annan befattning.

Befattningshavare är även skyldig underkasta sig *dels* sådana ändringar i detta reglemente och andra avlöningsbestämmelser, som staden finner påkallade med hänsyn till nya eller ändrade statliga författningar eller därmed jämförbara omständigheter, *dels* sådan reduktion av lönen, som följer av att rörligt tillägg förbytes i rörligt avdrag, när levnadskostnaderna nedgå under lönesystemets basläge.

Befattningshavare är skyldig mottaga förordnande att uppehålla annan befattning eller tjänst hos staden och skall därunder, om myndigheten prövar så lämpligen kunna ske, bestrida även egen befattning.

Befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet, som överförts på avgångsstat enligt vad därom är särskilt stadgat, är skyldig att vidkännas den minskning i de med befattningen följande förmånerna, som fastställes av Kungl. Maj:t, samt att återinträda i tjänstgöring å egen eller annan befattning i stadens eller vederbörande polisdistrikts eller i polisdistrikt helt eller delvis ingående kommuns tjänst.

Protokollsanteckning till andra stycket. Med här nämnda statliga författningar avses icke statens avlöningsreglementen och med "därmed jämförbara omständigheter" icke förstatligande av viss kommunal verksamhet, därest icke i det särskilda fallet annorlunda överenskommits.

Protokollsanteckning till fjärde stycket: Bestämmelsen gäller endast personal, som anställts efter den 5 september 1947 (dagen för länsstyrelsens fastställelse av bestämmelsen).

§ 12.

Arbetstid.

Arbetstidens omfattning och förläggning bestämmes inom ramen för gällande arbetstidslag av myndigheten. Härvid skall, där ej annat stadgas, för befattningshavare som huvudsakligen sysslar med kontorsarbete eller annat liknande inomhusgöromål iakttagas att den effektiva arbetstiden skall utgöra 7 timmar varje söckendag eller så fördelas, att den sammanlagda arbetstiden per vecka uppgår till 42 timmar; dock må, i den mån arbetets behöriga gång så medgiver, arbetet helt inställas påsk-, midsommar- och julafton samt upphöra kl. 12 nyårs- och pingstafton ävensom under två månader under tiden juni—augusti inskränkas till 38 timmar per arbetsvecka. När göromålen så kräva, äger vederbörande chef eller myndighet besluta, att arbetstiden skall tillfälligt utsträckas.

Protokollsanteckning. Det är önskvärt att arbetstiden förlägges så att befattningshavare med tjänstgöring under sön- och helgdag befrias från tjänstgöring minst varannan sådan dag.

§ 13.

Bisysslor.

Befattningshavare må ej utan myndighetens medgivande åtaga sig tjänst, avlönat uppdrag eller annat uppdrag, som icke är av uppenbart tillfällig beskaffenhet, eller idka förvärvsverksamhet. Medgivande må vägras endast där myndigheten finner

sysslan vara hindrande för tjänsten eller kunna påverka befattningshavarens handläggning av ärenden i tjänsten. Medgivande gäller tills vidare. Myndigheten skall årligen tillställa löne- och avtalsnämnden förteckning över sådana medgivanden.

Protokollsanteckning. Bestämmelserna i denna paragraf avse icke förtroendeuppdrag inom fackliga, politiska eller ideella organisationer.

§ 14.

Bostadsband.

Befattningshavare må ej utan löne- och avtalsnämndens medgivande vara bosatt utom staden. Medgivande bör ej vägras, där vägran skulle framstå som obillig med hänsyn till bostads- eller geografiska förhållanden.

§ 15.

Läkarundersökning.

Befattningshavare är skyldig att på stadens bekostnad underkasta sig sådan läkarundersökning, som myndigheten kan finna påkallad.

Kap. IV. **Allmänna bestämmelser om avlöning.**

§ 16.

Avlöning, tjänsteförteckning och löneplan.

Avlöning utgöres av lön enligt bifogade löneplan jämte rörligt tillägg (dyrtidstillägg) och personligt tillägg, i den mån enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige sådana tillägg utgå.

I tjänsteförteckning angives, till vilken lönegrad befattning hör samt huruvida viss befattning är förenad med rätt till sportler, felräkningspengar eller beredskapsarvode eller skyldighet att bebo tjänstebostad.

§ 17.

Utbetalning av avlöning.

Avlöning utbetalas månadsvis i efterskott och utgår från och med tillträdesdagen till och med den dag befattningen frånträdes. Avlider befattningshavare och efterlämnar anhöriga berättigade till familjepension från staden, utgår under en månad från dödsfallet avlöning, i den mån den överstiger familjepensionen.

Avlöning för del av månad beräknas i förhållande till antalet dagar i månaden.

§ 18.

Olycksfallsersättning m. m.

Från avlöning avdrages ersättning, som tillkommer befattningshavaren med anledning av olycksfall i arbete hos staden eller yrkessjukdom, ådragen i stadens tjänst, ävensom pension utgående på grund av anställning hos staden.

Har befattningshavare eljest med anledning av sjukdom, övervåld e. d. anspråk på ersättning av annan, övergår detta till staden i den mån avlöning utgår, utom när det grundar sig på försäkring som bekostats av befattningshavaren.

Vad ovan stadgats gäller endast, i den mån ersättningen eller pensionen belöper på tid, för vilken avlöning utgår, och under förutsättning att ej löne- och avtalsnämnden annorlunda medgiver.

Protokollsanteckning. Därest obligatorisk sjukförsäkring med förbud mot överförsäkring införes, skall i andra stycket mellan orden "på försäkring" införas ordet "frivillig" med bindande verkan för de befattningshavare, för vilka reglementet gäller.

§ 19.

Löneklassuppflyttning.

Befattningshavare erhåller vid tillträde av befattning lön enligt lönegradens lägsta löneklass och uppflyttas, sedan han tillhört en och samma löneklass under tre år, till närmast högre löneklass inom lönegraden, allt i den mån ej annat föranledes av vad nedan samt i § 20 stadgas.

I övrigt gäller såsom villkor för löneklassuppflyttning:

a) att befattningshavaren under minst fyra femtedelar av den tid, som fordras för uppflyttning, bestritt sin egen eller annan befattning eller tjänst hos staden eller innehaft sådant uppdrag. som löne- och avtalsnämnden finner böra därmed jämställas, dock att härvid som tjänstetid skall räknas jämväl ledighet med oavkortad avlöning ävensom ledighet, som avses i § 24 mom. 1 §§ 25, 27 och 28 och varunder avlöning utgår, samt ledighet för tjänstgöring, vilken åligger befattningshavaren såsom värnpliktig, tjänstepliktig, civilförsvarspliktig, officer i väg- och vattenbyggnadskåren eller reservbefäl eller för utbildning till reservofficer;

b) att tjänstgöringen är väl vitsordad; samt

c) att befattningshavaren icke uppnått den ålder, vid vilken han är skyldig att avgå.

Beslut om löneklassuppflyttning fattas av löne- och avtalsnämnden. Är befattningshavares tjänstgöring ej väl vitsordad, skall uppskov med uppflyttning avse viss tid, högst ett halvt år.

För bibehållande i stadens tjänst av särskilt kvalificerad befattningshavare må löne- och avtalsnämnden undantagsvis och där stadens intresse så påkallar oberoende av tjänstetid uppflytta honom i högre löneklass inom lönegraden.

Löneklassuppflyttning sker vid ingången av kalendermånaden näst efter den, under vilken stadgade villkor uppfyllts.

§ 20.

Särskilda regler om inplacering i löneklass.

Befattningshavare, som förflyttas till befattning inom högre lönegrad, skall placeras lägst i löneklassen närmast över den, som han i den lägre befattningen senast tillhörde, och äger för löneklassuppflyttning tillgodoräkna sig den tid, dock högst tre år, varunder han tillhört löneklassen närmast under den, i vilken han placerats.

Förflyttas befattningshavare till befattning inom samma lönegrad, bibehåller han sin placering i löneklass.

Den som vid tillträde av befattning är i stadens tjänst utan att vara befattningshavare, äger för löneklassuppflyttning tillgodoräkna sig den tid han under de tre senaste åren eller i en följd omedelbart före tillträdet uppehållit befattningen eller eljest hos staden oavsett anställningsform fullgjort arbete, som lönenämnden prövar vara till art, vikt och omfattning likvärdigt.

Fråga om rätt att för löneklassuppflyttning tillgodoräkna tjänstetid hos staden i annat fall än ovan sagts, tjänstetid i statens, annan kommuns eller enskild tjänst

samt fortsatt tjänstgöring enligt 27 § 1 mom. B—D värnpliktslagen eller tjänstgöring för utbildning till reservofficer avgöres av löne- och avtalsnämnden. Den, som önskar tillgodoräkna sig sådan tid eller tjänstgöring, skall underrätta myndigheten härom, innan han utses till innehavare av befattningen.

Kap. V. Semester.

§ 21.

Befattningshavare äger årligen åtnjuta semester under följande antal vardagar:

	t. o. m. kalenderår varunder han fyller 29 år	fr. o. m. kalenderår varunder han fyller 30 år	40 år
i lönegrad 21 och lägre	18	22	26
i lönegrad 22 och högre	24	28	32

Befattningshavare med regelbundet skiftarbete, vari ingå sön- och helgdagar, äga oberoende av lönegradsplacering åtnjuta semester, som om de tillhörde lönegrad 22 och högre. Sjukvårdspersonal, som övervägande tjänstgör å röntgenavdelning, äger åtnjuta semester under 36 vardagar.

I vad semestern överstiger i lagen om semester angivet minimiantal dagar, utgår den endast i den mån så kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång.

Kvalifikationsår är löpande kalenderår. Har befattningshavare under nästföregående kalenderår åtnjutit tjänstledighet enlig kap. VI, beräknas semestern dock, om ej myndigheten annorlunda medgiver, i förhållande till den del av sistnämnda år varunder han tjänstgjort. Därest befattningshavare under året till- eller frånträder befattning, beräknas hans semester i förhållande till den del av året, under vilken befattningen innehaves. Befattningshavare som, när han lämnar stadens tjänst, under sista året erhållit längre semester än som bort tillkomma honom skall genom avdrag på avlöningen återbetala för mycket utbetald semesterlön.

Myndigheten bestämmer med hänsynstagande i möjligaste mån till befattningshavarens önskemål, när semester skall utgå, med iakttagande

att semestern förlägges till tid, då minsta olägenhet vållas av befattningshavarens frånvaro, och beträffande befattningshavare vid undervisningsanstalt icke till termin,

att semestern i regel skall utgå i en följd men undantagsvis må delas,

att befattningshavare, som handhar uppbörd eller kontroll av uppbörd, är skyldig uttaga semester på tid som myndigheten bestämmer,

att befattningshavare, om myndigheten så finner nödvändigt, är skyldig avbryta semestern,

att semester, som på grund av tjänstgöringsförhållandena icke kunnat medgivas under kalenderåret, må förläggas till nästa års första kvartal,

att befattningshavare, som insjuknar under semester, må beviljas sjukledighet i stället för semester, om sjukdomen varat minst halva årssemestern och enligt intyg av legitimerad läkare medfört oförmåga till tjänstgöring.

Protokollsanteckning. Personal vid polis- och brandkår erhåller semester efter lönegradsplacering.

Kap. VI. Tjänstledighet.

§ 22.

Beviljande av tjänstledighet.

Tjänstledighet beviljas för längre sammanhängande tid än sex månader av löne- och avtalsnämnden och eljest av myndigheten. Om befattningens uppehållande under ledigheten beslutar myndigheten.

Har under en kalendermånad tjänstledighet åtnjutits under sammanlagt minst sex arbetsdagar, skall ledighet anses beviljad även under minst det antal hela söndagar eller andra ordinarie fridagar, som svarar mot ledigheten. Myndigheten äger bestämma av vad slag sådan ledighet skall anses vara, därest tjänstledighet åtnjutits av olika orsaker.

§ 23.

Avlöning under tjänstledighet.

För tid, under vilken befattningshavare icke tjänstgör, äger han uppbära avlöning endast i den mån han åtnjuter semester eller så följer av bestämmelserna i §§ 24—30. Stadsfullmäktige äga för särskilda fall besluta undantag från dessa bestämmelser.

Under partiell tjänstledighet utgående avlöning bestämmes av löne- och avtalsnämnden.

§ 24.

Sjukdom m. m.

Mom. 1. Befattningshavare, som till följd av olycksfall i arbete hos staden är oförmögen att tjänstgöra, äger under 180 dagar uppbära oavkortad avlöning och för tid därutöver, tills han är skyldig att avgå från sin befattning, 70 % av avlöningen om icke stadsfullmäktige medgiva högre avlöning.

Vad nu sagts gäller även vid arbetsoförmåga till följd av våld eller annan misshandel, för vilken befattningshavaren utsatts på grund av sin befattning, eller till följd av sådan yrkessjukdom eller svårare smittsam sjukdom, som bevisligen ådragits i arbete hos staden, ävensom vid avstängning från tjänstgöring till förekommande av smittas spridning.

Yrkessjukdom är sådan sjukdom, som berättigar till ersättning enligt lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar, ävensom sådan sjukdom som löne- och avtalsnämnden finner vara ådragen på grund av särskilda tjänstgöringsförhållanden. Svårare smittsam sjukdom är sådan, som enligt epidemilag eller tuberkulosförordning skall föranleda anmälan.

Mom. 2. Är befattningshavare i andra fall än i mom. 1 avses till följd av sjukdom oförmögen att tjänstgöra, äger han uppbära 90 % av avlöningen under högst 60 dagar för varje sjukdomsfall och, vid upprepade sjukdomsfall, för varje period om tolv månader. Vid fortsatt ledighet utgår under högst 300 dagar 70 % av avlöningen; därefter besluta stadsfullmäktige i vad mån avlöning må utgå.

Mom. 3. Har befattningshavaren uppsåtligen eller av grov vårdslöshet förorsakat olycksfall eller sjukdom, prövar löne- och avtalsnämnden huruvida och i vad mån avlöning skall utgå enligt mom. 1 och 2. Vid olycksfall i arbete skall dock utgående avlöning utgöra minst så stor del av avlöningen enligt mom. 1 som den med tillämpning av 24 och 25 §§ lagen om försäkring för olycksfall i arbete utgående olycksfallsersättningen utgör av hel sådan ersättning.

Mom. 4. Behov av sjukledighet utöver tre dagar skall styrkas med intyg av legitimerad läkare. Myndigheten äger dock för särskilda fall eftergiva fordran på intyg samt fordra intyg även vid kortare ledighet än tre dagar. Kostnaden för intyg enligt detta stycke bestrides av befattningshavaren.

Myndigheten äger föreskriva, att intyget skall vara utfärdat av anvisad läkare; kostnaden för sådant intyg bestrides av staden.

Mom. 5. Myndigheten äger för särskilt fall föreskriva, att sjukledig befattningshavare som önskar återinträda i tjänstgöring skall avlämna friskintyg.

§ 25.

Havandeskap eller barnsbörd.

Under tjänstledighet för havandeskap eller barnsbörd äger befattningshavare uppbära 70 % av avlöningen under högst 120 dagar, dock ej för tid efter nittionde dagen från förlossningen.

§ 26.

Värnpliktstjänstgöring.

Under sådan värnpliktstjänstgöring enligt 27 § värnpliktslagen som fullgöres efter det år, varunder befattningshavare fyllt 28 år, äger han uppbära 25 % av avlöningen.

§ 27.

Offentligt uppdrag.

Vid tjänstledighet för annat offentligt uppdrag än sådant, som meddelats av statligt organ, kan befattningshavare av myndigheten medges rätt att uppbära oavkortad avlöning under högst tio dagar för kalenderår; för tid därutöver må avlöning icke utgå utan beslut av löne- och avtalsnämnden.

§ 28.

Uppdrag för staden m. m.

Under tjänstledighet för fullgörande av uppdrag för staden, avseende studier eller annat, äger befattningshavare uppbära oavkortad avlöning, i den mån arvode icke utgår för uppdraget.

Under tjänstledighet för genomgång av statens brandskola äger befattningshavare uppbära oavkortad avlöning, om han efter genomgången kurs kvarstår minst fem år i stadens tjänst. Uppfyller han icke detta villkor, är han skyldig att för varje felande år återbetala en femtedel av nyssnämnda avlöning.

Protokollsanteckning till andra stycket. Städerna rekommenderas att tills vidare tillämpa bestämmelserna i detta stycke i fråga om statens polisskolas överkonstapels- och kommissariekurser.

§ 29.

Enskilda angelägenheter.

Vid tjänstledighet för enskilda angelägenheter äger myndighet, om synnerliga skäl för ledigheten föreligga, medgiva oavkortad avlöning under högst sex arbetsdagar för kalenderår. Vid annan sådan tjänstledighet utgår avlöning endast i den mån löne- och avtalsnämnden så beslutar.

§ 30.

Utbetalning av innehållen avlöning.

Avlöning, som innehållits på grund av att befattningshavare avstängts från tjänstgöring, skall utbetalas, om avstängningen ej åtföljts av annan bestraffning än varning.

Kap. VII. Särskilda ersättningar.

§ 31.

Vikariatsersättning.

Befattningshavare, som förordnas eller beordras att jämte egen befattning uppehålla annan befattning, äger för tid utöver 30 dagar av kalenderår eller i följd uppbära ersättning med 30 % av begynnelseavlöningen i den högre av befattningarna.

Förordnas eller beordras befattningshavare att med ledighet från egen befattning uppehålla högre befattning under innehavarens ledighet, äger han för tid utöver 90 dagar av kalenderår eller i följd uppbära ersättning motsvarande den avlöning som skulle ha utgått till honom såsom innehavare av den högre befattningen. Avser vikariatet ledig befattning, äger befattningshavaren från dess början uppbära sådan ersättning.

Vid tillämpning av förestående bestämmelser tages ej hänsyn till vikariat, avseende högst sex dagar i följd, med mindre löne- och avtalsnämnden så prövar skäligt.

Under ledighet för uppehållande av jämställd eller lägre befattning behåller befattningshavaren sina avlöningsförmåner.

Vikarie, som icke är befattningshavare, äger uppbära vikariatsersättning, som myndigheten bestämmer högst till belopp motsvarande den avlöning, som skulle tillkomma vikarien såsom innehavare av befattningen. Ersättningen må dock icke understiga den avlöning, som vikarien skulle ha åtnjutit i sitt vanliga arbete hos staden.

Ersättning till vikarie på befattning, varmed följer rätt till sportler, utgår med av löne- och avtalsnämnden bestämt belopp, därvid sportlerna inlevereras till stadskassan.

§ 32.

Vikaries rätt till semester m. m.

Befattningshavare, som sedan minst ett år med ledighet från egen befattning uppehåller annan befattning, skall åtnjuta semester i den av befattningarna, med vilken följer längre semester, samt under semester och tjänstledighet uppbära avlöning, beräknad i förhållande till vikariatsersättningen.

§ 33.

Övertidsersättning.

Befattningshavare i lönegraderna 1—16, som icke utövar mera självständigt befäl och som har att utföra arbete av sådan art att behovet eller varaktigheten av förekommande övertidsarbete kan kontrolleras, äger uppbära ersättning för arbete utöver fastställd arbetstid, under förutsättning att tjänstgöringen beordrats av överordnad och att motsvarande ledighet icke kunnat beredas. Sådan ersättning utgår med 1/2100 av årsavlöningen för varje hel timmes övertid för dygn. Övertidsersättning utgår ej till den som uppbär ersättning för uppehållande jämte egen av annan befattning.

Varje på övertid utförd arbetstimme skall vid bestämmande av kompensation i form av ledighet anses motsvara en och en halv timme.

§ 34.

Begravningshjälp.

Avlider befattningshavare, utbetalas till hans dödsbo begravningshjälp med 400 kronor, varvid bestämmelserna i § 18 äga motsvarande tillämpning.

§ 35.

Felräkningspengar.

Därest i viss befattning felräkningspengar utgå, skola de tillfalla den, som uppehåller befattningen.

Kap. VIII. Ersättning för bostad, kost m. m.

§ 36.

Tjänstebostad.

Innehavare av tjänstebostad erlägger för denna månadsvis i efterskott genom avdrag på avlöningen den ersättning, som årligen bestämmes av stadsfullmäktige och angives i bilaga till utgifts- och inkomststaten. Förslår ej avlöningen till ersättningen skall skillnaden erläggas kontant.

Tjänstebostad avträdes på fardag, som infaller näst efter tre månader från bostadens uppsägning eller befattningshavarens död; frånträdet sker dock vid befattningshavarens avgång med ålderspension nästa fardag, vid skiljande från befattningen med utgången av nästa månad och vid avgång från befattningen av annan anledning med löpande månads utgång. Annan bostad än familjebostad avträdes samtidigt med avgång från befattningen. Löne- och avtalsnämnden äger för särskilda fall besluta avvikelse från dessa regler.

Innehavare av tjänstebostad är skyldig att, i den omfattning omständigheterna tillåta, mot av löne- och avtalsnämnden bestämd gottgörelse upplåta denna till efterträdare samt, i den mån löne- och avtalsnämnden beslutar, till vikarie.

Tjänstebostad får icke utan löne- och avtalsnämndens medgivande helt eller delvis uthyras.

§ 37.

Kost.

Befattningshavare, som tillhandahålles kost, skall härför utgiva ersättning, som bestämmes av löne- och avtalsnämnden och icke må överstiga självkostnadspriset. Ersättning skall ej utgivas för kost, som icke åtnjutes under semester och annan tjänstledighet eller under fridag; i sistnämnda fall dock endast under förutsättning att anmälan skett senast andra dagen före fridagen.

Protokollsanteckning. Grunderna för beräkning av självkostnadspriset bestämmes genom överenskommelse träffad vid lokala förhandlingar.

§ 38.

Tjänstedräkt.

Befattningshavare är skyldig att, om staden så påfordrar, bära tjänstedräkt under tjänstgöring. Beträffande tillhandahållande och bekostande av tjänstedräkt gälla särskilda av stadsfullmäktige meddelade föreskrifter.

§ 39.

Bostadstelefon.

Då befattningens upprätthållande så kräver, är befattningshavare skyldig att på egen bekostnad hålla bostadstelefon. Överstiger abonnemangsavgiften lägsta klass, ersätter staden den kostnadsökning, som påtagligen är beroende på samtal i tjänsten.

Protokollsanteckning. Med bostadstelefon avses här icke sådan telefon, som på myndighetens begäran upptages under dess rubrik i rikstelefonkatalogen.

Anteckning till förhandlingsprotokollet i Västerås. Om befattningshavare ålägges att hålla bostadstelefon skall inträdesavgiften erläggas av staden.

Kap. IX. **Sportler.**

§ 40.

Sportler, som icke angivits i tjänsteförteckningen, skola inlevereras till stadskassan i den ordning drätselkammaren bestämmer.

Befattningshavare med rätt till sportler äger under semester och annan tjänstledighet uppbära samma procentuella del av de under ledigheten inflytande sportlerna som han under samma tid uppbär av avlöningen.

Kap. X. **Tolkning av reglementet.**

§ 41.

Frågor om reglementets tolkning och tillämpning avgöras av löne- och avtalsnämnden.

Övergångsbestämmelser.

Befattningshavare, för vilken detta reglemente skulle medföra minskat antal semesterdagar, äger så länge han kvarstår i sin befattning åtnjuta semester med oförändrat antal dagar.

Befattningshavare, som vid detta reglementes ikraftträdande är berättigad till fri sjukvård eller fri medicin, äger behålla dessa förmåner tills obligatorisk sjukförsäkring införts.

Särskilda bestämmelser om tjänstgöringstid för brandpersonalen m. m.

1) Den ordinarie arbetstiden utgör högst 6 timmar å vardagar förutom lördagar och dag före helgdag, då den utgör 4 timmar.

2) Brandmästare, brandförmän, brandmän och vice brandmän erhålla fridygn vart 3:dje dygn, brandförmän, brandmän och vice brandmän dessutom vart 4:de fridygn ett dubbelfridygn med rätt att över fridygnen fritt disponera och med skyldighet att, därest vederbörande vistas i staden eller dess närhet och icke för sin utevaro kan åberopa tvingande skäl av personlig natur, vid erhållen kännedom om utbruten eldsvåda inom staden snarast möjligt anmäla sig å brandverkets vaktrum och deltaga i eldsläckningen i den mån så prövas erforderligt av vederbörande befäl.

3) För arbete vid eldsvådor och ambulanskörning inom staden samt för telegraftjänstgöring utgår ingen övertidsersättning eller annan kompensation.

För ambulanstjänstgöring utom staden samt reparationer av brandtelegraf och brandredskap, som ej tåla uppskov, utgår ingen kontant övertidsersättning då arbetet utföres å icke ordinarie arbetstid, men äga brandförmän och brandmän erhålla motsvarande ledighet från arbetet under ordinarie arbetstid.

För teatervakt utgår ersättning enligt särskild taxa.

För andra arbeten än dem, som angivits under mom. 3, 1:a punkten härovan, utgår kontant övertidsersättning enligt bestämmelserna i § 13 i tjänstgöringsreglementet för stadens befattningshavare.

Vid utryckning för eldsvåda å landsbygden samt vid reparation av brandredskap, som blivit felaktiga under dylik utryckning, skall i sistnämnda fall, därest arbetet utföres å övertid, utgå ersättning enligt av riksbrandinspektören fastställd taxa.

Särskilda bestämmelser om beklädnadsförmåner.

Åt nedan angivna befattningshavare tillhandahåller staden följande beklädnadsförmåner: Överkonstaplar, biträdande överkonstaplar, poliskonstaplar och extra poliskonstaplar erhålla uniformskläder; brandmästare, brandförmän, brandmän och vice brandmän erhålla uniformskläder och för årstiden lämplig fotbeklädnad, ävensom överdragskläder för arbetet. Förman och fodermarsk vid renhållningsverket samt renhållningsarbetare erhålla för sitt arbete nödiga överdragskläder, stövlar och regnkappor.

Värdet av ifrågavarande förmåner beräknas för varje år med hänsyn till de olika persedlarnas anskaffningskostnad, varaktighet och underhållskostnad av löne- och avtalsnämnden, varefter stadsfullmäktige på nämndens förslag lämnar anslag för ändamålet.

Detta anslag gottgöres, i den del det belöper å vederbörande befattningshavare, denne i särskilt med honom av vederbörande chef fört beklädnadskonto, varemot av staden havda kostnader för hans beklädnadsförmån debiteras å kontot. Kontot avslutas varje år. Uppstår då brist, överföres densamma till följande år. Behållning överlämnas kontant till befattningshavaren. Skulle vid avgång ur tjänsten befattningshavare häfta i skuld å beklädnadskontot, äger han till skuldens utjämnande överlämna behållna persedlar, som efter värdering föras honom till godo, samt kontant gälda återstående skuld.

Poliskommissarie, kriminalöverkonstapel och kriminalkonstapel äga att som beklädnadsersättning kontant utbekomma en summa motsvarande det anslag, som beviljas till en poliskonstapels beklädnadsförmån.

Brandchefen och vice brandchefen erhålla beklädnadsbidrag för varje år, hamnkaptenen, hamnfogden och bogserbåtsbefälhavaren för vartannat år, allt med belopp, som vid varje tidpunkt kan vara bestämt.

Utan avseende å vad ovan stadgats angående beklädnadsförmåner till befattningshavare vid brandkåren utgiver staden särskild ersättning eller bekostar reparation, därest befattningshavares klädespersedlar helt eller delvis förstöres under arbete vid eldsvådor och annan jämförlig tjänstgöring.

Närmare bestämmelser om beklädnadsförmåner utfärdas av löne- och avtalsnämnden efter vederbörande myndighets hörande.

Särskilda bestämmelser om fri sjukvård.

Befattningshavare, som vid detta reglementes ikraftträdande är berättigad till fri sjukvård, ävensom sådan befattningshavares hemmavarande hustru eller husföreståndarinna samt barn under 15 år tillförsäkras kostnadsfri läkar- och sjukhusvård genom medlemskap i sjukkassa, i den mån nedan icke annorlunda stadgas.

Befattningshavare och befattningshavares i första stycket omförmälda familjemedlemmar, som vilja komma i åtnjutande av kostnadsfri läkar- och sjukhusvård,

skola, om ej laga hinder härför möter, vara medlemmar i erkänd sjukkassa i den omfattning, som enligt gällande sjukkasseförordning och vederbörande kassas stadgar erfordras för att vederbörande skall vara försäkrad för erhållande av sjukvårdsersättning. Staden erlägger eller gottgör befattningshavaren av denne erlagd avgift, som belöper på dylik försäkring, samt svarar inom ramen av den läkartaxa, som fastställts som beräkningsgrund vid sjukkassas ersättande av läkarvårdskostnader, för den del av erlagd utgift för läkarvård, som icke ersättes av kassan.

För befattningshavare, samt deras till fri sjukvård enligt ovan berättigade familjemedlemmar, som icke kunna vinna inträde i sjukkassa, gäller, att kostnadsfri läkarvård meddelas genom stadens tjänsteläkare eller annan läkare, med vilken staden kan träffa överenskommelse. Sådan befattningshavare erhåller därjämte kostnadsfritt av stadsläkaren föreskriven vård å lasarett i allmänt rum. För befattningshavares omförmälda familjemedlemmar bidrager staden med halva beloppet av kostnaden för sådan vård, dock icke sanatorievård annat än efter prövning och beslut i varje särskilt fall av löne- och avtalsnämnden. Vad nu sagts gäller även under den i vederbörande sjukkassas stadgar föreskrivna väntetiden efter första inträdet i sjukkassa.

Allmän övergångsbestämmelse.

Detta reglemente träder i kraft den 1 april 1948, från och med vilken dag Tjänstgörings- och avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare, antaget av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945, skall upphöra att gälla, i den mån icke annat följer av bestämmelserna i detta reglemente. Beräkning av semester under 1948 skall emellertid ske som om reglementet gällt från och med den 1 januari 1948.

Bilaga 2.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan förhandlingar nu slutförts rörande övergång till det s. k. normaltjänstereglementet för ordinarie befattningshavare får avdelning 65 av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund i anledning av de beslut, som träffats av förhandlingsdelegerade inom stadens löne- och avtalsnämnd i följande avseenden anföra reservation:

1) Betr. § 12.

Löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade har beträffande § 12 föreslagit annan lydelse än den, som finnes införd i det av stadsfullmäktige antagna principförslaget.

Då vid normaltjänstereglementets upprättande de parter, som deltagit i överenskommelsen, förbundit sig att verka för att reglementet antages i oförändrat skick, synes ändring av reglementets ordalydelse endast böra ske i den mån härom lokalt kan träffas överenskommelse.

Avdelning 65 av S. K. T. F. kan icke biträda den av löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade föreslagna ändringen, varför avdelningen hemställer, att stadsfullmäktige måtte fastställa § 12 med den lydelse, som finnes antagen i fullmäktiges handlingar år 1947 serie B. nr 25 sid. 43—44.

Angående sommartid.

Då för flertalet statliga förvaltningar sommartid tillämpas under tiden 1/6—31/8 och denna praxis följts av bl. a. följande städer, vilka antagit normaltjänstereglementet, nämligen:

Solna
Linköping
Örebro
Gävle
Uppsala

synes det rimligt om befattningshavare inom Västerås stad komma i åtnjutande av samma förmån.

Avdelning 65 av S. K. T. F. får därför föreslå, att till § 12 fogas ett nytt stycke av följande lydelse:

"Under tiden 1 juni—31 augusti må den dagliga tjänstgöringen, om och i den mån myndigheten finner göromålen det medgiva, inskränkas en timme."

2) **Övergångsbestämmelser.**

Det föreliggande normaltjänstereglementet är beträffande ersättning vid sjukdom väsentligt oförmånligare än det nu gällande tjänstgörings- och avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare. De i normaltjänstereglementet införda bestämmelserna synas dessutom, speciellt under förkylningstider, innebära en icke oväsentlig risk för spridning av infektionssjukdomar av den anledningen, att en smittoförande befattningshavare för tidigt återvänder till sin arbetsplats.

Då sålunda de i normaltjänstereglementet intagna bestämmelserna rörande sjukavdrag icke otvetydigt innebära någon kostnadsbesparing för staden och då på andra håll, t. ex. i Uppsala och Linköping, där tidigare tjänstgöringsreglementen även varit förmånligare än normaltjänstereglementet, en uppmjukning skett, så hemställer avdelning 65 av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, att stadsfullmäktige måtte besluta ett tillägg till övergångsbestämmelserna av följande lydelse:

"Befattningshavare, som vid detta reglementes ikraftträdande är anställd i Västerås stads tjänst, äger vid sjukdom uppbära avlöning i enlighet med bestämmelserna i § 28 i nu gällande tjänstgörings- och avlöningsreglemente."

Västerås den 5 februari 1948.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, avd. 65.

ALEXIS REX.
Ordförande.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 8

Nr 8. Bestämmelser ang. oljeeldningsanläggningar för fastighetsuppvärmning.

Sprängämnesinspektionens anvisningar nr 39:2/1947 angående oljeeldningsanläggningar för fastighetsuppvärmning, speciellt bostadshus.

Nedanstående anvisningar, som äro utarbetade i samråd med Statens Brandinspektion, ersätta Sprängämnesinspektionens anvisningar nr 39: 1/1945.

Bestämmelserna i dessa anvisningar grunda sig på 11 § brandlagen, enligt vilken ägare av byggnad och annan anläggning är skyldig vidtaga nödiga åtgärder till förebyggande och bekämpande av brand i den mån de ej medföra oskäliga kostnader.

För *industrianläggningar,* där det icke uteslutande är fråga om fastighetsuppvärmning och varmvattenberedning med varmvatten eller lågtrycksånga, hänvisas till särskilda anvisningar.

I. Allmänna bestämmelser vid införandet av oljeeldning.

1. Så länge fossilt bränsle och ved äro föremål för allmän ransonering inom landet skall *anmälan* ske till den kristidsstyrelse (bränslekontor), inom vars område fastigheten är belägen.

2. Såväl vid nyinstallation av oljeeldning som vid övergång till oljeeldning från annat bränsle skall *anmälan* snarast göras dels till brandchefen i kommunen, dels till skorstensfejaren i sotningsdistriktet för att kontroll skall kunna verkställas, att nödiga åtgärder till förebyggande av brand äro vidtagna.

3. Därest ändringsarbeten avseende byggnaden erfordras, skall jämväl ansökan om byggnadslov ingivas till vederbörande byggnadsnämnd.

4. Sotning skall verkställas före övergång till oljeeldning, varvid särskilt må framhållas nödvändigheten av omsorgsfull rensning av pannkanaler och rökgångar, därest till följd av vedeldning tjäravsättningar förefinnas. Om det för avlägsnande av tjärsot erfordras s. k. urbränning, skall denna företagas under kontroll av vederbörande brandchef och skorstensfejare.

II. Fastighetsuppvärmning med varmvatten eller lågtrycksånga, där eldningsolja användes.

1. Placering och storlek av oljecisterner.

a) Oljecistern, som är belägen utomhus och ovan jord, skall förläggas på betryggande avstånd, dock minst 5 meter från icke brandsäker byggnadsdel. Vid bestämning av avstånd till industrianläggning eller brännbart upplag skall vederbörande brandchef höras. Oljecistern, som är belägen utomhus och under jord, skall förläggas minst 1 m. från byggnads grundmur.

b) Inomhus upplagt brännoljeförråd, överstigande 3.000 liter, skall vara förlagt inom brandsäkert cisternrum, vars dörröppning täckes av branddörr. Därest brännoljeförrådet icke överstiger 3.000 liter, må detsamma förläggas inom avskilt källarutrymme, där eldstad icke finnes.

c) Rum, där brännolja förvaras, skall vara så anordnat, att läckageolja icke kan rinna ut därifrån (trösklar etc.). Vidare skall ventilation ordnas direkt till det fria.

d) I avskilt pannrum med tak och väggar försedda med åtminstone flamskyddande beklädnad och som har golv av obrännbart material samt dörröppning täckt med tät och kraftig dörr med minst samma motståndsförmåga mot brand som en 25 mm massiv trädörr, må högst 3.000 liter förvaras i förråds- eller dagtank. Olja i fat får ej förvaras i pannrum. Oljecisternen (oljecisternerna) skall placeras så att den icke kan bli upphettad samt skola anordningar vidtagas, som förhindra att utrinnande olja kan stiga upp till eldstad eller rökgångar. Lämpligen omgives oljecisternen (oljecisternerna) av betongkar, rymmande hela oljemängden. Golvavlopp må även kunna godtagas som säkerhet mot utrinnande olja, därest vederbörande lokala myndigheter icke motsätta sig detta.

e) I pannrum, där olja *icke* förvaras, skall taket ovanför pannan och oljeeldningsaggregatet samt vägg invid oljeeldningsaggregatet vara försedda med åtminstone flamskyddande beklädnad så att låga, som eventuellt slår ut, icke kan förorsaka antändning.

2. *Utförande av oljecisterner och rörledningar.*

a) Oljecistern skall vara helsvetsad eller nitad och av minst 1,5 mm plåt, om rymden ej överstiger 150 liter, av minst 2 mm plåt, om rymden överstiger 150 men ej 500 liter, av minst 2,5 mm plåt, om rymden överstiger 500 liter men ej 1.500 liter, och i annat fall av minst 3 mm plåt.

b) Oljeståndsmätare skall så utföras, att olja vid påfyllning icke kan tränga ut.

c) Oljeledning skall i möjligaste utsträckning monteras fast och skyddas mot åverkan. Fast oljeledning skall utföras av järn eller metall med alla löstagbara skarvar lätt tillgängliga. Böjlig (rörlig) oljeledning får icke användas.

d) Förrådscistern skall vara försedd med fast påfyllningsrör med låsbart lock. Röret skall vara utdraget till det fria eller anslutas omedelbart innanför en lucka till det fria.

e) Från förrådscistern skall finnas avluftningsrör av tillräcklig dimension, draget ut i det fria och där försett med skyddsnät och nedåtriktad avslutningskrök eller liknande anordning.

f) Annan öppning å förrådscistern än för oljetillopp till brännare och förbindelserör mellan flera oljecisterner får icke anbringas annorstädes än å cisternens översta del. Dock må bottenavtappning anordnas med ventil, som normalt skall vara försedd med blindfläns eller liknande anordning. Manlucka bör finnas å oljecistern med större rymd än 1.000 liter.

g) På oljeledningen skall finnas en lätt åtkomlig avstängningsventil på sådant avstånd från eldstaden, att den är åtkomlig även om lågan från denna slår tillbaka.

h) Därest dagtanken ligger högre än brännarna eller därest dagtank saknas och oljecisternen ligger högre än brännarna, skall rörledningen till brännarna vid utloppet ur cisternen vara försedd med s. k. rörbrottsventil eller strypbricka, som icke medgiver att avsevärt mer än maximibehovet av olja för brännarna kan passera.

i) Oljeledning till brännare bör bara försedd med filter och vattenavskiljare, lämpligen placerad vid utloppet ur oljecisternen.

3. Brännare och säkerhetsorgan.

a) Brännare med tillhörande reglerings- och säkerhetsorgan skall vara av typ, som godkänts av Sprängämnesinspektionen.

b) Därest anläggning ej står under ständig uppsikt av därför avdelad personal, skall anordning vara vidtagen, varigenom dels oljetilloppet automatiskt avstänges, om brännarlågan slocknar eller släckes eller om lufttillförseln upphör (ljuskänslig cell, pyrostat, rökgastermostat, flottör eller bimetallfjäder), dels ock över- eller torrkokning förhindras.

c) Därest panntemperaturen regleras med termostat eller annat automatiskt organ, skall, där två eller flera på varandra följande startimpulser kunna inträffa i händelse av utebliven tändning, tiden mellan oljeinsprutningarna vid start vara så lång, att säkerhet vinnes för effektiv utvädring av eldstaden till förhindrande av att explosiv blandning av luft och brännoljeångor uppkommer.

d) Sådan anordning skall vara vidtagen, att eldstaden ständigt är ventilerad till rökkanalen. Rökgasspjället får ej kunna stängas helt eller också skall det vara försett med tillräckligt stort urtag eller öppning.

e) Till oljeeldningsanläggning hörande fläkt skall vara direktkopplad eller driven med kilrep med minst två rep.

f) Huvudströmbrytare för den elektriska strömmen till oljeeldningsaggregatet bör placeras i omedelbar närhet av ingångsdörren till pannrummet.

g) Vid stora pannor (över 50 m^2 eldyta pr panna) får helautomatisk oljeeldning med intermittent drift ej förekomma utan tillstånd av vederbörande brandchef eventuellt efter Sprängämnesinspektionens hörande.

4. Uppvärmning av olja.

a) Uppvärmning av olja får ske endast med varmvatten, mättad ånga med högst 3 kg/cm^2 övertryck eller med elektricitet.

b) Vid elektrisk uppvärmning skola elementen vara fast monterade och på betryggande sätt kapslade samt försedda med termostat, placerad över elementen, med anordning för automatisk urkoppling av dessa. Därest elementen äro placerade i förrådscistern eller dagtank, skall urkoppling ske, då oljans temperatur invid elementen uppgår till högst +55° C. Elementens höljen skola vara jordförbundna. I förrådscistern och dagtank skall oljeavloppet ligga högre än termostatens översta del.

c) Förvärmare (genomströmningsapparat) skall vara försedd med erforderliga anordningar till förhindrande av sprängning eller uppkomst av för höga temperaturer. I regel bör icke oljan värmas till högre temperatur än som motsvarar oljans flampunkt.

5. Skötselanvisningar m. m.

a) *Anläggning utförd enligt ovanstående anvisningar får icke drivas med eldningsolja med lägre flampunkt än +60° C.*

b) Vid tändning av brännare i kall eldstad bör "stödfyr" anordnas. Tändning av brännare såväl vid start som vid tillfälligt driftsavbrott får ej ske förrän eldstaden väl utvädrats. Spjäll och luckor skola vara öppna vid tändningen.

c) I oljeförråden får icke intagas eller förvaras lätt antändbara ämnen (träull, papper och dylikt), ej heller självantändande eller explosiva ämnen.

d) För eldsläckningsändamål skall en låda med minst 25 liter torr sand jämte tillhörande skovel finnas uppställd i omedelbar närhet av ingångsdörren till pannrummet.

e) I pannrummet skola finnas uppsatta föreskrifter för anläggningens drift och skötsel.

III. Fastighetsuppvärmning med varmvatten eller lågtrycksånga, där fotogen eller liknande vätska användes.

(Med fotogen förstås respektive jämställes sådan brännbar vätska, som har en flampunkt under + 60° C, dock lägst +35° C. Sålunda får *icke* t. ex. tungbensin användas.)

Fotogen utgör i allmänhet eldfarlig olja av 2. klass, varför bestämmelserna i Kungl. förordningen angående eldfarliga oljor den 7 oktober 1921 skola gälla. I anslutning härtill gäller följande.

1. Placering och storlek av oljecisterner.

A. Enskilt förråd.

a) Utomhus belägen förrådscistern för fotogen må *utan* anmälan till överståthållarämbetet resp. länsstyrelse rymma högst 500 kg, då anläggningen är belägen inom "stad, köping eller municipalsamhälle, där för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas", annorstädes 1.500 kg, varvid förutsättes, att förvaringen sker i behållare av järn enligt nedanstående bestämmelser. Oljecistern, som är belägen utomhus och ovan jord, skall förläggas på betryggande avstånd, dock minst 5 meter från icke brandsäker byggnadsdel. Vid bestämning av avstånd till industrianläggning eller brännbart upplag skall vederbörande brandchef höras. Oljecistern, som är belägen utomhus och under jord, skall förläggas minst 1 meter från byggnads grundmur.

b) Inomhus må i avskilt källarutrymme, där eldstad icke finnes, förvaras högst 500 kg, därest anläggningen är belägen inom "stad, köping eller municipalsamhälle, där för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas.", annorstädes 1.500 kg, allt under förutsättning att förvaringen sker i behållare enligt nedanstående bestämmelser.

c) Rum, där brännolja (fotogen) förvaras, skall vara så anordnat att läckageolja icke kan rinna ut därifrån (trösklar etc.). Vidare skall ventilation ordnas direkt till det fria.

d) I avskilt pannrum med tak och väggar försedda med åtminstone flamskyddande beklädnad och som har golv av obrännbart material samt dörröppning täckt med tät och kraftig dörr med minst samma motståndsförmåga mot brand som en 25 mm massiv trädörr, må högst 500 kg förvaras i förråds- eller dagtank. Olja (fotogen) i fat får ej förvaras i pannrum. Oljecisternen (oljecisternerna) skall placeras så att den icke kan bli upphettad samt skola anordningar vidtagas, som förhindra att utrinnande olja kan stiga upp till eldstad eller rökgångar. Lämpligen omgives oljecisternen (oljecisternerna) av betongkar, rymmande hela oljemängden. Golvavlopp må även kunna godtagas som säkerhet mot utrinnande olja, därest vederbörande lokala myndigheter icke motsätta sig detta.

e) I pannrum, där olja *icke* förvaras, skall taket ovanför pannan och oljeeldningsaggregatet samt vägg invid oljeeldningsaggregatet vara försedda med åtminstone flamskyddande beklädnad så att låga, som eventuellt slår ut, icke kan förorsaka antändning.

B. Mindre förråd.

Därest någon önskar förvara större mängd än som ovan sagts, upp till 3.000 kg (s. k. mindre förråd), skall *anmälan* göras enligt 36 § i förutnämnda förordning angående eldfarliga oljor, vartill hänvisas.

2. Utförande av oljecisterner och rörledningar.

a) Oljecistern skall vara helsvetsad eller nitad, av minst 1,5 mm plåt, om rymden överstiger 50 men ej 150 liter, av minst 2 mm plåt, om rymden överstiger 150 men ej 500 liter, av minst 2,5 mm plåt om rymden överstiger 500 liter men ej 1.500 liter och i annat fall av minst 3 mm plåt. Transportfat må användas som förrådscistern endast i kombination med särskild dagtank enligt bestämmelserna under mom. d) här nedan. Transportfat får icke placeras i pannrum.

b) Oljeståndsmätare skall så utföras, att olja vid påfyllning icke kan tränga ut.

c) Oljeledning skall i möjligaste utsträckning monteras fast och skyddas mot åverkan. Fast oljeledning skall utföras av järn eller metall med alla löstagbara skarvar lätt tillgängliga. Böjlig (rörlig) oljeledning får icke användas.

d) Förrådscistern skall vara försedd med fast påfyllningsrör med låsbart lock. Röret skall vara utdraget till det fria eller anslutas omedelbart innanför en lucka till det fria. Därest transportfat användes som förrådscistern, skall permanent pumpanordning för fyllning av dagtank vara anordnad, vars pumpledning skall kunna tätt anslutas till fatet med lämplig förskruvning. Någon särskild påfyllningsledning till fatet erfordras icke i sådant fall.

e) Från förrådscistern skall finnas avluftningsrör av tillräcklig dimension, draget ut i det fria och där försett med skyddsnät och nedåtriktad avslutningskrök eller liknande anordning. Användes fat som förrådscistern, erfordras icke avluftningsrör ut till det fria.

f) Annan öppning å förrådscistern än för oljetillopp till brännare och förbindelserör mellan flera oljecisterner får icke anbringas annorstädes än å cisternens översta del. Manlucka bör finnas å oljecistern med större rymd än 1.000 liter.

g) På oljeledningen skall finnas en lätt åtkomlig avstängningsventil på sådant avstånd från eldstaden, att den är åtkomlig även om lågan från denna slår tillbaka.

h) Därest dagtanken ligger högre än brännarna eller därest dagtank saknas och oljecisternen ligger högre än brännarna, skall rörledningen till brännarna vid utloppet ur cisternen vara försedd med s. k. rörbrottsventil eller strypbricka, som icke medgiver att avsevärt mer än maximibehovet av olja för brännarna kan passera.

i) Oljeledning till brännare bör vara försedd med filter och vattenavskiljare, lämpligen placerad vid utloppet ur oljecistern.

3. Brännare och säkerhetsorgan.

a) Brännare med tillhörande reglerings- och säkerhetsorgan skall vara av typ, som godkänts av Sprängämnesinspektionen.

b) Därest anläggning ej står under ständig uppsikt av därför avdelad personal, skall anordning vara vidtagen, varigenom dels oljetilloppet automatiskt avstänges, om brännarlågan slocknar eller släckes eller om lufttillförseln upphör (ljuskänslig cell, pyrostat, rökgastermostat, flottör eller bimetallfjäder), dels ock över- eller torrkokning förhindras.

c) Därest oljan tillföres brännaren under självtryck och tillräcklig erfarenhet av den under b) angivna automatiska avstängningsanordningens tillförlitlighet ännu

icke föreligger, skall anordning finnas, som uppfångar eventuellt flödande bränsle och leder detta till uppsamlingsbehållare eller till avloppsledning, där så utan större olägenhet kan ske.

d) Vid förgasningsbrännare får pannan icke vara försedd med inmurning med tegel i eldstaden utan att tillstånd i varje särskilt fall inhämtats av skorstensfejaren i sotningsdistriktet, enär inmurningen kan medföra explosionsrisk genom att det upphettade teglet, om lågan av en eller annan anledning skulle ha slocknat, kan antända fortfarande utströmmande oljeångor.

e) Därest panntemperaturen regleras med termostat eller annat automatiskt organ, skall, där två eller flera på varandra följande startimpulser kunna inträffa i händelse av utebliven tändning, tiden mellan oljeinsprutningarna vid start vara så lång, att säkerhet vinnes för effektiv utvädring av eldstaden till förhindrande av att explosiv blandning av luft och oljeångor uppkommer.

f) Sådan anordning skall vara vidtagen, att eldstaden ständigt är ventilerad till rökkanalen. Rökgasspjället får ej kunna stängas helt eller också skall det vara försett med tillräckligt stort urtag eller öppning.

g) Till oljeeldningsanläggning hörande fläkt skall vara direktkopplad eller driven med kilrep med minst två rep.

h) Huvudströmbrytare för den elektriska strömmen till oljeeldningsaggregatet bör placeras i omedelbar närhet av ingångsdörren till pannrummet.

4. Uppvärmning av olja.

Uppvärmning av brännolja (fotogen) i förrådscistern, dagtank eller genomströmningsapparat får *icke* förekomma.

5. Skötselanvisningar m. m.

a) *Anläggning utförd enligt ovanstående anvisningar får icke drivas med fotogen eller liknande vätska, som har lägre flampunkt än +35° C.*

b) Tändning av brännare såväl vid start som vid tillfälligt driftsavbrott får ej ske förrän eldstaden väl utvädrats. Spjäll och luckor skola vara öppna vid tändningen. Därest i och för tändning förvärmning av brännare skall utföras med sprit eller dylikt bränsle, skall för förvaring och påfyllning av brännarskål användas explosionssäkert kärl av konstruktion, som godkänts av Sprängämnesinspektionen.

c) I oljeförrådsrum får icke intagas eller förvaras lätt antändbara ämnen (träull, papper o. dyl.), ej heller självantändande eller explosiva ämnen.

d) För eldsläckningsändamål skall en låda med minst 25 liter torr sand jämte tillhörande skovel finnas uppställd vid ingången till pannrummet.

e) I pannrummet skola finnas uppsatta föreskrifter för anläggningens drift och skötsel.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 9

Nr 9. Västerås stads bostadsförmedlings verksamhetsberättelse för år 1947.

Sedan stadsfullmäktige den 19 december 1946 beslutat att i Västerås inrätta avgiftsfri kommunal bostadsförmedling har Västerås stads bostadsförmedling varit i verksamhet från den 1 mars 1947. På stadens begäran har Kungl. Maj:t föreskrivit, att Kungl. kungörelsen av den 3 december 1943 (nr 831; jämför 1947 nr 27) om skyldighet att anmäla hyresledighet m. m. från och med den 15 mars 1947 skall äga tillämpning inom staden.

Enligt av drätselkammaren den 6 mars 1947 antagen instruktion för bostadsförmedlingen skall denna ha till uppgift att ombesörja hyresförmedling av omöblerade bostadslägenheter samt lokaler för hantverk, handel och småindustri, varjämte den skall förmedla överlåtelse av bostadsrätter. Förmedlingen skall vara avgiftsfri för allmänheten. Enligt instruktionen är förmedlingen underställd stadens fastighetskontor. Förmedlingens expedition är inrymd i fastigheten Fiskartorget 3.

Alltsedan förmedlingen påbörjade sin verksamhet har den varit livligt besökt av den hyressökande allmänheten. Sålunda har intill årsskiftet 1947/1948 1 685 personer anmält sig för erhållande av lägenhet och av dessa har förmedlingen kunnat anskaffa lägenhet åt 87 sökande. Sedan ytterligare 603 sökande avförts från förmedlingens register på grund av utebliven stämpling, som i några fall berott på att de genom egen försorg anskaffat lägenhet, kvarstodo vid årsskiftet 995 sökande.

I nedanstående tabell har en uppdelning av de sökande gjorts med hänsyn till dels orsaken till anmält bostadsbehov och dels den typ av lägenhet som närmast efterfrågats.

Lägenhetsslag	Totala antalet sökande	Orsak till bostadsbehovet						
		Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Enkelrum	112	5	3	50	11	2	5	36
Ettrumslägenheter	775	51	204	112	107	5	32	264
Tvårumslägenheter	664	41	101	29	141	7	18	327
Trerumslägenheter	101	6	5	7	37	—	1	45
Fyrarumslägenheter	23	—	—	—	7	—	—	16
Femrumslägenheter	7	—	—	—	7	—	—	—
Sexrumslägenheter	3	1	—	—	2	—	—	—
Affärslokaler el. dyl.	12	—	—	—	—	—	—	12
	1.697	104	313	198	312	14	56	700

Lägenhetsslag	Totala antalet sökande	Orsak till bostadsbehovet						
		Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Från registret avförda sökande								
På grund av genom förmedlingen erhållen lägenhet	89	8	—	24	19	2	4	32
Av annan orsak	613	28	93	89	143	2	24	234
Kvarstående hyressökande vid 1947 års utgång	995	68	220	85	150	10	28	434

Som synes är efterfrågan störst på ett- och tvårumslägenheter. Av de sökande önska 46 % ettrumslägenheter, 39 % tvårumslägenheter, 7 % enkelrum medan sammanlagt endast 8 % önska trerums- eller större lägenheter. Det är intressant att konstatera, att procentuellt sett den största efterfrågan å de större lägenhetstyperna är att finna bland dem som önska lägenhet på grund av inflyttning till Västerås. Procentsiffran utgör nämligen här 17. Man kan vidare se att nygifta oftast önska ettrumslägenheter, att den största efterfrågan å enkelrum finnes bland kategorien inneboende — ganska förklarligt eftersom dessa ofta äro ensamma — samt att bland dem, som icke äro införda i någon särskild orsaksgrupp i tabellen, påfallande många önska tvårumslägenheter, vilket till stor del beror därpå, att det bland dem finnas många som äro boende i ettrumslägenheter och som önska flytta till tvårumslägenheter.

Av de sökande är det som synes ett betydande antal som önska lägenhet på grund av giftermål eller inflyttning från annan ort. Även orsaksgruppen inneboende har många sökande, varjämte ett rätt stort antal önskar lägenhet till följd av uppsägning från hyresvärd.

Det kan vara av intresse att se de sökandes önskemål ifråga om lägenhetsstorlek ställt i relation till antalet familjemedlemmar. Man kan av efterföljande tabell utläsa att om de sökande kunde förhyra en sådan lägenhet som de närmast anmält sig för, skulle i ett stort antal fall trångboddhet även efter en flyttning föreligga, om man räknar med högst två boende pr rum.

Önskad lägenhetstyp	Antal sökande	Antal familjemedlemmar pr bostadssökande						
		1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.
Enkelrum	112	84	27	1	—	—	—	—
Ettrumslägenheter	775	130	440	152	49	4	—	—
Tvårumslägenheter	664	7	223	192	189	44	6	3
Trerumslägenheter	101	3	47	29	13	7	1	1
Fyrarumslägenheter	23	—	—	5	14	4	—	—
Femrumslägenheter	7	1	—	1	4	1	—	—
Sexrumslägenheter	3	1	—	—	1	1	—	—
	1.685	226	737	380	270	61	7	4

De 995 sökande som kvarstodo vid årsskiftet representera 1 914 personer enligt vad följande tablå visar.

	Antal sökande	*Antal personer*
Ensamma	104	104
2 personer	369	738
3 „	288	864
4 „	178	712
5 „	44	220
6 „	8	48
7 „	4	28
	995	1 914

Under förmedlingens första verksamhetsår ha 87 st. lägenheter uthyrts genom dess försorg. Av dessa voro 55 st. belägna i fastigheter som äges av staden eller Byggnads AB Mimer och endast 34 st. i privatägda fastigheter. Förklaringen till att de privata fastighetsägarna i så ringa utsträckning använda sig av förmedlingen får i första hand antagas vara, att dessa själva ha kontakt med hyressökande som de önska hyra ut sina eventuellt lediga lägenheter till.

De uthyrda lägenheternas uppdelning efter storleksordning och modernitet är gjord i följande tabell.

Under tiden 1 mars—31 december 1947 förmedlade lägenheter			
Lägenhetsslag	Omoderna	Moderna	Totalt
Enkelrum	18	2	20
Ettrumslägenheter	39	8	47
Tvårumslägenheter	5	8	13
Trerumslägenheter	2	3	5
Fyrarumslägenheter	1	—	1
Femrumslägenheter	1	—	1
Affärslokaler el. dyl.	2	—	2
Summa	68	21	89

Såsom framgår av efterföljande uppgifter har förmedlingens expedition varit livligt besökt, i genomsnitt av cirka 22 personer pr dag.

	Antalet telefonsamtal till förmedlingen	*Antalet besök å förmedlingen*
Mars månad	60	295
2:dra kvartalet	302	1 202
3:dje „	316	1 895
4:de „	324	1 705
Summa	1 002	5 097

Bostadsförmedlingen har under sitt första verksamhetsår fått ett mycket starkt intryck av den brist på lägenheter som förefinnes i Västerås. Av de vid årsskiftet kvarstående 995 sökandena äro många att hänföra till de s. k. katastroffallen. I övrigt kan med skäl påstås, att för ett betydande antal av de sökande — även bland de 434 som icke äro införda under någon speciell orsaksgrupp — ett trängande behov av lägenhet föreligger. I samband härmed kan meddelas att flertalet av dem, som genom förmedlingen erhållit lägenhet, kunnat betraktas såsom representerande katastroffall samt att för de övriga behovet av lägenhet varit synnerligen påfallande.

Bostadsförmedlingen har av staden inrättats för att kostnadsfritt stå allmänheten, såväl hyresvärdar som hyresgäster, till tjänst. Då på förmedlingen finnas hyressökande anmälda som representera olika samhällsgrupper och familjebildningar, har förmedlingen möjlighet att åt hyresvärdarna lämna anvisning å hyresgäster av olika slag. På så sätt underlättas värdarnas uthyrningar, och då rätten att välja hyresgäst är helt fri, vågar bostadsförmedlingen uttrycka den förhoppningen att förmedlingen i fortsättningen i större utsträckning än hittills skall få stå hyresvärdarna till tjänst med anvisning av hyresgäster.

Västerås den 28 februari 1948.

G. ELGHUFVUD

Sven Söderström.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 10

Nr 10. Ungdomsvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed överlämna sin verksamhetsberättelse för år 1947.

Västerås den 10 mars 1948.

För ungdomsvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Sven Martiin.*

Redogörelse för Västerås stads ungdomsvårdsstyrelses verksamhet under år 1947.

Ordförande under året har varit tjänstemannen Gösta Sjöberg och vice ordförande kaptenen Axel Edström. Såsom sekreterare har tjänstgjort undertecknad Sven Martiin. Styrelsen har under året sammanträtt åtta gånger.

Ungdomsgårdarna i Stadsparken och Brahegården ha drivits i samma omfattning som under 1946.

I Stadsparken har under tiden 6/1—12/4 och 18/10—20/12 hållits s. k. programkvällar å onsdagar, lördagar och söndagar. 12 programkvällar ha ordnats av politiska ungdomsorganisationer, 10 av idrottsföreningar, 6 av religiösa föreningar, 3 av scoutorganisationer, 4 av nykterhetsorganisationer samt 9 av övriga organisationer. 27 kvällar ha programmen ordnats i ungdomsgårdens egen regi. Gården har haft 250—300 besökare under programkvällarna. Övriga kvällar, då lokalerna varit öppna för läsning och sällskapsspel m. m., har besökareantalet varierat mellan 20 och 50. Ordningen har varit synnerligen god och ungdomen har iakttagit ett gott uppförande.

Stadsparken hölls öppen även under sommarmånaderna, då lokalerna icke utnyttjades av SARA-bolaget. Styrelsen ordnade därvid en enkel friluftsservering i trädgården. Några programkvällar ordnades icke under sommaren.

Brahegården, som förhyres av ungdomsvårdsstyrelsen, har disponerats av olika ungdomsorganisationer, främst för hobbyverksamhet.

Under hösten startade styrelsen slöjdverksamhet för ungdom i Herrgärdsskolans slöjdsal. Verksamheten drives 2 kvällar i veckan. Deltagarna ha varit omkring 10.

Det i utgiftsstaten upptagna anslaget å 14.000 kronor såsom bidrag till ungdomsorganisationernas lokalkostnader har av styrelsen fördelats sålunda:

Baptistförsamlingens ungdomsverksamhet	kr.	550: —
Missionsförsamlingens „	„	2.075: —
Metodistförsamlingens „	„	500: —
K. F. U. M.	„	2.400: —
K. F. U. K.	„	600: —

I. O. G. T:s ungdomsverksamhet	„	2.130: —
Västerås Soc.-dem. Ungdomsklubbar	„	2.030: —
N. T. O:s scoutverksamhet	„	265: —
Västerås Scoutkår	„	450: —
Folkpartiets ungdomsorganisation	„	250: —
Kommunisternas „	„	250: —
Blå Bandets „	„	50: —
Unga Örnar	„	2.450: —
	Kronor	14.000: —

I staten upptaget anslag å 3.500 kronor för utbildning av ungdomsledare har disponerats av Västerås Ungdomsråd.

Västerås den 10 mars 1948.

För ungdomsvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG.

/Sven Martiin.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 11

Nr 11. Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden (område kring Hammarbacksvägen).

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 23 mars 1948 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 28 februari 1948 dagtecknat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden (område kring Hammarbacksvägen, Pl. 105).

Förslaget består av stadsplanekarta och stadsplanebestämmelser.

Beträffande förslagets utformning hänvisas i övrigt till bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning i vederbörlig ordning från och med den 9 till och med den 22 mars 1948. Några anmärkningar mot förslaget ha icke inkommit under nämnda tid.

De i byggnadsnämndens skrivelse omnämnda stadsplanebestämmelserna samt beskrivning äro av följande lydelse:

FÖRSLAG

till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, område kring Hammarbacksvägen. Pl 105.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

Med Bh betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål samt där så prövas lämpligt i mindre omfattning handel och hantverk och vad därmed sammanhör.

Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål samt därmed jämförliga eller samhöriga ändamål. Bottenvåningen får därvid icke utnyttjas för bostadsändamål i större utsträckning än som erfordras för portvaktslägenhet eller dylikt.

Med G betecknat område får användas endast för garage och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark som icke eller endast i mindre omfattning får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med korsprickning betecknad mark får bebyggas endast med uthus, garage och dylik mindre gårdbyggnad.

§ 3.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med

hus, som med varandra sammanbygges. Byggnads indragning från grannens tomtgräns må dock medgivas, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföres fristående.

§ 4.

Tomts storlek.

Å med F betecknat område får tomt ej givas mindre yta än sexhundra (600) kvadratmeter. Byggnadsnämnden äger dock, där särskilda omständigheter så föranleda, medgiva mindre avvikelser från vad ovan stadgats angående tomts storlek

§ 5.

Byggnads läge.

Inom med F och pil betecknat område får huvudbyggnad läggas intill tre (3) meter från den gräns mot grannfastighet, som ligger på samma sida om byggnaden som pilens spets, och skall läggas minst sex (6) meter från motsatt tomtgräns.

§ 6.

Bebyggelsens omfattning inom tomt.

Å tomt inom med F betecknat område må uppföras endast en huvudbyggnad och en garagebyggnad, och få dessa icke upptaga större areal än respektive 120 (ethundratjugo) och tjugofem (25) kvadratmeter.

§ 7.

Antal lägenheter.

Å med F och 1 betecknat område får byggnad icke innehålla mer än en lägenhet.

§ 8.

Byggnads material.

Å med S eller G betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 9.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran angiver.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan, som siffran angiver.

Å med G betecknat område får byggnad uppföras till högst två och en halv (2,5) meters höjd.

§ 10.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30) grader.

§ 11.

Våningsantal.

Å med I, II eller III betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, två och tre våningar.

Västerås den 28 februari 1948.

BERTIL TIDESTRÖM,
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING

till förslag till ändring och utvidgning av stadsplan för Västerås, område kring Hammarbacksvägen.

Förslaget är avfattat å karta Pl 105 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan, beträffande ett mindre område vid Köpingsvägen, har fastställts av Kungl. Maj:t den 15 februari 1946.

Förslaget omfattar i huvudsak ett tidigare icke planlagt område norr om Köpingsvägen och väster om Hammarby gamla villaområde. Planområdet utgöres till största delen av plan åkermark, som vid den nordvästra gränsen övergår i ett skogbevuxet höjdparti.

Asea, som är ägare till all mark inom området, liksom till egendomen Hammarby i dess helhet har redan till stora delar bebyggt det område, förslaget omfattar. Sålunda har norr om Hammarbacksvägen uppförts sju trevånings hyreshus och öster om Nybyggevägen en rad enplansvillor för företagets anställda. Även den östra sidan av Nybyggevägen, som nu ej medtages i förslaget, är bebyggd, dels med provisoriska ungkarlsbostäder för Aseas utländska arbetskraft dels, närmast Köpingsvägen, med en restaurangbyggnad och en större barnstuga.

Enligt hittills gjorda generalplanemässiga utredningar synes egendomen Hammarby, som är belägen c:a 2 km. västerut från stadens centrum och i anslutning till de nu utbyggda västra stadsdelarna, i viss utsträckning böra utnyttjas för bostadsbebyggelse. Detta bland annat med tanke på de stora industrier, som äro planerade eller under utbyggnad inom närliggande områden söder om Köpingsvägen och järnvägen. Utredningar, som avse en dispositionsplan för området, ha därför påbörjats men ännu icke slutförts.

Vad som redan nu framtvingat en detaljplanläggning, är markägaren-industriföretagets behov att genom ett forcerat bostadsbyggande kunna erbjuda speciellt den gifta delen av sin utländska arbetskraft bättre bostadsförhållanden. Med hänsyn till de pågående utredningarna har det synts lämpligast att nu snävt begränsa förslaget till den aktuella bostadsbebyggelsen och den angränsande befintliga och permanenta bostadsbebyggelsen. Några parker eller allmänna områden ha således icke medtagits, men sådana avses självfallet att intagas vid den fortsatta planläggningen. Någon större olägenhet torde detta icke innebära, då stora delar av kringliggande obebyggda områden bilda naturliga rekreationsområden och tillräckliga reserver för allmänna ändamål.

Tillfarten för området blir från Köpingsvägen genom Nybyggevägen. Då denna gata dessutom kommer att tjänstgöra såsom bostadsgata, har bredden i förslaget utökats i förhållande till den nu utlagda bredden. Beträffande anslutningen till Köpingsvägen har det ansetts lämpligt, att slutligt utforma denna först i samband med hela denna vägs ordnande. Området närmast Köpingsvägen har med hänsyn härtill nu utlagts som gatuplantering. Denna har gjorts så stor att den möjliggör ett eventuellt framdragande av Birgittavägen västerut, utan att detta behöver inkräkta på föreslagen kvartersmark.

De närmast öster om Nybyggevägen befintliga enplansvillorna har i förslaget uppdelats i två grupper skilda av en smalare plantering som reservat för en framtida

gångväg till det äldre villaområdet. För att tillvarataga tomternas friyta har föreslagits en bestämmelse, om att huvudbyggnad får läggas intill tre meter från den nordliga fastighetsgränsen. I gengäld krävs ett större avstånd från motsatt gräns. Dessutom har förslaget utformats så att möjlighet finns att uppföra garage på tomterna, eventuellt sammanbyggda två och två i tomtgräns.

Utefter Hammarbacksvägen har på den norra sidan redan befintlig bebyggelse intagits i planen. På den södra sidan har närmast Nybyggevägen föreslagits ett bostads- och affärshus närmast avsett för områdets närhetsbutiker och väster om detta fyra bostadshus, vilka äro avsedda för det tidigare nämnda nu aktuella ändamålet. Affärshuset har upptagits till två våningar, med hänsyn till närheten till villabebyggelsen medan för bostadshusen tillåtits en höjd av tre våningar.

Garagefrågan har föreslagits ordnad genom ett flertal med bostadshusen och affärshusen sammanbyggda mindre garagelängor. Parkering, utöver den korttidsparkering, som kan medges på gatumark, är avsedd att ske på tomtmark. Med hänsyn till den öppna terrängen bör detta lätt kunna ske.

Västerås den 28 februari 1948.

BERTIL TIDESTRÖM,
Stadsplanearkitekt.

Med anledning härav får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen, avseende område kring Hammarbacksvägen, samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 24 mars 1948 anfört följande:

Mellan drätselkammaren och Asea har under förutsättning att ovan angivna stadsplaneförslag vederbörligen fastställes träffats den överenskommelsen att Asea till staden med full äganderätt skall överlåta all den bolaget tillhöriga mark, som enligt stadsplaneförslaget utlägges till gata och allmän plats, vilken mark utgöres av delar av stadsägorna nris 882, 883, 884 samt 882 K i Västerås, Överlåtelsen sker utan ersättning men Asea samt nuvarande och blivande ägare av tomtmark inom stadsplaneområdet frikallas från skyldighet att utgiva ersättning för värdet av den i stadsplaneförslaget upptagna gatu- och parkmarken inom området. Asea är betalningsskyldigt gent emot staden för samtliga kostnader för ordnande av gatorna inom stadsplaneområdet med undantag av i området ingående del av Köpingsvägen. Betalningsskyldigheten innefattar kostnaderna för erforderliga gångbanor, stödmurar, beläggning samt anordningar för dagvattnets avledande. Utan hinder härav är Asea berättigat att i enlighet med av stadens byggnadskontor lämnade anvisningar och under dess kontroll utföra gatuarbetena inom området. Bidrag till gatubyggnadskostnaden skall av ägarna av tomtmarken inom området erläggas endast i den mån staden enligt gällande bestämmelser äger utfå bidrag för arbeten utöver dem, som skola utföras eller bekostas av Asea. Anslutningsavgift till stadens tekniska verk för anslutning till

stadens ledningsnät erlägges av Asea eller tomtägarna inom området enligt gällande taxa. Vidare är Asea skyldigt att utan kostnad för staden utföra eventuellt erforderliga särskilda pumpanordningar för bortförande av grundvatten och spillvatten vid bebyggelse inom stadsplaneområdet. Vid blivande stadsplaneläggning av mark tillhörig Asea och belägen invid nu ifrågavarande stadsplaneområde skall fråga om skyldighet för Asea att jämlikt § 70 i byggnadslagen utan ersättning avstå mark till gata eller annan allmän plats eller allmän byggnad bedömas gemensamt för det nu aktuella stadsplaneområdet och det blivande stadsplaneområdet och så som om Asea vore ägare av all tomtmark inom det nu aktuella stadsplaneområdet.

Det sålunda mellan staden och Asea preliminärt träffade stadsplaneavtalet har drätselkammaren härmed velat bringa till stadsfullmäktiges kännedom. Drätselkammaren vill erinra om att kammaren jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1939, § 171, äger stadsfullmäktiges bemyndigande att med för staden bindande verkan träffa avtal om förvärv, överlåtelse eller byte av mark, som erfordras för genomförande av bland annat stadsplan och tomtindelningar.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 12

Nr 12. Västerås stads familjebidragsnämnds årsberättelse för år 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads familjebidragsnämnd får härmed överlämna

BERÄTTELSE

över nämndens verksamhet under år 1947.

Under året har utbetalats familjebidrag till ett sammanlagt belopp av 119.620 kronor 5 öre, fördelat sålunda:

	Statsbidrag	Kommunandel	Summa
Familjepenning 3 a)	63.188: 35	—: —	63.188: 35
„ 3 b-c)	16.046: 48	4.011: 62	20.058: 10
Bostadsbidrag	32.166: 13	3.574: 01	35.740: 14
Sjukbidrag	506: 77	126: 69	633: 46
S:a kr.	111.907: 73	7.712: 32	119.620: 05

Kommunens utgifter ha varit:

Löner och arvoden	8.392: 95	
Kontorsmateriel m. m.	295: 47	
Postporton och telefon	441: 70	
Hyra, värme, lyse och städning	1.369: 08	
Övriga utgifter	137: —	10.636: 20
vartill kommer kommunandelen av familjebidrag		7.712: 32
tillhopa kronor		18.348: 52

Den av stadsfullmäktige fastställda staten för nämndens verksamhet för år 1947 upptog:

Kommunandel å familjebidrag	10.000: —
Övriga utgifter	10.600: —
tillhopa kr.	20.600: —

För år 1947 har alltså uppstått ett överskott å statsanslaget med *2.251 kronor 48 öre.*

Angående nämndens verksamhet i övrigt kan nämnas:

Nämnden har hållit 9 sammanträden. Registrerade akter utgjorde vid 1947 års utgång 10.619, varav 86 tillkommit under år 1947. Inkomna ansökningar utgör 450. Nämnden har fattat 465 beslut i familjebidragsärenden. Antalet postgiroutbetalningar var 4 843.

Efter framställning från barnavårdsnämnden i augusti månad 1947, beslöt familjebidragsnämnden vid sammanträden den 11 augusti och 22 september 1947 uttala sig för att familjebidragsnämndens verksamhet kunde, då hinder därför icke förelåg,

övertagas av barnavårdsnämnden från och med 1948, vilket förslag tillstyrktes av beredningsutskottet och fastställdes av stadsfullmäktige den 30 oktober 1947.

Västerås den 15 mars 1948.

På familjebidragsnämndens vägnar:

O. M. HELLBLOM.
Ordf.

/K. E. Ericsson.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1948 Serie B nr 13

Nr 13

REDOGÖRELSE

ÖVER

VÄSTERÅS STADS RÄKENSKAPER

FÖR ÅR 1947

Redovisning av stadens ekonomiska ställning.

BALANSRÄKNING

31/12 1946	Tillgångar.		31/12 1947	
	Fasta:			
	Fastigheter och anläggningar:			
17.124.003: —	Under drätselkammarens förvaltning		18.328.803: —	
5.400.000: —	Hamnen		5.688.000: —	
	Tekniska verken			
	Gasverk	852.700: —		
	Elverk	1.509.800: —		
	Vattenverk	1.512.200: —		
	Avloppsverk	1.767.700: —		
5.593.500: —	Gemensam förvaltning	141.200: —	5.783.600: —	
—: —	Tekniska verkens pågående anläggningar ..		1.345.938: 63	
3.815.000: —	Folkskolorna		3.855.000: —	
1.225.000: —	Socialvården		1.225.000: —	36.226.341: 63
33.157.503: —				
	Inventarier:			
50: —	Samtliga förvaltningar			50: —
	Aktier och andelar:			
295.000: —	AB Arbetarebostäder 2.950 st. å nom. 100: —		295.000: —	
1.000.000: —	AB Västeråsbanans Intressenter 10.000 st. å nom. 100: —		1.000.000: —	
499.800: —	Byggnads AB Mimer 9.996 st. å nom. 50: —		499.800: —	
199.600: —	Västerås Omnibus AB 1.996 st. å nom. 100: —		199.600: —	
1: —	Västerås Teater AB 1.464 st. å nom. 50: —		73.200: —	
1: —	Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. andel för 74.800: —		—: —	
1: —	Västerås Idrottshall, Förening u. p. a. 1.300 andelar å nom. 50: —		1: —	
—: —	Gas- och Koksverkens Ekonomiska Förening, insatskapital		1.500: —	
—: —	Svenska Elverksföreningen, insatskapital..		260: —	2.069.361: —
1.994.403: —				
	Utlånade medel:			
85.600: —	Mot säkerhet i aktier		85.600: —	
408.365: 73	Mot säkerhet i inteckningar		454.140: 35	
—: —	Övriga		47.276: 82	587.017: 17
493.965: 73				
35.645.921: 73	Summa fasta tillgångar			38.882.769: 80
		Transport		38.882.769: 80

31/12 1946			31/12 1947	
	Transport			38.882.769: 80
	Rörliga:			
	Drifttillgångar:			
	Kassa:			
5.228: 05	Drätselkammaren	5.372: 96		
7.570: 82	Socialvårdsbyrån	2.424: 15	7.797: 11	
12.798: 87				
	Postgiro:			
16.644: 39	Drätselkammaren	13.090: 58		
56.970: 34	Socialvårdsbyrån	68.300: 52		
11.114: 28	Tekniska verken	16.206: 57	97.597: 67	
84.729: 01				
	Bank:			
546.306: 87	Drätselkammarens bankräkningar		3.032.983: 52	
	Obligationer:			
6.550.000: —	Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		2.316.414: 39	
	Fordringar:			
359.037: 21	Fordringar mot säkerhet eller revers	213.000: —		
128.870: —	Förskott	127.300: —		
118.967: 82	Socialvårdens fordringar	112.732: 55		
1.050.222: 51	Tekniska verkens fordringar..	900.052: 54		
352.969: 60	Inkomstrester	287.717: 02		
10.079: 95	Utgiftsförskott	100: —		
897.500: 85	Stadens övriga fordringar	931.888: 90	2.572.791: 01	
2.917.647: 94				
	Lager och förråd:			
694.427: 54	Tekniska verken	1.356.367: 11		
295.034: 57	Övriga stadens förvaltningar..	403.713: 25	1.760.080: 36	
989.462: 11				
	Andra drifttillgångar:			
6.747: 39	Tekniska verken	224.400: 78		
—: —	Övriga stadens förvaltningar..	25.318: 21	249.718: 99	10.037.383: 05
6.747: 39				
11.107.692: 19				
	Fondernas tillgångar:			
	Anbragta fondmedel			
7.958.375: —	Obligationer	12.191.960: 61		
683.842: 22	Bankräkningar	727.353: 21		
465.500: —	Lån	452.500: —		
—: —	Fordringar	63.416: 13	13.435.229: 95	
9.107.717: 22		Transport	13.435.229: 95	48.920.152: 85

31/12 1946			31/12 1947	
	Transport		13.435.229: 95	48.920.152: 85
5.621.077: 44	Nyttjade fondmedel		385.038: 65	13.820.268: 60
14.728.794: 66				
	Underskott och förskott:			
1.547.481: 09	Skattestatens förskott		1.124.649: 39	
	Låne- och fondstatens förskott			
106.896: 37	Kostnader av fondmedel	257.784: 06		
1.482.713: 03	Kostnader av lånemedel	589.498: 01		
240.000: —	Fondanslag	160.000: —		
4.164.500: —	Beslutad ej verkställd upplåning	8.985.312: 56	9.992.594: 63	11.117.244: 02
5.994.109: 40				
7.541.590: 49				
33.378.077: 34	Summa rörliga tillgångar			34.974.895: 67
69.023.999: 07	Summa tillgångar			73.857.665: 47
	Skulder.			
	Fasta:			
	Med Kungl. Maj:ts tillstånd:			
14.408.985: 87	Upptagna amorteringslån		17.184.646: 88	
408.126: 68	Nyttjade fondmedel		385.038: 65	17.569.685: 53
14.817.112: 55				
1.145.487: 32	Andra fonderade lån			1.136.923: —
19.683.321: 86	Kapitalbehållning			20.176.161: 27
35.645.921: 73	Summa fasta skulder			38.882.769: 80
	Rörliga:			
	Driftskulder:			
6.755.953: 53	Tillfälliga lån		6.439.544: 28	
5.212.950: 76	Tillfälligt nyttjade fondmedel		—: —	
62.500: 91	Inkomstförskott		64.993: 81	
512.322: 76	Utgiftsrester		1.014.203: 23	
80.657: 40	Förskott		85.610: 40	
200: —	Depositioner		4.432: —	
1.875: 19	Socialvårdens skulder		5.146: 81	
440.632: 25	Tekniska verkens skulder		465.990: 07	
714.501: 05	Stadens övriga skulder		592.138: 17	8.672.058: 77
13.781.593: 85	Transport			47.554.828: 57

31/12 1946			31/12 1947	
	Fonder:	Transport		47.554.828: 57
	Särskilda fonder:			
7.674.218: 74	Västerås stads kulturfond	7.720.908: 42		
297.411: 20	Västerås stads kulturfond, disp. avkastning	394.569: 92		
1.450.000: —	Särskilda fonden för kommunala byggnader	355.000: —		
75.000: —	Särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem	150.000: —		
1.611.102: 14	Västerås stads trafikfond	1.657.001: 89		
320.628: —	Särskilda fonden för bostadssubvention	163.995: 73		
120.978: 37	Särskilda fonden för förrådsbyggnader	213.714: 42		
17.542: 02	Särskilda fonden för idrottens främjande	—: —		
612.782: 25	Västerås stads pensionsfond ..	824.124: 52		
—: —	Särskilda fonden för ommurning av gasverkets ugnar..	70.193: 71		
—: —	Tekniska verkens fond av anslutningsavgifter	61.687: 78	11.611.196: 39	
12.179.662: 72				
700.000: —	Skatteregleringsfond		700.000: —	
	Tillfälliga fonder:			
209.577: 77	Låneöverskottsfond	2.795: 90		
1.253.061: 74	Försäljningsmedelsfonden	1.107.227: 98		
45.400: —	Brandförsvarsfonden	19.400: —	1.129.423: 88	
1.508.039: 51				
	Andra fonder:			
341.092: 43	Donationsjordsfonden		379.648: 33	13.820.268: 60
14.728.794: 66				
	Överskott och reservationer:			
320.929: 39	Skattestatens överskott år 1946		42.050: 84	
42.050: 84	Skattestatens överskott år 1947		8.485: 56	
2.529.623: 06	Skattestatens reservationer		1.928.308: 81	
	Låne- och fondstatens reservationer:			
507.276: 38	Reservationer av fondmedel	2.341.812: 23		
1.467.809: 16	Reservationer av lånemedel	8.161.910: 86	10.503.723: 09	12.482.568: 30
1.975.085: 54				
4.867.688: 83				
33.378.077: 34	Summa rörliga skulder			34.974.895: 67
69.023.999: 07	Summa skulder			73.857.665: 47

	Förteckning över poster redovisade inom linjen		31/12 1947	
	Borgensförbindelser:	Borgensåtagande (högsta belopp)	Borgensansvar per 31/12 1947	
	Med Kungl. Maj:ts tillstånd ..	17.721.000: —	14.503.998: 49	
	Övriga	1.587.800: —	600.315: 24	15.104.313: 73
		19.308.800: —		
	Pensionsförpliktelser uppgående till ett belopp för år av c:a			450.000: —
	Pensionsgaranti för anställda vid Västerås Omnibus AB (Stfm. 28/8 1947 § 226) c:a			425.000: —
	Ställda panter:			
	Fastighetsinteckningar för lån utan Kungl. Maj:ts tillstånd		25.333: —	
	Obligationer för AB Västeråsbanans Intressenters lån		6.331.000: —	6.356.333: —
	Mottagna panter (depositioner):			
	Inteckningar		7.850.014: 48	
	Spärrade bankböcker		145.761: —	
	Depositionsbevis		208.071: 30	
	Obligationer		15.500: —	
	Aktier		85.600: —	8.304.946: 78
	Anm. Förutom här ovan angivna panter har staden erhållit servitutsinteckningar, borgen m. m. som säkerhet för vissa åtaganden och förpliktelser			
	Restantier åren 1938—1945 ..... (ej redovisade i balansräkningen)			1.792.036: 11
	Fordran av hamnen för underskott t. o. m. 1947			1.176.254: 10

Västerås den 31 mars 1947.

För Västerås stads drätselkammare

FRITZ EKLUND.

/ *Oscar Arnstorp.*

Fasta kapitalbehållningens avräkning.

DEBET

Skattestatens avräkning		
Kapitalinkomster å skattestat		459.992: 20
Låne- och fondstatens avräkning		
Kapitalinkomster å låne- och fondstat		8.736.959: 20
Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster		
Avsättning till kapitalfonder å skattestat		889.540: 97
Låne- och fondstatens utgifter och inkomster		
Avsättning till kapitalfonder		1.105.411: 71
Nedskrivning av följande fasta kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalinkomst)		
Fastigheter och anläggningar	1.419.197: 68	
Tekniska verkens anläggningar	9.280: 43	
Inventarier	625.391: 98	
Lån och andelar	34.521: 14	2.088.391: 23
Utgående balans		
Fast kapitalbehållning vid årets slut		20.176.161: 27
	Kronor	33.456.456: 58

KREDIT

Ingående balans		
Fast kapitalbehållning vid årets början		19.683.321: 86
Skattestatens avräkning		
Kapitalutgifter å skattestat		3.749.651: 77
Låne- och fondstatens avräkning		
Kapitalutgifter å låne- och fondstat		4.617.425: 18
Låne- och fondstatens utgifter och inkomster		
I anspråk tagna medel ur kapitalfonder	3.166.702: 50	
Brandförsvarsbidrag att fondera	12.200: —	
Statsbidrag	76.988: 11	3.255.890: 61
Uppskrivning av följande kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalutgift)		
Fastigheter och anläggningar	1.178.693: 22	
Tekniska verkens anläggningar	898.252: 94	
Lån och andelar	73.221: —	2.150.167: 16
	Kronor	33.456.456: 58

Skattestatens redovisning

Skattestatens

Litt	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
	1. Allmän förvaltning.			
1 A	Stadsfullmäktige och dess beredningar		1.370: —	
1 B	Stadsrevision		17.049: 05	
	Drätselkammare:			
1 C 1	Gemensamma kostnader	3.777: 73		
1 C 2	Stadskansli	190.797: 29		13.187: 76
1 C 3	Drätselkontor	213.358: 20		72.838: 04
1 C 4	Byggnadskontor	273.827: 28		3.992: 38
1 C 5	Fastighetskontor	70.937: 63	752.698: 13	9.451: 03
1 Ö	Övriga ändamål		66.279: 58	
	2. Rätts- och ordningsväsen.			
2 A	Magistrat och rådhusrätt		164.374: 36	
2 BC	Polis- och åklagarväsen samt fångvård		730.013: 96	
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.			
3 AB 1	Uppbördsverk	122.654: 48		3.809: 28
3 AB 2	Taxeringskontor	13.028: 65	135.683: 13	
3 C	Exekutionsverk		124.560: 20	
	4. Byggnads- och stadsplaneväsen.			
4 A 1	Stadsarkitektkontor	113.408: 66		7.310: 28
4 A 2	Stadsingenjörskontor	282.012: 05	395.420: 71	16.517: 29
	5. Försvarsväsen.			
5 A	Civilförsvar	25.723: 96		
5 B	Utrymning och socialtjänst	922: 59	26.646: 55	
5 C	Familjebidrag		130.256: 25	
5 Ö	Övriga ändamål		3.000: —	
	6. Brandförsvar.			
6 AB	Brand- och sotningsväsen		426.786: 59	
	7. Fastighetsförvaltning.			
7 A	Gemensam förvaltning		5.353: 15	
7 B	Förvaltningsfastigheter		298.701: 60	
7 C	Exploateringsfastigheter		197.982: 47	
	Transport		3.476.175: 73	

redovisning

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
					1 A
		7.550: —			1 B
					1 C 1
	3.475: —				1 C 2
	69.171: 50				1 C 3
	113.703: 15				1 C 4
99.469: 21	1.442: —	187.791: 65			1 C 5
		505: 50			1 Ö
5.827: 10		54.066: 88			2 A
11.324: 38		88.999: 81			2 BC
	2.893: 27				3 AB 1
3.809: 28		2.893: 27			3 AB 2
2.012: 44		25.993: 07			3 C
	27.580: 90				4 A 1
23.827: 57	28.132: 59	55.713: 49			4 A 2
	9.393: 99				5 A
	327: 70	9.721: 69			5 B
		111.907: 73			5 C
					5 Ö
39.508: 13		38.232: 56			6 AB
					7 A
24.072: 81		248.369: 93			7 B
145.805: 42		76.404: 44			7 C
355.656: 34		908.150: 02			

Litt.	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
	Transport		3.476.175: 73	
7 D 1	Jordbruksegendomar	357.457: 05		37.529: 53
7 D 2	Skogar	28.075: 51		
7 D 4	Grustag	41.428: 86		
7 D 5	Fritidsreservat	51.591: 82	478.553: 24	17.073: 87
7 E	Hyresfastigheter		593.257: 50	
7 F 1	Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	230: —		
7 F 2	Pensionärshem	92.288: 71		
7 F 3	Bostadsundersökning	106: —	92.624: 71	
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag		32.000: —	
	8. Gatu- och parkförvaltning.			
8 B 1	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	488.547: 11		480.608: 50
8 B 2	Gatubelysning	97.795: 52		87.623: 71
8 B 3	Gaturenhållning	76.390: 03		
8 B 4	Drätselkammarens förråd	60.703: 19		30.350: 27
8 B 5	Automobiler, maskiner, hästar	166.499: 51		31.836: 48
8 B 6	Bekvämlighetsinrättningar	6.102: 67	896.038: 03	
8 C	Parkförvaltning		432.891: 60	
	9. Hamnförvaltning.			
9 A	Hamnar		581.304: 93	
	10. Kommunikationsföretag.			
10 C	Johannisbergs flygfält		20.927: 55	
10 D	Färjor och ångslupar	47.686: 39		
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —	55.686: 39	
	11. Industriella verk.			
11 A	Gasverk		1.616.744: 12	
11 B	Elektricitetsverk		2.138.078: 64	
	12. Hälso- och sjukvård.			
12 A 1	Allmän hälso- och sjukvård	107.135: 57		
12 A 3	Poliklinik	6.877: 80		
12 A 5	Bostadsinspektion	7.645: 98	121.659: 35	
12 Ö	Övriga ändamål		17.907: —	
	Transport		10.553.848: 79	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
355.656: 34		908.150: 02			
	380.687: 76				7 D 1
	47.443: 33				7 D 2
	30.204: 66				7 D 4
54.603: 40	57.440: 82	515.776: 57	49.310: 44	49.310: 44	7 D 5
148.544: 20		451.758: 05			7 E
					7 F 1
	33.114: 59				7 F 2
		33.114: 59			7 F 3
					7 Ö
		27.000: —			
					8 B 1
	389.835: 67				
	840: —				8 B 2
	2.800: —				8 B 3
	77.166: 81				8 B 4
	206.905: 13				8 B 5
630.418: 96	1.193: 53	678.741: 14			8 B 6
82.259: 48		74.915: 39			8 C
32.184: 93		675.275: 29			9 A
9.111: 28		6.891: 80			10 C
	40.383: 89				10 D
		40.383: 89			10 F
1.500: —		1.567.361: —		60.000: —	11 A
260: —		2.709.068: 32		93.900: —	11 B
	6.312: 31				12 A 1
	4.000: —				12 A 3
	75: —	10.387: 31			12 A 5
					12 Ö
1.314.538: 59		7.698.823: 37		203.210: 44	

Litt.	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
	Transport		10.553.848: 79	
	13. Allmän hygien.			
13 AB	Vatten- och avloppsverk		948.988: 99	
13 C 1	Renhållningsverk	268.880: 21		12.229: 40
13 C 2	Svingård	67.246: 22	336.126: 43	
13 D	Varmbadhus		146.495: 22	
13 E 1	Kallbadhus	5.048: 24		
13 E 2	Anordningar för friluftsliv ..	95.657: 62	100.705: 86	50.415: 07
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.			
14 A	Salutorg och saluhall		1.338: 20	
14 C	Köttbesiktningsbyrå		18.490: 35	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.			
15 A 1	Folkskola	2.151.787: 78		59.215: 71
15 A 2	Fortsättningsskola	23.148: 51	2.174.936: 29	
15 B	Högre folkskola		97.684: 19	
15 D	Kommunal flickskola		261.168: 03	
15 G 1	Allmänt läroverk	46.043: 81		94.678: 31
15 G 2	Elektrotekniska fackskolan ..	11.250: —	57.293: 81	
15 H	Yrkesskola		257.796: 43	
15 I 1	Idrottsplatser	107.450: 80		32.844: 40
15 I 2	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	10.950: —		
15 I 3	Idrottshallen	32.273: 81	150.674: 61	469: 40
15 Ö	Övriga ändamål		104.318: 51	
	16. Socialvård.			
16 B 2	Ålderdomshem		513.202: 21	
16 B 3	Yttre fattigvård		415.125: 63	
16 C 2	Barnhem	38.222: 37		405: 34
16 C 3	Yttre barnavård	193.080: 92		15.335: 01
16 C 4	Barnstugor	153.764: 17		22.778: 39
16 C 5	Ungdomsvård	47.313: 97	432.381: 43	1.837: 50
16 E	Arbetslöshetsunderstöd		100: —	
16 F	Nykterhetsvård		11.291: 65	
	Transport		16.581.966: 63	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
1.314.538: 59		7.698.823: 37		203.210: 44	
84.133: 20		747.639: 47		189.842: 98	13 AB
	88.536: 80				13 C 1
12.229: 40	65.504: 69	154.041: 49			13 C 2
329: 98		126.018: 50			13 D
	485: 20				13 E 1
50.415: 07		485: 20			13 E 2
		3.907: —			14 A
392: 20		14.294: 49			14 C
	1.119.986: 88				15 A 1
59.215: 71	9.591: 15	1.129.578: 03			15 A 2
2.864: 42		50.690: 27			15 B
2.002: 90		174.351: 93			15 D
					15 G 1
94.678: 31					15 G 2
1.739: 41		166.453: 54			15 H
	46.971: 21				15 I 1
					15 I 2
33.313: 80	26.801: 89	73.773: 10			15 I 3
					15 Ö
9.003: 14		279.002: 05			16 B 2
1.086: 90		105.314: 69			16 B 3
	38.627: 71				16 C 2
	67.371: 86				16 C 3
	50.583: 79				16 C 4
40.356: 24	22.912: 99	179.496: 35			16 C 5
		— 17: 50			16 E
632: 10		1.642: 10			16 F
1.706.931: 37		10.905.494: 08		393.053: 42	

Litt.	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
	Transport		16.581.966: 63	
16 H	Hemhjälpsnämnd		24.191: 97	
16 Ö	Övriga ändamål		94.324: 05	
	17. Social förmedlingsverksamhet.			
17 B	Bostadsförmedling		4.685: 43	
	18. Socialförsäkring.			
18 A	Folkpensionering		343.443: 60	
18 B	Sjukförsäkring		22.125: —	
	19. Kristidsförvaltning.			
19 A	Kristidsnämnd		43.940: 59	
19 B	Hyresnämnd		15.177: 66	
	20. Finansförvaltning.			
20 a	Överskott å skattestat			
20 b	Räntor och lånekostnader	746.973: 54		
20 c	Anslag till särskilda ändamål	496.286: 90		
20 e	Egna fonder	19.664: 02		889.540: 97
20 f	Upplånat kapital			1.144.213: 57
20 g	Utlånat kapital			3.000: —
20 h	Skatter och rättigheter	20.670: 73		
20 i	Statsbidrag		1.283.595: 19	
TV	Gemensam förvaltning		433.289: 24	
			18.846.739: 36	
	Skattestatens avräkning			
	Skattestatens driftutgifter ..			
	Skattestatens driftinkomster..		21.704.350: 29	
	Fastigheter och anläggningar			
	Nyanläggningar o. nyanskaffningar			
	Avskrivningar			
	Inventarier			
	Nyanskaffningar			
	Avskrivningar			
	Upplånat kapital			
	Minskad låneskuld			
	Transport		40.551.089: 65	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
1.706.931: 37		10.905.494: 08		393.053: 42	
4.010: 90		14.074: 03			16 H
					16 Ö
1.269: 94					17 B
		225: —			18 A
					18 B
		186: —			19 A
685: 02					19 B
	93: 44				20 a
	1.812 567: 76				20 b
					20 c
					20 e
	174.459: 14				20 f
			66.938: 78		20 g
	8.308.062: 57				20 h
2.036.754: 54	35.324: 20	10.330.507: 11		66.938: 78	20 i
		453.864: 07			TV
3.749.651: 77		21.704.350: 29		459.992: 20	
		18.846.739: 36			
49.310: 44				1.101.327: 25	
335.400: —					
				609.809: 98	
8.342: 98					
				1.144.213: 57	
4.142.705: 19		40.551.089: 65		3.315.343: —	

Litt.	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
	Transport		40.551.089: 65	
	Utlånat kapital			
	Ökad fordran			
	Minskad fordran			
	Aktier och andelar			
	Förvärv av andelar			
	Fasta kapitalbehållningens avräkning			
	Avsättning till kapitalfonder..			
	Kronor		40.551.089: 65	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
4.142.705: 19		40.551.089: 65		3.315.343: —	
				3.000: —	
66.938: 78					
				1.760: —	
				889.540: 97	
4.209.643: 97		40.551.089: 65		4.209.643: 97	

Skattestatens avräkning.

DEBET

Skattestatens förskott		
Förskott vid årets början, som täckts under året		848.847: 84
Skattestatens utgifter och inkomster		
Driftutgifter		18.846.739: 36
Fasta kapitalbehållningens avräkning		
Kapitalutgifter å skattestat		3.749.651: 77
Skattestatens överskott		
Årets budgetöverskott		8.485: 56
Skattestatens reservationer		
Reservationer vid årets slut av årets anslag		1.014.592: 91
	Kronor	24.468.317: 44

KREDIT

Skattestatens reservationer		
Reservationer vid årets början, som tagits i anspråk under året		1.551.326: 25
Skattestatens överskott		
Överskott från år 1945 som tagits i anspråk		320.929: 39
Skattestatens utgifter och inkomster		
Driftinkomster		21.704.350: 29
Fasta kapitalbehållningens avräkning		
Kapitalinkomster å skattestat		459.992: 20
Skattestatens förskott		
Förskott vid årets slut å kommande års anslag		431.719: 31
	Kronor	24.468.317: 44

Skattestatens överskott och underskott.

DEBET

Skattestatens avräkning		
I anspråk taget överskott för år 1945		320.929: 39
Utgående balans		
Överskott för år 1946	42.050: 84	
Överskott för år 1947	8.485: 56	50.536: 40
	Kronor	371.465: 79

KREDIT

Ingående balans		
Odisponerat budgetöverskott	305.052: 68	
D:o Badelunda	57.927: 55	362.980: 23
Skattestatens avräkning		
Överskott för år 1947		8.485: 56
	Kronor	371.465: 79

Låne- och fondstatens redovisning.

Litt	Titel	Kapitalutgifter		Kapitalinkomster	
		Detalj	Total	Detalj	Total
6 AB	**Brand- och sotningsväsen.**		20.922: 98		12.200: —
	7. Fastighetsförvaltning.				
7 B	Förvaltningsfastigheter ..	7.263: 95			
7 C	Exploateringsfastigheter..	609.935: 60		922.881: 56	
7 D1	Jordbruksegendomar	412: 95			
7 E	Hyresfastigheter	318.422: 53		165.345: 25	
7 F2	Pensionärshem	175.991: 49		43.536: 06	
7 Ö	Övriga ändamål	177.521: 22	1.289.547: 74		1.131.762: 87
8 B1	**Gatuförvaltning.**		258.567: 13		
8 C	**Parkförvaltning**		9.388: 91		
9 A	**Hamnar.**		269.727: 72		
	11. Industriella verk.				
11 A	Gasverk	178.175: 23			
11 B	Elektricitetsverk	390.415: 46		55.363: 19	
	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	6.090: 14	574.680: 83		55.363: 19
	13. Allmän hygien.				
13 AB	Vatten- och avloppsverk..	912.404: 84		449.256: 36	
13 C 1	Renhållningsverk	5.902: 04	918.306: 88		449.256: 36
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet:				
15 A1	Folkskola	35.925: 11			
15 D	Kommunal flickskola	46.617: 61			
15 I 3	Idrottshallen	13.967: 14	96.509: 86		
	16. Socialvård.				
16 C4	Barnstugor		74.361: 42		33.452: 05
	20. Finansförvaltning.				
20 e	Egna fonder	1.105.411: 71		3.166.702: 50	
20 f	Upplånat kapital		1.105.411: 71	3.888.222: 23	7.054.924: 73
	Kronor		4.617.425: 18		8.736.959: 20

Litt	Titel	Kapitalutgifter		Kapitalinkomster	
		Detalj	Total	Detalj	Total
	Transport		4.617.425: 18		8.736.959: 20
	Fastigheter och anläggn.				
	Försålda fastigheter	913.424: 10			
	Brandskadeersättn. m. m.	174.802: 71	1.088.226: 81		
	Nyanskaffning och nyanläggning:				
	Fastigheter:				
	Under drätselkammarens förvaltning 1.199.454: 17				
	Hamnbyggnad 269.727: 72				
	Folkskolans fastigheter .. 32.925: 11			1.502.107: —	
	Inköpta och försålda fastigheters omkostnader..			39.453: 42	
	Gatuförvaltning			258.567: 13	
	Parkförvaltning			9.388: 91	
	Tekniska verkens gemensamma förvaltning			6.090: 14	
	Gasverk			178.175: 23	
	Elektricitetsverk	55.363: 19		390.415: 46	
	Vatten- och avloppsverk ..	449.256: 36	504.619: 55	912.404: 84	3.296.602: 13
	Inventarier.				
	Nyanskaffning:				
	Brand- och sotningsväsen			20.922: 98	
	Undervisnings- och bildningsverksamhet			3.000: —	23.922: 98
	Upplånat kapital:				
	Ökad låneskuld		3.888.222: 23		
	Utlånat kapital:				
	Kommunal bostadssubvention				177.521: 22
	Fasta kapitalbehållningens avräkning.				
	Disp. ur kapitalfonder....	3.166.702: 50			
	Fondering av brandförsvarsbidrag	12.200: —			
	Statsbidrag	76.988: 11	3.255.890: 61		
	Avskr. av andelsteckning			13.967: 14	
	Avsättn. till kapitalfonder			1.105.411: 71	1.119.378: 85
	Kronor		13.354.384:38		13.354.384:38

Låne- och fondstatens avräkning.

DEBET

Låne- och fondstatens förskott:

Förskott täckta under året		3.427.223: 81

Fasta kapitalbehållningens avräkning:

Låne- och fondstatens utgifter		4.617.425: 18

Låne- och fondstatens reservationer:

Reserverat under året		8.756.866: 69
	Kronor	16.801.515: 68

KREDIT

Låne- och fondstatens reservationer:

I anspråk tagna reservationer		288.119: 28

Fasta kapitalbehållningens avräkning:

Låne- och fondstatens inkomster		8.736.959: 20

Låne- och fondstatens förskott:

Förskotterade medel under året	588.160: 45	
Beslutad ej verkställd upplåning	7.188.276: 75	7.776.437: 20
	Kronor	16.801.515: 68

Budgetavräkning för

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enl. budget	Enl. särskilda beslut		
1	**Allmän förvaltning:**				
1 A	Stadsfullmäktige och dess beredningar	1.370: —			
1 B	Stadsrevision	18.750: —		7.550: —	
1 C	Drätselkammare:				
1 C 1	Gemensamma kostnader	6.870: —			
1 C 2	Stadskansli	173.041: —		2.392: —	
1 C 3	Drätselkontor	218.686: —	14.600: —	67.799: —	1.933: 52
1 C 4	Byggnadskontor	196.119: —		89.044: —	
1 C 5	Fastighetskontor	72.238: —		1.047: —	1.781: 19
1 Ö	Övriga ändamål	31.590: —	15.700: —		
2	**Rätts- och ordningsväsen:**				
2 A	Magistrat och rådhusrätt	146.884: —	28.700: —	51.664: —	
2 BC	Polis- och åklagarväsen samt fångvård	642.009: —	10.480: —	66.709: —	
3	**Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen:**				
3 AB	Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering				
3 AB 1	Uppbördsverk	159.818: —		1.897: —	
3 AB 2	Taxeringskontor	12.720: —			
3 C	Exekutionsverk	103.012: —	6.300: —	15.750: —	
4	**Byggnads- och stadsplaneväsen:**				
4 A 1	Stadsarkitektkontor	109.188: —	6.500: —	28.975: —	
4 A 2	Stadsingenjörskontor	161.954: —	14.000: —	22.426: —	
5	**Försvarsväsen:**				
5 A	Civilförsvar	29.929: —	500: —	4.760: —	
5 B	Utrymning och socialtjänst	1.525: —		600: —	
5 C	Familjebidrag	160.600: —		140.000: —	
5 Ö	Övriga ändamål		3.000: —		
6	**Brandförsvar:**				
6 AB	Brand- och sotningsväsen	407.202: —		28.560: —	
	Transport	2.653.505: —	99.780: —	529.173: —	3.714: 71

1947 års skattestat

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
	1.370: —					
1.200: —	17.049: 05	7.550: —			500: 95	
	3.777: 73				3.092: 27	
	203.985: 05	3.475: —	13.602: 85			16.258: 20
	286.196: 24	69.171: 50	37.075: 88			16.395: 38
	277.819: 66	113.703: 15	47.275: 12			9.766: 39
	80.388: 66	1.442: —	9.632: 65		95: 80	
2.668: 79	66.279: 58	505: 50	12.684: 98			8.467: 89
22.369: 90	170.201: 46	54.066: 88	6.397: 97			8.186: 51
5.646: —	741.338: 34	88.999: 81	65.578: 46	4.500: —		2.126: 07
42.000: —	126.463: 76	2.893: 27	10.999: 12	800: —	4.149: 63	
	13.028: 65					308: 65
	126.572: 64	25.993: 07	9.388: 97		2.371: 40	
12.086: 04	120.718: 94	27.580: 90	9.656: 16			8.854: 92
3.000: —	298.529: 34	28.132: 59	90.165: 41	722: 39		28.980: 95
	25.723: 96	9.393: 99	2.146: 44		11.485: 47	
	922: 59	327: 70			330: 11	
	130.256: 25	111.907: 73	700: —		2.951: 48	
	3.000: —					
17.731: 25	466.294: 72	38.232: 56	39.948: 30			27.203: 11
106.701: 98	3.159.916: 62	583.375: 65	355.252: 31	6.022: 39	24.977: 11	126.548: 07

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enl. budget	Enl. särskilda beslut		
	Transport	2.653.505: —	99.780: —	529.173: —	3.714: 71
7	**Fastighetsförvaltning:**				
7 A	Gemensam förvaltning	7.700: —			
7 B	Förvaltningsfastigheter	274.365: —		222.055: —	778: 48
7 C	Exploateringsfastigheter	312.950: —		56.265: —	22.000: —
7 D 1	Jordbruksegendomar	353.959: —		344.164: —	22.239: 94
7 D 2	Skogar	23.872: —		18.800: —	
7 D 4	Grustag	42.982: —		40.579: —	
7 D 5	Fritidsreservat	87.740: —		87.740: —	
7 E	Hyresfastigheter	513.191: —	40.391: 83	408.351: —	
7 F 1	Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	100: —			
7 F 2	Pensionärshem	84.540: —		32.610: —	
7 F 3	Bostadsundersökning	8.000: —			6.771: 17
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —		27.000: —	
8	**Gatu- och parkförvaltning:**				
8 B 1	Underhåll och nyanläggning av gator och vägar	1.299.500: —	8.623: —	372.500: —	69.798: 43
8 B 2	Gatubelysning	135.000: —		840: —	
8 B 3	Gaturenhållning	74.568: —		2.800: —	
8 B 4	Drätselkammarens förråd	87.884: —		40.456: —	2.906: 73
8 B 5	Automobiler och maskiner	234.558: —		213.980: —	30.000: —
8 B 6	Bekvämlighetsinrättningar ...	4.385: —		1.400: —	
8 C	Parkförvaltning	446.341: —	2.000: —	47.944: —	21.994: 93
9	**Hamnförvaltning:**				
9 A	Hamnar	660.444: —	21.000: —	660.444: —	87.402: 34
10	**Kommunikationsföretag:**				
10 C	Johannisbergs flygfält	28.600: —		7.500: —	
10 D	Färjor och ångslupar	43.360: —		30.499: —	
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —			
11	**Industriella verk:**				
11 A	Gasverk	1.015.507: —		1.101.011: —	
11 B	Elektricitetsverk	2.022.977: —		2.754.868: —	
	Transport	10.456.028: —	171.794: 83	7.000.979: —	267.606: 73

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
106.701: 98	3.159.916: 62	583.375: 65	355.252: 31	6.022: 39	24.977: 11	126.548: 07
	5.353: 15				2.346: 85	
33.066: 03	322.774: 41	248.369: 93	46.020: 52			9.918: 47
62.500: —	343.787: 89	76.404: 44	50.000: —	22.040: 87		23.157: 58
	394.986: 58	380.687: 76	5.270: 98	20.744: 72		728: 06
	28.075: 51	47.443: 33			24.439: 82	
10.000: —	41.428: 86	30.204: 66	1.323: —			17.498: 20
38.836: 57	68.665: 69	106.751: 26	751: —			
38.043: 06	741.801: 70	451.758: 05	87.763: 81	51.287: —		43.804: 07
	230: —					130: —
1.292: 57	92.288: 71	33.114: 59				8.536: 69
	106: —				1.122: 83	
	32.000: —	27.000: —				
560.658: 68	969.155: 61	389.835: 67	197.071: 11	44.920: 13		32.162: 81
13.142: 68	185.419: 23	840: —	57.001: 18			6.560: 73
	76.390: 03	2.800: —				1.822: 03
4.649: 73	91.053: 46	77.166: 81	1.811: 32		27.796: 21	
24.564: 47	198.335: 99	206.905: 13	5.216: 65			20.200: 68
	6.102: 67	1.193: 53				1.924: 14
15.183: 52	515.151: 08	74.915: 39	28.987: 83	26.173: 58		21.855: 73
	613.489: 86	675.275: 29	22.745: 94	2.870: 97	21.000: —	
	30.038: 83	6.891: 80				2.047: 03
	47.686: 39	40.383: 89	915: 66		6.474: 16	
	8.000: —					
	1.618.244: 12	1.627.361: —	50.193: 71	2.359: 75		23.833: 66
	2.138.338: 64	2.802.968: 32				67.261: 32
908.639: 29	11.728.821: 03	7.891.646: 50	910.325: 02	176.419: 41	108.156: 98	407.989: 27

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enl. budget	Enl. särskilda beslut		
	Transport	10.456.028: —	171.794: 83	7.000.979: —	267.606: 73
12	**Hälso- och sjukvård:**				
12 A 1	Allmän hälso- och sjukvård ..	108.707: —	1.600: —	9.967: —	
12 A 3	Poliklinik	6.650: —		4.000: —	
12 A 5	Bostadsinspektion	6.187: —		25: —	
12 Ö	Övriga ändamål.....	18.000: —			
13	**Allmän hygien:**				
13 AB	Vatten- och avloppsverk	854.887: —		883.709: —	29.246: 94
13 C 1	Renhållningsverk	280.798: —		109.176: —	23.152: 56
13 C 2	Svingård	47.927: —		47.927: —	
13 D	Varmbadhus	139.300: —		122.990: —	
13 E 1	Kallbadhus	7.600: —		1.500: —	
13 E 2	Anordningar för friluftsliv ...	114.253: —	16.425: —		
13 Ö	Övriga ändamål		1.000: —		
14	**Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel:**				
14 A	Salutorg	1.300: —		4.000: —	
14 C	Köttbesiktningsbyrå	21.553: —	500: —	13.180: —	
15	**Undervisnings- och bildningsverksamhet:**				
15 A 1	Folkskola	1.957.584: —	6.372: —	1.084.092: —	7.877: 03
15 A 2	Fortsättningsskola	22.160: —		10.255: —	
15 B	Högre folkskola.....	104.672: —		59.391: —	2.936: 82
15 D	Kommunal flickskola	241.138: —	300: —	161.672: —	
15 G 1	Allmänt läroverk	40.857: —	23.000: —		
15 G 2	Elektrotekniska fackskolan ..	11.250: —			
15 H	Yrkesskola	216.355: —	2.655: —	129.215: —	
15 I	Gymnastik och idrott:				
15 I 1	Idrottsplatser	111.050: —		36.600: —	
15 I 2	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	11.000: —			
15 I 3	Idrottshall	5.000: —	20.000: —		
15 Ö	Övriga ändamål	121.500: —	6.900: —		697: 38
	Transport	14.905.756: —	250.546: 83	9.678.678: —	331.517: 46

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
908.639: 29	11.728.821: 03	7.891.646: 50	910.325: 02	176.419: 41	108.156: 98	407.989: 27
	107.135: 57	6.312: 31	4.270: 06		3.786: 80	
	6.877: 80	4.000: —				227: 80
	7.645: 98	75: —	1.154: 20			254: 78
	17.907: —		1.500: —		1.593: —	
	1.033.122: 19	937.482: 45		122.132: 20		31.576: 48
500: —	281.109: 61	88.536: 80	12.904: 27			31.699: 10
	67.246: 22	65.504: 69	6.365: 13		4.623: 60	
	146.825: 20	126.018: 50	2.803: 11	2.383: 55	689: 96	
	5.048: 24	485: 20			1.536: 96	
	146.072: 69					15.394: 69
1.000: —						
	1.338: 20	3.907: —				131: 20
	18.882: 55	14.294: 49	775: —		5.059: 94	
	2.211.003: 49	1.119.986: 88	16.127: 89	35.211: 94		167.689: 81
	23.148: 51	9.591: 15				1.652: 36
1.205: 87	100.548: 61	50.690: 27				8.720: 03
	263.170: 93	174.351: 93	769: —			8.284: —
18.152: 56	140.722: 12		287: 99	93.734: 71		994: 98
	11.250: —					
	259.535: 84	166.453: 54	148: —			3.139: 30
11.326: 42	140.295: 20	46.971: 21	30.393: 31		192: 90	
	10.950: —				50: —	
19.058: 68	32.743: 21	26.801: 89				
23.310: 09	104.318: 51		166: 97		240: 99	
983.192: 91	16.865.718: 70	10.733.109: 81	987.989: 95	429.881: 81	125.931: 13	677.753: 80

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enl. budget	Enl. särskilda beslut		
	Transport	14.905.756: —	250.546: 83	9.678.678: —	331.517: 46
16	**Socialvård:**				
16 B	Fattigvård:				
16 B 2	Ålderdomshem	427.999: —	10.100: —	258.971: —	1.449: 17
16 B 3	Yttre fattigvård	476.000: —	2.500: —	150.588: —	
16 C	Barnavård och ungdomsskydd:				
16 C 2	Barnhem	29.697: —		29.697: —	
16 C 3	Yttre barnavård	155.594: —	29.000: —	54.883: —	
16 C 4	Barnstugor	131.879: —	3.050: —	41.900: —	10.757: 87
16 C 5	Ungdomsvård	37.150: —	3.000: —	16.000: —	
16 E	Arbetslöshetsunderstöd	3.000: —		1.500: —	
16 F	Nykterhetsvård	14.205: —		2.275: —	
16 H	Hemhjälpsnämnd	25.761: —		13.125: —	
16 Ö	Övriga ändamål	74.200: —	9.500: —		
17	**Social förmedlingsverksamhet:**				
17 B	Bostadsförmedling		6.000: —		
18	**Socialförsäkring:**				
18 A	Folkpensionering	343.680: —			
18 B	Sjukförsäkring	22.125: —			
19	**Kristidsförvaltning:**				
19 A	Kristidsnämnd	33.720: —			
19 B	Hyresnämnd	10.700: —	3.076: 17		
20	**Finansförvaltning:**				
20 a	Överskott å skattestat			320.927: —	
20 b	Räntor och lånekostnader	819.768: —		1.687.567: —	
20 c	Anslag till särskilda ändamål	273.000: —			492.623: 51
20 d	Medel till oförutsedda utgifter	316.773: —	316.773: —		
20 e	Egna fonder	873.100: —			
20 f	Upplånat kapital	1.333.890: —		174.459: —	
20 g	Utlånat kapital			26.516: —	
20 h	Skatter och rättigheter	45.000: —		7.881.817: —	
20 i	Statsbidrag			14.094: —	
TV	Gemensam förvaltning				12.499: 83
		20.352.997: —		20.352.997: —	848.847: 84
	Skattestatens förskott				
	Skattestatens reservationer				
	Överskott för år 1947				
	Kronor	20.352.997: —		20.352.997: —	—

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
983.192: 91	16.865.718: 70	10.733.109: 81	987.989: 95	429.881: 81	125.931: 13	677.753: 80
15.000: —	522.205: 35	279.002: 05	10.325: 24			70.199: 23
	416.212: 53	105.314: 69	10.984: 38		27.998: 54	
	38.627: 71	38.627: 71	424: —		424: —	
4.950: —	208.415: 93	67.371: 86	4.336: 03			11.947: 04
	176.542: 56	50.583: 79	23.316: 91			20.370: 73
1.450: —	49.151: 47	22.912: 99		1.837: 50		1.700: 98
	100: —	— 17: 50			1.382: 50	
	11.923: 75	1.642: 10			1.648: 35	
	28.202: 87	14.074: 03	1.700: —		207: 16	
	94.324: 05		10.000: —			624: 05
	5.955: 37				44: 63	
	343.443: 60	225: —	1.331: 27		1.792: 67	
	22.125: —					
	43.940: 59	186: —	2.400: —			7.634: 59
	15.862: 68					2.086: 51
		93: 44	320.929: 39		95: 83	
	746.973: 54	1.812.567: 76			197.795: 22	
	496.286: 90		496.267: 96			219.642: 45
			325: 51		325: 51	
	909.204: 99					36.104: 99
	1.144.213: 57	174.459: 14			189.676: 57	
	3.000: —	66.938: 78			37.422: 78	
	20.670: 73	8.308.062: 57			450.574: 84	
		35.324: 20			21.230: 20	
10.000: —	433.289: 24	453.864: 07	1.925: —			
1.014.592: 91	22.596.391: 13	22.164.342: 49	1.872.255: 64	431.719: 31	1.056.549: 93	1.048.064: 37
	848.847: 84	431.719: 31				
	1.014.592: 91	1.872.255: 64				
	8.485: 56					8.485: 56
—	24.468.317: 44	24.468.317: 44	—	—	1.056.549: 93	1.056.549: 93

Skattestatens förskott

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning i 1948 års stat
1 Allmän förvaltning					
1 C 3. *Drätselkontor:*					
821 Inköp av inventarier	1.933: 52	1.933: 52			
1 C 5. *Fastighetskontor:*					
821 Inköp av inventarier	1.781: 19	1.781: 19			
2. Rätts- och ordningsväsen					
2 BC. *Polis- och åklagarväsen samt fångvård:*					
821 Kriminalteknisk utrustning och möbler			4.500: —	4.500: —	4.500: —
3 Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen					
3 AB 1. *Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering:*					
821 Inköp av inventarier			800: —	800: —	800: —
4 Byggnads- och stadsplaneväsen					
4 A 2. *Stadsingenjörskontor:*					
793 Upprättande av flygfotokarta över Västerås med omnejd			722: 39	722: 39	722: 39
7 Fastighetsförvaltning					
7 B. *Förvaltningsfastigheter, 8 Barnstuga, daghem och barnkoloni:*					
412 Reparations- och förbättringsarbeten	778: 48	778: 48			
7 C. *Exploateringsfastigheter:*					
811 Utläggning av järnvägsspår			22.040: 87	22.040: 87	20.000: —
891 Anslutningsavgifter för ledningar	7.000: —	7.000: —			
892 Inköp av fastigheten st.-äg. 693	15.000: —	15.000: —			
Transport	26.493: 19	26.493: 19	28.063: 26	28.063: 26	

Titel	Ingående förskott	Förskotterade medel under året	Förskott täckta under året	Utgående förskott	Täckning i 1948 års stat
Transport	26.493: 19	26.493: 19	28.063: 26	28.063: 26	
7 D 1. *Jordbruksegendomar:*					
811 Tillbyggnad av rättarebostad vid Johannisberg			7.640: 40	7.640: 40	7.640: 40
812 Verkstadslokal för smide och snickeri			4.604: 32	4.604: 32	4.604: 32
821 Inköp av traktor, skördetröska och halmrivare ..	20.919: 59	20.919: 59			
822 Inköp av inventarier	1.320: 35	1.320: 35			
823 Inköp av traktor till Johannisbergs gård			8.500: —	8.500: —	8.500: —
7 E. *Hyresfastigheter:*					
1. *Diverse fastigheter:*					
891 Inköp av fastigheten nr 1 kv. Gagne			50.000: —	50.000: —	50.000: —
2. *Stadshotell:*					
821 Möblering och inredning av Stadshotellet			1.200: —	1.200: —	1.200: —
5. *Varumagasin:*					
811 Ombyggnad av hamnkontorsbyggnaden			87: —	87: —	87: —
7 F 3. *Bostadsundersökning:*					
711 1946 års bostadsundersökning	6.771: 17	6.771: 17			
8 Gatu- och parkförvaltning					
8 B 1. *Gatuförvaltning:*					
811 d Iordningställande av del av Jakobsgatan genom flyttning av en mur och borttagande av vissa bergpartier (Stfm 24/4 1947 § 129)			6.019: 12	6.019: 12	6.000: —
812—28 Stensättning av Köpingsvägen, delen Fröklängningen - stadsgränsen	25.702: 80		1.877: 43	27.580: 23	Statsbidr.
Transport	81.207: 10	55.504: 30	107.991: 53	133.694: 33	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning i 1948 års stat
Transport	81.207: 10	55.504: 30	107.991: 53	133.694: 33	
812—101 Framdragande av Kungsängsgatan samt anläggande av ny väg från kraftverket till Regementsallén (Stfm 25/4 1946 § 124 samt Dk 11/4 1946 § 276)	20.897: 18		22.324: 93	43.222: 11	43.222: 11
812—103 Omläggning och stensättning av Södra Esplanaden (Stfm 28/11 1946 § 354) (Bidrag från Asea kr. 24.000: —)			6.712: 16	6.712: 16	Bidrag från Asea
813 e Iordningställande av en gångväg mellan Frejahöjden och Nybomsgatan (Dk 12/6 1947 § 492)	337: 07	337: 07			
815 Rikshuvudvägen med anslutning enl. Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens behovsplan	53.661: 36	53.661: 36			
818 Lösen av 2 st. bostadshus från Asea för utläggande av rikshuvudvägen (jfr Stfm 26/4 1945 § 237) ..	15.800: —	15.800: —			
818 c Del av köpeskilling för stadsägan 566			7.200: —	7.200: —	7.200: —
821 b Inköp av gatuskyltar ..			642: 01	642: 01	642: 01
822 Vänthall för busstrafikanter vid Hovdestalund			144: 48	144: 48	144: 48
8 B 4. *Drätselkammarens förråd:*					
421 Underhåll av inventarier	2.906: 73	2.906: 73			
8 B 5. *Automobiler, maskiner och hästar:*					
821 a Inköp av bilar	30.000: —	30.000: —			
8 C. *Parkförvaltning:*					
311 Växthus, bänk- och plantskolearbeten			4.466: 88	4.466: 88	4.466: 88
Transport	204.809: 44	158.209: 46	149.481: 99	196.081: 97	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning i 1948 års stat
Transport	204.809: 44	158.209: 46	149.481: 99	196.081: 97	
444 Parkerna vid Mästermans källa, Biskopstäppan, Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Gamla ridhuset, Haga, Oxbacken, Svartån, Hammarby torg, Krutkällarbacken, Trådragareplan, Frejahöjden, esplanaderna och övriga mindre park- och gatuområden			8.000: —	8.000: —	8.000: —
446 Djäkneberget			9.000: —	9.000: —	9.000: —
447 Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvalds backe			1.519: 07	1.519: 07	1.519: 07
456 Fåglarna i Svartån och på Djäkneberget			1.523: 35	1.523: 35	1.523: 35
811 Hagaparken (forts. ordn.)	14.100: 98	14.100: 98			
812 Parkområdet vid Gränsgatan—Lovisebergsgatan	256: 88	256: 88			
813 Stadsträdgården	7.637: 07	7.637: 07			
821 Inköp av inventarier			1.664: 28	1.664: 28	1.664: 28
9 Hamnförvaltning					
9 A. *Hamnar:*					
416 Nordenhaags f. d. kontorsbyggnad (Stfm 28/3 1946 § 204)	3.987: 77	3.987: 77			
421 Hamnmaskiner	6.875: —	6.875: —			
427 Tilläggsanslag för gripanordning (Stfm 27/6 1946 § 191)	3.950: —	3.950: —			
428 Material till polypgripskopa	2.801: 12	2.801: 12			
428 a Arbetskostnader till polypgripskopa	1.742: 40	1.742: 40			
531 Hamnens andel i anslag för flerårig uttaxering	118.246: 05	68.046: 05		50.200: —	50.200: —
811 Anordnande av småbåtshamn			2.870: 97	2.870: 97	2.870: 97
Transport	364.406: 71	267.606: 73	174.059: 66	270.859: 64	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning i 1948 års stat
Transport	364.406: 71	267.606: 73	174.059: 66	270.859: 64	
11 Industriella verk					
11 A. *Gasverk:*					
2341 Ombyggnad av tjärbrunn			968: 95	968: 95	968: 95
2342 Apparatur för gasol			1.390: 80	1.390: 80	1.390: 80
13 Allmän hygien					
13 AB. *Vatten- och avloppsverk:*					
258 Anordnande av infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö	8.263: 97	8.263: 97			
335 Verktyg och inventarier			8.299: —	8.299: —	8.299: —
3341 Inköp av rensskärare ..			26.100: —	26.100: —	26.100: —
363 Anskaffning av mätare ..			30.000: —	30.000: —	30.000: —
186 Inköp av två lastautomobiler	20.982: 97	20.982: 97			
187 Inköp av grävmaskin			57.733: 20	57.733: 20	57.733: 20
13 C 1. *Renhållningsverk:*					
422 Automobiler	1.537: 15	1.537: 15			
821 Anskaffning av 2 st. lastautomobiler	29.615: 41	21.615: 41		8.000: —	8.000: —
13 D. *Varmbadhus:*					
422 Linne			2.383: 55	2.383: 55	2.383: 55
15 Undervisnings- och bildningsverksamhet					
15 A 1. *Folkskola:*					
411 Reparation av Badelunda kyrkskola	7.877: 03	7.877: 03			
811 Inköp av baracker för barnbespisning			9.093: 77	9.093: 77	9.093: 77
821 b Inköp av inventarier för barnbespisningen			3.300: 44	3.300: 44	3.300: 44
823 Iordningställande av lokaler för barnbespisningen..			22.817: 73	22.817: 73	22.817: 73
15 B. *Högre Folkskola:*					
821 Invent. laboratorieutrustn.	2.936: 82	2.936: 82			
15 G 1. *Allmänt läroverk:*					
811 Uppförande av skolpaviljong			93.734: 71	93.734: 71	93.734: 71
Transport	435.620: 06	330.820: 08	429.881: 81	534.681: 79	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning i 1948 års stat
Transport	435.620: 06	330.820: 08	429.881: 81	534.681: 79	
15 Ö. *Övriga ändamål:*					
692 Tryckning av arbetet Västerås stads kommunala historia jämte utarbetande av kommunalt register	697: 38	697: 38			
16 Socialvård					
16 B. *Fattigvård:*					
2 Ålderdomshem:					
412 Reparation av staket (Stfm 26/9 1946 § 296) ..	1.449: 17	1 449: 17			
16 C. *Barnavård och ungdomsskydd:*					
4 Barnstugor:					
822 Inventarier till sommarfastigheten Järån 1[2] i Skinnskatteberg (Stfm 28/3 1946 § 91)	10.757: 87	10.757: 87			
5 Ungdomsvård:					
821 Inköp av stolar till ungdomsgården (Stfm 29/1 1948) (Anslag kr. 1.850:— 1948)			1.837: 50	1.837: 50	1.837: 50
20 Finansförvaltning					
20 c. *Anslag till särskilda ändamål:*					
732 Underskott å hamnens stat	946.877: 61	470.623: 51		476.254: 10	
733 Flerårig uttaxering	133.876: —	22.000: —		111.876: —	
Tekniska verkens gemensamma förvaltning					
36 Inventarier för personalrum	2.192: 91	2.192: 91			
37 Ljuddämpande tak i bokföringen	1.292: 74	1.292: 74			
38 Ombyggnad av kontors- och förrådslokaler vid reningsverket	9.014: 18	9.014: 18			
Summa kronor	1.541.777: 92	848.847: 84	431.719: 31	1.124.649: 39	

Skattestatens reservationer.

Litt.	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	1. Allmän förvaltning.				
1 B	*Stadsrevision:*				
114	Arvode till ledamöter i stadsrevisionen			1.200: —	1.200: —
1 C 2	*Stadskansli:*				
111	Löner till personal på ordinarie stat	6.200: —	6.200: —		
123	Stadens pensionsavgifter	7.402: 85	7.402: 85		
1 C 3	*Drätselkontor:*				
111	Löner till personal på ordinarie stat	11.000: —	11.000: —		
123	Stadens pensionsavgifter	5.975: 88	5.975: 88		
821	Inköp av inventarier	20.600: —	20.100: —		500: —
1 C 4	*Byggnadskontor:*				
111	Löner till personal på ord. stat	10.500: —	10.500: —		
121	Pensioner enligt pensionsstat	1.155: 30	1.155: 30		
123	Stadens pensionsavgifter	33.619: 82	33.619: 82		
821	Inköp av personbil	6.000: —	2.000: —		4.000: —
1 C 5	*Fastighetskontor:*				
111	Löner till personal på ord. stat	3.500: —	3.500: —		
123	Stadens pensionsavgifter	6.132: 65	6.132: 65		
1 Ö	*Övriga ändamål:*				
242	Reklam	20.000: —	11.538: 98		8.461: 02
295	Omläggning av registrering och annan kontorsteknisk verksamhet vid stadsförvaltningen	1.146: —	1.146: —	2.668: 79	2.668: 79
	2. Rätt- och ordningsväsen.				
2 A	*Magistrat- och rådhusrätt:*				
111	Löner till personal på ord. stat	4.700: —	4.700: —		
123	Stadens pensionsavgifter	1.697: 97	1.697: 97		
792	Uppläggande av fastighetsböcker	1.444: 99		497: —	1.941: 99
821	Inköp av inventarier	10.000: —		855: 20	10.855: 20
822	Inventarier i Rådhusrättens sessionssal			21.017: 70	21.017: 70
2 BC	*Polis- och åklagarväsen samt fångvård:*				
111	Löner till personal på ordinarie stat	41.100: —	31.454: —		9.646: —
	Transport	192.175: 46	158.123: 45	26.238: 69	60.290: 70

Litt.	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	192.175: 46	158.123: 45	26.238: 69	60.290: 70
121	Pensioner enligt pensionsstat	957: 22	957: 22		
123	Stadens pensionsavgifter	30.497: 24	30.497: 24		
193	Beklädnads- och slitningsersättning			3.146: —	3.146: —
195 A	Stipendier för genomgång av Statens Polisskola	1.770: —	1.770: —		
422	Vapen och andra utrustningspersedlar m. m.			2.000: —	2.000: —
821	Kriminalteknisk utrustning och möbler	900: —	900: —		
822	Andel i kostnader för 5 st. brandskåp	8.700: —		500: —	9.200: —
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.				
3 AB 1	*Uppbördsverk:*				
111	Löner till personal på ordinarie stat	5.000: —	5.000: —		
123	Stadens pensionsavgifter	5.999: 12	5.999: 12		
255	Ersättning till statsverket för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m.			12.000: —	12.000: —
256	Ersättning till postverket för dess medverkan vid uppbörd			30.000: —	30.000: —
3 C	*Exekutionsverk:*				
111	Löner till personal på ordinarie stat	6.300: —	6.300: —		
123	Stadens pensionsavgifter	501: —	501: —		
792	Effektiviserad indrivning av äldre kommunalutskylder ..	2.587: 97	2.587: 97		
	4. Byggnads- och stadsplaneväsen.				
4 A 1	*Stadsarkitektkontor:*				
111	Löner till personal på ordinarie stat	6.000: —	6.000: —		
117	Utredningar för stadens byggnadsfrågor			10.900: —	10.900: —
123	Stadens pensionsavgifter	3.656: 16	3.656: 16		
199	Generalplanen	11.313: 96		1.186: 04	12.500: —
	Transport	276.358: 13	222.292: 16	85.970: 73	140.036: 70

Litt.	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	276.358: 13	222.292: 16	85.970: 73	140.036: 70
4 A 2	*Stadsingenjörskontor:*				
111	Löner till personal på ordinarie stat	12.400: —	12.400: —		
113 a 263 a 792, 822	Inrättande av mätningsavdelning vid stadsingenjörskontoret	70.000: —	70.000: —		
123	Stadens pensionsavgifter	6.914: 47	6.914: 47		
292	Inventering och översyn av namn å gator, kvarter m. m.	496: 14	496: 14		
795	Ny fastighets- och gatuförteckning			3.000: —	3.000: —
821	Inköp av inventarier	354: 80	354: 80		
	5. Försvarsväsen.				
5 A 1	*Civilförsvarsbyrån:*				
113	Löner till extra befattningshavare	700: —	700: —		
5 A 3	*Civilförsvarscentralen:*				
492	Omändring av luftskyddscentralen	825: 10			825: 10
821	Fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel	2.000: —			2.000: —
5 A 5	*Skyddsrum:*				
794	Nedmontering av skyddsrumsinredning i allmänna skyddsrum, transportkostnader m. m.	7.682: 74	1.446: 44		6.236: 30
5 C	*Familjebidrag:*				
113	Löner till extra befattningshavare	700: —	700: —		
	6. Brandförsvar.				
6 AB	*Brand- och sotningsväsen:*				
111	Löner till personal på stat	22.300: —	22.300: —		
121	Pensioner enligt pensionsstat	50: —	50: —		
123	Stadens pensionsavgifter	17.598: 30	17.598: 30		
821	Anskaffning av 5 st. brandskåp jämte ledningar	5.906: 75		6.481: 25	12.388: —
822 a	Inköp av brandautomobil			11.250: —	11.250: —
	Transport	424.286: 43	355.252: 31	106.701: 98	175.736: 10

Litt.	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	424.286: 43	355.252: 31	106.701: 98	175.736: 10
	7. Fastighetsförvaltning.				
7 B	*Förvaltningsfastigheter:*				
	1 Rådhus med annex:				
792	Rådhuskommitténs utredningskostnader	6.277: 61			6.277: 61
821	Möblering av stadsfullmäktiges plenisal	9.856: 34	9.856: 34		
	3 Polisstation:				
412	Ändringsarbeten			30.000: —	30.000: —
413	Iordningställande av lokaler i polishuset	1.634: 18	1.634: 18		
	4 Brandstation:				
412	Ändrings- och förbättringsarbeten	3.223: 97		3.066: 03	6.290: —
	5 Tullhus:				
412	Anordnande av vatten-, avlopp samt toiletter vid tullvaktstugan vid djuphamnen	3.000: —			3.000: —
	8 Barnstuga, daghem och barnkoloni:				
412	Reparations- och förbättringsarbeten	40.000: —	34.530: —		5.470: —
7 C	*Exploateringsfastigheter:*				
811	Utläggning av järnvägsspår	50.000: —	50.000: —		
893	Del av köpeskilling för fastigheterna nr 3 och 4 i kv Georg			62.500: —	62.500: —
7 D 1	*Jordbruksegendomar:*				
111	Löner till personal på ordinarie stat	1.200: —	1.200: —		
121	Pensioner enligt pensionsstat	700: —	700: —		
123	Stadens pensionsavgifter	3.370: 98	3.370: 98		
813	Anordnande av två bostadslägenheter vid Nordanby	33.000: —			33.000: —
7 D 4	*Grustag:*				
111	Löner till personal på ord. stat	1.200: —	1.200: —		
123	Stadens pensionsavgifter	123: —	123: —		
821	Inköp av maskiner			10.000: —	10.000: —
7 D 5	*Fritidsreservat:*				
	(Redovisas på 13 E 2 år 1948)				
111 a	Löner till personal på ord. stat	700: —	700: —		
123 a	Stadens pensionsavgifter	51: —	51: —		
	Transport	578.623: 51	458.617: 81	212.268: 01	332.273: 71

Litt.	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	578.623: 51	458.617: 81	212.268: 01	332.273: 71
413 a	Elektrifiering vid Halsen			1.800: —	1.800: —
411 b	Underhåll av byggnader			4.800: —	4.800: —
812 a	Uppförande av toalettbyggnad			2.000: —	2.000: —
821 a	Livräddningsbåt och redskap			700: —	700: —
811 b	Elektrifiering av Östra holmen och Elba			29.536: 57	29.536: 57
7 E	*Hyresfastigheter:*				
	1 Diverse fastigheter:				
811	Tillbyggnad av apoteket Bävern			707: 63	707: 63
812	Inköp av bostadsrätt			991: 83	991: 83
	2 Stadshotell:				
111	Löner till personal på ord. stat	700: —	700: —		
123	Stadens pensionsavgifter	60: —	60: —		
411	Underhåll av fastigheten	3.636: 40		16.363: 60	20.000: —
421	Underhåll av inventarier	1.753: 81	3: 81		1.750: —
811	Sommarveranda å Stadshotellet	75.000: —	75.000: —		
	3 Sundinska huset:				
411	Underhåll av fastigheten	5.000: —			5.000: —
412	Ändringsarbeten (Stfm 29/8 1946 § 242)			19.980: —	19.980: —
	4 Paviljong i Stadsparken:				
412	Omläggning av serveringsplats	2.000: —			2.000: —
	5 Varumagasin o. d.:				
413	Installation av wc i stenmagasin	12.000: —	12.000: —		
7 F 2	*Pensionärshem:*				
	b) Föreningsgatan:				
412	Omändringsarbeten	3.657: 43		1.292: 57	4.950: —
	f) Krutbacken:				
821	Inköp av inventarier	500: —			500: —
	8 Gatu- och parkförvaltning.				
8 B 1	*Gatuförvaltning:*				
811 e	Stensättning av Norra Ringvägen å delen Karlsgatan—Lovisebergsgatan (Stfm 24/4 1947 § 129)			20.570: 24	20.570: 24
	Transport	682.931: 15	546.381: 62	311.010: 45	447.559: 98

Litt.	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	682.931: 15	546.381: 62	311.010: 45	447.559: 98
811 f	Asfaltbeläggning av ett 40-tal gator och vägar enl. särskild förteckning. Anslag kronor 300.000: — varav kronor 182.536: 03 täckes av resterande del av 1946 års reservationsanslag för nyanläggning av gator (Stfm 24/4 1947 § 129)	182.536: 03	77.754: 45		104.781: 58
811 g	Iordningställande av Svarvargatan och Målargatan (Stfm 25/9 1947 § 287)	2.500: —		32.126: 54	34.626: 54
811 h	Första utbyggnad av Ängsgatan (Stfm 25/9 1947, § 287)			28.000: —	28.000: —
811 k	Iordningställande av Arosvägen å delen Skultunavägen—Agnegatan med kantsten m. m. (Stfm 27/11 1947 § 323)			9.407: 42	9.407: 42
811 l	Iordningställande av Jakobsbergsgatan å delen Repslagargatan—Stora gatan, första etappen (Stfm 27/11 1947 § 323)			682: 59	682: 59
	Resterande del av Stfm:s reservationsanslag för gatuanläggningar			114.361: 03	114.361: 03
812—23	Stensättning av N. Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan (Stfm 29/4 1943)	1.175: 35	1.175: 35		
812—24	Stensättning av Vasagatan, delen N. Ringvägen—Persbovägen (Anslag i 1944 års stat)	30.900: 27		9.799: 73	40.700: —
812—26	Stensättning av Engelbrektsplan (Stfm 29/4 1943)	4.176: 68	4.176: 68		
812—27	Stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och Fröklängningen (Stfm 29/4 1943)	2.024: 37			2.024: 37
	Transport	906.243: 85	629.488: 10	505.387: 76	782.143: 51

Litt.	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	906.243: 85	629.488: 10	505.387: 76	782.143: 51
812—48	Markundersökningar inom området öster om Djuphamnen (ica-kajen)	2.755: 28	2.755: 28		
812—62	Nyanläggning av Östra Ringvägen, delen Trefasgatan—Stora gatan (Anslag i 1944 års stat)	29.686: 86			29.686: 86
812—73	Utläggande av gator inom Djuphamnsområdet (Stfm 25/4 1946, § 124)	19.800: 24	8.768: 80		11.031: 44
812—89	Iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen (Stfm 31/5 1945)	17.274: 21	17.274: 21		
812—91	Bidrag till ombyggnad av Hesslövägen (Anslag i 1944 års stat)	46.780: —	22.319: 97		24.460: 03
812—98	Utförande av förberedande arbeten för cykelbana å den s. k. Bergslagsvägen (Stfm 25/4 1946, § 124)	45.172: 06	922: 20		44.249: 86
812—100	Omläggning av väg till Lundby kyrka (Stfm 25/4 1946 § 124)	29.784: 85			29.784: 85
812—102	Iordningställande av Hammarbygatan mellan Lantvärnsgatan och Västmannagatan (Stfm 29/6 1946 § 294)	20.600: 83	20.600: 83		
812—103	Omläggning och stensättning av södra Esplanaden (Stfm 28/11 1946 § 354) (Bidrag från Asea kr. 24.000:—) ..	22.047: 49	22.047: 49		
812—104	Omläggning av nuvarande Regementsallén (Stfm 25/4 1946 § 124)	12.388: 07			12.388: 07
812—105	Parkeringsplats vid Östermalmsgatan (Anslag i 1944 års stat)	3.900: —			3.900: —
	Transport	1.156.433: 74	724.176: 88	505.387: 76	937.644: 62

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.156.433: 74	724.176: 88	505.387: 76	937.644: 62
812—106	Beläggning av gångbanorna i Köpmangatan mellan Stora Torget och Stora gatan (Stfm 31/8 1939)	5.400: —			5.400: —
812—107	Iordningställande av Montörgatan (Stfm 28/6 1945) ..	7.000: —	232: 88		6.767: 12
813 a	Omläggning med plattor samt nyanläggning av gångbana å Vasagatan framför fastigheterna 22 och 24	2.991: 31	2.991: 31		
813 d	Breddning med smågatstensättning av körbana utanför Hantverkargatan nr 10—12 (Dk 2/5 1947 § 324)			8.000: —	8.000: —
813 h	Iordningställande av infarten till busstationen vid Munkgatan (Dk 12/6 1947 § 492)			79: 67	79: 67
813 n	Iordningställande av Köpmangatan vid Stora torget (Dk 4/9 1947 § 656)			3.081: 70	3.081: 70
813 o	Iordningställande av gångbanan utanför fastigheten Engelbrektsgatan 2 (Dk 4/9 1947 § 656)	2.700: —	2.700: —		
	Resterande del av Drk reservationsanslag för gatuanläggningar			8.441: 31	8.441: 31
814—100	Uppsättande av trådnätstaket utmed järnvägen vid Stensborg och Haga parkområde (Dk 16/8 1946 § 583)	2.956: 79			2.956: 79
814—101	Iordningställande av Lyckebogatan (Dk 12/9 1946 § 670)	11.200: —	11.200: —		
814—103	Iordningställande av Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen utanför nybyggnad i kv. Jorund (Dk 16/5 1946 § 376)	2.740: 77			2.740: 77
	Transport	1.191.422: 61	741.301: 07	524.990: 44	975.111: 98

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.191.422: 61	741.301: 07	524.990: 44	975.111: 98
815	Rikshuvudvägen med anslutning enligt Kungl. Väg- och Vattenbyggn.-styrelsens behovsplan			182.485: 45	182.485: 45
818 a	Gatumark från tomten nr 1 i kv. Knut (Stfm 27/9 1945 § 237)			135.000: —	135.000: —
818 b	Lösen av byggnader från Asea för utläggande av Rikshuvudvägen	150.000: —			150.000: —
819	Diverse marklösen			8.623: —	8.623: —
821 a	Inköp av cykelställ	12.192: 82	2.151: 66		10.041: 16
8 B 2	*Gatubelysning:*				
4003	Uppsättande av 3 st. lampor utefter gångvägen mellan Västmannagatan och Vallhallavägen, Sundemans backe (Dk 6/7 1944 § 382)	1.330: —	1.330: —		
4004	Gatubelysning å Clareus-, Trapp- och Gustavsgatan samt Lantmäteribacken (Av 1940 års reservationsanslag 11.890: —)	1.200: —	1.200: —		
4005	Gatubelysning å Hagaområdet (Dk 15/11 1945 § 735)	23.500: —	23.500: —		
4006	Gatubelysning å Sommarroområdet (Stfm 28/3 1945 § 57)	7.200: —	7.200: —		
4008	Gatubelysning å Skultunavägen från Ullspinneriet till Hovdestalund (Dk 14/3 1946 § 208)	6.000: —	6.000: —		
4009	Gatubelysning inom nordöstra delen av Skiljebo samt utmed gamla vägen mot Gryta (Dk 11/4 1946 § 284) ..	3.800: —	3.800: —		
4011	Gatubelysning å Södra Esplanaden och Karlsgatan (Dk 26/11 1940) (Av 1940 års reservationsanslag 11.890: —)	2.400: —	2.400: —		
	Transport	1.399.045: 43	788.882: 73	851.098: 89	1.461.261: 59

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.399.045: 43	788.882: 73	851.098: 89	1.461.261: 59
4012	Gatubelysning å Kyrkbacken (Dk 26/11 1940) (Av 1940 års rest. anslag 11.890: —)	1.400: —	1.400: —		
4016	Vägbelysning mellan Hovdestalunds kyrkogård och Hovdestalunds bostadsområde (Dk 7/11 1946 § 806)	3.300: —	3.300: —		
4018	Gatubelysning inom viss del av Hammarbyområdet (Dk 5/12 1946 § 876)	5.371: 18	5.371: 18		
4019	Gatubelysning å gatan söder om stenmagasinen i Gamla hamnen (Dk 13/3 1947 § 225)			1.700: —	1.700: —
4020	Gatubelysning å Aspvretsgatan (Dk 9/10 1947 § 753) ..			4.889: 47	4.889: 47
4021	Gatubelysning å S. Skallberget (Dk 9/10 1947 § 753)			2.953: 21	2.953: 21
4023	Utbyggnad av gatubelysningen utmed Hässlövägen (Dk 16/1 och 13/11 1947 §§ 56 och 868)	1.500: —	1.500: —		
4024	Gatubelysning å Svarvargatan (Dk 9/10 1947 § 753)			3.600: —	3.600: —
4025	Anordnande av belysning å Djäkneberget, vid Vasagatans förlängning samt å Emausgatan (Dk 7/2 1946 § 98)	2.800: —			2.800: —
4026	Gatubelysning å Järnvägsgatan (Dk 26/11 1946) (Av 1940 års rest. anslag kr. 11.890: —)	2.600: —			2.600: —
8 B 4	*Drätselkammarens förråd:*				
111	Löner till personal på ord. stat	700: —	700: —		
123	Stadens pensionsavgifter	1.111: 32	1.111: 32		
821	Inköp av maskiner			4.649: 73	4.649: 73
	Transport	1.417.827: 93	802.265: 23	868.891: 30	1.484.454: —

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.417.827: 93	802.265: 23	868.891: 30	1.484.454: —
8 B 5	*Automobiler, maskiner och hästar:*				
111	Löner till personal på ord. stat	2.100: —	2.100: —		
121	Pensioner	100: —	100: —		
123	Stadens pensionsavgifter	1.015: 70	1.015: 70		
821 a	Inköp av bilar	9.000: —	2.000: 95		6.999: 05
821 b	Inköp av arbetsmaskiner			24.564: 47	24.564: 47
8 B 6	*Bekvämlighetsinrättningar:*				
811	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar	36.288: 88			36.288: 88
8 C	*Parkförvaltning:*				
111	Löner till personal på ord. stat	4.100: —	4.100: —		
121	Pensioner enligt pensionsstat	414: 36	414: 36		
123	Stadens pensionsavgifter	9.203: 71	9.203: 71		
449	Björnön	6.507: 76	6.507: 76		
814	Ny- och tillbyggnad av växthusen i stadsträdgården			7.375: 56	7.375: 56
815	Serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet (Stfm 27/6 1946 § 185, tilläggsanslag förut kr. 5.000: —)	5.000: —		7.807: 96	12.807: 96
816—63	Lekplats vid Fågelsången	1.799: 05	1.041: 78		757: 27
816—81	Iggebyparken	2.977: 24	2.177: 68		799: 56
816—83	Kullen	1.992: 71	148: —		1.844: 71
816—84	Stallhagen	2.399: 37	2.399: 37		
816—85	Källhagsparken	3.129: 41	2.777: 30		352: 11
816—87	Trädplantering, Köpingsvägen	1.593: 41			1.593: 41
816—101	Ordnande av bergpartiet vid Stockholmsvägen öster om Hemdalsvägen	422: 40	217: 87		204: 53
816—102	Ordnande av fotbollsplan inom Hammarbyområdet	2.000: —			2.000: —
816—104	Ytterligare arbeten vid Johannisbergs badplats	5.000: —			5.000: —
	9 Hamnförvaltning.				
9 A	*Hamnar:*				
418	Stensättning vid Arosbygdens silomagasin	12.160: —	12.160: —		
427 a	Reservkübel för malm	4.000: —			4.000: —
429	Ombyggnad av motorbåten	1.000: —	1.000: —		
	Transport	1.530.031: 93	849.629: 71	908.639: 29	1.589.041: 51

Litt.	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.530.031: 93	849.629: 71	908.639: 29	1.589.041: 51
813	Nytt hamnmagasin	33.000: —			33.000: —
821	Inköp av diverse inventarier till verkstad	9.585: 94	9.585: 94		
	10. Kommunikationsföretag.				
10 D	*Färjor och ångslupar:*				
121	Pensioner	150: —	150: —		
123	Stadens pensionsavgifter	765: 66	765: 66		
	11. Industriella verk.				
11 A	*Gasverk:*				
2314	Avsättning till fond för ommurning av ugnar	50.193: 71	50.193: 71		
	12. Hälso- och sjukvård.				
12 A 1	*Allmän hälso- och sjukvård:*				
111	Löner till personal på ord. stat	3.100: —	3.100: —		
121	Pensioner enl. pensionsstat ..	185: 88	185: 88		
123	Stadens pensionsavgifter	797: 38	797: 38		
696 a	Utrotning av vissa skadegörande fåglar	186: 80	186: 80		
12 A 5	*Bostadsinspektion:*				
111	Löner till personal på ord. stat	700: —	700: —		
123	Stadens pensionsavgifter	454: 20	454: 20		
12 Ö	*Övriga ändamål:*				
692	Fri tandvård	1.500: —	1.500: —		
	13. Allmän hygien.				
13 AB	*Vatten- och avloppsverk:*				
	Visning av vattentornet	4.034: 35			4.034: 35
341	Inköp av rensskärare	5.746: 10			5.746: 10
13 C 1	*Renhållningsverk:*				
111	Löner till personal på ord. stat	6.900: —	6.900: —		
121	Pensioner enl. pensionsstat ..	275: 28	275: 28		
123	Stadens pensionsavgifter	5.728: 99	5.728: 99		
711	Utredningskostnad för nytt renhållningsverk			500: —	500: —
13 C 2	*Svingård:*				
121	Pensioner enl. pensionsstat ..	168: 16	168: 16		
422	Ombyggnad av svinhus	6.196: 97	6.196: 97		
	Transport	1.659.701: 35	936.518: 68	909.139: 29	1.632.321: 96

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.659.701: 35	936.518: 68	909.139: 29	1.632.321: 96
13 D	*Varmbadhus:*				
111	Löner till personal på ord. stat	2.400: —	2.400: —		
121	Pensioner enligt pensionsstat..	89: 28	89: 28		
123	Stadens pensionsavgifter	313: 83	313: 83		
13 Ö	*Övriga ändamål:*				
712	Sommarvattenledning till Notudden			1.000: —	1.000: —
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.				
14 C	*Köttbesiktningsbyrå:*				
111	Löner till personal på ord. stat	700: —	700: —		
123	Stadens pensionsavgifter	75: —	75: —		
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.				
15 A 1	*Folkskola:*				
111	Löner till personal enl. stadens löneplan	3.800: —	3.800: —		
121	Pensioner enl. pensionsstat ..	450: —	450: —		
123	Stadens pensionsavgifter	1.877: 89	1.877: 89		
822	Inköp av inventarier till nya Korsängsskolan	10.000: —	10.000: —		
15 B	*Högre folkskola:*				
821	Inventarier, laboratorieutrustning (Stfm 27/6 1946 § 194)			1.205: 87	1.205: 87
15 D	*Kommunal Flickskola:*				
111	Löner till personal enl. stadens löneplan	700: —	700: —		
123	Huvudmansavgift	69: —	69: —		
15 G	*Statliga läroverk:*				
	1 Allmänt läroverk:				
411	Underhåll av fastighet	2.000: —		18.152: 56	20.152: 56
412	Uppsättande av skyddsstaket kring planen mellan Skolgatan och läroverkets gymnastikhus	1.500: —			1.500: —
793	Restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden (utredningskostnader)	43.241: 72	287: 99		42.953: 73
	Transport	1.726.918: 07	957.281: 67	929.497: 72	1.699.134: 12

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.726.918: 07	957.281: 67	929.497: 72	1.699.134: 12
15 H	*Yrkesskola:*				
121	Pensioner enl. pensionsstat ..	100: —	100: —		
123	Stadens pensionsavgifter	48: —	48: —		
15 I	*Gymnastik och idrott:*				
	1 Idrottsplatser:				
113	Löner till extra befattningshavare	700: —	700: —		
123	Stadens pensionsavgifter	558: 90	558: 90		
416	Lundby			1.326: 42	1.326: 42
722	Arkitektarvode m. fl. utredningskostnader			10.000: —	10.000: —
811	Ombyggnadsarbeten vid Arosvallen	116.990: —	29.134: 41		87.855: 59
	3 Idrottshall:				
411	Byggnader			19.058: 68	19.058: 68
15 Ö	*Övriga ändamål:*				
691 a	Bibliotekskommitténs utredn.-kostnader	166: 97	166: 97		
692	Tryckning av arbetet Västerås stads kommunala historia jämte utarbetande av kommunalt register			21.084: —	21.084: —
696	Inköp av konstverk	773: 91		1.726: 09	2.500: —
701	Restaurering av den s. k. Proban	3.000: —			3.000: —
704	Kungl. Ortnamnskommissionen			500: —	500: —
	16. Socialvård.				
16 B	*Fattigvård:*				
	2 Ålderdomshem:				
111	Löner till personal på ord. stat	5.900: —	5.900: —		
121	Pensioner enl. pensionsstat ..	800: —	800: —		
123	Stadens pensionsavgifter	3.625: 24	3.625: 24		
411	Övriga reparationskostnader ..			15.000: —	15.000: —
	3 Yttre fattigvård:				
111	Löner till personal på ord. stat	4.800: —	4.800: —		
121	Pensioner enl. pensionsstat ..	111: 72	111: 72		
123	Stadens pensionsavgifter	2.072: 66	2.072: 66		
192	Hemvårdarinna	4.000: —	4.000: —		
	Transport	1.870.565: 47	1.009.299: 57	998.192: 91	1.859.458: 81

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.870.565: 47	1.009.299: 57	998.192: 91	1.859.458: 81
16 C	*Barnavård och ungdomsskydd:*				
	2 Barnhem:				
111	Löner till personal på ord. stat	400: —	400: —		
123	Stadens pensionsavgifter	24: —	24: —		
	3 Yttre barnavård:				
111	Löner till personal på ord. stat	3.000: —	3.000: —		
123	Stadens pensionsavgifter	1.336: 03	1.336: 03		
822	Inventarier till barnbidragsverksamheten			4.950: —	4.950: —
	4 Barnstugor:				
111	Löner till personal på ord. stat	7.000: —	7.000: —		
121	Pensioner enl. pensionsstat ..	50: —	50: —		
123	Stadens pensionsavgifter	3.108: 07	3.108: 07		
823	Inköp av inventarier till ett daghem å st.-äg. 1789 A ..	6.858: 84	6.858: 84		
824	Förhyrande samt inredning av lokal för barnträdgårdsverksamheten i Bergsprängaren	6.300: —	6.300: —		
	5 Ungdomsvård:				
695	Slöjdverksamhet (Stfm 27/11 1947 § 326)			1.450: —	1.450: —
16 H	*Hemhjälpsnämnd:*				
113	Löner till extra befattningshavare	1.700: —	1.700: —		
124	Avgifter för pensionering	450: —			450: —
16 Ö	*Övriga ändamål:*				
696	Hushållsbudgetsund.-sökningar i staden (Stfm 28/2 1946 § 53)	4.000: —			4.000: —
697	Bidrag till kostnaden för utbyggande av serveringslokalen i Folkets park till möteslokal	10.000: —	10.000: —		
	18. Socialförsäkring.				
18 A	*Folkpensionering:*				
113	Löner till extra befattningshavare	700: —	700: —		
123	Stadens pensionsavgifter	631: 27	631: 27		
	Transport	1.916.123: 68	1.050.407: 78	1.004.592: 91	1.870.308: 81

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.916.123: 68	1.050.407: 78	1.004.592: 91	1.870.308: 81
	19. Kristidsförvaltning.				
19 A	*Kristidsnämnd:*				
113	Löner till extra befattningshavare	2.400: —	2.400: —		
	20. Finansförvaltning.				
20 C	*Anslag till särskilda ändamål:*				
732	Avsättning till hamnrörelsen..	450.000: —	450.000: —		
734	Av skattemedel täckt upplåning	46.267: 96	46.267: 96		
20 d	*Medel till oförutsedda utgifter:*				
	Resterande del av 1946 års anslag för stadens pensionsavgifter 200.000:— samt för provisoriskt pensionstillägg	48.325: 51	325: 51		48.000: —
	Tekniska verkens gemensamma förvaltning.				
31	Byggnader	1.925: —	1.925: —		
39	Iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden			10.000: —	10.000: —
	Summa kronor:	2.465.042: 15	1.551.326: 25	1.014.592: 91	1.928.308: 81

Låne- och fondstatens förskott

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning
LÅNEMEDEL					
7 Fastighetsförvaltning					
7 C *Exploateringsfastigheter:*					
L 639 Köp av fastigheten Vallby 1¹ och 1² (Stfm 28/11 1946 § 353) del av köpeskilling			150.000: —	150.000: —	1948 års stat
7 E *Hyresfastigheter:*					
L 611 Utarbetande av erforderliga ritningar för uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse (Stfm 27/6 1945 § 173)	6.300: —	6.300: —			
L 633 Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan (Stfm 28/3 1946 § 78)	4.104: 83	4.104: 83			
7 F 2 *Pensionärshem:*					
L 612 Uppförande av pensionärshem å st.-äg. 1765 Krutbacken (Stfm 22/2 1945 § 31)	29.439: 24	29.439: 24			
9 Hamnförvaltning					
9 A *Hamnar:*					
L 626 Muddr.-arbeten i djuphamnen	359.609: 96	359.609: 96			
11 Industriella verk					
11 A *Gasverk:*					
Anskaffande av ny gasklocka					
L 209 Högtrycksanläggning 94.889: 83					
L 211 Fundament för gasklocka 4.964: 94	99.854: 77	99.854: 77			
Transport	499.308: 80	499.308: 80	150.000: —	150.000: —	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning
Transport	499.308: 80	499.308: 80	150.000: —	150.000: —	
L 210 Påbyggnad av inom gasverket befintliga reningskistor (Stfm 29/8 1946 § 252) (Stfm 29/5 1947 och 27/11 1947 §§ 138 och 329)	19.924: 33	19.924: 33			
L 212 Högtrycksledning för gas mellan gasverket och AB Svenska Metallverken (Stfm 29/8 1946 § 252) (Stfm 29/5 1947 och 27/11 1947 §§ 138 och 329)	31.151: 76	31.151: 76			
L 214 Utbyggnad av gasverket (Stfm 26/9 1946 § 291)	2.091: 30	2.091: 30			
L 234 Anläggning av gasledningar inom äldre hamnområdet (Stfm 29/11 1945 § 284) (Stfm 29/5 1947 och 27/11 1947 §§ 138 och 329) ..	13.100: —	13.100: —			
11 B *Elverk:*					
L 301 Jordkabelserviser (färdigt 1946)	16.482: 73	16.482: 73			
L 302 Luftledningsserviser (färdigt 1947)	— 610: 29	— 610: 29			
L 303 Transformator	11.908: 13	11.908: 13			
L 304 Höjning av spänningen å ledningsnätet inom Badelunda	17.156: 47	17.156: 47			
L 305 Högspänningsjordkabel (Konsum-Ergo-Myggbo)	6.245: 70	6.245: 70			
L 306 Elledning till Häljebo gård	10.122: 92	10.122: 92			
L 313 Jordkabel i gamla hamnen (fortsatt utbyggnad till Murbruksbolaget) (Styrelsen 13/1 1948 § 14)			5.715: 99	5.715: 99	3.700: — av allm. anslaget 1948
Transport	626.881: 85	626.881: 85	155.715: 99	155.715: 99	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning
Transport	626.881: 85	626.881: 85	155.715: 99	155.715: 99	
L 327 Högspänningsledning samt transformator å område intill Sommarro	18.871: 29	18.871: 29			
L 331 Transformatorstation och elledning inom Hagaområdet (Stfm 28/10 1943 § 213)			491: 28	491: 28	Av anslutningsavg.
L 333 Uppförande av transformatorstation i gamla hamnen	21.795: 49	21.795: 49			
L 335 Transformatoranläggning invid Bergslagsvägen (Gideonsberg)	34.690: 29	34.690: 29			
L 336 Transformatorstation vid Vasagatan	14.770: 24	14.770: 24			
L 338 Transformatorstation vid Drottninggatan	2.176: 11	2.176: 11			
L 340 Högspänningsjordkabel från kraftverket till norra stadsdelarna	84.753: 31	84.753: 31			
L 341 Elledning Södra Björnön	17.571: 21	17.571: 21			
L 342 Utbyggnad av transformatorstation i Rudbecksparken	16.676: 74	16.676: 74			
L 343 Ombyggnad av transformatorstation vid Oxbacken	208: 82	208: 82			
L 344 Nedläggande av jordkabel öster om Bergslagsvägen	— 2.884: 20	— 2.884: 20			
L 345 Högspänningsjordkabel inom Övre Malmaberg	17.711: 78	17.711: 78			
L 346 Jordkabel västra sidan om Bergslagsvägen	2.680: 15	2.680: 15			
L 347 Lågspänningsjordkabel till Aseas bostadshus Hammarbyområdet	1.247: 73	1.247: 73			
Transport	857.150: 81	857.150: 81	156.207: 27	156.207: 27	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning
Transport	857.150: 81	857.150: 81	156.207: 27	156.207: 27	
L 348 Kabel från Spantgatan till restaurantbyggnad å Hammarby	1.659: 31	1.659: 31			
L 349 Jordkabel till småstugorna å Hammarbyområdet	— 2.750: —	— 2.750: —			
L 351 Transformatorstation vid Västmannagatan..	8.000: —	8.000: —			
L 361 Jordkabelserviser till Agnegatan 9 och 11 ..			7.628: 60	7.628: 60	Av anslutn.-avgifter
13 Allmän hygien					
13 AB *Vatten- och avloppsverk:*					
L 103 Vatten- och avloppsledning inom Lasarettet, Svarvare-Tråddragaregatan (Styr. 25/2 1947 § 72)			30.403: 54	30.403: 54	Av anslutn.-avgifter
L 112 Vatten- och avloppsledning i Nybomsgatan till st.-äg. 2380 E	3.674: 87	3.674: 87			
L 113 Vatten- och avloppsledning i Salagatan till Geijersgatan 3	3.718: 94	3.718: 94			
L 133 Vatten- och avloppsledning inom ett område å Norra Gideonsberg (Stfm 27/9 1945 § 221)	69.368: 66	38.797: 68		30.570: 98	Av anslutn.-avgifter
L 134 Vatten- och avloppsledningar i äldre hamnområdet	56.218: 75	56.218: 75			
L 135 Vatten- och avloppsledningar för bostadsområdet vid CVV	139.616: 95	139.616: 95			
L 136 Vatten- och avloppsledningar i Skallbergsgatan och Tunbyvägen inom området Lilla Johannislund (Stfm 20/12 1945 § 310)	24.285: 71	8.280: 67		16.005: 04	Av anslutn.-avgifter
Transport	1.160.944: —	1.114.367: 98	194.239: 41	240.815: 43	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning
Transport	1.160.944: —	1.114.367: 98	194.239: 41	240.815: 43	
L 137 Vatten- och avloppsledningar för östra Hammarbyområdet	— 18.511: 69	— 18.511: 69			
L 138 Avloppsledning till CVV	45.704: 33	45.704: 33			
L 140 Vatten- och avloppsledning inom Kungsängsområdet	37.413: 78		3.955: 80	41.369: 58	Av anslutn.-avg. jämte kr. 6.000: — av allm. anslaget 1948
L 141 Vatten- och avloppsledning i Aspvretsgatan och Bergslagsvägen (Övre Gideonsberg) ..	17.301: 22	17.301: 22			
L 142 Vatten- och avloppsledningar inom område å S:a Skallberget (Stfm 25/4 1946 § 115)	38.795: 99	10.451: 33		28.344: 66	Av anslutn.-avgifter
L 143 Huvudvattenledning fr. Hässlö (Stfm 26/9 1946 § 290)	153.941: 84	25.430: 39		128.511: 45	
L 153 Infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö (44.523: 56 — 36.259: 59 = 8.263: 97 av skattemedel)	36.259: 59	36.259: 59			
L 154 Vatten- och avloppsledning i Skogsstigen			23.400: —	23.400: —	Av anslutn.-avgifter
L 155 Vatten- och avloppsledningar inom Framnäsområdet (Stfm 27/3 1947 § 84)			95.114: 47	95.114: 47	Av anslutn.-avgifter
L 156 Vatten- och avloppsledningar inom östra Gideonsbergsområdet (Stfm 29/5 1947 § 159)			18.243: 33	18.243: 33	Av anslutn.-avgifter
L 159 Vatten- och avloppsledningar i Ekevägen från Årbylundsgatan fram till en punkt 100 m norr om Granstigen (Stfm 26/6 1947 § 195)			6.375: 35	6.375: 35	Av anslutn.-avgifter
Transport	1.471.849: 06	1.231.003: 15	341.328: 36	582.174: 27	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning
Transport	1.471.849: 06	1.231.003: 15	341.328: 36	582.174: 27	
L 163 Vatten- och avloppsledningar inom Gustavsviksområdet (Stfm 26/6 1947 § 204)			100: —	100: —	
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.					
15 A 1 *Folkskola:*					
L 629 Tillbyggnad av Korsängsskolan (Stfm 20/12 1944 § 311)			6.698: 74	6.698: 74	Regleras mot L 628
L 627 Planerad gymnastikbyggnad vid Herrgärdsskolan	100: —	100: —			
L 637 Planerad gymnastikbyggnad vid Korsängsskolan	2.500: —	2.500: —			
L 645 Uppförande av ny folkskolebyggnad å Gideonsberg			525: —	525: —	Stfm principbeslut d. 30/10 1947 § 309
20. Finansförvaltning					
20 f *Upplånat kapital:*					
Beslutad ej verkställd upplåning	3.902.035: 81	2.105.000: —	7.188.276: 75	8.985.312: 56	
Kronor	5.376.484: 87	3.338.603: 15	7.536.928: 85	9.574.810: 57	
FONDMEDEL					
6. Brandskydd					
6 AB *Brand- och sotningsväsen:*					
L 634 Inköp av ny brandautomobil, del av anslag	17.277: 02	17.277: 02			
7. Fastighetsförvaltning					
7 C *Exploateringsfastigheter:*					
L 639 Köp av fastigheten Vallby 1¹ och 1² (Stfm 28/11 1946 § 353) del av köpeskilling			150.000: —	150.000: —	1948 års stat
Transport	17.277: 02	17.277: 02	150.000: —	150.000: —	

Titel	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterade medel under året	Utgående förskott	Täckning
Transport	17.277: 02	17.277: 02	150.000: —	150.000: —	
8. Gatu- och Parkförvaltning					
8 B *Gatuförvaltning:*					
L 615 Anläggande av gator å Gideonsbergsområdet (Stfm 28/3 och 27/9 1945 § 57 och 238)			88.591: 58	88.591: 58	1948 års stat
L 618 Iordningställande av Kryddgårdsgatan å delen Gästgivarevägen—Nedre Hyttvägen	18.525: 92	18.525: 92			
L 619 Anläggande av gator å från Kronan inlösta marken av st.-äg. 2239. Bostadsområde CVV ..	46.375: 86	46.375: 86			
L 621 Första utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johannislund	6.441: 86	6.441: 86			
L 622 Gatuanläggningar inom S:a Skallberget (Stfm 26/9 1946 § 275)	18.275: 71		916: 77	19.192: 48	1948 års stat
Kronor	106.896: 37	88.620: 66	239.508: 35	257.784: 06	
Sammandrag av låne- och fondstatens förskott:					
Lånemedel	5.376.484: 87	3.338.603: 15	7.536.928: 85	9.574.810: 57	
Fondmedel	106.896: 37	88.620: 66	239.508: 35	257.784: 06	
Kronor	5.483.381: 24	3.427.223: 81	7.776.437: 20	9.832.594: 63	

Låne- och fondstatens reservationer

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	LÅNEMEDEL				
	7. Fastighetsförvaltning.				
7 C	*Exploateringsfastigheter:*				
L 667	Ersättning till SVB vid markbyte (Stfm 30/8 1945 § 212)	425.000: —			425.000: —
7 D 1	*Jordbruksegendomar:*				
	Uppförande av ladugård vid Nordanby (Stfm 28/6 1945 § 172)				
L 609	Byggnad	168.333: 50	412: 95		167.920: 55
L 610	Inventarier	45.000: —			45.000: —
7 E	*Hyresfastigheter:*				
L 605	Mellanavgift vid byte av mark med Asea (Stfm 26/4 1945 § 105)	29.000: —			29.000: —
L 611	Ritningar för hamnmagasin (Stfm 27/6 1945 § 173)			33.700: —	33.700: —
L 633	Påbyggnad av stadens garagefastighet (Stfm 28/3 1946 § 78)			197.291: 24	197.291: 24
L 656	Köp av fastigheten Västerås kvarn (Stfm 19/12 1946 § 409)			100.000: —	100.000: —
L 688	Köp av fastigheten Lennart I (Stfm 27/9 1945 § 237)	200.000: —			200.000: —
7 F 2	*Pensionärshem:*				
	Uppförande av pensionärshem:				
L 612	St.-äg. 1765 Krutbacken (Stfm 22/2 1945 § 31)			12.588: 71	12.588: 71
L 640	Spantgatan inom kv. Lodet (Stfm 26/9 1946 § 292)			46.746: 28	46.746: 28
L 648	Södra Skallberget (Stfm 25/9 1947 § 286)			293.770: 34	293.770: 34
	9. Hamnförvaltning.				
9 A	*Hamnar:*				
L 623	Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen (Stfm 26/10 1944 § 224)	4.918: 83		2.608: 62	7.527: 45
	Transport	872.252: 33	412: 95	686.705: 19	1.558.544: 57

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	872.252: 33	412: 95	686.705: 19	1.558.544: 57
L 624	Anskaffande av 2 st. 5-tons brosvängkranar för östra kajen i gamla hamnen (Stfm 27/9 1945 § 224)	271.980: —	1.558: —		270.422: —
L 625	Anskaffande av ny bogserbåt (Stfm 31/5 1946 § 150)			385.000: —	385.000: —
L 626	Muddringsarbeten i djuphamnen			391.611: 70	391.611: 70
L 666	Utbyggnad av vågbrytaren i djuphamnen (Stfm 22/2 1945 § 34)	25.433: 46			25.433: 46
	11. Industriella verk.				
11 A	*Gasverk:*				
L 214	Utbyggnad av gasverket (Stfm 26/9 1946 § 291)			491.278: 74	491.278: 74
11 B	*Elverk:*				
L 301	Jordkabelserviser	126: 85	126: 85		
L 303	Transformatorer	11.908: 13	11.908: 13		
L 309	Lågspänningsjordkabel till den vid Släggargatan belägna transformatorstationen (Stfm 24/4 1947 § 107)			2.994: 35	2.994: 35
L 327	Högspänningsledning samt en transformator å området intill Sommarro (Stfm 22/2 1945 § 33)	40.700: —	40.700: —		
L 331	Transformatorstation och elledning inom Hagaområdet (Stfm 28/10 1943 § 213) ..	1.317: 90	1.317: 90		
L 333	Uppförande av transformatorstation i gamla hamnen (Stfm 28/2 1946 § 47)	12.000: —	3.947: 20		8.052: 80
L 336	Transformatorstation vid Vasagatan (Stfm 28/11 1946 § 357)			3.306: 77	3.306: 77
L 341	Elledning, Södra Björnön	17.571: 21	17.571: 21		
L 342	Utbyggnad av transformatorstation i Rudbecksparken (Stfm 31/5 1946 § 144)			6.294: 26	6.294: 26
	Transport	1.253.289: 88	77.542: 24	1.967.191: 01	3 142.938: 65

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.253.289: 88	77.542: 24	1.967.191: 01	3.142.938: 65
L 343	Ombyggnad av transformatorstationen vid Oxbacken (Stfm 28/11 1946 § 356) ..			985: 76	985: 76
L 344	Nedläggande av jordkabel öster om Bergslagsvägen (Stfm 31/10 1946 § 329) ..			16.204: 64	16.204: 64
L 347	Lågspänningsjordkabel till Aseas bostadshus Hammarbyområdet	1.000: —	1.000: —		
L 348	Kabel från Spantgatan till restaurantbyggnad å Hammarby	2.000: —	2.000: —		
L 350	Högspänningsledning å område inom Lilla Johannislund (Stfm 27/6 1946 § 196)			15.400: —	15.400: —
L 355	Transformatorstation å Viksäng (Stfm 25/9 1947 § 262)			3.947: 99	3.947: 99
L 358	Jordkabel mellan kraftverket och elverket (Stfm 29/5 1947 § 158)			32.049: 11	32.049: 11
L 362	Inköp av transformatorer (Stfm 27/3 1947 § 73)			25.283: 80	25.283: 80
L 363	Jordkabel till kv. Aspvreten (Stfm 28/8 1947 § 235)			6.755: 28	6.755: 28
L 364	Fristående transformatorstation vid övre Gideonsberg (Stfm 28/8 1947 § 230)			27.000: —	27.000: —
L 366	Transformatorstation å Södra Skallberget (Stfm 18/12 1947 § 406)			17.000: —	17.000: —
	13. Allmän hygien.				
13 AB	*Vatten- och avloppsverk:*				
L 112	Vatten- och avloppsledning i Nybomsgatan till st.-äg. 2380 E	3.674: 87	3.674: 87		
L 113	Vatten- och avloppsledning i Salagatan till Geijersgatan 3	3.718: 94	3.718: 94		
	Transport	1.263.683: 69	87.936: 05	2.111.817: 59	3.287.565: 23

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.263.683: 69	87.936: 05	2.111.817: 59	3.287.565: 23
L 133	Vatten- och avloppsledning inom ett område å Norra Gideonsberg (Stfm 27/9 1945 § 221)	37.000: —	37.000: —		
L 138	Avloppsledning till CVV (Stfm 31/5 1945 § 134 och 31/5 1946 § 152)	20.000: —	20.000: —		
L 152	Bräddavloppsledning vid Reningsverket (Stfm 25/9 1941 § 160)	16.019: 93	1.674: 80		14.345: 13
L 157	Vatten- och avloppsledning till kv. Skjutbanan (Stfm 30/10 1947 § 324)			7.425: 05	7.425: 05
L 158	Anskaffande av en centrifugalpump till vattenverkets pumpstation i Hässlö (Stfm 29/5 1947 § 157)			17.940: —	17.940: —
L 160	Avloppsledning från Sommarro till Skiljeboområdet (Stfm 26/6 1947 § 196)			42.131: 35	42.131: 35
L 161	Undersökning av vattentäkten vid Hässlö och uppgörande av förslag till infiltreringsverk (Stfm 26/6 1947 § 193)			98.296: —	98.296: —
L 162	Vatten- och avloppsledningar inom västra delen av Skiljeboområdet (Stfm 30/10 1947 § 306)	35.000: —		8.541: 91	43.541: 91
L 164	Vatten- och avloppsledningar i västra delen av Kronvägen till Råbygatan (Stfm 18/12 1947 § 397)	18.800: —		8.000: —	26.800: —
L 165	Vatten- och avloppsledningar inom återstående del av bebyggelseområdet å Södra Skallberget (Stfm 31/10 1946 § 327)			61.400: —	61.400: —
	Transport	1.390.503: 62	146.610: 85	2.355.551: 90	3.599.444: 67

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	1.390.503: 62	146.610: 85	2.355.551: 90	3.599.444: 67
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.				
15 A 1	*Folkskola:*				
L 628	Uppförande av nytt skolhus å Herrgärdsskolans tomt (Stfm 20/12 1944, § 311) ..	49.221: 97	11.035: —		38.186: 97
L 629	Tillbyggnad av Korsängsskolan (Stfm 20/12 1944 § 311)	15.077: 37	15.077: 37		
15 D	*Kommunal flickskola:*				
L 642	Om- och tillbyggnad av Kommunala flickskolan (Stfm 31/1 1946 § 7)			953.382: 39	953.382: 39
15 G 1	*Allmänt läroverk:*				
L 655	Nybyggnad för högre allmänna läroverket (Stfm 31/1 1946 § 6)			1.500.000: —	1.500.000: —
15 H	*Yrkesskola:*				
L 660	Tillbyggnad till tekniska skolan (Stfm 26/6 1947 § 206)			2.025.000: —	2.025.000: —
	16. Socialvård.				
16 C 4	*Barnstugor:*				
L 631	Uppförande av ett daghem för barn å st.-äg. 1789 A (Stfm 27/6 1946 § 183)	66.806: 20	20.909: 37		45.896: 83
	Tekniska verkens gemensamma förvaltning.				
L 401	Avsättning till fond för reserverade anslutningsavgifter..	6.090: 14	6.090: 14		
	Kronor	1.527.699: 30	199.722: 73	6.833.934: 29	8.161.910: 86

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	FONDMEDEL.				
	7. Fastighetsförvaltning.				
7 C	*Exploateringsfastigheter:*				
L 600	Köp av tomterna n:ris 3 och 4 inom kv. Georg (Stfm 29/8 1946 § 251)			100.000: —	100.000: —
L 600	Köp av del av stadsägoområdet 1047, 1048 och 1049 (Stfm 26/6 1947 § 184)			51.500: —	51.500: —
L 667	Ersättning till SVB vid markbyte (Stfm 30/8 1945 § 212)	400.000: —			400.000: —
7 E	*Hyresfastigheter:*				
L 656	Köp av fastigheten Västerås kvarn (Stfm 19/12 1946 § 409)			94.000: —	94.000: —
	8. Gatu- och parkförvaltning.				
8 B	*Gatuförvaltning:*				
L 601	Köp av gatumark av st.-äg. nr 741 (Stfm. 18/12 1947 § 394)			161: —	161: —
L 613	Anläggande av gator å småstugeområdet vid Vega (Stfm 25/4 1940 § 74)	15.916: 56	2.921: 33		12.995: 23
L 614	Anläggande av gator å Hagaområdet (Stfm 28/10 1943 § 213)	67.430: 75	66.756: 68		674: 07
L 615	Anläggande av gator å Gideonsbergsområdet (Stfm 28/3, 27/9 1945 §§ 57 och 238) ..	5.295: 31	5.295: 31		
L 616	Anläggande av gator å Sommarroområdet (Stfm 28/3 1945 § 57)	18.633: 76	13.423: 23		5.210: 53
L 619	Anläggande av gator å från kronan inlösta marken av st.-äg. 2239. Bostadsområde vid CVV (Stfm 20/12 1945 § 311)			63.703: 94	63.703: 94
L 620	Omläggning av nuvarande Regementsallén (Stfm 25/4 1946 § 124)			24.217: 21	24.217: 21
	Transport	507.276: 38	88.396: 55	333.582: 15	752.461: 98

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Transport	507.276: 38	88.396: 55	333.582: 15	725.461: 98
L 621	Första utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johannislund (Stfm 31/5 1946 § 155)			15.348: 12	15.348: 12
L 643	Omläggning av vägkors vid gamla Köpingsv. anslutning (Stfm 29/5 1947 § 144)			4.791: 04	4.791: 04
L 657	Iordningställande av västra delen av Spantgatan (Stfm 25/9 1947 § 144)			10.000: —	10.000: —
8 C	*Parkförvaltning:*				
L 650	Iordningställande av vissa parkanläggningar m. m. å Hagaområdet (Stfm 25/9 1947 § 265)			15.611: 09	15.611: 09
L 665	Ordnande av parkmark vid st.-äg. 2239 bostadsområde CVV (Stfm 20/12 1945 § 311) ..			25.000: —	25.000: —
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.				
15 D	*Kommunal flickskola:*				
L 642	Om- och tillbyggnad av Kommunala flickskolan (Stfm 31/1 1946 § 7)			320.000: —	320.000: —
15 G 1	*Allmänt läroverk:*				
L 655	Nybyggnad för högre allmänna läroverket (Stfm 31/1 1946 § 6)			500.000: —	500.000: —
15 H	*Yrkesskola:*				
L 660	Tillbyggnad till tekniska skolan (Stfm 26/6 1947 § 206)			675.000: —	675.000: —
15 I 3	*Idrottshall:*				
L 659	Omändrings- och reparationsarbeten i Idrottshallen (Stfm 29/5 1947 § 141).....			17.000: —	17.000: —
15 Ö	*Övriga ändamål:*				
L 649	Uppmätning m. m. av kulturhistoriskt värdefulla byggnader å Kyrkbacksområdet (Stfm 26/6 1947 § 186)			6.600: —	6.600: —
	Kronor	507.276: 38	88.396: 55	1.922.932: 40	2.341.812: 23

Litt	Titel	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer
	Sammandrag av låne- och fondstatens reservationer:				
	Lånemedel	1.527.699: 30	199.722: 73	6.833.934: 29	8.161.910: 86
	Fondmedel	507.276: 38	88.396: 55	1.922.932: 40	2.341.812: 23
	Kronor	2.034.975: 68	288.119: 28	8.756.866: 69	10503.723:09
	7 D 1. Jordbruksegendomar.				
L 609 och L 610	1946 års kostnader kr. 6.666:50 för förslagsritningar m. m. för ny ladugård vid Nordanby har felaktigt påförts inventarieanslaget L 610 i stället för byggnadsanslaget L 609, varför ingående reservationer justeras med anledning härav.				

Redogörelse

över förvaltningen av följande stadens egna fonder för år 1947

Västerås stads kulturfond

Inkomster:

1947 års ränta å:			
Kapitalräkning			150: 82
Sparkasseräkning			1.527: 63
Lån till Västerås stad			14.284: 43
Lån till Byggnads AB Mimer			15.023: 13
Svenska statens 3 % obligationer			202.419: 15
Fondmedel placerade i stadens rörelse			43: 24
		Kronor	233.448: 40

Utgifter:

Av årets räntemedel kr. 233.448: 40 skall 4/5 disponeras av stadsfullmäktige enligt fondbestämmelserna			186.758: 72
		Kronor	186.758: 72

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Jordbrukarbanken		16.579: 15	
Sparkasseräkning i:			
Westmanlands Läns Sparbank	31.954: 28		
Västerås stads Sparbank	30.679: 93	62.634: 21	79.213: 36

Lån:

Västerås stads lån à 3,5 % enligt revers av den 1/1 1945	385.038: 65	
Byggnads AB Mimer lån à 3,25 % enligt revers av den 28/9 1945	452.500: —	837.538: 65

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		6.804.156: 41
	Kronor	7.720.908: 42

Skulder:

Fondens kapital		7.720.908: 42
	Kronor	7.720.908: 42

Västerås stads kulturfond, disponibel avkastning

Inkomster:

4/5 av 1947 års räntemedel kr. 233.448: 40 att disponeras av stadsfullmäktige		186.758: 72
	Kronor	186.758: 72

Utgifter:

1947 års amortering å del av ersättning till SVB vid markbyte enligt avtal av den 14 och 18 juni 1945 kr. 400.000:— att gäldas med 80.000:— kr. pr år under åren 1945—1949		80.000:—
Inköp av konstverk till Djäknebergsskolan (Stfm. 28/11 1946, § 364)		3.000:—
Uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader å Kyrkbacksområdet (Stfm. 26/6 1947, § 186		6.600:—
Kronor		89.600:—

Tillgångar:

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		394.569:92
Kronor		394.569:92

Skulder:

Kulturfondens disponibla medel varav kr. 160.000:— disponeras för amortering å ersättning till SVB		394.569:92
Kronor		394.569:92

Västerås stads trafikfond

Inkomster:

1947 års ränta å:		
Kapitalräkning		4.724:60
Sparkasseräkning		1.558:05
Svenska statens 3 % obligationer		39.617:10
Kronor		45.899:75

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Jordbrukarbanken		178.646:98	
Sparkasseräkning i:			
Westmanlands Läns Sparbank	31.954:28		
Västerås stads Sparbank	31.927:08	63.881:36	242.528:34

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		1.414.473:55
Kronor		1.657.001:89

Skulder:

Fondens kapital		1.657.001:89
Kronor		1.657.001:89

Västerås stads försäljningsmedelsfond

Inkomster:

1947 års inkomster:

Försålda fastigheter		875.746: 95
Tomträttsavgälder		9.457: 46
Brandskadeersättningar		165.345: 25
	Kronor	1.050.549: 66

Utgifter:

1947 års utgifter:

Inköp m. m. av exploateringsfastigheter		461.435: 60
Inköp av hyresfastigheter		408.818: 60
Nyanläggning av gator		270.227: 18
Parkanläggningar		50.000: —
Omklädningsrum för renhållningsverkets arbetare		5.902: 04
	Kronor	1.196.383: 42

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken	13.348: 03	
Sparkasseräkning i Westmanlands Läns Sparbank	14.098: 02	27.446: 05

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		1.074.640: 06

Fordringar:

Västmanlands läns landsting, del av rest. köpeskilling för ett område av Östra utmarken		5.141: 87
	Kronor	1.107.227: 98

Skulder:

Fondens kapital		1.107.227: 98
	Kronor	1.107.227: 98

Västerås stads donationsjordsfond

Inkomster:

Avsättning till fonden motsvarande $^1/_{10}$ av årets ränteavkastning å fondkapitalet		878: 75
Försåld tomtmark av donationsjord		37.677: 15
	Kronor	38.555: 90

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken	276.200: 07
Obligationer:	
Svenska statens 3 % obligationer av år 1944	45.174: —
Fordringar:	
Västmanlands läns landsting, del av rest köpeskilling för ett område av Östra utmarken	58.274: 26
Kronor	379.648: 33
Skulder:	
Fondens kapital	379.648: 33
Kronor	379.648: 33

Västerås den 31 mars 1948.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Arnstorp.

Redovisning av Västerås stads donationsfonders ekonomiska ställning

Balansräkning per den 31 december 1947

Tillgångar:			
Bankräkningar:			
Kapitalräkning			
Under drätselkammarens förvaltning	617.066: 50		
Under folkskolestyrelsens förvaltning	3.832: 73		
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	4.199: 13		
Under kommunala flickskolans förvaltning	6.116: 26		
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	10.787: 94	642.002: 56	
Sparkasseräkning			
Under drätselkammarens förvaltning	146.532: 25		
Under folkskolestyrelsens förvaltning	37.774: 43		
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	27.694: 03		
Under kommunala flickskolans förvaltning	14.769: 09		
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	104.851: 33	331.621: 13	973.623: 69
Avräkning med staden:			
Under drätselkammarens förvaltning		4.341: 63	
Under folkskolestyrelsens förvaltning		34: 85	
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning		632: 48	
Under kommunala flickskolans förvaltning		158: 63	
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning		4.095: 30	9.262: 89
Lån:			
Under drätselkammarens förvaltning		846.399: 53	
Under folkskolestyrelsens förvaltning		5.892: 22	
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning		93.043: 67	945.335: 42
Fastigheter:			
Under drätselkammarens förvaltning			74.900: —
Aktier:			
Under drätselkammarens förvaltning		380.292: —	
Under kommunala flickskolans förvaltning		1.188: —	381.480: —
Obligationer:			
Under drätselkammarens förvaltning		53.653: —	
Under yrkesskolornas förvaltning		14.000: —	
Under kommunala flickskolans förvaltning		10.000: —	77.653: —
Inteckningar:			
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning			6.000: —
		Kronor	2.468.255: —

Skulder:

Fondernas kapital:

Under drätselkammarens förvaltning	2.123.184: 91
Under folkskolestyrelsens förvaltning	47.534: 23
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	46.525: 64
Under kommunala flickskolans förvaltning	32.231: 98
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	218.778: 24
Kronor	2.468.255: —

Västerås den 27 februari 1948.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Folke Wahlsten.

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder år 1947

	Behållning 1/1 1947	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer		Behållning 31/12 1947
Under drätselkammarens förvaltning:						
Altinska fonden	4.012: 58	126: 43	125: —			4.014: 01
Natalia Anderssons stipendiefond	1.050: 45	44: 10	42: —			1.052: 55
Victor Anderssons och hans hustrus donationsfond	5.021: 55	125: 52				5.147: 07
Badelunda sockens Skogsfond	14.020: 50	434: 20				14.454: 70
Fröken Augusta Berglunds vängåva	25.299: 87	700: —	700: —			25.299: 87
J. G. Berglunds testamentsfond	15.000: —	481: 33	481: 33			15.000: —
Bergmanska donationsfonden för						
Arbetareföreningen	11.000: —	364: 31	360: —			11.004: 31
Natthärbärget	3.000: —	96: 07	95: 15			3.000: 92
Emelie Bergströms donationsfond	18.013: 52	1.080: —	1.080: —			18.013: 52
Bilschierska testamentsfonden	1.437: 77	51: 89				1.489: 66
Ruth Randall Edströms Minnesfond	150.700: —	4.332: 36	1.935: —		12.950: —	140.147: 36
Lotten Ekelunds donationsfond	50.000: —	1.606: 11	1.606: 11			50.000: —
Ekelundska sjukvårdsfonden	20.000: —	642: 43	636: 16			20.006: 27
A. Engströms donationsfond	10.000: —	349: 46	349: 46			10.000: —
Engvallska pensionsfonden	31.708: 25	1.036: 77	1.008: —			31.737: 02
Stina Flodins donationsfond	2.692: 43	67: 30	67: 30			2.692: 43
Johanna Fryklunds donationsfond	10.315: 93	334: 27	357: 93			10.292: 27
Maria Hallanders donationsfond	159.503: 67	4.461: 69	2.940: 67	9.833: —	150: —	170.707: 69
Stadsarkitekt Erik Hahrs minne	10.165: 56	254: 13				10.419: 69
Systrarna Hedmans understödsfond	129.224: 77	2.962: 88	2.775: 75		370: —	129.041: 90
Carolina Hygrells donationsfond	69.879: 13	2.230: 20				72.109: 33
Abraham Hülphers testamentsfond	6.917: 72	227: 54				7.145: 26
Transport	748.963: 70	22.008: 99	14.559: 86	9.833: —	13.470: —	752.775: 83

	Behållning 1/1 1947	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer		Behållning 31/12 1947
Transport	748.963: 70	22.008: 99	14.559: 86	9.833: —	13.470: —	752.775: 83
Bernhard Carlssons donationsfond ..	51.531: 09	1.552: 60	1.552: 60	503: —		52.034: 09
Knyppelsällskapets i Västerås gåva	845: 39	21: 12				866: 51
G. R. Lagerqvists donationsfond	29.552: 39	966: 26	955: 40			29.563: 25
Doktor P. O. Linds fond	10.000: —	321: 21	318: 10			10.003: 11
Mobergska guldbröllopsfonden	36.538: 14	1.227: 12	1.725: —			36.040: 26
Mark Modins minne.....	697: —	25: 49				722: 49
Katarina Molls fond	5.349: 04	179: 28				5.528: 32
Karin Möllers donationsfond	4.914: 17	167: 56	167: 56			4.914: 17
Theresia Möllers donationsfond	4.625: 62	155: 04	153: 57			4.627: 09
Major Meurlings fond	4.716: 75	158: 80	157: 28			4.718: 27
Anna Norbergs f. Nordin stipendiefond	1.856: 68	92: 83	80: —			1.869: 51
Ol Norelii testamentsfond	31.561: 65	1.080: 36	1.080: 36			31.561: 65
Orströms donationsfond	9.556: 41	310: 06	200: —			9.666: 47
Amanda Petterssons donationsfond..	20.052: 55	496: 61	332: —			20.217: 16
Sundinska donationsfonden för Pauvres honteux	30.012: 05	983: 93	794: 61			30.201: 37
Arbetsklassen	15.000: —	525: —	525: —			15.000: —
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	124: 81	124: 81			5.000: —
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10.000: —	431: 03	427: —			10.004: 03
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål..	179.970: 58	14.092: 33	13.553: 49			180.509: 42
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: —	21: 55	21: 35			500: 20
Systrarna Sundvalls pensionsfond ..	32.949: 78	1.098: 77	1.058: —			32.990: 55
G. Sällings donationsfond	3.000: —	96: 06	95: 10			3.000: 96
Transport	1.237.192: 99	46.136: 81	37.881: 09	10.336: —	13.470: —	1.242.314: 71

	Behållning 1/1 1947	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer		Behållning 31/12 1947
Transport	1.237.192: 99	46.136: 81	37.881: 09	10.336: —	13.470: —	1.242.314: 71
Torngrenska fonden	483.284: 37	17.969: 75	16.200: —	41.144: —	22.400: —	503.798: 12
Gustaf Wahlbecks gåva	3.028: 21	96: 64	96: —			3.028: 85
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	189.609: 85	6.249: 10	7.400: —			188.458: 95
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	22.000: 01	717: 56	710: 60			22.006: 97
Vretmanska donationsfonden	1.112: 79	47: 28	46: 86			1.113: 21
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	43: 09	43: 09			1.000: —
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	4.024: 15	80: 44				4.104: 59
Zimmermanska slöjdskolefonden	75.271: 65	2.353: 69	1.578: 04			76.047: 30
Ålderdomshemmets Kapitalmedels Konto	44.088: 10	2.885: 15	3.593: 30			43.379: 95
Otto Oests gåva	690: 50	17: 25				707: 75
Häradshövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond (ny fond)	40.504: 75	1.399: 26	1.395: 50	195: —	3.479: —	37.224: 51
Kronor	2.101.807: 37	77.996: 02	68.944: 48	51.675: —	39.349: —	2.123.184: 91
Under folkskolestyrelsens förvaltning:						
Berglundska fonden	4.771: 28	119: 27	90: —			4.800: 55
Fabriks- och Handtverksföreningens premiefond	1.056: 16	26: 40	26: —			1.056: 56
Fattiga skolbarns beklädnads Konto	10.139: 33	4.074: 97	4.689: 35			9.524: 95
Folkskolans premiefond	375: 42	9: 38				384: 80
Transport	16.342: 19	4.230: 02	4.805: 35			15.766: 86

	Behållning 1/1 1947	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer		Behållning 31/12 1947
Transport	16.342: 19	4.230: 02	4.805: 35			15.766: 86
Funkerska donationsfonden	160: 85	4: —				164: 85
Domprost och domprost:nan Fåhræus stipendiefond	3.862: 70	77: 24	75: —			3.864: 94
Hammarby Skoltomt	2.950: 81	73: 75				3.024: 56
Hygrellska fonden f. skollovskolonier	4.150: 62	103: 75				4.254: 37
Johannisbergs gårds donationsfond..	204: 86	4: 02	4: —			204: 88
Lindqvists testamentsfond	4.000: —	83: 44	33: 22			4.050: 22
Menlöska donationsfonden	688: 50	11: 17	13: 50			686: 17
Änkan Nordgrens donationsfond	2.200: —	36: 55	36: 54			2.200: 01
Jungfru Johanna Redins don.-fond..	1.020: 63	16: 61	20: —			1.017: 24
Änkan Scherdins testamentsfond....	500: —	8: 30	8: 30			500: —
Änkan Sjöbergs testamentsfond	500: —	8: 30	8: 30			500: —
Änkan Ströms testamentsfond	200: —	3: 32	3: 31			200: 01
Sundinska premiefonden	10.000: —	248: 75	249: 55			9.999: 20
AB Sv. Metallverkens premiefond ..	1.047: 58	26: 18	26: —			1.047: 76
J. G. Wahlströms donationsfond	53: 31	—: 85	1: —			53: 16
Kronor	47.882: 05	4.936: 25	5.284: 07			47.534: 23
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning:						
Hans och Augusta Larssons stipendiefond	36.496: 28	1.160: 18	614: —			37.042: 46
Karlsbrödernas premiefond	2.868: 87	57: 55	50: —			2.876: 42
Sundinska premiefonden	5.128: 49	127: 70	128: —			5.128: 19
Wilhelmsstipendiet	1.326: 06	26: 65	25: —			1.327: 71
Yrkesskollärarnas stipendiefond	147: 26	3: 60				150: 86
Kronor	45.966: 96	1.375: 68	817: —			46.525: 64

	Behållning 1/1 1947	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer		Behållning 31/12 1947
Under kommunala flickskolans förvaltning:						
Eric och Mathilda Anderssons fond..	1.014: 21	25: 35	25: —			1.014: 56
Elsa Andréns minnesfond	448: 29	9: —	8: —			449: 29
Th. af Billbergs fond	2.015: 89	56: 64	55: —		20: —	1.997: 53
Lina Gröndahls fond	2.035: 17	70: —	70: —			2.035: 17
Johan och Augusta Högstedts stipendiefond	2.306: 74	46: 32	46: —			2.307: 06
Karlsbrödrafonden nr 1	3.175: 84	85: 38	84: —		80: —	3.097: 22
Karlsbrödrafonden nr 2	2.880: 17	72: —	70: —			2.882: 17
Anna Löfgrens fond	2.931: 23	58: 62	58: —			2.931: 85
Anna Löfgrens minnesfond	2.035: 99	40: 70	40: —			2.036: 69
Premiefonden	2.082: 58	41: 83	41: —			2.083: 41
Stipendiefonden "Brittas minne"	3.095: 06	77: 38	70: —			3.102: 44
Sundinska fonden	5.091: 18	175: —	175: —			5.091: 18
21-septemberfonden	1.237: 65	68: 74	68: —	688: —		1.926: 39
Wilhelmsstipendiet	1.276: 38	25: 64	25: —			1.277: 02
Kronor	31.626: 38	852: 60	835: —	688: —	100: —	32.231: 98
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning:						
Anna Helena Almströms fond	4.006: 64	142: 03	152: —			3.996: 67
Ulrika Anderssons fond	500: —	17: 69	17: 69			500: —
J. G. Berglunds fond	119.255: 94	4.190: 53	5.000: —			118.446: 47
P. Bilschiers fond.....	1.210: 75	16: 26	12: 20			1.214: 81
Engstedt och Kjellbergska donationsfonden	719: 76	18: 06	18: —			719: 82
Transport	125.693: 09	4.384: 57	5.199: 89			124.877: 77

	Behållning 1/1 1947	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer		Behållning 31/12 1947
Transport	125.693: 09	4.384: 57	5.199: 89			124.877: 77
Beate Louise Voughts fond	10.008: 75	382: 03	375: —			10.015: 78
Ulrika Godenius fond	1.984: 70	53: —	50: —			1.987: 70
Johanna Hallströms fond	2.550: —	88: 34	86: —			2.552: 34
Hedda Hoffmans fond	852: 32	17: 69	13: 27			856: 74
Hedda Hoffmans m. fl. fonders räntebehållning	64: 45	64: 88	64: 45			64: 88
Johanna Mathilda Janssons fond	544: 75	15: 55	20: —			540: 30
Fanny Johanssons fond	5.008: 07	178: 09	175: —			5.011: 16
Fanny och Olivia Kolméns fond	42.085: 14	1.387: 19	1.400: —			42.072: 33
Anders Petter Ljunglöfs fond	1.001: 14	35: 32	35: —			1.001: 46
Malmströms fond	9.991: 89	337: 78	360: —			9.969: 67
Alex Mossbergs fond	651: 78	12: 01	9: —			654: 79
R. Möllers fond	5.006: 08	178: 09	175: —			5.009: 17
Anders Nordlöfs fond	658: 66	12: 01	9: —			661: 67
Anna Sofia Sjöbergs fond	398: 31	4: 96	3: 72			399: 55
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4.487: 25	142: 03	140: —			4.489: 28
Törnblomska donationsfonden	4.225: 11	105: 70	100: —			4.230: 81
Vretmans fond	4.386: 73	96: 11	100: —			4.382: 84
Kronor	219.598: 22	7.495: 35	8.315: 33			218.778: 24
Sammandrag:						
Under drätselkammarens förvaltning	2.101.807: 37	77.996: 02	68.944: 48	51.675: —	39.349: —	2.123.184: 91
Under folkskolestyrelsens förvaltning	47.882: 05	4.936: 25	5.284: 07			47.534: 23
Under yrkesskolestyrelsens förvaltn.	45.966: 96	1.375: 68	817: —			46.525: 64
Under kommunala flickskolans förvaltning	31.626: 38	852: 60	835: —	688: —	100: —	32.231: 98
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltn.	219.598: 22	7.495: 35	8.315: 33			218.778: 24
Kronor	2.446.880: 98	92.655: 90	84.195: 88	52.363: —	39.449: —	2.468.255: —

Västerås den 27 februari 1948.

På drätselkammarens vägnar:
FRITZ EKLUND.

/Folke Wahlsten.

Redovisning för bolag med kommunal aktiemajoritet

AKTIEBOLAGET ARBETAREBOSTÄDER

Balansräkning den 31 december 1947.

Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Fastigheten kv. Högne	210.000: —	
„ „ Julius—Jörgen	646.000: —	
„ „ Oskaria	209.000: —	
„ „ Bruno	150.000: —	
„ „ Hyttan	225.000: —	1.440.000: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa	4.171: 57	
Innestående å checkräkning	4.741: 49	
„ „ postgiro	713: 06	9.626: 12
Hyresfordringar		1: —
Beräknad restitution å erlagd preliminär skatt för år 1947		694: —
	Kronor	1.450.321: 12
Skulder å eget kapital:		
Långfristiga skulder:		
Inteckningslån		1.000.881: 66
Kortfristiga skulder:		
Inbetalda hyror för år 1948	9.124: 43	
Ej inlevererade källskattemedel	60: —	
Debiterad ej förfallen skatt	115: —	
Upplupna ej förfallna räntor	2.818: 91	12.118: 34
Eget kapital:		
Aktiekapital	300.000: —	
Reservfond	39.000: —	
Dispositionsfond	85.000: —	424.000: —
Vinst å bolagets verksamhet:		
Vinst enligt balansräkning 31/12 1946	13.026: —	
Avgår: Utdelning enligt bolagsstämmans beslut 5/5 1947	12.000: —	1.026: —
Årets nettovinst		12.295: 12
	Kronor	1.450.321: 12

Ställda panter:

Inteckningar å 1.114.819: — kronor i bolagets fasta egendom.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta: att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 12.295: 12 samt från föregående år balanserade vinstmedel kronor 1.026: —, eller tillhopa kronor 13.321: 12, disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes	1.300: —
till aktieägarna utdelas 4 % mot kupong nr 16	12.000: —
att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå	21: 12
Kronor	13.321: 12

Västerås den 24 mars 1948.

Eijnar Keijser.

Carl T. Ericson. **Gösta Lundberg.**

Thjelvar Hedberg. **Carl Hellström.**

Axel Bergquist
(verkställande direktör)

Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter

Balansräkning den 31 december 1947.

Tillgångar:

Fordran å Västerås stad enligt revers		7.519.544: 28
	Kronor	7.519.544: 28

Skulder:

Lån hos Kungl. Generalpoststyrelsen enligt revers	6.328.790: 45	
Upplupen, ännu ej förfallen ränta å samma lån	110.753: 83	
Aktiekapital	1.080.000: —	7.519.544: 28
	Kronor	7.519.544: 28

Västerås i februari 1948.

Alb. Lundkvist. **Fritz Eklund.**

Einar Keijser. **J. Ruben Nyman.**

Thjelvar Hedberg.

(verkställande direktör)

Byggnadsaktiebolaget Mimer

Balansräkning den 31 december 1947.

Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Fastigheter, färdigställda:		
Nr 3 i kv. Kalla	550.000: —	
„ 3 i „ Leif	470.000: —	
„ 1 i „ Pipan	1.218.000: —	
„ 1 i „ Läskstången	920.000: —	3.158.000: —
Fastigheter, ej färdigställda:		
Nr 1 i kv. Råbocken och nr 3 i kv. Älgen	3.629.279: 20	
„ 2 i „ Mården och nr 1 i kv. Älgen	95.588: 10	3.724.867: 30
Obebyggda tomter:		
Nr 1 i kv. Leif	40.000: —	
„ 1 i „ Leo (del av)	13.000: —	53.000: —
Förskotterade arkitektarvoden för planerad bebyggelse i:		
Nr 5 i kv. Sandstenen	2.850: —	
„ 1 i „ Sliparen och nr 1 i kv. Svarvaren samt nr 2 kv. Lindaren	5.000: —	7.850: —
Kontorsinventarier		1: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa	88: 91	
Innestående å checkräkning	3.672: 67	
„ „ postgiro	4.113: 97	7.875: 55
Diverse material		18.020: 41
Beräknad restitution å erlagd preliminär skatt för år 1947		7.199: —
	Kronor	6.976.813: 26
Skulder å eget kapital:		
Långfristiga skulder:		
Inteckningslån	2.431.086: 52	
Byggnadskreditiv	3.676.673: 79	6.107.760: 31
Kortfristiga skulder:		
Tillfälligt lån i Svenska Handelsbanken	226.634: 27	
Inbetalda hyror för år 1948	42.847: 60	
Upplupna ej förfallna räntor	8.929: 42	
Ej inlevererade källskattemedel	2.493: —	
Debiterad ej förfallen skatt	1.219: —	
Pensionärshemsstyrelsen i avräkning	10.000: —	
Reserverade medel för Läskstången 1	2.809: 75	294.933: 04
	Transport	6.402.693: 35

	Transport	6.402.693: 35
Eget kapital:		
Aktiekapital	500.000: —	
Reservfond	50.000: —	
Dispositionsfond	6.762: 07	556.762: 07
Vinst å bolagets verksamhet:		
Vinst enligt balansräkning 31/12 1946	15.127: 59	
Avgår: Utdelning enligt bolagsstämmans beslut 5/5 1947	15.000: —	127: 59
Årets nettovinst		17.230: 25
	Kronor	6.976.813: 26

Ställda panter:

Inteckningar å 2.764.000 kronor i bolagets fasta egendom.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:

att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 17.230: 25 samt från föregående år balanserade vinstmedel kronor 127: 59, eller tillhopa kronor 17.357: 84, disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes	2.000: —
till aktieägarna utdelas 3 % mot kupong nr 8	15.000: —
att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå	357: 84
Kronor	17.357: 84

Västerås den 24 mars 1948.

Fritz Eklund.

Henrik Welin-Berger. **Thjelvar Hedberg.**

Einar Keijser. **Carl Hellström.**

Axel Bergquist.

(verkställande direktör)

Västerås Omnibusaktiebolag

Balansräkning den 31 december 1947.

Tillgångar:

Omsättningstillgångar:

Kassamedel	172.549: 89
Konduktörers växelkassor	1.130: —
Diverse fordringar	24.183: 89
Beräknad fordran å statsverket (genom för mycket inbetald preliminärskatt)	9.000: —

Anläggningstillgångar:

Goodwill	45.000: —
Vagnpark	223.000: —
Maskiner och inventarier	3: —
Kronor	474.866: 78

Skulder och eget kapital:

Skulder:

Diverse skulder	152.827: 09
Arbetstagarnas skattemedel	11.401: —
Förskottsbetalda avgifter	2.111: 50
Banklån	60.000: —
Skuld till Västerås Omnibusaktiebolags Pensionsstiftelse	46.102: —

Eget kapital:

Aktiekapital	200.000: —
Reservfond	2.199: 82
(Balanserad vinst från föregående år kr. 2.199: 82. Överförd enligt bolagsstämmobeslut till reservfonden)	
Årets vinst	225: 37
Kronor	474.866: 78

Styrelsen och verkställande direktören hemställer att bolagsstämman ville besluta att fastställa balansräkningen samt
att vinsten kronor 225: 37 överföres till reservfonden.

Västerås den 31 mars 1948.

Fritz Eklund.

J. Ruben Nyman. **Einar Keijser.**

Henrik Welin-Berger. **Carl Hellström.**

S. Karlsson.
(verkställande direktör)

Västerås Teater Aktiebolag

Balansräkning den 31 december 1947.

Tillgångar:

Anläggningstillgångar:

Teaterfastigheten, taxeringsvärde 225.000 kr.		220.000: —
„ 1938 års restaureringskostnad		29.000: —
Inventarier		1: —

Omsättningstillgångar:

Kassa		2.471: 66
Innestående å bank		58: 25
„ å postgiro		425: 56
	Kronor	251.956: 47

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:

Inteckningslån		127.000: —

Eget kapital:

Aktiekapital		108.500: —
Reservfonden		10.000: —

Vinst å bolagets verksamhet:

Vinst enligt balansräkning 31/12 1946	5.981: 36	
Avgår: Avsättning till reservfond enligt bolagsstämmobeslut 5/5 1947	1.000: —	4.981: 36
Årets vinst		1.475: 11
	Kronor	251.956: 47

Ställda panter:

Inteckningar i fast egendom 145.000 kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta, att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 1.475: 11 samt från föregående år balanserade medel kronor 4.981: 36, tillsammans kronor 6.456: 47 disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes		1.000: —
till en dispositionsfond avsättes		5.000: —
att på balanserade vinstmedelskonto får kvarstå		456: 47
	Kronor	6.456: 47

Västerås den 24 mars 1948.

Einar Keijser
(verkställande direktör)

Gösta Lundberg. **Carl Hellström.**

Thjelvar Hedberg. **Olof Borg.**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Sid.

Balansräkning per den 31/12 1947 3
Fasta kapitalbehållningens avräkning 8
Skattestatens redovisning 9
Skattestatens avräkning 20
Låne- och fondstatens redovisning 21
Låne- och fondstatens avräkning 23
Budgetavräkning för 1947 års skattestat 24
Skattestatens förskott 32
Skattestatens reservationer 38
Låne- och fondstatens förskott 54
Låne- och fondstatens reservationer 61
Redogörelse över förvaltningen av stadens egna fonder 69
Balansräkning för Västerås stads donationsfonder 73
Redogörelse över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder 75
Redovisning för bolag med kommunal aktiemajoritet 81

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 14

Nr 14. Hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sin årsberättelse för år 1947.

Ordinarie ledamöter i nämnden har varit fruarna Gertrud Lundkvist, ordförande, Ebba Holmström, vice ordförande samt fröken Inez Mallander med fruarna Ebba Berg, Ingrid Andrén och Elsa Engberg som suppleanter.

Under år 1947 har sex hemvårdarinnor varit anställda nämligen: Astrid Nilsson, Brita Weibel, Bengta Lindgren, Svea Laggar, Ingrid Lindgren och Karin Fredriksson, de båda sistnämnda från förste respektive 15 april.

Arbetsfördelningen för hemvårdarinnorna har i enlighet med hemhjälpsnämndens uppdrag handhafts av arbetsförmedlingen.

Enligt inkomna av hemhjälpsnämnden godkända rapporter från hemvårdarinnorna hava dessa fullgjort följande arbeten.

Syster Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 42 familjer med sammanlagt 195 heldagar och 129 halvdagar.

Syster Brita Weibel har under året tjänstgjort i 24 familjer med sammanlagt 242 heldagar, 23 halvdagar och 28 nätter.

Syster Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 35 familjer med sammanlagt 231 heldagar, 41 halvdagar och 15 timmar.

Syster Svea Laggar har under året tjänstgjort i 27 familjer med sammanlagt 200 heldagar och 23 halvdagar.

Syster Ingrid Lindgren har under året tjänstgjort i 21 familjer med sammanlagt 185 heldagar och 19 halvdagar.

Syster Karin Fredriksson har under året tjänstgjort i 21 familjer med sammanlagt 173 heldagar och 16 halvdagar.

Kostnaderna för organisationen har bestritts av staden med bidrag från staten och landstinget samt Asea. Sistnämnda bidrag kommer att upphöra i och med 1947 års utgång.

Inkomsten av hemvårdarinnornas arbete har under året uppgått till 1.893: 75 kr.

Med hänsyn till rådande behov har hemhjälpsnämnden i samband med staten för innevarande år hemställt om anslag för anställande av ytterligare tvenne hemvårdarinnor.

Västerås den 14 april 1948.

För hemhjälpsnämnden:

GERTRUD LUNDKVIST.

/Gunnar Ekberg.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 15

Nr 15. Brandstyrelsens årsberättelse för år 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under år 1947.

Västerås den 28 april 1948.

För brandstyrelsen:
GEORG ROBSAHM.

/*Gunnar Ekberg.*

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad:

Folkmängden (kyrkoskrivna) i staden var den 31 december 1946 51.024 personer och den 31 december 1947 53.552 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 10.700 har.

Antalet registerförda fastigheter äro 4.651, varav 991 äro tomter.

Organisation och personal:

Brandstyrkan består av:

Brandchef och vice brandchef samt

Yrkesbrandkåren: 3 brandmästare, 6 brandförmän och 24 brandmän;

Borgarbrandkåren: Chef, 3 förmän och 36 man;

Brandberedskap från Västmanlands flygflottilj, samt

Reservbrandstyrka för skogseldsläckning: 4 skogsbrandförmän, 5 uppbådare och 40 beredskapsmän.

Under året ha brandmännen G. Larsson och A. Nordin genomgått Statens Brandskolas brandförmanskurs kat. I.

En vapenfri civilförsvarspliktig har tjänstgjort vid kåren.

Den 1/10 avgick brandmästare O. Thorgren med pension efter 40 tjänsteår. Brandförman A. Medin beviljades avsked den 15/10 för att tillträda en befattning som brandmästare vid Asea i Västerås. Brandman L. Eriksson beviljades avsked den 15/10 för att tillträda privat anställning.

Den 1/10 befordrades brandförman H. Hjort till brandmästare och brandman B. Hellström till brandförman. Den 16/10 befordrades brandman G. Larsson till brandförman. Till ordinarie brandmän ha antagits E. Sahlberg den 1/10 och G. Lantz och E. Johansson den 16/10.

Brandbefälsaspiranten Sven Gunnar Nordström har tjänstgjort vid kåren från den 18/2, därav som t. f. vice brandchef under brandchefens och vice brandchefens semestrar.

Hälsotillståndet har under året varit mindre tillfredsställande. Sammanlagda antalet sjukdagar vid yrkesbrandkåren var 1058.

Brandberedskap:

Följande fordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:
1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 automobil med 1.250 min.-lit. R. A. G.-pump och mekanisk stege,
1 automobil med utdragsstege,
1 automobil med Magirusstege (motordriven),
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 personbil,
1 motorspruta med 1.600 min.-lit. centrifugalpump (bogserbar),
3 motorsprutor med 1.000 min.-lit. centrifugalpump (bogserbara).

Dessutom finnas ett större antal motorsprutor tillhörande civilförsvaret.

En heltäckt brandautomobil, 105 hkr. Volvo med 1.800 min.-lit. Apifrontpump, 900 liters vattentank och utrustad med 20 watts ultrakortvågs AGA-BALTIC bilradiostation har byggts under året och är under inkörning.

Brandtelegrafen.

De under 1946 och 1947 planerade utökningarna av brandtelegrafen ha ej kunnat slutföras, då samtliga 19 brandskåp, därav 4 enskilda, ej levererats av L. M. Ericsson.

Hela antalet brandskåp utgjorde den 31/12 64 st., varav 17 enskilda.

Antalet automatiska brandalarmanläggningar är 8 st.

Vattenledningen.

Å vattenledningsnätet ha tillkommit 32 brandposter i stadens ytterområden, bl. a. i Skiljebo och Framnäsområdet. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 758, varav 109 enskilda.

Ambulansväsendet.

Med hälsovårdsnämndens ambulansautomobil ha utförts 1.230 transporter, därav 1.074 sjukdomsfall och 156 olycksfall. Med landstingets ambulansautomobil ha utförts 1.251 transporter, därav 1.199 sjukdomsfall och 52 olycksfall.

Ökningen av antalet transporter under året utgjorde för hälsovårdsnämndens ambulans 208 och för landstingets ambulans 410, d. v. s. för den senare c:a 50 %.

Brandsyn.

Brandsyn har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:
7.30—8.00 städning.
8.00—9.00 gymnastik och övningar,
9.00—9.30 frukost,
9.30—14.00 arbetstjänst.

Personalen har åtnjutit vart tredje dygn fritt samt vart tolfte dubbelfritt, samt 1½ timmes daglig måltidsrast i hemmet.

Å kårens verkstäder hava utom för brandkårens räkning utförts arbeten för drätselkammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide-, bil-, cykel- och skrivmaskinsreparationer, snickeri och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena utgör kronor 17.637: 74 enligt följande fördelning:

Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	8.296: 44
Snickeriverkstaden	1.051: 90
Diverse arbeten inkl. brandtelegrafarbeten	8.289: 40
Summa Kronor	17.637: 74

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å brandredskap, brandtelegraf m. m. upptagna till ett värde av kronor 5.821: 97, varå en vinst av kronor 5.221: 55 erhållits.

Vakthållningen vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 65 gånger med två man varje gång.

Brandkåren har även tillkallats för räddning av djur i fara och lämnat hjälp vid andra fall av nödlägen m. m.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar ha varit:

För eldsvåda	125
„ trängrök och förmodad eldfara	48
„ soteld	196
„ kontakt i ledningar till aut. brandalarm m. m.	25
Summa	394

Detta innebär en ökning jämfört med föregående år med 30 utryckningar.

Vid släckning av eldsvådor har i två fall 8, i ett fall 5, i ett fall 4, i tolv fall 2 och i 27 fall en slangledning från brandposter eller motorsprutor använts. Övriga eldsvådor ha släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 9.945 m.

Alarmering har 14 gånger skett genom brandskåp, 25 gånger genom atutomatisk brandalarm och i övriga fall genom telefon eller bud.

Eldsvådor av större omfattning.

Den 24 jan. kl. 21.44 kallades brandkåren till Plattfabriken vid Djuphamnsvägen 19. Vid ankomsten var vinden övertänd och lågorna slogo ut genom tak och väggar i byggnadens norra del. Åtta slangledningar utdrogos från brandposter. Då elden släckts var vinden avbränd och fabrikslokalerna svårt skadade. Brandskadorna å byggnaden uppgingo till 45.015 kronor. Byggnaden ligger intill flera industrianläggningar av trä, varför elden kunnat få stor omfattning, om den spritt sig.

En allvarlig eldsvåda utbröt den 15 mars i en gårdsbyggnad tillhörande fastigheten Stora gatan 15, i vilken inrymmes AB Sigfr. Anderssons elektriska affärs utställnings-, lager- och verkstadslokaler. På tomten Stora gatan 17 låg en träbyggnad inrymmande Carlbaums glasmästeri och Åsbergs sadelmakeri. Avståndet mellan nämnda båda byggnader var c:a 20 cm. Brandmur saknades.

Då brandkåren, som alarmerades kl. 16.51, anlände, trängde rök ut på flera ställen på byggnaden Stora gatan 15. Innan första slangledningen var utlagd, sprängdes fönsterrutorna till verkstaden, och lågorna slogo upp utefter väggarna. Elden spred sig med rasande fart till fastigheten nr 17. En intensiv rök från isoleringsmaterial och gummikablar försvårare framträngandet mot elden. En brandman förlorade medvetandet och några andra drabbades av lindrigare rökförgiftning. Tio strålar insattes

från alla håll och elden kunde begränsas till ovannämnda gårdsbyggnader. Brandskadorna uppgingo till kr. 173.888: 94.

Den 9 april hotades en av stadens eldfarligare byggnader, Max Anderssons Kanotbyggeri, Pilgatan 9, av en eldsvåda, som lätt kunde fått svåra följder även för kringliggande brandfarlig bebyggelse. Byggnaden, som är av trä i två våningar, inrymmer snickeri och måleri för kanotbyggeriet. Genom kortslutning i elektriska kablar uppstod eld mellan golvet och marken. Efter uppbrytning av stora golvytor kunde elden släckas och skadorna begränsas till golvet å nedre botten.

Hakonbolagets magasin i gamla hamnen drabbades den 21 april av en större eldsvåda. Elden uppstod förmodligen genom gnistor från en soteld i skorstenen, vilka trängde in under trasiga tegelpannor och antände takpappen. Vid brandkårens ankomst hade elden tagit stark fart på vinden i ett lager av pappkartonger i byggnadens norra ända. Den spred sig snabbt till södra ändan, där Rudhe & C:o har lagerlokaler. Åtta slangledningar utlades från brandposter och motorspruta vid kajen. Efter en och en halv timme var elden släckt. Vinden var svårt brandskadad, och det svårersättliga lagret av pappkartonger förstört. I våningen under uppstodo mindre vattenskador. Brandskadorna belöpte sig till 107.992: 47 kr.

Den 5 juni nedbrann Kemisk Tvättindustris anläggning vid Hamre gård. Byggnaden var vid brandkårens ankomst till större delen övertänd. Fyra slangledningar utlades från brandposter, till vilka kopplats motorspruta för att öka vattentrycket. Byggnaden totalskadades, all inlämnad tvätt blev förstörd, medan en del dyrbara maskiner i nedre våningen blevo relativt oskadade. Eldsvådeorsaken är obekant.

En av de största och allvarligaste eldsvådorna i staden under de senaste åren inträffade den 7 september i snickerifabriken vid Malmabergsgatan 9—11. Några småpojkar tände eld på spånen i ett hål i väggen å snickerifabrikens spånhus. På grund av den långvariga torkan tog elden mycket snabbt fart och spred sig över hela snickerifabriken. Genom missförstånd alarmerades icke brandkåren förrän 25 min. efter eldens uppkomst. Då brandkåren anlände var snickerifabriken helt övertänd, och elden hade gått in i ett bostadshus, som var sammanbyggt med fabrikens södra del samt uthuslängor såväl söderut som österut. Västerut skyddade den höga järnvägsvallen Sv. Metallverkens anläggningar, medan bebyggelsen i övriga väderstreck var mycket starkt hotad. Sexton slangledningar utlades från brandposter, och släckningsarbetet inriktades i första hand på att hejda elden, vilket efter stora ansträngningar lyckades. Släckningsarbetet försvårades avsevärt av bristen på polispersonal, vilken hade till följd, att tusentals åskådare trängde sig in på gårdarna och hindrade såväl personal som bilar. Efter frivillig hjälp av militär trängdes så småningom folkmassorna tillbaka. All personal ur såväl yrkes- som borgarbrandkåren var i arbete samt många frivilliga. Efter tre timmar var elden släckt. Snickerifabriken, ett flertal uthus samt halva, närmaste bostadshuset österut voro då nedbrunna till grunden. Under pågående brand antändes ett hus genom flygbränder. Huset var beläget flera kvarter österut i vindriktningen. Branden släcktes snabbt av en ditsänd brandbil. Praktiskt taget all disponibel brandmateriel var i användning under branden.

Eftersläckning och bevakning pågick till följande dags kväll.

Brandskadorna uppgingo till c:a 200.000 kr.

Västerås den 28 februari 1948.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 16

Nr 16. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1947.

I enlighet med gällande bestämmelser får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet för år 1947.

Styrelsen har under året haft 13 sammanträden och förvaltningsutskottet 14 sammanträden med resp. 309 och 94 protokollförda ärenden. Distriktsråden ha tillsammans haft 132 sammanträden.

Antalet understödsmånader under året utgjorde 4.895 och understödstagarnas antal 1.671, vilket innebär någon minskning i jämförelse med föregående år.

Samtidigt med åtnjuten fattigvård ha 734 personer uppburit tilläggspension, 74 barn särskilt barnbidrag och 39 barn bidragsförskott.

Under året ha sex försumliga försörjare ålagts arbete enligt 71 § i lagen om fattigvården, varav fyra numera iakttaga sin försörjningsplikt samt två icke kunnat anträffas för delgivning.

Procenttalet av understödstagarnas antal i förhållande till stadens folkmängd utgjorde för hela fattigvården 3,13 % mot 3,42 % under närmast föregående år och fördelar sig med 2,53 % på den öppna och 0,60 % på den slutna fattigvården.

Bruttokostnaden för hela fattigvården belöpte sig på 933.557: 43 kronor, varav 405.228: 05 avser den öppna och 528.329: 28 kronor den slutna fattigvården. Sammanlagda inkomsterna uppgingo till 384.316: 74 kr., varför nettokostnaderna för hela fattigvården utgjorde 549.240: 69 kr., mot i staten beräknade 507.040 kr. Jämfört med närmast föregående år har nettokostnaden ökat med 110.774: 72 kr., varav den övervägande ökningen hänför sig till ålderdomshemmet och till huvudsaklig del är förorsakad av löneökningar.

Med utgången av berättelseåret ersättes den nuvarande organisationen inom öppna fattigvården med en ny organisation, vilket bl. a. innebär, att stadens indelning i distrikt med distriktschefer och vårdare slopas, att antalet ledamöter i fattigvårdsstyrelsen minskas till sju samt att beviljandet av understöd handhaves av en särskild delegation.

Antalet underhållsdagar vid ålderdomshemmet utgjorde 65.512 och antalet intagna uppgick till 320, med en genomsnittsbeläggning av 179 vårdtagare pr dag. Dagkostnaden uppgick till 8: 08 kr. mot 6: 40 kr. under näst föregående år.

Brandskyddsanordningar, som i vederbörlig ordning godkänts, ha under året slutförts vid ålderdomshemmet.

Under året ha utredningar rörande ålderdomshemmets utbyggnad i enlighet med Socialvårdskommitténs förslag igångsatts.

I övrigt hänvisas till efterföljande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1948.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

Familjer och personer, som under åren 1943—1947 åtnjutit understöd av fattigvården.

FAMILJETYP.	1943	1944	1945	1946	1947
Ensam man utan barn	276	279	315	297	297
„ „ med barn	5	2	3	2	—
Ensam kvinna utan barn	429	445	419	454	458
„ „ med barn	65	71	86	83	57
Gift par eller samboende utan barn	264	278	246	250	222
„ „ „ „ med barn	236	236	264	220	232
Ensamma barn	—	—	1	—	—
Antal hemmavarande barn under 16 år	397	405	447	398	360
Omhändertagna av barnavårdsnämnden	20	18	42	43	45
Summa antal personer	1.692	1.734	1.823	1.747	1.671
UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET.					
Understöd enligt fattigvårdslagen	1.580	1.613	1.698	1.615	1.534
Understöd enligt lagen om kommunalt pensionstillskott m. m.	112	121	125	132	137
Summa antal personer	1.692	1.734	1.823	1.747	1.671

Vård å fattigvårdsanstalt.

	1943	1944	1945	1946	1947
Antal vårdtagare: män	146	146	169	170	175
„ „ kvinnor	120	146	135	143	137
„ „ under 16 år	17	16	3	5	8
Summa antal personer	283	308	307	318	320

Antal vårddagar och vårdens värde:

	1943	1944	1945	1946	1947
Antal underhållsdagar	65.296	65.109	64.569	65.450	65.512
Vårdens värde, kronor	282.634: —	319.202: —	371.947: —	378.267: —	437.325: —

Vård å sjukvårdsanstalt helt eller delvis på kommunens bekostnad.

	1943	1944	1945	1946	1947
Antal vårdtagare: män	110	121	145	121	106
„ „ kvinnor	108	126	129	123	109
„ „ barn	9	21	24	14	26
Summa antal personer	227	268	298	258	241

Antal vårddagar och vårdkostnadens värde:

	1943	1944	1945	1946	1947
Antal vårddagar	52.537	59.227	59.013	53.158	47.604
Vårdens värde, kronor	84.687: —	98.501: —	108.408: —	91.623: —	85.363: —

Hemunderstöd.

	1943	1944	1945	1946	1947
Understödets värde, kr.	198.841: —	203.254: —	227.203: —	244.583: —	235.063: —
Annan hjälp, värde, kr.	5.530: —	6.579: —	6.884: —	6.670: —	8.410: —
Antal kalendermånader under vilka hjälp lämnats	5.079	4.859	5.014	5.063	4.895

Därjämte har utgått till följande antal personer:

tilläggspension	771	781	747	741	734
barnbidrag	103	102	83	97	76
bidragsförskott	53	44	45	45	39
Antal	937	927	875	883	849

Vård har under året lämnats.

	Antal personer											
	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	118	90	78	88	113	99	96	142	99	165	84	91
Å Sanatorium	17	33	37	29	33	25	36	21	38	42	42	19
Å Sinnessjukhus och därmed likställda	120	120	125	138	135	154	153	143	162	153	109	141
Å Epileptikerhem	6	4	4	4	5	6	5	7	5	5	7	9
Å Västmanl. läns sjukhem..	32	27	30	16	19	18	23	15	8	9	9	3
Å Kuranstalter	40	24	25	18	20	15	14	7	12	12	17	15
Å andra anstalter	22	24	15	19	28	45	40	44	22	19	7	18
Summa	355	322	314	312	353	362	367	379	346	405	275	296

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1947:

Kvarvarande sedan år 1946	183	
Under året intagna	137	320
„ „ utskrivna	65	
„ „ avlidna	71	136
Vid årets slut kvarvarande		184

varav 101 män och 83 kvinnor.

Av under året vårdade tillhörde 21 män och 22 kvinnor främmande fattigvårdssamhällen.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

Ålder	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	2	—	—	6	—	—	8
Pensionärer mellan 16—20 år	—	—	—	—	—	—	—
„ 21—30 „	—	—	—	—	2	—	2
„ 31—40 „	5	2	—	4	—	—	11
„ 41—50 „	8	—	3	3	2	1	17
„ 51—60 „	8	2	3	11	4	3	31
„ 61—70 „	16	9	4	6	5	10	50
„ 71—80 „	19	4	39	12	5	19	98
„ 81—90 „	7	7	36	10	2	33	95
„ över 90 år	1	—	2	—	—	5	8
Summa	66	24	87	52	20	71	320

Dessa 320 pensionärer ha åtnjutit vård under sammanlagt 65.512 vårddagar, varav 31.503 dagar belöpa sig på 125 män och 102 kvinnor, vilka vårdats på hemmets sjukavdelningar.

Av de på hemmet vårdade pensionärerna åtnjöto 185 folkpension.

Den äldsta manliga pensionären har under året varit f. d. jordbruksarbetaren Karl Alfred Lejdström, född år 1854, och den äldsta kvinnliga pensionären änkefru Johanna Sofia Larsson, född år 1854.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	16	21	37
Blinda och litet seende	1	2	3
Lama och ofärdiga	5	4	9
Ständigt sängliggande	83	69	152
Lungsjuka	2	—	2
Ålderstigna och sjukliga	48	26	74
Minderåriga barn	2	6	8
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	9	7	16
Av annan orsak partiellt arbetsföra	11	8	19
Summa	177	143	320

Pensionärerna ha för hemmets räkning sysslat med arbeten av olika slag såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt, skomakeri, målning, snickeri, trädgårdsarbete m. m.

I hemmets tvättinrättning har under året avverkats 72.087 kg. tvätt, varav för enskilda personer 37.808 kg.

Uppgifter rörande såväl inre som yttre fattigvården.

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1940—1947.

Åren	Bruttokostnad		Summa Kr.	Nettokostnad		Summa Kr.
	Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.		Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.	
1940	318.069: 31	361.170: 01	679.239: 32	139.306: 45	232.857: 18	372.163: 63
1941	331.978: 78	407.989: 08	739.967. 81	138.634: 95	290.855: 55	429.490: 50
1942	347,048: 43	392,026: 68	739,077: 11	121,949: 79	258,193: 79	380,143: 58
1943	338,440: 99	377,891: 16	716,332: 15	119,885: 90	252,455: 19	372,341: 09
1944	363,299: 21	397,233: 87	760,533: 08	143,790: 76	281,711: 94	425,502: 70
1945	431,265: 30	423,972: 09	855,237: 39	158,963: 66	269,027: 90	427,991: 56
1946	427,725: 68	413,509: 39	841,235: 07	155,118: 60	283,347: 37	438,465: 97
1947	528,329: 28	405,228: 15	933,557: 43	249,327: 23	299,113: 46	548,440: 69

Tabell, som utvisar hur kostnadssummorna fördelas på invånare och skattekronor m.m. under åren 1940—1947.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården		Nettokostnaden för yttre fattigvården		Underhållskostnad på Ålderdomshemmet		Understödstagare på Ålderdomshemmet		
		fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	Understödstagare pr år Kr.	Understödstagare pr dag Kr.	Antal underhållsdagar	Antal	Medeltal pr dag
1940	649.176	9: 61	0: 57	6: 01	0: 35	1.701: 90	4: 65	68,445	295	187
1941	674.405	10: 90	0: 64	7: 40	0: 43	1,752: 95	4: 83	68,754	300	192
1942	744,256	9: 33	0: 52	6: 33	0: 33	1,836: 23	4: 95	70,033	282	189
1943	857,313	8: 73	0: 43	5: 91	0: 31	1,912: 09	5: 32	63,575	286	177
1944	843,548	9: 60	0: 50	6: 36	0: 33	2,041: —	5: 60	64,835	308	180
1945	880,956	9: 28	0: 49	5: 83	0: 30	2,409: —	6: 60	65,041	307	179
1946	1,073,243	8: 59	0: 41	5: 55	0: 26	2,337: 30	6: 40	65,450	318	179
1947	1,409,384	10: 27	0: 39	5: 60	0: 21	2,951: 56	8: 08	65,512	320	179

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd

År	Antal kyrkoskrivna invånare vid årets slut	Antal understödstagare	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
1940	38,729	1,723	3,79 %	0,66 %	4,45 %
1941	39,421	1,720	3,6 %	0,76 %	4,36 %
1942	40,797	1,771	3,69 %	0,62 %	4,31 %
1943	42,707	1,692	3,3 %	0,66 %	3,96 %
1944	44,306	1,734	3,22 %	0,70 %	3,92 %
1945	46,118	1,823	3,28 %	0,67 %	3,95 %
1946	51,034	1,747	2,80 %	0,62 %	3,42 %
1947	53,390	1,671	2,53 %	0,60 %	3,13 %

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1947.

DEBET:

Inkomster:

Yttre fattigvården:

Bidrag och ersättningar:		
Landstingsbidrag, ersättning av enskilda samt av pensioner och sjukkassor	98.954: 24	
Bidrag från Statens Flyktingsnämnd för Badelunda	633: —	
Övriga inkomster	5.727: 45	105.314: 69

Ålderdomshemmet:

Försäljning och utförda arbeten	76.622: 91	
Hyror	25.062: 85	
Bidrag och ersättningar:		
(Vårdavg. av främmande kommuner, enskilda, landstinget, staten samt av pensioner och sjukkassor)	176.278: 41	
Bidrag av Statens Flyktingsnämnd för Badelunda	78: —	
Diverse inkomster	959: 88	279.002: 05
		384.316: 74
Uttaxerade medel		549.240: 69
	Summa Kronor	933.557: 43

KREDIT:

Utgifter:

Yttre fattigvården:

Personalkostnader	51.288: 42	
Administrationskostnader	22.186: 12	
Underhållskostnader	295: 85	
Understöd med karaktär av fattigvård	188.702: 27	
Understöd utan karaktär av fattigvård	41.876: 83	
Anstaltsvård	71.859: 67	
Sjukvård och begravningskostnader	11.997: 93	
Övriga sociala utgifter	14.750: —	
Anskaffning av inventarier	1.086: 90	
Diverse utgifter	1.184: 16	405.228: 15

Ålderdomshemmet:

Personalkostnader	212.628: 94	
Administrationskostnader	1.580: 60	
Rörelsekostnader	13.853: 52	
Övriga rörelsekostnader	6.002: 82	
Transport	234.065: 88	405.228: 15

Transport	234.065: 88	405.228: 15
Underhåll av byggnader	30.967: 20	
Underhåll av maskiner och inventarier	13.359: 34	
Räntor	49.000: —	
Sjukvård och begravningskostnader	12.930: 58	
Hushåll, tvätt och beklädnad	115.222: 89	
Lokalkostnader	40.403: 10	
Anskaffning av inventarier	9.003: 14	
Diverse utgifter	23.377: 15	528.329: 28
Summa Kronor		933.557: 43

Statsbidraget har gått i avräkning, varför detsamma icke redovisats på sätt tidigare skett.

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

FONDER:

Behållningen rörande samtliga fonder utgjorde den 1/1 1947 219.598: 22 kronor, inkomsterna under året 7.495: 35 kronor, utgifterna 8.315: 33 kronor samt behållningen den 31/12 1947 218.778: 24 kronor.

Angående detaljsiffrorna hänvisas till Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 17

Nr 17. Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för år 1947.

Barnavårdsnämnden har under året haft 12 sammanträden samt i sin egenskap av ungdomsnämnd 6 sammanträden. Nämndens delegation har dessutom haft 5 sammanträden.

Vid dessa sammanträden ha behandlats sammanlagt 1.493 protokollförda ärenden.

Yttranden ha av nämnden avgivits i 55 adoptivärenden, 9 äktenskapsskillnadsärenden och 25 ärenden angående åtalseftergift.

Arbetsförelägganden ha meddelats i 22 fall, varav 2 lett till intagning å arbetshem. I övriga fall har av olika anledningar med verkställandet av besluten fått anstå.

Samtliga utackorderade barn och fosterbarn inom staden ha inspekterats minst en gång under året. Vederbörande vistelsekommuners barnavårdsnämnder ha på begäran verkställt särskild inspektion av samtliga barn, utackorderade utom Västerås, samt häröver avgivit rapporter.

Nämnden har i enlighet med gällande föreskrifter handhaft verksamheten med fria sommarresor för barn i och för landsvistelse. 545 barn ha på så sätt beretts fria resor, mot 520 under näst föregående år. Dessutom ha 75 husmödrar beviljats fria resor.

Antalet omhändertagna barn, som kvarstå till påföljande år, utgör 174. I förhållande till stadens folkmängd utgör de omhändertagna barnens antal 0,48 % mot 0,49 % år 1945.

Bruttokostnaden för barnavården utgjorde 209.029 kronor mot 185.910 kronor och nettokostnaden 141.658 kronor mot 87.147 kronor under år 1946.

Fördelad på innevånarantal och bevillningskronor utgör kostnaden respektive 2: 66 och 0: 10 kronor. Motsvarande siffror under 1946 voro 1: 71 och 0: 08.

Antalet bidragsförskottsansökningar har stigit från 143 till 244 och mödrahjälpsansökningarnas antal utgjorde 365 mot 389 jämfört med näst föregående år.

Genom att verksamheten med de allmänna barnbidragen förlagts till barnavårdsnämnderna har nämnden därigenom fått betydligt utökade arbetsuppgifter.

Beträffande verksamheten i övrigt hänvisas till efterföljande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1948.

Västerås stads barnavårdsnämnd:

EM. GRANÉR.

/*Axel Norén.*

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektören Em. Granér, ordförande.

Tjänstemannen Gösta Sjöberg, vice ordförande.

Ledamöter: Komminister Nils Berge, Doktor Knut Granberg, Fru Anna Vestberg, Fru Lydia Billgren och Kyrkoskrivaren John Sjöblom.

Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Befattningshavare:

Avd. för samhällsvård och skyddsuppfostran:

Sekreterare och ombudsman m. m.: Socialvårdschefen Axel Norén fr. o. m. jan. 1926.

Kassörska: Fröken Margareta Beskow fr. o. m. den 1/11 1946.

Barnavårdsinspektris: Fröken Britta Wengelin fr. o. m. den 1 jan. 1945, dessförinnan extra fr. o. m. 1 januari 1944.

Biträdande barnavårdsman och barnavårdsinspektris: Fru Annalena Nohrstedt-Sten, anställd som extra fr. o. m. den 7 nov. 1946.

Övriga arbetsuppgifter utföras av på fattigvårdens stat upptagen vid byrån anställd personal.

Barnavårdsmännens avdelning:

Föreståndare och barnavårdsman: Carl E. Scott fr. o. m. 1 jan. 1931.

Barnavårdsman: Fröken Elsa Hultgren fr. o. m. 15 april 1932.

Barnhemmet:

Föreståndarinna: Fröken Evy Aspling fr. o. m. 1 februari 1935.

Avd. 1.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under dels tidsperioden 1937—1941 samt delt årsvis fr. o. m. år 1942.

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhör annan kom.	Förebyggande åtgärder enl. 23 §					Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §		
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.
1937—1941	84	44	52	50	47	8	28	—	3	8	5	19	32	3	22	17	84
1942	85	49	51	46	48	4	35	—	1	28	5	14	35	4	21	13	82
1943	69	51	46	48	37	7	11	—	5	24	6	19	39	5	19	12	105
1944	81	59	49	46	73	16	30	—	—	6	21	32	24	9	16	12	83
1945	91	57	56	42	59	5	30	1	—	20	32	45	22	13	15	13	86
1946	80	55	53	45	56	4	24	1	1	21	36	49	36	9	14	16	101
1947	122	68	60	50	49	—	30	—	—	14	38	58	34	9	19	21	107

I 16 fall ha ingångna anmälningar icke föranlett åtgärd.

De av nämnden under 5-årsperioden 1936—1940 samt fr. o. m. år 1941 omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Från föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till				Skyddshem	Annan anstalt	Förhållande till stadens folkm. i %
						ensk. person		barnhem				
						inom kommun	utom kommun	inom kommun	utom kommun			
1936—40	161	26	30	157	1,923	53	77	20	11	21	15	0,56
1941	146	30	35	141	1,685	64	45	16	6	27	18	0,36
1942	141	30	26	145	1,795	53	46	20	8	27	17	0,41
1943	145	19	28	136	1,726	65	49	23	10	38	11	0,44
1944	136	53	23	166	1,848	71	52	17	8	19	17	0,40
1945	166	40	25	181	2,042	49	96	27	9	20	15	0,49
1946	181	27	20	174	2,362	72	53	31	18	41	28	0,48
1947	182	51	39	194	2,515	80	62	21	25	29	21	0,45

Därjämte ha 37 barn, hemmahörande i Västerås, varit omhändertagna och åtnjutit vård i olika form genom andra barnavårdsnämnder.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
Anmaningsskrivelser	66	51	29	35	61	64	53	89	64	87
Svar å anmaningsskrivelser	60	26	31	52	42	39	36	31	50	43
Ansökningar hos länsstyrelsen	31	28	23	14	15	21	18	37	26	27
Påminnelser hos länsstyrelsen	96	94	77	74	62	76	73	62	53	54
Förklaringar hos länsstyrelsen	84	86	76	53	37	69	62	46	21	15
Andra skrivelser från nämnden	1329	1247	1788	1297	1752	1509	2169	1888	2040	1898
Summa	1666	1532	2024	1525	1969	1778	2411	2153	2254	2124

I 2 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten.

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården under femårsperioden 1934—1938 och årsvis fr. o. m. 1939 samt dess fördelning på mantalsskriven invånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1934—38	96,952: —	66,134: —	34,043	447,253: —	1: 93	0: 15
1939	132,956: —	65,952: —	37,848	571,393: —	1: 74	0: 12
1940	120,527: —	69,640: —	38,729	649,176: —	1: 79	0: 10
1941	132,482: —	71,543: —	39,421	674,405: —	1: 81	0: 10
1942	133,899: —	74,275: —	40,797	744,256: —	1: 82	0: 09
1943	127,476: —	78,483: —	42,707	857,313: —	1: 84	0: 09
1944	141,523: —	78,792: —	44,306	843,548: —	1: 78	0: 08
1945	152,479: —	95,221: —	46,118	880,956: —	2: 06	0: 11
1946	185,910: —	87,147: —	51,034	1073,243: —	1: 71	0: 08
1947	209,029: —	141,658: —	53,390	1409,384: —	2: 66	0: 10

Tabell, utvisande under femårsperioden 1938—1942 och årsvis fr. o. m. 1943 utgivet bidragsförskott och beviljad mödrahjälp:

År	Bidragsförskott till			Kronor	Mödrahjälp till			Kronor
	Hela	Antal barn			Hela	Antal mödrar		
		u. ä.	i. ä.			ogifta	gifta	
1938—42	175	94	81	38,038: 91	146	44	102	22,089: —
1943	138	42	96	26,856: —	222	75	175	28,227: —
1944	129	66	63	26,043: 95	242	79	163	35,911: —
1945	100	67	33	31,335: 78	350	67	183	49,261: —
1946	143	74	69	30,562: —	468	79	389	49,112: —
1947	244	75	169	32,455: —	452	87	365	53,763: —

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1946	13	
Intagna under året	28	41
Utskrivna under året	27	
Kvarvarande till år 1948	14	41

Av de intagna barnen voro 19 gossar och 9 flickor.

Hela årskostnaden för barnhemmet utgör 38.203: 71 kronor, vilken summa fördelad på 4.489 underhållsdagar utgör 8: 51 kr. per dag och barn mot 6: 21 kr. år 1946.

Feberdagar under året		155
fördelade på	17 barn	
Mässling	4 fall	
Påssjuka	7 „	
Scarlantina	2 „	
Difterivac.	6 „	
Skyddsvac.	1 „	
Parancités	1 „	
Remitterad till Centralsjukhusets öronavd. för op.	1 „	
„ „ Centraldisp. för lungröntgen	1 „	

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och tre biträden.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

Under år 1947 ha samtliga förordnanden för barn utom äktenskap varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman varjämte en kvinnlig barnavårdsman å extra stat haft uppdraget att vara barnavårdsman i de fall där barnavårdsman begärts för barn från upplösta äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		598
Under året utfärdade		197
Härav för inom kommunen kyrkoskrivna	143	
„ „ inflyttåde från annan kommun	54	
Summa förordnanden		795

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnet fyllt 16 resp. 18 år	28	
Föräldrarnas giftermål med varandra	59	
Överflyttning till annan kommun	41	
Adoption av barnet	27	
Barnens död	4	
Annan orsak	1	160
Kvarstående förordnande vid årets slut		635

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	131	
Fastställt genom dom	2	
Rättegång pågår	1	
Kan ej fastställas	9	143
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	49	
„ „ „ „ „ icke fastställt för	5	54
Summa		197

För de inom kommunen skrivna har trolovning mellan barnens föräldrar konstaterats och barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 86 fall.

Verksamheten på grund av lagen om barn inom äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvar från föregående år	132 fall med tillsammans	166 barn
Under året utfärdade	51 fall med tillsammans	92 barn
Summa	183 fall med tillsammans	258 barn

Under året upphörda förordnanden:

Barnen fyllt 16 resp. 18 år	9 fall med tillsammans	13 barn
Överflyttning till annan kommun	4 fall med tillsammans	4 barn
Adoption av barnen	4 fall med tillsammans	6 barn
Föräldrarna återuppt. sammanlevnaden	3 fall med tillsammans	4 barn
Annan orsak	2 fall med tillsammans	4 barn
Summa	22 fall med tillsammans	31 barn

Kvarstående vid årets slut 161 fall med tillsammans 227 barn.

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		13 fall
Därav inställda å arbetshem	0	
Uppskov med inställelse på grund av uppgörelse	9	
Delgivna men handräckning ej begärd under året	1	
Ej anträffad med delgivning	2	
Handräckning begärd men ej verkställd under året	1	

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året inbetalts kronor 181.996: 58, vilken summa jämförd med föregående års inbetalning utvisar en ökning med kronor 20.561: 08. Härav har under året till fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens kassa inlevererats kronor 34.334: 73 i avräkning med samhällsvård och bidragsförskott. Denna summa utvisar en ökning från nästföregående år med kronor 367: 09.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsmännens räkenskaper och handlingar har, i likhet med föregående år, enligt Nämndens beslut, verkställts av Nämndens ombudsman syssloman Axel Norén och föreståndaren för byrån Carl E. Scott. Härjämte har räkenskaperna reviderats av stadens revisorer.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordningen pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	78	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,60
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48
1940	79	31	110	13,96
1941	85	27	112	12,43
1942	77	26	103	10,03
1943	98	49	147	10,60
1944	113	44	157	10,08
1945	108	32	140	10,36
1946	127	56	183	11,13
1947	143	54	197	12,04

Avd. III.

Fosterbarn under Barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1947 stått 211 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa ha 92 varit födda inom äktenskap och 119 utom äktenskap.

Barnen under två års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssystrarnas tillsyn. Dessa ha till antalet varit 65.

Antal barn vid årets början	125
därav i fosterhem	113
därav på barnhem	12
Under året tillkomna	86
därav i fosterhem	72
därav på barnhem	14
Under året avgångna	80
därav enär barnet flyttat från staden	16
därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	10
därav enär barnet omhändertagits av modern	25
därav enär barnet omhändertagits av fadern	2
därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	1
därav enär barnet fyllt 16 år	9
därav enär barnet adopterats	17
Antal barn vid årets slut	131
därav i fosterhem	124
därav å barnhem	7

Inspektioner och andra hembesök under år 1947.

Besök i hem för inspektion av (fosterbarn)	265
„ „ „ „ „ „ (barn utackorderade av Nämnden)	105
„ „ „ „ övervakning av barn och hem, som ställts under övervakning	48
„ „ „ „ undersökning av blivande fosterhem	26
„ „ „ „ utredning ang. åtalseftergift	18
„ „ „ „ „ „ skyddsuppfostran	8
„ „ „ „ „ „ adoption	18
„ „ „ „ „ p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	14
„ „ „ „ „ „ anmälan till härvarande Nämnd	96
Antal hembesök	598

Utredningar och rapporter.

Utredningar för åtalseftergift	20
„ „ skyddsuppfostran och intagande å skyddshem	8
„ „ adoption	28
„ „ intagning å Norrtulls sjukhus	1
„ „ vårdnadsfrågor	6
„ „ abort och steriliseringa	3
Mindre utredningar p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	19
Vanliga utredningar p. g. a. olika anmälningar till härvarande nämnd	59
Övervakningsrapporter	45
Antal rapporter	189

Övervakningar.

Enskilda personer och hem, som under år 1947 stått under övervakning	30
Övervakningar, som upphört under året	14
Nytillkomna övervakningar	10
	54

Tablå över Barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1947.

DEBET:

Inkomster:

Yttre barnavården:

Bidrag och ersättningar:		
Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott, statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	66.993: 86	
Pensionsavgifter	378: —	67.371: 86

Inre barnavården:

Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner	1.264: 33	
Övrig personals kost- och bostadsförmåner	2.674: 14	
Transport	3.938: 47	67.371: 86

Transport	3.938: 47	67.371: 86
Vårdavgifter av staten, landstinget, främmande kommuner och enskilda	— 34.689: 24	38.627: 71
		105.999: 57
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		141.234: 04
Summa Kronor		247.233: 61

KREDIT:

Utgifter:

Yttre barnavården:

Personalkostnader	45.097: 42	
Administrationskostnader	9.996: 60	
Utackorderingskostnader	65.026: 86	
Övriga bidrag	61.240: 40	
Anstaltsvård	6.336: 40	
Sjukvård och begravningskostnader	655: 65	
Diverse utgifter	391: 56	
Kapitalutgifter	20.285: 01	209.029: 90

Barnhemmet, Sommarro 8:

Personalkostnader	18.213: 11	
Administrationskostnader	164: 65	
Underhållskostnader	940: 54	
Sjukvård	78: 40	
Hushåll, tvätt och beklädnad	11.610: 26	
Lokalkostnader	5.148: 50	
Anskaffning av inventarier	405: 34	
Diverse utgifter	1.642: 91	38.203: 71
Summa Kronor		247.233: 61

Beträffande detaljsiffrorna hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 18

Nr 18. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarens m. fl. årsberättelser för 1947.

Västerås den 5 april 1948.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/*Åke Renvall.*

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1947.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: 1:ste stadsläkaren G. Andrén, ordförande, Polismästare H. Hellekant, v. ordf., Kyrkoskrivare J. Sjöblom, f. Posttjänsteman E. Östlund, fru K. Kjelldahl, Distriktsveterinär V. Snöborgs, Byggnadsverkmästare Gust. A. Lindahl.

Suppleanter: Ombudsman Erik Berglind, Fru Greta Schörling, Ombudsman Erik Pettersson, Doktor N. Boström, Fru Astrid M. Johansson.

Sekreterare: Kanslinotarie Åke Renvall.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMET.*

1. Nämnden har sammanträtt 12 gånger under året. Ärendena protokollförda i 412 paragrafer.
2. Diarieförda ärenden 487.
3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha skett i 0 fall.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1. Kyrkoskrivna inv. vid årets början:	m.	25.815,	kv.	25.219,	s:a	51.034
Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m.	27.093,	kv.	26.447,	s:a	53.540
2. Antal under året levande födda:	m.	594,	kv.	601,	s:a	1.195
3. Antal under året döda personer:	m.	232,	kv.	205,	s:a	437
4. Antal döda under 1 års ålder:	m.	10,	kv.	5,	s:a	15

5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning —	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott —	Inflyttnings överskott + underskott —
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1933	30,913	31,229	+ 316	176	176	352	157	155	312	+ 40	+ 276
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	— 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 944
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+ 230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+ 244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+ 379	+ 457
1942	39,433	40,797	+1,364	399	377	776	170	153	323	+ 453	+ 911
1943	40,797	42.707	+1,910	455	469	924	193	184	377	+ 547	+1,363
1944	42,707	44,306	+1,642	553	514	1,067	161	183	344	+ 723	+ 919
1945	44,306	46,165	+1,859	540	517	1,057	187	192	379	+ 678	+1,181
1946	48,602	51,034	+2,432	646	561	1,207	204	191	395	+ 812	+1,620
1947	51,034	53,540	+2,506	594	601	1,195	232	205	437	+ 758	+1,748

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgången.*

1) Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom sydvästra delen av Jakobsbergsområdet samt inom vissa delar av Skiljebo.

2) Under året utfördes 7.526 m nya vattenledningar.

Vattenledningarnas sammanlagda längd utgjorde den 31 december 131.224 m.

3) Vatten inleddes under året i 108 fastigheter.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hässlö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels av vatten från Mälaren som infiltrerats i åsen. På vattenledningsvattnet (renvattnet) ha under året utförts regelbundna undersökningar. Vattnets hårdhet var högst 10,8 och lägst 9,1 tyska grader. Manganhalten har varierat mellan 0,00—0,15 milligram per liter. Manganoxider ha tillfälligtvis förekommit i form av utfällningar. Undersökningar av vattnets bakteriehalt ha utförts en gång i månaden. Härom intet att anmärka.

Vattentillgången var fullt tillräcklig. Förbrukningen var under året

För hushållsbehov	2.018.000 m³	eller	43,3 %
„ industriella behov	1.337.000 „	„	28,7 %
Övrigt	1.306.000 „	„	28,0 %
Summa	4.661.000 m³		

Per person och dygn blev förbrukningen sålunda

För hushållsbehov	113 liter
„ industriella behov	75 „
Övrigt	73 „
Summa	261 liter

För vattenförbrukningen enligt mätare har avgiften under året varit

För förbrukning	intill	10.000 m³		23 öre/m³
„ „	över	10.000 intill	20.000 m³/år	22 „ „
„ „	„	20.000 „	30.000 „ „	21 „ „
„ „	„	30.000 „	40.000 „ „	20 „ „
„ „	„	40.000 „	50.000 „ „	19 „ „
„ „	„	50.000		18 „ „

Från de fastigheter (c:a 100 st.) vilka debiterats enligt kontrakt ha inkomsterna varit kr. 16.419: —.

De stipulerade avgifterna utgöra: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 12 kr. Tvättavgift per hushåll 6 kr.

Undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg och FCS badbrygga.

Mälarvattnets halt av colibakterier per liter.

	1 Björnön	2 Östra holmen	3 Johannisberg	4 Andelsslakteriet	5 Kallbadhuset	6 Reningsverket	7 Svartåns mynning	8 Svartån vid Vallby	9 FCS badbrygga
Juni 1947...	100	600	100	600	1.900	39.000	7.500	2.400	3.500
Juli „ ...	800	900	6.000	53.000	16.000	420.000	32.000	3.600	27.000
Aug. „ ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sept. „ ...	600	500	5.000	—	9.000	250.000	19.000	2.600	21.000
Okt. „ ...	500	600	24.000	—	19.000	8.000	27.000	2.300	6.000

Samtliga prover äro tagna på 2 meters djup utom de vid Svartåns mynning och Svartån vid Vallby, som äro tagna vid ytan. Vid de två sista månadernas provtagning ha ej prov kunnat uttagas vid Andelsslakteriet på grund av pågående muddring vid Djuphamnen. Under året har tillkommit provtagning vid Flygets Centrala skolors badbrygga invid Hamrelandet.

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

Vattenavloppet är i huvudsak anordnat enligt det kombinerade systemet, d. v. s. såväl spill- som regnvatten avledes i gemensamma ledningar. För en del nybyggda ytterområden är vattenavloppet anordnat enligt det separata systemet.

Allt avloppsvatten undergår mekanisk rening innan det utsläppes i Mälaren eller Svartån. Huvudparten av avloppsvattnet renas vid reningsverket vid Kungsängen.

Avloppsvatten för de områden, som på grund av sitt läge ej kan avledas till reningsverket undergår mekanisk rening genom separat byggda emscherbrunnar. Dessa områden äro stadsdelen Kvarnbrovreten och en del av Aroslund. Hovdestalund—Åshagen-områdets avloppsvatten renas i en Friesbrunn.

Under året utfördes 11.004 m nya underjordiska avloppsledningar. Avloppsledningarnas sammanlagda längd var vid årets slut 131.788 m. Underjordiskt avlopp utfördes under året till 112 fastigheter.

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 8.219.200 m³. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 22.518 m³.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 13.613 m³ eller i medeltal 37,3 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.843 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 293.600 m³ eller i medeltal 804 m³ per dygn, har till större delen levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen.

Driftsresultat.

Månad	Uppumpat vatten m³	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m³	Rötk. temp. °C	Gasproduktion		pH-värde ink. vatten	Slam till	
					Rågas m³	Renad gas v. e.		rötkam. m³	tork-gård m³
Januari	719.500	43.560	18,5	27	14.469		7,9	794	165
Februari	690.600	40.070	18,5	28	18.252		7,8	1.148	504
Mars	851.600	45.760	15,0	28	22.000		7,7	1.232	336
April	858.500	64.520	30,0	28	21.641		7,8	790	186
Maj	773.600	53.800	15,0	30	26.620		7,7	995	428
Juni	620.400	42.000	21,0	30	25.130		7,6	1.098	406
Juli	571.800	30.160	16,5	31	27.249		7,4	1.145	431
Augusti	701.000	36.610	24,5	32	31.849		7,5	1.218	450
September	688.700	40.140	26,0	33	28.306		6,9	1.248	467
Oktober	645.500	45.170	32,0	31	28.934		7,1	1.305	494
November	540.000	46.730	32,0	30	24.767		6,9	1.366	504
December	558.000	50.670	32,0	29	24.383		7,5	1.224	522
S:a värde	8.219.200	539.190	281,0		293.600			13.613	4.893
Medelväde per dygn	22.518	1.480	0,77	30	804	7.700	7,5	37,3	13,4

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 46 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts i 17 fall, som rättats efter tillsägelse.

3. Antal våningsklosetter: 16.806, varav 16.796 äro w. c. i 2.490 fastigheter.

4. Se mom. 1.

5. Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl. Sedan användande av pudrett till gödsling i trädgårdar inom stadsområdet förbjudits, har torvpudrettberedning i det närmaste upphört.

6. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystemet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 406 gårdar belägna i ytteromr.). I 115 fastigheter (större) förbrännes soporna.

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om djuphamnen.

3. Svinmaten inom tre-delningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Soporna köras ut till strandutfyllningar.

4. Anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. ha gjorts i 46 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norba-kärl, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Enl. stadsfullmäktiges beslut skall ev. sophämtning enl. systemet "dammfri tömning", införas i staden framdeles. Enhetliga sopkärl skulle överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942. Detta har dock på grund av materialbrist ej kunnat genomföras.

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus: 3 st. ansökningar för hållande av hushållsgris beviljade under året.

2. Fähus: inga.

3. Stall: 31, alla inom hälsovårdsområdet för stad.

4. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet, dock har under det rådande krisläget tillstånd lämnats att hålla hushållsgris viss del av året (se ovan).

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	46	—	—
Bristande hämtning av sopor	51	—	—
Avträden och urinkurar	17	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	22	—	—
Stall, svinhus	7	—	—

Råttutrotning:

Ett anslag på 3.000 kr., som ställts till Nämndens förfogande för råttgiftsutläggning, har förbrukats under år 1947.

Utrotning av duvor och kajor:

För utrotande av skadegörande fåglar har ett anslag av 1.000 kr. beviljats i 1948 års stat. Under året avlivades 583 duvor och 651 kråkfåglar.

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. A de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer

utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

Utredning om uppförande av ett krematorium pågår.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan: Inga.

2. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste inspektören förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 90 inspektioner fördelade på 64 dagar.

Arbetsställena: hantverk 33, handel 22, övrig verksamhet 35. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, i intet fall.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter inom planlagt område vid årets slut: 3.696.

Under året ha av enskilda uppförts 63 nya fastigheter med 1.000 lägenheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 251 enkelrum, 5 lägenheter å 1 rum och kokvrå, 51 lägenheter å 1 rum och kök, 310 lägenheter å 2 rum och kök, 245 lägenheter å 3 rum och kök, 129 lägenheter å 4 rum och kök, 9 lägenheter å 5 rum och kök.

Häri ingå 3 barnrikehus omfattande 48 lägenheter med halva lägenhetsantalet uthyrda till barnrika familjer.

Rivna fastigheter: 3 st., omfattande 48 lägenheter, därav 7 enkelrum, 29 lägenheter å 1 rum och kök.

2. För barnrika familjer finnas 16 bostadshus.

I staden finnes nu 5 pensionärshem och 1 bostadshus för "pauvres honteux".

Bostadsbristen är fortfarande mycket stor och ett 80-tal utdömda lägenheter äro fortfarande bebodda.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler ha tillkommit.

5. a) Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.

b) Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 2.582, återbesök 473, summa 3.055. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål 3.037. Avhjälpta missförhållanden 185.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: 9 järnspiselrum, 6 lägenheter om 1 rum och kök, 1 lägenhet om 2 rum och kök.

Antal damfriseringar: 47. De flesta av dem äro små och primitiva.

Antal herr- och damfriseringar kombinerade: 14.

G. *Samlingslokaler.*

Några anmärkningar ha ej inkommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 114.146 bad, varav för skolbarn: simhall med värmestuga 3.003, billighetsbastu 4.692 och simundervisningsbad 6.380, folkbad: billighetsbastu 39.335.

Staden har anordnat 3 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Sedan nu broförbindelse ordnats från fastlandet till Björnön, har friluftsbadet här betydligt bättre kunnat utnyttjats. Ett friluftsbad ligger vid Johannisberg.

Vattnet i Västeråsfjärden var liksom under föregående år tämligen starkt förorenat. Colihalten var hög. Ökad sjuklighet i samband med badningen har dock ej förmärkts. Förbättring av rådande förhållanden kan förväntas när framdeles reningsverket utökas med biologiskt filtrum. Biologiskt filtrum kan av kostnadsskäl tillsvidare ej anläggas.

En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antal bad för vuxna 866, skolbad 320.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:o 74) började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. 1.

4. Enskilda, mindre slakterier: 1 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom inspektörerna. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån) och beträffande pasteuriseringsprov å Apoteket Bävern.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	27	1	—	26
Charkuteributiker	51	2	7	56
Bagerier	42	1	5	46
Karamellfabriker	4	—	1	5
Brödbutiker	26	1	3	28
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	103	1	5	107
Speceributiker	83	1	4	86
Fiskbutiker	10	—	—	10
Näringsställen	72	1	1	72
Rak- & Frisérsalonger	31	2	—	29
Skrot- och hudupplag	11	—	—	11

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	35	2	3
Charkuteributiker	20	—	—
Bagerier och konditorier	74	2	1
Mjölkbutiker	71	—	—
Speceriaffärer	19	—	—
Näringsställen	10	—	—
Fiskbutiker	1	—	—

Av hälsovårdsinspektionen beslagtagna födoämnen 1947:

Köttvaror	206 kg.	på grund av förskämning.
Fläsk	83 „	„ „ „ „
Korv	120 „	„ „ „ „
Fisk	30 „	„ „ „ „
Sill	12 „	„ „ „ „
Morötter	4.100 „	„ „ „ „
Bananer	50 „	„ „ „ „
Saltgurka	25 „	„ „ „ „

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	59	44	—	15	—
svin	2	2	—	—	—

9. Tillsyn av matserveringsställen:

145 inspektionsbesök, varvid i 10 fall anmärkningar förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Vid mjölklaboratoriet ha undersökts 359 mjölk- och 154 gräddprov. Medelfetthalten för oskummad mjölk 3,07 %, för tunn grädde 13,3 %. Anmärkningar mot för låg fetthalt på oskummad mjölk har skett i 4 fall. Fetthalten å grädde har hållit sig mellan de stadgade gränserna 12 och 15 %. Mjölkkontrollen har utökats och omfattar nu förutom fetthalt även prov på smutshalt och hållbarhet.

Beträffande mjölkens hållbarhet, vilken provats medels reduktasprovet, har av 251 undersökta prov 5 givit anledning till anmärkning.

Prov av inom staden saluhållet smör, 3 prov med vattenhalten 15,6, 15,9, 15,9 %.

På grund av ändrade försäljningsbestämmelser å tjock grädde i oktober 1940, har någon sådan inte varit föremål för undersökning under året. Matvaruprov undersökes å Statens Institut för folkhälsan. Årskostnaderna ha uppgått till c:a 1.000 kronor.

11. Missförhållanden med avsende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

12. Torghandeln: Med anledning av den torra sommaren salufördes ingen svamp.

13. 3 st. köttbilar för kringföringshandel å landsbygden har av hälsovårdsnämnden erhållit förnyat tillstånd under året.

14. En fiskkiosk har under året godkänts.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 2.653. Medeltal per mottagning 9.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 36.
2. Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten (sommarkolonien) = 4.000 kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1947, bil. 10).

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. 1:ste stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör. D:r Assar Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.
2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha skett i 0 fall.
3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 175 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

1. Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 70 platser. På sinnessjukavdelningen 20 platser. Försörjningsfall 110 platser.

2. Barnhem.

	Plats-antal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	14	38.203: 71
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	26	3.500: —
Sparvboet (upphört efter årets utgång)	12	1.400: —
Flickbarnhemmet	12	1.000: —

Västerås stads barnhem Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1947.
Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 4.489.
Antal kvarliggande barn från år 1946: 13 st.
Antal intagna barn under år 1947: 28 st.
Antal utskrivna barn under år 1947: 27 st.
Antal kvarliggande barn till år 1948: 14 st.
Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 155. Antal sjukskrivna barn 17 st.

Barnhemmet för flickor.

Utdrag ur årsberättelsen 1947.
Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Viola Berg.

Antal underhållsdagar: 4.391.
Antal kvarliggande barn från år 1946: 13 st.
Antal intagna barn 1947: 6 st.
Antal utskrivna barn under år 1947: 7 st.
Antal kvarliggande barn till år 1948: 12 st.
Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 160. Antal sjukskrivna barn 19 st.

3. Barnkrubba.
Adress: Anderslundsgatan 6.
Öppet kl. 6.40—18. Lördagar till kl. 13. Stängt under juli.
För driftkostnaden svarar närmast Föreningen Västerås Barnkrubba, Understödsförening.
Kommunalt bidrag.
Dagavgift 60 öre eller 75 öre per barn och dag.
Läkare: K. Hallengren.

4. Sommarkoloniverksamhet.

Folkskolans sommarkolonier vid	Frösåker (58 barn och 50 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	113 platser
	Mårdhyttan (75 och 67 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	142 „
	Bysala (8 veckor)	35 „
	Gusselby (65 och 67 barn under 1 vårdperiod à 5 veckor)	132 „
Röda korsets sommarkoloni vid Ramnäs (emottager barn från hela länet)		32 „
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) (öppet 15/6—23/8)		50 „
Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs (Västkusten), 103 och 105 barn under 1 mån., i 2 perioder (öppet 11/6—20/8)		208 „

5. Barnträdgårdar:
"Västerås stads barnstugor"

Herrgärdsskolans	barnträdgård	20 + 20 = 40 barn
Jakobsbergs	„	20 + 20 + 20 = 60 barn
„ I	„	20 + 20 = 40 barn
Korsängens	„	15 + 15 = 30 barn
Hallens	„	20 + 20 = 40 barn
Gideonsbergs	„	20 + 20 = 40 barn
Tunby	„	20 + 20 = 40 barn
Aspvretens	„	20 + 20 = 40 barn

Å vardera barnträdgården emottages c:a 20 barn å en förmiddagsavd. 3 tim. och c:a 20 barn å eftermiddagsavd. 3 tim. Alla dagar utom lördag och söndag.
Läkare: P. Fritsch.
Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdskolan.
Varje dag ½3—½7 em. 30 barn.
Dagkoloni: 25/6—20/8 kl. 11.30—3.30 i form av badresor till Östra Holmen. 74 barn i genomsnitt per dag.

Lekplatsverksamhet har varit anordnad under ledning av ledarinna tiden 20/6—20/8 å Korsängsskolans park samt å Djäkneberget och Tunby. C:a 45 barn per dag.

Fritidsverksamhet för skolbarn har varit anordnad vid Tunby: 6 klubbar med 11 skolbarn i vardera samt vid Korsängen 1 klubb med 13 barn.

Daghemmet vid Norra Ringvägen har sedan årets början 42 platser: för spädbarn 11, koltbarn 12—13 och barnträdgårdsbarn 15—18.

O. 1. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralerna för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 3 års ålder ha under året varit inskrivna 4.238 st., därav nyinskrivna 1 125 st.

Läkaren har under året haft 436 mottagningar, varvid sammanlagt 6.292 barn undersökts. Medeltal per mottagning 14,43.

Sköterskorna ha avlagt 7.541 besök i hemmet. Å sköterskornas mottagningsrum ha avlagts 1.553 besök.

Läkare: D:r Assar Normark.

O. 2. *Mödravård.*

Å landstingets mödravårdscentral vid Centrallasarettet emottages för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet.

Vid 107 mottagningar besöktes centralen av 2.041 mödrar. Medeltal: 20 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 5 inspektörer, som tillika äro desinfektörer, 6 stadsdistriktssjuksköterskor, 1 dispensärsköterska och 5 skolsköterskor. Dessutom finnas 4 diakonissor, 3 distriktsbarnmorskor som tillika äro landsdistriktsbarnmorskor.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

I staden praktisera: 2 homeopater och 1 "naturläkare", som försäljer örtpulver per postförskott ("droghandel").

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.

1 ambulans är stationerad vid epidemisjukhuset.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 jan. 1938.

Besiktningsläkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r C. Idar såsom ersättare.

Under år 1947 ha 25 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 dec. 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landsflygplan Västerås—Hässlö samt för sjöflygplan Västerås—Centrala flygverkstaden är 1:ste stadsäkaren G. Andrén med d:r C. Idar såsom ersättare.

Inspektioner ha ej förekommit.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är 1:ste stadsläkaren G. Andrén.

Utbildning och instruktion har meddelats.

Bilagor: 1) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

Västerås den 1 mars 1948.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

Ordf., 1:ste stadsläkare.

Bilaga 1.

Bilaga till årsberättelsen från hälsovårdsnämnden i Västerås stad rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion år 1947.

		Antal
I.	Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder	134
	Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande samlingslokaler	—
	Nytillkomna bostadslägenheter	1000
	„ bostadshus för barnrika familjer	3
	„ bostadslägenheter för barnrika familjer	24

II. Bostadsinspektionen.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal 1:ste stadsläk. G. Andrén.

Instruktion för personalen fastställd år 1943.

Personal: Bostadsinspektris Carin Graffner-Lindberg.

Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen minst 5 år.

B. Verksamhet.

	Antal
Prövade ärenden rörande bostäder	3.037
därav ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet	2.829
därav ärenden, som prövat på grund av den fortlöp. inspektionen	226
Utförda inspektioner	3.055
därav återbesök	473
Inspekterade bostäder om	
1 rum (ej kök)	109
1 kök	75
1 rum och kök eller kokvrå	495
2 „ „ „ „ „	432
3 „ „ „ „ „	323
mer än 3 rum och kök eller kokvrå	175
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande:	
1. Byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel	90
2. Boningsrums, köks eller kokvrås fönster eller dagerbelysning	4
uppvärmning	39
skydd mot olägenhet från grund	1
ohyra	7
storlek	2
luftväxling	7
skydd mot fukt	13
skydd mot angränsande utrymmen	4
3. Bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter:	
garderob	17
avträde	4
(vattenklosett)	27
skafferi	49
tvättstuga	2
torkrum	—
vattenledning	1
avloppsledning	8
gasledning	1
elektriskt ljus	2
4. Bostadslägenhetens skötsel	11
5. Trångboddhet i familj med intill 2 barn	7
Trångboddhet i familj med mer än 2 barn	10
Inspekterade samlingslokaler, därav	
teatrar och biografer	1
danslokaler	1
hotell och pensionat	2
möteslokaler	1
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande samlingslokals	
luftväxling	1
bekvämlighetsinrättningar	4
Iakttagna missförhållanden som avhjälpts genom ingripande av	
bostadsinspektionen (dess tjänstemän)	168
hälsovårdsnämnden	26
Iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts	79
Utdömda lägenheter, som utrymts	3
Medgivet uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet	2
Trångbodda familjer, som beretts bostad i kommunen tillhörig lägenhet	—
Av hälsovårdsnämnden meddelade föreläggande enligt 8 § 8 mom. resp. 43 § 7 mom.	17
Utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål enligt samma lagrum	16
Meddelade uppskov med föreläggande eller förbud enligt samma lagrum	2
Meddelade förordnanden om utrymmande av rum i samband med föreläggande	—
Meddelade förbud mot lägenhets beboende av mer än ett visst antal personer	—
Meddelade förbud mot lägenhets beboende av minderåriga	7
Meddelade förbud mot lägenhets beboende under viss årstid	—

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Bostadsbristen är fortfarande mycket stor och ett 80-tal utdömda lägenheter äro fortfarande bebodda.

Västerås den 25 februari 1948.

Carin Graffner-Lindberg.
Bostadsinspektris.

Årsberättelse från hälsovårdsnämnden i Västerås rörande epidemisjukvården för år 1947.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och andra mom.[1] vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber .... 397 insjuknade Difteri ..... 0 „ Nervfeber och paratyfus 2 „ Akut barnförlamning .. 9 „ Summa 408 insjuknade
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	443 st.
3. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation ha varit intagna å epidemisjukhuset 35 personer.
4. Åtgärder enligt 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka ha vårdats å epidemisjukhuset. Syskon till de insjuknade ha varit isolerade i hemmet under erforderlig tid. Ett mindre antal scharlakansfeberfall vårdades i hemmet.
5. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 286 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 36 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittade hem, ha 327 rum och 45 kök desinfekterats.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 5 rum. Privat cyankammare har tagits i bruk 7 ggr under sommaren för ohyresbehandling av möbler, kläder m. m.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste inspektören är tidigare utbildad för cyanvätegasbehandling.

[1] Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 28 febr. 1948.

GUSTAV ANDRÉN.

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1947.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	23.265	kv.	22.979	s:a	46.244
i Lundby församling	m.	1.117	kv.	1.050	s:a	2.167
i Badelunda församling	m.	1.433	kv.	1.190	s:a	2.623
S:a	m.	25.815	kv.	25.219	s:a	51.034

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	23.993	kv.	23.952	s:a	47.945
i Lundby församling	m.	1.695	kv.	1.316	s:a	3.011
i Badelunda församling	m.	1.405	kv.	1.179	s:a	2.584
S:a	m.	27.093	kv.	26.447	s:a	53.540

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	529	kv.	542	s:a	1.071
i Lundby församling	m.	30	kv.	30	s:a	60
i Badelunda församling	m.	35	kv.	29	c:a	64
S:a	m.	594	kv.	601	s:a	1.195

3. Antal under året döda personer, (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	214	kv.	187	s:a	401
i Lundby församling	m.	7	kv.	7	s:a	14
i Badelunda församling	m.	11	kv.	11	s:a	22
S:a	m.	232	kv.	205	s:a	437

4. Därav antal döda under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	10	kv.	4	s:a	14
i Lundby församling	m.	—	kv.	1	s:a	1
i Badelunda församling	m.	—	kv.	—	s:a	—
S:a	m.	10	kv.	5	s:a	15

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antal under året födda har överstigit antal under under året döda med 758 (362 m., 396 kv.).

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 1.748 (916 m., 832 kv.).

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	397	insjuknade
Difteri	0	„
Nervfeber och paratyfus	2	„
Akut barnförlamning	9	„
Summa	408	insjuknade

I scharlakansfeber insjuknade 397 (137 år 1946). Sjukdomsfrekvensen var ungefär lika under årets första 8 månader, i september inträffade 83 fall, i oktober 72, i november 47 och december 24. Tiden september—november pågick en scharlakansepidemi i länet med sammanlagt c:a 350 fall. Under februari månad inträffade 168 fall av influensa. Av gulsot ha i medeltal 4 fall inträffat varje månad.

Könssjukdomarna ha i år minskat något, dock ha fallen av syfilis ökat. Besöksantalet på polikliniken för könssjukdomar var under

år 1943	2.263,	antal nytillkomna		år 1943	276,
„ 1944	2.543,	„	„	„ 1944	396,
„ 1945	2.853,	„	„	„ 1945	456,
„ 1946	2.495,	„	„	„ 1946	519,
„ 1947	2.653,	„	„	„ 1947	397.

Föredrag:

För Västmanlands läns sköterskeförening: Penicilinet,dess upptäckt och dess användning.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 2 pharm.-kandidater, 1 partiellt tjänstgörande kandidat.

På apoteket Bävern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater.

På apoteket Humlan tjänstgöra förutom innehavaren 1 leg. apotekare, 2 pharm.-kandidater. Stadens 3:dje apotek Humlan öppnades den 10 januari.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Badelunda, Björksta, Dingtuna, Haraker, Hubbo, Irsta, Kungsåra, Kärrbo, Lillhärad, Ryttern, Romfartuna, Sevalla, Skerike, Skultuna, Tillberga, Tortuna, Västerås-Barkarö och Ängsö.

Distriktsbarnmorskor: Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer och Fröken Anna-Lisa Laago.

3. *Skyddskoppympning.*

1:ste stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. D:r Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

Inalles ha c:a 985 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

Föreläggande ha meddelats i 0 fall.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång ha enligt anmälan 14 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
   Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
   Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
   Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och 1:ste stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:

Sinnessjuka: 128 m., 103 kv.

Sinnesslöa: 64 m., 60 kv.

Från oktober månad har psykisk rådfrågning varit anordnad av fil. d:r Emilia Fogelklou.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkareråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har under året utökats med ännu en central samt barnens ålder höjts till 3 år. Centralerna ha även under det gångna året flitigt anlitats. D:r Assar Normark har varit föreståndare. Sköterskor: Syster Svea Sandberg, Syster Berta Hedlöf och Syster Anna-Lena Lamberger.

Mottagningslokaler: Kristinagatan 17 och Centrallasarettet.

Mödravården.

Å landstingets mödravårdscentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Från 1946 överfördes 202 mödrar. Nytillkomna under året 782 mödrar. Vid 101 mottagningar besöktes centralen av 2.041 mödrar.

Medeltal: 20 per gång.

Personal: 1 läkare, 2 barnmorskor och 2 sköterskor.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 31/12 1947.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.

E. Julin, provinsialläkare.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.
K. Hallengren, t. f. 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet, läkare vid Tekniska skolan.
J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.
P. Fritsch, läkare vid Kungl. Västmanlands Flygflottilj, läkare vid Västerås stads barngårdar, läkare vid Högre Allm. läroverket.

Privatpraktiserande:
Hjördis Lind-Campbell, läkare vid flickskolan.
G. Fjellander, f. d. 1:ste provinsialläkare.
K. Granberg, läkare vid folkskolarna.
A. Hedfeldt, läkare vid Asea.
G. Helmer, järnvägsläkare.
C. Idar, f. d. 2:dre stadsläkare.
G. Ljungkvist.
Elisabet Noreby.
C. A. Sjöberg, flygläkare.
G. Wingren, fältläkare.

Vid centrallasarettet:
E. M. Bergenfeldt, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
T. Hendelberg, bitr. lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
T. Eriksson, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
Bengt Åkerlund, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
Kurt Lindström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
Åke Waller, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
K. Vannfält, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
S. E. Westermark, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. Wirdholm, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
S. Holmquist, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. B. Odqvist, lasarettsläkare vid ögonavd.
N. Boström, lasarettsläkare vid öronavd.
Lars Sellström, underläkare vid öronavd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
Gösta Lindeberg, bitr. lasarettsläkare vid röntgenavd.
Erik Wallin, extra läkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.
A. Normark, lasarettsläkare vid barnavd.

Vid länssanatoriet Skogsfjället:
G. Karth, sanatorieläkare, läkare vid Centraldispensären.
Märta Stille, 1:e underläkare.
Valter Noreby, 2:dre underläkare.

Tandläkare:
E. Adolphson, E. Berggren, A. Björk, N. Björn, K. Blomkvist, O. Boberg, G. von

Bothmer, Fru Gisela Cronholm-Twetman, Brita Fjellander, G. Jonsson, O. Lagerblad, E. Lagerkvist, H. Larsten, T. Liljefors, E. Nyström, E. von Unge, F. E. Wahlund, Fru Ulla Wennberg, G. Werthén, O. Westermark.

Tandläkare vid folktandkliniken:
Föreståndare K. Edlund, Marta Elander, Rune Hannerz, Margareta Härdner, H. Lybeck, Åke Löfgren, Anna-Britta Svensson, Gudrun Ullsten.

Centraltandpolikliniken: Föreståndare S. Sundberg.

Veterinärer:
Thor Henriksson, länsveterinär, Verner Snöborgs, distriktsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, Hilding Thörne, chefsveterinär och Ragnar Jansson och Per Kinnmark, assistentveterinärer vid tuberkuloslaboratoriet, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:
Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, Kapten A. Hammarfelt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.
Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fru E. Quiding-Andersson, Fröken Elisabet Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fröken Gertrud Hidén (anställd vid Centrallasarettet), Fru Greta Ljungquist, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fröken Lulu Schultz (anställd vid Centrallasarettet), Fru Maj Svensson, Fröken Dagny Trenius (anställd vid Centrallasarettet), Fru Thora Wittbom, Fröken Karin Wibell.

Barnmorskor:
a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer, Fröken Anna-Lisa Laago.
b) Å Centrallasarettet anställda: Anna-Lisa Toborg, Vendela Lindblom, Svea Christenson, Inga Persson, Edit Brandt.
c) Kommunalt anställda: Se a).

Sjuksköterskor:
a) (Stads)distriktssjuksköterskor:
Lilly Kallin, I distr. Området mellan Vasagatan och Jakobsbergsgatan.
Birgit Neppelberg, II distr. Området mellan Vasagatan och Norra samt Östra Ringvägen.
Helny Carlsson, III distr. Området väster om Jakobsbergsgatan, Lundby och Fredriksberg.
Sanna Nordvall, IV distr. Området norr om Norra Ringvägen.
Iris Fagerlund, V distr. Ängsgärdet, Haga, Aseastaden.
Siri Widell, VI distr. Området Sommarro, Klockartorpet, Badelunda, Hemdal, Vargbo.
Å ålderdomshemmet: Alinde Högdén, Ella Björklund, Selma Bengtsson, Nanny Alverås, Margit Berglund.
b) Skolsköterskor: Rut Berggren-Nilsson, Dagmar Silén, Astrid Larsson för folkskolorna, Barbro Angmo för Högre Allm. läroverket, Birgitta Bengtsson för Läroverket för flickor.

c) Dispensärsköterska: (distrikts) Lisa Nilsson.

d) Barnavårdssköterskor: Svea Sandberg, Berta Hedlöf, Anna-Lena Lamberger.

e) Sköterskor vid Asea: Kerstin Boström, E. Rosendahl.

f) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända, Gunhild Gustafsson, ej godkänd.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Sigrid Andersson, Elsa Bergstrand, Annie Hagberg, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Anna Karlsson.

Hemsystrar: Astrid Nilsson, Britta Weibel, Bengta Lindgren, Svea Laggar, Ingrid Lindgren och Karin Fredriksson, anställda av Västerås stad. (Verksamhet se bil. 12.)

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
6. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
7. 1:ste inspektörens årsberättelse.
8. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
9. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
10. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
11. Folkskoletandklinikverksamhet.
12. Hemsystrarnas verksamhetsberättelse.

Västerås den 28 februari 1948.

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdomar*

Sjukdomar	Insjuknade				
	Januari	Febr.	Mars	April	Maj
Nervfeber	—	—	—	—	—
Paratyfus	—	1	—	—	—
Scharlakansfeber	14	13	16	19	23
Difteri	—	—	—	—	—
Akut barnförlamning	1	—	—	—	—
Meningo-eucephalit	2	—	—	—	—
Hepatitis epidemica	8	12	3	2	3
Influensa	32	168	54	5	15
Mässling	1	2	20	55	39
Påssjuka	3	11	14	14	12
Kikhosta	4	12	13	8	1
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	31	53	46	20	20
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	6	21	12	8	1
Akut lunginflammation	1	—	3	—	—
Lungsäcksinflammation	1	—	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	11	28	21	25	11
Rubeola	1	—	—	3	—
Varicelle	1	3	11	1	1
D.-B.-bärare	—	—	—	—	—
Summa	117	324	213	160	126

Bilaga 3. *Sammandrag av summariskt utdrag ur dagböcker, förda*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Förlösta och vårdade		Barnsängskvinnan var 10 dagar efter förlossningen		
	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Summa	Därav		i barnmorskans eget hem Regl. § 24. mom. 1 st. 2	å förlossningsh. Regl. § 24, mom. 1, st. 1 o. mom. 2	frisk	sängliggande	död
					Förstföderskor	Omföderskor					
4	103	3	4	110	22	88	—	—	110	—	—

i Västerås år 1947.

Insjuknade							
Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	2
42	13	29	83	72	49	24	397
—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	2	4	—	1	—	9
—	—	—	—	—	—	—	2
5	2	3	8	4	2	3	55
11	5	—	14	11	16	26	357
14	2	2	1	—	—	—	136
14	7	1	8	7	7	22	120
7	6	3	14	8	2	2	80
9	11	9	23	19	30	54	325
7	1	1	3	4	22	11	97
—	1	1	—	2	5	—	13
—	1	2	—	2	2	—	8
13	11	11	20	15	5	26	197
—	—	1	1	—	1	—	7
1	2	—	—	4	3	10	37
—	—	—	—	—	—	1	1
124	63	65	179	148	145	179	1.843

av barnmorskor i Västerås stad Västmanlands län under år 1947.

Antal börder					Födda barn														
Missfall	Övr. förlossn.-f.				Levande födda				Dödfödda				Summa			Av lev. födda voro inom 10 dag. efter förlossn. döda			
					Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna					Fullgångna		Ofullgångna	
	Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Hela antalet	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
7	102	1	—	103	56	47	1	—	—	—	—	—	57	47	104	—	—	1	—

Ögondesinfektion verkställd å 103 nyfödda barn, därav 56 gossar och 47 flickor.

Bilaga 2.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1947.

A. Vaccination.

Utdragets n:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av			
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom lagen om skyddskoppympning	genomgångna smittkoppor	Summa
1—10	Västerås	D:r G. Andrén	182	59		241
11—42	„	D:r A. Normark	705	11		716
43	„	D:r K. Hallengren	4			4
44	„	D:r G. Helmer	2			2
45	„	D:r E. Julin	1			1
46	„	D:r J. Lundblad	2			2
47	„	D:r K. A. Vannfält	2			2
48	„	D:r G. Wingren	2			2
49	„	D:r Th. Hedberg	1			1
50	„	D:r E. Gezelius	1			1
51—54	„	D:r S. Hansson	4			4
55	„	D:r C. Schneider	1			1
56	„	D:r O. Jonsson	1			1
57	„	D:r G. Nilson	1			1
58	„	D:r H. Ihde	1			1
59	„	D:r S. C. Ödman	1			1
60—61	„	D:r T. Kjellin	2			2
62—63	„	D:r C. Tibblin	2			2
		Summa	915	70		985

B. *Revaccination.*

Under året hava utförts 30 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Bilaga 3.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1947.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som under förgående år.
2. Invånarantalet torde uppgå till hälften av hela stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse. Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1947. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av förste stadsläkaren.
2. Yttre likbesiktning har företagits i 12 fall på polisens begäran.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. *Behovet av ökat antal vårdplatser*

å ålderdomshemmet är fortfarande stort.

VI. *Intet av vikt att anföra.*

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte bilagor.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1947.

Västerås den 31 januari 1948.

K. Hallengren.
t. f. 2:dre stadsläkare.

Översikt av gängse sjukdomar i Västerås år 1947.

Sjukdomar	Insjuknade.												
	Januari	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	S:ma
Scharlakansfeber	2	5	1	—	1	3	—	1	—	—	—	1	14
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Hepatitis epidemica	—	2	—	—	—	2	—	1	1	3	4	—	13
Influensa	36	72	27	-	—	—	—	—	—	—	—	—	135
Mässling	—	2	6	26	6	4	—	1	—	—	—	—	45
Påssjuka	3	5	4	4	3	5	2	1	4	2	7	5	45
Kikhosta	6	12	9	6	—	5	3	3	9	6	2	2	63
Akut inflammation i luftstrupe och luftrör	19	38	30	12	6	3	5	7	14	12	14	34	194
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	3	9	8	7	1	4	—	—	—	3	6	11	52
Akut lunginflammation	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	4	—	7
Lungsäcksinflammation	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2
Akut mag- och tarminflammation	9	20	16	22	5	7	4	4	15	11	2	16	131
Summa	78	165	104	77	22	33	14	20	43	37	40	9	642

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1947 angående läkare och*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistr., stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt.	Antal legitimerade läkare							Antal tandläkare					
	Civila läkare	Militär läkare	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Summa	Därav		Distrikts- *)			Enskilt praktiserande		
	som inneh. civil läkarebefattn. med tjänstårsrätt					Manliga	Kvinnliga	Manliga	Kvinnliga	Summa	Manliga	Kvinnliga	Summa
Västerås stad	5	2	9	1	17	15	2	4	4	8	16	3	19
Centrallasarettet	19	—	—	—	19	19	—	—	—	—	—	—	—
Länssanatoriet	3	—	—	—	3	2	1	—	—	—	—	—	—

*) Tandläkare vid folktandpoliklinken.

tandläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Summa	Anmärkningar
m.	kv.	Distrikts-barnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Summa	Distrikts-sköterskor	Dispensär-sköterskor	Sjuksköt. vid barnav.-central	Andra av kommun, församling, bruk m. m. fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst		
4	13	3	—	5	8	6	1	3	12	5	27	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Bilaga 5.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1947.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

1. Under året vidtagna åtgärder beträffande:
   a) byggnaderna och deras omgivning: Promenadgård anordnad för sinnessjukavdelningens patienter.
   b) mathållning: Inga förändringar.
   c) inventarier, utredningspersedlar och instrument: Sängöverkast samt stolar till samtliga sängar ha anskaffats. Å avd. I har omklädningsrum med skåp för personalen anordnats.
   d) ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.
2. Inträffade förändringar, beträffande personalen: Inga förändringar.
3. Viktigare åtgärder, som blivit föreslagna: Intet att anmärka.
4. Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Intet att anmärka.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, betalningsklasser.*

Antal patienter		Underhålls-dagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhus-vistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
141	69	31.503	89	86	89	80	138

Uppgifter från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1947.
(Med.-styr:s cirk. den 19 oktober 1914 och den 20 mars 1924)

Bilaga C. *Antal intagna sjukdomsfall ävensom döda.*

II. **Ålderdomssjukdomar.** Sjukdomarnas benämning	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Marasmus senilis	7	12	3	8
Gangræna senilis	6		1	
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar				
Erysipelas	1			
Influenza epidemica		2		
Tuberculosis (samtliga fall)	2	1	2	
Tbc pulmonum, laryngis	2		2	
„ lymphoglandularum		1		
Syphilis acquisita		1		
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar				
Anæmia	2	3		1
VI. Ämnesomsättningssjukdomar				
Diabetes mellitus	6	2		
Adispositas universalis		2		
Struma		1		
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar				
Alcoholismus chronicus	2			

Sjukdomarnas benämning	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
VIII. Nervsystemets sjukdomar				
Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Embollitio cerebri	10	10	5	7
Paraplegia	1			
Paralysis agitans	1			
Selerodermi		1		
Epilèpsia	1	1		
Hysteria		2		
IX. Sinnessjukdomar				
Insania et Idiotia	21	11		
X. Cirkulationsorganens sjukdomar				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	3	4		1
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	11	7	1	1
Arteriosclerosis. Endarteriitis	42	19	11	5
Phlebitis	2	5		
Aneurysma		3		
Trombosis. Embolia	1			
XI. Andningsorganens sjukdomar				
Bronchiectasia	1			
Asthma bronchiale	1			
Pneumonia crouposa acuta	15	7	11	1
Pleuritis. Empyema pleuræ		1		
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar				
Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	1	1		
Entero-colitis chronica	1	1		
Hernia	2			
Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	1			
Cholecystitis. Cholangitis	1	1		
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Pyelitis. Cystopyelonephritis	2	1		
XIV. Könsorganens sjukdomar				
A. Manliga könsorganen				
Hyperthrophia prostatæ	4		1	
XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar				
Polyarthritis rheumatica chronica	2	4		
Arthritis deformans	1	2		
Pes planus	1			
XVI. Hudens sjukdomar				
Eczema		1		
Ulcus varicosum cruris	1	1		
Scabies		1		

Sjukdomarnas benämning	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
XVII. Öronsjukdomar				
Otitis media purulenta	1			
XVIII. Ögonsjukdomar				
Iritis, iridocyclitis		1		
Cataracta	2	2		
XIX. Svulster				
Sarcoma Mandibulæ	1		1	
Carcinoma (samtliga fall)	6	6	4	4
„ ventriculi	2	1	2	
„ intestini		2		2
„ prostatæ	2		2	
„ uteri s. ovarii		2		2
Carcinoma oesophagi	1	1		
Carcinoma lymfoglandul submentalis	1			
Tumor cerebri		1		
Tumor renis		1		

Bilaga C 1.

Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1947 angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

Uppgift angående dödsorsaken	Antal m.	Antal kv.
II. Morbi senectutis		
Marasmus senilis	3	8
Gangræna senilis	1	
III. Morbi infectionis		
Tuberculosis pulmonis, laryngis	2	
IV. Morbi systematis hæmopoëtici et sanguinis et diatheses hæmorrhagicae		
Alii morbi sanguinis		1
VI. Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum		
Hæmorrhagia cerebri. Hæmorrhagia meningum	5	7
VII. Morbi organorum circulationis		
Endocarditis chronica		1
Myocarditis chronica	1	1
Arteriosclerosis	11	5
VIII. Morbi organorum respirationis		
Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	11	1
XI. Morbi organorum genitalium		
Hyperttraphia prostatæ	1	

Uppgift angående dödsorsaken	Antal m.	Antal kv.
XV. Tumores		
Carcinoma ventriculi	2	
„ intestini		2
„ uteri et ovariorum		2
„ aliorum organorum	2	
Sarcoma aliorum organorum	1	
XVII. Mors violenta, non naturalis		
Suicidium		
Alii modi suicidii		1

Bilaga F.

Uppgifter från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1947.

Antal för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

I. **Skadans natur**	Intagna m.	Intagna kv.	döden	Skadans påföljd kvarstående men	Skadans påföljd övergående men
Sårskada, ej nedan nämnd (Vulnus)	2	1			3
Benbrott, armens och skuldergördelns ben. Fractura simplex	2	2			4
Benets och bäckengördelns ben. Fractura simplex	1	5		6	
Förfrysning (Congelatio). Tår, fot	1				1
Förgiftning med lysgas		1	1		
Summa för grupp I	6	9	1	6	8
II. **Skadans tillkomstsätt**					
a. Olycksfall					
Genom halkning, omkullfallande	5	8		6	7
b. Självmordsförsök					
Genom förgiftning med lysgas		1	1		
Summa för grupp II	5	9	1	6	7

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor: Uppgift angående: Intagna sjukdomsfall ävensom döda bil. C; för skador och förgiftningar intagna bil. F.

Västerås den 31 januari 1948.

Knut Hallengren.
t. f. 2:dre stadsläkare.

Bilaga 6.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 §, för år 1947.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
„ „ kvinnliga „ }

b) Sköterskor, antal 1

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	291	
därav nytillkomna under året	260	
b) kvinnliga	161	
därav nytillkomna under året	137	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök		
a) av manliga patienter	1622	
medeltal per mottagning	5,4	
b) av kvinnliga patienter	1031	
medeltal per mottagning	3,5	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 18.00—18.30. Onsdag, lördag 13.00—13.30.

b) för kvinnliga patienter måndag, tisdag, torsdag, fredag 18.30—19.00. Onsdag, lördag 13.30—14.00.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) Lika som föregående år. På poliklinikmottagningarna få även "andra" patienter infinna sig.

Gustav Andrén.
Poliklinikföreståndare.

Bilaga 7.

Sammandrag av hälsovårdsinspektörernas i Västerås arbeten under år 1947.

Inspektionen har omfattat:	Gårdar och avträden	27.546	besök
	Stall	338	„
	Svinhus	21	„
	Lump-, hud- och benupplag	82	„
	Avstjälpningsplatser	38	„
	Avloppstr. och diken	81	„
	Godsmagasin	23	„
	Salubodar för födoämnen	6.431	„
	Salutorg	124	„
	Bagerier och karamellfabr.	880	„
	Mjölkförsäljn.-ställen	1.470	„
	Slakterier och korvfabriker	1.459	„
	Näringsställen	145	„
	Rak- och frisersalonger	34	„
	Utförda desinfektioner	318	st.
	Provtagningar	18	dagar
	Anhållande av födoämnen	8	st.
	Expeditionstjänst	298	dagar
	Diverse arbeten	326	st.

Västerås den 25 januari 1948.

Ernst Berggren.
1:ste inspektör.

Bilaga 8.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete under år 1947.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	2.582
	Antal återbesök	473
	Summa	3.055

Inkomna anmälningar	210
Wc-ansökningar (omfattande 1.141 wc)	139
Kvarstående ärenden från föregående år	96
„ „ till nästkommande år	64
Avhjälpta ärenden	185
Fortlöpande besiktningar	226

Utdömda lägenheter: 9 järnspiselrum
6 lägenheter på 1 rum och kök
1 lägenhet på 2 rum och kök.

Antal damfriseringar:		Antal herr- och damfriseringar:	
December 1946	42	December 1946	15
December 1947	46	December 1947	14

Under året ha 4 stycken damfriseringar tillkommit och 1 st. bytt lokaler.

Förutom ovannämnda uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, kortregistrering, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut. Det ökade arbetet ger tyvärr alltför ringa tid till fortlöpande inspektioner.

Västerås den 25 februari 1948.

Carin Graffner-Lindberg.
Bostadsinspektris.

Uppgifter till 1947 års årsberättelse.

Antal våningsklosetter: 16.806 varav 16.796 äro wc i 2.490 fastigheter.

Under året har till hälsovårdsnämnden inkommit 100 ansökningar angående wc-anläggningar omfattande 1.141 wc, varav de flesta tillkommit i nybyggnadsfastigheter, endast ett fåtal genom ombyggnad av äldre fastigheter och verkstadslokaler.
44 torrklosetter finnas i 34 fastigheter (46 föregående år).

Antal med boningshus bebyggda fastigheter vid årets slut c:a 3.696.

Under året har enligt byggnadsnämndens uppgifter till Socialstyrelsen tillkommit 63 nya hus.

De tillkomna lägenheterna, 1.000 st., fördela sig på följande sätt:

enkelrum	251	2 rum	0
1 rum och kokvrå	5	2 rum och kokvrå	0
1 rum och kök	51	2 rum och kök	310
3 rum och kök	245	4 rum och kök	129
5 rum och kök	9		

Häri ingå 3 st. barnrikehus, omfattande 48 lägenheter med halva lägenhetsantalet uthyrda till barnrika familjer.

Rivna hus 3 st. omfattande 36 lägenheter enl. nedanstående:

7 enkelrum,
29 lägenheter på 1 rum och kök.

Västerås den 25 februari 1948.

Carin Graffner-Lindberg.
Bostadsinspektris.

Bilaga 9.

Sammanställning och översikt över distriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1947.

I. distriktet: Lilly Kallin, Vallingatan 5 A.
II. „ Birgit Neppelberg, Munkgatan 7 A.
III. „ Helny Carlsson, Stadshagsvägen 9.
IV. „ Sanna Nordvall, Skultunavägen 18 D.
V. „ Iris Fagerlund, Frejahöjden 3.
VI. „ Siri Widell, Klockartorpsgatan 21 D I.
Dispensären: Elisabeth Nilsson, Vallingatan 5 B.

---

1) Spädbarns- och småbarnsvården: Handhaves av barnavårdscentralens sköterskor.
Sköterskan i distr. VI:
a) biträtt läkare å barnavårdsstation, antal mottagningar 24
b) företagit hembesök, antal besök 962
c) rådgivning m. m. å egen mottagning, antal gånger 207

2) Skolbarnsvården: Handhaves av skolsköterskor, anställda av Västerås stad.
Sköterskan i distr. II biträtt läkare vid vaccination i skola 1 gång.

3) Dispensärarbetet:
Anm. Från dispensärsköterskan särskild årsrapport.
Sköterskan i distr. VI:
b) Företagit hembesök, antal besök 16
d) Antal under året besökta hem 1

4) Bostadstillsyn:
a) Biträtt vid inspektion, antal gånger 8
b) Företagit hembesök för bostadsvård av annan anledning, antal gånger 13
c) Övervakning av smittrening, antal gånger 0

5) Sjukvård:
a) Antal hela dagar, som distr.-sköterskan tjänstgjort i patientens hem .. ½
b) Antal vaknätter 7
c) Företagit hembesök:
1) om dagen, antal ggr 8.655
2) nattetid, antal ggr 136
d) Sjukvård m. m. lämnad å egen mottagning, antal ggr 3.775
e) Resor med patienter till sjukhus m. m., antal ggr 53

6) Sköterskan i distr. I biträtt vid allm. vaccinationer 2 ggr.
Sköterskan i distr. III biträtt vid allm. vaccinationer 1 gång.
Sköterskan i distr. II avlönas helt av staden. Tjänstgör 1—2 tim. dagl. på polikliniken för könssjukdomar.
Sköterskan i distr. V har biträtt vid vaccinering och hållit 6 lektioner vid Centrallasarettet.

Västerås den 28 februari 1948.

Gustav Andrén.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 10.

Årsberättelse för år 1947 från Västerås stads distriktsdispensär typ II i Västmanlands län.

1. Dispensären är anordnad av Västmanlands läns landsting.

2. Dispensärdistrikt: Västerås stad inkl. Lundby, S:t Ilian och Badelunda församlingar.
   Folkmängd: 53.540.

3. Personal: a) distriktsdispensärläkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén; b) dispensär- respektive distriktssköterskor: Elisabeth Nilsson. Ovannämnda distrikt.

4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar: särskild.

5. Mottagningar: Två gånger i veckan.

6. Antal rådfrågningar hos dispensärdistriktssköterskorna (utom i anslutning till läkarmottagningarna): c:a 3.520, inberäknat alla besök på dispensären, utom läkarundersökningar.

7. Antal undersökningar utförda vid distriktsdispensären:
   a) av dispensärläkaren undersökta personer 480.
   b) av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar 652.
   c) tuberkulinundersökningar (av dispensärklientel och andra) 563 personer, därav positiva 249, därav negativa för 1 mg Mantoux 194.
   Ev. tuberkulinundersökningar i skolor m. m.: Militärer 307.

8. Åtgärder vidtagna av distriktsdispensären:
   a) antal till centraldispensären (eller för röntgenundersökning) remitterade personer 314.
   b) antal genom dispensärens förmedling på tuberkulossjukvårdsanstalter intagna personer 0.
   c) intagna på övriga sjukhus, konvalescenthem m. m. 0.
   d) antal BCG-vaccinationer (av dispensärklientel) 77, därav barn 53, vuxna 24, ev. BCG-vaccinationer i skolor m. m. 138.
   e) antal hembesök av dispensär-, distriktssköterskorna i dispensärens tjänst 1.242.
   f) övriga besök och resor i dispensärens tjänst 26.
   g) i fosterhem eller på barnhem omhändertagna friska barn från tuberkulösa familjer: under 2 år 5, över 2 år 1.
   h) av distriktsdispensären anordnad sommarkoloni: Västerås stads förening mot tuberkulos.
   A) lokal: Egen fastighet i Träslövs församling, Hallands län.
   B) kolonin öppen under tiden 12/6—20/8 1947.
   C) antal mottagna barn: 45.
   D) barnens ålder: maximum 12 år, minimum 4 år.
   E) barnens hälsotillstånd: gott.

9. Under året i registret nyinförda personer, behäftade med tuberkulos (som barn räknas personer under 16 år):

	Lungtuberkulos					Enbart annan tuberkulos[1])				
	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a
a) konstaterade av central- eller distriktsdispensärläkare	16	15	2	2	35	5	7	1	5	18
b) anmälda av annan läkare	9	6	1	—	16	7	15	2	2	26
c) inflyttade	12	9	—	—	21	6	7	—	—	13
Summa	37	30	3	2	72	18	29	3	7	57

10. Från dispensärens register under året avförda personer:

	Lung-tuberkulos	Enbart annan tuberkulos[1])
a) tillfrisknade	18	35
b) dödsfall i tuberkulos*)	20	11
c) dödsfall i annan sjukdom	1	—
d) avflyttade	17	7
e) okända	—	—
Summa	56	53

*) Endast *före* döden registrerade personer medräknas.

11. I dispensärens register den 31/12 kvarstående personer:

Lung-tuberkulos	därav med öppen tbc	Enbart annan tuberkulos[1])
314	75	239

[1]) Bland enbart annan tuberkulos medräknas hiluslymfom, pleurit och knölrosfall av tuberkulös art utan tydligt påvisbara lunghärdar. Till öppen tuberkulos räknas fall med kaverner eller TB i direktprep. (ej *enbart* vid odling el. marsvinsprov).

Västerås den 28 februari 1948.

Gustav Andrén.
Distriktsdispensärläkare.

Bilaga 11.

Redogörelse för verksamheten vid Västerås stads folkskoletandklinik 1947.

Utförda arbeten:

Beständiga tänder:

Fyllningar	3.828
Tanduttagningar	184

Mjölktänder:

Fyllningar	781
Tanduttagningar	1.874

Sanderade:

I bägge betten	1.943
I perm. bettet	1.083

Å centraltandpolikliniken vid centrallasarettet ha utförts följande operationer:

Skol- och förskoletandvård.

Harmophilier, system. behandl. (skolbarn)	2	
Röntgen	15	
Käkleksröntgen	1	
Amalgamfyllningar	2	
Slipning + lapis. av tänderna	19	
Gaengränbehandling	1	
Skolbarn.	34	
Plastik av slemhinnan	1	
„ av epulid	1	
Op. för frenulum	3	
„ av cysta	1	
Extraktion av tänder	9	
„ „ retin.	9	
Narkos (pat.)	3	
Tandfraktur	1	
Studiemodeller	1	
U. s. utan efterföljande behandling	5	
Behandling av ulcerös gingivit	2	
Guldhylsa	1	
Pallacasthätta	1	
Pallaponthätta	1	
Antal arbetstimmar	40	timmar
Förskolebarn.	12	
Amalgamfyllningar i temp. bettet	10	
Röntgen	1	
Extraktion temp.	2	
„ i narkos (pat 5)	21	
Antal arbetstimmar	12½	timmar
Tandluxation	2	
Reponering under narkos	2	

Bilaga 12.

Under år 1947 ha sex hemvårdarinnor varit anställda nämligen: Astrid Nilsson, Brita Weibel, Bengta Lindgren, Svea Laggar, Ingrid Lindgren och Karin Fredriksson, de båda sistnämnda från förste respektive 15 april.

Arbetsfördelningen för hemvårdarinnorna har i enlighet med hemhjälpsnämndens uppdrag handhafts av arbetsförmedlingen.

Enligt inkomna av hemhjälpsnämnden godkända rapporter från hemvårdarinnorna hava dessa fullgjort följande arbeten.

Syster Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 42 familjer med sammanlagt 195 heldagar och 129 halvdagar.

Syster Brita Weibel har under året tjänstgjort i 24 familjer med sammanlagt 242 heldagar, 23 halvdagar och 28 nätter.

Syster Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 35 familjer med sammanlagt 231 heldagar, 41 halvdagar och 15 timmar.

Syster Svea Laggar har under året tjänstgjort i 27 familjer med sammanlagt 200 heldagar och 23 halvdagar.

Syster Ingrid Lindgren har under året tjänstgjort i 21 familjer med sammanlagt 185 heldagar och 19 halvdagar.

Syster Karin Fredriksson har under året tjänstgjort i 21 familjer med sammanlagt 173 heldagar och 16 halvdagar.

Kostnaderna för organisationen har bestritts av staden med bidrag från staten och landstinget samt Asea. Sistnämnda bidrag kommer att upphöra i och med 1947 års utgång.

Inkomsten av hemvårdarinnornas arbete har under året uppgått till 1.893: 75 kronor.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 19

Nr 19. Redogörelse över Västerås stads Tekniska Verks räkenskaper för 1947.

11 A. Gasverk.

Driftutgifter

1. Förvaltning

Personalkostnader	106.560: 70	
Lokalkostnader	7.000: —	
Underhållskostnader	9.500: —	
Materialkostnader	3.200: —	
Allmänna kostnader	24.928: 32	
Räntor och avskrivningar	6.176: 08	157.365: 10

2. Tillverkning

Personalkostnader	86.381: 13	
Lokalkostnader	5.895: 59	
Underhållskostnader	126.317: 45	
Materialkostnader	1.004.825: 61	
Allmänna kostnader	1.522: 03	
Kraftinköp	6.805: 87	
Räntor och avskrivningar	43.300: —	1.275.047: 68

3. Distribution

Personalkostnader	12.009: 33	
Underhållskostnader	28.312: 65	
Mätningskostnader	17.604: 68	
Räntor och avskrivningar	44.100: —	102.026: 66

4. **Installationsverksamhet**	29.751: 22
Summa driftutgifter	1.564.190: 66

Kapitalutgifter.

Skattestat	1.500: —
Summa utgifter	1.565.690: 66

Driftinkomster

Förbrukningsavgifter	659.160: 85
Försäljningsinkomster	894.854: 84
Hyresinkomster	4.708: —
Övriga inkomster	8.136: —
Ränteinkomster	501: 31
Summa driftinkomster	1.567.361: —

Kapitalinkomster

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar		60.000: —
	Summa inkomster	1.627.361: —

11 B. Elektricitetsverk.

Driftutgifter

1. Förvaltning		
Personalkostnader	215.764: 33	
Lokalkostnader	17.034: 30	
Underhållskostnader	22.669: 34	
Materialkostnader	7.520: 76	
Allmänna kostnader	111.400: 79	
Räntor och avskrivningar	14.882: 60	389.272: 12
2. Tillverkning		
Personalkostnader	7.767: 02	
Lokalkostnader	4.589: 82	
Underhållskostnader	7.495: 31	
Materialkostnader	468: 79	
Kraftinköp	1.022.890: —	
Räntor och avskrivningar	2.600: —	1.045.810: 94
3. Distribution		
Personalkostnader	105.613: 79	
Lokalkostnader	4.670: 04	
Underhållskostnader	338.437: 15	
Materialkostnader	1.485: 44	
Mätningskostnader	40.727: 39	
Räntor och avskrivningar	137.700: —	628.633: 81
4. Installationsverksamhet		74.361: 77
	Summa driftutgifter	2.138.078: 64

Kapitalutgifter

Skattestat		260: —
	Summa utgifter	2.138.338: 64

Driftinkomster

Förbrukningsavgifter	2.582.813: 79	
Försäljningsinkomster	98.318: 87	
Hyresinkomster	8.250: —	
Övriga inkomster	19.584: 70	
Ränteinkomster	100: 96	2.709.068: 32
	Summa driftinkomster	2.709.068: 32

Kapitalinkomster

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar		93.900: —
	Summa inkomster	2.802.968: 32

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter

1. Förvaltning		
Personalkostnader	120.085: 58	
Lokalkostnader	4.200: —	
Underhållskostnader	5.700: —	
Materialkostnader	1.900: —	
Allmänna kostnader	16.806: 91	
Räntor och avskrivningar	11.988: 62	160.681: 11
2. Tillverkning		
Personalkostnader	7.261: 58	
Lokalkostnader	989: 46	
Underhållskostnader	13.827: 82	
Materialkostnader	356: 96	
Allmänna kostnader	30.686: 10	
Kraftinköp	51.403: 23	
Räntor och avskrivningar	28.200: —	132.725: 15
3. Distribution		
Personalkostnader	71.128: 08	
Lokalkostnader	11.828: 58	
Underhållskostnader	164.492: 03	
Materialkostnader	4.417: 40	
Allmänna kostnader	432: 37	
Mätningskostnader	14.511: 11	
Kraftinköp	16.089: 49	
Räntor och avskrivningar	288.800: —	571.699: 06
4. Installationsverksamhet		27.748: 64

Kapitalutgifter

Skattestat		47.382: 97
	Summa utgifter	940.236: 93

Driftinkomster

Förbrukningsavgifter	661.133: 91	
Försäljningsinkomster	53.022: 98	
Hyresinkomster	3.640: 10	
Övriga inkomster	26.609: 98	
Ränteinkomster	3.232: 50	747.639: 47

Kapitalinkomster

Skattestat:	
Avskrivning på fasta tillgångar	189.842: 98
Summa inkomster	937.482: 45

Nyanläggningar, fullbordade år 1947.

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Vatten- och avloppsverk:				
Hammarbyområdet				
Anslagskalkyl	28/2 1946	106.000: —	101.000: —	5.000: —
Verklig kostnad		94.393: 93	101.000: —	— 6.606:07
Övre Gideonsberg				
Anslagskalkyl	28/8 1946	50.000: —	28.000: —	22.000: —
Verklig kostnad		34.053: 87	28.861: 42	5.192: 45
Infiltrationsanläggning				
Anslagskalkyl	26/9 1946	35.000: —		35.000: —
Verklig kostnad		36.259: 59		36.259: 59
Gasverk:				
Ny gasklocka för högtryck med tillhörande maskineri				
Anslagskaykyl	20/12 1945	155.000: —		155.000: —
Verklig kostnad		171.400: 04		171.400: 04
Elverk:				
Transformatorstation och elledningar Hagaområdet				
Anslagskalkyl	28/10 1943	80.000: —	20.000: —	60.000: —
Verklig kostnad		80.453: 83	19.962: 55	60.491: 28
Transformatorstation och elledningar Sommarroområdet				
Anslagskalkyl	22/2 1945	53.000: —	12.300: —	40.700: —
Verklig kostnad		45.741: 92	9.335: 45	36.406: 47
Transformatorstation Gideonsberg (Bergslagsvägen)				
Anslagskalkyl	31/1 1946	41.000: —		41.000: —
Verklig kostnad		41.704: 26		41.704: 26
Transformatorstation och elledningar Föreningsgatan				
Anslagskalkyl	27/3 1947	13.500: —		13.500: —
Verklig kostnad		12.392: 36		12.392: 36
Transformatorstation Agnegatan				
Anslagskalkyl	27/3, 30/10 1947	20.800: —		20.800: —
Verklig kostnad		21.185: 60		21.185: 60

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Transformatorstation Släggargatan				
Anslagskalkyl	27/3, 28/8 1947	27.500: —		27.500: —
Verklig kostnad		27.707: 93		27.707: 93
Transformatorstation Västmannagatan				
Anslagskalkyl	24/4 1947	42.000: —		42.000: —
Verklig kostnad		37.716: 43		37.716: 43
Utbyggnad av transformatorstation Vega				
Anslagskalkyl	29/5 1947	7.500: —		7.500: —
Verklig kostnad		8.670: 29		8.670: 29
Högsp. jordkabel mellan transformator-stationen Viksäng och Syrgasverket				
Anslagskalkyl	30/10 1947	6.000: —		6.000: —
Verklig kostnad		6.251: 93		6.251: 93
Sammandrag:				
Summa anslag		637.300: —	161.300: —	476.000: —
Summa kostnad		617.931: 98	159.159: 42	458.772: 56
Servicer och mindre ledningsutsträckningar år 1947:				
Anslagskalkyl	31/10 1946			40.000: —
Verklig kostnad		162.283: 47	94.834: 89	67.448: 58
Sammandrag:				
Summa anslag				516.000: —
Summa kostnad				526.221: 14
Underskott på lånemedelsanslag				10.221: 14

SAMMANSTÄLLNING

av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1947 samt amortering under åren 1912—1947.

	Anläggningsvärde (Bek. av lånem.) kr.	Amortering kr.	Bokfört värde kr.
Vattenledningsverk	2.918.926: 98	1.406.725: 98	1.512.201: —
Avloppsledningar	3.173.161: 33	1.405.461: 33	1.767.700: —
Gasverk	2.457.068: 89	1.604.367: 89	852.701: —
Elverk	3.447.529: 19	1.937.728: 19	1.509.801: —
Kontors- och förrådsbyggnader	400.615: 10	259.414: 10	141.201: —
Kronor	12.397.301: 49	6.613.697: 49	5.783.604: —

VATTENVERKET.

Vattenförbrukning m. m.

	1946	1947	Ökn. resp. minskn. jämf. med föreg. år i %
Årsproduktion total ..... m³	4.215.000	4.661.000	+ 10,6
Förbrukning:			
För hushållsbehov ..... m³	1.873.000	2.018.000	+ 7,7
För industriella behov ..... m³	1.183.000	1.337.000	+ 13,0
Övrigt[1]) ..... m³	1.159.000	1.306.000	+ 12,7
Procentuell fördelning:			
För hushållsbehov ..... %	44,4	43,3	— 1,1
För industriella behov ..... %	28,1	28,7	+ 0,6
Övrigt[1]) ..... %	27,5	28,0	+ 0,5
Antal vattenförbrukare	45.600	49.000	+ 7,5
Dygnsförbrukning:			
Medeltal ..... m³/d	11.560	12.790	+ 10,6
Maximum (30/6) ..... m³/d	14.420	18.670	+ 29,5
Minimum (25/12) ..... m³/d	8.170	8.710	+ 6,6
Specifik förbrukning:			
Medeltal ..... l/p.d.	253	261	+ 3,2
Maximum ..... l/p.d.	315	374	+ 18,7
Minimum ..... l/p.d.	178	178	± 0,0
Elkraftförbrukning, total ..... kWh	2.073.100	2 057.700	— 0,7
Per 1000m³ pumpad vattenm. .... kWh	492	441	— 10,3

Undersökning av vattnets bakteriehalt har verkställts en gång per månad. Av dessa undersökningar har framgått, att vattnet i bakteriologiskt hänseende är tillfredsställande.

Vattnets hårdhet och manganhalt har undersökts c:a 2 ggr per månad.

Hårdheten har varit högst 10,8 och lägst 9,1 tyska grader.

Manganhalten har varierat mella 0,00 och 0,15 milligram per liter.

---

[1]) För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning m. m. samt läckage.

Vattenledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		112.765
Under året lagda ledningar	7.526	
Under året kasserade ledningar	—	7.526
Sammanlagda längden den 31 december 1947		120.291
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		5.120
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1947		5.120
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		4.234
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1947		4.234
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1947		129.645
Enskildas:		
Gjutjärnsledningar ej under 4″ diam.	1.436	
Smidesjärnsledningar, ej servisledningar	143	1.579
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 december 1947		131.224

År 1947 lagda vattenledningar.

	Meter								S:a meter
	400	300	250	200	150	100	75	50	
Gjutjärnsrör:									
Huvudvattenledn. Hamre—Skiljebo	1620								1620
Årbylundsgatan från Parkvägen till Stockholmsvägen	96	77							173
Ekevägen från Stockholmsvägen norrut		304							304
Klockartorpsgatan till Årbylundsgatan		553							553
Parkvägen					52	194			246
Söder Klockartorpsgatan F-H						116			116
Väster Parkvägen F-G						144			144
Funkisgatan söderut fr. Stockholmsvägen								60	60
Funkisgatan norrut från Parkvägen								48	48
Funkisgatan söderut fr. Parkvägen								41	41
Stockholmsvägen från Funkisgatan till Ekevägen					154				154
Grytaborgsvägen från Stockholmsvägen till Tallvägen						140			140
Långmårtensgatan från Humlegatan nordöst						366			366
Genom järnväg från Långmårtensgatan till Bruksgatan						170			170
Humlegatan från Långmårtensgatan norrut					219				219
Hamrevägen från Berghamravägen österut					572				572
Framnäs: M-L-K-S_2-I-H					68	473			541
M-N-C_1					60	110			170
H-G					115				115
Q-Q_1								45	45
N-O-P-Q-R						197			197
L-R-S						96			96
K_1-K						72			72
S_2-S_1								55	55
Åkarhagsgatan vid Hagagatan					59				59
Hagagatan till Åkarhagsgatan					7	13			20
Malmabergsgatan från Släggargatan norrut				22	60				82
Tråddragargatan från Lindargatan österut					11				11

	Meter								S:a
	400	300	250	200	150	100	75	50	meter
Lindargatan norrut till Svarvargatan						116			116
Svarvargatan						223			223
Skogsvägen						210			210
Agnegatan norrut till Skogsvägen					83				83
Emausgatans förlängn. fr. Vegagatan österut			2		484				486
Palandergatan österut till Vegagatan								19	19
Summa	1716	934	2	22	1944	2640		268	7526

Stålrör.

Inga vattenledningar av stålrör ha utförts under året.

Galvrör

Inga vattenledningar av galvrör ha utförts under året.

Antal vattenmätare den 31 december 1946	2.967
Ökning under året	115
Antal vattenmätare den 31 december 1947	3.082
Antal brandposter den 31 december 1946	721
Ökning under året	37
Antal brandposter den 31 december 1947	758[1])
Vattenserviser: Under året anlades	108

[1]) Därav 109 enskilda.

AVLOPPSVERKET.

Avloppsledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		104.541
Under året lagda ledningar	3.176	
Under året kasserade ledningar	—	3.176
Sammanlagda längden den 31 december 1947		107 717
Spillvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		7.661
Under året lagda ledningar	4.783	
Under året kasserade ledningar	188	4.595
Sammanlagda längden den 31 december 1947		12.256
Regnvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		8.519
Under året lagda ledningar	3.045	
Under året kasserade ledningar	—	3.045
Sammanlagda längden den 31 december 1947		11.564
Enskildas:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		251
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1947		251
Avloppsnätets totala längd den 31 december 1947 ..		131.788

År 1947 lagda avloppsledningar.

Kombinerade spill- och regnvattenledningar.

	Meter							S:a meter
	800 mm	700 mm	600 mm	450 mm	375 mm	300 mm	225 mm	
Hamre—Skiljebo längs huvudvattenl.						390	613	1003
Söder Klockartorpsgatan och väster Parkvägen	125	380	120	144			115	884
Parkvägen				58			188	246
Funkisgatan genom Stockholmsvägen						22		22
Grytaborgsvägen från Stockholmsvägen till Tallvägen							141	141
Malmabergsgatan—Lugna gatan							84	84
Tråddragargatan							11	11
Lindargatan till Svarvargatan							132	132
Svarvargatan							164	164
Hagagatan till Åkarhagsgatan							20	20
Åkarhagsgatan vid Hagagatans anslutning							60	60
Genom järnväg från Långmårtensgatan till Bruksgatan					30	126	14	170
Skogsvägen							14	14
Krusbärsvägen längst norrut							21	21
Emausgatans förlängning						185		185
Palandergatan							19	19
Summa	125	380	120	202	30	723	1596	3176

Separata spillvattenledningar.

	Meter				Sa meter
	450 mm	375 mm	300 mm	225 mm	
Genom Centrala Flygverkstädernas område	684				684
Servisledningar från Sjöhangar				99	99
„ „ Monteringshall				110	110
„ „ Motorprovhus				72	72
„ längs bef. ledn. för bräddavlopp				20	20
Klockartorpsgatan mot Skiljebo				193	193
Årbylundsgatan från Furulidsgatan till Stockholmsvägen				68	68
Ekevägen från Stockholmsvägen norrut				305	305
Stockholmsvägen från Funkisgatan till Ekevägen				153	153
Långmårtensgatan från Humlegatan, nordost				283	283
Humlegatan från Långmårtensgatan, norrut				219	219
Hamrevägen från Berghamravägen, österut		52	520		572
M-L-K-S_2-I-H	541				541
M-N-C_1				110	110
H-G	115				115
Q-Q_1				45	45
N-O-P-Q-R				154	154
L-R-S				96	96
K_1-K				74	74
S_2-S_1				55	55
Urhagsgatan till Åkarhagsgatan			86		86
Åkarhagsgatan från Åkargatan till Urhagsgatan			60		60
Skogsvägen				152	152
Agnegatan till Skogsvägen				53	53
Emausgatans förlängning från Vegagatan, österut				276	276
Öster sida Andelsslakteriet, omläggning			188		188
Summa	1340	52	854	2537	4783

Separata regnvattenledningar.

	Meter							Summa meter
	800 mm	600 mm	525 mm	450 mm	375 mm	300 mm	225 mm	
Klockartorpsgatan mot Skiljebo							125	125
Årbylundsgatan från Furulidsgatan till Stockholmsvägen							40	40
Ekevägen från Stockholmsvägen till Tallvägen		306						306
Stockholmsvägen från Funkisgatan till Ekevägen	41	112						153
Långmårtensgatan från Humlegatan nordöst			84	250	33			367
Humlegatan från Långmårtensgatan norrut					182		37	219
Framnäsområdet:								
M-L-K-S_2-I-H					200	194	147	541
M-N-C_1							112	112
H-G							88	88
Q-Q_1							45	45
N-O-P-Q-R							154	154
L-R-S							95	95
K_1-K							72	72
S_2-S_1							54	54
Urhagsgatan till Åkarhagsgatan						65		65
Åkarhagsgatan från Åkargatan till Urhagsgatan						61		61
Skogsvägen							152	152
Agnegatan till Skogsvägen							53	53
Emausgatans förlängning från Vegagatan					201	142		343
Summa	41	418	84	250	616	462	1174	3045

Avloppsserviser: Under året anlades	112
Antal vattenklosetter den 31 december 1946	15.605
Ökning under året	1.141
Antal vattenklosetter den 31 december 1947	16.746

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 8.219.200 m³. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 22.518 m³.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 13.613 m³ eller i medeltal 37,3 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.843 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 293.600 m³ eller i medeltal 804 m³ per dygn, har till större delen levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen.

Driftsresultat.

Månad	Uppump. vatten m³	Förbr. kWh	Uppfordr. sand m³	Rötk.-temp. °C	Gasproduktion		pH-värde ink. vatt.	Slam till	
					Rågas m³	Ren. gas v. e.		Rötk. m³	torkg. m³
Januari	719.500	43.560	18,5	27	14.469		7,9	794	165
Februari	690.600	40.070	18,5	28	18.252		7,8	1.148	504
Mars	851.600	45.760	15,0	28	22.000		7,7	1.232	336
April	858.500	64.520	30,0	28	21.641		7,8	790	186
Maj	773.600	53.800	15,0	30	26.620		7,7	995	428
Juni	620.400	42.000	21,0	30	25.130		7,6	1.098	406
Juli	571.800	30.160	16,5	31	27.249		7,4	1.145	431
Augusti	701.000	36.610	24,5	32	31.849		7,5	1.218	450
September	688.700	40.140	26,0	33	28.306		6,9	1.248	467
Oktober	645.500	45.170	32,0	31	28.934		7,1	1.305	494
November	540.000	46.730	32,0	30	24.767		6,9	1.366	504
December	558.000	50.670	32,0	29	24.383		7,5	1.224	522
S:a värde	8.219.200	539.190	281,0		293.600			13.613	4.893
Medelvärde pr dygn	22.518	1.480	0,77	30	804	7.700	7,5	37,3	13,4

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg och FCS badbrygga.

GASVERKET.

		Driftresultat 1946	Driftresultat 1947	Ökning eller minskn. i %
Förgasade kol	ton	7.812	13.451	+ 72,2
Förgasad ved	m³	4.198	—	
Tillverkad gas	„	4.204.000	5.774.000	+ 37,4
Gas från reningsverket	„	„	261.000	
Gasutbyte per ton kol	„	611	429	
Koks från ugnarna	hl.	117.000	205.000	+ 75,3
Koks till försäljning	„	64.000	125.000	+ 95,3
Koks till försäljning	„	8,2	9,0	
Koks till undereldning	„	52.996	50.303	— 5,8
Till undereldning använd koks i % av förgasat kol	%	33,9	18,7	
Gas till undereldning	m³	21.000	397.000	+ 1790
Erhållen tjära	ton	240	629	+ 162
Erhållen tjära pr 1 000 kg kol	kg.	30,5	46,8	+ 67,9
Antal laddningar	st.	4.329	7.729	+ 78,5
Kol pr laddning	kg.	1.810	1.740	— 3,9

Fördelning av den tillverkade gasen.

	1946 m³	1946 %	1947 m³	1947 %	Ökning eller minskn. i %
Enskild förbrukning	3.835.000	91,0	4.373.000	72,5	+ 14,0
Gasverkets eget behov	21.000	0,5	397.000	6,6	+ 1790
Felmätningar, kondensering och läckage	348.000	8,5	1.265.000	20,9	+ 263
	4.204.000	100,0	6.035.000	100,0	+ 44,5

Gastillverkning per dygn: största 25.720 m³ den 29 december
medel 16.530 m³
minsta 7.320 m³ den 8 juli

Antal gasmätare den 31 december 1946	9.874 st.
Nytillkomna under året	+44 „
Borttagna under året	—103 „
Antal gasmätare den 31 december 1947	9.815 „
Gasserviser: Under året anlades	2 „

Gasledningarna.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		77.831
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	
Sammanlagda längden den 31 december 1947		77.831
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		1.737
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	
Sammanlagda längden den 31 december 1947		1.737
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1946		4.614
Under året lagda ledningar		—
Under året kasserade ledningar	—	
Sammanlagda längden den 31 december 1947		4.614
Gasledningsnätets sammanlagda läng den 31 dec. 1947		84.182

ELVERKET.

Kraftomsättning.

	1945	1946	1947	% ändr. fr. 1946
Inköpt och producerad energi				
Inköpt fr. Älvkarleby kraftverk:				
Botteneffekt ..... kW	5.500	6.300	6.800	+ 6,2
Toppeffekt ..... kW	2.348	2.622	2.669	
Bottenenergi ..... kWh	30.484 464	36.198.659	37.493.280	+ 2,2
Toppenergi ..... kWh	821.664	1.003.891	563.040	
Egen produktion	283.632	272 000	191.500	— 29,8
S:a inköpt o. producerat kWh	31.589.760	37 474 550	38.247.820	+ 2,0
Distribuerad energi				
Distribuerad energi enl. nedanstående spec. .. kWh	29.038.715	35.303.816	33.694.289	— 4,5
Förluster inklusive variationer p. g. a. att avläsningsperioderna för inköpt och distr. energi ej sammanfalla ..... kWh	(8 1 %) 2.551.045	(5,8 %) 2.170.734	(12 %) 4.553 531	(+ 207)
S:a distr. energi och förluster	31 589 760	37.474.550	38.247.820	+ 2,0
Energiförluster inom närmaste 5-årsperiod ..... %	8,82	8,0	8,8	+ 11,0
Den distribuerade energiens fördelning på taxor.				
Högspänning:				
Antal abonnenter ..... st.	30	19	16	— 15,8
Energiförbrukning .... kWh	6.354.740	6.470.832	6.401 614	— 1,0
Avgifter efter kWh-pris kr.	342.707: 66	332.697: —	131.214: 17	— 3,5
Avgifter fasta ..... kr.			190.144: 43	
Medelpris totalt .. öre/kWh	5,39	5,14	5,1	— 0,75
Lågspänning:				
Hushållsabonnenter (Normaltaxa klass I)				
Antal abonnenter ..... st.	14.232	15.515	16.363	+ 8
Energiförbrukning .... kWh	11.318 617	13.510.773	12.487.666	— 7,5
Avgifter efter kWh-pris kr.	939.086: 70	1.086.894: —	635.950: 61	— 2,2
Avgifter fasta ..... kr.			425.888: 26	
Medelpris totalt .. öre/kWh	8,32	8,04	8,52	+ 6
Yrkesabonnenter (Normaltaxa klass II—VII, taxa II, taxa M)				
Antal abonnenter ..... st.	5.593	5.948	5.721	— 3,8
Energiförbrukning .... kWh	7,675.670	10.619.903	10.735.660	+ 1,0
Avgifter efter kWh-pris kr.	864.496: —	1.026.586: —	582.550: 53	— 2,5
Avgifter fasta ..... kr.			416.485: 62	
Medelpris totalt .. öre/kWh	11,3	10,0	9,83	— 1,7

	1945	1946	1947	% ändr. fr. 1946
Värme enl. nattariff:				
Antal abonnenter ..... st.	74	51	53	+ 4,0
Energiförbrukning .... kWh	868.571	717.574	750.593	+ 4,8
Avgifter efter kWh-pris kr.	31.643: 37	25.486: —	15.495: 66	+ 11,2
Avgifter fasta			12.659: 08	
Medelpris totalt .. öre/kWh	3,65	3,55	3,76	+ 3
Värme, avkopplingsbar:				
Antal abonnenter ..... st.	68	83	90	+ 8,5
Energiförbrukning .... kWh	1.267.220	2.047.700	1.430.190	— 30,2
Avgifter efter kWh-pris kr.	26.092: 85	35.581: —	17.877: 38	— 23,5
Avgifter fasta ..... kr.			9.348: 95	
Medelpris totalt .. öre/kWh	2,06	1,74	1,9	+ 9
Lantbruk:				
Antal abonnenter ..... st.	96	273	273	± 0
Energiförbrukning .... kWh	355.558	613.903	523.734	— 14,5
Avgifter efter kWh-pris kr.	28:295: 50	50.895: —	26.186: 70	— 8,0
Avgifter fasta ..... kr.			20.797: 50	
Medelpris totalt .. öre/kWh	7,98	8,29	8,95	+ 8,0
Gatubelysning: [1]				
Antal lampor	1.734	1.969	2.073	+ 5,0
Antal kW	401	441	460,73	+ 4,5
Energiförbrukning .... kWh	1.198.339	1.323.131	1.364.832	+ 3,0
Avgifter ..... kr.	98.186: 96	86.704: —	97.721: 97	+ 12,8
Medelpris totalt .. öre/kWh	7,16	6,55	7,16	+ 9,3

[1]) Priset inkluderar lampbyten och underhåll.

Den från den 15/9 påfordrade elransoneringen återspeglas i årets omsättning. Energiomsättningen har endast ökat med 2 % mot normalt c:a 15 %. Medelpriset per kWh har ökat inom samtliga abonnentgrupper utom "yrkesabonnenter". Den under år 1946 påbörjade reduceringen av antalet mätare vilken möjliggjorts genom tillämpningen av "normaltaxa" har fortsatt under detta år. Av denna anledning visar "antalet abonnenter" en endast obetydlig stegring då antalet hänför sig till antal mätare inom resp. abonnentgrupp.

Transformatorer i drift den 31/12-47:

Verkets egna	172 st.	om tillsammans	20.561 kVA
Abonnenters	48 „	„ „	3.984 „
Tillsammans	220 st.	om tillsammans	24.545 kVA

Uppsatta mätare:	Likström	Växelström
Den 31 december 1946	413	21.537
Minskning resp. ökning under året	— 22	+ 696
Den 31 december 1947	391	22.233

Under året tillkomna serviser:

Jordkabel	49 st.
Luftledning	10 „

Sammanställning av årets arbeten.

Nya transformatorstationer ha installerats och tagits i drift vid Västmannagatan, Släggargatan, Agnegatan, Folkets Park, Föreningsgatan samt Skälby i Badelunda. Vegagatans transformatorstation har utbyggts och arbetet pågår med transformatorstationer vid Vasagatan, Oxbacken, Rudbecksparken, Vargbogatan, Viksäng och Reningsverket.

Jordkabelnätet för högspänning har utökats för anslutning av nya transformatorstationer. Omläggning av kablar på Kungsängen har utförts för anpassning till nybyggnader och stadsplanering.

Friledningsnätet för högspänning har ombyggts inom Badelunda där även omläggning utförts från 3,3 till 6,6 kV för Brandthovda.

Jordkabelnätet för lågspänning har utvidgats huvudsakligast inom nybyggnadsområdet vid Övre Gideonsberg, Skallberget, Malmabergsgatan, Svarvargatan och Hammarby.

Gatubelysning har tillkommit för nybyggnadsområdena samt Södra Esplanaden och Karlsgatan.

Omläggning från 220 till 380 V har utförts inom Badelunda, (Skälby, Kyrkan, Prästgården, skolan m. fl.). Förberedelser har gjorts för omläggning av installationen på Kungsängen.

Västerås den 28 april 1948.

För Styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk

GUSTAF OLSSON

/*John Sintorn.*

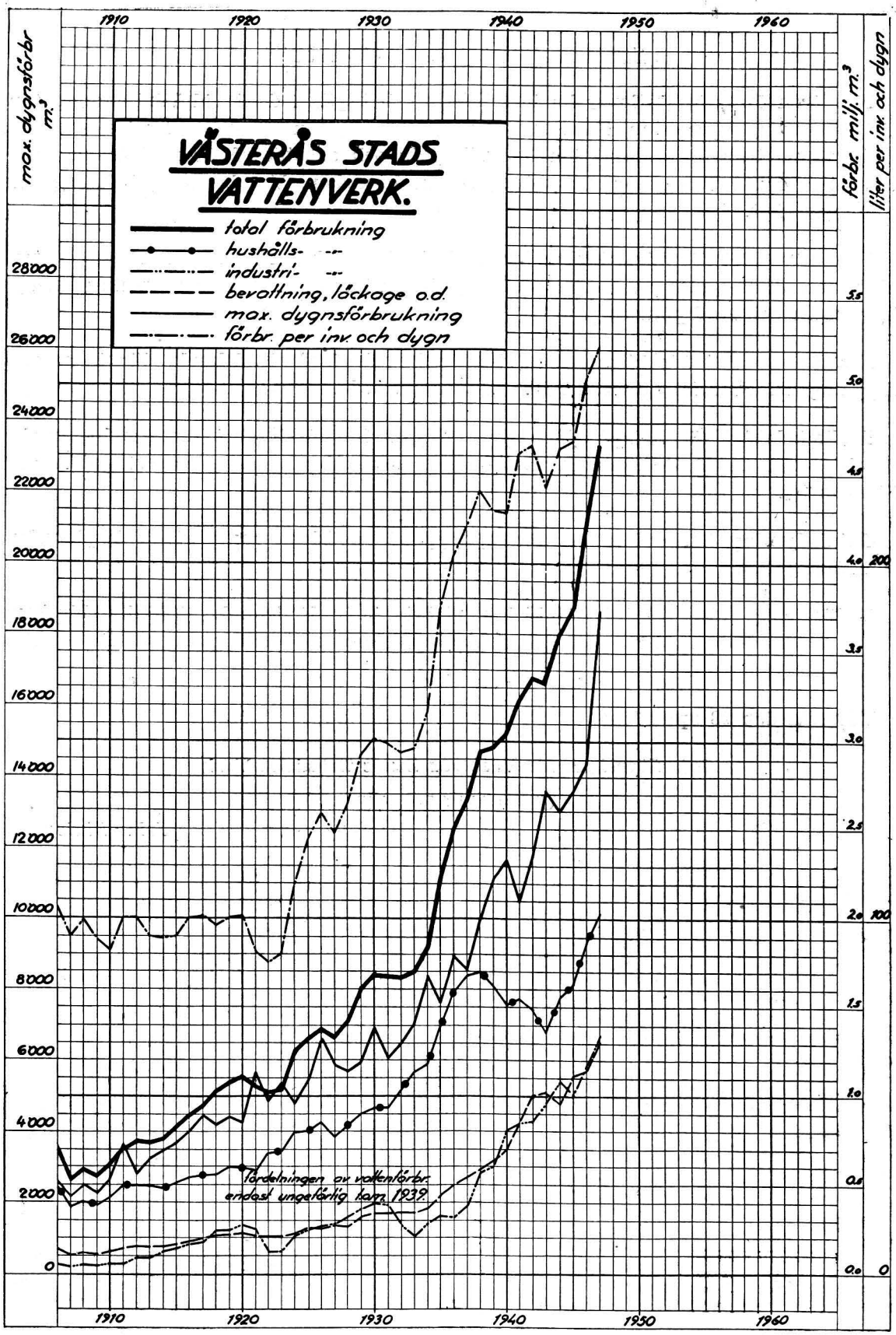
VÄSTERÅS STADS VATTENVERK.
total förbrukning
hushålls- --
industri- --
bevattning, läckage o.d.
max. dygnsförbrukning
förbr. per inv. och dygn
max. dygnsförbr m³
förbr. milj. m³
liter per inv. och dygn
1910
1920
1930
1940
1950
1960
28000
26000
24000
22000
20000
18000
16000
14000
12000
10000
8000
6000
4000
2000
0
5.5
5.0
4.5
4.0
3.5
3.0
2.5
2.0
1.5
1.0
0.5
0.0
200
100
0
fördelningen av vattenförbr. endast ungefärlig kan 1939.

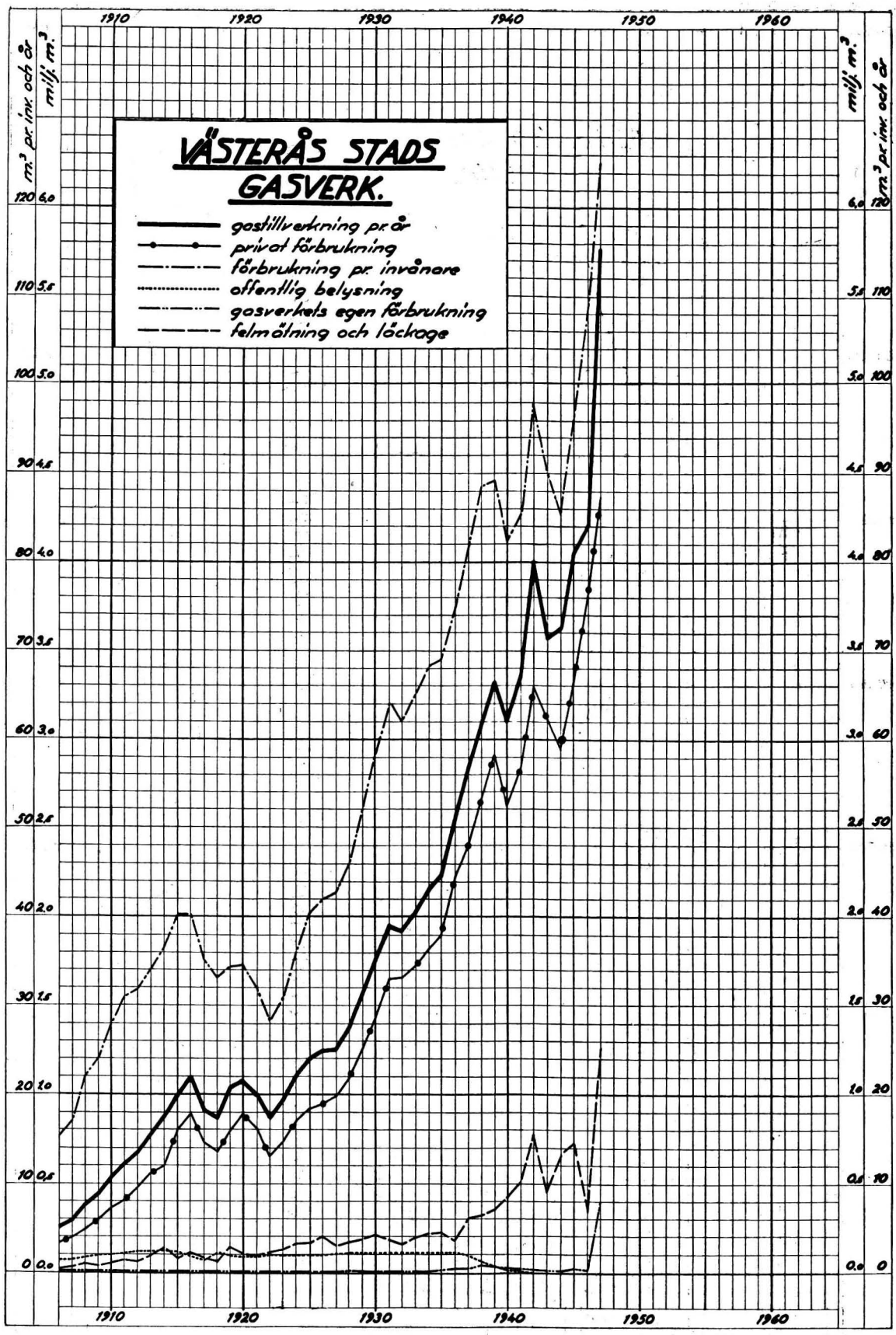
VÄSTERÅS STADS GASVERK.
gastillverkning pr. år
privat förbrukning
förbrukning pr. invånare
offentlig belysning
gasverkets egen förbrukning
felmätning och läckage
m.³ pr. inv. och år
milj. m.³
1910
1920
1930
1940
1950
1960
0
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100
110
120
0.0
0.5
1.0
1.5
2.0
2.5
3.0
3.5
4.0
4.5
5.0
5.5
6.0

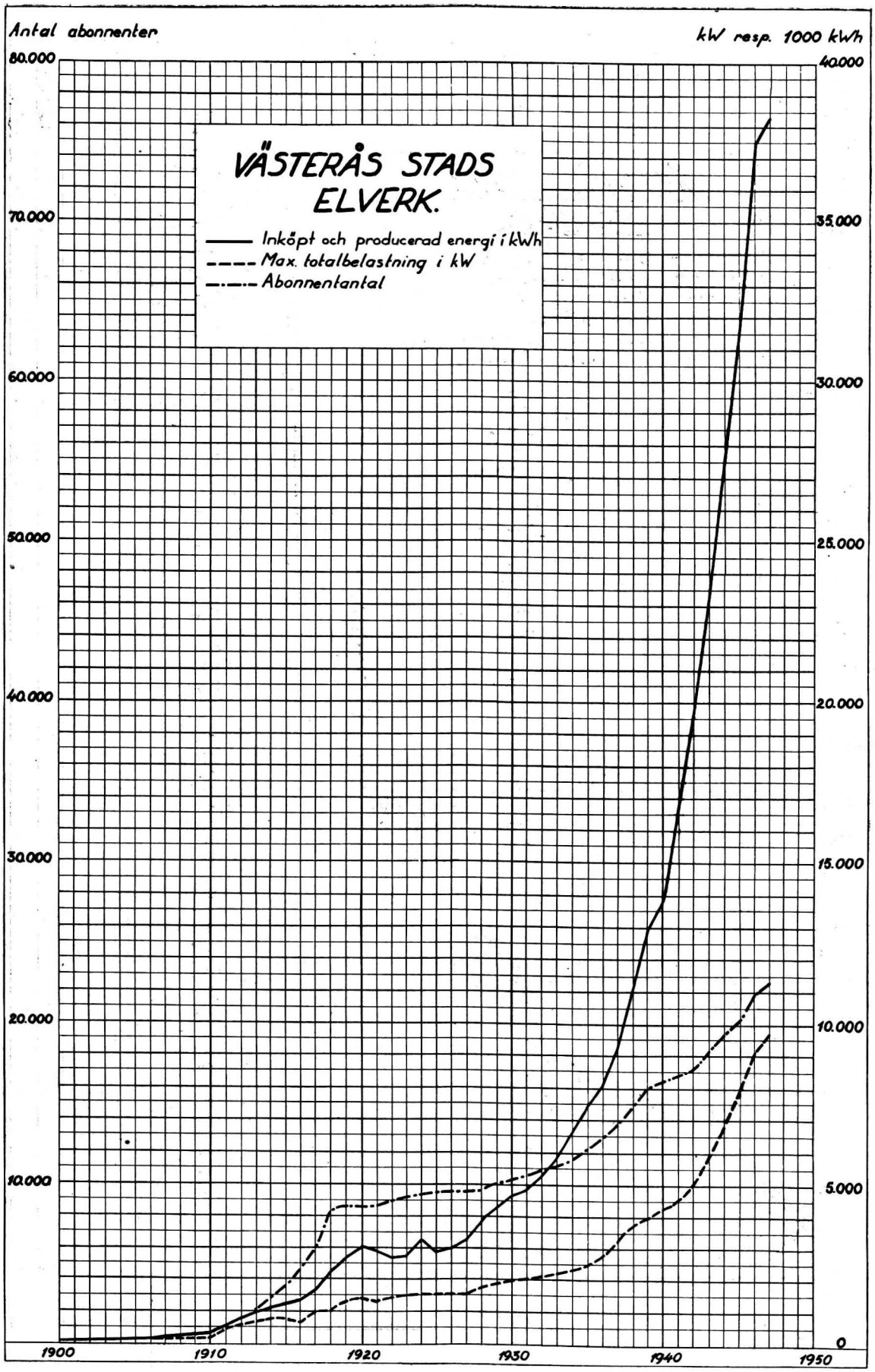

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 20

Nr 20. Byggnadskontorets årsberättelse för år 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna till kammaren inkommen berättelse angående byggnadskontorets verksamhet för år 1947.

Västerås den 4 maj 1948.

FRITZ EKLUND.

/*Sven Martiin.*

7 D 4. Malma Grustag.

Utgående material från grustaget under 1947.

Sort. 1 sand	3,5 m³
„ 2 sand och stenmjöl	4.164,0 „
„ 3 krossgrus	3.870,9 „
„ 4 finsingel	416,6 „
„ 5 grovsingel	23,0 „
„ 6 „	537,7 „
Grus	2.241,1 „
Mo	26,0 „
	11.282,8 m³

Kostnaderna för utgående material fördelas enligt nedanstående:

Gator och vägar:		
Underhåll	8.700: 06	
Nyanläggningar	8.612: 13	
Asfaltgator	144: —	
Sandning	1.608: 75	19.064: 94
Hamnar		728: 80
Fastigheter		532: 88
Avstjälpningsplatser		1.342: 38
Badplatser		253: 50
Idrottsplatser		427: 25
Övriga		790: 25
Försålt		684: 71
	Kronor	23.824: 71

Lager vid grustaget av material vilket passerat sorteringsverket.

Sort. 2	290,0 m³	à 1: 50	435: —
„ 3	421,0 „	à 3: —	1.263: —
„ 4	406,0 „	à 3: —	1.218: —
„ 5	670,2 „	à 3: 75	2.513: 25
„ 6	274,3 „	à 3: 75	1.028: 63
		Kronor	6.457: 88

8 B. Gatuförvaltning.

Barmarkstiden har under 1947 varit 9½ månader.

Underhåll.	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	150.000: —	204.310: 32
Underhåll och mindre förbättring av övriga vägar och gator	120.000: —	139.253: 61
Rensning av gatubrunnar	6.000: —	6.000: —
Summa kronor	276.000: —	349.563: 93

Gaturenhållning.		
Sopning av allmänna platser	4.368: —	3.938: 47
Övriga renhållningskostnader	70.000: —	72.251: 56
Summa kronor	74.368: —	76.190: 03

Sammanställning av underhållskostnader för stadens vägar och gator för år 1947.

	För biltrafiken viktiga vägar och gator			Övriga vägar och gator	
	Körbanor	Gång- och cykelbanor	Summa	Summa	Summa
1. *Barmarksunderhåll:*					
Permanenta och halvpermanenta beläggningar.					
Gatsten	20.717: 10		20.717: 10	4.878: 42	25.595: 52
Bituminösa beläggn.	8.252: 04		8.252: 04	1.982: 32	10.234: 36
Gång- o. cykelbanor		5.536: 87	5.536: 87	2.734: 98	7.911: 85
Röjning, trummor m.m.			7.509: 98	*6.005: 80	13.515: 78
Grusvägar och gator:				86.754: 05	86.754: 05
Grusning:					
Grupp I	6.116: 10				
Grupp II	12.933: 62				
Grupp III	4.710: —		23.760: 45		23.760: 45
Hyvling:					
Grupp I	1.117: 30				
Grupp II	1.906: —				
Grupp III	1.503: 50		4.526: 80		4.526: 80
Dammbindning:					
Grupp I	2.742: 31				
Grupp II	10.173: 96				
Grupp III	6.545: 21		19.461: 48		19.461: 48
Gång- o. cykelbanor		1.270: 86	1.270: 86		1.270: 86
Röjning, trummor m.m.			25.639: 51		25.639: 51
Summa 1.	76.717: 87	6.807: 73	116.675: 09	101.995: 57	218.670: 66

*Häri ingår 6.000: — kr. för rensning av gatubrunnar (8 B1-430).

2. *Vinterväghållning:*					
Snöskärmar, buskning m. m.			3.550: 31	78: 75	3.629: 06
Snöröjning			29.293: 51	17.582: 28	46.875: 79
Sandning			16.503: 18	17.267: 95	33.771: 13
Summa 2.			49.347: —	34.928: 98	84.275: 98
3. *Broar:*			251: 15	2.944: 37	3.195: 52
4. *Vägmärken:*					
Optiska signaler m. m.			7.051: 66	1.875: 69	8.927: 35
7. *Övriga kostnader:*					
Barmarksunderhåll och vinterväghållning i Badelunda m. m. 1946—1947			24.425: 23		
Trafikräkning			604: 59		
Ersättning för bil i tjänsten			5.955: 60		36.985: 42
Summa 1—7.	76.717: 87	6.807: 73	204.310: 32	141.744: 61	346.054: 93
Redovisad under Malma grustag (7 D4) Lugna gatan				3.509: —	349.563: 93

Asfaltarbeten.

Arbetena ha utförts dels i egen regi, dels och huvudsakligen genom Byggnads-AB Skandia. Förarbetena, som utförts i egen regi, ha i medeltal kostat kr. 1: 33 per kvm. innefattande justering av kant- och rännsten samt körbana och gångbanor. De olika beläggningstyperna ha varit

I A 6+15 mm. Stahlas	6: 51	per kvm.
I A 4+15 mm. Stahlas	5: 49	„ „
I A 4+Stahlas grovsats i st. för ytbehandl.+15 mm. Stahlas	6: 10	„ „
I A 4 utan Stahlas	2: 95	„ „
Yg 1	1: 59	„ „

Gata	Beläggn.-typ		Areal m²	Totalkostnad
Inom stadsplan				
Arosvägen	IA4	2: 95	1284	5.495: 52
Biskopsgatan	IA4	5: 49	1274	8.688: 68
Bomansgatan	IA6		1026	8.043: 84
Bondegatan	IA4	5: 49	1005	6.854: 10
Emausgatan, del som ej redov. under Gideonsberg	IA4	5: 49	1720	11.730: 82
Gästgivarvägen	Yg 1		365	1.065: 80

	Beläggn.-typ	Areal m²	Totalkostnad	
Inom stadsplan				
Herrgärdsgatan	IA4 6:10	676	5.022:68	
Hållgatan	IA4 5:49	1640	11.184:80	
Kryddgårdsgatan	Yg 1	1213	3.541:96	
Lidmansvägen	IA4 5:49	1137	7.754:34	
Metallgatan, del som ej redov. under Haga	IA4 5:49	2870	19.572:48	
Mileniigatan	IA4 5:49	1212	8.265:84	
Rudbecksgatan	IA4 6:10	388	2.882:84	
„	IA4 5:49	675	4.603:50	
Skrågatan	IA6	1966	15.413:44	
Stohagsvägen, Djuphamnsvägen—Gästgivarvägen	IA4 5:49	2750	18.755:—	
Timmermansgatan	IA4 5:49	643	4.385:26	
Tunbyvägen	IA4 5:49	4935	33.656:70	
Div. kostn.			3.120:22	180.037:82
Utom stadsplan:				
Skerikesvägen	IA4 2:95	974	4.168:72	
Särlagatan	Yg 1	369	1.077:48	
Stohagsvägen, Gästgivarvägen—N. Hyttvägen	IA4 5:49	1420	9.684:40	
Div. kostn.			250:—	15.180:60
Redovisade förut i ovanst.				
Emausgatan, Gideonsberg	IA4 5:49	3481	23.740:—	
Haga Parkgata, Haga	IA4 5:49	3939	26.863:98	
Metallgatan, Haga	IA4 5:49	1994	13.600:—	
Pilgatan	Yg II 2:39	1722	7.490:70	
„	IA4 2:95	702	3.446:82	75.141:50
				270.359:92

Sammanställning:	IA6+1,5 cm. topplager	2.992
	IA4+1,5 cm. topplager	31.759
	IA4+Uy	2.960
	Yg I	1.947
	Yg II	1.722
		41.380 kvm.

Utförda arbeten.

A. *Inom stadsplanelagt område.*

Arosvägen (Skultunavägen—Agnegatan).

Anslag kr. 10.000:— bev. av Stfm den 27/11 1947 för justeringsarbeten för kommande asfaltering. Arbetet påbörjat.

Kostnad under året 592:58

Asfaltering.
Se spec. för asfaltarbeten utöver under de olika gatorna särskilt redovisade.
Kostnad under året 180.037: 82

Bondegatan (Kv. Laura).
Anslag kr. 8.000: — bev. av Drk den 2/5 1947 för beläggning av återstående del av gångbanan vid kv. Laura vid Bondegatan och Stora gatan med betongplattor. Arbetet utfört.
Slutkostnad 6.241: 44

Bågevägen 15, 18—20.
Anslag kr. 4.000: — bev. av Drk den 7/8 1947 för ordnande med kantsten i samband med nybyggnad på nr 15. Arbetet utfört.
Slutkostnad 3.461: 12

C. V. V. bostadsområde.
Anslag kr. 150.000: — bev. av Stfm den 20/12 1945 för anläggande av gator inom område inom stadsägan nr 2239, förvärvat från Kronan. Kostnaderna för år 1945, kr. 322: 80, ha täckts i bokslutet för 1945. Under året har makadamisering utförts. Återstående arbeten vila tills bebyggelsen skett.
Kostnad under året 14.920: 20
Totalkostnad hittills 61.618: 86.

Emaus.
Anslag kr. 4.200: — bev. av Drk den 7/8 1947 för reparation av bro över Emausbäcken.
Slutkostnad 3.886: 45

Engelbrektsplan 2.
Anslag kr. 2.700: — bev. av Drk den 17/10 1946 samt 2.300: — den 4/9 1947 för omläggning av gångbana med plattor samt asfaltering av uppställningsplan. Arbetet utfört.
Slutkostnad ..... 2.925: —

Engvallsgatan.
Anslag kr. 4.500: — bev. av Stfm den 29/5 1947 för ordnande med kantsten. Arbetet utfört.
Slutkostnad 3.610: 98

Floragatan, (V. Bergsgatan—Gustavsgatan).
Anslag kr. 7.000: — bev. av Stfm den 24/4 1947 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.
Slutkostnad 5.216: 98

Floragatan—Stora gatan.
Anslag kr. 1.250: — bev. av Drk den 6/11 1947 för stadens kostnader i samband med utläggning för H. S. B. av gångbaneplattor utanför tomten nr 4 i kv. Karin, H. S. B:s bidrag kr. 2.750: —, som avsåg även underhållsomsättning, är krediterat kontot 2.514: 88

Frejahöjden (gångväg)

Anslag kr. 2.000: — bev. av Drk den 12/6 1947 för ordnande av gångväg mellan Frejahöjden och Nybomsgatan. Arbetet utfört genom Parkstyrelsen.

Slutkostnad 1.008: 85

Gatukors.

Av anslaget 8bl—433 har för förbättring av gatukors genom utläggning av rundhörn med större radier disponerats kr. 7.429: 72

Gideonsberg.

Anslag kr. 133.000: — bev. av Stfm den 20/3 1945 samt 51.000: — den 27/9 1945 samt 100.000: — den 24/4 1947 för anläggande av gator i anslutning till pågående bostadsbebyggelse. Under året ha arbeten utförts på del av Aspvretsgatan med makadamisering och kantstenssättning på delar av Gideonsbergsgatan med makadamisering och terrassering samt asfaltering av Emausgatan, varav för stadens mark påförts en delkostnad av 23.740: — kr. Arbetet pågår

Kostnad under året 93.886: 89

Totalkostnad hittills 272.591: 58.

Grindstuvägen.

Vid Schenströmsgatan 4 a har i samband med nybyggnad justering utförts av höjdläget på gångvägen.

Kostnad 1.129: 25

Gustavsgatan, (Vestmannagatan—Floragatan).

Anslag kr. 8.000: — bev. av Stfm den 24/4 1947 för kantstenssättning och justering.

Slutkostnad 6.466: 63

Götgatan, (Drottninggatan—nr 10).

Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk den 11/9 1947 för breddning och omläggning enl. stadsplan i samband med nybyggnad å nr 10. Arbetet utfört.

Slutkostnad 17.517: 95

Hagaområdet.

Anslag kr. 307.700: — bev. av Stfm den 28/10 1943 för anläggande av gator inom området i anslutning till dess exploatering för bostadsbebyggelse. Under året har kantsten lagts på återstående delar av Metallgatan och Haga Parkgata och de äldre delarna belagts med asfalt. Asfaltarbetena ha dragit en kostnad av 40.464: —. Arbetet pågår.

Kostnad under året ..... 66.756: 68.

Totalkostnad hittills 307.025: 93.

Hammarbygatan (Jakobsbergsgatan—Lantvärnsgatan).

Anslag kr. 4.000: — bev. av Drk den 4/7 1946, kr. 23.000: — bev. av Stfm den 26/9 1946 för omläggning och breddning enl. stadsplan. Då markuppgörelse ej kunnat träffas med ägaren till stadsägan nr 572 B har gatans breddning ej kunnat genomföras vid denna fastighet. I övrigt är arbetet avslutat.

Kostnad under året 25.423: 16

Slutkostnad 31.822: 33.

Hamnplan, ö. kajen.

Anslag kr. 61.000: — bev. av Stfm den 31/5 1945, varav 12.000: — för uttaxering i hamnens stat 1946, för stensättning av gator sö. om stenmagasinen. Under året har utförts kompletterande dränering.

Kostnad under året 3.130: 75

Slutkostnad 41.946: 54.

Hållgatan (Stora gatan—Bondegatan).

Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk den 2/5 1947 för breddning av gata, beläggning med plattor av gångbana vid kv. Laura samt ordnande av parkeringsplats, delvis på tomtmark till kv. Laura enl. särskild överenskommelse med fastighetsägaren.

Arbetet utfört.

Slutkostnad 9.558: 97

Jakobsbergsgatan (Repslagarg.—Stora gatan).

Anslag kr. 8.500: — bev. av Stfm den 27/11 1947 för första utbyggnad av omläggning avseende Jakobsbergsgatans framdragning till Stora gatan. Mindre arbeten återstå.

Kostnad under året 7.817: 41

Jakobsgatan, del av.

Anslag kr. 5.000:— bev. av Stfm den 24/4 1947, tilläggsanslag för utökat arbete 6.000: — den 29/1 1948, för breddning och stödmur i samband med bergsprängning. Arbetet utfört.

Slutkostnad 11.019: 12

Kraftverksgatan, se Viksäng.

Kryddgårdsgatan.

Anslag kr. 19.000:— bev. av Stfm den 29/11 1945 för breddning och ordnande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor. Årets arbeten äro i huvudsak planteringsarbeten utförda av parkförvaltningen. Gatan har dessutom försetts med Yg-beläggning, vilken redovisas under asfaltarbeten.

Kostnad under året 3.443: 22

Slutkostnad 21.969: 14.

Köpingsvägen.
Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 29/5 1947 för omläggning av vägkorset med gamla Köpingsvägen.
Återstår beläggning.
Kostnad under året 5.208: 96

Köpmangatan—Stora torget.
Anslag kr. 8.500: — bev. av Drk den 4/9 1947 för omläggning av gatukorset. Återstår nya trafikräcken.
Kostnad under året 5.418: 30

Kungsängsgatan, se Viksäng.

Lyckebogatan.
Anslag kr. 11.200: — bev. av Drk 12/9 1946 för ordnande med kantsten och gångbana. Arbetet utfört.
Slutkostnad 9.876: 18

Metallgatan
Anslag kr. 1.000: — bev. av Drk den 12/6 1947 för igenläggning av dike vid Metallgatan.
Slutkostnad 376: 31

Montörgatan 5—7.
Anslag kr. 7.000: — bev. av Stfm den 28/6 1945 för bergsprängning och ordnande av en körfil med gångbana utanför nr 5—7. Arbetet påbörjat.
Kostnad under året 232: 88

Munkgatan.
Anslag kr. 4.000: — bev. av Drk den 12/6 1947 för ordnande av infart till busstationen samt enligt senare beslut även parkeringsplatser för bussar i Munkgatan. Arbetet pågår.
Kostnad under året 3.920: 33

Pilgatan.
Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk den 10/7 1947 för breddning av körbana söderut med enkel asfaltbeläggning mellan Malmabergsgatan och Odengatan. Arbetet utfört.
Slutkostnad 11.073: 52

Pilgatan.
Anslag kr. 1.400: — bev. av Drk den 4/9 1947 för asfaltering av gatumark framför A. B. Yngve Swenson. Beloppet avser halva kostnaden.
Slutkostnad ..... 1.400: —

Rikshuvudvägen.
Årets kostnader utgöra ersättning för anlitad särskild utredningsman.
Kostnad under året 3.853: 19
Totalkostnad hittills 82.653: 68.

Småstugeområde, sö. om L. Johannislund.
Anslag kr. 35.000: — bev. av Stfm 31/5 1946 för första utbyggnad av Växthusvägen, förlängning av Skallbergsgatan och breddning av Äppelvägen. Växthusvägen makadamiserad. Arbetet pågår.
Kostnad under året 13.210: 02
Totalkostnad hittills 19.651: 88.

Småstugeområdet, v. om Tunbyvägen.
Anslag kr. 110.000: —, varav 12.500: — för del i Tunbyvägen bev. av Stfm den 25/4 1940. Återstår beläggning.
Kostnad under året 2.921: 33
Totalkostnad hittills 97.004: 77.

Stora gatan (Kv. Laura).
Se Bondegatan (Kv. Laura.)

Sture-gatan, Smedjegatan—Domkyrkoespl.
Anslag kr. 8.000: — bev. av Stfm den 24/4 1947 för sättning med smågatsten. Staden har erhållit fri smågatsten från statens lager. Arbetet utfört.
Slutkostnad 5.700: 29

Svantegatan 16.
Av anslaget 8Bl—433 har för omläggning av kantsten disponerats kr. 763: 66

Svarvargatan.
Anslag kr. 53.000: — bev. av Stfm den 25/9 1947 för nyanläggning av Svarvargatan i samband med bebyggelse för bostadsändamål samt justering med kantsten m. m. av Målargatan. För den senare har ej byggnadstillstånd erhållits. Svarvargatan har terrasserats och makadamiserats. Arbetet pågår.
Kostnad under året 20.873: 46

Södra Esplanaden (Karlsgatan 320 m österut).
Anslag kr. 32.000: — bev. av Stfm den 28/11 1946 för höjning och omsättning med smågatsten med anledning av Aseas nybyggnad och därmed sammanhängande spårhöjning av industrispår över gatan. Utöver anslaget belopp bidrager Asea med 24.000:— kr. Staden har erhållit fri smågatsten från statens lager. Arbetet avslutat.
Kostnad under året 28.759: 65
Slutkostnad 38.712: 16.

Södra Skallberget, gator.
Anslag bev. av Stfm den 26/9 1946 35.000:—, 50.000:— den 24/4 1947 samt 51.000:— den 28/8 1947 för första utbyggnad av Skallbergsgatan och Emausgatan inom Södra Skallberget. Del av Skallbergsgatan och hela Emausgatan terrasserade och makadamiserade. Arbetet pågår.
Kostnad under året 35.916: 77
Totalkostnad hittills 54.192: 48.

Vasagatan 22—24.

Anslag kr. 3.400 bev. av Drk den 2/5 1947 för breddning av gångbana och omläggning med plattor i samband med nybyggnad. Arbetet utfört.

Slutkostnad 2.675: 68

Viksäng, gator.

Anslag bev. av Stfm 25/4 1946 50.000:— samt 155.000:— den 24/4 1947 samt av Drk 13.000:— den 11/4 1946 för nyanläggning av del av Kungsängsgatan, del av Baldersgatan, Värjgatan, Viksängsgatan, Kraftverksgatan, Verksgatan och Gasverksgatan. Terrassering och makadamisering utförd. Arbetet pågår.

Kostnad under året 22.324: 93

Totalkostnad hittills 106.222: 11.

652.501: 51

B. *Utom stadsplanelagt område.*

Asfaltering.

Se specifikation för asfaltarbeten.

Kostnad under året 15.180: 60

Bergslagsvägen.

Ansdag kr. 65.000:— bev. av Stfm den 25/4 1946 för igenläggning med rör och kulvert av dikena utefter vägen mellan Eriksberg och stadsgränsen för möjliggörande av vägens breddning med cykelbanor.

Arbetet pågår.

Kostnad under året 922: 20

Totalkostnad hittills 20.750: 14.

Björnövägen.

Av anslaget 8Bl—433 har för vändplats vid nedfarten till Björnöbron disponerats 1.876: 26

Djuphamnen, gator.

Anslag bev. av Stfm kr. 50.000:— den 25/4 1946 och 30.000:— den 24/4 1947. Dessutom ha kr. 8.643:— täckts i 1945 års bokslut. Under året ha terrasseringsarbeten utförts för ny gata ö. om Andelsslakteriet, samt forts. av huvudvägen mot Johannisberg. Arbetet pågår.

Kostnad under året 8.768: 80

Totalkostnad hittills 47.612: 33.

Hässlövägen.

Anslag kr. 50.000:— bev. av Stfm den 30/9 1943 för bidrag till omläggning av Hässlövägen. Efter skiljedom med Kungl. Flygförvaltningen har staden utbetalt kr. 22.319: 97

Slutkostnad 25.539: 97.

Klockartorpsgatan (Sommarro).

Anslag kr. 72.000:— bev. av Stfm den 28/3 1945 för anläggande av två nya gator i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse. Gatan har under året förlängts åt öster. Arbetet pågår.

Kostnad under året 13.423: 23

Totalkostnad hittills 66.789: 47.

Köpingsvägen (Djuphamnsvägen—stadsgränsen).

Anslag kr. 6.000:— bev. av Stfm den 29/4 1943, kr. 255.000:— bev. av Stfm den 20/12 1944 för stensättning. Genom beslut den 10/12 1942 har staden erhållit fri smågatsten och statsbidrag med 250.700:— kr. Under året ha gräsbesåning skett av skiljeremsor. På grund av den exceptionella torkan måste remsorna omsås under 1948. I kostnaden ingår erforderligt frö för denna.

Kostnad under året 1.877: 43

Totalkostnad hittills 320.555: 86.

Trastvägen.

Anslag kr. 6.500:— bev. av Drk den 12/6 1947 för ordnande av parkeringsplats intill Arosvallen. Arbetet utfört.

Slutkostnad 3.550: 63

Tunbyvägen.

Anslag kr. 10.000:— bev. av Drk den 12/6 1947 för anordnande av parkeringsplats mittför Arosvallen. Arbetet utfört.

Slutkostnad 4.283: 89

72.203: 01

C. *Övriga arbeten.*

Björnövägen.

Av anslaget 8Bl—433 har för stängsel mot Hamre utefter Björnövägen disponerats kr. 275: 96

Jakobsbergsgatan.

Av anslaget 8Bl—433 har för ersättning till bostadsföreningen Åsgården för åtgärder i samband med gatans omläggning utbetalts kr. 540: —

Hamnen, gamla.

Av anslaget 8Bl—433 har för anordnande av brandpost vid stenmagasinen disponerats kr. 350: 86

Kungsängsgatan.

På anslaget 8Bl—433 har förts kostnader till AB Bröderna Larsson i samband med breddning av gatan för flyttning av trämagasin med kr. 4.865: —

Gatunamnskyltar 642: 01

Regnskydd vid Hovdestalund.

Anslag kr. 2.000:— bev. av Stfm den 30/1 1947 för uppförande av regnskydd för omnibustrafiken vid vändplanen vid Hovdestalunds kyrkogård. Arbetet pågår.

Kostnad under året 144: 48

Viksäng, spår.

Anslag kr. 70.000:— bev. av Stfm den 31/10 1946 för nyanläggning av spår till industritomter. Arbetet pågår i samarbete med S. J. Avsevärda förstärkningsarbeten över vatten-, gas- och avloppsledningar ha måst vidtagas samt omläggning av el-ledningar.

Kostnad under året 142.040: 87

148.859: 18

SAMMANSTÄLLNING.

Utgifter:			
Gator och vägar			
Underhållning		349.563: 93	
Gaturenhållning		76.190: 03	
Nyanläggning			
Inom stadsplan	652.501: 51		
Utom stadsplan	72.203: 01	724.704: 52	
Övriga anläggningar		148.859: 18	1.299.317: 66
Inkomster.			
Statligt underhållsbidrag		127.015: —	
Statsbidrag för nyanläggning		225.000: —	
Gatukostnadsbidrag		24.700: —	
Bidrag av omnibustrafiken		4.000: —	
Avgifter för utnyttjande av allm. platser		3.171: 67	
Riksförsäkringsanstalten		5.949: —	
Avgifter för renhållning		2.800: —	392.635 :67

8 B 4. Drätselkammarens förråd.

Kostnaderna för utgående material under år 1947 fördelas enligt nedanstående:

Hantlangning			1.616: 21
Mätningstorn			2.862: 20
Luftskyddet			76: 07
Fastigheter			12.116: 12
Malma			1.078: 27
Gator och vägar:			
Underhåll		46.515: 93	
Nyanläggningar		98.390: 46	
Asfaltgator		1.748: 78	146.655: 17
Renhållning			1.629: 11
Förrådet			2.343: 55
Idealgrusverket			1.559: 06
Stenslagning			5.910: 94
Bilar och maskiner			2.634: 58
Hamnar			11.394: 84
Johannisbergs flygfält			1.123: 24
Båttrafiken			162: 61
Kallbadhus, Varmbadhus och Johannisbergsbadet			527: 28
Björnön och Hästholmarna			5.120: 95
Idrottsplatser			1.993: 58
Hovdestalunds kyrkogård			5.325: 51
Tekniska Verken			1.519: 81
Diverse			170: 80
Försålt och uthyrt			21.103: 66
		Kronor	226.932: 56

Inköp av redskap m. m. under året:

1 klorkalciumspridare	950: —
2 diagonalplogar	2.949: —
1 plog till traktor	781: —
1 släpkärra till jeep	873: —
1 kärra f. transp. av manskapsvagnar	390: —
6 cyklar	1.115: —
1 gatubevattningstunna	1.000: —
1 slåtterapparat	1.060: —
5 manskapsvagnar (tillverkade i egen regi)	18.000: —
Kronor	27.118: —

8 B 5 A. Automobiler.

Under året ha inköpts:

1 paketvagn Volvo U 1740	10.550: —
1 personbil Volvo U 8399	6.360: —
1 personbil Renault U 5182	6.136: —
(U 5182 disponeras nu helt av Stadsingenjörskontoret.)	
Kronor	23.046: —

Bilarnas gångtid och körlängd ha varit:

	tim.	mil
U 3249 Scania	2.476	2.209,5
1825 Volvo	2.481	3.138,2
2260 Ford	2.395	2.261,6
1740 Volvo	751	1.100,1
6549 Jeep	2.355	2.192,7
8399 Volvo PV (fr. 24/10)		156,8

Driftinkomster	98.379: 79
Driftutgifter	57.215: 37

8 B 5 B. Maskiner.

Under året ha inköpts:

1 Warsop bergborrmaskin	3.050: —
1 Arbrå stenkross	10.750: —
Kronor	13.800: —

Maskinernas gångtid ha varit

Väghyvel I Svedala	960,5 tim.
Väghyvel II Munktell	1.241 „
Väghyvel III Svedala	1.034 „
Kompressor I Atlas Diesel, oljedrift	952,5 „
Kompressor II Atlas Diesel, el-drift	462 „

Vägvält I Munktell	1.126	tim.
Vägvält II Åkerman	1.362	„
Gångbanevält Motala	1.172	„
3 st. stenstötningsmaskiner	1.393,5	„
Traktor (förhyrd)	250	„
Driftsinkomster	75.450: 45	
Driftsutgifter	64.240: 03	

8 B 5 C. Hästar.

Hästarnas körtid under året har varit 9.355 timmar och fördelas å nedanstående arbetsplatser:

Sandning av gångbanor	1.155	tim.
Diverse gatureparationer	1.723	„
Allmän renhållning	2.356	„
Snöröjning av gångbanor samt snörenhållning	622,5	„
Gatuarbeten med anslag	942	„
Asfaltarbeten	223,5	„
Stensättningsarbeten	380,5	„
Hamnarbeten	93	„
Förrådet	227,5	„
Fastigheter	1.632	„
Summa	9.355	„

Under året har 1 häst inköpts från Lantbruket för kr. 1.100: —. En häst har nedslaktats och har i slaktvärde erhållits kr. 565: 50.

Två planvagnar har inköpts för kronor 2.160: —.

Driftsutgifter	41.378: 11
Driftsinkomster	32.019: 50
Underskott kr.	9.358: 61

I driftsutgifterna ingår löner till extra körkarlar, kr. 10.365: 17, varav ersättning för 363 sjukdagar och 69 semesterdagar.

Sammanställning

över fördelningen under året av arbetare, lastbilar och hästar angivet i medeltal per månad och år.

Månad	Effektiv arbetsstyrka				Ineffektiv arbetsstyrka					Använda	
	Grov-arbetare	Snickare	Sten-sättare	Summa	Tjänstl.	Semester	Sjuka	Olycks-fall	Summa	Last-bilar	Hästar
Januari	72	9	—	81	0,8	0,1	5,7	1,6	8,2	5,7	10,1
Februari	67	10	—	77	2,2	—	8,0	2,0	12,2	2,8	5,5
Mars	71	10	—	81	2,3	0,3	5,6	3,1	11,3	7,1	7,1
April	77	12	1	90	0,5	0,5	2,2	0,4	3,6	8,2	8,3
Maj	78	12	7	97	1,8	0,1	4,0	—	5,9	9,2	8,4
Juni	74	12	9	95	0,6	3,8	4,4	0,1	8,9	9,1	6,8
Juli	44	7	5	56	0,2	35,8	3,8	0,6	40,4	6,1	5,4
Augusti	64	11	8	83	0,8	9,6	2,8	0,7	13,9	7,3	6,0
September	78	13	9	100	0,4	0,3	5,9	0,5	7,1	11,7	4,9
Oktober	78	14	8	100	0,7	0,6	3,5	1,9	6,7	11,3	4,9
November	79	15	4	98	1,1	0,2	5,3	0,4	7,0	11,4	4,2
December	83	16	—	99	1,8	1,0	9,9	2,5	15,2	12,6	5,2
Medeltal under året	72	12	4	88	1,1	4,4	5,1	1,1	11,7	8,5	6,4

9 A. Hamnar.

	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll enligt stat.		
Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken.....	22.000: —	38.569: 18
Om- och tillbyggnad.		
Djuphamnen, tillbyggnad. Arbetet med muddring och undervattenssprängning har pågått. Stora svårigheter ha uppstått på grund av bottenförhållanden, som icke kunnat upptäckas med vanlig borrning. Vid muddringen har använts mudderverk förhyrda av Stockholms stad och Gävle stad. Kostnad under året		248.778: 34
Totalkostnad hittills 634.883: 11.		
Småbåtshamnen.		
Anslag bev. av Stfm 10.000: — den 28/3 1946, 21.000: — den 27/3 1947, dessutom har i 1946 års bokslut täckts kr. 10.726:09 för första utbyggnad av träbrygga med tätpålning vid Svartån. Arbetet avslutat. Kostnad under året		18.418: 10
Slutkostnad kr. 39.144: 19.		
Stensättning utanför kv. Silon.		
Anslag kr. 18.000: — bev. av Stfm den 30/8 1945 för stensättning av kajplanet. Fri smågatsten från statens lager har erhållits. Arbetet utfört 1947. Kostnad under året		8.293: 56
Slutkostnad kr. 14.133: 56.		
		314.059: 18

Personaluppgifter.

Under året ha sammanlagt 137 st. arbetare varit anställda enligt nedanstående:

11 st. stensättare
97 „ grovarbetare
13 „ träarbetare
4 „ chaufförer
1 „ reparatör
1 „ eldare
2 „ förrådsmän
6 „ motorskötare
2 „ bergsprängare

Arbetad tid:

Tidlön (31,6 %)	77.444 tim.	
Ackord (68,4 %)	167.445 „	244.889
Dagsverken	30.555	
Arbetsveckor	5.093	

Arbetstiden har under året varit 8,5 månader med 48 timmars arbetsvecka och 3,5 månader med 45,5 timmars arbetsvecka.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats kr. 793.391:— enligt nedanstående:

För timtidsarbete	77.444 tim.	134.422:—
„ ackordsarbete	167.445 „	474.601:—
Skiftarbete	1.351 „	3.294:—
Övertidsarbete	6.808 „	20.225:—
Dyrtidstillägg		94.720:—
Dagtraktamenten	101 st.	7.409:—
Cykelersättningar	25 „	785:—
Gångtidsersättningar	24 „	1.344:—
Semesteravlöningar	121 „	32.579:—
Olycksfallsavlöning	15 „	3.371:—
Medicin och läkarvård		845:—
Sjukavlöningar	61 st.	15.076:—
Begravningshjälp	1 „	200:—
Övrig ersättning (lagbaspengar, stallpengar m. m.)		4.520:—
Kronor		793.391:—

Västerås i april 1948.

Västerås stads byggnadskontor.

F. SCHIÖTT.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 21

Nr 21. Fastighetskontorets årsberättelse för år 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna fastighetskontorets till kammaren ingivna förvaltningsberättelse för år 1947.

Västerås den 12 augusti 1948.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Martiin.*

Fastighetskontoret får härmed avgiva årsberättelse för år 1947.

Kontoret började fungera den 1 oktober 1946 och beträffande dess verksamhetsområde, instruktioner etc. hänvisas till stfm. handl. ser. A nr 114 och ser. B nr 12 år 1946.

A. Fastighetsförvärv.

1. En översikt över de stadsfullmäktige underställda fastighetsförvärv, som ägt rum under året, finnes i bilaga A. Den sammanlagda köpeskillingen uppgår till 307.085: 50 kr. Beträffande motiven för de olika fastighetsförvärven hänvisas till resp. handling i stadsfullmäktigetrycket.

2. Enligt bemyndigande för drätselkammaren (SF 21 juni 1939 § 171) att med för staden bindande verkan träffa avtal om köp och försäljning av mark för regleringsändamål har under året dessutom träffats 19 avtal om förvärv av sammanlagt c:a 5.500 kvm mark för regleringsändamål, företrädesvis gatumark. Delvis har marken erhållits kostnadsfritt såsom ett led i fullgörandet av vederbörande markägares skyldighet att bidraga till stadens gatukostnad. I övrigt ha köpeskillingar överenskommits till ett sammanlagt belopp av c:a 6.000 kr.

Köpeskillingarna ha emellertid i stor utsträckning ännu icke kunnat utbetalas, beroende på svårigheterna att få de förvärvade områdena avstyckade inom rimlig tid.

B. Fastighetsförsäljning.

1. Å sammanträde den 28 november 1946 hava stadsfullmäktige beslutat att tomträtt skall tillämpas från och med den 1 januari 1947 beträffande stadens mark för bostads- och affärsbebyggelse samt i viss utsträckning för småindustri och hantverk. Undantag härifrån skulle dock ske beträffande exploateringsområden där tomtförsäljning redan påbörjats enligt drätselkammarens tidigare erhållna bemyndigande. På grund av byten, tomtreglering o. d. har vidare viss fastighetsförsäljning skett.

De fastighetsförsäljningar, vilka varit underställda stadsfullmäktige, ävensom de, vilka enligt ovan skett med stöd av tidigare lämnat bemyndigande redovisas i bilaga B. Den sammanlagda köpeskillingen har uppgått till 596.411: 30 kr.

2. Enligt drätselkammarens under A 2) ovan nämnda bemyndigande har dessutom träffats 6 avtal om överlåtelse av mark för gränsregleringar o. d. med en sammanlagd areal av c:a 1.750 kvm. Köpeskillingarna ha uppgått till sammanlagt 8.693 kr.

C. **Friförsäljning av tomtmark på ofri och stadens grund.**

Genom beslut den 29 maj 1947, se stfm. handl. serie A nr 127 har till Fastighetsaktiebolaget Oxbacken mot särskild friköpeskilling överlåtits stadens kvarstående rätt till den i tomterna nrs 15 och 16 i kvarteret Laura ingående mark, som är belägen på ofri och stadens grund.

D. **Tomträttsupplåtelser.**

Såsom ovan under B 1) anförts har tomträtt införts från och med den 1 januari 1947 för bl. a. staden tillhörig mark avsedd för bostadsbebyggelse. Under året ha tre upplåtelser ägt rum, varav två för bostadsbebyggelse i kvarteret Äpplet och en till Västmanlands läns landsting för uppförande av barnupptagningshem i kvarteret Gökärten (jämför stfm. handl. ser. A nr 162 för år 1947).

Kvarter	Tomt nr	Upplåtelsetid	Tomträttsavgäld
Äpplet	2	60 år	785 kr/år
Äpplet	3	60 år	745 kr/år
Gökärten	1	60 år	—

Dessutom har preliminär överenskommelse träffats om upplåtelse av tvenne större tomtområden å Södra Skallberget till Byggnads AB Mimer i Västerås för bostadsändamål, varå bebyggelse pågår och delvis redan färdigställts. Tomträttsavgälden beräknas uppgå till c:a 24.225 kr/år. Tomträttskontrakt skola upprättas så snart tomtbildning skett.

Vid tomträttsavgäldens bestämmande för bostadsbyggnadstomterna ha de direktiv följts, vilka meddelats av Statens Byggnadslånebyrå och som för närvarande stadga en avgäld motsvarande 3,6 % på ett av byrån godtagbart tomtvärde. Utöver avgälden tillkommer för närvarande anslutningsavgift för vatten, avlopps- och elledningar till tekniska verken, men då särskild utredning pågår (i samarbete med Svenska Stadsförbundet) beträffande tomträttsfrågorna, har staden i tomträttskontrakten förbehållit sig rätt till ändring, bl. a. för möjliggörande av anslutningsavgiftens inkluderande i tomtvärdet varigenom avgälden i motsvarande grad höjes.

E. **Bidrag till stadens gatukostnad.**

Skyldighet att utgiva gatumarksersättning har under året fullgjorts för 15 tomter genom kostnadsfri överlåtelse av gatumark. Värdet av den överlåtna marken uppgår till 29.615 kr. Dessutom har bidrag till gatubyggnadskostnad erlagts för 5 tomter, varav för 1 genom kostnadsfri överlåtelse av gatumark, representerande ett värde av 14.430 kr. samt för 4 genom kontant inbetalning av sammanlagt 66.025 kr.

Det sammanlagda värdet av de fullgjorda prestationerna uppgår sålunda till 100.070 kr.

I samband med nybyggnadsföretag har vidare säkerhet för bidrag till gatukostnader lämnats för 18 tomter med ett sammanlagt belopp av 294.600 kr. Av detta belopp avser 85.824 kr. gatumarksersättning och 208.776 kr. gatubyggnadskostnad.

Genom byggnadslagens ikraftträdande den 1 januari 1948 ha vissa ändrade bestämmelser fastställts ifråga om bidrag till gatukostnader. På grund härav ha förberedelser gjorts för tillämpning av de nya bestämmelserna. Sålunda ha inventeringskartor upprättats rörande gator, som upplåtits eller som staden haft skyldighet att upplåta före den 1 januari 1948. För tomter, belägna vid sådana gator skola nämligen äldre bestämmelser alltjämt gälla.

Enär byggnadslagen kräver ändring av gällande gatukostnadsbestämmelser för staden har fråga väckts i stadsfullmäktige om sådan ändring. Härigenom har möjlighet beretts för staden att tillämpa de nya bestämmelserna redan från den 1 januari 1948 eller samma dag som byggnadslagen trädde i kraft. Förslag till nya gatukostnadsbestämmelser har utarbetats å fastighetskontoret.

F. Förvaltningen av stadens fastigheter.

1. Stadens fastighetsinnehav.

I efterföljande uppställning ha intagits de fastigheter, som den 31 december 1947 tillhörde staden med undantag dock för Tekniska Verkens fastigheter.

I uppställningen ha medtagits uppgifter å bokförda värden, taxeringsvärden och brandförsäkringsvärden. Direkta jämförelser kunna emellertid icke göras mellan de olika värdena.

Bokförda värdena äro i regel lika med stadens självkostnadspris vid nyförvärv eller nybyggnad. Avskrivningar ha sålunda i de flesta fall icke skett. Huruvida dessa värden kunna anses vara för höga eller för låga i jämförelse med aktuella dagsvärdet, kan kontoret icke utan en mycket omfattande utredning uttala sig om. Kontoret vill här endast peka på två faktorer, som skulle kunna inverka på bokförda värdena, i ena eller andra riktningen, dels sådana värdeminskningsavdrag, som skäligen böra göras, och dels värdestegringar å såväl mark som byggnader som kunna ha uppstått efter förvärv eller nybyggnad.

Betr. taxeringsvärdena saknas sådana för exempelvis hamnbyggnader (kajanläggningar etc.) och för de byggnader som uppförts så nyligen att de ännu icke blivit föremål för taxering.

Brandförsäkringsvärdena avse endast byggnader och försäkringar finnas icke på kajanläggningar o. dyl.

	Bokförda värden	Taxerings-värden	Brandför-säkrings-värden
Förvaltningsfastigheter, 16 st.	3.033.002	2.523.000	4.095.500
Exploateringsfastigheter, huvudsakligen tomter, stadsägor och smärre markbitar	4.129.501	3.761.400	403.000
Jordbruksfastigheter, skogar och grustag	1.106.300	1.087.400	1.672.650
Hyresfastigheter, 79 st.	5.843.000	5.629.800	8.645.450
Pensionärshem, 6 st. samt 1 under uppförande	1.405.000	990.000	1.746.000
Gatu- och parkförvaltning	126.000	95.000	156.200
Hamnar	5.668.000	57.000	484.500
Transport	21.310.803	14.143.600	17.203.300

	Bokförda värden	Taxerings-värden	Brandför-säkrings-värden
Transport	21.310.803	14.143.600	17.203.300
Kommunikationsföretag	32.000	—	42.000
Renhållningsverk	10.000	—	36.500
Svingård	110.000	—[1]	129.600
Badhus, 2 st.	380.000	40.000	765.000
Fritidsreservat	417.000	259.300	631.500
Folkskolor	3.855.000	2.282.000	5.836.900
Kommunal flickskola, allmänt läroverk, yrkesskola	1.366.000	575.000	2.263.000
Idrottsanläggningar	249.000	400.000	996.000
Ålderdomshem	1.225.000	1.000.000	1.416.500
Kronor	28.954.803	18.699.900	29.320.300

2. **Nybyggnader m. m.**

Fastighetskontoret har under året omhänderhaft uppförandet av en skolpaviljong för läroverket och en serveringsveranda till stadshotellet. Härjämte har byggandet av ett pensionärshem vid Spantgatan påbörjats och till större delen färdigställts. Kontoret omhänderhar även på uppdrag av Kommittén för kommunala flickskolans om- och tillbyggnad uppförandet av den första etapp av flickskolans tillbyggnad, vartill byggnadstillstånd erhållits.

Skolpaviljongen innehåller 7 klassrum, korridor, toiletter m. m. samt var färdig för inflyttning i början på november 1947. Anslaget för byggnaden utgör 160.000 kr. (Stfm 29/5 1947) och kostnaderna intill årsskiftet uppgå till 93.734: 71 kr. Ytterligare kostnader tillkomma, men på grund av vissa förenklingar som gjorts å byggnaden efter kostnadsberäkningens upprättande beräknas anslaget komma att lämna överskott.

Serveringsverandan togs i bruk i början på augusti 1947. Anslag 75.000 kr. (Stfm. 19/12 1946). kostnad under året 77.101: 78 kr. Slutliga kostnaden, inkl. under år 1948 verkställda slutlikvider, har blivit 84.310: 36 kr.

3. **Ombyggnads-, reparations- och förbättringsarbeten.**

Kostnaderna för under året utförda arbeten å fastigheter under kontorets förvaltning belöpa sig till 367.986: 79 kr. och fördela sig enligt följande.

Förvaltningsfastigheter		108.597: 53
Exploateringsfastigheter		2.633: 17
Fritidsreservat		12.851: 45
Hyresfastigheter		167.837: 23
Pensionärshem		11.401: 60
Läroverk		10.847: 44
Reparation av brandskador:		
Å plattfabriken vid Djuphamn	10.007: 22	
Å stenmagasin vid hamnen	14.253: 10	
Å byggnader vid Malmabergsgatan	29.558: 05	53.818: 37
Kronor		367.986: 79

[1]) Ingår bland jordbruksfastigheter.

Bland kostnaderna för förvaltningsfastigheterna ingår kostnaden för ombyggnad av Uddens barnkoloni vid Skinnskatteberg med 74.744: 81 kr.

4. **Uthyrningsverksamheten.**

Antalet uthyrningsenheter utgjorde vid årets slut 1.039 och fördelade sig å de olika objekten sålunda:

Bostadslägenheter:		
Enkelrum	47 st.	
Ettrumslägenheter	257 „	
Tvårumslägenheter	69 „	
Trerumslägenheter eller större	28 „	
Pensionärslägenheter	135 „	536 st.
Kommunala inrättningar		27 „
Skollokaler		6 „
Butikslokaler		24 „
Kontor		12 „
Verkstads- eller lagerlokaler		70 „
Garage, stall		12 „
Hotell, serveringslokaler		16 „
Sommarstugor		32 „
Markarrenden, fiskevatten		156 „
Tomträttsupplåtelser		124 „
Diverse uthyrningar		24 „
	Summa	1.039 st.

Härutöver har kontoret omhänderhaft debitering, kontroll och krav av hyror och arrenden för andra förvaltningar för tillsammans 147 kontrakt.

För de under kontorets förvaltning stående fastigheterna ha inkomsterna i form av hyror, arrenden och tomträttsavgälder uppgått till 769.080: 52 kr. Vid en uppdelning av dessa inkomster å de olika fastighetsgrupperna framkommer följande resultat.

Förvaltningsfastigheter	185.751: 93
Exploateringsfastigheter (huvudsakligen mark)	76.404: 44
Hyresfastigheter	450.744: 95
Pensionärshem	33.114: 59
Tomträttsavgälder	9.457: 46
Kronor	769.080: 52

Hyresinkomsterna å enbart hyresfastigheterna uppgick till cirka 7,7 % å det vid årets slut bokförda värdet, 5.843.000 kr., i vilket värde sålunda även ingå fastigheter som under året förvärvats men som icke under hela året lämnat hyresavkastning.

5. **Pensionärshemmen.**

Vid årsskiftet hade staden sex pensionärshem med sammanlagt 135 lägenheter för pensionärer och 3 för fastighetsskötare. I hemmen bodde 177 pensionärer och under året kunde styrelsen för pensionärshemmen bevilja 10 ansökningar om inträde för tillsammans 15 personer. Vid årsskiftet inneliggande ansökningar utgjorde 391

st., varav för en person 304 st. och för 2 personer 87 st., antalet sökande personer utgjorde alltså totalt 478.

Såsom tidigare nämnts pågick vid årsskiftet uppförandet av ett nytt pensionärshem å Spantgatan. Detta blir inflyttningsfärdigt den 1 mars 1948 och innehåller 22 lägenheter för pensionärer och 1 för fastighetsskötare.

Under 1947 påbörjades modernisering av hemmet vid Föreningsgatan. Arbetet härmed — som främst omfattar installation av varmvatten, inredandet av w. c. i lägenheterna samt upptagandet av 8 st. fönsteröppningar för erhållandet av bättre ljus i vissa lägenheter — beräknas vara avslutat under år 1948.

6. Brandskador.

Stadens fastigheter ha under året varit utsatta för tre relativt stora eldsvådor.

Den 24 januari utbröt eld i den av Janssons plattfabrik förhyrda byggnaden vid Djuphamnsvägen 19. Ersättning för skadorna erhölls med 45.015: 25 kr. Byggnaden har endast delvis iståndsatts och kostnaden härför har uppgått till 10.007: 22 kr.

Den 21 april uppstod eld i det längst åt öster belägna av stadens tre stenmagasin vid hamnen. Skador uppkommo å taket och i de lokaler, som förhyras av Hakonbolaget, och ersättningen härför utgick med 22.180 kr. Härav har 14.253: 10 kr. intill årsskiftet förbrukats för reparation.

En mycket allvarlig eldsvåda uppstod den 7 september i en snickerifabrik, som var inrymd i en staden tillhörig byggnad vid Malmabergsgatan 11, varvid branden spred sig till bostads- och uthus belägna intill snickerifabriken. Ersättning utbetalades med 98.150 kr., av vilket belopp 29.558: 05 förbrukats intill årsskiftet för reparationer. Snickerifabriksbyggnaden, hälften av en bostadsbyggnad samt vissa uthus skola enligt beslut av drätselkammaren icke iståndsättas.

G. Stadens försäkringshandlingar.

Bland fastighetskontorets åligganden ingår att omhänderhava stadens försäkringshandlingar med undantag dock för dem som avse Tekniska Verkens egendom. Vid årets slut uppgick det sammanlagda brandförsäkringsvärdet å den fasta egendomen till 29.320.300 kr., fördelade å 185 försäkringsbrev. Häri ingå icke skog- eller parkförsäkringar. Å lösegendomen uppgick försäkringsvärdet till cirka 4.500.000 kr., fördelade å 160 brev. Utöver dessa försäkringar finnas ansvarighets-. skogsbrands- m. fl. försäkringar. På grund av värdestegringar å byggnader har under året försäkringsbeloppen å ett flertal fastigheter höjts. Samtidigt hämed kan nämnas, att försäkringsbolagen fr. o. m. år 1947 gjort betydande nedsättningar av försäkringspremierna.

H. Stadens förmedling av statliga lån för bostadsbebyggelse.

Omfattningen av de ansökningar om statliga lån, som under året granskats och vidarebefordrats till Statens Byggnadslånebyrå, framgår av nedanstående tablå. Av tablån framgår också storleken av den kommunala subvention, som författningsenligt skall utgå jämsides med de statliga tilläggslånen.

	Antal ansökningar	Tert.-lån kr.	Tilläggslån kr.	Komm. andel kr.	Av tert.-lånedel. tillst. prod. kostn. kr.
Prel. ansökan.					
En- och tvåfam.-hus	10	123.980	—	—	358.850
Flerfam.-hus	15	4.782.465	145.148	36.287	20.240.325
Slutlig ansökan.					
En- och tvåfam.-hus	5	50.350	—	—	154.882
Flerfam.-hus	20	4.398.935	205.390	51.348	22.405.180
	50	9.355.730	350.538	87.635	43.159.237

Beträffande lånen till en- och tvåfamiljshus gäller att 10 % därav skall utgöra en ränte- och amorteringsfri del, vilken normalt avskrives efter 10 år av lånets löptid. Å denna del har staden författningsenligt att ikläda sig borgen för förluster. Av i ovanstående tablå upptagna tertiärlånebelopp för en- och tvåfamiljshus utgöra sålunda beträffande preliminära ansökningar 35.885 kr. och beträffande slutliga ansökningar 15.488 kr. ränte- och amorteringsfria lån, å vilka staden får ikläda sig borgen.

Utöver härovan redovisade låneärenden hava tvenne ansökningar granskats och tillstyrkts beträffande bostadsanskaffningslån och tilläggslån till egnahem åt mindre bemedlade barnrika familjer samt en ansökan om motsvarande lån för hyresfastighet, i vilken hälften av lägenheterna äro avsedda för mindre bemedlade barnrika familjer. Lånebeloppen uppgå till för egnahemmen 34.241 kr. bostadsanskaffningslån och 4.255 kr. tilläggslån samt för hyresfastigheten 432.750 kr. bostadsanskaffningslån. I dessa fall gäller att staden skall kostnadsfritt ställa tomt eller däremot svarande kapital till förfogande för företagen. I enlighet härmed har för egnahemmen beviljats ränte- och amorteringsfria lån till sammanlagt 2.405 kr. samt för hyresfastigheten ställts tomtmark till förfogande, representerande ett värde av 30.340 kr.

I. Licenser och förtursrätter.

För att trygga fullbordandet av särskilt nödvändiga byggnader, framförallt bostadshus men även skolor, viktigare fabriker etc., tillämpas från och med den 1 augusti 1945 viss förtursrätt vid leverans av värmeledningspannor, spisar och radiatorer. Beträffande såväl licenser som förtursrätter fungerar i samråd mellan industrikommissionen och statens byggnadslånebyrå vid dessa ärendens handläggning drätselkammare (motsvarande) såsom respektive orts förmedlingsorgan. Ärendena, som å drätselkammarens vägnar handläggas av fastighetskontoret, ha — när de icke omfatta endast nybyggnader utan även reparationer — under året varit mycket talrika. I ett flertal fall, då det bl. a. gällt färdigställandet av eljest försenade bostäder ha särskilt hjälp fått lämnas genom inlagor eller uppvaktningar.

Antalet under året behandlade ansökningar uppgår till 307.

J. Bostadsbyggnadskvoten.

Som ett led i den allmänna bostads-, arbetsmarknads- och investeringspolitiken m. m. fastställas numera för respektive år för de flesta av landets större kommuner viss bostadsbyggnadskvot. Preliminärt besked om kvotens storlek — med kvotår

förstås därvid det år under vilket bostäderna bliva färdiga för inflyttning — lämnas i regel under hösten och fastställes senare under första kvartalet årets slutliga kvot. Preliminärt bestämdes kvoten för Västerås stad till 950 lägenheter men genom olika tillägg och ändringar kom kvoten att omfatta 1.019 lägenheter. Tyvärr kommo genom de svåra material- och arbetskraftförhållandena dessa lägenheter icke att helt färdigställas under år 1947, men torde Västerås dock lyckats rätt väl bland städerna när det gällt att bemästra eftersläpningen. En förklaring härtill får väl anses vara att inom Västerås bostadskvot de större företagen dominera och torde dessa ha lättare att tillgodose framför allt materialförsörjningen. Det kan i detta sammanhang måhända vara av intresse att Västerås — åtminstone bland de tio största svenska städerna — hade den största bostadsbyggnadskvoten räknat per 1.000 av folkmängden. Att staden trots denna relativt höga bostadsproduktion får dragas med stor bostadsbrist beror bland annat på — såsom i det efterföljande visas — att staden även har i viss mån motsvarande rekordställning när det gäller folkökning och inflyttning.

De företag, vilka ingå i 1947 års bostadsbyggnadskvot framgå av följande tabell.

Företagare	Kvarter etc.	Antal lägenh.
Byggnads A/B Mimer	st.-äg. 1528 FO, FP	222
H. S. B.	Skjutbanan nr 4	36
„	„ nr 6	87
„	Bergsprängaren nr 5	12
Sv. Riksbyggen	st.-äg. 2525	68
„ „	Måltavlan nr 1	24
Byggn.-f:a A. Diös	kv. Pontus	135
Byggn. A/B Verner Andersson	st.-äg. 2509	75
„ „ „	Karlsdal nr 5	18
ASEA	st.-äg. 882 (149 enkelrum + vaktmästarbostad)	50[1])
„	Guttorm nr 14	27
Byggn.-f:a G. Lindgren	st.-äg. 2521	31
„ „	kv. Aroslund	33
Byggn. A/B Skandia	st.-äg. 2514	18
„ „ „	„ 1206	9
„ „ „	„ 2522	21
Byggm. A. Lennartsson	st.-äg. 1647 Q	24
„ „	„ 2508	24
Ludvigsson och Molin	st.-äg. 2239 Ö	18
Västerås Bostads A/B	st.-äg. 882 (54 enkelrum)	18[2])
Fastighets A/B Hammarby	st.-äg. 882 J—Å	18
Fastighets A/B Sjöhagen	„ 882	18
Bostadsrättsföreningen Rosendal	Karlsdal nr 11	17
Byggproducent A/B	st.-äg. 1300	15

1) Avser provisoriska ungkarlsbostäder (3 rum = 1 lägenhet)

2) Avser pojkhem (3 rum = 1 lägenhet)

Företagare	Kvarter etc.	Antal lägenh.
Västerås stad	Lodet nr 3	11[2])
C. A. Fridlund	st.-äg. 2518—2520	10
Komm.-anställdas Byggnadsförening	st.-äg. 1200	9
Margit Eriksson	st.-äg. 1751	7
Gunnar Jacobsson	st.-äg. 2235 Y	6
H. Stahre	Harald nr 4	5[1])
Augusta Karlsson	Flisan nr 7	4
Ernst Johansson	st.-äg. 2380	4
Ingvar Bergström	st.-äg. 2142 I	4
Lars Söderholm	Tennet nr 8	3
E. Hellberg	Kullerstenen nr 5	3
K. G. Karlsson	st.-äg. 1524 B	2
Ragnar Östholm	Borrstålet 13	2
K. G. Pettersson	st.-äg. 1019 C	2
E. A. Lundholm	Högby 1[15]	2
A. Wedholm	Gryta 1[185]	2
J. H. Sundkvist	Raset 10	2
T. Lindberg	Borrstålet 9	2
L. W. Karlsson	st.-äg. 411	2
Valfrid Johansson	Graniten nr 5	2
A. C. Hedberg	Lundby 2[80]	1
A. O. Hedberg	Lundby 2[81]	1
Olof Baggens	Gryta 1[165]	1
Bengt S. Kjellin	Gryta 1[182]	1
D. Wennhall	Skottet nr 11	1
Ingvar Blom	Gryta 1[187]	1
H. Andersson	Gryta 1[188]	1
E. Lundgren	Kullerstenen 10	1
Erik Hamne	Hamre 3[15]	1
Tore Johansson	Gryta 1[121]	1
Gösta Ohlström	Lundby 2[34]	1
Skogsvårdsstyrelsen	Malma 1[4]	1
Erik Danielsson	st.-äg. 1426	1
B. Wesström	Berghamra 1[35]	1
Uppsala Universitet	st.-äg. 982—989	1
K. G. Runfeldt	st.-äg. 889 C	1
E. Skoog	Långby 1[11]	1

[1]) Sedermera avskrivna, bygges ej.

[2]) Pensionärshem (2 rum = 1 lägenhet).

K. **Befolkningsutveckling och bostadsproduktion.**

I avsaknad av särskilt statistiskt kontor e. d. inom stadsförvaltningen har fastighetskontoret bl. a. i samband med de utredningar Statens Byggnadslånebyrå infordrat såsom underlag för bostadsbyggnadskvotens fördelning företagit ett flertal undersökningar, varav följande kan vara av allmännare intresse, i fråga om befolkningsutvecklingen och bostadsproduktionen.

De faktorer, som — bortsett de ekonomiska — vid sidan av utvecklingen ifråga om bostadskultur främst påverka bostadsproduktionen, kunna hänföras från befolkningsutvecklingen. Härvid avses då i första hand hushållsbildningen genom äktenskap samt nativitet, dödlighet, in- och utflyttning.

Utvecklingen ifråga om dessa faktorer (liksom även beträffande skilsmässorna) redovisas i diagramform å bild 1. Diagrammet redovisar de absoluta talen vid varje års slut och avser Västerås stad exklusive den år 1946 inkorporerade Badelunda socken.

Då det emellertid har ansetts av intresse att även relativt andra svenska städer kunna belysa utvecklingen i Västerås har genom sammanställningar ur Statistisk årsbok för Sverige redovisats vissa av nyssnämnda faktorer per 1.000 invånare av medelfolkmängden från år 1935.

Tabell 1 visar sålunda antalet **giftermål** per 1.000 invånare av medelfolkmängden och framgår härav att siffrorna för Västerås del genomgående ligga ganska högt, ehuru en avmattning kan konstateras för de senaste åren — ett förhållande som dock föreligger beträffande flertalet av de i tabellen upptagna städerna.

Antalet **skilsmässor** har för närvarande icke på samma sätt kunnat ställas i förhållande till utvecklingen inom andra städer, men av diagrammet bild 1 framgår den klart stigande tendensen. Att dessa upplösta äktenskap icke frigöra någon bostad utan snarare ytterligare tära på bostadsbeståndet är uppenbart.

Tabell 2 visar **folkökningen** per 1.000 invånare av medelfolkmängden. Av tabellen framgår klart att Västerås nästan genomgående har höga siffror och ett flertal år t. o. m. de högsta bland de jämförda svenska städerna.

Tabell 3 visar en av de faktorer, som påverkat folkmängdsökningen, nämligen **födelseöverskottet.** Även denna tabell visar genomgående höga siffror per 1.000 invånare av medelfolkmängden för Västerås i förhållande till de övriga städerna.

Tabell 4, som visar antalet **döda** per 1.000 invånare av medelfolkmängden, torde lämna en viss förklaring till de höga födelseöverskotten, som ju utgöra skillnaden mellan antalet levande födda och antalet döda. Dödligheten i Västerås är nämligen genomgående mycket låg, vissa år lägst bland de redovisade städerna. Detta förhållande torde även ge en anvisning om befolkningens åldersfördelning, i så måtto att de yngre åldersklasserna starkt torde dominera (jämför även ovan beträffande giftermålsfrekvensen).

Inflyttningsöverskottet har icke redovisats i tabellform på annat sätt än att detta kan utläsas såsom skillnaden mellan folkmängdsökningen och födelseöverskottet.

Härav — och av diagrammet — framgår att inflyttningsöverskottet är mycket högt. Då inflyttningen tvivelsutan utgöres av de yngre åldersklasserna verifieras härigenom vad ovan nämnts beträffande dödlighet och giftermålsfrekvens.

Bostadsproduktionen, dess storlek och växlingar genom åren — framgår av diagrammet bild 1. Vid studiet av detta får hänsyn tagas till att de senare årens svårigheter ifråga om byggnadsmaterial och arbetskraft vållat en eftersläpning, som

förryckt kurvan och de direkta jämförelserna med dels tidigare år dels respektive års bostadsbyggnadskvoter.

En jämförelse, som kan vara belysande för det nuvarande bostadsbeståndets storlek i förhållande till antalet hushåll i staden, kan framgå av följande.

Enligt senast tillgängliga uppgifter (1 januari 1946) fördelade sig Västerås befolkning exkl. Badelunda enligt följande:

Gifta män	10.253
Gifta kvinnor	10.215
Ogifta män	9.408
Ogifta kvinnor	8.496
Änklingar	602
Änkor	1.381
Frånskilda män	256
Frånskilda kvinnor	358
Barn under 16 år	10.505
Summa	51.474

Vid motsvarande tidpunkt utgjorde bostadsbeståndet som kunnat framräknas med hjälp av den undersökning av det framtida bostadsbehovet som utförts år 1944 genom byggnadslånebyråns utredningsavdelning kompletterad med byggnadsnämndens statistik över färdigställda lägenheter, **15.150** lägenheter, alltjämt exklusive Badelunda Anser man att gifta män, änkor, änklingar och frånskilda tillhöra en grupp som obetingat kräver egen bostad, utgör dess summa 12.850. Detta skulle alltså innebära att de 17.900 ogifta vuxna om de önska egen bostad, skulle få slåss om de återstående 2.300 lägenheterna. Så blir ju aldrig helt fallet, men de anförda siffrorna visa dock, att beståndet av bostadslägenheter i varje fall icke är för stort med avseende på befolkningens storlek och sammansättning detta så mycket mer som i nyssnämnda undersökning på flera ställen påpekas att bostadslägenheterna i Västerås såväl absolut som i jämförelse med förhållandena på andra orter äro synnerligen små.

I den preliminära redogörelsen för hushålls- och bostadsundersökningen år 1946, som nyss erhållits, påtalas för övrigt att mer än tre fjärdedelar av familjehushållen i staden äro trångbodda enligt normen högst två boende per boningsrum. Däri nämnes också att i ungefär vart tionde familjehushåll förekomma inackorderade e. d. liksom att de lägenhetsbestånd som bebos av familjehushåll till 45 % bestå av lägenheter mindre än två rum och kök och till 38 % av lägenheter om två rum och kök.

L. Bostadsförmedlingen.

Betr. bostadsförmedlingen hänvisas till särskild verksamhetsberättelse av den 28 februari 1948.

M. Personal.

Kontorets personal har bestått av fastighetschef, fastighetsingenjör, fastighetsförvaltare, underingenjör och skrivbiträde, samtliga å ordinarie stat, samt tre kvinnliga extra kontorsbiträden, varav ett tjänstgjort å bostadsförmedlingen. Härutöver ha eldare å stadshotellet samt vissa städerskor varit underställda fastighetskontoret. Kontoret har dessutom haft ett flertal fastighetsskötare såsom deltidsanställda.

Västerås i fastighetskontoret den 1 juni 1948.

G. ELGHUFVUD.

/Bror Kihlberg.

Bilaga A.

Förteckning över av stadsfullmäktige i Västerås godkända fastighetsförvärv under år 1947.

Fastighet	Köpeskilling kr.	Förvärv från	SF:s prot.	Anm.
St.-äg. 561	73.000	Brf. Signesborg	§ 46	
St.-äg. 965 o. 966 samt Ytterhälla 1⁴	85.000	Greve C. V. Cronstedt	§ 45	
St.-äg. 2141 AL, BK, BX, CB, CC, 2144 A, B, C, 2487		Anders Diös	§ 89	Markbyte. Jfr. försäljning av 2141 BM m. fl.
St.-äg 547, del av	21.000	A. Varnäs	§ 97	
st.-äg. 566	17.200	E. S. Carlssons dödsbo	§ 96	
1528 FR	3.450	Stift. Familjebostäder	§ 180	
203,2 m² av Biskopsgården	4.122:50 + ränta	Stiftsnämnden	§ 71	
St.-äg. 1897	27.000	Noréns dödsbo	§ 115	
„ 1949	23.500	A. och W. Gillström	§ 169	
Norna 3 och 5	41.000	G. Gustafsson	§ 185	
139 m² av Inge 4	4.775	K. Pettersson	§ 261	43,5 m² lämnade utan ersättning.
1.500 m² av st.-äg. 2239 D och 2239 Q	3.000	Kraftverket	§ 246	
161 m² av st.-äg. 741	190 + 3.848 intrångsers.	D. Jansson	§ 394	123 m² utan ersättning.

Bilaga B.

Förteckning över fastighetsförsäljningar under år 1947, vilka godkänts av stadsfullmäktige eller skett med stöd av tidigare av stadsfullmäktige lämnat bemyndigande.

Fastighet	Köpeskilling kr.	Försåld till	SF:s prot.	Anm.
St.-äg. 2141 BM, 2141 BO, 2141 CE, 2235 AK, 2531, 2532, 2533	44.100	Anders Diös	§ 89	Markbyte. Jfr. förvärv av 2141 AL m. fl.
St.-äg. 2525	250.194	Riksbyggen	Bem. 26/10 —44 § 228	
Nella nr 6	15.000	ASEA	Bem. 28/6 —45 § 150	
170 m² av Ida nr 14	5.900	K. Wedberg	Bem. 19/12 —38 § 247	
St.-äg. nr 1161 C	46.500	Fastighetsfören. Skogsstigen u. p. a.	Bem. 28/11 —46 § 363	
Lundby 2[80]	2.257:60	A. E. Hedberg	Bem. 28/10 —45 § 258	
Lundby 2[81]	2.216:70	A. O. Hedberg	Bem. 28/10 —45 § 258	
2349,0 m² av st.-äg. 2239 A, 2239 H samt gatumark litt. kg.	16.443	Yngve Swenson	Bem. 25/5 —39 § 126	
Skjutbanan 6	155.800	Hyresgästföreningens i Västerås, brf. Malmaberg	Bem. 20/12 —43 § 310	
Skjutbanan 4	33.000	Stiftelsen Solgårdar	§ 263	Del av tomtvärdet (30.340 kr.) belöpande på lägenheter för mindre bemedl. barnrika familjer lämnat utan ers.
1749,2 m² av st.-äg. nr 2239 A	25.000	Fastighetsföreningen Värjan	Bem. 25/5 —39 § 126	

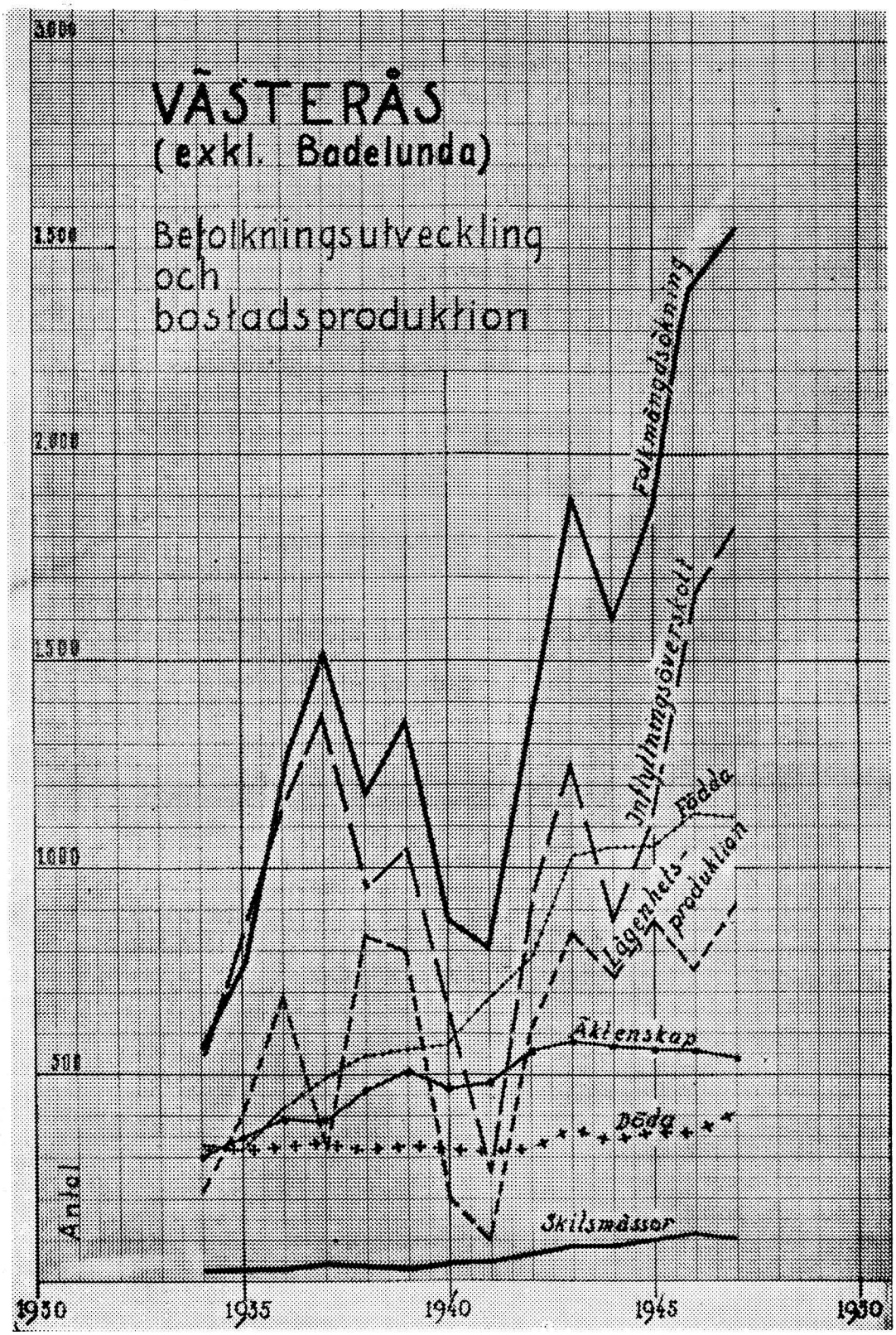
VÄSTERÅS
(exkl. Badelunda)
Befolkningsutveckling
och
bostadsproduktion
3000
2500
2000
1500
1000
500
Antal
Folkmängdökning
Inflyttningsöverskott
Födda
Lägenhets-
produktion
Äktenskap
Döda
Skilsmässor
1930
1935
1940
1945
1950

TABELL 1.

Giftermål per 1.000 invånare av medelfolkmängden.

	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
Stockholm	11,5	12,2	12,6	13,5	14,7	14,1	13,7	14,3	13,6	14,0	13,8	13,5
Göteborg	10,5	10,7	11,2	12,5	12,4	12,4	11,7	12,1	10,9	11,8	11,6	12,2
Malmö	11,3	11,5	11,4	11,4	13,0	12,5	11,5	12,0	11,6	12,1	11,5	11,1
Norrköping ..	9,7	10,4	10,6	11,0	11,4	10,1	11,2	11,7	11,5	11,3	11,6	10,0
Hälsingborg ..	10,9	10,6	10,9	10,4	11,6	11,5	10,0	11,2	12,5	10,9	12,3	10,7
Örebro	10,5	11,7	11,0	12,1	13,6	13,8	12,4	14,2	13,1	12,5	12,6	12,9
Uppsala	11,1	12,0	11,4	10,8	13,7	12,2	11,1	13,1	14,5	13,8	13,8	12,7
Borås	11,1	11,4	11,5	12,3	13,3	11,8	12,0	12,4	12,2	13,4	12,5	12,6
Västerås	11,1	12,2	11,2	13,1	13,8	11,9	12,2	14,2	13,2	13,4	12,6	11,5
Eskilstuna	11,8	12,0	9,7	11,9	11,3	10,5	10,7	12,8	11,4	13,0	11,0	11,7
Linköping	10,8	11,4	10,3	11,7	12,3	11,1	13,8	14,1	13,2	14,8	13,9	11,7
Gävle	9,7	11,0	10,6	10,3	10,8	10,8	10,8	11,4	12,0	12,4	12,0	10,3
Jönköping	7,2	11,4	10,3	11,7	12,6	9,9	10,2	10,7	10,3	11,1	11,3	10,6
Solna										10,9	12,8	12,7
Karlskrona	8,7	9,9	8,8	9,7	11,5	12,2	12,3	10,0	10,7	11,7	10,7	
Karlstad	9,8	9,6	10,3	11,6	12,2	10,8	11,5	11,5	10,9	13,5	12,1	11,3

TABELL 2.

Folkökning per 1.000 invånare av medelfolkmängden.

	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
Stockholm	15,6	17,9	24,2	24,5	22,3	11,7	15,9	22,7	32,7	32,1	24,8	27,7
Göteborg	13,5	14,7	25,9	22,6	17,4	2,4	6,7	9,4	16,1	19,8	61,8	31,0
Malmö	49,5	20,9	22,7	23,1	19,8	8,0	12,5	14,8	20,5	28,8	18,7	32,2
Norrköping ..	7,0	70,0	11,0	13,9	13,5	5,8	5,1	11,1	22,2	29,8	32,0	24,9
Hälsingborg ..	9,9	17,7	12,3	9,9	11,9	1,2	6,0	10,4	13,1	20,4	22,3	32,7
Örebro	15,7	15,5	16,1	25,4	20,2	12,2	10,5	24,2	107,4	27,7	22,4	25,9
Uppsala	47,1	37,2	37,2	12,6	17,3	18,4	14,4	24,7	46,3	67,2	40,8	45,7
Borås	31,5	37,7	24,9	16,3	21,1	8,2	11,3	10,9	22,7	17,9	3,8	35,1
Västerås	24,1	38,1	44,6	32,6	34,9	19,6	21,4	34,0	45,7	36,8	41,1	97,7
Eskilstuna	40,0	30,9	33,2	21,8	31,1	15,2	11,0	27,2	28,7	38,3	39,2	49,1
Linköping	23,2	19,5	20,7	27,5	39,7	52,8	62,0	55,9	48,7	20,7	12,1	38,0
Gävle	2,4	5,0	0,0	4,1	4,7	—5,0	—1,4	6,8	7,5	19,1	23,8	29,9
Jönköping	14,5	18,4	14,7	16,2	25,8	9,9	21,5	24,8	13,3	17,0	23,8	30,9
Solna										46,5	50,1	62,5
Karlstad	16,6	20,4	18,9	12,6	30,6	2,1	28,4	13,6	18,7	22,0	25,8	26,5
Karlskrona	5,6	—8,2	—12,2	—0,8	9,0	52,1	23,3	38,5	30,6	—3,9	—14,6	

TABELL 3.

Överskott av födda per 1.000 invånare av medelfolkmängden.

	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
Stockholm	—0,5	0,1	0,3	1,5	2,2	2,8	5,1	9,0	10,5	11,8	11,4	10,4
Göteborg	1,9	3,0	3,6	5,3	6,0	5,5	5,1	8,6	10,5	10,8	10,4	10,5
Malmö	2,2	3,1	3,7	4,8	5,3	5,4	6,6	10,5	11,5	11,5	11,0	10,2
Norrköping ..	0,6	0,7	0,4	2,2	2,2	1,9	4,6	7,1	9,0	8,7	9,1	9,4
Hälsingborg ..	1,4	2,7	4,0	5,9	4,6	5,1	5,4	8,6	9,9	11,8	9,4	10,5
Örebro	—1,9	—1,0	0,3	1,5	3,1	5,2	5,4	8,7	11,2	11,7	10,8	10,5
Uppsala	0,2	0,4	1,1	3,3	3,0	3,5	4,4	9,8	10,6	14,4	14,9	14,3
Borås	7,8	7,5	7,0	7,9	9,3	8,9	8,5	10,7	14,6	13,1	11,2	9,8
Västerås	—0,2	2,7	3,9	6,3	6,1	6,6	9,9	11,2	13,0	16,6	15,4	16,3
Eskilstuna	0,4	0,8	0,9	3,7	5,3	4,4	5,3	9,6	11,9	12,5	13,8	12,6
Linköping	2,7	1,2	2,3	3,8	3,8	6,6	6,6	13,1	14,6	16,3	15,8	14,9
Gävle	0,1	1,5	1,2	2,3	1,8	0,1	3,5	5,2	6,2	8,3	8,1	9,2
Jönköping	1,7	3,5	4,9	5,8	4,4	6,9	8,5	12,2	13,2	13,5	12,5	11,3
Solna										22,2	21,7	19,1
Karlstad	1,9	2,6	2,2	5,1	4,9	3,8	4,8	9,7	11,6	11,1	10,0	9,3
Karlskrona	4,0	2,3	4,3	5,6	4,7	6,2	7,1	12,1	14,5	16,2	17,0	

TABELL 4.

Dödlighet per 1.000 invånare av medelfolkmängden.

	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
Stockholm	10,9	11,1	11,1	10,8	10,6	10,7	10,4	9,0	9,5	10,2	10,2	9,8
Göteborg	10,3	9,9	10,1	9,5	9,4	9,8	9,8	8,7	9,1	9,7	9,6	8,8
Malmö	9,5	9,7	9,8	9,4	9,6	9,9	9,4	8,3	9,0	9,8	9,6	9,6
Norrköping ..	10,8	12,3	12,2	11,9	12,3	12,5	11,3	10,3	10,9	11,4	11,7	11,2
Hälsingborg ..	10,1	10,6	10,3	9,5	10,3	9,8	9,6	8,6	10,0	10,2	11,7	10,3
Örebro	10,2	10,4	10,0	9,9	8,9	9,4	10,0	8,4	8,6	9,6	9,4	9,9
Uppsala	11,0	12,6	11,3	10,7	11,4	11,3	10,6	9,4	10,3	9,5	9,2	10,0
Borås	8,8	8,5	8,8	8,6	8,3	7,7	8,7	7,4	6,6	8,0	8,6	7,6
Västerås	10,1	10,2	10,0	8,9	9,1	8,5	7,9	8,1	9,0	7,9	8,0	7,9
Eskilstuna	11,4	12,4	11,0	9,6	9,6	10,4	9,5	8,3	8,7	10,4	10,0	9,0
Linköping	9,3	12,3	10,9	11,1	10,7	10,6	9,8	8,1	8,1	8,9	8,8	9,2
Gävle	11,2	10,9	11,1	11,0	11,2	12,7	11,1	9,7	11,0	12,3	11,4	11,2
Jönköping	12,4	11,8	11,4	10,8	11,0	9,8	9,1	8,6	9,5	10,1	8,9	9,4
Solna										8,1	8,2	7,8
Karlstad	10,9	11,2	10,7	9,7	9,1	10,9	9,4	8,2	7,4	10,0	9,6	10,5
Karlskrona	10,6	11,7	10,8	10,1	10,2	10,2	10,3	8,1	8,0	9,0	8,2	

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 22

Nr 22. Motiveringar till budgetförslaget för år 1949.

Bilaga 1 A 2 Löne- och avtalsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Löne- och avtalsnämnden får i anslutning till det nu överlämnade förslaget till utgiftsstat för 1949 anföra följande.

Arvodet till nämndens ordförande utgår för närvarande med 800 kronor per år. I beaktande av nämndens allt mera ökade förhandlingsverksamhet samt den tid och det arbete som ordföranden får nedlägga för att sätta sig in i de olika frågorna och deltaga i förhandlingar och överläggningar av olika slag, har nämnden ansett det väl motiverat att höja arvodet till 1.500 kronor per år. Till nämndens förhandlingsdelegerade har hittills icke utgått något särskilt arvode utöver den ersättning om 15 kronor som utgår vid protokollförda förhandlingar, som varat mer än 4 timmar. Liksom nämndens ordförande få emellertid de båda övriga ledamöterna i nämndens förhandlingsdelegation utöver de egentliga förhandlingarna använda mycken tid för förberedelsearbeten och konferenser. För att i någon mån gottgöra dem för detta arbete föreslår nämnden, att de tillerkännas ett årligt arvode å 300 kronor vardera. Den ersättning som för närvarande utgår till förhandlingsdelegerade vid protokollförda sammanträden är som nämnts maximerad till 15 kronor per dag. En höjning av detta belopp till 20 kronor synes nämnden skälig. Ett nytt anslag å 100 kronor har upptagits för tidskrifter och litteratur. Slutligen kan nämnas att anslaget för resor och representationer visat sig böra höjas med 300 kronor, till följd av den ökade verksamheten på lönefronten och den alltmera ökade kontakten städerna emellan vid behandlingen av lönefrågor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa föreliggande förslag till utgiftsstat för löne- och avtalsnämnden under 1949.

Västerås den 21 juni 1948.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Sven Martiin.*

Bilaga 1 B Stadsrevision.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stadsrevision får härmed avgiva följande förslag till utgiftsstat för år 1949.

Arvoden till stadsrevisorerna	1.050
Arvode till siffergranskning	14.000
Arvode till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen	2.500
Kontorskostnader	400
Kronor	17.950

Stadsrevisionen föreslår sålunda, att arvodet för siffergranskningen, som sedan år 1947 utgått med 12.000 kronor, höjes med 2.000 kronor till 14.000 kronor. Ökningen av arvodet är motiverad främst genom att arbetets omfattning i synnerligen hög grad ökat de sista åren. Vid bedömningen av arvodets skälighet bör jämväl hänsyn tagas till den allmänna löneutvecklingen.

Vid företagen undersökning har stadsrevisionen erfarit, att revisionskostnaderna för Västerås stad, jämförda med andra städer av samma storleksordning, även efter den nu föreslagna höjningen alltjämt äro låga, varför stadsrevisionen hemställer:

att stadsfullmäktige ville fastställa det föreliggande förslaget till utgiftsstat för år 1949.

För Västerås stadsrevision:

KARL ENGDAHL.
Ordförande.

Bilaga 2 A Magistrat och rådhusrätt.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistrat och rådhusrätt samt exekutionsverk för år 1949 och därtill anföra följande:

1. *Beträffande magistraten och rådhusrätten.*

Med skrivelse den 24 februari 1948 har löne- och avtalsnämnden överlämnat en till nämnden den 3 i samma månad dagtecknad från Sveriges kommunaltjänstemannaförbund inkommen skrivelse, vari ifrågasättes inrättande av nya befattningar bland annat avseende personal vid magistraten och exekutionsverket, vilket skulle innebära löneförhöjning för personalen ifråga. Magistraten har i anledning härav i skrivelse till stadsfullmäktige upptagit frågan om ändringar i tjänsteförteckningen beträffande kontorspersonal vid magistraten och exekutionsverket till behandling. Då denna fråga, som sammanhänger med enahanda spörsmål beträffande ett stort antal förvaltningar och som före sin slutliga lösning måhända blir föremål för förhandlingar mellan staden och tjänstemannaorganisationerna, icke torde kunna beräknas bliva avgjord inom en sådan tid att hänsyn till därav föranledda eventuella ändringar kan tagas vid statens fastställande, har magistraten vid upprättandet av sitt förslag till stat icke räknat med sådana ändringar.

För borgmästaren Rylander och magistratsvaktmästaren Thorell beräknas uppflyttning i högre löneklass, beträffande den förstnämnde för hela år 1949 och beträffande den sistnämnde från och med den 1 juni 1949.

Genom beslut den 26 februari 1948 har stadsfullmäktige ställt till magistratens förfogande ett förslagsanslag å 1.500 kr. för avlönande av vaktmästarbiträde för tiden intill innevarande år. För år 1949 föreligger på grund av skäl som närmare berörts i magistratens skrivelse den 29 januari 1948 (S. F. handl. 1948 Ser. A nr 54) behov av ett dylikt biträde. På grund därav har i statförslaget upptagits en extra befattning såsom vaktmästarbiträde med en lön av 145 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg.

Ersättning åt vikarier vid semester eller annan tjänstledighet för rådhusrättens ledamöter har måst ökas. Ökningen har föranletts dels av de längre semestertiderna för vissa av rådhusrättens ledamöter och dels av att erfarenheten visat att kostnaden för erhållande av vikarier alltfort stegrats. Vid beloppets beräknande har magistraten utgått från att en vikarie erfordras för ledamöternas semester under tillhopa 6 ½ månad och att ytterligare behov av en vikarie möjligen kan komma att erfordras på grund av tjänstledighet för borgmästaren för offentligt uppdrag under 6 månader. Med hänsyn tagen till att borgmästaren vid sådan tjänstledighet har att vidkännas löneavdrag — vilket avdrag, sedan tjänstgöringsreglementet och lönestaten för magistraten prövats av Kungl. Maj:t, torde komma att närmare bestämmas av stadsfullmäktige — har ifrågavarande anslag beräknats till 12.000 kr.

Magistraten föreslår att de nuvarande anslagen för beredande av semester åt kontorsbiträden och vaktmästare samt för tillfälliga biträden sammanföras till ett anslag benämnt "tillfälliga biträden", på sätt tidigare skett i andra förvaltningars statförslag. Anslaget har beräknats till i runt tal 3.200 kr. (semester för kontorspersonal 1.800 kr., semester för magistratsvaktmästaren 380 kr.).

På grund av processreformen har en väsentlig stegring ägt rum beträffande posterna kontorskostnader, annonsering och trycksaker samt telefon. Med ledning av de verkliga kostnaderna under hittills förfluten del av året ha dessa anslag i statförslaget upptagits till 10.000 respektive 3.200 kr.

På grund av den nya processordningen kan rådhusrätten komma att få vidkännas kostnader för delgivning. Det är självfallet svårt att med den korta tids erfarenhet av tillämpningen av den nya rättegångsbalken, magistraten vid statsförslagets upprättande har, med större visshet angiva huru stort belopp som kan erfordras för täckande av sådana kostnader. För att lätt kunna göra en överblick över dessa kostnader, vilka icke i egentlig mening kunna betecknas såsom oförutsedda, har magistraten ansett lämpligt att anslaget härför uppföres under särskilt littera, 291 delgivningskostnader. Anslaget har betecknats såsom förslagsanslag och upptagits med ett belopp av 500 kr.

Det i staten för innevarande år upptagna anslaget för oförutsedda utgifter har visat sig otillräckligt, varför magistraten i särskild skrivelse måst begära tilläggsanslag för innevarande år. Med hänsyn till att magistraten såsom verk väsentligt utökats erfordras ett betydligt högre anslag än tidigare. Sålunda kan det på grund av processreformen och de militära målens överflyttande å allmän domstol i större utsträckning än tidigare bliva nödvändigt att rådhusrätten sammanträder utom rådhuset. Ja, det kan till och med bliva nödvändigt att rådhusrätten sammanträder utom stadens område. Slutligen bör, såsom lär ske i andra orter, medel ställas till förfogande för resor för rådhusrättens ledamöter och nämndemännen i studiesyfte till fångvårdsanstalter och andra inrättningar. På grund härav har magistraten ansett ett anslag på 2.000 kr. vara erforderligt.

Av de för uppläggande av nya fastighetsböcker i 1947 och 1948 års stater upptagna reservationsanslagen återstår 3.632 kr. 47 öre. I den mån dessa anslag icke under året förbrukas, torde desamma reserveras.

För inköp av inventarier har upptagits ett reservationsanslag av 3.000 kr. Detta anslag avser anskaffande av ytterligare kontorsutrustning i anledning av processreformen. Vidare har under littera 822 upptagits anslag för anskaffande av de inventarier som avses med stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1948.

Magistraten vill slutligen erinra om de anslag magistraten erhållit dels i samband med fastställande av staten för år 1945 för inköp av en edifonanläggning 10.000 kr. och dels den 18 december 1947 för anskaffande av högtalaranläggning 1.500 kr. I den mån dessa anslag icke, vilket dock kan förväntas bliva fallet, tagas i anspråk under innevarande år, begäras desamma reserverade.

2. *Beträffande exekutionsverket.*

Såsom magistraten inledningsvis anfört torde den av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund väckta frågan om ändring av tjänsteförteckningen, såvitt rör exekutionsverket, böra upptagas i ett större sammanhang. Oavsett den ändring som i övrigt ifrågasatts, finner emellertid magistraten att den befattningen som extra skrivbiträde hos stadsfogden som nu innehaves av Inga-Britt Hedberg, bör uppföras i ordinarie stat, och har magistraten med anledning därav i lönestaten för ordinarie befattningshavare vid verket upptagit nämnda befattningshavare. I avbidan på den översyn över tjänsteförteckning som kan förväntas inom kort komma till stånd, har befattningen hänförts till skrivbiträde i lönegrad 6.

Magistraten har i statförslag icke räknat med någon befattning som extra exekutor.

Anslaget för semestervikarie för stadsfogden har måst höjas till 1.200 kr., då vikarie icke torde stå att uppbringa mot lägre ersättning.

Anslaget för kontorskostnader, annonsering och trycksaker föreslås med hänsyn till de ökade kostnaderna höjt till 6.000 kr.

Anslaget för oförutsedda utgifter har efter samråd med stadsfogden ansetts böra för år 1949 höjas till 600 kronor.

Anslaget för inköp av inventarier har ansetts böra höjas till 1.800 kr. Av anslaget avser 950 kr. inköp av en additionsmaskin och 630 kr. inköp av en skrivmaskin. Återstoden avser oförutsedda behov

Västerås rådhus den 21 augusti 1948.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/ *Gunnar Henriz.*

Bilaga 2 B Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 och därvid anföra:

Driftutgifter.

Personalkostnader.

Utgifterna för löner till ordinarie personal ha ökats med cirka 246.000 kronor beroende på personalökningen under året samt de enligt avtal höjda lönerna. Under året beslutad utökning av kontorspersonalen, vilken delvis tillsvidare bibehålles å extra stat, medför en utgiftsökning med cirka 8.000 kronor. Ovanberörda personal- och löneökning medför även höjning av anslagen för semester- och andra vikarier ävensom stipendierna till extra personal vid genomgång av statens polisskolas lägre klass. Med utgiftsökning av kontona för pensioner, olycksfallsförsäkring, sjukvård och gymnastik samt beklädnadsbidrag visa personalkostnaderna vid jämförelse med 1948 en merutgift å tillhopa cirka 308.000 kronor.

Administrationskostnader.

Genom av drätselkontoret verkställd såväl sammanslagning som uppdelning av vissa konton ha bl. a. föreningsavgifter tillagts kontorskostnaderna och bil- och reskostnader m. m. uppdelats på tre olika konton. Utgifterna för personalens omnibuskort och av statsverket ej ersatta tågresor, vilka utgifter tidigare ingått i kontot för bilar, radio och transporter, ha upptagits till 5.000 kronor, varav huvuddelen avser omnibuskort. Utgifterna för bilar och radio hava upptagits under underhållskostnader.

Anslaget för kontorskostnader jämte föreningsavgifter har visat sig otillräckligt och därför ökats med 3.375 kronor. Samma är förhållandet med utgifterna för telefon, som ökats med 3.000 kronor, beroende dels på höjda avgifter och dels på nya telefoner till kriminalpolispersonalen.

Övriga utgifter hava bibehållits oförändrade.

Underhållskostnader.

På grund av tidigare omnämnd personalökning hava utgifterna för vapen m. m. ökats med 4.000 kronor. Vidare har här upptagits anslag för bilar och radio med tillhopa 22.000 kronor, vilket är väsentligt mera än föregående år, men nödvändigt på grund av bilparkens utökning med 2 nya bilar ävensom de avsevärt höjda bensinpriserna.

Kostnader för vård och förplägnad.

Anslaget för kost åt anhållna har ökats med 1.600 kronor, då dagantalet för anhållna genom nya rättegångsreformen blivit väsentligt högre än tidigare.

Diverse utgifter.

Någon förändring ifråga om dessa anslag har icke varit erforderlig.

Kapitalutgifter.

För inköp av diverse teknisk utrustning samt möbler för nyinrättande av å polishusets vind iordningställda kontorslokaler erfordras ett anslag å 10.000 kronor.

Driftinkomster.

På grund av höjda löner m. m. samt personalökning vid statspolisen beräknas inkomsterna av statsbidrag öka med cirka 33.000 kronor. Slutligen ha som nya inkomst-

poster upptagits ersättning från riksförsäkringsanstalten med 300 kronor samt för av personalen inköpt övningsammunition med 1.000 kronor.

Hyran för civilförsvarets lokal utgår, då personalen erhållit kontorslokaler utom polishuset.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polis- och åklagarväsen samt fångvård för år 1949.

Västerås den 23 augusti 1948

För polisnämnden:

IVAR ENGSTRÖM.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 2 Ö Trafikkommittén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I stadens utgiftsstat har hittills icke funnits något särskilt anslag för trafikkommitténs verksamhet utan kommittén har vid varje särskilt tillfälle begärt erforderliga medel. Dylika hava hittills endast varit erforderliga för bestridande av kostnaderna för den årligen återkommande trafiksäkerhetskampanjen. Utgifterna för denna beräknas som tidigare uppgå till cirka 1.000 kronor per år.

På grund av vad ovan anförts får trafikkommittén hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1949 bevilja trafikkommittén ett anslag å 1.000 kronor för dess verksamhet.

Västerås den 25 augusti 1948.

FOLKE HÖIJER.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 4 Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadsarkitekt- och stadsingenjörskontoren under år 1949 och såsom motivering till förslagen anföra följande.

Stadsarkitektkontoret.

Några nya ordinarie befattningar ha icke tillkommit. Löneökningarna för ordinarie personal beror på den under 1947 genomförda löneregleringen samt sedvanliga löne-

klassuppflyttningar. De extra befattningshavarnas antal har ökat under 1948, främst till följd av det pågående arbetet med generalplanen. Enligt beslut av byggnadsnämnden finnas för närvarande två extra arkitekttjänster, för vilka medel finnas upptagna i årets stat. Den ena är vakant på grund av svårigheter att erhålla lämplig arkitekt. En extra befattningshavare å kontoret uppehåller stadsplaneteknikern Olle Kjellgrens ordinarie befattning under dennes sjukdom. Vidare finnes såsom extra befattningshavare anställda en bitr. underingenjör, ett ritbiträde och en kartriterska. I förslaget har upptagits en särskild post å 5.000 kronor för avlöning av tillfälligt anställda och praktikanter. Bland personalkostnaderna upptages slutligen ett anslag å 10.000 kronor för generalplanen, vilket betecknas såsom reservationsanslag. Arbetet med generalplanen påbörjades under 1948 och kommer att forceras under 1949. Då vissa utredningar icke kunna utföras av stadsarkitektkontorets personal, måste utomstående experter anlitas, nämligen för företagsundersökningar (docenten Sven Dahl, Stockholm), trafik- och vägutredningar, markundersökningar samt befolkningsutredningar. Kostnaderna beräknas uppgå till cirka 25.000 kronor. För täckning härav hemställes att i 1949 års stat upptages ett reservationsanslag å 10.000 kronor samt att för resterande 15.000 kronor reserveras vad som återstår av två från 1947 reserverade anslag, "Generalplanen" och "Utredningar för stadens byggnadsfrågor".

Posten kontorskostnader avses innefatta både det i årets stat under 211 angivna anslaget "rit- och skrivmateriel, tryckning av kartor, fotomateriel" och det under 213 angivna anslaget "facklitteratur". En besparing å 2.100 kronor synes kunna göras å nämnda omkostnader i förhållande till årets stat. Besparingar synes även kunna göras å anslagen för stadsplanemodeller och annonser. För dessa ändamål ha upptagits 2.700 kronor mindre än i årets stat. I förslaget har medtagits en ny anslagsbeteckning "Resor m. m." som avses ersätta tidigare anslag under 231 "bilskjutsar" samt 791 "oförutsedda utgifter, resor m. m." Sistnämnda anslag har påförts alla resekostnader, deltagaravgifter i kurser, kongresser och föreningssammanträden m. m. Chefstjänstemännens resor i tjänsteärenden till överordnade myndigheter tendera att öka. Framställningar ha gjorts av chefstjänstemännen att få deltaga i kongresser i utlandet samt att få göra studieresor utomlands. Detta har icke kunnat ske då byggnadsnämnden saknat anslag. Då det är av största vikt — vilket ett flertal av landets större städer insett — att byggnadsnämndens chefstjänstemän få studera i utlandet och hämta impulser därifrån, har i statförslaget upptagits ett sammanlagt reseanslag å 5.000 kronor. Anslaget för bilersättning har höjts till 900 kronor för varje bil enligt särskilt beslut av drätselkammaren. Lokalkostnaderna ha upptagits till 3.000 kronor mera än i innevarande års stat. Ökningen beror på att stadsarkitektkontoret kommer att erhålla större lokalutrymmen om den av stadsfullmäktige den 30 juni 1948 beslutade provisoriska byggnaden i kvarteret Nestor kommer till utförande, vilket skulle medföra högre hyra och högre städningskostnader. Sistnämnda kostnader ha ökat, bortsett från den planerade tillbyggnaden. För inköp av inventarier har i likhet med i löpande års stat upptagits en kapitalutgift å 2.000 kronor, vilket skett med tanke å den planerade tillbyggnaden.

I fråga om driftinkomster må anföras att avgifterna för byggnadslov och protokollslösen under år 1948 komma att överstiga i staten beräknade 15.000 kronor. Då emellertid en minskning av byggnadsverksamheten är att förvänta under 1949, torde avgifterna icke böra beräknas till högre belopp än 15.000 kronor. Den i 1948 års stat under 952 upptagna inkomsten för "Kontroll" bör utgå, då stadsarkitektkontoret numera icke utför sådan kontroll, som avsetts med ifrågavarande inkomst. En ökning

av inkomsterna av kopiering m. m., som även innefattar arvoden för vissa mindre arkitektuppdrag, som kontoret utfört, torde kunna förutses, varför dessa inkomster upptagits med 500 kronor mera än under 1948. En ny inkomsttitel å 500 kronor har upptagits för kopiering åt fastighetskontoret. Stadsarkitektkontoret utför all kopiering för fastighetskontoret. Det synes enklare, att fastighetskontoret direkt bidrager med ett anslag för kopiering än att stadsarkitektkontoret, såsom för närvarande sker, tillställer fastighetskontoret räkningar. Fastighetskontorets andel i kostnaderna har efter den genomsnittliga kopieringskostnaden per månad beräknats till 500 kronor.

Stadsingenjörskontoret.

Utgifterna för löner till ordinarie befattningshavare ha ökat med 23.016 kronor i förhållande till 1948 års stat, vilket beror på 1947 års lönereglering samt ålderstillägg, som tilldelats förste mätningsteknikern. För de extra befattningshavarna beror löneökningen, kronor 13.880, likaledes på lönereglering samt dessutom på att ytterligare en mätningshantlangare anställts. I kostnaderna för extra befattningshavare har även medtagits den portionsersättning som utgår till mätningshantlangare. Kostnaden härför har tidigare förts på anslaget för oförutsedda utgifter, men är icke av beskaffenhet att böra belasta ett dylikt anslag.

Titeln "kontorskostnader" ersätter titlarna "rit- och skrivmateriel" samt "facklitteratur" i 1948 års stat. För ändamålet har upptagits 900 kronor mera än i löpande års stat på grund av att stora inköp av hängmappar för inbindning av bl. a. beräkningshandlingar måste göras om en planerad utbyggnad av arkivet kommer till stånd. I posten "resor m. m." ha inkluderats de tidigare anslagen "bilskjutsar" och "oförutsedda utgifter, resor m. m." Det har nämligen visat sig att utgifterna under litt. 791, "oförutsedda utgifter", alltid gällt resor och kursavgifter m. m., varför ett särskilt anslag för oförutsedda utgifter synes vara för framtiden obehövligt. Stadsingenjörskontorets lokalkostnader ha ökats till 9.200 kronor. Höjningen har skett med tanke på den av stadsfullmäktige beslutade provisoriska utbyggnaden av kontoret och därav följande högre hyresdebitering och ökade kostnader för städning, värme och lyse. Den tidigare uppdelningen på lokalhyra samt andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning har slopats enligt rekommendation från fastighetskontoret. Anslaget för nya triangel- och polygonpunkter, materiel m. m. är 12.000 kronor mindre än i löpande års stat, vilket beror på att triangelnätet blivit helt färdigt under 1948 samt att i anslaget tidigare liggande kostnader för cykelreparationer överförts till ett särskilt anslag under litt. 423. Det nu begärda anslaget å 13.000 kronor avser utvidgning av polygon- och finfixnäten. För posten "drivmedel, smörjolja och garagehyra för bilar" begäres 2.300 kronor mera än i årets stat, beroende dels på att antalet färdkilometer under 1948 icke kunde med säkerhet bedömas vid statens uppgörande och dels på att bensinpriserna stigit under 1948. Titeln 423 "cykelreparationer" är ny för året och inkluderar kostnaderna för reparation av cyklar som begagnas av kontorets tjänstemän samt den cykelersättning som utgår till mätningshantlangare. I 1948 års stat finnes upptaget ett reservationsanslag å 90.000 kronor för upprättande av flygfotokarta över staden. Arbetet utföres av rikets allmänna kartverk, som numera meddelat, att de ursprungligen beräknade kostnaderna komma att överskridas. För täckande av merkostnaden har byggnadsnämnden nu upptagit ett tilläggsanslag å 10.000 kronor för flygfotokarta, vilket betecknas såsom reservationsanslag. Kostnaden för tomtindelningar har beräknats till 3.000 kronor, vilket är 1.000 kronor mera än vad som upptagits i innevarande års stat. Anslaget bör omfatta tomtindelningar å all mark

med hänsyn till att staden i det stora flertalet fall, nämligen då tomtindelning sker på grund av stadsplan eller stadsplaneändring, har att gälda kostnaderna, oavsett om marken tillhör staden eller icke. Den i staten tidigare använda anslagsbenämningen "tomtindelning av främmande mark" bör därför ändras till att avse tomtindelning i allmänhet. Utgiften å 3.000 kronor återkommer såsom inkomst för kontoret under litt. 951. För inköp av inventarier har upptagits en oförändrad kapitalutgift å 6.000 kronor beroende på att diverse möbler m. m. måste anskaffas om kontoret skulle erhålla utökade lokaler under året. En tillbyggnad är som bekant redan beslutad.

Vad slutligen beträffar statens inkomstsida kan nämnas att mätningsförrättningarna beräknas ge 4.000 kronor utöver det belopp som upptagits i innevarande års stat. Detta beror på att förrättningarna för stadens egna förvaltningar sannolikt komma att öka under nästa år. I beloppet 8.000 kronor för stadens egna förvaltningar beräknas ligga 1.000 kronor som avse tomtindelningar å stadens mark. I beloppet 17.000 kronor för övriga markägare beräknas ligga ett motsvarande belopp å 2.000 kronor. Det sammanlagda beloppet 3.000 kronor har tidigare nämnts såsom utgift för tomtindelning under litt. 794.

Stadsingenjörskontorets utgifter, som icke täckas av dess inkomster, beräknas enligt det nu föreliggande förslaget bli 49.004 kronor mindre än i 1948 års stat.

Under åberopande av vad nu anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för byggnadsnämnden under år 1949.

Västerås den 16 augusti 1948.

För byggnadsnämnden:

DAVID JOHANSSON.
Ordförande.

/ *Sven Martiin.*

Bilaga 5 A Civilförsvarsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Civilförsvarsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 och i anslutning därtill anföra följande.

Uppställningen av staten har förenklats genom att nämnden frångått den tidigare uppdelningen och sammanfört likartade utgifter. För att underlätta avräkningen med staten beträffande de kostnader, till vilka statsbidrag helt eller delvis utgår, har särskild litterering för sådana utgifter gjorts. Anslag för sådana utgifter äro upptagna under 114 för löner och arvoden 11.252 kronor, 232 för resor och transporter 500 kronor, 242 för telefoner 1.000 kronor, 250 och 252 för hyror för förrådslokaler 5.820 kronor, 254 för elström för kraft, belysning och värme i civilförsvarscentralen 900 kronor, 331 för bränsle och olja till motorsprutor samt drift av alarmeringsanordningar 800 kronor, 422 för underhåll av civilförsvarscentralen samt stat-

liga inventarier och civilförsvarsmateriel 2.000 kronor, 711 och 712 för utbildning 46.000 kronor, 792 för ersättningar och underhåll av skyddsrumsinredningar 10.000 kronor samt 822 för reservelverk 15.000 kronor, inalles 93.272 kronor.

Driftutgifter.

Personalkostnaderna hava ökat med 9.081 kronor till följd av reglering av löner och en mindre justering av anslaget för olycksfallsförsäkring och sjukvård.

Administrationskostnaderna hava nedgått med 600 kronor. Minskningen beror på en nedskärning av hyresutgifterna med 2.100 kronor till följd av att en del förrådslokaler utrymts. Däremot hava kontorskostnaderna med anledning av prisstegring och ökat behov samt avgifterna för telefon till följd av utökning och höjda avgifter beräknats stiga, de förra med 300 kronor och de senare med 800 kronor. Resor och transporter väntas avsevärt öka under budgetåret. Motsvarande anslag, 231 och 232, hava höjts med 400 kronor.

Driftkostnaderna för motorsprutor och alarmeringsanordningar hava däremot beräknats till belopp, som med 200 kronor understiger anslaget i årets stat.

Bland underhållskostnader har upptagits ett nytt anslag å 1.600 kronor för underhåll av branddammar enligt kostnadsberäkning av byggnadskontoret. Till följd av ökade kostnader för underhåll av inventarier och civilförsvarsmateriel hava anslagen härför, 421 och 422, höjts med sammanlagt 1.500 kronor. En mindre nedskärning med 50 kronor för försäkringsavgifter har företagits.

Civilförsvarsutbildningen har under tidigare år inskränkts till att omfatta huvudsakligast grundläggande utbildning och tilläggsutbildning i sjukvård. Emellertid har en omfattande allsidig utbildning blivit anbefalld. Med anledning härav komma kostnaderna att stiga avsevärt eller med 40.500 kronor. Utgifterna uppvägas dock på inkomstsidan av statsbidrag, som utgår för ändamålet.

Under diverse utgifter har anslaget för oförutsedda utgifter höjts med 100 kronor och ett nytt anslag, 792, å 10.000 kronor upptagits för ersättningar och underhåll av skyddsrumsinredningar.

Kapitalutgifter.

Sedan i 1945 års utgifts- och inkomststat upptagits anslag å 12.600 kronor för anskaffande av reservkraftverk för nödbelysning och drivande av transportband till civilförsvarscentralen, hade anskaffningen till följd av vapenstilleståndet våren 1945 fått förfalla. Emellertid har iordningställande av civilförsvarscentralerna anbefallts, varför civilförsvarsnämnden upptagit sagda kraftverk i staten för år 1949. Till följd av prisstegring beräknas kostnaden stiga till 15.000 kronor. I förslaget har för ändamålet upptagits ett reservationsanslag å sagda belopp. För inköp av ett vertikalskåp och tre för utbildningsverksamhet behövliga cyklar har begärts ett reservationsanslag å 1.200 kronor. Anslagen föreslås utgå av skattemedel.

Tidigare reservationsanslag å 825 kronor för omändring av civilförsvarscentralen och 2.000 kronor för fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel, som icke utnyttjats, önskar nämnden reservera ytterligare ett år.

På inkomstsidan har uppförts beräknat statsbidrag å 72.000 kronor. Nämnden räknar även med viss inkomst på förhyrd materiel, som i detta nu icke låter sig uppskatta.

Med hänvisning till vad ovan anförts får civilförsvarsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat.

Västerås den 6 september 1948.

För civilförsvarsnämnden:

ERNST JOHANSSON.

/ *Åke Renvall.*

Bilaga 5 B Familjebidrag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads barnavårdsnämnd, som sedan den 1 januari 1948 handhar familjebidragsverksamheten, får härmed framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för denna verksamhet under år 1949.

Genom att familjebidragsnämndens verksamhet från och med ingången av innevarande år är sammanlagd med barnavårdsnämndens och antalet bidragsberättigade värnpliktiga i väsentlig mån minskat, dels genom avkortad tjänstgöringstid, dels genom mindre antal inkallade och dels genom den förhöjda folkpensionen, då det gäller familjebidrag till värnpliktigas föräldrar, ha utgifterna för familjebidragsverksamheten hittills under innevarande år betydligt reducerats. Av dessa anledningar torde utgifterna för nästkommande år, under förutsättning att tidsläget icke kräver mera omfattande inkallelser, kunna nedsättas och begränsas till det i statförslaget angivna beloppet. Det uttaxerade belopp, som sålunda beräknas vara erforderligt, belöper sig på 14.300 kronor.

Familjebidragsnämnden får hos stadsfullmäktige hemställa att anslag till verksamheten måtte beviljas i enlighet med sålunda framlagt förslag till stat för år 1949.

Västerås den 9 augusti.

Västerås stads barnavårdsnämnd:

EM. GRANÉR.

/*Axel Norén*

Bilaga 6 Brandförsvar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för brand- och sotningsväsen år 1949 och därvid anföra:

Driftutgifter.

Personalkostnader.

Utgifterna för löner till personal på ordinarie stat ha ökats med 90.000 kronor be-

roende på höjda löner och utökning av personalstyrkan. Anslaget för verkstadsförman kommer icke att vara erforderligt under nästa år, då vederbörandes skrivarbete avses att överflyttas å kontorsbiträdet. Ökningen av personalstyrkan och höjning av vikariernas lön har medfört att anslaget för sjuk- och semestervikarier måst ökas med 4.000 respektive 3.000 kronor. Den under året inrättade brandkaptensbefattningen medför att anslaget för befälets semestervikarier ökas med 600 kronor. Ökade arvoden för borgarbrandkårens personal medför en höjning av anslaget härför med 2.000 kronor och timpenningen vid övning och eldsvådor med 1.000 kronor.

Under personalkostnader har slutligen upptagits ett belopp av 4.860 kronor för avlöning av extra skrivhjälp å brandstationens expedition. Arbetsuppgifterna för ifrågavarande befattningshavare ha av brandchefen angivits vara följande

Renskrivning å maskin av alla skrivelser, yttranden (ev. stenografi) och protokoll. Förande av fastighetsregister med enklare skisser i en del fall. Verkstadsbokföring och utskrivning av blanketter och uppgifter till drätselkammaren. Förande av ambulansjournal och utskrivande av uppgifter å transporter till hälsovårdsnämnden och landstinget. Biträde med förande av diarier, beklädnadsböcker, inventarieförteckning m. m. Ritning av enklare skisser för brandtelegraf, vattenledning m. m.

Nytillkomna pensionärer medför en ökning av utgifterna för pensioner med cirka 6.000 kronor. Utgifterna för olycksfallsförsäkring ha tidigare upptagits för lågt och därför ökats med 600 kronor. Höjning av beklädnadsanslaget samt nyinrättade tjänster medför att utgifterna för beklädnad ökas med cirka 7.000 kronor.

För teknisk utbildning av personalen såväl ifråga om brandtelegrafen som arbeten å skrivmaskinsverkstaden m. m. har upptagits ett med 500 kronor förhöjt anslag.

Administrationskostnader.

Här har endast den förändringen vidtagits att utgifterna för telefon ökats till 2.200 kronor, bland annat beroende på höjda abonnemangsavgifter.

Materiel- och driftkostnader.

Under denna rubrik angivna utgifter hava bibehållits oförändrade med undantag för motordrivmedel och smörjoljor, vilka utgifter på grund av det höjda bensinpriset beräknas öka med 4.000 kronor. Vidare har det med städerskorna träffade löneavtalet medfört en ökning av utgifterna för tvätt och städning med 2.000 kronor.

Underhållskostnader.

Höjda priser å reparationer samt ökning av bil- och övrig maskinpark medför ökning av underhållskostnaderna för brandredskap m. m. med 1.000 kronor, övriga inventarier 400 kronor samt försäkringspremier 400 kronor. Underhåll av eldrockar och vinterutrustning m. m. för personalen har på grund av personalökning och höjda priser måst ökas med 1.000 kronor.

Diverse utgifter.

Anslaget för oförutsedda utgifter har med hänsyn till att staten uppgöres så långt före budgetårets början ansetts böra ökas med 500 kronor. Slutligen har anslaget för vissa utgifter beträffande manskapsmässen ökats med 200 kronor, vilket belopp är avsett att användas för bestridande av kostnaderna för den traditionella julfesten för vakthavande personal.

Kapitalutgifter.

Något nytt anslag för inköp av brandskåp har trots behovet icke upptagits detta år, då sedan två år tillbaka beställda skåp ännu icke levererats. Styrelsen anhåller därför att för detta ändamål tidigare beviljade anslag reserveras. För komplettering av kontorsmöbler samt utrustningen för brandpersonalen, inköp av brandslang och komplettering av brandredskapen m. m. erfordras ett belopp av 20.200 kronor.

Driftinkomster.

Beträffande inkomsterna äro förändringarna obetydliga och utgöra en höjning för skötsel av hälsovårdsnämndens ambulans med 2.000 kronor, bidrag från Skerikes kommun för eldsläckning 300 kronor samt diverse inkomster 100 kronor. Här bör framhållas att framställning gjorts hos landstinget om höjning av ersättningen för landstingets ambulans med 2.000 kronor under år 1949.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för brand- och sotningsväsen för år 1949.

Västerås den 25 augusti 1948.

GEORG ROBSAHM.

/ *Gunnar Ekberg.*

Bilaga 7 D och 13 C Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 beträffande jordbruksegendomar, skogar, renhållningsverk och svingård samt därvid anföra.

JORDBRUKSEGENDOMAR.

Utgifter.

Personalkostnader.

Höjda löner och utgifter för pensionsavgifter samt minskade utgifter för dyrtidstillägg medför en sammanlagd utgiftsökning under denna rubrik å c:a 3.500 kronor.

Driftkostnader.

Under denna rubrik har kostnaderna för arbetareavlöningar och ladugården beräknats minska med 23.100 kronor, beroende på under innevarande år verkställd försäljning av kreatursbesättningen, vilken som bekant icke kunnat behållas, då ladugården å Emaus måste rivas för att bereda plats för bostadsbebyggelse och byggnadstillstånd för ny ladugård icke erhållits i tid. Anslaget för utfordring av hästar har på grund av minskning av hästbeståndet sänkts med 1.500 kronor.

Utgifterna för förbrukningsmateriel, elektrisk ström, traktorer samt vatten och sotning ha ökats med tillhopa 3.700 kronor, beroende på höjda priser och ökad förbrukning.

Administrationskostnader.

Anslaget för bilersättning till vissa förvaltningens tjänstemän har minskats under denna rubrik och skillnaden fördelats å övriga grenar av förvaltningen.

Utgifterna för telefon beräknas öka på grund av höjda avgifter.

Underhållskostnader.

Då täckdikning kommer att företagas i ökad omfattning under år 1949 har anslaget för grundförbättringar höjts med 2.000 kronor. På grund av ovanberörda minskning av hästantalet har anslaget för hästskoning och seldon ansetts böra sänkas med 700 kronor.

Diverse utgifter.

Då karteringen numera är avslutad samt kreatursbesättningen försåld komma anslagen för kartering och mjölkkontroll att utgå.

Under denna rubrik har upptagits ett belopp av 450 kronor för erläggande av medlemsavgifter till Arosbygdens Lantmannaförbund. Motsvarande belopp finnes även å inkomstsidan, enär avgiften återbetalas genom återbäring på till förbundet försålda produkter.

Kapitalutgifter.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1948 har här upptagits anslag å 6.500 kronor för Nordanby gårds anslutning till stadens ledningsnät.

För iordningställande av ladugården å Lundby gård erfordras ett belopp av 25.000 kronor. En obetydlig del av kostnaden för dessa arbeten åvilar arrendatorn, vilken förklarat sig villig att, därest staden verkställer grundlig reparation, från den 14 mars nästa år betala ett merarrende å 1.500 kronor. Då reparationen är nödvändig samt den föreslagna arrendeökningen skälig har lantegendomsnämnden ansett att arbetet bör ske nästkommande vår.

Täckdikning å nämnda gård kommer under nästa år att medföra en utgift för staden å 2.000 kronor.

Slutligen har för reparationer av huvudbyggnaden å Johannisberg upptagits ett belopp av 5.000 kronor.

Inkomster.

Försäljning.

Inkomsterna för försålda mejeriprodukter, vilka innevarande år beräknats till 45.000 kronor, utgå på grund av ovanberörda försäljning av kreatur. Denna åtgärd medför ökad försäljning av produkter, beräknad till 7.000 kronor. Under normala förhållanden borde ökningen ha varit större men årets felslagna höskörd, vilken försäljes under 1949, minskar intäkterna avsevärt. Såsom nytt konto har upptagits försäljning av ull med 5.000 kronor, vilket belopp tidigare ingått i redovisningen för Johannisbergs gård.

Övriga inkomster.

Höjda löner medföra ökning av renhållningsverkets andel i löner och pensioner varjämte under denna rubrik upptagits beräknad återbäring från Arosbygdens Lantmannaförbund.

SKOGAR.

Utgifter.

Ökad avverkning, skogsodling och dikning medför en utgiftshöjning med c:a 4.000 kronor, vari ingår från lantegendomarna överförd del av bilersättning. Utgifterna för hägnader har minskats med 100 kronor.

Inkomster.

Ovanberörda ökning ifråga om avverkningen beräknas medföra en stegring av inkomsterna med 17.400 kronor.

RENHÅLLNINGSVERK.

Utgifter.

Personalkostnader.

Utgifterna under denna titel beräknas öka med c:a 32.000 kronor, beroende på *dels* höjda löner och *dels* ökade utgifter för befattningshavarnas pensionering.

Administrationskostnader.

Telefonavgifterna beräknas öka med 100 kronor varjämte del av ersättningen för hållande av tjänstebil upptagits under denna rubrik.

Driftkostnader.

Slutförda och pågående avtalsförhandlingar medföra ökning av utgifterna för timavlönade arbetare med minst 10.000 kronor. Under driftkostnader har upptagits ett anslag å 5.000 kronor för extra bilar, då det vid toppbelastning visat sig nödvändigt förhyra dylika.

Nyanskaffning av sophämtningsbil samt höjda drivmedelspriser medför ökning av utgifterna för garagehyra med 300 kronor, bilskatt och försäkring 2.000 kronor samt drivmedel 5.000 kronor. Då renhållningsverket i fortsättningen icke kommer att begagna sig av hästar för sophämtning utgår kontot för utfodring och lån av hästar.

Underhållskostnader.

Utgifterna äro oförändrade med undantag för fabriksbyggnader och maskiner, vilket konto höjts med 700 kronor samt att kontot för hästar utgår.

Inkomster.

Inkomsterna för sopor beräknas minska med 200 kronor, då försäljningen av stallströ upphör. Denna åtgärd medför emellertid en ökning av inkomsterna för torvmull med 300 kronor.

SVINGÅRD.

Utgifter.

Rörelsekostnader.

Under denna rubrik har upptagits del av ersättningen för hållande av tjänstebil. Utgifterna för kraftfoder beräknas öka med 5.000 kronor, då svinstammen nu är större. En höjning av utgifterna för bränsle och lyse med 850 kronor har visat sig erforderlig.

Underhållskostnader.

Då svinhuset nästa år tarvar något mera reparationer än tidigare har anslaget härför höjts med 1.000 kronor.

Inkomster.

Försäljningen av fläsk och grisar beräknas öka med 10.000 kronor.

I övrigt äro utgifter och inkomster å de olika titlarna inom nämndens olika förvaltningsgrenar oförändrade.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksegendomar, skogar, renhållningsverk och svingård för år 1949.

Västerås den 14 augusti 1948.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

Ordförande.

/ *Gunnar Ekberg.*

Bilaga 7 F 2 Pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomtsstat för år 1949 och i samband därmed anföra följande.

I det upprättade statförslaget räknas med utgifter och inkomster för åtta pensionärshem, varav för det nyuppförda pensionärshemmet å Skallberget för tio månader. Utgifterna ha ökat med cirka 36.000 kronor huvudsakligen beroende på ökad intern ränta samt ökade anslag för uppvärmning. Beträffande inkomsterna anmärkes att jämlikt Kungl. kungörelsen den 30 juni 1948 hyrorna i pensionärshem från och med den 1 oktober 1948 höjts med 100 kronor i lägenheterna för en person och med 150 kronor i lägenheterna för två personer. Skillnaden mellan utgifter och inkomster å sammanlagt 71.000 kronor överföres till en ny budgettitel 16 D i avsikt att på vederbörlig titel inom socialvården redovisa stadens nettokostnader för pensionärshemmen.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville fastställa det upprättade statförslaget.

Västerås den 20 augusti 1948

För pensionärshemsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/*Thjelvar Hedberg.*

Bilaga 8 C Parkförvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 och därvid anföra:

Utgifterna visa en ökning mot innevarande år på cirka 150.000 kronor, vilken ökning i stor utsträckning är beroende på de under året höjda lönerna för såväl arbetare som tjänstemän. Vidare har ett från 18.000 till 58.000 kronor förhöjt anslag för arbeten åt andra kommunala förvaltningar upptagits i parkstyrelsens stat, vilken utgiftspost som nedan sägs rätteligen bör belasta de berörda förvaltningarna.

Driftutgifter.

Personalkostnader.

Sammanlagda ökningen för dessa utgiftsposter uppgår till cirka 20.000 kronor vilket så gott som helt är beroende på avtalsenligt höjda löner. Ökning har skett av anslaget för olycksfallsförsäkringsavgifter med 800 kronor, då innevarande års anslag visat sig otillräckligt. Sjuk- och olycksfallsavlöningar ha med ledning av föregående år beräknats minska med 500 kronor.

Administrationskostnader.

På grund av höjda priser på ritpapper samt då ett stort antal ritningar beträffande parkerna kommer att färdigställas nästa år, har anslaget för kontorskostnader höjts med 500 kronor. Anslaget för bilskjutsar, som visat sig otillräckligt, har höjts med 500 kronor, vilken ökning kan tillskrivas de höjda taxorna. Höjda avgifter för telefon medför en ökning av detta anslag med 350 kronor.

Materiel- och driftkostnader.

Utgifterna under denna rubrik ha ökats med 22.700 kronor, beroende dels på ovanberörda ökning av arbetarlönerna och dels på de höjda bensinpriserna. Åtgången av förbrukningsmateriel beräknas höja utgifterna härför med 3.000 kronor.

Underhållskostnader.

Då innehavet av maskiner och redskap samt soffor ökat ha anslagen för underhåll av desamma höjts med vardera 1.000 kronor. Utgifterna för växthus m. m. beräknas öka med 7.000 kronor, då ifrågavarande anläggningar äro hårt utsatta för röta och därför behöva bättras och målas nästa år. För målning och annan bättring av förrådsoch personallokaler erfordras under nästa år ytterligare 1.500 kronor.

Materiel- och transporter.

På grund av den svåra torkan under 1947 förstördes gräsväxten å en hel del nyanlagda gräsplaner, vilka under nästkommande år måste sås om. Anslaget för inköp av frövaror har därför måst ökas med 5.000 kronor. Då anslaget för inköp av virke, icke minst med tanke på de väsentligt utökade parkområdena, har varit otillräckligt, har detsamma för nästa år höjts med 1.000 kronor. Anslaget för egna bilar har tidigare varit för lågt uppfaget och i enlighet med transportmästarens beräkningar upptagits till 6.000 kronor, vari även ingår kostnaderna för en här nedan omnämnd skåpbil. Genom inköp av sistnämnda vagn kan utgifterna för lejda bilar, vilka under 1949 skulle ha kommit att uppgå till minst 10.000 kronor, minskas till 5.000 kronor.

Parker och fåglar.

Med undantag för Vasaparken, Stadsparken och Gamla kyrkogårdarna har anslagen under denna rubrik endast ökats med av årets löneökningar föranledda höjningar. Ifråga om de tre förstnämnda erfordras vissa omläggningsarbeten, vilka betinga utgifter på sammanlagt 3.500 kronor, varav kyrkan erlägger 1.400 kronor. Under denna rubrik hava de nu färdigställda parkerna vid Haga och Stohagen tillkommit såsom underhållsparker.

Slutligen har här upptagits ett från 18.000 till 58.000 kronor höjt anslag för arbeten åt andra kommunala förvaltningar, vilket anslag fördelat sig sålunda: Skolor 24.000, pensionärshem 15.000, barnstugor 9.000 och övriga 10.000 kronor.

Diverse utgifter.

Då inom staden befintliga trädgårdsföreningar anhållit att för instruktions- och föreläsningsverksamhet i relativt stor omfattning erhålla anslag från staden nästa år ha utgifterna för denna verksamhet beräknats öka med 500 kronor.

Kapitalutgifter.

De till 25.775 kronor beräknade utgifterna för nyanskaffning av inventarier fördelar sig sålunda: Personalvagn 3.000, sandningsapparat för bilarna 700, skrivmaskin 900, snöplogar 3.000, svetsaggregat 2.000, skottkärror 1.000, gräsklippningsmaskiner med reservdelar 1.000, slangar, kopplingar, spridare, stegar, presenningar, måttband och eldsläckningsapparater 2.600, diverse handredskap, snöstaket, gunnebonät m. m. 4.775 kronor.

Slutligen har upptagits ett belopp av 6.500 kronor för inköp av en skåpbil, då det enligt av transportmästaren verkställd utredning visat sig synnerligen oekonomiskt att på sätt som skett använda den mindre lastbilen för lättare godstransporter ävensom för vissa inspektionsresor till arbetsplatserna. Genom inköp av skåpbilen kan lastbilen helt avdelas för de godstransporter, vartill den är avsedd, och kommer därigenom som ovan sagts utgifterna för förhyrda lastbilar att minska avsevärt.

Driftinkomster.

Inkomsterna hava med undantag för kyrkogårdarna, vilka ökats med 1.400 kronor, beräknats i likhet med föregående år. Enligt parkstyrelsens förmenande borde desamma ökas med ytterligare 48.000 kronor för de arbeten som utföras vid skolor, pensionärshem och barnstugor.

I den mån anslagen för ny- och tillbyggnad av växthusen i stadsträdgården (8 C 814), serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet (13 E 2c—812), utvidgning av badplatsen vid Johannisberg (13 E 2c—813), trädplanteringen vid Köpingsvägen (8 C — 816—87) samt ordnande av fotbollplan inom Hammarbyområdet (8 C 816—102) under året icke komma att förbrukas, hemställes att desamma reserveras till kommande år.

På grund av vad ovan anförts får parkstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949.

Västerås den 30 augusti 1948.

För parkstyrelsen:
GÖSTA LUNDBERG.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 9 A Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 och anföra följande såsom motivering till de olika punkterna i förslaget.

Lönerna till personalen på ordinarie stat ha upptagits i enlighet med 1947 års löneregler ing. Under året tillkommer en ordinarie befattning såsom kontorist å hamnkontoret i lönegrad 13 enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige. Vidare skall enligt stadsfullmäktigebeslut befattningen såsom kranmaskinistförman omändras till en befattning såsom kranmästare samt uppflyttas till lönegrad 18. Nuvarande innehavaren av befattningen avgår med pension den 1 februari 1949. Enligt beslut av hamnstyrelsen skall efterträdaren tjänstgöra såsom extra befattningshavare från den 1 oktober 1948 för att sätta sig in i göromålen. Under januari månad 1949 kommer därför att finnas en ordinarie befattning såsom kranmaskinistförman i lönegrad 17 samt en befattning såsom kranmästare å extra stat med lön enligt löneklass 18.

För extra kontorsbiträden har upptagits samma belopp som i innevarande års stat, med den skillnaden blott att grundlönen höjts och dyrtidstillägget minskats, vilket beror på övergången till det nya systemet för beräkning av dyrtidstillägg. Såsom arvode för kranbesiktning har upptagits 1.000 kronor mera än i 1948 års stat med hänsyn till att kranbeståndet under innevarande höst kommer att utökas med två nya brokranar å östra kajen. I fråga om pensionsavgifter till S. K. P. har från avlöningskontoret meddelats, att dessa per den 1 juli 1948 utgjorde 8.000 kronor. I förslaget har beloppet höjts till 10.000 kronor med hänsyn till nyanställningar efter den 1 juli såväl å ordinarie stat som å kollektivavtal. Pension har upptagits till kranmaskinistförmannen Engström vilken såsom redan nämnts avgår den 1 februari 1949. Posterna olycksfallsförsäkring och sjukvård har höjts med hänsyn till nyanställningarna. Beklädnadsersättningen till kranmaskinisterna har ökat på grund av prisförhöjningar och ökat antal anställda. Enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige den 27 maj 1948 erhåller hamnkaptenen, hamnfogden och befälhavaren å bogserbåten beklädnadsersättning med 200 kronor per år. Hamnstyrelsen har tidigare medgivit att uniformsknappar, gradbeteckningar och dylikt skall särskilt ersättas. Ett sammanlagt belopp å 700 kronor har därför angivits för beklädnadsersättningen till hamnbefälet.

Under året har i samråd med drätselkontoret genomförts en omorganisation av hamnens bokföring och redovisning. Då detta medfört ökade utgifter har posten för kontorskostnader måst höjas med 400 kronor. Anslaget för resor torde kunna nedsättas med 1.000 kronor till 2.000 kronor. Anslaget för post och telefon har upptagits till ett belopp som med 1.950 kronor överstiger det i årets stat angivna. Hamnstyrelsen har nämligen ansett det nödvändigt att utbyta hamnkontorets nuvarande telefonsystem med två telefonlinjer och ett antal anknytningsapparater mot ett linjeväljaresystem med flera linjer och möjlighet att transportera samtal inom kontoret samtidigt som anläggningen kan nyttjas som lokaltelefon. Belastningen å linjerna är för närvarande för hög till förfång både för allmänheten och personalen. Det föreslagna linjeväljaresystemet skulle medföra åtskillig tidsbesparing för hamnkontorets personal, som för närvarande måste ambulera allt för mycket mellan de olika telefonapparaterna. Posten värme och städning har höjts på grund

av löneökningar. Utgiften provision å hamnavgiftsuppbörden kommer att minska under 1949 på grund av att den reguljära trafiken på Stockholm betydligt inskränkts. Provisionen utbetalas nämligen endast för denna reguljära trafik. För ansvarighetsförsäkringen har beloppet höjts med 200 kronor beroende på att tillkomsten av de två nya kranarna medför större pemie. Avgiften till Svenska Hamnförbundet har höjts vilket medför en mindre höjning av posten föreningsavgifter.

Förhandlingar pågå om nytt kollektivavtal för stadens kommunalarbetare. Då resultatet ännu icke föreligger, ha lönerna till kranskötare måst upptagas med de höjningar som man ungefär har att räkna med. Därtill kommer höjningar till följd av personalökning. Under rubriken driftkostnader kan vidare anföras, att kostnaderna för bogserbåten upptagits med 1.000 kronor mera än i årets stat, vilket skett på grund av att hamnens nya bogserbåt, som kommer att levereras under hösten 1948, blir dyrare i drift än den nuvarande båten.

Beträffande kostnaderna för verkstaden kan anföras, att ökningar förestå beträffande såväl materiel som löner. Om väntade löneökningar har ovan talats. Den ökade materielanskaffningen beror huvudsakligen på att en gripskopa för kranarna skall påbörjas under året. Strömförbrukningen har nedsatts från 2.000 till 1.000 kronor då det visat sig att tidigare beräkningar varit för höga.

Anslaget för underhåll av byggnader, kajer, bryggor m. m. som i årets stat utgör 22.000 kronor synes kunna nedsättas till 15.000 kronor då kostnaderna för småbåtsbryggorna skola överföras till särskild stat under rubriken "anordningar för friluftsliv". Till denna omläggning återkommer styrelsen senare i denna motivering. Tidigare anslag för grusning har specificerats och heter nu "underhåll av vägar och upplagsområden samt grusning". 3.000 kronor har upptagits för detta ändamål, varav 2.000 kronor överförts från nyssnämnda anslag under 411 för underhåll av byggnader m. m. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1948 har ett belopp å 4.000 kronor för slipers till järnvägsspåren i gamla hamnen och djuphamnen upptagits till täckning i staten för 1949. Under rubriken "underhåll av maskiner och inventarier" hemställes om ett anslag å 6.000 kronor för reparation av lastmagneter, varom hamnstyrelsen beslutat den 4 juni 1948. För underhåll av inventarier föreslås höjning från 500 till 1.000 kronor, då nu löpande anslag visat sig för knappt tilltaget. Anslaget för brand- och sjöförsäkring har upptagits till oförändrat belopp, men hamnstyrelsen är inställd på att leveransen av den nya bogserbåten kommer att medföra betydligt ökade försäkringspremier. Då besked om kostnaderna ännu icke erhållits samt styrelsen ännu icke tagit ställning till huru båten skall försäkras, är det icke för dagen möjligt att här angiva kostnaderna. Meddelande om den högre premien torde emellertid hinna lämnas före behandlingen av staten i drätselkammaren. Avgifterna till finansförvaltningen ha intagits i förslaget enligt de uppgifter som erhållits från drätselkontoret. I årets stat upptaget anslag å 50.200 kronor utgörande hamnens andel i anslag för flerårig uttaxering, återkommer icke i 1949 års stat, då hamnens återbetalning i detta hänseende numera fullgjorts. Då anslaget för oförutsedda utgifter i år visat sig vara för knappt, föreslås en förhöjning från 1.000 kronor till 1.500 kronor. Enligt drätselkammarens beslut den 4 mars 1948 skall kostnaderna för hamnstyrelsens medverkan i en ny upplaga av Svensk Transportkalender täckas i 1949 års stat. Kostnaden, 1.050 kronor, återfinnes nu i statförslaget under rubriken "diverse utgifter". Vidare har under denna rubrik upptagits en utgift å 5.613 kronor utgörande anslutningsavgifter för ledningar till oljeupplagsområdena i djuphamnen enligt meddelande från tekniska verken.

Bland kapitalutgifterna återfinnes 9.280 kronor för utförande av förstärkning av matarledning till kontaktbrunnar å östra kajen, vilken utgift har samband med tillkomsten av två nya kranar därstädes. Vidare upptages 5.400 kronor för framdragning av ledningar till ny vattenpost i gamla hamnen, varom särskild framställning ingivits till stadsfullmäktige. Ett anslag å 23.000 kronor har medtagits för om- och tillbyggnad av kafébyggnaden i djuphamnen. Byggnaden inrymmer även väntrum och omklädningsrum för stuveriarbetarna. Yrkesinspektionen anser att lokalerna icke äro tillfredsställande och har givit föreläggande om inredande av duschrum m. m. Förslag ha uppgjorts för tillbyggnad å 15.000 kronor vartill kommer reparationsarbeten för 8.000 kronor i den befintliga byggnaden. Enligt förslaget skall värmeledning anordnas samt vatten- och avlopp indragas. Särskild framställning härom har ingivits till stadsfullmäktige för att arbetena skola kunna igångsättas i år.

Under året har två nya oljebrunnar utförts vid oljekajen i djuphamnen. För att få möjlighet att vid kajen lossa flera fartyg, planeras uppsättande av s. k. duc'dalber i kajens förlängning utåt sjön. Dessa beräknas kosta 20.000 kronor, vilket belopp medtagits i staten.

För inköp av verktyg samt diverse inventarier till verkstaden begäres 1.000 kronor. Vidare har medtagits 2.000 kronor för anskaffande av en del nya inventarier till hamnkontoret, bl. a. gardiner. Bland materialutgifterna har nämnts tillverkningen av en ny gripskopa å hamnens verkstad. Kostnaderna för skopan, som beräknas till 12.000 kronor, ha upptagits bland kapitalutgifterna.

Bland driftinkomsterna upptages för verkstadens del 53.000 kronor. Ökningen i förhållande till årets stat beror huvudsakligen på den planerade tillverkningen av en gripskopa. Hyrorna ha upptagits till högre belopp i så gott som samtliga fall. Parkförvaltningen hyr ett garage i verkstadsbyggnaden för 240 kronor, som nu medtagits. Hyrorna för upplagsplatser ha beräknats ge 5.000 kronor mera än som beräknats för i år på grund av de stora upplagen av kol och koks vid djuphamnen, vilka beräknas kvarligga under 1949. Markhyrorna för fasta upplag ha likaså upptagits till högre belopp beroende på att Svenska Bensin & Petroleum AB BP:s anläggningar i djuphamnen nu äro färdiga att tagas i bruk och fullt arrende för den skull utgår. Arrendet har tidigare varit reducerat med 50 procent. Kranhyrorna beräknas inflyta med högre belopp, dels till följd av kranparkens utökning med två nya kranar och dels till följd av den ökade trafik som väntas. I posten "övriga hyror" har medtagits förhöjd hyra för kafélokalen i djuphamnen, som enligt vad ovan nämnts skall ombyggas.

Hamnavgifterna beräknas inflyta med högre belopp än det i årets stat upptagna, då hamnstyrelsen förväntar att den livliga trafiken under innevarande säsong skall fortgå även under nästa år. Dock ha avgifterna för varor å fartyg i regelbunden trafik upptagits till avsevärt mindre belopp på grund av att den reguljära Stockholmstrafiken kraftigt beskurits. En minskning har även inträtt i fråga om trafiken med pråmfartyg. Inkomsten av bogsering har höjts med 10.000 kronor då det är att förvänta att hamnens nya bogserbåt under året skall utnyttjas till sin fulla kapacitet och intjäna större belopp än den nuvarande båten. Avgifterna för bilvågen beräknas ge 2.000 kronor mera än i årets stat.

Bland övriga inkomster har upptagits 3.000 kronor, som skall utgöra småbåtshamnarnas andel i hamnens kostnader. Detta är en nyhet i årets stat, som tidigare flyktigt berörts. Hamnen skall ju i princip vara en ekonomisk enhet, där under

normala förhållanden inkomsterna skola täcka utgifterna. Det har under sådana förhållanden ansetts oegentligt, att hamnen skall belastas med utgifter för småbåtshamnarna. Att driva dylika hamnar kan icke anses ingå som ett led i en affärshamns verksamhet. I årets stat ha alla kostnader för småbåtshamnarna samt inkomsterna därav upptagits såsom en särskild avdelning i staten under rubriken "anordningar för friluftsliv". Omläggningen är emellertid blott att betrakta såsom en bokföringsåtgärd. Tillsynen och förvaltningen av småbåtshamnarna skall fortfarande handhavas av hamnförvaltningen. Såsom ersättning för detta arbete har upptagits en intern post å 3.000 kronor, vilket belopp återfinnes såsom utgift på småbåtshamnarnas egen utgiftsstat. Bland inkomsterna finnes ytterligare en post som orsakas av ifrågavarande budgetomläggning, nämligen hyra å 750 kronor för en ponton. Övriga tre pontoner som brukas för småbåtshamnarna ha försålts av hamnen och försäljningssumman 15.000 kronor har medtagits såsom en hamnens kapitalinkomst.

Den nya avdelningen i budgeten under 13 E 5, småbåtshamnar, upptager förutom nyssnämnda utgifter, som återfinnas å hamnens inkomstsida, även 300 kronor för annonsering och trycksaker samt 11.500 kronor för underhåll av bryggor och pontoner i småbåtshamnarna. Detta anslag har utbrutits ur det i årets stat för hamnen under 411 angivna beloppet å 22.000 kronor för underhåll av byggnader, kajer, bryggor m. m. Stadsfullmäktige anvisade den 26 februari 1948 12.000 kronor för underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån, vilket belopp enligt stadsfullmäktiges beslut upptagits till täckning i 1949 års stat. Då beloppet emellertid visat sig icke vara tillräckligt, hemställes samtidigt om ett tilläggsanslag å 3.000 kronor. Inköpet av tre pontoner från hamnen har tidigare berörts. Driftinkomsterna utgöres av båtplatsavgifter, som beräknas inflyta med 11.500 kronor, vilket är 500 kronor mera än i årets stat.

Det föreliggande statförslaget utvisar ett underskott å kronor 382.973 mot beräknade kronor 317.099 i innevarande års stat. Det större underskottet har sin huvudsakliga orsak i hamnens ökade räntor och amorteringar samt de i förhållande till löpande års stat betydligt större kapitalutgifterna.

Under åberopande av vad nu anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa det framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1949.

Västerås den 13 augusti 1948

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Sven Martiin.*

Bilaga 11 Tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stadens tekniska verk får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949.

Anslagen för löner hava genomgående höjts med anledning av den genomförda allmänna löneregleringen. Vid uppgörandet av förslaget hava jämväl beaktats av prisstegring förorsakade kostnadsökningar.

Gemensam förvaltning.

Till följd av anmärkningsvärd ökning av sjukavlöningarna innevarande år har motsvarande anslag för år 1949 höjts till 50.000 kronor. Styrelsen har ansett en undersökning av orsakerna härtill påkallad.

Gasverket.

Gasverkets utbyggnad blir färdig innevarande år. Då verket under nästa år kommer att bli till fullo utnyttjat, erfordras en utökning av driftspersonalen. Anslaget för avlöning av ersättningspersonal har höjts från 10.000 kronor till 15.000 kronor och ett nytt anslag å 18.000 kronor har upptagits för nödvändig utökning av antalet eldare. Till följd av utvidgningen hava underhållskostnaderna för byggnader, övriga fasta anläggningar samt maskiner och apparater stigit och medfört ökning av motsvarande anslag.

Kostnaderna för inköp av gaskol hava beräknats stiga till 1.500.000 kronor, beroende på ökad gastillverkning. De ökade kostnaderna motsvaras på inkomstsidan av ökade intäkter på försäljning av gas, koks och tjära. Gasavgifterna väntas stiga till 940.000 kronor och inkomsterna för koks och tjära till 1.280.000 kronor.

I årets stat är upptaget ett reservationsanslag å 100.000 kronor för nytt kokssorteringsverk. Byggnadsarbetet beräknas bli utfört åren 1949 och 1950 och kostnaderna beräknas preliminärt till 400.000 à 500.000 kronor. Styrelsen föreslår att även i 1949 års stat ett anslag på 100.000 kronor upptages för samma ändamål.

Elverket.

Elverkets kostnader för inköp av elkraft äro svåra att bedöma på grund av ransoneringshotet. De ha upptagits till samma belopp som år 1948 eller 1.175.000 kronor. Den allmänna belysningen har debiterats med 60.000 kronor eller 10.000 kronor högre än innevarande år, beroende på utökning av gatubelysningen. Inkomsten från enskilda strömförbrukare har upptagits till 2.850.000 kronor, vilket med 125.000 kronor överstiger den för år 1948 beräknade. Att inkomsterna kunna beräknas stiga vid oförändrad omsättning beror på att försäljningspriset utslaget per kWh på grund av taxornas utformning ökar något vid hämmad förbrukning. Elverkets övriga omkostnader beräknas bliva i stort sett oförändrade.

Vattenverket.

I vattenverkets utgifter beräknas mindre ökningar uppkomma på grund av att infiltrationsanläggningen med pumpstation för råvatten är avsedd att komma i drift under år 1949. Löner till personal på stat under rubriken "distribution" ökas genom uppförandet av tvenne nya befattningar på ordinarie stat; nämligen utsättaren och transportmästaren. Den senares lön fördelas på inkomstsidan på de förvaltningar

som bilarna arbeta för. I övrigt förekomma endast mindre justeringar jämfört med föregående års stat.

Inkomsten för vattenavgifterna beräknas stiga till 750.000 kronor.

I staten har vidare upptagits en nettoinkomst av 2.000 kronor för visning av vattentornet. Från tidigare år finnes reserverade 4.034: 35 kronor, vilket belopp med beräknade nettointäkter för innevarande år beräknas stiga till c:a 8.000 kronor. Styrelsen föreslår, att dessa medel jämte inkomsterna 1949 avsättes till en tillfällig fond avsedd att användas för sådana anordningar på vattentornet som underlätta allmänhetens tillträde till detsamma och för bestridande av sådana utgifter för reparation m. m. som kunna föranledas av trafiken i tornet.

Slutligen får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag för utförande av serviser och mindre ledningsutsträckningar med för gasverket 20.000 kronor, elverket 50.000 kronor och vattenverket 30.000 kronor. Tidigare har detta anslag utgått av lånemedel, men styrelsen föreslår, att anslaget från och med 1949 utgår av skattemedel. Styrelsen får även hemställa om bemyndigande att för samma ändamål använda inflytande anslutningsavgifter för avslutade och redovisade ledningsanläggningar.

Med anledning av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949.

Västerås den 4 september 1948.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/ *Åke Renvall.*

Bilaga 12 A Hälsovård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 och i anslutning därtill anföra följande:

Förslaget har uppgjorts under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall till nämndens framställning om sammanslagning av hälsovårdsbyrån och bostadsinspektionen samt i samband därmed ombildning av befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör till befattning såsom byråföreståndare med placering i lönegrad 23, omändring av en befattning såsom hälsovårdsinspektör på extra stat till ordinarie befattning och anställande av ett kvinnligt skrivbiträde på extra stat.

Omorganisaionen medför, att 12 A 5 Bostadsinspektion uppgår i 12 A 1. Polikliniken har fastare underordnats 12 A Allmän hälso- och sjukvård med underrubriker 1 Allmän hälsovård och 2 Poliklinik. Nämnden har att årligen meddela Kungl. Veterinärstyrelsen enligt fastställt formulär uppgifter till ledning vid fastställande av maximitaxa för köttbesiktning. För att utan omgång få fram dessa uppgifter har nämnden ansett det angeläget att från staten för köttbesiktningsbyrån avlägsna bruttoutgiftsposter och företaga mindre ändringar i rubriceringen av vissa utgiftsposter.

I nämnda stat förekomma två bruttoutgiftsposter, nämligen 14 C — 111, upptagande total lön och dyrtidstillägg till en såsom vaktmästare på byrån tjänstgörande hälsovårdsinspektör, och 14 C — 250, lokalhyra 3.000 kr., vari ingår allmänna hälsovårdens andel, 250 kr., för lokal för mjölkkontroll. Enär nämnda hälsovårdsinspektörs huvudsakliga verksamhet är ägnad den allmänna hälsovården, anser nämnden det också principiellt riktigare, att han påföres 12 A 1 —111 och att 14 C debiteras och 12 A 1 krediteras den på köttbesiktningsbyrån kommande delen av hans avlöning. En uppdelning av den 14 C — 250 påförda utgiftsposten har gjorts på 12 A 1 — 250 med 250 kr. och på 14 C — 250 med 2.750 kr. Från förslaget hava sålunda utgått 14 C — 111, 12 A 1 — 110 och 14 C — 990 samt 12 A 1 — 690 och 14 C — 940. I stället hava tillkommit 14 C — 110 och 12 A 1 — 990 samt 12 A 1 — 250. Enär ingen av nämndens befattningshavare erlägger pensionsavgift till staden, bortfalla alla med 120 och 950 betecknade poster.

12 A. *HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.*

Driftutgifter.

1. *Allmän hälsovård.*

Personalkostnader.

Löner och arvoden, 111 och 113, uppvisa i jämförelse med motsvarande utgiftsposter i innevarande års stat en ökning från 71.056 kr. till 89.424 kr. Beaktas bör emellertid, att lönerna i nämnda stat upptagits enligt löneplan, som gällde före den allmänna löneregleringen. De i samband med sammanslagningen av nämndens byrå och bostadsinspektion föreslagna åtgärderna, ombildningen av befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör till befattning såsom byråföreståndare, omändringen av en befattning såsom hälsovårdsinspektör på extra stat till ordinarie befattning och anställandet av ett extra skrivbiträde å hälsovårdsbyrån medföra en ökning av lönerna med resp. 1.092, 276 och 3.336 kr. eller sammanlagt 4.704 kr. I ålderstillägg till en hälsovårdsinspektör och bostadsinspektrisen tillkommer ett belopp om 286 kr. Jourarvodena hava, med beaktande av jourens utsträckande till tandläkarna, höjts med 700 kr. Pensionsavgifterna hava, beroende på de vakanta befattningarna och andra ovissa omständigheter, icke kunnat exakt beräknas. Pensionernas ökning med 3.190 kr. beror på pensionering under året av förste hälsovårdsinspektören. Anslaget för olycksfallsförsäkring och sjukvård har kunnat bibehållas oförändrat.

Administrationskostnader.

Ökade utgifter för annonsering — under innevarande år har för ändamålet beviljats tilläggsanslag å 400 kr. — och merkostnader i övrigt hava föranlett en höjning av anslaget för kontorskostnader, tidskrifter, litteratur, annonsering och trycksaker med 600 kr. Till följd av höjda taxor för resor och transporter samt telefon, hava motsvarande anslag höjts med resp. 50 och 275 kr. Till administrationskostnaderna har förts lokalhyran för mjölkkontrollen, som tidigare upptagits under övriga utgifter. Enär ökning av kostnaderna för uppvärmning och städning av hälsovårdsbyråns lokaler är att emotse, hava lokalkostnaderna upptagits till ett 100 kronor högre belopp.

Kostnader för ambulansbilen.

Till följd av ökade kostnader för skötsel och underhåll av bilen har i överensstäm-

melse med uppgift från brandkåren anslaget höjts med 2.000 kr. till 8.000 kr. Bensinprisets höjning med c:a 30 öre litern har vid beräknad årsförbrukning av omkr. 3.200 liter förorsakat en merkostnad av c:a 960 kr. Nämnden har ansett sig böra räkna med en ökning av kostnaderna för drift, reparation och försäkringar från 3.950 kr. i årets stat till 5.000 kr. eller med 1.050 kr.

Övriga utgifter.

Kontot 690, som avser ersättning till köttbesiktningsbyrån för lokalhyra för mjölkkontroll, har på tidigare angiven grund utgått. Anslaget för utrotning av skadegörande fåglar har förts över till konto 695, som givits en vidare rubricering. Kostnaden för analyser har upptagits med 50 kr. förhöjt belopp, medan däremot de oförutsedda utgifterna ansetts kunna stanna vid 400 kr. eller 75 kr. mindre än år 1948. Övriga poster hava ej undergått ändring. Däremot har under 697 upptagits ett nytt förslagsanslag å 2.000 kr. för psykisk hälsovård. Dylik vård har under c:a ett och ett halvt års tid på bekostnad av Föreningen för psykisk hälsovård meddelats, i princip avgiftsfritt, av dr. Emilia Norlind-Fogelklou. Emellertid har föreningen icke ansett sig kunna ikläda sig ytterligare ekonomisk uppoffring för ändamålet. Ifrågavarande vårdverksamhet har visat sig vara icke blott behövlig utan även värdefull. Det i förslaget upptagna anslaget avser att trygga denna verksamhet med en mottagning i veckan under nästa år.

2. *Poliklinik.*

Arvodena till polikliniksköterskan och ersättningen till semestervikarien hava höjts med sammanlagt 455 kr. till belopp, som motsvara dem, vilka för närvarande utbetalas. Anslaget för lokalkostnader har beträffande ersättningen för värme och städning höjts med 100 kr. Övriga poster hava upptagits till samma belopp som i innevarande års stat.

Kapitalutgifter.

På framställning från brandkåren har upptagits ett förslagsanslag å 16.500 kr. för inköp av ny ambulansbil. Den nuvarande ambulansbilen, som anskaffats år 1938 och sedan dess kört 5.500 mil, har så starkt förslitits, att densamma enligt intyg från bilinspektionen "måste anses mindre lämplig i ambulanstjänst såsom första utryckningsvagn".

Driftinkomster.

1. *Allmän hälsovård.*

De avsevärt ökade kostnaderna för ambulansbilen motivera enligt nämndens mening höjning av avgiften för utryckning. Avgiften är för närvarande tre kronor och täcker ej ens utgifterna för drift, reparationer och försäkring. Nämnden anser emellertid, att åtminstone dessa utgifter böra kompenseras av motsvarande inkomst, som beräknas inflyta med en till fem kronor höjd avgift. I lösen för protokoll och intyg väntas en merinkomst om 25 kronor. Övriga konton hava kommenterats i annat sammanhang.

2. *Poliklinik.*

Statsbidraget har upptagits oförändrat.

14 C. KÖTTBESIKTNINGSBYRÅ.

Utöver vad ovan anförts om uppställning av staten och vissa poster i densamma vill nämnden framhålla, att utgifterna bibehållits i stort sett oförändrade. Följande anslag hava emellertid höjts, nämligen för telefon med 50 kr., för lokalkostnader beträffande bränsle, städning och renhållning med 100 kr., medan anslaget för olycksfallsförsäkring beräknats kunna med ett med 25 kr. nedsatt belopp täcka utgiften. Enär i bokföringen konto öppnats för laboratoriekostnader och dylika äro att emotse också under kommande år, har i staten upptagits ett anslag å 200 kr. för ändamålet.

Den fortgående nedgången i besiktningsavgifter har påkallat en nedsättning i inkomsten å dessa avgifter med 1.000 kr. till 6.000 kr.

Med hänvisning till vad ovan anförts, får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det uppgjorda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1949.

Inom nämnden pågår utredning om inrättande av befattning såsom stadsveterinär. Utredningen har emellertid ännu ej fortskridit så långt, att anslag kunnat upptagas i staten. I den framställning i ärendet, som efter slutförd utredning göres hos stadsfullmäktige, kommer nämnden att äska erforderliga medel.

Västerås den 12 augusti 1948.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

I Åke Renvall.

Bilaga 12 Ö Tuberkulos.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads förening mot tuberkulos får härmed vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige måtte jämväl för år 1949 bevilja föreningen ett anslag å 4.000 kronor för dess verksamhet.

Västerås den 25 augusti 1948.

För Västerås stads förening mot tuberkulos:

OLOV RYLANDER.

Bilaga 13 D 1 Varmbadhus.
13 E 1 Kallbadhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna utgifts- och inkomststat för 1949 och i anslutning därtill anföra:

Varmbadhuset.

Driftutgifterna har beräknats till kr. 164.040 mot 153.786 i årets stat. Den huvudsakliga ökningen kommer på personalkostnader. Lönerna för personal på ordinarie stat uppgår, trots att justeringar uppåt förekommit i samband med antagande av ny

löneplan, till mindre belopp än i årets stat beroende på att en befattning som badare enligt löne- och avtalsnämndens förslag ej återbesatts. Den nyanställde badarens lön kommer i stället på övriga löner och arvoden, som dessutom beräknats efter 1949 års avtal och därigenom visar en kraftig ökning jämfört med i årets stat. Förslagsanslaget till vikarier och extra hjälp har höjts från 8.000 till 9.000 kr., men är avsett att inkludera även extra hjälp i tvätten, som tidigare förts på särskilt konto under driftkostnader.

Pensionsstaten har upptagits till högre belopp på grund av att två befattningshavare under 1948 och 1949 uppnå pensionsålder.

Förslagsanslagen för driftkostnader har med ledning av de senaste årens erfarenheter höjts från 51.450 till 54.350 kr. Föreslagen ökning av anslaget till förbrukningsmateriel betingas av höjda priser på bl. a. tvål. Höjda kostnader för den yttre renhållningen samt höjda timlöner enligt nya avtalet motiverar ökning av anslaget för städning och renhållning.

Underhållskostnaderna har beräknats till ett något lägre belopp än i årets stat beroende på att kostnaderna för underhåll av linneförrådet endast upptagits till 2.000 kr. mot 4.000 kr. i år. Denna post har betecknats som Ra på grund av att det, med hänsyn till de långa leveranstiderna, torde vara ovisst om beräknade inköp kan komma till stånd. Komplettering av linneförrådet i större utsträckning beräknas kunna ske först 1950.

Inkomsterna har med ledning av årets erfarenheter beräknats till 117.597 mot 124.697 i årets stat, varvid hänsyn tagits till att den förbättrade kolsituationen kan komma att medföra ökade möjligheter till bad i hemmen.

Kallbadhuset.

Styrelsen har föreslagit att det brandskadade kallbadhuset, som ej använts under 1948, försäljes för rivning.

Då det kan tänkas att det kan komma att anses nödvändigt att även sommaren 1949, liksom skett under innevarande sommar, anordna ett provisoriskt duschbad el. dyl. har ett anslag på 2.000 kr. för detta ändamål upptagits.

Västerås den 31 aug. 1948.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/ *Tord Söderquist.*

Bilaga 15 A Folkskola.

Anmärkningar till folkskolans utgifts- och inkomststat för år 1949.

Föreliggande statförslag innebär i många fall tämligen stora utgiftsökningar. Rent allmänt kan detta motiveras med det år för år starkt stigande barnantalet och de ständigt stegrade priserna på en mängd förbrukningsmateriel. Då folkskolans statförslag för år 1947 lämnade ett underskott på cirka 160.000 kronor, tyder detta också på, att många utgiftsposter varit för lågt beräknade.

Jämlikt drätselkammarens skrivelse den 10 juni 1948 har folkskolstyrelsen sökt i utgiftsstaten medtaga vad som rimligen kan beräknas i förväg. Emellertid vill styrelsen förutskicka, att detta icke varit möjligt i ett par fall. Det ena gäller anordnandet av barnbespisningslokaler vid Jakobsbergsskolan. Sådana lokaler kan möjligen tänkas anordnas i skyddsrummen, vilka nu stå oanvända. Styrelsen har därför vänt sig till hälsovårdsmyndigheterna med begäran om besked, huruvida skyddsrummen kunna godkännas som bespisningslokaler utan större ändringar. Något svar å denna förfrågan har ännu icke ingått, men skall styrelsen så snart ske kan, eventuellt låta kostnadsberäkna och göra framställning om anslag till detta ändamål.

Det andra fallet gäller anskaffande av inventarier till Gideonsbergsskolan. Beslut om byggnadstillstånd för denna skola föreligger ännu icke, men styrelsen förväntar, att sådant tillstånd skall meddelas tämligen snart. Skulle byggnaden hinna färdigställas under nästkommande år, uppkommer behov av inventarier för skolanläggningen. Det möter emellertid svårigheter, att beräkna dessa kostnader, innan det är känt om byggnadstillstånd kommer att beviljas för anläggningen i sin helhet eller blott en del därav. Icke heller är det känt för folkskolstyrelsen om drätselkammaren önskar upptaga hela beloppet för inventarier under skattestaten eller om detsamma helt eller delvis skall täckas med lånemedel i likhet med vad som är fallet med själva byggnadskostnaderna. Styrelsen har emellertid påbörjat kostnadsberäkningen för inventarier för skolan och skall inom kort överlämna densamma till stadsfullmäktige.

Punkt 111. Höjningen förorsakas till väsentlig del därav, att till denna punkt tillkommit en ny befattningshavare enligt stadsfullmäktiges särskilda beslut, nämligen en folkskolans egen fastighetsförvaltare.

Punkt 113. Den planerade Gideonsbergsskolan kan möjligen tänkas bli klar under 1949, och därför har ett överlärararvode under ett halvt år upptagits under denna punkt. De fyra överlärararvodena ersätter de tidigare utgående arvodena till sex tillsyningslärare enligt stadsfullmäktiges särskilda beslut.

Punkt 116. Det under denna punkt nya anslaget av 17.900 kr. till timlärararvoden avses utgå för undervisning i engelska samt till de undervisningstimmar i läs- och skrivämnen, som motsvaras av nedsättningen av överlärarnas undervisningsskyldighet. Posten täckes helt av statsbidrag. Den bristande överensstämmelsen med punkt 941 på inkomstsidan beror på att utgifterna avse kalenderår men inkomsterna budgetår.

Punkt 117. Höjningen av utgifterna under denna punkt beror till väsentlig del på tillkomsten av tre nya övningslärare i teckning, gymnastik och sång, varom stadsfullmäktige särskilt beslutat samt på ett ökat antal undervisningstimmar i slöjd.

Punkt 194. 1948 års stat upptog under denna punkt resebidrag till slöjdlärare med 450 kr. Denna summa har nu måst höjas, då även övningslärarna i teckning, gymnastik och sång måste besöka ytterskolorna för instruktionsverksamhet. Resekostnaderna för överlärarna, 300 kr., ha stadsfullmäktige tidigare särskilt beslutat. Vidare har under denna punkt upptagits en summa på 500 kr. avsedd att användas till folkskolinspektörens, fastighetsförvaltarens och skolsköterskornas resor. Tidigare har dessa resekostnader täckts genom anslaget för oförutsedda utgifter, men då dessa resekostnader årligen återkomma, har det ansetts riktigare att uppföra dem under denna punkt.

Punkterna 211 och 241. Höjningen motiveras av ökade kostnader för annonsering, trycksaker, telefon- och postavgifter.

Punkt 412. Flera av distriktets folkskolor behöva under år 1949 repareras, och folkskolans fastighetsförvaltare har därför uppgjort program, upptagande de allra nödvändigaste reparationerna. Detta program har fogats härtill såsom bilaga.

Punkt 652. Höjningen motiveras dels med en väntad höjning av utgående arvoden samt anställande av vaktmästare och städerskor hösten 1949 vid den nya Gideonsbergsskolan.

Punkt 666. Höjningen motiveras dels med de höjda priserna, varjämte läseboksförrådet vid skolorna under de närmaste åren måste successivt ersättas.

Punkt 668. Bokutlåningen till folkskolans elever har hittills endast skett genom s. k. klassbibliotek. Biblioteksstyrelsen anser emellertid att denna verksamhet måste kompletteras genom uppläggande av ett centralt bokförråd, där de mera läshungriga bland skolans elever kan låna lämpliga barnböcker även utom skoltiden. Därför har här upptagits ett engångsanslag på 16.000 kr. avsett till sådant centralt skolbibliotek, som skulle förläggas till Djäknebergsskolan. Vidare behöves en genomgripande sanering av det redan befintliga bokförrådet i klassbiblioteken.

Punkt 682. Nu utgående arvoden till simläraren och simlärarinnan har upptagits till oförändrat belopp, enär stadsfullmäktige ännu icke tagit ställning till frågan om inrättande av en särskild tjänst såsom föreståndare för badhuset, tillika simlärare vid stadens skolor.

Punkt 692. För närvarande deltager mer än 250 barn årligen i skolresor. Det tidigare utgående anslaget å 1.000 kr. har därför måst fördelas bland ett så stort antal barn, att varje barn blott kunnat erhålla några få kronor som bidrag till skolresan. Folkskolstyrelsen anser att detta bidrag bör utgå med minst 10 kr. till varje barn, om bidraget i fortsättningen verkligen skall göra någon nytta, men styrelsen ämnar från fall till fall besluta om fördelningen därav.

Punkt 821. Under denna punkt har upptagits ett nytt anslag på 12.000 kr. avsett till centralradioanläggning vid någon av de större folkskolorna. Numera har skolradion fått en sådan ställning inom undervisningsväsendet att det blir nödvändigt inmontera centralradio åtminstone vid de större skolorna, och det är folkskolstyrelsens förhoppning att få göra en sådan anläggning årligen under de närmaste åren. Dessutom äskas anslag på 10.000 kr. till inventarier, (skrivbord, stolar, dokumentskåp, skrivmaskiner etc.) till de fyra överlärarexpeditionerna och till fastighetsförvaltarens kontor.

Bilaga 15 B Praktisk mellanskola och högre folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för praktiska mellanskolan och högre folkskolan i Västerås får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för skolan gällande år 1949 och i anslutning härtill anföra följande.

Beträffande personalkostnader har skolans godkännande som praktisk mellanskola medfört att samtliga ordinarie lärare sedan den 1 juli 1947 (rektor) och den 1 juli 1948 (2 återstående ordinarie ämneslärare) överförts från tjänster i högre

folkskolan till praktiska mellanskolan. För rektor har denna överflyttning ej medfört annan förändring än att rektor i denna egenskap avlönas tre löneklasser över placeringen i Ca 24, löneklass 27. För skolans två övriga ordinarie, adjunktskompetenta lärare medför överflyttningen en höjning från lönegrad Ca 24 till lönegrad Ca 26, varjämte lärarna komma att från 1 juli 1948 placeras i löneklass 25 med tillgodoräknande av tre tjänsteår. Den på lönestaten upptagna e. o. ämneslärare-tjänsten bestrides enl. medgivande från Kungl. Skolöverstyrelsen läsåret 1948—49 av timlärare, enär kompetent sökande till denna tjänst ej kunnat uppbringas. Tjänsten kommer även nästa vårtermin att ånyo utannonseras, varför ett anslag upptagits i lönestaten för det senare halvåret 1949. Övriga personalkostnader äro i stort sett oförändrade utom anslaget till olycksfallsförsäkring, som höjts efter meddelande från drätselkontoret om utgiftens storlek första halvåret 1948 (kr. 1.618: 60). På anslaget för administrationskostnader är anslaget till telefon och post höjt med 100 kr., enär telefon- och postavgifter höjts. Underhållskostnader för inventarier ha höjts med 1.000 kronor, vilket belopp under året skall användas för renovering av bänkar och katedrar å tekniska linjens lokaler. Å lokalkostnader har anslaget för städning och eldning höjts med 700 kr., enär skolans städerska av löne- och avtalsnämnden beviljats ett högre arvode för sitt arbete. Anslaget till fri undervisningsmateriel har höjts med 1.000 kr., enär utgifterna för skolmateriel under nästkommande år ökas. För bespisning av dem av skolans lärjungar, som på grund av långa skolvägar och andra ömmande fall, högst 10 lärjungar av skolans omkring 160, har upptagits ett anslag av 1.470 kronor. Bespisningen är beräknad att — liksom under höstterminen 1948 — äga rum i samband med folkskolans utspisning i Djäknebergsskolan och betalas till folkskolan med självkostnadspris, under vårterminen 1949 till ett pris av omkring 60 öre och under nästföljande höstterminen till omkring 75 öre pr portion. Folkskolans bespisning får sedan rekvirera statsbidrag även för denna utspisning. Övriga anslag äro oförändrade.

Driftinkomsterna äro beräknade efter sedvanliga grunder för statsbidrags erhållande.

Västerås den 25 augusti 1948.

FOLKE ERIKSSON.
Styrelsens ordförande.

/Knut Carlfors

Bilaga 15 D Kommunal flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för komm. flickskolan i Västerås får härmed framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 och vill i samband därmed göra följande påpekanden:

Bland *personalkostnaderna* föreslås arvodet för rektors skrivbiträde höjt. Arbetet på rektorsexpeditionen ökar ständigt, och allteftersom skolans elevantal ökar, blir arbetet med statistik och registrering allt mer omfattande. Detsamma gäller bibliotekarien, vars arbete ökat sedan skolan genom tillbyggnaden fått biblioteksslokaler

med läsrum, för vilka tillsynen åvilar bibliotekarien. Vaktmästarens semestervikarie beräknas få längre tjänstgöringstid per dag på grund av de nya lokalerna. Lärarlönerna och arvode till rektors semestervikarie äro beräknade efter nu gällande löneförhållanden. För övningslärarna är en höjning av lönerna att emotse, om deras lönefråga tas upp av 1949 års riksdag.

För realskolelinjen har lön beräknats som för 1½ extralärare samt för överskjutande lektioner som för timlärare.

För *administrationen* beräknas större utgifter, dels på grund av höjda priser på tryckalster, dels på grund av att elevantalet ökat.

På avdelningen *underhållskostnader* ha försäkringspremierna höjts.

Räntorna ha beräknats med hänsyn också till nybyggnaden.

Hälso- och sjukvårdskostnaderna beräknas bli högre; ersättningen till läkare och sjuksköterska utgår nämligen efter elevantalet. Till sjuksköterskan utgår f. n. statsbidrag för 3 veckors full tjänstgöring vid höstterminens början samt för 2 veckotimmar under återstoden av läsåret. Då sköterskan emellertid inte hinner sköta sitt arbete på 2 timmar och skolan inte kunnat betala ersättning för övertid, har det visat sig omöjligt att få kompetent skolsköterska. Fördenskull har ersättning till skolsköterskan beräknats efter 4 veckotimmar med ett arvode av kr. 3: 75 per veckotimme. För hållningsgymnastik har från och med i år statsbidrag begärts, och Kungl. Skolöverstyrelsen har medgivit detta. Något meddelande om arvodets storlek har emellertid ej lämnats, varför ersättning beräknats efter gällande timlärararvode för lärare i gymnastik, kr. 255.

En ny post, *psykisk rådfrågning,* har upptagits. Det har ibland visat sig önskvärt, att skolan haft möjlighet hänvisa elever till specialist för psykisk rådfrågning. Detta har hittills varit helt beroende av föräldrarnas ekonomiska möjligheter och deras vilja att göra en ekonomisk uppoffring.

Bland *lokalkostnaderna* är posten för städning och skurning väsentligt höjd, beroende på att nya städerskor måste anställas för nybyggnaden. Lönerna ha ännu ej fastställts av löne- och avtalsnämnden. Höjningen av de övriga kontona beror likaså på att skolan fått större lokaler.

Bland kostnaderna för *undervisningsmateriel* föreslås kommunens anslag till biblioteket höjt från 600 till 700 kr.

På *övriga undervisningskostnader* har posten för föredrag höjts från 150 till 200 kr. En helt ny post har upptagits, nämligen *barnbespisning.* Frukostbespisningen har beräknats fr. o. m. hösten 1949 för ett elevantal på 200 efter en kostnad av 70 öre per måltid och med 200 måltider per år. Underhandlingar om ersättning komma att ske med de landsortskommuner, som sända elever till skolan.

Inkomsterna ha beräknats efter samma grunder som förut. Eftersom skolan har ett högre elevantal, ha terminsavgifterna beräknats till 12.000 kr. mot föregående år 10.000. Skolköksavgifterna ha också beräknats därefter.

Västerås den 16 augusti 1948.

AGNES SÖDERQVIST.
Ordförande.

Ingeborg Jansson.
Sekreterare.

Bilaga 15 H Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning överlämnar härmed vördsamt förslag till stat för skolorna för kalenderåret 1949, men även avseende läsåret 1949/1950.

I fråga om de olika kontona vill styrelsen anföra följande:

Konto 111, som avser avlöning till kanslibiträdet, har justerats i överensstämmelse med omreglering av tjänsten enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1948 § 120. Konto 113, delpost 1, har beräknats med hänsyn till det extra skrivbiträdets placering enligt senaste bestämmelser; löneklass 6, för den nuvarande befattningshavaren, om hon blir kvar i skolans tjänst. Konto 113, delposten Diverse personal, innehåller beräknad ersättning till statsverket för 2 vaktmästare (laboratorievaktmästaren och maskinisten-eldaren). Ersättningen har måst beräknas högre än förut, vilket ytterst bottnar i den ordinarie personalens större löner än tidigare. I posten ingår vidare avlöning till 2 städerskor. Deras avlöning har beräknats oförändrad. Dyrtidstillägg ha införts i samband med lönekontona. Posten 800 kronor avser dyrtidstillägg till städerskor.

Konto 116 Löner enligt statens löneplan — grundlöner — har skenbart höjts, men höjningen beror på att förslagsvis en tjänst, nämligen arkitekt Granes, har beräknats bli överförd från icke ordinarie till reglerad tjänst. Med detta förhåller det sig sålunda: När en del heltidstjänster för cirka 10 år sedan föreslogos till reglering, medtogs arkitekt Granes tjänst icke i förslaget, därför att arkitekt Grane redan då var över pensionsåldern, ehuru fullt arbetsför. Styrelsen önskade låta honom kvarstå i tjänst ytterligare, vilket ansågs vara till fördel för skolan och vilket var enligt arkitekt Granes önskan. Men det ansågs också oriktigt att reglera tjänsten för en överårig tjänsteman. Sedan nu arkitekt Grane avgått med pensionsunderstöd, föreslår styrelsen i särskild framställning till stadsfullmäktige, att tjänsten regleras och placeras i lönegrad 21, d. v. s. den samma som de tjänster, som innehavas av herrar Bäckström och Centervall. Sedan nu även civilingenjör Sigfrids avgått med pension beräknas en nytillsättning på hans tjänst, men i lägsta löneklassen. Befattningshavare är f. n. icke utsedd, annat än som vikarie, men styrelsen räknar med, att tjänsten skall bli tillsatt.. Dyrtidstillägg är beräknat med 12 %. Rektorsarvodet föreslås oförändrat.

I fråga om posten Övriga lärarearvoden vill styrelsen anföra följande:

I svensk författningssamling 680/1947 med ändringsbestämmelser i svensk författningssamling 568/1948 och följdförfattningarna 681/1947 och 569/1948 bestämmes av Kungl. Maj:t timarvoden för timlärare i de skolor för vilka Kungl. Maj:t bestämmer avlöningarna. Dessa utgöres av alla statliga och flertalet kommunala skolor inklusive folkskolan, men avser ej yrkesskolorna. Timarvodena bestämmas efter principen, att varje timlärartjänst inordnas i en löneklass, som anses skälig för tjänsten. Vidare angives för varje tjänst, genom en bokstavsbeteckning, huru många timmar per år, som anses vara förenad med tjänsten. Timarvodet erhålles sedan genom att dividera årslönen för ifrågavarande löneklass med antalet angivna timmar per år. Sålunda angives exempelvis, att en timlärare i en vanlig klass i den egentliga folkskolan skall ha avlöning efter, som det heter, löneklass TC 17, där T betecknar timlärare, C timtalet per år och 17 löneklassen. Detta ger för Västerås 7 kronor i

timmen. Vid en flygets manskapsskola, furirskola, utgår arvode efter TB 21, TB 20 eller TB 17, vilket betyder 9:40, 8:90 resp. 7:80 kronor i timmen. En läroverkslektor eller adjunkt med minst ett ålderstillägg, som tar timlärartjänst i elektrotekniska fackskolan, får betalt efter TA 27, vilket ger 14:90 kronor i timmen. Här nämnda arvoden, vilka tagits som exempel och för att belysa förhållandena i Västerås, innebära i flertalet fall mycket avsevärda höjningar mot vad som tidigare gällt, och de ligga samtliga högre, och i flertalet fall väsentligt högre, än vad som betalas vid stadens skolor för yrkesundervisning.

Styrelsen har för den skull ansett det vara oavvisligen nödvändigt, för att goda timlärare skola kunna anskaffas och behållas, att räkna med högre timarvoden i det föreliggande statförslaget, än vad som nu utgår. En ungefärlig likställighet mellan timarvodena i stadens skolor för yrkesundervisning och i andra skolor på motsvarande stadium synes styrelsen vara nödvändig att uppehålla. För den skull har styrelsen för olika timlärartjänster vid stadens skolor för yrkesundervisning sökt erhålla en lämplig löneklassplacering, varvid hänsyn tagits till undervisningens art och stadium, kvalifikationerna hos önskade lärare, hemarbetets omfattning, härvid tänkes särskilt på rättning av svenska uppsatser, och skäligt årligt timantal vid full tjänst på en befattning av ifrågavarande slag. Styrelsen har därvid kommit till att för ett mindre antal timmar på skolans högsta stadium, med särskilt stora krav på lärarna eller med mycket hemarbete, arvodet bör sättas till 9:50 kronor i timmen, ungefär motsvarande timtaxans tjänst TB 21, och att sedan en fallande skala bör användas med arvodena 8 kronor i timmen (lika med TC 20), 7 kronor i timmen (lika med TC 17 eller ungefär TD 18) och 5: 50 kronor i timmen (motsvarande mellan TF 19 och TG 19). I dessa löner ingår i förekommande fall, eftersom de äro beräknade ur helårslöner, semesterersättning. Överenskommelse därom förutsättes bli gjord med befattningshavarna. Den genomsnittliga ökningen i timarvodena blir något över 30 %. Förslaget är trots detta sådant, att det måste, ur jämförelsesynpunkt med andra skolor, anses ligga i underkant. Styrelsen har i statförslaget räknat med dessa siffror och därvid kommit till att beräknade 6.250 timlärartimmar skulle komma att kosta 56.650 kronor, vilken siffra uppförts i statförslaget. Dyrtidstillägg tillkommer här icke.

Konto 121 Stadens pensionsavgifter har upptagits enligt meddelande från drätselkontoret. Konto 122 Pensioner enligt pensionsstat har ökats, förutom dyrtidstillägg, från 2.868 kronor till 11.223 kronor. Detta är en följd av stadsfullmäktiges beslut i fråga om pensionering av arkitekt Grane och civilingenjör Sigfrids. Konto 191 Olycksfallsförsäkring föreslås höjd med 250 kronor. Härvid har verkliga kostnader 1947 legat till grund för beräkningen.

Av samma skäl föreslås konto 211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker höjt från 2.900 kronor till 4.250 kronor. Mot denna utgift svarar dock en inkomst på 1.000 kronor enligt konto 941 sista posten. I fråga om utgiftsposten önskar styrelsen anföra, att den art av undervisning, som bedrives av skolan, med ett mycket stort antal kurser med ständigt återkommen nyrekrytering av elever, kräver en ganska vidlyftig annonsering icke bara i västeråspressen utan även över hela landet. Stegrade telefonkostnader gör, att styrelsen sett sig föranlåten att föreslå en ökning av 300 kronor på konto 241 Post och telefon.

I fråga om konto 411 Underhållskostnader av byggnader och fast inredning vill styrelsen anföra följande: Uppsnyggning av skolans lärosalar gjordes senast åren 1933 och 1934. En mycket avsevärd nedsmutsning har under årens lopp ägt rum av loka-

lerna och en betydande slitning har givetvis skett, vilken ger sig tillkänna i form av skador i putsen, avslitning av färg och dylikt. En uppsnyggning anses nu böra göras. Detsamma gäller vaktmästarbostaden, där bl. a. fukt åstadkommit skador. Utvändiga snickerier behöva målas, färgen är delvis helt borta från fönstren; en skyddsoljning är gjord i sommar, men behöver åtföljas av målning. Belysningen i en del lärosalar, som även användes som ritsalar, behöver förbättras. Berättigade klagomål framställas mot den nuvarande utrustningen. Tidigare har tveksamhet rått om lämpliga åtgärder, men införande av lysämnesrörbelysning kan nu på ett mycket bra sätt lösa frågan. Ett par utförda provanläggningar i skolan visa detta. För den skull föreslås modernisering av belysningen i 6 läro-(rit-)salar. Dessutom föreslås detta även i fråga om sömnadssalen. En del övriga arbeten av trängande natur föreslås även. Sålunda behöver golvet i källarvåningens stora laboratorium lappas, en omläggning synes böra anstå tills ändringar göras på laboratorierna i samband med tillbyggnad av skolan, hängrännor föreslås uppsatta för att skydda husets tegelväggar och putsen på dem, skador börja uppträda, och snöskydd och nockräcken erfordras enligt nya byggnadsbestämmelser. Ifrågavarande reparationer och förbättringar föreslås i samråd med fastighetskontoret, som numera övertagit vården av skolfastigheten. En sammanfattning över reparationer, som synas erforderliga 1949, upprättad av stadens fastighetsförvaltare, bifogas i avskrift. Då vid sidan av i fastighetsförvaltarens beräkning upptagna reparationer måste räknas med diverse oförutsett, t. ex. reparationer på värmeledningssystemet och ångpanneanläggningen, göres på hans förslag i statförslaget ett tillägg för dylikt på 1.600 kronor. Här föreslagna reparations- och förbättringsarbeten beröras icke av den föreslagna tillbyggnaden till tekniska skolan i den mån, att de fördärvas av den eller bli onödiga genom den. Styrelsen vill vidare framhålla, att endast en del av skolan blir renoverad genom de föreslagna reparationerna och förbättringarna. Till ett följande år återstår en liknande post, som sannolikt blir av ungefär samma storlek. Emellertid kan det för skolarbetets skull knappast bli fråga om mer än det föreslagna under en sommar. Styrelsen föreslår med stöd av det anförda, att ifrågavarande underhållspost upptages till 35.000 kronor. Styrelsen vill i samband med detta framhålla, att ifrågavarande underhållspost i många år varit mycket låg, men att det synes styrelsen ofrånkomligt att posten då och då tillfälligt måste stiga avsevärt, föranlett av större reparationer, då ej längre löpande underhåll räcker.

Konto 412 Försäkringspremier föreslås oförändrat. Konto 421 Underhåll av inventarier föreslås höjt från 750 till 2.000 kronor för att möjliggöra en begynnande renovering av skolans stora bänkbestånd, där förslitningen delvis är mycket stor.

Konto 530 Räntor är upptaget enligt uppgift från drätselkontoret.

Bränslekontot 651, som för 1947 uppgått till något över 16.000 kronor, anser styrelsen på grund av stigande bränslepriser böra upptas till 18.000 kronor.

Kontona 652, 661, 662, 663, 664, 671, 672 och 673 första posten föreslår styrelsen till oförändrade belopp. Enligt från drätselkontoret uttalad önskan föreslås emellertid i statförslaget, genom uteslutning, att avkastningen av skolans egna fonder icke upptagas i staten. Konto 672 skulle för den skull endast heta Statsstipendier. Kontots belopp föreslås emellertid oförändrat trots detta.

Under konto 673 föreslås som en ny utgiftspost: Bidrag till lärares resor med elever, ett förslagsanslag på 75 kronor. Ur detta anslag skulle betalas reseersättning och traktamente till lärare, som leda studieresor. Behov av ett dylikt anslag har visat sig under senare år. En ny utgiftspost 791 Diverse och oförutsedda utgifter på 100

kronor föreslås vidare. Det har visat sig, att ibland får skolan utgifter, som knappast kunna föreslås littererade på något av de övriga kontona. Styrelsen önskar för den skull erhålla detta anslag. Slutligen föreslås konto 821 till oförändrat belopp.

På inkomstsidan föreslås en del förändringar, i de flesta fallen beroende på ändringar på utgiftssidan. Detta gäller konto 941 Statsbidrag, de båda sista posterna, där mindre höjningar föreslås och under rubriken 952 posterna "telefon" och "bränsle, lyse och vatten". Statsbidraget till lärarearvoden anses genom större timtal beräknas öka något, med 1.000 kronor, och delposten Övriga lokalkostnader under konto 952 beräknas höjd med 100 kronor. Av skäl, som förut angivits, bortfaller inkomstposten 944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier. Genom ändrade avlöningsbestämmelser försvinner konto 950 Anställdas pensionsavgifter. I övrigt räknas på inkomstsidan med oförändrade belopp. Styrelsen vågar icke räkna med högre belopp än det nuvarande för lärjungeavgifter.

Från staden begäres, frånsett räntekostnaderna å bokfört värde av fasta tillgångar, 147.639 kronor.

Den uppställda staten avser även läsåret 1949/50, emedan vid sökande av statsbidrag för nämnda tid staten bör vara godkänd.

Västerås den 1 september 1948.

CARL W. KARLSSON.
Styrelsens v. ordförande.

/ *Folke Ericsson.*

Bilaga 15 I Gymnastik och idrott.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 för idrottsplatser och idrottshall samt därvid anföra.

Som bekant ha idrottsanläggningarna omhänderhafts av staden endast ett par år och då desamma utan undantag voro i trängande behov av reparations- och andra arbeten har den önskvärda reduceringen av utgifterna icke ännu kunnat företagas. Idrottsstyrelsen finner det nämligen förenligt med god ekonomi att snarast vidtaga de oundgängligen nödvändiga arbetena för idrottsanläggningarnas försättande i någorlunda gott skick. Om man frånser nyanläggningarna äro utgifterna utöver inkomsterna beräknade att hållas vid samma summa som innevarande år, cirka 120.000 kr.

Driftutgifter.

1. *GEMENSAM FÖRVALTNING.*

Personalkostnader.

Styrelsen vill beträffande dessa konton inledningsvis meddela att samtliga personalkostnader med undantag för tillfällig arbetskraft påförts den gemensamma förvaltningen, då personalen för bättre utnyttjande av arbetskraften icke är att betrakta såsom anställda vid någon speciell gren av förvaltningen utan skola tjänstgöra, där arbetet så fordrar. I samband därmed ha arbetslönerna utbrutits från vissa nedan

angivna konton. Någon direkt jämförelse med innevarande år är därför tämligen svår att åstadkomma, men styrelsen vill framhålla följande:

Löner till personal på ordinarie stat ha ökats med cirka 9.800 kronor, då styrelsen i särskild skrivelse begärt att föreståndaren för anläggningarna skall uppföras å ordinarie stat. Vidare har anslaget för löner till extra befattningshavare ökats med avlöningen för en extra vaktmästare, vilken är oundgängligen nödvändig för arbetets fullgörande.

Anslaget för tränarverksamhet har ökats med 3.000 kronor, då idrottsstyrelsen, med hänsyn till fotbollens nuvarande standard härstädes, funnit det nödvändigt att deltidsanställd tränare genom idrottsstyrelsens försorg får ta hand om träningen av yngre fotbollspelare. Denna åtgärd har idrottsstyrelsen vidtagit i tanke att därigenom kunna medverka till bättre placering för härvarande lag, särskilt som det är genom fotbollen större delen av styrelsens inkomster beräknas skola komma att inflyta. Detta försök måhända icke vinner åsyftad verkan på grund av bristande intresse, men i så fall behöva ju medlen icke utnyttjas. En förfrågan hos de klubbar som för sina yngre spelare sakna tränare har emellertid tydligt givit vid handen, att mycket stort intresse föreligger.

Administrationskostnader.

Anslagen för kontorskostnaderna samt telefon ha ökats beroende på höjda priser å biljetter samt höjda telefonavgifter. Anslaget för årsavgifter har minskats med 100 kronor, vilket belopp istället tillagts resor och kursavgifter för att därigenom bereda möjlighet för ytterligare en vaktmästare att deltaga i av Sveriges Idrottsplatsförbund anordnade kortare kurser ifråga om skötseln av idrottsplatser.

2. *IDROTTSPLATSER.*

Personalkostnader.

Utgifterna för vakthållning och biljettförsäljning ha visat sig otillräckliga och därför höjts med 2.000 kronor, till största delen beroende på höjda ersättningar. Samma är förhållandet beträffande sjukvårdare och sjukvårdsmateriel, där ökningen uppgår till 200 kronor.

Driftkostnader.

På grund av höjda priser beräknas utgifterna för förbrukningsmateriel öka med 200 kronor. Höjda bensinpriser motivera en ökning av anslaget för drivmedel med 1.500 kronor.

Underhållskostnader:

Anslagen för underhåll av byggnader, fotbollsplaner m. m. hava minskats med 19.500 kronor, delvis beroende på att arbetslönerna som ovan sagts utbrutits och uppförts under konto 113.

Utöver en ökning av försäkringspremierna med 200 kronor samt ränta å fasta tillgångar med 1.200 kronor äro utgiftsposterna i stort sett oförändrade.

3. *IDROTTSHALLEN.*

Personalkostnader:

Som ovan nämnts ha lönekostnaderna med undantag för vakter m. fl., vilket konto minskats med 1.000 kronor, överförts till den gemensamma förvaltningen. Förutom

100 kronors ökning å utgifterna för sjukvårdare har ökning skett med 4.000 kronor för städning, vilken utgiftspost grundar sig på avtalsuppgörelse med i hallen tjänstgörande städerskor.

Underhållskostnader.

Utgifterna för underhåll av byggnader ha minskats med 5.000 kronor, beroende på att arbetslönerna överförts till den gemensamma förvaltningen.

Diverse utgifter.

Under diverse utgifter har slutligen upptagits ett belopp av 40.000 kronor, utgörande kostnader för dansarrangemang i hallen. Anslagen för oförutsedda utgifter hava minskats med 500 kronor å såväl idrottsplatserna som idrottshallen och beloppet istället upptagits under gemensamma förvaltningen.

4. BIDRAG TILL ÖVRIG IDROTTSVERKSAMHET.

Kapitalutgifter.

Under denna titel har anslag upptagits med 6.000 kronor för ny inhägnad av Arosvallen. Det befintliga planket är i sådant skick att reparationer av detsamma samt målning skulle uppgå till över 5.000 kronor och styrelsen har därför funnit det lämpligare, att som numera tillämpas vid de flesta idrottsplatser, utbyta planket mot gunnebonät. Denna kostnad jämte plantering av för insyn skyddande buskar beräknas till 12.000 kronor, men då nät under nästa år icke torde kunna anskaffas för mer än halva sträckan begäres anslag med däremot svarande summa. Utgifterna för inköp av inventarier beräknas minskas med 7.000 kronor. Vidare har här upptagits anslag med 25.000 kronor för anläggning av en simbassäng å Arosvallen. Sedan kallbadhuset av skilda anledningar blivit olämpligt för simtävlingar äro simmarna för tävlingar hänvisade till Svartån. Denna tävlingsplats har under sommaren varit en nödfallsutväg och kan icke beräknas få användas i fortsättningen, varför styrelsen finner det synnerligen angeläget att en för simmarna välbehövlig tävlingsbana ordnas å Arosvallen.

Efter framställning av vederbörande vid Högre allmänna läroverket har idrottsstyrelsen för anläggning av en lek- och idrottsplats för skolungdom och andra yngre idrottsintresserade upptagit ett anslag å 10.000 kronor för ordnande av en mindre lek- och idrottsplats å området mellan nedfartsvägen till Skarpskyttebron och Kvarnen.

På grund av svårigheten för att inte säga omöjligheten att erhålla byggnadstillstånd för omklädningsrum har idrottsstyrelsen upptagit ett belopp av 5.000 kronor för inköp och uppmontering av en militärbarack, avsedd att användas som omklädningsrum för fotbollspelare och andra idrottsmän.

Inkomster.

2. IDROTTSPLATSER.

Med hänsyn till de prestationer stadens större fotbollsklubbar hittills i år lyckats åstadkomma är det synnerligen vanskligt att beräkna inkomsterna av planhyror härför. Styrelsen är emellertid optimistisk nog att hoppas på en vändning till det bättre och har därför beräknat inkomsterna lika med föregående år. Inkomsterna för bandy, ishockey och skridskobanor beräknas öka med sammanlagt 3.500 kronor.

3. *IDROTTSHALLEN.*

Ifråga om idrottshallens inkomster beräknas en minskning med 3.000 kronor i vad avser handboll, då numera endast ett lag deltar i allsvenska serien. Då intresset för brottning tycks vara minimalt beräknas inkomsterna för denna sport m. fl. minska med 1.000 kronor. Hyror för lokaler samt gymnastik och tennis beräknas däremot ge 2.900 kronor mer än förra året. Vidare beräknas bordtennis ge en inkomst av 500 kronor och dansen ett sammanlagt belopp av 45.000 kronor.

I den mån i årets stat befintliga anslag å följande konto före den 31 december 1948 icke komma att utnyttjas anhålles om reservation av desamma: 722 utredningskostnader för ny idrottsplats, 416 Lundby idrottsplats, 822 inhägnad vid Trastvägen och 823 tennisbana.

På grund av vad ovan anförts får idrottsstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949.

Västerås den 21 augusti 1948

För idrottsstyrelsen:

GUSTAF OLSSON.

/ *Gunnar Ekberg.*

Bilaga 15 Ö 691 ABF.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får Västerås arbetarinstituts styrelse härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte bevilja institutet ett anslag av 60.000 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet under år 1949.

Under år 1947 utlämnades från biblioteket 101.010 boklån till 4.725 låntagare mot 101.841 boklån 4.534 låntagare år 1946. Med hänsyn till de verkligt besvärliga lokalförhållandena måste arbetsresultatet vid biblioteket betecknas som tillfredsställande.

Det nu begärda anslaget överstiger innevarande års anslag med inte mindre än 14.500 kronor. Orsakerna äro följande:

Från bibliotekspersonalen har framställning gjorts, att styrelsen skulle vidtaga åtgärder för ordnande av frågan om personalens pensionering. Styrelsen, som insett det berättigade i denna framställning, har ansett, att frågan skulle ordnas enklast genom att Västerås stad helt övertoge institutets biblioteksverksamhet. En framställning härom gjordes till drätselkammaren den 15 mars d. å. Vid sammanträde den 1 april beslöt drätselkammaren dels att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att landsbibliotek skulle t. v. få anordnas i institutets nuvarande lokaler och dels att uppdraga åt en kommitté att närmare utreda denna angelägenhet, varvid även spörsmålet om den nuvarande bibliotekspersonalens löne- och pensionsförhållanden skulle beaktas.

Kommittén har tillskrivit den statliga biblioteksutredningen samt inbjöd densamma till besök i Västerås. Utredningens ordförande, riksdagsmannen Gustaf Nilsson, med-

delade i skrivelse till stadsdirektören Hedberg, att utredningen icke var i tillfälle acceptera inbjudningen men att man inom utredningen ändock var på det klara med behovet av ett landsbibliotek i Västerås, varför man kunde utgå ifrån, att biblioteksutredningen helt kommer att stödja drätselkammarens framställning.

Den 9 sistlidna juni besökte kommittén Stockholm och diskuterade ärendet med förste bibliotekskonsulenten i skolöverstyrelsen, d:r Bengt Hjelmqvist. Denne verifierade därvid riksdagsmannen Nilssons uppgifter. I avbidan på landsbibliotekets upprättande ansåg hr Hjelmqvist, att personalens pensionsfråga skulle kunna ordnas genom anslutning till S. K. P., den t. f. bibliotekarien fil. mag. Greta Gustafsson i lönegrad 20 (med ett personligt lönetillägg under den tid, hon uppehåller bibliotekarietjänsten), assistentbibliotekarien fil. mag. Marianne Berlinde i 18 lönegraden och biblioteksbiträdet fröken Barbro Ericsson i 7 lönegraden. Enligt uppgift från S. K. P. skulle de årliga pensionsavgifterna för dessa tre bli 3.903, 1.526 och 587 kronor, tillsammans 6.016 kronor.

Den flitiga användningen av bibliotekets bokförråd nödvändiggör ökat anslag för bibliotekets underhåll. Därtill kommer, att tanken på landsbibliotekets förverkligande medför krav på utökning av bokförrådet. Styrelsen önskar därför höja anslaget till bokinköp med 4.000 kronor. Av samma skäl har anslaget för inbindning och reparation av böcker ökats med 4.000 kronor. Priserna för material och arbete ha ju också ökat.

Arvodet för städningen torde även få höjas.

En ny utgiftspost för telefon, porton och bokförmedlingsfrakter har upptagits. Dessa utgifter ha hittills bestritts av influtna pliktavgifter. Det är ju riktigast, att dessa poster upptagas i staten, vilket nu skett.

Västerås den 18 augusti 1948.

Å Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:
EINAR KEIJSER.
Ordförande.

/ *Georg Leontein.*

Bilaga 15 Ö 691 Arosgården.

Till Västerås stads drätselkammare.

Med hänvisning till att verksamheten i Arosgården under senare åren alltmera ökat i omfattning och därmed även det arbete som utföres av vaktmästaren, dels med renhållning och uppvärmning av lokalerna, dels ock med arbete för expeditionen under tid som studiecirklarna samlas under kvällarna, ha vi ansett skäligt att från 1 oktober detta år höja ersättningen för nämnda arbete.

Därtill kommer en del extra kostnader med förbättrad belysning, reparation av eldstäder m. m., varför vi hemställa om att stadens anslag måtte höjas från 4.000 till 5.000 kronor för kommande arbetsår.

Västerås den 5 juli 1948.

För Arosgårdens Intressentförening:
GUSTAF SUND.
Föreståndare.

Årsredogörelse bifogas.

Bilaga 15 Ö 691 Västerås Musikskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Även under sitt nu avslutade tredje arbetsår har Västerås musikskola, som nu nått upp till 750 elever, behållit platsen som den största i jämförliga städer. Andra skolor hålla så låga elevavgifter, att de trots rikliga kommunala anslag måste av ekonomiska skäl avvisa elever. Vi låta i allmänhet eleverna betala vad lärarna kosta och kunna därför mottaga envar som önskar undervisning.

I vår förra året till stadsfullmäktige ingivna framställning om anslag till musikskolan för 1948 hemställde vi i enlighet med då bifogad stat om ett anslag på 22.000 kr., varav 4.000 kr. till nedsättning av elevavgifter, men vi erhöllo endast 18.000 kr. Då allting fördyras och ett växande antal elever når ett även för musikskolan dyrare stadium i undervisningen, har det endast med kraftiga inskränkningar på de flesta poster varit möjligt att hjälpligt klara ekonomin. Skolan har ej velat tillgripa åtgärden att avvisa någon del av stadens ungdomar, som begärt få musikundervisning. Från folkskolan ha vi nu ej mindre än 516 elever och en avgiftshöjning för dessa skulle ej vara lämplig. Med folkskolans ledning föreligger det bästa samarbete. Hemmen ha varit mycket tacksamma för den möjlighet som givits för deras barn att få ett ädelt innehåll i fritidslivet.

De yngsta eleverna få börja med gruppundervisning på mandolin och blockflöjt. När de efter något år bli mogna för att övergå till mer krävande instrument, såsom fiol och blåsinstrument, vilja föräldrarna ej gärna inköpa ett dyrbart instrument innan de veta att deras barn verkligen har förmåga att traktera detta. Musiksällskapets orkester lider brist på musiker med specialinstrument och sällskapet måste för varje konsert engagera sådana från andra orter. För att råda bot häremot måste musikskolan sörja för snabbare rekrytering av dessa instrument bland äldre musiker. För att få dem att övergå till specialinstrument måste skolan ej blott tillhandahålla sådant utan också betala lektionsavgifter. Exempelvis ha vi det gångna arbetsåret med 471 kr. bekostat en musikers resor till musikhögskolan för att få fagottundervisning, vilken undervisning han själv betalat. Musikskolan har därför nödgats anskaffa ett betydligt antal instrument till utlåning under en kortare eller längre provtid. Vi disponera sålunda nu ej mindre än 34 fioler, 4 cellon och 2 kontrabasar samt 2 nyare klarinetter och 2 trumpeter. Årets kostnader härför jämte ett inköpt piano har gått på 5.000 kr. vartill kommer 2.000 kr. för pianohyror, reparationer, frakter o. d. Statförslaget upptog endast 3.000 kr. för hela instrumentkostnaden. Länstidningen har till instrumentanskaffningen lämnat ett bidrag på 1.000 kr. medan Musiksällskapet är ägare till en del av nämnda instrument, som kostat sällskapet över 1.800 kr. Då musikskolan äger endast det nu inköpta pianot men med svårighet fått hyra ytterligare fyra pianon, behöver flera sådana instrument inköpas, vartill främst kommer behov av träblåsinstrument såsom flöjter och klarinetter. Vi nödgas därför i statförslaget upptaga instrumentkostnader med samma belopp som åtgått senaste arbetsår, nämligen 7.000 kronor.

Huvuddelen av musikskolans undervisning sker i grupp. På detta område råder emellertid i hela landet svår förbistring. Våra båda överlärare i stråk och piano ha emellertid arbetat fram goda linjer för denna undervisning, som t. o. m. vunnit statligt erkännande genom statsbidrag till en i sommar i Västerås av dem med statsunderstöd hållen kurs för musiklärare från olika delar av landet, vilken också vann stort gillande vid inspektion av den statliga musikutredningen. De utbilda också våra musiklärare

för denna undervisning, som dock rätt bedriven är så krävande i jämförelse med den vanliga enskilda undervisningen, att musikskolan ser sig nödsakad att höja arvodet för gruppundervisning med en krona pr timme, vilket belopp dock ej bör läggas på elevavgiften utan kräver ett extra anslag i staten på 1.600 kr. Denna särskilda lärarutbildning gör det också nödvändigt att höja anslaget härför med 200 kr. till 800 kr.

Trots extra anslag från Asea på 1.000 kr. medförde musikskolans första arbetsår ett underskott på 598: 14 kr., vilket andra året ökade till 1.614: 14 och efter det nu avslutade tredje året uppgår till 1.563: 79 kr., vilket belopp vi finna skäligt att även upptaga i statförslaget. Härigenom stiger det av staden behövliga anslagsbeloppet för 1949 till 29.000 kr., varav 4.000 kr. avses till nedsättning i eller befrielse från avgifter för behövande elever. På grund av att vi för 1948 från staden erhöllo 4.000 kr. mindre än vårt statförslag angav vara behövligt, ha vi under det gångna arbetsåret nödgats inskränka även på denna post så att utgiften stannat vid 2.600 kr., som kommit 89 elever till godo.

Förslag till stat för Västerås musikskola för år 1949:

Utgifter.

Brist vid slutet av arbetsåret 1947/48	1.563: 79
Arvoden till lärare	40.000: —
„ „ „ tillägg för gruppundervisning	1.600: —
„ för teorikurser och föreläsningar	800: —
„ till lärarutbildning	800: —
„ för samspelsundervisning	2.000: —
„ till musikledare, sekreterare-kassör och verkställande ledamot	3.000: —
Instrumentanskaffning och reparation	7.000: —
Notanskaffning	1.500: —
Lokalkostnader, vaktmästare o. d.	3.000: —
Tryck och annonser	500: —
Expeditionens kostnader	3.000: —
Oförutsedda kostnader	236: 21
Kronor	65.000: —

Inkomster.

Elevavgifter		36.000: —
Västerås stad till lektionskostnader för mindre bemedlade	4.000: —	
D:o till övriga omkostnader	25.000: —	29.000: —
Kronor		65.000: —

Musikskolans styrelse är medveten om att i Västerås som på de flesta andra håll en kommunalisering av denna verksamhet förr eller senare blir nödvändig, ej minst med hänsyn till nödvändigheten av att fast anställa lärare. Härvid komme givetvis större anspråk att ställas på staden. Emellertid pågå statliga utredningar om kraftigt stöd till musikundervisningen, och innan detta förverkligats har styrelsen ej ansett det lämpligt eller möjligt att verkställa någon utredning i frågan utan fortsätter att pröva sig fram i hopp om fortsatt välvilligt stöd av staden.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får musikskolans styrelse härmed vördsamt hemställa att stadsfullmäktige för år 1949 måtte bevilja Västerås musikskola ett understöd av 29.000 kr., varav 4.000 kr. skulle avses för avgiftsnedsättningar åt behövande elever.

Västerås den 7 augusti 1948.

För Västerås musikskolas styrelse:

MATTIAS PERS,
ordförande.

IVAR ANDRÉN,
sekreterare.

Bilaga 16 B Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom motivering till avgivet förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads fattigvård under år 1949, får fattigvårdsstyrelsen i de avseenden avvikelse skett från innevarande års stat anföra.

16 B 2. SLUTEN FATTIGVÅRD. (Ålderdomshemmet.)

Driftutgifter.

Personalkostnader.

Ökningen av kostnaden för löner åt den ordinarie personalen är föranledd av den i november 1947 beslutade löneregleringen.

Till löner åt kollektivanställd personal och tillfällig arbetskraft har begärts förhöjt anslag, enär dels ytterligare ett vårdbiträde måst anställas samt dels på grund av stegrat behov av medel för avlöning åt semester- och sjukvikarier.

Anslaget för pensionsavgifter har upptagits förhöjt på grund av att staden numera erlägger hela pensionsavgiften för befattningshavarna. Kostnaden för pensionsavgifter åt sjuksköterskorna har minskat sedan husmodersbefattningen numera överförts till S. K. P.

Kostnaden för stall.

Kostnaden härunder har stigit på grund av ökade foderpriser.

Reparationer.

Såsom extra anslag har upptagits det av Stadsfullmäktige den 30/6 1948 beviljade anslaget till målningsarbeten inom sjukhuset och avdelning IV.

Underhåll av maskiner och inventarier.

Ökning av anslagen för linne- och sängkläder, möbler samt glas, porslin och köksattiralj motiveras därav att tidigare anslag numera visa sig alldeles för otillräckliga.

Sjukvård och begravningskostnader.

Kostnaderna för sjukvård ha under år 1947 avsevärt överstigit 10.000 kronor, varför en ökning av anslaget är oundgänglig.

Tvätt och rengöring.

Värdet av tvätt för hemmets eget behov har stigit, varför en summa ungefär motsvarande det faktiska värdet upptagits.

Ökningen av anslaget för varuinköp (livsmedel) är föranledd av prisstegring å de flesta viktigare livsmedlen.

Anslaget för rengöringsmedel har måst begäras förhöjt, enär tidigare anslag för ändamålet varit otillräckligt.

Renhållning.

Till bränsle har begärts förhöjt anslag, enär bränslekostnaderna undergått betydande stegring.

Diverse utgifter.

Till flitpengar har begärts förhöjt anslag, vilket föranletts av fattigvårdsstyrelsens tidigare beslut om extra flitpengar till vårdtagare, som icke åtnjuta folkpension.

Enär beslut fattats om att varje folkpensionär å ålderdomshemmet skall av utgående folkpension äga uppbära 250 kronor per år har anslaget för ändamålet måst begäras förhöjt.

Inkomster.

En betydande ökning av inkomsterna ha kunnat beräknas på grund av de ökade folkpensionerna.

13 D 2. KARLSLUNDS TVÄTTINRÄTTNING.

Anslagen till löner ha begärts förhöjda på grund av stegrade kostnader härför.

Bränslekostnaden har beräknats 1.000 kronor lägre än under innevarande år.

Driftkostnaden för bil har även kunnat beräknas 1.000 kronor lägre.

Underhåll för maskiner kräver däremot ett något förhöjt anslag.

Inkomster.

Inkomsten av tvätt åt enskilda har måst beräknas lägre, enär ålderdomshemmets egen tvättmängd betydligt ökat. Den totala tvättmängden beräknas oförändrad.

16 B. 3. ÖPPEN FATTIGVÅRD.

Driftutgifter.

Personalkostnader.

Till löner åt personal på ordinarie stat har upptagits anslag i enlighet med av Stadsfullmäktige hittills beslutade löner.

Ifråga om löner för extra befattningshavare har i överensstämmelse med framlagt förslag till fattigvårdens omorganisation upptagits ett förslagsanslag på 10.000 kronor till anställande av en socialvårdssekreterare. Den närmare motiveringen härför framgår av sagda förslag. I övrigt har anslag såsom hittills upptagits till löner åt två extra skrivbiträden. Då ombyte skall ske under höstens lopp av dessa befattningshavare kunna deras namn och exakta lönevillkor icke angivas.

Administrationskostnader.

Såsom anslag till hyra för socialvårdsbyrån har upptagits ett efter överenskommelse med fastighetskontoret förhöjt belopp. Byråns lokaler har ytterligare måst utökas med fem rum belägna i tredje våningen i samma fastighet där byrån är inrymd. Denna utvidgning har också medfört ökade kostnader för städning, bränsle och lyse. Tidigare anslag för ändamålet har dessutom visat sig otillräckligt. Anslaget för övriga administrationskostnader har i anslutning härtill begärts förhöjt med 50 kronor till 1.000 kronor.

Understöd med karaktär av fattigvård.

Sammanlagda härunder begärda anslaget har minskats med 10.000 kronor till 170.000 kronor. De numera ökade folkpensionerna och utgående statliga hyresbidragen samt kommunala bostadstilläggen ha medfört möjlighet till denna minskning av anslaget.

En ytterligare minskning hade varit möjlig, därest styrelsen icke varit nödsakad att med hänsyn till inträdd levnadskostnadsökning företaga en generell höjning av understödsbeloppen.

Understöd utan karaktär av fattigvård.

Anslaget för kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård har kunnat minskas till 10.000 kronor, enär det statliga hyresbidraget och det kommunala bostadstillägget i stort sett fyller samma ändamål som ifrågavarande understödsform gjort.

Anstaltsvård.

De äskade anslagen för sinnessjukvård, lasarettsvård och sanatorievård ha kunnat beräknas lägre på grund av dels ökad anslutning till sjukkassa och dels ökade folkpensionsbelopp och vidgad möjlighet att erhålla pension.

Sjukvård och begravningskostnader.

Härunder har anslaget för "sjukvård" måst höjas med 9.000 kronor på grund av den nyligen antagna taxan för stadens tjänsteläkare. I övrigt ha anslagen bibehållits vid tidigare belopp.

Kapitalutgifter.

För socialregistret föreligger behov av 2 st. registerskåp och för byrån i övrigt 2 st. skrivmaskiner och blankettskåp samt möbler för socialvårdssekreterarens rum. Härför har beräknats en kostnad av 6.000 kronor.

Driftinkomster.

Bidrag och ersättningar.

I den mån anslagen till kostnad för sinnessjuk-, lasaretts- och sanatorievård minskats undergår även inkomsten av ersättning härför minskning i ungefär motsvarande omfattning. Det beräknade inkomstbeloppet för ersättning av enskilda samt pensioner och sjukkassor har därför nedsatts med 17.000 kronor.

Övriga inkomster.

Då barnavårdsnämnden numera kräver omkring hälften av personal- och administrationskostnader å socialvårdsbyrån har hälften av den härför beräknade kostnaden upptagits och krediterats barnavårdsnämnden.

Västerås den 3 augusti 1948.

För Fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/ *Axel Norén.*

Bilaga 16 C Barnavård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till följande förslag till utgifts- och inkomststat för barnavårds- och ungdomsnämndens verksamhet under år 1949 får nämnden anföra följande.

16 C 2 Barnhem.

Barnhemmet drives av landstinget och barnavårdsnämnden handhar förvaltningen därav på uppdrag av landstinget. Det tillkommer därför landstinget att antaga förslaget till stat. Någon närmare motivering för stegringen av anslagen i denna del anföres sålunda icke.

16 C 3 Öppen barnavård.

Enär barnavårdsnämndens arbetsuppgifter ökat i betydande grad under senare år och i förhållanden till fattigvårdens äro minst lika omfattande har ansetts skäligt att nämnden får bära hälften av utgifterna för löner till den gemensamma kanslipersonalen. Såsom andel i fattigvårdens löner har sålunda upptagits 26.000 kronor.

Personalkostnader.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1948 § 84 har ytterligare en ordinarie kvinnlig barnavårdsmannatjänst inrättats från och med den 1 juni 1949.

I revisionsberättelse den 10 juni 1947 för räkenskapsåret 1946 ha revisorerna bl. a. uttalat såsom sin uppfattning att barnavårdsmännen i likhet med vad som numera allmänt tillämpas i större och medelstora städer, böra befrias från kassa- och bokföringsgöromål, vilket ansågs vara till fördel ur redovisningssynpunkt och möjliggöra för barnavårdsmännen att mera kunna ägna sig åt sin egentliga uppgift som barnavårdsman.

Barnavårdsnämnden har med anledning härav verkställt utredning av frågan. Någon mera allmän befrielse för barnavårdsmännen att handhava kassa- och bokföringsgöromål förekommer visserligen icke i andra städer, men nämnden har dock efter noggrant övervägande funnit flera skäl tala för att befria barnavårdsmännen från sagda göromål samt att inrätta en central förmedlingskassa för detta ändamål. Denna kassa, som icke skall röra sig med kontanta medel, har emellertid socialvårdens kassörska icke möjlighet att sköta, enär hon redan är så hårt arbetsbelastad att hon icke har möjlighet att utan extra biträde medhinna sina nuvarande arbetsuppgifter. Det blir därför nödvändigt att härför anställa en särskild arbetskraft,

som även torde medhinna att sköta mödrahjälpskassan och i mån av tid i övrigt biträda kassörskan, varför det extra biträde, som nu finnes, torde kunna lösgöras för andra arbetsuppgifter. Rörande löneplaceringen av denna befattning är det angeläget att lönen blir så tilltagen att den lockar väl kvalificerade sökande. För ett rätt handhavande av denna förmedlingskassa är en viss förfarenhet på området av stor betydelse. Nämnden föreslår därför att tjänsten inplaceras i 8 lönegraden samt omedelbart erhåller ordinarie karaktär. Härigenom ökas även möjligheten att erhålla kvalificerade sökande.

På extra stat har upptagits anslag för anställande av en extra assistent att biträda vid utredningar rörande skyddsuppfostran och åtalseftergift samt handhava övervakningar av barn och hem, som av barnavårdsnämnden ställas under övervakning. Barnavårdsinspektrisen har icke möjlighet att medhinna alla de arbetsuppgifter som åvila henne ifråga om utredningar, inspektioner och övervakningar m. m., särskilt som arbetsuppgifterna öka oupphörligt till antal och omfång samtidigt med stadens tillväxt.

Samtliga befattningshavare, som äro erforderliga för handhavandet av de allmänna barnbidragen, familjebidragen och fria resorna m. m. ha upptagits på extra stat. Så snart ytterligare erfarenhet vunnits och socialvårdsbyråns inre organisation samordnats kommer barnavårdsnämnden att föreslå att den för detta ändamål erforderliga arbetskraften upptages på ordinarie stat. Det manliga biträdet är gemensamt för såväl fattigvården som barnavården och utför ärenden å samtliga avdelningar samt deltager i förekommande arbeten i mån av tid. Av avlöningarna skall ett belopp av 5.400 kronor debiteras familjebidragsnämndens konto.

Till "Diverse arvoden och inspektionskostnader" har upptagits ett med 1.100 kronor förhöjt belopp, enär tidigare anslag för ändamålet varit otillräckligt samt kostnaden härför beräknas uppgå till minst samma belopp som tidigare.

Såsom arvode åt ordföranden har upptagits ett till 500 kronor förhöjt anslag, vilket bör vara väl motiverat med den betydande ökningen av ordförandens arbetsuppgifter.

Anslaget för stadens pensionsavgifter har upptagits med enligt gällande grunder beräknat belopp.

Administrationskostnader.

Kontorskostnader, annonsering och trycksaker ha beräknats draga en kostnad av 3.500 kronor mot för närvarande 2.150 kronor på grund av de ökade kostnader härutinnan som avdelningen för allmänna barnbidrag beräknas draga. Kostnaden för telefon och post har beräknats öka av samma anledning.

Barnavårdsnämndens andel i fattigvårdens lokalkostnader har upptagits med hälften av den sammanlagda kostnaden, enär nämndens verksamhet kräver mer än hälften av lokalutrymmet med tillhörande kostnader.

Till "Övriga administrationskostnader" har upptagits ett nytt anslag på 700 kronor. Häri ingå stämpelkostnader och en del andra smärre kostnader som icke lämpligen böra ingå under någon av de rubriker, som finnas upptagna i detta sammanhang. Beloppet baserar sig på innevarande årskostnad för samma ändamål.

Utackorderingskostnader.

Sammanlagda härunder upptagna kostnader ha beräknats öka med 29.500 kronor. Med hänsyn till svårigheten att anskaffa lämpliga fosterhem har nämnden i likhet

med övriga barnavårdsnämnder i riket måst höja fosterlegorna och en ytterligare höjning synes nödvändig. Antalet barn, som omhändertagas av nämnden, har också stegrats år från år.

Övriga bidrag och ersättningar.

Till bestridande av kostnaderna för bidragsförskott har måst beräknas ett med 13.000 kronor förhöjt belopp, enär grunderna för beviljande av sådant förskott ändrats därhän att rätten att erhålla detsamma icke längre är bundet av några inkomstgränser. Tre fjärdedelar av kostnaden bestrides av statsverket i den mån densamma icke kan uttagas av försörjningspliktig.

Ersättningsbeloppet för återbetalning till främmande kommuner för omhändertagna barn har även måste begäras förhöjt med 10.000 kronor av samma skäl, som anförts under "Utackorderingskostnader" för barn inom staden.

Anstaltsvård.

Anslaget härunder har undergått någon minskning.

Sjuk- och begravningskostnader.

Härför behövligt anslag har begärts förhöjt med 20 kronor.

Kapitalutgifter.

För upporganiserandet av barnavårdsmännens förmedlingskassa, som skall träda i funktion från och med 1 januari 1949, erfordras ett brandfritt registerskåp med kort samt blankettskåp, skrivmaskin, bord och skrivstol m. m. Dessutom är fullständig möblering av ett rum åt den föreslagne befattningshavaren som assistent erforderlig. I övrigt är ytterligare en skrivmaskin behövlig varjämte komplettering av redan befintliga möbler är erforderlig, bl. a. av den anledningen att socialvårdsbyråns lokaler komma att utvidgas med ingången av år 1949. För ändamålet har beräknats ett anslag på 6.500 kronor.

Driftinkomster.

Bidrag och ersättningar.

Ehuru såväl år 1947 som innevarande år utvisa minskning av härunder upptagna inkomster ha desamma ändock upptagits med samma belopp som för sistsagda år, enär något förhöjda inkomster härutinnan kunna påräknas för år 1949.

Västerås den 3 augusti 1948.

Västerås stads barnavårdsnämnd:

EM. GRANÉR.

/*Axel Norén*

Bilaga 16 C 4 Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949.

Som framgår av det bilagda budgetförslaget beräknas utgifterna för år 1949 belöpa sig på 355.912 kronor. Inkomsterna beräknas uppgå till kronor 70.400. Det av staden erforderliga anslaget uppgår sålunda till 285.512 kronor.

De genomgående ökningarna på samtliga konton betingas i huvudsak av de under 1948 beslutade nya barnträdgårdarna Parkgården med två barnträdgårdsavdelningar och Fridnäs med fyra barnträdgårdsavdelningar och sex skolbarnsklubbar. Uddens koloni, som under 1948 utgått efter särskilt Litt., har för 1949 fördelats på statförslagets olika underavdelningar. Kolonien skall under 1949 drivas i kortare perioder, fördelade på hela arbetsåret, varför utgifterna för kolonien avsevärt ökat. Under 1948 har koloniverksamheten bedrivits under sex månader, efter behov fördelade på arbetsåret.

Beträffande de olika utgifts- och inkomstposterna må följande anföras:

Löner enligt lönestat. Bilaga I och II. De ökade kostnaderna är dels beroende på utökning av verksamheten, dels av löneregleringen, som beslutades av lönenämnden för samtliga anställda inom Barnstugorna. En ny lärarinnetjänst är beräknad på Hammarby daghem, då det visat sig att ännu en barnträdgårdslärarinna är nödvändig på daghemmets heldagsavdelning. Nytt ålderstillägg utgår för en lärarinna från den 1 mars 1949.

Under *Övriga löner och arvoden* har upptagits löner till städerskor, kokerskor och vaktmästare, vilkas löner tidigare upptagits på respektive Städning och tvätt, Bespisning samt Uppvärmning, vatten och belysning. För klubbverksamheten på Fridnäs har upptagits lön till en slöjdlärare, som skall handleda de större barnen i träslöjd.

Höjt arvode till Barnstugornas *läkare* har beräknats efter senaste av läkarförbundet godkända läkaretaxa för läkare, anställda vid institution för halvöppen barnavård.

Under rubriken *Bidrag till fortsatt utbildning* har upptagits samma summa, som Barnstugorna beviljades 1948 för detta ändamål (1.000 kronor) och vill styrelsen framhålla vikten av att denna summa även i fortsättningen må ställas till Barnstugornas förfogande.

Pension enligt pensionsstat. Bilaga III. Förutom av stadsfullmäktige fastställt pensionsbelopp till arbetsstugans föreståndarinna Hanna Andersson, har upptagits 1.200 kronor, utgörande beräknad förtidspension under år 1949 för husmor vid Herrgårdets eftermiddagshem, fru Signe Sundkvist, som på grund av sjukdom med sjuklön lämnade sin tjänst den 3 november 1947 och hos styrelsen anhållit om förtidspension.

I jämförelse med 1948 års statförslag har Litt. 211 *Kontorskostnader* ökat med 600 kronor, dels beroende på ökade kostnader för annonser och trycksaker, dels beroende på de nya barnträdgårdar, som tillkommit.

Då *telefon*avgiften höjts under året, har den under denna rubrik upptagna summan måst höjas.

I årets statförslag har upptagits en summa för *resor*. Denna summa avser dels kostnaderna för barnens, respektive personalens resor till och från kolonien samt inspektrisens tjänsteresor. Kostnaderna för koloniresorna har hittills hundraprocentigt ersatts av statsmedel och räknar styrelsen att så skall ske även i fortsättningen.

Anslaget för *lokalhyra* har ökat med de nya barnträdgårdarna Parkgården och Fridnäs.

Tomt vid Hammarby daghem. För iordningställande av lekplatsen och tomten vid Hammarby daghem har här upptagits 9.000 kronor, sedan ASEA lovat bekosta det fasta lekmaterialet till lekplatsen.

Inköp av inventarier. För år 1949 har upptagits 7.000 kronor till inköp av inventarier. Här har inräknats räknemaskin till expeditionsarbete à 700 kronor, komplettering av säng- och linneförråd vid Uddens koloni 1.200 kronor, tvättmaskin till Udden à 1.200 kronor, markiser till Udden 300 kronor, markiser till expeditions- och isoleringsrummen vid Hammarby daghem 190 kronor, gardiner till Utanby daghem och Tunby barnstuga 600 kronor samt fläkt till köket å Utanby daghem 150 kronor.

Barnstugornas upplysningsfilm. Av frivilliga medel har i upplysningssyfte igångsatts en filmatisering av Barnstugornas verksamhet. De delar, som föreligga färdiga, belysa främst barnens fria skapande och det dagliga livet i barnträdgårdar och daghem. För att ge ett helhetsintryck av Barnstugornas vittomfattande verksamhet återstå avsnitt, som belysa arbetet vid Uddens småbarnskoloni, arbetet bland skolbarn i klubbar och eftermiddagshem samt sommarverksamheten på lekplatser och dagkoloni. Då frivilliga medel härtill ej finnas tillgängliga, har i 1949 års statförslag upptagits en summa av 3.000 kronor.

Ny barnträdgård vid Aroslund. Här har upptagits en summa av 10.600 kronor till en till hösten 1949 planerad barnträdgård vid Aroslund, i vilken del av staden förut ingen barnträdgård finnes. Här har inräknats uppsättning samt drift för höstterminen.

Driftinkomster. Den inkomstökning, som kunnat företagas, är en följd av höjt statsbidrag till samtliga utbildade lärarinnor vid barnträdgårdar och daghem efter den löneregler ing, som beslutats av lönenämnden.

Med stöd av vad som ovan anförts får Barnstugestyrelsen härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för 1949.

Västerås den 18 augusti 1948.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor

GÖSTA LUNDBERG. ANN-LOUISE NILSSON.

Bilaga 16 C 5 Ungdomsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed framlägga sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 och i anslutning därtill anföra följande.

Styrelsen har frångått den tidigare uppställningen med fördelning av utgifterna på olika verksamhetsgrenar och i stället sammanfört utgifterna efter art och beskaffenhet. Härigenom har en splittring av likartade utgifter undvikits och antalet utgiftskonton kunnat nedbringas från 14 till 8.

Planen på inrättande av en byrå i fastigheten Skolgatan 2 för rådgivning vid bosättning har förfallit. Däremot har lokal i Sundinska huset ställts till styrelsens förfogande. Program för verksamheten i denna lokal har ännu ej slutligt utformats, vilket försvårat beräkningen av kostnaderna.

I förslaget har upptagits följande anslag för verksamheten i Sundinska huset, nämligen för personalkostnader under arvoden till biträdande föreståndare och vakter 900 kronor, för lokalkostnader, hyra 3.600 kronor samt städning och lyse 1.300 kronor, inalles 5.800 kronor och för verksamheten under diverse kostnader 800 kronor, sammanlagt 6.600 kronor.

Enär tidigare anslag för musik och högtalarhyra visat sig vara otillräckligt, har detsamma höjts med 500 kronor. Dessutom har för slöjdverksamheten, som icke observerats i årets stat, upptagits ett anslag å 800 kronor. Däremot har styrelsen ansett sig kunna nedskära anslaget för städning och lyse i stadspaviljongen med 500 kronor och i Brahegården med 50 kronor samt bortlämna anslaget å 500 kronor för administrationskostnader. I årets stat upptagna anslaget å 3.500 kronor för den planerade byrån i fastigheten vid Skolgatan bortfaller på ovan angiven grund.

Västerås ungdomsråd har anhållit om anslag, dels för utgivande av hyresbidrag till ideella ungdomsföreningar och dels för ungdomsrådets verksamhet för utbildning av ungdomsledare. Under åberopande av höjda lokalkostnader och ökade utgifter för verksamheten har ungdomsrådet hemställt om höjning av det förra anslaget med 1.300 kronor till 17.800 kronor och det senare med 1.200 kronor till 5.200 kronor. Ungdomsvårdsstyrelsen tillstyrker ifrågavarande anslagshöjningar.

Utgifterna utvisa i jämförelse med årets stat å ena sidan en ökning med 10.400 kronor och å andra sidan en minskning med 4.550 kronor eller sålunda en nettoökning å 5.850 kronor.

Ungdomsvårdsstyrelsen räknar med att erhålla samma bidrag från Asea och AB Svenska Metallverken för sin verksamhet som under innevarande år.

Västerås den 27 augusti 1948.

För ungdomsvårdsstyrelsen

GÖSTA SJÖBERG.

/Åke Renvall.

Bilaga 16 F Nykterhetsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomstbudget för nämnden år 1949 och därvid anföra följande.

I skrivelse till Stadsfullmäktige av den 17 november 1947 har nämnden framlämnat förslag om anställandet av personal direkt lydande under nykterhetsnämnden å särskild avdelning och i förvaltningstekniskt avseende ansluten till socialvårdsbyrån. Omändringen hade beräknats äga rum den 1 januari 1949.

Med anledning av att ärendet tills dato icke blivit behandlat hos Stadsfullmäktige har uppgjorts två förslag, (betecknade alternativ 1 och 2), för nämndens budget för år 1949.

Förslag alternativ 1 är i likhet med innevarands års stat och förekommer ingen ändring i utgifts- och inkomstbudgeten.

I förslag alternativ 2 överensstämmer nämndens utgifter för administrations-, underhålls- och alkoholistvårdskostnader i huvudsak med innevarande års stat med undantag för jämkning för telefonavgift, som höjts med 125 kr. Enligt nämndens förslag, har till löner upptagits 12.480 kr., därest särskild tjänst för inspektören och sekreteraren inrättas samt att denne placeras i 21:a lönegraden och skrivbiträdet erhåller lön efter 3.600 kr. per år. Merkostnaden i förhållandet till utgående arvode för innevarande års stat blir 6.480 kr.

De beräknade inkomsterna äro i stort sett i likhet med innevarande års stat. Sålunda beräknas att i statsbidrag erhålla 1.500 kr. till understöd av nämndens verksamhet för år 1948 (300 kr. mer än vad som beräknats för 1947 års verksamhet). I övrigt statsbidrag beräknas 400 kr. till reseersättningar, 200 kr. för övervakningsuppdrag samt 375 kr. till familjevård. Inkomst av flitpengar, 100 kr., äro medel, som erhålles från alkoholistanstalter för utdelning under kontroll till personer, som lämnat anstalter.

Med hänvisning till nykterhetsnämndens framställning av den 17 november 1947 hemställes att Stadsfullmäktige måtte taga denna under behandling samt

att Stadsfullmäktige måtte godkänna det av nykterhetsnämnden framlagda förslag, alternativ 2, till utgifts- och inkomstbudget för år 1949.

Västerås den 17 augusti 1948

För Nykterhetsnämnden:

R. V. HULT
ordförande.

/*K. A. Bergvall.*

Bilaga 16 H Hemhjälpsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 samt därvid anföra:

Vid jämförelse med innevarande år visar staten för år 1949 en ökning på utgiftssidan med cirka 13.000 kronor och på inkomstsidan med cirka 10.000 kronor. Ökningen på utgiftssidan är närmast beroende på av nämnden begärd förändring ifråga om hemvårdarinnornas avlöningsförhållanden. Tidigare har hemvårdarinna åtnjutit kontantlön jämte fri bostad. Enligt det nya förslaget skall bruttolönsprincipen tillämpas och hemvårdarinnorna således själva bekosta bostad. Kontrakten för ifrågavarande bostäder äro ställda å staden, som i första hand erlägger hyran, vilken jämte viss ersättning för slitage å staden tillhöriga möbler i bostäderna avdrages vid lönens utbetalande med lika belopp för samtliga hemvårdarinnor. Hyresbeloppen äro här endast beräknade och kommer framställning att göras hos löne- och avtalsnämnden om precisering av desamma.

I samband med ifrågasatt omläggning av sättet för hemvårdarinnornas verksamhet ha beräknats vissa utgifter för kontorskostnader om tillhopa 200 kronor. Vidare ha utgifterna för telefon ökats med 200 kronor på grund av höjda avgifter och ersättningen för resor i tjänsten ökats med 400 kronor, då tidigare ersättning varit otillräcklig och bussavgifterna höjts under året. Ersättningen är beräknad efter förfrågan hos jämförbara städer. Slutligen har anslaget för övriga utgifter nedsatts till 500 kronor, bl. a. beroende på att arvodet för sekreteraren uppförts under personalkostnader.

Då på grund av personalbrist en av hemvårdarinnebefattningarna icke kunnat tillsättas innevarande år hemställes om reservation till nästkommande år av under konto 821 vid årsskiftet återstående medel.

Inkomstökningen är beroende på *dels* ökning av ersättningen för lämnad hemhjälp och *dels* ovanberörda hyresinkomst.

På grund av vad som ovan anförts får hemhjälpsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949.

Västerås den 18 augusti 1948.

För hemhjälpsnämnden:
GERTRUD LUNDKVIST

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 16 Ö 691 Barnkrubba.

Till Stadsfullmäktige.

Styrelsen för Västerås Barnkrubba får härmed vördsamt ansöka om ett anslag av tiotusen kronor (10.000 kr.) till Barnkrubbans verksamhet under år 1949. På grund av de ständigt stegrade kostnaderna, särskilt för personalen, är den begärda summan, trots erhållet statsbidrag, erforderlig om verksamheten skall kunna uppehållas.

Revisionsberättelse bifogas.

Västerås den 17 augusti 1948.

ANNA ALEXANDERSSON,
f. Björnström.
Ordförande.

Ernst Enochsson.

Bilaga 16 Ö 693 Skollovskolonier.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1949 bevilja föreningen ett anslag av *Sextiofemtusen (65.000)* kronor för uppehållande av föreningens koloniverksamhet, vilket belopp är detsamma som för ändamålet utgått under innevarande år.

Därjämte anhåller styrelsen att för nästa år erhålla ett anslag av *Niotusen (9.000)* kronor till den feriebarnsverksamhet, som föreningen från och med i år bedriver.

Angående omfattningen av koloniföreningens verksamhet må meddelas, att 420 barn erhållit sommarvistelse vid föreningens kolonihem under den gångna sommaren. Dessutom har föreningen bekostat vistelsen i lanthem för 35 barn. Att föreningen upptagit denna feriebarnsverksamhet beror främst på att antalet ansökningar om kolonivistelse i våras var så stort, att endast omkring två tredjedelar av de sökande kunde beredas plats vid föreningens kolonihem. Den av föreningen bedrivna feriebarnsverksamheten har i år utfallit till allas belåtenhet, varför den, efter allt att döma, kommer att utökas nästkommande år. Barnen ha vistats i hemmen omkring två månader. Samtliga hem, till vilka feriebarn sänts, har godkänts av barnavårdsnämnden i den kommun, där vederbörande feriehem är beläget.

Den egentliga koloniverksamheten har under sommaren inspekterats av vederbörande myndigheter. Ingen anmärkning har framkommit. I stället ha de olika kolonierna erhållit de amplaste lovord såväl beträffande barnens skötsel som anordningarna för övrigt.

I bidrag för föregående års verksamhet har föreningen erhållit 14.125 kronor från Socialstyrelsen. Denna summa har använts till reparation av fastigheterna. Styrelsen har även i år ansökt om bidrag från Socialstyrelsen för årets verksamhet och beräknar använda eventuellt bidrag till ny takbeläggning på kolonihemmet i Mårdshyttan.

Med stöd av vad sålunda anförts får styrelsen alltså vördsamt anhålla att föreningen för år 1949 må erhålla ett anslag av tillsammans *Sjuttiofyratusen kronor* för bedrivande av såväl koloni- som feriebarnsverksamhet.

Västerås den 30 augusti 1948.

För Föreningen Västerås skollovskolonier

EM. GRANÉR.
Ordförande.

HELMER GUSTAFSSON.
Sekreterare.

Bilaga 18 A Folkpensionering.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads pensionsnämnder för år 1949.

Staten är oförändrad utom i avseende på löner till personal å ordinarie stat och anslag till tilläggspensioner, änkepensioner, änkebidrag, bostadstillägg och särskilda bostadstillägg.

Det förstnämnda är beroende av den alimänna lönereglerings för stadens ordinarie befattningshavare.

I vad det gäller tilläggspensioner m. m. äro dessa summor uträknade efter de direktiv, som lämnats av Kungl. Pensionsstyrelsen i tidskriften Folkpensioneringen nr 1/1948, vilken härmed bifogas.

Västerås i pensionsnämndens kansli den 20 augusti 1948.

MARTIN LINDHEIMER.

Bilaga 18 B Aseapersonalens erkända centralsjukkassa.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Aseapersonalens erkända centralsjukkassa, vilken kassa den 30 juni 1933 blivit hos Kungl. Socialstyrelsen registrerad enligt lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar dels ock i enlighet med Kungl. Maj:ts förordning den 26 juni 1931 antagen till erkänd sjukkassa fr. o. m. den 1 juli 1933 och som den 31 december 1947 räknade *15.921* sjukförsäkrade, avgiftspliktiga medlemmar, av vilka 9.470 vid årets slut voro i Västerås mantalsskrivna, får härmed vördsamt anhålla om erhållande av kommunbidrag för år 1949.

Vi bifoga uppgift ang. kassans förvaltningsstat per den 30 juni 1948, utvisande, att ett underskott uppstått på kr. 16.158: 39 för 1:a halvåret 1948. Den av årsmötet godkända förvaltningsstaten för år 1949 bifogas. Denna utvisar att ett kommunbidrag på kr. 19.000 (varav kr. 10.000 erhålles i kommunbidrag från Stockholm) beräknats, varjämte ett underskott att täckas av övriga inkomster på kr. 13.280 upptagits, för att inkomst- och utgiftsstaterna skola balansera.

Ett exemplar av kassans stadgar jämte förvaltnings- och revisionsberättelse över sistförflutna verksamhetsår bifogas.

Västerås den 17 juli 1948

ASEAPERSONALENS ERKÄNDA CENTRALSJUKKASSA.

Axel Edström,
v. ordförande

Tora Ljung-Eriksson,
Verkst. tjänsteman

Bilaga 18 B Västerås Erkända sjukkassa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisande till Stadsfullmäktiges tidigare beslut om bidrag till Västerås erkända sjukkassa, får styrelsen för nämnda kassa vördsamt anhålla att för år 1949 komma i åtnjutande av anslag beräknat efter 1 krona per medlem, till täckande av kassans administrationskostnader. Medlemsantalet beräknas vid 1948 års slut uppgå till 17.800.

Till vår anhållan om bidrag för kassans administrationskostnader be vi få framhålla, att anslaget tidigare varit beräknat efter 1 krona per medlem och år. En återgång till denna princip är motiverad av att kassans medlemsantal ökar och därmed kostnaderna. Till täckande av uppkommande brist, som oaktat om ett högre anslag beviljas, uppstår, ämnar styrelsen föreslå årsmötet att öka avgifterna till administrationskostnaderna.

Bifogar stat för år 1949.

Västerås den 22 juni 1948.

För Västerås erkända sjukkassa

KARL ENGDAHL.
Ordförande.

Bilaga 19 A Kristidsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristidsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 och därvid anföra:

Med hänsyn till ovissheten ifråga om försörjningen med livsmedel kan man icke förutsätta, att någon minskning i arbetet skall kunna påräknas under år 1949. Vid uppgörande av sitt statförslag har kristidsnämnden därför beräknat, att arbetet kommer att fortgå i samma omfattning som innevarande år. Skulle förhållandena så medgiva kommer givetvis personalstyrkan å nämndens expedition att minskas omedelbart. Utan avsevärda ransoneringslättnader kan detta emellertid icke ske, då personalstyrkan redan nu är nedskuren till minsta möjliga.

Då situationen ifråga om stadens bränsleförsörjning under den stundande vintern verkar betydligt förmånligare än tidigare, torde några utgifter för vedavverkning i egen regi eller vedleveranser från Norrland icke vara att påräkna. Kristidsnämnden har därför icke ansett sig böra upptaga något anslag för dylika utgifter.

Med undantag för lönerna, vilka upptagits till av löne- och avtalsnämnden fastställda belopp samt att arvodet till prisombudet utbrutits från anslaget för löner till extra befattningshavare, äro samtliga utgiftsposter oförändrade.

På grund av vad ovan anförts får kristidsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949.

Västerås den 24 augusti 1948.

För kristidsnämnden:

GUSTAF OLSSON.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 19 B Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresnämnden får härmed överlämna bifogade förslag till stat för år 1949 och därtill anföra följande:

Staten har uppgjorts under förutsättning att hyresnämndens verksamhet kommer att fortgå under hela 1949.

Arvode till hyresnämndens ordförande och ledamöter har beräknats utgå efter samma grunder som under innevarande år. (Se hyresnämndens skrivelse den 15 augusti 1947 med förslag till stat för år 1948 och nämndens skrivelse den 2 december 1947 till drätselkammaren med begäran om ytterligare anslag). Som hyresnämnden i skrivelsen till drätselkammaren anfört är det synnerligen svårt att med någon grad av bestämdhet uppgiva kostnaden för arvoden till nämndens ledamöter. Arvodena till ledamöterna utom ordföranden beräknas dels efter sammanträden och dels efter

antalet vid varje särskilt tillfälle besiktigade lägenheter. Särskilt antalet lägenheter, som behöva besiktigas, är omöjligt att ens ungefärligt beräkna. Det är emellertid sannolikt, att detta antal år 1949 kommer att bli jämförelsevis stort, särskilt om under året beslut kommer att fattas om generell hyreshöjning. På grund härav och med ledning av den hittillsvarande förbrukningen av årets anslag för arvoden till nämndens ordförande och ledamöter har motsvarande anslag i årets stat ansetts böra upptagas till 9.000 kronor, innebärande en höjning av anslaget med 2.000 kronor.

Sekreterararvodet har upptagits med oförändrat belopp.

Expeditions- och skrivarbetet utföres på samma sätt som angivits i missivskrivelserna till statförslag för år 1947 och 1948. Avlöningen för det halvtidsanställda extra skrivbiträdet har emellertid höjts från 170 kronor till 182 kronor per månad inkl. dyrtidstillägg. Utgiften för de ständigt anställda utgör sålunda (60 × 12 =) 720 + (182 × 12 =) 2.184 = 2.904 kronor. Härtill kommer kostnad för extra skrivhjälp vid semester och för särskilda utredningar, som måste verkställas å byggnadskontoret och drätselkontoret angående byggnaders uppförande och statslån. Anslag för expeditions- och skrivbiträde begäres därför med i avrundat tal 3.500 kronor. Anslaget till sakkunniga har upptagits till samma belopp som för innevarande år.

Anslaget för kontorskostnader har upptagits med oförändrat belopp. Anslagen för bilskjutsar och post ha med anledning av höjda taxor och befordringsavgifter och med hänsyn till den faktiska förbrukningen under föregående år och hittills förfluten del av innevarande år ansetts böra höjas med 200 resp. 300 kronor.

Anslaget för oförutsedda utgifter har upptagits med oförändrat belopp.

Hyresnämndens stat slutar sålunda med ett belopp av 18.000 kronor, innebärande en höjning av 3.200 kronor mot i detta års stat.

Västerås den 8 juli 1948.

För hyresnämnden:

OLOV RYLANDER.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1949 och i samband därmed anföra följande.

Skatteunderlaget för år 1949 har ökat med c:a 97.000 skattekronor eller från 1.409.000 skattekronor till 1.506.000 skattekronor. Ökningen motsvarar 6,9 %. Till jämförelse må framhållas, att ökningen av antalet skattekronor från 1947 till 1948 utgjorde 31,3 % samt från 1946 till 1947 2,8 %. Antalet skattekronor per innevånare uppgår för närvarande till 28,2 kronor. Motsvarande tal för år 1948 är 27,6 kronor och för 1947 21,03 kronor.

Förutom omnämnda ökning av skattekronornas antal har man vid upprättande av 1949 års budget att räkna med en fordran å statsverket avseende skatt. Denna fordran, vilken sammanhänger med källskattereformen, motsvarar skillnaden mellan den numera definitivt fastställda skatten för år 1947 och det belopp, som staden under samma år av statsverket i avräkning uppburit å nyssnämnda skatt. Denna skillnad uppgår till 2.941.580 kronor. Härtill kommer *dels,* tillkommande skatt eller sådana skattebelopp, som fastställts av de högre skatteinstanserna efter ändringar av taxerings-

nämndernas beslut, med ett belopp av 1.685 kronor ävensom ett engångsbelopp i form av skatt å merinkomst enligt övergångsbestämmelserna till källskatteförordning med 129.569 kronor. Till grund för 1949 års budget ligger sålunda förutom det vanliga skatteunderlaget en skattefordran å statsverket om sammanlagt 3.072.834 kronor, vilket belopp kommer att inflyta under år 1949.

Det i staten för år 1949 ingående, disponibla bokslutsöverskottet från 1947 års budget uppgår till 8.485 kronor. Bokslutsöverskottet för 1946 uppgick till 42.050 kronor. Den omständigheten att 1947 års budget för första gången uppgjordes vid den tidigare tidpunkt, som fastställts i den fr. o. m. 1947 genomförda källskattereformen, har i betraktande av budgetutfallet ej menligt inverkat på statberäkningen för nämnda år.

Vid upprättande av 1948 års budget hade beslut ännu icke fattats om den allmänna löneregleringen för stadens befattningshavare, varför man vid uppgörande av budgeten räknade med de äldre lönerna samt för de beräknade löneökningarna avsatte ett extra reservationsanslag. Sedan löneregleringren numera genomförts, har man i budgetförslaget givetvis under de olika lönekontona räknat med de nya lönerna och något extra reservationsanslag har därför icke upptagits i förslaget.

Rörligt tillägg å löner har beräknats efter 12 % eller den procentsats, som för närvarande gäller för statens befattningshavare. Enligt överenskommelse med befattningshavareorganisationerna skall nämligen tillägget å stadens befattningshavares löner följa samma regler som det statliga tillägget. Å pensionerna har rörliga tillägget beräknats efter 27 % eller samma grunder, som gällde för tillägg å löner enligt 1945 års löneplan. Nämnda tillägg följer, med en mindre justering uppåt, det s. k. ramavtalet.

I likhet med vad fallet är i tidigare stater har även i 1949 års stat räknats med åtskilliga betydande avsättningar av kapitalökande natur. Bland de större av dessa avsättningar må framhållas följande. Till särskild fond för allmänna byggnader har avsatts 400.000 kronor eller samma belopp som i årets stat, varigenom sammanlagt avsättningar skett till fonden med 2.650.000 kronor, varav dock enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1946 för läroverket och flickskolan tagits i anspråk sammanlagt 820.000 kronor samt enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 juni 1947 för tillbyggnad av tekniska skolan ett belopp av 675.000 kronor. Vidare har till täckande av del av kostnaderna för ny bro över Svartån i närheten av gamla hamnen avsatts 100.000 kronor, eller samma belopp som i årets stat, varigenom för detta ändamål avsatts sammanlagt 200.000 kronor. Till uppförande av nytt kokssorteringsverk har liksom i årets stat upptagits 100.000 kronor eller sålunda sammanlagt 200.000 kronor. I övrigt märkas följande avsättningar, nämligen till uppförande av provisorisk förvaltningsbyggnad i kvarteret Nestor 32.000 kronor, till ombyggnad av polishuset 50.000 kronor, till indragning av värme i gamla seminariet 42.000 kronor, till inredning av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i fastigheten Fridnäs 62.500 kronor, för anordnande av värmeledning i Sundinska huset 32.000 kronor, för omändring av kafébyggnaden i djuphamnen 23.000 kronor, för iordningställande av barnbespisningslokaler för folkskolorna efter avdrag av beräknat statsbidrag c:a 160.000 kronor, för inventarier och textilier för flickskolan 75.000 kronor, för reparationsarbeten å tekniska skolan 35.000 kronor, till fond för nytt sophämtningssystem 35.000 kronor, till bostadssubventionsfonden c:a 220.000 kronor, till arkitektpristävlan för friluftsområde 50.000 kronor, till ombyggnad och modernisering av Elbarestauranten 75.000 kronor och till bibliotekskommitténs utredningskostnader 50.000 kronor. För utförande av serviser och mindre ledningsutsträckningar har avsatts ett belopp av

100.000 kronor av skattemedel med fördelning å gasverkets, elverkets och vattenverkets stater. Tidigare togos för dessa ledningsutsträckningar i anspråk lånemedel. Till mötande av förlust å hamnrörelsen har avsatts ett belopp av 450.000 kronor, därav c:a 397.000 kronor för täckning av 1949 års beräknade underskott och c:a 53.000 kronor för täckning av tidigare underskott. En redogörelse för hamnens samtliga förluster och avsättningar å motkonto till täckande av dessa förluster återfinnes i kommentaren till hamnens stat.

Sammanlagt har, bortsett från hamnens budgeterade förlust, för ovan angivna ändamål avsatts c:a 1.700.000 kronor.

Härutöver har vidare ett belopp av 2.000.000 kronor avsatts till skatteregleringsfond. Enligt lagen om kommunal fondbildning må avsättning till dylik fond ske med högst 1/5-del av det belopp, som enligt budgeten skall täckas med allmän kommunalskatt, och må ej fonden genom avsättning bringas att överstiga hälften av sistnämnda belopp. Vid beräkning av det belopp, som skall täckas med allmän kommunalskatt, skall hänsyn ej tagas till den beslutade avsättningen till skatteregleringsfonden. Beslut att taga medel ur fonden i anspråk må ej avse mer än ⅓-del av det högsta belopp, vartill fonden uppgått under det år beslutet fattats, eller något av de två närmast föregående åren. Inom nu nämnda gränser må kommunen fritt avsätta och disponera medel till respektive av skatteregleringsfond. För avsättning eller ianspråktagande av medel i större omfattning än vad nu sagts erfordras Kungl. Maj:ts tillstånd.

I 1938—1941 års stater har för nu angivet ändamål under benämningen Allmän fond avsatts tillhopa 700.000 kronor, varigenom sammanlagt avsättningarna uppgå till 2.700.000 kronor.

Stadsfullmäktiges reservationsanslag till oförutsedda utgifter har upptagits till c:a 470.000 kronor mot för år 1948 c:a 298.000 kronor.

Såsom en allmän kommentar till 1949 års budgetförslag må framhållas, att så gott som samtliga förvaltningar visat en anmärkningsvärt stor utgiftsökning. Till stor del beror denna på genomförda löneregleringar samt även å ökade materialkostnader och utökad verksamhet i förening med den stigande prisnivån. Som ett exempel kan nämnas, att enbart de ökade lönekostnaderna för ordinarie och extra personal uppgå till i runt tal 1.000.000 kronor.

Vidare må framhållas, att stadens andel i kostnaderna för statliga folkpensioner på grund av den nya folkpensioneringslagen ökat med ej mindre än c:a 378.000 kronor från c:a 345.000 kronor till c:a 723.000 kronor.

I den mån så kunnat ske ha nedskärningar företagits å olika anslagsposter i förhållande till de olika förvaltningarnas äskanden.

Från angivna utgångsläge och med omförmälda avsättningar samt efter de ändringar i delstaternas budgetförslag, varför nedan skall redogöras har drätselkammaren nödgats föreslå att utdebiteringen ökas med 20 öre per skattekrona från kronor 7: 15 till kronor 7: 35.

Drätselkammaren vill liksom vid många tillfällen tidigare kraftigt inskärpa vikten av att de olika delförvaltningarna under det kommande budgetåret iakttaga största möjliga sparsamhet med de till förfogande stående anslagen. Samtidigt upprepar och understryker drätselkammaren något som tidigare i olika sammanhang av kammaren påpekats, nämligen att framställningar om nya anslag utöver de i staten upptagna under budgetåret endast i trängande fall böra göras.

I budgetförslaget för 1949 ha under en del konton understundom angivits utgiftens beteckning utan att något anslagsbelopp utförts, varjämte kontot försetts med en

not, vari omtalas, att odisponerade medel av tidigare anslag böra reserveras till år 1949. I samtliga sålunda förekommande fall avser drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa om medgivande, att de medel å kontot, vilka vid 1948 års utgång kvarstå odisponerade, få för samma ändamål reserveras till år 1949. För att undvika onödig vidlyftighet i framställningen kommer vid redogörelsen för delstaterna icke dessa konton att särskilt kommenteras utan inskränker sig drätselkammaren till att på detta sätt göra en generell erinran härom.

Liksom i årets stat har någon särskild låne- och fondstat icke upprättats men har såsom bilaga till staten fogats en förteckning över samtliga dylika anslag, som beslutats under tiden 1 oktober 1947—30 september 1948. Det framlagda budgetförslaget upptager icke några anslag av låne- och fondmedel för det kommande budgetåret.

Drätselkammaren övergår härefter till att kortfattat kommentera de olika specialstatförslagen, därvid allmänt må anföras, att i årets stat å inkomstsidan upptagna interna inkomstposter, avseende anställdas pensionsavgifter, icke återfinnas i statförslaget, enär som bekant staden numera övertagit samtliga kostnader för befattningshavarnas pensionering och några pensionsavgifter icke längre erläggas av de anställda. De anslagshöjningar, som sammanhänga med löneregleringen, komma endast att i undantagsfall särskilt kommenteras.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

1 A 1. Stadsfullmäktige.

Anslagen äro i huvudsak oförändrade.

1 A 2. Löne- och avtalsnämnd.

Titeln företer en utgiftsökning å 2.000 kronor, beroende företrädesvis på förhöjning av arvodet till ordföranden med 700 kronor samt ökade anslag för ersättning till förhandlingsdelegerade. Höjningen av arvodet till ordföranden skall underställas länsstyrelsen för godkännande.

1 B. Stadsrevision.

Utgifterna ha ökat med 2.000 kronor beroende på att ersättningen till den revisionsfirma, som av staden anlitas, höjts med samma belopp till följd av den allmänna löneutvecklingen samt ökning av arbetets omfattning. Ersättningen har i årets stat uppdelats å två anslag, ett avseende arvode för siffergranskning och ett avseende arvode till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen i överensstämmelse med den uppdelning som göres i avtalet med firman.

Inkomsterna äro oförändrade.

1 C. Drätselkammare.

1 C 1. Gemensamma kostnader.

Från denna titel har borttagits i årets och tidigare års stater upptaget anslag till drätselkammarens förfogande för oförutsedda utgifter. Anslaget har höjts till 25.000 kronor och överflyttats till finansförvaltningen. I övrigt äro utgifterna under denna titel i huvudsak oförändrade.

1 C 2. Stadskansli.

Utgifterna uppgå till c:a 209.000 kronor mot i årets stat c:a 193.000 kronor. Bortsett från löneökningarna, för vilka här och i fortsättningen specificerade uppgifter icke komma att lämnas, har bl. a. anslaget för kontorskostnader höjts med 1.000 kronor och anslaget för annonsering och trycksaker med 2.000 kronor. Sistnämnda höjning beror bl. a. på nytillkommen utgift för tryckande av den löpande kommunala författningssamlingen.

1 C 3. Drätselkontor.

Samtliga utgifter uppgå till c:a 250.000 kronor mot i årets stat c:a 212.000 kronor. Bland utgiftsökningarna märkes höjning av anslaget för kontorskostnader, annonsering och trycksaker med 2.000 kronor samt av anslaget till telefon och post med samma belopp. Anslaget för inköp av inventarier har höjts med 2.500 kronor.

1 C 4. Byggnadskontor.

Totala utgifterna ha ökat från c:a 258.000 kronor i årets stat till c:a 262.000 kronor. I årets stat upptaget anslag för stadens pensionsavgifter har minskats, vilket sammanhänger därmed, att avgifterna för de kollektivavtalsanställdas pensionering överförts till titel 8 B 1 Gator och vägar, medan pensionsavgifterna för de månadsavlönade fortfarande redovisas å byggnadskontorets stat.

En formell ändring utan inverkan å statens belopp har vidtagits i och med att anslaget till hantlangare och utredningar uppflyttats till konto 113 Tillfällig arbetskraft.

1 C 5. Fastighetskontor.

Totala utgifterna ha ökat från c:a 98.000 kronor till c:a 122.000 kronor. Anslag för tillfällig arbetskraft har upptagits med 5.000 kronor högre belopp än i årets stat. Avsikten är att i mån av behov använda anslaget eller del av detsamma för avlönande av extra hjälp åt fastighetsförvaltaren, som för närvarande är alltför betungad med rent kontorsarbete.

1 Ö. Övriga ändamål.

Utgifterna belöpa sig till ett c:a 20.000 kronor högre belopp än i årets stat. Under konto 1 Ö 242 har upptagits ett särskilt anslag å 5.000 kronor för reklam. Vidare har upptagits ett nytt anslag å 10.000 kronor för kontorsarbetsstudier enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1948. Nya anslag ha vidare upptagits med 500 kronor till Svenska Flaggans dag och med 100 kronor till kostnaderna för ångbåtstrafik mellan vissa öar i Mälaren och staden. Medel för dessa utgifter har av drätselkammaren anvisats år från år, varför kammaren ansett lämpligt att anslag härför upptagas i staten.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under rubriken "Allmän förvaltning" i föreliggande skick.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Uti magistratens statförslag har drätselkammaren företagit följande ändringar. Magistraten har begärt anslag för tillfälliga biträden med ett belopp av kronor 3.200 mot i årets stat 1.600 kronor. Anslaget skall enligt magistratens uttalande i budgetskrivelsen användas för beredande av semester åt kontorsbiträden och vaktmästare samt för viss tillfällig arbetskraft. Kammaren, som anser att jämväl magistratens kontorsbiträden på samma sätt som vid andra förvaltningar böra kunna i största möjliga mån vikariera för varandra, har sänkt anslaget till 2.000 kronor. Vidare har ett av magistraten upptaget anslag å 2.000 kronor för oförutsedda utgifter, vilket enligt magistratens statskrivelse skall användas bland annat för resor i studiesyfte, uppdelats å ett anslag för resor å 1.000 kronor samt ett anslag å samma belopp till oförutsedda utgifter. Efter vidtagna ändringar företer magistratens och rådhusrättens stat en nettoökning med c:a 14.000 kronor mot föregående år. Anslaget för vikariatsersättningar har höjts från 10.000 till 12.000 kronor. I anledning av processreformen ha höjda anslag måst begäras för kontorskostnader, annonsering och trycksaker samt telefon, vilka anslag upptagits till 10.000 respektive 3.200 kronor mot 5.800 respektive 1.600 kronor i årets stat. Ett nytt anslag har upptagits för delgivning med 500 kronor. Enligt nya rättegångsordningen ombesörjer rådhusrätten numera delgivningar. Under rubriken "Diverse utgifter" i årets stat upptaget anslag för valomkostnader å 7.000 kronor har bortfallit. Anslag å 15.500 kronor har upptagits för inköp av diverse inventarier till rådhusrätten enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1948.

Inkomsterna ha beräknats till i huvudsak oförändrade belopp.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att fastställa statförslaget för Magistrat och rådhusrätt med angivna ändringar.

2 B. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Drätselkammaren föreslår vissa ändringar i polisnämndens statförslag. Anslaget till löner för personal å ordinarie stat har gentemot förslaget höjts med c:a 5.700 kronor, då man räknat med en befattningshavare för litet i nämndens förslag, varjämte vissa justeringar av dyrtidstilläggen vidtagits. Med hänsyn till anslagsförbrukningen under 1947 har anslaget till gas och elström upptagits med 1.000 kronor lägre belopp än vad polisnämnden begärt, medan anslaget för städning höjts med samma belopp. Av samma skäl har anslaget till kostnad för anhållna, av polisnämnden upptaget till 3.000 kronor, sänkts till 2.000 kronor. Anslag har upptagits med 1.200 kronor för pensionsunderstöd till en städerska enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948. Vidare ha utgifterna för vapen och andra utrustningspersedlar m. m. samt driftkostnader för fordon uppförts under en särskild rubrik Driftkostnader. Omföringen påverkar ej statens slutsumma.

Efter nämnda justeringar utgör totala utgiftssumman c:a 1.084.000 kronor mot c:a 726.000 kronor i årets stat, vilket, då inkomsterna beräknats till c:a 20.000 kronor högre belopp än i 1948 års stat, innebär en nettoökning av i runt tal 340.000 kronor. Av utgiftsökningen faller den största delen å lönekontot, som ökat beträffande ordinarie personal med c:a 250.000 kronor och beträffande extra befattningshavare med c:a 24.000 kronor. Ökningen sammanhänger såväl med den företagna löneregleringen som med utökningen av poliskåren.

Under Kapitalutgifter märkes anslag å 10.000 kronor för inköp av diverse inventarier. Anslaget avser möbler till de kontorslokaler, som föreslås skola inredas å polishusets vind.

2 Ö. Övriga ändamål.

Under denna titel, som icke återfinnes i årets stat, har upptagits anslag å 1.500 kronor till bestridande av utgifter för överförmyndarens verksamhet enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948 samt anslag å 1.000 kronor till trafikkommittén för bestridande av kostnader för den årligen återkommande trafiksäkerhetskampanjen.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget för Polis- och åklagarväsen samt Övriga ändamål med ovan angivna ändringar.

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 B. Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering.

3 B 1. Uppbördsverk.

Utgifterna under denna budgettitel ha ökat från c:a 169.000 kronor i årets stat till c:a 249.000 kronor, varjämte inkomsterna minskat från 1.950 kronor i 1948 års stat till 350 kronor, beroende på bortfallande av pensionsavgifter från anställda till följd av bestämmelserna i det nya pensionsreglementet. Nettoökningen i utgifter utgör sålunda i runt tal 80.000 kronor. Den största anslagshöjningen hänför sig till kostnaderna för uppbörd med ett belopp av c:a 45.000 kronor. Vidare har ersättning till statsverket för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. höjts med 8.000 kronor samt anslaget för städning och renhållning med c:a 2.000 kronor. I övrigt hänför sig ökningen till lönestaten.

3 B 2. Taxeringskontor.

Utgifterna ha ökats med c:a 3.000 kronor beroende bl. a. på höjning av anslaget till arvoden åt taxeringsnämndsordförandenas biträden samt anslagen för löner och arvoden och för traktamentsersättningar.

3 C. Exekutionsverk.

Ett par mindre ändringar ha företagits i magistratens statförslag för detta verk. Under anslaget för lön till personal på ordinarie stat har magistraten medtagit en befattning som skrivbiträde. Då stadsfullmäktige ännu ej beslutat om befattningens inrättande och frågan härom synes tveksam, har anslaget härför nedflyttats till konto 113 Löner till extra befattningshavare. Anslaget till Oförutsedda utgifter har sänkts från av magistraten begärda 600 kronor till 300 kronor. Under år 1947 har icke något belopp av anslaget behövts tagas i anspråk. Efter dessa justeringar förete utgifterna en ökning med c:a 10.000 kronor och inkomsterna med c:a 5.000 kronor. Utgiftsökningen avser förutom lönestaten en del anslag för administrationskostnader samt inventarieanslaget. Kontot Löner till extra befattningshavare har minskats c:a 14.000 kronor, enär i statförslaget ingen utgift för extra exekutorer medtagits.

Å inkomstsidan har stadsfogdens sportler beräknats till 22.000 kronor mot 15.000 kronor i årets stat. T. o. m. augusti månad 1948 ha influtit 15.000 kronor och under år 1947 24.500 kronor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar godkänna föreliggande budgetförslag för Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Stadsarkitektkontor.

Utgiftsökningen utgör netto c:a 57.000 kronor i förhållande till årets stat. Bland anslagshöjningarna märkas särskilt konto 113 Löner till extra befattningshavare, vilket ökats med omkring 25.000 kronor. Under kontot ingår anslag till två extra arkitektbefattningar, varav en för tillfället är vakant, en stadsplanetekniker, en biträdande underingenjör, ett ritbiträde och en kartriterska. Höjningen motiveras med generalplanearbetet, för vilket vidare upptagits ett reservationsanslag å 10.000 kronor, som avser vissa företagsundersökningar, trafik- och vägutredningar, marknadsundersökningar samt befolkningsutredningar. Dessa utredningar skola ske under ledning av docenten Dahl vid Stockholms Högskola och ha icke ansetts kunna ske med anlitande av kontorets egen personal. Kostnaderna för generalplanearbetet ha totalt beräknats till c:a 25.000 kronor. För år 1949 anses emellertid ett reservationsanslag å 10.000 kronor vara tillfyllest. Utgifterna för administrationskostnader ha beräknats till c:a 3.000 kronor högre belopp än i årets stat, beroende bl.a. på ökade kostnader för stadplanemodeller och höjning av den interna posten Lokalhyra samt andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning.

Ett nytt anslag har upptagits med 5.000 kronor för tillfälliga befattningshavare och praktikanter samt å samma belopp för eventuella studieresor utomlands, som någon av arkitekterna efter byggnadsnämndens uppdrag kan komma att företaga.

4 B. Stadsingenjörskontor.

I förhållande till byggnadsnämndens statförslag föreslås följande ändringar. Bland utgifterna har byggnadsnämnden upptagit ett anslag å 3.000 kronor för tomtindelningar. Anslaget återfinnes i nämndens statförslag under konto 951 å inkomstsidan. Enär emellertid denna verksamhet på stadsingenjörskontoret belastar de olika löne- och materialanslagen, har det icke ansetts riktigt att dessutom upptaga ett särskilt anslag för detta ändamål. Anslaget har därför avförts från såväl utgifts- som inkomstsidan. För inköp av inventarier har nämnden vidare begärt anslag å 6.000 kronor, vilket emellertid föreslås nedsatt till 4.000 kronor, då för stadsarkitektkontorets del med samma motivering endast begärts 2.000 kronor. Vidare har skett en mindre justering uppåt av den interna posten Lokalhyra samt andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning.

Utgifterna äro c:a 50.000 kronor lägre än i årets stat, medan inkomsterna upptagits till i huvudsak oförändrat belopp. Anledningen till utgiftsminskningen ligger däri att i årets stat upptaget engångsanslag å 90.000 kronor för flygfotokartor ej återfinnes i statförslaget, varjämte anslaget för triangel- och polygonpunkter minskats med 12.000 kronor från 25.000 till 13.000 kronor, beroende bl.a. på att triangelnätet numera i stort sett färdigställts samt att i anslaget tidigare liggande kostnader för cykelreparationer överförts till konto 423. Det nu begärda anslaget å 13.000 kronor för triangel- och polygonpunkter avser utvidgning av polygon- och finfixnäten. Ett anslag har upptagits å 10.000 kronor för tilläggskostnader i anledning av flygfotograferingen, varjämte givetvis lönekontot företer en avsevärd ökning.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar antaga byggnadsnämndens förslag till budget för Byggnads- och stadsplaneväsen.

5. Försvarsväsen.

5 A. Civilförsvar.

Utgiftsökningen utgör netto c:a 6.000 kronor. Anslagen för löner samt till utbildning av personal förete visserligen kraftiga ökningar men å andra sidan ha statsbidrag beräknats inflyta med avsevärt ökade belopp, varför nettoökningen stannat vid angivet belopp. I civilförsvarsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att anslaget till Ersättning och underhåll m.m. av skyddsrumsinredningar under konto 792 sänkts med 6.000 kronor från 10.000 till 4.000 kronor, enär anslag å ungefärligen motsvarande belopp, avsett till nedmontering av skyddsrumsmaterial, tidigare beviljats. Då detta anslag enligt vad som uppgivits ej kommer att tagas i anspråk, föreslås anslaget reserverat och begäres medgivande att få använda detsamma för det ändamål, konto 792 avser.

5 B. Familjebidrag.

Kammaren erinrar om att barnavårdsnämnden numera enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 oktober 1947 övertagit familjebidragsnämndens verksamhet. Nettoutgifterna ha i förhållande till årets stat minskat med c:a 8.000 kronor, beroende på bl.a. att utgifterna för familjebidrag kunnat beräknas till lägre belopp än i 1948 års stat.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att bifalla föreliggande förslag till stat för Försvarsväsen med ovan angiven ändring beträffande civilförsvarets stat.

6. Brandförsvar.

I brandstyrelsens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Under konto 113 har brandstyrelsen upptagit ett anslag å 4.860 kronor för avlöning av ett kontorsbiträde å extra stat under motivering att ett skrivbiträde skulle erfordras på brandchefens expedition för renskrivning å maskin av skrivelser, yttranden och protokoll, förande av fastighetsregister, viss verkstadsbokföring, utskrivning av blanketter m.m. Enär hittills någon kvinnlig skrivhjälp icke behövts på brandstationen och det i allmänhet torde vara mindre vanligt att dylik befattning å andra håll finnes inrättad, har kammaren, som anser att resultatet av den planerade kontorspersonalsundersökningen bör avbidas, innan beslut om inrättande av dylik befattning fattas, funnit sig icke kunna biträda styrelsens förslag härutinnan. Anslaget till semestervikarie för brandchef, vice brandchef och brandkapten har upptagits till 2.100 kronor mot 1.500 kronor i årets stat. Som motiv härför anför styrelsen, att den nyinrättade brandkaptensbefattningen motiverar en höjning av anslaget. Då emellertid brandbefälet på detta sätt utökats från två till tre personer, torde möjlighet föreligga att ordna brandbefälets semester så, att ständigt två befälspersoner finnas hemma, varför anslaget bibehållits vid det hittillsvarande beloppet 1.500 kronor. Anslaget till sjukvikarier har av styrelsen föreslagits höjt från 4.000 kronor till 8.000 kronor med anledning av personalstyrkans ökning och höjning av vikariernas lön. Då likväl anslaget måste anses vara osedvanligt stort även för den befintliga personalstyrkan, har detsamma nedsatts till 6.000 kronor. Slutligen har anslaget till oförutsedda ut-

gifter, vilket av brandstyrelsen beräknats till 1.000 kronor, bibehållits med oförändrat belopp av 500 kronor med hänsyn till anslagsförbrukningen under 1947. På inkomstsidan har höjning vidtagits beträffande inkomsterna från landstinget för skötsel och körning av landstingets ambulansbil. Brandstyrelsen har här upptagit ett belopp av 6.000 kronor, vilket höjts till 8.000 kronor. Från landstingets sida har högre bidrag ställts i utsikt. Slutligen har en intern inkomst å 500 kronor upptagits, utgörande polisverkets andel i brandkårens skötsel av brand- och polisskåp.

Efter sålunda vidtagna justeringar utgör nettoutgiftsökningen c:a 139.000 kronor. Större delen härav eller omkring 120.000 kronor faller å personalutgifterna. Vidare ha material- och driftkostnader ökat med c:a 5.000 kronor och underhållskostnader med c:a 3.000 kronor. Kapitalutgifterna ha ökat med c:a 5.500 kronor. I 1948 års stat upptaget anslag för anskaffning av fem stycken brandskåp å 9.000 kronor har bortfallit men i gengäld har anslaget för inventarier ökat från c:a 5.600 kronor till 20.200 kronor. Sistnämnda anslag avser komplettering av kontorsmöbler samt utrustning av brandpersonalen, inköp av brandslang, komplettering av brandredskapen m.m.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar antaga brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat.

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Gemensam förvaltning.

Under Kapitalutgifter har upptagits ett nytt anslag å 3.600 kronor för inköp av den barack, som under sommaren använts vid solbadet å Fridnäs. I övrigt äro anslagen oförändrade.

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Utgifterna ha upptagits till c:a 195.000 kronor högre belopp än i årets stat. Inkomstsidan utvisar en ökning av c:a 20.000 kronor. Anslagen för renhållning och städning samt för värme förete genomgående höjningar. Under titeln Rådhus med annex har upptagits ett belopp av 8.000 kronor för reparation och ändring av rättssalen. Ett nytt anslag å 3.000 kronor för installation av bensintank vid brandstationen har vidare upptagits. Till titeln Diverse fastigheter (tidigare Diverse förvaltningsfastigheter) har numera hänförts även fastigheten Stora Fridnäs, som tidigare redovisats bland hyresfastigheterna. Detta sammanhänger med att fastigheten numera helt användes som skollokal och lokal för barnträdgårdsverksamhet. I anledning av överföringen har den interna ränteposten under konto 530 ökat med 12.000 kronor. Under samma titel märkes även ett nytt anslag å 1.500 kronor för anordnande av balkong vid barnhemmet vid Sommarro.

Bland kapitalutgifterna märkes anslag å 32.000 kronor för del av kostnad för tillbyggnad av fastigheten Nestor nr 4. Återstående del av kostnaden har täckts av vissa tillgängliga medel i 1948 års stat (stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1948.) Vidare har upptagits ett anslag å 50.000 kronor för ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal i polishuset. Ombyggnaden av vindsvåningen har föranletts av poliskårens utökning och avser att skaffa polispersonalen ytterligare erforderliga kontorsutrym-

men. Arrestlokalens ombyggnad är en följd av vissa anmärkningar, som vid av landsfogden företagen inspektion riktats mot den nuvarande lokalen. För installation av värmeledning i den provisoriska skollokalen i fastigheten Ingrid nr 1 (gamla seminariet) har upptagits ett anslag å 42.000 kronor samt för inredning av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs ett anslag å 62.500 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1948.

7 *C. Exploateringsfastigheter.*

Utgifterna ha totalt minskats från c:a 232.000 i årets stat till c:a 219.000 kronor. Av minskningen kan ett belopp av 10.000 kronor hänföras till kapitalutgifterna, vilka i förslaget upptagits till 10.000 kronor mot 20.000 kronor i årets stat. De anslag, som upptagits i detta avse två anslag å vardera 5.000 kronor för respektive anslutningsavgifter för ledningar och för diverse mindre fastighetsförvärv. Förstnämnda anslag är avsett att komma till användning vid anslutning för sådana stadens fastigheter, som äro utarrenderade på kortare tid och där man ej kan begära att arrendatorn skall betala anslutningsavgiften. Det andra anslaget avses för sådana mindre fastighetsförvärv, som icke lämpligen böra påföras försäljningsmedelsfonden.

Inkomsterna ha beräknats öka från c:a 78.000 kronor i årets stat till c:a 97.000 kronor. Särskilt må framhållas en ökning av tomträttsavgälderna å c:a 15.000 kronor.

7 *D 1. Jordbruksegendomar.*

Utgifterna ha stigit med c:a 4.000 kronor och inkomsterna minskat med c:a 26.000 kronor. Inkomstminskningen beror framförallt på att kreatursbesättningen å ladugården vid Emaus måst försäljas, då ladugården måste rivas för att bereda plats för bostadsbebyggelse samt byggnadstillstånd för ny ladugård icke kunnat omedelbart erhållas. Följande ändringar ha vidtagits i lantegendomsnämndens statförslag. Bland personalkostnaderna ha utgifterna för pensioner och dyrtidstillägg å pensioner ökats med ett belopp av sammanlagt 920 kronor på grund av nytillkommen pensionär. Den interna posten Arrendeavgifter för Gideonsberg m. fl. uppräknade gårdar har sänkts från 21.800 kronor till 10.800 kronor, varjämte interna räntan å fastigheternas bokförda värden höjts från 13.500 kronor till 38.300 kronor. För närvarande finnes icke någon fullt genomförd princip för beräkningen av arrenden och intern ränta å jordbrukets fastigheter men avsikten är att till ett kommande år utredning därom skall verkställas. Om möjligt skulle därvid den principen tillämpas, att lantegendomsnämnden till fastighetsförvaltningen endast erlägger arrenden för samtliga fastigheter, som av nämnden brukas i egen regi eller utarrenderas, efter den prissättning, som gäller i allmänna marknaden, under det att fastighetsförvaltningen under lämplig titel skulle stå för den interna räntan till finansförvaltningen. Vidare har omföring skett av anslag för vattenledning vid Nordanby å 6.500 kronor, anslag för reparation av huvudbyggnaden å Johannisberg 5.000 kronor samt ett anslag för dikning å 2.000 kronor från kapitalutgifter till vederbörliga konton under driftutgifterna, därvid sistnämnda anslag uppgått i anslaget för grundförbättringar å 9.000 kronor. Anledningen härtill är att de med anslaget avsedda utgifterna icke böra betraktas såsom kapitalutgifter. På inkomstsidan har nämnden beräknat intäkterna av jordbruksprodukter från Nordanby, Kristiansborg, Gideonsberg och Johannisberg till 145.000 kronor under motivering att årets felslagna höskörd, som kommer att försäljas 1949, beräknas att avsevärt minska intäkterna. Med hänsyn till att den faktiska inkomsten under 1947 utgjort 165.500 kronor samt det förhållandet att försäljningen

av kreatursbesättningen medfört ökad försäljning av produkter, vilka eljest använts till egen förbrukning, ha inkomsterna av drätselkammaren beräknats till 155.000 kronor. Då nämnden ej räknat med samtliga arrenden, som inflyta, ha slutligen arrendeintäkterna upptagits till 24.000 kronor mot av nämnden föreslagna 16.000 kronor.

7 D 2. Skogar.

Utgifterna ha beräknats till c:a 4.000 kronor högre belopp än i årets stat till följd av ökad avverkning, skogsodling och dikning. Inkomsterna ha å andra sidan upptagits med ökat belopp av c:a 17.000 kronor till följd av den utvidgade avverkningen.

7 D 3. Grustag.

Utgifterna och inkomsterna uppgå till ungefärligen samma belopp som i årets stat.

7 E. Hyresfastigheter.

Utgifterna ha upptagits till c:a 665.000 kronor mot c:a 723.000 kronor i årets stat, medan inkomsterna beräknats till c:a 459.000 kronor mot c:a 429.000 kronor i årets stat. Såsom tidigare berörts har fastigheten Stora Fridnäs överförts från denna titel till Förvaltningsfastigheter, varigenom en del utgifter minskats. Underhållsanslaget för Diverse fastigheter har höjts med 13.000 kronor. Vidare har anslaget för underhåll av stadshotellet ökats från 35.000 kronor till 50.000 kronor med hänsyn till att årets anslag för ändamålet beräknats icke räcka till. Ett nytt anslag å 4.000 kronor har upptagits för inköp av gardiner till stadshotellets festvåning. Med anledning av stadsfullmäktiges beslut angående ombyggnad av stadshotellet har ett anslag å 15.000 kronor till utredningskostnader härför upptagits. Bland utgifterna märkes i övrigt ett tilläggsanslag å 32.000 kronor för bestridande av del av kostnad för installation av värmeledning i Sundinska huset m. m. enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1948. I anledning av installationen har vidare upptagits ett anslag å 7.500 kronor för vatten, värme och elström. I gengäld har å inkomstsidan räknats med motsvarande hyreshöjningar.

Anslagen för stadspaviljong, varumagasin och omnibusgarage äro i stort sett oförändrade.

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer.

Utgifter och inkomster balansera å 300 kronor. I årets stat upptaget anslag å c:a 30.000 kronor motsvarande värdet av tomtmark i kvarteret Skjutbanan, vilken överlåtits till Stiftelsen Solgårdar, har bortfallit. Då utgifterna äro av social karaktär, överföres nettokostnaden till en ny titel under Socialvården 16 D, i enlighet med föregående år fattat beslut.

7 F 2. Pensionärshem.

I pensionärshemsstyrelsens statförslag har vidtagits den ändringen, att en intern utgiftspost å 7.000 kronor, avseende bidrag till parkförvaltningen för skötsel av planteringarna kring pensionärshemmen upptagits av skäl, som utvecklas närmare i fortsättningen vid kommentaren till parkförvaltningens stat. Nettokostnaden överföres i enlighet med under föregående år fattat beslut till titel 16 D å socialvårdens stat.

Utgifterna beräknas till c:a 143.000 kronor mot c:a 100.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha å andra sidan beräknats inflyta med 64.000 kronor mot c:a 38.000 kronor i årets stat, vilket i huvudsak beror på att pensionärshemsstyrelsen med stöd av medgivande i statlig författning ämnar företaga hyreshöjningar från den 1 oktober 1948.

7 F 3. Bostadsundersökning.

Enär odisponerade medel av tidigare års anslag finnas, vilka begäres reserverade, har anslag för detta ändamål ej särskilt upptagits i 1949 års stat.

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Utgifter och inkomster ha upptagits med oförändrade belopp.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till stat under Fastighetsförvaltning.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

8 B 1. Underhåll och nyanläggning av gator och vägar.

Bortsett från kostnaderna för gaturenhållning, vilka i statförslaget överförts hit från tidigare budgettitel 8 B 3, utgöra utgifterna, inräknat kapitalutgifterna, c:a 1.260.000 kronor mot c:a 1.528.000 kronor i årets stat.

Inkomsterna utgöra c:a 255.000 kronor mot 440.000 kronor i årets stat.

Till kontot Personalkostnader ha hänförts pensionsavgifter för kommunalarbetarna, sammanlagt uppgående till 44.000 kronor. Med hänsyn till anslagsförbrukningen under år 1947 har anslaget till sjukavlöning måst höjas med icke mindre än 15.000 kronor. Vidare märkes att underhållsanslagen betydligt ökat. Sålunda har anslaget för underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator stigit med 40.000 kronor samt anslaget för underhåll och mindre förbättringar av övriga vägar och gator med 10.000 kronor. Kostnaderna för gaturenhållningen, vilka som nämnts överförts till denna titel, ha ökat med c:a 10.000 kronor.

Under Kapitalutgifter ha medtagits sedvanligt anslag för nyanläggningar av gator och vägar enligt beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall. Anslaget har ökat med 50.000 kronor från 350.000 kronor till 400.000 kronor. Vidare har med oförändrat belopp av 100.000 kronor upptagits anslag till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren. I överensstämmelse med Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens behovsplan har för Riksvägen upptagits ett anslag å 47.000 kronor, vilket på inkomstsidan motsvaras av beräknat statsbidrag å 45.000 kronor. Till kostnaderna för bro över Svartån har upptagits anslag å 100.000 kronor eller samma belopp som i 1948 års stat. Under inventariekontot har upptagits ett nytt anslag å 30.000 kronor för inköp av optiska trafiksignaler å Stora gatan. Anslaget är föranlett av en framställning från trafikkommittén om anbringande av synkroniserade ljussignalanordningar i Stora gatans korsningar med vissa tvärgator.

I fråga om nyanläggningskostnaderna må ytterligare framhållas följande. I tidigare års stater ha anvisats anslag för vissa gatuarbeten, vilka ännu icke kunnat utföras, med ett belopp av 96.000 kronor. Av nyanläggningsanslaget i 1948 års stat till stadsfullmäktiges förfogande beräknas vid årsskiftet kvarstå ett oförbrukat belopp av 150.000 kronor att reserveras till nästa år. I 1948 års stat anslås vidare medel för särskilda specificerade gatuarbeten. Av dessa beräknas emellertid ett belopp av c:a 125.000 kronor kvarstå till nästa år. Av 1948 års anslag å låne- och fondstat för gatuarbeten beräknas kvarstå 120.000 kronor. Vidare beräknas av tidigare års skatteanslag för gatuarbeten, som icke hittills fått utföras, kvarstå 115.000 kronor. Av tidigare års fondanslag beräknas slutligen kvarstå c:a 100.000 kronor. Tillhopa skulle sålunda kunna till år 1949 överföras anslag för gatuarbeten med c:a 700.000 kronor, vartill komma de i 1949 års statförslag upptagna medlen.

Det skall i detta sammanhang anmärkas, att under år 1947 nyanläggningsarbeten å gator och vägar utfördes för sammanlagt 900.000 kronor.

8 B 2. Gatubelysning.

Driftanslaget för gatubelysning har höjts med 10.000 kronor. Anslag för nya belysningsanläggningar har upptagits med 40.000 kronor liksom i detta års stat. Anslaget disponeras av tekniska verken. Av tidigare anslag för samma ändamål fanns vid årets ingång kvar c:a 18.000 kronor, vartill kommer årets anslag med c:a 40.000 kronor. Då hittills förbrukats c:a 8.000 kronor, torde för närvarande finnas reserverade c:a 50.000 kronor för detta ändamål.

8 B 3. Drätselkammarens förråd.

Utgifterna, inklusive kapitalutgifterna, uppgå till c:a 107.500 kronor och inkomsterna till c:a 43.300 kronor. Utgifterna uppgå i årets stat till c:a 120.000 kronor, varjämte inkomsterna uppgå till ungefärligen samma belopp som nu beräknats. Liksom tidigare har man vid inkomst- och utgiftsberäkningen följt den principen att inkomsterna täcka driftutgifterna utom de fasta kostnaderna, löner, pensionsavgifter och pensionsutbetalningar, olycksfallsförsäkring och sjukvård, andel i byggnadskontorets administrationskostnader samt hälften av hyresposten under 350. Dessutom täckes avskrivning och förräntning av maskiner med fem respektive tio års avskrivningstid av de beräknade inkomsterna.

En ökning å kronor 5.000 föreslås av anslaget till verktyg. Under kapitalutgifterna har upptagits anslag å 45.000 kronor för inköp av maskiner och verktyg, varav 20.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1948 och 25.000 kronor för andra inköp, vilka avse bl.a. en sopmaskin, en vattentank med spridare, ett varmluftaggregat för upptining, en kompressor för jeep, en issågningsutrustning samt diverse övriga maskinköp.

8 B 4. Bilar.

Utgifterna och inkomsterna under denna titel sammanfördes tidigare under en gemensam rubrik, Automobiler, maskiner och hästar. I 1949 års statförslag har en uppdelning skett. Staten är beräknad för fyra lastbilar, en paketbil, en jeep och en personbil, vilket innebär att ytterligare en lastbil tillkommit. Utgifterna ha ökat med c:a 22.500 kronor och inkomsterna med 30.000 kronor. Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 1.000 kronor för ombyggnad av paketbilen. Bland driftutgifterna

återfinnes del av lön till transportmästare, vilken avlönas brutto å tekniska verkens stat.

8 B 5. Maskiner.

Driftutgifterna ha ökat med c:a 17.500 kronor beroende på att under året ytterligare maskiner tillkommit. I årets stat har upptagits anslag å 90.000 kronor avseende inköp av vissa större maskiner såsom väghyvlar, vägvältar, stenstötningsmaskin m. m., vilket ej återfinnes i 1949 års statförslag. Däremot har ett anslag å 10.000 kronor upptagits för inköp av en del mindre maskiner.

Inkomsterna under denna titel beräknas öka med 10.000 kronor.

8 B 6. Hästar.

Utgifterna ha något minskat med hänsyn till att staten omfattar en häst mindre.

8 B 7. Bekvämlighetsinrättningar.

Utgifter och inkomster äro ungefär oförändrade.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till stat för Gatuförvaltningen.

8 C. Parkförvaltning.

Enligt parkstyrelsens förslag ha utgifterna upptagits till 543.800 kronor, medan motsvarande utgifter i årets stat uppgått till 390.000 kronor. Inkomsterna enligt parkstyrelsens förslag uppgå till 11.000 kronor, vartill kommer av parkstyrelsen beräknade interna inkomster å tillsammans 48.000 kronor. Motsvarande inkomstsiffra i 1948 års stat utgör 14.600 kronor. I parkstyrelsens statförslag har vidtagits följande ändringar. Sålunda har anslaget till pensioner sänkts med 1.200 kronor på grund av under året avgångna pensionärer. Ett nytt anslag å 240 kronor har upptagits för hyra av garage. Parkstyrelsen har i statförslaget upptagit anslag för underhåll av kommunala tomtområden vid skolor, pensionärshem, barnstugor och allmänna byggnader till 58.000 kronor. Anslaget fördelas enligt parkstyrelsens förslag med 24.000 kronor för underhåll av skoltomterna, 15.000 kronor för underhåll av pensionärshemstomterna och 9.000 kronor för underhåll av barnstugetomterna. Då anslaget förefaller drätselkammaren väl kraftigt tilltaget, föreslår kammaren att endast ett belopp av 40.000 kronor upptages härför, i anledning varav å inkomstsidan motsvarande sänkningar vidtagits samt ifråga om motsvarande interna utgifter hos folkskolan, pensionärshem och barnstugor, sänkningar vidtagits. Efter vidtagna justeringar uppgå utgifterna till c:a 525.000 kronor och inkomsterna till c:a 42.000 kronor mot i 1948 års stat respektive c:a 390.000 kronor och c:a 14.000 kronor.

Anledningen till denna synnerligen kraftiga ökning av staten är att söka i de höjda arbetslönerna. Enligt verkställd utredning har det visat sig att c:a 80 % av anslagen för olika arbeten huvudsakligen utgöres av löne- och arbetskostnader. Kammaren, som visserligen kommer att hava sin uppmärksamhet riktad på nu nämnda förhållanden, har emellertid icke i nuvarande budgetläge ansett sig böra företaga några ytterligare nedprutningar å anslagen utöver vad som ovan angivits.

Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag för inköp av inventarier å 19.275 kronor samt ett anslag å 6.500 kronor för inköp av personbil. Bland de till inköp

föreslagna inventarierna märkas en skrivmaskin, snöplogar, svetsaggregat, kantskärare, gräsklippningsmaskiner m.fl. redskap.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville fastställa parkstyrelsens förslag till stat med ovan angivna ändringar.

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

Statförslaget utvisar för år 1949 en beräknad förlust av c:a 397.000 kronor. Såsom ovan i ingressen till denna skrivelse anmärkts har under finansförvaltningen å skattestaten täckts såväl den sålunda beräknade förlusten som även därutöver avsatts ett belopp av 53.000 kronor för täckning av tidigare års underskott å hamnrörelsen. Hamnens sammanlagda verkliga driftunderskott uppgick vid 1947 års utgång till c:a 1.176.000 kronor. Om härtill lägges de beräknade underskotten enligt 1948 års stat, 317.000 kronor och enligt 1949 års stat 397.000 kronor, erhåller man ett sammanlagt beräknat underskott vid 1949 års utgång av c:a 1.890.000 kronor. För täckning av underskotten till och med 1948 ha avsatts tillhopa kronor 1.150.000, vartill kommer 1949 års uttaxering 450.000 kronor, eller totalt 1.600.000 kronor. Under förutsättning att 1948 och 1949 ej giva bättre resultat än beräknat, skulle vid 1949 års utgång kvarstå en ej täckt förlust å c:a 290.000 kronor.

Vad därefter beträffar hamnstyrelsens stat ha följande ändringar företagits i förhållande till styrelsens förslag. Hamnstyrelsen har upptagit en kapitalinkomstpost å 15.000 kronor för försäljning av tre stycken pontoner under motivering att pontonerna överförts till småbåtshamnen och därför bör upptagas som inkomst å hamnarnas stat. En dylik intern kapitalöverföring från ett konto till ett annat får emellertid icke göras i budgeten utan bör ske i samband med bokslutet. Anslaget för Oförutsedda utgifter har av drätselkammaren minskats från av hamnstyrelsen begärda 1.500 kronor till 1.000 kronor. I övrigt har ett par smärre justeringar av mera formell natur skett. Hamnstyrelsens stat företer i förhållande till årets budget bl. a. den ändringen, att utgifter och inkomster beträffande småbåtshamnen överförts till en särskild titel 13 E 5 Anordningar för friluftsliv. Utgifterna å hamnens stat uppgå till 865.000 kronor mot 727.000 kronor i årets stat under det inkomsterna beräknats till 467.000 kronor mot i årets stat c:a 410.000 kronor. Bland mera betydande anslagshöjningar märkes höjning av anslaget för materialanskaffningar med 6.000 kronor, företrädesvis beroende på anskaffande av en ny gripskopa till kranarna. Under rubriken Underhåll av hamnanläggningar har upptagits ett anslag å 4.000 kronor för inköp av slipers till gamla hamnen och djuphamnen enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1948. Räntor och amorteringar å med Kungl. Maj:ts tillstånd upptagna lån ha upptagits med c:a 27.000 kronor högre belopp än i årets stat. Under Diverse utgifter ha medtagits två nya anslag, det ena å 1.050 kronor för medverkan i Svensk Transportkalender och det andra å 5.613 kronor avseende anslutningsavgift för vatten- och avloppsledningar till oljeupplag i djuphamnen. Ett nytt anslag har upptagits å 6.000 kronor för reparation av lastmagneter. Bland kapitalutgifter märkas särskilt följande anslag nämligen ett å 9.280 kronor till förstärkning av matarledning till kontaktbrunnar å östra kajen, ett å 5.400 kronor till framdragning av ledningar till ny vattenpost för bogserbåten

samt ett å 23.000 kronor för om- och tillbyggnad av kafé i djuphamnen, samtliga enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1948. Vidare har upptagits ett anslag å 20.000 kronor för anordnande av s. k. ducd'alber vid oljekajen i djuphamnen samt ett anslag å 12.000 kronor för tillverkning av förut omförmälda gripskopa.

Anslaget för underhåll av byggnader, kajer m. m. har nedsatts med 7.000 kronor från 22.000 till 15.000 kronor, då som nämnts kostnaderna för småbåtsbryggor överförts till annan titel. Det kan vidare anmärkas, att i årets stat upptaget anslag å 50.200 kronor motsvarande hamnens andel i anslaget för flerårig uttaxering icke återfinnes i 1949 års stat, då hamnens återbetalning numera fullgjorts.

Å inkomstsidan märkes en ökning av intäkterna av verkstaden med 8.000 kronor, vilken huvudsakligen sammanhänger med den planerade tillverkningen av en gripskopa. Hamnavgifter för varor ha upptagits med oförändrat belopp. Avgifter för fartyg ha däremot höjts med 18.000 kronor med hänsyn till den livliga trafiken under innevarande säsong, vilken väntas fortgå även under nästa år.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till stat för hamnstyrelsen med ovan angivna ändringar och tillägg.

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Utgifterna ha ökat med 1.000 kronor och inkomsterna med 450 kronor. Utgiftsökningen avser inköp av en lätt vält för vattenpåfyllning att dragas av traktor. Inkomsthöjningen hänför sig dels till hyra för militärbarack, dels ock till ränta å elanslutning.

10 D. Färjor och ångslupar.

Utgifterna beräknas uppgå till c:a 55.000 kronor mot innevarande år c:a 45.000 kronor. Inkomsterna äro i huvudsak oförändrade. Utgiftsökningen beror delvis på löneökning för ordinarie personal och delvis på att ett nytt anslag å 4.500 kronor måst upptagas för vikarier i anledning av ändrade bestämmelser i sjöarbetstidslagen. Höjning har även vidtagits beträffande avlöning åt besättningsmän samt extra betjäning å sön- och helgdagar.

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Utgifterna ha upptagits till samma belopp som i årets stat.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av statförslaget under titeln Kommunikationsföretag.

11. Industriella verk.

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Utgifterna för den gemensamma förvaltningen ha på sedvanligt sätt fördelats med

15 % på vattenverket, 25 % på gasverket och 60 % på elverket. Bland utgifterna märkes särskilt en höjning av anslaget för sjukavlöningar med 18.000 kronor till 50.000 kronor. Under innevarande år, t. o. m. den 31 juli 1948, har å detta konto utbetalats icke mindre än 36.000 kronor.

11 B. Gasverk.

Driftutgifterna uppgå till c:a 2.097.000 kronor och kapitalutgifterna till c:a 120.000 kronor eller sammanlagt c:a 2.217.000 kronor. Inkomsterna ha toltalt beräknats till 2.300.000 kronor, varav c:a 2.233.000 kronor driftinkomster och c:a 67.000 kronor kapitalinkomster. Å utgiftssidan märkes särskilt anslag å 30.000 kronor för avsättning till driftfond för ommurning av ugnar. Avsättningen uppgår till samma belopp som i årets stat. Fonden uppgår den 31 december 1948 till 100.000 kronor. Anslaget för årligt underhåll av ugnar har höjts med 5.000 kronor och anslaget för maskiner och apparater med 10.000 kronor.

Kostnaderna för inköp av gaskol ha beräknats stiga med 425.000 kronor från 1.075.000 kronor till 1.500.000 kronor. Bland kapitalutgifterna märkes ett anslag å 100.000 kronor till ombyggnad av kokssorteringsverk. Samma anslag som har upptagits i årets stat. För tekniska verken har såsom i ingressen till denna skrivelse berörts upptagits ett sammanlagt anslag å 100.000 kronor för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1949, varav å gasverkets stat faller ett belopp av 20.000 kronor. Tidigare år har för ändamålet brukat upptagas ett lånemedelsanslag å 40.000 kronor.

Inkomster av gasavgifter ha beräknats till 190.000 kronor högre belopp än i årets stat, varjämte försäljningen av koks och tjära beräknas öka med ett belopp av 330.000 kronor.

11 C. Elektricitetsverk.

Utgifterna inklusive kapitalutgifter uppgå till 2.345.000 kronor mot c:a 2.210.000 kronor i årets stat. Inkomsterna inklusive kapitalinkomster ha beräknats till 3.093.000 kronor mot i årets stat c:a 2.950.000 kronor.

Anslaget för inköp av elkraft har upptagits med samma belopp som i årets stat eller 1.175.000 kronor, då svårigheter förelegat att beräkna kostnaderna med hänsyn till eventuell ransonering. Under kapitalutgifter märkes anslag å 50.000 kronor å skattestat för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1949.

Å inkomstsidan ha avgifterna för enskild strömförbrukning beräknats till 2.850.000 kronor mot 2.725.000 kronor i årets stat. Inkomsten för allmän belysning har upptagits till 60.000 kronor mot 50.000 kronor i årets stat.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för Industriella verk enligt ovan.

12. Hälso- och sjukvård.

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Föreliggande statförslag har av hälsovårdsnämnden uppgjorts under förutsättning,

att stadsfullmäktige bifalla nämndens framställning om sammanslagning av hälsovårdsbyrån och bostadsinspektionen samt i samband därmed ombildning av befattningen såsom 1. hälsovårdsinspektör till befattning som byråföreståndare i lönegrad 23, omändring av en befattning såsom hälsovårdsinspektör å extra stat till ordinarie befattning och anställande av ett kvinnligt skrivbiträde å extra stat. Omorganisationen medför att nuvarande titeln 12 A 5 Bostadsinspektionen uppgår i den Allmänna hälso- och sjukvården, varjämte polikliniken, som tidigare upptagits särskilt under titel 12 A 3 numera ingår såsom en underavdelning under förevarande budgettitel.

En ändring föreslås i hälsovårdsnämndens statförslag:

Hälsovårdsnämnden har upptagit ett nytt anslag å 2.000 kronor till kostnaderna för psykisk hälsovård. Dylik sjukvård har, enligt vad hälsovårdsnämnden meddelat, under ett och ett halvt års tid på bekostnad av Föreningen för psykisk hälsovård avgiftsfritt meddelats här i staden av en kvinnlig f. d. lektor. Föreningen har på grund av bristande ekonomiska förutsättningar ansett sig icke kunna fortsätta med verksamheten. Ehuru verksamheten i och för sig är värdefull har kammaren ansett, att anslaget icke bör utgå av följande skäl. Staden har utöver den allmänna hälsovården i princip icke några utgifter för sjukvården och ett avsteg från denna princip synes kunna medföra icke önskvärda konsekvenser. Härtill kommer att landstinget anvisat medel till arvode för en psykiaterkonsult vid lasarettet, till vilken stadens befolkning skulle kunna hänvända sig för rådfrågning i psykiska angelägenheter.

Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 16.500 kronor för inköp av en ny ambulansbil. Framställning härom har gjorts av brandkåren. Den nuvarande ambulansbilen, som anskaffades år 1938 och sedan körts 5.500 mil har förslitits i så hög grad att den av bilinspektionen anses mindre lämplig såsom första utryckningsvagn i ambulanstjänst. Till följd av ökade kostnader för skötsel, drift och underhåll av ambulansbilarna ha anslagen för dessa höjts med tillhopa 3.000 kronor.

12 B. Folktandvård.

Utgifterna äro oförändrade.

12 Ö. Övriga ändamål.

Under denna rubrik upptages i årets stat anslag å 3.000 kronor till Västerås stads förening mot tuberkulos. Föreningen har hemställt om höjning av anslaget till 4.000 kronor. Då emellertid föreningen icke motiverat sin framställning, har kammaren ansett sig icke böra höja anslaget.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till stat för Hälso- och sjukvård med ovan angiven ändring samt såvitt avser anslagen för personalkostnader under förbehåll om stadsfullmäktiges bifall till föreslagen omorganisation.

13. Allmän hygien.

13 AB. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifterna utgöra c:a 923.000 kronor och kapitalutgifterna 32.000 kronor mot

respektive c:a 863.000 kronor och 75.000 kronor i årets stat. Driftinkomsterna uppgå till 823.000 kronor och kapitalinkomsterna till 209.000 kronor mot respektive 788.000 kronor och c:a 206.000 kronor i 1948 års stat.

Styrelsen för tekniska verken har i budgetskrivelsen hemställt om bemyndigande att för utförande av serviser och mindre ledningsutsträckningar få använda inflytande anslutningsavgifter för avslutade och redovisade ledningsanläggningar. Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 30 september 1948 föreligger ett förslag av drätselkammaren att samtliga inflytande anslutningsavgifter skola tillföras en tillfällig fond, från vilken anslag sedermera av stadsfullmäktige skall lämnas. Med hänsyn härtill avstyrkes styrelsens ifrågavarande hemställan.

Ökningarna i vattenverkets utgifter bero på att infiltreringsanläggningen med pumpstationen för råvatten är avsedd att komma i drift under år 1949. Förutom ökningar i personalstaten märkes en höjning av anslaget för underhåll av byggnader, brunnar m. m. å 2.000 kronor samt av anslaget för inköp av elström med 5.000 kronor. Vidare har anslaget för anskaffning av mätare ökat med 10.000 kronor. Under kapitalutgifter märkes ett anslag å 2.000 kronor för avsättning till fond för anskaffande av hiss i vattentornet. Tidigare finnes tillgängligt ett belopp av c:a 4.000 kronor. Å inkomstsidan har beräknats en intäkt å 4.000 kronor av visningarna av tornet. Anslag å 30.000 kronor har upptagits för serviser och mindre ledningsutsträckningar. Inkomster för vattenavgifter ha beräknats till 50.000 kronor högre belopp mot i årets stat.

13 C 1. Renhållningsverk.

Drätselkammaren föreslår följande avvikelser från renhållningsverkets statförslag. Under konto 423 Underhållskostnader för kärl har av lantegendomsnämnden upptagits ett anslag med 4.000 kronor, vilket emellertid med hänsynstagande till anslagsförbrukningen under tidigare år minskats med 2.000 kronor. Av samma skäl har det under konto n:r 425 Underhållskostnader för inventarier av lantegendomsnämnden upptagna anslaget å 3.000 kronor minskats till 2.000 kronor. Av nämnden begärt anslag å 700 kronor för oförutsedda utgifter, resor och representation, har fördelats med ett anslag å 500 kronor för resor och 200 kronor för oförutsedda utgifter.

På inkomstsidan har nämnden beräknat inkomsten av hämtningsavgifterna till 90.000 kronor. Under år 1946 har influtit c:a 90.000 kronor och under tre kvartal av år 1947 66.000 kronor. Kammaren anser sig ha grundad anledning beräkna inkomsterna med 5.000 kronor högre belopp till 95.000 kronor.

På grund av bestämmelserna i nytt kollektivavtal har anslaget för timavlönade arbetare ökat med 10.000 kronor. Ett nytt anslag har upptagits å 5.000 kronor för förhyrning av extra bilar. I anledning av nyanskaffning av en sophämtningsbil har anslaget för bilskatt och försäkring höjts med 2.000 kronor. Anslaget för drivmedel och smörjoljor har av samma skäl och på grund av höjda drivmedelspriser ökat med 5.000 kronor.

13 C 2. Svingård.

Utgifterna beräknas till 56.000 kronor och inkomsterna till 60.000 kronor. I 1948 års stat utgjorde utgifterna c:a 49.000 kronor och inkomsterna 50.000 kronor.

13 D 1. Varmbadhus.

Utgifterna ha beräknats till c:a 164.000 kronor mot c:a 156.700 kronor innevarande år. Inkomsterna beräknas uppgå till c:a 117.500 kronor mot c:a 124.700 kronor i årets stat. Den huvudsakliga ökningen hänför sig till personalkostnaderna. Anslagen för

driftkostnader ha ökat med sammanlagt c:a 3.000 kronor med hänsyn till prishöjningar å förbrukningsmateriel samt ökade bränslekostnader. Underhållskostnaderna ha i gengäld upptagits till något lägre belopp än i år, beroende på att planerade kompletteringar i linneförrådet torde kunna ske först under 1950. Badavgifterna ha beräknats inflyta med 5.000 kronor lägre belopp än i årets stat.

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

Utgifter och inkomster balansera i det närmaste å 55.000 kronor.

13 E. Anordningar för friluftsliv.

13 E 1—6.

Till denna titel har överförts kostnaden för provisoriskt duschbad under sommaren 1949 med 2.000 kronor, sedan kallbadhuset numera nedbrunnit. Vidare återfinnas här utgifterna för Björnön, Hästholmarna och Johannisbergsbadet, vilka sortera under parkförvaltningen, som äger att disponera över de anslag, som lämnats för underhåll och nyanläggningar med undantag av kostnaderna för bryggor och byggnader, vilka anslag disponeras av fastighetskontoret.

Underhållskostnaderna för park- och skogsmark ha höjts beträffande Björnön med 2.000 kronor och beträffande Hästholmarna med 4.000 kronor. Utgifterna för underhåll av Johannisbergs badplats ha stigit med 2.000 kronor. Ett nytt anslag å 5.000 kronor har upptagits för underhåll av vägar å Björnön.

Enär ekonomilokalerna å Elba äro synnerligen undermåliga, har drätselkammaren ansett att ett iståndsättande bör ske så snart möjligheter därtill föreligga. Några kostnadsberäkningar härför föreligga ej, då ritningar och förslag ännu icke utarbetats, men kammaren har ansett sig böra beräkna ett anslag å 75.000 kronor för ändamålet ifråga, vilket anslag införts under kapitalutgifter. Under Övriga friluftsändamål har upptagits ett anslag å 50.000 kronor för anordnande av arkitektpristävlan för friluftsområde enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1948.

Utgifterna för småbåtshamnar ha utbrutits från budgettiteln Hamnar och överförts till särskild rubrik under denna titel. Det kan icke anses riktigt att ifrågavarande verksamhet, som knappast sammanhänger med vanlig hamnverksamhet, skall redovisas under hamnarnas stat. Utgifterna ha beräknats till 30.000 kronor och inkomsterna i form av båtplatsavgifter till 11.500 kronor.

13 Ö. Övriga ändamål.

Under denna titel har icke upptagits något särskilt anslag. Vid utgången av 1948 befintlig behållning å det i årets stat upptagna anslaget för sommarvattenledning till Notudden, begäres reserverat.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar fastställa föreliggande förslag till stat under rubriken Allmän hygien.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg.

Utgifterna ha ökat med 500 kronor, medan inkomsterna äro i huvudsak oförändrade.

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Utgifterna ha minskat från c:a 18.000 kronor i årets stat till 13.900 kronor. Inkomsterna beräknas inflyta med kronor 6.250 mot i årets stat beräknade c:a 12.100 kronor.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av föreliggande förslag till stat under titeln Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A 1. Folkskola.

I folkskolestyrelsens statförslag ha en del ändringar vidtagits. Förutom en del smärre justeringar å lönekostnaderna samt ett par rent formella ändringar märkes följande. I förslaget har styrelsen räknat med ett belopp för avlöning till fastighetsförvaltaren. Beloppet har upptagits i den ordinarie lönestaten. Då stadsfullmäktige ännu icke fattat beslut om befattningens ordinarieplacering, har beloppet omförts till konto 113 Övriga arvoden. Anslaget för oförutsedda utgifter, som av styrelsen föreslagits till 4.000 kronor, har vidare av kammaren nedsatts till 2.000 kronor. På utgiftssidan har tillagts ett belopp av 20.000 kronor såsom intern ersättning till parkförvaltningen för skötsel av skolgårdarnas grönytor.

Efter sålunda vidtagna justeringar utgöra driftutgifterna och kapitalutgifterna sammanlagt c:a 3.044.000 kronor och inkomsterna sammanlagt c:a 1.431.000 kronor, varför nettoutgifterna uppgå till c:a 1.613.000 kronor. Nettoutgifterna enligt årets stat utgjorde c:a 1.137.000 kronor och ökningen uppgår sålunda i runt tal till 470.000 kronor. Liksom tidigare beräknas utgifterna efter kalenderår men inkomsterna i form av statsbidrag efter läsår, varför en viss eftersläpning av statsbidragen uppkommer.

Den kraftiga utgiftsökningen kan rent allmänt föras tillbaka på stigande barnantal i skolorna och ökade priser å förbrukningsmaterial.

Bland större anslagsökningar märkas höjning av anslaget för skolmåltider med 212.000 kronor, vilken höjning dock motsvaras av ökning av statsbidraget med c:a 60.000 kronor samt anslaget för arvoden till vaktmästare och städerskor med c:a 32.000 kronor, vilken sistnämnda ökning är en följd av ökade löner samt anställande av vaktmästare och städerskor vid den nya Gideonsbergsskolan. Anslaget för uppvärmning har vidare stigit med 15.000 kronor och anslaget för underhåll av byggnader med 39.000 kronor. Underhållsanslaget avses skola täcka kostnaderna för erforderliga reparationer å olika skolbyggnader. Reparationerna ha kostnadsberäknats till c:a 108.000 kronor och anslaget har i anledning härav höjts från c:a 81.000 kronor till 120.000 kronor. Särskilt intresse erbjuda vidare ett engångsanslag å 16.000 kronor för inköp av böcker till ett centralt skolbibliotek, förlagt till Djäknebergsskolan, från vilket utlåning skall ske även utom skoltiden, samt ett anslag å 12.000 kronor under rubriken Kapitalutgifter för centralradioanläggning. Med hänsyn till skolradions ökade betydelse har det ansetts nödvändigt att åtminstone vid de större skolorna inmontera centralradio. Folkskolestyrelsen avser att under de närmaste åren utsträcka anläggningen till ytterligare skolor. Under Kapitalutgifter märkes vidare ett anslag å 10.000 kronor till diverse inventarier och ett anslag å 205.100 kronor till iordningställande av lokaler för barnbespisning enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1948. Sistnämnda utgift motväges å inkomstsidan av beräknat statsbidrag å c:a 45.000 kronor. Ytter-

ligare ett par nya anslag ha upptagits under driftutgifter, nämligen ett anslag å 2.000 kronor till studieresor och utredning för nya skollokaler samt ett å 3.000 kronor för kollektiv olycksfallsförsäkring av skolbarnen.

15 A 2. Fortsättningsskola.

Utgifterna ha ökat med c:a 5.000 kronor, medan inkomsterna upptagits till oförändrat belopp.

15 B. Praktisk mellanskola och Högre folkskola.

Utgifterna beräknas till c:a 136.000 kronor och inkomsterna till c:a 68.000 kronor mot respektive c:a 127.000 kronor och c:a 67.000 kronor i 1948 års stat. Nettoökningen, kronor 8.000, beror huvudsakligen på ökade personalkostnader. Mindre höjningar märkas även på anslagen för underhåll och för fri undervisningsmateriel. Ett nytt anslag å 1.470 kronor har upptagits för skolbespisning, vilken skall äga rum i samband med folkskolans utspisning i Djäknebergsskolan.

15 D. Kommunal flickskola.

Gentemot skolstyrelsens statförslag föreslås följande ändringar på inkomstsidan i staten. Under inkomstposten Hyra för lokaler (konto 931) har tillagts ett belopp av 1.000 kronor, motsvarande beräknad hyra för vaktmästarens bostad. Vidare har kammaren beräknat inflytande terminsavgifter till 14.000 kronor i stället för av skolstyrelsen upptagna 12.000 kronor, detta med hänsyn till den betydliga ökningen av skolans elevantal och till de belopp som faktiskt influtit i terminsavgifter under år 1947 samt vårterminen 1948.

Efter dessa och ett par mindre justeringar å lönestaten uppgå utgifterna till c:a 450.000 kronor mot c:a 315.000 kronor i 1948 års stat. Då inkomsterna beräknats till c:a 213.000 kronor mot c:a 196.000 kronor i årets stat, uppstår sålunda en nettoutgiftsökning å c:a 118.000 kronor. Ökningen sammanhänger bl.a. med ombyggnaden av flickskolan och med den beslutade realskolelinjen. Den interna räntan å fastighetens värde har ökat med c:a 33.000 kronor och lokalkostnaderna med sammanlagt c:a 11.000 kronor. Ett helt nytt anslag å 14.000 kronor för skolbarnsbespisning har upptagits. Bespisningen har beräknats sätta igång från hösten 1949 och omfatta ett elevantal av 200 efter en kostnad av 70 öre per måltid och 200 måltider per år. Meningen är att efter underhandlingar uttaga ersättning av främmande kommuner för däri hemmahörande barn, vilka besöka skolan. Intill dess så sker bör anslaget få disponeras endast för bekostande av måltider för i Västerås mantalsskrivna barn. Å inkomstsidan har upptagits beräknat statsbidrag för bespisningen med 6.900 kronor.

Bland kapitalutgifterna märkes ett anslag å 75.000 kronor för inköp av inventarier och textilier till den nya skolbyggnaden enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948.

15 G. Statliga läroverk.

15 G 1. Allmänt läroverk.

Driftutgifterna sluta på c:a 70.000 kronor mot c:a 56.000 kronor i årets stat. Under kapitalutgifter, där i årets stat upptagits anslag å 160.000 kronor för provisorisk skolbyggnad, har i förslaget icke något anslag upptagits. Anslaget för underhåll av fastigheter har ökat med 7.000 kronor och intern ränta å fasta tillgångar med 4.500

kronor. Nytt anslag å 800 kronor har upptagits, avseende hyra till domkyrkokommissionen för bibliotekstomten enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 februari 1948. Vidare märkes ett nytillkommet anslag å 500 kronor till läroverkets blåsorkester.

15 G 2. Elektrotekniska fackskolan.

Utgifterna äro oförändrade.

15 H. Yrkesskola.

Utgifterna uppgå till c:a 336.000 kronor mot c:a 271.000 kronor i årets stat. Inkomsterna har å andra sidan beräknats stiga från c:a 171.000 kronor i årets stat till c:a 174.000 kronor, varför sålunda utgifterna netto beräknas öka med c:a 60.000 kronor. Särskilt märkes en höjning med 32.000 kronor å anslaget för underhåll av byggnader och fast inredning. Anslaget har beräknats täcka utgiften för erforderliga uppsnyggningsarbeten å skolans lärosalar och vaktmästarebostaden och har utförligt motiverats i yrkesskolestyrelsens statskrivelse. Under konto 116 Löner enligt statens löneplan har beräknats anslag för reglerad befattning efter den med pension avgångne arkitekten Grane. Anslaget upptages i hithörande del med reservation för fullmäktiges beslut om befattningens inrättande.

15 I. Gymnastik och idrott.

Statförslaget under denna titel företer en något annan uppställning än i årets stat, i det att samtliga personalkostnader med undantag av kostnaderna för tillfällig arbetskraft överförts till en särskild rubrik, Gemensam förvaltning. I samband därmed ha arbetslönerna utbrutits från vissa andra konton. Någon direkt jämförelse kan därför icke göras mellan årets stat och det upprättade statförslaget. Under konto 111 Löner till personal å ordinarie stat har idrottsstyrelsen medräknat kostnaden för avlöning av idrottsintendent. Då stadsfullmäktige ej beslutat om befattningens inrättande på ordinarie stat, upptages anslaget i hithörande del med reservation för fullmäktiges beslut därom. Styrelsen har vidare begärt anslag å 5.000 kronor för tränarverksamhet under motivering att härigenom förutsättningarna skulle skapas för erhållande av ett kvalificerat fotbollslag. I årets stat har upptagits anslag för tränarverksamhet med 2.000 kronor, därvid emellertid såsom villkor för anslaget förutskickats, att tränaren i första hand skall tillhandagå skolungdomen. Kammaren, som icke kan finna det ur kommunal synpunkt motiverat att anslå medel för tränarverksamhet i annan utsträckning än som sålunda tidigare skett, föreslår att anslaget skall utgå med oförändrat belopp av 2.000 kronor och å oförändrade villkor. Kammaren föreslår vidare att anslaget för idrottsutbyte med de nordiska vänorterna upptages med samma belopp som i årets stat eller 3.000 kronor och avstyrker sålunda den höjning av anslaget till 4.000 kronor, vilken begärts av idrottsstyrelsen. I statförslaget har styrelsen slutligen räknat med utgifter och inkomster av dansen i idrottshallen, därvid å utgiftssidan upptagits en omkostnadspost å 40.000 kronor och å inkomstsidan dels intäkter av hyra med 20.000 kronor, dels diverse inkomster med 25.000 kronor. Bruttoinkomsterna ha emellertid av styrelsen upptagits med 20.000 kronor för lågt belopp, varför motsvarande belopp tillagts å inkomstsidan. Sammanlagda inkomsten, vilken sålunda upptagits till 65.000 kronor har fördelats med 20.000 kronor under hyror och 45.000 kronor under diverse inkomster.

Bland kapitalutgifterna märkes ett anslag å 25.000 kronor för anordnande av simbassäng å Arosvallen enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1948 och vidare

ett anslag å 10.000 kronor för idrottsplats vid Skarpskyttebron, vilket anslag ej tidigare varit föremål för stadsfullmäktiges prövning. Sistnämnda anslagsäskande har föranletts av en framställning från läroverket och avser anordnande av en mindre lek- och idrottsplats för skolungdom och andra yngre idrottsintresserade. Idrottsplatsen skall anordnas å området mellan nedfarten till Skarpskyttebron och kvarnen. Anslaget tillstyrkes av kammaren. I övrigt har bland kapitalutgifterna upptagits anslag å 6.000 kronor för inhägnad till Arosvallen, å 3.000 kronor för inköp av diverse inventarier och å 5.000 kronor för barack, avsedd för omklädning.

15 J. Stadsbibliotek.

Budgettiteln är ny. Hit har överförts tidigare under 15 Ö upptaget anslag för Arbetareinstitutets biblioteksverksamhet. Anslaget har höjts med 14.500 kronor från 45.500 kronor till 60.000 kronor. Ökningen sammanhänger med planerna på att i arbetareinstitutets nuvarande lokaler anordna ett landsbibliotek. Drätselkammaren har hos Kungl. Maj:t hemställt om tillstånd till anordnande av dylikt bibliotek och har uppdragit åt en särskild kommitté att närmare utreda frågan om biblioteksspersonalens löne- och pensionsförhållanden. Den statliga biblioteksutbildningskommittén har enligt vad som inhämtats tillstyrkt kammarens framställning och bifallande beslut av Kungl. Maj:t lärer kunna påräknas. Om landsbibliotek inrättas, skall kommunen svara för avlöning och pensionering av en del av personalen och staten för personalkostnaderna i övrigt. I avbidan å landsbibliotekets inrättande har kammaren efter framställning av arbetareinstitutets styrelse velat föreslå, att redan nu anslutning sker till SKP av tre befattningshavare vid biblioteket. Kostnaden härför beräknas till c:a 6.000 kronor. Vidare medför omorganisationen ökade anslag för bokinköp och för inbindning av böcker med ett sammanlagt belopp av c:a 8.000 kronor.

Under rubriken Kapitalutgifter har upptagits anslag till huvudritningar för ny biblioteksbyggnad enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1948.

15 Ö. Övriga ändamål.

Utgiftssumman under denna titel uppgår till 153.000 kronor mot i årets stat 129.500 kronor, därvid emellertid bör beaktas vad ovan omförmälts angående utbrytning av anslaget till arbetareinstitutets bibliotek.

Med oförändrade belopp i förhållande till årets stat ha upptagits följande anslag, nämligen anslagen till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet, ABF:s studie- och biblioteksverksamhet, Västerås Konstförening, K. F. U. M:s studie- och sociala verksamhet, T. B. V., Västerås Fornminnesförening, Västerås Nykterhetsförbund, för inköp av konstverk, Västerås Reso och för kulturutbyte med övriga nordiska länder.

Anslaget till Arosgården har höjts från 4.000 kronor till 5.000 kronor med hänsyn till verksamhetens ökade omfattning samt extra kostnader för belysning, reparation av eldstäder m. m. Vidare har på särskild framställning av styrelsen för Västerås Musikskola anslaget för skolans verksamhet höjts från 18.000 till 29.000 kronor. Höjningen motiveras med det ökade elevantalet och stigande utgifter för arvoden till musiklärare och till materialanskaffning. Höjningar utvisa vidare anslaget för friluftsoch folkkonserter med 1.000 kronor och anslaget avseende garanti för Västerås Teateraktiebolag med 5.000 kronor. För anordnande av musik i Stadsparken även under nästa sommar har upptagits ett nytt anslag å 20.000 kronor. Stadsfullmäktige ha som bekant beviljat medel för musik under sistförflutna sommar. I överensstämmelse med stadsfull-

mäktiges beslut den 30 september 1948 har upptagits ett anslag å 4.000 kronor såsom bidrag till Riksteaterföreningens verksamhet. Ett helt nytt anslag å 7.000 kronor föreslås för nöjesskatterestitution till Folkets Parks teaterverksamhet. Dylik restitution har tidigare beviljats för denna verksamhet, och därvid debiterats vederbörligt konto under finansförvaltningen. För tryckning av Västerås stads kommunala historia har slutligen upptagits ett tilläggsanslag å 20.000 kronor. För ändamålet finnas tillgängliga tidigare anvisade anslag å 21.000 kronor. Till följd av upplagans ökning och höjning av kostnaderna för inbindning, utöver vad som vid anbudens infordrande beräknades, komma kostnaderna att uppgå till över 40.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med ovan angivna ändringar och förbehåll fastställa föreliggande förslag till stat under budgettiteln Undervisningsverksamhet.

16. Socialvård.

16 B 2. Sluten fattigvård.

Gentemot fattigvårdsstyrelsens statförslag föreslås följande ändringar. En mindre justering bör vidtagas beträffande anslaget för pensioner, innebärande en utgiftsminskning å 950 kronor. Vidare har anslaget för ventilationsanordningar å 20.000 kronor omförts från diverse utgifter till konto 413 Underhåll av byggnader. Anslaget har beslutats av stadsfullmäktige den 29 januari 1948.

Efter vidtagna justeringar ha utgifterna under denna titel upptagits till c:a 565.000 kronor mot c:a 475.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha upptagits till c:a 295.000 kronor mot c:a 243.000 kronor i 1948 års stat. Utgifterna ha sålunda netto beräknats öka med c:a 40.000 kronor.

Underhållskostnaderna ha ökat med 35.000 kronor, emedan förutom att omförmälda anslag å 20.000 kronor för ventilationsanordningar upptagits, ett nytt anslag upptagits å 15.000 kronor, utgörande tillfälligt extra anslag för vissa målningsarbeten enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1948. Anslaget för varuinköp har höjts med 15.000 kronor till 90.000 kronor. Enär numera varje å ålderdomshemmet intagen folkpensionär äger uppbära 250 kronor per år av utgående folkpension, har anslaget under konto 713 höjts från 13.000 till 30.000 kronor.

Inkomstposten Vårdavgifter, ersatta av pensioner och sjukkassor har beräknats till 55.000 kronor mer än i årets stat, detta som en följd av de ökade folkpensionerna.

16 B 3. Öppen fattigvård.

Vissa ändringar föreslås i fattigvårdsstyrelsens statförslag. Under konto 291 begärt anslag å 1.000 kronor till övriga administrationskostnader, vilket ej återfinnes i 1948 års stat, föreslås såsom obehövligt böra utgå. Kostnaderna för kommunala pensionstillskott, av fattigvårdsstyrelsen beräknade till 10.000 kronor, redovisas under titeln 18 A Folkpensionering men disponeras fortfarande av fattigvårdsstyrelsen. Slutligen har gjorts en mindre justering av posten Dyrtidstillägg å pensioner enligt pensionsstat. Utgifterna uppgå efter dessa justeringar till c:a 404.000 kronor mot c:a 423.000 kronor i årets stat och inkomsterna till c:a 150.000 kronor mot c:a 144.000 kronor i 1948 års stat.

Budgetförslaget utvisar sålunda under denna titel en minskning av utgifterna netto med c:a 24.000 kronor. Förbättringen är en följd av de ökade folkpensionerna.

Å inkomstsidan märkes, att inkomsten av barnavårdsnämndens andel i personalens administrationskostnader ansetts böra höjas med c:a 24.000 kronor till 35.000 kronor. Barnavårdsnämnden tager nämligen i anspråk närmare hälften av personal- och administrationskostnaderna för socialvårdsbyrån.

Fattigvårdsstyrelsens statförslag, som uppgjorts med utgångspunkt från ett av styrelsen framlagt, men av stadsfullmäktige ännu icke behandlat förslag om inrättande av socialvårdsbyrå, räknar med ett anslag å 10.000 kronor till avlöning av socialvårdssekreterare. Anslaget har av kammaren upptagits med reservation för fullmäktiges bifall till den föreslagna organisationen.

16 C. Barnavård och ungdomsskydd.

16 C 2. Barnhem.

Utgifter och inkomster balansera å c:a 41.000 kronor. Landstinget har nämligen författningsenligt att i sista hand svara för skillnaden mellan utgifter och inkomster.

16 C 3. Öppen barnavård.

I barnavårdsnämndens statförslag har upptagits ett anslag å 700 kronor för Övriga administrationskostnader, vilket ej återfinnes i årets stat. Anslaget bör såsom ej motiverat utgå. Anslaget för bidragsförskott har höjts med 13.000 kronor till 45.000 kronor, varemot barnavårdsnämnden beräknat inkomsten av Ersättning från stat och enskilda för bidragsförskott till endast 28.000 kronor, en höjning med 7.000 kronor i förhållande till årets stat. Då enligt gällande författning staten garanterar ¾ av vad barnavårdsnämnden av utgivna bidragsförskott icke kan indriva av vederbörande underhållningsskyldiga och sålunda i ogynnsammaste fall åtminstone ¾ av bidragsförskotten återkomma i form av inkomst, föreslår kammaren att ersättningsbeloppet beräknas å inkomstsidan inflyta med 35.000 kronor. Barnavårdsnämnden har vidare räknat med en ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag å 27.000 kronor. I betraktande av under tidigare år influtna belopp, har denna inkomstpost av kammaren upptagits till 32.000 kronor.

Slutligen har kammaren höjt den interna posten andel i fattigvårdens lokalkostnader med 1.900 kronor från av nämnden föreslaget belopp, 9.000 kronor, till 10.900 kronor.

Under personalkostnader har nämnden medräknat anslag för en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde i 8. lönegraden samt för extra assistent att biträda vid utredningar rörande skyddsuppfostran och åtalseftergift m. m. För inköp av inventarier har nämnden vidare upptagit anslag å 6.500 kronor, avsett att användas för inköp av möbler och inventarier i samband med inrättande av en förmedlingskassa, som beräknats skola träda i funktion den 1 januari 1949. I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1948 ha de föreslagna befattningarna uppförts som extra. Anslaget till möbler och inventarier upptages med reservation för stadsfullmäktiges bifall till inrättande av en förmedlingskassa.

Arvodet till ordföranden i barnavårdsnämnden föreslås höjt från 300 till 500 kronor. Beslutet härom skall underställas länsstyrelsen för prövning.

Utackorderingskostnaderna ha beräknats öka med 29.500 kronor med hänsyn till svårigheterna att anskaffa lämpliga fosterhem. Utgiften för bidragsförskott har beräknats öka med 13.000 kronor, då rätten att erhålla dylika numera ej begränsas till viss

inkomst. Likaså har ersättningsbeloppet för återbetalning till främmande kommuner höjts med 10.000 kronor av samma skäl som anförts ifråga om höjning av utackorderingskostnader.

Utgifterna uppgå under denna titel till c:a 319.000 kronor och inkomsterna till c:a 82.000 kronor. Motsvarande belopp i årets stat är c:a 209.000 kronor respektive 64.000 kronor.

16 C 4. Barnstugor.

I barnstugestyrelsens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Styrelsen har under anslag för ordinarie personal räknat med en nyinrättad befattning såsom föreståndarinna samt en befattning såsom barnsköterska. I första fallet ha stadsfullmäktige avslagit framställningen om befattningens inrättande å ordinarie stat och i andra fallet ha fullmäktige ännu ej behandlat styrelsens framställning. Båda anslagen ha därför flyttats till konto 113 Löner för extra befattningshavare. Från sistnämnda konto ha vidare utbrutits löner till städerskor med ett belopp av sammanlagt 17.695 kronor, som tillförts konto 653 Städning och tvätt. Till hösten 1949 har planerats en ny barnträdgård vid Aroslund, inom vilken stadsdel för närvarande ingen dylik finnes. Anslag för ändamålet har av barnstugestyrelsen begärts med ett belopp av 10.600 kronor. Anslaget upptages av kammaren med reservation för stadsfullmäktiges bifall till förslaget, vilket bör särskilt underställas fullmäktige.

Efter verkställda justeringar belöpa sig utgifterna till c:a 357.000 kronor och inkomsterna till c:a 70.000 kronor. Motsvarande belopp i årets stat äro respektive c:a 192.000 kronor och c:a 47.000 kronor. Kostnadsökningen sammanhänger med de under 1948 beslutade nya barnträdgårdarna, Parkgården med två barnträdgårdslärarinnor och Fridnäs med fyra dylika avdelningar samt sex skolbarnsklubbar.

Nya anslag ha vidare upptagits för följande utgifter, nämligen ett anslag å 1.600 kronor, avseende kostnaderna för personalens resor till och från barnkolonien samt inspektrisens tjänsteresor ävensom ett anslag å 9.000 kronor för iordningställande av tomt vid Hammarby daghem enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 september 1948.

16 C 5. Ungdomsvård.

Utgifterna ha upptagits till c:a 55.000 kronor mot c:a 49.000 kronor i årets stat medan inkomsterna upptagits till 16.000 kronor eller samma belopp som i 1948 års stat. Utgiftsökningen betingas i huvudsak av den planerade verksamheten i Sundinska huset. Anslagen för understöd till olika ungdomsorganisationer och för bidrag till utbildning av ungdomsledare ha höjts något.

16 D. Hyresnedsättning.

Till denna titel ha som tidigare i andra sammanhang berörts överförts dels nettokostnad från 7 F 1 Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer och dels nettokostnad från 7 F 2 Pensionärshem.

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Utgifterna ha minskats med 2.000 kronor i förhållande till årets stat beroende på att där upptaget anslag för omskolningsbidrag å samma belopp bortfallit.

16 F. Nykterhetsnämnd.

Nämnden har framlagt två alternativa förslag till stat, alternativ I enligt nu rådande

organisation och alternativ II med utgående från att föreslagen inordning av nykterhetsvården under socialvårdsorganisationen kommer till stånd. Det framlagda förslaget är alternativ II, vilket av drätselkammaren tillstyrkes med reservation för stadsfullmäktiges bifall till den föreslagna organisationen.

Utgifterna uppgå enligt förslaget till c:a 22.000 kronor mot c:a 15.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till i huvudsak oförändrade belopp.

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Utgifterna sluta å c:a 56.000 kronor mot c:a 42.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till c:a 29.000 kronor mot c:a 19.000 kronor i 1948 års stat. Utgiftsökningen utgör sålunda netto c:a 4.000 kronor. Ytterligare en befattning som hemsyster utöver tidigare beslutade har upptagits men beslut härom har ännu ej fattats av stadsfullmäktige. Statförslaget framlägges i denna del under förbehåll av stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande.

16 Ö. Övriga ändamål.

Anslaget till barnkrubban har efter framställning från krubbans styrelse föreslagits höjt från 7.000 kronor till 10.000 kronor, enär barnkrubban till följd av ökade personalkostnader trots erhållna bidrag eljest ej kan få rörelsen att gå ihop. Till föreningen Västerås Skollovskolonier föreslås ett anslag å 74.000 kronor mot 65.000 kronor i årets stat. Ökningen motiveras av den feriebarnsverksamhet, föreningen fr. o. m. i år börjat bedriva. Under denna budgettitel har vidare upptagits ett nytt anslag å 25.000 kronor för uppförande av barnhem i Lahti enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1948. Ett nytt anslag har vidare upptagits å 500 kronor till Frälsningsarméns sommarhem i Ransta. Drätselkammaren har under de senaste åren brukat bevilja Frälsningsarmén detta belopp.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med ovan angivna ändringar och förbehåll godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Socialvård.

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B. Bostadsförmedling.

Utgifterna uppgå till 6.688 kronor mot 5.900 kronor i årets stat. Nytt anslag å 600 kronor för tillfällig arbetskraft har upptagits.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av statförslaget under denna titel.

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Utgifterna belöpa sig till c:a 723.000 kronor mot c:a 346.000 kronor i årets stat.

Stadens utgifter för tilläggspensioner, änkepensioner och bostadstillägg, ha beräknats med ledning av Kungl. Pensionsstyrelsens anvisningar. Anledningen till den kraftiga utgiftsökningen är såsom i ingressen till denna skrivelse framhållits att söka i den nya folkpensioneringslagens bestämmelse, varigenom folkpensionerna avsevärt ökat och kommunens bidragsplikt i samband därmed erhållit större omfattning. Till denna titel har som i annat sammanhang berörts hänförts anslag å 10.000 kronor för kommunala pensionstillskott.

18 B. Sjukförsäkring.

Anslaget till erkända sjukkassor har upptagits med ett belopp av 25.125 kronor mot i årets stat 22.125 kronor och fördelas med 7.000 kronor å Aseapersonalens Erkända Centralsjukkassa, 18.000 kronor å Västerås Erkända Sjukassa och 125 kronor å Träarbetarnas Erkända sjukkassa. Höjning å 3.000 kronor har företagits beträffande bidraget till Västerås Erkända Sjukkassa efter av kassan framställd begäran och motsvarar ett bidrag av en krona för till kassan ansluten och i Västerås mantalsskriven medlem. Från Blomkronan, Stockholms Fristående Sjuk- och Begravningskassa, har liksom tidigare år hemställts om bidrag för kassans i Västerås stad mantalsskrivna och bosatta medlemmar, uppgående till ett 10-tal personer. Liksom förut finner kammaren ej heller nu skäl tillstyrka framställningen.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring.

19. Kristidsförvaltning.

19 A. Kristidsnämnd.

Utgifterna uppgå till c:a 39.000 kronor mot c:a 84.000 kronor innevarande år, varvid ett i årets stat upptaget anslag å 50.000 kronor motsvarande beräknat underskott för vedavverkning bortfallit.

19 B. Hyresnämnd.

Utgifterna uppgå till 18.000 kronor mot 14.800 kronor innevarande år. Ökningen hänför sig i huvudsak till ökning av arvoden till nämndens ordförande och ledamöter på grund av ökat antal sammanträden. Grunderna för arvodesberäkningen äro oförändrade.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av kristidsnämndens och hyresnämndens statförslag.

20. Finansförvaltning.

Räntorna å stadens fonderade lån ha beräknats uppgå till c:a 714.000 kronor mot c:a 630.000 kronor i årets stat, innebärande en ökning av i runt tal 85.000 kronor. Utöver redan upptagna lån har i budgeten för 1949 medtagits en ytterligare beräknad

upplåning för samma år å 2.500.000 kronor, vilken i budgeten ränte- och amorteringsberäknats. Räntan å den beräknade upplåningen ingår i ovan angivna räntepost med ett belopp av 80.000 kronor. Ränta å tillfällig upplåning har upptagits till 185.000 kronor mot c:a 200.000 kronor i årets stat. Till skatteregleringsfonden har som ovan i ingressen anmärkts avsatts ett belopp av 2.000.000 kronor. Ränta å stadens pensionsfond efter 3 % har budgeterats med ett belopp av 27.000 kronor mot i årets stat 20.400 kronor. Pensionsfondens medel ha ökat till 900.000 kronor genom att "Magistratens och rådhusrättens i Västerås ämbets- och tjänstemäns reservfond", tidigare avsedd enbart för pensionering av änkor och barn efter magistratens befattningshavare, numera sammanslagits med stadens pensionsfond.

Såsom ovan framhållits har till täckande av hamnens förlust avsatts 450.000 kronor, varav c:a 397.000 kronor till täckning av hamnens under 1949 beräknade rörelseförlust och c:a 53.000 kronor till täckning av tidigare förluster. För samtliga avsättningar till täckande av hamnens förluster har redogjorts ovan under hamnens stat. Såsom reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter har upptagits ett belopp av c:a 470.000 kronor och såsom reservationsanslag till drätselkammarens förfogande ett belopp av 25.000 kronor. För anledningen till att sistnämnda anslag upptagits har tidigare redogjorts.

Anslaget för restitution av nöjesskatt har sänkts med 10.000 kronor från 15.000 kronor i årets stat till 5.000 kronor beroende därå, att under 15 Ö upptagits anslag dels till den kommunala garantien för Västerås Teateraktiebolag, dels för nöjesskatterestitution till Folkets Parks teaterverksamhet. Såsom tidigare angivits har avsatts ett belopp av 35.000 kronor till särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem. T. o. m. år 1948 ha avsatts 200.000 kronor. Av fondens medel har för innevarande år tagits i anspråk ett anslag å 35.000 kronor för inköp av ny sopvagn till renhållningsverket enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948. Med den föreslagna avsättningen och efter den gjorda dispositionen kommer sålunda fondens medel att utgöra 200.000 kronor. Till den särskilda fonden för allmänna byggnader har såsom i ingressen angivits avsatts 400.000 kronor och till bostadssubventionsfonden 220.550 kronor. Av sistnämnda belopp motsvarar 20.500 kronor under år 1949 inflytande räntor och amorteringar å av staden utlämnade lån. Dessa räntor och amorteringsbelopp återfinnas under olika konton å inkomstsidan. Amorteringarna å upplånat kapital beräknas till c:a 1.535.000 kronor mot i årets stat c:a 1.404.000 kronor, en ökning sålunda med c:a 131.000 kronor. I amorteringssumman ingår även amortering av den förut angivna beräknade upplåningen under år 1949 med ett belopp av c:a 91.000 kronor.

Vad därefter beträffar inkomstsidan föreslås, att hundskatten bibehålles vid oförändrat belopp av 50 kronor per hund, varigenom den beräknas inbringa 33.000 kronor, en ökning sålunda med 1.000 kronor mot i årets stat.

I nöjesskatt har beräknats inflyta ett belopp av 180.000 kronor mot 175.000 kronor i årets stat.

För inkomsterna av preliminär skatt och slutlig skatt har redogjorts i ingressen till denna skrivelse.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att bifalla kammarens förslag till stat under huvudtiteln Finansförvaltning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa hundskatten till 50 kronor per hund,

att fastställa uttaxeringen för år 1949 till kronor 7: 35 per skattekrona,

att godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat i dess helhet med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden,

att beträffande samtliga de utgiftsposter, för vilka sådant i budgeten särskilt anmärkts, medgiva att den behållning, som vid utgången av år 1948 förefinnes å för ändamålet tidigare beviljade medel må för samma ändamål reserveras till år 1949 samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa länsstyrelsen stadsfullmäktiges beslut i vad avser höjning av arvodena till ordförandena i löne- och avtalsnämnden samt barnavårdsnämnden.

Västerås den 1 oktober 1948.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen

Emot förestående förslag i vad avser det under budgettiteln 15 I upptagna anslag å 2.000 kronor för tränarverksamhet har drätselkammarledamoten, herr Gustaf Olsson, anfört reservation under uttalande, att drätselkammaren med biträdande av idrottsstyrelsens förslag härutinnan bort upptaga ett anslag å 5.000 kronor för detta ändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för yttrande överlämnats det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1949 ävensom drätselkammarens betänkande angående budgeten.

Utskottet får efter företagen granskning meddela, att utskottet icke på någon punkt funnit anledning till erinran mot drätselkammarens förslag.

Utskottet vill i detta sammanhang uttrycka sin tillfredsställelse över att budgetförslaget inom ramen för den föreslagna uttaxeringen inrymmer så betydande avsättningar som skett för olika kommunala anläggningsföretag. Särskilt finner ut-

skottet därvid välbetänkt att anslagen för gatuanläggningar givits ett så betydande utrymme inom budgeten.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Västerås den 12 oktober 1948.

För beredningsutskottet:

Gösta Sjöberg

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten ingivit förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1949, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande.

Västerås den 13 oktober 1948.

Å magistratens vägnar:

Olof Rylander.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1948 Ser. B nr 23

Nr B 23

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1949

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Anslagsbeteckningar.

FASTA ANSLAG (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG (Fa) få överskridas men icke reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG HÖGST (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.
RESERVATIONSANSLAG (Ra) få reserveras och överskridas.
RESERVATIONSANSLAG HÖGST (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

Uttaxering:

till borgerliga kommunen	7: 35
till kyrkliga kommunen	0: 65
Summa uttaxering pr skattekrona	8: —

Sammandrag av specialstaterna för Västerås stads utgifts- och inkomststat år 1949

	Utgifter Skattestat		Inkomster Skattestat		Skattestatens överskjutande	
	Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
1. Allmän förvaltning.						
A 1 Stadsfullmäktige och dess beredningar	590: —				590: —	
2 Löne- och avtalsnämnd	6.000: —				6.000: —	
B Stadsrevision	17.950: —		8.900: —		9.050: —	
C Drätselkammare:						
1 Gemensamma kostnader	3.690: —				3.690: —	
2 Stadskansli	205.108: —	4.000: —	1.000: —		208 108: —	
3 Drätselkontor	242.325: —	7.500: —	65.800: —		184.025: —	
4 Byggnadskontor	258.809: —	4.000: —	107.500: —		155.309: —	
5 Fastighetskontor	120.168: —	2.000: —	1.400: —		120.768: —	
Ö Övriga ändamål	52.160: —		60: —		52.100: —	
2. Rätts- och ordningsväsen.						
A Magistrat och rådhusrätt	213.742: —	18.500: —	48.000: —		184.242: —	
B Polis- och åklagarväsen samt fångvård	1.075.450: —	10.000: —	90.995: —		994.455: —	
Ö Övriga ändamål	2.500: —				2.500: —	
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.						
B 1 Uppbördsverk	245.583: —	4.000: —	350. —		249.233: —	
2 Taxeringskontor	17.610: —				17.610: —	
C Exekutionsverk	116.970: —	1.800: —	22.000: —		96.770: —	

	4. Byggnads- och stadsplaneväsen.					
A	Stadsarkitektkontor	199.585: —	2.000: —	17.500: —	184.085: —	
B	Stadsingenjörskontor	315.274: —	4.000: —	22.010: —	297.264: —	
	5. Försvarsväsen.					
A	Civilförsvar	96.364: —	16 200: —	72.050: —	40.514: —	
B	Familjebidrag	107.300: —		93.000: —	14.300: —	
	6. Brandförsvar.	526.100: —	20.200: —	29.300: —	517.000: —	
	7. Fastighetsförvaltning.					
A	Gemensam förvaltning	7.000: —	3.600: —		10.600: —	
B	Förvaltningsfastigheter	259.100: —	192.700: —	214.643: —	237.157: —	
C	Exploateringsfastigheter	209.200: —	10.000: —	97.478: —	121.722: —	
D	1 Jordbruksegendomar	350.089: —	45.450: —	330.790: —	64.749: —	
	2 Skogar	29.572: —		40.050: —		10.478: —
	3 Grustag	33.994: —	2.000: —	34 532: —	1.462: —	
E	Hyresfastigheter	665.286: —		459.276: —	206.010: —	
F	1 Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	300: —		300: —		
	2 Pensionärshem	139.400: —	4.000: —	143.400: —		
Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —		27.000: —	5.000: —	
	8. Gatu- och parkförvaltning.					
B	1 Underhåll och nyanläggningar av gator	656 000: —	690.000: —	256.800: —	1.089.200: —	
	2 Gatubelysning	60.000: —	40.000: —	840: —	99.160: —	
	3 Drätselkammarens förråd	62.294: —	45.000: —	43.300: —	63.994: —	
	4 Bilar	84.525: —	1.000: —	110.000: —		24.475: —
	5 Maskiner	81.600: —	10 000: —	110.000: —		18.400: —
	6 Hästar	30.314: —	1.000: —	32.000: —		686: —
	7 Bekvämlighetsinrättningar	5.500: —		1.400: —	4.100: —	
C	Parkförvaltning	499.243: —	25.775: —	44.140: —	480.878: —	
	Transport	7.028.695: —	1.164.725: —	2.525.814: —	5.721.645: —	54.039: —

		Utgifter Skattestat		Inkomster Skattestat		Skattestatens överskjutande	
		Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
	Transport	7.028.695: —	1.164.725: —	2 525.814: —		5.721.645: —	54.039: —
	9. Hamnförvaltning.						
A	Hamnar	792.878: —	72.680: —	865.558: —			
	10. Kommunikationsföretag.						
C	Flygfält	25.600: —	3.000: —	7.950: —		20.650: —	
D	Färjor och ångslupar	54.346: —		30.200: —		24.146: —	
F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —				8.000: —	
	11. Industriella verk.						
A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	456.040: —		456.040: —			
B	Gasverk	2.097.324: —	120.000: —	2.233.373: —	67.500: —		83.549: —
C	Elverk	2.295.932: —	50.000: —	2.987.100: —	105.900: —		747.068: —
	12. Hälso- och sjukvård.						
A 1	Allmän hälso- och sjukvård	144.901: —	16.500: —	8.376: —		153.025: —	
2	Poliklinik	9.385: —		6.000: —		3.385: —	
B	Folktandvård	15.000: —				15.000: —	
Ö	Övriga ändamål	3.000: —				3 000: —	
	13. Allmän hygien.						
AB	Vatten- och avloppsverk	923.415: —	32.000: —	823.000: —	209.700: —		77.285: —
C 1	Renhållningsverk	361.068: —		155.800: —		205.268: —	
2	Svingård	56.177: —		60.000: —			3.823: —

D	1 Varmbadhus	164.040: —		117.597: —		46.443: —	
	2 Karlslunds tvättinrättning	54.990: —		55.000: —			10: —
E	1 Kallbadhus	2.000: —		50: —		1.950: —	
	2 Björnön	47.672: —		7.730: —		39.942: —	
	3 Hästholmarna	52.710: —	75.000: —	8.000: —		119.710: —	
	4 Johannisbergsbadet	18.000: —				18.000: —	
	5 Småbåtshamnar	19.550: —	15.000: —	11.500: —		23.050: —	
	6 Övriga friluftsändamål	50.300: —				50.300: —	
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.						
A	Salutorg	1.800: —		3.900: —			2.100: —
C	Köttbesiktningsbyrå	13.900: —		6.250: —		7.650: —	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.						
A	1 Folkskola	2.795.977: —	248.700: —	1.431.079: —		1.613.598: —	
	2 Fortsättningsskola	27.560: —		10.255: —		17.305: —	
B	Praktisk mellanskola	134.538: —	1.500: —	68.710: —		67.328: —	
D	Kommunal flickskola	373.698: —	77.000: —	212.614: —		238.084: —	
G	1 Allmänt läroverk	69.737: —				69.737: —	
	2 Elektroteknisk fackskola	11.250: —				11.250: —	
H	Yrkesskola	334.878: —	2.000: —	174.389: —		162.489: —	
I	Gymnastik och idrott	240.348: —	51.000: —	146.190: —		145.158: —	
J	Stadsbibliotek	60.000: —	50.000: —			110.000: —	
Ö	Övriga ändamål	153.000: —				153.000: —	
	16. Socialvård.						
B	Fattigvård						
	2 Sluten fattigvård	560.165: —	5.000: —	294.800: —		270.365: —	
	3 Öppen fattigvård	398.277: —	6.000: —	150.200: —		254.077: —	
C	Barnavård						
	2 Barnhem	40.484: —	600: —	41.084: —			
	3 Öppen barnavård	312.402: —	6.500: —	82.400: —		236.502: —	
	4 Barnstugor	349.925: —	7.000: —	70.400: —		286.525: —	
	Transport	20.558.962: —	2.004.205: —	13.051.359: —	383.100: —	10.096.582: —	967.874: —

		Utgifter Skattestat		Inkomster Skattestat		Skattestatens överskjutande	
		Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
	Transport	20.558.962: —	2.004.205: —	13.051.359: —	383.100: —	10.096.582: —	967.874: —
	5 Ungdomsvård	55.300: —		16.000: —		39.300: —	
D	Hyresnedsättning	78.454: —				78.454: —	
E	Arbetslöshetsunderstöd	1.000: —				1.000: —	
F	Nykterhetsvård	21.848: —		2.575: —		19.273: —	
H	Hemhjälpsnämnd	56.066: —		29.000: —		27.066: —	
Ö	Övriga ändamål	115.700: —				115.700: —	
	17. Social förmedlingsverksamhet.						
B	Bostadsförmedling	6.688: —				6.688: —	
	18. Socialförsäkring.						
A	Folkpensionering	722.987: —				722.987: —	
B	Sjukförsäkring	25.125: —				25.125: —	
	19. Kristidsförvaltning.						
A	Kristidsnämnd	39.432: —				39.432: —	
B	Hyresnämnd	18.000: —				18.000: —	
	20. Finansförvaltning.						
	Överskott å skattestat			8.485: —			8.485: —
	Räntor och lånekostnader	899.512: —		1.948.781: —			1 049.269: —
	Anslag till särskilda ändamål	2.500.000: —				2.500.000: —	
	Medel till oförutsedda behov	494.175: —				494.175: —	
	Egna fonder		939.675: —			939.675: —	
	Upplånat kapital		1.535.660: —	238.716: —		1.296.944: —	
	Utlånat kapital				40.736: —		40.736: —
	Skatter och rättigheter	10.000: —		14.364.037: —			14 354.037: —
	Summa kronor	25.603.249: —	4.479.540: —	29.658.953: —	423.836: —	16.420.401: —	16.420.401: —
		Kronor 30.082.789: —		Kronor 30.082.789: —			

Specialstater.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

Driftutgifter.

1. STADSFULLMÄKTIGE.

Personalkostnader:			
113 Arvode:			
Ordföranden		500: —	
Administrationskostnader:			
241 Telefon		90: —	590: —

2. LÖNE- OCH AVTALSNÄMND.

Personalkostnader:			
113 Arvoden:			
Ordföranden	1.500: —		
Förhandlingsdelegerade (2 st. à 300: —)	600: —		
Ersättningar till förhandlingsdelegerade Fa	1.800: —	3.900: —	
Administrationskostnader, Fa:			
211 Tidskrifter och litteratur	100: —		
231 Resor och representation	2.000: —	2.100: —	6.000: —
Summa utgifter			6.590: —

1 B. Stadsrevision.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Arvoden till stadsrevisorerna	1.050: —	
Arvode för siffergranskning	14.000: —	
Arvode till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen	2.500: —	17.550: —
Administrationskostnader, Fa:		
211 Kontorskostnader		400: —
Summa utgifter		17.950: —

Driftinkomster.

990	Andelar i revisionsarvoden		
	Socialvården	1.900: —	
	Tekniska verken	7.000: —	8.900: —*
	Summa inkomster		8.900: —

1 C. Drätselkammare.

Driftutgifter.

1. GEMENSAMMA KOSTNADER.

Personalkostnader:

113	Arvode:			
	Drätselkammarens ordförande		3.600: —	
	Administrationskostnader:			
241	Telefon		90: —	3.690: —

2. STADSKANSLI.

Personalkostnader, Fa:

111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 2)	95.172: —		
	Dyrtidstillägg	10.100: —	105.272: —	
113	Löner till extra befattningshavare	15.824: —		
	Dyrtidstillägg	1.900: —		
	Tillfälliga biträden	2.000: —		
	Semestervikarie för vaktmästare	300: —	20.024: —	
121	Stadens pensionsavgifter till SKP	7.500: —		
	till stadens pensionsfond	1.800: —	9.300: —	
122	Pensioner enl. pensionsstat (bil. 3)	13.612: —		
	Dyrtidstillägg	3.400: —	17.012: —	
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvård		300: —	151.908: —
	Administrationskostnader:			
211	Kontorskostnader Fa		5.500: —	
212	Böcker och tidskrifter Fa		500: —	
221	Annonsering och trycksaker, Fa		25.000: —	
	Transport		31.000: —	151.908: — 3.690: —

Transport		31.000: —	151.908: —	3.690: —
231 Bilresor Fa		500: —		
241 Telefon och post Fa		4.500: —		
250 Lokalhyra	5.000: —			
Andel i gemensam kostnad för värme, lyse och städning	10.300: —	15.300: —*		
291 Resolutioner m m Fa		300: —	51.600: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		1.000: —		
491 Försäkringspremier		100: —	1.100: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			500: —	205.108: —
3. DRÄTSELKONTOR.				
Personalkostnader, Fa:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 2)	134.356: —			
Dyrtidstillägg	16.100: —	150.456: —		
113 Löner till extra befattningshavare	30.100: —			
Tillfälliga biträden	5.000: —			
Dyrtidstillägg	4.300: —			
Nöjesskattekontroll	800: —	40.200: —		
121 Stadens pensionsavgifter till SKP	10.700: —			
till stadens pensionsfond	2.225: —	12.925: —		
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3)	4.844: —			
Dyrtidstillägg	1.100: —	5.944: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård		350: —	209.875: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		13.000: —		
241 Telefon och post Fa		7.000: —		
250 Lokalhyra inkl andel i värme, lyse och städning		10.000: —*	30.000: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		2.000: —		
491 Försäkringspremier		250: —	2.250: —	
Transport			242.125: —	208.798: —

	Transport		242.125: —	208.798: —
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			200: —	242.325: —

4. BYGGNADSKONTOR.

Personalkostnader, Fa:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	131.110: —			
Dyrtidstillägg	15.200: —	146.310: —		
113 Tillfällig arbetskraft		28.000: —		
121 Stadens pensionsavgifter till SKP	12.500: —			
till stadens pensionsfond	2.800: —	15.300: —		
122 Pensioner enl pensionstat (bil 3)	34.399: —			
Dyrtidstillägg	9.000: —	43.399: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård ..		600: —	233.609: —	
Administrationskostnader:				
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		500: —*		
211 Kontorskostnader, facklitteratur och annonsering Fa		4.000: —		
Resekostnader:				
230 Personbil	4.000: —*			
231 Resor och bilskjutsar, Fa	2.000: —			
232 Bidrag till bil i tjänsten Fa .. 7.000: — Avgår att redovisa under 8B1-431 ..... 4.000: —	3.000: —	9.000: —		
241 Telefon och post Fa		3.300: —		
250 Lokalhyra inkl andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning		7.200: —*	24.000: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		400: —		
491 Försäkringspremier		300: —	700: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			500: —	258.809: —
	Transport			709.932: —

	Transport			709.932: —
	5. FASTIGHETSKONTOR.			
	Personalkostnader, Fa:			
111	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	57.786: —		
	Dyrtidstillägg	6.800: —	64.586: —	
113	Löner till extra befattningshavare	12.436: —		
	Dyrtidstillägg	1.500: —		
	Tillfällig arbetskraft	10.000: —	23.936: —	
121	Stadens pensionsavgifter till SKP ..		10.200: —	
122	Pensioner enl pensionsstat (bil 3)	2.946: —		
	Dyrtidstillägg	800: —	3.746: —	
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvård ..		200: —	102.668: —
	Administrationskostnader:			
210	Stadsarkitektkontoret för kopieringar		500: —*	
211	Kontorskostnader, facklitteratur, annonsering och trycksaker Fa		4.900: —	
231	Resor Fa		2.300: —	
241	Telefon och post Fa		2.700: —	
250	Lokalhyra		1.600: —*	
252	Lyse, värme och städning Fa		4.800: —	16.800: —
	Underhållskostnader, Fa:			
421	Inventarier		300: —	
491	Försäkringspremier		200: —	500: —
	Diverse utgifter:			
791	Oförutsedda utgifter Fa h			200: — 120.168: —
	Summa driftutgifter			830.100: —

Kapitalutgifter.

	2. STADSKANSLI.		
821	Inköp av inventarier Ra	4.000: —	
	3. DRÄTSELKONTOR.		
821	Inköp av inventarier Ra	7.500: —	
	4. BYGGNADSKONTOR.		
821	Inköp av inventarier Ra[1])	4.000: —	
	Transport	15.500: —	830.100: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport		15.500: —	830.100: —
	5. *FASTIGHETSKONTOR.*			
821	Inköp av inventarier Ra		2.000: —	17.500: —
	Summa utgifter			847.600: —

Driftinkomster.

	2. *STADSKANSLI.*			
990	Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader			1.000: —*
	3. *DRÄTSELKONTOR.*			
990	Hamnens andel i förvaltningskostnaderna		2.000: —*	
	Tekniska verkens andel i kostnaderna för			
	kassa och bokföring	40.000: —		
	avlöningskontor	8.000: —	48.000: —*	
	Följande förvaltningars andelar i avlöningskontorets kostnader:			
	Byggnadskontoret	500: —		
	Gatuförvaltningen	3.500: —		
	Parkförvaltningen	2.000: —		
	Renhållningsverket	600: —		
	Lantbruket	1.000: —		
	Socialvården	2.000: —		
	Polisen	1.800: —		
	Brandkåren	800: —		
	Folkskolorna	3.000: —		
	Uppbördsverket	500: —	15.700: —*	
991	Försäljning av trycksaker m m		100: —	65.800: —
	4. *BYGGNADSKONTOR.*			
921	Administrationskostnader för utförda arbeten till privata		2.000: —	
990	Andel i administrations- och förvaltningskostnader:			
	Hamnen	5.000: —		
	Gatuförvaltningen	100.000: —		
	Förrådet	500: —	105.500: —*	107.500: —
	5. *FASTIGHETSKONTOR.*			
930	Bostadsförmedlingens andel i kostnader för kontorsmaterial, lokal, värme, lyse och städning			1.400: —*
	Summa inkomster			175.700: —

1 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

Administrationskostnader:			
231 Resor och mindre utredningar Fa ..		8.000: —	
232 Representation Fa		12.000: —	
242 Reklam Ra[1])		5.000: —	
291 Föreningsavgifter:			
Svenska Stadsförbundet	10.660: —		
Västmanlands läns turisttrafikförening	200: —	10.860: —	
292 Svenska stadsförbundets tidskrift Fa		1.500: —	
293 Kontorsarbetsstudier (Stfm 30/9 1948 § 276) Ra		10.000: —	47.360: —
Diverse utgifter, Fa:			
711 Flaggning å offentliga platser		1.500: —	
712 Inkassokostnader, lösen av protokoll m m		500: —	
713 Ansvarsförsäkring		2.200: —	
791 Svenska Flaggans dag (jfr dk 4/5 1948 § 340)		500: —	
792 Bidrag till kostnaderna för ångbåtstrafik mellan vissa öar i Mälaren och staden (jfr dk 4/12 1947 § 892)		100: —	4.800: —
Summa utgifter			52.160: —

Driftinkomster.

991 Diverse inkomster	60: —
Summa inkomster	60: —

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	119.084: —		
Dyrtidstillägg	12.000: —	131.084: —	
113 Löner till extra befattningshavare ..	5.628: —		
Dyrtidstillägg	700: —		
Tillfälliga biträden	2.000: —	8.328: —	
Transport		139.412: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport		139.412: —	
114 Ersättning åt vikarier vid semester eller annan tjänstledighet för rådhusrättens ledamöter		12.000: —	
115 Ersättning till nämndemän		12.000: —	
121 Stadens pensionsavgifter till SKP	4.100: —		
till stadens pensionsfond	3.700: —	7.800: —	
122 Pensioner enligt pensionsstat (bil 3)	9.630: —		
Dyrtidstillägg	2.600: —	12.230: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård		350: —	183.792: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		10.000: —	
231 Resor Fa		1.000: —	
241 Telefon Fa		3.200: —	
250 Lokalhyra	4.000: —		
Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning	9.000: —	13.000: —*	
291 Delgivningskostnader Fa		500: —	27.700: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier		1.000: —	
491 Försäkringspremier		250: —	1.250: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	
792 Uppläggande av fastighetsböcker[1]		—: —	1.000: —
Summa driftutgifter			213.742: —
Kapitalutgifter.			
821 Inköp av inventarier Ra[1]	3.000: —		
Inköp av inventarier Ra (Stfm 30/6 1948 § 201)	15.500: —	18.500: —	
822 Inventarier i Rådhusrättens sessionssal[1]		—: —	18.500: —
Summa utgifter			232.242: —
Driftinkomster.			
951 Sportler			45.000: —
952 Avgifter för registrering av handelsfirmor			3.000: —
Summa inkomster			48.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

2 B. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Driftutgifter

Personalkostnader, Fa:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	618.126: —		
Dyrtidstillägg	73.800: —	691.926: —	
113 Löner till extra befattningshavare	16.380: —		
Dyrtidstillägg	2.000: —		
Semester- och tjänstledighetsvikarier	33.720: —		
Dyrtidstillägg	4.100: —	56.200: —	
116 Lön till vikarier under skolutbildningstid	5.244: —		
Dyrtidstillägg	700: —		
Stipendier till ordinarie skolelever	400: —		
Stipedier till extra 70 %, 7 man	10.500: —	16.844: —	
121 Stadens pensionsavgifter till SKP	53.200: —		
till stadens pensionsfond	11.500: —	64.700: —	
122 Pensioner enligt pensionsstat (bil 3)	83.830: —		
Dyrtidstillägg	22.700: —	106.530: —	
191 Olycksfallsförsäkring		2.300: —	
192 Sjukvård och gymnastik		2.200: —	
193 Beklädnadsbidrag till polispersonal		38.500: —	979.200: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		1.800: —*	
211 Kontorskostnader och föreningsavgifter Fa		10.000: —	
231 Resor Fa		5.000: —	
241 Telefon Fa		11.000: —	
250 Lokalhyror:			
Hyra och värme till fastighetsförvaltningen	14.200: —		
Exp-lokal för statspolisen	1.400: —		
Garage	450: —		
Bårhus	300: —		
Gymnastiklokal	300: —	16.650: —*	
253 Gas och elström Fa		5.000: —	
254 Städning Fa		6.800: —	56.250: —
Driftkostnader, Fa:			
321 Vapen och andra utrustningspersedlar samt idrottsmateriel		8.000: —	
331 Driftkostnader, bensin och olja för fordon		14.200: —	22.200: —
Transport			1.057.650: —

Transport		1.057.650: —
Underhållskostnader, Fa:		
420 Andel i kostnad för brandskåp	500: —*	
421 Underhåll av inventarier	2.000: —	
422 Underhåll av bilar och radio	7.800: —	
491 Försäkringspremier och bilskatt.....	2.000: —	12.300: —
Kostnad för vård och förplägnad, Fa:		
691 Fångar å straffängelset	500: —	
692 Anhållna	2.000: —	2.500: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h	1.000: —	
792 Sakkunnigt biträde m m vid polisutredningar Fa	2.000: —	3.000: —
Summa driftutgifter		1.075.450: —
Kapitalutgifter.		
821 Inköp av inventarier Ra		10.000: —
Summa utgifter		1.085.450: —
Driftinkomster.		
Statsbidrag för stats- och reservpolis:		
941 Avlöning av statspolis	68.745: —	
Avlöning av reservpolis	3.100: —	
Pensioneringskostnader	7.000: —	
Beklädnad	4.050: —	
Olycksfallsförsäkring och sjukvård ..	300: —	
Lokalkostnader, telefon och diverse..	4.000: —	87.195: —
Avgifter:		
951 Sportler		2.400: —
Övriga inkomster:		
991 Ersättning från Rfa	300: —	
992 Diverse inkomster	100: —	
993 Ersättning för ammunition	1.000: —	1.400: —
Summa inkomster		90.995: —

2 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.	
291 Överförmyndarens verksamhet (Stfm 26/8 1948 § 222)	1.500: —
791 Trafikkommittén Fa	1.000: —
Summa utgifter	2.500: —

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 B. Uppbördsverk samt taxering.

Driftutgifter.

1. UPPBÖRDSVERK:

Personalkostnader, Fa:

111	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	87.625: —		
	Dyrtidstillägg	10.400: —	98.025: —	
113	Löner till extra befattningshavare	19.658: —		
	Dyrtidstillägg	2.400: —		
	Extra arbetskraft	5.000: —	27.058: —	
121	Stadens pensionsavgifter till SKP	7.300: —		
	till stadens pensionsfond	900: —	8.200: —	
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvård ..		500: —	133.783: —

Administrationskostnader:

200	Andel i avlöningskontorets kostnader		500: —*	
211	Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		5.000: —	
241	Telefon Fa		1.500: —	
250	Lokalhyra	3.900: —		
	Värme	600: —	4.500: —*	
253	Lyse Fa		500: —	
254	Städning och renhållning Fa		3.200: —	
291	Ersättning för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m m Ra[1])		20.000: —	
292	Ersättning för medverkan vid uppbörd Ra[1])		75.500: —	110.700: —

Underhållskostnader:

421	Inventarier Fa		1.000: —	

Diverse utgifter:

791	Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	245.583: —

2. TAXERINGSKONTOR:

Personalkostnader:

113	a) Löner och arvoden Fa	5.500: —		
	Transport	5.500: —		245.583: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport	5.500: —			245.583: —
b) Traktamentsersättning till ledamöter i årliga taxeringsnämnder Fa	4.500: —			
c) Arvode till biträde åt taxeringsnämndsordförandena Fa h	4.500: —	14.500: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa		50: —	14.550: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader och annonser Fa ..		950: —		
250 Lokalhyra och värme		1.860: —*		
251 Lyse och städning Fa		250: —	3.060: —	17.610: —
Summa driftutgifter				263.193: —

Kapitalutgifter.

1. UPPBÖRDSVERK:

821 Inköp av inventarier Ra	4.000: —
Summa utgifter	267.193: —

Driftinkomster.

1. UPPBÖRDSVERK.

951 Debetsedelslösen jämte provision å äldre landstingsmedel	50: —
991 Ersättning från Rfa (inkl arvode för upprättande av arbetsgivareförteckning)	300: —
Summa inkomster	350: —

3 C. Exekutionsverk.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Lön till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa		53.316: —	
Dyrtidstillägg Fa 12 % å 34.548: —	4.200: —		
Dyrtidstillägg Fa 27 % å 16.440: —	4.500: —	8.700: —	
Provisoriskt lönetillägg till 5 exekutorer à 600: — Fa		3.000: —	
Transport		65.016: —	

	Transport	65.016: —		
	Ersättning till stadsfogden för indragna sportler[2])	4.000: —	69.016: —	
113	Löner till extra befattningshavare Fa	13.560: —		
	Dyrtidstillägg Fa	1.700: —		
	Semestervikarie för stadsfogden Fa h	1.200: —		
	Tillfälliga skrivbiträden Fa	2.500: —	18.960: —	
121	Stadens pensionsavgifter Fa till stadens pensionsfond		1.800: —	
122	Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	8.469: —		
	Dyrtidstillägg Fa	2.300: —	10.769: —	
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		225: —	
193	Garantiförsäkring Fa		150: —	100.920: —
	Administrationskostnader:			
211	Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		6.000: —	
231	Kostnad för resor i tjänsten Fa h			
	Cykelersättning	150: —		
	Bil- och bussresor	1.900: —	2.050: —	
241	Telefon Fa		1.000: —	
250	Lokalhyra	3.600: —		
	Värme	600: —	4.200: —*	
251	Lyse Fa		200: —	
252	Städning och renhållning Fa		2.200: —	15.650: —
	Underhållskostnader:			
421	Inventrier Fa			100: —
	Diverse utgifter:			
791	Oförutsedda utgifter Fa h			300: —
	Summa driftutgifter			116.970: —
	Kapitalutgifter.			
821	Inköp av inventarier Fa			1.800: —
	Summa utgifter			118.770: —
	Driftinkomster.			
951	Stadsfogdens sportler			22.000: —
	Summa inkomster			22.000: —

2) Utgår till nuvarande befattningshavaren.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Stadsarkitektkontor.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	79.977: —		
Dyrtidstillägg Fa	9.000: —	88.977: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	44.940: —		
Dyrtidstillägg Fa	5.400: —		
Löner till tillfälliga befattningshavare Fa	5.000: —		
Arvode till ordföranden	500: —	55.840: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa till SKP	9.800: —		
till stadens pensionsfond	1.008: —	10.808: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		300: —	
199 Generalplanen Ra[2])		10.000: —	165.925: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		8.500: —	
212 Stadsplanemodeller Fa		3.000: —	
221 Annonser Fa		1.800: —	
231 Resor Fa		5.000: —	
232 Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:			
Stadsarkitekten	900: —		
Stadsplanearkitekten	900: —	1.800: —	
241 Telefon och post Fa		1.100: —	
250 Lokalhyra samt andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning		9.600: —*	
291 Resolutioner, kallelsekostnader m m Fa		400: —	31.200: —
Driftkostnader:			
321 Drivmedel, smörjoljor och garagehyra för bil Fa			1.200: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier		500: —	
422 Underhåll av bil		500: —	
491 Bilskatt och försäkring		260: —	1.260: —
Summa driftutgifter			199.585: —

[2] Odisponerade medel av tidigare anslag (litt 117 och 199) reserveras till år 1949.

	Transport	199.585: —
	Kapitalutgifter.	
821	Inköp av inventarier Fa	2.000: —
	Summa utgifter	201.585: —

	Driftinkomster.	
951	Avgifter för byggnadslov och protokollslösen	15.000: —
952	Kopiering m m	2.000: —
960	Fastighetskontorets andel för kopiering	500: —*
	Summa inkomster	17.500: —

4 B. Stadsingenjörskontor.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:

111	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	99.084: —		
	Dyrtidstillägg	11.700: —	110.784: —	
113	Löner till extra befattningshavare ..	59.436: —		
	Dyrtidstillägg	7.200: —		
	Löner till tillfälliga befattningshavare och mätningshantlangare	62.000: —	128.636: —	
121	Stadens pensionsavgifter till SKP....	10.800: —		
	till stadens pensionsfond	900: —	11.700: —	
122	Pensioner enl pensionsstat (bil 3) ..	4.704: —		
	Dyrtidstillägg	1.300: —	6.004: —	
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		250: —	257.374: —

Administrationskostnader:

211	Kontorskostnader Fa	8.000: —	
221	Annonser Fa	1.000: —	
231	Resor Fa	1.500: —	
241	Telefon och post Fa	1.000: —	
250	Lokalhyra samt andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning	9.400: —*	
263	Nya triangel- och polygonpunkter, material m m Fa	13.000: —	
291	Resolutioner, kallelsekostnader m m Fa	1.500: —	35.400: —
	Transport		292.774: —

Transport		292.774: —
Driftkostnader:		
321 Drivmedel, smörjoljor och garagehyra för bilar Fa		5.000: —
Underhållskostnader, Fa:		
421 Inventarier	2.000: —	
422 Underhåll av bilar	3.000: —	
423 Cykelersättning och cykelreparationer	1.300: —	
491 Bilskatt och försäkringar	1.200: —	7.500: —
Diverse utgifter:		
793 Flygfotokartor Ra[1])		10.000: —
Summa driftutgifter		315.274: —

Kapitalutgifter.

821 Inköp av inventarier Fa	4.000: —
Summa utgifter	319.274: —

Driftinkomster.

951 Tomtindelningar, mätningsförrättningar, utstakningar m m	22.000: —
952 Fastighetsregisterföraren, lösenmedel	10: —
Summa inkomster	22.010: —

5. Försvarsväsen.

5 A. Civilförsvar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Löner och arvoden Fa:		
Extra befattningshavare	14.592: —	
Dyrtidstillägg	1.800: —	
Byggnadstekniskt biträde för granskning av byggnadsritningar	400: —	16.792: —
114 Löner och arvoden, till vilka statsbidrag utgå:		
Extra befattningshavare Fa	5.352: —	
Dyrtidstillägg Fa	700: —	
Förrådsförvaltare	1.000: —	
Transport	7.052: —	16.792: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport	7.052: —	16.792: —	
Civilförsvarschef	800: —		
Stf civilförsvarschef	400: —		
Tjänstegrenschefer (timersättning) Fa	3.000: —	11.252: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		100: —	28.144: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		1.000: —	
231 Resor och transporter Fa		200: —	
232 D:o, till vilka statsbidrag utgår Fa		500: —	
241 Telefon och post Fa		500: —	
242 Telefoner, till vilka statsbidrag utgår Fa		1.000: —	
250 Hyra för förrådslokaler, stadens förvaltningar, statsbidrag utgår		2.320: —*	
251 D:o, övriga Fa		900: —	
252 D:o, övriga till vilka statsbidrag utgår Fa		3.500: —	
253 Lokalkostnader för expeditionslokal Fa		1.800: —	
254 Elström för civilförsvarscentralen, statsbidrag utgår Fa		900: —	12.620: —
Driftkostnader:			
331 Bränsle och olja till motorsprutor och drift av alameringsanordningar, statsbidrag utgår Fa			800: —
Underhållskostnader:			
411 Underhåll av branddammar Fa		1.600: —	
421 Underhåll av inventarier och kommunal civilförsvarsmaterial Fa		500: —	
422 Underhåll av civilförsvarscentralen, statliga inventarier och civilförsvarsmaterial Fa		2.000: —	
423 Omändring av civilförsvarscentralen[1]		—: —	
491 Försäkringspremier Fa		200: —	4.300: —
Utbildning, statsbidrag utgår Fa:			
711 Utbildning av försvarspliktiga och anordnande av kurser	20.000: —		
Ersättning till personal under deltagande i försvarsutbildning och övningar	25.000: —	45.000: —	
Transport		45.000: —	45.864: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport	45.000: —	45.864: —
712 Utbildning av personal vid kurser och studiebesök, anordnade av Kungl Civilförsvarsstyrelsen	1.000: —	46.000: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	
792 Ersättning och underhåll m m av skyddsrumsinredningar, statsbidrag utgår Ra[2])	4.000: —	4.500: —
Summa driftutgifter		96.364: —
Kapitalutgifter.		
821 Fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel, statsbidrag utgår[1])	—: —	
822 Reservelverk, statsbidrag utgår Ra..	15.000: —	
823 Inköp av vertikalskåp och cyklar Ra	1.200: —	16.200: —
Summa utgifter		112.564: —
Driftinkomster.		
941 Statsbidrag		72.000: —
951 Ersättning för uthyrd materiel		50: —
Summa inkomster		72.050: —

5 B. Familjebidrag.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
110 Andel i barnavårdsnämndens lön till exp-föreståndare	2.400: —	
Andel i lön till kontorsbiträde	3.000: —	5.400: —*
Administrationskostnader:		
211 Kontorsmateriel och trycksaker Fa ..	400: —	
241 Porto och telefon Fa	500: —	
250 Andel i lokalkostnader	800: —*	1.700: —
Transport		7.100: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

2 Odisponerade medel av tidigare anslag för nedmontering av skyddsrumsinredning i allmänna skyddsrum m m reserveras och disponeras för konto 792.

Transport		7.100: —
Övriga utgifter:		
711 Familjebidrag Fa	100.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	100.200: —
Summa utgifter		107.300: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag å familjebidrag	93.000: —
Summa inkomster	93.000: —

6. Brandförsvar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	268.730: —	
Dyrtidstillägg Fa	32.300: —	301.030: —
113 Övriga löner och arvoden:		
Verkstadsförman	250: —	
Skorstensfejaremästare (varav för eldstadsbesiktningar kr 400: —)	450: —	700: —
114 Sjukvikarier Fa		6.000: —
115 Semestervikarier Fa	10.000: —	
Semestervikarier för brandchef, vice brandchef och brandkapten Fa h	1.500: —	11.500: —
116 Borgarbrandkårens personal:		
1 chef	450: —	
3 förmän à 300: —	900: —	
36 manskap à 175: —	6.300: —	
Timpenning till borgarbrandkåren vid övningar och eldsvådor Fa	5.000: —	12.650: —
121 Stadens pensionsavgifter Fa		
till SKP	29.300: —	
till stadens pensionsfond	5.700: —	35.000: —
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	32.301: —	
Dyrtidstillägg Fa	8.800: —	41.101: —
191 Olycksfallsförsäkring Fa		2.500: —
192 Sjukvård Fa		1.000: —
193 Beklädnad för 37 man à 350: —		12.950: —
194 Beklädnad för vikarier, förstörda kläder m m Fa		4.500: —
Transport		428.931: —

Transport		428.931: —	
195 Beklädnadsersättning till brandchef, vice brandchef och brandkapten		1.050: —	
196 Teknisk utbildning Fa h		800: —	430.781: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		800: —*	
211 Kontorskostnader, annonsering, trycksaker och föreningsavgifter Fa		1.100: —	
241 Telefon Fa		2.200: —	
250 Hyra till fastighetsförvaltningen		36.819: —*	40.919: —
Material- och driftkostnader, Fa:			
321 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer		4.000: —	
322 Snickareverkstaden		500: —	
325 Arbeten, diverse		100: —	
326 Motordrivmedel och smörjoljor		8.000: —	
327 Skumsläckningsmateriel		300: —	
328 Rökskyddsmateriel		1.000: —	
331 Kraftström		500: —	
352 Värme		13.000: —	
353 Lyse	3.500: —		
Hyra för reservbelysning	200: —	3.700: —	
355 Tvätt och städning		8.000: —	
390 Verkstadsarbeten för brandkårens behov		3.000: —*	
391 Brandsynekostnader		200: —	42.300: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Brandtelegraf och ringledningar		1.300: —	
421 Brandredskap		4.000: —	
422 Övriga inventarier		1.400: —	
423 Komplettering och underhåll av eldrockar och vinterutrustning m m....		3.000: —	
491 Försäkringspremier		1.200: —	10.900: —
Diverse utgifter, Fah:			
791 Oförutsedda utgifter		500: —	
792 Tidningar, litteratur, julfest m m ..		700: —	1.200: —
Summa driftutgifter			526.100: —
Kapitalutgifter.			
821 Anskaffning av brandskåp[2])		—: —	
822 Inköp av inventarier Ra		20.200: —	20.200: —
Summa utgifter			546.300: —

[2] Odisponerade medel av tidigare anslag 2B-822 och 6-821 reserveras till år 1949.

Driftinkomster.

Verkstadsarbeten:

920 Brandkårens egna arbeten		3.000: —*	
921 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer		6.000: —	
922 Snickareverkstaden		1.000: —	
923 Diverse arbeten		1.000: —	11.000: —

Övriga inkomster:

Skötsel och körning av ambulansbilar:			
930 Hälsovårdsnämnden	8.000: —*		
931 Landstinget	8.000: —	16.000: —	
932 Skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp		700: —	
940 Polisens andel i kostnad för brandskåp		500: —*	
941 Bidrag för eldsläckning		300: —	
991 Riksförsäkringsanstalten		700: —	
992 Diverse inkomster		100: —	18.300: —
Summa inkomster			29.300: —

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Gemensam förvaltning.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:

191 Olycksfallsförsäkring för kommunalarbetare	1.500: —	
192 Sjukavlöning för kommunalarbetare	3.000: —	4.500: —

Avgifter:

351 Arrenden och avgälder Fa	2.500: —
Summa driftutgifter	7.000: —

Kapitalutgifter.

811 Inköp av barack	3.600: —
Summa utgifter	10.600: —

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Driftutgifter.

1. RÅDHUS MED ANNEX.

351	Renhållning och städning Fa	21.000: —	
352	Sotning och vatten Fa	500: —	
354	Värme Fa	12.000: —	
355	Elektrisk ström Fa	4.500: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	3.500: —	
412	Reparation och ändring av rättssal Fa	8.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 300.000: —	12.000: —*	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	
792	Rådhuskommitténs utredningskostnader[1])	—: —	62.300: —

2. KVART. NJORD NR 1.

113	Lön till gårdskarl och eldare Fa	3.300: —	
241	Telefon	100: —	
351	Renhållning Fa	500: —	
352	Sotning och vatten Fa	600: —	
354	Värme Fa	9.000: —	
355	Elektrisk ström Fa	1.200: —	
411	Underhåll av fastigheten Fa	3.500: —	
491	Försäkringspremier Fa	200: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 615.000: —	24.600: —*	
721	Utskylder Fa	1.400: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	44.500: —

3. POLISSTATION.

351	Renhållning Fa	1.700: —	
352	Sotning och vatten Fa	500: —	
354	Värme Fa	9.000: —	
355	Förhyrda lokaler	1.500: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	3.000: —	
412	Ändringsarbeten[1])	—: —	
491	Försäkringspremier Fa	200: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 167.000: —	6.700: —*	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	22.700: —

4. BRANDSTATION.

351	Renhållning	500: —	
352	Sotning och vatten Fa	1.400: —	
	Transport	1.900: —	129.500: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport	1.900: —	129.500: —
411	Underhåll av fastigheten Fa	4.500: —	
412	Ändrings- och förbättringsarbeten[1])	—: —	
413	Installation av bensintank Ra	3.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 967.000: —	38.700: —*	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	48.500: —

5. TULLHUS.

241	Telefon	150: —	
351	Renhållning Fa	900: —	
352	Sotning och vatten Fa	250: —	
411	Underhåll av fastigheten Fa	2.500: —	
412	Anordnande av wc m m i tullvaktstuga[1])	—: —	
421	Underhåll av inventarier Fa	200: —	
491	Försäkringspremier Fa	100: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 278.000: —	11.100: —*	15.200: —

6. DIVERSE FASTIGHETER.

(Mariabergets arkiv, köttbesiktningsbyrån, barnhemmet Sommarro, Ingrid nr 1, Heimer nr 1 och Stora Fridnäs)

351	Renhållning Fa	2.500: —	
352	Vatten, värme, belysning och sotning Fa	7.200: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	7.300: —	
412	Anordnande av balkong vid barnhemmet Sommarro Fa	1.500: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 592.002: —	23.700: —*	
721	Utskylder Fa	1.000: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	43.700: —

7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRADSBYGGNADER.

352	Sotning och vatten Fa	150: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	1.200: —	
491	Försäkringspremier Fa	200: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 172.000: —	6.900: —*	8.450: —
	Transport		245.350: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport		245.350: —
	8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.		
351	Renhållning Fa	400: —	
352	Sotning Fa	150: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	3.000: —	
412	Reparations- och förbättringsarbeten[1])	—: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 242.000: —	9.700: —*	
721	Utskylder Fa	200: —	13.750: —
	Summa driftutgifter		259.100: —

Kapitalutgifter.

	1. RÅDHUS MED ANNEX.			
811	Del av kostnader för tillbyggnad av Nestor 4 (Stfm 30/6 1948 § 198) Ra[2]		32.000: —	
	3. POLISSTATION.			
811	Ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal Ra		50.000: —	
	5. TULLHUS.			
811	Installation av 2 telfers Fa	6.200: —		
821	Inköp av inventarier[1])	—: —	6.200: —	
	6. DIVERSE FASTIGHETER.			
811	Installation av värme i fastigheten Ingrid 1, Ra	42.000: —		
812	Inredning av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs (Stfm 27/5 1948 § 163) Ra	62.500: —	104.500: —	192.700: —
	Summa utgifter			451.800: —

Driftinkomster.

	1. RÅDHUS MED ANNEX.		
930	Hyror:		
	Stadens förvaltningar		
	Stadskansli	15.300: —	
	Byggnadskontor	7.200: —	
	Magistrat	13.000: —	
	Stadsarkitektkontor	9.600: —	
	Stadsingenjörskontor	9.200: —	54.300: —*
	Transport		54.300: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

[2] Odisponerade medel av 7B1-414 och 7B1-811 i 1948 års stat reserveras till år 1949 (jfr Stfm 30/6 1948 § 198).

	Transport		54.300: —
	2. KVART. NJORD NR 1.		
930	Hyror:		
	Stadens förvaltningar		
	Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandklinik	11.000: —	
	Uppbördsverk	4.500: —	
	Exekutionsverk	4.200: —	
	Kristidsnämnd	2.400: —	
	Föreningen Rädda Barnen	600: —	22.700: —*
931	Övriga		22.700: — 45.400: —
	3. POLISSTATION.		
930	Hyror:		
	Stadens förvaltningar		
	Civilförsvaret	150: —	
	Statspolisen, explokal	1.400: —	
	Statspolisen, garage	450: —	
	Polisen	14.200: —	
	Byggnadskontoret, garage m m	1.500: —	17.700: —*
931	Övriga		1.380: — 19.080: —
	4. BRANDSTATION.		
930	Hyror:		
	Stadens förvaltningar		
	Brandkåren		36.819: —*
931	Bostadsförmåner för brandpersonal	6.581: —	
	Logement	900: —	7.481: — 44.300: —
	5. TULLHUS.		
930	Hyror:		
	Stadens förvaltningar		
	Civilförsvar		500: —*
931	Övriga		930: — 1.430: —
	6. DIVERSE FASTIGHETER.		
930	Hyror:		
	Stadens förvaltningar		
	Hälsovårdsnämnden	250: —	
	Köttbesiktningsbyrån	2.750: —	
	Barnhem	3.000: —	
	Folkskolan	2.600: —	
	Högre Allmänna Läroverket		
	Ingrid nr 1	5.200: —	
	Heimer nr 1	5.000: —	
	Barnavårdsnämnden	1.900: —	
	Transport	20.700: —	164.510: —

	Transport	20.700: —		164.510: —
	Civilförsvar	700: —		
	Barnstugestyrelsen	3.400: —		
	Byggnadskontoret, garage	200: —	25.000: —*	
931	Övriga		2.893: —	27.893: —

7. *DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.*

930	Hyror:			
	Stadens förvaltningar			
	Byggnadskontoret			8.250: —*

8. *BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.*

930	Hyror:			
	Stadens förvaltningar			
	Barnstugestyrelsen för barnstuga	1.750: —		
	Dito för daghem	8.800: —		
	Dito för barnkoloni	3.200: —	13.750: —*	
931	Övriga		240: —	13.990: —
	Summa inkomster			214.643: —

7 C. Exploateringsfastigheter.

Driftutgifter.

353	Vatten och sotning Fa	500: —
411	Underhåll av fastigheter Fa	1.500: —
413	Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats Fa	1.500: —
491	Försäkringspremier Fa	300: —
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 4.129.501: —	165.200: —*
711	Tomtmätning och tomtindelning av egen mark Fa	10.000: —
712	Lagfartskostnader Fa	10.000: —
721	Utskylder Fa	20.000: —
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —
	Summa driftutgifter	209.200: —

Kapitalutgifter.

891	Anslutningsavgifter för ledningar Fa	5.000: —	
892	Diverse mindre fastighetsförvärv Ra	5.000: —	10.000: —
	Summa utgifter		219.200: —

Driftinkomster.

930 Hyror, arrenden och tomträttsavgälder			
Stadens förvaltningar			
Fattigvårdsstyrelsen		42: —	
Grustag		1.500: —	
Tekniska verken		5.800: —	
Lantegendomsnämnden för Emaus, Gideonsberg, Johannisberg, Kristiansborg och Vallby		10.800: —	
Barnstugestyrelsen (tomtr-avgäld)		150: —	18.292: —*
931 Övriga hyror och arrenden			52.715: —
932 Övriga tomrättsavgälder			26.471: —
Summa inkomster			97.478: —

7 D 1. Jordbruksegendomar.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)		19.452: —		
Dyrtidstillägg		2.400: —	21.852: —	
113 Arvode till ledamöter			100: —	
121 Stadens pensionsavgifter till SKP		4.400: —		
till stadens pensionfond		3.800: —	8.200: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3)		15.432: —		
Dyrtidstillägg		4.200: —	19.632: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård			1.800: —	51.584: —
Administrationskostnader:				
200 Andel i avlöningskontorets kostnader			1.000: —*	
231 Bilersättning Fa		3.600: —		
att påföras 7 D 2	800: —			
att påföras 13 C 1	800: —			
att påföras 13 C 2	300: —	1.900: —[2])	1.700: —	
232 Resor och representation Fa h			500: —	
241 Telefon Fa			500: —	3.700: —
Driftkostnader:				
311 Arbetareavlöningar Fa			135.000: —	
321 Utsäde Fa			10.000: —	
Transport			145.000: —	55.284: —

2 Fördelas vid årets slut.

Transport		145.000: —	55.284: —
322 Ladugården Fa			
Utfodring	1.500: —		
Semineringsavgift	400: —	1.900: —	
323 Gödselmedel Fa		12.000: —	
324 Förbrukningsmaterial m m Fa		5.000: —	
331 Elektrisk ström Fa		6.000: —	
332 Avverkningskostnad för ved Fa		2.000: —	
333 Driftkostnad för traktorer Fa		6.000: —	
350 Arrenden för Gideonsberg, Johannisberg, Emaus, Kristiansborg, Gilltuna, Ytterhälla, Rocklunda och Vallby		10.800: —*	
351 Arrenden till Asea för Tunbytorp		1.955: —	
353 Vatten och sotning Fa		1.000: —	
391 Utfodring av hästar Fa		5.500: —	
392 Utfodring av får Fa		6.000: —	203.155: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Byggnader och hägnader		15.300: —	
412 Vattenledning vid Nordanby (Stfm 30/6 1948 § 196)		6.500: —	
413 Grundförbättringar		9.000: —	
414 Reparation av huvudbyggnaden å Johannisberg		5.000: —	
421 Hästskoning och seldon		2.000: —	
422 Veterinärkostnad		500: —	
424 Lantbruksmaskiner och redskap		7.000: —	
491 Försäkringspremier		2.550: —	47.850: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 956.300: —			38.300: —*
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		5.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	5.500: —
Summa driftutgifter			350.089: —
Kapitalutgifter.			
811 Ladugård å Lundby Ra		25.000: —	
812 Verkstadslokal för smide och snickeri[1])		—: —	
813 Anordnande av två bostadslägenheter vid Nordanby[1])		—: —	
Transport		25.000: —	350.089: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport	25.000: —	350.089: —
814	Tillbyggnad av rättarebostad vid Johannisberg[1])	—: —	
821	Inköp av inventarier Ra	20.000: —	
891	Medlemsavgifter till Arosbygdens Lantmannaförbund Fa	450: —	45.450: —
	Summa utgifter		395.539: —

Driftinkomster.

Försäljning:				
912	Jordbruksprodukter, Malma		62.000: —	
913	Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Gideonsberg och Johannisberg		155.000: —	
915	Djur		15.000: —	
916	Ull		5.000: —	237.000: —
Utförda arbeten:				
921	Körningar och diverse arbeten			20.000: —
Hyror och arrenden:				
930	Hyror:			
	Renhållningsverk	1.000: —		
	Svingård	1.000: —	2.000: —*	
931	Övriga hyror inklusive hyror från fast anställda arbetare		30.000: —	
932	Arrenden och potatislotter		24.000: —	56.000: —
Övriga inkomster:				
942	Diverse inkomster		3.000: —	
990	Renhållningsverkets andel i löner och pensioner		14.340: —*	
971	Återbäring från Arosbygdens Lantmannaförbund		450: —	17.790: —
	Summa inkomster			330.790: —

7 D 2. Skogar.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:				
113	Löner och arvoden			
	Jägmästare för tillsyn	1.000: —		
	Bevakning och arbetsledning	1.200: —	2.200: —	
	Transport		2.200: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport		2.200: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3)....	2.472: —		
Dyrtidstillägg	700: —	3.172: —	
191 Olycksfallsförsäkring		600: —	5.972: —
Administrationskostnader:			
231 Del av bilersättning (jfr 7 D1) Fa ..			800: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Hägnader		300: —	
412 Dikning		600: —	
413 Diverse underhåll		300: —	
414 Skogsodling		1.800: —	
415 Avverkningskostnad		12.500: —	
491 Försäkringspremier		300: —	15.800: —
Räntor:			
530 4 % räntа å bokfört värde av fasta tillgångar kr 150.000: —			6.000: —*
Diverse utgifter, Fa:			
721 Utskylder			1.000: —
Summa utgifter			29.572: —

Driftinkomster.

911 Skogsprodukter	40.000: —
932 Hyra för upplag av explosiv vara....	50: —
Summa inkomster	40.050: —

7 D 3. Grustag.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	11.664: —		
Dyrtidstillägg	1.400: —	13.064: —	
121 Stadens pensionsavgifter till stadens pensionsfond		500: —	
192 Sjukvård		30: —	13.594: —
Driftkostnader:			
311 Arbetareavlöningar Fa		6.000: —	
330 Avgäld för grustäkt		1.500: —*	
Transport		7.500: —	13.594: —

Transport	7.500: —	13.594: —
331 Elström Fa	3.500: —	
391 Övriga driftkostnader Fa	4.000: —	15.000: —
Underhållskostnader, Fa:		
421 Underhåll av maskiner	4.000: —	
431 Underhåll av väg	1.200: —	
491 Försäkringspremier	100: —	5.300: —
Diverse utgifter:		
721 Utskylder Fa		100: —
Summa driftutgifter		33.994: —
Kapitalutgifter.		
821 Inköp av maskiner Ra[1])		2.000: —
Summa utgifter		35.994: —
Driftinkomster.		
911 Försäljning av grus och sten		28.000: —
990 Förrådets andel i lönekostnader		6.532: —*
Summa inkomster		34.532: —

7 E. Hyresfastigheter.

Driftutgifter.

1. DIVERSE FASTIGHETER.

351 Löner till gårdskarlar samt renhållning Fa	27.000: —	
352 Sotning Fa	4.000: —	
353 Vatten, värme och belysning Fa	22.000: —	
355 Avgifter och hyror för lägenheter Fa	10.500: —	
411 Underhåll av fastigheter Fa	125.000: —	
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
491 Försäkringspremier Fa	8.300: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 3.442.000: — jämte nyförvärv å kr 162.500: —	144.200: —*	
721 Utskylder Fa	20.500: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	362.000: —
Transport		362.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport		362.000: —
	2. STADSHOTELL.		
111	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	5.832: —	
	Dyrtidstillägg Fa	700: —	6.532: —
121	Stadens pensionsavgifter Fa till stadens pensionsfond		300: —
122	Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	2.109: —	
	Dyrtidstillägg Fa	600: —	2.709: —
351	Renhållning Fa		6.000: —
352	Sotning Fa		600: —
353	Vatten Fa		5.300: —
354	Värme Fa		40.000: —
411	Underhåll av fastigheten Ra		50.000: —
413	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])		—: —
421	Underhåll av inventarier Fa		1.000: —
422	Inköp av gardiner Ra		4.000: —
491	Försäkringspremier Fa		1.200: —
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 1.177.000: —		47.100: —*
721	Utskylder Fa		5.800: —
791	Oförutsedda utgifter Fa h		200: —
792	Utredningskostnader för ombyggnad Ra		15.000: — 185.741: —
	3. SUNDINSKA HUSET.		
351	Lön till gårdskarl samt renhållning Fa		2.500: —
352	Sotning Fa		100: —
353	Vatten, värme och elström Fa		7.500: —
355	Hyra till Sundinska fonden		10.000: —
411	Underhåll av fastigheten Fa		3.500: —
412	Ändringsarbeten[1])		—: —
414	Del av kostnad för installation av värmeledning m m (Stfm 27/5 1948 § 165) Ra		32.000: —
	Iordningställande av fasad[1])		—: —
491	Försäkringspremier Fa		300: —
721	Utskylder Fa		325: — 56.225: —
	4. PAVILJONG I STADSPARKEN.		
351	Renhållning Fa		700: —
352	Sotning Fa		100: —
354	Värme Fa		2.700: —
411	Underhåll av byggnaden Fa		4.000: —
	Transport		7.500: — 603.966: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport	7.500: —	603.966: —
412	Omläggning av serveringsplats[1])	—: —	
491	Försäkringspremier	150: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 225.000: —	9.000: —*	
721	Utskylder Fa	820: —	17.470: —
	5. VARUMAGASIN O. DYL.		
351	Renhållning, sotning, vatten Fa	450: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	3.000: —	
412	Underhåll av järnvägsspår Fa	4.000: —	
413	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
414	Flyttning av magasin[1])	—: —	
431	Underhåll av magasinsgator Fa	2.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	400: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 455.000: —	18.200: —*	
721	Utskylder Fa	1.800: —	29.850: —
	6. OMNIBUSGARAGE.		
411	Underhåll Fa[1])	2.500: —	
491	Försäkringspremier Fa	100: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 255.000: —	10.200: —*	
721	Utskylder Fa	1.200: —	14.000: —
	Summa driftutgifter		665.286: —

Kapitalutgifter.

	1. DIVERSE FASTIGHETER.		
812	Inköp av bostadsrätt[1])	—: —	
	2. STADSHOTELL.		
812	Inköp av kylskåp m m[1])	—: —	
	5. VARUMAGASIN O. DYL.		
811	Ombyggnad av gamla tullhuset[1])	—: —	
812	Installation av wc i stenmagasin[1])..	—: —	—: —
	Summa utgifter		665.286: —

Driftinkomster.

	1. DIVERSE FASTIGHETER.		
	Hyror och arrenden:		
930	Stadens förvaltningar		
	Byggnadskontor	1.650: —	
	Transport	1.650: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport	1.650: —		
	Elverk	3.000: —		
	Folkskola	2.000: —		
	Högre folkskola	2.500: —		
	Öppen fattigvård	6.000: —		
	Gatuförvaltning	900: —		
	Parkförvaltning	1.950: —		
	Natthärbärget	600: —		
	Föreningen Västmanlands Samhjälp	400: —		
	Fastighetskontor	1.600: —		
	Stadsingenjörskontor	200: —	20.800: —*	
931	Övriga		270.968: —	291.768: —
	2. STADSHOTELL.			
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar			
	Taxeringskontor	1.860: —		
	Västmanlands distrikt av Svenska Röda Korset	800: —		
	Röda Korskretsen	400: —	3.060: —*	
931	Övriga		61.347: —	
932	Avgifter för vatten och värme		30.000: —	94.407: —
	3. SUNDINSKA HUSET.			
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar			
	Ungdomsgård	3.600: —		
	Tekniska verken	150: —		
	Civilförsvarsbyrån	250: —	4.000: —*	
931	Övriga		15.448: —	19.448: —
	4. PAVILJONG I STADSPARKEN.			
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar			
	Ungdomsgård			8.000: —*
	5. VARUMAGASIN O. DYL.			
	Hyror och arrenden:			
930	Stadens förvaltningar			
	Hamnförvaltning	1.600: —		
	Tekniska verken	112: —	1.712: —*	
931	Övriga		28.941: —	30.653: —
	6. OMNIBUSGARAGE.			
931	Hyra			15.000: —
	Summa inkomster			459.276: —

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Driftutgifter.

791	Besiktningsavgifter Fa	300: —
	Summa utgifter	300: —

Driftinkomster.

990	Nettokostnad överföres till 16 D	300: —*
	Summa inkomster	300: —

7 F 2. Pensionärshem.

Driftutgifter.

113	Löner och arvoden Fa	12.500: —
241	Telefon Fa	800: —
351	Renhållning Fa	800: —
352	Sotning Fa	500: —
353	Lyse och vatten Fa	5.300: —
354	Värme Fa	28.000: —
411	Underhåll av fastigheterna Fa	10.000: —
412	Iordningställande av planteringar vid Tenngatan[1])	—: —
413	Anordnande av snöskydd och nockläcken[1])	—: —
415	Omändringsarbeten vid Föreningsgatan[1])	—: —
491	Försäkringar Fa	1.000: —
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 1.405.000: — jämte nybyggnader kr 420.000: —	73.000: —*
790	Andel i parkförvaltningens kostnader för andra förvaltningar	7.000: —*
791	Oförutsedda utgifter Fa h	500: —
	Summa driftutgifter	139.400: —

Kapitalutgifter.

821	Inköp av inventarier Ra	4.000: —
	Summa utgifter	143.400: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Driftinkomster.

	Hyror:		
930	Stadens förvaltningar		
	Civilförsvar		720: —*
931	Övriga:		
	Pensionärer	59.220: —	
	Övriga hyresgäster	5.306: —	64.526: —
940	Nettokostnad, överföres till titel 16 D		78.154: —*
	Summa inkomster		143.400: —

7 F 3. Bostadsundersökning.

Driftutgifter.

711	Kostnader för bostadsutredningskommittén[1])	—: —
	Summa utgifter	—: —

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Driftutgifter.

530	4 % ränta å bokfört värde kronor 300.000: — av aktier i AB Arbetarebostäder	12.000: —*
	4 % ränta å bokfört värde kronor 500.000: — av aktier i Byggnads AB Mimer	20.000: —*
	Summa utgifter	32.000: —

Driftinkomster.

971	Utdelning å aktier:	
	AB Arbetarebostäder	12.000: —
	Byggnads AB Mimer	15.000: —
	Summa inkomster	27.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

Driftutgifter.

1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.

Personalkostnader, Fa:				
121 Stadens pensionsavgifter till SKP	32.600: —			
till stadens pensionsfond	12.100: —	44.700: —		
191 Olycksfallsförsäkring för kommunalarbetare		8.000: —		
192 Sjukavlöning		25.000: —	77.700: —	
Administrationskostnader:				
200 Andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader		100.000: —		
Andel i avlöningskontorets kostnader		3.500: —	103.500: —*	
Driftkostnader:				
350 Hyra för gaturenhållningen		200: —*		
351 Avgifter för av staden förhyrd mark för gångpassage och parkering Fa		1.600: —	1.800: —	
Gaturenhållning, Fa:				
391 Sopning av allmänna platser (Kapitelhjonen)		6.000: —		
392 Övriga renhållningskostnader		80.000: —	86.000: —	
Underhållskostnader:				
430 Rensning av gatubrunnar, avgift till Tekniska verken		6.000: —*		
431 Underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator Fa		225.000: —		
432 Underhåll och mindre förbättringar av övriga vägar och gator Fa		145.000: —		
433 Trafikanordningar, provisoriska omläggningar o d Fa		10.000: —	386.000: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			1.000: —	656.000: —

2. GATUBELYSNING.

391 Belysningsström Fa				60.000: —
Transport				716.000: —

	Transport				716.000: —
	3. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.				
	Personalkostnader:				
110	Förrådets andel i löner till personal vid grustaget		6.532: —*		
111	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	6.312: —			
	Dyrtidstillägg Fa	800: —	7.112: —		
113	Löner till extra befattningshavavare Fa	3.672: —			
	Dyrtidstillägg Fa	500: —			
		4.172: —			
	varav påföres 8B4-113	500: —			
	tekniska verkens omkostnader för bilar	1.772: —	1.900: —		
	Tillfällig arbetskraft: Förrådspersonal Fa	15.000: —	16.900: —		
121	Stadens pensionsavgifter Fa till SKP		1.400: —		
122	Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	2.220: —			
	Dyrtidstillägg Fa	600: —	2.820: —		
191	Olycksfallsförsäkring Fa		130: —	34.894: —	
	Administrationskostnader:				
200	Andel i byggnadskontorets administrationskostnader			500: —*	
	Driftkostnader:				
321	Verktyg m m Fa		10.000: —		
331	Elström Fa		2.000: —		
332	Smörjoljor, drivmedel m m Fa		1.000: —		
350	Hyra		9.900: —*	22.900: —	
	Underhållskostnader, Fa:				
421	Underhåll av inventarier		3.000: —		
491	Försäkringspremier		1.000: —	4.000: —	62.294: —
	4. BILAR.				
	Personalkostnader, Fa:				
113	Löner och arvoden:				
	Bilförare		29.000: —		
	Dyrtidstillägg		5.500: —		
	Del av lön till transportmästare (jfr 13AB-1943)		2.625: —		
	Transport		37.125: —		778.294: —

Transport		37.125: —		778.294: —
Del av lön till skrivbiträde (jfr 8B3-113)		500: —	37.625: —	
Driftkostnader:				
331 Drivmedel och smörjoljor Fa		30.000: —		
341 Telefon Fa		350: —		
Hyra för garage:				
350 Stadens förvaltningar		950: —*		
351 Övriga Fa		600: —	31.900: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll		9.000: —		
491 Skatt och försäkring		6.000: —	15.000: —	84.525: —
5. *MASKINER.*				
Personalkostnader, Fa:				
113 Löner och arvoden:				
Maskinskötare		31.000: —		
Dyrtidstillägg		5.000: —	36.000: —	
Driftkostnader:				
331 Drivmedel och smörjoljor Fa		25.000: —		
341 Telefon Fa		1.050: —		
Hyra för garage:				
350 Stadens förvaltningar		1.450: —*		
351 Övriga Fa		500: —	28.000: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll		17.000: —		
491 Försäkringspremier		600: —	17.600: —	81.600: —
6. *HÄSTAR.*				
Personalkostnader, Fa:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	16.056: —			
Dyrtidstillägg	2.000: —	18.056: —		
121 Stadens pensionsavgifter				
till SKP	1.100: —			
till stadens pensionsfond	500: —	1.600: —		
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3)	1.158: —			
Dyrtidstillägg	400: —	1.558: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård		1.000: —	22.214: —	
Driftkostnader, Fa:				
331 Utfodring och skötsel		5.000: —		
351 Hyra		700: —	5.700: —	
Transport			27.914: —	944.419: —

Transport		27.914: —	944.419: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Hästskoning	800: —		
422 Körredskap	1.500: —		
491 Försäkringspremier	100: —	2.400: —	30.314: —
7. *BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.*			
Personalkostnader, Fa:			
113 Löner och arvoden	4.000: —		
191 Sjukvård	50: —	4.050: —	
Driftkostnader, Fa:			
351 Lokalkostnader, bränsle, lyse m m		950: —	
Underhållskostnader:			
411 Underhåll av byggnad Fa		200: —	
Räntor och avskrivningar:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 8.000: —		300: —*	5.500: —
Summa driftutgifter			980.233: —

Kapitalutgifter.

1. *UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.*

Nyanläggningar, Ra:			
811 Nyanläggningar enl beslut i varje särskilt fall av stfm	400.000: —		
812 Ofullbordade anläggningar för vilka anslag beviljats av stfm under år 1948 eller tidigare[1])	—: —		
813 Nyanläggningar enl beslut i varje särskilt fall av dk	100.000: —		
814 Ofullbordade anläggningar för vilka anslag beviljats av dk under år 1948 eller tidigare[1])	—: —		
815 Rikshuvudvägen enl Kungl Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens behovsplan[1])	47.000: —		
816 Bro över Svartån, del av kostnaden[1])	100.000: —	647.000: —	
Transport		647.000: —	980.233: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport	647.000: —		980.233: —
Marklösen:				
818 Gatumark från tomten nr 1 i kv Knut[1])	—: —			
Lösen av byggnader från Asea för utläggande av Rikshuvudvägen[1])	—: —			
819 Diverse marklösen Fa	10.000: —	10.000: —		
Inventarier:				
821 Inköp av gatunamnsskyltar Fa	3.000: —			
822 Optiska signaler för Stora gatan Ra	30.000: —			
823 Inköp av cykelställ[1])	—: —	33.000: —	690.000: —	
2. *GATUBELYSNING.*				
811 Belysningsanläggningar (att disponeras av Tekniska verken) Ra[1])			40.000: —	
3. *DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.*				
821 Inköp av maskiner och verktyg Ra[1]) Enl Stfm beslut 27/5 1948 § 160	20.000: —			
Övriga inköp	25.000: —		45.000: —	
4. *BILAR.*				
821 Ombyggnad av paketvagn Ra			1.000: —	
5. *MASKINER.*				
821 Inköp av maskiner Ra[1])			10.000: —	
6. *HÄSTAR.*				
821 Anslag för byte av häst Fa			1.000: —	
7. *BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.*				
811 Anordnande av toaletter[1])			—: —	787.000: —
	Summa utgifter			1.767.233: —

Driftinkomster.

1. *UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.*				
941 Statsbidrag till underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator			194.000: —	
	Transport		194.000: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport	194.000: —	
942	Statsbidrag för nyanläggning enl av Kungl Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen fastställd fördelningsplan	45.000: —	
944	Bidrag av omnibustrafiken	7.000: —	
950	Avgifter för gaturenhållning		
	Folkskolorna	1.000: —	
	Hamnen	1.800: —	2.800: —*
951	Avgifter för utnyttjande av allmänna platser	2.000: —	
991	Riksförsäkringsanstalten	6.000: —	256.800: —
	2. GATUBELYSNING.		
990	Hamnens andel i gatubelysning		840: —*
	3. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.		
911	Inkomst av rörelsen	42.000: —	
912	Hyra för maskiner	1.000: —	
991	Riksförsäkringsanstalten	300: —	43.300: —
	4. BILAR.		
920	Personbil	4.000: —*	
921	Lastbilar, jeep, paketvagn	106.000: —	110.000: —
	5. MASKINER.		
921	Maskiner		110.000: —
	6. HÄSTAR.		
921	Hästar		32.000: —
	7. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.		
951	Avgifter		1.400: —
	Summa inkomster		554.340: —

8 C. Parkförvaltning.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:

111	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	36.756: —	
	Dyrtidstillägg	4.500: —	41.256: —
	Transport		41.256: —

Transport		41.256: —	
113 Löner till extra befattningshavare ..	12.700: —		
Dyrtidstillägg	1.600: —	14.300: —	
115 Semesterersättning till timavlönad personal		11.000: —	
121 Stadens pensionsavgifter till SKP ..	19.200: —		
till stadens pensionsfond	3.400: —	22.600: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3)....	2.997: —		
Dyrtidstillägg	900: —	3.897: —	
191 Olycksfallsförsäkring	1.700: —		
Sjukvård	100: —	1.800: —	
192 Sjukavlöningar		7.000: —	101.853: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		2.000: —*	
211 Kontorskostnader Fa	1.500: —		
Facklitteratur Fa	500: —		
Annonser och trycksaker Fa	1.000: —	3.000: —	
231 Bilskjutsar Fa		1.500: —	
241 Telefon och post Fa		1.500: —	
250 Hyror:			
Kontorslokal	1.000: —		
Förrådslokal	1.950: —		
Garage	240: —	3.190: —*	
291 Föreningsavgifter Fa h		100: —	11.290: —
Driftkostnader, Fah:			
311 Växthus-, bänk- och plantskolearbeten		70.000: —	
321 Förbrukningsmaterial		10.000: —	
331 Drivmedel och smörjoljor för lastbilar		9.000: —	
332 Bränsle		4.000: —	
333 Gödsel		2.000: —	
353 Vatten, lyse och elkraft		1.500: —	
354 Städning och renhållning		400: —	96.900: —
Underhållskostnader, Fa:			
Inventarier och lokaler			
421 Maskiner och redskap		7.000: —	
422 Soffor (målning och lagning)		5.000: —	
423 Växthus, drivbänkar och plantskola..		8.000: —	
424 Förråds- och personallokaler		3.000: —	
491 Försäkringspremier		500: —	23.500: —
Material och transporter			
431 Växtmaterial och frövaror		20.000: —	
Transport		20.000: —	233.543: —

Transport	20.000: —	233.543: —
432 Grus	2.000: —	
433 Virke	3.000: —	
434 Lastbilar, bilskatt, försäkring och underhåll (häri ingår del av lön till transportmästare 375: —)	6.000: —	
435 Övriga körslor	5.000: —	36.000: —
Parker och fåglar		
441 Vasaparken och parken vid Aseas kontor	20.000: —	
442 Stadsparken	8.500: —	
443 Gamla kyrkogårdarna och parken vid domkyrkan	6.000: —	
444 Parkerna vid Mästermans källa, Biskopstäppan, Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Oxbacken, Svartån, Hammarbytorg, Krutkällarbacken, Trådddragarplan, Frejahöjden, esplanaderna och övriga mindre park- och gatuområden	60.500: —	
445 Rudbecksparken	9.000: —	
446 Djäkneberget	19.500: —	
447 Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvalds backe	11.000: —	
448 Hagaparken med angränsande områden	18.000: —	
449 Stohagen	7.000: —	
452 Botaniska trädgården	3.500: —	
453 Slottsparken	1.200: —	
454 Fågelsången, Kullen och Åshagen	9.000: —	
455 Folkets park	1.800: —	
456 Fåglarna i Svartån och på Djäkneberget	7.500: —	
457 Kommunala tomtområden vid skolor, pensionärshem, barnstugor och allmänna byggnader	40.000: —	222.500: —
Räntor:		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 118.000: —		4.700: —*
Diverse utgifter:		
721 Utskylder Fa	500: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	
792 Anslag för instruktionsverksamhet Fa h	1.500: —	2.500: —
Summa driftutgifter		499.243: —

Transport			499.243: —
Kapitalutgifter.			
814 Ny- och tillbyggnad av växthusen i stadsträdgården[1])		—: —	
816 Ofullbordade nyanläggningar för vilka anslags beviljats[1])		—: —	
821 Inköp av inventarier Ra	19.275: —		
Inköp av bil Ra	6.500: —	25.775: —	25.775: —
Summa utgifter			525.018: —

Driftinkomster.

Försäljning:			
911 Blommor och dekorationer			2.000: —
Ersättning för anläggning och underhåll:			
940 Bidrag från andra förvaltningar		32.000: —*	
941 Kyrkogårdarna och parken vid domkyrkan	6.000: —		
Slottsparken	250: —		
Parkområdet vid Aseas kontor	1.000: —		
Folkets park	1.800: —		
Bidrag från Flodinska fonden för fågelstammen i Svartån	90: —	9.140: —	41.140: —
Övriga inkomster:			
951 Riksförsäkringsanstalten		500: —	
952 Diverse inkomster		500: —	1.000: —
Summa inkomster			44.140: —

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	64.080: —		
Dyrtidstillägg Fa	7.700: —	71.780: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Extra kontorsbiträde Fa	2.700: —		
Dyrtidstillägg Fa	400: —		
Arvode för kranbesiktning	2.000: —		
Arvode till ordförande	300: —	5.400: —	
Transport		77.180: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport		77.180: —	
121 Pensionsavgifter Fa			
till SKP	10.000: —		
till stadens pensionsfond	3.200: —	13.200: —	
122 Pension enl pensionsstat (bil 3) Fa	3.402: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.000: —	4.402: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa	1.500: —		
Olycksfallsersättning	48: —		
Sjukvård Fa	300: —	1.848: —	
194 Beklädnad till kranmaskinister Fa	1.200: —		
Beklädnad till hamnbefälet	700: —	1.900: —	98.530: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		8.000:—*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		2.000: —	
231 Resor och transporter Fa		2.000: —	
232 Ersättning för bil till tjänstebruk		900: —	
241 Telefon och post Fa		3.800: —	
Lokalkostnader			
250 Hyra för hamnkontor	1.600: —*		
251 Värme och städning Fa	2.200: —	3.800: —	
291 Provision å hamnavgiftsuppbörden Fa		350: —	
292 Övriga administrationskostnader Fa			
Ansvarighetsförsäkring	1.500: —		
Föreningsavgifter	700: —	2.200: —	23.050:—
Driftkostnader:			
311 Kranskötare Fa		75.000: —	
312 Besättningsmän, bogserbåten Fa	7.000: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.500: —	8.500: —	
Belysning			
350 Gatubelysning	840: —*		
351 Övrig belysning, inkl fyrlampor Fa	6.000: —	6.840: —	
352 Värme i verkstad, äldre hamnen Fa		900: —	
360 Renhållning		1.800: —*	
391 Övriga kostnader, kranar och maskiner Fa		35.000: —	
392 Kostnader för bogserbåten Fa		8.000: —	
393 Kostnader för motorbåten Fa		1.000: —	137.040: —
Verkstaden, Fa:			
401 Avlöningar		30.000: —	
402 Materialanskaffningar		16.000: —	
Transport		46.000: —	258.620: —

Transport		46.000: —	258.620: —
403 Underhåll av maskiner och verktyg ..		1.000: —	
404 Förbrukningsmaterial		1.000: —	
405 Strömförbrukning		1.000: —	
406 Värme och vatten		2.600: —	
407 Renhållning		1.100: —	
408 Diverse kostnader		300: —	53.000: —
Underhåll av hamnanläggningar, Fa:			
411 Byggnader, kajer, fyrar och sjömärken		15.000: —	
411 Hamnens egna arbeten			
411 a Byggnadskontorets arbeten			
411 b Isväckning			
412 Hamnskjul		300: —	
413 Järnvägsspår	5.000: —		
Inköp av slipers (Stfm 29/4 1948 § 137)	4.000: —	9.000: —	
414 Underhåll av vägar och upplagsområden samt grusning		3.000: —	
415 Pontoner		1.000: —	28.300: —
Underhåll av maskiner och inventarier, Fa:			
421 Hamnmaskiner	39.000: —		
Reparation av lastmagneter	6.000: —		
Tryckluftbromsar[1])	—: —	45.000: —	
422 Övriga inventarier		1.000: —	
425 Reparation av bogserbåten		2.000: —	48.000: —
Övriga underhållskostnader:			
491 Brand- och sjöförsäkring Fa			4.550: —
Avgifter till finansförvaltningen:			
530 Ränta å lån med Kungl Maj:ts tillstånd		143.629: —	
Amortering å lån med Kungl Maj:ts tillstånd		238.716: —	382.345: —*
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		400: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	
792 Isbrytning Fa		10.000: —	
793 Medverkan i Svensk Transportkalender (Dk 4/3 1948 § 159)		1.050: —	
794 Anslutningsavgift för vatten och avloppsledningar till oljeupplag i djuphamnen		5.613: —	18.063: —
Summa driftutgifter			792.878: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport		792.878: —
	Kapitalutgifter.		
811	Förstärkning av matarledning till kontaktbrunnar å östra kajen (Stfm 30/9 1948 § 262) Ra	9.280: —	
812	Framdragning av ledningar till ny vattenpost (Stfm 30/9 1948 § 263) Ra	5.400: —	
813	Nytt hamnmagasin[1])	—: —	
814	Om- och tillbyggnad av kafé i djuphamnen (Stfm 30/9 1948 § 264) Ra	23.000: —	
815	Ducd'alb vid oljekajen i djuphamnen Fa	20.000: —	
821	Inköp av verktyg samt diverse inventarier Ra	1.000: —	
822	Inköp av inventarier till hamnkontoret Ra	2.000: —	
823	Tillverkning av ny gripskopa för kol Ra	12.000: —	
	Reservkübel för malm[1])	—: —	72.680: —
	Summa utgifter		865.558: —

	Driftinkomster.			
	Verkstaden:			
921	Hamnens egna arbeten		43.000: —	
922	Andra arbeten		10.000: —	53.000: —
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar			
	Parkförvaltningen	240: —		
	Småbåtshamnarna			
	Hyra för pontoner	750: —	990: —*	
932	Upplagsplatser		25.000: —	
933	Varuskjul		2.155: —	
934	Markhyror för fasta upplag		33.845: —	
935	Kranhyror		130.000: —	
936	Övriga hyror		8.975: —	200.965: —
	Hamnavgift för varor:			
951	Fartyg i regelbunden trafik		5.000: —	
952	Andra fartyg		100.000: —	105.000: —
	Hamnavgift för fartyg:			
953	Ång- och motorfartyg		60.000: —	
954	Segelfartyg		2.000: —	
955	Pråmfartyg		6.000: —	68.000: —
	Transport			426.965: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport		426.965: —
Andra avgifter:		
956 Bogsering	30.000: —	
957 Motorbåtstransporter	1.000: —	
958 Bilvåg	5.000: —	36.000: —
Övriga inkomster:		
990 Småbåtshamnarnas andel i hamnens kostnader	3.000: —*	
991 Diverse inkomster	2.000: —	5.000: —
Summa driftinkomster		467.965: —
992 Överskjutande utgifter att regleras å finansförvaltningens stat		397.593: —
Summa inkomster		865.558: —

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Driftutgifter.

113 Löner och arvoden Fa	1.000: —
231 Bilkostnader för inspektion m m	300: —
351 Hyra för hangar	6.000: —
431 Underhåll av fältet med byggnader Ra	15.000: —
432 Underhåll av väg Fa	500: —
433 Markering m m Fa	500: —
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 32.000: —	1.300: —*
791 Oförutsedda utgifter Fa h	1.000: —
Summa driftutgifter	25.600: —

Kapitalutgifter.

821 Inköp av maskiner Fa	3.000: —
Summa utgifter	28.600: —

Driftinkomster.

931 Hyra för hangarer	6.500: —	
Hyra för barack	250: —	
Ränta för elinstallation	200: —	6.950: —
951 Avgifter		1.000: —
Summa inkomster		7.950: —

10 D. Färjor och ångslupar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	12.876: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.600: —	14.476: —	
113 Övriga löner och arvoden			
Redare	600: —		
Befäl och maskinister Fa	5.600: —		
Vikarier Fa	4.500: —		
Besättningsmän Fa	4.500: —		
Biljettförsäljerska Fa	1.800: —		
Extra betjäning sön- och heldagar Fa	1.500: —	18.500: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa			
till SKP	1.200: —		
till stadens pensionsfond	300: —	1.500: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	1.200: —		
Dyrtidstillägg Fa	400: —	1.600: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		800: —	36.876: —

Administrationskostnader, Fa:

221 Annonsering och trycksaker		300: —	
241 Telefon		270: —	570: —

Driftkostnader, Fa:

331 Bränsle		8.000: —	
332 Smörjoljor, fotogen och diverse		700: —	8.700: —

Underhållskostnader, Fa:

421 Underhåll av fartyg och inventarier		5.000: —	
491 Försäkringspremier		3.000: —	8.000: —

Diverse utgifter:

791 Oförutsedda utgifter Fa h			200: —
	Summa utgifter		54.346: —

Driftinkomster.

Avgifter:

951 Persontrafik		30.000: —
952 Godstrafik		200: —
	Summa inkomster	30.200: —

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Driftutgifter.

530	4 % ränta å bokfört värde kronor 200.000: — av aktier i Västerås Omnibus AB	8.000: —*
	Summa utgifter	8.000: —

11. Industriella verk.

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Driftutgifter.

1. Personalkostnader:				
411	Löner till personal på ordinarie stat Fa (bil 2)		123.504: —	
	Dyrtidstillägg Fa		14.100: —	137.604: —
412	Löner till extra personal Fa		38.700: —	
	Dyrtidstillägg Fa		4.700: —	43.400: —
413	Sjukavlöningar Fa			50.000: —
414	Läkare, sjukvård, medicin Fa			2.000: —
415	Försäkringsavgifter Fa			
	Olycksfallsförsäkring		15.500: —	
	Ansvarighets- och garantiförsäkring		1.500: —	17.000: —
416	Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa		14.172: —	
	Dyrtidstillägg Fa		3.600: —	
	Stadens pensionsavgifter Fa			
	till SKP	7.400: —		
	till stadens pensionsfond	3.264: —	10.664: —	28.436: —
417	Arvode till styrelse och revisorer			
	Ordförandearvode och dagtraktamenten för styrelse och kommittéer Fa		600: —	
	Andel i revisionsarvode		7.000: —*	7.600: — 286.040: —
2. Lokalkostnader, Fa:				
422	Uppvärmning och vatten			7.000: —
423	Elström			4.000: —
424	Städning, renhållning, gårdskarl			18.000: — 29.000: —
3. Underhållskostnader, Fa:				
431	Byggnader			7.000: —
434	Maskiner, verktyg och inventarier			6.000: —
	Transport			13.000: — 315.040: —

	Transport		13.000: —	315.040: —
439	Iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden[1]		—: —	13.000: —
4. Materielkostnader, Fa:				
447	Kontorsmateriel, trycksaker och ritmateriel			10.000: —
5. Allmänna kostnader:				
451	Post, telefon och telegram Fa		15.000: —	
453	Annonser, tidningar, tidskrifter och övriga allmänna kostnader Fa		2.500: —	
454	Resor och representation Fa		3.000: —	
459	Andel i drätselkontorets kostnader ..		48.000: —*	68.500: —
8. Räntor och avskrivningar:				
481	Ränta på fasta tillgångar		5.600: —	
482	Avskrivning på fasta tillgångar.....		8.400: —	
483	Ränta på rörelsemedel Förlagsmedel		10.000: —	24.000: —*
Fördelning av gemensamma förvaltningens inkomster:				
4701	Hyresinkomster			
	Gasverket			
	Stadens förvaltningar ..	2.800: —		
	Övriga	600: —	3.400: —	
	Elverket			
	Stadens förvaltningar ..	6.600: —		
	Övriga	1.500: —	8.100: —	
	Vattenverket			
	Stadens förvaltningar ..	1.600: —		
	Övriga	400: —	2.000: —	13.500: —
4702	Ersättning från Riksförsäkringsanstalten			
	Gasverket		3.000: —	
	Elverket		7.200: —	
	Vattenverket		1.800: —	12.000: — 25.500: —*
	Summa utgifter			456.040: —

Driftinkomster.

4931	Hyresinkomster		
	Kontorslokaler för drätselkontoret ..	10.000: —*	
	Parkförvaltningens kontor	1.000: —*	
	Övriga	2.500: —	13.500: —
	Transport		13.500: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport			13.500: —	
4941 Ersättningar från Rfa			12.000: —	25.500: —
Fördelning av gemensamma förvaltningens utgifter:				
4991 Personalkostnader				
Gasverket		71.500: —		
Elverket		171.640: —		
Vattenverket		42.900: —	286.040: —	
4992 Lokalkostnader				
Gasverket		7.300: —		
Elverket		17.400: —		
Vattenverket		4.300: —	29.000: —	
4993 Underhållskostnader				
Gasverket		3.200: —		
Elverket		7.800: —		
Vattenverket		2.000: —	13.000: —	
4994 Materialkostnader				
Gasverket		2.500: —		
Elverket		6.000: —		
Vattenverket		1.500: —	10.000: —	
4995 Allmänna kostnader				
Gasverket		17.100: —		
Elverket		41.100: —		
Vattenverket		10.300: —	68.500: —	
4996 Räntor och avskrivningar				
Gasverket				
Räntor	3.900: —			
Avskrivningar	2.100: —	6.000: —		
Elverket				
Räntor	9.400 :—			
Avskrivningar	5.100: —	14.500: —		
Vattenverket				
Räntor	2.300: —			
Avskrivningar	1.200: —	3.500: —	24.000: —	430.540: —*
Summa inkomster				456.040: —

11. B. Gasverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

2111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa ..	13.620: —	
Transport	13.620: —	

	Transport	13.620: —			
	Dyrtidstillägg Fa	1.700: —	15.320: —		
2112	Löner till extra personal Fa	13.200: —			
	Dyrtidstillägg Fa	1.600: —	14.800: —		
2110	Andel i gemensamma kostnader		71.500: —*		
2116	Pensioner, enl pensionsstat (bil 3) Fa	16.632: —			
	Dyrtidstillägg Fa	4.500: —	21.132: —	122.752: —	
	2. Lokalkostnader:				
2120	Andel i gemensamma kostnader			7.300: —*	
	3. Underhållskostnader:				
2130	Andel i gemensamma kostnader			3.200: —*	
	4. Materialkostnader:				
2140	Andel i gemensamma kostnader			2.500: —*	
	5. Allmänna kostnader:				
2153	Annonser och reklam Fa		1.000: —		
2154	Resor och representation Fa		1.500: —		
2158	Utskylder Fa		16.300: —		
2159	Övriga allmänna kostnader Föreningsavgifter Fa		3.000: —		
2150	Andel i gemensamma kostnader		17.100: —*	38.900: —	
	8. Räntor och avskrivningar:				
2184	Avskrivning på rörelsetillgångar Kundförluster Fa		500: —		
2180	Andel i gemensamma kostnader				
	Räntor	3.900: —			
	Avskrivningar	2.100: —	6.000: —*	6.500: —	181.152: —
	2. TILLVERKNING.				
	1. Personalkostnader, Fa:				
2211	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	57.488: —			
	Dyrtidstillägg	6.900: —	64.388: —		
2212	Löner till extra personal..	15.000: —			
	Gasverkseldare, ej på ordinarie stat	18.000: —	33.000: —		
2216	Stadens pensionsavgifter till SKP	10.400: —			
	till stadens pensionsfond ..	3.296: —	13.696: —	111.084: —	
		Transport		111.084: —	181.152: —

	Transport		111.084: —	181.152: —
2. Lokalkostnader:				
2221 Hyror och arrenden		2.800: —*		
2222 Uppvärmning Fa		1.500: —		
2224 Städning och renhållning Fa		2.000: —	6.300: —	
3. Underhållskostnader:				
2231 Byggnader (ugnar) årligt underhåll Fa		25.000: —		
Avsättning till driftfond för ommurning av ugnar		30.000: —		
2233 Övriga fasta anläggningar Fa		20.000: —		
2234 Maskiner och apparater Fa		20.000: —		
2235 Verktyg och inventarier Fa		4.000: —	99.000: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
2241 Oljor		3.000: —		
2242 Förbrukningsmaterial		4.000: —		
2244 Gaskol		1.500.000: —		
2245 Reningsmassa		6.000: —		
2246 Vatten		2.000: —		
2247 Gas från reningsverket		2.000: —	1.517.000: —	
5. Allmänna kostnader, Fa:				
2257 Laboratoriekostnader			1.500: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
2272 Elström			12.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
2281 Ränta på fasta tillgångar		16.500: —		
2282 Avskrivning på fasta tillgångar		40.000: —	56.500: —*	1.803.384: —
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader, Fa:				
2311 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	6.564: —			
Dyrtidstillägg	900: —			
	7.464: —			
Andel i vattenverkets lön till förmän	3.500: —	10.964: —		
2316 Stadens pensionsavgifter till stadens pensionsfond		324: —		
2312 Löner till extra personal		1.000: —	12.288: —	
	Transport		12.288: —	1.984.536: —

Transport		12.288: —	1.984.536: —
2. Underhållskostnader, Fa:			
2332 Ledningsnät	25.000: —		
2335 Verktyg och inventarier	1.500: —	26.500: —	
6. Mätningskostnader, Fa:			
2361 Ombyte av mätare	3.000: —		
2362 Underhåll av mätare	6.000: —		
2363 Anskaffning av mätare	15.000: —		
2364 Gaspolletter	2.000: —	26.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:			
2381 Ränta på fasta tillgångar	17.600: —		
2382 Avskrivning på fasta tillgångar	25.400: —	43.000: —*	107.788: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
2413 Arbetslöner och material			5.000: —
Summa driftutgifter			2.097.324: —
Kapitalutgifter.			
2821 Ombyggnad av kokssorteringsverk, del av kostnad[1])		100.000: —	
2811 Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1949		20.000: —	120.000: —
Summa utgifter			2.217.324: —
Driftinkomster.			
1. Förbrukningsavgifter:			
2911 Gasavgifter från enskilda			940.000: —
2. Försäljningsinkomster:			
2921 Egen tillverkning			
Koks och tjära		1.280.000: —	
2923 Utförda installationsarbeten		5.500: —	1.285.500: —
3. Hyresinkomster:			
2931 Hyror		1.373: —	
2934 Andel i gemensamma hyresinkomster			
Staden	2.800: —		
Övriga	600: —	3.400: —*	4.773: —
Transport			2.230.273: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport		2.230.273: —
4. Övriga inkomster:			
2941 Andel i gemensamma ersättningar från Rfa			3.000: —*
7. Ränteinkomster:			
2971 Ränta på utestående anslutningsavgifter			100: —
	Summa driftinkomster		2.233.373: —
Kapitalinkomster.			
Avskrivning på fasta tillgångar			
2981 Förvaltning		2.100: —	
2982 Tillverkning		40.000: —	
2983 Distribution		25.400: —	67.500: —*
	Summa inkomster		2.300.873: —

11 C. Elektricitetsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:				
3111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	29.960: —			
Dyrtidstillägg Fa	3.600: —	33.560: —		
3112 Löner till extra personal Fa	11.900: —			
Dyrtidstillägg Fa	1.500: —	13.400: —		
3110 Andel i gemensamma kostnader		171.640: —*		
3116 Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	10.958: —			
Dyrtidstillägg Fa	3.000: —			
Stadens pensionsavgifter till SKP	3.600: —			
till stadens pensionsfond	528: —	4.128: —	18.086: —	236.686: —
2. Lokalkostnader:				
3120 Andel i gemensamma kostnader			17.400: —*	
3. Underhållskostnader:				
3130 Andel i gemensamma kostnader			7.800: —*	
4. Materialkostnader:				
3140 Andel i gemensamma kostnader			6.000: —*	
		Transport	267.886: —	

	Transport		267.886: —	
5. Allmänna kostnader:				
3153 Annonser och reklam Fa		12.000: —		
3154 Resor och representation Fa		3.000: —		
3158 Utskylder Fa		65.000: —		
3159 Övriga allmänna kostnader Fa				
Föreningsavgifter		2.500: —		
3150 Andel i gemensamma kostnader		41.100: —*	123.600: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
3184 Avskrivning på rörelsetillgångar				
Kundförluster Fa		2.000: —		
3180 Andel i gemensamma kostnader				
Räntor	9.400: —			
Avskrivningar	5.100: —	14.500: —*	16.500: —	407.986:—
2. TILLVERKNING.				
1. Personalkostnader, Fa:				
3211 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	6.072: —			
Dyrtidstillägg	800: —	6.872: —		
3212 Löner till extra personal		1.000: —		
3216 Stadens pensionsavgifter till SKP		1.300: —	9.172: —	
2. Lokalkostnader:				
3221 Hyror och arrenden				
Staden		3.000: —*		
Övriga Fa		2.000: —	5.000: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
3231 Byggnader		1.000: —		
3234 Maskiner och instrument		1.000: —	2.000: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
3241 Oljor		100: —		
3242 Förbrukningsmaterial		100: —	200: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
3272 Elkraft		1.175.000: —		
3273 Elkraft för vattendestillering		500: —	1.175.500: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
3281 Ränta på fasta tillgångar		500: —		
3282 Avskrivning på fasta tillgångar		1.800: —	2.300: —*	1.194.172: —
	Transport			1.602.158: —

	Transport			1.602.158: —
	3. DISTRIBUTION.			
	1. Personalkostnader, Fa:			
3311	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) ..... 80.318: —			
	Dyrtidstillägg ..... 9.700: —	90.018: —		
3316	Stadens pensionsavgifter till SKP ..... 15.700: —			
	till stadens pensionsfond.. 8.256: —	23.956: —		
3312	Löner till extra personal	1.000: —	114.974: —	
	2. Lokalkostnader:			
3321	Hyror och arrenden			
	Staden	262: —*		
	Övriga Fa	4.538: —	4.800: —	
	3. Underhållskostnader, Fa:			
3331	Byggnader	2.000: —		
3332	Ledningsnät	175.000: —		
3333	Övriga fasta anläggningar			
	Ställverk	25.000: —		
3334	Transformatorer	20.000: —		
3335	Verktyg och inventarier	15.000: —		
3336	Fordon	15.000: —		
3337	Gatubelysning	45.000: —	297.000: —	
	4. Materialkostnader, Fa:			
3342	Förbrukningsmaterial		1.000: —	
	6. Mätningskostnader, Fa:			
3361	Ombyte av mätare	8.000: —		
3362	Underhåll av mätare	4.000: —		
3363	Anskaffning av mätare	50.000: —	62.000: —	
	8. Räntor och avskrivningar:			
3381	Ränta på fasta tillgångar	60.000: —		
3382	Avskrivning på fasta tillgångar	99.000: —	159.000: —*	638.774: —
	4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
3413	Arbetslöner och material Fa			55.000: —
	Summa driftutgifter			2.295.932: —
	Kapitalutgifter.			
3811	Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1949 Ra			50.000: —
	Summa utgifter			2.345.932: —

Driftinkomster.

1. Förbrukningsavgifter:		
3911 Enskild strömförbrukning	2.850.000: —	
3912 Allmän belysning	60.000: —	2.910.000: —
2. Försäljningsinkomster:		
3921 Destillerat vatten	1.500: —	
3923 Utförda installationsarbeten	60.000: —	61.500: —
3. Hyresinkomster:		
3934 Andel i gemensamma hyresinkomster		
Staden	6.600: —	
Övriga	1.500: —	8.100: —*
4. Övriga inkomster:		
3941 Andel i gemensamma ersättningar från Rfa		7.200: —*
7. Ränteinkomster:		
3971 Ränta på utestående anslutningsavgifter		300: —
Summa driftinkomster		2.987.100: —

Kapitalinkomster.

Avskrivning på fasta tillgångar		
3981 Förvaltning	5.100: —	
3982 Tillverkning	1.800: —	
3983 Distribution	99.000: —	105.900: —*
Summa inkomster		3.093.000: —

12. Hälso- och sjukvård.

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Driftutgifter.

1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.[2])		
Personalkostnader, Fa:		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	66.692: —	
Dyrtidstillägg	8.100: —	74.792: —
113 Löner till extra befattningshavare	8.832: —	
Dyrtidstillägg	1.100: —	
Transport	9.932: —	74.792: —

[2] Staten uppgjord under förutsättning av stfm godkännande av föreslagen omorganisation.

	Transport	9.932: —	74.792: —		
	Övriga löner och arvoden				
	Vikarier för tjänsteläkare	2.700: —			
	Arvoden till jourhavande läkare	2.000: —	14.632: —		
121	Stadens pensionsavgifter				
	till SKP	7.500: —			
	till stadens pensionsfond	1.200: —	8.700: —		
122	Pensioner enl pensionsstat (bil 3)	13.777: —			
	Dyrtidstillägg	3.800: —	17.577: —		
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvård		200: —	115.901: —	
	Administrationskostnader:				
211	Kontorskostnader, tidskrifter, litteratur, annonsering och trycksaker Fa		2.800: —		
231	Resor, transporter och cykelersättning Fa		2.000: —		
241	Telefon och post Fa		1.300: —		
250	Lokalhyra för mjölkkontroll	250: —*			
251	Lokalkostnader för hälsovårdsbyrån Fa				
	Hyra och värme	1.700: —			
	Städning och lyse	950: —	2.900: —	9.000: —	
	Kostnader för ambulansbilen:				
390	Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll		8.000: —*		
391	Driftkostnader, reparationer och försäkringar Fa		5.000: —	13.000: —	
	Övriga utgifter:				
691	Analyser Fa		500: —		
692	Skyddsympning Fa		1.300: —		
693	Kostnader för profylaktiska åtgärder läkarbesök enl epidemilagen Fa		300: —		
694	Desinfektion Fa		500: —		
695	Utrotning av skadedjur Fa		4.000: —		
791	Oförutsedda utgifter Fa h		400: —	7.000: —	144.901: —
	2. POLIKLINIK.				
113	Arvode till läkare		6.000: —		
	Arvode till polikliniksköterska Fa		1.740: —		
	Ersättning till semestervikarie Fa		145: —	7.885: —	
	Transport			7.885: —	144.901: —

	Transport		7.885: —	144.901: —
251	Lokalkostnader			
	Hyra	600: —		
	Ersättning för värme, lyse och städning	700: —	1.300: —	
691	Övriga utgifter		200: —	9.385: —
	Summa driftutgifter			154.286: —

Kapitalutgifter.

1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.

821	Inköp av ny ambulansbil Ra		16.500: —
	Summa utgifter		170.786: —

Driftinkomster.

1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.

951	Ambulansutryckningar	5.000: —	
953	Lösen för protokoll och intyg	1.100: —	
990	Köttbesiktningsbyråns andel i lön för en hälsovårdsinspektör	2.276: —*	8.376: —

2. POLIKLINIK.

941	Statsbidrag		6.000: —
	Summa inkomster		14.376: —

12 B. Folktandvård.

Driftutgifter.

690	Hyra och uppvärmning av tandkliniken	11.000: —*
691	Fri tandvård Fa	4.000: —
	Summa utgifter	15.000: —

12 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

691	Västerås stads förening mot tuberkulos	3.000: —
	Summa utgifter	3.000: —

13. Allmän hygien.

13 AB. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

1111	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa ..	39.852: —		
	Dyrtidstillägg Fa	4.800: —	44.652: —	
1112	Löner till extra personal Fa	8.400: —		
	Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	9.500: —	
1110	Andel i gemensamma kostnader		42.900: —*	
1116	Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	28.863: —		
	Dyrtidstillägg Fa	7.800: —		
	Stadens pensionsavgifter till SKP	5.000: —	41.663: —	138.715: —
	2. Lokalkostnader:			
1120	Andel i gemensamma kostnader			4.300: —*
	3. Underhållskostnader:			
1130	Andel i gemensamma kostnader			2.000: —*
	4. Materialkostnader:			
1140	Andel i gemensamma kostnader			1.500: —*
	5. Allmänna kostnader:			
1154	Resor och representation Fa		2.500: —	
1158	Utskylder Fa		3.200: —	
1150	Andel i gemensamma kostnader		10.300: —*	16.000: —
	8. Räntor och avskrivningar:			
1184	Avskrivningar på rörelsetillgångar Kundförluster Fa		600: —	
1180	Andel i gemensamma kostnader Räntor	2.300: —		
	Avskrivningar	1.200: —	3.500: —*	
1185	Avskrivning av grävmaskin och lastbilar		25.000: —*	29.100: — 191.615: —

2. TILLVERKNING.

1. Personalkostnader, Fa:

1211	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	6.312: —		
	Dyrtidstillägg	800: —	7.112: —	
		Transport	7.112: —	191.615: —

	Transport	7.112: —		191.615: —
1212 Löner till extra personal		2.000: —		
1216 Stadens pensionavgifter till stadens pensionsfond		276: —	9.388: —	
2. Lokalkostnader:				
1221 Hyror och arrenden		600: —		
1222 Uppvärmning Fa		900: —	1.500: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
1231 Byggnader, brunnar och filter		6.000: —		
1234 Maskiner och instrument		3.000: —		
1235 Verktyg och inventarier		500: —	9.500: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
1241 Oljor		500: —		
1242 Förbrukningsmaterial		200: —	700: —	
5. Allmänna kostnader, Fa:				
1257 Laboratoriekostnader			1.000: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
1272 Elström			65.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
1281 Ränta på fasta tillgångar		11.800: —		
1282 Avskrivning på fasta tillgångar		20.800: —	32.600: —*	119.688: —
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader, Fa:				
1311 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2)	47.400: —			
Dyrtidstillägg	5.700: —			
	53.100: —			
Avgår gasverkets del i förmanslöner	3.500: —	49.600: —		
1312 Löner till extra personal	4.400: —			
Dyrtidstillägg	600: —			
Ersättningspersonal	6.000: —	11.000: —		
1316 Stadens pensionsavgifter till SKP	20.200: —			
till stadens pensionsfond	10.912: —	31.112: —	91.712: —	
2. Lokalkostnader:				
1321 Hyror och arrenden		3.000: —*		
1322 Uppvärmning Fa		8.000: —	11.000: —	
	Transport		102.712: —	311.303: —

Transport		102.712: —	311.303: —
3. Underhållskostnader, Fa:			
1331 Byggnader och fasta anläggningar ..	8.000: —		
1332 Ledningsnät			
1. Vattenledningar .... 75.000: —			
2. Avloppsledningar .... 55.000: —	130.000: —		
1334 Maskiner och instrument	6.000: —		
13342 Inköp av rensskärare, Hässlö[1]) ..	—: —		
1335 Verktyg och inventarier	10.000: —		
1336 Fordon	10.500: —	164.500: —	
4. Materialkostnader, Fa:			
1341 Oljor	800: —		
1342 Förbrukningsmaterial	1.500: —	2.300: —	
5. Allmänna kostnader, Fa:			
1357 Laboratoriekostnader		500: —	
6. Mätningskostnader, Fa:			
1361 Ombyte av mätare	2.000: —		
1362 Underhåll av mätare	5.000: —		
1363 Anskaffning av mätare	25.000: —	32.000: —	
7. Kraftinköp, Fa:			
1372 Elström		18.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:			
1381 Ränta på fasta tillgångar	119.400: —		
1382 Avskrivning på fasta tillgångar	162.700: —	282.100: —*	602.112: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
1413 Arbete och material Fa			10.000: —
Summa driftutgifter			923.415: —
Kapitalutgifter.			
1811 Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1949 Ra		30.000: —	
1841 Avsättning till fond för anskaffande av bl a hiss i vattentornet Fa.....		2.000: —	32.000: —
Summa utgifter			955.415: —
Driftinkomster.			
1. Förbrukningsavgifter:			
1911 Vattenavgifter			750.000: —
Transport			750.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport		750.000: —
2. *Försäljningsinkomster:*			
1921 Metangasförsäljning		10.000: —	
1923 Utförda installationsarbeten		12.000: —	
1924 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar		6.000: —*	28.000: —
3. *Hyresinkomster:*			
1931 Hyror		1.200: —	
1934 Andel i gemensamma hyresinkomster			
Staden	1.600: —		
Övriga	400: —	2.000: —*	3.200: —
4. *Övriga inkomster:*			
1941 Andel i gemensamma ersättningar från Rfa		1.800: —*	
1942 Visning av vattentornet		4.000: —	
1943 Fördelning av körselkontrollantens lön och pensionsavgift		10.500: —	
1944 Överskott på grävmaskin		15.000: —	
1945 Överskott på lastbilar		10.000: —	41.300: —
7. *Ränteinkomster:*			
1971 Ränta på utestående anslutningsavgifter			500: —
Summa driftinkomster			823.000: —
Kapitalinkomster.			
Avskrivning på fasta tillgångar			
1981 Förvaltning		26.200: —	
1982 Tillverkning		20.800: —	
1983 Distribution		162.700: —	209.700: —*
Summa inkomster			1.032.700: —

13 C 1. Renhållningsverk.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
110 Andel i jordbruksegendomarnas löner och pensioner		14.340: —*	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	67.128: —		
Dyrtidstillägg Fa	8.100: —	75.228: —	
Transport		89.568: —	

Transport		89.568: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	3.900: —		
Dyrtidstillägg Fa	500: —		
Arvode till ordförande	300: —	4.700: —	
114 Semesterersättning till arbetare Fa		7.400: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa			
till SKP	17.300: —		
till stadens pensionsfond	12.100: —	29.400: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	14.100: —		
Dyrtidstillägg Fa	3.900: —	18.000: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		1.400: —	150.468: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		600: —*	
211 Kontorskostnader Fa		1.200: —	
231 Del av bilersättning (jfr 7 D1) Fa	800: —		
Resor Fa	500: —	1.300: —	
241 Telefon och post Fa		1.000: —	
Lokalkostnader			
250 Hyra för kontor		1.000: —*	
251 Värme, lyse och städning Fa		900: —	6.000: —
Driftkostnader, Fa:			
311 Timavlönade arbetare		80.000: —	
312 Förhyrda bilar		5.000: —	
321 Torvmull		4.000: —	
331 Kraftström		600: —	
351 Lokalkostnader			
Värme, lyse och gas	800: —		
Garagehyra	1.800: —	2.600: —	
352 Bilskatt och försäkring		7.500: —	
391 Drivmedel och smörjoljor för bilar		19.000: —	118.700: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Fabriksbyggnader och maskiner		1.500: —	
412 Underhåll av avstjälpningsplats		15.000: —	
422 Automobiler (häri ingår del av lön till transportmästare kr 2.625: —)		12.000: —	
423 Kärl		2.000: —	
424 Beklädnadspersedlar		2.500: —	
425 Inventarier		2.000: —	
491 Försäkrngspremier		300: —	35.300: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 10.000: —			400: —*
Transport			310.868: —

Transport		310.868: —
Diverse utgifter:		
711 Utredningskostnad för nytt renhållningsverk[1])	—: —	
712 Inköp av sopkärl för försäljning Fa	50.000: —	
791 Oförutsedda utgifter och representation Fa h	200: —	50.200: —
Summa utgifter		361.068: —

Driftinkomster.

911 Sopor	300: —	
912 Torvmullspudrett	2.500: —	
913 Torvmull	500: —	
914 Försäljning av sopkärl	50.000: —	53.300: —
Utförda arbeten:		
920 Uppsamling och transport av svinmat		6.500: —*
Avgifter:		
951 Hämtningsavgifter		95.000: —
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster		1.000: —
Summa inkomster		155.800: —

13 C 2. Svingård.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:			
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3)	1.302: —		
Dyrtidstillägg	400: —	1.702: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård		75: —	1.777: —
Rörelsekostnader:			
231 Del av bilersättning Fa (jfr 7 D1)		300: —	
311 Arbetareavlöningar Fa		6.000: —	
320 Uppsamling och transport av svinmat Fa		6.500: —*	
321 Inköp av grisar Fa		5.000: —	
322 Kraftfoder Fa		25.000: —	
341 Körningar Fa		1.000: —	
350 Hyra, ladugården m fl byggnader		1.000: —*	
351 Bränsle och lyse Fa		2.000: —	46.800: —
Transport			48.577: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport		48.577: —
Underhållskostnader, Fa:		
421 Underhåll av inventarier och hus	2.500: —	
491 Försäkringspremier	100: —	
493 Veterinärkostnader	500: —	3.100: —
Räntor:		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 110.000: —		4.400: —*
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —
Summa utgifter		56.177: —

Driftinkomster.

911 Försäljning av fläsk och grisar	60.000: —
Summa inkomster	60.000: —

13 D 1. Varmbadhus.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	15.873: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.000: —	17.873: —	
113 Övriga löner och arvoden			
Baderskor, tvätterskor m fl Fa....	33.562: —		
Vikarier och extra hjälp Fa	5.000: —		
Dyrtidstillägg Fa	7.000: —		
Kontrollant	1.500: —	47.062: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa			
till SKP	1.200: —		
till stadens pensionsfond	1.600: —	2.800: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	7.005: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.900: —	8.905: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		500: —	
192 Personalens beklädnadsförmåner Fa ..		400: —	77.540: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker		1.500: —	
241 Telefon		200: —	1.700: —
Transport			79.240: —

	Transport		79.240: —
Driftkostnader, Fa:			
321 Förbrukningsmateriel		10.000: —	
331 Kraftström		850: —	
332 Bränsle och lyse		37.000: —	
351 Städning och renhållning		6.500: —	54.350: —
Underhållskostnader:			
411 Badhusbyggnaden Fa		7.000: —	
412 Pannor och ledningar Fa		7.000: —	
421 Inventarier Fa		1.500: —	
422 Linne Ra		2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		350: —	17.850: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 300.000: —			12.000: —*
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		300: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		300: —	600: —
	Summa utgifter		164.040: —

Driftinkomster.

931 Hyror för tre lägenheter		2.535: —
951 Badavgifter		110.000: —
960 Simundervisningsbad		5.062: —*
	Summa inkomster	117.597: —

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
110 Andel i slutna fattigvårdens löner	5.000: —		
Pensionärernas arbeten	5.000: —	10.000: —*	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	10.428: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.300: —	11.728: —	
113 Extra befattningshavare Fa	9.912: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.200: —		
Tillfällig arbetskraft Fa	1.500: —	12.612: —	
121 Pensionsavgifter Fa till stadens pensionsfond		400: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		100: —	34.840: —
	Transport		34.840: —

	Transport		34.840: —
Administrationskostnader, Fa:			
211	Kontorskostnader	200: —	
241	Telefon	100: —	
291	Försäkringspremier	150: —	450: —
Driftkostnader:			
321	Tvättmedel Fa	2.500: —	
331	Kraftström Fa	1.500: —	
332	Vattenavgifter Fa	1.000: —	
333	Bränsle och lyse Fa	8.000: —	
341	Driftkostnader för bil Fa	2.000: —	
350	Lokalhyra	2.000: —*	
391	Övriga driftkostnader Fa	1.500: —	18.500: —
Underhållskostnader, Fa:			
421	Underhåll av maskiner		1.200: —
	Summa utgifter		54.990: —

Driftinkomster.

920	Tvätt för ålderdomshemmet	25.000: —*
921	Tvätt för enskilda personer	30.000: —
	Summa inkomster	55.000: —

13 E. Anordningar för friluftsliv.

Driftutgifter.

1. KALLBADHUS.

791	Kostnader för anordnande och drift av provisoriskt duschbad el dyl sommaren 1949 Fa			2.000: —
	2. BJÖRNÖN.			
111	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	5.592: —		
	Dyrtidstillägg Fa	700: —	6.292: —	
113	Arvode till biträdande ordningsman Fa		500: —	
121	Stadens pensionsavgifter till stadens pensionsfond Fa		300: —	
241	Telefon		180: —	
351	Renhållning Fa		200: —	
411	Underhåll av byggnader Fa		2.000: —	
412	Underhåll av brygga och bro Fa		5.000: —	
413	Underhåll av park och skogsmark Fa		15.000: —	
	Transport		29.472: —	2.000: —

	Transport	29.472: —	2.000: —
414	Anordnande av vändplan vid Björnöbron[1])	—: —	
415	Elektrifiering vid Halsen[1])	—: —	
416	Underhåll av vägar Fa	5.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 250.000: —	10.000: —*	
711	Avverkningskostnad och skogsodling Fa	2.000: —	
721	Utskylder Fa	900: —	47.672: —
	3. HÄSTHOLMARNA.		
113	Arvode till ordningsmän Fa	3.500: —	
122	Pension enl pensionsstat (bil 3) Fa.. 360: —		
	Dyrtidstillägg Fa 100: —	460: —	
411	Underhåll av byggnader Fa[1])	10.000: —	
412	Underhåll av bryggor Fa	6.000: —	
413	Underhåll av park- och skogsmark Fa	25.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	450: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 167.000: —	6.700: —*	
721	Utskylder Fa	600: —	52.710: —
	4. JOHANNISBERGSBADET.		
411	Underhåll av badplatsen Fa		18.000: —
	5. SMÅBÅTSHAMNAR.		
	Administrationskostnader:		
210	Andel i hamnens förvaltningskostnader 3.000: —*		
211	Annonsering och trycksaker Fa 300: —		
230	Hyra för pontoner 750: —*	4.050: —	
	Underhållskostnader, Fa:		
411	Underhåll av bryggor och pontoner för småbåtshamnarna	11.500: —	
	411 Hamnens arbeten		
	411 a Byggnadskontorets arbeten		
	411 b Isväckning		
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 100.000: —	4.000: —*	19.550: —
	6. ÖVRIGA FRILUFTSÄNDAMÅL.		
791	Arkitektpristävlan för friluftsområde (Stfm 30/9 1948 § 286) Ra	50.000: —	
792	Lundby badhusförening	300: —	50.300: —
	Summa driftutgifter		190.232: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport			190.232: —
	Kapitalutgifter.			
	2. BJÖRNÖN.			
811	Uppförande av toalettbyggnad[1])	—: —		
821	Livräddningsbåt och redskap[1])	—: —	—: —	
	3. HÄSTHOLMARNA.			
811	Ombyggnad och modernisering av restaurangbyggnaden å Elba Ra	75.000: —		
812	Elektrifiering av Östra holmen och Elba[1])	—: —	75.000: —	
	4. JOHANNISBERGSBADET.			
812	Serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet[1])	—: —		
813	Ytterligare arbeten vid Johannisbergs badplats[1])	—: —	—: —	
	5. SMÅBÅTSHAMNAR.			
811	Anordnande av småbåtshamn[1])	—: —		
812	Underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån (Stfm 26/2 1948 § 61) ..... 12.000: —			
	Tilläggsanslag ..... 3.000: —	15.000: —	15.000: —	90.000: —
	Summa utgifter			280.232: —

	Driftinkomster.		
	1. KALLBADHUS.		
951	Badavgifter		50: —
	2. BJÖRNÖN.		
911	Skogsprodukter	2.500: —	
932	Arrenden	5.230: —	7.730: —
	3. HÄSTHOLMARNA.		
931	Hyror		8.000: —
	5. SMÅBÅTSHAMNAR.		
931	Båtplatsavgifter		11.500: —
	Summa inkomster		27.280: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

13 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

712 Sommarvattenledning till Notudden[1])		—: —
Summa utgifter		—: —

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

113 Kostnad för utsättande av bord på salutorg Fa	400: —	
Arvode till torguppsyningsman Fa	1.300: —	1.700: —
Administrationskostnader:		
211 Trycksaker Fa		100: —
Summa utgifter		1.800: —

Driftinkomster.

951 Torgplatsavgifter	3.900: —
Summa inkomster	3.900: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

110 Andel i lön till vaktmästare (hälsovårdsinspektör)		2.276: —*
113 Övriga löner och arvoden		
Besiktningsveterinär	3.000: —	
Vikarie	150: —	
Mikroskopist	650: —	
Kassör	600: —	
Vägare	540: —	
Vikarie för vaktmästare Fa	300: —	5.240: —
Transport		7.516: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport		7.516: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	1.584: —		
Dyrtidstillägg Fa	500: —	2.084: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		50: —	9.650: —
Administrationskostnader:			
211 Skrivmaterial och tryckningskostnader Fa		200: —	
241 Telefon Fa		250: —	
250 Lokalhyra		2.750: —*	
251 Övriga lokalkostnader Fa			
Bränsle	300: —		
Vatten, lyse och kraft	300: —		
Städning och renhållning	200: —	800: —	
291 Laboratoriekostnad		200: —	4.200: —
Underhållskostnader:			
491 Försäkringspremier Fa			50: —
Summa utgifter			13.900: —

Driftinkomster.

951 Besiktningsavgifter	6.000: —
952 Vågavgifter	150: —
991 Diverse inkomster	100: —
Summa inkomster	6.250: —

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A 1. Folkskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal enl stadens löneplan (bil 2) Fa	58.740: —		
Dyrtidstillägg Fa	7.000: —	65.740: —	
113 Övriga arvoden			
4 överlärare	6.400: —		
1 överlärare (Gideonsbergssk ½ år)	800: —		
2 tillsyningslärare i slöjd	2.000: —		
Kuratorsverksamhet	250: —		
Bibliotekarie för lärjungebiblioteket i Djäknebergsskolan	1.000: —		
Transport	10.450: —	65.740: —	

Transport	10.450: —	65.740: —	
Ordförandearvode	300: —		
Fastighetsförvaltare Fa	7.932: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.000: —		
Extra skrivbiträde Fa	4.500: —	24.182: —	
116 Löner till folkskollärare enl statens löneplan (bil 2) Fa	806.144: —		
Löner till småskollärare enl statens löneplan (bil 2) Fa	410.760: —		
Dyrtidstillägg Fa	146.200: —		
Barntillägg Fa	756: —		
Timlärararvoden Fa	17.900: —	1.381.760: —	
117 Löner till lärare i övningsämnen enl löneplan (bil 2) Fa	109.787: —		
Rörligt tillägg Fa	15.900: —		
Kristillägg Fa	21.600: —		
Barntillägg Fa	108: —		
Provisoriskt lönetillägg Fa	19.800: —		
Timlärarearvoden Fa	11.000: —	178.195: —	
118 Övrig undervisning Fa			
Undervisning till hörselsvaga barn	400: —		
Privatläsning	800: —		
Vikariearvoden	8.000: —	9.200: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa			
till SKP	2.000: —		
till stadens pensionsfond	1.700: —	3.700: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	27.463: —		
Dyrtidstillägg Fa	6.900: —	34.363: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		3.000: —	1.700.140: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		3.000: —	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		6.000: —	
231 Resekostnader			
För inspektion och tillsyn Fa	500: —		
Till överlärarna	300: —		
Till lärare i övningsämnen	600: —	1.400: —	
241 Telefon och post Fa		5.000: —	
251 Hyra för vaktmästarebostad		1.300: —	16.700: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Löner till skolans snickare		21.600: —	
412 Underhåll av byggnader		120.000: —	
Transport		141.600: —	1.716.840: —

Transport		141.600: —	1.716.840: —
413 Underhåll och skötsel av skolgårdar..		12.000: —	
421 Material för skolans snickare		10.000: —	
491 Försäkringspremier		2.300: —	165.900: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 3.857.000: —			154.300: —*
Skolhälsovård, Fa:			
631 Arvode till skolläkare		9.500: —	
632 Arvode till läkare för behandling av defekter å syn-, hörsel- och talorgan m m		3.000: —	
633 Medicin, förbandsartiklar m m		2.000: —	
634 Avgifter till folktandvården		15.200: —	29.700: —
Lokalkostnader:			
650 Hyra för Hwasserska gården och Fridnäs	4.600: —*		
651 Hyra för skollokal i Skiljebo	1.400: —	6.000: —	
652 Arvode till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning Fa..	51.400: —		
Dyrtidstillägg Fa	12.500: —	63.900: —	
654 Skurning och rengöring Fa		32.000: —	
650 a) Renhållning och skötsel av gator m m (till stadens förvaltningar)	1.000: —*		
655 D:o övriga Fa	2.000: —	3.000: —	
656 Sotning Fa		1.000: —	
657 Uppvärmning Fa		90.000: —	
658 Belysning Fa		12.000: —	
659 Vatten Fa		5.000: —	212.900: —
Fri undervisningsmateriel, Fa:			
661 Materiel i läs- och skrivämnen		48.000: —	
662 Slöjdmateriel för gossar		8.400: —	
663 Slöjdmateriel för flickor		13.000: —	
664 Materiel i skolköken		5.000: —	
665 Skolfilm		2.000: —	76.400: —
Övrig undervisningsmateriel, Fa:			
666 Materiel till skolornas förråd		15.000: —	
667 Lärarepersonalens bibliotek		600: —	
668 Lärjungebiblioteket	8.500: —		
Inköp av böcker till centralt skolbibliotek (engångsanslag)	16.000: —	24.500: —	
Transport		40.100: —	2.356.040: —

Transport		40.100: —	2.356.040: —
669 Materiel för sång- och musikundervisning		500: —	40.600: —
Skolträdgårdar:			
671 Västgötegatan			
Omkostnader Fa	1.100: —		
Arvode	1.000: —	2.100: —	
672 Herrgädsskolan			
Omkostnader Fa	1.300: —		
Arvode	1.000: —	2.300: —	
673 Korsängsskolan			
Omkostnader Fa	1.300: —		
Arvode	1.000: —	2.300: —	
674 Hammarbyskolan			
Omkostnader Fa	500: —		
Arvode	330: —	830: —	
675 Lundby skola			
Omkostnader Fa		250: —	
676 Rosenlunds skola			
Omkostnader Fa		250: —	8.030: —
Simundervisning:			
680 Ersättning till varmbadhuset		3.937: —*	
681 Handdukar och tvål Fa		2.000: —	
682 Löner och arvoden Fa			
Simlärare	2.320: —		
Simlärarinna	2.000: —		
Baderskor och skolbad i Badelunda	4.350: —		
Dyrtidstillägg	1.900: —	10.570: —	16.507: —
Bidrag till diverse ändamål:			
691 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fa h		1.500: —	
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor Fa h		3.000: —	
693 Skolmåltider Fa		332.000: —	
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång		10.000: —	
695 Studieresor och utredning för nya skollokaler Fa		2.000: —	
696 Skolförsäkringar Fa		3.000: —	351.500: —
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		800: —	
Transport		800: —	2.772.677: —

Transport		800: —	2.772.677: —
790 Andel i parkförvaltningens kostnader för andra förvaltningar		20.000: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		2.500: —	23.300: —
Summa driftutgifter			2.795.977: —
Kapitalutgifter.			
821 Inköp av inventarier Ra			
Skolmöbler m m	14.000: —		
Smalfilmsapparater och film	7.600: —		
Skolradio	12.000: —		
Inventarier till överlärarexp och fastighetsförvaltarens kontor	10.000: —	43.600: —	
823 Iordningställande av lokaler för barnbespisning (Stfm 29/4 1948 § 140) Ra		205.100: —	248.700: —
Summa utgifter			3.044.677: —
Driftinkomster.			
Hyresinkomster:			
931 Hyror och arrenden			23.853: —
Statsbidrag:			
941 För löner åt folk- och småskollärare	970.000: —		
Dyrtidstillägg	141.700: —		
Barntillägg	756: —		
Timlärararvoden	15.200: —	1.127.656: —	
942 För löner åt övningslärare			
Slöjdundervisning för gossar	10.500: —		
Slöjdundervisning för flickor	15.000: —		
Undervisning i huslig ekonomi	3.300: —		
Dyrtidstillägg till lärare i slöjd och huslig ekonomi	18.200: —		
Provisorisk avlöningsförbättring	4.000: —	51.000: —	
943 Lärjungebiblioteket		1.000: —	
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler		750: —	
945 För hyror		700: —	
946 För materiel		9.970: —	
948 För skolhälsovård		14.950: —	
949 För fri undervisningsmateriel		35.200: —	
951 För skolmåltider		120.800: —	
952 För lokaler för barnbespisning (Stfm 29/4 1948 § 140)		44.700: —	1.406.726: —
Transport			1.430.579: —

Transport		1.430.579: —
Övriga bidrag:		
953 Wahlbeckska fonden		500: —
Summa inkomster		1.431.079: —

15 A 2. Fortsättningsskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Föreståndarearvode	1.200: —	
116 Lärarelöner Fa	18.960: —	20.160: —
Administrationskostnader, Fa:		
221 Annonsering och trycksaker		100: —
Lokalkostnader, Fa:		
651 Städning och renhållning		700: —
Undervisningskostnader, Fa:		
661 Fri undervisningsmateriel	5.100: —	
662 Materiel till förråden	400: —	
671 Understöd till behövande lärjungar	1.000: —	6.500: —
Diverse utgifter:		
791 Diverse och oförutsedda utgifter Fa		100: —
Summa utgifter		27.560: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag	10.255: —
Summa inkomster	10.255: —

15 B. Praktisk mellanskola och Högre folkskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Arvoden		
Skrivhjälp	600: —	
Bibliotekarie	150: —	750: —
116 Löner enl statens löneplan (bil 2) Fa	40.086: —	
Dyrtidstillägg Fa	4.900: —	44.986: —
117 Övriga lärarelöner Fa		
Tillsynslärare, timlärare och vikarier		54.000: —
Transport		99.736: —

Transport		99.736: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	1.380: —		
Dyrtidstillägg Fa	400: —	1.780: —	
123 Huvudmansavgift		1.692: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.700: —	104.908: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		1.300: —	
241 Post och telefon Fa		400: —	
251 Lokalkostnader		650: —	2.350: —
Underhållskostnader:			
Inventarier			
420 Stadens förvaltningar (15 H)	250: —*		
421 Övriga Fa	2.000: —	2.250: —	
491 Brandförsäkring Fa		100: —	2.350: —
Sjukvård, Fa:			
631 Skolläkare		700: —	
Skolsköterska		360: —	1.060: —
Lokalkostnader:			
650 Hyror (7E1 2.500: —, 15H 750: —, 15D 60: — och 15I3 990: —)		4.300: —*	
652 Städning och eldning Fa	2.700: —		
Skurning och rengöring Fa	300: —	3.000: —	
654 Uppvärmning Fa		1.000: —	
655 Belysning Fa		150: —	8.450: —
Undervisningsmateriel:			
660 Stadens förvaltningar (15 H)	750: —*		
661 Övriga Fa	2.500: —	3.250: —	
662 Förbrukningsmateriel Fa		600: —	
663 Bibliotek Fa h		500: —	
664 Fri undervisningsmateriel Fa		8.500: —	12.850: —
Övriga undervisningskostnader:			
671 Föredrag och förevisning av skolfilm Fah		600: —	
693 Skolmåltider Fa		1.470: —	2.070: —
Diverse utgifter:			
791 Diverse och oförutsedda utgifter Fa h			500: —
Summa driftutgifter			134.538: —

	Transport		134.538: —
	Kapitalutgifter.		
821	Inköp av inventarier Rah[1])		1.500: —
	Summa utgifter		136.038: —
	Driftinkomster.		
941	*Statsbidrag:*		
	Avlöningar	64.000: —	
	Löneförhöjning	3.800: —	
	Bibliotek	300: —	
	Skolläkare	340: —	
	Skolsköterska	180: —	68.620: —
	Avgifter:		
951	Terminsavgifter		90: —
	Summa inkomster		68.710: —

15 D. Kommunal flickskola.

	Driftutgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner till personal enl statens löneplan (bil 2) Fa	6.072: —	
	Dyrtidstillägg Fa	800: —	6.872: —
113	Övriga löner och arvoden		
	Rektors skrivbiträde	2.000: —	
	Bibliotekarie	400: —	
	Vaktmästarens semestervikarie Fa h	200: —	
	Simundervisning	450: —	3.050: —
116	Löner till ämneslärare enl statens löneplan (bil 2) Fa	111.348: —	
	Dyrtidstillägg Fa	13.400: —	
	Löner till ämneslärare	46.704: —	
	Dyrtidstillägg	5.600: —	
	Extra timlärare	6.960: —	
	Rektors semestervikarie	315: —	184.327: —
117	Löner till övningslärare Fa	28.576: —	
	Rörligt tillägg och kristillägg Fa 39,4 %	11.300: —	
	Provisorisk avlöningsförbättring Fa..	4.320: —	
	Timlärare i övningsämnen	8.871: —	53.067: —
	Transport		247.316: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport	247.316: —	
118 Extra undervisning i matematik och musik Fa h	995: —	
119 Löner för realskolelinjen Fa	15.000: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa till stadens pensionsfond	300: —	
123 Huvudmansavgift för övningslärare Fa	844: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa	220: —	264.675: —
Administrationskostnader, Fa:		
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker	3.000: —	
241 Post och telefon	900: —	3.900: —
Underhållskostnader, Fa:		
411 Underhåll av byggnader	2.500: —	
421 Underhåll av inventarier	1.000: —	
491 Försäkringspremier	800: —	4.300: —
Räntor:		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 1.040.000: —		41.600: —*
Hälso- och sjukvård:		
631 Skolläkare	1.150: —	
Skolsköterska	870: —	
Hållningsgymnastik	765: —	
Förbrukningsmateriel Fa	200: —	
Psykisk rådfrågning	300: —	3.285: —
Lokalkostnader, Fa:		
651 Städning, skurning m m	18.000: —	
652 Sotning och vatten	800: —	
653 Uppvärmning	10.000: —	
654 Belysning	1.600: —	30.400: —
Undervisningsmateriel:		
661 Materiel i läs- och skrivämnen Fa	5.000: —	
662 Sjöjdmateriel Fa	400: —	
663 Materiel i skolköket Fa	3.000: —	
664 Materiel i övriga övningsämnen Fa	500: —	
668 Bibilioteket Fa h	1.000: —	9.900: —
Övriga undervisningskostnader:		
671 Föredrag Fa	200: —	
672 Premier o d Fa h	300: —	
680 Skolbad	563: —*	
693 Barnbespisning Fa	14.000: —	15.063: —
Transport		373.123: —

Transport			373.123: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	
792 Stipendier (jfr 946)		75: —	575: —
Summa driftutgifter			373.698: —
Kapitalutgifter.			
821 Inköp av inventarier Fa		2.000: —	
823 Inköp av inventarier och textilier för nya skolan (Stfm 26/8 1948 § 240)		75.000: —	77.000: —
Summa utgifter			450.698: —

Driftinkomster.

Hyresinkomster:			
Hyra för lokaler			
930 Stadens förvaltningar		460: —*	
931 Övriga (även vaktmästaren)		1.350: —	1.810: —
Statsbidrag:			
941 För lärarlöner		184.866: —	
942 För elevbiblioteket		300: —	
943 För hälsovård	867: —		
För hållningsgymnastik	596: —	1.463: —	
944 För barnbespisning		6.900: —	193.529: —
Övriga bidrag:			
945 Landstingsmedel		2.000: —	
946 För stipendier (jfr 792)		75: —	2.075: —
Avgifter:			
951 Terminsavgifter		14.000: —	
952 Skolköksavgifter		1.200: —	15.200: —
Summa inkomster			212.614: —

15 G. Statliga läroverk.

Driftutgifter.

1. ALLMÄNT LÄROVERK.

Personalkostnader:			
113 Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f d seminariebyggnaden Fa	3.025: —		
191 Hyresbidrag till rektor	2.400: —	5.425: —	
Transport		5.425: —	

	Transport		5.425: —	
Administrationskostnader:				
250 Lokalkostnader				
Hyra för f d seminariet..	5.200: —			
Hyra för Heimer 1	5.000: —			
Gymnastiksal	2.400: —	12.600: —*		
251 Hyra för mark (Stfm 26/2 1948 § 53)		800: —	13.400: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av fastigheter Ra[1])		27.000: —		
412 Uppsättning av staket[1])		—: —	27.000: —	
Räntor:				
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 548.000: —			21.900: —*	
Undervisning:				
680 Ersättning till varmbadhus		562: —*		
681 Arvode för simundervisning	750: —			
Dyrtidstillägg	200: —	950: —		
682 Musikundervisning (blåsorkester) Fa		500: —	2.012: —	
Diverse utgifter:				
793 Restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden (utredningskostnader)[1])			—: —	69.737: —
2. ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLAN:				
191 Hyresbidrag till rektor		2.000: —		
250 Hyra för gymnastiksal (Idrottshallen)		900: —*		
530 Andel i ränta å bokfört värde av fasta tillgångar		8.350: —*		11.250: —
Summa driftutgifter				80.987: —
Kapitalutgifter.				
1. ALLMÄNT LÄROVERK:				
811 Provisorisk skolbyggnad[1])				—: —
Summa utgifter				80.987: —

15 H. Yrkesskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl stadens löneplan (bil 2) Fa		5.832: —	
Dyrtidstillägg Fa		700: —	6.532: —
Transport			6.532: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport		6.532: —	
113 Övriga löner Fa			
Extra skrivbiträde	3.888: —		
Dyrtidstillägg	500: —		
Diverse personal	9.012: —		
Dyrtidstillägg	800: —	14.200: —	
116 Löner enl statens löneplan (bil 2) Fa	66.408: —		
Dyrtidstillägg Fa	8.000: —		
Rektorsarvode	4.000: —		
Övriga lärarearvoden Fa	50.650: —	129.058: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa till stadens pensionsfond		300: —	
122 Pensioner enl pensionsstat (bil 3) Fa	11.223: —		
Dyrtidstillägg Fa	3.100: —	14.323: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		750: —	165.163: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker		4.250: —	
241 Post och telefon		1.300: —	5.550: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Byggnader och fast inredning		35.000: —	
412 Försäkringspremier		250: —	
421 Inventarier		2.000: —	37.250: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 580.000: —			23.200: —*
Lokalkostnader, Fa:			
651 Bränsle, lyse och vatten		18.000: —	
652 Övriga lokalkostnader		3.000: —	21.000: —
Undervisningsmateriel:			
661 Stadigvarande undervisningsmateriel Fa		1.500: —	
662 Förbrukningsmateriel Fa		6.250: —	
663 Biblioteket Fa h		640: —	
664 Produktionsmateriel Fa		13.000: —	21.390: —
Övriga undervisningskostnader:			
671 Arbetspremier Fa		1.000: —	
672 Statsstipendier Fa		60.000: —	
673 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fa h	150: —		
Bidrag till lärares resor med elever Fa	75: —	225: —	61.225: —
Transport			334.778: —

Transport			334.778: —
Diverse utgifter, Fa:			
791 Diverse och oförutsedda utgifter.....			100: —
Summa driftutgifter			334.878: —
Kapitalutgifter.			
821 Inköp av inventarier Fa h			2.000: —
Summa utgifter			336.878: —
Driftinkomster.			
Försäljning:			
911 Försäljning av elevernas produkter ..			14.000: —
Bidrag:			
940 Elektrotekniska fackskolans andel i ränta å fasta tillgångar	8.350: —		
Ersättning från Praktiska mellanskolan och Högre folkskolan för lokal m m	1.750: —	10.100: —*	
941 Statsbidrag			
Lärarearvoden	42.000: —		
Stadigvarande undervisningsmateriel	750: —		
Förbrukningsmateriel	2.750: —		
Bibliotek	320: —		
Statsstipendier	60.000: —		
Diverse bidrag till installatörkurs ..	1.000: —	106.820: —	
942 Landstingsbidrag		4.000: —	
943 Bidrag av föreningar och enskilda....		1.000: —	
945 Bidrag från Zimmermanska fonden till pensioner		1.599: —	123.519: —
Avgifter:			
951 Lärjungeavgifter		28.000: —	
952 Ersättning av Elektrotekniska fackskolan m fl för gemensamma kostnader och diverse inkomster			
Diverse personal	1.400: —		
Telefon	400: —		
Bränsle, lyse och vatten	5.970: —		
Övriga lokalkostnader	1.000: —		
Diverse	100: —	8.870: —	36.870: —
Summa inkomster			174.389: —

15. I. Gymnastik och idrott.

Driftutgifter.

1. GEMENSAM FÖRVALTNING.

Personalkostnader:

111	Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	19.848: —		
	Dyrtidstillägg Fa	2.400: —	22.248: —	
113	Löner till extra befattningshavare Fa	36.000: —		
	Dyrtidstillägg Fa	9.500: —	45.500: —	
114	Arvoden, sekreterare, uppbörd Fa h..		600: —	
116	Tjänarverksamhet Fa h		2.000: —	
121	Stadens pensionsavgifter Fa till SKP	3.000: —		
	till stadens pensionsfond ..	600: —	3.600: —	
191	Olycksfallsförsäkring, sjukvård Fa ..		700: —	74.648: —
	Administrationskostnader:			
211	Kontorskostnader, annonsering, biljetter, trycksaker Fa		2.500: —	
231	Resor, kursavgifter Fa h		600: —	
241	Telefon och post Fa		1.500: —	
242	Årsavgifter Fa		100: —	4.700: —
	Diverse utgifter:			
712	Bidrag till idrottsutbyte med vänorterna Fa h		3.000: —	
722	Utredningskostnader för ny idrottsplats[1])		—: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	4.000: —	83.348: —

2. IDROTTSPLATSER.

Personalkostnader, Fa:

116	Vakthållning, biljettförsäljning		7.000: —	
	Administrationskostnader, Fa:			
291	Sjukvårdare, sjukvårdsmaterial		700: —	
	Driftkostnader, Fa:			
321	Förbrukningsmaterial		1.000: —	
331	Belysning, vattenavgifter		3.200: —	
332	Drivmedel		3.500: —	
351	Lokalkostnader värme, renhållning		3.500: —	11.200: —	
	Transport			18.900: —	83.348: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport		18.900: —	83.348: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Byggnader	5.000: —		
412 Fotbollplaner och löparbanor på Arosvallen, Emaus och Skiljebo	6.000: —		
413 Diverse träningsplaner	3.000: —		
414 Isbanor	10.000: —		
416 Lundby idrottsplats[1])	—: —		
421 Inventarier	1.500: —		
491 Försäkringspremier, bilskatt	1.000: —	26.500: —	
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 249.000: —		10.000: —*	
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa	200: —		
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	700: —	56.100: —
3. IDROTTSHALLEN.			
Personalkostnader, Fa:			
116 Vakthållning, biljettförsäljning		4.000: —	
Administrationskostnader, Fa:			
291 Sjukvårdare, sjukvårdsmaterial		300: —	
Driftkostnader, Fa:			
321 Förbrukningsmaterial	1.000: —		
331 Belysning, vattenavgifter	4.600: —		
351 Lokalkostnader värme, renhållning	13.000: —	18.600: —	
Underhållskostnader, Fa:			
411 Byggnader	10.000: —		
421 Inventarier	1.500: —		
491 Försäkringspremier	900: —	12.400: —	
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr 465.000: —		18.600: —*	
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa	1.500: —		
722 Omkostnader, dansarrangemang Fa	40.000: —		
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	42.000: —	95.900: —
4. BIDRAG TILL ÖVRIG IDROTTSVERKSAMHET.			
Diverse utgifter:			
711 Västerås Gymnastikförening		4.000: —	
712 Lövuddens idrottsplats		1.000: —	5.000: —
Summa driftutgifter			240.348: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport			240.348: —
	Kapitalutgifter.			
	2. IDROTTSSPLATSER.			
811	Ombyggnadsarbeten vid Arosvallen[1])	—: —		
812	Inhägnad kring Arosvallen Ra	6.000: —		
813	Simbassäng (Stfm 30/9 1948 § 278) Ra	25.000: —		
821	Inköp av inventarier Ra h	3.000: —		
822	Inhägnad vid Trastvägen[1])	—: —		
823	Tennisbana[1])	—: —		
824	Idrottsplats vid Skarpskyttebron Ra..	10.000: —		
825	Barack för omklädningsändamål Fa..	5.000: —	49.000: —	
	3. IDROTTSHALLEN.			
821	Inköp av inventarier Ra h		2.000: —	51.000: —
	Summa utgifter			291.348: —
	Driftinkomster.			
	2. IDROTTSPLATSER.			
	Hyror och arrenden:			
	Planhyror:			
931	Fotboll	16.000: —		
932	Fri idrott	1.500: —		
933	Bandy	12.000: —		
934	Ishockey	4.000: —		
935	Skridskobanor	3.000: —		
936	Övriga arrangemang	3.000: —	39.500: —	
	Arrenden:			
939	Serveringslokal		2.800: —	
	Diverse inkomster:			
951	Träningskort	250: —		
991	Diverse	50: —	300: —	42.600: —
	3. IDROTTSHALLEN.			
	Hyror och arrenden:			
930	Stadens förvaltningar			
	Spelhallen:			
	Högre folkskolan ..... 990: —			
	Högre allm läroverk .... 2.000: —			
	Elektrotekniska fackskolan ..... 900: —			
	Polisverket ..... 300: —			
	Övriga lokaler:			
	Barnstugestyrelsen ..... 800: —	4.990: —*		
	Transport	4.990: —		42.600: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport	4.990: —		42.600: —
	Spelhallen:			
931	Handboll	12.000: —		
932	Boxning, brottning, atletik	3.000: —		
933	Gymnastik	1.500: —		
934	Tennis	3.000: —		
935	Dansarrangemang	20.000: —		
936	Övriga arrangemang	2.000: —	46.490: —	
	Övriga lokaler:			
937	Bordtennis	500: —		
938	Bowling	3.500: —		
939	Hyror och arrenden	7.000: —	11.000: —	
	Diverse inkomster:			
951	Dansarrangemang	45.000: —		
952	Bastu	350: —		
953	Förvaringsskåp	700: —		
991	Diverse	50: —	46.100: —	103.590: —
	Summa inkomster			146.190: —

15 J. Stadsbibliotek.

Driftutgifter.

691	Arbetarinstitutet Biblioteksverksamhet	60.000: —
	Summa driftutgifter	60.000: —

Kapitalutgifter.

811	Huvudritningar för ny biblioteksbyggnad (Stfm 29/4 1948 § 110) Ra	50.000: —
	Summa utgifter	110.000: —

15 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

	Diverse bildningsanstalter:		
691	Arbetarinstitut:		
	Föreläsningsverksamhet	3.000: —	
	Arosgården	5.000: —	
	ABF:s studie- och biblioteksverksamhet	10.000: —	
	Västerås Konstförening	3.000: —	
	Transport	21.000: —	

Transport	21.000: —	
KFUM:s studie- och sociala verksamhet	1.000: —	
Västerås Musikskola	29.000: —	
TBV	1.000: —	52.000: —
Diverse anslag:		
692 Tryckning av Västerås stads kommunala historia, Fa		20.000: —
693 Frilufts- och folkkonserter	7.500: —	
Musik i stadsparken Fa	20.000: —	27.500: —
694 Västerås Fornminnesförening		12.000: —
695 Västerås Nykterhetsförbund		1.000: —
696 Inköp av konstverk Rah[1])		3.000: —
697 Västerås Reso		1.500: —
698 Bidrag till teaterverksamhet:		
Garanti för Västerås Teater AB Ra[1])	20.000: —	
Riksteaterföreningen (Stfm 30/9 1948 § 260)	4.000: —	
Folkets parks teaterverksamhet (nöjesskatterestitution) Fa	7.000: —	31.000: —
699 Kulturutbyte med övriga nordiska länder att disponeras av drätselkammaren Fah		5.000: —
701 Restaurering av den s. k. Proban[1])		—: —
Summa utgifter		153.000: —

16. Socialvård.

16 B 2. Sluten fattigvård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 2) Fa	82.032: —	
Dyrtidstillägg Fa	9.900: —	91.932: —
113 Löner till kollektivanställd personal Fa	74.346: —	
Dyrtidstillägg Fa	9.000: —	
Löner till övrig extra personal Fa	8.748: —	
Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	
Tillfällig arbetskraft, vikarier under semestrar och sjukdomsfall Fa	15.000: —	
Transport	108.194: —	91.932: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport	108.194: —	91.932: —	
Diverse arvoden:			
Predikant	600: —		
Organist	150: —	108.944: —	
121 Pensionsavgifter Fa:			
till SKP	6.500: —		
till stadens pensionsfond	3.500: —	10.000: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 3) Fa	8.239: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.300: —	10.539: —	
124 Pensionsavgifter för sjuksköterskor Fa		900: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		600: —	222.915: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader		400: —	
241 Telefon		850: —	1.250: —
Rörelsekostnader:			
310 Värdet av pensionärernas arbeten:			
Trädgård	3.000: —		
Stall	300: —	3.300: —*	
323 Utsäde och gödningsämnen m. m. för trädgården Fa		800: —	
Arrende för trädgårdsjord			
350 Stadens förvaltningar	42: —*		
351 Övriga	8: —	50: —	
Kostnader för stall			
390 Stadens förvaltningar	100: —*		
392 Övriga Fa	1.200: —	1.300: —	5.450: —
Underhåll av byggnader:			
Reparationer:			
410 Värdet av pensionärernas arbeten		3.000: —*	
411 Övriga reparationskostnader Fa		6.000: —	
412 Tillfälligt extra anslag för vissa målningsarbeten (Stfm 30/6 1948 § 199)[1])		15.000: —	
413 Ventilationsanordningar (Stfm 29/1 1948 § 21)		20.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		500: —	44.500: —
Underhåll av maskiner och inventarier:			
420 Värdet av pensionärernas arbeten		500: —*	
421 Maskinrummet Fa		1.500: —	
423 Linne och sängkläder Fa		5.000: —	
424 Möbler Fa		1.000: —	
Transport		8.000: —	274.115: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

Transport		8.000: —	274.115: —
425 Glas, porslin och köksattiralj Fa		1.500: —	
492 Försäkringspremier Fa		250: —	9.750: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 1.225.000: —			49.000: —*
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:			
631 Sjukvård		10.000: —	
632 Begravningskostnader		2.000: —	12.000: —
Hushåll, tvätt och beklädnad:			
Hushåll			
640 Produkter från hemmets trädgård ..	5.000: —		
Värdet av pensionärernas arbeten	3.000: —	8.000: —*	
Tvätt och rengöring			
640 a) Tvätt	25.000: —		
Värdet av pensionärernas arbeten	2.500: —	27.500: —*	
641 Varuinköp (livsmedel) Fa		90.000: —	
642 Rengöringsmedel Fa		1.800: —	
643 Varuinköp (beklädnad) Fa		5.000: —	132.300: —
Lokalkostnader			
Renhållning			
650 Värdet av pensionärernas arbeten		1.600: —*	
651 Sophämtning Fa		100: —	
652 Bränsle, lyse och vatten Fa		40.000: —	41.700: —
Diverse utgifter:			
711 Diverse förbrukningsartiklar Fa		2.500: —	
712 Flitpengar Fa		7.000: —	
713 Del av folkpensioner och livräntor m. m. till pensionärer Fa		30.000: —	
714 Böcker och tidningar Fa		600: —	
721 Utskylder Fa		200: —	
791 Oförutsedda utgifter Fah		1.000: —	41.300: —
Summa driftutgifter			560.165: —
Kapitalutgifter.			
821 Inköp av inventarier Fa			5.000: —
Summa utgifter			565.165: —

Driftinkomster.

Försäljning och utförda arbeten:			
Produkter från trädgården			
910 Förbrukning i hushållet	5.000: —		
Förbrukning i stallet	100: —	5.100: —*	
911 Försäljning		1.000: —	
920 Pensionärernas arbeten för hemmet		18.900: —*	25.000: —
Hyror:			
930 Hyra av polisväsendet för bårhus		300: —*	
931 Personalens ersättning för bostad och kost		26.000: —	26.300: —
Bidrag och ersättningar:			
940 Andel i tvättinrättningens kostnader			
Löner	5.000: —		
Lokalhyra	2.000: —	7.000: —	
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner		4.000: —	
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda		60.000: —	
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget jämlikt 41 § i fattigvårdslagen		5.000: —	
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer		2.000: —	
947 Vårdavgifter, ersatta av pensioner och sjukkassor		165.000: —	243.000: —
Övriga inkomster:			
991 Diverse inkomster		200: —	
992 Olycksfallsersättningar		300: —	500: —
Summa inkomster			294.800: —

16 B 3. Öppen fattigvård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 2) Fa	51.552: —		
Dyrtidstillägg Fa	6.200: —	57.752: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa[2])	18.593: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.300: —		
Transport	20.893: —	57.752: —	

[2] Häri ingår bl. a. socialvårdssekreterare under förutsättning av Stfm bifall på särskild framställning.

Transport	20.893: —	57.752: —	
Diverse arvoden			
Vikariearvoden Fa	1.650: —		
Arvode till ordföranden	500: —		
Sammanträdesarvoden Fa	300: —		
Semesterersättning till hemkonsulent Fa	60: —	23.403: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa			
till SKP	1.900: —		
till stadens pensionsfond	1.300: —	3.200: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 3) Fa	1.347: —		
Dyrtidstillägg Fa	400: —	1.747: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		300: —	
192 Hemkonsulent Fa			
Bostad	1.000: —		
Cykelslitage	75: —	1.075: —	87.477: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader	1.600: —		
Andel i revisionsarvoden	1.900: —	3.500: —*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		3.900: —	
231 Resor och transporter Fa		500: —	
241 Post och telefon Fa		3.000: —	
250 Hyror			
Socialvårdsbyrån		6.000: —*	
251 Städning, bränsle och lyse Fa		8.000: —	24.900: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av inventarier		200: —	
422 Försäkringspremier		300: —	500: —
Understöd med karaktär av fattigvård, Fa:			
611 Understöd i kontanter		70.000: —	
612 Understöd till hyra		20.000: —	
613 Understöd in natura		40.000: —	
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård		40.000: —	170.000: —
Understöd utan karaktär av fattigvård, Fa:			
615 Bidrag till yrkesutbildning		2.000: —	
616 Kommunalt pensionstillskott[3])		—: —	2.000: —
Transport			284.877: —

[3] Kostnaderna överföras vid årets slut till 18A—616 (anslag 10.000: —)

Transport			284.877: —
Anstaltsvård, Fa:			
621 Sinnessjukvård		55.000: —	
622 Lasarettsvård		4.000: —	
623 Sanatorievård		6.000: —	
624 Andel i kostnader för Badelunda ålderdomshem		6.700: —	71.700: —
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:			
631 Sjukvård			
vanlig	17.000: —		
tandvård	2.000: —	19.000: —	
632 Medicin		3.700: —	
633 Begravningskostnader		2.000: —	24.700: —
Övriga sociala utgifter:			
691 Diakoniverksamhet Fah		13.500: —	
692 Bidrag till Västmanlands läns Samhjälp		1.500: —	15.000: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fah			2.000: —
Summa driftutgifter			398.277: —
Kapitalutgifter.			
821 Inköp av inventarier Fa			6.000: —
Summa utgifter			404.277: —
Driftinkomster.			
Bidrag och ersättningar:			
941 Statsbidrag			
Sjukvård		9.000: —	
942 Landstingsbidrag			
Sinnessjukvård	8.000: —		
Lasarettsvård	2.000: —		
Sanatorievård	2.000: —		
Andra sjukvårdskostnader	3.000: —		
Vårdkostnader av främmande kommuner	6.000: —	21.000: —	
943 Ersättning av enskilda		40.000: —	
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor		45.000: —	115.000: —
Övriga inkomster:			
990 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader		35.000: —*	
991 Diverse inkomster		200: —	35.200: —
Summa inkomster			150.200: —

16 C. Barnavård och ungdomsskydd.

16 C 2. Barnhem (jämlikt SF 508/1945).

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 2) Fa	6.072: —		
Dyrtidstillägg Fa	800: —	6.872: —	
113 Löner till extra befattningshavare (kollektivanställda) Fa	10.548: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.300: —		
Ersättning till hemmets läkare	350: —		
Vikarieersättning och extra löner Fa	1.300: —	13.498: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa till stadens pensionsfond		100: —	
191 Sjukvård Fa		100: —	20.570: —
Administrationskostnader:			
241 Telefon Fa			164: —
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av inventarier Fa			1.000: —
Sjukvård:			
631 Tandvård och medicin Fa			100: —
Hushåll, tvätt och beklädnad, Fa:			
641 Hushåll		7.900: —	
642 Tvätt		900: —	
643 Beklädnad		3.000: —	11.800: —
Lokalkostnader:			
650 Hyra		3.000: —*	
652 Bränsle, lyse och vatten Fa		2.200: —	5.200: —
Diverse utgifter:			
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader Fah			1.650: —
Summa driftutgifter			40.484: —

Kapitalutgifter.

821 Inköp av inventarier Fah			600: —
Summa utgifter			41.084: —

Driftinkomster.

Hyror och arrenden:			
931 Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner		1.250: —	
Kokerska och biträden dito		2.600: —	3.850: —
Bidrag och ersättningar:			
941 Statsbidrag efter 1.50 kr. per vårddag		6.800: —	
951 Vårdavgifter av staten, enskilda och barnavårdsnämnder		6.800: —	
991 Diverse inkomster		250: —	
992 Landstingsersättning för återstående vårdkostnad		23.384: —	37.234: —
Summa inkomster			41.084: —

16 C 3. Öppen barnavård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
110 Andel i fattigvårdens löner		26.000: —*	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 2) Fa	31.848: —		
Dyrtidstillägg Fa	3.900: —	35.748: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa[2])	33.504: —		
Dyrtidstillägg Fa	4.100: —		
Övriga löner och arvoden			
Diverse arvoden och inspektionskostnader Fah	4.600: —		
Kuratorsverksamhet	250: —		
Ordförandearvode	500: —	42.954: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa till SKP	2.800: —		
till stadens pensionsfond	500: —	3.300: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader Fa		200: —	108.202: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		400: —*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		3.500: —	
231 Resor, kongresser och studiebesök Fah		900: —	
241 Telefon och post Fa		3.500: —	
Lokalkostnader			
250 Andel i fattigvårdens lokalkostnader		10.900: —*	19.200: —
Transport			127.402: —

[2] Däribland en assistent i löneklass 15 och ett skrivbiträde i löneklass 6 som får tillsättas endast under förutsättning av stfm särskilda beslut.

Transport		127.402: —
Utackorderingskostnader, Fa:		
611 Utackordering i enskilda hem och barnhem	60.000: —	
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem och barnhem	25.000: —	
613 Utackordering i skyddshem	4.500: —	89.500: —
Övriga bidrag, Fa:		
614 Bidragsförskott	45.000: —	
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn	40.000: —	
616 Tillfälliga bidrag till barn och ungdom, som stå under nämndens övervakning	1.000: —	86.000: —
Anstaltsvård, Fa:		
621 Lasarettsvård	500: —	
622 Sanatorievård	500: —	
623 Vanföre- och sinnesslövård	5.600: —	
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn	1.500: —	8.100: —
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:		
631 Sjukvård	700: —	
632 Medicin	100: —	
633 Begravningskostnader	100: —	900: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fah		500: —
Summa driftutgifter		312.402: —
Kapitalutgifter.		
821 Inköp av inventarier Ra		6.500: —
Summa utgifter		318.902: —

Driftinkomster.

Bidrag och ersättningar:	
941 Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	35.000: —
942 Statsbidrag enl. § 63 i barnavårdslagen	2.000: —
943 Landstingsbidrag	7.000: —
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	32.000: —
950 Avdelningen för familjebidrag, andel i lokalkostnader	800: —*
Transport	76.800: —

	Transport	76.800: —
990	Avdelningen för familjebidrag, andel i löner	5.400: —*
991	Diverse inkomster	200: —
	Summa inkomster	82.400: —

16 C 4. Barnstugor.

Driftutgifter.

Personalkostnader:				
111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 2) Fa	70.232: —		
	Dyrtidstillägg Fa	8.500: —	78.732: —	
113	Löner till extra befattningshavare Fa	83.578: —		
	Dyrtidstillägg Fa	10.100: —		
	Övriga löner och arvoden Fa			
	Extra slöjdlärare	1.200: —		
	Läkare	6.945: —		
	Vaktmästare	5.480: —		
	Vikarier	600: —	107.903: —	
114	Bidrag till fortsatt utbildning Fah		1.000: —	
121	Stadens pensionsavgifter Fa			
	till SKP	10.800: —		
	till stadens pensionsfond	100: —	10.900: —	
122	Pensioner enl. pensionsstat (bil. 3) Fa	1.825: —		
	Dyrtidstillägg Fa	500: —	2.325: —	
191	Sjukvård och olycksfallsförsäkring Fa		650: —	201.510: —
Administrationskostnader, Fa:				
211	Kontorskostnader		1.200: —	
231	Resor		1.600: —	
241	Telefon och post		2.000: —	4.800: —
Underhållskostnader, Fa:				
421	Underhåll av inventarier		1.100: —	
491	Försäkringspremier		250: —	1.350: —
Sjukvård, Fa:				
631	Sjukvårdsartiklar			500: —
Lokalkostnader:				
	Lokalhyra			
650	Stadens egna förvaltningar		18.100: —*	
651	Övriga Fa		4.650: —	
	Transport		22.750: —	208.160: —

Transport		22.750: —	208.160: —
652 Uppvärmning, vatten och belysning Fa		15.950: —	
653 Städning och tvätt Fa	7.950: —		
Städerskor	14.265: —		
Dyrtidstillägg 25,7 %	3.700: —	25.915: —	64.615: —
Undervisningsmaterial, Fa:			
661 Lek- och arbetsmaterial			9.100: —
Övriga sociala utgifter, Fa:			
691 Bespisning		37.100: —	
693 Dagkoloni och lekplatser		2.600: —	39.700: —
Diverse utgifter:			
790 Andel i parkförvaltningens kostnader för andra förvaltningar		5.000: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fah		750: —	
792 Upplysningsfilm Fa		3.000: —	
793 Iordningställande av tomt vid Hammarby daghem (Stfm 30/9 1948 § 277)		9.000: —	
Ny barnträdgård vid Aroslund Fa[2])		10.600: —	28.350: —
Summa driftutgifter			349.925: —
Kapitalutgifter.			
821 Inköp av inventarier Fa			7.000: —
Summa utgifter			356.925: —
Driftinkomster.			
941 Statsbidrag			34.000: —
943 Bidrag från fonder			350: —
951 Avgifter från barnträdgårdar			14.800: —
952 Avgifter från daghem			18.800: —
953 Kostersättning från personal			2.450: —
Summa inkomster			70.400: —

16 C 5. Ungdomsvård.

Driftutgifter.		
Personalkostnader:		
113 Arvoden		
Föreståndare		
Stadspaviljongen	400: —	
Brahegården	200: —	
Transport	600: —	

[2] Anslag för uppsättning och drift höstterminen 1949 att fördelas på resp. konton. Anslaget under förutsättning av stfm bifall efter särskild framställning.

Transport		600: —	
Biträdande föreståndare och vakter Fa		4.500: —	5.100: —
Lokalkostnader:			
650 Hyra			
Stadspaviljongen	8.000: —		
Lokal i Sundinska huset	3.600: —	11.600: —*	
651 Hyra för Brahegården		1.700: —	
652 Städning och lyse Fa			
Stadspaviljongen	2.500: —		
Lokal i Sundinska huset	1.300: —		
Brahegården	1.000: —	4.800: —	18.100: —
Utgifter för verksamheten:			
691 Musik och högtalarhyra Fa		4.000: —	
Programverksamhet Fa		2.000: —	
Slöjdverksamhet Fa		800: —	
Diverse kostnader Fah		1.800: —	8.600: —
Diverse bidrag, Fah:			
711 Understöd att fördelas av ungdomsvårdsstyrelsen för bestridande av olika ungdomsorganisationers lokalkostnader		17.800: —	
712 Bidrag för utbildning av ungdomsledare		5.200: —	23.000: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fah			500: —
Summa utgifter			55.300: —

Driftinkomster.

931 Hyror	1.000: —
941 Bidrag från Asea och Metallverken	15.000: —
Summa inkomster	16.000: —

16 D. Hyresnedsättning.

Driftutgifter.

690 Nettokostnad överföres från 7F1 Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	300: —*
Nettokostnad överföres från 7F2 Pensionärshem	78.154: —*
Summa utgifter	78.454: —

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Driftutgifter.

211 Kontorskostnader m m Fa		1.000: —
Summa utgifter		1.000: —

16 F. Nykterhetsvård.[3])

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:			
113 Löner till extra befattningshavare[2])		11.148: —	
Dyrtidstillägg		1.400: —	12.548: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker		500: —	
231 Resor		250: —	
241 Telefon och post		500: —	1.250: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av inventarier			50: —
Anstaltsvård, Fa:			
621 Vårdavgifter för alkoholister		5.500: —	
622 Eftervård		1.500: —	
623 Ersättning till övervakare	200: —		
Familjevård	500: —		
Flitpengar	100: —	800: —	7.800: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fah			200: —
Summa utgifter			21.848: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag		
Nykterhetsvård	1.500: —	
Reseersättning	400: —	
Ersättning till övervakare	200: —	
Familjevård	375: —	2.475: —
942 Flitpengar		100: —
Summa inkomster		2.575: —

[2] Avser inspektör samt skrivbiträde under förutsättning av stfm bifall efter särskild framställning.

[3] Budgeten uppgjord efter nämndens alternativ 2.

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	33.180: —		
Dyrtidstillägg Fa	4.000: —	37.180: —	
113 Deltidsanställda hemvårdarinnor och sjukvikarier Fa	2.500: —		
Arvode åt sekreterare Fa h	150: —	2.650: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa till SKP	3.400: —		
till stadens pensionsfond	1.600: —	5.000: —	
191 Sjuk- och olycksfallsförsäkring Fa		100: —	
192 Hyra för bostad inkl värmetillägg åt hemvårdarinnorna Fa		8.436: —	53.366: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		200: —	
231 Resor i tjänsten Fa		1.000: —	
241 Telefon Fa		1.000: —	
243 Övriga utgifter Fa h		500: —	2.700: —
Summa driftutgifter			56.066: —

Kapitalutgifter.

821 Nyanskaffning för möblering av bostad för hemvårdarinnor[1])	—: —
Summa utgifter	56.066: —

Driftinkomster.

941 Ersättning för lämnad hemhjälp i familjer	3.000: —
942 Landstingsbidrag	5.600: —
943 Statsbidrag	11.700: —
944 Av hemvårdarinnorna erlagda hyror för bostad inkl möbler	8.700: —
Summa inkomster	29.000: —

16 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

690 Fritt upplåtna lokaler Natthärbärget	600: —	
Transport	600: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

	Transport	600: —	
	Föreningen Rädda Barnen	600: —	
	Röda Korskretsen	400: —	
	Västmanlands distrikt av Svenska Röda Korset	800: —	
	Föreningen Västmanlands Samhjälp	400: —	2.800: —
691	Barnkrubban	10.000: —	
	Natthärbärget	1.000: —	
	Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	
	Frälsningsarméns sommarhem i Ransta	500: —	
	Sjömansvård	600: —	13.300: —
692	Föreningen Västerås skollovskolonier		74.000: —
693	Garanterad ränteavkastning för vissa stiftelser Fa		600: —
694	Bidrag till uppförande av barnhem i Lahti (Stfm 29/4 1948 § 139)		25.000: —
696	Hushållsbudgetundersökningar i staden[1]		—: —
	Summa utgifter		115.700: —

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B. Bostadsförmedling.

Driftutgifter.

Personalkostnader, Fa:

113	Löner till extra befattningshavare	3.888: —	
	Dyrtidstillägg	500: —	
	Tillfällig arbetskraft	600: —	4.988: —

Administrationskostnader:

241	Telefon Fa	300: —	
250	Andel i fastighetskontorets kostnader för kontorsmaterial, lokal, värme, lyse och städning	1.400: —*	1.700: —
	Summa utgifter		6.688: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil 2) Fa	6.072: —		
Dyrtidstillägg Fa	800: —	6.872: —	
113 Övriga löner och arvoden			
Ordförande, tillika sekreterare	1.150: —		
Semestervikarier Fa h	375: —		
Dagtraktamenten för ledamöter i pensionsnämnder Fa	600: —		
Tillfälliga biträden Fah	700: —	2.825: —	
121 Stadens pensionsavgifter Fa till SKP		900: —	10.597: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader, annonser och kungörelser		540: —	
241 Telefon		300: —	
251 Lokalhyra och städning		950: —	
291 Läkarundersökningar		300: —	2.090: —
Underhållskostnader:			
421 Inventarier, Fa			200: —
Övriga bidrag, Fa:			
611 Tilläggspensioner, änkepensioner och bostadstillägg	625.000: —		
Särskilda barnbidrag samt bidrag till änkor och änklingar med barn	35.000: —		
Särskilda bostadstillägg	40.000: —	700.000: —	
616 Kommunala pensionstillskott[2])		10.000: —	710.000: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			100: —
Summa utgifter			722.987: —

18 B. Sjukförsäkring.

Driftutgifter.

691 Erkända sjukkassor i Västerås	25.125: —
Summa utgifter	25.125: —

[2] Utgifterna redovisas under 16B3—616 och överföras hit vid årets slut.

19. Kristidsförvaltning.

19 A. Kristidsnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
113 Löner till extra befattningshavare Fa	20.532: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.500: —		
Tillfällig arbetskraft och arvoden			
Ordföranden	600: —		
Sekreterare	300: —		
Prisombud	1.200: —		
Kortutdelningar och tillfälliga arvoden Fa	6.000: —	31.132: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		100: —	31.232: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader och annonsering Fa		1.600: —	
241 Telefon Fa		700: —	
250 Lokalhyra för expeditionen		2.400: —*	
251 Lokalhyra för kortutdelningar Fa		2.000: —	
252 Städning Fa		1.000: —	7.700: —
Diverse utgifter:			
711 Beräknat underskott för vedavverkning[1])		—: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	500: —
Summa utgifter			39.432: —

19 B. Hyresnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
113 Arvode till sekreterare	2.100: —		
Expeditions- och skrivbiträde Fa	3.500: —	5.600: —	
114 Arvoden till nämndens ordförande och ledamöter Fa	9.000: —		
Sakkunniga Fa	600: —	9.600: —	15.200: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader		400: —	
231 Bilskjutsar		1.000: —	
241 Post		1.200: —	2.600: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			200: —
Summa utgifter			18.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1949.

20. Finansförvaltning.

Driftutgifter.

Räntor och lånekostnader.

511	Räntor å stadens fonderade lån (bil 1)			
	Fa			
	Med Kungl Maj:ts tillstånd			
	Lån från egna fonder .. 12.640: —			
	Övriga ..... 614.640: —	627.280: —		
	Övriga fonderade lån	7.232: —		
	Beräknad ytterligare upplåning	80.000: —	714.512: —	
512	Ränta å tillfällig upplåning m m			
	Inteckningslån m m	15.000: —		
	AB Västeråsbanans Intressenter			
	Ränta å lån samt omkostnader för bolaget	170.000: —	185.000: —	899.512: —
	Anslag till särskilda ändamål:			
711	Avsättning till driftfonder			
	Pensionsfonden 3 % ränta å 900.000:—			
	Fa	27.000: —		
	Skattereglerings fonden	2.000.000: —	2.027.000: —	
712	Flerårig uttaxering[2])		22.000: —	
731	Avskrivning av fordringar Fa[3])		1.000: —	
732	Täckning av underskott å hamnrörelsen[6])		450.000: —	2.500.000: —
	Medel till oförutsedda behov:			
791	Till stadsfullmäktiges förfogande Ra h 4) 5)		469.175: —	
792	Till drätselkammarens förfogande Ra h 4)		25.000: —	494.175: —
	Transport			3.893.687: —

[2] Återstår att täcka 1950—1953 12.000:— per år (Stfm 22/12 1937, § 289).

[3] Avser endast finansförvaltningens fordringar: avskrivning av andra fordringar skall redovisas under vederbörliga förvaltningar.

[4] Från detta anslag anvisade medel skola redovisas under vederbörliga förvaltningar, kontoanvisningar lämnas av drätselkontoret.

[5] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till 1949 (per 31/12 1947, kr. 48.000: —)

[6]

Underskott t. o. m. 1947	1.176.254: —
Beräknat underskott 1948	317.099: —
„ „ 1949	397.593: —
	1.890.946: —
därav täckt av uttaxerade medel t. o. m. 1949	1.600.000: —
Kronor	290.946: —

	Transport			3.893.687: —
Skatter och rättigheter, Fa:				
721 Restitution av nöjesskatt			5.000: —	
722 Restitution och räntor å kommunalutskylder förfallna senast år 1946			5.000: —	10.000: —
	Summa driftutgifter			3.903.687: —

Kapitalutgifter.

Egna fonder:				
841 Avsättning till kapitalfonder				
Särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem		35.000: —		
Kulturfonden				
Av årets beräknade ränteavkastning kr 235.875: — avsättes				
1/5 att tillföras fondkap Fa	47.175: —			
4/5 att disponeras av Stfm enligt fondbestämmelserna Fa	188.700: —	235.875: —		
Trafikfonden Fa		47.300: —		
Särskilda fonden för allmänna byggnader		400.000: —		
Bostadssubventionsfonden Fa		220.550: —		
Donationsjordsfonden Fa		950: —	939.675: —	
Upplånat kapital:				
831 Amorteringar å stadens fonderade lån (bil 1) Fa				
Med Kungl Maj:ts tillstånd				
Lån från egna fonder	24.732: —			
Övriga	1.131.993: —	1.156.725: —		
Övriga fonderade lån		287.760: —		
Beräknad ytterligare upplåning		91.175: —	1.535.660: —	2.475.335: —
	Summa utgifter			6.379.022: —

Driftinkomster.

Överskott å skattestat:				
991 Överskott från år 1947				8.485: —
Räntor och lånekostnader:				
970 Ränta å fasta tillgångars bokförda värde (bil 4)		1.278.400: —		
	Transport	1.278.400: —		8.485: —

Transport		1.278.400: —		8.485: —
Hamnens andel av stadens räntor å lån		143.629: —		
Ränta å tekniska verkens förlagsmedel		10.000: —	1.432.029: —*	
Räntor å utlämnade lån:				
971 Bostadslån				
4 % lån ur Bostadslånefonden	602: —			
4.75 % lån ur Pensionsförsäkringsfonden	12.095: —	12.697: —		
972 Lån för insats i bostadsrättsförening (Bostadssubventionsfonden)		1.486: —		
973 Övriga lån ur Bostadssubventionsfonden		100: —		
974 Övriga inkomsträntor				
Oguldna köpeskillingar	3.000: —			
Oguiden köpeskilling från landstinget	1.800: —			
Svenska statens 3 % obligationer kr. 14.508.375: —	435.251: —			
Kulturfondens lån till Västerås stad och Byggnads AB Mimer	26.818: —			
Egna fonders bankräkningar	15.600: —			
Rörelsemedel	20.000: —	502.469: —	516.752: —	1.948.781: —
Upplånat kapital:				
920 Hamnens andel av stadens amorteringar å lån				238.716: —*
Skatter och rättigheter:				
941 Källarfrihetsmedel		350: —		
942 Byggnadsbidrag för skolbyggnader				
Jakobsbergsskolan t o m 1969	14.094: 20			
Herrgärdsskolan t o m 1971	9.971: —			
Korsängsskolan t o m 1972	11.256: 90	35.322: —		
961 Hundskatt à 50: — per hund		33.000: —		
962 Bevillningsavgifter		2.000: —		
963 Tomtören		73: —		
964 Nöjesskatt, kommunala delen		180.000: —		
965 Bötesmedel		1.000: —	251.745: —	
Transport			251.745: —	2.195.982: —

	Transport		251.745: —	2.195.982: —
Skatter:				
Restantier				
För äldre år beräknas inflyta				
966—1943	3.000: —			
966—1944	27.000: —			
966—1945	70.000: —			
Kronor	100.000: —			
Preliminär skatt				
967 Förskott å inkomstskatt 1.340.804.70 skattekronor à 7.35		9.854.915: —		
Slutlig skatt				
968 Fastighetsskatt 165.670.45 skattekronor à 7.15 debiterad år 1948		1.184.543: —		
969 Inkomstskatt för år 1947 1.340.804.70 skattekronor à 7.15	9.586.754:—			
Avgår i förskott erhållet år 1947	6.645.174:—			
	2.941.580:—			
Tillkommande skatt 235.71 skattekronor à 7.15	1.685:—			
Skatt å merinkomstökning 18.121.60 skattekronor à 7.15	129.569:—	3.072.834: —	14.112.292: —	14.364.037: —
Summa driftinkomster				16.560.019: —

Kapitalinkomster.

Utlånat kapital:				
Amorteringar å utlämnade lån				
931 Bostadslån				
4 % lån ur Bostadslånefonden		1.353: —		
4.75 % lån ur Pensionsförsäkringsfonden		20.425: —	21.778: —	
932 Räntefria amorteringslån till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar (Bostadssubventionsfonden)			12.766: —	
933 Lån för insats i bostadsrättsförening (Bostadssubventionsfonden)			6.072: —	
934 Övriga lån ur Bostadssubventionsfonden			120: —	40.736: —
Summa inkomster				16.600.755: —

Bilagor

Lån, amorteringar och

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid, år	Slut-amorterat	Räntefot
	1. Fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd					
3	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1916	250.000: —	40	31/12 1956	4,75
4	D:o	1917	250.000: —	40	31/12 1957	4,75
5	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	4,75
6	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	5,25
7	D:o	1920	210.000: —	40	31/12 1960	6
15	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)	1930	70.000: —	32	31/12 1962	4
17	Svenska Arbetarnas Allmänna Begravningskassa	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
18	Sveriges Allmänna Försäkringsförening och Begravningsfond	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	1926	319.663: 33	30	31/12 1956	5
29	Kungl. Generalpoststyrelsen	1931	881.000: —	24	30/12 1955	4,5
31	Västmanlands läns landsting	1932	250.000: —	25	1/4 1957	5
50	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1934	812.000. —	20	30/6 1954	3,4
51	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	1934	1.844.000: —	16	1/4 1950	3,2
59	Kungl. Generalpoststyrelsen	1936	1.686.500: —	25	30/12 1961	2,9
60	Riksförsäkringsanstalten	1937	1.089.500: —	25	31/12 1962	3
72	Kungl. Generalpoststyrelsen	1939	2.289.000: —	20½	1/9 1959	2,55
74	Kungl. Järnvägsstyrelsen	1940	350.000: —	25	15/3 1965	4,75
75	Västerås stads stiftelser	1940	415.350: —	25	5/5 1965	4,75
76	Sörmland-Västmanlands erkända centralsjukkassa	1940	300.000 —	20	1/12 1960	4,5
77	Västmanlands läns landsting	1940	122.500: —	20	1/12 1960	4,5
78	Stiftelser under Västerås stads fattigvårdsstyrelses förvaltning	1940	125 000: —	20	1/12 1960	4,5
81	Kungl. Pensionsstyrelsen	1941	700.000: —	25	30/9 1966	4
82	Svenska Personal-Pensionskassan	1941	858 800: —	25	30/9 1966	3,9
84	Kungl. Generalpoststyrelsen	1942	485.876: 78	15	30/6 1957	3,5
85	Västerås stads stiftelser	1942	736.493: 12	15	30/6 1957	3,5
	Transport		15.069.958: 83			

Bilaga 1 till skattestatens specialstater

räntor år 1949.

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1949	Ränta 1949	Amortering 1949	Konver-tering	Anteckningar
31/12	91.890: 66	4.364: 81	9.709: 38	Bundet	
31/12	101.159: 76	4.805: 09	9.269: 10	,,	
30/6	154.012: 28	7.315: 58	12.388: 28	,,	
30/6	160.970: 23	8.450: 94	12.649: 29	,,	
31/12	117.012: 76	7.020: 77	6.936: 15	,,	
31/12	15.052: 64	602: —	* 33.000: —	Fri inlös-ningsrätt	*Häri ingår täckning för under år 1948 förtids-amorterat lån.
30/6, 31/12	77.290: 38	2.318: 72	8.691: 79	Bundet	Förutv. 1926 års lån å 200.000: —.
30/6, 31/12	77.290: 38	2.318: 72	8.691: 79	,,	D:o
30/6, 31/12	134.403: 89	6.720. 20	14.074: 25	,,	
30/6, 30/12	307.108: 41	13.819: 88	40.999: 04	,,	Förutv. 1916 års obl.-lån å 1.095.000: —.
1/4, 1/10	126.093: 88	6.018: 88	11.432: 80	,,	
30/6, 30/12	306.937: 38	9.637: 25	46.977: 45	,,	Förutv. 1924 års obl.-lån å 1.000.000: —.
1/4	291.691: 60	9.334: 13	143 549: 48	,,	Förutv. 1910 års obl.-lån å 3.000.000: —.
30/12	1.025.119: 53	29.728: 47	66.047: 65	30/12 1951	
30/6, 31/12	707.456: 49	20.915: 94	41.341: 76	Bundet	
1/3, 1/9	1.483.000: —	37.816: 50	104.000: —	1/3 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån å 2.744.000: —.
15/3, 15/9	278.169: 13	12.951: 74	11.001: 76	15/3 1950	
5/5, 5/11	330.107: 35	15.370: 02	13.055: 93	5/5 1950	
1/6, 1/12	210.289: 55	9.463: 03	13.600: 97	1/12 1950	
1/6, 1/12	85.868: 23	3.864: 07	5.553: 73	1/12 1950	
1/6, 1/12	87.620: 64	3.942: 93	5.667: 07	1/12 1950	
30/3, 30/9	567.242: 55	22 689: 70	22.118: 67	30/9 1951	
31/3, 30/9	694.224: —	27.074: —	27.320: —	Bundet	
30/6, 30/12	305.861: 62	10.432: 12	31.477: 88	,,	Förutv. 1932 års lån å 663.000: —.
30/6, 30/12	463.634: 98	15.813: 36	47.712: 64	Bundet	Förutv. 1932 års lån å 1.000.000: —.
	8.199.508: 32	292.788: 85	747.266: 86		

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid, år	Slut-amorterat	Räntefot
	Transport		15.069.958: 83			
86—89	Försäkringsaktiebolaget Skandia	1943	972.000: —	20	31/12 1962	3,5
90	D:o	1943	694.900: —	25	30/4 1968	3,5
91	Livförsäkringsbolaget Framtiden	1943	700.000: —	19	1/6 1962	3,6
92	Försäkringsaktiebolaget Skandia	1943	687.299: 76	19	1/6 1962	3,6
93	Kungl. Generalpoststyrelsen	1944	875.500: —	20	30/12 1964	3,5
95	D:o	1946	932.900: —	20	30/12 1966	3
96	D:o	1947	2.065.000: —	25	30/6 1972	3
101	D:o	1947	1.823.222: 23	20	30/12 1967	3,1
102	Riksförsäkringsanstalten	1948	1.000.000: —	25	1973	3,25
103	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1948	1.210.000: —	25	1973	3,25
			26.030.780: 82			
	Lån från egna fonder:					
94	Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål		430.433: 95	15	1/6 1960	3,5
	Kronor		26.461.214: 77			
	2. Övriga fonderade lån					
	Lån från egna fonder:					
100	Försäljningsmedelsfonden	1946	982.000: —	5	30/12 1951	
104	D:o	1947	60.000: —	5	30/12 1952	
106	D:o	1948	85.000: —	5	30/12 1953	
			1.127.000: —			
	Övriga:					
99	Westmanlands läns sparbank	1946	41.800: —	5	1/10 1951	3
105	AB Jordbrukarbanken	1948	270.000: —	5	31/12 1952	3
	Kronor		1.438.800: —			

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1949	Ränta 1949	Amortering 1949	Konvertering	Anteckningar
	8.199.508: 32	292.788: 85	747.266: 86		
30/6, 31/12	746.862: —	26.142: —	42.248: —	Bundet	
30/4, 30/10	599.232: —	20.603: —	21.188: -	,,	
1/6, 1/12	558.674: 22	19.547: 26	31.389: 72	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån å 1.765.000: —.
1/6, 1/12	548.535: —	19.193: —	30.820: —	1/6 1953	D:o
30/12	745.015: 91	26.075: 56	35.524: 44	Bundet	
30/6, 31/12	862.575: 33	25.603: 58	36.764: 42	,,	
30/6, 31/12	1.979.657: 56	58.950: 15	59.049: 85	,,	Av skattemedel täckt upplåning 77.500: — Uppt lån 2.065.000: — Kronor 2.142.000: —
30/6, 30/12	1.756.226: 89	53.911: 72	69.088: 28	,,	
	1.000.000: —	32.500: —	26 540: —	1958 [1])	[1]) End. för låntagaren.
	1.210.000: —	39.325: —	32.113: —	1958 [1])	[1]) D:o
	18.206.287: 23	614.640: 12	1.131.992: 57		
1/6	361.142: 54	12.639: 99	24.732: 47	1/12 1954	Förutv. 1935 års lån å 596.700: —.
	18.567.429: 77	627.280: 11	1.156.725: 04		
30/12	589.200: —		196.400: —		
30/12	48.000: -		12.000: —		
30/12	85.000: —		17.000: —		
	722.200: —		225.400: —		
1/10	25.080: -	752: 40	8.360: —		Fd Badelunda kommuns lån (Gryta 18).
31/12	216.000: —	6.480: —	54.000: —		Lån för Idrottshallen.
	963.280: —	7.232: 40	287.760: —		

Bilaga 2 till skattestatens specialstater.

Lönestat för år 1949

Befattning	Namn	Löne-gr	Löne-kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
1 C 2 Stadskansli								
Stadsdirektör	Hedberg Th	46	48	21.696	600	600		22.896
1:e Stadsombudsman	Siösteen P	36	38	16.224	504	504		17.232
2:e Stadsombudsman	Martiin S	29	29	12.408				12.408
Drätselassistent	Ekberg G	27	30	11.172	612	624	624	13.032
Stadsvaktm	Löfgren E	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Kanslibiträde	Österberg I	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Kanslibiträde	Eriksson M	11	11	5.112				5.112
Kontorsbiträde	Bergström S	8	8	4.344				4.344
Skrivbiträde	Johansson S	6	7	3.888	228			4.116
Skrivbiträde	Ludvigsson I	6	6	3.888				3.888
	Kronor			89.436	2.424	2.208	1.104	95.172
1 C 3 Drätselkontor								
Stadskamrer	Arnstorp O[1])	32	35	5.920	210	210	210	6.550
Stadskamrer	Vakant fr o m 1/6	32	32	8.288				8.288
Avl kamrer	Jonsson J	23	26	8.904	516	564	576	10.560
1:e Stadsbokh.	Eriksson U.....	22	25	8.412	492	516	564	9.984
Assistent	Cederholm Th ..	19	22	7.152	336	444	480	8.412
2:e Stadsbokh.	Redeborn S	15	15	6.072				6.072
Stadskassör	Lundborg H	15	18	6.072	240	252	264	6.828
Uppbördskassör	Råberg P	15	18	6.072	240	252	264	6.828
Inkasserare	Högberg G	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Kontorist	Svensson A	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Vaktmästare[2])	Pettersson R	12	12	5.352				5.352
Kontorsbiträde	Lönnqvist V-B ..	8	10	4.344	252	264		4.860
Do	Carlström I-M ..	8	10	4.344	252	264		4.860
Do	Dahlin A	8	9	4.344	252	[23]) 88		4.684
Do	Eriksson M	8	9	4.344	252	[18]) 198		4 794
Do	Rickardson B ...	8	9	4.344	252			4.596
Do	Johansson M	8	8	4.344				4.344
Telefonist	Vakant	8	8	4.344				4.344
Do[2])	Anehag S	8	8	4.344				4.344
Skrivbiträde	Lundmark A	6	7	3.888	228			4.116
Do	Wedlund K	6	6	3.888				3.888
Do	Zeidlitz K	6	6	3.888				3.888
Do	Larsson I	6	6	3.888				3.888
	Kronor			123.972	4.002	3.532	2.850	134.356

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
1 C 4 Byggnadskontor								
Byggn-chef	Schiött F	39	42	17.736	504	528	552	19.320
1:e Ingenjör	Svendenius G	29	30	12.408	624	[23]) 196		13.228
Arbetsing	Dahné G	26	29	10.560	612	612	624	12.408
Verkmästare	Norfjell K	20	21	7.488	444	[18]) 360		8.292
Vägtekniker	Hedberg E	18	20	6.828	324	336		7.488
Vägtekniker	Ullemark S.....	18	18	6.828				6.828
Gatuförman	Nilsson S	17	18	6.564	264			6.828
Gatuförman	Dahlström L	17	18	6.564	264			6.828
Gatuförman	Örndalen C	17	18	6.564	264			6.828
Byggn-förman	Vestling S	17	18	6.564	264			6.828
Tekniker	Lundell E	17	18	6.564	264			6.828
Bokhållare	Sjöborg A	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Renh-förman	Lindvall G	15	18	6.072	240	252	264	6.828
Utsättare	Fengren E	15	16	6.072	240			6.312
Kartriterska	Lindholm K	10	11	4.860	252			5.112
Skrivbiträde	Zeidlitz A B	6	6	3.888	[21]) 114			4.002
	Kronor			121.872	4.926	2.548	1.764	131.110
1 C 5 Fastighetskontor								
Fastighetschef	Elghufvud G	35	35	15.720	[24]) 126			15.846
Fastighetsing	Kihlberg B	24	25	9.420	564			9.984
Fastighetsförv	Söderström S....	23	24	8.904	516			9.420
Undering	Lundquist J	20	20	7.488				7.488
Förman	Ericsson H	16	17	6.312	252			6.564
Kontorsbiträde	Helgesson I	8	9	4.344	252			4.596
Skrivbiträde	Kjellgren A M ..	6	6	3.888				3.888
	Kronor			56.076	1.710			57.786
2 A Magistrat och rådhusrätt								
Borgmästare	Rylander O	48	51	22.896	600	600	600	24.696
Rådman	Höijer F	36	39	16.224	504	504	504	17.736
Do	Carlbom J C	36	38	16.224	504	504		17.232
Do	Lindheimer M ..	36	39	16.224	504	504	504	17.736
Assessor	Garenberg O	29	29	12 408				12.408
Magistrats-vaktmästare	Thorell H	13	15	5.592	240	240	[20]) 140	6.212
Kanslibiträde	Steen L	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Kontorsbiträde	Carlsson A-L	8	11	4.344	252	264	252	5.112
Do	Vakant	8	8	4.344				4.344
Skrivbiträde	Vakant	6	6	3.888				3.888
Do	Do	6	6	3.888				3.888
	Kronor			111.144	2.844	2.856	2.240	119.084

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
2 B Polis- och åklagarväsen								
Polismästare	Hellekant H	36	39	16.224	504	504	504	17.736
Polisnotarie	Stålhane O	29	30	12.408	624			13.032
Poliskomm	Stahre H	23	26	8.904	516	564	576	10.560
Polis ö k	Johansson O[3]) ..	19	22	3.576	168	222	240	4.206
Do	Vakant fr o m 1/7	19	19	3.576				3.576
Do	Wass E	19	22	7.152	336	444	480	8.412
Do	Dahlin G	19	22	7.152	336	444	480	8.412
Do	Persson G	19	22	7.152	336	444	480	8.412
Do	Rosdahl E	19	22	7.152	336	444	480	8.412
Do	Rydert B	19	21	7.152	336	444		7.932
Do	Forshäll K	19	20	7.152	336			7.488
Bitr polisök	Weidfeldt Y	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Runfeldt H	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Eriksson B	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Vakant	16	16	6.312				6.312
Do	Vakant	16	16	6.312				6.312
Krim ök[28])	Svensson F	20	23	7.488	444	480	492	8.904
Krim ök	Lundqvist C	19	22	7.152	336	444	480	8.412
Do	Imberg H	19	22	7.152	336	444	480	8.412
Krim konst	Rebermark F	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Calmgård A	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Granath H	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Karlström G	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Dahlström L	16	18	6.312	252	264		6.828
Do	Byström S	16	18	6.312	252	264		6.828
Do	Jeansson J	16	18	6.312	252	264		6.828
Do	Liljekvist E	16	18	6.312	252	264		6.828
Do	Wajle L	16	18	6.312	252	264		6.828
Do	Bjureland S	16	18	6.312	252	264		6.828
Do	Johansson K	16	17	6.312	252			6.564
Do	Vakant	16	16	6.312				6.312
Do	Vakant	16	16	6.312				6.312
Do	Vakant	16	16	6.312				6.312
Poliskonst	Deander C	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Johansson A	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Lundgren J.....	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Rydén U	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Johansson G	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Bergenhem J ..	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Carlsson H	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Bylander J	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Bergström H	14	17	5.832	240	240	252	6.564
	Transport			281.808	10.632	10.470	9.228	312.138

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
	Transport			281.808	10.632	10.470	9.228	312.138
Poliskonst	Offe A	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Fäldt I	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Newin K	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Jansson U	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Berglund G	14	16	5.832	240	240	[21]) 126	6 438
Do	Bäckström S	14	16	5.832	240	240	[21]) 126	6.438
Do	Bergström M	14	16	5.832	240	240		6.312
Do	Verlestam Th	14	16	5.832	240	240		6.312
Do	Sundström O	14	16	5.832	240	240		6.312
Do	Bäckman G	14	16	5.832	240	240		6.312
Do	Johansson J	14	16	5.832	240	240		6.312
Do	Larsson K	14	16	5.832	240	240		6.312
Do	Johansson B	14	16	5.832	240	240		6.312
Do	Tengström S	14	15	5.832	240	[18]) 180		6.252
Do	Ahlund I	14	15	5.832	240	[18]) 180		6.252
Do	Johansson L	14	15	5.832	240			6.072
Do	Sten R	14	15	5.832	240			6.072
Do	Edin E	14	15	5.832	240			6.072
Do	Wrige S	14	15	5.832	240			6.072
Do	Hammarsten G L	14	15	5.832	240			6.072
Do	Nygren R	14	15	5.832	240			6.072
Do	Hedeby B	14	14	5.832				5.832
Do	Bengtsson K	14	14	5.832				5.832
Do	Eriksson S	14	14	5.832				5.832
Do	Eriksson L	14	14	5.832				5.832
Do	Eriksson K	14	14	5.832				5.832
Do	Johansson B	14	14	5.832				5.832
Do	Karlsson S	14	14	5.832				5.832
Do	Skoglund A	14	14	5.832				5.832
Do	Stalne V	14	14	5.832				5 832
Do	Öberg N	14	14	5.832				5.832
Do	Hallgren E	14	14	5.832				5.832
Do	Vakant	14	14	5.832				5.832
Do	Vakant	14	14	5.832				5 832
Do	Vakant	14	14	5.832				5.832
Do	Vakant	14	14	5.832				5.832
Do	Vakant	14	14	5.832				5.832
Do	Vakant	14	14	5.832				5.832
Do	Vakant	14	14	5.832				5 832
Do	Vakant	14	14	5.832				5.832
Do	Vakant	14	14	5.832				5.832
Do	Vakant	14	14	5.832				5.832
	Transport			526.752	15.672	13.950	10.488	566.862

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
	Transport			526.752	15.672	13.950	10.488	566.862
Poliskonst	Vakant	14	14	5.832				5.832
Extra konst	Vakant	13	13	5.592				5.592
Do	Vakant	13	13	5.592				5.592
Do	Vakant	13	13	5.592				5.592
Do	Vakant	13	13	5.592				5.592
Polissyster	Norryd A	13	14	5.592	240			5.832
Kontorsbiträde	Schelin A-L	8	10	4.344	252	264		4.860
Do	Welander M	8	9	4.344	252			4.596
Skrivbiträde	Jonsson M	6	6	3.888				3 888
Telefonist	Karlsson V	6	6	3.888				3.888
	Kronor			577.008	16.416	14.214	10.488	618.126
3 B 1 Uppbördsverk								
Kronokamrer	Karlsson O	32	35	14.208	504	504	504	15.720
1:e Uppbördsass	Dahlberg Å	22	24	8.412	492	516		9.420
Uppbördsass	Brandhill R	20	21	7.488	444			7.932
Uppbördskontr	Andersson E	13	13	5 592	[21]) 120			5.712
Kanslibiträde	Andersson I	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Do	Hultgren E	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Kontorsbiträde	Engvall E	8	9	4.344	252	[24]) 66		4.662
Do	Nedza S	8	8	4.344				4.344
Do	Westerlund U....	8	9	4.344	252			4.596
Skrivbiträde	Dahl B	6	6	3.888	[23]) 76			3.964
Do	Gustavsson M....	6	6	3.888	[25]) 38			3.926
Do	Carlsson K	6	6	3.888	[24]) 57			3.945
Do	Johansson I	6	6	3.888				3.888
Do	Larsson I	6	6	3.888	[23]) 76			3.964
Do	Lindström B	6	6	3.888				3.888
	Kronor			82.284	2.791	1.566	984	87.625
3 C Exekutionsverk								
Stadsfogde	Berglind O[27])	34	37	15 216	504	504	504	16.728
Kanslibiträde	Eriksson B	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Do	Skog G	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Kontorsbiträde	Lennquist G	8	9	4.344	252			4.596
Skrivbiträde	Vakant	6	6	3.888				3.888
Exekutor[4])	Larsson E[6])	4	7	249	18	20	22	309
Do[4])	Vakant from 1/2	4	4	2 739				2.739
Do[4])	Sundquist J	4	7	2.988	216	234	270	3.708
Do[4])	Uliberg K	4	7	2.988	216	234	270	3.708
Do[4]) [5])	Vakant	4	4	2 988				2.988
Do[4]) [5])	Vakant	4	4	2.988				2.988
	Kronor			48.612	1.686	1.472	1.546	53 316

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
4 A Stadsarkitektkontor								
Stadsarkitekt	Bohlin P	39	40	17.736	504			18.240
Stadsplaneark	Tideström B	35	35	15.720				15.720
Byggnadsinsp	Holmqvist K	23	23	8.904	[24]) 129			9.033
Stadsplanetek	Kjellgren O	20	23	7.488	444	480	492	8.904
Undering	Jansson K	20	23	7.488	444	480	492	8.904
1:a Kartrit	Roseen E	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Kartriterska	Edberg R	10	10	4.860				4.860
Kontorsbiträde	Boqvist E	8	9	4.344	252			4.596
Skrivbiträde	Siegert A	6	6	3.888				3.888
	Kronor			75.540	2.013	1.200	1 224	79.977
4 B Stadsingeniörskontor								
Stadsing	Gustavsson G....	35	37	15.720	504	504		16.728
Mätningsing	Skjöldebrand E ..	28	28	11.784				11.784
Undering	Lager C Th	20	23	7.488	444	480	492	8.904
1:e Mät tekn	Jansson S	19	22	7.152	336	444	480	8.412
Mätningstekn	Johansson I	18	20	6.828	324	336		7.488
Do	Nordvall K-E	18	18	6.828				6.828
Do	Håkansson E	18	18	6.828				6.828
Do	Hellqvist L	18	18	6.828				6.828
Vaktmästare	Holmberg L	12	12	5.352				5.352
1:a Kartrit	Björklund E	11	12	5.112	240			5.352
Kartriterska	Jansson M	10	10	4.860				4.860
Do	Westin W	10	10	4.860				4.860
Do	Vakant	10	10	4.860				4.860
	Kronor			94.500	1.848	1.764	972	99.084
6 Brandförsvar								
Brandchef	Clarholm O	29	32	12.408	624	588	588	14.208
V brandchef	Werngren O	23	26	8.904	516	564	576	10.560
Brandkapten	Nordström G	20	20	7.488				7.488
Brandmäst	Nystrand E	18	21	6.828	324	336	444	7.932
Do	Hjort H	18	21	6.828	324	336	444	7.932
Do	Vakant	18	18	6.828				6.828
Brandförman	Junggren A[7]) ..	16	19	1.578	63	66	81	1.788
Do	Vakant fr o m 1/4	16	16	4.734				4.734
Do	Reimitz K	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Andersson E	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Thoor E	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Hellström E	16	19	6.312	252	264	324	7 152
Do	Larsson G	16	19	6.312	252	264	324	7.152
	Transport			87.156	3.111	3.210	3.753	97.230

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
	Transport			87 156	3.111	3.210	3.753	97.230
Brandman	Isaksson E	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Andersson E	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Thörning S	14	17	5 832	240	240	252	6.564
Do	Schenning J	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Johansson K	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Danielsson G	14	17	5.832	240	240	252	6 564
Do	Nordin A	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Thorgren R	14	16	5.832	240	240		6.312
Do	Eriksson K	14	15	5.832	240	[22]) 100		6.172
Do	Karlsson C	14	16	5.832	240	240		6 312
Do	Dahlström K	14	16	5.832	240	240		6.312
Do	Strömberg N	14	16	5 832	240	240		6.312
Do	Nystrand T	14	15	5 832	240	[24]) 60		6.132
Do	Janderberg B	14	15	5.832	240			6.072
Do	Sahlberg R	14	15	5.832	240			6.072
Do	Bernström A	14	15	5.832	240			6.072
Do	Norling K	14	15	5.832	240			6.072
Do	Bergqvist R	14	15	5 832	240			6.072
Do	Nysell R	14	15	5.832	240			6.072
Do	Peterson R	14	15	5.832	240			6.072
Do	Medin C-Å	14	15	5.832	240			6.072
Do	Schöldström C ..	14	14	5.832	[25]) 40			5.872
Do	Sahlberg E	14	14	5.832				5.832
Do	Lantz H	14	14	5 832				5 832
Do	Johansson E	14	14	5.832				5.832
Vice brandman	Larsson E	12	12	5.352				5.352
Do	Björklund A	12	12	5.352				5.352
Do	Andersson K	12	12	5.352				5.352
	Kronor			249 012	8.191	6.010	5.517	268.730
7 D 1 Jordbruksegendomar								
Förvaltare	Kjellberg I	26	29	10.560	612	612	624	12.408
Inspektor	Jansson L	18	18	6.828	[19]) 216			7.044
	Kronor			17.388	828	612	624	19.452
7 D 3 Grustag								
Förman	Ståhl E	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Maskinist	Lundborg E	11	14	5.112	240	240	240	5.832
	Kronor			10.224	480	480	480	11.664

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
7 E 2 Hyresfastigheter, stadshotell								
Eldare	Olsson G	11	14	5 112	240	240	240	5.832
	Kronor			5.112	240	240	240	5.832
8 B 3 Drätselkammarens förråd								
Förman	Nilsson H	15	16	6.072	240			6.312
	Kronor			6.072	240			6.312
8 B 6 Hästar								
Körkarl[8])	Widén B	9	12	4.596	264	252	240	5 352
Do[8])	Bergkvist S.....	9	12	4.596	264	252	240	5.352
Do[8])	Gustavsson I	9	12	4.596	264	252	240	5.352
	Kronor			13.788	792	756	720	16.056
8 C Parkförvaltning								
Stadsträdgårdsmästare	Blomqvist I	25	27	9.984	576	612		11.172
Trädg-mäst	Lindkvist A	17	20	6.564	264	324	336	7.488
Parkförman	Hagström E	16	18	6.312	252	264		6.828
Förrådsförman	Hagström A	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Skrivbiträde	Lundahl U	6	7	3.888	228			4.116
	Kronor			33.060	1.572	1.464	660	36.756
9 A Hamnförvaltning								
Hamnkapten	Carlsson C	27	30	11.172	612	624	624	13.032
Hamnfogde	Bergkvist E	20	22	7.488	444	480		8.412
Kranmästare[2])	Vakant	18	18	6 828				6.828
Kranförman[9])	Engström A[6]) ..	17	20	547	22	27	28	624
Fartygsbefhav	Sander N	17	20	6.564	264	324	336	7.488
Kranreparatör	Damberg A.....	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Maskinist	Carlsson G	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Kontorist[2])	Ericson S	13	13	5.592				5.592
Kanslibiträde	Helmersson R ..	11	13	5.112	240	240		5 592
Skrivbiträde	Bjunger I	6	6	3.888				3.888
	Kronor			58.375	2.062	2 175	1.468	64.080
10 D Färjor och ångslupar								
Kapten	Aleblad A	17	17	6.564				6.564
Maskinist	Johansson A	13	16	5 592	240	240	240	6.312
	Kronor			12.156	240	240	240	12.876

Befattning	Namn	Löne-gr	Löne-kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
11 A Tekniska verkens gemensamma förvaltning								
Överingenjör	Sintorn J	41	44	18.768	552	576	600	20.496
Kontorschef	Wennberg E	23	25	8.904	516	564		9.984
Förrådsförman	Axelsson J	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Bokhållare	Lundborg H	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Kanslibiträde[12])	Hellblom M.....	11	11	5.112				5.112
Kontorsbiträde	Hjort I	8	11	4.344	252	264	252	5.112
Kontorsbiträde	Vakant	8	8	4.344				4.344
Skrivbiträde	Bergman G	6	7	3.888	228			4.116
Skrivbiträde	Råberg K	6	6	3.888				3 888
Avläsarförman[10])	Nilsson E	16	19	6.312	252	264	324	7.152
1:e Avläsare	Högberg E	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Avläsare	Larsson E	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Söderberg T	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Sundvall S	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Hellgren H	13	15	5.592	240	240		6 072
Do	Thorin E	13	13	5.592				5.592
Do	Haglund F	13	13	5 592				5.592
Ritare	Flink E	15	18	6.072	240	252	264	6 828
	Kronor			113.160	3.732	3.624	2.988	123.504
11 B Gasverk Förvaltning								
Gasverksing	Vakant	31	31	13.620				13.620
				13.620				13.620
Tillverkning								
Gasmästare[11])	Tibbling K	19	19	7.152				7.152
Driftförman	Tilling S	16	16	6.312				6.312
Gasverkseld	Pettersson J	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Larsson G	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Petersson R	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Andersson E	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Carlsson A	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Östlund E	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Johansson K	13	15	5.592	240	240	[23]) 80	6 152
				52.608	1.680	1.680	1.520	57.488
Distribution								
Mätarjustförm	Johansson N	15	17	6.072	240	252		6.564
	Kronor			72.300	1.920	1 932	1.520	77.672

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
11 C Elverk								
Förvaltning								
Driftingenjör	Heimer F	26	29	10.560	612	612	624	12.408
Byråingenjör	Lindblom K	24	24	9.420				9.420
Inst ingenjör	Wiberg H	21	21	7.932	[22]) 200			8.132
				27.912	812	612	624	29.960
Tillverkning								
Maskinist	Jävert E	13	15	5 592	240	240		6 072
				5.592	240	240		6.072
Distribution								
Verkmästare	Björk H	19	20	7.152	336	[25]) 74		7.562
Montörförman	Broman E	17	20	6.564	264	324	336	7.488
Arbetsförman	Lundkvist H	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Mätarjustförman	Jäderlund F	15	18	6.072	240	252	264	6 828
1:e Montör	Göthberg G	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Johansson K	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Engström E	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Gustavsson H....	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Jansson E	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Do	Morberg J	14	17	5.832	240	240	252	6.564
Mätarjust	Björklund M	13	15	5.592	240	240		6.072
Do	Molin A.	13	14	5.592	240			5.832
				72.276	3.012	2.594	2.436	80.318
	Kronor			105 780	4.064	3.446	3.060	116.350
12 A 1 Allmän hälso- och sjukvård								
Stadsläkare	Andrén G	27	30	11 172	612	624	624	13.032
Distrläkare	Vakant	16	16	6.312				6.312
Do	Vakant	16	16	6.312				6.312
Byråförest[12])	Vakant	23	23	8.904				8.904
Bostinsp	Graffner-Lindberg C	15	15	6.072	[26]) 20			6.092
Hälsovinsp	Forsberg P	15	18	6.072	240	252	264	6.828
Do	Gustafsson G	15	18	6.072	240	252	264	6.828
Do	Gustafsson H	15	16	6.072	240			6.312
Do[12])	Langgren S	15	15	6.072				6.072
	Kronor			63.060	1.352	1.128	1.152	66.692

Befattning	Namn	Löne-gr	Löne-kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
13 A-B Vatten och avloppsverk								
Förvaltning								
1:e Ingenjör	Ljunggren B	29	31	12.408	624	588		13 620
Byråingenjör	Vakant	24	24	9.420				9.420
Bitr drifting	Sjöström H.....	24	25	9.420	564			9.984
Avsynare	Karlsson Th	16	18	6.312	252	264		6.828
				37.560	1.440	852		39.852
Tillverkning								
Maskinist	Andersson B	13	16	5.592	240	240	240	6.312
				5.592	240	240	240	6.312
Distribution								
Schaktmästare	Hallin A	19	21	7.152	336	444		7.932
Transportmäst[2])	Lindström L	20	21	7.488	444			7.932
Rörnätsförman	Österberg E	17	20	6.564	264	324	336	7.488
Utsättare	Engström Th	15	16	6.072	240			6.312
Maskinist	Andersson Th....	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Johansson J	13	14	5.592	240			5.832
Do	Killberg H	13	13	5.592				5.592
				44.052	1.764	1.008	576	47.400
	Kronor			87.204	3.444	2.100	816	93.564
13 C 1 Renhållningsverk								
Förman	Westlin A	15	18	6.072	240	252	264	6.828
Renhållnarb[8])	Johansson E	10	13	4.860	252	240	240	5.592
Do[8])	Stärling K	10	13	4.860	252	240	240	5.592
Do[8])	Persson K	10	13	4.860	252	240	240	5.592
Do[8])	Jansson T	10	13	4.860	252	240	240	5.592
Do[8])	Andersson R	10	13	4.860	252	240	240	5.592
Do[8])	Eriksson F	10	13	4.860	252	240	240	5.592
Do[8])	Vidlund L	10	13	4.860	252	240	240	5.592
Do[8])	Eriksson E	10	13	4.860	252	240	240	5.592
Do[8])	Andersson H	10	12	4 860	252	240		5.352
Do[8])	Eriksson R	10	12	4.860	252	240		5.352
Kontorsbiträde	Andersson H	8	10	4.344	252	264		4.860
	Kronor			59.016	3.012	2.916	2.184	67.128
13 D 1 Varmbadhus								
Maskinist	Asplund T	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Eldare	Byman E	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Biljettf[6])	Gustavsson H....	5	8	306	19	19	19	363
Biljettf	Vakant fr o m 1/2	5	5	3.366				3.366
	Kronor			14.376	499	499	499	15.873

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
13 D 2 Karlslunds tvättinrättning								
Bitr vaktm	Sandh K	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Tvättförest	Westberg E	6	9	3.888	228	228	252	4.596
	Kronor			9.000	468	468	492	10.428
13 E 2 Björnön								
Tillsyningsman	Blomstergren V..	11	13	5.112	240	240		5.592
	Kronor			5.112	240	240		5.592
15 A 1 Folkskola								
Enligt stadens löneplan								
Folkskoleinsp	Toldner T	33	34	14.712	504			15.216
Skolkamrer	Eklund L	20	22	7.488	444	480		8.412
Skolsköterska	Berggren-Nilsson R	12	15	5.352	240	240	240	6.072
Do	Silén D	12	12	5.352	[21]) 120			5.472
Do	Larsson A	12	12	5.352				5.352
Vaktmästare	Ekström A	12	15	5.352	240	240	240	6.072
Do	Pettersson F	12	15	5 352	240	240	240	6.072
Do	Salkvist N	12	15	5.352	240	240	240	6.072
	Kronor			54.312	2.028	1 440	960	58.740
Ämneslärare enl statens löneplan: folkskollärare								
Folkskollärare	Abrahamsson B..	21	23	7.932	480	492		8.904
Do	Ahlstedt, G E ..	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Ahlstedt, G V ..	21	23	7.932	480	492		8.904
Do[13])	Andersson E							
Do	Axén G	19	21	7.152	336	444	[21]) 240	8.172
Do	Berggren O	19	21	7.152	336	444		7.932
Do	Björlund L	21	22	7.932	480	[24]) 123		8.535
Do	Bolander K	21	23	7.932	480	492		8.904
Do	Bondesson G	19	21	7.152	336	444		7.932
Do	Bostrand E.....	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Boström I	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Brismar G	21	24	7 932	480	492	516	9.420
Do	Brismar K	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Bäcklund A	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Daniels S	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Ekstrand D	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Elowson E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Elowson G	21	24	7.932	480	492	516	9.420
	Transport			132.504	7.728	7.851	5.400	153.483

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
	Transport			132.504	7.728	7.851	5.400	153.483
Folkskollärare	Eng A	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Engmark R	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Engström L	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Ericsson E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Erikson G	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Eriksson K	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Fahlström B	19	21	7.152	336	444		7.932
Do	Frandsen T	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Färdeman P	19	19	7.152				7.152
Do	Garpe-Hedestrand C	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Gelin A	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Gelin G	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Granér A	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Granér S	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Greijer T	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Gustafsson H	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Göransson D	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Haglund R	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Hedberg E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Höglund A	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do[13])	Jacobsson J							
Do	Johansson B	21	23	7.932	480	492		8.904
Do	Jäderlund O	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Karlsson E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Karlsson I	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Karlsson L	19	19	7.152	[21]) 168			7.320
Do	Knutsson A	21	23	7.932	480	492		8.904
Do	Kraft E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Krantz K	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Kristiansson E ..	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Lindén E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Lindgren V	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Lindqvist K	19	21	7.152	336	444		7.932
Do	Lundell H	19	20	7.152	336	[24]) 111		7.599
Do	Lundgren A	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Lundin O	19	20	7.152	336	[18]) 333		7.821
Do	Lundquist H	21	23	7.932	480	492		8.904
Do	Magnusson S ..	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Nordin I	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Nordqvist K	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Nordlund C	21	24	7.932	480	492	516	9.420
	Transport			445.104	25.560	25.911	21.396	517.971

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
	Transport			445.104	25.560	25.911	21.396	517.971
Folkskollärare	Persson S	21	23	7.932	480	492	[24]) 129	9.033
Do	Pettersson E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Rundquist E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Runsten P	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Sahlin G	21	22	7.932	480			8.412
Do	Sandahl T	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Sandahl S	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Schelin S	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Sigroth E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Sigroth E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Silén D	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Skoglund E	19	21	7.152	336	444		7.932
Do	Skoglund S	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Skårstedt I	19	20	7.152	336			7.488
Do	Skårstedt M	19	22	7.152	336	444	480	8.412
Do	Stenvall N	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Sundman L	21	21	7.932	[18]) 360			8 292
Do	Svensson B	19	21	7.152	236	444	[21]) 240	8.072
Do	Söderholm F	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Söderlund K	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Söderqvist E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Thorell A	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Tjus E	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Tännsjö H	21	23	7.932	480	492	[21]) 258	9.162
Do	Wallström A	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Wennerström E ..	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Westholm L	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Wickman K	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Åhman G	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Vakant (läsklass)	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Vakant[14])	21	24	3.966	240	246	258	4.710
Do	Vakant[14])	21	24	3.966	240	246	258	4.710
Do	Vakant[14])	21	24	3.966	240	246	258	4.710
	Kronor			691.842	39.884	39.789	34.629	806.144
Ämneslärare enl statens löneplan: småskollärare								
Småskollärare	Anderzon H	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	André N	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Aronsson G-B....	9	9	4.596				4.596
Do	Axelsson G	13	13	5.592				5.592
	Transport			21.372	480	480	480	22.812

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
	Transport			21.372	480	480	480	22.812
Småskollärare	Billby H	13	16	5.592	240	240	240	6 312
Do	Blomberg R	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Bodén B	13	15	5.592	240	240		6.072
Do	Bystedt D	11	11	5.112				5.112
Do	Claesson S	13	13	5.592				5.592
Do	Cropp G	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Dahlkvist G	13	13	5.592	[21]) 120			5.712
Do	Eklund M	11	12	5.112	240			5.352
Do	Ekström A	13	16	5 592	240	240	240	6.312
Do	Ericson I-L	13	13	5.592	[21]) 120			5.712
Do	Eriksson-Olla A..	13	13	5.592				5.592
Do	Färdeman G	13	16	5.592	240	240	240	6 312
Do	Gaude A.	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Gevert K	13	13	5.592				5.592
Do	Granström N	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Do	Gustavsson S	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Hamne V	13	16	5 592	240	240	240	6.312
Do	Hedlund H	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Helin E	13	14	5.592	240			5.832
Do	Hellquist I	13	15	5.592	240	240	[21]) 120	6.192
Do	Johansson E	13	13	5.592				5.592
Do	Johansson E	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Jäderlund G	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Källbäck L	13	16	5 592	240	240	240	6.312
Do	Landahl M	13	13	5.592				5 592
Do	Linde-Olsson I ..	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Linder S	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Lindholm A	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Lindström I	11	12	5.112	240			5.352
Do	Lundblad A	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Lundin T	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Do	Modin H	9	9	4.596				4.596
Do	Mossberg H	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Nilsson M	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Norell K	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Nyholm I	13	13	5.592				5.592
Do	Olsson B	13	13	5.592	[21]) 120			5.712
Do	Olsson G	13	16	5 592	240	240	240	6.312
Do	Pettersson E	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Pettersson L	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Renström M	13	13	5.592				5.592
Do	Ringdahl G	13	16	5.592	240	240	240	6.312
	Transport			252.840	8.040	6.960	6.600	274.440

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
	Transport			252.840	8.040	6.960	6.600	274.440
Småskollärare	Sahlborg A-L	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Do	Sahlman M	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Schollin K	11	13	5.112	240	240		5.592
Do	Sjöberg G	11	11	5.112				5.112
Do	Sjögren K	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Sjölund E	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Sjölund M	11	13	5.112	240	240		5.592
Do	Sjökvist A	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Söderholm A	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Tannlund S	13	14	5.592	240	[24]) 60		5.892
Do	Thor A-L	13	13	5.592				5 592
Do	Thunell K	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Törnskog A	13	13	5.592	240	240		6.072
Do	Törquist U	13	14	5.592	240			5.832
Do	Wennberg S	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Werner M	13	16	5 592	240	240	240	6.312
Do	Widén H	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Do	Åsberg K	13	13	5.592				5.592
Do	Svensson T	13	16	5 592	240	240	240	6.312
Do	Vakant[14])	13	16	2.796	120	120	120	3.156
Do	Vakant[14])	13	16	2 796	120	120	120	3.156
Do	Vakant[14])	13	16	2.796	120	120	120	3.156
Do	Vakant[14])	13	16	2.796	120	120	120	3.156
Do	Vakant[14])	13	16	2.796	120	120	120	3.156
Do	Vakant[14])	13	16	2.796	120	120	120	3.156
Do	Vakant[14])	13	16	2.796	120	120	120	3.156
	Kronor			376.740	12.720	11.220	10.080	410.760
Övningslärare enl löneplan L och Ce								
Övningslärare	Abramsson E	14	18	4.602	258	258	363 375	5.856
Do	Anflo S	7	7	3.309				3.309
Do	Berggren K	9	12	3.645	168	168	177	4.158
Do	Engström M	9	12	3.645	168	168	177	4.158
Do	Eriksson A	9	12	3.645	168	168	177	4.158
Do	Erlandsson Å	19	19	7.152				7.152
Do	Gudmundson G ..	9	12	3.645	168	168	177	4.158
Do	Haake E	9	12	3.645	168	168	177	4.158
Do	Hedberg M	7	8	3.309	168	[21]) 84		3.561
Do	Hjelm R	14	17	4.602	258	258	363 188	5.669
Do	Johansson H	7	10	3.309	168	168	168	3.813
Do	Liljegren M	19	19	7.152				7.152
	Transport			51.660	1.692	1.608	2.342	57.302

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
	Transport			51.660	1.692	1.608	2.342	57.302
Övningslärare	Ljungberg G	14	18	4.602	258	258	363 375	5.856
Do	Palmén A	9	12	3.645	168	168	177	4.158
Do	Segerberg E	19	21	7.152	336	444		7.932
Do	Svahn W	14	14	4.602	[21]) 129			4.731
Do	Trenius V	9	12	3.645	168	168	177	4.158
Do	Wahlund B	12	14	4.158	222	222		4.602
Do	Wahlund G	7	8	3.309	168	[18]) 126		3.603
Do	Westerlind A-L ..	13	15	4.380	222	258		4.860
Do	Westerlund G....	12	12	4.158				4.158
Do	Åhman I	13	16	4.380	222	258	258	5.118
Do	Öberg H-B	7	7	3.309				3.309
	Kronor			99.000	3.585	3.510	3.692	109.787
15 B Praktisk mellanskola och Högre folkskola								
Enligt statens löneplan								
Rektor	Carlfors K	24	30	[15]) 9.420	564 612	576 624	612 624	13.032
Ämneslärare	Trovallius K	26	27	10.560	612			11.172
Do	Holm M.	26	27	10.560	612			11.172
E o ämneslärare	Vakant[29])	24	24	4.710				4.710
	Kronor			35.250	2.400	1.200	1.236	40.086
15 D Kommunal flickskola								
Enligt stadens löneplan								
Vaktmästare	Lundholm J	12	15	5.352	240	240	240	6.072
	Kronor			5.352	240	240	240	6.072
Enligt statens löneplan								
Rektor	Jansson I		32	[15]) 14.208				14.208
Ämneslärare	Behring J	24	27	9.420	564	576	612	11.172
Do	Hellman G	24	27	9.420	564	576	612	11.172
Do	Andersson V	24	27	9.420	564	576	612	11.172
Do	Hellbom G	24	27	9.420	564	576	612	11.172
Do	Nordlund A-L....	24	27	9.420	564	576	612	11.172
Do	Wallmark I	24	25	9.420	564			9.984
Do	Sjöstrand I	26	29	10.560	612	612	624	12.408
Do e o	Rosenquist I	22	25	8.412	492	516	564	9.984
Do e o	Zachrisson D	22	23	8.412	492			8.904
	Kronor			98.112	4.980	4.008	4.248	111.348

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
15 H Yrkesskola								
Enl. stadens löneplan.								
Kanslibiträde	Forsberg M	11	14	5.112	240	240	240	5.832
	Kronor			5.112	240	240	240	5.832
Enl statens löneplan								
Yrkeslärare	Bäckström S	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Centervall A	21	24	7.932	480	492	516	9.420
Do	Carlsson E	18	22	6.828	324	336	480 444	8.412
Skolkökslär	Bergman A.....	18	20	6.828	324	336		7.488
Sömnadslär	Stridbeck S.....	18	20	6 828	324	336		7.488
Do	Nordin M	18	18	6.828				6.828
Ämneslärare	Vakant	24	24	9.420				9.420
Yrkeslärare[12])	Vakant	21	21	7.932				7.932
	Kronor			60.528	1.932	1.992	1.956	66.408
15 I Gymnastik och idrott								
Föreståndare[12])	Bemert T	23	23	8.904				8 904
Vaktmästare	Pihlblad G	12	13	5 352	240			5.592
Do	Jansson G	12	12	5 352				5 352
	Kronor			19.608	240			19.848
16 B 2 Sluten fattigvård								
Syssloman	Fägerstam S	22	24	8.412	492	516		9.420
Vaktmästare	Ericsson J	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Maskinist	Forslund K	13	16	5.592	240	240	240	6.312
Husmoder	Bergström G	13	13	5.592				5.592
Sjuksköterska	Bengtsson S	12	15	5.352	240	240	240	6.072
Do	Högdén A	12	15	5.352	240	240	240	6.072
Do	Björklund E	12	15	5.352	240	240	240	6.072
Do	Andersson-Berg I	12	12	5.352				5.352
Do	Törnqvist A	12	12	5.352				5.352
Do	Vakant	12	12	5.352				5.352
Do	Vakant	12	12	5.352				5.352
Bitr maskinist	Larsson G	11	14	5.112	240	240	240	5.832
Kokerska	Lundkvist A	6	9	3.888	228	228	252	4.596
Sömmerska	Winterqvist A ..	5	8	3.672	216	228	228	4 344
	Kronor			75.324	2.376	2.412	1.920	82.032

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
16 B 3 Öppen fattigvård								
Socvårdschef	Norén A.	28	31	11.784	624	624	588	13.620
Socvårdsass	Johansson E	15	18	6.072	240	252	264	6.828
Do	Österberg K	15	18	6.072	240	252	264	6.828
Kassörska	Beskow M	12	15	5.352	240	240	240	6.072
Kontorsbiträde	Sjölin K	8	10	4 344	252	264		4.860
Do	Ahlström G	8	11	4.344	252	264	252	5.112
Skrivbiträde	Pettersson M-B ..	6	7	3.888	228			4.116
Do	Gustavsson B	6	7	3.888	228			4.116
	Kronor			45.744	2.304	1.896	1.608	51.552
16 C 2 Barnhem								
Föreståndarinna	Aspling E	12	15	5.352	240	240	240	6.072
	Kronor			5.352	240	240	240	6.072
16 C 3 Öppen barnavård								
Förest och barnavårdsman	Scott C	18	21	6.828	324	336	444	7.932
Barnavårdsman	Hultgren E	16	19	6.312	252	264	324	7.152
Do	Nohrstedt-Sten A-L	16	16	6.312				6.312
Barnavårdsinsp	Wengelin B.....	16	17	6.312	252			6.564
Skrivbiträde	Larsson S	6	6	3 888				3.888
	Kronor			29 652	828	600	768	31.848
16 C 4 Barnstugor								
Inspektris	Vakant	16	16	6.312				6.312
Förest	Ullberg H	13	13	5.592				5.592
Barnträdglär	Andersson M	12	13	5 352	240			5.592
Do	Lundeheim M	12	13	5.352	240			5.592
Do	Forsman I	12	13	5.352	240			5.592
Do	Hansson E	12	12	5 352	[16]) 200			5.552
Do	Löfstedt E	12	12	5.352				5.352
Do	Larsson E	12	12	5.352				5.352
Barnträdglär[2])	Agerdal I	12	12	5.352				5.352
Do[2])	Arbinger K	12	12	5.352				5.352
Do[2])	Lenstrup E	12	12	5.352				5.352
Do	Nilsson A-L	12	12	5.352				5.352
Barnsköterska	Lundgren E	6	6	3.888				3.888
	Kronor			69.312	920			70.232

Befattning	Namn	Löne- gr	Löne- kl	Begynnelselön	Ålderstillägg 1	Ålderstillägg 2	Ålderstillägg 3	Summa
16 H Hemhjälpsnämnd								
Hemvårdarinna[2])	Nilsson A	6	9	3.888	228	228	252	4.596
Do[2])	Weibel B	6	7	3.888	228	[17]) 190		4.306
Do[2])	Lindgren B	6	8	3.888	228	228		4.344
Do[2])	Laggar S	6	6	3.888	[16]) 209			4.097
Do[2])	Lindgren I	6	6	3.888				3.888
Do[2])	Fredriksson K ..	6	6	3.888				3.888
Do[2])	Johansson A	6	7	3.888	228	[24]) 57		4.173
Do[12])	Vakant	6	6	3.888				3.888
	Kronor			31.104	1.121	703	252	33.180
18 A Folkpensionering								
Kurator	Alm W	14	15	5.832	240			6.072
	Kronor			5.832	240			6.072

1) Pension fr o m 1/6 1949
2) Ny tjänst 1/1 1949
3) Pension fr o m 1/7 1949
4) Samtliga ordinarie exekutorer tillhörande gamla löneregelementet
5) Anstånd med återbesättande till 1/1 1951 (Stfm 25/9 1947 § 289)
6) Pension fr o m 1/2 1949
7) Pension fr o m 1/4 1949
8) Tjänsterna skola vid uppkommande vakans indragas
9) Tjänsten därefter omändrad till kranmästare
10) Under förutsättning av Stfm godkännande uppflyttad till lönegrad 16
11) Under förutsättning av Stfm godkännande är befattningen omändrad från driftförman (lönegrad 16) till gasmästare (lönegrad 19)
12) Under förutsättning av Stfm godkännande ny tjänst 1/1 1949
13) Tjänstledig
14) Ny tjänst 1/7 1949
15) Inklusive rektorsarvode
16) Löneklassuppflyttning fr o m 1/2 1949
17) Löneklassuppflyttning fr o m 1/3 1949
18) Löneklassuppflyttning fr o m 1/4 1949
19) Löneklassuppflyttning fr o m 1/5 1949
20) Löneklassuppflyttning fr o m 1/6 1949
21) Löneklassuppflyttning fr o m 1/7 1949
22) Löneklassuppflyttning fr o m 1/8 1949
23) Löneklassuppflyttning fr o m 1/9 1949
24) Löneklassuppflyttning fr o m 1/10 1949
25) Löneklassuppflyttning fr o m 1/11 1949
26) Löneklassuppflyttning fr o m 1/12 1949
27) Till nuvarande innehavaren av tjänsten utgår f. n. ett personligt lönetillägg av 4.000:— kr. per år för indragna sportler.
28) Tillika föreståndare för kriminalavdelningen fr o m 1/1 1949
29) För 2:a halvåret 1949

Sammandrag av lönestat för år 1949

	Förvaltning	Antal befhav	Lönesumma
1 C 2	Stadskansli	10	95.172
1 C 3	Drätselkontor	23	134.356
1 C 4	Byggnadskontor	16	131.110
1 C 5	Fastighetskontor	7	57.786
2 A	Magistrat och rådhusrätt	11	119.084
2 B	Polis- och åklagarväsen samt fångvård	94	618.126
3 B 1	Uppbördsverk	15	87.625
3 C	Exekutionsverk	11	53.316
4 A	Stadsarkitektkontor	9	79.977
4 B	Stadsingenjörskontor	13	99.084
6	Brandförsvar	41	268.730
7 D 1	Jordbruksegendomar	2	19.452
7 D 3	Grustag	2	11.664
7 E 2	Hyresfastigheter, Stadshotell	1	5.832
8 B 3	Drätselkammarens förråd	1	6.312
8 B 6	Hästar	3	16.056
8 C	Parkförvaltning	5	36.756
9 A	Hamnförvaltning	10	64.080
10 D	Färjor och ångslupar	2	12.876
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	18	123.504
11 B	Gasverk	11	77.672
11 C	Elverk	16	116.350
12 A 1	Allmän hälso- och sjukvård	9	66.692
13 AB	Vatten- och avloppsverk	12	93.564
13 C 1	Renhållningsverk	12	67.128
13 D 1	Varmbadhus	4	15.873
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning	2	10.428
13 E 2	Björnön	1	5.592
15 A 1	Folkskola		
	Enl stadens löneplan	8	58.740
	Ämneslärare enl statens löneplan:		
	folkskollärare	92	806.144
	småskollärare	72	410.760
	Övningslärare enl löneplan L och Ce	23	109.787
15 B	Praktisk mellanskola o. Högre folkskola	4	40.086
15 D	Kommunal flickskola		
	Enl stadens löneplan	1	6.072
	Enl statens löneplan	10	111.348
	Transport	571	4.037.134

Förvaltning		Antal befhav	Lönesumma
	Transport	571	4.037.134
15 H	Yrkesskola		
	Enl stadens löneplan	1	5.832
	Enl statens löneplan	8	66.408
15 I	Gymnastik och idrott	3	19.848
16 B 2	Sluten fattigvård	14	82.032
16 B 3	Öppen fattigvård	8	51.552
16 C 2	Barnhem	1	6.072
16 C 3	Öppen barnavård	5	31.848
16 C 4	Barnstugor	13	70.324
16 H	Hemhjälpsnämnd	8	33.180
18 A	Folkpensionering	1	6.072
	Summa	633	4.410.302
	Enl statens löneplan	209	1.544.533
	Enl stadens löneplan	424	2.865.769

Bilaga 3 till
skattestatens specialstater

Pensionsstat för år 1949.

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		1 C 2. Stadskansli		
1/9	1936	Änkefru Siri Tenow	2.935: —[1])	
1/7	1938	f d Drätselnotarien E Plantin	3.450: —	
1/1	1942	„ Drätseldirektören Th Öberg	7.227: —	13.612: —
		1 C 3. Drätselkontor		
1/1	1948	f d Nöjesskattekontr K J Ekstedt	350: —	
1/6	1949	„ Stadskamrer O Arnstorp	4.494: — b	4.844: —
		1 C 4. Byggnadskontor		
1/1	1931	f d Komm-arb H. Hansson	1.347: —	
1/1	1935	„ „ A T Svensson	1.170: —	
1/11	1936	„ Kranmaskinisten J V Åsberg	1.572: —	
1/2	1937	„ Arbetsförmannen C H Pettersson	2.775: —	
1/6	1937	Änkefru Anna Axelsson	600: —	
1/2	1939	„ Mimmi Andersson	1.398: —	
1/7	1939	f d Byggnadschefen G Smitt	7.020: —	
1/1	1940	„ Komm-arbet C F Pihlblad	350: —	
1/2	1941	„ „ P Fr Grönberg	1.287: —	
1/4	1941	„ Arbetsförmannen G V Johansson	2.886: —	
1/7	1941	Änkefru Hulda Andersson	1.092: —	
1/4	1942	f d Komm-arbet Axel E Jansson	350: —	
1/4	1944	Änkefru Hilda Johansson	1.137: —	
1/10	1945	f d Komm-arbet K D Karlsson	1.464: —	
1/11	1945	Änkefru Emma K Westholm	1.029: —	
1/1	1946	f d Komm-arbet K A Alfredsson	350: —	
1/9	1946	„ „ J G Kvarnström	1.692: —	
1/3	1947	„ Stensättare K E Karlsson	1.425: —	
1/10	1947	„ Komm-arbet O V Bergström	1.698: —	
1/1	1948	„ „ A E Thörn	350: —	
1/1	1949	„ „ A V Ehrnström	2.640: — b	
1/10	1949	„ „ E L Karlsson	417: — b	34.049: -*
		1 C 5. Fastighetskontor		
1/1	1942	f d bitr v Värden A G Eriksson		2.946: —
		Transport		55.451: —

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		Transport		55.451: —
		2 A. Magistrat och rådhusrätt		
1/3	1937	f d Stadsvaktmäst P Berglund	2.556: —	
1/3	1941	Änkefru Irma Hedenström	3.057: —[1])	
1/9	1942	„ Rakel Cronholm	1.860: —	
1/10	1942	„ Karin Ödman	2.157: —	9.630: —
		2 B. Polis- och åklagarväsen samt fångvård		
1/1	1919	Änkefru Gerda Vretlöf	600: —	
1/1	1932	f d Poliskonstapel E Kraft	2.385: —	
1/9	1932	„ Krim-konstapel G K Forslund	2.667: —	
1/7	1934	„ bitr Överkonstapel G Haake	2.667: —	
1/7	1936	„ Poliskonstapel J E Persson	2.217: —	
1/1	1940	„ „ J A Johnsson	1.944: —	
1/9	1940	Änkefru Ebba Qviberg	855: —	
1/11	1940	f d Överkonstapel M Andersson	3.252: —	
1/2	1941	Änkefru Jenny Carlsson	1.002: —	
1/4	1941	„ Hilda Weimer	1.047: —	
1/10	1941	f d Poliskonstapel A T Bertilsson	2.127: —	
1/2	1942	„ Krim-konstapel Axel Sporre	2.994: —	
1/3	1942	Änkefru Anna Lisa Löfdahl	1.284: —[1])	
1/2	1942	f d Poliskonstapel J A Eriksson	2.775: —	
1/12	1942	„ „ K E Morlin	2.775: —	
1/3	1944	„ „ K A Fäldt	2.406: —	
1/4	1944	Änkefru Alma Kling	1.002: —	
1/5	1944	f d Poliskonstapel K J Andersson	2.406: —	
1/9	1944	„ „ Karl Björkman	2.397: —	
1/1	1945	Änkefru Anna Winroth	921: —	
1/3	1945	f d Överkonstapel H H Carlsson	3.942: —	
1/4	1945	„ Poliskonstapel C M Mårtensson	2.460: —	
1/9	1945	„ „ K H Carlsson	3.075: —	
1/9	1945	„ Överkonstapel J A Ström	3.942: —	
1/11	1945	Änkefru Sara Linder	1.344: —	
1/12	1945	f d bitr Överkonstapel J V Marthon	2.784: —	
1/2	1946	„ Poliskonstapel K I Gustavsson	2.769: —	
1/2	1946	Änkefru Hanna Brohmé	1.323: —	
1/3	1946	„ Ida Rosenberg	786: —	
1/7	1946	f d Poliskonstapel D L Carlsson	3.075: —	
1/2	1948	„ Krim-konstapel Georg Söder	3.442: —	
1/2	1948	„ Poliskonstapel E Svalberg	3.075: —	
1/8	1948	„ Poliskonstapel A Hising	2.973: —	
1/9	1948	„ „ K Hagevald	2.871: —	
		Transport	77.584: —	65.081: —

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		Transport	77.584: —	65.081: —
1/1	1949	f d Poliskonstapel L Gustavsson	3.075: — b	
1/7	1949	„ Överkonstapel O Johansson	1.971: — b	82.630: -*
		3 C. Exekutionsverk		
1/7	1932	f d Exekutorn Hugo A Carlsson	2.769: —	
1/1	1944	„ „ R Steen	2.769: —	
1/2	1949	„ „ E Larsson	2.931: — b	8.469: —
		4 B. Stadsingenjörskontor		
1/1	1932	f d bitr Stadsingenjören J Eriksson		4.704: —
		6. Brandförsvar		
1/10	1930	f d Brandmannen K E Pettersson	1.893: —	
1/4	1933	„ Brandförmannen J R Andersson	2.490: —	
1/1	1936	„ Brandmannen G A Lindberg	1.974: —	
1/3	1937	„ „ R A Ferngren	2.139: —	
1/3	1940	„ „ E L Rask	2.556: —	
1/10	1942	„ Brandmästaren G Th Medin	3.252: —	
1/12	1944	Änkefru Signe M Staberg	1.002: —	
1/8	1945	f d Brandmannen O L Karlsson	2.868: —	
1/11	1946	„ „ N S Lundberg	2.769: —	
1/9	1947	„ Brandmästaren O Thorgren	3.942: —	
1/4	1948	Änkefru Anna Ch Lövstrand	822: —	
1/11	1948	f d Brandmästaren E Johansson	4.002: —	
1/4	1949	„ Brandförmannen A B Junggren	2.592: — b	32.301: —
		7 D 1. Jordbruksegendomar		
1/7	1938	f d Lantarbetaren K J Svahn	864: —	
1/5	1940	„ „ K A Eriksson	957: —	
1/5	1940	f d Lantarbetaren K A Wall	957: —	
1/3	1941	„ „ A V Nordström	1.047: —	
1/1	1942	„ Förvaltaren T Dahlström	5.373: —	
1/2	1944	„ Lantarbetaren Alb Zetterberg	912: —	
1/12	1944	„ Ladugårdsförmannen J O Johansson	1.248: —	
1/2	1945	„ Kördrängen C O Eriksson	1.230: —	
1/5	1945	„ Rättaren J E Tillman	2.124: —	
1/9	1949	„ Lantarbetaren K J Bergkvist	720: —	15.432: —
		7 D 2. Skogar		
1/1	1931	f d Stadsskogvaktaren C A Lindkvist		2.472: —
		7 E. Hyresfastigheter		
		Stadshotell		
1/1	1937	f d Eldaren A Vidfors		2.109: —
		Transport		213.198: —

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
	Transport		213.198: —
	8 B 3. Drätselkammarens förråd		
1/12 1944	f d Förrådsförmannen Th Bergkvist		2.220: —
	8 B 6. Hästar		
1/9 1947	Änkefru Anna T Persson		1.158: —
	8 C. Parkförvaltning		
1/1 1930	f d Trädgårdsarbet A G. Hellberg	1.287: —	
1/11 1937	„ „ C A Hagström	1.170: —	
1/4 1938	Änkefru Anna T Eriksson	540: —	2.997: —
	9 A. Hamnar		
1/2 1949	f d Kranförman A E Engström		3.402: — b
	10 D. Färjor		
1/4 1947	f d Kapten Joel Andersson		1.200: —
	11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning		
28/3 1929	Änkefru Anna Johansson	570: —	
29/6 1933	f d Kontorsbiträdet Hulda Klingvall	1.125: —	
1/7 1938	„ Städerskan Selma Broberg	300: —	
1/4 1941	„ Överingenjören Gerhard Geston	6.990: —	
1/1 1942	Änkefru Gerda Samuelsson	822: —	
1/9 1942	„ Ester Wallner	350: —	
1/4 1946	f d Förrådsarbetaren C G Wellén	1.950: —	
1/5 1946	„ Gårdskarl O G Olsson	1.365: —	
1/12 1946	Änkefru Anna Eriksson	700: —	14.172: —
	11 B. Gasverk		
	Förvaltning		
24/1 1930	f d Gasmästaren K V Jansson	2.994: —	
29/4 1933	„ Rörmontören Aug Hedqvist	2.049: —	
19/6 1935	„ Lykttändaren J A Persson	879: —	
1/2 1940	Avlidne rörmontören J Bursells ett minderårigt barn (Gunh. Marg:a)	315: —[1])	
1/1 1942	Änkefru Mina K Andersson	822: —	
1/1 1942	Dotter Ingrid Andersson	330: —[1])	
1/7 1942	f d Gasverkseldaren G R T Ahlén	2.490: —	
1/9 1943	„ „ Karl Fagerman	2.580: —	
1/11 1943	„ Gasmästaren Ernst Widén	3.552: —	
1/5 1947	Änkefru Hilda Fröling	621: —	16.632: —
	Transport		254.979: —

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
	Transport		254.979: —
	11 C. Elektricitetsverk		
	Förvaltning		
22/2 1923	Änkefru Hilda Boholm	636: —	
24/1 1930	„ Judith Hellström	786: —	
1/4 1940	„ Tekla Johanzon	630: —	
1/10 1940	f d Grovarbetaren A V Adamsson	879: —	
1/1 1941	„ Linjearbetaren L A Larsson	350: —	
1/7 1942	„ Lyktvakten Hjalmar Hedin	250: —	
1/7 1945	Änkefru Hjördis Larsson	630: —	
1/1 1946	f d Montör O Ehn	720: —	
7/2 1946	„ Linjearbetaren Otto Löf	1.692: —	
1/11 1946	Änkefru Albertina Eriksson	700: —	
1/3 1947	„ Kristina Boberg	1.045: —	
1/5 1948	f d Mätaruppsättaren Erik A Lundevall	2.640: —	10.958: —
	12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård		
1/1 1933	f d Stadssjuksköterskan Anna Ekström	962: —	
1/6 1941	Änkefru Maria K Thunström	1.290: —	
1/10 1941	f d Stadssjuksköterskan Elin Carlsson	527: —	
1/10 1943	„ „ Sigrid Sandén	345: —	
1/2 1944	„ 2:e Stadsläkaren Carl Idar	4.929: —	
1/8 1948	„ 1:e Hälsovårdsinsp E. Berggren	4.290: —	
1/3 1947	Änkefru Jenny Jansson	1.434: —	13.777: —
	13. AB Vatten och Avloppsverk.		
	Förvaltning		
10/11 1930	f d Rörmontören K Johansson	1.302: —	
17/11 1931	„ Rörläggaren J A Falk	1.365: —	
1/1 1935	Änkefru Arvida Eriksson	700: —	
1/3 1935	„ Anna Gustavsson	700: —	
1/2 1936	f d Grovarbetaren Gust Andersson	1.404: —	
1/8 1937	„ „ J F Lundkvist	996: —	
1/7 1939	Änkefru Augusta Eriksson	700: —	
1/9 1939	„ Hilda Jansson	300: —	
1/1 1940	f d Grovarbetaren K A Broberg	1.698: —	
21/4 1941	Änkefru Greta Johansson	300: —	
1/6 1941	f d Grovarbetaren K E Sjöström	350: —	
1/6 1941	„ „ P E Lundberg	350: —	
1/1 1942	„ „ C E Söder	350: —	
1/5 1942	„ Maskinisten K A Eriksson	2.466: —	
1/6 1942	„ Rörnätsförmannen P J Hedqvist	2.994: —	
	Transport	15.975: —	279.714: —

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		Transport	15.975: —	279.714: —
1/1	1943	f d Grovarbetaren E K Lindström	879: —	
1/4	1943	Änkefru Hilda Karlsson	700: —	
1/10	1943	f d Grovarbetaren Fritz Hjelm	936: —	
1/5	1944	„ „ G A Andersson	1.755: —	
1/8	1944	Änkefru Emma Andersson	855: —	
1/1	1945	f d Grovarbetaren K A Karlsson	350: —	
1/3	1945	Änkefru Anna E Lönnqvist	1.644: —	
1/2	1947	f d Grovarbetaren Fritiof A Pettersson	1.535: —	
6/3	1947	Änkefru Anna Österberg	729: —[1])	
1/5	1948	f d Smeden Karl B Falk	1.671: —	
1/10	1948	„ Grovarbetaren O G Andersson	350: —	
1/12	1948	„ „ K O Fredriksson	350: —	
1/6	1949	„ „ O F Frimodig	1.134: — b	28.863: —
		13 C 1. Renhållningsverk		
1/9	1931	Änkefru Anna Jansson	786: —	
1/5	1933	f d Renhållningsarbetaren E Dahl	306: —	
1/7	1933	Änkefru Hanna Sunesson	732: —	
1/8	1934	f d Skrivbiträdet Elisabet Eriksson	2.055: —	
1/9	1938	„ Förman K A Fransson	1.758: —	
1/4	1939	Änkefru Elin Eriksson	759: —	
1/5	1939	„ Matilda Karlsson	759: —	
1/9	1941	f d Renhållningsarb K J Persson	2.304: —	
1/3	1942	„ „ K A Kihlgren	2.466: —	
1/10	1943	Änkefru Hulda Maria Karlsson	759: —	
1/7	1945	f d Renhållningsarb N M Jansson	1.416: —	14.100: —
		13 C 2. Svingård		
1/7	1944	f d Svinskötaren K G Pettersson		1.302: —
		13 D 1. Varmbadhus		
1/6	1932	f d Badmästaren John Söderström	1.800: —	
1/2	1944	„ Simhallsvakten Frida Öhman	1.029: —	
1/2	1945	„ Baderskan Elin Gustavsson	1.413: —	
1/6	1948	„ „ Lydia Öst	684: —	
1/2	1949	„ Biljettförsäljerskan H Gustavsson	1.974: — b	
1/12	1949	„ Baderskan N Johansson	105: — b	7.005: —
		13 E 3. Hästholmarna		
1/1	1944	f d Ordningsvakten G F Lundberg		360: —
			Transport	331.344: —

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
	Transport		331.344: —
	14 C. Köttbesiktningsbyrå		
1/11 1946	Änkefru Anna Jonsson		1.584: —
	15 A 1. Folkskola		
1/7 1926	f d Slöjdlärare J F Brandt	535: —	
1/7 1927	„ Folkskoll:an S Hammarsköld	462: —	
1/4 1928	„ Småskoll:an Olga Bergh	315: —	
1/5 1928	f d Folkskoll:an Beda Svanholm	462: —	
1/10 1928	„ Slöjdlär:an Emma Wahlbäck	555: —	
1/7 1929	„ Småskoll:an Anna Lennmalm	314: —	
1/10 1931	„ Vaktmästaren Fr Andersson	2.301: —	
1/12 1931	„ Skolkökslär:an Anna Thunell	605: —	
1/3 1932	„ Småskoll:an Anna S Eriksson	433: —	
1/9 1933	„ Slöjdlärar:an Elin Hahr	492: —	
1/7 1934	„ Folkskoll:an Elin Fernquist	564: —	
1/12 1934	„ Folkskoll:an Ester Kolmodin	563: —	
1/7 1935	„ Slöjdläraren A Hammarsten	769: —	
1/9 1936	„ Småskoll:an Ina Lundeberg	393: —	
1/1 1937	„ Simlärarinnan Ebba Ståhl	500: —	
1/1 1939	„ Skoltandläk F Luttrop	2.000: —	
1/9 1939	„ Skolkökslär:an Mona Granér	673: —	
1/2 1940	Änkefru Anna Matilda Sahlkvist	822: —	
1/8 1940	f d Städerskan Anna Eriksson	300: —	
1/1 1942	„ Skolkökslär:an Eva Karlsson	532: —	
1/1 1942	„ Vaktmästaren Viktor Ekman	2.667: —	
1/6 1942	„ Barnbespisn.-förest:an A Kjellström	350: —	
1/10 1942	„ Städerskan Hilda Johansson	350: —	
1/1 1943	„ „ Elin Persson	300: —	
1/7 1944	„ Skolläkaren Carl Idar	816: —	
1/7 1945	„ Slöjdlärare K A Karlsson	916: —	
16/2 1947	„ Städerskan Magda Söderkvist	350: —	
1/1 1948	„ Inspektör Em Granér	8.124: —	27.463: —
	15 B. Praktisk mellanskola och Högre folkskola		
1/5 1936	f d Ämnesläraren Isidor Fröier		1.380: —
	15 H. Yrkesskola		
1/2 1934	Änkefru Ingeborg Lundahl	1.600: —[2])	
1/9 1940	„ Alma Svensson	918: —[2])	
1/2 1941	f d Maskinisten P U Björkman	350: —	
1/10 1947	Arkitekten A Grane	3.879: —	
1/7 1948	Civiling A Sigfrids	4.476: —	11.223: —
	Transport		372.994: —

Pension från		Pensions- och under-stödsbelopp Kronor	Kronor
	Transport		372.994: —
	16 B 2. Sluten fattigvård		
1/1 1921	Änkefru Amanda Lundberg	750: —	
1/2 1929	„ Anna Larsson	790: —	
1/5 1935	f d Kokerskan Elin Andersson	873: —	
1/2 1939	„ Sjuksköterskan Anna Forslund	1.560: —	
15/1 1940	„ Vårdbiträde Elsa Vinterkvist	813: —	
1/4 1945	Karin Eva Pihl	603: —[1])	
1/4 1945	Änkefru Karin M Pihl	1.506: —	
1/1 1947	f d Husmor Olga Lundberg	1.344: —	8.239: —
	16 B 3. Öppen fattigvård		
1/11 1938	Fröken Elin Isaksson		1.347: —
	16 C 4. Barnstugor		
1/9 1941	f d Föreståndarinnan H Andersson	875: —	
1/1 1949	„ Husmor Signe Sundkvist	950: — b	1.825: —
		Kronor	384.405: —

* Tillkommer enl stfm:s beslut 26/8 1948 § 227 och 30/9 1948 § 269.

	1 C 4. Byggnadskontor		
1/7 1948	f d Komm-arb A J Jonsson		350: —
	2 B. Polis- och åklagarväsen samt fångvård		
1/7 1948	f d Städerska Olivia Pettersson		1.200: —
		Kronor[3])	385.955: —

[1]) Häri ingår pension till minderåriga barn.
[2]) Bidrag fr Zimmermanska fonden med 50 % + dyrt.-tillägg.
[3]) Dyrtidstillägg utgår f n med 27 % på högst 6.000: — per år.
b) Beräknat

Bilaga 4 till
skattestatens specialstater

Förteckning över räntor, som påförts fasta tillgångar.

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 %
7 B		**Förvaltningsfastigheter**		
1	530	Rådhus med annex	300.000: —	12 000: —
2	530	Kv. Njord nr 1	615.000: —	24.600: —
3	530	Polisstation	167.000: —	6.700: —
4	530	Brandstation	967.000: —	38.700 —
5	530	Tullhus	278.000: —	11.100: —
6	530	Diverse förvaltningsfastigheter	592.002: —	23.700: —
7	530	Förrådsbyggnader	172.000: —	6.900: —
8	530	Barnstuga, daghem och barnkoloni	242 000: —	9.700: —
7 C	530	**Exploateringsfastigheter**	4.129.501: —	165.200: —
7 D		**Jordbruksegendomar, skogar och grustag**		
1	530	Jordbruksegendomar	956.300: —	38.300: —
2	530	Skogar	150.000: —	6.000: —
7 E		**Hyresfastigheter**		
1	530	Diverse fastigheter	3.604.500: —	144 200: —
2	530	Stadshotell	1.177.000: —	47.100: —
4	530	Paviljong i Stadsparken	225.000: —	9.000: —
5	530	Varumagasin och dylikt	455.000: —	18.200: —
6	530	Omnibusgarage	255 000: —	10.200: —
7 F 2	530	**Pensionärshem**	1.825.000: —	73.000: —
7 Ö		**Aktier och andelar i byggnadsföretag**		
	530	Aktier i AB Arbetarbostäder	300.000: —	12.000: —
	530	Aktier i Byggnads AB Mimer	500.000: —	20.000: —
8 B		**Gatuförvaltning**		
7	530	Bekvämlighetsinrättningar	8.000: —	300: —
8 C	530	**Parkförvaltning**	118.000: —	4.700: —
10 C	530	**Johannisbergs flygfält**	32.000: —	1 300: —
10 F	530	**Aktier och andelar i kommunikationsföretag**		
		Aktier i Västerås Omnibus AB	200.000: —	8.000: —
		Transport	17.268.303: —	690.900: —

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 %
		Transport	17.268.303: —	690.900: —
11 A		**Tekniska verkens gemensamma förvaltning**		
	481	Gemensamma förvaltningen	141.201: —	5.600: —
11 B		**Gasverk**		
	2281	Tillverkning	412.400: —	16.500: —
	2381	Distribution	440.301: —	17.600: —
11 C		**Elektricitetsverk**		
	3281	Tillverkning	11.300: —	500: —
	3381	Distribution	1.498.501: —	60.000: —
13 AB		**Vatten- och avloppsverk**		
	1281	Tillverkning	293.800: —	11.800: —
	1381	Distribution	2.986.101: —	119.400: —
13 C 1	530	**Renhållningsverk**	10.000: —	400: —
13 C 2	530	**Svingård**	110.000: —	4.400: —
13 D 1	530	**Varmbadhus**	300.000: —	12.000: —
13 E		**Anordningar för friluftsliv**		
2	530	Björnön	250.000: —	10.000: —
3	530	Hästholmarna	167.000: —	6.700: —
5	530	Småbåtshamnar	100.000: —	4.000: —
15 A 1	530	**Folkskola**	3.857.000: —	154.300: —
15 D	530	**Kommunal flickskola**	1.040.000: —	41.600: —
15 G		**Statliga läroverk**		
1	530	Allmänt läroverk	548.000: —	21.900: —
15 H	530	**Yrkesskola**	580.000: —	23.200: —
15 I		**Gymnastik och idrott**		
2	530	Idrottsplatser	249.000: —	10.000: —
3	530	Idrottshallen	465.000: —	18.600. —
16		**Socialvård**		
B 2	530	Sluten fattigvård: Ålderdomshem	1.225.000: —	49.000: —
		Summa kronor	31.952.907: —	1.278.400: —

UPPGIFT

på den 1 januari 1949 oguldet lånebelopp, medelräntefot och årliga annuiteter av Västerås stads fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd.

År	Lånebelopp	Medel-ränte-fot	Ränta	Amortering	Annuitet
1949	18.567.429: 77	3,38	627.280: 11	1.124 548: 04	1.751.828: 15
1950	17.442.881: 73	3,37	588.365: 73	1.165.765: 08	1.754.130: 81
1951	16.277.116: 65	3,37	548.024: 99	1.054.349: 35	1.602.374: 34
1952	15.222.767: 30	3,36	511.117: 47	1.093.227: 50	1.604 344: 97
1953	14.129.539: 80	3,35	472.835: 11	1.133.302: 84	1.606.137: 95
1954	12.996.236: 96	3,33	433.133: 23	1,174.614 34	1.607.747: 57
1955	11.821.622: 62	3,32	392.937: 60	1.160.801: 38	1.553.738: 98
1956	10.660.821: 24	3,30	352 207: 24	1.155.884: 24	1.508.091: 48
1957	9.504 937: —	3,28	312.105: 89	1.089 894: 15	1.402.000: 04
1958	8.415.042: 85	3,28	276.074: 42	1.045.384: 56	1.321.458: 98
1959	7.369.658: 29	3,27	240.711: 12	1.043.698: 54	1.284.409: 66
1960	6.325.959: 75	3,26	206.045: 64	903.843: 84	1.109.889: 48
1961	5.422.115: 91	3,22	174.647: 80	841.762: 11	1.016.409: 91
1962	4.580.353: 80	3,19	146.161: 69	774.342: 58	920.504: 27
1963	3.806 011: 22	3,20	121.787: 87	566 008: 57	687.796: 44
1964	3.240.002: 65	3,16	102 265: 52	585.760: 31	688.025: 83
1965	2.654.242: 34	3,09	82.056: 95	544 261: 37	626.318: 32
1966	2 109.980: 97	3,06	64.550: 07	510.012: 27	574.562: 34
1967	1.599 968: 70	3,01	48.168: 35	364.931: 36	413.099: 71
1968	1.235.037: 34	3,04	37.519: 68	252.433: 32	289.953: —
1969	982.604: 02	3,15	30.163: 90	218 314: 10	248.478: —
1970	764.289: 92	3,16	23.312: 39	225.165: 61	248.478: —
1971	539.124: 31	3,17	16.245: 56	232.232: 44	248.478: —
1972	306.891: 87	3,20	8.956: 07	180.560: 70	189.516: 77
1973	126.331: 17	3,25	4.105: 76	126.331: 17	130.436: 93
		3,31			
	Kronor		5 820.780: 16	18.567.429: 77	24.388.209: 93

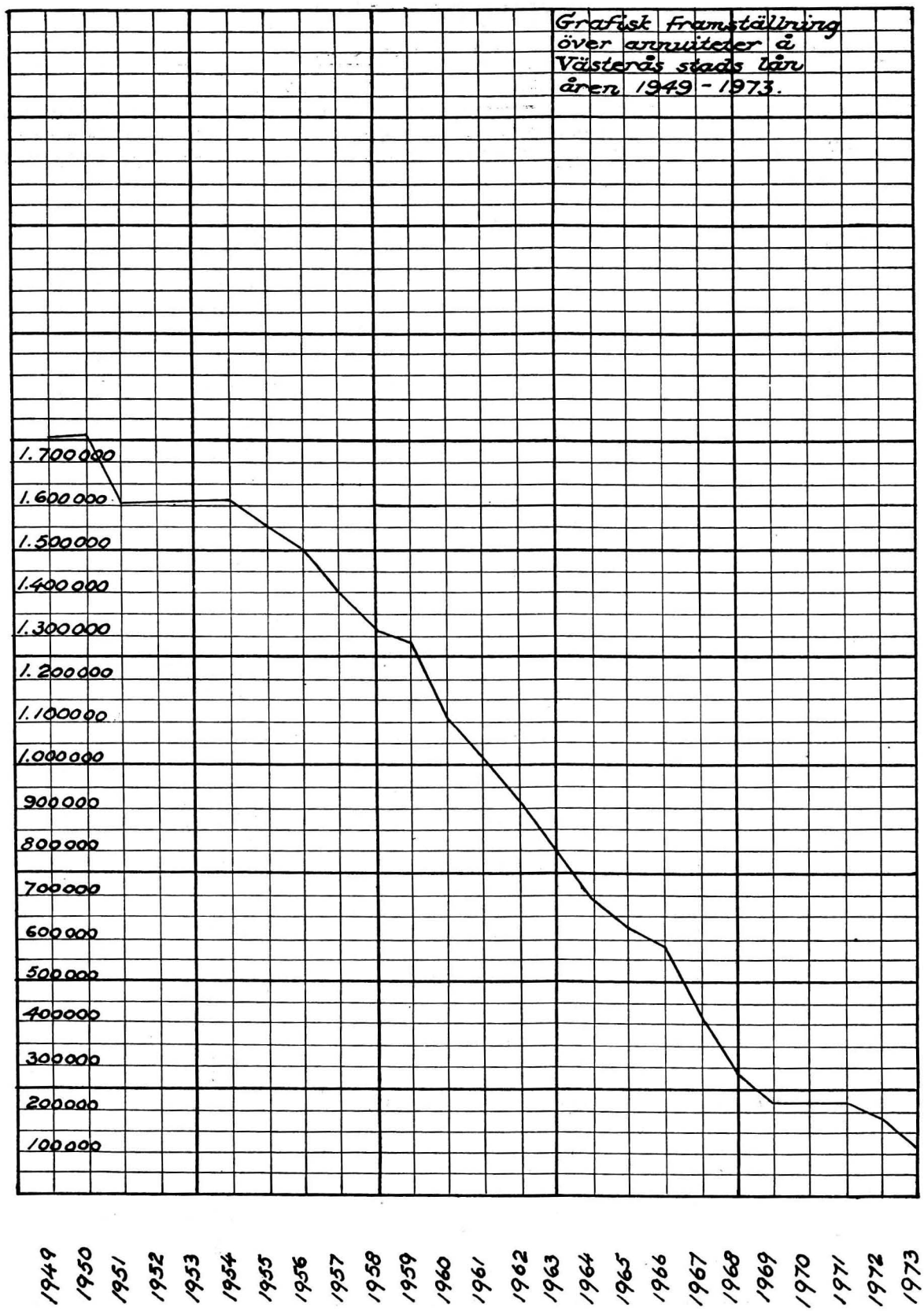
Grafisk framställning
över annuiteter å
Västerås stads lån
åren 1949 - 1973.
1.700000
1.600000
1.500000
1.400000
1.300000
1.200000
1.100000
1.000000
900000
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973

UPPGIFT

på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år

År	Lånenummer	Oguldet lånebelopp 1/1 1949	Folkmängd	Antal skattekronor	Uttaxering pr sk-krona
1902			12.592	37.387: 97	4: 53
1903			13.292	36.683: 93	5: 15
1904			14.230	42.641: 40	5: 55
1905			15.142	44.997: 63	5: 58
1906			15.970	50.501: 97	5: 60
1907			16.624	53.460: 50	5: 57
1908			17.004	64.476: 50	6: 63
1909			17.606	76.642: 46	6: 29
1910	51	291.691: 60	19.145	83.443: 85	6: 48
1911			19.803	79.198: 49	6: 39
1912			20.881	92.810: 50	6: 42
1913			21.941	93.673: 50	6: 41
1914			23.227	109.197: 20	6: 36
1915			24.403	129.804: 40	6: 40
1916	3, 29	398.999: 07	25.408	145.280: 80	6: 40
1917	4	101.159: 76	25.509	197.761: 30	6: 45
1918	5, 6	314.982: 51	[1]) 28.571	323.836: 98	6.52
1919	72	1.483.000: —	29.530	419.136: 80	7: 25
1920	7	117.012: 76	30.633	483.052: 80	8: —
1921			30.662	565 794: 80	8: —
1922	91, 92	1.107.209: 22	30.337	454.494: 80	10: —
1923			30.021	294.147: 10	9: —
1924	50	306.937: 38	29.920	222.740: 80	9: —
1925			[2]) 29.215	228.351: 20	9: —
1926	17, 18, 19	288.984: 65	29.059	245.128: 50	9: 02
1927			29.119	276.890: 16	9: —
1928			29.578	281.858: 46	9: —
1929			29.921	294.721: 04	9: —
1930	15	15.052: 64	30 376	324.947: 09	8: 60
1931			30.647	362.515: 90	7: 97
1932	31, 84, 85	895.590: 48	30.913	375.128. 12	7: 98
1933			31.229	356.952: 06	7: 90
1934			31.794	348.096: 36	7: 76
1935	94	361.142: 54	32.570	320.206: 11	7: 82
1936	59	1.025.119: 53	33.834	379.313: 26	7: 07
1937	60	707.456: 49	[3]) 35.378	450.777: 51	6: 90
1938			36.551	541.956: 96	6: 83
1939			37.848	544.016: 06	6: 59
1940	74—78	992.054: 90	38.729	571.393: 71	6: 45
1941	81, 82	1.261.466: 55	39.433	649.176: 96	6: 45
1942			40.797	674.405: 86	6: 65
1943	86—90	1.346.094: —	42.707	744.255: 96	6: 85
1944	93	745.015: 91	44.306	857.313: 36	6: 85
1945			[4]) 48.602	954.649: 26	6: 85
1946	95, 99, 100	1.476.855: 33	51 034	1.043.657: 75	7: 15
1947	96, 101, 104	3.783.884: 45	53.390	1.073.243: 95	7: 15
1948	102, 103, 105, 106	2.511.000: —		1.409.384: 45	7: 15
1949				1.506.475: 15	7: 35
	Kronor	19.530.709: 77			

1) Inkorporering av Lundby och S:t Ilians socknar.

2) Indragning av Västmanlands regemente.

3) Uppsättning av Västmanlands flygflottilj.

4) Inkorporering av Badelunda socken med 2.484 invånare.

Grafisk framställning av folkmängden, ant. skattekronor samt borgerlig uttaxering per skattekrona i Västerås stad från år 1902.

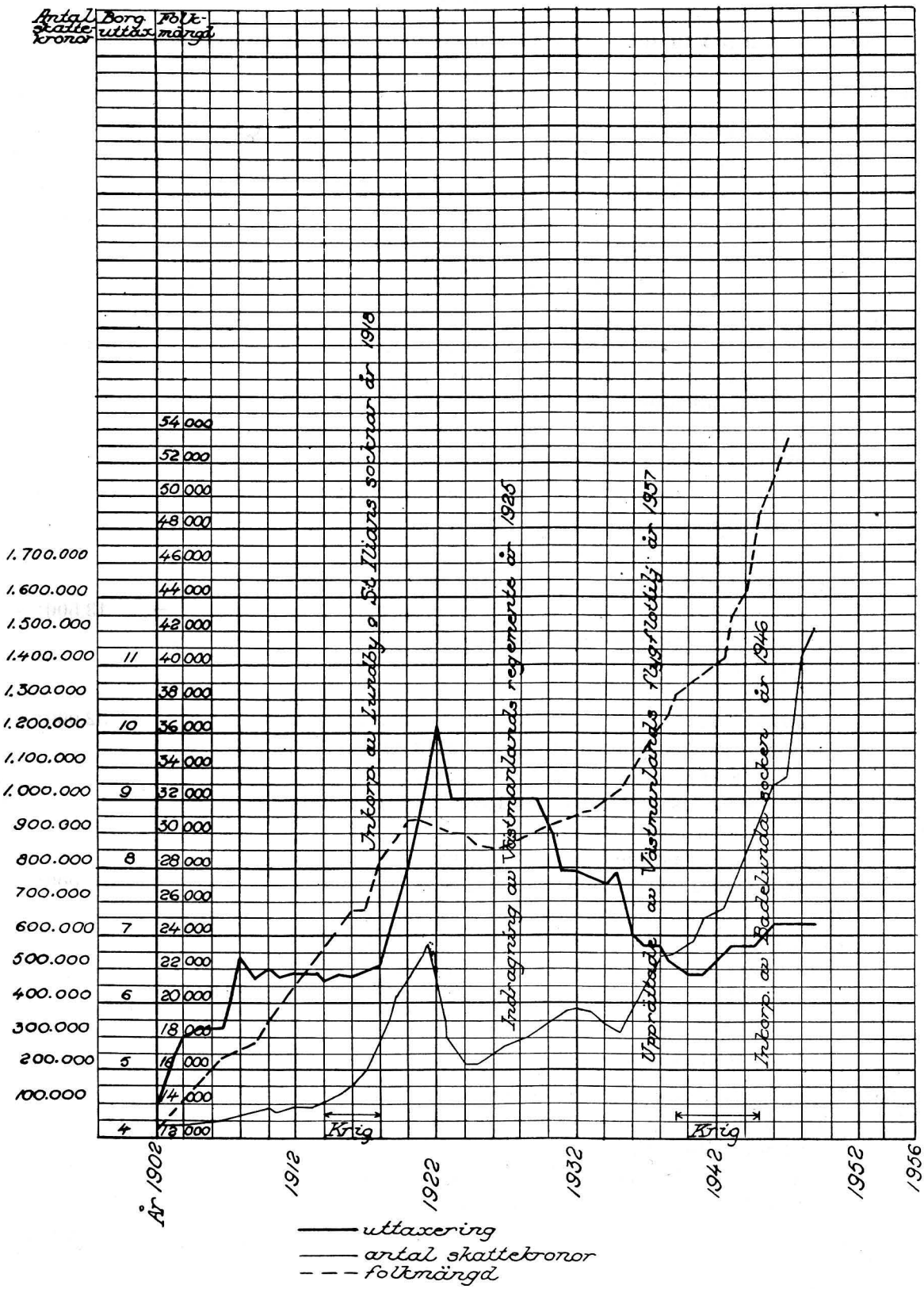

Antalet skattekronor för år 1949 fördela sig sålunda:

Inkomstskatt	1.340.804: 70 à 7: 35
Fastighetsskatt	165.670: 45 à 7: 15

Sammanställning

av under tiden 1/10 1947—30/9 1948 beviljade anslag av låne- och fondmedel.

Litt	Anslag	Lånemedel	Fondmedel
	6 Brandförsvar.		
	Anslag ur brandförsvarsfonden:		
L 661	Inköp av viss brandskyddsmateriel (Stfm 29/1 1948 § 32)		10.600: —
	7 C Exploateringsfastigheter.		
L 600	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:		
	Förvärv av st.-äg. nr 248 (Stfm 26/2 1948, § 44)		8.000: —
	Förvärv av mark inom kvart. Gullvivan, Vitsippan och Hundlokan å Gideonsbergsområdet om c:a 4.700 m² enl. bytesavtal med Asea (Stfm 26/8 1948, § 236)		18.500: —
	7 E Hyresfastigheter.		
L 600	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:		
	Förvärv av fastigheten st.-äg. nr 799 (Stfm 26/2 1948, § 44)		13.500: —
	Förvärv av fastigheten st.-äg. nr 258 (Stfm 31/3 1948, § 74)		26.000: —
	Förvärv av fastigheten st.-äg. nr 262 (Stfm 31/3 1948, § 74)		32.000: —
	Förvärv av fastigheten st.-äg. nr 2313 (Stfm 31/3 1948, § 96)		31.000: —
	Förvärv av fastigheterna nris 1 och 2 i kvart. Gabriel (Stfm 30/6 1948, § 200)		95.000: —
	Förvärv av fastigheten nr 3 i kvart. Gabriel och st.-äg. nr 1 (Stfm 26/8 1948, § 233)		151.000: —
L 633	Om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan (Stfm 29/4 1948, § 141) Jfr anslag i 1947 års låne- och fondstat å kr. 205.000: — (Stfm 28/3 1946, § 78)	33.000: —	
	7 F Bostadsförsörjning.		
L 658	Anslag ur bostadssubventionsfonden:		
	Täckning av lån som utlämnats till:		
	HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar		100.173: 34
	Vissa bostadssökande för inköp av bostadsrättslägenheter (Stfm 29/1 1948, § 6)		59.787: 88
	Transport	33.000: —	545.561: 22

Litt	Anslag	Lånemedel	Fondmedel
	Transport	33.000: —	545.561: 22
	8 B Gatuförvaltning.		
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:		
L 600	Förvärv av gatumark från st.-äg. nr 741 (Stfm 18/12 1947, § 394)		161: —
L 600	Förvärv av 280 kvm gatumark av st.-äg. nr 719 (Dk 4/3 1948, § 149)		1 400: —
L 615	Iordningställande av gator å Gideonsbergsområdet (Stfm 29/4 1948, § 111)		40.000: —
	Anslag ur gatukostnadsfonden:		
L 673	Iordningställande av gångbanorna intill kvart. Jorund (Stfm 26/8 1948, § 237)		5.700: —
	9 A Hamnar.		
L 669	Utdragande av ett stickspår till oljeupplagen i Djuphamnen (Stfm 31/3 1948, § 77) 5-årigt lån	40.000: —	
L 670	Utförande av oljeledningar i Djuphamnen (Stfm 31/3 1948, § 78) 5-årigt lån	45.000: —	
	10 F Aktier och andelar i kommunikationsföretag.		
L 671	Anslag ur trafikfonden för avskrivande av goodwill-värde i Västerås Omnibusaktiebolags rörelse (Stfm 30/6 1948, § 204)		45.000: —
	11 B Gasverk.		
L 215	Anskaffande av kolkran (Stfm 29/4 1948, § 128) 10-årigt lån	105.000: —	
L 152	Tilläggsanslag för utförande av bräddavloppsledning från Malmaberg och Kungsängen (Stfm 30/9 1948, § 280) Jfr Stfm 25/9 1941, § 160	45.000: —	
	11 C Elektricitetsverk.		
L 310	Anslutning av transformatorstation å Viksäng till högspänningsnätet (Stfm 30/10 1947, § 304)	6.000: —	
	Iordningställande av utrymmen för transformatorstationer (Stfm 30/10 1947, § 305):		
L 343	Inom kvart. Laura	7.900: —	
L 352	I fastigheten Agnegatan 8	7.300: —	
L 366	Uppställande av en transformatorstation å Södra Skallberget (Stfm 18/12 1947, § 406)	17.000: —	
	Transport	306.200: —	637.822: 22

Litt	Anslag	Lånemedel	Fondmedel
	Transport	306.200: —	637.822: 22
L 314	Nedläggande av jordkablar för byggnader å tomterna nris 1 och 2 i kvart. Lodet och tomten nr 1 i kvart. Vågen (Stfm 26/2 1948, § 45)	6.000: —	1.400: —
L 365	Nedläggande av jordkablar till Byggnads AB Mimers nybyggnader å Södra Skallberget (Stfm 26/2 1948, § 46)	15.000: —	7.200: —
L 368	Framdragande av matarkablar från transformatorstationen å Viksäng till industriområdet å Kungsängen (Stfm 27/5 1948, § 168)	15.000: —	
L 357	Färdigställande av transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan (Stfm 30/9 1948, § 283)	10.000: —	
	13 AB Vatten- och avloppsverk.		
L 162	Utförande av vatten- och avloppsledningar inom västra delen av Skiljeboområdet (Stfm 30/10 1947, § 306)	21.000: —	129.000: —
L 157	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till kvart. Skjutbanan (Stfm 27/11 1947, § 324)	21.000: —	21.000: —
	Täckning av underskott å lånemedelsanslag i tekniska verkens stat för år 1946 (Stfm 27/11 1947, § 329) Jfr Stfm 29/5 1947, § 138	59.278: 50	
L 164	Utförande av vatten- och avloppsledningar i västra delen av Kronvägen till Råbygatan (Stfm 18/12 1947, § 397)	8.000: —	39.000: —
L 168	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till tomter för oljeupplag vid Djuphamnen (Stfm 29/4 1948, § 112)	6.400: —	16.600: —
L 167	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skyttegatan (Stfm 29/4 1948, § 113)	11.400: —	13.600: —
L 166	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan mot Sotargatan (Stfm 29/4 1948, § 114)	1.250: —	8.250: —
L 171	Anläggande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten till vattentäkten vid Hässlö (Stfm 30/6 1948, § 195) 20-årigt lån	400.000: —	
L 170	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Köpingsvägen (Stfm 30/9 1948, § 281)		9.000: —
	13 C 1 Renhållningsverk.		
L 674	Anslag ur särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem.		
	Inköp av en sopvagn (Stfm 26/8 1948, § 225)		35.000: —
	Transport	880.528: 50	917.872: 22

Litt	Anslag	Lånemedel	Fondmedel
	Transport	880.528: 50	917.872: 22
	15 I 3 Idrottshallen.		
L 659	Avskrivning av andelsteckning i Föreningen Västerås Idrottshall u. p. a. (Anslag ur särskilda fonden för idrottens främjande) (Stfm 29/1 1948, § 13)		13.967: 14
	Anslag för finansiering av stadens övertagande av Idrottshallen (Stfm 29/1 1948, § 13)	270.000: —	
	15 Ö Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga ändamål.		
	Anslag ur kulturfonden:		
L 662	Anslag till Västerås stifts herdaminne för arkivgenomgång (Stfm 29/1 1948, § 3)		10.000: —
	Kronor	1.150.528: 50	941.839: 36

Fördelning av fondanslagen.

Kulturfonden	10.000: —
Fond för införande av nytt sophämtningssystem	35.000: —
Trafikfonden	45.000: —
Bostadssubventionsfonden	159.961: 22
Fond för idrottens främjande	13.967: 14
Försäljningsmedelsfonden	416.561: —
Gatukostnadsfonden	5.700: —
Brandförsvarsfonden	10.600: —
Fond av tekniska verkens anslutningsavgifter	245.050: —
Kronor	941.839: 36

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1949

Sid.

Aktier och andelar i byggnadsföretag 5, 44
Aktier och andelar i kommunikationsföretag 6, 59, 156, 163
Allmän förvaltning 4, 9
Allmän hygien 6, 71
Allmän hälso- och sjukvård 6, 68, 70, 135, 152
Allmän hälsovård 6, 68, 70
Allmänt läroverk 7, 92, 93
Anordningar för friluftsliv.... 79, 157
Anslagsbeteckningar 3
Arbetslöshetsunderstöd 8, 112

Barnavård och ungdomsskydd 106
Barnhem 7, 106, 144
Barnstuga, daghem och barnkoloni 32, 34
Barnstugor 7, 109, 144, 155
Bekvämlighetsinrättningar 5, 48, 49, 50
Bidrag till övrig idrottsverksamhet 97
Bilagor 121
Bilar 5, 46, 49, 50
Björnön 7, 79, 81, 137
Bostadsförmedling 8, 114
Bostadsförsörjning 43, 162
Bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer.... 5, 43
Bostadsundersökning 44
Brandförsvar 5, 27, 131, 150, 162
Brandstation 30, 33
Byggnadskontor 4, 12, 13, 14, 127, 148
Byggnads- och stadsplaneväsen.. 5, 22

Civilförsvar 5, 24

Diverse fastigheter 31, 32, 33
Diverse hyresfastigheter 39, 41
Drätselkammaren 4, 10
Drätselkammarens förråd 5, 46, 49, 50, 133, 151
Drätselkammarens förrådsbyggnader 31, 34
Drätselkontor.. 4, 11, 13, 14, 126, 148

Elektricitetsverk 6, 65, 135, 152, 157, 163
Elektrotekniska fackskolan 7, 93
Exekutionsverk 4, 20, 130, 150
Exploateringsfastigheter 5, 34, 156, 162

Sid.

Familjebidrag 5, 26
Fastighetsförvaltning 5, 29
Fastighetskontor .. 4, 13, 14, 127, 148
Finansförvaltning 8, 117
Flygfält 6, 57, 156
Folkpensionering 8, 115, 145
Folkskola 7, 83, 137, 154, 157
Folktandvård 6, 70
Fondanslag 162
Fortsättningsskola 7, 88
Färjor och ångslupar .. 6, 58, 133, 151
Fördelning av fondanslagen 165
Försvarsväsen 5, 24
Förteckning över räntor, som påförts fasta tillgångar 156
Förvaltningsfastigheter.... 5, 30, 156

Gasverk 6, 61, 134, 151, 157, 163
Gatubelysning 5, 45, 49, 50
Gatuförvaltning 45, 156, 163
Gatu- och parkförvaltning 5, 45
Gemensam förvaltning för fastigheter 5, 29
Gemensam förvaltning för gymnastik och idrott 96
Gemensam förvaltning för tekniska verken.. 6, 59, 134, 151, 157
Grustag 5, 38, 132
Gymnastik och idrott .. 7, 96, 143, 157

Hamnar 6, 53, 133, 151, 163
Hamnförvaltning 6, 53, 133
Hemhjälpsnämnd 8, 113, 145
Hyresfastigheter.. 5, 133, 150, 156, 162
Hyresnedsättning 8, 111
Hyresnämnd 8, 116
Hälso- och sjukvård 6, 68
Hästar 5, 47, 49, 50, 133, 151
Hästholmarna 7, 80, 81, 153
Högre folkskolan 7, 88, 142, 154

Idrottshallen 97, 98, 165
Idrottsplatser 96, 98
Industriella verk 6, 59

Johannisbergsbadet 7, 80, 81
Johannisbergs flygfält 6, 57, 156
Jordbruksegendomar 5, 35, 132, 150, 156

Kallbadhus 7, 79, 81
Karlslunds tvättinrättning.. 7, 78, 137

Sid.
Kommunal flickskola .. 7, 90, 142, 157
Kommunikationsföretag 6, 57
Kristidsförvaltning 8, 116
Kristidsnämnd 8, 116
Köttbesiktningsbyrå 7, 82, 154

Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel 7, 82
Lån, amorteringar och räntor 120, 122
Lånemedelsanslag 162
Låneskuld, uppgift å, jämte grafisk framställning 158
Lönestat 126
Löne- och avtalsnämnd 4, 9

Magistrat och rådhusrätt 4, 15, 127, 149
Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen 4, 19
Maskiner 5, 47, 49, 50

Njord nr 1 ..... 30, 33
Nykterhetsvård 8, 112

Omnibusgarage 41, 42

Parkförvaltning.. 5, 50, 133, 151, 156
Paviljong i Stadsparken 40, 42
Pensionsstat 148
Pensionärshem 5, 43, 156
Poliklinik 6, 69, 70
Polis- och åklagarväsen samt fångvård 4, 17, 128, 149
Polisstation 30, 32, 33
Praktisk mellanskola och högre folkskola 7, 88, 142, 154

Renhållningsverk 6, 74, 136, 153, 157, 164
Rådhus med annex 30, 32
Rätts- och ordningsväsen 4, 15

Salutorg 7, 82
Sammandrag av lönestat 146
Sammandrag av specialstaterna 4
Sammanställning av låne- och fondanslag 162
Sjukförsäkring 8, 115
Skogar 5, 37, 150
Sluten fattigvård 7, 100, 143, 155
Småbåtshamnar 7, 80, 81
Social förmedlingsverksamhet .. 8, 114

Sid.
Socialförsäkring 8, 115
Socialvård 7, 100, 157
Specialstater 9
Stadsarkitektkontor 5, 22, 131
Stadsbibliotek 7, 99
Stadsfullmäktige 9
Stadsfullmäktige och dess beredningar 4, 9
Stadshotell 40, 41, 42
Stadsingenjörskontor.. 5, 23, 131, 150
Stadskansli 4, 10, 13, 14, 126, 148
Stadsrevision 4, 9
Statliga läroverk 92, 157
Sundinska huset 40, 42
Svingård 6, 76, 153, 157

Taxeringskontor 4, 19
Tekniska verkens gemensamma förvaltning 6, 59, 134, 151, 157
Tullhus 30, 32, 33

Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar 5, 48, 49
Undervisnings- och bildningsverksamhet 3, 7, 83, 165
Ungdomsvård 8, 110
Uppbördsverk samt taxering 4, 19, 20, 130
Uttaxering till den borgerliga kommunen jämte grafisk framställning 3, 160

Varmbadhus 7, 77, 136, 153, 157
Varumagasin o d 41, 42
Vatten- och avloppsverk 6, 71, 136, 152, 157, 164

Yrkesskola 7, 93, 143, 154, 157

Öppen barnavård 7, 107, 144
Öppen fattigvård 7, 103, 144, 155
Övriga ändamål: allmän hygien .. 6, 70
drätselkammaren 4, 15
friluftsliv .. 7, 80, 81
hälso- och sjukvård 6, 70
rätts- och ordningsväsen 4, 18
socialvård 8, 113
undervisnings- o. bildningsverksamhet 7, 99

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 24

Nr 24. Parkstyrelsens årsberättelse för år 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får parkstyrelsen härmed överlämna till styrelsen inkommen berättelse angående parkstyrelsens verksamhet för år 1947.

Västerås den 30 augusti 1948.

För parkstyrelsen:

GÖSTA LUNDBERG.

/*Gunnar Ekberg.*

Parkstyrelsens årsberättelse för år 1947.

Liksom de närmast föregående åren har verksamheten på grund av nya områdens exploatering för bostadsbyggnads- och parkändamål ökat under år 1947.

Personal.

Följande befattningshavare hava varit anställda under året:

A ordinarie stat:

Stadsträdgårdsmästare
Skrivbiträde
Växthusträdgårdsmästare
Parkföreman
Verkstadsförman vid förrådet.

A extra stat:

Parktekniker (assistent)
Parkvakt.

Kollektivt anställd personal: 59 manliga, 12 kvinnliga, fördelade på följande sätt:

Arbetsområde	helårs-anställda manliga	säsong-anställda manliga	säsong-anställda kvinnliga
Parkerna	22	13	10
Stadsträdgården	5	5	2
Verkstäderna och förrådet	9	5	—
Totalantal	36	23	12

Projektering och planläggning.

För rationell skötsel av parker och planteringar erfordras i förväg utarbetade planerings- och planteringsförslag och har med tanke härpå under året utförandet av uppmätnings- och avvägningsplaner intensifierats.

Underhåll.

Utöver löpande underhåll har följande förbättringsarbeten utförts.

Djäkneberget. Fågelinhägnaderna ha utökats för att bereda större betesytor, varjämte stängslet förstärkts med stolphållare av u-järn och överliggare av impregnerad furu. Härvid har sträckningen på den nordvästra genomfartsvägen ändrats, och vägen lagts på ett högre plan längs den angränsande skogsslänten. De tre nordligare dammarna utökades samtidigt och försågos med flera häckningsholmar.

Johannisbergsbadet. Största delen av vassbeståndet vid badplatsen har upprensats och granbeståndet gallrats till förmån för ekbestånden och gräset.

Björnön. Det omfångsrika vassbeståndet har kunnat röjas, och den sumpiga stranddelen mellan tidigare plageutrymme och bryggan torrläggas tack vare den långa lågvattenperioden. I samband härmed gallrades och planerades skogsslänten utefter nämnda strandsträcka så, att man bättre kan utnyttja även den som plage. Genom dessa åtgärder har det disponibla badområdet mer än fördubblats.

Inom nordligaste Hagaområdet, Åshagen och Ekhamra har under vinterhalvåret trädgallring utförts.

Under hela sommarhalvåret ha maskrosor, groblad och trampgräs bekämpats med gott resultat tack vare det nya ogräsbekämpningsmedlet Dif, ett hormonderivat, som genom besprutningen på de gröna växtdelarna tränger in i vävnaderna och hindrar ogräsets näringsprocess.

Å förrådets verkstad ha behövliga svetsningar, snickerier och målningar utförts, varjämte övervägande delen av löpande reparationsarbeten ombesörjts av verkstadspersonalen.

Parkförvaltningens fågelbestånd utgjorde vid årsslutet: 6 knölsvanar, 4 sångsvanar, 2 roständer, 8 grågäss, 27 kanadagäss, 12 vitkindade gäss, 5 påfåglar och 1 stripgås.

Under året har 1 grågås anskaffats.

Tjugofem ungar kläcktes under året, därav 4 grågäss den 24/5, 6 kanadagäss den 24/5, 6 kanadagäss den 27/5, 3 vitkindade gäss den 27/5, 3 vitkindade gäss den 7/6, 1 påfågel den 27/6 och 2 påfåglar den 27/7.

Nyanläggningar.

Av i budgeten för året upptagna nyanläggningar ha följande utförts.

Hagaparken: fortsatt ordnande av vägar och lekplatser jämte gräsytor.

Parkområde vid Langenbergsgatan—Gränsgatan: planering av vägar, lekplats och gräsytor jämte uppförande av stödpalissad.

Stadsträdgården: fortsatt ordnande av odlingsytorna jämte nybyggnad av ett växthus i storleken c:a 9×20 m. eller 180 m².

Johannisbergsbadet: serveringsbyggnad uppförd av en inköpt militärbarack för inredning under våren 1948.

För övrigt ha 1946 års anläggningar kompletterats med grässådd och plantering av buskar och träd.

Odling.

Odlingsarealen under glas utgör efter tillbyggnaden i växthusen 570 m² och i drivbänkarna efter ökning av bänkfönsterna 1.280 m².

Utöver den vanliga odlingen av utplanteringsväxter har det fleråriga växtmaterialet utökats genom inköp och förökning av träd, buskar och perenna blomsterväxter.

Viktigare inventarie- och materialinköp.

1 lastbil, paketbil, 1 manskapsvagn, 1 belostraktor, 1 svetsaggregat (gas), 1 el. handborrmaskin, diverse lekredskap, 200 bänkfönster, 4 kärror på gummihjul, 2 varmvattenberedare och 1 våg.

Anslagsförbrukningen.

Ifråga om parkförvaltningens utgifter och inkomster hänvisas till den av drätselkontoret upprättade räkenskapsredogörelsen för år 1947.

Västerås den 31 maj 1948.

Ingmar Blomqvist.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 25

Nr 25. Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna berättelse över verksamheten under år 1947.

Västerås den 21 augusti 1948.

För idrottsstyrelsen:

GUSTAF OLSSON.

/*Gunnar Ekberg.*

Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1947.

Över verksamheten vid stadens idrottsanläggningar får jag härmed avgiva följande berättelse.

Personal.

Å ordinarie stat:

Vaktmästare, 2 st.

Å extra stat:

Vaktmästare, 4 st.

Arvodesbefattningar:

Föreståndare

Uppbördsmän, 2 st.

Dessutom har under vintersäsongen extra arbetare anställts för iordningställande av isbanor. All biljettförsäljning och vakthållning vid arrangemang har ombesörjts av extra personal.

Arosvallen m. fl. idrottsplatser.

Tvenne nya idrottsplaner, en vid Fridnäs och en på Apalbygärdet vid Vasagatan, ha anlagts.

Träningsplanen på Arosvallen har ändrats och försetts med löparbanor, hoppgropar och kastringar för fri-idrottsmännen. Dessutom har därstädes anlagts en sågspånsbana, vilken flitigt använts och vunnit såväl de egna som gästande idrottsmäns stora uppskattning.

I anslutning till denna träningsplan har uppförts en inköpt militärbarack, som inretts med såväl omklädningsrum som materialbodar, toaletter samt bastu. Ytterligare en dylik barack har anskaffats och uppförts vid idrottsplatsen söder om Emaus gård. Vid sandplanen söder om Fridnäs har ordnats en enklare omklädningsbarack.

Läktaren har invändigt renoverats och målats.

Några större förbättringar av byggnader och idrottsplatser utöver ovanstående ha på grund av svårigheten att erhålla arbetstillstånd icke kunnat utföras.

Arosvallen har hållits öppen för träning och arrangemang dagligen mellan klockan 7 och 21, söndagar klockan 8 till 20.

Under året har Arosvallen förutom av tränande, spelare, funktionärer och frikortsinnehavare besökts av 100.951 personer, som vid 161 arrangemang erlagt 155.615 kronor i entré. Skridskobanan har besökts av 18.500 personer.

Inkomster och publik fördela sig på nedanstående arrangemang.

Idrott	Antal arrangemang	Antal betalande	Erlagd entré	därav nöjesskatt	hyra
Fotboll	81	41.704	63.416: 45	7.028: 70	12.410: 62
Fri-idrott	21	6.476	9.210: —	856: 47	2.123: 96
Bandy	30	29.253	45.112: —	6.206: 50	12.137: 37
Ishockey	23	14.552	16.642: 50	1.448: 49	4.908: 63
Konståkning	1	814	1.308: —	121: 20	296: 71
Övriga	5	8.152	15.926: 25	2.197: 46	4.146: 20

Skridskobanan: 2.795 vuxna ha erlagt 1.397: 50 och
8.002 barn ha erlagt 2.000: 50 i entré
samt 7.713 idrottsmän ha erlagt kuponger.

Dessutom ha skolklasser, under lärares ledning, ägt fritt tillträde till skridskobanan.

För 72 bandymatcher och 384 fotbollmatcher, till vilka allmänheten ägt tillträde utan avgift, har erlagts 815 respektive 2.915 kronor i hyra.

Under sommarsäsongen ha träningsavgifterna slopats och Arosvallen hållits öppen för såväl tränande som allmänheten utan avgift.

Idrottshallen.

Idrottshallen, som övertagits av staden den 1 juli 1947, har hållits öppen under tiden den 1 september—31 december å vardagar i regel mellan klockan 7 och 22.30 och å söndagar klockan 8—21. Stora spelhallen har varit uthyrd för tennis, gymnastik och handbollträning enligt följande:

Gymnastik	29	timmar per vecka
Tennis	34	„ „ „
Handbollträning	29	„ „ „

Under höstsäsongen har Idrottshallen förutom tränande, spelare, funktionärer och frikortsinnehavare besökts av 24.946 personer som vid 54 arrangemang erlagt 43.704 kronor i entré.

Inkomster och publik fördela sig på nedanstående arrangemang:

Idrott	Antal arrangemang	Antal betalande	Erlagd entré	därav nöjesskatt	hyra
Handboll	40	18.839	30.353: 40	3.321: 79	5.800: 04
Brottning	5	547	848: —	20: 84	166: 34
Boxning	4	2.899	6.234: —	692: 08	1.433: 64
Gymnastik	1	738	934: 25	89: 12	220: 85
Bordtennis	1	88	88: —	—: —	40: —
Övriga	3	1.835	5.246: 50	716: 02	1.826: 64

För 56 st. handbollmatcher avseende reserv- och juniorlag har dessutom erlagts 337 kronor i hyra.

Inkomster och utgifter har under året uppgått till:

Arosvallen

inkomster 46.971: 21, utgifter 121.228: 31.

Idrottshallen

inkomster 26.801: 89, utgifter 51.801: 89.

Västerås den 21 augusti 1948.

T. Bemert.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 26

Nr 26. Val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Utskottet vill till en början anmäla, att förslag angående val av ledamöter i taxeringsnämnderna kommer att föreläggas stadsfullmäktige först vid decembersammanträdet, då länsstyrelsen ännu icke fattat beslut angående taxeringsdistriktsindelningen för nästa år. Sådant beslut kan förväntas först under senare hälften av denna månad.

Vid sammanträde den 28 oktober 1948 ha stadsfullmäktige till beredningsutskottet remitterat stadsfullmäktigeledamoten herr Åke Johanssons framställning om entledigande från uppdragen såsom suppleant i ungdomsvårdsstyrelsen samt såsom fullmäktiges representant i Västerås ungdomsråd. Nämna remiss redovisas även i denna skrivelse.

Liksom föregående år har beredningsutskottet i de fall då så ansetts erforderligt, särskilt föreslagit i vilken ordning suppleanterna böra tjänstgöra vid förfall för ordinarie ledamot. I den mån föreskrifter i gällande lag och författning ej till annat föranleda har därvid utskottet som regel följt samma system, vilket tillämpats beträffande beredningsutskottets suppleanter.

Hamnstyrelsen.

Såsom suppleant i hamnstyrelsen föreslås omvald svetsaren Åke Johansson för tiden intill 1951 års utgång.

Löne- och avtalsnämnden.

Till ledamöter i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda förmannen Karl Engdahl, direktören Mattias Pers, hyvlaren K. H. Thorén och avdelningschefen Filip Dahlström.

Till suppleanter i nämnden för samma tid föreslås omvalda direktören Herman Green och filaren Elis Larsson.

I anslutning till förslaget att omvälja herr Green vill beredningsutskottet anmäla, att Green, vilken tidigare utsetts till suppleant för åren 1944—1948 under år 1946 valts på ytterligare fyra års tid till utgången av år 1950, ehuru hans mandat rätteligen skolat upphöra med utgången av år 1948. För att rätta till denna sak föreslås nu omval av herr Green intill 1952 års utgång, varigenom av suppleanterna två komma att stå på omval vid 1952 års utgång och två vid 1950 års utgång.

Brandstyrelsen.

Till ledamöter i brandstyrelsen för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda majoren G. Robsahm och muraren Martin Hellblom samt istället för civilingenjören Alb. Andersson för samma tid nuvarande suppleanten i styrelsen ingenjören Valter Åkerman.

Till suppleanter för tiden intill 1952 års utgång föreslås istället för ingenjören Axel Andberger civilingenjören Alb. Andersson och istället för ombudsman Georg Uhlin typografen Rune Göthlin samt omval av metallarbetaren Stig Johansson.

Till suppleant istället för ingenjören Valter Åkerman för tiden intill 1950 års utgång föreslås ingenjören Torgny Rosvall, Kronvägen 24, Västerås.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav vidare att av suppleanterna herrar Hellsten, Johansson och Göthlin i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hellblom, Nyberg och Polander samt herrar Alb. Andersson och Rosvall i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Robsahm och Åkerman.

Civilförsvarsnämnden.

Till ledamöter i civilförsvarsnämnden för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda civilingenjören Arne Mattson, ingenjören Valter Åkerman, montören Erik E. W. Larsson och fru Elsa Engberg samt istället för brandmästaren Ernst Johansson nyval av brandförmannen Gösta Larsson, Urhagsgatan 10, Västerås.

Till suppleanter i nämnden för samma tid föreslås omvalda ingenjören Gösta Rhodin, tjänstemannen Edvard Nordin, brandmästaren Oskar Thorgren och fru Astrid S. Johansson samt istället för motormontören Gunnar Vahlgren överkonstapeln Karl Forshäll, Åsgatan 1, Västerås.

Badhusstyrelsen.

Till ledamöter i badhusstyrelsen för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda filaren Viktor Persson, fru Hilda Bergsten och banktjänstemannen Anna Carlsson.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid föreslås omvalda ingenjören Gust. Lindén, filaren Oskar Andersson och kommunalarbetaren K. E. Lindvall.

Nykterhetsnämnden.

Till suppleant i nykterhetsnämnden för tiden intill 1951 års utgång föreslås magistratsvaktmästaren Helge Thorell istället för folkskolläraren Nils Stenvall, vilken avsagt sig uppdraget.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda f. drätseldirektören Theofil Öberg och portvakten Erik Andersson samt istället för ingenjören Walter Björklund fru Runa Enochsson.

Revisorer.

1) *Av stadens räkenskaper.*

Till ordinarie revisorer för år 1949 föreslås omvalda förmannen Karl Engdahl, f. brandmästaren Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda tjänstemannen Göte Magnusson, gjutaren Sven Ring, civilingenjören Gunnar Dahlby, ingenjören Paul Jansson, expeditören Erik R. Carlsson, kassören Valter Larsson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Det föreslås vidare, att av suppleanterna herrar Magnusson, Ring, Eric R. Carlsson och Valter Larsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Ernst Johansson, Holmberg och Thunell, ävensom herr Dahlby vid förfall för herr Holmén, herr Lindqvist vid förfall för herr Hellman och herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

2) *Av Arbetareinstitutets räkenskaper.*

Utskottet föreslår till omval såsom revisor för år 1949 banktjänstemannen Axel Lindell och såsom suppleant för samma tid socialkuratorn John Johansson.

3) *Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.*

Utskottet föreslår till omval såsom revisorer för år 1949 föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner.

Såsom suppleant för samma tid föreslås instruktören Tage Engelbrektsson, Bomansgatan 18, Västerås.

4) *Av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.*

Utskottet föreslår till omval såsom revisor för år 1949 föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

5) *Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.*

Till revisor för år 1949 föreslås omvald föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner såsom suppleant.

6) *Av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.*

Såsom revisor för år 1949 föreslås omvald föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

Styrelsen för föreningen Västerås Skollovskolonier.

Till ledamot i styrelsen för tiden intill 1949 års utgång föreslås istället för folkskolläraren Nils Stenvall fastighetsförvaltaren David Johansson.

Såsom suppleant för samma tid föreslås omvald folkskolläraren G. Brismar.

Till revisor för 1949 års räkenskaper föreslås omvald förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

Ungdomsvårdsstyrelsen.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1947 skola utses ytterligare två ledamöter i den av för närvarande fem ledamöter bestående styrelsen och därefter mellan styrelsens samtliga ledamöter och suppleanter företagas lottning för bestämmande av vilka ledamöter och suppleanter som skola avgå vid utgången av år 1948. Man har härvid förutsatt att de nuvarande mandaten skulle anses giltiga t. o. m. 1950 års utgång och att vid utgången av år 1948 tre ledamöter och två suppleanter skola avgå. Härigenom skulle växelvis vartannat år tre ledamöter och två suppleanter samt fyra ledamöter och tre suppleanter, stå på omval.

Det sålunda angivna förfaringssättet medför emellertid betydande omgång. Det skulle innebära att beredningsutskottet nu föresloge de två ledamöter som ytterligare skola tillväljas styrelsen och att stadsfullmäktige därefter utsåge dessa ledamöter samt företoge lottning om vilka ledamöter och suppleanter, som skola avgå vid 1948 års utgång. Härefter finge stadsfullmäktige uppdraga åt beredningsutskottet att till decembersammanträdet lämna förslag till val beträffande sådana ledamöter och suppleanter, vilka efter lottningen komma att stå på omval vid 1948 års utgång.

För att förenkla förfarandet föreslår beredningsutskottet nu istället att stadsfullmäktige i enlighet med nedan angivna förslag utse sju ledamöter och fem suppleanter i styrelsen för en tid av fyra år fr. o. m. den 1 januari 1949 samt att fullmäktige omedelbart efter valen företager lottning beträffande vilka ledamöter och suppleanter som skola avgå efter två år, d. v. s. efter utgången av år 1950. Förutsättningen härför är givetvis att stadsfullmäktige förklara att de nu förefintliga mandaten skola upphöra med detta års utgång.

Man uppnår genom sistnämnda förfaringssätt samma resultat som i föregående fall, då man kommer att få en omgång ledamöter och suppleanter, vilkas mandat upphöra med 1952 års utgång och en omgång, vilkas mandat upphöra med utgången av år 1950.

Beredningsutskottet föreslår sålunda stadsfullmäktige att till ledamöter i ungdomsvårdsstyrelsen utse följande personer nämligen tjänstemannen Gösta Sjöberg, kontoristen Inge Jonsson, kontoristen Lilian Svensson, kaptenen Axel Edström, verktygsarbetaren Karl Olov Johansson, Linnégatan 4, Västerås, rektor Ingeborg Jansson och redaktören Stig Ek samt till suppleanter journalisten Rune Blomkvist, kontoristen Linnéa Eriksson, pastoratsadjunkten H. Ahlstedt, överläraren Helmer Gustavsson och gjuteriarbetaren Gösta Andersson, Emausgatan 25, Västerås.

Vidare föreslås att nämnda personer väljas för tiden intill 1952 års utgång samt att efter lottning inför stadsfullmäktige bestämmes att tre ledamöter och två suppleanter skola avgå efter två år.

Slutligen föreslår beredningsutskottet att av suppleanterna herr Blomkvist och fröken Linnéa Eriksson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sjöberg, Johansson och Inge Jonsson, fru Lilian Svensson ävensom herr Gustavsson vid förfall för fröken Ingeborg Jansson, herr Andersson vid förfall för herr Ek och herr Ahlstedt vid förfall för herr Edström.

Västerås Kaféaktiebolag.

Beredningsutskottet föreslår att till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för tiden intill 1949 års utgång omväljas stuveriförmannen Carl Hellström och ekonomichefen

Gösta Lundberg samt istället för skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson ingenjören Kurt Sjölin.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvald fastighetsförvaltaren David Johansson och istället för ingenjören Kurt Sjölin ingenjören Ragnar Magnusson.

Till revisor för 1948 års räkenskaper föreslås omvald bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och såsom suppleant för honom under samma tid köpmannen Oscar Kihlgren.

Det skall här antecknas, att beslutet i vad avser förslaget att utse herr Sjölin till ledamot i styrelsen fattats efter val med slutna sedlar, därvid fyra röster avgivits för herr Sjölin och fyra röster för omval av herr C. W. Karlsson, varjämte en blank sedel avgivits. Efter företagen lottning har herr Sjölin förklarats uppförd å förslaget.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Till ledamöter i nämnden föreslås för tiden intill 1950 års utgång omvalda majoren G. Robsahm och f. folkskolläraren G. Leontein samt istället för fru Hilda Bergsten fru Greta Schörling.

Beslutet har i vad detsamma omfattar förslag till omval av herr Robsahm fattats efter val med slutna sedlar, därvid herr Robsahm erhållit fem röster och herr Ek två röster, varjämte två blanka sedlar avgivits.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till ledamot i nämnden för tiden intill 1950 års utgång föreslås omvald måleriföreståndare Alb. Lundkvist samt till ledamot istället för fru Hilda Bergsten för samma tid fru Astrid Andersson, Skälängsgatan 7, Västerås.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Beredningsutskottet föreslår till omval för tiden intill 1950 års utgång följande ledamöter.

Från tjänstemannaklassen domprosten Ernst Enochsson.

Från handlande- och hantverkareklassen fabrikören Arvid Svensson.

Till ny ledamot representerande handlande- och hantverkareklassen istället för köpmannen Sven Kihlgren föreslås för tiden intill 1950 års utgång fru Agda Johansson, Anderslundsgatan 2, Västerås, samt till nya ledamot representerande arbetsklassen istället för fru Ebba Berg för samma tid fru Ester Karlsson, Frihetsvägen 2, Västerås.

Maria Hallanders donationsfond.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda fru Margit Vesterberg och apparatmontören Alvar O. Johansson och istället för fru Ebba Berg fru Ester Karlsson, Frihetsvägen 2, Västerås.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Till ledamot i nämnden för tiden intill 1950 års utgång föreslås omvald fru Anna Vestberg.

Till ny ledamot för samma tid istället för tapetserarmästaren Gust. Lindström föreslås fru Gerda Eng, Föreningsgatan 42, Västerås.

Arbetslöshetsnämnden.

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1949 års utgång föreslås direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören Carl-Gustav Enskog, Stadshagsvägen 6, Västerås, portvakten Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, valsverksarbetaren Axel Hellman, överingenjören Folke Petrén, fru Anna Larsson och vaktmästaren Uno Hillborg.

Till suppleanter för samma tid föreslås ombudsmannen Karl Karlsson, ombudsmannen Eric Croner, socialkuratorn John Johansson, metallarbetaren Gustav Fredricksson, ingenjören Börje Lund och metallarbetaren Nils Pettersson.

Beredningsutskottet föreslår tillika att av suppleanterna herrar John Johansson, Karl Karlsson och Gustav Fredricksson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Thorén, Erik Andersson, Erik Pettersson, fru Anna Larsson och herr Hillborg; herr Croner vid förfall för någon eller båda av herrar Liljeblad och Andberger, herr Lund vid förfall för någon av eller båda herrar Engskog och Petrén och herr Nils Pettersson vid förfall för herr Hellman.

Till revisorer för tiden intill 1949 års utgång föreslås omvalda bankkassören Harry Öjve och banktjänstemannen Axel Lindell med tjänstemannen Göte Magnusson och tjänstemannen K. Lönnroth såsom suppleanter.

Slutligen får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1949 års utgång hos länsstyrelsen föreslå ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén. Vidare tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen såsom revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert såsom suppleant.

Kristidsnämnden.

Till ledamöter i kristidsnämnden för tiden intill 1949 års utgång föreslås omvalda tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, lantbrukaren Fabian Rörick, köpmannen Oscar Kihlgren och lagerföreståndaren Martin Lindberg. Till ledamot istället för blomsterhandlaren Karl Pettersson föreslås för samma tid köpmannen Helmer Urby.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda ingenjören Gust. Lindén, lantbrukaren Jakob Pettersson, metallarbetaren Gust. Öberg, fru Hilda Bergsten och fru Greta Gustavsson.

Vidare föreslås, att fullmäktige hos kristidsstyrelsen förordar omval av såsom ordförande bostadsförvaltaren Gustav Olsson och såsom vice ordförande tjäntemannen Gösta Sjöberg för år 1949.

Hyresnämnden.

Beredningsutskottet föreslår

att till ledamot i nämnden, vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet, måtte utses blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter direktören

Mattias Pers och handlanden Erik Sjöquist att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet, måtte utses ombudsmannnen Eric Lindgren samt till suppleanter föreståndaren Rudmar Thunell och ombudsmannen Georg Uhlin att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet, måtte utses köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Beredningsutskottet föreslår tillika att uppdragen skola avse tiden t. o. m. den 30 september 1949 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

Hemhjälpsnämnden.

Till ledamöter i hemhjälpsnämnden för tiden intill 1952 års utgång föreslås fru Gertrud Lundkvist, fru Ebba Berg och fröken Inez Mallander.

Till suppleanter för samma tid föreslås fru Elsa Engberg, fru Ingrid Andrén och fru Rut Forsberg, Granstigen 10, Västerås.

Styrelsen för Västerås Ungdomsråd.

Till ledamot i styrelsen för Västerås Ungdomsråd för tiden intill 1949 års utgång föreslås istället för herr Åke Johansson, som avsagt sig uppdraget, verktygsarbetaren Karl Olov Johansson, Linnégatan 4, Västerås.

Till suppleant för samma tid istället för grosshandlaren Sam Nyström, vilken likaledes avsagt sig uppdraget, föreslås ingenjören Kurt Sjölin.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i kommittén för år 1949 föreslås omvalda fastighetsförvaltaren David Johansson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner Johansson samt till ny ledamot för samma tid istället för muraren Martin Hellblom förmannen Hugo Ericsson.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt byggmästaren E. Alb. Myrberg.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1949—1953 föreslås måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, köpmannen Erik Sundström och svetsaren Åke Johansson.

Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Dylika sakkunniga väljas av rådhusrätten bland fem av stadsfullmäktige föreslagna personer.

Beredningsutskottet föreslår, att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, hamnfogden E. Bergqvist, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander samt ångbåtsbefälhavaren G. Aleblad uppföras på förslag till sakkunniga för år 1949.

Överförmyndare.

Till överförmyndare för åren 1949—1952 föreslås omvald kontorschefen Einar Keijser och till suppleant för honom under samma tid advokaten Gösta Kalén.

Västerås den 10 november 1948.

För beredningsutskottet:

GEORG LEONTEIN

/Per Siösteen.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 27

Nr 27. Angående överflyttning till Västerås stad av den inom Irsta socken i Västmanlands län belägna delen av Björnön i Mälaren. (Konf. stfm:s handlingar nr 141 ser. A år 1948).

Avskrift.

Till kammarkollegiet.

I skrivelse den 18 september 1948 har kammarkollegiet underställt Kungl. Maj:ts prövning fråga om överflyttning till Västerås stad av den inom Irsta socken i Västmanlands län belägna delen av Björnön i Mälaren.

Kungl. Maj:t förordnar som följer.

Från och med den 1 januari 1950 skall jordeboksenheten Björnö nr 1 i Irsta socken i kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende ävensom i avseende å fastighetsredovisningen införlivas med Västerås stad och i ecklesiastikt avseende med Badelunda församling. Överflyttningsområdet skall förty från och med samma tidpunkt upphöra att tillhöra Irsta kommun och församling, Västerås landsfiskalsdistrikt, Västerås fögderi, Siende härad samt Västmanlands mellersta tingslag och domsaga.

För indelningsändringens genomförande skola gälla följande särskilda bestämmelser.

1. Överflyttningsområdets invånare äro lika med stadens övriga invånare berättigade att, i den mån donations- eller stiftelseurkunder icke lägga hinder i vägen, tillgodonjuta de förmåner, som allmänna stiftelser bestämma åt stadens invånare eller särskilda grupper av dem.

2. De personer från överflyttningsområdet, vilka vid indelningsändringens ikraftträdande äro berättigade till fattigvård, i vilken form det vara må, liksom ock de fattigvårdsbehövande, vilka äro eller förut varit mantalsskrivna inom området å sådan tid och under sådana förhållanden, att de på grund därav vid sagda tidpunkt äga hemortsrätt i Irsta kommun, skola övertagas till vård och underhåll av Västerås stad utan ersättning från Irsta kommun.

Motsvarande bestämmelser skola gälla beträffande barnavården.

3. De förpliktelser, som enligt bestämmelserna om särskilda barnbidrag och underhållsbidrag till barn åligga Irsta kommun beträffande personer, vilka vid indelningsändringens ikraftträdande äro mantalsskrivna inom överflyttningsområdet, skola från nämnda tidpunkt övertagas av Västerås stad.

I avseende å den judiciella indelningen skall gälla.

1. Inskrivningsdomaren respektive domhavanden i Västmanlands mellersta domsaga skall vid tiden för indelningsändringens ikraftträdande hava tillställt inskrivningsdomaren respektive rådhusrätten i Västerås

dels i huvudskrift de blad av domsagans fastighetsbok, vilka avse fastigheter inom införlivat område,

dels utdrag av tomträtts- och vattenfallsrättsböckerna samt spannmålspantregistret, allt i vad angår införlivat område,

dels i huvudskrift de blad i boken över inteckningar i jordbruksinventarier, som röra jordbruk inom införlivat område,

dels i huvudskrift eller avskrift de till sistnämnda inteckningar ävensom till inskrivningsärendena rörande fast egendom, tomträtt och vattenfallsrätt hörande akterna, allt i vad angår införlivat jordbruk eller område,

dels utdrag av förteckningen över de vid domsagans häradsrätt anhängiggjorda hemskillnadsmål, i den mån båda makarna under hemskillnadsmålet voro mantalsskrivna inom införlivat område eller så var fallet med endera maken och den andra maken då icke var mantalsskriven annorstädes inom domsagan,

dels utdrag av förteckningen över de vid häradsrätten eller hos domhavanden eller konkursdomaren i domsagan anhängiggjorda boskillnadsärenden, i den mån mannen under ärendets handläggning var mantalsskriven inom införlivat område eller, för den händelse mannen ej var mantalsskriven inom riket, hustrun var mantalsskriven inom sådant område,

dels uppgift ej mindre å de enligt vederbörandes anmälan inom införlivat område kyrkoskrivna avlidna personer, efter vilka bouppteckning icke inkommit till häradsrätten, än även å de inom dylikt område mantalsskrivna personer, som äro omyndigförklarade eller i konkurstillstånd,

dels ock förteckning över vid häradsrätten bevakade testamenten i den mån testator vid dödsfallet var mantalsskriven inom införlivat område och bouppteckning efter honom ej inkommit till häradsrätten.

Därest mål eller ärende av nu nämnd beskaffenhet icke förekommit, skall anmälan göras därom.

2. De till inskrivningsdomaren i Västerås i huvudskrift överlämnade delarna av domsagans fastighetsbok skola, i den mån så kan ske, utgöra fastighetsbok för i dem upptagna, införlivade fastigheter, och skola förty sagda fastigheters nya beteckningar där införas.

Motsvarande skall gälla överlämnade delar av bok över inteckningar i jordbruksinventarier.

Vederbörande befattningshavare vid rådhusrätten skall *dels* med ledning av de överlämnade handlingarna i övrigt verkställa föreskrivna anteckningar i rådhusrättens fastighetsbok, tomträtts- och vattenfallsrättsböcker, spannmålspantregister, bok över inteckningar i jordbruksinventarier samt förteckningar över hemskillnadsmål och boskillnadsärenden, *dels ock* vid utfärdande av gravationsbevis eller annat bevis angående inskriven rätt rörande införlivat område samt konkursbevis, myndighetsbevis eller annat bevis beträffande å sådant område mantalsskrivna personer taga hänsyn till såväl rådhusrättens egna protokoll och böcker som de överlämnade handlingarna.

3. De förmynderskap och godmanskap, som, innan indelningsändringen trätt i kraft, blivit på grund därav, att införlivat område i judiciellt hänseende tillhört domsagan, inskrivna hos domsagans häradsrätt, skola förbliva under häradsrättens tillsyn, till dess i laga ordning annorlunda beslutits.

4. Häradsrätten skall även efter indelningsändringens ikraftträdande vara övervakningsdomstol i fråga om de inom införlivat område bosatta personer, vilka blivit villkorligen dömda och ställts under övervakning, intill dess i laga ordning annorlunda beslutits.

5. Indelningsändringen skall icke medföra någon ändring i behörigheten att handlägga och avsluta sådana mål och ärenden, som före densammas ikraftträdande blivit i laga ordning anhängiggjorda och icke äro att hänföra till inskrivningsärenden eller avse anteckning i spannmålspantregistret eller inteckning i jordbruksinventarier.

Meddelas efter indelningsändringens ikraftträdande beslut (dom) i hemskillnadsmål mellan makar, vilka båda äro mantalsskrivna inom införlivat område eller av vilka endera är mantalsskriven inom sådant område men den andra ej inom domsagan, eller beslut (dom) i boskillnadsmål mellan makar, av vilka mannen är mantalsskriven inom nämnt område, eller, därest denne ej är mantalsskriven inom riket, hustrun är mantalsskriven inom dylikt område, eller beslut (dom), varigenom inom införlivat område mantalsskriven person försättes i konkurstillstånd eller förklaras omyndig eller åter myndig, skall till rådhusrätten översändas avskrift av sådant beslut (sådan dom).

6. Beslutet angående den judiciella indelningsändringens ikraftträdande skall intagas i häradsrättens och rådhusrättens förmyndeiskapsprotokoll ävensom förvaras bland inskrivningsdomarens i domsagan och inskrivningsdomarens i Västerås akter rörande inskrivningsärenden.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom. Avskrifter av denna ämbetsskrivelse tillställas länsstyrelsen i Västmanlands län till kännedom och efterrättelse samt för vederbörandes förständigande, Svea hovrätt till kännedom och för vederbörande domhavandes, inskrivningsdomares och rådhusrätts förständigande ävensom justitiedepartementet, ecklesiastikdepartementet, centrala värnpliktsbyrån, medicinalstyrelsen, socialstyrelsen, pensionsstyrelsen, bostadsstyrelsen, civilförsvarsstyrelsen, statens hyresråd, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, byggnadsstyrelsen, järnvägsstyrelsen, statistiska centralbyrån, skolöverstyrelsen, domkapitlet i Västerås, lantmäteristyrelsen, överlantmätaren i Västmanlands län och rikets allmänna kartverk till kännedom. Stockholm den 5 november 1948.

EIJE MOSSBERG

/C. G. Rydeholm.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Oläsligt namn.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 28

Nr 28. Motion ang. öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden.

Vid sammanträde den 30 juni 1948 ha stadsfullmäktigeledamöterna fru Hilda Bergsten och fru Ebba Berg till fullmäktige ingivit motion ang. tillsättande av en kommitté för utredning av möjligheterna för öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden.

Motionen är så lydande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under den tid som kriget pågick anordnades här i staden under beredskapskommitténs regi, en s. k. systuga, där husmödrarna kunde få hjälp med tiliklippning och provning samt rådgivning för sömnad.

Denna verksamhet, som fick anslag från staden, var mycket uppskattad och utnyttjades helt under den tid som den var i gång.

Sedan kriget upphört och beredskapskommittén nedlagts har verksamheten icke pågått.

Genom de senare årens bebyggelse av större hyreshus inom olika delar av staden har det samlats ett stort antal unga familjer med barn inom de olika stadsdelarna. Klädkonsumtionen för dessa familjer är givetvis stor och med kännedom om de priser som sättas å dam- och barnkläder kommer den utgiftsposten att bli särdeles betungande för familjer med flera barn och där sömnaden icke kan utföras i hemmen.

Ur sparsamhetssynpunkt, såväl ur den enskildes som ur samhällets, är ju tillvaratagandet av gamla kläder också en viktig faktor och efterfrågan på en verksamhet av ovannämnda slag är mycket stor.

Vi vilja därför hemställa till stadsfullmäktige att låta tillsätta en kommitté som får i uppdrag att utreda möjligheterna för öppnandet av systugor i olika delar av staden.

Västerås den 30/6 1948

HILDA BERGSTEN EBBA BERG

Vid sammanträde den 26 augusti 1948 beslöto stadsfullmäktige uppdraga åt en kommitté, bestående av fruarna Hilda Bergsten, Ingrid Andrén, Greta Gustafsson och Astrid Johansson samt ombudsmannen Erik Berglind att utreda ärendet.

Med anledning härav hade nu kommittén i skrivelse den 30 november 1948 inkommit med yttrande i ärendet och därvid anfört följande:

Kommittén anser, att systugeverksamheten för att fylla sin uppgift bör omspänna en tidsrymd av 44 veckor i året och pågå med 6 timmars arbetsdagar minst tre dagar och efter full utbyggnad fem dagar i veckan. Varje systuga bör ha en sömmerska och vara försedd med två symaskiner samt nödigt antal strykjärn och annan utrustning.

För närvarande öppenhålles en systuga i kyrksalen i Sundinska huset med verk-

samhet av synnerligen blygsam omfattning, 25 dagar à 3 timmar per år. Salen är upplåten avgiftsfritt och symaskinen på lån. Också efter utvidgad verksamhet torde salen enligt uppgift vara att påräkna. Trots brist på lämpliga lokaler ha likväl ett rum om c:a 30 m² och dispositionsrätt till kök i fastigheten Aspvretsgatan 1 och 2 rum om sammanlagt c:a 32 m² i fastigheten Furugatan 3 kunnat uppbringas för ändamålet.

Efter utvidgning av verksamheten utgår för kyrksalen en avgift av 4 kronor per dag, motsvarande för 44 veckor à 3 dagar 528 kronor och för samma tid à 5 dagar 880 kronor, inkl. städning och lyse. Lokalen vid Furugatan betingar enahanda avgift. För lokalen vid Aspvretsgatan är hyran 600 kronor per år, inklusive lyse. Enligt införskaffad offert betinga symaskinerna ett rabatterat pris av 248 kronor per styck. Utgifterna för anskaffning av strykjärn och annan utrustning beräknas till 90 kronor för varje systuga. Sömmerskelönen torde ej kunna sättas lägre än 3 kronor i timmen.

Engångskostnaden för anskaffning av symaskiner och övrig utrustning stiger till 586 kronor för varje systuga eller sålunda för angivna tre systugor till sammanlagt 1.758 kronor.

Utgifterna för verksamheten fördela sig på följande sätt:

Utgifter	Kyrksalen		Furugatan		Aspvretsgatan		Samtliga	
	3 dgrs veckor	5 dgrs veckor	3 dgrs veckor	5 dgrs veckor	3 dgrs veckor	5 dgrs veckor	3 dgrs veckor	5 dgrs veckor
Lokal	528	880	528	880	600	600	1.656	2 360
Personal	2.376	3.960	2 376	3.960	2.376	3.960	7.128	11.880
	2.904	4.840	2.904	4.840	2.976	4.560	8.784	14.240
Övriga c:a							200	300
						Summa kronor	8.984	14.540

Lokalkostnaderna för kyrksalen och lokalen vid Furugatan torde vid utbyggd verksamhet kunna genom viss jämkning av avgiften nedbringas något.

Lämplig utgångspunkt för verksamheten är enligt kommitténs mening tredagars veckan. Ledningen av systugorna torde ombetros en därtill utsedd styrelse, bestående av tre personer.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer nu kommittén att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta förenämnda tre systugor i staden från den 1 januari 1949,

att anslå 1.758 kronor för anskaffande av nödig utrustning till stugorna och 9.000 kronor för verksamheten under år 1949 och

att tillsätta en styrelse, bestående av tre personer, att handhava ledningen av systugeverksamheten.

Västerås 1948 Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 29

Nr 29. Val av kommunala förtroendemän.

Stadsfullmäktiges beredningsutskott får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän i nedannämnda styrelser och nämnder.

Styrelsen för Kommunala flickskolan i Västerås.

Till ledamot i styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås i stället för charkuteristen Gunnar Johansson, vilken skriftligen avsagt sig uppdraget, föreslås för tiden intill 1951 års utgång nuvarande suppleanten i styrelsen, lektorn Olof Stenström, samt till suppleant för samma tid i stället för lektor Stenström teknologie doktorn Ivar Herlitz.

Det skulle här antecknas, att utskottets beslut att föreslå lektor Stenström till ledamot fattats efter sluten omröstning, därvid 5 röster avgivits för Stenström och 1 röst för utseende av ombudsmannen Ingvar Lööv, varjämte 3 blanka röstsedlar avlämnades.

Lantegendomsnämnden.

Till ledamot i lantegendomsnämnden i stället för verkmästaren Erik Lindström, vilken avlidit, föreslår beredningsutskottet metallarbetaren Ruben Karlsson, Trådragargatan 13, för tiden intill 1949 års utgång.

Gode män vid mätningsförrättningar.

Till god man vid mätningsförrättningar i stället för verkmästaren Erik Lindström, vilken avlidit, föreslår beredningsutskottet för tiden intill 1953 års utgång mätningsmannen Alvar Grip.

Taxeringsnämnderna.

Enligt länsstyrelsens beslut skall staden under år 1949 indelas i sammanlagt 21 taxeringsdistrikt, varav 17 territoriella distrikt och 4 speciella distrikt. Den territoriella indelningen ansluter sig till den nya valdistriktsindelningen och framgå distriktens gränser av stadsfullmäktiges handlingar ser. A nr 174 för år 1947. De territoriella distrikten hava nr 1—17 och motsvara sålunda respektive valdistrikt. Distrikten 18—21 utgöra de speciella distrikten. Av dessa motsvarar 18:de distriktet det nuvarande 14:de, 19:de distriktet det nuvarande 15:de, 20:de distriktet det nuvarande 16:de distriktet samt 21:sta distriktet (fastighetstaxeringsdistrikt) det nuvarande 17:de distriktet. Till det 20:de distriktet har hänförts vissa å bostadspaviljongerna å stadsägan nr 822 m. fl. mantalsskrivna utlänningar, å församlingen mantalsskrivna personer samt sådana ej mantalsskrivna personer, för vilka staden skall anses såsom hemortskommun.

Beredningsutskottet föreslår, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i envar av 1949 års taxeringsnämnder skall vara tre med lika antal suppleanter med undantag av 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 18:de, 19:de och 21:sta distrikten, i vilka distrikt böra utses fem ledamöter och lika många suppleanter.

Suppleanterna böra såsom hittills tjänstgöra för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas.

1:sta taxeringsdistriktet.

Ledamöter: f. överpostiljonen J. E. Wirén, direktören O. Maunsbach och gjuteriarbetaren Karl Harry Andersson, kvarteret Ivar F 1.

Suppleanter: Motormontören Erik E. W. Larsson, fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och metallarbetaren Tore Söderberg.

2:dra taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg, Haga Parkgata 3 D, och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Gunborg Johansson, Furugatan 1 B, och köpman Erik Ahlström, Utmarksgatan 7.

3:dje taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Roland Forsberg och maskinmästaren A. Lundström, Centrallasarettet.

Suppleanter: Flygplansmontören Erik Bengtsson, metallarbetaren Edvard Andersson, Utmarksgatan 11, och kontoristen Ingrid Andersson, Tråddragargatan 17.

4:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Eriksson, sjukbesökaren Birger Grip, förvaltaren Gunnar Andersson, Parkvägen 11, arrendatorn Erik Agrell och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Suppleanter: Fru Karin Berghök, åkaren Edvin Strand, Tibble, snickaren Ruben Pettersson, Hamre, inspektören J. E. Bergström, Stockholmsvägen 124, och grovarbetaren Elis Björklund.

5:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Byggnadssnickaren Fritz Nyberg, verkstadsarbetaren Georg Karlsson och civilingenjören John Stålhammar, Haga Parkgata 7 A.

Suppleanter: Metallarbetaren Stig Johansson, konditorn Ove Klingvall och distriktssköterskan Iris Fagerlund.

6:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Axel Boberg och ingenjören Thore Kättström.

Suppleanter: Fru Marta Johansson, Relävägen 5 B, metallarbetaren Gustav Hellsten, Emausvägen 16, och kassören Oskar Rudén.

7:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Pettersson och apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Trädgårdsarbetaren Einar Pettersson, Norra Ringvägen 20 A, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Fröbom, hyvlaren K. H. Thorén och förste byråassistenten A. Jungert.

Suppleanter: Typografen Gustav Pettersson, metallarbetaren Ruben Karlsson och järnhandlaren Henning Larsson.

9:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Maskinisten Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och verkstadsarbetaren Harry Söder, Svarvargatan 9 C.

Suppleanter: Apparatprovaren Bengt Norman, Kristiansborgsallén 1 B, kamreraren S. Holmblad och måleriarbetaren Börje Roos.

10:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och gjuteriarbetaren Gösta Andersson, Emausgatan 25 B.

Suppleanter: Maskinprovaren Petrus Jonsson, Mästargatan 20, köpmannen K. Torstenson och metallarbetaren Valdemar Samuelsson.

11:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Instruktören Tage Engelbrektsson, metallarbetaren Em. Råberg och fabrikören Carl Holmquist.

Suppleanter: Metallarbetaren Arne Skogh, montören Fritz Södergren och smidesfabrikören Magnus Holm, Vallgatan 7.

12:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Rune Göthlin, fotografen David Eriksson, ombudsmannen K. I. Blomkvist och gjuteriarbetaren Verner Andersson.

Suppleanter: Gjutaren Gustav Nyman, Föreningsgatan 22, linderskan Karin Wallmén, Föreningsgatan 18, folkskolläraren Arvid Eng, Föreningsgatan 42, exekutorn J. V. Sundqvist och metallarbetaren Lars Pettersson, Östermalmsgatan 14.

13:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, metallarbetaren Allan Skult och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Chauffören F. A. Lundin, Stadshagsvägen 21, laboratoriebiträdet Rune Gunnarsson och civilingenjören Erik Engberg.

14:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Lokomotivföraren Ernst Larsson, målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, inspektoren Lars Jansson och järnvägstjänstemannen Edvin Johansson.

Suppleanter: Lokomotivföraren Harald Blomkvist, rörarbetaren Olle Berggren, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, lantbrukaren Jakob Pettersson, Önsta, och kommunalarbetaren Helmer Barkman.

15:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Janson, Valhallagatan 17 och metallarbetaren Nils Pettersson, Malmabergsgatan 53 C.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, fru Hildur Strandberg och lagerföreståndaren Martin Lindberg.

16:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin och metallarbetaren Elis Pettersson, Källhagsgatan 2 B.

Suppleanter: Vaktmästaren E. A. Lindstedt, köpmannen Nils Andersson, Drottninggatan 21, och metallarbetaren Sven Andersson, Stora gatan 11.

17:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror Carlstedt, Lundby, och valsverksarbetaren Axel Hellman, Degelgatan 5.

Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, metallarbetaren Geron Eriksson, Rusthållarvägen 5, fru Ebba Karlbom, Hållgatan 21 C, kantorn K. G. Söderlund, Lundby, och rörarbetaren Erland Andersson, Skallbergsgatan 5 A.

18:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson och köpmannen Oscar Kihlgren.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, butiksföreståndaren Lindor Kagg, kontoristen Gustav Eriksson, Haga Parkgata 15 A, ombudsmannen Carl Ölander och köpmannen Sigfrid Holm.

19:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Kontorschefen Einar Keijser, avsynaren Ragnar Kragge, chauffören John Eriksson, kamreraren Mats Wallander och direktören Ragnar Bosten.

Suppleanter: Kontoristen Isidor Larsson, föreståndaren Yngve Engström, Drottninggatan 30, tjänstemannen Sture Bergmark, Noreliigatan 5, disponenten Gösta Kruhsberg, Jakobsbergsgatan 14 A, och tillsyningsläraren Manfred Carlvik.

20:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Erik Hultåker.

Suppleanter: Fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12, borraren Albin Zetterkvist, Lovisebergsvägen 1, och fru Maj-Britt Norström, Stohagsvägen 25.

21:sta taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Byggnadssnickaren Carl Viktorsson, ombudsmannen Erik Berglind, mätningsmannen E. G. Hedman, f. blomsterhandlaren Karl Pettersson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, verkmästaren Fritz Johansson, Haga Parkgata 10 A, grovarbetaren Gösta Classon, Malmabergsgatan 47 B, byggnadsingenjören Lennart Wedlund, Skogsvägen 17, och byggnadsarbetaren Gustaf Lindgren, Hyvlargatan 7.

Västerås den 8 december 1948.

För beredningsutskottet:
GEORG LEONTEIN.

/Per Siösteen.

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri